ڕۆژنامەی ژیان

ژمارە ٨-٢٥٩

سال ۲ ژمارە ۸۲

ژیان

دووەم بەرگ

ئامادەکردنی: ڕەفیق ساڵح

لێکۆڵینەوەی: سدیق ساڵح

ڕۆژنامەی ژیان

ژمارە (٨٢-٢٥٩)

زنجیرەی
چاپکراوی
شارەوانی
سلێمانی

ڕۆژنامەی ژیان

ژمارە (٨٢-٢٥٩)

دووەم بەرگ

ئامادەکردنی

ڕەفیق ساڵح

لێکۆڵینەوەی

سدیق ساڵح

ناوی کتێب : ڕۆژنامەی ژیان (ژ٨٢-٢٥٩)
ئامادەکردنی: ڕەفیق ساڵح
لێکۆڵینەوەی: سدیق ساڵح
بابەت: ڕۆژنامەوانی
چاپ: ئۆفسێتی (شڤان)
بەرگسازی : قادر میرخان
یەکەم چاپ/ دووەم بەرگ- ٢٠٠٣
تیراژ: (٦٠٠)
ژمارەی سپاردن: (٣٤٠)ی وەزارەتی ڕۆشنبیریی ساڵی 2003 ی پێدراوە

سەرپەرشتی پرۆژەیچاپکردنی زنجیرە کتێبی شارەوانیی سلێمانی: پێشڕەو ئەحمەد

پێشـــەکـی

وەك لە یەکەم بەرگی ئەم پرۆژەیەدا ئاماژەمان پێ داوە، لەچاپدانەوەی سەرجەمی ژمارەکانی ڕۆژنامەی "ژیان" کارێکی هەم گرنگ‌و، هەم پڕ کێشەو سەرئێشەو ناڕەحەتییە؛ بەڵام کە بیر ئەکەینەوە لە ئەنجامدا کەرەستەیەکی زانستی ئەخەینە بەردەستی ڕۆژنامەوان‌و مێژوونووس‌و زمانەوان‌و ئەدیب‌و لێکۆڵەرەوەی کورد بۆ ئیش لەسەرکردن‌و سوودلێوەرگرتن‌و، یادگارێکی ئەوپەڕی گرانبەهای وەچەی پێشووی ڕۆشنبیرانمان زیندووئەکەینەوەو لە فەوتانی هەتاهەتایی ڕزگاری ئەکەین‌و بە نەوەی نوێی ئەناسێنین، زیاتر بەعەشقەوە مشووری ئەخۆین‌و هەوڵی بە باشترین ڕواڵەت دەرهێنانی ئەدەین.

پێویستی ئەبینین خوێندەواری کورد لەو ڕاستییە ئاگادار بکەینەوە کە ئەو برگەو دێڕو وشەو بەشانەی ئێرەو ئەوێی هەندێ لە ژمارەکانی ئەم بەرگە کەوا بە کاڵی‌و ناشیرین یا سپێتی‌و سڕاوەیی دەرچوون‌و ناخوێنرێنەوە، گوناح‌و کەمتەرخەمیی ئێمەی تێدا نییەو، دوای هەوڵ‌و کۆششێکی بەردەوام هەر ئەوەندەمان بۆ چارەسەر کراوە. ئەو گرفتە لە دەسەڵاتی ئێمە بەدەر بوو، چونکە سەرباری ئەوەی کە هەر پەیداکردنی ژمارەکانی ڕۆژنامەکە خۆی کارێکی زەحمەت‌و گرانە، دانەی تەواو و پاکی زۆر بەزەحمەتتر چنگ ئەکەوێ. خاوێن‌و تۆخ‌و سپی کردنەوەیشیان، بەشێوەیەك کە بە ڕەنگ‌و ڕوویەکی تازەوە بخرێنەوە بەرچاو، بەبێ زیادەڕەوی، کات‌و ماندوویی‌و پشوویەکی درێژیان پێ ئەوێ. لەکاتێکدا چاپخانەکەی شارەوانیی سلێمانی خۆیشی کە ڕۆژنامەکەی پێ لەچاپ دراوە، بەهۆی زۆر جێگۆڕکێ‌پێکردن‌و کەم خزمەتی‌و فرەئەرکییەوە، شەکەت‌و ماندوو بووەو، حەرفەکانیشی کەم‌وزۆر ناقۆڵا و سواو و دابڕدابڕ بوون‌و نووسینەکانیان بەتەواوی‌و ڕێك‌وپێك دەرنەهێناوە.

ناشوکری نەبێ، هەلومەرجی سەختی ساڵەهای ساڵی داگیرکراوی‌ی وڵات‌و ژێردەستی‌ی میللەتەکەمان لەلایەکەوەو، بێ‌دەربەستی‌و کەم ئاگایی‌ی ڕۆشنبیری کوردیش بەگشتی کە هەر لەزووەوە خۆی خەریکی کاری جیددی نەکردووەو لە ئاستی کەلەپووری شارستانیماندا زۆر خەم ساردیی نواندووە لەلایەکی ترەوە، جگە لە نەبوونی ناوەندو بنکەیەکی وا لە کوردستان بۆ کۆکردنەوەو پاراستنی سامانی پەرش‌وبڵاوی ڕابردوومان؛ ئەمانە تێکڕا کارێکیان کردووە ئەو کەمە ناتەواوی‌و کەلێنە وەکوو خۆیان بمێننەوە.

بایەخی مێژوویی‌ی ئەم دووەم بەرگەی "ژیان"، بە بۆچوونی ئێمە، لەوەدایە کە ئۆرگانی دان پێدانراوی سەران‌و مونەووەران بووە لە کوردستانی جنووبیدا بۆ نواندن‌و جەختکردنەوەو بەدیهێنانی داواکاریە ڕەواکانی میللەتەکەمان لە چوارچێوەی خەباتێکی نوێی شارستانانەدا؛ دوا قۆناغی ڕۆژنامەوانی‌ی ئاشکراو سیاسی‌ی کوردیشە لە عیراقدا، چونکە حکوومەتی پاشایەتی کە لکاندنی ئەم بەشەی کوردستانی بەعیراقەوە بەیەکجاری بۆ مسۆگەر بوو، ئامادە نەبوو لانی کەمی ئەو مافانە بسەلمێنێ‌و، ئەو سەرهەڵدانە ئاشتیانەیەی خەڵکی کوردی بە شێوەیەکی نادیموکراتیانەو ناشارستانانە بە زەبری هێزی عەسکەری سەرکوت کرد. ئیتر لەدوای ڕاپەڕینی ٦ی ئەیلوولی ١٩٣٠ی بەردەرکی سەرای سلێمانی‌یەوە، دەورانێکی تازە لە ڕۆژنامەوانییەکی ناسیاسی‌ی گشتی دەستی پێ‌کردو، درێژایی‌ی حوکمی پاشایەتیی گرتەوە. بەوپێیە، ڕۆژنامەوانی‌ی کوردی کەوتە بەر سانسۆری توندی حکوومەت‌و، ئەو چەردە ئازادییەی پێشووی لێ سەنرایەوە. لەوڕووەوەیە کە ئەم قۆناغەی "ژیان" لاپەڕەیەکی هەرە ڕۆشنی مێژووی ڕۆژنامەوانی‌ی کوردییەو، ئەشێ بەگشتی بە ڕۆژنامەوانییەکی سەربەخۆی دەربڕی ئاواتەکانی ئەودەمەی خەڵکی کوردی دابنێین.

وا به هیممەتی بەندەو کاك سدیقی برامو، هاوکاریی دڵسۆزانەی برای ئازیزمان کاکە عەبدوڵڵا زەنگەنە کە کۆپیی دوو بەرگی هەووەڵی "ژیان"ی لە هەولێرەوە بۆ هێناینو، شەونخوونیو کاری بەردەوامی "ئەڤین"ی کچم کە هەموو ڕۆژنامەکەی سکانو پاك کردەوەو، کاك دانا فایەقو خاتوو ئەمیرە عەزیز کە ژمارەبەندییەکەیان ڕێك خستو تەواو کردو، سەلیقەی کاك هۆشمەند سالح کە کاتی لەچاپدان پێیاندا چووەوەو هێندەی کرا ناتەواویەکانی نەهێشتو، دڵسۆزیی کاك ڕێبوار فەرەجو کارمەندنی چاپخانەی "شڤان"، خۆشبەختانە ئەم دووەم بەرگە بەرهەم هات. هیوامانە جێی شیاوی خۆی لە کتێبخانەی کوردیدا بگرێ.

لێرەوە بە پێویستی ئەزانین سوپاسی ئەو خوشكو برا خۆشەویستانە بکەین کە هەمیشە هاندەرمانو دەستخۆشیمان لێ ئەکەنو بەویژدانەوە کارەکەمان ئەنرخێنن؛ بۆ مێژوو بە ڕەوای لەقەڵەم ئەدەین ناوی دوان لەو زاتانە بهێنین کە خەمخۆرانە بەدەنگمانەوە دێنو پێویستیەکانی ئەم پرۆژە گەورەیەمان بۆ دابین ئەکەنو لە هەوڵی گەشەپێدانو سەرخستنیدان، ئەوانیش بەڕێزان کاك نەوشیروان مستەفا ئەمینو دکتۆر کەمال فوئادن. لاڵکردنەوەو بەدواداچوونی بەردەوامیان، شوێنی ئەوپەڕی پێزانینو سوپاسی ئێمەو، مایەی درێژەپێدانی مەبەستەکەمانە.

دواجار سوپاسی سەرۆکایەتیی شارەوانیی سلێمانیو دەست پێشخەریی کاك پێشڕەو ئەحمەدی سەرنووسەری ڕۆژنامەی "سلێمانیی نوێ" ئەکەین کە لەچاپدانی ئەم دووەم بەرگەی گەورەیەی "ژیان"ی بڵاوکراوەی زووی شارەوانییان، وەك ئەرکێکی خۆیان، گرتە ئەستۆ.

ڕەفیق ساڵح

٢٠٠٣/١١/١١

ژیان

(ژ ٨٢-٢٥٩)

سدیق ساڵح

١. ناساندنی گشتی:

١. ١. بەڕێوەبەرو دەستەی چاپخانە:

عەلی عیرفان، لە (تەشەکوراتو ڕجا)یەکی (ژ٨٢، ل٢)دا، نووسیویە: ((چونکە جەنابی ئەدیب ئەفەندیی مودیری مەطبەعەی ژیان تەعیین کراوە بە کاتبی مالییەی سلێمانی، لە بەر مەشغولییەت، ئیستیعفای کرد. لەسەر تەنسیب و ئەمری موتەصەڕیفی مەعالی هیمەم بەندە بۆ ئیفاکردنی ئەم وەظیفەیە تەنسیبو تەعیین فەرمووراوم. چونکە مەطبەعە واسیطەی تەرەقیی وەطەنەو غەزەتەیش زبانی حیسییاتو تەرجومانی ئامالی میللەتە مەعەل ئیفتیخار ئەم وەظیفەیەم قوبووڵو دەرعوهدە کرد. بۆ خاطری غەزەتەکەمان ڕۆژ بە ڕۆژ تەرەقییەك پێنیشان بداو بۆ ساحەی مەدەنییەت هەنگاو بهاوێ، ئیستیرحام لە هەموو مونەووەرانو ئەدیبان ئەکەم لە ناردنی مەقالەو شیعر غەزەتەکەمان بێبەش نەهێڵنەوە)).

واتە عەلی عیرفان لەو ژمارەیەوە کراوە بە بەڕێوەبەری چاپخانە، کە بەرپرسی ئیدارەخانەو نووسینی ڕۆژنامەی "ژیان"یش بووە. بەوەدا کە تا (ژ٢٥٩) کەسێکی تر بە ڕەسمی ئەو وەزیفەیەی نەدراوەتێ، بەقسەی کاك صەلاحی عەلی عیرفان، باوکی تا شەڕی بەردەرکی سەرای سلێمانی (١٩٣٠/٩/٦) لێپرسراوی "ژیان" بووەو، لەسەر هەڵویستی کوردانەی ڕۆژنامەکە دژی حکوومەت گیراوەو، ئەو ماوەیەیش چەند جارێك ناوی ئەو زاتەی وەك مودیری مەطبەعە تێدا هێنراوە:

١- م. نووری، بە موناسەبەتی تەعیینی عەلی عیرفان ئەفەندییەوە بۆ مەطبەعەی ژیان، ژ٨٥، ل١-٢.

٢- مودیری مەطبەعە عەلی عیرفان ئەفەندی ڕۆژی ٢٨/٧/١٥ بۆ کڕینی حرووفاتو بەعضێ ئالاتو ئەدەواتی مەطبەعە چوو بۆ بەغداد (ژ١٢٢، ل٣).

٣- ناوی لە سێهەم بەشی (لیستەی ئەسامیی ئەو ذاتانە کە بۆ تەخلیدی ذیکرای فەقیدی جەننەتمەکان سێر عەبدولموحسین بەگ ئیعانەیان داوە) دا، وەك مودیری مەطبەعە هاتووەو ٣ ڕووپیەی داوە (ژ٢٣٣، ل٥).

٤- "ژیان" لە (ژ٢٦٠) یەوە، بە ناوەڕۆك، سەرلەبەر بەتەواوی گۆڕاوەو، هیچ سیماو شەقڵێکی پێشتری پێوە نەماوە.

بەوپێیە، بێچەندوچۆن، عەلی عیرفان مودیری مەطبەعەی ژمارەکانی (٨٢-٢٥٩)ی "ژیان" بووە. هەرچی کارمەندانی چاپخانەکەیشە، هەر دوانیان ناسراونەتەوە:

١- شێخ طەیب: کوڕی شێخ عارفی شێخ ئەحمەد فائیزی بەرزنجییە؛ ساڵی ١٩٠٤ لەدایك بووەو، ١٩٧٥/٨/٢٠ کۆچی دوایی کردووە. لە ساڵی ١٩٢٠ـەوە، لە هەووەڵین کارمەندەکانی ئەو چاپخانەیەی سلێمانی بووەو، کەموزۆر تا سەرەتای ساڵانی سی لەسەر ئەو ئیشە ماوەتەوە[1]. سێ جار لە ژمارەکانی (٩٧، ل٣؛ ٩٩، ل٢؛ ١٨١: ل٤)دا وەك (مووەظەفی مەطبەعە)و، لە ژمارە (٢٣٣، ل٥)دا وەك (ماکینیست) ناوی هاتووە. واتە ئیش پێکەری ماکینەی چاپ (ماکینەچی) بووە.

٢- محەمەد ذهنی: جارێك لە ژمارە (٢٣٣، ل٥)دا وەك (مورەتتیب)ی چاپخانەو، جارێکی تر لە ژمارە (٢٤٤، ل٣)دا وەك مامۆستایەکی خۆبەخش بۆ دەرس وتنەوە لە قوتابخانەی زانستی، ناوی هەیە. واتە پیت ڕێکخەر

---

[1] ڕەفیق ساڵح، ڕۆژنامەکانی سەردەمی حوکمی شێخ مەحموود، لەسەرنووسینی سدیق ساڵح، سلێمانی، ٢٠٠٣، ل٢١.

بووه. ناوبراو، ئەوەندەی بۆم ساخ بووبێتەوە، لە ڕۆژنامەی "ئومێدی ئیستیقلال" (١٩٢٣-١٩٢٤)ـەوە، کارمەندی چاپخانەکە بووە[٢].

جێی وتنە، دەزگای چاپی ڕۆژنامەکە لە (ژ٨٢-٩٤) بە چاپخانەو، لە (ژ٩٥-٢٤٠) بە مەطبەعەو، لە (ژ٢٤١-٢٥٩) لە مەتبەعەی بەلەدییەی سلێمانی ناوی براوە.

١. ٢. **شێوە:**

"ژیان"، ئەم دووەم دەورەیە، هەمان شێوەی پێشتری هەبوە. ناوو سەرلەوحەو کلێشەی یەکەم لاپەڕە، لە (ژ١٢) بەدواوەو، بەدرێژایی ئەم دەورەیە نەگۆڕاون. ئەوە نەبێ کە ڕۆژو مانگو ساڵی دەرچوونی هەر ژمارەیەك، لە (ژ١٣٣)ی ١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٨ـەوە، لە بریی دەستەچەپ، خراوەتە بەشی دەستەڕاستی شریتی باریکی خوار سەرلەوحەکەو، (تأریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦)یش لەلای چەپی دانراوە. ناونیشانەکەی، کە لە (ژ٦٣)ی ٢٨ی نیسانی ١٩٢٧ـەوە، تا (ژ١٣٣) ((هەموو شتێك ئەنووسێ هەفتەی جارێك دەردەچێ غەزەتەیەك کوردی‌یە)) بووە، لە (ژ١٣٤)ی ٥ی تشرینی دووەمی ١٩٢٨ـەوە کراوە بە ((هەمووشتێك ئەنووسێ هەفتەی دوو جار دەردەچێ غەزەتەیەکی کوردی‌یە))و، تا (ژ٢٥٩) ئاوا هێڵراوەتەوە. هەر لاپەڕەیەکیشی، وەکوو پێشوو، بەردەوام بە دوو ستوونو بە پێوانەی (٢١,٥×٣٤سم) بووە.

١. ٣. **دەرچوون:**

هەووەڵ ژمارەی ئەم دەورە (٨٢) ١٩٩٩/٩/٢٠و ١٢ ڕۆژ دوای (ژ٨١)و، دوا ژمارەیشی (٢٥٩) ١٩٣٠/٩/٤ دەرچووە. هەر ژمارەیەکی "ژیان" لەم ماوەیەدا، بەگشتی، چوار لاپەڕە بووە؛ پێنج ژمارەی نەبێ کە لەبەر مەسەلەی تایبەتی ڕۆژ لاپەڕەکانیان بۆ ڕاپۆرتە هەواڵ زیاد کراوە:

ژ١١٥: ٦ل لەسەر مەبعووسە کوردەکانی نووسیوە.

ژ١٢٦: ٦ل تەرخان بووە بۆ کردنەوەی بینای تازەی سەرای سلێمانی.

ژ١٧١: ٦ل بۆ ڕێورەسمی بەڕێکردنی کاپتن "لاین"ی موفەتیشی ئیداری کە وەزیفەکەی لە سلێمانی تەواو بووە، دانراوە.

ژ٢٣٣: ٦ل تەمسیلو ئاهەنگی مەکتەبی کچانی سلێمانیی تێدا وردکراوەتەوە.

ژ٢٥٧: ١٠ل هاتنە سلێمانیی وەکیلی مەندووبی سامی‌ی بریتانیا و وەکیلی سەروەزیری عیراق و درێژەی گفتوگۆیانی لەگەڵ گەورەپیاوانی کورددا تێدا تۆمارکراوە.

لە کاتێکدا (٨١) ژمارەکەی هەووەڵ ڕێك لە ڕۆژانی پێنجشەممەدا دەرچوون، کەچی لەوەبەدوا وادەکانیان گۆڕاوە. ژمارەکانی (٨٢-١٣٣) پێبەپێ حەفتانە جارێك لەو ڕۆژانەدا دەرچوون: ٨٢-٩٩ سێشەممە، ١٠٠-١٢٣ پێنجشەممە، ١٢٤-١٢٥ یەکشەممە، ١٢٦-١٣٣ پێنجشەممە. لەوانە، (ژ٩٥) دوای دوو حەفتە دەرچووە، چونکە-وەك وتراوە-((بەواسیطەی بەعضی ئیشوکاری فەوقەلعادەی حکوومەتەوە مەطبەعەکەمان گیرابوو، نەمانتوانی غەزەتەکەمان دەربێنین))[٣]. ژمارەکانی (١٠٨، ١١٦) بەرودوا، لەبەر ڕێکەوتی جەژنەکانی ڕەمەزانو قوربان، خراونەتە حەفتەی دوایی[٤]. (ژ١٣٢)یش، لەبەر نەخۆشی‌ی کارمەندێکی چاپخانە، هەر لەوەبەتر دوو حەفتەی پێچووە[٥]. هۆی گۆڕینەکانی ترمان لێڕوون نییە.

---

[٢] هەمان سەرچاوە، ل٧-٨.

[٣] اعتذار، "ژیان"، ژ٩٥، ل٢.

[٤] اعتذار، "ژیان"، ژ١٠٧، ل٤و، ژ١١٥، ل٤.

[٥] اعتذار، "ژیان"، ژ١٣٢، ل٤.

ڕۆژنامەکە بڕیاردراوە لە ١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٨ـەوە حەفتەی دووجار، دووشـەموان‌و پێنجشـەموان، بڵاوببێتەوە[٦]. ئەوکارە لەوڕۆژگارەدا ڕووداوێکی ڕۆشنبیریی گرنگ‌و هەنگاوێکی هۆشیارانەو ئازایانە بووە بەرەو چەسپاندنی نەریتی ڕۆژنامەوانی‌و دابینکردنی کەناڵێکی بەردەوامی زانیاری‌و هەواڵ بۆ خوێنـدەواری کورد. بۆیە ئەگەر پشتیوانی‌ی زیاتری حکوومەت‌و کڕیارانی ڕۆژنامەکەی هەبوایە، هیچ دوورنییە حەفتانە لە دوو جار زیاتر دەربچوایە. بەڵام هەر ژمارەکانی: ١٣٤-١٤٣، ١٤٦-١٤٧، ١٥١-١٥٢، ١٥٦-١٥٧، ١٦٣-١٧٠، ١٧٢-١٧٥، ١٧٧-١٧٨، ١٨٢-١٨٥، ١٨٧-١٨٨، ١٩٢-١٩٣، ١٩٥-١٩٦، ١٩٨-١٩٩، ٢٠٢-٢٠٥، ٢٠٧-٢٠٨، ٢١٢-٢١٣، ٢١٧-٢١٨، ٢٢١-٢٢٢، ٢٢٨-٢٢٩، ٢٣٩-٢٤٠، ٢٤٢-٢٤٣، ٢٤٥-٢٤٦، ٢٤٩-٢٥٢، ٢٥٤-٢٥٥، حەفتەی دووجار دەرچوون. ئەوانی‌تر، ژمارەکانی: ١٤٤-١٤٥، ١٤٨، ١٥٣-١٥٤، ١٥٧-١٥٩، ١٧١، ١٧٦، ١٧٩-١٨٠، ١٩٧، ٢٠٠، ٢٠٩، ٢١٤-٢١٥، ٢١٩، ٢٢٣-٢٢٤، ٢٣٣-٢٣٦، ٢٤١، ٢٤٤، ٢٤٧، ٢٥٦-٢٥٩ پێنجشەموان‌و، هی ١٤٩-١٥٠، ١٥٥-١٥٦، ١٦٠، ١٨١، ١٨٦، ١٨٩-١٩١، ١٩٤، ٢٠١، ٢١٦، ٢٢٠، ٢٢٥-٢٢٧، ٢٣٠، ٢٤٨، ٢٥١ دووشەموان یەك جار دەرچوون.

واتە ئەو ماوەی (٨٨) حەفتەیەی نێوان (١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٨-٣١ ئابی ١٩٣٠) کە ئەبوو حەفتەی دوو کەڕەت دەربچێ، تـەنیا لـە (٣٤) حەفتـەیاندا دوو جـار لـە وادەی خۆیـاندا بڵاوبوونەتـەوە. پێـم وایـە، بێ‌داروباری‌و پڕکاری‌ی چاپخانەکەو، کێشەی دارایی کـە لـەو چـەندین تکـاو بانگـەوازە بڵاوکراوەیـەی داوای ناردنی ئابوونەدا ڕەنگی داوەتەوەو، تاڕادەیەکیش کەمی‌ی نووسەری بەشدار بە نووسین لە ڕۆژنامەکەدا، ئەشێ لە هۆیە دیارەکانی ئەو ناڕێکوپێك دەرچوونەی بووبن.

١. ٤. باری دارایی:

ئابوونەی ڕۆژنامەکە، سەرچاوەیەکی گرنگی دابینکردنی خەرجیی بووە؛ تا (ژ١٣٣) وەك خۆی ماوەتـەوە: بـۆ شەش مانگ سێ‌و ساڵێك شەش ڕووپیەو، بۆ دەرەوە حەوت ڕووپیەو نیو و، بۆ شـەش مـانگ کـەمتریش قوبـووڵ نەکراوە. بەڵام لە (ژ١٣٤)ەوە، کە بووە بە حەفتەی دوو جار، بۆ شەش مانگ پێنج‌و ساڵێك دە ڕووپیە دانـراوەو، بۆ دەرەوە کرێ‌ی پۆستەی سەرخراوە. دیسان بۆ شەش مانگ کەمتر نەنووسراوە.

ئەو (١٩) ((تکا))و ((تەشەکوراتێکی عەلەنی))و ((ڕجایەکی مەخصووص))و ((ڕجا لـە موشـتەریەکانمان))و ((بـۆ زانینـی هـەموو قاریئینی کیرام))و ((ئاخر ڕجا))و ((تکایـەکی تایبـەتی لـە موشـتەریەکانمان))ـەی کـە لـە ژمارەکـانی (٩٥، ل٤؛ ٩٧، ل٣؛ ٩٩، ل٢؛ ١٠٥، ل٣؛ ١١٤، ل٤؛ ١٢٨، ل٤؛ ١٣٣، ل٤؛ ١٣٤، ل٢؛ ١٣٦، ل٤؛ ١٤٣، ل٤؛ ١٤٤، ل٤؛ ١٧٣، ل٤؛ ١٨٠، ل٤؛ ١٨١، ل٤؛ ١٨٣، ل٣؛ ٢٢٠، ل٤؛ ٢٢١، ل٤؛ ٢٢٢، ل٤؛ ٢٢٦، ل٤؛ ٢٢٨، ل٤)دا بڵاوبوونەتەوە، بەڵگەن کە باری دارایی‌ی شلۆق‌و بە کەموکوڕی بووە. بۆیـە هـەم شێخ طـەیبی کارمـەندی چاپخانەی ناردووەتە کەرکوك‌و هەولێرو چەمچەماڵ‌و کۆیەو ڕەواندزو شەقلاوە بۆ پارەی ئابوونە کۆکردنەوەو، شاکیر موجریم ئەفەندیی لە بەغدا کردووە بە وەکیل بۆ وەرگرتنـی هـەقی بەشـداران‌و، هـەم جاروبـار بـە زمانێکی ڕەق نووسیویە: ((دائیرەکەمان بە زۆر غەزەتەی نەداوە بەسەر کەسا، لە بەرئەوە ئەوی ئارەزووی قوبووڵکردنـی‌ی نییە ئیعادەی بکاتـەوەو، ئەو قیسمە بەدلاتەی کە لـە خدمەتیانایـە بۆمـان بنێرن))و، هەڕەشـەی کـردووە کـە ((مەیدانی بەعضی٘ موعامەلە مەدەن‌و مەجبووڕمان مەکەن بە نەشری ئیسم‌و موراجەعەتی مەحکەمە)).

دوو بانگەواز، لەوانە، بەوردی ئەو مەسەلەیەیان ڕوون کردووەتەوە:

((بۆ زانینی هەموو قاریئینی کیرام: مەعلوومی هەموو قاریئین‌و موشتەریە کیرامەکانمانە کە لە کوردستانی جنووبیدا، سلێمانی کە عادەتەن وەکوو مەرکەزێکی عومومییەتی، تەنها ئەم غەزەتەیەی تیا ئینتیشار ئەکات‌و، چونکە ئەسباب‌و ئەدەواتی مەطبەعەکەمان نوقصان بوو لە هەفتـەی دەفعەیەك زیاتر قابیل نـەبوو غەزەتەکـەمان ئینتیشـار بکات. لەبەرئەوە مومکین نـەبوو هـەموو حەوادیثێـك‌و مـەعلووماتێك لـەوەقتی خۆیـدا دەرج بکـرێ.

---

[٦] بۆ زانینی هەموو قاریئینی کیرام، "ژیان"، ژ١٣٤، ل٢.

حکوومـەتی مەحەلییـەو بیلخاصـە سـەعادەتی سـەعادەتی موتەصـەڕیفی ئـەکرەمی دەرکـی ئـەم حالـەو ئـەم نوقصانییەتەی فەرموو، بۆ ئیستیکمالی هەموو نەواقیصاتێکی مەطبەعەکەمان لەگەڵ بەلەدییـەدا مەشوەرەتی فەرموو و، بە واسیطەی هیممەتی موشار ئیلەهی و بەلەدییـەوە بۆمـان ئیکمال کرا. لە یەکی ئەم مانگەوە (١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٨) هەفتەی دوو کەڕەت دووشەموان دەفعەیـەك و پێنجشـەموان دەفعەیـەك غەزەتەکـەمان ئینتیشار ئەکات. وە طەبیعی لەمەودوا مەطبەعەکەمان مەصرەفێکی فەوقەلعادە زیاتر بەناوی خزمەتی میللەت و وەطەنەکەوە ئیختیار ئەکات. لەبەرئەوە ڕجا ئەکەین لە موشتەریەکانمان کە موعاوەنـەتی بفەرموون و لـە وەقت و میعادی خۆیدا بەدەلی ئابوونەی غەزەتەکە بـەناوی بەلەدییـەوە بۆمـان ڕەوانە بفەرموون، ڕجایش لەمونەوەرو عالم و فاضیلەکانی کوردستان ئەکەین کە لە خصووص ناردنی مەقالەی موفیدەوە موعاوەنەتمان بفەرموون))[7].

((تکایەکی تایبـەتی: هەموو ئەیزانین لـە موحیطی کوردستانا هـەر ئەم غەزەتـە کوردی‌یـە هەیـە. وە ئـەمیش چونکی موشتەریەکانی موشتەریەکانی موعاوەنـەتی ناکەن و حەقەکەی لـە میعادی خۆیدا تەسلیم ناکەن، نـەك قابیل نییە ئینتیظامێکی پێبدرێ، بەڵکوو ئەگەر هـەروا بمێنێتەوە ناژێ. سـالانەی غەزەتەکـە ئـەوەندە نییـە کـە ئەهەممییەتی بێ، حەقی چوار ساڵی موقابیلی حەقی ساڵێکی غەزەتەیەکی ترە. لەسەر هـەموو حەممییەتمەندێك و وەطەنپەروەرێك پێویستە بە جددی موعاوەنەتی بکات و بیژیێنێ. ئەنجا بۆ ئـەوەی غەزەتەکـەمان بژی و بتوانین ئینتیظامێکی پێبدەین، ڕجا لـە موشتـەریەکانی خاریج و داخـل ئەکـەین و بیلخاصـە لـە قیسـمی مـەئموورین و ئەوانەی کە هێشتا حەقی چوار ساڵیان لاماوەو مەبلەغێکی زۆر قـەرضدارن، ئیتر مـەیدانی نووسین و بـەعضی موعامەلە نەدەن و، نە ئەووەڵ و واسیطەدا بەناوی صندووقی بەلەدییـەی سلێمانی‌یەوە چـەند قـەرضدارن بۆمـان بنێرن و ڕجاکەمان تەرویج بفەرموون))[8].

سەرچاوەیەکی تری دارایی‌ی، بڵاوکردنەوەی (ئیعلان) بووە، کە تا (ژ٢١٠) هەمان نرخی پێشووی هەبووە، بۆ دێڕێك شەش ئانە وەرگیراوە. بەڵام لە (ژ٢١١)ی ١٤ی تشرینی دووەمی ١٩٢٩وە، نرخەکەی وای لێهاتووە: ((لە دێڕێکەوە هەتا شەش مەقگووعەن سێ ڕووپییەو، لە شەش زیاتر جگـە لـە سێ ڕووپییەکە بۆ دێڕە زیادەکانیش دێری شەش ئانە ئەسێنرێ)) ئیعلانەکان، بە ژمارەو پانتایی‌ی لاپەڕەوە، هی ئەم دائیرەو لایەنانە بوون: تاپۆ: ٢٢١دانە، ٦٦ل. موتەصـەڕیفی سلێمانی: ٧٣دانـە، ٣١ل. بەلەدییـەی سلێمانی: ٦٤دانـە، ١١ل. دائیرەی ئیجـرا: ٢٩دانـە، ٧ل. حاکمی مونفەرید: ٢٨دانـە، ٥ل. مودیـری پۆلیـس: ٢٥دانـە، ٤ل. ئامیری مەنطیقـەی شـەرقییە: ٢٢دانە، ٢,٥ل. مەئمووری گومرگ و مەکووس: ١٥دانە، ٢,٥ل. قاضی‌ی سلێمانی (مەحکەمەی شەرعی): ١٣دانە، ٢ل. بەیطەرەی بەغداو سلێمانی: ٩دانـە، ١,٥ل. مەحکەمـەی صولـح: ٩دانـە، ١,٥ل. دائیرەی صیحـە: ٧دانـە، ٠,٥ل. ئامیر فـەوجی ثـالیث:٧دانـە، ١ل. وەزارەت (موستەشـار)ی داخلییـە: ٥دانـە، ١,٢٥ل. شـیرکەتی نـەوتی خانەقین: ٥دانە، ١,٥ل. دیوانی مەحوی: ٥دانە، ٠,٢ل. مودیری موحاسەباتی عومومییە: ٤دانە، ٣ل. ئەشغالی عوموومی و سلێمانی: ٤دانە، ٠,٥ل. موحامی ڕەفیق تۆفیق: ٤دانە، ٠,٣ل. دوقتۆر ئەرنوکرتون: ٤دانـە، ٠,٥ل. هەیئـەتی تەفتیشییە: ٢دانە، ٠,٥ل. وەزارەتی عەدلییـە: ٢دانـە، ٠,٥ل. مودیرییـەتی عـامی نوفـووس: ٢دانـە، ٠,٣ل. ضـابطی ئیستیخبارات: ٢دانە، ٠,١ل. گەچی بێژراوە: ٢دانـە، ٠,١ل. چاپچی محـەمـەد ڕەشـید: ٢دانـە، ٠,١ل. قایمقامی هەڵەبجە: ٢دانـە، ٠,١ل. ئەوقاف: ٢دانـە، ٠,٢ل. ضابط ڕوکنی لیوی‌ی عیراق: ١دانـە، ٠,١ل. قەواعیدی صـەرف و نـەحوی کـوردی و ئیـدارەی تـەلغراف و تەلـەفۆنی سلێمانی و دائیرەی ئیجـرای ڕەوانـدز و سـکرتێری مەجلیسـی وزەراو سـکرتێری موعتەمـەدی سامی‌ی عـیراق و غەزەتـەی جمهوورییـەت و میللییـەت و شیرکەتی مەکینـەی سینگەرو ساکۆو قونسلۆسی ئێران و دائیرەی زەراعـەی عاصیمـەو حـەمامـی سـەرا، یـەکی ئیعلانێکیان هەیە. هاوکات، نرخی هەر دانەیەکی ڕۆژنامەکە، نەگۆڕاوەو یەك ئانە بووە.

---

[7] هەمان سەرچاوە.

[8] "ژیان"، ژ١٨٠، ل٤.

١. ٥. ڕێنووس:

تا ئەودەمە ڕێنووسی کوردی، هەمان ئەوەی زووی تەرزی نووسینی مەلاکانمان بووە، کە بەشێکی دەنگەو پیتەکانی پێ وێنە نەکراوەو، هەر بە سەلیقەو شارەزایی خوێندراوەتەوە. بەڵام کە تۆفیق وەهبی بەگ ٣٠ی مایسی ١٩٣٠ کراوەتە موتەسەڕیفی سلێمانی، "ژیان" بە کاریگەریی وەزیفەی ئەو زاتەو بە پێڕەوی داهێنراوەکانی ناو کتێبی (دەستووری زمانی کوردی)یەکەی کە ساڵی ١٩٢٨ یەکەم بەرگی لە بەغدا لێ بەچاپ گەیاندبوو، کەوتووەتە جێبەجێکردنی هەوڵو پێشنیارەکانی لە مەیدانی ڕێنووسی کوردیداو، لە ژ٢٤٠)ی ڕۆژی ١٩٣٠/٥/٢٢یەوە بابەتەکانی بەو ئیملایە داڕشتوەتەوە.

ئەو ژمارەیە، بەناونیشانی (ئیملای تازە)وە، نووسیویە: ((ئەمانەوێ ئیتر غەزەتەکەمان لەسەر ئیملا وە گرامێرە تازەکەی جەنابی تۆفیق وەهبی بەگ بنووسین. بەڵام لەبەرئەوەی لەچاپخانەکەمانا بەعزێ حرووفات نییە کە پێویستیەتی، ناتوانین بەتەواوی ڕێکی خەین. ئومێد ئەکەین بەرە بەرە بەتەواوی تەتبیقی بکەین)). (٧)ی سەروژێری وشەکان نەبێ کە لەبەر نەبوونی لە چاپخانەدا دانەنراوە، وەکی تر -کەمو زۆر- هاوشێوەی ئیملای ئێستا بووە. ئەم هەوڵە، بۆ کاتی خۆی، ڕووداوێکی زمانەوانیی گرنگ بووە.

لەبەرئەوەی بەکارهێنانی ئەو ڕێنووسە تازەیە، وەك یەکەم هەنگاو، لەوسەردەمەدا قورس بووە، هەر تا یەکەم ستوونی دووەم لاپەڕەی (ژ٢٥٢)ی ١٩٣٠/٧/٢١ درێژەی پێدراوەو، پاشتر چوونەتەوە سەر ڕێنووسە کۆنەکە. بەدووری نازانم لابردنی موتەسەڕیفو، بە ڕەسمی لە ١٩٣٠/٨/٢٢دا جوێبوونەوەی لە سلێمانی[9]، دەوری لەو دەست لێهەڵگرتنەی ڕێنووسەکەدا هەبووبێ.

١. ٦. زاراوەسازی:

"ژیان"و، ڕۆژنامەوانیی کوردی بەگشتی، نەخشی بەرچاوی لە هێنانەپێشو چەسپاندنو خستنەکاری کۆمەڵێك زاراوەی کوردیدا هەبوە، کە دواتر زمانەکەیان دەوڵەمەند کردووەو زیاتر گەشەیان پێداوە. بۆ مێژوو و دەست نیشانکردنی سەرەتای پەیدابوونی هەندێ لەو زاراوانە، بە پێویستم زانی ئەمانەیان بهێنمەوە:

*کۆمەڵ:

کەریم بەگی سەعید بەگی سکرتێری (زانستی کوردان)، بۆ یەکەمجار لە (تەشەکورنامە)یەکدا، لە (ژ١٦٦، ١١نیسان ١٩٢٩، ل٤)دا، لە بریی (جەمعییەت)، وەك (سکرتێری کۆمەڵی زانستی) بەکاری هێناوەو، ڕەنگە هەر خۆی دایهێنابێ. لە (ژ١٧٩، ١٣حزیران ١٩٢٩، ل ١-٢)دا، بۆ (عصبة) لە (عصبة الامم)دا بەکاربراوە. ئیتر دوایی، وەك (بەیانی تەشەکورو یەکدوو قصە)ی کەریم بەگی سەعید بەگ لە (ژ٢٠١، ٣٠ ایلول ١٩٢٩، ل٢)دا، ڕاست خراوەتە شوێنی (جەمعییەت). پاشتریش، لە (دواڕۆژی وڵاتمان بەچی باش ئەبێ: پێشکەوتنی ژنانمان، ژ٢٤٧، ٢٦حزیران ١٩٣٠، ل٣-٤)دا، بۆ (مجتمع) بەکارهێنراوە.

*بەشدار:

ڕەشید نەجیب، لە (منداڵ بەخێوکردنو بەرهەمهێنانن،٢، ژ١٣٥، ٢٨ تشرین ثانی ١٩٢٨، ل٢-٣)دا، بۆ (مشارك، هاوبەش، خاوەن بەش)ی داناوە.

*نووسیار:

هەر ڕەشید نەجیب لە (ژنهێنان، بناغەی ژیان،٣، ژ١٤٣، ٥کانون اول ١٩٢٨، ل٢)دا، بۆ (کاتب، محرر)ی بەکارهێناوە، کە دارشتنێکی لەچاو (نووسەر)ی لەوەبەدوادا ڕەوانو دروستترە.

*سرشت:

کە (الطبیعة)ی عەرەبی ئەگرێتەوە، لە (پاشماوەی بەیاناتەکەی مەعالی ئەمین زەکی بەگ/٤، ژ١٣١، ٤ تشرین اول ١٩٢٨، ل١-٢)دا وەك (سرشتی خراپ) بۆ (تەبیعەت)ی مرۆڤ بەکارهێنراوە.

---

[9] "الوقائع العراقیة" (جریدة)، بغداد، العدد٨٩١، ١٩٣٠/٨/٢٨.

*خواردەمەنی:

لە (تەشەکوری گەورەکانمان ئەکەین کە وەفاو ڕاستێتیی کوردیان ئیثبات کرد، ژ١٥٥، ١١ شباط ١٩٢٩، ل١-٢)دا، بۆ کەرەستەی جۆراوجۆری خواردن (مواد غذائية) دانراوە.

*بۆش:

بۆ واتای (خاڵی، بەتاڵ، بۆشایی) لە (ئەمڕۆ هەر زەراعەت ئێمە دەوڵەمەند ئەکات، ژ١٧٤، ١٣ مايس ١٩٢٩، ل١-٢)دا تەرخان کراوە.

*قوتابی، قوتابخانە:

قوتابی، پێشتر لە ("ژیان"، ژ٥٥، ٢٤ شباط ١٩٢٧، ل٣)دا بۆ (طەڵەبە)و شاگردی مەکتەب بەکارهێنراوە. هەرچی (قوتابخانە)یە، پاشتر لە (سینەما بۆ زانستی، ژ١٦٩، ٢٢ نيسان ١٩٢٩، ل١)دا پێبەپێ خراوەتە شوێنی مەکتەبو دەرسخانەو، ساڵانێکی دواتریش بەتەواوی جێگیر بوو.

*پارط:

لە (نائیبو واجیباتی، ژ٨٧، ٢٥ تشرين اول ١٩٢٧، ل٢)دا، مەبەست پێی دەستەو گرووپی پارلەمانییە. ئەم زاراوە ئینگلیزییە پاشان لە ١٩٤٦دا هەمزە عەبدوڵڵا بۆ یەکەمین جار لای کورد، لەباتیی (حزب، جەمعییەت) بۆ (پارتی دیموکراتی کورد)ی داناوە[١٠].

١. ٧. پاشکۆ:

"ژیان"، لەم دەورەیشدا، دوو پاشکۆی هەبوە کە (لاحیقە)ی پێوتراوە:

ژ١٦١: چوار لاپەڕەی بە هەمان پێوانەی ڕۆژنامەکە بووە، هیچ ناوێکی وەك (عەلاوە) یا (لاحیقە)ی سەرنەخراوە، بەڵام هەر بە پاشکۆ ئەژمێررێ. سێ لاپەڕەی تەرخان بووە بۆ دەقی کوردیی (قانوونی تەعدیلی قانوونی عوقووباتی بەغدادی بۆ ساڵی ١٩٢٤). هیچ مێژوویەکی پێوە نییە، بۆیە ئەبێ لەنێوان (١٨ی مارتی ١٩٢٩)ی ڕۆژی دەرچوونی (ژ١٦١)و (٢٨ی مارتی ١٩٢٩)ی ڕۆژی دەرچوونی (ژ١٦٢)دا، بڵاوبووبێتەوە.

ژ٢٥٧: دوو لاپەڕەی تەواوکەری درێژەی گفتوگۆی سەرانی کوردو نوێنەرانی حکوومەتی عێراقو ئینگلیز بووە لە سلێمانی، ناوی (لاحیقە)ی (ژ٢٥٧)ی لێدراوەو، بێ مێژووە. دیارە ئەبێ دوای (١٤ی ئاغستۆسی ٩٣٠)ی ڕۆژی دەرچوونی (ژ٢٥٧)و پێش (٢٨ی ئاغستۆسی ٩٣٠)ی ڕۆژی دەرچوونی (ژ٢٥٨)، بڵاوبووبێتەوە.

١. ٨. نووسەرانی ئەم بەرگە:

٢٣ کەسیان، دوای ساخکردنەوەی ناوی ڕەمزیی هەندێکیان، ناسراونەتەوە:

١- ئەحمەد موختار جاف: ١ شیعری هەیە.

٢- أ.ع: ڕاست ئەحمەدی عەزیز ئاغایە کە ئەوکاتە مەئمووری ئەوراقی لیوای سلێمانی بووە[١١]. ١ نووسینی هەیە. بەشداریی لە یەکەم دەورەی "ژیان"دا، زیاتر بووە.

٣- فائیق تۆفیق، تۆفیق: "پیرەمێرد"ی شاعیرە. ئەو "فائیق"ـەی، دوور نییە، بە خۆشەویستیی فایەق هۆشیاری کچەزایەوە بەکارهێنابێ. ٢ شیعری هەیە.

٤- ر.ن: هەر ڕەشید نەجیبە کە ئەوسا کاتبی موفەتیشی ئیداریی لیوای سلێمانی بووە[١٢]. ٣ شیعرو ٤ وتاری هەیە؛ وتارەکان، ٢یان دوو ئەڵقەییو ٢یشیان سێ ئەڵقەییە.

---

[١٠] پیرەوەریەکانی هەمزە عەبدوڵڵا کە مامۆستا عەبدوڕڕەقیب یووسفو بەندە ساڵی (١٩٩٨) ١٣,٥ سەعاتمان لەسەر شریتی کاسێتو بە کامێرای ڤیدیۆ لێ تۆمار کردووەو، بەدەستەوەیە ئامادەی بکەین بۆ چاپ.

[١١] "ژیان"، ژ١٣٠، ل٤.

[١٢] "ژیان"، ژ١٣٨، ل٤.

٥- سەلام: بەوەدا کە شێخ سەلامی شاعیر، لە کۆتاییی ساڵانی بیستەوە، لە ڕێگەی چەمچەماڵ-کەرکووک ئیشی بۆ دائیرەی ئەشغاڵ کردووە[١٣]، بێسێودوو ئەو زاتەیە. ١ پەخشانە وتاری هەیە.

٦- صالح: بێ دوودڵی هەر بە صالح قەفتانی ئەزانم، بەم بەڵگانە:

ئ. ئەو وتارەی ((بەواسیطەی "ژیان"ی خۆشەویستمانەوە، بۆ نەطەری مەرحەمەتی ئەولیای ئوموور)) کە بەناوی "صالح"ەوەیە، سەبارەت بە کێشەی تووتنی سلێمانییە. صالح قەفتان، خۆیو کەسی تری بنەماڵەکەی ڕاست سەردەمێك توجاری تووتن بوون[١٤]. ئەگەر ئاگاداری وردەکاریی کێشەکە نەبوایە، لەسەری نەئەنووسی.

ب. نووسەرانی ئەو زەمانە، هەر ئەو "صالح" ناوە وتارنووسەیان تێدایە کە بایەخی بە مەسەلە کۆمەڵایەتیەکانی خۆمانو بێگانەیش دابێ. هەرچی صالح زەکی ساحێبقڕانە، ئەوکاتە قایمقامو لە دەرەوەی سلێمانی بووە، بۆیە هیچ ڕێی تێناچێ پەرژابێتی لە بابەتێکی وەك تووتن وردببێتەوە. لەگەڵ ئەوەیشدا، ناوبراو لەدوای وەستانی "دیاریی کوردستان"ەوە، چالاکییەکی ڕۆشنبیریی ئەوتۆی نەما. بۆیە ئەو صالحە، ئەم نییە[١٥].

کاك کەمال ڕەئووف محەمەد، بەهەڵە پێیوایە صالح قەفتان یەکەم وتاری لە گۆڤاری "ڕووناکی-١٩٣٦"ی هەولێردا بڵاوکردووەتەوە[١٦]. لەکاتێکدا ئەوەتا حەوت ساڵێك پێشتر ئەو یەکەم وتارەی لە (ژ١٥٣)ی ١٩٢٩/١/٣١ی "ژیان"دا بڵاوبووەتەوە.

٧- ئەثیری: عەبدولخالق ئەثیریی شاعیرە. ١ شیعری هەیە.

٨- عەبدوڕڕەحمان عەزیز: قوتابیی مەکتەب بووەو، دواتر وەك نووسەر نەناسراوە.

٩- ع. عەزیز: عەبدوڵڵا عەزیزی مامۆستای خەڵکی هەولێرە. دوو وتاری هەیە، ١یان سێ ئەڵقەییو ئەویتر ٤ ئەڵقەیییە.

١٠- ع. واحید، ع. و. نووری: عەبدولواحید نووریی نووسەرە. ٢ وتاری هەیە، یەکیان وەرگێڕانە.

١١- عەبدولوەهاب کەرکووکی: وەکوو نووسەر نەناسراوە. ١ وتاری هەیە.

١٢- عەلی ئەحمەد، عەبدوڕڕەحمان حاجی عەلی: قوتابیی زانستی بوون. ١ وتاریان هەیە.

١٣- عەلی عارف: عەلی عارف ئاغای شاعیرە. ١ شیعری هەیە.

١٤- ف. بێ باك، ف. بێکەس: فایەق بێکەسی شاعیرە. وەك دەرئەکەوێ، سەرەتای شیعر نووسینی، ناسناوی (بێباك)ی هەبوە. ٣ شیعری هەیە.

١٥- ف. عەلییە: وەك کاك کەمال ڕەئووف محەمەد ساخی کردووەتەوە، فاتمە محێدینە[١٧]. مادامیش ئەو تاکە وتارەی لەم دەورەیەی "ژیان"دا، بەناوی موعەللیمەوە لەبارەی قوتابخانەی کچانی سلێمانییەوە نووسیوە، هەر ئەبێ ئەو خانمە بێ.

١٦- فائیق زێوەر: بەختیار زێوەری شاعیرە. ٢ شیعری هەیە.

---

[١٣] دیوانی سەلام، چاپخانەی تەمەدون-بەغدا، ١٩٥٨، ل١٠٣-١٠٤.

[١٤] تۆماری ماوەی نێوان (٣١ی جولای ١٩١٩-٦ی مەی ١٩٢٠)ی کاتب عەدلی سلێمانی، ل٤٦. ئەم تۆمارە لە (ئەرشیڤی نەتەوەییی کوردستان) پارێزراوە.

[١٥] ڕەفیق سالح، دیاری کوردستان (١٩٢٥-١٩٢٦)، لێکۆڵینەوەی نەوشیروان مستەفا ئەمینو سدیق سالح، سلێمانی، ٢٠٠١، ل٧١-٧٢.

[١٦] کەمال ڕەئووف محەمەد، صالح قەفتانو یەکەم گۆڤاری سلێمانی/ ٢، "کاروان" (گۆڤار)، هەولێر، ژ٧٩، ئەیلوولی ١٩٨٩، ل١٠٧-١١٥.

[١٧] کەمال ڕەئووف محەمەد، ئەڵقەیێکی مێژوویی ون: یێکەم قوتابخانەی کیژانی سلێمانیی/٢، "کوردستانی نوێ" (ڕۆژنامە)، سلێمانی، ژ١٣١٣، ١٩٩٦/٦/١٩.

١٧- محەمەد ئاغای حاجی حسێن ئاغا، عەطار محەمەد: محەمەد ئاغای حاجی حسێن ئاغای ناسراوێکی بنەماڵەی ئاغاتەهایە. پاشتر وەك نووسەر نەناسراوە. ٢ وتاری هەیە.

١٨- محەمەد کەریم ئاغا، فەرەج تۆفیق: قوتابیی زانستی بوون. ١ وتاریان هەیە.

١٩- کوردی: ناسناوی مستەفا صائیبە. دوو وتاری هەیە، ١یان چوار ئەڵقەییی و ئەویتر سێ ئەڵقەییە.

٢٠- م.ج: مەحموود جەودەتی فەڕەنسیزانە. دواتریش بەو ناوە ڕەمزییەوە نووسینی بڵاوکردووەتەوە[١٨]. ١ شیعری وەرگێڕدراوی هەیە.

٢١- م. نووری: شێخ نووریی شێخ ساڵحی شاعیرە. ١ شیعری هەیە.

ئەو نووسەرانە، عەبدوڵلا عەزیز نەبێ، ئەوانیتر خەڵکی سلێمانین و، تێکڕا، ١٥ شیعرو ١٧ وتاریان لەو کەموزۆر ٣ ساڵەی دەورەکەدا هەیە. لەکاتێکدا لە ساڵێك و حەوت مانگی یەکەم دەورەدا، ٢٩ نووسەر بە ٢١ شیعرو ٥٧ وتارو نووسین، کە ٨یان دوو ئەڵقەییی و ١یان چوار ئەڵقەییی و ١یان پێنج ئەڵقەییی و ١یشیان شەش ئەڵقەیی بووە، بەشدار بوون.

جگە لەوە، ٩ نووسین بە ناوەکانی (پیرۆت، حەقبێژی قصەڕەق، ع. ك. باخانی، کوردێك، کوردێکی حەقیقەتپەرست، لاوێك، لاوێکی کورد)ەوە هەیەو، نەناسراونەتەوە. (٨٧) وتاری تریش، بەبێ ناو بڵاوکراونەتەوە. وەك دیارە، بەشداریی نووسەران لەم قۆناغەدا کەمتر بووەو، بەشی هەرە زۆری وتارەکان بێ ناون، کە هیچ بەدووری نازانم "عەلی عیرفان"ی لێپرسراوی "ژیان" زۆربەیانی نووسیبێ. سەرنجڕاکێش ئەوەیە کە ئەو زاتە تەنیا یەك ڕاپۆرتە هەواڵی بەناوی ئاشکرای خۆیەوە تێدا هەیە[١٩].

٢. ناوەڕۆك:

٢. ١. بە ژمارە:

لاپەڕەکانی "ژیان"، لەم دەورەیەدا، کە سەرجەم ٧٢٢ن؛ دوای وردکردنەوە، کەموزۆر، بەم ژمارانە دابەش کراون بەسەر ئەم بابەتانەی لای خوارەوەدا:

وتارو شیعری؛ نووسەر دیار: ٢٤ل، واتە ٣,٤٥٪.

نووسەر نادیار: ١١٠ل، واتە ١٥,٤٪.

نووسەر بەناوی ڕەمزییەوە: ١١ل، واتە ١,٦٥٪.

هەمە جۆر: ١٢ل، واتە ١,٧٥٪.

هەواڵ و ڕاپۆرتەهەواڵی؛ دەرەوەی عیراق: ١٧٥ل، واتە ٢٤٪.

ناوخۆی عیراق (بەغدا): ٨٠ل، واتە ١١٪.

ناوشار (سلێمانی): ١٩٧ل، واتە ٢٧٪.

ئیعلان: ١١٣ل، واتە ١٥,٧٥٪.

شیاوی وتنە، ژمارەکانی (٨٣، ١١١، ١١٥، ١١٨، ١٢٩، ١٣١، ١٣٢، ١٥٢، ١٥٤، ١٦٠، ١٦١، ١٦٥، ١٧١، ١٧٢، ١٨١، ١٨٢، ١٩١، ١٩٢، ١٩٣، ١٩٨، ٢٠٣، ٢٠٥، ٢١٠، ٢١١، ٢١٢، ٢١٣، ٢١٥، ٢١٧، ٢١٩، ٢٢٠، ٢٢١، ٢٤٨) هیچ وتار یا شیعرێکیان تێدا نییە.

٢. ٢. بە بابەت:

٢. ٢. ١. خوێندن و مەعاریف:

---

[١٨] بڕوانە: مامەیارە، "دیاری لاوان" (گۆڤار)، بەغدا، ١٩٣٤، ل٢٥-٣٣.

[١٩] هەڵەبجە فەرقێکی زۆر کردووە، "ژیان"، ژ٢٤٤، ل٢.

کورد، بەدرێژایی‌ی حوکمی پاشایەتی، هەرێمەکەی لە خوێندن‌و مەعاریفدا دواخراوە؛ نە بەپێ‌ی پێویست قوتابخانە، بە هەموو ئاستەکانیەوە، لە کوردستان کراوەتەوەو مامۆستا جیاجیای بۆ پێگەیەنراوەو، نە ڕێدراوە کوردی لە تێکڕای قۆناغەکاندا ببێتە زمانی خوێندن‌و، بە لەبەرچاوگرتنی تایبەتمەندی‌ی کوردی، بەڕێوەبەرایەتییەکی مەعاریفی سەربەخۆ قوتابخانەی شارەکانی بەڕێوەبەرێ.

"ژیان"، بە زنجیرەیەك وتاری پڕ ناوەڕۆك، گەوهەری ئەم مەسەلەیەی خستووەتە ڕوو و، ناوبەناو جەختی لەسەر چارەسەرکردنی کردووەتەوە. لە (تەربییەو تەعلیم بەنەظەر ڕۆحی میللەتەوە تەخالوف ئەکات)[20]دا، جۆرێ پەروەردەو خوێندنی بەپێویست زانیوە کە لەگەڵ گیان‌و خەسڵەتی میللەتدا جووت بێتەوە: ((لەپێش هەمووشتێکدا لازمە ڕۆحێکی تەوافوق لەبەینی ئوصووڵی تەربییەو قابلییەتی قوبووڵکردنی ئەو تەربییەیە لەطەرەف قەومەکەوە بدۆزرێتەوە، ئەنجا تەطبیق بکرێ، لە حەقیقەتی حاڵیشدا مەسئەلە بەم نەوعەیە)). ((ڕجا لە مورەبییەکانمان ئەکەین لەپێش هەمووشتێکا لازمە تەربییەیەك کە تەطابوق لەگەڵ ڕۆح‌و مەزایای میللەتەکەمان بکات تەطبیقی بکەن، چونکە وەکوو وتمان ثەمەری تەربییەیەك کە موخالیفی ڕۆح بێ ثەمەرەیەکی موفیدەی لێ ئیستیحصاڵ ناکرێ، بەڵکە مەضەڕڕەت تەولید ئەکات)).

لە (خەطابەکی تەعلیمی)[21]دا، ئاوا درێژەی بەوخاڵە داوە: ((بۆ منالێك کە لە ئەووەڵ دەورەی تەعلیمیا بێ، لازمە لەپێش هەمووشتێکا دیقەت لە جەلبی ڕەغبەت‌و یا ئیجادی سەوق‌و خواهیش بکرێ بەرامبەر بە عیلم. ذاتەن ئێستا بەتەواوی مەضەڕڕەت‌و بێثەمەرەیەتی‌ی تەعلیم‌و تەحصیلێك کە بە جەبر خرابێتە مێشکەوە دەرکەوتووە.. . پێش ئەوەی کە مینهاج تەنظیم ئەکەن، لازمە ئارەزوو، شەوق‌و ذەوقی منالەکانی موحیطەکە تەحلیل‌و بەوپێ‌یە پرۆغرامەکە ڕێك بخەن.. . ئوستادی شەهیر ساطع حوصەری بۆ تاریخی صنفی دووەمی ئیبتیدائی بەعضی ئەعاظیمی مەشهووری عەرەبی حیکایەواری قوبووڵ‌و داخڵی پرۆغرامی کردووە. فەقەط طەبیعی ئەمەیش مەعلوومە کە صرف بۆ منالەکانی عەرەبی کردووە.. . مەعەل ئەسەف مورەبییەکانی میللەتی کورد هێشتا ئەمەیان دەرك نەکردووە، ئێستاش لە صنفی دووەمی ئیبتیدائیدا عەینی حیکایەتێك ئەخوێنن بە منالەکانمان کە بۆ منالە عەرەبەکان داخڵی مینهاج کراوەو هەر ئەوان ئیستیفادەی لێ‌ئەکەن)).

بەوشێوەیە، بەرنامەیەکی خوێندنی خواستووە کە پەیوەندی‌ی بە کورد خۆیەوە هەبێ، تا کوردانە قوتابی‌ی کوردی لە سەر پەروەردەو فێر بکرێ: ((ڕجا لە مورەبییەکانمان ئەکەین لێکی بدەنەوەو بزانن لە مەکتەبەکانی سلێمانیدا منالێك لە حیکایەی داراو یاخود ئەسکەندەر، یا عەمرو بن عاص زیاتر مەسروور ئەبێ؟ وە یا لە حیکایەی پاشاکانی بابان‌و یا بەدرخانەکان‌و یا کەریم خانی زەند)). ((ئەنجا ئومێدمان وایە لە موعەللیمەکانمان‌و لە ئەنجومەنی مەعاریف سەعی بکەن بۆ تەئریخی ئەم صنفە کتێبێك کە بەحثی مەناقیبی عیلم، موحارەباتی پیاوە مەشهوورەکانی خۆمان، وەکوو بابان، بەدرخانی، شێخ مەعرووفی نۆدێیی – ئەو بەحری علوومە، حەمە ئاغای کۆیە – ئەو حاتەمی طایی‌یە بکات تەئلیفی بکەن‌و لەم صنفەدا تەدریس بکرێ‌و منالەکانمان ذەوقی لێ‌وەربگرن‌و خواهیشێکیان ببێ کە لە صنفەکانی ترا ئیستیفادە لە دەرسی موهیمی تەئریخ بکەن)).

هەر لەوڕووە، بەکارهێنانی زمانی کوردیی لە خوێندندا، بە مافێکی ئاسایی‌و بێ‌ئەملاوئەولا و ناچاری داناوە. لە (ئەسبابی دواکەوتنمان)[22]دا، نووسراوە: ((وا ئەزانم، کە لە ئومووری موتەعارەفەدا ئەنفەعییەت‌و چاکترین تەدریس وە تەدەرروس بۆ قەومێك ئەمەیە بە زمانی مادەرزادی خۆی بێ.. . ئەصڵی چاکێتی‌ی تەدریسێك کە بە

---

[20] "ژیان"، ژ٨٩، ل١.

[21] "ژیان"، ژ٩٠، ل١-٢.

[22] "ژیان"، ژ٩١، ل١-٢.

لیسانی مادەرزاد بکرێ، هیچ موتەخەصیصێکی عیلمو تەربییەو تەدریس ئینکاری ناکاتو هیچ میللەتێك بە لیسانێکی کە تەرەقیی نەکردووەو نایکات)).

"ژیان"، بە پەژارەوە لای لە بڵاویی دەردی نەخوێندەواری کردووەتەوە. لە (هیچ نەبێ لازمە نەسلی ئاتیمان خوێندەوار بێ!)[٢٣]دا، وا لێی دوواوە: ((ئێمە لەم عەصرەدا لە قصەی زل زیاتر هیچی تر نازانین، سەعی ناکەین، لە غەیری شارەکانمان نەبێ مەکتەبمان نییە. قەطیعییەن لە دێهات لە عەشائیرەکانمانا تەصادوفی فەردێکی خوێندەوار ناکرێو، بەتەواوی حیساب بکرێ ئەمڕۆ لە کوردستانا لە هەزاری یەکێك خوێندەوارە، باقیەکەی جاهیلو حەتتا نازانێ شکڵی دنیا چۆنە! عەجەبا میللەتێکی وا هیچ حەقی حەیاتی ئەبێ. غەیری ئەمەیش کە بەم سەبەبەوە حوڕڕییەتمان مەحفووظ نییە، بوویشە بە سەبەبی ضەرەرو زیانێکی زۆرمان)). ((هەرچەندە فکری زۆر کەس وایە حکوومەت موعاوەنەت ناکات مەکتەبمان بۆ ناکاتەوە. بەلای منەوە ئەم فکرە موحیق نییە، چونکە میللەتێکی عالمو وریا حکوومەت مەجبوورە هەموو حوقووقێکی بداتێو هەموو مالەزیمەیەکی بۆ ئیکمال بکات. ئەمڕۆ لەم هەموو لیوا جەسیمەی ئێمەدا چوار پێنج مەکتەب هەیە. ئەویش هێشتا ئەوەندە طەڵەبەیان تیا نییە کە ڕوومان بێ داوای مەکتەبی تر بکەین. هەڵەبجە کە قەضایەکی جەسیمە تەنیا مەکتەبێکی تیادایە، کەچی ئەوەندە طەڵەبەی تیا نییە کە هەموو ساڵێك صنفێکی لێ زیاد بکرێ. . . مەکتەبی پێنجوێنو قەرەداغو چەمچەماڵ بەتەواوی لە دەرەجەی نەبوونان)). ((ئەمڕۆ ئیجاب ئەکات هیچ نەبێ بە منداڵەکانمان تەدریساتی ئیبتیدائییان پێ ئیکمال بکەین، منداڵەکانمان جاهیلو عاطیل نەهێڵینەوە. لازمە بە نەوعێك سەعی بکەین بۆ خوێندن کە نەتیجە حکوومەت مەجبوور بێ، نەوەکوو لە قەضاو ناحیەکانا، بەڵکە لە دێهاتە گەورەکانیشمان مەکتەبمان بۆ بکاتەوە)). ((ئەگەر داوای حوقووق ئەکەینو ئەمانەوێ حوڕ بژین، ئەبێ شەوو ڕۆژ سەعی بکەینو هەموو منداڵێکمان لە تەحصیلی عیلمو مەعاریف بەهرەمەند بکەین. ئەبێ بە نەوعێکمان لێ بێ کە کەسبی ئیحقاق بکەین ئەوسا طەڵەبی حوقووق بکەین)).

لە (مەعاریفو قازانجی)[٢٤]دا، مەبەستی خوێندنی لە وڵاتانی شارستانیدا بۆ بەراوردو بەنموونە هێناوەتەوە: ((ئەساسەن خوێندەواری، ئیستیفادەکردن لە مەعاریفو تەحصیلی مەکاتیب، لە مەمالیکی موتەمەدینەدا- وەکوو لێرە تێیگەیشتووین- صرف بۆ مەئمووریيەت نییە. خوێندەواریو تەحصیلی مەکاتیب بۆ ئەوەیە شەخصێك کە هاتە ساحەی ژیانەوە، بۆ خۆیو بۆ هەمجنسی ببێ بە عوضوێکی نافیع، کە ئەمەیش بە وەرگرتنی تەربییەوە پەیدا ئەبێت. شەخصێك کە تەربییەی وەرگرت، لە هەموو حەرەکاتێکدا، لە هەموو صەفەحاتی ژیانیدا، لە کەسابەت بۆ نان پەیدا کردنیدا دائیما مەنافیعی عومومییە دەهێنێتە پێش چاویو لە مەنافیعی عومومییەدا مەنافیعی شەخصیی خۆی تەعقیبو طەڵەب ئەکات)).

لە (بۆچی دائیما بەرەو پاش ئەڕۆین)[٢٥]دا، هانی خەڵکی داوە بە منداڵیان بخوێنن، بەداخەوە باسی نموونەی پێنجوێنی کردووە کە (١٩٢٧) قوتابخانەی تێدا کراوەتەوەو، لەبەرئەوەی کەس منداڵی خۆی بۆ نەناردووە، داخراوە: ((مەعلوومە میللەتێك بیەوێ تەرەقی بکات، لەم عەصرەدا نائیلی سەعادەت ببێ، ئەبێ لە تاریکیی جەهل خۆی ڕزگار بکات، بێتە ناو ڕووناکیی نووری مەعاریفەوە. میللەتێك کە ئەفرادەکەی هەموویو بە ئەکثەرییەت جاهیل بوو و لە نووری مەعریفەت موستەفید نەبووبێ، نەك تەرەقی ناکات، بەڵکوو لەم زەمانەدا حەقی ژیانی نابێ)). ((ئەبێ خۆمان بە ئارەزوو و ذەوقێکی جددییەوە هەوڵ بدەین بۆ مەعاریفو کردنەوەی مەکتەب، وە ئیللا بەتەمابین بکرێین بە عالم، کەس مەجبووری نییە)). ((لازمە عومومی دێهاتەکانیشمان واز لە فکرە پێشووەکەیان بهێنن، هیچ نەبێ بە منداڵەکانیان تەحصیلی ئیبتیدائی پێکردنیان بە شەرط بزانن)).

---

[٢٣] "ژیان"، ژ١٠٦، ل١-٢.

[٢٤] "ژیان"، ژ١٢٢، ل١-٢.

[٢٥] "ژیان"، ژ١٤٤، ل١-٢.

له (ئیتر بەسە، ئەبێ ڕەغبەت بدەینە سەر مەعاریف)[٢٦]دا، بە خۆشیحاڵییەوە ئاماژە بە نیازی مەعاریف بۆ قوتابخانەکردنەوە لە ناحیەکانی سووورداش‌و بازیان... کراوەو، دیسان وتراوە: ((هەموو ئەیزانین کە ئەمڕۆ ئێمە میللەتێکی زۆر ئیبتیدائین‌و هێشتا لە مەدەنییەتی حاضیرە ئیستیفادەمان نەکردووەو، ئەبێ بیشزانین کە ئەوەی ئێمە پێش بخات‌و بمانخاتە ساحەی مەدەنییەتەوە هەر مەعاریفە)).

"ژیان"، چووەتە سەر وردەکاریەکانی خوێندن‌و، وەرزشی لە (وەنیە هەر شتێکمان نوقصان بێ)[٢٧]دا وەك وانەیەکی بەبایەخ بۆ بنیاتنانی لەشی ساغ‌و دواتر عەقڵی ساغی منالان جەخت کردووەتەوە: ((ئوستادی فەننی تەربییەو تەدریس بۆ منالەکانی مەکتەب کەشافە، گەڕانیان تەرتیب‌و ئیجاد کردووەو، هەر بۆ ئەوەی کە دەماغی منالەکان مانگوویی‌ی بحەسێتەوەو کە کول بوو دەمەزەرد بکرێتەوە)). ((مەعلووم بووە منالێك کە ئەگەر وجوودیشی بەقووەت بێ، دەماغی قابلییەتی قوبوولکردنی هەموو دەرسێکیشی ئەبێ)). ((لە ئەوروپاداو لەناو هەموو میللەتێکی موتەمەدینەدا ئەم ئوصوولی تەربییەی منالە کە لەپێش هەمووشتێك لەخوصووص تەربییەی وجوودیەوە بە ڕیاضەت-جمناستیق‌و ئەنواعی سپۆرەوە کە ئەبێ بە سەبەبی تەقوییەی وجوودو دەماغی منالّ، ئیهتیمامی پێ ئەکرێ)).

هاوکات، لەوچوار وتاردا پێویستی‌و ناچاریی خوێندنی کچانی ڕوون‌و دووپات کردووەتەوە. لە (مەکتەبی کچان‌و کچەکانمان)[٢٨]دا، لە باسی تاقە قوتابخانەی کچانی ناوشاردا، نووسیویە: ((ئەم مەکتەبە لە ظەرفی ئەم سێ ساڵەدا حەتتا فەوقەل تەصەوور تەرەقیی کردو مەوجوودییەتێکی بەقیمەتی پیشانی میللەت داو، بەم سەبەبەوە میللەتیش، بە خواهیش‌و مەسرووریيەتەوە هەموو کچەکانیان ناردە ناوی‌و ئەمڕۆ مەوجوودێکی زۆری هەیە. بە نەوعێك کە موحەقەق هەتا بەینێك وا بمێنێتەوە، بە واسیطەی ئەم کچانەمانەوە کە تەشکیلی عائیلەیان کرد نەسلی ئاتیمان مەجوودییەتێك پیشان ئەدات‌و عوضوێکی فەعال ئەبێ بۆ وەطەنەکەیان)). ((لازمە ژنەکانمان-دایکی منالەکانمان لە پیاوەکانمان چاکتر صاحێب عەقڵ‌و ئەخلاق بن‌و عادەتەن مورەببییەیەکی وابن کە بتوانن موقابیل بە تەجەددودات‌و تەربییەی حاضیرە منالەکانیان پێبگەیەنن. لەبەرئەوە لازمە کچەکانمان بنێرینە مەکتەب‌و لەسەر تەربییەی حاضیرە پێبگەیەنرێن، کە تەشکیلی عائیلەیان کرد منالەکانیان چاك گەورە بکەن کە بۆ وەطەن‌و میللەتەکەیان عوضوێکی فەعال بن)).

لە (مەکتەبی کچان‌و صنفی پێنجەم)[٢٩]و (مەکتەبی کچان)[٣٠]و بەدواداچوونێکی هەیئەتی تەوریسییەی مەکتەبی کچاندا[٣١]، وەك وتراوە: ((میللەتێك کوڕو کچی وەکوویەك مونەووەرو تەحصیل دیدە نەبن، تەعالی‌و تەرەقیی ئەو میللەتە موشکیلە. میللەتێك کە طەبەقەی نیسائییەی جاهیل بێ، وەکوو ئینسانێکی شەل‌و سەقەط دەرەنگ ئەگاتە مەنزڵی مەقصوود))؛ لەپاڵ ئەوەدا، بێ جێگایی‌ی بینای قوتابخانەکە نیشان دراوە کە لە کەمتەرخەمی‌ی حکوومەت بەدەر نییە.

٢.٢.٢. مەبعووثە کوردەکان‌و پەرلەمان:

"ژیان" هیوایەکی زۆری لەسەر مەبعووثەکانی کورد هەڵچنیوەو، لێی چاوەڕان کردوون پێکەوە کارێك بکەن، هەم ماف‌و داواکانی خەڵکی کورد بەجێبهێنن‌و، هەم وڵاتەکە بەرەو ئاوەدانکردنەوەو پێشخستن بەرن. بۆیە لەبەر بایەخ‌و جۆریی مەبعووث، ١٥ وتارو دەقی ڕاپۆرتێکی ئەمین زەکی بەگی مەبعووثی سلێمانیی بە حەوت ئەڵقە بڵاوکردووەتەوە. ئەو وتارانە، لەلایەکەوە خەڵکیان لێپرسراو کردووە کە، بەپێی چەند مەرجێکی

---

[٢٦] "ژیان"، ژ١٦٩، ل١-٢.

[٢٧] "ژیان"، ژ١٠٨، ل١-٢.

[٢٨] "ژیان"، ژ١٤٨، ل١-٢.

[٢٩] "ژیان"، ژ١٨٩، ل١-٢.

[٣٠] "ژیان"، ژ٢٠٢، ل١-٢.

[٣١] "ژیان"، ژ٢٠٤، ل١-٢.

پێویست، پیاوی زاناو ئازاو هۆشیارو چالاك بە مەبعووثی خۆیان هەڵبژێرن و، لەلایەکی ترەوە کۆمەڵێك بەرپرسی و ئەرکیان خستووەتە ئەستۆی مەبعووثەکانی کورد تا لەبەردەم میللەتەکەیاندا ڕووسوور دەربچن. تەنانەت، لەبەر سستی و کەمتەرخەمی و بێهۆشی، ڕەخنەی توندو گورچکبڕیشی تێدا لێگرتوون و، چاوپۆشیی لە کەموکورتیەکانیان نەگرتووە.

محەمەدی حاجی حسێن ئاغای تەهازادە، لە (بۆ ئیدارەخانەی خۆشەویستی غەزەتەی "ژیان")[32]دا، ڕووی لە خەڵك کردووەو وتوویە: ((ڕجا لە مونتەخیبەکان ئەکەین و ئۆباڵی ئەم میللەتە مەظلوومەیان بەئەستۆ بێ، کەسانێ ئینتیخاب بکەن کە بتوانێ حوقووقی میللەت و وەطەن موحافەظە بکات و ئێمەیش بخاتە ڕیزەی دراوسێکانمانەوە. صاحێب عەشیرەت، پارەدارو مەئموور مەطلووب نییە، تەحصیل دیدەیەکی دیپلۆماتلی، یەعنی مەئذوونی حوقووق کە واقیفی ئوموووری خاریج و داخیل و بە لیسانی عەرەبیش موتەکەللیم و موجەڕڕەبول ئەطوار بێت، ئینتیخاب بکەن کە لە سیاسەتی دنیاو حکوومەتەکە خەبەردار بێت)). ((وەکیلیك عالم نەبێ و ئیقتیداری هەموو مودافەعەو تێکۆشینی نەبێ، ناتوانێ میللەت بە تەواوی تەمثیل بکات، مودافەعەی بکات و نەواقیصاتی ئیکمال بکات)).

لە (بە مومناسەبەتی ئینتیخاباتی تازەی مەبعووثانەوە، چەند قصەیەکی ڕەق، ئەمما خۆش)دا، کە مەبەست دووەم خولی ئەو هەڵبژاردنەیە (١٩/٥/١٩٢٨-١/٧/١٩٣٠)[33]، ئاوا خەڵك وریا کراوەتەوە کە کەسانی شیاو هەڵبژێرن: ((ئەی میللەت، ئەی برادەرینە قصەی ڕاستتان عەرض بکەم ئەم هەموو فیداکارییە، ئەم کیثرەتی ئیشتیاقە، ئەم کۆمەڵە لاف و گەزافە موحەققەق بزانن هەر بۆ مەعاشە مەبذوولەکەیە، هەر بۆ پڕکردنی گیرفانە لە مەسکووکاتی موتەنەوویعە... لەناو خۆتانا ئینسانی فیداکار، وەطەنپەروەر، موستەعید هەیە. زۆر چاك چاو بگێڕە، زەریف وردبەرەوە، لەڕووا دامەمێنە، خزم و ئاشنا تەماشا مەکە. ئەوی بەکەڵکت دێت، ئەوی دەرمانی دەردت ئەکات، ئەوی ئیعتیمادت بە عیلم و سەوییەی هەیە، ئەوی قیمەتی لای تۆ مەعلووم و موجەڕڕەبە، حاصڵی ئەوی حەیات و مەماتی ئەوێی، سەعادەت و فەلاکەتی لەگەڵ تۆدا موشتەرەکە، ئەوە هەڵبژێرە، پرۆغرامی داوا لێبکە، پشت بە یەکێك مەبەستەکە ئاگرت تێبەربداو خۆی لەدوورەوە سەیرت بکات)).

حەقبێژی قصەرەق، لە (قصەی ڕەق وەلەو ڕەقیش بێ، نابێ کەس پێی ناخۆش بێ)[34]دا، هەر دەوڵەمەندیی و پارەداری یا خوێندەواریی بە تاکە مەرجی مەبعووسی دانەناوە، بەڵکە پێی وابووە: ((یەکێ لە هەموو خوصووصێکەوە خۆی لایق نەبینێ و نەزانێ لەم وەظیفەیەدا مەحجووب نابێ، نابێ و حەیفە تەشەبوث بەم وەظیفەیە بکات و ئۆباڵی میللەتێك بخاتە ئەستۆی خۆی و ئیعتیباری خۆی لای میللەتەکە مەحوو بکاتەوە... مەبعووث ئەبێ میللەتپەروەر بێ، صاحێب ئەخلاق و ویجدان و ڕەحم بێ، عالم و زبانزان بێ، مەوقیعی ئیجتیماعیی لای میللەتەکەی ببێ، مەنفەعەتپەرست نەبێ، لە ئیحتیاجاتی میللەت چاونەپۆشێ، بەثەبات بێ، ڕۆحی خۆی فیدای مەنفەعەتی میللەت بکات و بتوانێ موجادەلە لەگەڵ ئەو پیاوە تەحصیل دیدانە بکات کە لەو مەجلیسەدا موجادەلەو سەعی بۆ وەطەنی خۆیان ئەکەن، چونکە هەموو ئەیزانین لەومەجلیسەدا حەیات و مەمات بەش ئەکرێ، هەر میللەتێك مەبعووثی ببێ، بەرحەیات ئەبێ. عەکسی چاك بێ، مردن بەشیەتی)). ((ئەمرۆ وەظیفە نییە کە لە وەظیفەی مەبعووثی موهیمتر بێ. وەکوو وەظیفەی تر نییە هەر موقابیل بە شەخصێك مەحجووب بێ. مەحجووبیی مەبعووثی، موقابیل بە میللەتێکە. مەبعووث، موقتەدیرو زبانزان و عالم و صاحێب ویجدان و بەحەمییەت بێ، میللەتێك بەرز ئەکاتەوەو وڵاتێك مەعموور و ئاوەدان ئەکات. خوانەکردە عەکسی ئەمە بێ، میللەتێك دوا ئەخات و وڵاتێك وێران ئەکات و، خۆشی ڕەزیل و بێحورمەت ئەبێ)).

---

[32] "ژیان"، ژ١٠١، ل٢.

[33] "ژیان"، ژ١٠٤، ل١-٢.

[34] عبدالرزاق الحسني، تاريخ الوزارات العراقية، ط٥، ج١٠، بيروت، ١٩٧٨، ص٢٩٩.

لە (نائیبو واجیباتی)[٣٥]دا، بەم شێوەیە ئەركو داواكاری ڕووبەڕووی مەبعووثانی كورد كراوەتەوە: ((ئەبێ بزانین هەموو قەوانینو نیظاماتی حكوومەت تا ئێوە تەصدیقی نەكەن، ناكرێ. وە لەم خوصووصەوە مەسئوول، ئەم مەجلیسەی ئێوەیە... كوللی مەندووبێك لەطەرەف ٢٥ هەزار كەسەوە تەوكیل كراوەو، حوقووقی ئەم ٢٥ هەزار كەسە تەودیعی ئۆباڵی ئەو كراوە... ئەبێ بزانن كە دائیما هەریەكێك لە ئێوە پەنجا هەزار چاو چاوەڕوانی خدمەتو فەعالییەتی ئەكات)). ((ئەمە ٣ دەورەی ئیجتیماعییەی موهیممی نیابییەیان تێپەڕان، كەچی هێشتا میللەت لە ئێوە بەتەواوی سەعییەكو فەعالییەتێكی نەدی)).

كار بەوە گەیشتووە كە "ژیان" لەبەر شڕیی حاڵی كوردو دواكەوتوویی وڵات، بە زمانێكی پڕ لە سۆزو پاڕانەوە دەستەودوائێنی مەبعووثەكانی ببێ. لە (لەمەودوا ئومێدی قەویمان بە مەبعووثەكانمانە)[٣٦]دا، وتراوە: ((ئەمجا ڕجاو ئیستیرحامیان لێ ئەكەین كە ئیتر ئەبێ بۆ تەرەقیو تەعالیی میللەتەكە لە دەرەجەی ئیمكاندا سەعیو جەهد بفەرموون. لەخوصووص مەعاریف، تیجارەت، صیحەت، ڕێگا، وەسائیطی نەقلییە، زەراعەت، صەنایعو گەلێ ئەسبابی تەرەقیی ترەوە مەحروومین، بۆ ئیستیكمالی ئەم نەواقیصانە یەگانە ئەمەلمان ئیتر بەمانە، لە هەموو خوصووصاتێكمانەوە ئەمان مەسئوولن)).

لە (بۆ وەكیلە موحتەرەمەكان)[٣٧]یشدا، گەرمتر وتراوە: ((ئەی وەكیلانی میللەت! ئەی ئەو ذاتانەی كە موقەددەراتی میللەتێكیان تەودیع كراوە! ئەی ئەوانەی كە ئەم وەظیفە موقەددەسە، موهیممە، حەیاتییەیان قوبووڵ كردووە! ئەی ئەو شەخصانەی میللەت موقابیل بە هەموو چاكەیەكیان تەقدیرو خراپەیەكیان مەسئوولیان ئەكات!... لە دەورەكانی كەدا ئەوی ئیشێكی كردبێ و حیسابێكی دابێ بە میللەتەكەی خۆی، هەر مەعالی ئەمین زەكی بەگ وەكیلی موحتەرەممان بوو.

بەڵام تووخودا! ئێوە هیچ بە عومووممی زانیوتانەو لێكتان داوەتەوە كە چە وەظیفەیەكی موقەددەسو حەیاتیتان تەودیع كراوەو كردووتانەتە ئەستۆی خۆتان؟ عەجەبا نازانن وەطەنەكەتان لە چە حاڵێكایە، غەیری حوقووق لە هەموو ئاثارێكی عیمرانو تەرەقی لە مەعاریف، صەنایع، تیجارەت، زەراعەت، ئیقتیصادییاتدا چەند مەحروومە؟ وە ئەگەر هەروا بمێنێتەوە، چەند مەحكوومی مردنە. وە نازانن بۆ ئەوەی بژی، تەرەقی بكات، حوقووقی چنگ كەوێ، هیواو ئومێدی هەر بە ئێوەیە؟ ئێوە ئەبێ بزانن كە ئینتیخابكردەی میللەتێكی یەك ملیۆن نوفووسینو لەدواتانەوە پشتیوانێكی موهیمو بەقووەتی وەكوو ئەم میللەتە هەیە... موقابیل بەم وەظیفە موهیممەیەتانو لەحاڵێكا كە ئەزانن میللەتەكەتان ئەمەندە دواكەوتووەو ئەبێ فەوقەل حەد سەعیی بۆ بكرێت، كەچی مەعەل ئەسەف هەتاكوو ئێستا نە لە مەجلیسداو نە لە خاریجەوە بە نەشرییاتو تەشەبوثات كەس خدمەتێكی لە ئێوە نەدیو فەعالییەتێكتان نەنواندو تەئمینی یەكێ لە مەقاصیدانی میللەتان نەكرد)). ((ئیستیرحام ئەكەین ئەم مەعرووضاتەمان بە شتێكی خراپ تەلەقی نەكەنو بزانن میللەت ئیتر بەبەریەوە نەماوەو لەتاوانا هاوار ئەكاتو لە ئێوە زیاتر كەسێكی كە شك نابات. ئیتر ئەبێ لەنەظەر میللەتەكەدا خۆتان ڕووسوور بكەنو، با دائیما میللەت بە موقەددەسی ناوتان بباتو ئیسمتان بە شەرەفەوەو بە زەڕكەفتی ئاڵتوون بنووسرێ. ئەبێ ئەمجارە بە قەطعی بەئیتیفاقو یەكزبانییەوە بۆ ئەم میللەتە مەظلوومەتان سەعیو هیممەت بفەرموون... بۆ ئەوەی لەگەڵ میللەتی عەرەبو حكوومەتی عیراق وەكوو برا بژین، بەقەد ئیمكان بۆ ئیكمالی نەواقیصاتمانو بۆ تەئمینی ئەسبابی تەرەقیمان هەوڵ بفەرموون)).

"ژیان"، كە گەیشتووەتە تینیو، لە سستیو بێدەنگیی مەبعووثە كوردەكان بێزار بووە، هاتووەتە دەنگو بەتوندی ڕەخنەی لێگرتوون. لە (نائیبو واجیباتی)دا، مەبعووثەكانی كوردی لەگەڵ هی لیواكانی باشووردا، كە

---

[٣٥] "ژیان"، ژ٨٧، ل١-٢.

[٣٦] "ژیان"، ژ١١٥، ل١-٢.

[٣٧] "ژیان"، ژ١٦٤، ل١-٢.

لە پێویستی خەڵکی ناوچەکانیان کۆڵیونەتەوەو حکوومەتیان ناچارکردووە جێبەجێی بکات، بەراورد کردووەو، پێی وتوون: ((کەچی هێشتا زۆر لە ئێوە ئەمەندە مەراقی نەکردووە لە داخلی مەنطیقەی ئینتیخابیەکەی خۆیا گەشتوگوزارێ بکات، ئیحتیاجاتو ضەروورەتی میللەتەکە تەدقیقو بۆ ئیکمالی نەواقیص تەشەبوثیك بکات)). نموونەی بۆ بێئاگاییان هێناوەتەوە: ((وەقتێ بێ لێکدانەوە کە دەستی تەصویتیان بۆ قانوونی (ڕەسمی فەواکیەو ئەثمار) هەڵبڕی، ئەبوایە بتانزانیایە کە فەرمانی ئیفلاسیو مەحووبوونەوەی میللەتێك ئیمضا ئەکەن)). ئەمجا داوای لێکردوون: ((هەمووتان دائیما موتتەفیق عەینی وەکوو ڕۆحێك، جیسمێك حەرەکەت بکەن. ئەم نوقصانانەو ئیحتیاجاتی میللەتەکەی ئەیبینن ئیرشادو تەوصییەی حکوومەتی بکەنو، ئەگەر وا بەونەوعە ئیتیفاقو شارەزای مەناطیقی یەکتری بن، ئەتوانن دایما لە مەجلیسا کیتلەو پارطیکی موهیمو بەقووەت تەشکیلو ئیحتیاجاتی میللەتەکە بە ئەکثەرییەت بە حکوومەتی ئیکمال بکەن. وە میللەتەکە لە ضەرەرو زیان موحافەظەو ویقایە بفەرموون. ئەوسا میللەت بە کەماڵی جیددییەتەوە فەخرتان پێوە ئەکاتو بە موقەددەستان ئەزانێ)).

لە (خیطابێکە موقابیل بە هەموو کورد)[38]دا، توندتر سەرکۆنەی مەبعووثەکانی کوردی کردووە: ((ئنجا کەوابوو بۆ ئەم جێگایە پیاوی فەعالو موقتەدیر، وەطەنپەروەرو میللەت خۆشەویست بەعەمەل دێ. ئەمڕۆ لیواکانی کورد دواکەوتووی هەموو عیراقە، ئەمیش بە واسیطەی مەبعووثەکانمانەوە بوو، چونکە ئەو مەبعووثانەی کە لە ئەووەڵ دەورەدا ئینتیخابمان کردن، هەمووی نا، فەقەط بە ئەکثەرییەت هیچ ئەوصافێکی مەبعووثیان تیا نەبوو، پیاوی ئەو مەجلیسە نەبوون. هەریەکەیان بۆ مەنفەعەتی خوصووصیی خۆیان مەنفەعەتی عموومی میللەتەکەیان واز لێهێنابوو. بۆ خاطری خۆیان گەورە بن، هەریەکە ئینتیسابی کردبوو بە یەکێ لە وەزیرەکانو پیاوە بەدەستەکانی ترەوە. عادەتەن وەکوو مادوونێکی ئەوان تابیعی هەموو ئەفکارو ئەوامیریان بوون. هەتا نەتیجە وا دوایان خستینو لە هەموو ئەسبابێکی تەرەقی مەحروومیان کردین... لازمە عەقڵمان بێتەوە سەر، هەموو ئەهالیی لیوایەك بە جیددی تێبکۆشین کە بۆ ئەم جێگایە پیاوی باش، فەعال، موقتەدیر، میللییەتپەروەرو وەطەن خۆشەویست ئینتیخاب بکەین... ئیتر خۆتانو غیرەتتان، (حب الواطن من الایمان) ئەبێ بە دڵو بەگیان بۆ وەطەنەکەمان هەوڵ بدەین)).

بەڵام لەناو ئەوانەدا، ئەمین زەکی بەگی وەك نائیبێکی چالاكو ئیشکەرو دڵسۆزی میللەتو نیشتمان ناساندووەو، ستایشی هەوڵەکانیی کردووە[39]. لە (خولاصەی دوو تەقریری مەبعووث ئەمین زەکی بەگ)[40]دا، ڕووی ڕاستی کەموکوڕیەکانی خوێندنو مەعاریف لە کوردستان خراوەتە بەردەم مەجلیسی مەبعووثان. ئەو زاتە، بە کۆمەڵێك ئامارو بەڵگەی دروستەوە، داوای کردووە لیژنەیەکی زانستی بۆ دانانو وەرگێڕانی کتێبی خوێندن بە کوردی پێك بهێنرێو، بەڕێوەبەرێتییەکی مەعاریفی سەربەخۆ بۆ شارە کوردیەکان دروست بکرێو، موفەتیشی کورد بۆ ناوچە کوردنشینەکان دابمەزرێنرێ.

"ژیان"، لە چەند ژمارەیەکی تریدا، چالاکیو کۆششی مەبعووثە کوردەکانی بۆ ئاگادارکردنەوەی خوێندەوارانو خەڵك، بڵاوکردووەتەوە؛ لەوانە، (تەقریری مەبعووثە کوردەکان بۆ وەزارەتی مەعاریف)[41] کە داوای ژمارەیەك لە مەبعووثی کوردە لە وەزارەتی مەعاریف بۆ چاککردنو پێش خستنی خوێندن لە کوردستان. ئەوانە داوایان کردووە قوتابخانەی سانەویو هی کچانو خانەی مامۆستایان (دار المعلمین) بکرێتەوەو، لیژنە بۆ دانانو وەرگێڕانی کتێبی خوێندن دابنرێو، دائیرەیەکی مەعاریف لە ناوچەکەدا دابمەزرێنرێ.

---

[38] "ژیان"، ژ١٠٣، ل١.

[39] بڕوانە: طەڵەبی عەفوو، "ژیان"، ژ٩٦، ل٢؛ مەعالی ئەمین زکی بەگ، "ژیان"، ژ١٢٦، ل١-٢.

[40] "ژیان"، ژ١١٨، ل١-٢.

[41] "ژیان"، ژ١١٨، ل٢-٣.

[42] "ژیان"، ژ١٢٨، ل١-٢و، ژ١٢٩، ل١-٢و، ژ١٣٠، ل١-٢و، ژ١٣١، ل١-٢و، ژ١٣٢، ل١-٢و، ژ١٣٤، ل٢-٣و، ژ١٣٧، ل٢-٣.

له (پیاوی عالی و میللییەتپەروەر دائیما لەنەظەر میللەتی ڕووسووره)[٤٢]دا كه به حەوت ئەڵقه وردكراوەتەوه، ڕاپۆرتێكی تری ئەمین زەكی بەگ له دانیشتنی ڕۆژی ١٩٢٨/٨/٣٠ی پەرلەماندا سەبارەت به ناتەواویەكانی مەعاریفی سلێمانی و هەندێ لیوای تر و ڕێگەچارەیان خراوەتە ڕوو. ئەو ڕاپۆرتە، به بەراورد و بەڵگەی حاشاهەڵنەگرەوه، ئەوەی تێدا سەلمێنراوه كه حكوومەت به یەك چاو نەیڕوانیوەته مەعاریفی هەموو لیواكانی عیراق و، شاره كوردنشینەكان بەگشتی غەدرێكی گەورەیان لەڕووی ژمارەی قوتابخانه و قۆناغەكانی خوێندن و مامۆستا و بودجەی تەرخانكراو و كتێب و كەرەسته و ئامرازی تری پێویستەوه، لێ كراوه. ئەو نابەرامبەرییەیشی، به مایەی كێشەی گەورەتر زانیوه و، بەدووربینییەوه نووسیویه: ((فەقەط لەعەینی وەقتیشا مەمكین نابێ سكووت بكەم لەخوصووص ئەم فەرقه فاحیشەوه كه ئێستا مەوجووده له بەینی مەعاریفیان، چونكه ئیعتیقادم وایه كه ئەمه بۆ موستەقبەل ئەبێ به خەطەرێكی موهیم و غەدرێكی صەریحه بۆ ئەهالی بەعضی لیواكان... ئەم فەرقه زۆره له موستەقبەلا شكلێكی وا پەیدا ئەكات كه ببێ به سووئی تەفاهوم لەبەینی ئەفرادی میللەتەكەدا و، مەعاذەڵلا بەطەبیعەت له جیهەتێكەوه ئەبێ به سەبەبی عەدەم مووەفەقییەت و، له جیهەتێكی ترەوه له دواییدا ئەبێ به سەبەبی تەفەووقی قیسمێكی كەمی میللەتەكه بەسەر قیسمه زۆرەكەی تریا)).

له (ویستنێكی مەشرووع)[٤٣]دا، ڕاپۆرتێكی زۆر گرنگ و مێژوویی مەبعووثه كوردەكان بۆ سەرۆك وەزیرانی عیراق و مەندووبی سامی بڵاوكراوەتەوه. لەوێدا، داواكراوه: لیوایەكی تازه بەناوی (دهۆك)ەوه له قەزا كوردیەكانی لیوای مووسڵ پێك بهێنرێ و، بەڕێوەبەرێتییەكی مەعاریفی كوردی دابمەزرێ و، ئیدارەی لیواكانی سلێمانی و كەركووك و هەولێر و دهۆك یەك بخرێ و موفەتیشێكی گشتیی بۆ دابنرێ و، بودجەی تایبەتیش بۆ ناوچەكه ببڕێتەوه. ئەگەر حكوومەتی عیراق، كاتی خۆی، به عەقڵێكی كراوه و دووربینانه ئەم داوا ڕەوایانەی پەسندو جێبەجێ بكردایه، ڕەنگ بوو ئەم وڵاته ئەو كارەسات و نەهامەتیانەی بەخۆوه نەدیایه كه دواتر تووشی هاتن.

لەسەر ئەو ڕاپۆرته، سەرۆكی شارەوانیی سلێمانی و سكرتێری كۆمەڵی زانستی و چەند گەورەپیاوێك و توجارەكانی شار به نامه و برووسكه پشتگیری و سوپاسی مەبعووثەكانیان كردووه. "ژیان"، له (ئەم ئیمتیازه به كوردەكان بەخشراوه تەطبیقی مەجبوورییه)[٤٤]دا، لەوبارەیەوه نووسیویه: ((ئیستیرحام ئەكەین وەكیلەكانمان بۆ ئەوەی ئارەزووی عموومی ئەم میللەته تەئمین بكرێ، ئەبێ بۆ ئەم مەسئەلەیه بەجیددی سەعی بكەن و لێی ساردنەبنەوه و، بەعەجەلەو به قەطعی ئەم ئیمتیازه له هەموو مەنطیقەی كوردستان تەطبیق بكەن و، ڕجایش له حكوومەت و ئەولیای ئوموور ئەكەین بۆ ئەوەی ئەم وەحدەته هەر باقی بێ، ئیستیرحامنامەی ئەم میللەته و وەكیلەكانمان تەرویج بفەرموون كه نەتیجه حكوومەتێكی گەورەو موتەرەقی و بەناوی عیراقەوەی لێوه بێته وجوود)).

چالاكییەكی تری جەمال بەگی بابانی مەبعووثی هەولێر، له (مەعاریف له ئەلوییەی شیمالییەدا)[٤٥]دا، له مەجلیسی مەبعووثاندا سەبارەت به مەعاریفی كوردەواری بەسەركراوەتەوه؛ لەوڕووەوه كه وەزارەتی مەعاریف بەڵێنەكانی خۆیی بۆ چاككردنی خوێندنی ناوچەكه بەجێ نەهێناوه و، ناوبراو ڕەخنەی له حكوومەت گرتووه كه ((بەرامبەر به ئەولادی شیمال موقەصیرەو موقەصیرێكی تەواویشه)).

"ژیان"، سەروبەر، بایەخێكی تەواوی به دەورو چالاكیی مەبعووثەكانی كورد داوه و، هەواڵ و زانیاریی پێویستی بۆ ئاگاداربوون لەسەر بڵاوكردوونەتەوه و، به ڕەخنه و ڕێنوێنی و دەستەوداوێن بوون هانی داون كاری

---

[٤٣] "ژیان"، ژ١٦٦، ل١-٣.
[٤٤] "ژیان"، ژ١٦٧، ل١-٢.
[٤٥] "ژیان"، ژ١٨٠، ل١-٢.

سوودبەخش و چاك بۆ گەل و وڵاتیان بکەن. بە دووری نازانم، هەڵویستی "ژیان" كاریكی باشی كردبیّتە سەریان و، جووڵاندبنی بۆ هەوڵی مەردانە.

٢.٢.٣. كۆمەڵایەتی: گرنگی چەند چەمك و "ژیان"، بە ١٤ وتار، كەوتووەتە بەرچاوخستن و شیكردنەوە و جەختكردنەوەی گرنگیی چەند چەمك و كردەوە و لایەنێكی كۆمەڵایەتی كە بە قازانجی بنیاتنانی كۆمەڵگایەكی دروست و پێشكەوتوو ئەشكێنەوە. جگە لەوە، ٥ وتاری بۆ كێشەی ئافرەت جێكردووەتەوە. بەم شێوەیە:

٢.٢.٣.١. ئافرەت: "ژیان"، هەر لە یەكەم دەورەوە، مەسەلەی ئافرەتی كردووە بە بابەتێكی گرنگی خۆی. مستەفا صائیب، لە وتاری چوار ئەڵقەیی تەواونەكراوی (ئافرەت)[٤٦]دا، بە بیرێكی شارستانی و پێشكەوتوو و مرۆدۆستانەوە ئافرەتی هەڵسەنگاندووە و، فەرامۆشكردنی ئەو نیوەیەی كۆمەڵگای، بە هۆیەكی دواكەوتن و نیشانەی ستەمكاری لەقەڵەم داوە. لەلایەكەوە جیاوازیی نێوان ئەم دوو رەگەزەی رەت كردووەتەوە و هەردوولای بە خاوەنی هەمان ماف داناوە: ((ئافرەت جگە لەوەی كە ژنەو ئافرەتە، هیچ فەرقێكی تری نییە لەگەڵ پیاوا. وە پیاویش جگە لەوەی كە پیاوە هیچ فەرقێكی تری نییە لەگەڵ ژنا. پیاو بۆچی خەڵق كراوە، ئافرەتیش بۆ ئەوە ئافەریدەكراوە... ئەگەر ئافرەتیش تائیستا، عەقڵەن و بەدەنەن، لە فەعالییەت و ئیشدا بوایە، فەرقێكی وای نەئەما لەگەڵ پیاوا)). ((چە پیاوێك هەیە كە چاوی كوێر نەبێ و زەرڕەیەك عەقلی ببێ، تێنەگات كە ئافرەتیش وەكوو خوا ئافەریدەی كردووە بۆ جووتیی ئەو، بۆ رەفیق و خۆشەویستیی ئەو، بۆ عەبدو نۆكەرو چێشكەریی ئەوی خەڵق نەكردووە و، ئەویش وەكوو پیاو عەقڵ و چاوو زبان و هۆش و شوعووری هەیە)). ((چونكە بە واسیطەی ئەوەی كە ئافرەت لە ماڵدا حەبس ئەكەن و تەنها بۆ (چێشت لێنان و نوێن داخستن!) ئەیهێنن، قیسمێكی زۆر لەم مەخلووقاتە، لەم میللەتە مەحكوومی مردن و سستی و ئیش نەكردن ئەكەن... شێت كە حەبس كرا، هار ئەبێ. لە بەرئەوە ئافرەت لەم فێڵ و مەكرانەدا مەعذوورە)).

لەلایەكی ترەوە پێخوێندن و ئیشكردنی ئافرەتی بە كارێكی ناچاری زانیوە: ((وەكوو چۆن پیاو خوێندن و تەربییەی لازمە، ئافرەتیش بە ئەمری خوایش ئەبێ بخوێنێ و پێبگات... لە بەرئەوە هەروەكوو خوایش فەرمووێتی، ئەبێ لەگەڵ پیاوا ئافرەتیشمان پێبگەیەنین و فێری صەنعەت و مەعریفەتیان بكەین)). ((كچێك بۆ ئەوەی لە حەیاتدا مووەفەق بێت و پێ بگات، كە شووی كرد لەگەڵ مێردەكەیا خۆش ڕابوێرێ و ماڵەكەی بە رێكوپێكی ئیدارە بكاو، كە منالی بوو بە وێڵ و ئوصووڵ بەخێوی بكات و بیانكات بە ئینسان، ئەبێ نەختێ عەقڵ و مەعریفەتی ببێت كە ئەویش هەر بە مەكتەبەوە ئەبێ)). ((خوا بۆیە ئافرەتی خەڵق كردووە كە وەكوو پیاو ئیش بكات، بجووڵێتەوە، فێری عەقڵ و مەعریفەت و هونەر ببێ، ئیدارەی ماڵ و منال بكات. وە لحاصڵ وەكوو مەخلووقێكی تەواو و كامڵ بژی و بمرێ و ڕابوێرێ. بۆیە ئافەریدە نەكراوە ببێ بە ئالەتی بەردەستی پیاو، ببێ بە چێشتكەرو گسكدەری پیاو، بێ عەقڵ و مەعریفەت بمێنێتەوە و لەذەت و خۆشی لە دنیاو حەیات نەبینێ)). ((ئافرەتێك بۆ ئەوەی بزانێ چۆن ئەژی و چیی ئەوێ لە حەیات، ئەبێ فێری تەربییەو تەعلیم ببێ... هەرچی دینێك هەیە، هەرچی قەوانینێكی مەدەنییە هەیە، هەموو بۆ ژن و پیاو هاتووە و كراوە، عەقڵ و فكر وەكوو بە پیاو دراوە، دراویشە بە ئافرەت بۆ ئەوەی كە وەكوو ئینسان لە دونیادا بژین و ڕابوێرن)).

لە (لێرەدا هیچ ڕیعایەتی ئوصووڵی ژنهێنان ناكرێ)[٤٧]دا، رەخنە لە نەریتی كۆنی ژنهێنان و جۆرەكانی گیراوە و، بۆ پێكەوەنانی خێزانێكی بەختیار، دوویات كراوەتەوە كە ((لازمە لە ژنهێنانا ئەووەڵ دەفعە تەماشای هاوكوفی بكرێ... ئەبێ كچ و كوڕەكە ئەخلاقیان، سەوییەیان، عیلمیان، ثەروەتیان، لە هەموو زیاتر عومریان

---

[٤٦] "ژیان"، ژ٩٣، ل٢و، ژ٩٤، ل١-٢و، ژ٩٦، ل١-٢و، ژ٩٧، ل٢.

[٤٧] "ژیان"، ژ١٢١، ل١-٢.

وەك یەك بێ. ئەگەر ئەم موناسەبەتە مەوجوود نەبێ، موحەققە هەتاكوو سەر بەیەكەوە نابن و هیچ قووەتێ بەیەكیانەوە نانووسێنێ)).

لە (مەكتەبی كچان و صنفی پێنجەم)[48]دا، فێربوون و پێ‌خوێندنی كچان هێنراوەتەوە بەر باس و، بەم بایەخەوە قسەی لێكراوە: ((ئەمڕۆ لە هەموو كەسەوە مەعلووم بووە بۆ ئەوەی بەشەر بەتەواوی بەرزو بڵندبێتەوە، پێویستە قیسمی ژنیش وەكوو پیاو هەوڵ و تەقەلا بداتو، نابێ وەكوو پێشوو هەر لەماڵەوە بێ‌ئیش، بێ‌كار دانیشێ و عاطل بمێنێتەوە. بۆ ئەوەی ژنیش بێتە مەوقیعی ئیجتیماعییەوەو لە بەری تێكۆشانی خۆی و میللەتەكەی موستەفید بێ، ئەبێ ئەویش وەكوو پیاو لە منالییەوە بخوێنێ و لە عیلم و مەعریفەت و صەنایعدا مەعلووماتدار بێ)). ((ئەو میللەتانەی كە ئەمڕۆ بەرزو بڵند بوونەوەو تەكامولیان كردووە، دەمێكە ئەم ئوصووڵە تەعقیب ئەكەن. نەتیجە ئەمڕۆ لە هەموو ئەوروپا، ئەمریقاو لە قیسمێكی میللەتە موتەمەددینەكانی شەرقدا ژن و پیاو وەكوو یەك تەحصیل ئەكەن و، بۆ ڕابواردنی حەیاتی ئیجتیماعییەیان موجادەلە ئەكەن)).

لە (ئیتر ئەبێ بە ئافرەتەكانیشمان بخوێنین)[49]دا، دیسان خوێندن وەكوو پێویستییەكی گیان و ژیان ڕوون كراوەتەوە: ((هەتاكوو ئێستە ئەهالییەكەمان وا حاڵی بووبوون كە خوا قابلییەتی نەداوە بە ئافرەت و، بۆ ئەوە خەڵق نەكراوە كە پێی بخوێنرێ، تەنەوور بكات، عالیم بێ، ئیستیفادەی لێ‌بكرێ. لەبەرئەوە ئافرەتەكانمان كە نیوەی مەوجوودییەتەكەمان تەشكیل ئەكەن، هەروا نەخوێندەوار، بێ‌تەحسیل و بێ‌مەزایا ماونەوەو، بەسەر پیاوەكانمانەوە بوون بە بارێكی گران. وە غەیری ئەمەیش ئەولادەكانمان كە لەماڵەوە زۆرتر دایكیان تەربییەو چاودێرییان ئەكات، لە بەر جەهالەتی دایكەكانیان خراپ گەورەو تەربییە ئەكرێن و، ئەخلاقێكی باشی عائیلەوی وەرناگرن كە موعەللیمەكانیان بتوانن لە مەكتەبا لەسەر ئەو بناغە باشە چاكتر پێیان بگەیێنن)). ((ئافرەتیش مادام بە بەشەر حیساب ئەكرێ تەشەكولاتی بەدەنییەی وەكوو پیاوە، ئەگەر پێی بخوێنرێ و تەربییە بكرێ قابیلە هەموو شتێك فێرببێ، فەعال بێ و خدمەتی وەتەن و میللەتەكەی بكا)). ((ئینجا مادام ئێمە لەم عەسرەدا هێشتا لە دەورەیەكی ئیبتیدائیداین و مادام زانیومانە كە هەموو سەعادەتێك بە خوێندن و بە بڵاوكردنەوەی عیلم و عیرفانەوە پێك دێت، پێویستە هەوڵ بدەین و، بۆ ئەوەی پێش كەوین پێویستە قیسمی ئافرەتیشمان عاتیل نەهێڵینەوەو، بەعوموومی وەكوو كوڕەكانمان بە كچەكانیشمان بخوێنین و، ئەم قیسمە زۆرەیشمان بۆ یارمەتیی پیاوەكانمان بهێنینە مەیدانەوە)).

لە (دواڕۆژی وڵاتمان بە چی باش ئەبێ: پێشكەوتنی ژنانمان)[50]دا، دواڕۆژی ئاسوودەو پێشكەوتووی وڵات بە بەشداری و هاتنە مەیدانی ژنانەوە بەستراوەتەوە: ((وتوویانە كە ژنە لە هەمووشتێك زیاتر دەبێتە سەبەب بۆ پێشكەوتنی قەوم. وە پێشكەوتنی وڵات بەهۆی تەرەقیكردنی ئەوانەوە دەبێ، چونكە ئەوان مەركەزی ئیشن و ئەوان پیاوانی موستەقبەل دەخەنەوەو تەربییەی ئەدەن)). ((ژنی فەقیر كەوا لەلای ئێمە ڕۆژ هەتا ئێوارە لەناو چواردیواریماڵەكەیدا دانیشتووەو ئاگاهداری دنیا نییەو، هەمووشتێك نازانێت غەیری ئیشی ماڵەكەی نەبێت كە ئەویش چێشت لێنان و جل شتن و گەسكدانێكی عادییە كە لەبەر بێ‌عیلمی و نەزانینی خۆی ئەویش بەتەواوی جێبەجێ ناكا)). ((بەخوا ئەمە حەقی ژن نییە. ژنیش هەروەكوو پیاو حەقی خوێندن و حەقی كاسبیكردنی هەیەو حەقی ڕەئیی هەیە لەناو كۆمەڵ (موجتەمەع)دا، بەڵام لە دائیرەی ئەدەب و ئوسووڵدا)). ((ئەی ژنە موحتەرەمەكانی كوردەواری، وەتەن! چاوەڕوانی ئێوەیە كە خوێندەوار بن و منداڵەكانتان بە تەربییەیەكی عەسری و باش پێیان بگەیێنن، چونكە ئەوانن ئەبنە پیاوی پاشەڕۆژی وڵات و میللەت)).

---

[48] "ژیان"، ژ۱۸۹، ل۱-۲.

[49] "ژیان"، ژ۲٤٤، ل۱-۲.

[50] "ژیان"، ژ۲٤۷، ل۳-٤.

٢ . ٢ . ٣ . ٢ . هاندانی پارەداران بۆ چاکەکردن و کۆمپانیاکردنەوە:

لە (پیاوی گەورە کێیە؟)[٥١]دا، هانی دەوڵەمەندانی کورد دراوە کاری چاکە بکەن بۆ خێری خەڵك، تا وەك یادگاری نەمر لەدوای خۆیان بۆیان بمێنێتەوە: ((پیاو لازمە تەئریخ گەورەی بکات.. ئەوی پیاو گەورە بکا ئەفعال و ئاثاری خەیرییەو موفیدەیە کە بۆ میللەتەکەی و یا بۆ بەشەرییەت کردوویّتی)). ((فەرەضەن وەکوو سێر خضووری لە بەغداد کردی، لێرەیش یەکێك و یا کۆمەڵێك مەدرەسەیەکی لەیلی ئەیتام بکاتەوە. موحەقەق ئەم خدمەتەی لە خدمەتی یەکێ لەم ئەعاظیمەی کە ناومان برد، کەمتر نابێ و، بەم نەوعە ناوی گەورەیی و ئەبەدی بۆ خۆی پەیدا ئەکات و الی الابد لای میللەتەکەی بە موقەددەس و حەتتا نەسلاونەسلیش موحتەرەم و بە گەورە ئەزانرێ)).

لە (لازمە ثەروەتدارەکانمان لێرەدا چەند شیرکەتێکی ئۆتۆمۆبیل تەشکیل بکەن)[٥٢]دا، بۆ هشێتنەوەی سەرمایە لە شارەکانماندا، وتراوە: ((لازمە توجارەکانمان و صاحێب ثەروەتەکانمان ئەم مەسئەلەیە بهێننە بەرچاویان... یا هەرکەسە بۆ خۆی چەند ئۆتۆمۆبیلێك، یاخۆ بە شیرکەت چەند قۆمپانیایەکی ئۆتۆمۆبیل تەشکیل بکەن... ئەوسا پارەکەمان چنگ خاریج ناکەوێ، لە لیواکەی خۆمانا ئەمێنێتەوە، وە حەتتا بەم سەبەبەوە ئەتوانین قیسمێك ثەروەتی خاریجیش جەلب بکەین)).

لە (ئیقتیصادییات-شیرکەت)[٥٣]دا، هەر لەوبارەیەوە، نووسراوە: ((ئەسبابی تەرەقییاتی هەموو میللەتێك لە هەمووشتێك زیاتر ئیقتیصادییاتێتی)). باس هەر لەسەر تووتن بووە، کە ئەوکاتە گرنگترین بەرهەمی کشتوکاڵی کوردستانی پێك هێناوە؛ لەبەرئەوەی بێ بەرنامەو نارێکوپێك کڕراوەو فرۆشراوەو ساخ کراوەتەوە، نە تووتنەوان و نە قەڵەمچییەکان خێری وایان لێ نەدیوەو، ساڵ بەساڵ لە شکان و زیاندا بووە. بۆیە پێشنیار کراوە: ((با بۆ توتونەکەمان شیرکەتێك تەئسیس بکەین، بەڵکوو وەکوو ئێستا کە ڕۆژ بە ڕۆژ دوچاری ئەبین، یا ثەروەتەکەمان مەحوو نەبێتەوەو ئیفلاس نەکەین و، بەوسایەیەوە موحەقەق زووڕاع، مەللاك، صاحێب پارەکانمان، حاصڵی میللەتەکەمان دەوڵەمەند ئەبێ... وە کە ثەروەتمان بوو و موقابیل بە مەصرەفەکەمان واریداتێکی دائیمیمان تەئمین کرد، ئەوسا ئەتوانین بۆ حوصووڵی هەموو ئەسبابێکی تەرەقی هەوڵ بدەین و لە مەملەکەتەکەمانا تەئسیس بکەین)).

٢ . ٢ . ٣ . ٣ . سنووقی کۆمەککردن:

لە (میللەتێك بە حیسسی تەعاونی ئەفرادی میللەتەکەی لەگەڵ یەکتریدا تەرەقی ئەکات)[٥٤]دا، پێشنیاری دانانی سنووقێکی هاوکاری کراوە بۆ دەستگیرۆیی‌ی هەژاران و ئیش بۆ دۆزینەوەیان. کاری لەوچەشنەی ئەرمەنەکانی بەغدا بە نموونە هێنراوەتەوە: ((وتوویانە هەر عەقڵە لە خەسارێك. ئەگەر ئێمە لە صەد خەسار عەقڵێکمان وەرگرتایە، ئینتیباهێکمان بهێنایە، ئێستا تەرەقی‌ی ئێمە فەوقی هەموو میللەتێك ئەبوو. هەموو میللەتێك ئەفرادی میللەتەکەی لەگەڵ یەکتریدا حوسنی موعاوەنەتی هەیە، ئیللا ئێمە نەبێ)). ((بەڵام هەموو میللەتێك بە سائیقەی ئینقیلاب و تەضییقاتێکەوە ئینتیباهی هێناوە، ڕێگای تەرەقی و تەعالییان دۆزیوەتەوە و بەسەر ڕێگایەکا ئەڕۆن کە دائیما بە مەنزڵی تەرەقی و مەقصوودیان ئەگەیەنێ. کەچی میللەتی ئێمە لەگەڵ ئەم هەموو ئینقیلابەدا کە دیمان، لەگەڵ ئەم هەموو فەلاکەتەدا کە بەسەرمانا هات، داخی بەجەرگم هیچ ئینتیباهێکمان نەهێنا، بە هیچ مەقصەدێك نەگەیشتین و دائیما بەرەو تەدەننی ئەڕۆین!)).

---

[٥١] "ژیان"، ژ٨٨، ل١-٢.

[٥٢] "ژیان"، ژ١١٧، ل١-٢.

[٥٣] "ژیان"، ژ١١٠، ل١-٢.

[٥٤] "ژیان"، ژ١٠٥، ل١-٢.

((ذاتەن میللییەت، وەطەن خۆشویستن، ئیستیقلالییەت بۆ ئەوەیە کە میللەتەکە عومووماەن دەوڵەمەند، حوڕ، مەسروور بژی.. . ئینجا ئێمەیش ئەگەر میللییەتمان ئەوێ موحافەظەی بکەین و وەطەنەکەمان خۆش ئەوێ، ئەبێ وەکوو میللەتەکانی کە بۆ ئەوەی ئەفرادی میللەتەکەمان بێئیش نەمێنێتەوە، هەموو موفید، فەعال و ساعی بێ، ئەبێ وەکوو ئەوان ئەم ئوصووڵە تەعقیب بکەین و، بە ئایەتی (لیس للانسان الا ماسعی) عەمەل بکەین و، لە هەموو شارێك، قەضایەك و ناحیەیەکدا صندووقێکی تەعاونمان ببێ، ئەو پارەیەی کە ئەیدەین بە سواڵکەرە مل قەویەکانمان و تەمەڵی پێ قەڵەو ئەکەین و بە شۆرباخواردن ڕایانئەهێنین، تەسلیمی ئەو صندووقەی بکەین و فەقیرو بێئیشەکانمان هەرکەس بەقەدەر ئیقتیداری خۆی بەوپارەیە سەوقی سەر ئیشیان بکەین، لە وەطەنەکەمانا پیاوی عاطل و تەمەڵ نەهێڵینەوە بە نەوعێك کە ئەوانیش جوزئێکی عاطل نا، بەڵکە هەریەکەیان بکەین بە شەخصێکی فەعال و موفید کە ئەوانیش بتوانن موعاوەنەتی کەسێکی کە بکەن)).

٢. ٢. ٣. ٤. خێزان:

ڕەشید نەجیب، لە زنجیرە وتارێکدا، لە خێزان پێکەوەنان و منالٌ بەخێوکردن و چەند لایەنێکی تری پەیوەست بە کۆمەڵگاوە دوواوە. لە (منالٌ بەخێوکردن و بەرهەمهێنانن)[٥٥]دا، بە ئامار سەلماندوویە کە سلێمانی لەماوەی ١٠٠ ساڵی ڕابردوودا تا ئەوکاتە دانیشتوانی زیادی نەکردووە، لەبەر نەك هەر گرانی و شەڕو ژن نەهێنان و ڕشانەوە، بەڵکە خراپیی جۆری منالٌ بەخێوکردن و بەرهەمهێنان کە بووەتە هۆی لەناوچوونی ژمارەیەکی زیاتری منالان. وتوویە: ((هەروەك قووەتی عموومییەی میللەتێك موحەصەڵەی قووەی فەردییەی ئەفرادەکەیەتی، ضەعیفێتیی میللەتیش نەتیجەی بێهێزی، کەموکورتیی ئەفرادیەتی.. . لەوساوە بەشەر لە ماضیی خۆی بەرداوەو ڕوو بە ئیستیقبالی تێئەکۆشێت، تەکثیری نوفووس، تەربییەی ئەولاد.. بووە بە یەکێ لە عومدەی ئەساسییەی ژیان و بە هەدەف و جەهدو تێکۆشین)).

لە (ژنهێنان، بناغەی ژیان)[٥٦]دا، وای بۆ چووە کە ((ژین یەعنی عائیلە، عائیلەیش یەعنی ژین. ئەم دوانە کەلیمەیەکی موتەرادیفن و یا جووتێکن کە زادەی ئەمانە سەعادەتە.. . ئەگەر بێتوو میللەت قابیلی تەشبیە بێت بە خانوویەك، بێشوبهە تەشکیلی عائیلەش لایقە بکرێ بە بناغەی)). ((بیلخاصە ئیحتیاجی ئیزدیواج تەنها بە سائیقەیەکی ئیجتیماعییەوە نییە، بەڵکوو زیاتر نەتیجەی ضەروورەتێکی فیزیۆلۆژییە. ئەصڵی نوقطەی موهیم، شکل و نەوعی واسیطەی ڕەفعی ئەم ئیحتیاجەیە)).

لە (موحافەظەکاری، عەنعەنەپەرستی لە حەیاتی ئیجتیماعییەماندا)[٥٧]دا، جەختی کردووە کە نابێ هەر پابەندی نەریتەکانی ڕابردوو بین، بەڵکە ئەبێ بۆ ئێستا بژین و ڕوومان لە دواڕۆژیش بێ: ((بەڵێ بەو ئیعتیبارەی کە کەموزۆر جۆرێکی باوك و باپیرمانین، قیسمێکی ماضین، مەربووطی عەنعەنەی ڕابوردووین. فەقەط لازمە لەعەینی زەماندا لە بیرمان بێت لەپێش هەمووشتێکدا ئێمە ئەم ڕۆژەین، پشتمان کردۆتە ڕۆیشتوو و ڕوومان لەپێشەوەیە)). بۆیە داوای کردووە ئامرازو بیرکردنەوەی ئێستامان پەرە پێبدەین، تا بتوانین گۆڕانکاری بکەین و ئاگاداری پێشکەوتنەکانی دنیا بین.

عەبدوڵلا عەزیز ، لە (هەرزەکاریت بپارێزە، پیریت خۆی دوورئەخاتەوە)[٥٨]دا، هەرزەکاریی و لاویی بە گەنجینەیەکی نەبڕاوە بۆ قۆناغی پیریی مرۆڤ خۆیی و بۆ کۆمەڵگایش داناوەو، پێی لەسەر ئەوە داگرتووە کە لاوان بە خۆڕاگریی و پاراستنی بنەماو بنیاتی لاوی خۆیان ڕابهێنن. ئەو بایەخە کۆمەڵایەتییە لە (چاودێریی و یارمەتیی منالان)[٥٩]یشدا دەرکەوتووە، کە پێشنیاری تێدا کراوە، بە لاساییی کۆمەڵی پاراستنی منالان لە

---

[٥٥] "ژیان"، ژ١٣٤، ل٣و، ژ١٣٥، ل٢-٣.

[٥٦] "ژیان"، ژ١٤١، ل١و، ژ١٤٢، ل١و، ژ١٤٣، ل١-٢.

[٥٧] "ژیان)، ژ١٤٦، ل١-١٢و، ژ١٤٧، ل٢.

[٥٨] "ژیان"، ژ١٤٤، ل٢و، ژ١٤٥، ل٢و، ژ١٤٨، ل٢-٣.

[٥٩] "ژیان"، ژ١٥٩، ل١-٢.

بەغدا، یا شتێکی وا بکرێ، یان لقێکی لێبکرێتەوە، چونکە ((بۆ ئەوەی لەم عەصرەدا ئینسان بژیو خدمەتی وەطەنو میللەتەکەیش بکات، ئەبێ لە میعادو لە طاقەت زیاتر ئیش بکاتو تێکۆشێ. ئەمڕۆ غەربییەکان لەگەڵ ئەوەدا کە تەکامولیان کردووەو ئیحتیاجیان نەماوە، بەلام بۆ ئەوەی چاکتر بژینو لەیەکتری دوانەکەون، موتەمادی بێ ئیفاتەی وەقت هەوڵ دەدەنو بێئیش وەقتیان ضایع ناکەن)).

٢. ٢. ٤. هەڵوێست بەرامبەر بە بریتانیا:

ئەم دەورەیەیش، کوردو، هیچ نەبێ مونەووەرانو سەرانی، بە بوونی کاربەدەستانی بریتانیا لە عیراق، وەك سێهەم لایەنی دەسەلاتدار لەنێوان خۆیو حکوومەتی عەرەبیی عیراقدا، خۆشحاڵ بوونو، هێشتا چاوەڕوانی دەسکەوتی زۆریان لێکردوون.

لە (چاکە لە فکر ناچێتەوە)[٦٠]دا، ستایشی کۆرنوالیسی ڕاوێژکاری وەزارەتی داخلییەی عیراق کراوە، کە ((بۆ کوردستانیش لە سەعیکردن وەکوو قوصووری نەکردووە، هەموو فیداکارییەکی ئیختیار کرد)). لە (بەموناسەبەتی موفارەقەتی فەخامەتی مەندووبی سامیی عیراق سێر هێنری دۆبسو تەعیینی فەخامەتی گلبەرت کلاتیۆنەوە)[٦١]دا، بە پێداهەڵدانەوە وتراوە: ((غەیری ئەمەیش، بۆ ئەوەی کوردەکانی جنووبی لە تەرەقییات مەحرووم نەبنو عەنعەناتی میللییەیان باقی بێ، بە واسیطەی ئەم مەسئەلەیەوە بە قەراری عوصبەتول ئومەم، بە واسیطەی تەشەبوثاتو هیممەتی موشارئیلەیهی سێر هێنری دۆبسەوە بەعضی ئیمتیازاتیان درایە کە لەگەڵ عیراق بەیەکەوە بژین)).

لە (تەشەکوری گەورەکانمان ئەکەین کە وەفاو ڕاستێتیی کوردیان ئیثبات کرد)[٦٢]دا، وردتر بارودۆخی چەند ساڵی ڕابردوو ڕوون کراوەتەوەو، ئینگلیز وەکوو ڕزگارکەرو دابینکەری دواڕۆژی ئاسوودەی کورد ناسێنراوە: ((کوردستانی لای خواروو کە ئەمڕۆ لەگەڵ عیراقا بەیەکەوە ئەژین، هەموو ئەیزانین کە لەپێش شەڕی گەورەدا–حەربی عوموومیدا– لە چە حاڵێکی خراپا بوو. وەکوو لە مەدەنییەت بێبەش مابووینەوە، ئەحواڵێکی خۆشیشمان نەبوو و سەربەست نەبووین، حقووقێکیشمان نەدرابوویە. لەگەڵ ئەم حاڵەیشدا کە شەڕی گەورە دەستی پێکرد، ئێجگاری فەوتاینو، بۆ ئەوەی نەمرین قووتێکی لایەمووتمان چنگ نەئەکەوتو خواردەمەنی لە ولاتەکەمانا نەمابوو. نەتیجە لە حاڵێکی غەرغەرەدا کە دوایی شەڕ هاتو کە حکوومەتی فەخیمە تەشریفی هێنایە ولاتەکەمان، ئێمە وەکوو دارێکی بێ لقو پۆپمان لێهاتبوو و بە عاستەم تۆزە حەیاتێکمان تێدا مابووەوە. بەلام بە واسیطەی چاودێریی حکوومەتی فەخیمەوەو کە لە هیندستانەوە خواردەمەنیی بۆ جەلب ئەکردینو بە بار پارەی ڕژانەی ناو ولاتەکەمانەوەو لە هەموو جیهەتێکەوە یارمەتیی داینو ڕێی تیجارەتی کردەوە، بووژاینەوەو لقو پۆپمان پەیدا کردەوە. وە غەیری ئەوەیش بۆ ئەوەی سەربەست بین حقووقی داینێو چەند دەفعە سەعیی فەرمووی کە ئیدارەیەکی بەتەنهاییمان بۆ تەشکیل بکات. بەلام چونکە ئیبتیدائی بووین نەمانتوانی بەرهەمی بێنین، ئیدارەی بکەین، لە خۆمان تێك دا)). ((لەگەڵ ئەمەیشا لێمان مەئیووس نەبوو، لە مەسئەلەی ویلایەتی مووصڵدا کە تورکەکان ئەیانوت داخلی میثاقی میللیمانەو مەسئەلەیش هەر عیبارەت بوو لە داگیرکردنی کوردەکان، دیسانەوە بۆ ئاگاداریو پاراستنی حقووقمانو بۆ ئەوەی تووشی فەلاکەتێکی کە نەبینەوە، حکوومەتی فەخیمەو بەتایبەتی فەخامەتی سێر هانری دۆبس موعتەمەدی سامیی عیراق لەسەر ئەو عەزمو نییەتەی کە هەیبوو دەوامی کردو بۆمان تێکۆشاو، وەکوو ویلایەتی مووصڵی نەجات دا بۆ ئاگاداریی شەرەفی میللییەمان بە واسیطەی عوصبەتول ئومەمەوە زۆر ئیمتیازی بۆ سەندین. وە ئەم ئیمتیازەی ئێستا هەمانە، هەر بە سەبەبی ئەو لوطفو شەفەقەتەوە پێکهاتووە)).

---

[٦٠] "ژیان"، ژ١٣٣، ل١-٢.

[٦١] "ژیان"، ژ١٣٦، ل١-٢.

[٦٢] "ژیان"، ژ١٥٥، ل١-٢.

لە (بۆ جەنابی سێر جلبەرت کلاتیۆن مەندووبی سامی‌ی تازەی عیراق)[٦٢]دا، دووبارە بەشان‌وباڵی مەندووبی سامیدا هەڵدراوەو، وەفاداریی کورد بۆ ئینگلیز نوێنراوە: ((مەندووبی سامی‌ی عیراق سێر هانری دۆبس لەو موددەتەی کە لە عیراقدا بوو. زۆری چاوەدێری بۆ قەومی کورد دەکردو، حەتتا لەسایەی هیمەت‌و فەعالییەتی ئەو، قەومی کورد لە پریشکی ئاگری تورکەکان نەجات دراو حوقووقیان داخڵ بە قەراری عوصبەتول ئومەم کرا)). ((کورد قەومێکە صاحێب وەفایەو، لە هەرکەسێک صەداقەتیان دیت لە بیری ناکات‌و، بە موقابیلی ئەم چاکەیەی کە لە موشارئیلەیهی دیتوویانە، دائیما بۆ ئەو منەتدارو شوکرانن)). ((قەومی کورد... هاواری خۆی لەگەڵ هاواری قەومی عەرەب دەکاتە یەک‌و، هەروەکوو قەومی عەرەب بە صوورەتی پاڕانەوەو ئەلیمانە موطاڵەباتی خۆیان ئیددیعا دەکەن. قەومی کوردیش بۆ دەعوای حوقووقی خۆی دوا ناکەوێت، کە ئەم حوقووقە لە موطاڵەباتی ئەوان مەشرووعترە)). ((قەومی کورد لە ڕووی دووری نایەوێت دوچاری مەذەللەت بێت، ئەمەلیان وایە یەدی طوولای ئێوە بۆ تەنفیذی قەراراتی مەوقووفە کە میللەتی کورد مونتەظیرە بە شکڵێ کە ڕەبطمان بکات بە ئیخلاصییەتی حکوومەتی مونتەدەبە درێژە)).

لە (عەودەتی جەنابی موتەصەڕیفی موثەقەفمان لەگەڵ میوان جەنابی میستەر چەپمەن موفەتیشی ئیداری‌ی هەولێر)[٦٤]دا، سەبارەت بە "چەپمەن"ی کاربەدەستێکی پێشووی ئیگلیز لە ناوچەی سلێمانی، وتراوە: ((میللەتی کورد کە وەفا خەصڵەتی طەبیعییەو ئەساسییەیانە هیچ وەقتێك چاکە فەرامۆش ناکەن. بناء علیه ئیمکانی نییە گەورەیی‌و چاکەی ئەم ذاتە بەقیمەتەمان لە بیربچێتەوەو ئەبەدییەن تیذکاری موشارئیلەیهی لە دڵی هەموو کوردێکدا نەقشی بەستووە. لە هەر جێگایەك ببێ، هەموو کوردێك هەموو ئانێك تەمەننای صیحەت‌و سەعادەتی ئەکات... موشارئیلەیهی زۆر حەقی گەورەیی‌و لوطفی بەسەر ئەهلی ئەم وڵاتەوە هەیە، لەوەقتێکدا کە ئەم لیوایە لە حاڵێکی زۆر عوصیان‌و نائەمینیدا بوو، بە هەموو مەتانەتێکەوە موقاوەمەتی فەرموو و هەموو مەزاحیمێکی ئیقتیحام کردو، بیل نەتیجە بە واسیطەی حوسنی تەدابیری موصیبەو تەدقیقاتی مووشکافانەیەوە هەموو مانیعەیەك بەرطەرەف بوو)).

لە (حەقیقەتێك)[٦٥]دا، ڕزگاربوون لە مەینەتیەکانی حوکمی تورك بە دەسکەوتێکی گەورەو دەرووی خێرو سەرفرازی بۆ کورد ژمێرراوەو، تەنانەت هەموو هەڵەو بێ‌باری‌و ناهەقیەکانی ئینگلیز دەرهەق بە کورد، خراوەتە پاڵ کورد خۆی: ((کە تورکەکان بەناوی خەلافەت‌و ئیسلامییەتەوە ئیستیلایان کردین، لە هەموو حوقووقێك مەحرووم مابووینەوەو ئەکثە ری عەنعەنانی میللییەیان پێ‌ون کردین. زبانی مادەرزادەکەمان کە لە هەمووشتێك زیاتر نیشانەیە بۆ میللییەت، ئەویشیان لێ‌مەنع کردین. موخابەراتی ڕەسمی، میللی‌و حەتتا تەدریساتی ئیبتیدائیشمان هەر بە تورکی بوو. لەبەرئەوە لە هەموو تەرەقییات‌و مەدەنییەت مەحرووم مابووینەوە. غەیری ئەمەیش وەقتێك کە شەڕی گەورە دەستیپێکرد بە سەبەبی ئەو ظوڵمانەوە کە لێمان کرا، ئەکثەری میللەتەکەمان مەحوو بووەوەو باقیەکەی تریشی خەریکی مردن بوو، لە حاڵەتی غەرغەرەدا دەرگای ڕەحمەتمان لێکرایەوەو ئەراضیەکەمان لەطەرەف حکوومەتی فەخیمەی ئینگلیزەوە ئیستیلاکرا. ئەم حکوومەتە چونکە مەدەنی بوو و لە میللەت پێگەیاندنا زۆر تەجرەبەدیدە بوو، بۆ ئەوەی ئێمەیش بکات بە میللەتێکی عەصری، وەکوو گەلێ حورییەتی داینێ چەند جاریش سەعیی فەرموو کە بەتەواوی ئیدارەیەکی سەربەخۆمان بۆ تەشکیل بکات، بەڵام لەبەرئەوەی هێشتا قابلییەتمان پەیدا نەکردبوو، میللەتێکی ئیبتیدائی بووین، ئیدارەمان پێ نەکرا. دیسانەوە ئەو حامییەو مورەببییە موشفیقەمان تەعەڕڕوضیکی نەکردە میللییەتمان. هەرچەندە لەگەڵ عیراق‌و عیراقیەکانا تەوحیدی ئیدارەی کردین، بەڵام دیسانەوە بە قەراری عوصبەتول ئومەم بەعضی ئیمتیازی موهیممی بۆ سەندین

(٦٢) "ژیان"، ژ١٦١، ل١.

(٦٤) "ژیان"، ژ١٦١، ل٢.

(٦٥) "ژیان"، ژ١٦٣، ل١-٢.

که نەتیجە پێی تەرەقی بکەین و لە ئیستیقلالا بتوانین بەتەنها بۆ خۆمان بژین وەکوو موخابەراتی ڕەسمی ی حکوومەتی و تەدریسات بە کوردی بێ و مەئموورین هەمووی لە میللەتی خۆمان بێ)). ((کەواتە بە مەجبووری و بە ئارەزوویەکی طەبیعییەوە دائیما موحافەظەی حوقووقمان تەودیعی ئەو حامییە ئەکەین. باوەڕ ناکەم کەسێ بێ لەدوای ئەم هەموو چاکەیەی لەگەڵمانا کراوەو کە زیندوو کراوینەوەو بۆ ئیستیحصالی حوقووقمان هەوڵ دراو تەئمینی بەعضی مەقاصیدمان کرا، لەگەڵ ئەوەیشدا تیکرار بۆ ئیلقای فەلاکەتێکی ترمان هەوڵ بدات. وە بە خواهیشێ و ئارەزوویەکی طەبیعییەوە هەموو ئەڵێین چۆن لەپێشا بۆ هەمووشتێك موقەددەراتی خۆمان تەسلیمی ئەو حامییە موشفیقەمان کردووە، ئێستایش هەر بەونەوعە تەسلیمی ئەکەین و قابیل نییە لەو فکرو قەرارە جیابببینەوە. وە ئەمە وەکوو خاصەیەکی ذاتیی لێهاتووە بۆمان. دەلیلیش ئەوەیە ئەووەقتە کە حکوومەتی فەخیمە بە موناسیبی زانی لەگەڵ عیراق بژین و چونکە بە شتێکی باشی زانی بۆمان، زۆر بە مەسرورییەتەوە قوبووڵمان کردو هەتاکوو ئێستا بۆ تێکدانی ئەو ئیدارەیەو لە عەلەیهی لەطەرەف کوردەکانەوە حەرەکەتێك نەکراوە وە بەعموومی موطیعی ئەم ئیدارەیە بوون)). ((مەحصووڵی غایەی حیسییاتی میللەت ئەوەیە بۆ موحافەظەی حوقووقی، وەکوو هەتاکوو ئێستا تەسلیمی کردووە، ئێستایش و لەمەودوایش هەر تەسلیمی حکوومەتی فەخیمەی بکات)).

لە (تەشریف هێنانی مەعالی مێجەر ئەدمۆنس، میستەر سمیس و سەعادەتی مێجەر لوئید)[٦٦]دا، بە هەمان پێودانگ وتراوە: ((ئێمە کە میللەتێکی فەقیرین و لە غەیری لوطف و شەفەقەتی حکوومەتی فەخیمە نەبێ، چاومان لە هیچی تر نییەو هەموو ئەسبابی خۆشی و بەرزبوونەوەمان هەر بە واسیطەی ئەو لوطف و شەفەقەتەوە پێکهاتووە. .. بەرامبەر بەم چاکەیەی کە لەگەڵمانا ئیبرازی ئەفەرموون، دائیما بە ئیخلاصێکی گەورە موقابیل بەم هەموو ئینسانییەتەی کە لەگەڵمانا کراوە بە دڵێکی خاوێنەوە بەیانی تەشەکور ئەکەین و بەناوی هەموو میللەتەوە تەمەننای سەعادەتی حکوومەتی فەخیمەو دوعای عومردرێژیی ئەم میوانە خۆشەویستانەمان ئەکەین)). ((حەقیقەتەن ئینکار ناکرێ لەحاڵێکا کە سلێمانی ئەو فەلاکەتەی دی و تووشی ئەو ئینقیلابە بوو، لەحاڵێکا کە موشارئیلەیهی لەکەرەکوە تەماشای ئیدارەی ئەم لیوایەو قەضاو ناحیەکانی ئەفەرموو، ئەوی لە هەموو کەس زیاتر یارییەو لوطفێکی فەوقەلعادەی لەگەڵ دەربەدەرەکان و دانیشتووی ئەم لیوایە کردبێ و ئەوی ئەم لیوایەی هێنابێتە ئەم حاڵەوە، هەر مەعالی مێجەر ئەدمۆنسە)).

لە (خۆشەویستی هەموو عیراق مەعالی میستەر سمیث موفەتیشی عامی مەعاریف!)[٦٧]دا، چاکەی بەکارهێنانی زمانی کوردی لە خوێندن و کاروباری ڕەسمیدا بە هی دەسەڵاتدارانی ئینگلیز لەقەڵەم دراوە: ((قەد ئینکاری ناکەین و دائیما بەرامبەر بە لوطف و شەفەقەتتان مەدیوونی شوکرانین کە لەوساوە دەستی یارمەتیتان بۆ ئەم میللەتە درێژکردووە، ڕۆژبەڕۆژ زیاتر بۆ ساحەی مەدەنییەت هەنگاو ئەهاوین و لە نووری عیلم و مەعریفەت موستەفید ئەبین. .. لەبەرئەوە هەموو هەوڵ و تەقەلایەکمان حەصر کردۆتە سەر مەعاریف و لەمە زیاتر ئارەزوویەکی ترمان نییە. وە هەموو چاك ئەیزانین ئەم مەعاریفەی کە هەمانەو ئەم تەرەقییەی کە کردوومانە، هەر بە سەبەبی لوطف و شەفەقەتی صاحێب مەنصەبانی حکوومەتی فەخیمەوە هاتۆتە وجوود)). ((لەحاڵێکا کە نەمانئەزانی بە زبانی خۆمان بنووسین و بخوێنینەوە، ئێستاکە هەموو موخابەراتی ڕەسمی و میللیمان و ئەکثەری کتێبانی مەکتەبمان بە کوردییە)).

لە (وەکوو باقیی ئەهالیی لیواکە ئەهالیی ناحیەی ماوەتیش کەوتە ئیستراحەتەوە)[٦٨]دا، دیسان بەومەبەستەوە جەخت کراوەتەوە کە: ((موددەتێکی زۆر ئەم لیوایە بە سەبەبی بەعضی حەرەکاتی غەیرە

---

[٦٦] "ژیان"، ژ١٦٣، ل١-٢.

[٦٧] "ژیان"، ژ١٦٥، ل١-٢.

[٦٨] "ژیان"، ژ١٦٨، ل١-٢.

مەعقوولەی خۆمانەوە تووشی فەلاکەتێکی گەورە بووبوو و، ئەم موصیبەتە چونکە بەینێکی زۆر دەوامی کردو لە یەخەمان نەبوەوە، لیواکەمان وێران بوو و ئەمنییەت و ئاسایش مەفقوود و ئەهالی ثەروەتی نەمابوو. وە لەحاڵێکا هەموو دەستەوئەژنۆ دانیشتبووین و مەئیووسییەتێکی گەورە داگیری کردبووین، حکوومەت بەزەیی ی پیامانا هاتەوەو تەشریفی هێنایەوە لیواکەمان. وە بۆ ئەوەی هەمووکەسێك خەریکی ئیشوکاری خۆی بێ و ئەهالی ئیتر بە ڕەفاه و ئیستراحەت وەقت ڕابوێرن، حکوومەت بە هەموو قووەتیەوە سەعیی بۆ کردین و بە تەدابیری حەکیمانەی خۆی وەضعیەتی ئیدارەی لیواکەی هێنایەوە جێی خۆی و، لە جاران زیاتر ئەمنییەت و ئاسایشێکی ئەبەدیی بۆ تەئمین کردین و دەفعی هەموو غائیلیەکی کردین)).

٢. ٢. ٥. تووتن:

"ژیان"، وەکوو پێویست، ئاوڕی لە حاڵوباری کشتوکاڵی کوردستان و، بەتایبەت تووتن کە سەرەکیترین بەرهەمی کشتوکاڵیی بووە، داوەتەوەو، خراپیی جۆرو کەم نرخیی و کزیی بازاڕی تووتنی، لە نۆ وتاردا، ناڕاستەوخۆ بە مشوورنەخواردنی حکوومەت و کەمتەرخەمیی قەڵەمچی و پارەدارانی کورد لێك داوەتەوە.

لە (ئەمڕۆ هەر زەراعەت ئێمە دەوڵەمەند ئەکات)[٦٩]دا، ئاوا بایەخی کشتوکاڵ بۆ بووژاندنەوەو پێش خستنی کوردستان خراوەتە ڕوو: ((میللەتێك کە نەیتوانی ئیحتیاجاتی خۆی لەناو خۆیا تەئمین بکات و یا موقابیل بەو پێویستییەی کە لەخاریجەوە پەیدای ئەکات واریداتێکی نەبوو، نەتیجە نەك تەرەقی ناکات بەڵکوو ناژی و ئەمرێ. هەموویش ئەیزانین کوردستان وەکوو ناتوانێ پێویستیی خۆی پەیدا بکات، بەقەدەر ئەو پێویستییەشی کە لەدەرەوە بۆی دێت و بە پارە ئەیکڕێ، ئەموالێکی خۆی نییە کە بینێرێ بۆ دەرەوەو پارەی لێوە پەیدا بکات. ئەو ناتوانێ بە صوورەتێکی فەننی بەعەمەلی بێنێ)). ((هەرچەندە ئەراضیەکەی ئێمەیش لەمانە زیاتر بۆ زەراعەت موساعیدەو زیاتر قابیلە پارەی لێوە پەیدا بکرێ، چونکە بە صوورەتێکی فەننی زەرعی ناکەین و ناتوانین هەمووی بەکاربێنین، نەك لەخاریجەوە ثەروەتێکمان بۆ تەئمین ناکات بەڵکوو بەعضەن بەقەدەر پێویستی و خواردنی خۆیشمان حاصلاتی لێوە تەئمین ناکرێ)). ((دەشتی شارەزوور، بیتوێن... ئەم هەموو باغ و باغچەو دارستانەی کە لە کوردستان هەیە، ئەگەر لە حکوومەتێکی کەدا ببوایەو یا هی میللەتێکی کە بوایە بە صوورەتێکی فەننی بەکارئەهێنراو بەقەدەر بستێك خاك مشتێك ئاڵتوونی لێ پەیدا ئەکرا)). ((لازمە ئێمەیش بۆ ئەوەی بژین و دەوڵەمەند بین و پێش کەوین، ئەبێ هەموو هەوڵ و تەقەلایەکمان حەصر بکەینە سەر زەراعەت و ئەراضیەکانمان بە بۆش نەهێڵینەوەو بە صوورەتێکی فەننی زەرعی بکەین. بەڵام زەراعەتێك چۆن وەکوو گوتمان ئوصووڵە هەروا ئێمەیش بۆ چەند نەوعی زەراعەتێك چەند شیرکەتێك تەئمین بکەین و مەلاك و صاحێب پارەکانمان ثەروەتەکەیان یەك بخەن و چی پێویست بێ بۆ زەراعەت وەکوو ماکینەو موتەخەصیص جەلب و دەست بکەین بە زەراعەت)).

لە (ئەسبابی بێ قیمەتیی توتونەکەمان)[٧٠]دا، نیشان دراوە کە ((لە صەرفییاتی زیاتر لە موحیطەکەمانا توتون هەیە))و، ((هەموو ساڵێك لە ئێرانیشەوە بەقاچاق میقدارێکی زۆر بەناوی توتونی مەحەلییەوە دێتە وەطەنەکەمان و سەوقی بەغداد ئەکرێ)). لە (توتون)[٧١]دا، ڕەخنە لە ڕێوشوێنی کۆنی بەرهەمهێنانی تووتن گیراوەو، پێڕەوکردنی ڕێگای تازەو هێنان و بەکاربردنی تۆوی ئەوروپایی پێشنیارکراوە. ڕوو لە نائیبەکانی کوردیش نراوە هەوڵی چاککردنی جۆری تووتن و پسپۆڕهێنان و بردنە دەرەوەی تووتن بدەن. لە (توتونی ئێران)[٧٢]دا، داوای ڕێگرتن لە بەقاچاخ هێنانی تووتنی ئێران کراوە، تا نرخی خۆماڵییەکە نەشکێ. ئەویش، وەك

---

[٦٩] "ژیان"، ژ١٧٤، ل١-٢.

[٧٠] "ژیان"، ژ١٢٤، ل١-٢.

[٧١] "ژیان"، ژ١٤٠، ل٣-٤و، ژ١٤١، ل٢.

[٧٢] "ژیان"، ژ١٥٠، ل١-٢.

له (به واسیطەی "ژیان"ی خۆشەویستمانەوە بۆ نەظەری مەرحەمەتی ئەولیای ئوموور)[72]دا، وتراوە، بە ناونووسکردنی بەراوەکانی تووتن و پاس پێدانیان.

له (ئەو هەوڵ و تەقەلایەی کە حکوومەت بۆ چاککردنی توتونەکەمان دای، عەقیم مایەوە)[74]دا، ئاماژە بە کۆششی نائیبانی کورد دراوە کە هاواریان گەیاندووەتە وەزارەتی دارایی و، بڕیار دراوە بودجەیەك بۆ چاککردنی تووتن تەرخان بکرێ، بەڵام بڕیارەکە سەری نەگرتووە. له (لەبابەت ئیصلاحی توتونەوە بەیاناتێکی مەعالی ئەمین زەکی بەگ)[75]دا، بە پەژارەوە نووسراوە: ((ئەهالی‌ی کوردستانی جنووبی لە توتون زیاتر واریداتێکی تری نییە، واسیطەی مەعیشەت و گوذەرانی هەر ئەم توتونەیەو، موقابیل بەم هەموو پێویستییەی کە لەخاریجەوە تەدراوکی ئەکات، هەر ئەم حاصلاتەی هەیەو ئەمیش چونکە چاك زەرع ناکرێ و میللەتەکەمان ناتوانێ ئیصلاحی بکات چەند ساڵێکە ساڵ بە ساڵ لە تەنەزولدایەو خەریکە مەحووبێتەوەو ڕەواجێکی نییەو ئیستیفادەیەکی لێ ناکرێ)).

وەك دەرئەکەوێ، کێشەی تووتن بەدرێژایی‌ی حوکمی پاشایەتی بەچارەسەرنەکراوی هێڵرایەوە. ساڵانی ١٩٤٨-١٩٤٩یش، جارێکیتر لەسەر ڕووپەڕی گۆڤاری کوردی-عەرەبی‌ی "نزار"، بە چەند وتارێکی عەرەبی، وروژێنرایەوە[76].

٢. ٢. ٦. زمان و چاپکراوی کوردی:

زمان، هەر لە سەرهەڵدانی هۆشیاری‌ی نەتەوەیی‌ی کوردییەوە، یەکێك بووە بەو بنەما گرنگانە کە ڕۆشنبیرانی کورد، بۆ سەلماندنی بوون و جیاوازی‌ی کورد وەکوو گەلێك، جەختیان لەسەر کردووە؛ لەبەرئەوەی ساڵەهای ساڵیش بێخزمەت و بێخاوەن بووە، لێرەولەوێ هەوڵی زیندووکردنەوەو دارشتنی دەستووری گەشەپێدانی ڕێنووس و بژاریان داوە. "ژیان"، لەومەیدانەدا، نەخش و کاریگەریی دیارو بەرچاون.

له (ئەهەممیەتی لیسان)[77]دا، بایەخی زمان و حاڵ وباری زووی کوردی ئاوا ڕوون کراوەتەوە: ((زبان بۆ میللەتێك لە هەموو عەنعەناتێك زیاتر ئەهەممیەتی زۆرترە. ئەو میللەتانەی کە میللییەتی خۆیان ون کردووەو دائیما مەوجوودییەتێکی مادی‌ی میللییەیان هەیە، لە هەمووشتێك زیاتر نیشانەی میللییەتیان زبانەکەیانە. وە بە سەبەبی زبانەکەیانەوە جیابوونەوەو، بە میللەتێکی سەربەخۆ ئەناسرێن...... میللەتێك وەلەو هەزار ساڵیش کەوتبێتە ژێر ئیدارەی میللەتێکی کەوە، بەڵام بە شەرطیك زبانەکەی خۆی تەرك نەکردبێ و جەبرەن لێی مەنع نەکرابێ، دیسانەوە ئەو میللەتە مەوجوودییەتەکەی خۆی هەر ڕائەگرێ و هیچ وەقتێك نانووسێ بە میللەتێکی کەوەو ئاخری هەر جیائەبێتەوە)). ((ئەم میللەتە هەرچەند لە هەمووکەس زبانەکەی عەنعەناتی میللییەی خۆی موحافەظە کرد. لەبەر تەضییقاتی ئەجانب و لەبەرئەوەی کە لە موحیطەکەدا لیسانی ڕەسمی و تەدریساتی مەکاتیب بە کوردی نەبوو، نەیتوانی و مەیدانی نەدرا کە تەرەقییەك بە لیسانەکەی بدات و تەکامولی پێ بکات. بەڵام ئەوەتەی حکوومەتی فەخیمەی بریطانیا موحافەظەی حوقووقی ئەم میللەتە ئەکات، بە سەبەبی لوطف و شەفەقەتی حکوومەتی فەخیمەوەو بە واسیطەی قەراراتی موصیبەو عادیلەی عوصبەتول ئومەمەوە زبانەکەمان سەربەست کراو ئەمڕۆ لە موحیطەکەمانا تەدریسات و موخابەراتی ڕەسمی بە زبانی مادەرزادی خۆمانە)).

له (هەنگاوێکی ئومێدبەخش و مژدەیەکی خۆش بۆ کوردان)[78]دا، پشت بەستوو بە بەیاننامەی ١٠/٤/١٩٣٠ی حکوومەتی عیراق سەبارەت بە بەڕەسمی ناسینی-نیوەناچڵی- زمانی کوردی لە ناوچە

---

[73] "ژیان"، ژ١٥٣، ل١-٢.

[74] "ژیان"، ژ١٨٣، ل١-٢.

[75] "ژیان"، ژ١٨٨، ل١-٢.

[76] ڕەفیق سالح، نزار ١٩٤٨-١٩٤٩، لێکۆڵینەوەی سدیق سالح، سلێمانی، ٢٠٠٠، ل٤٢، ٤٣.

[77] "ژیان"، ژ١٦٢، ل١-٢.

[78] "ژیان"، ژ٢٣٥، ل١-٢.

کوردنشینەکاندا[٧٩]، دوای ١٠ ساڵێك لە دامەزرانی حکوومەتی عیراق، بە یەکێك لە مەرجەکانی یەکێتی دڵخەوازانەی نێوان کوردو عەرەب ژمێرراوە: ((حەقیقەتەن لە هەموو کوردێکەوە مەعلووم بوو کە ئەم قابینەیە فکرێکی عالیی هەیەو، ئەیەوێ بۆ بەرزو بڵندیی عیراق ئەو ئەسبابانە مەحوو بکاتەوە کە هەتاکوو ئێستا ئەم دوو میللەتەی لەیەك دڵگیر کردبوو، لێی مەعلووم بوو کە ئیتیحادو یەك فکریو یەك وجوودیی ئەم دوو میللەتە بەوەوە ئەبێ کە موحافەظەی حقووقی میللیو عەنعەناتی کوردەکان بکرێ)). ((هەرچەند لەپێشەوە پێویست بوو موافیقی قەراری عوصبەتول ئومەمو ئیعتیرافاتی عیراق ئەم حقووقە بە کوردەکان بدرێ، بەڵام هەتاکوو ئێستا فیعلەن لە بەعضی مەناطیقی کوردییەدا موهمەل مابووەوەو عەمەلی پێ نەئەکراو ئارەزووی کوردەکان نەهێنرابووە جێو، عەلاوەتەن ئەم مەسئەلەیە کەسبی قانوونێتیی نەکردبوو، بەم سەبەبەوە ئیتیحادێکی تەواو لەبەینی ئەم دوو میللەتەدا پەیدا نەبووبوو)). ((لەم عەصری میللییەتەدا کوردیش هەمووەقتێك شوعوورێکی پاکو بڵندی میلليی تیا مەوجوودە، هەروەکوو ئارەزوومەندن بۆ ئیدارەی یەکێتی لەگەڵ عیراقا-عەرەبدا، لەعەینی زەماندا بە ئیشتیاقو پەرۆشییەکەوە ئەیشیانەوێ موحافەظەی هەموو عەنعەناتی میللییەو شەرافەتی قەومییەی خۆیان بکەن)).

((لازمیشە ئیتر لەمەودوا بە دائیمی سەعی بکرێ بۆ ئیتیحادێکی ئەم دوو جەرەیانەو بە دانی حقووقێکی مەشرووعەی میللەتی کورد، ئیتیحادێکی تەواو لەبەینی ئەم دوو میللەتەدا تەئمین بکرێ کە نەتیجە لەم ئیتیحادو مەزجی ئەم دوو میللەتەدا کیتلەیەکی موتتەفیقەو یەك غایە بهێنرێتە وجوودو، ئەمەیش هەر بەم جوزئی ئیهتیمامەوە دێتە وجوود. فائیدەو مەنفەعەتی ئەم ئیتیحادە بۆ طەرەفەینە، بۆ هەردوولا ئەبێ بە موجیبی بەرزبوونەوە، باخوصووص بۆ تەرەقیو تەعالیی ئەم حکوومەتە گەنجەی عیراقە ئەهەمییەتێکی حەیاتییەی هەیە، چونکە بەواسیطەی دۆستایەتیی قەومێکی جەسوورو جەنگاوەری وەکوو کوردەوە دائیما حودوودی شەرقیو شیمالیی عیراق بەرامبەر بە هەموو خەطەرێك مەحفووظ و موئتەمەن ئەبێ. جگە لەمەیش، لە جامیعەی عیراقدا لە جیاتیی بوونی عونصورێکی نامەمنوون برایەکی پڕمەحەبەتو پڕجیدییەت دێتە وجوود.. بەڵام بۆ ئەوەی ئەم دوو میللەتە لەیەك دڵگیر نەبن هەراوهوریا نەکەوێتە بەینیانەوەو ئیتیحادەکەیان زیاتر دەوام بکاتو بە ئەبەدیو بەجیددی بژین، موحافەظەی حقووقی میللییەی کوردەکانیان بە شەرط گرتووەو لەم ئیتیحادەدا دانی هەموو حقووقێکی مەشرووعەی کوردەوارییان بە پێویست زانیوە)).

لە (مژدە بۆ کوردەکان: دەستووری کوردی)[٨٠]دا، بەبۆنەی چاپو بڵاوبوونەوەی کتێبی (دەستووری زمانی کوردی)ی تۆفیق وەهبی بەگەوە، قسە لەسەر گرنگیی دەستوورو ئەلفوبێی زمان کراوە: ((بەڵام چونکە بۆ لیسانەکەمان دەستوورێك رێك نەخرابوو، ئەو ئەلفباو دەستوورەیش کە لەم ساڵانەدا بۆمان رێك خرابوو ئیبتیدائی بوون، زبانەکەمان تەکامولی نەکردو بە مەجبووری منداڵەکەمانمانو کاتبەکانمان هەرکەس بۆ خۆی بەشێوەیەك ئەیخوێندو ئەینووسی)). لە (لە خوێندەوارەکانی کورد تکا ئەکەین)[٨١]دا، بژاری کوردی لە وشەو زاراوەی بیانی بەپێویست لەقەڵەم دراوە: ((قیمەتی زوبانێك بەمە دەرئەکەوێ کە بۆ نووسینو خوێندنەوە ئەلفبایەکی باشو بۆ فێربوون رەهبەر-گرامێرێکی رێکوپێکی ببێ. وە غەیری ئەمانەیش ئازادە بێ لە کەلیماتی بێگانە. هەرچەند زوبانی ئێمە لەپێشا سافو بێگرێ چاكو خاوێن هەمووی کوردیی پەتی بووە، بەڵام بە سەبەبی ئیسلامەتیو دراوسێیەتیو تێکەڵاویی قەومانی ترەوە زۆر کەلیماتی بێگانە تێکەڵاوی زوبانەکەمان بووەو کەلیماتەکانی خۆمان ون کردووە.. پێویستە بۆ نەهێشتنی ئەم کەلیمە ئەجنەبییانەیش هەوڵ بدەینو لە جێی ئەوانە کەلیماتەکانی خۆمان کە باوكو باپیرمان لەوەختی خۆیدا بەکەڵکیان هێناوەو ئێمە ونمان

---

[٧٩] عبدالرزاق الحسني، تاريخ الوزارات العراقية، ط٥، ج٣، ص١٢-١٣.

[٨٠] "ژیان"، ژ١٩٧، ل١-٢.

[٨١] "ژیان"، ژ٢٤٢، ل١.

کردووەو یا کەلیماتێك کە موناسەبەتی بەوانەوە بێ بیدۆزینەوەو بەعوموومی قوبووڵی بکەین و ئیتر بەم نەوعە زوبانەکەمان بکەینەوە بە کوردییەکی پەتی و بیخەینەوە سەر پێشوەکەی خۆی)).

لەپاڵ ئەوەدا، کەمی ی کتێبی چاپکراوی کوردی، بەحوکمی تەمەن کورتی ی بەکوردی نووسین و بڵاوکردنەوە، یەکێك بووە لە نیگەرانییەکانی ڕۆشنبیری ئەوسەردەمەو لەکاتێکدا حکوومەت وەك هەرە تواناترین لایەن بۆ چارەسەری ئەم کێشەیە، هەنگاوێکی خێری نەناوە بۆ باربوو و دابینکردنی پێویستییەکانی بووژاندنەوەی ئەم مەیدانە. بێداروباریی ی بەتایبەت ئەوکاتەی کورد، لەم ژمارانەدا دەرئەکەوێ: تێکڕای کتێب و نامیلکەی لەچاپدراوی کوردی، هەر لەسەرەتاوە تا کۆتایی ی ساڵی ١٩٢٩، دەوری (٥٨) دانە بووە لە دنیادا؛ لەوانە ٣١ یان بەگشتی لە عیراق و، بەتایبەت لە سلێمانی و ڕەواندز چاپ کراون[٨٢]، ئەم ژمارەیە، بۆ خۆی بەڵگەی هەژاری ی کتێبخانەی کوردی و ساوایی ی ئەزموونی بەکوردی نووسین بووە.

هەر ئەم خاڵە، هانی مونەووەرێکی وەك عەبدوڵڵا عەزیزی داوە لە (مەطبووعاتمان)[٨٣]دا، بەپەرۆشەوە بێتە سەر باسی ئەم مەسەلەیەو، وا لێی بدوێ: ((دەرەجەی عیلم و ئیدراکی میللەتێك و نەوعی پێشکەوتنیان لە مەطبووعاتیاندا دەرئەکەوێ، چونکە میللەتێکی دواکەوتوو کە وریابووەوە پێش هەمووشتێك هەوڵ ئەدا بۆ تەرەقی ی مەعاریف کە بناغەی مەعاریفیش مەطبووعاتەو یا بناغەی مەطبووعات مەعاریفە.. .. بۆ پێشکەوتنی مەعاریفیش یەگانە ڕەهبەر مەطبووعاتە، کە ئەمەش ئەنواعی هەیە، مەثەلەن غەزەتە تەرجومانی حیسسیاتی میللەتە، کتێب و ئەدەبیات ئاوێنەی کەمالییاتی ئەو میللەتەیەو، کتێبی عیلمی ئەمەش یا تەئلیف و یا تەرجەمە ئەکرێ لە لوغەتێکی ئەجنەبییەوە. کتێبی مەکتەبیش لەمیانەی ئەمانەدا ئەژمێررێ)). ((قەومی کوردیش لەم قەرنی ئەخیرەدا کە وریابوونەوە، فەرقی ئەم نوقصانییەتەیان کرد. بۆ عەینی غایە لە ئەستەمووڵ لە زەمانی حکوومەتی عوثمانی مەجمووعەی (ڕۆژی کوردو هەتاوی کورد)یان نەشر کردو بەعضی کتێبیان لەچاپ دا)).

٢. ٢. ٧. کێشەی کورد:

"ژیان"، ئەم دەورە، بە ناوەرۆك لەچاو هەرسێ دەورەکەی تردا، دەوڵەمەندترو بەهێزو پێزترەو، ئەگەرچی بەلەدییە دەریکردووەو لێرەولەوێ بیرو بۆچوونی ڕەسمی ی حکوومەتی دەربڕیوە، بەڵام ئەشێ بڵێین لە سەرەتای ساڵی ١٩٢٨ـەوە، مۆری ڕۆژنامەیەکی سیاسی ی کوردیی لە خۆی داوەو، لیبڕاوانە هەم داکۆکیی لە مافە ڕەواکانی کورد کردووەو، هەم هەموو چالاکییەکی کوردیی سەردەمەکەی بە ئەمانەت و وردو هەمەلایەنە لەسەر لاپەڕەکانی خۆی جێکردووەتەوە. هەر لەبەرئەوەیشە کە بایەخی مێژوویی ی "ژیان" لەم قۆناغەدا ئەوپەڕی زۆرەو، ڕاست تۆمارێکی بێغەل وغەشی ئەو هەلومەرجە ناسکەیە.

هۆیەکی دیاری ئەم هەڵوێستی کوردی نواندنەی "ژیان"، لەپاڵ کاریگەری ی هەلومەرجەکەدا، هی ئەوەیە کە ئەم دەورە لێپرسراوی ڕۆژنامەکەو بەشێکی نووسەرەکانی چالاکی ی سیاسی ی نهێنییان هەبوەو لە چوارچێوەی ڕێکخراوی سیاسیدا کوردایەتییان کردووە؛ ئەحمەدی عەزیز ئاغاو شێخ سەلام و عەبدولواحید نووری و مستەفا صائیب، سەرەتا ئەندامی دامەزرێنی (جەمعییەتی زەردەشتی ١٩٢٦-١٩٢٨)[٨٤]و، دواتر ئەندامی (جەمعییەتی خۆیبوون)و، عەلی عیرفان و ئەسیری هی (خۆیبوون)[٨٥]و، ڕەشید نەجیب و مەحموود جەودەتیش ئەندامی بەرزی

---

[٨٢] مستەفا نەریمان، ببلیۆگرافیای کتێبی کوردی (١٧٨٧-١٩٧٥)، بەغدا، ١٩٧٧، ل١٤-٢٦؛ سی. جەی. ئەومۆندز، ببلیۆگرافیای کتێبی چاپکراوی باشوور (١٩٢٠-١٩٣٦)، گۆڤاری کۆمەڵەی شاهانەی ئاسیای ناوەڕاست، ب٢٥، بەشی سێهەم، تەمووزی ١٩٣٧، ل ٤٨٧-٤٩٧و، هەمان بابەت (١٩٣٧-١٩٤٦)، هەمان گۆڤار، ب٣٢، بەشی دووەم، مایسی ١٩٤٥، ل١٨٥-١٩١.

[٨٣] "ژیان"، ژ٢٣٦، ل١.

[٨٤] ئارام، کۆمەڵەی زەردەشت لە مێژووی کوردا، "بەیان" (گۆڤار)، بەغدا، ژ١٩، تشرینی دووەمی ١٩٧٤.

[٨٥] د. کەمال مەزهەر، چەند لاپەڕەیەك لە مێژووی گەلی کورد، چ١، ب٢، ئامادەکردنی عەبدوڵڵا زەنگەنە، هەولێر، ٢٠٠١، ل٢٩٢-٢٩٦.

(کۆمەڵی پشتیوانی کوردان-١٩٢٨)[٨٦] بوون. ئەو کۆمەڵانە ئامانجیان کەموزۆر بەدیهێنانی مافەکانی کوردو، ئەم ڕۆژنامەیەیش مەیدانێکی گونجاو بووە بۆیان تا داکۆکیی تێدا لە مەسەلەی کورد بکەن و زۆرترین وتاری لەبارەوە بڵاوبکەنەوە. بۆیە بەدوور نازانرێ کە حزبایەتیی ئەوانە، ئەگەرچی بە هیچ شێوەیەك ڕەنگی لە نووسینەکانیاندا نەداوەتەوە، هاندەریان بووبێ بۆ نووسین و خستنەڕووی پێویستی و داواکانی کوردەواریی و پێداگرتن لەسەر ڕەوایی یان.

جموجووڵی نائیبەکانی کورد، وەك پێشتر ئاماژەی بۆ کرا، بۆ بەیەکجاری چاککردنی باری خوێندن و مەعاریف و هێنانەکایەی ئیدارەیەکی کوردی لە ناوچە کوردنشینەکاندا، بە دیارترین دوو هەوڵی سیاسیی گرنگی ساڵی ١٩٢٨ی مونەووەران و سەرانی کورد حسێب ئەکرێن بۆ بەدیهێنانی تایبەتمەندییەکی کوردی. لەپاڵ ئەوەدا، ئەشێ گەشەکردن و ڕێکخراویی پلەبەپلەی بزاوتی کوردایەتی، کە لە ڕاپەڕینی ئاشتییانەی ٦ی ئەیلوولی ١٩٣٠ی بەردەرکی سەرای سلێمانیدا گەیشتە چڵەپۆپە، هەر لەڕێگەی "ژیان" خۆیەوە هەست پێ بکەین.

لە (حەقیقەتێك)[٨٧]دا، دەرئەکەوێ خرۆشانی خەباتی شارستانیی کورد بە مەزبەتەو برووسکەو نامە بۆ لایەنە دەسەڵاتدارەکان، ڕۆژنامەکانی بەغدایشی ورووژاندووەو، بەگشتی خراپ و نامەسئوولانە لێیان نووسیوە: ((غەزەتەکانی بغداد و العراق و... بەعضی حەوادیث ئەنووسن و ئەڵێن گۆیا کوردەکان خەریکی مەضبە طەن کە لە عیراق جیاببنەوەو، کەسێکی تر ئەڵێ واجبە لەسەر وەکیل و پیاوەگەورەکانمان بۆ ئەوەی وەحدەتێکی قەطعیی ئەم دوو میللەتە تەئمین بکەن، لازمە هەوڵ بدەن و ئیتیفاق بکەن)).

لە (ئەم ئیمتیازە کە بە کوردەکان بەخشراوە، تەطبیقی مەجبوورییە)[٨٨]دا، بە تێڕوانینێکی ڕاست و دروستەوە دامەزرانی دەوڵەتی عیراقی خستووەتە بەر باس و شیکردنەوەو، واقیعبینانە ڕوونی کردووەتەوە کە پێکەوەژیان و هاومافیی کورد و عەرەب زامنی دواڕۆژێکی ئارام و بێسەرئێشەیە بۆ هەردوولا: ((مەخفی نییە وەقتێك کە حکوومەتی فەخیمە عیراق و ئەم وڵاتەی ئیستیلا کرد، حقووقێکی تەواوی بە کوردەکان بەخشی و لەژێر ئیدارەی حکوومەتی فوخیمەدا ئیدارەیەکی سەربەخۆیان بۆ تەشکیل کرا. بەڵام وەقتێك کە عیراق داوای حقووقی موقەددەسەی خۆی کرد، چونکە مەعلووم بوو کە عیراق هەر عەرەب نییەو لە ئەقوامی موختەلیفە تەشەکولی کردووە، چونکە مەعلووم بوو لەگەڵ کوردەکانا ئەکثەری مەنافیعیان موشتەرەکەو لازم و مەلزوومی یەکترین و، باخوصووس لە حەللی ویلایەتی مووصڵا چونکە لیجنەی عوصبەتول ئومەم لێی مەعلووم بوو کە ئەکثەری سەکەنەی ئەم ویلایەتە کوردەو عادەتەن ویلایەتێکی کوردییە؛ مەجبوورەن لەسەر فکرو تەنسیبی حکوومەتی فەخیمەو بە قەراری عوصبەتول ئومەم ئیدارەی ئەم دوو میللەتە تەوحید کراو لە هەردوولا حکوومەتێکی عیراق هێنرایە وجوود. وە بۆ ئەوەی ئەم دوو میللەتە هەتاکوو سەر بەیەکەوە بژین، موتەئەثیر نەبن و حقووقی یەکتر غەصب نەکەن، وە هەردوولا عەنعەناتی میللییەیان هەر باقی بێ، وە بەوناوەوە تەرەقی بکەن، بەعضی ئیمتیازیان دا بە کوردەکان. وە لە عەلاوەی کوردستان بە عیراقدا، ئەم ئیمتیازە بە شەرط گیرا. بەڵام چونکە لەوساوە ئەم ئیمتیازە قیسمێکی کەمی لە بەعضی وڵاتە کوردەکانا تەطبیق ئەکرێ و لە ئەکثەری وڵاتەکانی ترا بە قەطعی هیچی تەطبیق نەکراوە، ئەم مەحەببەتەو ئەم ڕابیطەیەی کە لیجنەی عادیلەی عوصبەتول ئومەم ئەیویست، بەتەواوی تەئمین نەکرا)).

واتە ئەو حاڵوبارە کوردی هان داوە بەخۆ بکەوێ: ((لەبەرئەوە، چونکە میللەتی کورد زانیی ئەگەر مەسئەلە هەروا بمێنێتەوە، نەك تەرەقی ناکات، بەڵکوو ڕۆژبەڕۆژ بەرەودوا ئەڕوا. بەقەطعی قەراری دا کە داوای

---

[٨٦] هەمان سەرچاوە، ل٣٦٤-٣٦٥؛ احمد خواجە، چیم دی، ب٣، سلێمانی، ١٩٧٠، ل٣٠.

[٨٧] "ژیان"، ژ١٦٣، ل٢.

[٨٨] "ژیان"، ژ١٦٧، ل١-٢.

حوقووقێکی مەشرووعەی خۆی بکات. وە نەتیجە لەسەر ئارەزوو و خواهیشی حوقووقێکی میللەتەکە، وەکیلانی میللەت طەڵەبی ئەم حوقووقەیان کرد)). پاشان، بە زمانێکی شیرین و ژیرانە، داوای لە کاربەدەستانی عیراق کردووە ڕاستگۆو دووربین بن و، ئەگەر خێری عیراقیان ئەوێ، ڕێز لە مافەکانی کورد بگرن: ((ئینجا ئەی وەطەنپەروەرە موحتەرەمەکان، ئەی پیاوە سیاسیەکانی عیراق... ئێوە چۆن میللەتی خۆتان خۆش ئەوێ و ئەتانەوێ حوڕو سەربەست بژین، کوردیش بۆ عەینی غایە هەوڵ ئەدات. وە لازمە ئینسان مادام میللەتپەروەر بوو، حورمەتی میللییەتی میللەتێکی تریش بگرێ و، ئەمە لە دنیادا قانوونێکی طەبیعییە. وە دیسانەوە ئەبێ بزانن ئەم ئیمتیازەی کە دراوە بە کوردەکان، هەر بۆ ئەوەیە کە مەحەببەتێکی ئەبەدی بەین تەئمین بکات و، هەر بۆ ئەوەیە کە مەنافعێکی موشتەرەکەی لێ بێتە وجوود و، بەم سەبەبە هەردوولا تەرەقی بکەن و، حەتتا لەمەیش زیاتر لەپێش خۆتانەوە بۆ تەرەقی و تەعالییان سەعی بکەن. وە ئیللا ئەگەر هەروا بمێنێتەوە، نەك هەر کوردەکان دوا ئەخات، بەڵکوو ئەبێ بە سەبەبی دواکەوتنی هەردوولا)).

لە (جوابی غەزەتەی العراق بە تەئریخی ٩ی نیسانی ١٩٢٩)[٨٩]دا، وتراوە: لایەنە شۆڤێنیەکانی عەرەب و، لەوانە بەشێکی ڕۆژنامەکانی بەغدا، بە باسی داواکانی کورد تەنگەتیلکە بوون و هەڕەشەی لەناوبردنیان لە کورد کردووە. بەڵام "ژیان" هێمنانە ڕووی لێناون ئەو هەڵمەتە ڕۆژنامەوانییە ڕابگرن کە بە قازانجی عیراق ناکەوێتەوە: ((العراق کورد تەهدید ئەکات و ئەیترسێنێ بەوەی کە ئەڵێ (کوردەکان طەڵەبی وا بکەن وەکوو ئیددیعای ئەرمەنیەکانی لێدێت کە موقابیل بە تورکیا کردیان و نەتیجە بەم حاڵە گەیشتن)... ئەی صاحێب و موحەرریری العراق ! کورد بەوشەرطە لەگەڵ عیراقا ئەژی، نەك وەکوو غەزەتەکانی خاریج ئەڵێن و ئەنووسن (ئەبێ ئەم دوو میللەتە وەکوو بریطانیا و ئوسکۆتلاند بژین و تەماشای یەکتری بکەن) ، بەڵکوو کورد ئەیەوێ زیاتر تەماشای بکرێ... ڕجا لە ئەولیای ئوموور ئەکەین، ئەگەر ئەیانەوێ ئەم دوو میللەتە بەیەکەوە بژین، نابێ مەیدان بدەن شتی وا بنووسرێ، چونکە غەزەتەکانی کوردیش مەجبوور ئەبێ موقابیل بە هەموو تەعەڕروضێك نەك مودافەعە، بەڵکوو هوجووم بکات. هەر ئەوەندە ئەڵێین)).

هەر لە هاتنەدەنگدا دژی ئەو گەلەکۆمە ڕۆژنامەوانییە، عەبدولوەهاب کەرکووکی لە وەڵامی ڕۆژنامەی "البلاد"[٩٠]دا، کە نووسیویە: بەڕەسمی ناسینی زمانی کوردی لە ناوچەکانی کوردەواریدا، کەرکووك ناگرێتەوە؛ جارێکی تر پەردەی لەسەر کۆنیی مەسەلەی کوردستانی بوون یا نەبوونی ناوچەی کەرکووك لاداوە کە وادیارە ئەوسایش دیوێکی کێشەکەی پێکهێناوە: ((ئەمە شتێکی ئاشکرایەو وەکوو ڕۆژ مەعلوومە کە نەفسی مەرکەزی لیوا کە بە ئەکسەرییەت کورد تەشکیلی ئەکات و، بۆ خاریجی لیوا هیچ حاجەت بە نووسین نییە، چونکی هەموو کەس ئەیزانێ کە هەموو کوردن و لەژێر هەواو لەبەر کانی و بەفراوی کوردستان ئەژین و زۆر لەکۆنەوە بە کوردایەتیی خۆیان ئیفتیخاریان کردووە... ئیجادکردنی ئەم نەوعە قسە ناحەقانەی ئەوان، هیچ وەختێ قەراری عوسبەتول ئومەم ناگۆڕێ و، لەخوسووس بەخشینی ئەو حەقە کە بە کوردەکانی شیمالی عیراق دراوە و، ئەم قەرارە لەتەرەف حکوومەتی بریتانیای گەورەو حکوومەتی عیراقەوە فیعلەن تەسدیق و قوبووڵ کراوەو، غەیری ئەمەیش فەخامەتی ڕەئیس وزەرای عیراقیش نووری پاشا سەعید تەئییدی ئەم قەرارەی کردو ئەمری دا لە مەناتیقی شیمالییەدا تەتبیق بکرێ... زۆر چاك لایان مەعلووم بێت تەنها بۆ چەند تورکمانێك ئیستیقبالی کوردەکانی کەرکووك و ئەترافی مەحوو و حوقووقیان زەوت ناکرێ)).

لە (تەشریف هێنانی وەلیعەهدی بڵندپایەو موظاهەرەتێکی عموومیی کورد)[٩١]دا، نوتقی ڕەمزی فەتاحی وەکیلی میللەت، ئەرك و ماف و هەڵکەوتی ئەوسەردەمەی کوردی وردو ڕوون پیشان داوە: ((موحیط و حاڵاتی

---

[٨٩] "ژیان"، ژ١٦٧، ل٢-٣.

[٩٠] "ژیان"، ژ٢٥٠، ل٢.

[٩١] "ژیان"، ژ٢٥٣، ل١-٤.

عومومییەی هیچ قەومێك نەبوە بە سائیقی تەرەقیو ئیعلا بۆ قەومێکی تر، بیلعەکس بووە بە سەبەبی فەلاکەتو ئیضمیحلال)). ((لەناو ئەفرادا نیفاقی دائیمیو بێمەحەببەتی))و ((بۆ ئیحقاقی حەقی تەرویجی ئامالو مەطالیبی عەوموومییە، موراحەعەت بە عەقڵو فکر نەکردن))ی بە دوو هۆی کلۆڵیی کورد دیاری کردووەو، وتوویشیە: ((ئەی کوردینە لەم حاڵەشدا نابێ ئێمە مەئیووس بین)). ((ئەمڕۆ ئەثەری خێری ئەم ئیتیفاقە لە میللەتەکەماندا ئەبینین، گەورەو بچووك داخڵو خاریج بۆ حوقووقی موکتەسەبەو مەشرووعەمان لە دائیرەی عەقڵو قانوون، مەنطیقو فکردا موطاڵەبەو مودافەعە ئەکەنو هەوڵ ئەدەن. وە لازمە لەمەودواش لە هەموو ئیشێکمانا حەقو حەقیقەت بکەین بە پشتیوانو ڕەهبەرمان)). ((حوقووقی ئێمە لە ماددەی ٤٠٣ی قەراری مەجلیسی عالیی عوصبەتول ئومەمو ماددە ٣ی موعاهەدەی ١٩٢٢و ماددە ١٠٩و ١١٠ی قانوونی ئەساسیی حکوومەتی عیراقییە تەثبیت کرابوو و کە لەطەرەف حکوومەتی فەخیمەی بریطانیاوەو جەلالەتی مەلیكو ڕەئیسی حکوومەتی عیراقییەوە ڕەسمەن تەئییدو ئیعتیرافی پێکراوە. مەعەل ئەسەف هێشتا ئەسیری دۆسیەو کاغەزەو لە شکلی عەنقادا ماوەتەوەو، حەتتا لەم موعاهەدە تازەیەشدا کە یەکدەفعە موناسەباتی ئینگلیزو عیراق قەطعییەتی کەسب کردووەو ئینتیداب نیهایەتی هاتووە، دیسانەوە خراوەتە گۆشەی نیسیانەوە، موعاهەدەکە وەکوو فەلاکەتێکی ناگەهـ ظوهوور ئومێدی ئیستیقبالی مەحوو کردووینەوە.. . لەبەرئەمە غایەی موظاهەرەکە ئیحتیجاجێکە بۆ مەطالیبو حوقووقی مەشرووحەو مەشرووعەمان. لازمە گەورەو بچووکی هەموو کوردێك، دەست بدەینە دەستی یەکتریو لەم ڕۆژە تەئریخییە ئیستیفادە بکەین)).

سەرانی کورد، بە لاچوونی ئینتیدابو بوونە ئەندامی عیراق لە کۆمەڵەی گەلانو دواتر باسك ئەستووربوونی حکوومەتەکەی، نیگەران بوونو، داهاتوویەکی ناڕۆشنیان چاوەڕوان کردووە، بۆیە پێیان لەسەر (موختارییەتی ئیدارە) بۆ کورد داگرتووە. لە (موطاڵەباتی عوموومی میللەتی کورد)دا، هاتووە: ((حاڵی حاضر موافیقی موعاهەدەی تازە، ئینتیدابی بریتانیا ڕەفعو لەسەرێکیتریشەوە لە بنوودی موعاهەدەدا حوقووقی مەشرووعەو موئەییەدەی کورد کە عیبارەتە لە موختارییەتی ئیدارە طەیو ئیعتیرافی پێ نەکراوە. کوردەواری بە عوموومی ئەم موعامەلەیە بە تەجاوزێکی صەریحی ئەزانن بۆ حوقووقی موعتەرەفەیان، بە یەکدڵو یەك ئاواز مەطالیبی خۆیان کە عیبارەتە لە موختارییەتی ئیدارە بۆ کوردستانی عیراقی، یەعنی لیوای کەرکووك، هەولێر، سلێمانی، ئەقضییەی شیمالی مووصڵو قیسمی سەرووی لیوای سیروان)).

ئەم وەزعە، کارێکی کردووە خەڵكو سەرانی خێڵاتو پیاوماقووڵانو، تەنانەت ئافرەتەکانی لیوای سلێمانیش، بە مەزبەتەو تەلگراف داوای بەجێهێنانی مافەکانی کورد لە مەندووبی سامیو سەرۆکی کۆمەڵەی گەلانو وەزیری کۆلۆنیەکانی بریتانیاو سەرۆکی حکوومەتی عیراق بکەن[٩٢]. هەتا بڕیاریش دراوە بەشداری هەڵبژاردن نەبن بۆ سێهەم خولی مەجلیسی نیابی[٩٣]. سەرانی کوردی هەولێرو کەرکووکیش هەمان هەڵوێستیان لەلا پەیدابووە.

حکوومەتی عیراق، لەبەردەم ئەم لێشاوی نارەزاییانەدا، پێی وابووە: پێویستە زەبروزەنگ بەرامبەر بە کورد بنوێنرێو، موتەسەریفو بەڕێوەبەری پۆلیسی سلێمانیو قایمقامەکان لابرێنو داواکارانی حکوومەتی کوردی بگیرێن. ئەگەرچی کۆرنوالیسی ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ، بەتوندی ڕێی لەوە گرتووە، کەچی تۆفیق وەهبی بەگی موتەسەریفی هەر لابراوە. دواجاریش ناچار وەفدێکی بەرزی پێکهاتوو لە "یۆنگ"ی وەکیلی مەندووبی

---

[٩٢] کوردەکان موتەمادی داوای حوقووقیان ئەکەن، "ژیان"، ژ٢٥٢، ل٤؛ صوورەتی تەلغرافی ئەشرافو ڕوئەسای عەشائیرو سائیری طەبەقەی ئەهالیی سلێمانی بۆ مەراجیعی عالییە، "ژیان"، ژ٢٥٣، ل٣و، ژ٢٥٤، ل١-٤و، ژ٢٥٥، ل٣-٤؛ مەضبەطەیەکی تر بۆ تەئییدی طەڵەبی حوقووقی کوردان، "ژیان"، ژ٢٥٦، ل٣.

[٩٣] ئەهالیەکەمان ئیشتیراکی ئینتیخاباتی مەبعووثان ناکات، "ژیان"، ژ٢٥٢، ل٤؛ عبدالرزاق الحسني، تاريخ الوزارات العراقية، ج١٠، ص٣٠١.

سامی‌و "جەعفەر عەسکەری"ی وەکیلی سەروەزیرو جەمیل مەدفەعی‌و جەمال بابانی جووتە وەزیر، بە بڕیاری ڕۆژی ٥/٨/١٩٣٠ی ئەنجومەنی وەزیران، هاتە کەرکووک‌و هەولێرو سلێمانی[٩٤].

"ژیان"، بە ١٠ لاپەڕە درەوشاوەترین ژمارەی خۆی سەروبەر بە ناونیشانی (تەشریف هێنانی فەخامەتی وەکیلی مەندووبی سامی‌و وەکیلی ڕەئسول وزەرای عیراق بۆ کەرکووک، هەولێرو سلێمانی‌و موجادەلەی کوردان)[٩٥]ـەوە، بۆ وردەکاریی باس‌و خواسەکانی کۆبوونەوەی سەرانی کوردو وەفدەکە تەرخان کردووە. هێنانەوەی قسەکانی هەندێ لەو نوێنەرانەی کورد، وەك پوختەو کۆی بیروڕای کوردی هەرسێ شارەکە، لەبەر بایەخی مێژوویی، بە پێویست ئەزانم:

محەمەد بەگی جاف: ((ئەم کوردانە بە یەك وجوودو یەك زبان داوای تەطبیقی موقەڕەراتی عوصبەتول ئومەم ئەکەن. ئەمە حەقمانەو ئەم حەقەمان ئەوێ‌و هەتا ئاخری تەعقیبی ئەکەین.. .. ئەم مەملەکەتە کوردەو، لەبەرئەوە هەموو کوردێك حەقی هەیە لە مەملەکەتی کورداندا طەڵەبی حقووقی میللەت‌و وەطەنەکەی بکات)).

ئەحمەد بەگی عوسمان بەگی هەولێری: ((پێویستە ئەم حەقە کە بە قەراری عوصبەتول ئومەم دامەزراوە، بماندرێتێ. لە ڕێی ئەم حەقە میللییەمانا ڕۆحی خۆمان فیدا ئەکەین)).

ئیسماعیل بەگی ڕەواندزی: ((ئێمە لەم قسە پڕوپووچانە تێر بووین، بەحثی موستەقبەل ئەکەن.. .. هەتا ئاخری هەر موستەقبەلە. ئێمە حاڵەن تەطبیقی قەراری عوصبەتول ئومەممان ئەوێ. وە فەورەن ئەبێ لیوای دهۆك تەشکیل بکرێ)).

مەعرووف جیاووك: ((زۆر دەفعە بەعضی کەس‌و بەعضی لە گەورەکان بە منیان ئەگوت ئێوە بە پەنجەی ئەجنەبی ئەم طەڵەبە ئەکەن، یەعنی ئینگلیز.. .. ئێمە لەگەڵ عەرەبا مومکین نییە بە صوورەتی تەوحید بژین، فەقەط قابیلە وەکوو ئاوستریاو مەجارستان بژین.. .. جەریدەکانی بەغداد هاوار ئەکەن ئێمە عەرەبین‌و حکوومەتمان عەرەبە، ئەبێ کوردەکان وەکوو ئەرمەنیەکان لێ‌بکەین. ئیتر مومکین نییە پێکەوە بژین.. .. وا دیارە ئەم جەریدانە بە ڕەضای حکوومەت ئەنووسن، وە ئیللا ئەبوایە تەعطیل بکرانایە)).

ڕەمزی فەتاح: ((لەپێش هەمووشتێکا ئەبێ ئیعطای حقووقی موقەددەسەو ئیستیقلالی کوردان ببێ بە سەبەبی ئیتیحادی عونصوری کوردو عەرەب.. .. لە تەئریخی ٢٤ی کانوون ئەووەلی ٩٢٢ بۆ تەشەکولی حکوومەتێکی کوردییە لەبەینی حکوومەتی فەخیمەی بریطانیاو عیراقدا ئەم بەیانە نەشرو ئیعلان کرابوو. مادام کە ئەصڵ عوصبەتول ئومەم ئینتیدابی عیراقی داوە بە ئینگلیزو لە قەراری ئەم ئینتیدابەدا گوتوویەتی هەچ وەختێك عیراق صالح بێ ئیستیقلالییەتی ئەدرێتێ‌و، لەعەینی وەقتدا لازمە حکوومەتێکیش بۆ کوردەکان تەشکیل بکرێ، حقووقەن وا لازم بوو کە لەپێش تەنظیمی موعاهەدەی تازەی ئینگلیزو عیراقدا، کە تەئییدی قەراری عوصبەتول ئومەم‌و ئیستیقلالی حکوومەتی عیراق ئەکات، حکوومەتێکیش بۆ کوردەکان تەشکیل بکرایەو مەسئەلەی حکوومەتی کوردییەیش بە صەراحەت بخرایە مەتنی ئەم موعاهەدە تازەیەوە.. .. کوردەکان بەو شەرطە خۆیان خستە حەلقەی ڕابیطەی ئینگلیز کە حکوومەتێکی کوردییەی موستەقیللەمان بۆ تەشکیل بکرێ‌و لەسەر ئەمە ئیتیفاق واقیع بووبوو.. .. جەعفەر پاشا ئەفەرموێ کە بە لەك (واتە ١٠ ملیۆن/سدیق) پارەمان بۆ ئومووری نافیعەی کوردستان صەرف کردووە، ئەو ئومووڕەی نافیعەی ئەوان ئەڵێن قیشلاو ئستیحکاماتە بۆ موحافەظەی جەیشەکەی خۆتان. لەباتی ئەمە مەکتەبتان بۆ بینابکردینایە.. .. خەلافەتی عەباسییە لە ئەواخیری سەلطەنەتدا دەستی کرد بە ئستیخدامکردنی مەئموورینی تورك، فورس‌و کوردو، ئەمە بوو بە یەگانە سەبەبی ئیضمیحلالیان. حەز ئەکەم حکوومەتی عیراق ئەم تەجرەبەیە تیکرار نەکاتەوەو مەئموورینی کورد لەناو

---

[٩٤] تاریخ الوزارات العراقية، ج٣، ص٦٠-٦٤.

[٩٥] "ژیان"، ژ٢٥٧، ل١-١٠.

خۆیا ئیستیخدام نەکات، چونکە ئەبێ بە سەبەبی ئینحیطاطیو، کەذا ئیستیخدامی مەئمووری عەرەبیش لە کوردستانا ئەبێ بە سەبەبی مەحووبوونەوەی کوردەکان)).

حەمەئاغای ئەورەحمان ئاغا: ((کوردستان عیبارەت نییە هەر لە سلێمانی، لە زاخۆوە هەتا خانەقین هەموو کوردەوارییەو نایانەوێ لەگەڵ عیراقدا بژین و حکوومەتێکی موستەقیللەی کوردمان ئەوێ لەژێر ئینتیدابدا...... ئیمکانی ژیانێکی موتتەحید نییە لەبەینی عەرەب و کورداو هیچیان ئیستیفادە لەیەکتر ناکەن. بۆ هەردوولا وا چاکە کوردستانێك لەژێر ئینتیدابی عوصبەتول ئومەمدا)).

عیززەت بەگی وەسمان پاشا: ((کورد حکوومەتێکی موستەقیللەی ئەوێ لەژێر ئینتیدابدا. بە هەموو قووەتمانەوە بۆ ئەم غایەیە سەعی ئەکەین. ئەمجارە سیلاح و تفەنگمان قەڵەم و موراجەعاتە)).

مەجید ئەفەندیی حاجی ڕەسووڵ ئاغا: ((ئێستا هاوخوێن و براکانمان لە کوردستانی شیمالی لەطەرەف تورکەوە سەر ئەبڕڕێن. غەزەتەکانی بەغداد بە عەلەنی تەقدیری تورکەکان ئەکات و بەیانی شادمانی ئەکات. وە بە طوپ و تفەنگ و مەترالیۆز تەهدیدی ئێمە ئەکات کە ئەڵێ لەگەڵ تورکا ئەتانپلیشێنینەوەو عەرەب هیچی لە تورك کەمتر نییە.. .. بەڵێ غەزەتەکانی بەغداد کە لە عەلەیهیی حکوومەت مەقالێکیان نووسی، گورج دایئەخەن. بەڵام کە تەهدیدی کوردەکان بکات و لە ضددی ئێمە بنووسن، تەشویقیان ئەکەن و پارەیان ئەدەنێ)).

ئەم نارەزاییانە، دروست خەباتی ((قەڵەم و موراجەعات))ی ڕێبەرانی کورد بوون. بەڵام حکوومەتی-هەر لەسەرەتاوە- نا دیموکراتیی عیراق ئەوەی بۆ قووت نەچوە؛ هەتا کە ٦ی ئەیلوولی ١٩٣٠ خۆپیشاندانی ئاشتییانەی خەڵك بۆ هەڵوەشاندنەوەی هەڵبژاردن و داواکردنی مافەکانی کورد تا بەردەرکی سەرای سلێمانی سازکراوە، بە چەك و ئاگر بەرەنگاری بووەتەوەو خەڵتانی خوێنی کردووە.

٢. ٢. ٨. هەواڵ و ڕاپۆرتەهەواڵ:

هەواڵ کە سەرەکیترین بابەتی بەدەوامی ڕۆژنامەیە، لە "ژیان"یشدا، بەهەمان شێوە، زۆرترین پانتاییی بۆ تەرخان کراوە: ٤٥٢ لاپەڕە لە کۆی ٧٢٢ لاپەڕەی ئەم دەورەیە، واتە کەموزۆر ٦٢٪. تێکڕایش، ڕاپۆرتەهەواڵی تێدا ئامادەکراوە. لەکاتێکدا بەشەکانی تر، بە شیعرو وتارو هەمەجۆرو ئیعلانەوە، سەرجەم ٢٧٠ لاپەڕەی لێ پێکئەهێنن، واتە ٣٨٪.

بۆیە ئەکرێ بڵێین: "ژیان"، لەڕووەوە، پابەندی هونەری ڕۆژنامەوانی بووەو دریغیی نەکردووە؛ هەوڵی داوە زیاترین ژمارەی هەواڵەکانی دەرەوەو عیراق و ناوشاری سلێمانی، بەکورتی و چڕوپڕی، بخاتە بەرچاو. ئەو هەواڵانە، بۆ ڕۆژی خۆی کە ئامرازی تری پەیوەندی کەمتر فەراهەم بووە، گرنگ و کاریگەر بوون و، نەخشیان لە فراوانکردنی جوغزی ئاگاداریی و شارەزاییی خوێندەوارانیدا هەبوە.

دەرهێنان و کۆکردنەوەو پێش چاوخستنەوەی ئەم کۆمەڵە هەواڵە گرنگەم، بۆ مێژوو، بە سوودبەخش زانی:

٢. ٢. ٨. ١. ناوشار:

٢. ٢. ٨. ١. ١. جەمعییەتی زانستی کوردان:

* ئەم زاتانە، لە سەردانی سلێمانیدا، یاربووی مەکتەبی زانستییان کردووە: ئیسماعیل بەگی کوڕەزای عەبدوڵڵا پاشای ڕەواندزی، ٥٠ ڕووپیە (ژ١٠٠، ل٤)؛ سەیفوڵڵا بەگی عیززەت بەگی خەندان، ٥٠ ڕووپیە (ژ١١٠، ل٣)؛ ئەمین زەکی بەگ، ١٠٠ڕووپیەو، صەبری بەگی حاجی عەلی ئاغا، ١٠٠ ڕووپیە (ژ١١٤، ل٣).

* ((ئەم زانستییە تەقریبەن سێ ساڵ لەمەوپێش بۆ ئەم غایەیە کە نەخوێندەوارەکانمان تیا بخوێنن...... کرایەوە، هەرچەندە موددەتێك بە صوورەتێکی مونتەظەم عەینی غایەی تەئمین کرد، بەڵام لەپاشا بە هەر نەوعێك بوو و لەبەر هەر ئەسبابێك بوو دواکەوت و مەئیووسییەتێکی زۆری دا بە میللەت.. .. بەڵام صەد شوکور لەپڕێکا سەعادەتی موتەصەرپیفی خۆشەویستی حاضیرەمان (ئەحمەد عوسمانی هەولێری/س.).. .. ئەم سووئی

تەفاهومەیشی ڕەفع کرد، زانستیی هەر بەو غایەو ئیستیفادەی طەڵەبە نەخوێندەوارەکانمانەوە ئیحیا کردەوە))
(تەمثیل بۆ مەنفەعەتی زانستی، ژ١٢٧، ل١-٢).

* ئەحمەد ڕەشیدو عەلی ئەحمەدو عەبدوڕڕەحمان حاجی عەلی‌ی قوتابیانی زانستی، لە (ژ١٤٢، ل٢)دا وتارێکی هاوبەشیان بەناوی (نوبذەیەك لەخوصووص زانستی‌یەوە) بلاوکردووەتەوە.

* کەریم بەگی سەعید بەگی سکرتێری زانستی، ئەم (بۆ زانینی هەموو)ەی لە (ژ١٦٠، ل٤و، ژ١٦١، ل٤و، ژ١٦٢، ل٤)دا ڕاگەیاندووە: ((هەرکەس بیەوێ فێری خوێندنەوەو نووسین بێ، پاش جەژن زانستی طەڵەبە قەیدو قوبووڵ ئەکات. ئەم فرصەتە لەدەست بەن، پەشیمانیی لەدوایە)).

* عەبدوڵڵا لوطفی ئەفەندی‌ی حاجی عەلی ئاغا، ١٠٠ ڕووپیەی بەخشیوە بە زانستی (تەشەکور، ژ١٧٣، ل٣).

* صەبری بەگی حاجی عەلی ئاغا، ١٠٠ ڕووپیەی تری داوە بە زانستی (کەریم سەعید، بەیانی تەشەکورو یەکدوو قسە، ژ٢٠١، ل٢).

جێی وتنە، کەریم بەگ بۆ یەکەمین جار لەم ژمارەیەی "ژیان"دا، ١٩٢٩/٩/٣٠، زاراوەی (کۆمەڵ)ی بۆ (جەمعییەت)ی باوی ئەودەمە بەکارهێناوە، بەڵام هێشتا نەخراوەتە پاڵ (زانستی کوردان).

* بینای قوتابخانەی زانستی، کۆتایی‌ی ١٩٢٩، لە جادەی صابوونکەران بووە (تەشەکورو بەیانی مەمنوونییەت، ژ٢١٧، ل٢).

* بەپێ‌ی (بۆ زانینی هەموو) یەکی سکرتێری زانستی (ژ٢٢٤، ١٩٣٠/١/٢٣، ل٤)، ((صنفی تازە کراوەتەوە بۆ فێربوونی ئینگلیزی‌و، موعەللیم ڕەفعەت غەوث ئەفەندی مەجانەن ئەیڵێتەوە)).

* ((جومعە ٢٤ی مایسی ١٩٣٠ ئەعزا دایمیەکانی کۆمەڵ‌و قیسمێ لە ئەشراف‌و ئەهالی دەعوەت کران. ئێوارە لە زانستی کۆبوونەوە، ٧ کەس بۆ کۆمەڵی ئیدارە هەڵبژێرران: مودیری مەکتەبی موتەوەسیطە ڕەشید زەکی، حاکمی سوڵح مەلا سدیق ئەفەندی، موعەللیمی سانەوی ڕەفیق حیلمی، فایەق بەگی مارف بەگ، میرزا تۆفیق قەزاز، موتەرجیمی ئیداری ڕەشید نەجیب، کەریم سەعید ئەفەندی)) (هەڵبژاردنی کۆمەڵی ئیدارەی زانستی، ژ٢٤١، ل٣).

* کۆمەڵی زانستی، سوپاسنامەی بۆ مامۆستایانی مەکتەبی کچان ناردووە کە پۆلێکی تایبەتیان بۆ ئافرەتە نەخوێندەوارەکان کردووەتەوە (ژ١٤٢، ل١-٢).

*((١-هەیئەتی ئیدارە قەراری‌دا بۆ ئەوەی مەنبەعێکی تری واریدات تەئمین بکات بۆ زانیستی، هەموو ئێوارەی جومعان لە بینای زانستیدا دومبەڵە بکرێت‌و، عەلاوەتەن بۆ تەهزیبی ئەفکارو تەنویری خەڵق هەموو ڕۆژی جومعەیەك پێش کردنی دومبەڵەکە، لە سەعات نۆی کوردیدا موحازەرەیەك بدرێت. لەپێشەوە مەوزووعی موحازەرەکە لە غەزەتەدا نەشر ئەکرێت. لەوحەڵەدا هەموو کوردێك بۆ هاتن موختارە.

٢-لە بینای زانستیدا کتێبخانەیەك تەنزیم کراوە. هەموو خواهیشکەرانی عیلم ئەتوانن هەمووڕۆژێك لە سەعات ٣ هەتا ٧ی ئینگلیزی کە ئەکاتە هەشت هەتا دوانزەی کوردی، لەوێدا موتاڵەعە بکەن. جگە لە کتێب بەعزێ لە ڕۆژنامەکانی بەغداو میسریش مەوجوودەو، هەروەختێ بودجەی جەمعییەت خۆی گرت، ئیشتیراکی مەجەللە موهیممەکانی ئەوروپاو میسریش ئەکرێت. حاڵی حازر کتێبخانەکە زۆر فەقیرەو موحتاجی هیممەت‌و حەمییەتی هەموو کوردێکە، چە بە ئەمانەت چە بە بەخشین وەڵەو تاقە کتێبێکیش بێت بە منەت‌و فەخرەوە قوبووڵ ەکرێت)) (قەراری کۆمەڵی زانستی، هەمان ژمارە، ل٣-٤).

* زەواتی موحتەرەم‌و فیداکاری میللەت: ڕەشید ذەکی، ڕەفیق حیلمی، ڕەشید نەجیب، ئەحمەدی عەزیز ئاغا، محەمەد نووری ئەفەندی صاڵح، محەمەد ذهنی ئەفەندی، عەبدوڵڵا عەزیز، عەبدوڵڵا سامی، شەو بە خۆڕایی لە زانستی دەرس ئەڵێنەوە (ژ٢٤٤، ل٣).

* ((ئیجتیماعی عموومیی زانستی: زانستی تەزکەرەی مەتبووعی بۆ ئەهالی ناردووە بۆ ئیجتیماعێکی عموومی ڕۆژی جومعە سەعات ٩،٥ی کوردی لە بینای زانستی)) (هەمان ژمارە، ل٣).

* ((تەماشای حیسییات و سەخای میللەتەکەمان کەن: ڕاپۆرتە هەواڵێکە سەبارەت بە ئاهەنگی ڕۆژی جومعەی ١٩٣٠/٦/١٣ کە لە بینای زانستیدا کراوە بۆ پیتاککردن بۆ کڕینی چاپخانەیەکی گەورە. دوای مۆسیقاو گۆرانیی نیشتمانیی (لەم زەمانی ئینیباهەدا)ی مەکتەبی موتەوەسیتەو غەزەلێکی کوردیی (ئەی بادی صەبا تۆ قاسیدی من بە مەردانە)ی قوتابییەکی زانستی، سەید ئەحمەدی سەید عەبدوڕڕەحمان نوتقێکی کوردیی داوە. لە کۆتاییدا قوتابی فایەق تۆفیق چەند شیعرێکی خوێندووەتەوە. ڕەشید نەجیب نوتقێك و ڕەفیق حیلمیش نوتقێکی درێژی داوە. ١٥٩کەس (لیستەکە تەواو نەبوە) ٣١٤٤ ڕووپییەیان بەخشیوە)) (ژ٢٤٥، ل١-٣و، ژ٢٤٦، ل٢-٣و، ژ٢٤٧، ل٤و، ٢٤٨، ل٤).

* ((هەیئەتی ئیدارەی زانستی لە (تەشەکوری خالیسانە)دا، داوا لە سەرخێلان و خەڵکی بەشدارنەبووی کۆبوونەوەکە ئەکات: هەرکەس بەقەدەر ئیقتیداری خۆی کیسەی سەماحەتی بکاتەوەو موعاوەنەت بفەرمووێ))
(ژ٢٤٥، ل٣-٤).

((هەیئەتی ئیدارەی کۆمەڵی زانستی لە (تەشەکورێکی عەلەنی)دا سوپاسی مودیرەو هەیئەتی مەکتەبی کچانی کردووە کە ڕۆژەتێ و پێنج قوتابیی کچی بە بەرگی جوانەوە بۆ ئاهەنگی زانستی ناردووە)) (ژ٢٤٧، ل٤).

* (سوپاسی ئاشکرا)ی دارتاش کراوە کە دوو کورسیی بە خۆڕایی بۆ زانستی کردووەو، ئیبراهیم ئەحمەدی قوتابیی سانەویی بەغدایش هەندێ کتێبی زۆر بەکەڵکی بەخشیوە بە کوتوبخانەی زانستی (ژ٢٤٩، ل٣).

* زانستیی ژنان:

((هەمووشەوێك لە دووصەد قوتابیی صنعەتکار زیاتر لەم مەعهەدەدا ئەخوێنن)). هەتا ((پارەیەکی زۆری کۆکردەوە بۆ ئەوەی مەطبەعەیەکی گەورەی بۆ بکڕرێ)). ((ذاتەن موددەتێکی زۆرە صنفێکی تایبەتی بۆ ژنە نەخوێندەوارەانمان کراوەتەوەو بە ئەکثەری ئافرەتەکانمان هەموو ئێوارەیەك تیا ئەخوێنن.. .. ئەم دەفعەیەیش بۆ ئەوەی فەرعێکی زانستیی ژنان بکەنەوە کە تیا کۆببنەوەو تیا بخوێنن، ئافرەتەکانمان قەراریان دا ئیجتیماع بکەن و ئیشوکاری ئەم زانستیی ژنانە پێك بێنن، لەسەر ئەوە ڕۆژی ٢٨ی تەمووزی ٩٣٠ ساعەت نۆی عەرەبی لە ماڵی حەفیدزادە حەفصەخانمی نەقیبدا کۆبوونەوە. دوای کۆبوونەوەو شەربەت و چا خواردنەوە، لەطەرەف حەفصە عیرفان کە قوتابییەکی صنفی شەشەمی مەکتەبی کچانە، بە زبانی حەفصەخانمەوە نوطقێکی ئیفتیتاحی خوێندرایەوەو غەرەض لە ئیجتیماعەکە چییە بەیانی کرد. لەدوای ئەمە لەلایەنی بەدرییەخانمی شێخ قادر نووری ئەفەندییەوە ئیرتیجالەن نوطقێکی شیرین خوێنرایەوە. غەیری ئەمانەش زەکییە میرزا تۆفیق ئەفەندی قەزازو ناهییە شێخ سەلامیش هەریەکە نوطقیکیان خوێندەوە.. .. لە خیتامی ئەمانەدا ئافرەتەکان بە عموومی قەراریان دا بۆ کرێی ئەو خانووەی کە بۆ ئەم مەعهەدە ئەگیرێ و بۆ ئەساس و ماڵەزیمەو کیتابخانەی جارێ لەپێشەوە میقدارێك کۆبکەنەوە. لەسەر ئەوە کچە منداڵەکانی مەکتەب بەناو ئافرەتەکانا گەڕان و ئەو ڕۆژەو گوڵەی کە حاضریان کردبوو، یەکەیەکە کردیان بە بەرۆکی ژنەکاناو، ئەوانیش موقابیل بەم ئیشەو بۆ ئەم غایە عالییە کیسەی سەخایان کردەوەو لەئانێکدا میقدارێکی موناسیب کە هەمووی عیبارەت بوو لە ٨١٧ هەشتصەدو حەڤدە ڕووپیە پارەیان کۆکردەوەو تەبەڕوعیان کرد. باخصووص موحتەرەمە حەفصەخانم لەدوای هەموویان ماکینەیەکی سینگەری خەیاطی کە هیچ ئیستیعمال نەکراوەو بە ئەلەکتریك ئیش ئەکات و ئاخر مۆدەیەو کە بە (٣٩٥) ڕووپییەی کڕیوە بۆ ئەوەی بە ئەبەدی لەم مەعهەدی ژنانەدا بمێنێتەوەو ئیستیفادەی لێبکرێ تەبەڕوعی فەرموو و ئەم سەخا حاتەمانەی بە گەرمییەوە تەقدیر کرا.. .. لەدوای ئەمانە شەفیقە سەعید ئەفەندی کە ئەمیش قوتابییەکی موقتەدیرەی مەکتەبی کچانە، هەڵسایە سەرپێ بەناوی عموومەوە بەرامبەر بە

حیسسییاتی بەرزی ئافرەتەکان عەلەنی تەشکوری کردن‌و بەم نەوعە ئیجتیماعەکە دوایی‌ی هات‌و بڵاوبوونەوە)) (ژ٢٥٥، ل١-٣).

٢. ٢. ٨. ١. ٢. جموجووڵی هونەری:

* تەمثیل بۆ مەنفەعەتی زانستی:

((شەوی پێنجەشممەی موصادیفی ٩٢٨/٨/٢٩ لەطەرەف هەیئەتی تەدریسییەو طەڵەبەکانی زانستی صرف بۆ مەنفەعەتی زانستی‌و تەئمینی تەمادی‌ی خوێندنی طەڵەبە ئومییەکانی زانستی تەمثیلیك کرا.. .. قیسمێك لە ئینقیلابی گەورەی فەرەنسەو خەلعو ئیعدامی قراڵ لوئیسی ١٦هەم بە کەماڵی مووەفەقییەت ئیجرا کرا.. .. سەعادەتی موتەصەرپیفی ئەکرەمی، ئامیر مەنطیقە، عوموومی ضابطانی جەیش، رِوئەسای دەوائیر، ئەشراف‌و هەموو ئەهالی تەشریفیان هێنابوو، بە نەوعێك کە کورسی بەرنەئەکەوت زۆر کەس بەپێوە راوەستابوو)). ((بە پێنج رووپیە بلیتی مەوقیعی مومتازیان ئەکرِی‌و حەتتا بە نەوعێك تەئثیری کردە ئەهالییەوە کە هەیئەتی تەمثیلیە مەجبوور بوو شەوێکیش تیکراری بکاتەوە.. .. تەقریبەن ٦٠٠ رووپیەی بۆ زانستی تەئمین کرد کە ئەم نەوعە موعاوەنەتە ئەبێتە باعیثی ژیان‌و ئیستیفادەی طەڵەبە ئومییەکان)) (ژ١٢٧، ل١-٢).

* سینەما بۆ زانستی:

((بۆ ئەوەی واریداتێك بۆ دەفعی ئیحتیاجی مەکتەبە ئومییەکەی زانستی تەئمین بکات، بە سەبەبی تەشویقاتی مەعاریفپەروەرانەوە ئەو سینەمایەی کە لە سلێمانیدا مەوجوودەو ئیش ئەکات، شەوی جومعەی ١٩ی مانگ بۆ ئەم خوصووصە تەخصیص کرا. سەعادەتی موتەصەرپیفی خۆشەویستمان بیلذات تەشریفی هێناو، عومومی رِوئەسای دەوائیرو ئەشراف‌و هەموو حەمییەتمەندانی شار بە خواهیشێکی طەبیعییەوە ئیشتیراکیان کردو تەشریفیان هێنا بۆ سەیری ئەم سینەمایە. وە نەتیجە بە سەبەبی ئەم هیممەتەوە واریداتێکی موناسیبی تەئمین کرد.. .. وە ئەمرِۆ لەم جێگایەدا نزیکی ١٥٠ قوتابی کە لەبەر دەردی ئیدارە ناتوانن لە قوتابخانە رەسمیەکاندا بخوێنن، لەم مەکتەبەدا دەوام ئەکەن، وە ئەکثەریان بەتەواوی لێوەی بەهرەمەند بوون)) (ژ١٦٩، ل١).

* حەفلەو تەمثیلی مەکتەبی کچان:

((مودیرەو هەیئەتی موحتەرەمەی مەکتەبی کچان بۆ ئەوەی فەننی تەمثیل‌و مەزایاکەی لە ئافرەتی موحیطەکەمان بگەیێنن، حەفلەو تەمثیلیکیان رێك خستووە.. .. وە چەند رِۆژێك لەپێشا لەطەرەف هەیئەتی تەدریسییەی مەکتەبەکەوە ئەکثەر لە ئافرەتی مەملەکەتەکەمان دەعوەت کرابوون‌و، هەموو بە سروورەوە ئیشتیراکیان کرد.. .. وە حەتتا بۆ ئەوەی بەعومووومی ئەم نەوعە حەفلەیە ببینن، رِۆژی ئاتیش کە جومعە بوو قیسمێکی زۆرتری ئافرەتی وڵاتەکەمان دەعوەت کرانەوەو دیسانەوە حەفلەکەیان بۆ کرتنەوەو تەمثیلەکەیان ئیجرا کردەوە)). ((هێشتا مەعنەوییاتی موحیطەکەمان موساعەدەی نەئەکرد بیلذات بچین‌و ئەم حەفلەیە ببینین)) (ژ٢٣٢، ل١-٢).

مادام پێنجشەممەو جومعەی پێشوو ئاهەنگ‌و تەمسیلەکە کراون، ئەبێ لە رِۆژانی ١٣و ١٤ی مارتی ١٩٣٠دا بووبن.

* پرۆغرام‌و نوطقی تەمثیل‌و حەفلەکەی مەکتەبی کچان:

راپۆرتەهەواڵێکە سەبارەت بەو ئاهەنگ‌و تەمسیلە، کە بریتی بوون لە:

یەکەم تەمسیل: ئینسان ئەوی ئەیچێنێ، ئەوە ئەدروێتەوە بە سێ پەردە، دوویان بە پەخشان (نثر)و، سێهەم بە شیعر (نظم).

دووەم تەمسیل: دایکێکی جاهیل کە خاشخاشی داوە بە منداڵەکەی‌و نەصیحەتی دوقتۆرێك، بە شیعر.

جگە لەوە، شیعرو وەرزش‌و نوتق‌و گۆرانیشی تێدا وتراوە (ژ٢٣٣، ل١-٣).

* ئیحتیفالێکی مەکتەبی هەڵەبجە:

راپۆرتەهەواڵێکە لەسەر ئاهەنگێکی قوتابخانەی هەڵەبجە کە سەعات ٨,٠٠ی ڕۆژی سێشەممەی ١/٤/١٩٣٠ جۆرەها وەرزش و یاری و گۆرانیی نیشتمانی و میللیی تێدا وتراون و، دەستەی مامۆستایان و قایمقامی قەزای هەڵەبجە و سەرۆکی دائیرەکان و مەئموورو هەموو ئەشرافی هەڵەبجە ئامادەی بوون. ٣٥٣,٨ رووپیەی وەك پیتاك تێدا کۆکراوەتەوە (ژ٢٣٤، ل١-٢).

* نەقش و دروومانەکانی کچان، ئیشی دەست و دروومان و نەخشی قوتابیانی بردووە بۆ پێشانگای کەرکووك و، هی کچانی کەرکووکیشی لەگەڵدا هێناوەتەوە و، لە بەیانیی ٢ی حوزەیرانی ١٩٣٠یەوە دانراون و خراونەتە پێش چاو، بەیانیان بۆ پیاو و ئێواران بۆ ئافرەت (ژ٢٤٢، ل٣).

٢. ٢. ٨. ١. ٣. چالاکی و پێشکەوتنەکانی شار:

* کانوونی دووەمی ١٩٢٨ هێڵی تەلەفۆن و تەلگرافی سلێمانی لەگەڵ شارەکانی تردا کرایەوە (بە موناسەبەتی تەئسیس و مواصەڵەتی تەلغرافەوە، ژ٩٧، ل١-٢).

* تا کاوونی دووەمی ١٩٢٨ بانقی کشتوکاڵی لە شاردا نەبوە (ئیهتیمام لەخوصووص فەلاحەتەوە، ژ٩٨، ل١-٢).

* مایسی ١٩٢٨ چاوەڕوانی هێنانی ئەلەکتریکی گەورەکراوە (ئەوانەی کە ئاثارێکی باش بەجێ ئەهێڵن الی الابد نامرن و ناویان باقییە، ژ١١٣، ل١-٢).

* خەستەخانەی بەیطەری لە سلێمانی:

راپۆرتێکە لە سەر چالاکییەکانی خەستەخانەکە بۆ چارەسەری وڵاغ و لە قەسابخانە (ژ١٧٧، ل١-٢).

* تەمووز-ئابی ١٩٢٩ بنکەی پۆلیس لە ناحیەی ماوەت کراوەتەوە و، ٥٠ پۆلیس و قۆمیسەرێکی بۆ دانراوە (وەکوو باقیی ئەهالیەکەمان ئەهالیی ماوەتیش کەوتە ئیستراحەتەوە، ژ١٩٠، ل١-٢).

* شارەکەمان بۆ ساحەی تەرەقی و ئاوەدانی هەنگاوێکی گەورەتری هاویشت:

((بەلەدییە لە نەتیجەی سەعی و کۆششێکی زۆردا مووەفەق بوو بە تەنویرکردنی شارەکەمان و بە مەبلەغێکی زۆر موئەسەساتێکی ئەلەکتریقییەی گەورەی بۆ تەئسیس کردین. وە هەتا دوو مانگیتر لە شارەکەمانا خوطووطی ئەلەکتریق ئەبینین و جادە و کۆڵانی شارەکەمان بە چرای ئەلەکتریق ڕووناك ئەکرێتەوە)) (ژ١٩١، ل١).

* مژدە بۆ ئەهالی: ئەلەکتریکەکەمان تەواو بوو:

ئەبێ سەرەتای کانوونی یەکەمی ١٩٢٩ پرۆژەی کارەبای شار تەواو بووبێ (ژ٢١٦، ل١-٢).

* ئینتیخاباتی بەلەدییەی سلێمانی: (ژ٢٢٨، ل٣) ؛ ئەهالییەکەمان لەم ئینتیخاباتەدا ئیصابەتی کرد: (ژ٢٢٩، ل١-٢).

شوباتی ١٩٣٠ هەڵبژاردن بۆ مەجلیسی تازەی بەلەدییە کراوە و، حەمەئاغای ئەورەحمان ئاغا و مەحموود ئەفەندیی قادر ئاغا و شێخ محەمەدی شێخ مستەفا هەڵبژێرران. مەحموود ئەفەندی بە سەرۆکی شارەوانی هەڵبژێرراو، ئەوانی تریش بە ئەندام.

* صەیفییەی لوبنان:

داواکراوە هاوینەهەوارەکانی کوردستان ئاوا بکرێنەوە و، ڕێگاو ئوتێل و پێویستیی تری گەشتوگوزاریان بۆ دابین بکرێ، تا جێی ئەوانەی لوبنان بگرنەوە (ژ١٢٠، ل١-٢).

* تکا:

سلێمانی تا ئەودەمە نەخۆشخانەیەکی تەواوی تێدا نەبوە؛ داواکراوە دائیرەیەکی تەندروستیی ڕێکوپێك بە دەستەیەکی پزیشکییەوە دابمەزرێنرێ (ژ١٢٣، ل١-٢).

* ڕێکخستنی ڕێگاو ئیستیفادەی:

ڕێگاکردنەوە بۆ پێنجوێن و، لە هەڵەبجەوە بۆ خانەقین و، لە دووکانەوە بۆ میرزا ڕۆستەم و قەلادزێ و بیتوێن و، لەوێشەوە بۆ کۆیەو هەولێرو ئەمجا ڕەواندز، خراوەتە بەردەم کاربەدەستان (ژ١٢٥، ل١-٢).

* ڕەبطی سلێمانی بە بەغدادەوە بە واسیطەی تەلەفۆنەوە:

ئەوکاتە پۆستە هەفتانە ٢-٣ کەڕەت هاتوچۆی کردووە؛ هی ئاسایی هەفتەی دووجارو، هی نائاسایی هەموو ڕۆژێك هاتووەتە سلێمانی و ڕۆیشتووە. لە کانوونی یەکەمی ١٩٢٨دا، ساڵێك بووە تەلەفۆن بۆ سلێمانی ڕاکێشراوەو بە بەغداوە بەستراوە (ژ١٤٥، ل١-٢).

* نادیی مەئموورین:

ئەو نادییە بەشێوەیەکی کاتی لە (چایخانەی بەلەدییە)ی نزیکی سەرادا بووە (ژ١٤٩، ل١-٢).

* جادەی دەباخانەو نەظافەت:

کانوونی دووەمی ١٩٢٩ بڕیار دراوە دەباخانەکانی سەر ڕێی کەرکووك لابڕێن و بگەوێزرێنەوە بۆ لای قەسابخانە تازەکە تا بەهار (ژ١٥١، ل١-٢).

* لە سەمای مەعاریفا ئەستێرەیەکی گەش:

((ئەحمەد ئەفەندیی عەزیز ئاغا قیرائەتێکی ئەلفبای کوردیی لەسەر گرامێرەکەی تۆفیق وەهبی بەگ داناوە، بەم نزیکانە خۆی لە مەکتەبە ئومییەکاندا ئەیڵێتەوە)) (ژ٢٤١، ل١).

ئەو قیرائەتە سۆراخی نییە.

* شوکوور ڕوئەسای عەشائیرکانیشمان بەجیددی بۆ نەشری مەعاریف هەول ئەدەن:

تەوێڵە ١٩٢٩ قوتابخانەی تێدا کراوەتەوە. قوتابخانەیەکی شەوانە، بە هیممەتی قادر بەگی جەعفەر سوڵتان، بۆ ئەوانەی کە تەمەنیان تێپەڕیوە، کراوەتەوە (ژ٢٢٧، ل١-٢).

* لە مەکتەبی کچانی سلێمانیدا سینفێك بۆ تەلەبە نەخوێندەوارەکانمان:

پۆلێك بۆ ژنە نەخوێندەوارەکان کراوەتەوە، ئێواران سەعات ١٠-١١ی عەرەبی ئەلفباو حیسابی تێدا ئەوترێتەوە (ژ٢٤٠، ل٢).

* مەکتەبی ئوممی لە چەمچەماڵ:

مامۆستاکانی چەمچەماڵ شەوانە ٢ سەعات دەرس بە دوو پۆلی نەخوێندەوارەکان، کە نزیکەی ٦٠ قوتابین، ئەڵێنەوە (ژ٢٤٣، ل٢).

* بۆ پێشەوە هەنگاوێکی تر:

مامۆستاکانی هەڵەبجە دەرسخانەیەکیان بەتایبەتی کردووەتەوە، هەمووشەوێك دوو سەعات دەرسی تێدا ئەڵێنەوە بە ٤٩ قوتابی لە ئەهالی (ژ٢٤٥، ل٤).

٢. ٢. ٨. ٢. دەرەوەی شار:

* ژیان برایەکی خۆشەویست و پشتیوانێکی بەقووەتی چنگ کەوت:

((عەزەتەی کەرکووك کە ڕەفیقێکی خۆشەویستی "ژیان"ە، بە سەبەبی ئەوەوە لە کوردستان و لەناو میللەتی کوردا ئینتیشار ئەکات، بۆ ئەوەی ببێ بە ئاوێنەی حاڵ و تەرجومانی حەقیقەتی میللەتەکە. ئیتر لەمەودوا قیسمێکی زۆری بە کوردی ئەنووسرێ و ئینیتشار ئەکات.. . شوکور دوێنێ دوو صەحیفەی بە کوردی نووسرابوو، هاتە سلێمانی)). ((ئەم دوو لیوایە کە دراوسێی یەکترین و ئەهالیەکەی هاوخوێن، هەمجنس، هاوزبان و هەموو غایەیەکیان یەکە، بە سەبەبی ئەوەوە غەزەتەی کەرکووك هەتا ئێستا بە لیسانی مەحەللی و مادەرزادی خۆی ئینتیشاری نەئەکرد، لە هاواری یەکتری نەئەگەیشتین و بە فەریادی یەکتری نەئەکەوتین)) (ژ٢٣٨، ل١-٢).

غەزەتەی کوردیی کەرکووك:

((غەزەتەی کەرکووك کە هەتا ئێستا دوو صەحیفەی بە کوردی دەرئەچوو، قەرار دراوە هەموو ڕۆژێکی دووشەممە دەرچێ و چوار سەحیفەی بە کوردی بێ)) (ژ٢٤٠، ل٤).

واتە لە ٧ی مایسی ١٩٣٠یەوە دوو لاپەڕەی بە کوردی دەرکردووەو، هەر بەپێی ئەو بڕیارە، ئەبێ لە دووشەممەی ڕێکەوتی ٢٦ی مایسی ئەوساڵەیشەوە بە چوار لاپەڕەی کوردی دەرچووبێ. ڕۆژنامەی "کەرکووك" کە لەبری و وەك درێژکراوەی "نەجمە"ی تورکی زمانی بەلەدییەی کەرکووك، یەکەم ژمارەی ١٢ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٦ بەوناوە تازەیەوە بڵاوبووەوە، تا دوا ژمارەی (٢٠٣٦)ی ٢٠ی ئابی ١٩٧٢[٩٦]. بەقسەی ئەدمۆندز، تەنیا ٥٣ ژمارەی، لە (ژ٣٠٢)ی ٢ی مایسی ١٩٣٠یەوە تا ژ(٣٥٤)ی ٢٩ی مایسی ١٢٩٣١، لەپاڵ تورکیدا، بەشی کوردیشی هەبوە[٩٧].

* کۆمەڵی یانەی سەرکەوتن:

((نائیبی هەولێر مەعرووف بەگ جیاووك لەگەڵ چەند پیاوێکی ترا لە وەزارەتی داخلییەی عیراق داوای مەئزوونییەتیان کردووە بۆ ئەوەی کۆمەڵێك تەشکیل بکەن و بەناوی (یانەی سەرکەوتن)ەوە نادییەك دابمەزرێنن. وەزارەتی داخلییە مەئزوونییەتی داونێ و، لەسەر ئەوە خەریکی دامەزرانني کۆمەڵەکەن)).

((جەنابی مارف بەگ جیاووك ڕۆژی ئەم جومعەیە ڕەسمی کردنەوەی کۆمەڵی (یانەی سەرکەوتن) ئیجرا ئەکات. بۆ ئەم خوسووسە گەلا لە ئینگلیزەکان، پیاوە گەورەکانی بەغدادو کوردەکانی دەعوەت کردووە)) (ژ٢٤١، ل٢، ٤)

((ڕۆژی جومعەی ٣٠/٥/٣٠ لە (ڕۆیاڵ سینەما)دا ڕەسمی کردنەوەی بە سوورەتێکی ڕێکوپێك و جوان جێبەجێ کراوە. لە میعادی خۆیدا بانگکراوەکان کە عیبارەت بوون لە مەعالی وەزیری عەدلییەو وەزیری مەعاریف و نەقیبول ئەشرافی بەغدادو شاعیری شەهیر جەمیل سیدقی ئەفەندیی زەهاوی و هەموو مەئموورین و زابیتان و کوردەکانی بەغداد کۆبوونەتەوە)) قوتابیانی گوردی بەغدا نەشیدی مەلەکی بە عەرەبی و هی وەتەنیی کوردییان وتووە. مارف جیاووك و خەڵەف شەوقی داودی نوتقیان تێدا داوە. ئەمانە بە کۆمەڵی ئیشکەری یانە دەرچوون: ئیبراهیم حەیدەری، ئەمین زەکی بەگ، مارف جیاووك، مەحموود جەودەت، عەبدوڵلا لوتفی بەگ، خەڵەف شەوقی داودی، محەمەد عەلی زابتی تۆپچی، ئەحمەد ئاغای کەرکووکی، موحامی عارف پشدەری (ژ٢٤٣، ل١-٢).

* وەزارەتی تازە:

وەزارەتە تازەکەی عەبدولموحسین بەگ ئەسسەعدوون لە شوباتی ١٩٢٨دا کوردی تێدا نەبوە، لەکاتێکدا کەمەنەتەوەکانی تر هەریەکە یەك یا دوو وەزیری هەبوە، بۆیە "ژیان" نووسیویە: ((قەومی بەدبەختی کورد بەنەظەر ئەم ئەقەلییاتەوە ئەکثەرییەتێکی عەظیمە تەشکیل ئەکەن و، ئەگەر موافیقی عەدل و موساوات و بەپێی نوفووسی مەوجوودەی حەرەکەت بکرایە، حەقی ئیشغالی سێ کورسییان ئەبوو. مەعەل ئەسەف سەماحەتی بەخشینی کورسییەکیشمان لەگەڵ نەکرا)). ڕۆژنامەکانی بەغدا بەتەوسەوە نووسیویانە: لەبەر ئایەتی (تسعة رهط يفسدون في الارض)، نایانەوێ وەزارەتی نۆیەم بدەنە کورد، نەوەکوو ئیفسادی ئەرزی عیراق بکەن: ((طیفلی مەشرووطییەتی عیراق هەتا ئێستا پێنج باوك وەیا پێنج وەزارەتی دێ، لەمانە تەنها دوانی ئەخیر کورسییەکی کوردی تێدابوو. نازانم کام یەك لەم پێنجە بە صەمیمییەت و جیددییەتێکی وەطەنپەروەرانە بۆ مەنافیعی موڵك و میللەت تێهەڵچوون. وە چە خدمەتێکی موهیمیان بۆ ئوممەتەکەیان کردو، چە ئەثەرێکی تەرەقیی سیاسی، ئیجتیماعی، ئیقتیصادییان پێنیشان داو موفسید تەوەهومی لێ تێکدان)). ((ئێمە بەناوی سەلامەتیی

---

[٩٦] مصدق توفی، یەکەمین ڕۆژنامەڤانیا کوردی، "مەتین" (گۆڤار)، دهۆك، ژ٩٩، نیسانی ٢٠٠٠، ل٥٠-٥١.

[٩٧] سی.جەی. ئەدمۆندز، بیبلیۆگرافیای چاپکراوی کوردیی باشوور (١٩٢٠-١٩٣٦)، لەئینگلیزییەوە وەرگێڕانی سەلمان عەلی/ دەستخەت.

وەطەنەوە ئارەزوومان وابوو کە هەموو عەناصیری موختەلیفەی عیراق دەست بەنە دەست یەك و موتتەفیق بن.. .. وە دیسان بەناوی عەدل و موساواتەوە ئارەزوومان ئەکرد کە ڕەئیس وزەرای تازە لە تەشکیلی قابینەکەیدا قەومی کوردی بە ئەکثەرییەتی موهیممەیەوە لە بیر نەچوایەتەوە)) (ژ١٠٢، ل١-٢).

٣. ژیاننامە[٩٨]:

٣. ١. ئەحمەد موختار جاف:

کوڕی وەسمان پاشای محەمەد پاشای کەیخوسرەو بەگی جافە، ساڵی ١٣١٦ك (١٨٩٨-١٨٩٩) لەدایك بووە. لە هەڵەبجە، خراوەتە حوجرەو، قورئان و وردە کتێبی دینیی پێ‌خوێنراوە. شێخ محێدین ئەلفوبێ و سەرەتای خوێندن و، سلێمان بەگی کاتب قارسیش زمانی فارسیی فێرکردووە. درێژەی بە خوێندن نەداوەو، بە موڵکدارییەوە خەریك بووە. لە ١٩١٩ وە کەموزۆر قایمقامی هەڵەبجە بووە تا ١٩٢٥. یەکەم و سێهەم خولی پەرلەمانی پاشایەتی‌ی عیراق، بە نائیبی سلێمانی هەڵبژێرراوە. ڕۆژی ١٩٣٥/٢/٦ خافڵکوژ کراوەو، لە گۆڕستانی دێی (عەبابەیلێ) نێژراوە[٩٩].

٣. ٢. ڕەفیق حیلمی:

کوڕی ساڵح کەرکووکی کوڕی مارف ئاغای عەزیز ئاغای بابەکر ئاغای مەلا وەیسییە، ساڵی ١٨٩٨ لە کەرکووك لەدایك بووە. قوتابخانەکانی ڕوشدیەی عەسکەری‌ی سلێمانی و ئەعدادی‌ی عەسکەری‌ی بەغداو دوا پۆلی ئەعدادی‌ی موڵکیی لە١٩١٤دا لە سلێمانی بڕیوە. پاشتر قوتابخانەی (ئەندازەی باڵا)ی لە ئەستەمووڵ تەواو کردووە. پاشان بووە بە مامۆستا لە ئەعدادی‌ی موڵکی و "نموونەی سەعادەت"ی سلێمانی و، لە (المجر الکبیر)ی شاری عەمارەو هەولێرو کەرکووك و ناسرییەو مووسڵ و بەغداو باقووبەو بەسرە. دوای ١٤ی تەمووزی ١٩٥٨، کراوە بە مولحەقی ڕۆشنبیری لە باڵوێزخانەی عیراق لە تورکیا تا ١٩٥٩. ١٩٦٠/٨/٤ کۆچی دوایی‌ی کردووە. ئەندامی کۆمەڵی "هێڤی"و، دامەزرێنێکی "کۆمەڵی سەربەخۆیی‌ی کوردستان"و "جەمعییەتی کوردستان"و "کۆمەڵی پشتیوانی کوردان"و، سەرۆکی حزبی "هیوا" بووە. ١٠ کتێب و گەلێ وتاری بڵاوکراوەی هەن[١٠٠].

٣. ٣. شێخ سەلام:

کوڕی شێخ ئەحمەدی شێخ عەبدولکەریمی شێخ ئەحمەدی شێخ محەمەدە، ساڵی ١٨٩٢ لە دێی (عازەبان)ی قەزای هەڵەبجە لەدایك بووە. تا ١٩٠٤، لای شێخ محەمەدی خەڵکی دێی (تاوێرە)، فارسی و بنەماکانی صەرف و نەحوی عەرەبیی خوێندووە. پاشان لە حوجرەی دێی (ئەحمەد برندە) زانستی دینیی وەرگرتووە، تا ١٩١١ کە ئیتر بۆ خوێندن چووەتە مزگەوتی "شێخ عەبدوڕڕەحمانی عازەبانی" لە سلێمانی. دوای دەوری ساڵێك، خووی داوەتە ئەدەبیاتی کوردی و فارسی. بە بڕانەوەی جەنگی گەورە، گەڕاوەتەوە بۆ سەر موڵکی خۆیان لە (عازەبان)و، خەریکی کشتوکاڵ بووە.

لە ١٩١٩دا، بە ڕاسپێری‌ی مەحموود پاشای جاف، هاتووەتەوە بۆ سلێمانی و، بووەتە تەتەری نێوان پاشاو شێخ مەحموودی نەمر. دوای شەڕی دەربەندی بازیان، هەڵاتووەو، ٣مانگ لە شاخی (زەردە) خۆی شاردووەتەوە. ئەمجا چووەتە دیوی ئێران و تا (١٩٢٠-١٩٢١) نیوەی کاتەکە لە (سنە) مارەتەوە. دیسان گەڕاوەتەوە بۆ دێی (نێرگسەجاڕ) لای مەحموود پاشا، کە بە هەوڵێکی زۆر لێبوردنی مێجەر سۆنی بۆ

---

[٩٨] لەبەرئەوەی نووسەران و شاعیرانی ئەم بەرگە، ١٠ یان (ئەحمەدی عەزیز ئاغا، پیرەمێرد، ڕەشید نەجیب، عەبدوڵڵا عەزیز، عەبدولواحید نووری، عەلی عارف ئاغا، فایەق بێکەس، فایەق زێوەر، مستەفا صائیب، شێخ نووری‌ی شێخ صالح) ژیاننامەو وێنەیان لە یەکەم بەرگی ئەم کتێبەدا هێنراوەتەوە، پێویست نەبینرا لێرەدا دووبارە بکرێنەوە.

[٩٩] ڕەفیق ساڵح، دیاری کوردستان (١٩٢٥-١٩٢٦)، ل٧٨-٧٩.

[١٠٠] ڕەفیق ساڵح، سێ ڕۆژنامەی ڕۆژگاری شێخی نەمر، لێکۆڵینەوەی د.کەمال فوئاد و سدیق ساڵح، سلێمانی، ٢٠٠١، ل٤٠-٤٢.

وەرگرتووە. بە پلەی "چاوەش"ی پۆلیس دامەزراوەو، کراوەتە مەئمووری مەرکەزی پۆلیسی قەزای شارباژێڕ تا هاتنەوەی شێخی گەورە لە ئەسارەت.

لە دووەم حکوومەتی کوردستاندا، بە مودیری ئەوراقی عەسکەرییە دانراوە تا ١٩٢٣. شێخ، دوای چۆڵکردنی سلێمانی، لەگەڵ چەند کەسێکی تردا، خستیە زیندان لە دێی (پیران)و شاخی (سیاکۆڵە)ی پشت دێی (دزلی). هەر ئەوساڵە، بەگیراوی هێنرایەوە بۆ سلێمانی. کە بەردراوە، چووەتەوە بۆ (عازەبان)و، سەر فەلاحەتی. لەبەر هەڕەشەی گرتنەوەی لەلایەن شێخەوە، ئەوێی بەجێهێشتووەو، لە دێی (فەقێ جنە) گیرساوەتەوە. وازی لێنەهێنراوە، تا لە (ناوتاق)ی مێوڵ لە شاخی (باشاری) بریندار کراوە.

مایسی ١٩٢٤ بە مانگانەی ١٢٠ ڕووپیە کراوەتە تەحسیلداری ناحیەی وارماوا کە ئینگلیز خستبوویە سەر قەزای کفری. هەمان وەزیفەی لە هەڵەبجەو سلێمانیش دیوە تا ١٩٢٨. ئەوساڵە دەستی داوەتە بازرگانیی تووتن؛ لە شارەزوور و مەریوان کڕیویەو، لە سلێمانی فرۆشتوویەتیەوە. پێشترو ساڵی ١٩٢٦، لەگەڵ کۆمەڵێك ڕۆشنبیری شاری سلێمانیدا، بەهاوکاریی مەحموودخانی کانی سانان، (جەمعییەتی زەردەشتی) یان دامەزراندووە کە پەیوەندیی بە حکوومەتی ئێرانەوە هەبوە. لە ١٩٢٨دا، بەهۆی ئاشکرابوونی جەمعییەتەکەوە، لە سلێمانی دەستبەسەر کراوە.

١٩٣٠، پاش شەڕی بەردەرکی سەرا، لەگەڵ سێ ئەفسەری کوردی ناو سوپای عێراقدا، مەحموودو حامید جەودەت و کامیل حەسەن، هەڵاتووە بۆ لای شێخی گەورە لە (پیران). لەوێ (کۆمەڵی سەربەرزیی کورد) یان پێك هێناوە. هەتا لەگەڵ هێزەکانی شێخیشدا هاتووەتە پشدەرو شارباژێڕ.

١٩٣٢بووە بە موراقیب لەسەر ڕێگەی پێنجوێن. ١٩٣٣ دوورخراوەتەوە بۆ بەسرە. ١٩٣٥ کە ئەمین زەکی بەگ بووە بە وەزیری ئەشغاڵ، گێڕاویەتیەوە بۆ ڕێگەی دەربەندیخان. خزمەتەکەیی گواستووەتەوە بۆ دائیرەی کشتوکاڵ و، بووەتە موراقیبی دارستانی لیوای سلێمانی. براوەتە بەغداو، کراوەتە موراقیبی (ویقایەی نەباتی)ی شاری بەغداو (مەزرووعات)ی دەوری شار. ١٩٣٦ بە هەمان وەزیفەوە نێرراوە بۆ لیوای حللە. ١٩٤٠ چووەتەوە بۆ دائیرەی ئەشغاڵی سلێمانی. ١٩٤٣ بۆ ماوەی ساڵێك لە وەزیفە دەرکراوە. ئەمجا، بە موستەخدەمی، بە مەئمووری مەنتووجاتی مەحەللیی قەزای شارباژێڕ دانراوە. ١٩٤٤-١٩٤٥ کراوە بە مەئمووری دائیرەی نوفووسی پشدەر. بەو وەزیفەیەوە، گوێزراوەتەوە بۆ هەڵەبجە (١٩٤٨-١٩٤٩)و هەولێر (١٩٥١)و، دووبارە هەڵەبجەو، ئەمجارە بۆ بەغدا. ١٩٥٣ براوە بۆ دائیرەی دارستان (غابات). ١٩٥٥ خانەنشین بووەو، دەستی بە کشتوکاڵ کردووەتەوە. ڕۆژی ١٩٥٩/٣/٣ کۆچی دوایی کردووە. دیوانێکی لەچاپدراوی هەیە[١٠١].

٣. ٤. صالح قەفتان:

کوڕی عەبدوڕڕەحمان کوڕی مەحموود کوڕی ئەحمەدی قەفتانچییە، ١٨٨٤ لە سلێمانی لەدایك بووە. قوتابخانەی ڕوشدیەی عەسکەریی سلێمانی و ئەعدادی عەسکەریی بەغداو مەکتەبی حەربییەی ئەستەموڵی تەواو کردووەو، بووە بە ئەفسەر تا تەمووزی ١٩١٤ کە لەبەر نەخۆشیی دڵ کراوە بە مامۆستای ئەعدادیی موڵکیی سلێمانی. ١٩١٩-١٩٢٢ بازرگانیی بەتووتنەوە کردووە. ١٩٢٢/٧/٢١ بە ئەندامی دەستەی بەڕێوەبردنی (جەمعییەتی کوردستان) لە سلێمانی هەڵبژێرراوە. لە دووەم حکوومەتی کوردستاندا، بووە بە موعەللیمی جوگرافیاو مێژووی مەکتەبی ئەعدادیی مەحموودی.

سەرەتای حوکمی پاشایەتی، لە ١٩٢٣/٩/٤-١٩٢٥/٩/٧ مامۆستای قوتابخانەی کۆیە بووەو، پاشتر کراوە بە بەڕێوەبەری مەکتەبی ئەووەڵ و پاشان فەیسەڵییە. ئەندامی ئەنجومەنی مەعاریفی لیوا بووە کە لەنێوان ت١-ت٢ی ١٩٢٥دا دامەزراوە. ١٩٢٦/١٠/١٣ بە ئەندامی هەیئەتی ئیدارەی (جەمعییەی زانستی کوردان)

---

(١٠١) دیوانی سەلام، چاپخانەی تەمەدون-بەغدا، ١٩٥٨، ل دە-بیست ویەك؛ نجم الدين ملا، مينای شكسته، ب٢، سلێمانی، ١٩٤٠، ل٢٩-٣٥ (دەستخەت).

هەڵبژێرراوە. دواتر لە ١٩٢٨/٩/١-١٩٢٩/١٠/١ بووە بە بەڕێوەبەرو لەوەبەدوا تا ١٩٣٠/١٠/١ بە مامۆستای قوتابخانەی ناوەندیی سلێمانی. دواتر براوەتەوە بۆ قوتابخانەی سەرەتایی تا ١٩٣٦/٣/٨ کە ئیتر خانەنشین کراوە. لێپرسراو (موحەڕریر)ی ڕۆژنامەی "زیان"ی شارەوانیی سلێمانی بووە لە (ژ١، ١٩٣٧/٩/١٢)ـەوە تا ٢٠-٢٧ ژمارەی هەووەڵ. خاوەنی یەکەم گۆڤاری کوردیی "زانستی" ناوی شاری سلێمانیی‌یە کە هەر خۆی ٢٥ی شوباتی ١٩٣٨ تاقە ژمارەیەکی لێ دەرکردووە. نووسینی بڵاوکراوەی لە "زیان"و "ژین"و "گەلاوێژ"یشدا هەیە. ڕۆژی ١٩٦٨/٨/٣٩ کۆچی دوایی‌ی کردووە.

ئەم کتێبە لەچاپدراوانەیشی هەن:

١- بەراوردێکی تاریخی، چاپخانەی ژین-سلێمانی، ١٩٣٦، ١٨ل.

٢- پەندی تاریخی، چاپخانەی نجاح-بغداد، ١٩٣٧، ٦٠ل.

٣- نەتەوەی کورد تورکمان نین، چاپخانەی کامەران-سلێمانی، ١٩٥٩، ٣٥ل.

٤- مێژووی گەلی کورد لەکۆنەوە تا ئەمڕۆ، چاپخانەی سلمان الاعظمي-بغداد، ١٩٦٩، ٤٠٨ل.

٥- گریگۆری پیترۆف، لە وڵاتی گوڵەزەنبەقی سپیدا، چاپخانەی سلمان الاعظمي-بغداد، ١٩٧٠، ١٥٧ل (وەرگێران)[١٠٢].

٣. ٥. ئەسیری:

عەبدولخالق کوڕی سەید حسێنی بەرزنجی‌ی ڕێبەرێکی تەریقەتی نەقشبەندییە،ساڵی ١٨٩٠ لە کەرکووک لەدایك بووە. بە مناڵی لای حاجی محەمەدی وەستا فەتاح لە مزگەوتی حاجی ئەحمەد ئاغای مستەفا ئاغا خوێندوویە. بە فەقێیەتی، هەورامان‌و هەڵەبجەو جوانڕۆو بانەو سەقزو سنەو چوورِ گەڕاوەو، هاتووەتەوە بۆ کەرکووك، لای مەلا عەلی حیکمەت زانستی ڕەوانبێژی‌و ڕیازیاتی خوێندووەو، ئیجازەی زانستی لێوەرگرتووە. لە دادگای کەرکووك، وەك کاتب‌و سەرکاتب‌و، لە بەڕێوەبەرێتی‌ی موڵك‌وماڵی نابەکامەکان‌و، دادگای شەرعیش وەزیفەدار بووە، تا لە ١٩٥٨دا خانەنشین کراوە. ١٩٦٢/٦/١٨ کۆچی دوایی‌ی کردووەو، لە گۆڕستانی شێخ محێدین نێژراوە. دیوانێکی لەچاپدراوی هەیە[١٠٣].

٣. ٦. عەلی عیرفان:

کوڕی مەلا عەبدوڵڵا عیرفان کوڕی مەلا ڕەسووڵ کوڕی مەلا مەمەندە، ساڵی ١٨٨٢ لە گەڕەکی (کانێسکان)ی شاری سلێمانی لەدایك بووە. خوێندنی حوجرەی لای باوکی‌و، قوتابخانەی ڕوشدیەی عەسکەریشی هەر لەوێ تەواو کردووە. ئەم زەزیفانەی هەبوە: مامۆستا لە هەڵەبجە، کاتب لە دادگای سلێمانی، کاتب عەدلی دادگای کۆیە. ١٩٤٢ خانەنشین بووە. ١٩٢٥ بووە ئەندامێکی بەرزو دامەزرێنی (جەمعییەتی مودافەعەی وەطەن) کە بۆ پشتیوانی‌ی لکاندنی کوردستانی جنووبی بە عیراقەوە لە سلێمانی دامەزرا. ئەندامێکی دامەزرێنی (جەمعییەتی زەردەشتی-١٩٢٦)و، دواتر ئەندامی لقی سلێمانی‌ی (جەمعییەتی‌خۆیبوون) بووە. لە ئەیلوولی ١٩٢٧ـەوە، کراوە بە بەڕێوەبەری چاپخانە لە شارەوانی‌ی سلێمانی‌و، بەرپرسی‌ی ژمارەکانی (٨٢-٢٥٩)ی ڕۆژنامەی "ژیان"ی

---

[١٠٢] ڕەفیق ساڵح، ڕۆژنامەی ژیان (ژ١-٨١)، ب١، لێکۆڵینەوەی سدیق ساڵح، سلێمانی، ٢٠٠٢، ل٢٤، ٢٦؛ جەمال خەزنەدار، بانگی کوردستان، بەغدا، ١٩٧٤، جەمال خەزنەدار، ڕۆژی کوردستان (١٩٢٢-١٩٢٣)، بەغدا، ١٩٧٣، ل٦٢؛ کەمال ڕەئووف محەمەد، صالح قەفتان‌و یەکەم گۆڤاری سلێمانی/٢، "کاروان"، ژ٧٩، ئەیلوولی ١٩٨٩؛ کەمال ڕەئووف محەمەد، ڕۆژنامەی "ژیان"، "ئاسۆ" (ڕۆژنامە)، بەغدا، ژ٣٢، ١٩٩٠/٢/٣، ل٤؛ سدیق ساڵح، زبان‌و چاپخانەی بەلەدییەی سلێمانی، "ڕۆژنامەنووسان" (گۆڤار)، سلێمانی، ژ٣، زستانی ٢٠٠٣، ل٨٦-٩٤.

کاك کەمال ڕەئووف لەو ساخکردنەوەیەی گۆڤاری "کاروان"یدا، جەختی کردووە کە صاڵح قەفتان لە ڕۆژگاری حوکمی شێخ مەحمووددا وەزیفەی نەبوە؛ لەکاتێکدا "ڕۆژی کوردستان"ی زمانی حاڵی دووەم حکوومەتی کوردستان (ت١ ١٩٢٢-مارتی ١٩٢٣) نواندوویە کە موعەللیمێکی ئەعدادی‌ی مەحموودی بووە.

[١٠٣] دیاری کوردستان (١٩٢٥-١٩٢٦)، ل٩٠-٩١.

گرتووەتە ئەستۆ. بەهۆی شەڕی بەردەرکی سەراوە لە ١٩٣٠/٩/٦دا گیراوەو، چەند مانگێك لە زیندان توندکراوە. ١٩٤٢ شەش مانگێك، بە ڕاسپێری شێخ لەتیفی حەفید، چووەتە ئێران و، گەیشتووەتە شاری باکۆی یەکێتی سۆڤێت و، پەیوەندی بەرووسەوە کردووە بۆ مەسەلەی کورد. پاشتریش سەردەمێك وەکیلی بووە لە پێنجوێن.

یەکەم نووسینی، لەپاڵ دوو بابەتی تردا، پێشتر لە ڕۆژنامەی "ژیانەوە"دا بڵاوکردووەتەوە. لە خەیرییە حەسەن ڕەفعەتی ئامۆزای خۆی، هۆشیارو صەلاح و زێباو صەبیحەی هەن. ١٩٦٨ کۆچی دوایی کردووەو، لە گردی سەیوان نێژراوە. هەر نامیلکەیەکی لەتورکییەوە وەرگێڕراوی هەیە:

-ڕۆبن پاشا، کورد لەکەیەوە خەریکە، چاپخانەی فورات-بغداد، ١٩٢٧[١٠٤].

٣. ٧. فاتمە محێدین (ف. عەلییە):

١٩٠٥ لە شاری بەغدا لەدایك بووە. لە قوتابخانەی (ئیتیحاد و تەرەقی) (١٩١٤-١٩١٧)ی ئەوێ خوێندوویە. پاشتر بووەتە هاوسەری ژیانی ئەحمەدبەگی فەتاح بەگ "حەمدی"ی شاعیر. ٣٥ ساڵ مامۆستای قوتابخانەی کچان بووە. دوای زەهراخانی مستەفا پاشا یامولکی کە ٣ ساڵ (١٩٣٠-١٩٣٣) بەڕێوەبەری قوتابخانەی کچانی سلێمانی بووە، ئەم لە ١٩٣٤ دا بەو وەزیفەیە شوێنی گرتووەتەوە. ١٩٨٦ کۆچی دوایی کردووە[١٠٥].

٣. ٨. محەمەد ئاغای حاجی حسێن ئاغا:

کوڕەزای حاجی ئەوڵای گەورەو، لە بنەماڵەی ئاغاتەهایە. ساڵی ١٨٨٤، لە سلێمانی لەدایك بووە. خوێندنی دینیی تەواوکردووەو، ئیجازەی مەلایەتیی وەرگرتووە. بازرگانیی، بەتایبەت، بە تووتنەوە کردووە. هەڵوێستی کۆمەڵایەتی و سیاسیی دڵسۆزانەی بۆ گەل و وڵات هەبوە. تشرینی دووەمی ١٩٤٨ کۆچی دوایی کردووەو لە گردی ئاوەڕاستی سەیوان نێژراوە. لە ڕۆژنامەی "ڕۆژی کوردستان"یشدا نووسینێکی بڵاوکراوەی هەیە[١٠٦].

٣. ٩. مەحموود جەودەت:

کوڕی ئەحمەد جەودەت کوڕی مەحموودئاغا چکۆلەو، بەئەسڵ لە ئاغاکانی زەنگەنەیە. ١٨٨٨ لە سلێمانی لەدایك بووە. بە مناڵی، لای خواجە ئەفەندی و مەلا ئەحمەد دەنگ گەورە قورئانی خوێندووەو فێری نووسین و خوێندنەوە بووە. قوتابخانەکانی ڕوسدیەی سلێمانی و ئەعدادیی عەسکەریی بەغداو، لە ١٩٠٩یشدا مەکتەبی حەربییەی ئەستەمووڵی تەواو کردووەو، بووە بە ئەفسەر. سەرەتای یەکەم جەنگی جیهانی، کراوە بە مولازمی یەکەم و، بەشداریی شەڕەکانی (چەناق قەلعە)و (کوت الامارة)ی کردووە. هێزەکانی ئینگلیز بەدیلی گرتوویانەو، بردوویانەتە هیندستان. لەوێ لەگەڵ ئیسماعیل حەقی شاوەیس و چەند دیلێکی تری کوردپەروەردا کۆمەڵێکی سیاسییان دامەزراندووەو، پەیوەندییان بە سەرانی کوردی دەرەوەوە کردووە.

١٩١٩ کە بەردراوە، هاتووەتەوە بۆ سلێمانی، چووەتە ناو لەشکری یەکەم حکوومەتی کوردستان بە سەرۆکایەتیی شێخی گەورە. سەردەمی حاکمیی مێجەر سۆن، لە سەر چالاکیی کوردانە گیراوە؛ لەگەڵ چەند لاوێکی مونەووەری شاریشدا (کۆمەڵی سەربەخۆیی کوردستان: ١٩١٩-١٩٢٠)یان پێکهێناوە. هەر ئەو دەورە، ماوەیەك کراوە بە موهەندیسی بەلەدییەو، وازی لێهێناوە. ساڵی ١٩٢١، لەبەر تەنگ پێهەڵچنینی کاربەدەستانی ئینگلیز، هەڵاتووە بۆ تورکیا. لەوێ، بووە بە قوماندانی بلووکی ژاندرمە لە (وان).

---

[١٠٤] د. کەمال مەزهەر، چەند لاپەڕەیەك لە مێژووی گەلی کورد، ب٢، ل١٩٢؛ عەبدوڵڵا زەنگەنە، ژیانەوەو شوێنی لە ڕۆژنامەنووسیی کوردیدا، هەولێر، ٢٠٠١؛ هەندێ زانیاریی ڕۆژانی ٢١و ٢٠٠١/١/٢٣ی برایان صەلاح عیرفان و شوان عادیل عیرفان. سوپاس بۆ هاوکارییان.

[١٠٥] د. کەمال مەزهەر ئەحمەد، چەند لاپەڕەیەك لە مێژووی گەلی کورد، ب١، ل ٢٥٩-٢٦٦؛ ئەکرەمی مەحموودی ساڵحی ڕەشە، شاری سلێمانی، ب١، دار الحریە للطباعة- بغدا، ١٩٨٥، ل ٤٧٥؛ کەمال ڕەئووف محەمەد، یێکەم قوتابخانەی کیژانی سلێمانی/ ٢، "کوردستانی نوی"، ژ١٣١٣، ١٩، ١٩٩٦/٦/١٩.

[١٠٦] ڕەفیق ساڵح، ڕۆژنامەکانی ڕۆژگاری حوکمی شێخی گەورە، ل١٩.

ساڵی ١٩٢٣ گەڕاوەتەوە بۆ وڵاتو، لە ٢١ی مایسدا بە پلەی مولازمی یەکەم لە سوپای عیراق وەرگیراوە. ٦ی نیسانی ١٩٢٦، کە لە بەتالیۆنی سێهەم بووە، کراوە بە ڕەئیس (نەقیب). ٢٣ی ئابی ١٩٢٩ بەئیرادەی شاهانە بووە بە ڕەئیسی یەکەم (ڕائید). ٣٠ی مایسی ١٩٣٠، لە هەڵبژاردنی (یانەی سەرکەوتنی کوردان)دا لە (ڕۆیاڵ سینەما)ی بەغدا، بە ئەندامی دەستەی بەڕێوەبردن هەڵبژێرراوە. ١٩٣٠، دوای شەڕی بەردەرکی سەرای سلێمانی، لەگەڵ شێخ سەلامی شاعیرو حامیدی برای و کامیل حەسەندا ڕیزی سوپایان بەجێهێشتووەو، چوونەتە پاڵ شێخ مەحموود لە (پیران). لەوێ، (کۆمەڵی سەربەرزیی کوردان) یان پێکهێناوە شەوی سەری ساڵی تازەی ١٩٣١ تەسلیم بە حکوومەت بووەتەوەو، دراوەتە دادگاو، لە سوپا دەرکراوە. کراوە بە ئەندازیار لە دائیرەی ئەشغاڵ. لەسەر کێشەی کوشتنی "عەبدوڵڵا سەنەوی"ی بەڕێوەبەری مالییە کە مامەڵەی خانەنشینیەکەیی لەبەر بەشداریی پێشتری مەحموود جەودەت لە جووڵانەوەکەی شێخ مەحمووددا دواخستووەو جێبەجێی نەکردووە، گیراوەو، دوای کودەتای عەسکەریی بەکر صدقی لە خنکان ڕزگاری بووە. بەڵام کە بەکر کوژراوە، ڕۆژی دووشەممەی ڕێکەوتی ٢٠ی تشرینی دووەمی ١٩٣٧، ئیعدام کراوە.

مەحموود جەودەت، زمانەکانی تورکیو فارسیو عەرەبیو فەرەنسیو ئینگلیزیی زانیون. پێشتر نووسینی لە ڕۆژنامەی "ژیانەوە"دا بڵاوکراوەتەوە. ئەم کتێبانەیشی هەیە:

١. پروفیسور ج.أ. سلمنت، بهاءاللهو دوری نوی، چاپخانەی معارف-بغداد، ١٩٣٣، ٣٣٦ل (وەرگێڕان لە فەرەنسییەوە).

٢. پولەندە وە یا لهستان، چاپخانەی معارف-بغداد، ١٩٤٠، ٢٣٧ل.

٣. چیرۆکێکی ڤیکتۆر هۆگۆی لە فەرەنسییەوە وەرگێڕاوەو چاپ نەکراوەو سۆراخی نییە[١٠٧].

٤. وێنە[١٠٨]:

ئەحمەد موختار جاف

ڕەفیق حیلمی

شێخ سەلام

---

[١٠٧] ڕەفیق حلمی، یادداشت، چ١، بەشی یەکەم/ب٣، هەولێر، ١٩٨٨، ل٣٨، ١٠١، ١٠٢و، بەشی دووەم/ب٤، ل١٠٩، ١١٢، ١٣١-١٣٢؛ جەلال تەقی، بیرەوەریەکانی ئەحمەد تەقی دەربارەی شۆڕشەکانی شێخ مەحمودوسمکۆ، چ٢، سلێمانی، ١٩٩٨، ل٢٨؛ سدیق سالح، کامیل حەسەن لاپەڕەیەکی ون، "هەزارمێرد" (گۆڤار)، سلێمانی، ژ٨، حوزەیرانی ١٩٩، ل١٦-٥١؛ عمر حسن دولت، مێژووی ژیانی مەحموود جەودەت، "ڕەنگین" (گۆڤار)، بەغدا، ژ٦٠، ١٩٩٣، ل١٥.

[١٠٨] سوپاسی زۆرم بۆ هاوڕێی ئازیزم کاك قادر میرخان کە ئەم وێنانەی، دوای سکانو پاککردنەوە، بەم شێوەیە دەرهێنا. خوا نموونەی زۆر بکات. سوپاسیش بۆ ئەو برا بەڕێزانە کە ئەو وێنانەیان خستە بەر دەستم.

صاڵح قەفتان

ئەسیری

عەلی عیرفان

فاتمە محێدین

محەمەد ئاغای حسێن ئاغا

مەحوود جەودەت

سەرچاوەی وێنەکان:

١.ئەحمەد موختار جاف: دکتۆر عیزەدین مستەفا ڕەسووڵ، دیوانی ئەحمەد موختار جاف، بەغد، ١٩٨٦.

٢.ڕەفیق حیلمی: کاك فەوزی ڕەفیق حیلمی.

٣.شێخ سەلام: نجم الدین ملا، مینای شکستە، ب٣، ١٩٤٠ (دەستخەت).

٤.صاڵح قەفتان: مێژووی گەلی کورد لەکۆنەوە تا ئەمڕۆ، بغداد، ١٩٦٩.

٥.ئەسیری: مستەفا عەسکەری، دیوانی ئەسیری، چ١، ب١، بەغدا، ١٩٨٧.

٦.عەلی عیرفان: کاك صەلاحی کوڕی.

٧.فاتمە محێدین: "ڕۆشنبیری نوێ"، ژ٧٣، مارتی ١٩٧٣، ل١٥.

٨.محەمەد ئاغای حاجی حسێن ئاغا: کاك هێمن شاڵی.

٩.مەحموود جەودەت: پولەندە وەیا لهستان، بغداد، ١٩٤٠.

٥. پێڕست:

٥. ١. بابەتی نووسەران:

٥. ١. ١. بابەتی ناوی نووسەر لێدراو:

نووسەر	ناونیشانی بابەت	ژمارە
١. ئەحمەد موختار جاف	١. گوڵی خوێنین/ شیعر	٢٤٧
٢. ئەحمەدی عەزیز ئاغا: (أ.ع)	١. سەعادەتی ئێستا، فەلاکەتی پێشوو	٨٢
٣. پــیرەمێرد: (فـــائیق تۆفیـــق)، (تۆفیق)	١. باڵۆرێی نەسرین/ شیعر	١٠٩
	٢. حیسسی کوردی، لاوکی سادەی دەوێ/ شیعر	١٧٣
٤. ڕەشید نەجیب: (ڕ. ن)	١. "سەعد"ی میصر نا، "سەعد"ی دنیا مرد	٨٤
	٢. ئالامی بەشەر/ شیعر	٩١
	٣. عەشق و خەیاڵ/ شیعر	٩٤
	٤. نەخۆشیی ئیجتیماعیمان: سیلسیلەی موصاحەبەیەک؛ مناڵ بەخێوکردن و بەرهەمهێنانن-١ مناڵ بەخێوکردن و بەرهەمهێنانن-٢	 ١٣٤ ١٣٥
	٥. نەخۆشیی ئیجتیماعیمان: بێقەراری، بێعەزمی-١ بێقەرای، بێعەزمی-٢ بێقەرای، بێعەزمی-٣	 ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩
	٦. نەخۆشیی ئیجتیماعیمان: ژنهێنان، بناغەی ژیان-١ ژنهێنان، بناغەی ژیان-٢ ژنهێنان، بناغەی ژیان-٣	 ١٤١ ١٤٢ ١٤٣
	٧. نەخۆشیی ئیجتیماعیمان: موصاحەبەی ٤؛ موحافەظـــەکاری، عەنعەنەپەرســـتی لـــە حـــەیاتی ئیجتیماعیماندا-١ موحافەظـــەکاری، عەنعەنەپەرســـتی لـــە حـــەیاتی ئیجتیماعیماندا-٢	 ١٤٦ ١٤٧
٥. ڕەفیق حیلمی: (ڕ.ح)	١. ڕەدییەیە بۆ ئەو مەقالەیە کە خیطاب بە مودیری عامی مەعاریف بە ئیمضای (قال و قیل) لە غەزەتەی ژمارە ٢٩٥٦و ٢٩/١٢/٢٦ی "العراق" نووسراو بوو-١	٢٢٢
	هەمان ڕەدییە-٢	٢٢٣
	هەمان ڕەدییە-٣	٢٢٤
	هەمان ڕەدییە-٤	٢٢٦
	هەمان ڕەدییە-٥	٢٢٨
	هەمان ڕەدییە-خاتیمە	٢٣٠

٦. دوقتۆر ستاوت	١. هاواری کوردان-١	١٨٤
	هاواری کوردان-٢	١٨٥
	هاواری کوردان-٣	١٨٦
٧. شێخ سەلام	١. ڕازو گلەبیی ژیان	٢٣٨
٨. صالح: (قەفتان)	١. بەواسیطەی "ژیان"ی خۆشەویستمانەوە، بۆ نەظەری مەرحەمەتی ئەولیای ئوموور	١٥٣
٩. ئەثیری: (عەبدولخاق)	١. مەدحی ئۆستا بەشیر/ شیعر	١٠٠
١٠. عەبدوڕڕەحمان عەزیز	١. زۆر شتمان نوقصانە	١١٢
١١. عەبدوڵلا عەزیز: (ع. عەزیز)	١. هەرزەکاریت بپارێزە، پیریت خۆی دوورئەخاتەوە-١	١٤٤
	هەرزەکاریت بپارێزە، پیریت خۆی دوورئەخاتەوە-٢	١٤٥
	هەرزەکاریت بپارێزە، پیریت خۆی دوورئەخاتەوە-٣	١٤٨
	٢. مەطبووعاتمان-١	٢٣٦
	مەطبووعاتمان-٢	٢٣٧
	مەطبووعاتمان-٣	٢٤٣
	مەطبووعاتمان-٤	٢٤٤
١٢. عەبدولواحید نووری: (ع. واحید)، (ع. و. نووری)	١. کتێبەکانی مەکتەبەکانمان	٢٤١
	٢. یەکەم دەوڵەتی کورد لە عیراقا (وەرگێڕان)	٢٤٦
١٣. عەبدولوەهاب کەرکووکی	١. بۆ جەنابی مودیری موحتەرەمی ژیان	٢٥٠
١٤. عەلی ئەحمەد، عەبدوڕڕەحمان حاجی عەلی	١. نوبذەیەك لەخوصووص زانستییەوە	١٤٢
١٥. عەلی عارف (ئاغا)	١. جوابی سوورکێو/شیعر	١١٧
١٦. فائیق بێکەس: (ف. بێباك)، (ف.بێکەس)	١. ئینطیباعاتی گۆیژە/ شیعر	١٠١
	٢. یادی وەطەن/ شیعر	١٠٦
	٣. گفتوگۆ لەگەڵ ئەستێرەیەکدا/ شیعر	١١٤
١٧. فائیق زێوەر	١. بۆ لاوانی کورد/ شیعر	١١١
	٢. گفتوگۆ لەگەڵ شاخی سوورکێودا/ شیعر	١١٣
١٨. فاتمە محێدین: (ف. عەلییە)	١. مەکتەبی کچانی سلێمانیو مودیرە خانم	١٢٨
١٩. محەمەد ئاغا حاجی حسێن ئاغا: (عەطار محەمەد)	١. بۆ ئیدارەخانەی خۆشەویستی غەزەتەی "ژیان"	١٠١
	٢. هەچییەك سەرمایەیەکتان هەیە، لە نەخۆشیەکانتانا مەخۆن	١٠٧
٢٠.محەمەد کەریم ئاغا، فەرەج تۆفیق	١. سەردەمێکی ڕابوردووم بۆ برا نەخوێندەوارەکانم	١٤٠
٢١. مستەفا صائیب: (کوردی)	١. ئافرەت-١	٩٣
	ئافرەت-٢	٩٤
	ئافرەت-٣	٩٦
	ئافرەت-٤	٩٧

	٢. یەکەم دەوڵەتی کورد-١	٢٤٩
	یەکەم دەوڵەتی کورد-٢	٢٥٠
	یەکەم دەوڵەتی کورد-٣	٢٥١
٢٢. مەحموود جەودەت: (م.ج)	١. گوڵی خوێنین، مەنزوومی سولی پرودوم (وەرگێڕان)	٢٤٣
٢٣. شـێخ نـووریی شـێخ صـاڵح: (م.نووری)	١. یانەی هرکەوتن/ شیعر	٢٤٦

٥. ١. ٢. ناوی ڕەمزی لێدراو:

١. پیرۆت	١. لەسەر تەلغرافێك كە لەڕەواندزەوە بۆ "ژیان" هاتووە	١٢٨
٢. حەقبێژی قصەڕەق	١. قصەی حەق وەلەو ڕەقیش بێ، نابێ كەس پێی ناخۆش بێ	١٠١
٣. خەسرەو	١. بۆ جەنابی مودیری "ژیان" تەقدیم	١٣٠
٤. ع.ك.باخانی	١. یا لیت قومي یعلمون	١٧٨
٥. كوردێك	١. تەقدیمی ئیدارەی غەزەتەی "ژیان"/ شیعر	٥٤٠
٦. كوردێكی حەقیقەت پەرست	١. بۆ ئیدارەی جەریدەی "ژیان"	٢٥٣
٧. كوردێك	١. دواڕۆژی وڵاتمان بەچی باش ئەبێ: پێشكەوتنی ژنانمان	٢٤٧
٨. لاوێكی كورد	١. تێكۆشینی بەشەر بۆ وەرگرتنی حوڕڕییەت	٩٩

٥. ١. ٣. ناوی نووسەر لێنەدراو:

ناونیشانی بابەت	ژمارە
١. مەدەنییەتی كۆن و تازە (وەرگێڕان)	٨٣
٢. سەعیی فەردێك میللەتێك ئیحیا ئەكاتەوە	٨٥
٣. لازمە پارە جەلب كەین، نەك بیدەین بە خاریج	٨٦
٤. نائیب و واجیباتی	٨٧
٥. پیاوی گەورە كێیە	٨٨
٦. تەربییەو تەعلیم بەنەظەر ڕۆحی میللەتەوە تەخالوف ئەكات	٨٩
٧. خەطابەكی تەعلیمی	٩٠
٨. ئەسبابی دواكەوتنمان	٩١
٩. تەجنیدی ئیجباری و مەندووبی هەولێر	٩٢
١٠. میللەت و میللییەت	٩٣
١١. خۆزگە	٩٤
١٢. بە موناسەبەتی عەودەتی مەلیكی خۆشەویست و فەعالی عیراقەوە	٩٥
١٣. بە موناسەبەتی تەئسیس و مواصەلەتی تەلغرافەوە	٩٧
١٤. ئیهتیمام لەخوصووص فەلاحەتەوە	٩٨
١٥. موعامەلاتی تەسجیلی نوفووس بۆ میللەتێكی موتەمەدینەو بۆ هەموو حكوومەتێك لازم و بەڵكە واجیبە	١٠٠

٢.٥. وردەبابەتی هەمەجۆر:

٥ . ٣ . هەواڵ و ڕاپۆرتەهەواڵی؛

٥ . ٣ . ١ . دەردوە:

ژمارە	سەرباس
ژ٨٢:	حوکمی مەحکەمەی بۆلشەویك
ژ٨٤:	ئینتیخابات لە تورکیا حوکمی مەحکەمەی لاهای موستەشاری مالییەی ئێران تورك لە خاریج قەرض ئەکات لە لوڕستان شای ئێران حەریق ڕۆژی تەعطیل
ژ ٨٥:	موعاهەدەی سیڕِیی بەینی ئیطاڵیاو ڕووس وەزیری حەربییەی بریطانیا تەصریحاتی جەعفەر پاشا حکوومەتی ئەنقەرە میستەر هاریسۆن عەقیلەی مەرحووم سەعد زەعلوول پاشا طەیارەیەکی ئەڵمانیی حەربی
ژ ٨٦:	غازی مصطەفا کەمال پاشا شەمەندۆفرێکی تورك بۆڵشەویکەکان ڕەضاخان حکوومەتی ئێران حکوومەتی یۆنان حکوومەتی ئێران ڕەئیس جمهووری هیندنبۆرغ مەلیکی ئەفغانستان
ژ ٨٧:	ئیعدام لە ڕووسیە شیرکەتی نەقلییەی حیجاز حرووفی لاتینی
ژ ٨٨:	جەلالەتی مەلیك لە لەندەن شاهی ئێران زیارەتی ئەنقەرە ئەکات ئەمیر عەبدوڵلا
ژ ٨٩:	واپۆرێکی ئیطاڵیا غەرق بووە موفاوەضات تیجارەتی ڕووس لەگەڵ عەرەبستانا

	مەسئەلەی عیراق لە عوصبەتول ئومەمدا طاعوون لە هیندستانا قصە لەعەلەیهی ڕەئیس جمهووری یۆنان عوموومی سوفەراکانی دووەلی ئەجنەبی لە تورکیا چەرکەسەکانی غەربی تورکیا
ژ ٩٠:	جەلالەتی مەلیك فەیصەڵو جەعفەر پاشا موذەکەرەی ئامریقا کوڕی غەلیومی ئەڵمان غاندی‌ی مەشهوور سەفیری ئێران لە ئینگلتەرەدا ئێستاش عوصیان دەوام ئەکات لە کوردستانی شیمالیدا تەقریری ئینگلیز لەخوصووص عیراقەوە دراوە بە عوصبەتول ئومەم
ژ ٩١:	سوورییەکان لە تورکیا جەلالەتی مەلیك حسێن جەلالەتی مەلیك جۆرج نیشانێکی تەبەڕوعی ئەمیر عەبدوڵلا فەرمووە قووەی نیظامییەی بریطانیا لە چین سیاحەتی وەزیری موستەعمەراتی بریطانیا قەرضی بریطانیا لەسەر دەوڵەتەکان خەلیفە سولطان عەبدولمەجید نوفووسی تورکیا ئەلەکتریق لە طەهران حکوومەتی ئێران طەیارە لەسەر دەماوەند لەبەینی ڕووس‌و ئێرانا
ژ ٩٢:	قەرضی ئەهالی‌ی بریطانیا عەشائیری نەجد تەعەڕوضی نوقطەیەکی عیراقیان کردووە ئیتیحادی جەمعییەتێك بۆ مەحوی بۆڵشەویکێتی ڕەفیقی طەیارەی بێ‌ئینسان
ژ ٩٣:	یۆنانیش خەریکی موعاهەدەیە بودجەی تورکیا هودا خانم شەعراوی مەلیکی ئەفغان ئیطاڵیا موتەئەثیرە ئیستێرن بانق ڕەفیق ئەدۆڵف ئەو طەییارەی کە چووە بۆ هیندستان موفاوەضە لە لەندەن بەصوورەتێکی باش جەرەیان ئەکات

	به تەلەفۆن لەگەڵ واپۆڕەکان قسەکردن ٧٢ شەخص لە ئەستانبووڵ حەبس کراوە موخالەفەت لەبەینی گەورەکانی بۆڵشەویکا جەلالەتی مەلیك
ژ ٩٥:	مەلیکی ئەفغان سێر هانری دۆبس موعتەمەدی سامی بەعضی لە عەشائیری نەجدی غریو لە ئیطاڵیا ڕێگای هەوائی لەبەینی مەشهەدو موحەممەڕەدا جەمعییەتی تەحدیدی سیلاح ئیعدام نامێنێ ئیبنول سوعوود ئۆتۆمۆبیل ئەکڕێ
ژ ٩٦:	کوردستانی شیماڵی و ئیدارەی مەخصووصە ژپلینێکی ٨٠ کەسی ئینتیخاباتی بەلەدییەی لۆندەرە گۆیا لە ئەمریقادا موسەکیرات مەنع کراوە هودا خانم شەعراوی فەلەسطین قەرض ئەکات
ژ ٩٧:	مەلیکی ئەفغان نیشان لە قەیصەری مەعدەنی خەڵووزی ئاسن دۆزراوەتەوە سەفیری تورکیا لە ئەمریکا تونێڵێکی گەورە ئیستاسیۆنێکی قووەی هەوائییە سەرما ئەڵمانەکان حیمایەی چینی جنووبی ئەکەن خەبەری نەجد یۆنان قەرض ئەکات مەوعاوەنەتی عەمەلە بێ ئیشەکانی فەلەسطین
ژ ٩٨:	مەلیکی ئەفغان لوئید جۆرج سەرمای ئەمریقا سووریە لە مەجلیسی فڕانسەدا قونصووڵی ئیطاڵیا لە ئۆدەسا کوژراوە لەئەمریقاوە ئاڵتوون ئەبەن بۆ ئەورووپا تورکەکان لە ئەمریقا پارەی قەرض ئیطاڵیا و تورکیا

	شەمەندۆفری ئەلەکتریق
	فورطەنە لە لەندەن
	مەسئەلەی تەسوییەی قەرضەکانی حکوومەتی عوثمانی
	حودوودی بەینی تورکیاو سووریە
	قانوونی ئەساسیی حکوومەتعی شەرقی ئوردن
	پارەی تورك
	بەحرەین و ئێران
	مەلیکی ئەفغان
	زەلزەلە
	حکوومەتی ڕووسیا مەئموورەکانی نەفی ئەکات
ژ ٩٩:	جەمعییەتێکی سیڕری لە ئەستانبووڵ
	قونسلۆسی بریطانیا لە تورکیا
	قەبرستانێکی عەصری لە ئەنقەرە
	ئیتیفاقی میصرو بریطانیا
	سوقووطی قابینەی حکوومەتی لوبنان
	مەجلیسی عومووميی لۆندەرە
	مەلیکی ئەفغان
	ئێران ڕووپیە مەنع ئەکات
	فەقیرەکانی ئێرانی لە بەغداد
ژ ١٠١:	زیارەتی مەلیك و مەلیکەی ئەفغان بۆ پارس و بەرلین
	نەهێشتنی سیلاح
	بۆڵشەویکەکانی تورك
	مەسئەلەی وەزیری بەحرییەی تورك
	تەبەڕڕوعاتی مەلیکی ئەفغان
	هیندستان ولیجنەی تەحقیقاتی ئینگلیز
ژ ١٠٢:	ڕووسیەو ئێران
	موخابەرە لەبەینی طەهران و ئەنقەرەدا
	قەرضی یۆنان
	وەزیری بەحرییەی تورك
	مەکتەبی کچانی ئەمریقا لە برووسە
ژ ١٠٣:	موعاهەدەی بەینی فرانسەو ئەمریقا
	لە مەکتەبێکی کەلکەتەدا لەبەینی طەڵەبەکانا شەڕ بووە
	موعاهەدە لەبەینی تورك و ئیسویچدا
	ئیستیعفای وەزارەتی سووریا
	مەلیکی ئەفغان زیارەتی ئیسویچرە ئەکات
ژ ١٠٤:	سیاسەتی ئینگلیز لە عیراق
	مەلیکی ئەفغان و زیارەتی لۆندەرەی

	قسەی مەلیکی ئەفغانستان لەبەینی تورکیا و یۆنانا لە حودوودی ئەفغان و هیندستانا مەلیکی ئەفغان
ژ ١٠٥:	سیاسەتی ئەفغانستان بۆمبایەك لە سلانیك ئینفیجاری کردووە تەعیینی ولیەم نیرل بۆ پارس چوارصەد شەخص تەلەف بووە وەفاتی ئیسکویث بینایەکی سەفارەتخانە
ژ ١٠٧:	عوصبەتول ئومەم شەمەندۆفری ئێران ئێران لە موحەممەرەو ئەطرافی ئیدارەی عەسکەریی ئیلغا کردووە مەلیکی ئەفغانستان موعاهەدەی بەینی شەرقی ئوردن و حکوومەتی بریطانیا لە بەحری قەزدبین فورطەنە لە ئەناطولدا سەرما لەبەینی شام و بەیرووتا وەرەثەی سولطان عەبدولحەمید داوای ئەملاکەکانیان ئەکەن مەلیکی ئەفغان کچی جەلالەتی مەلیك جۆرج
ژ ١٠٩:	ڕەئیسول وزرای میصر بۆڵشەویکی لە فڕانسەدا خەطی شەمەندۆفری ئێران ئاڵتوون بە طەیارە نەقڵ ئەکەن زاوای ئیمپراطوری سابیقی ئەڵمان
ژ ١١٠:	مەسئەلەی میصر ڕەفیق ترۆتسکی تورکیەو لادینێتی شیرکەتی نەوتی فارس
ژ ١١٣:	مەلیکی ئەفغان مالییەی ئێران سێر کلایتۆن مەلیکی ئەفغان و مەلیکە فڕانسە قەرضی حکوومەتی بریطانیا تەئدییە ئەکات بەینی تورك و حکوومەتەکانی تر شەمەندۆفری ئێران

ژ ١١٦:	ئێران بۆ ئەورووپا قوتابی ئەنێرێ لەخوصووص ئیعتیرافی ئێران بە حکوومەتی عیراق مەلیکی ئەفغان لە ئەنقەرە
ژ ١١٧:	عەدەدی حەجاجی ئەمساڵ موناسەبەتی تەتویجی جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی عیراق موحارەبەی بەینی ژاپۆن و چین هەرایەك لەبەینی صەهیۆنیو شیوعیەکانا
ژ ١١٩:	مەلیك و مەلیکەی ژاپۆن ئینگلتەرە زۆر ئیهتیمام لەگەڵ طەیارە ئەکات قیطارێکی شەمەندۆفر لە خەط دەرچووە حکوومەتی هیند ئیتیفاقی بەینی ئەمریقا و فرانسز موعاهەدەی بەینی ئیطاڵیا و تورکیا مصطەفا کەمال پاشا زیارەتی ئەستانبووڵ ئەکات مەلیك و مەلیکەی ئەفغان
ژ ١٢٠:	جێگایەك دۆزراوەتەوە پڕە لە ئەڵماس ئەفغان سێ طەیارەی پەیدا کردووە مەسئەلەی قەرضی عوثمانی لە فڕانسە تەواو بووە ماکینەی فۆطوغرافیك کە ڕەسمی مەعیدەی پێ ئەگیرێ تورك موعەللیم ئەنێرێ بۆ ئەفغان قابینەی میصر سوقووطی کرد لافاو لە ژاپۆن پۆستەی هەوائیی بەینی ئێران و بریطانیا
ژ ١٢١:	مەحکەمەی ئارناوود حوقووقی ژن عەمەلەی ژاپۆن هەرە گەورەترین طەیارە چینییە وەطەنیەکان نەتیجەی لافاوی ژاپۆن وەلیعەهدی بریطانیا سیاحەت ئەکات لەبەینی ئێران و حیجازدا مەندووبی سامیو قائیدی عامی فەلەسطین لە چینا موحافەظەی ئەخلاق ئەکرێ ئیحتیقال لەخوصووص ئیستیقلالییەتی ئەمریقاوە واریداتی (پاناما)
ژ ١٢٢:	غەزەتەی شیکاغۆ تریبوون قابینەی تازەی یۆنان

رەئیس جمهووری مەکسیقا هەورەتریشقە مۆمیای فیرعەونەکانی میصر رەئیسی قابینەی تازەی میصر	
مەجلیسی مەبعووثانی میصر داخراوە جوابی وەزیری خارجییەی حکوومەتی بریطانیا دەعوەتی مەلیکی بریطانیا لە میصرا هەراوهوریا ئەنفاقی طەنجە سولطانی عەمان عەسکەری ئەمریقا لە چین گەڕاوەتەوە پۆستەی هەوائی لە هەموو ئەناطولڵا لەبەینی ئیطاڵیا و یۆنان فورطەنە لە بەحری موحیطی هیندیدا یۆنان و مەلەکی خەطی شەمەندۆفری ئێران لە ئیطاڵیادا پرۆپاغاندەی بۆڵشەویکی	ژ ١٢٣:
مۆزەخانەی طوپ قاپوو بۆڵشەویکەکان دزی ئەکەن ئێران و حیجاز وەزیری بیلاطی ئێران لە لەندەن وەفاتی فیلەسووفێکی ئینگلیزی رەمزی ماکدۆناڵد مەجلیسی مەبعووثان و ئەعیان میصر: بەیاناتی میستەر چەمبرلاین لۆرد لوید سێر گلبەرت کلاتین	ژ ١٢٤:
تەئجیلکردنی مەبعووثانی سووریە تەیموور طاش وەزیری ئێران طەیارەیەکی پۆڵۆنیا موذاکەرەی بەینی عیراق و حیجاز ئەفغان و ڕێگای شەمەندۆفر لەبەینی ئیسویچ و ئێرانا لەبەینی چین و بریطانیادا	ژ ١٢٥:
مصطەفا کەمال پاشا ئەناطوڵی ئەگەڕێت و خەڵقی دەعوەت ئەکات بۆ تەعلیمی حرووفی تازە نەوتی موصڵ نەوتی مووصڵ بۆ حەیفا	ژ ١٢٩:

	مەندووبی سامی‌ی سووریا بازاڕی ئۆتۆمۆبیل لە ئینگلتەرە لە تورکیادا مەکتەبێك بۆ گەورەکان طەڵعەت قیابەگ مومەثیلی تورکیا لە عیراق ژن لە ئینتیخاباتا نەقلییات بەطەیارە ئافرەت لە ئەفغانا
ژ ۱۳۰:	لەبەینی نەجدو عیراقا فابریقەی کاغەذ لە تورکیادا حکوومەتی میصر چەند غەزەتەیەکی مەنع کردووە سولطانی مەسقەط ئیتیفاقی بەحری
ژ ۱۳۱:	ثەروەت پاشا ۹۰۰۰ ئۆتۆمۆبیل لە تورکیا وەزیری موفەووەضی ئێران تەیموور طاش وەزیری ئێران سیاحەتێکی هەوائی نائیبی وەزیری طەیەرانی ئینگلتەرە جەلالەتی ئیبنول سوعوود وەنیزەلوس
ژ ۱۳۲:	حادیثەیەکی موئلیم وەزیری داخلییەی ئێران ڕەئیسی وەزارەتی قەنادا ڕەفعی حیجاب لە ئەفغانسان مەسئەلەی غەزەتەچییەکەی ئەمریقا لەخوصووص نەشری موعاهەدەی بەحرییەکەی بەینی ئینگلیزو فڕانسەدا.. تەحتەل بەحرییەکی فڕانسە بەینی چین‌و ژاپۆن ئەحمەد زوغۆی مەلیکی ئارناووت
ژ ۱۳۳:	ئێران بۆ ئەورووپا طەڵەبە ئەنێرێ مەوجوودی عەمەلە بێئیشەکان لە بریطانیادا جەژنی خەڵاصی ئەستانبووڵ ئیستیعفای لۆرد برکنهید سەفەری ئەمیر عەبدوڵڵا
ژ ۱۳٤:	تەئەهولی وەلیعەهدی ئێران حەربی یەمەن تەنفیذی قانوونی ئەساسی‌ی چین

	حکوومەتی حیجاز مەنعی بۆڵشەویکەکان لە وەظائیفی حکوومەتیدا
ژ ۱۳٥:	وەزیری موفەووەضی بریطانیا لە حکوومەتی ئێرانا طاعوون لە چینا ضابطی ئۆردووی ئەفغان ڕیاسەتی جمهوورییەی ئەمریقا میستەر بولدوین لە ئیطاڵیادا حەفلە
ژ ۱۳٦:	عەرەبەکان ئێران تەرك ئەکەن یۆنان لەگەڵ دراوسێکانیا مەجلیسی مەبعووثانی ئێران حودوودی تورك‌و سووریە بەینی تەورك‌و بولغار لەبەینی حودوودی سووریەو تورکیادا حوقووقی ژنی فەلەسطین لە ئینتیخاباتا حکوومەتی بۆڵشەویك‌و ئەمریقا ئیغتیشاش لە ئێرانا ئیعتیرافی مەلەکیەتی‌ی ئەحمەد زوغو بەگ شاهی ئێران لە عەبادانا ئیختیراعی ئێرانییەك
ژ ۱۳۷:	سیاسەتێکی سپری لە بەینی دووەلی ئەورووپادا بەدرۆخستنەوە ملیۆنێك فرانق ئەهالی‌ی ئەنقەرە بەپێ سیاحەت نەحاس پاشا بەرائەتی کردووە دەفعی مەلاریا موتەخەصیصەکانی ئەمراضی عەقلییە مەسئەلەیەکی غەریب عینوانی ڕەسمی‌ی مەقامەکان سوقووطی قابینەی فرانسز تەئجیلی مەجلیسی تەئسیسی‌ی سووریە
ژ ۱۳۸:	لۆرد برکنهید وەلیعەهدی بریطانیا ئەحواڵی ئێران-ئینتیخاباتی ژن مەسئەلەی شاپقە وەزارەتی ڕۆمانیا

	خیطابی میستەر بولدوین قاتیلی ڕەئیس جمهووری مەکسیك سەفەری میستەر هوڤەر مەسائیلی عیراق سێر چەمبرلاین مەلیکی ژاپۆن
ژ ١٣٩:	ئەفغان خەریکی فەننی تەمثیله لۆرد کوشندۆن یەنار طاغی‌ی ئاثینا ڕەعییەی حیجاز لە میصر تەعدیلی خوطبەی عەرشی بریطانیا واپۆرێکی ئینگلیز ئێرانیەکان لە بەحرا داوای ڕێی تیجارەت ئەکەن
ژ ١٤٠:	واپۆرێکی حەربی‌ی ئەڵمان حودوودی سووریەو تورکیا مەسئەلەی میصر باران لە حیجاز مسیۆ پۆنسۆ ئیعتیرافی لۆرد لوید مەسئەلەی حودوودی بەینی سووریەو تورکیا صیحەتی شاهی ئێران وەزارەتی پوانکارە وەزیری موفەووەضی ئەفغان قونسولۆسخانەی حیجاز لە تورکیادا
ژ ١٤١:	شاخی ئاگرینی ئاتنا جەردەی بەحری لە چین تورکەکانی قافقاس ڕەبطی هەموو ئیمپراطورێتی‌ی بریطانیا بەیەکەوە موهاجەرەتی ئەرمەنی مەکتەبێك بۆ موستەشرقین طەڵەبەی تورك زیارەتی ئیطاڵیا ئەکەن وەنیزەلۆس زیارەتی تورکیا ئەکات طەڵەبەی مەکاتیبی تورکیا فەیەضانی نەهری میسیسیپی نەخۆشی و نامیزاجی‌ی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا
ژ ١٤٢:	صیحەتی جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی بریطانیا ثەروەتێکی زۆر

	قونسلۆسی ئیرلاندا له ئەڵمان موعاهەدەی عەسکەری ضددی ڕووسیا تەحقیقاتی مەسئەلەی غەرقی واپۆڕی فستریس ئیفاقەی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا بەینی چین و ژاپۆن شەمەندۆفری عیراق لیجنەی دائمیی حودوودی موصڵ و تورکیا گەورەیەکی هیندستانی داخستنی مەکتەبێکی فرانسز ئەفغانستان و تەحریمی حەرب
ژ ١٤٣:	وەلیعەهدی خۆشەویستی بریطانیا قاتیلی سەفیری بریطانیا ڕێککەوتنی بریطانیا و ژاپۆن حیسسییاتی ئەمریقایی موقابیل بە جەلالەتی مەلیکی بریطانیا سەفارەتخانەی ئەڵمان له تورکیادا مەسئەلەی عیراق صیحەتی جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی بریطانیا گیایەك وەکوو لۆکە موساواتی بەحری تەعویضاتی حەربی سەفیری ئەڵمانیا له ڕووسیا جەمعییەتی طەیارە ئەمیراڵی بەحریی ئەڵمانیا صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا
ژ ١٤٤:	وەضعییەتی ئێران موفاوەضەی بەینی یۆنان و تورکیا ئیحتیمالی تێکچوونی هەیە ئەفغان ئیشتیراکی میثاقی کیلۆج ئەکات ئینتیدابی فرانسە له سووریە حکوومەتی هیند دەعوەتی جەنەراڵ غۆرۆی کردووە چوار جاسووسی ئەڵمان سێر چەمبرلاین
ژ ١٤٥:	فابریقەی فۆرد له ئەستانبووڵدا وەلیعەهدی خۆشەویستی بریطانیا زیادیی نوفووسی حکوومەتی ڕووسیا جەلالەتی مەلیکی موعەظەم مەلیکی ئەفغان سەفیری ئەڵمانیا بۆ ڕووسیە

	ڕەعییەی ئارناوود لە میصرا ئەهالی تراکیا
ژ ١٤٦:	ئینقیلابات لە حیجازا صیحەتی جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی بریطانیا سەفیری عوموومی‌ی میسر بۆ عیراق کەشفی جەمعییەتێك کە خەریك بوون ڕەئیس جمهووری ئەمریقا بکوژن غەزەتەی وەفدی میصری وەلیعەهدی بریطانیا حەرەکەتی ئەرض لە ئزمیر تورکیا و حورووفی لاتینی فابریقەیەکی خوری لە ئەطەنەدا
ژ ١٤٧:	صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا صیحەتی جەلالەتی مەلیکی ئینگلتەرا شەفەقەتی وەلیعەهدی ئینگلتەرە بەرامبەر بە عەمەلە موعاهەدەی دووەلی و ئێران ئینقیلابی ئەفغان حکوومەتی پاراگوای ئەمریقا عوصبەتول ئومەم و موحارەبەی ئەمریقا فیلۆیەکی طەیارە بۆ عوصبەتول ئومەم موحارەبە لە ئەمریقادا
ژ ١٤٨:	ئینقیلاباتی ئەفغانستان وەضیعییەتی ئێران ئێران بەینی چین و بریطانیا دەنگی جەلالەتی مەلیك جۆرج ئینقیلاباتی ئەفغانستان
ژ ١٤٩:	ئەسبابی ئینقیلابی ئەفغان چین و ئەڵمانیا ئینقیلاباتی ئەفغانستان موعاهەدەی تازەی ئەڵمانیا و ڕۆمانیا ئیطاڵیا لە طەرابولسدا بەینی ڕووس و چین حکوومەتی حیجاز و حەج بەینی پاراگوای و پۆلیڤیا (بێ‌تەل)ی ئێران جەمعییەتی تەحەیدی سیلاح ئەحواڵی چین

	حکوومەتی ئەرجەنتین فڕانسز طەڵەبەی هیندستان ئینقیلاباتی ئەفغان
ژ ١٥٠:	ڕابیطەی عەرەب بەیەکەوە ڕووسیەو فڕانسە ئینقیلابی ئەفغان حەربی ئەمریقا وەزارەتی طەیەرانی بریطانیا قووەتی حکوومەتی بریطانیا لە شانغهایدا فرۆشتنی موجەوهەراتی تورك ئەنقەرەی تازە دینی بەهائی لە تورکیادا شارلی شابلن تورکیاو حورووفی لاتینی ئیمتیحانی مەئموورینی تورکیا میزانییەی فڕانسە بە ماکینە پیاودروستکردن
ژ ١٥١:	صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا عەودەتی ڕەئیس جمهووری‌ی ئەمریقا کۆلۆنیل لۆرانس بێتەلی هۆلاندا طەیارەی ئەمریقا
ژ ١٥٢:	مەلیکی ئەفغان ڕایکردووە بۆ قەندەهار صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا ئەڵماس مارشاڵ فوش موستەشار وەزارەتی خارجییەی ئیتاڵیا وێرگووی جەهالەت میستەر فۆرد جەمعییەتی ئەقوام
ژ ١٥٣:	فابریقەی فۆرد لە ڕووسیە قووەی عەسکەرییەی چین صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا نەخۆشی‌ی مارشاڵ فوش ئەفغانستان تونێڵی مانش

	ئەهالیو پۆلیسی پارس
ژ ١٥٤:	بۆمبایەك بە سەهوو هاوێژراوە قونسلۆسی ئینگلتەرە لە ئەفغان صیحەتی جەلالەتی مەلیك جۆرج مەندووبی سامیی سووریە سەقاو پاشای ئەفغان صیحەتی جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی بریطانیا وەلیعەهدی بریطانیا جەمعییەتێکی سیڕی لە تورکیا موتەخەصیصینی ئەڵمان لە ئێرانا فەخامەتی سێر هانری دۆبس
ژ ١٥٦:	کوڕی ئەمانوڵلاخان بۆڵشەوێکێتیلە ژاپۆندا کۆبوونەوەی وەهابییەکان بەینی ئەمریقاو بریطانیا لۆرد بیلفەر برووك صیحەتی جەلالەتی مەلیك جۆرج طەیارەیەکی ئینگلیز کوێتو وەهابییەکان تەرەقییاتی بیّتەل بەفر لە تورکیادا تەجروبەیەکی هەوائی موعتەمەدی سامیی عیراق وەزیری خارجییەی ڕووسیاو تورك
ژ ١٥٧:	صیحەتی جەلالەتی مەلیك جۆرج بودجەی بەحری لە ئەمریقا لە ڕووسیەدا نان ئەفغان ئینقیلاباتی ئەفغان حکوومەتی حیجاز موعاهەدەی یەمەنو ڕووس وەزیری خارجییەی ئەڵمانیا سەرمای تورکیا ئەو قووەتەی کە کابولی گرتووە ئەمانوڵلاخان چی ئەکات موفاوەضەی سووریەو فرەنسە تەئریخ تیکرار ئەکاتەوە

	مەندووبی سامی‌ی تازەی عیراق ئەفغان نەخۆشی‌ی مارشاڵ فوش مەندووبی تازەی عیراق شەڕی بەینی موسڵمان و هندۆس مەندووبی تازەی عیراق فابریقەی شەکر لە ئێرانا بۆمبای تەضميناتی حەربییەی ئەڵمانیا
ژ ١٥٨:	صیحەتی جەلالەتی مەلیکی ئەفغان نادرخانی ئەفغانی عەمەلەی بریطانیا ئەفغان موعاهەدەی بەینی ئەمریقا و عیراق موفاوەضەی بەینی ئینگلتەرەو ئیبنول سوعوود کەشفییاتێکی موهیم مەحکەمەی تورکیا تونێلی مانش سەفرەی جەلالەتی مەلیکی عیراق جەمعییەتی تەئریخییەی ئەمریقا فەخامەتی سێر هێنری دۆبس مەسئەلەی حەج بەیانی موراقیبی نوقوودی هیندستان-١
ژ ١٥٩:	صیحەتی جەلالەتی مەلیك جۆرج دوو طەیارەی ئینگلیز ئەفغان لافاو لە یۆناندا هەرای داخیلی چین وەقتی ژنهێنان لە هیندستانا بودجەی عەسکەری‌ی بریطانیا بەیانی موراقیبی نوقوودی هیندستان-٢
ژ ١٦٠:	میثاقی کیلۆگ سەرمای تورکیا ئیطاڵیا خوێی بەحری مەییت بودجەی وەزارەتی طەیەرانی ئینگلیز دەعوەتی وەلیعەهدی بریطانیا

	ئەمانۆڵلاخان میقرۆبی طاعووم لە بۆمبادا فیلۆیەکی طەیارە بەینی عیراق و ئێران فەخامەتی مەندووبی تازەی عیراق سەفیری بریطانیا لە ئەفغان کۆلۆنێل لۆرانس قانوونی ئەساسیی سووریە
ژ ١٦٢:	بەینی یۆنان و چیکۆسلۆڤیا ئیلغای دیوانی عورفی لە تورکیا صیحەتی مەلیك جۆرج وەفاتی قوماندانێکی بریطانیا میثاقی کیلۆگ فەیەضانی ئاو لە حکوومەتی ئەمریقادا بەینی تورکیا و بولغار ئەفغان بەینی یۆنان و بۆلغاریا کردنەوەی مەکتەبەکان
ژ ١٦٣:	میقداری جەزایەك کە لە میصر سەنراوە حودوودی سووریەو تورکیا توتونی ئێران جمهووریێتیی لوبنان گەورەیەکی عەصابەی تورکستان میصرو ئینگلیز وەفاتی مارشاڵ فوش ئیتیفاقی پۆستەی بەینی ئێران و عیراق
ژ ١٦٤:	بودجەی موستەعمەراتی بریطانیا میصرو ئیبنول سوعوود وەکیلی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا ئەفغان تەشبیعی جەنازەی مارشاڵ فوش موعاهەدەی عیراق
ژ ١٦٥:	وەضعییەتی ئەفغان میستەر غاندی تەئلیفی عوسبەتول ئومەمێکی شەرقییە عەودەتی وەلیعەهدی بریطانیا صیحەتی جەلالەتی مەلیك جۆرج

	قونسلۆسی ئەڵمان لە عیراق خەزێنەی حکوومەتی ئینگلیز
ژ ١٦٨:	بەفر لە ئیزمیر مەسئەلەی غەرقی واپۆڕی ئینگلیز لەطەرەف ئەمریقاوە چین
ژ ١٦٩:	ئەفغان مەسئەلەی قەرضی ئەڵمانیا قوتابییەکانی سووریە ئیسپانیا کوللییەکانی داخستووە سێر چەمبرلاین و سنیۆر مۆسۆلینی نەوتی سووریە لە پۆرتکیزا هەراوهوریا بەینی ئیتاڵیا و یۆگۆسلاڤیا ترۆتسکی ی رووس ژاپۆن و چین کچی سولطان موراد کۆمەڵێکی ئێران دێتە عیراق قوتابی ی بەحرەین
ژ ١٧٢:	ئەفغانستان کوشتنی بەچەسەقا باوکی بەچەسەقا وەزیری خارجییەی تورکیا چووە بۆ ڕۆما جەلالەتی مەلیکی عیراق تەبریکی ڕەضا شای کردووە ئیعتیرافی حکوومەتی ئێران
ژ ١٧٣:	شەمەندۆفری ئێران بۆلشەویکی لە میصرا خێری دەوڵەمەندێك ئەفغانستان نادرخان وەزیری طەیرانی بریطانیا پوولی فوش
ژ ١٧٤:	وەزیری خارجییەی تورکیا تۆفیق ڕوشدی بەگ وەزیری خارجییەی تورکیا ئەفغانستان قووەتی ئەمانوڵلاخان زیاد ئەبێ ڕۆژی تەتویجی شاهی ئێران عەمەلەکانی بۆمبای

	تەضميناتی حەربی ئەڵمان مەسئەلەی نيل مەسئەلەی ئينتيخاباتی تازەی بريطانيا كوڕی سێهەمی جەلالەتی مەليكی ئينگليز ئەفغانستان: بەچەسەقا جەلالەتی مەليك جۆرج زەلزەلە (بومەلەرزە) لە ئێران وەقتی ژنهێنان و شووكردن
ژ ١٧٥:	پياوێكی نەنوستوو دەوڵەمەندی‌ی ئومەراكانی هيند ئينتيخاباتی مەبعووثانی ئينگلتەرە حكوومەتی ئينگليز لە عيراقا گرانی لە توركيا موعاهەدەی توركياو ئەمريقا بەينی ميصرو توركيا بەحرييەی توركيا بەينی توركيا و ئەڵمانيا هەراوهوريای ڕووسيە
ژ ١٧٧:	نەخۆشی‌ی لۆرد بلفۆر ئەمانوڵلاخان لە بۆمبايدا سەفينەيەك غەرق بووە كراف ژپلين حكوومەتی ئێران و حيجاز قووەتی ژاپۆن لە چين موهاجەرەت بۆ ئەمريقای موتتەحيدە شيركەتی طەيارەی يونكەرس ئەفغانستان بەينی ئێران و ئيسويچ مەسئەلەی قەرضی ئەڵمان هەراوهوريای عەمەلەكانی شيركەتی نەوتی فارس و بريطانيا طەيارەيەك فوق العادە بەرزبۆتەوە مەسئەلەی قەرضی ئەڵمانيا ئيطاڵيا ڕووسی پرۆتستۆ كردووە لافاوی فورات
ژ ١٧٨:	ئەجانب لە توركيادا بەعضی حوقووقی نادرێتێ غەزەتەكانی ئيطاڵيا بەرامبەر بە زيارەتی تۆفيق ڕوشدی بەگ

	ئەفغانستان مەلیکی ئیطاڵیا زیارەتی ڕۆدۆس ئەکات موحاکەمەی قەدرییەخانم
ژ ۱۷۹:	وەزارەتی حکوومەتی ئینگلیز ئیستیعفای کرد ئێران ئەمانوڵلاخان کۆمەڵەی حودوودی بەینی عیراق و تورک
ژ ۱۸۰:	قابینەی تازەی ئینگلتەرە
ژ ۱۸۱:	فیلۆی هەوائیی ئیطاڵیا مەلیکێکی سێهەم بۆ ئەفغان پەیدا بووە ئیبنول سەقا ئەیەوێ لەگەڵ ئەمانوڵلاخاندا ڕێکەوێ صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا بانقی دەوڵەتی لە سەرمایەی داخیلی لە تورکیادا تەقلیدی نۆطی تورکیا مسیۆ پۆنسۆ جارێ ناچێت بۆ ئەنقەرە لافاو لە هیندستانا قەصری مصطەفا کەمال ڕەئیسول وزەرای پێشووی مەجارستان مەوجوودی مەبعووثی حزبەکانی بریطانیا حکوومەتی ئینگلیزو ئەفغانستان ڕووس و ئەفغان
ژ ۱۸۲:	ڕەئیسول وزەرای ئینگلیز گەڕاوەتەوە لەندەن ئۆردووی ئیطاڵیا زیاد ئەکات مەسئەلەی قەرضی ئەڵمان تیجارەتی ڕووسیەو ئێران ئیستاسیۆنی مەخصووصی جەمعییەتی عوصبەتول ئومەم
ژ ۱۸۳:	ئەفغانستان میستەر ڕۆکفلەری مەشهوور ئینقیلاباتی ئێران
ژ ۱۸٤:	موعاهەدەی بەینی تورک و سووریە پرۆتستۆی تورک لەعەلیهی ئیطاڵیا موعاهەدەی ئێران و عیراق ئیستاسیۆنی بێتەل مومەثیلی حیجازو نەجد لە لەندەن ئەفغانستان
ژ ۱۸۵:	جەلالەتی مەلیك عەلی و ئەمیر عەبدوڵلا ئەمانوڵلاخان

	ئیدارەی ئێران ئەفغانستان ئینقیلاباتی ئێران
ژ ١٨٦:	فیکری ئینقیلاب لە ڕۆمانیا ئەمانوڵڵاخان وەزارەتی پۆرتکیز جەلالەتی مەلیکی میصر حوقووقی ژنە یۆنانیەکان فابریقەیەکی ئەلەکتریکی گەورەترین لە دنیادا ڕێککەوتنی جمهوورییەتی شیلی و پیرۆ
ژ ١٨٧:	ئەمانوڵڵاخان دیوانی عورفی لە ئێرانا نادرخان بە ئالەتی ڕادیۆ فۆطوغراف ناردن لە ئەناطولدا فەیەضان بەینی ڕووس و چین بۆلشەویکەکان لە بەرلیندا
ژ ١٨٨:	بەینی عیراق و ئێران هەراوهوریای ئێران ترۆچسکی و ئینگلتەرە ناظرێکی تورکیا زیارەتی لۆندەرەی کردووە لە ئەنقەرە ئاگر بەربۆتەوە صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا
ژ ١٨٩:	مەسئلەی چین و ڕووس لە طەرابزووندا زەلزەلە لەبەینی ڕووسیەو چیندا موحارەبە جەلالەتی مەلیکی میصر
ژ ١٩٠:	موعتەمەدی سامیی حکوومەتی ئینگلیز لە میصر تەقسیطی قەرضەکانی تورکیا وەفدی میصری تەفتیشی ڕووس و چین حەربی ڕووس و چین لە تورکیادا بۆلشەویکەکان مەسئەلەی میصر لە مەجلیسی عەوامی بریطانیادا ئێران سێ ساڵ وێرگوو لە کوردەکان ناسێنێ ئەمانوڵڵاخان وەزارەتی فڕانسە

ژ	بابەت
ژ ۱۹۱:	ناڕێکییەکی تازەی بەینی ئیطاڵیاو فڕانسە
	مەلیك ئیبنول سوعوود
	بالقی وەطەنیی ئێران
	پادشاهی ڕۆژنامە زیارەتی مۆسقۆ ئەکات
	تورکیا دەعوەتی ئەمانوڵلاخانی کردووە
	نەوت لە ئێرانا
	مولاقاتی مۆسۆلینیو وەنیزەلوس
	بەنزینو نەوتی ڕووس لە ئێرانا
	باران لە ئینگلتەرە
	تەبەڕووعێکی گەورە
	ئینعامی مەلیك فوئاد
	حکوومەتی ئێران عاصییەکانی تەئدیب کرد
	خەطی هەوائیی ئیطاڵیا
ژ ۱۹۳:	فەیەضان لە ئێراندا
	صیحەتی پوانکارا
	مواصەلاتی هەوائیی بەینی ئەمریقاو ئەوروپا
	حکوومەتی فڕانسە لە ئەمریقا بینایەك دروست ئەکات
	قووەی حکوومەتی بریطانیا ڕاین غەلەبە ئەکات
	حکوومەتی تورکیا ئیعتیرافی بە نەجدو حیجاز کردووە
	جەلالەتی مەلیك فوئاد ئەگەڕێتەوە میصر
	مەندووبی تازەی میصر
	ڕووسەکان هوجوومیان کردۆتە سەر چین
	حکوومەتی ئێرانو عیراق
	هەراوهوریاکەی ئێران نەماوە
	مەلیکی میصر
	بەینی ڕووسو ئینگلتەرە
	فڕانسەیش ڕاین بەجێئەهێڵێ
	بەینیچینو ڕووسیا
ژ ۱۹٤:	عیراقیەکان کۆمەڵێك ئەنێرن بۆ لەندەن
	لەبەینی عیراقو نەجددا
	دزێتی لە ئێرانا
	قووەتی ئێران
	ڕووسیە ئەڵێ هوجوومم نەکردۆتە سەر مانچۆریا
	کراف ژپلین
	تەلەفۆنی بەینی ئاوسترالیاو لەندەن
	قۆنت تولکی
	کۆمەڵی کەشافەی دەولی

	موعاهەدەی عیراق و ئێران لەغوی موعاهەدەی ئەڵمان و تورکیا ئیستیعدادی چین لە مانچۆریادا قووەی بەحری ڕووسیا جەلالەتی مەلیک حسێن بەچەسەقا مەندووبی سامیی تازەی میصر فابریقەی فۆرد کوڕی ڕەئیس عەشیرەتەکانی ئێران نوفووذی ئەڵمان لە ئێرانا
ژ ١٩٥:	کراف ژپلین قووەتی حەبیبوڵڵاخان فیرار ئەکەن ئیعتیرافی ئەمریقا بە ڕووسیا خەبەری ئستیعفای عیصمەت پاشا صیحەتی جەلالەتی مەلیکی بریطانیا بەینی چین و ڕووسیا تەلغرافی موبارەکباییی جەلالەتی شاهی ئێران مردنی جەنەڕاڵ فۆن سندرسنی ئاڵمان کراف ژپلین وەضعییەتی مەلیك ئیبنول سوعوود خراپە
ژ ١٩٦:	مەسئەلەی قەرضی ئەڵمان دەعوەتی میستەر سنۆدن موعتەمەدی سامیی میصر ئەفغانستان هەرای بەینی عەرەب و جوولەکەکانی فەلەسطین ئەحواڵی فەلەسطین لەسەر مەسئەلەی فەلەسطین-بەیرووتیەکان لە شامدا فەلەسطین-عیراق میستەر ماکدۆناڵدو فەلەسطین کۆمەڵی حکوومەتی حیجاز پۆستەی میصرو بریطانیاو عیراق بەیانی وەزارەتی مالییە
ژ ١٩٧:	بەینی ئێران و حیجاز ویصایەتی فەلەسطین تەلەفییاتی فەلەسطین وەضعییەتی شارەکانی فەلەسطین

	غەزەتەکانی فەلەسطین سەربەست کراون غەزەتەکانی حزبی موحافیظین فەلەسطین ئیعانە بۆ ئیسلامەکانی فەلەسطین بەیانی موعتەمەدی سامیی فەلەسطین هەیئەتی حاکیمە بەینی فرانسەو بریطانیا میستەر ماکدۆناڵد موعاهەدەی ئێران ئەڵمانییەکی پیر ڕۆژنامەچییەکان لە عوصبەتول ئومەم ئەمانوڵڵاخان دێتە ئەستانبووڵ مەلیك ئیبنول سوعوود عاصیەکان تەئدیب ئەکات
ژ ۱۹۸:	کۆمەڵکی ئەثەری لە لەندەنەوە دێتە کوردستان خانووێك بۆ عوصبەتول ئومەم فەلەسطین لە قودسا
ژ ۱۹۹:	سەفیری ئەمریقا طوغیانی نەهری نیل ۲۲ طەیارە سووتاوە لە ئەڵمان ئاگر بەربۆتەوە بەینی ڕۆمانیاو بۆڵغاریا کراف ژپلین موعاهەدەکەی ئینگلیزو میصر کۆمەڵی تەحقیقاتی مەسئەلەی فەلەسطین
ژ ۲۰۰:	فەلەسطین صیحەتی جەلالەتی مەلیك جۆرج قەرضی ئیطاڵیا قانوونی تازە لە ئیطاڵیا بەپیرەوەچوون-ئیستیقبالی بەطەلی گەورەی کراف ژپلین گرانی لە ڕووسیا موئتەمەری طبیی دەولی
ژ ۲۰۱:	لە تورکیادا زەلزەلەی بەشیددەت مەندووبی سامیی میصر لە هیندستاندا ئینتیحار بە خۆبرسی هێشتنەوە شێخ تەفتازانی
ژ ۲۰۲:	سەرمای ئەناطولی

	کۆمەڵێکی ئاشتکردنەوەی ئیسلام و جوولەکە فیکری ئیطالیا بەرامبەر بە فەلەسطین کوشتنی بەچەسەقا ثورەییاخانم ئەبێ بە کەتۆلیك وەکالەتی ڕەئیسی قابینەی بریطانیا بەینی ڕووسیەو بریطانیا فەیەضان لە هیندستانا تەقلیدی بانقنوطی هیندستان وەفاتی دوقتۆر شتریزمان حکوومەتی فڕانسە بەرامبەر بە وەفاتی دوقتۆر شتریزمان بەینی ڕووسیەو ئینگلتەرە بەینی ڕووس و چین سووریە سەفەری وەزیری خارجییەی تورکیا مەسئەلەی فەلەسطین ئیستیعفای قابینەی میصر ئەفغانستان
ژ ٢٠٣:	خەبەری وەفاتی دوکتۆر شتریزمان لە لەندەندا تەعزییەنامەی حکوومەتی بریطانیا حکوومەتی ئەڵمان مەجلیسی ڕیخشتاغ فڕانسزەکان وەزیری خارجییەی ئەڵمان ڕەئیسی ڕاسیمەی تەدفینییەی دوقتۆر شتریزمان حزبی ئەحرای بریطانیا بەینی تورکیا و یۆنان ئینتیخابی ڕەئیسی حزبی عومال تەئەهولی مەلیکی بوڵغاریا پرۆتستۆی ئەڵمان بەرامبەر بە چین ڕەئیسی جەمعییەتی تەئسیسییەی سووریە صەنایعی سووریە موڵکەکانی تەبەعەی سووریە لە تورکیادا مەبعووثیکی ئیتشیراکیی فڕانسە هاتۆتە سووریە
ژ ٢٠٤:	مصطەفا کەمال پاشا جیابوونەوەی کوردەکان لە تورکیا بۆ سەفیرەکانی خاریجی لە ئەستانبووڵدا لە تورکیادا پۆلیسی ژن

	قابینەی تازە میصر دوو وەزیرەکانی بریطانیا لە میصرا ئیبنول سوعوود ئەفغانستان: شەڕ کەوتۆتە دەرگای کابولەوە
ژ ٢٠٦:	ئینگلتەرەو ئەڵمان نزیک ئەبنەوە بەیەک موحاکەمەو ئیستیجوابکردن بە واسیطەی ڕادیۆوە ئەفغانستان: چوونەوەی ئەمانوڵلاخان بۆ سەر تەخت فەلەسطین حزبی عومالی ئاوسترالیا گراف ژپلین لە قونسلۆسخانەی عیراقدا لە میصر سیاسەتی عەدلی پاشا عولەمای دین لە ئێرانا قووەی بەحرییەی ئینگلیز لە چەناقەلعە جەژنی وەطەنیی چین دزینی مرواریيەکی بەقیمەت موسابەقەی ئۆتۆمۆبیل لە صەحرای کەبیردا صەنایعی ڕووسیە لەبەینی حودوودی سووریەو تورکیادا چل کەس کوژراوە مەندووبی بەلچیکا بە فوجئەت مردووە
ژ ١٠٧:	ئەفغانستان: بەچەسەقا نادرخان تەهدید ئەکات نادرخان بوو بە مەلیکی ئەفغان
ژ ٢٠٥:	حکوومەتی بریطانیا دەعوەتی پێنج دەوڵەتە گەورەکانی تری کردووە بۆ مەسئەلەی تەحدیدی تەسلیحات حکوومەتی ئێران قەوانینەکانیی ئەگۆڕێ فابریقەیەکی قوماش چنین لە ئێرانا ئەفغانستان ئەمانوڵلاخان نادرخان بەچەسەقا تونێلی جەبەل الطارق میستەر ڕامزی ماکدۆناڵد کتێبی سەوزی محەمەد مەحموود پاشای میصر حکوومەتی قەنادا=ڕووسیا ئەڵمانیا موعاوەنەتی ماڵی ئەو کەسانە ئەکات کە لە حەربدا کوژراون تەضميناتی خەزێنەی ئەڵمانیا فڕانسە ڕێگای هەوائی دروست ئەکات

فەلەسطین مەلیك عەبدوڵڵا خەڵقی دكتۆر شتریزمان سەفینەیەكی تری هەوائیی ئەڵمان بەینی رووس و بریطانیا بانقی وەطەنیی ئێران بەیاناتی میستەر هندرسن وەزیری خارجییەی بریطانیا بەرامبەر بە عیراق ڕۆژی تەتویجی جەلالەتی مەلیكی میصرو تەلغرافی تەبریكییەی مەلیكی عیراق ئیطاڵیا ئیجابەتی دەعوەتەكەی بریطانیای كردووە تونێلی جەبەل طارق فەلەسطین مووەفەقییەتی حزبی عەمەلەی ئاوستڕالیا	
ئێران جەلالەتی ڕەضا شاه زیارەتی ئازربایەنجان و كوردستان ئەكات تەعزییەنامەی حكوومەتی ئێران مەجلیسی عەوامی بریطانیا بەینی نادرخان و رووسیە خەطی شەمەندۆفری ئێران خەستەخانەی ئێران مەكتەبی حەربییەی ئێران ژنهێنانی وەلیعەهدی ئیطاڵیا بەینی بریطانیا و توركیا ئەمانوڵلاخان و فیكری هیندستانیەكان مەسروورێتیی ئەهالیی كابول لەوەقتی داخڵبوونی قووەی نادرخاندا فەلەسطین بەینی تورك و چین	ژ ۲۰۸:
قابینەی فڕانسە تەخلییەی ڕاین عەودەتی ڕەئیس وزەرای بریطانیا مەحكەمەی ئیسپانیا فەلەسطین	ژ ۲۰۹:
عەودەتی میستەر ماكدۆناڵد بەینی رووس و بریطانیا حزبی موحافیطین و عومال ئەڵمان و تەشكیلی قابینەی تازەی فڕانسە بەینی چین و رووسیا قابینەی فڕانسز	ژ ۲۱۰:

	فەلەسطین هەیئەتی تەحقیقییەی فەلەسطین بەیاناتێکی ئەمیر عەبدوڵلا ئەفغانستان: دۆستەکانی ئەمانوڵلاخان ئەسارەتی بەچەسەقا ئیعدامی بەچەسەقا تەئکیفی قابینەی ئەفغان وەزیری بەحرییەی پێشووی تورکیا تەجزییە کراوە بەینی تورك‌و رووسیا سەفیری فرانسە ئینتیخاباتی مەبعووثانی میصر
ژ ٢١١:	تورکیا: کردنەوەی مەجلیسی وەطەنی‌ی کەبیری تورکیا و خوطبەی غازی مصطەفا کەمال پاشا فابریقەی فۆرد لە ئەستانبووڵ تەلغرافی وەزارەتی خارجییەی تورکیا بۆ حکوومەتی ئەفغان ئەفغانستان: وەضعییەتی نادرخان قابینەی تازەی ئەفغان تەلغرافی ئەمانوڵلاخان بۆ نادرخان بەینی ڕووس‌و بریطانیا قابینەی فرانسە موفاوضاتی تیجارییەی بەینی ڕووس‌و تورکیا تەوەقوفی کردووە بەینی ئیطالْیا و یۆغۆسلافیا ئیتیفاقنامەی بەینی ڕووس‌و بریطانیا وەزیری خارجییەی ئەڵمان جێگای عەبدولکەریم ڕیفی موعاهەدەی حیجازو ئێران فەلەسطین
ژ ٢١٣:	مەسئەلەی عیراق لە لیجنەی دائیمی‌ی عوصبەتول ئومەمدا جائیزەی نۆبڵ
ژ ٢١٤:	تەعزییەنامەی حکوومەتی تورکیا بوڵغار لە نەتیجەی موقەڕڕەراتی بانقی یانکدا موتەئەثیر بووە تورکەکان ڕۆژی یەکشەممە ئەکەن بە ئەییامی ڕەسمی باوکی مەجلیسی عەوامی بریطانیا ڕووسیە سەفیر ئەنێرێ بۆ بریطانیا لە حودوودی مانچۆریادا قیوای رووس ئیعتیرافی حکوومەتی بریطانیا بە ئەفغان
ژ ٢١٥:	عیلاقەی سیاسەتی بەینی ڕووس‌و ئینگلتەرە

	تیمثالی مارشاڵ فوش تەفتیشی هەوای هیندستان بۆ جووڵانی طەیارە ئەفغانستان تەئەثوراتی سووریە بەرامبەر بە وەفاتی عەبدولموحسین بەگ وەفاتی سیاسییەکی مەشهوور تەئەثوراتی ئێران تەتەثوراتی تورکیا ئیبنول سوعوود
ژ ٢١٦:	بەینی ڕووسیەو چین تەضمیناتی حەربییەی ئەڵمانیا گەورەکانی حزبی عومال قیوای بەحریی فڕانسە لە ئەستانبووڵدا میستەر لوئید جۆرج لەقەبی گەورەی مەجلیسی عەوامی دراوەتێ لیجنەی حودوودی تورکیاو سووریە وەرەثەکانی عەبدولحەمید لەعەلەیهی شابقەو حرووفی لاتینی ئەڵێن فەیصەڵ الدویش تەسلیمی نەفس ئەکات بەرامبەرێتیی میستەر ماکدۆناڵد ئەمیرەیەکی ئال عوثمان وەفاتی کردووە
ژ ٢١٧:	ئیختیراعێکی تازە لە مەجلیسی ڕایخشتاغدا هەرا فەلەسطین سەری ساڵی مالییەی فڕانسز
ژ ٢١٨:	وەزیری خارجییەی ڕووسیا هاتۆتە ئەنقەرە حکوومەتی ئیسویچڕەیش تەزییدی قووەت ئەکات قووەی فڕانسە لە سووریەدا بەینی ئاوستراليا و ئیطاڵیا
ژ ٢١٩:	مەسئەلەی ئەملاکی ئینگلیزیەکان لە تورکیادا قیمەتی نۆطی تورك زۆر هاتۆتە خوارەوە تورکیا کۆمەڵێکی ناردووە بۆ ئەورووپا فێری مەسائیلی بانق بن ڕەئیسی تازەی جمهووریێتیی یۆنان کۆمەڵی تەضميناتی حەربییە لە هۆڵاندەدا لافاو لە ئێرانا ئیختیلاسات داخڵبوونی تورکیا بە عوصبەتول ئومەم بەینی نەجدو کوێت تەئریخی تورکیا

	قوماندانی گراف ژپلین وەفاتی جەنەڕاڵێکی ئینگلیز نەخۆشی‌ی ئەحمەد زوغو بەگ برای نادرخان یۆنانیەکان زۆر شکات لە تورکیا ئەکەن بەینی مصطەفا کەمال پاشاو مۆسۆلینی شیوعیەکانی پۆلۆنیا گەورەی حزبی شەعبی ئەڵمانیا
ژ ٢٢٠:	سووئی قەصد لەعەلەیهی‌ی نائیبی مەلیکی هیندستان لە مەجلیسی عەوامی بریطانیا تازەکردنەوەی موعاهەدەی بەینی ڕووس‌و تورکیا فەیصەڵ الدویش‌و کوێت طەیارەی حکوومەتی نەجد بەینی کوێت‌و ئیبنول سوعوود عاصییەکانی نەجد ئیستیعفای وەزیری مالییەی ئەڵمانیا دوو طەیارەچی‌ی فرانسە نادرخان حیصەی ئێران لە نەوتدا بەینی عیراق‌و بریطانیا شەمەندۆفری بەینی جوڵفاو تەورێز ئاغاخان‌و ژنە تازەکەی بەینی میصرو ڕووسیا
ژ ٢٢١:	کۆمەڵی بەحری لە لەندەدا کۆئەبێتەوە کۆمەڵی حزبی سیاسی‌ی هیندستان نائیبی مەلیکی هیندو حزبە سیاسیەکان مومەثیلی خارجییەی ڕووسیە وەلیعەهدی قەیصەری ڕووسیە هاتۆتە عیراق لوبنان لە ئیدارەکەیدا ئیصلاحات ئەکا شەمەندۆفری بەینی نصێبین‌و حەڵەب بودجەی لوبنان سەفیری ڕووسیە موعاهەدەی حکوومەتی میصرو دەوڵەتەکان ڕۆمانیاو ڕووسیا حدوودی بەینی ئەڵمانیاو بەلجیکا قیوای ڕووس لە مانچۆریا لە قومارا

	مەسئەلەی میصر لە مەجلیسی لۆردانداوەفدی میصر لە ئینتیخاباتدا مووەفەق ئەبن
ژ ۲۲۲:	بەینی عەشائیری نەجدو عیراقلیمانی شاهپووربارانقابینەی میصرئەو موڵکانەی بەچەسەقا داگیری کردبووگەورەکانی هیندستانئەمانوڵلاخان خەریکی چییە
ژ ۲۲۳:	هەراوهوریای فەلەسطینعەودەتی شیشیرینیدوو واپۆڕ لە مەرمەڕەدا موصادەمەیان کردقابینەی تازەی میصرو وەفدیەکانلە ئێرانا مەعادینئەڵمانیاو ئەمریقا
ژ ۲۲٤:	زیارەتی قەبری سەعد زەغلوول پاشادزینی ئەوراقی سیاسییە لە ماڵی ئاغاخانلە بادییەی سوورییەدا کوشتارئیضطیرابی سیاسی لە هیندستانلەعەلەیهی دیکتاتۆری ئیسپانیا پریمۆدی ڕیفیراعیلاقات لەبەینی ڕووسیەو تورکیا
ژ ۲۲٥:	بەینی حکوومەتی ڕووس‌و ئەڵماندیاریی جەلالەتی مەلیکی میصرئیعتیراضی یۆنان بەرامبەر بە هاتوچۆکردن بە بوغازەکانی ئەستانبووڵداکۆمەڵی پێنج دەوڵەتە بەحریەکان لە لەندەن ئیجتیماعیان کردووەفرۆشتنی ڕەسمێك بە دووصەد هەزار لیرەی ئینگلیزیموضایەقەی مالییە لە بەرلینسەرما لە چین: بە هیلاك چوونی ۱۵۰۰۰ کەس
ژ ۲۲٦:	کۆمەڵی بەحریی پێنج دەوڵەتەکەبە موناسەبەتی قەتلی وەلیعەهدی نەمسەوە ئیحتیفالئیستیعفای وەزیری مالییەی بریطانیاهەراوهوریای طەڵەبەی مەکاتیبی ئیسپانیاخاطیراتی ئەمانوڵلاخانمەسئەلەی مەنطیقەی سارکۆمەڵی وەطەنیی هیند
ژ ۲۲۷:	قراڵی دانیمارقەنەقڵی فۆنۆغرافی بە تەلغراف

ژ	ناوەڕۆک
	ئەمریقاییەکانی خاریجیش لە موسەکیرات مەنع ئەکرێن
ژ ٢٢٨:	مەلیکی ئاوناووت شەمەندۆفری ئێران جەژنی میلادی ئیمپراطوری سابیقی ئەڵمانیا مردنی فەیصەڵ الدویش
ژ ٢٢٩:	ئەفغانستان گرتنی برای ئەمانوڵڵاخان دیوانی عورفی پریمۆدی ڕیفیرا لە فڕانسەدا لاشەی ئیسلام بەینی وەهابییەکانو شەرقی ئوردن حزبی موحافیظین تەعەڕڕوضی حکوومەتیان کردووە
ژ ٢٣٠:	حزبێکی تازە لە لەندەندا حزبی شیوعی‌ی ئەڵمان فەیصەڵ الدویش لە مەجلیسی مەبعووثانی لەندەندا فەیصەڵ الدویش
ژ ٢٣١:	مسیۆ تاردیۆ بەتەواوی ئیشتیراکی موئتەمەری بەحری ناکات ڕووسو قانوونی دەولی لافاو لە فڕانسەدا بەینی بوڵغارو صرب مەعاوینی تورکیا وەزیری خارجییەی مەجارستان بودجەی حکوومەتی بریطانیا مەسئەلەی هیندستان هەرایەکی گەورە لە موستەملەکەیەکی فڕانسەدا قابینەی فڕانسە ئەمانوڵڵاخان
ژ ٢٣٢:	ئیعدامی دوو ضابطی قەیصەر حەفلەی ئەحیببای شەهیدەکانی ئەڵمان مردنی پریمۆدی ڕیفیرا مسیۆ تاردیۆ وەفاتی لۆرد بلفۆری مەشهوور فەروخی‌خانی وەزیری حکوومەتی ئێران
ژ ٢٣٣:	غاندی لە فڕانسەدا ئیعانە حزبی عومالو ئەحراری ئینگلتەرە نوحاس پاشاو وەفدەکەی

ژمارە	بابەت
	قابینەی عومال شاری قالەو ویلایاتی موتتەحیدەی ئەمریکا نوقصانییەت لە بودجەی بریطانیادا مەسئەلەی فەلەسطین کۆمەڵێك بۆ کوشتنی حاکمی پەنجاب
ژ ۲۳٤:	ئیمپراطوری پێشووی ئەڵمانیا سەفیری بریطانیاو مسیۆ بریان بێ‌تەلی ئێران کۆمەڵی میصر لە لەندەن هەرای هیندی چین دەوامو ثەباتی غاندی کۆبوونەوەی کۆمەڵی عوموومی‌ی هیند
ژ ۲۳٦:	ئەحزاب لە ئیسپانیا لە ئەڵمانیا ئینتیحار لەغووی ئیعدام موعاهەدەی میصرو بریطانیا حەرەکەتی عوصیانی مەدەنی‌ی هیندستان
ژ ۲۳۷:	کۆمەڵی میصر قەطعی موفاوەضەیان کردووە ئیختیلالی هیندستان حکوومەتی ئێرانو سەفائینی بەحرییە غەزەتەکانی دنیا تەبریکی موئتەمەری بەحری ئەکەن وەلیعەهدی بریطانیا
ژ ۲۳۸:	موئتەمەری دووەلی باڵقان موفاوەضەی بەینی میصرو بریطانیا وقووعاتی هیندستان حودوودی سووریەو تورکیا واپۆری لۆبین قابینەی ئێران هەرایەك لەبەینی عەسکەری ئێرانو عەشائیری کوردا
ژ ۲۳۹:	غاندی گیراوە موفاوەضەی میصر تێك چوو
ژ ۲٤۰:	مەسئەلەی هیندستان ئەفغان وە ڕووسیا لە عوسبەتول ئومەمدا سەتوەتی ئینگلیسو فەڕەنسزەکان قوماندانی قیوای هەوائی‌ی هیند وە عیراق ئێران تەلەبە ئەنێرێ بۆ دەرەوەد ئەمیر فەیروززخان دراوە بە مەحکەمە

عجێمی پاشا	
گراف ژپلین لافاوی ڕۆمانیا حەرەکاتی هیندو نەقڵی غاندی واپۆرێکی فەڕانسز غەرق بووە	ژ ٢٤١:
کوڕی غاندیی مەحکووم گیراوە عەمەلە بێئیشەکانی بەریتانیا گراف ژپلین	ژ ٢٤٢:
هەرای هیندستان قابینەی میصر ئۆردوویەکی دەهەزار کەسیی تورك مەلیك فەردیناندی بولغاریا هەرای میسر مەجلیسی مەبعووسانی میسر تەعلیمی لوغەتی لاتینی مەجلیسی مەبعووسانو ئەعیانی میسر مەجلیسی مەبعووسانی بەریتانیا مەحکوومە عەرەبەکانی فەلەستین ئیعدام کراون بۆ دەفنی ئیعدامکراوەکان ئیحتیفالێکی گەورە کراوە جەسارەتی ئیعدامکراوەکان مەکاتیبی تورکیا	ژ ٢٤٨:
لەخوسووس سەفەری ڕەئیس وزەراوە عوسیانی هیند ئەسکەلەی بووشەهر قیوای هەوائیی بەریتانیا مەلیك کارۆڵی ڕۆمانیا بەینی فەڕانسەو ئیتاڵیا ژنی تورکیا پۆستەی ئێران بومەلەرزە بەینی لەندەنو هیند چۆڵکردنی ڕاین شەڕی داخلیی چین	ژ ٢٥٠:
بۆلشەویکەکانی فنلاندیا زابتەکانی ئەڵمانیا لە چینا لەفنلاندیادا دوو مەبعووس هیندستان	ژ ٢٥١:

	خوتبەی لوئید جۆرج غاندی کاغەزی نووسیوە بۆ عائیلەکەی سەورەی کوردستان
ژ ٢٥٢:	کوردستانی شیمالی تورکیا طەڵەبی موعاوەنەتی لە ڕووسیاو ئێران کردووە ظوڵمی تورك قیسمێك لە پیاوە گەورەکانی تورك لەناو کوردەکانان تورکیا ئێران مەسئوول ئەکات دوو طەیارەی اتورك سوقووطی کردووە عیلاقاتی بەینی ئارناوودو تورکیا تێك چووە مەنطیقەی بایەزیدو وان

٥. ٣. ٢. بەغدا (عیراق):

ژ ٨٢:	تەبلیغی ڕەسمی لە مودیرییەتی مەطبووعاتەوە یاسین ئەلهاشمی میستەر ڕایلی میستەر بالدوین‌و جەلالەتی مەلیك فەیصەڵ
ژ ٨٣:	وەفدی حودوودی مووصڵ‌و تورك وەزیری عەدلییە ڕەئووف بەگ ئەلچادرجی صەبیح نەشئەت بەگ ڕەشید بەگ ئەلخۆجە عیللەتی ڕشانەوە یاسین پاشا ئەلهاشمی
ژ ٨٤:	هەیئەتی تەحدیدی حودوودی تورکیاو عیراق وەزیری مەعاریف یاسین پاشا ئەلهاشمی
ژ ٨٥:	کۆمەڵی تەخطیطی حودوودی بەینی تورك‌و عیراق طەیارەیەکی ئەڵمان لیجنەی حودوودی دائیمی‌ی بەینی مووصڵ‌و تورك مورەخەصەکانی تورك لە بەغداد موستەشاری وەزارەتی دیفاع صوورەتی طاپۆ وەزارەتی عەدلییە
ژ ٨٦:	ڕەئیس‌و موعاوینی هەیئەتەکەی تورك
ژ ٨٧:	موذاکەرە لەخوصووص تەعدیلی موعاهەدەی تازەی عیراقەوە جەلالەتی مەلیك
ژ ٨٨:	ڕشانەوە

	سەفیری تورك وەزیری مەعاریف ئیرادە قونسلۆسی تورکیا تەلغرافی سکرتێری جەلالەتی مەلیك لەخوصووص ئەو کتێبانەی کە تەدریس ئەکرێن ڕۆژنامەی "نەهضە"و "زەمان" نەوتی کەرکووك
ژ ٨٩:	ڕەسمی ئیفتیتاحی مەجلیسی مەبعووثانو ئەعیان قونسلۆسی تورك قدوومی وەفدی تورك موفاوەضاتی بەینی عیراقو ئینگلیز لە تەواوبوونایە ئیستیعفای یاسین پاشا ئەلهاشمی جەنەڕاڵ لۆك جەژنی جمهوورییەی تورك ئیجتیماعی مەجلیسی مەبعووثانو ئەعیان تەئجیلی مەجلیسی مەبعووثانو ئەعیان سەبەبی ئیستیعفای یاسین پاشای هاشمی وەفات
ژ ٩٠:	باران لە بەغداد ڕشانەوە وەزارەتی عیراق
ژ ٩١:	میستەر جاردین مێجەر ویلسن موفەتیشی ئیداریی دلێم طەیارەی بەحریی حکوومەتی بریطانیا کتێبێکی قەدیمو کۆن دۆزراوەتەوە
ژ ٩٢:	موفاوەضەی بەینی عیراقو بریطانیا موستەشاری جەلالەتی ئینبول سوعوود میستەر سمیث وەزیری مالییە قاتیلی کۆلۆنێل لیچمەن میستەر بۆردیلۆن ڕەبطی عیراق بە بەحری ناوەڕاستەوە جەمعییەتی نەهضەی کوردی لە شام وەفات: نەنکی جەلالەتی مەلیك
ژ ٩٤:	جەلالەتی مەلیکی عیراق مەجلیسی مەبعووثان

	شیرکەتی نەقلییاتی س.وغ.هوەیدی
ژ٩٥:	دوقتۆر هێرتسفیڵدی ئەڵمانی ئیستیعفای دوو وەزیر
ژ٩٨:	تەئدیبی ئەشقیاو یاخیەکانی نەجد سوقووط و تەشکیلی قابینە لە بەغداد سەرما
ژ ٩٩:	صوورتو نەصی موعاهەدەنامە تازەکەی بەینی حکوومەتی عیراقو حکوومەتی بریطانیای گەورە-١ نووری پاشای زەعیم وەکیلی عموومی‌ی جەیشی عیراق صەبیح نەشئەت مومەثیلی عیراق لە تورکیا
ژ ١٠٠:	پاشماوەی موعاهەدەنامە تازەکەی بەینی عیراقو حکوومەتی بریطانیا-٢ بۆ هەموو لیواکان: مودیرییەتی عامی نوفووس
ژ ١٠١:	قاتیلی کۆلۆنێل لیچمەن طایووری لیوی‌ی ئاثووری
ژ ١٠٢:	ئیستیعفای موزاحیم پاچەچی وەزارەتی مەعاریف
ژ ١٠٣:	ئیرادەی مەلەکییەو قانوونێ کە حیس کراوە لە لزوومی طەڕدی ١٩ طەڵەبە
ژ ١٠٤	فەخامەتی جەعفەر پاشا تەصریحاتی جەعفەر پاشا واریداتی شەمەندۆفری عیراق وەزیری عەدلییە موعتەمەدی نادی‌ی "التضامن"ی بەغداد
ژ ١٠٧:	واریداتو موصارەفاتی حکوومەتی عیراق شیرکەتی نەفطی تورکی ڕەئیسول وزەرای میصر
ژ ١١٠:	لەبەینی عیراقو حکوومەتی نەجددا موزاحیم ئەلباچەچی مودیری پۆلیسی عام فەیەضانی دیجلە ناحیەیەکی تازە
ژ ١١٣:	دەوامی دەوائیر
ژ ١١٥:	مەجلیسی مەبعووثان
ژ ١١٦:	داود حەیدەری بەگ مەنشووری وەزارەتی عەدلییە: تەعمیم بۆ هەموو مەحکەمەکان
ژ ١١٨:	خەڵاصەی دوو تەقریری مەبعووثی سلێمانی ئەمین زەکی بەگ؛

	صوورەتو تەرجەمەی تەقریرێکی مەبعووثە کوردەکان لەخوصووص مەعاریفەوە جەمعییەتی تیجارەتی خورما
ژ ۱۱۹:	موزاحیم پاچەچی لە بەغداد گەنجێك ئینتیحاری کردووە نووری سەعید پاشا عیراق بۆ میصر سەفیر ئەنێرێ
ژ ۱۲۰:	تەحویلات لەبەینی موتەصەڕیفەکانا
ژ ۱۲۱:	موستەشاری مالییەی عیراق ئاگر لە بەغداد مەدرەسەی عەسکەرییە
ژ ۱۲۲:	حادیثەیەکی فەظیع لە حللە لە مەحکەمەی کوبرای بەغداد مەعرەضو موسابەقەی ئەسپ لە بەغداد
ژ ۱۲۳:	کتێبخانە بودجەی ئاغستۆس موفاوەضەی بەینی عیراقو ئیبنول سوعوود
ژ ۱۲۵:	مەعالی طەها هاشمی بەگ مودیری عامی مەعاریف
ژ ۱۲۸:	پیاوی عالیو میللەتپەروەر دائیما لە نەظەر میللەتا ڕووسوورە-۱ موسابەقەی ئەسپ لە بەغداد
ژ ۱۲۹:	پاشماوەی بەیاناتی مەندووبی موحتەرەم مەعالی ئەمین زەکی بەگە-۲
ژ ۱۳۰:	پاشماوەی بەیاناتەکەی مەندووبی موحتەرەم مەعالی ئەمین زەکی بەگە-۳ مەجلیسی مەبعووثانی عیراق مومەثیلی عیراق بۆ میصر
ژ ۱۳۱:	پاشماوەی بەیاناتەکەی مەندووبی موحتەرەم مەعالی ئەمین زەکی بەگە-٤ وەزارەتی مەعاریفی بەغداد میزانییەی ساڵی ۹۲۸ وەزارەتی مەعاریفی عیراق حوکمی ئیعدام مەجلیسی مەبعووثانی عیراق
ژ ۱۳۲:	جەلالەتی مەلیکی موعەظەم تەکذیبێکی ڕەسمی
ژ ۱۳۳:	پاشماوەی بەیاناتەکەی مەندووبی موحتەرەم مەعالی ئەمین زەکی بەگ-٥ وەلیعەهدی عیراق جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی عیراق قونسلۆسخانەی عیراق لە میصر
ژ ۱۳٤:	بەموناسەبەتی موفارەقەتی فەخامەتی مەندووبی سامیی عیراق سێر هێنری دۆبسو تەعیینی فەخامەتی گلبەرت کلاتیۆنەوە-۱

	پاشماوەی بەیاناتەکەی مەندووبی موحتەرەم مەعالی ئەمین زەکی بەگ-٦ وەلیعەهدی عیراق تەکذیبێکی ڕەسمی بەینی نەجدو عیراق
ژ ١٣٥:	پاشماوەی تەرجەمەی حاڵی فەخامەتی مەندووب سامی-٢ شەهزادە محەمەد شەوکەت بەگ ئیرادەی مەلەکی: تەقاعودییەی قاضیی مەحکەمەی کۆی مەلا محەمەد ئەفەندیو قاضیی شەرعییەی زاخۆ محەمەد خالید عەبدولحەکیم ئەفەندیو حاکمی صوڵحی هەڵەبجە محەمەد عارف ئەفەندی؛ تەعیینی شێخ مصطەفا ئەفەندیی قەرەداغیی قاضیی کەرکووك؛ تەرفیعی صالح زەکی بەگ حاکمی صوڵحی سلێمانی؛ تۆفیق ئەفەندیی حاکمی صوڵحی چەمچەماڵ موستەشاری عەدلییە مەجلیسی مەبعووثان لە بەینی عیراقو سووریەدا
ژ ١٣٦:	پاشماوەی تەرجەمەی حاڵی فەخامەتی مەندووبی سامی-٣ تەرجەمەی حاڵی مەندووبی سامیی تازەی عیراق فەخامەتی موعتەمەدی سامیی تازەی عیراق مومەثیلی عیراق لە میصرا مەجلیسی مەبعووثان
ژ ١٣٧:	پاشماوەی بەیاناتەکەی مەندووبی موحتەرەم مەعالی ئەمین زەکی بەگ-٧ وەزیری داخلییە
ژ ١٣٨:	حاڵەی ئیقتیصادییەی عیراق هەیئەتێکی تەعلیمییەی عیراق بۆ میصر قونسلۆسی فرانسەی موصڵ لیجنەی حودوود جگەرەی عیراقی سەفەری جەلالەتی مەلیکی موعەظەم کوڕی شێخ ضاری غەزەتەکەی "وطن" غەزەتەی "التقدم"
ژ ١٤٠:	غورفەی تیجارەتی بەغداد نانقنۆطی عیراقی تەلغرافی وەزیری داخلییەی عیراق تەئخیری ڕیکابی مەلەکی
ژ ١٤١:	میهراجەیەکی هیند هاتۆتە عیراق وەزیری موفەووەضی عیراق لە لەندەن ئوستاذ زەکی موراد
ژ ١٤٢:	سەفەری جەلالەتی مەلیك

	ئیستیغفاری دوو مووەظەفی بریطانیایی لە عیراق بۆ تەرەقیی تیجارەتی خورما مودیرو موحەرریری غەزەتەی "الزمان"
ژ ١٤٣:	سەرما سالم خەییوون ئیشتیراکی عیراق لە جەمعییەتی صیحییەدا
ژ ١٤٤:	تەشەکوری حکوومەتی عیراق موقابیل بەحیسسییات و موعاوەنەتی حکوومەتی میصر مەولای محەمەد عەلی
ژ ١٤٥:	تەلغرافی صەمیمیی ڕەئیسی لیجنەی حودوود مەلیکی موعەظەم وەزیری دیفاع
ژ ١٤٦:	جەلالەتی مەلیکی عیراق صوورەتی تەلغرافێکی فەخامەتی ڕەئیسول وزەرای عیراقە کە بۆ وەزیری موفەووەضی لۆندەرەی نووسیوە
ژ ١٤٧:	تەشەکوراتی قونسلۆسی تورکیا
ژ ١٤٨:	قابینەی عیراق "صوت العراق" "النجم"
ژ ١٤٩:	زراعەتی لۆکەی عیراق بەینی عیراق و ئێران جەلالەتی مەلیکی عیراق تەلغرافی جەلالەتی مەلیکی عیراق کە بۆ جەلالەتی مەلیکی بریطانیای نووسیوە
ژ ١٥٠:	فەخامەتی مەندووبی سامی زیارەتی ئەشراف و ڕوئەسای عەشائیر قوبووڵ ئەفەرموێتد میستەر کراینی ئەمریقایی میستەر کراینی ئەمریقایی
ژ ١٥١:	عیدی نەهضەی عەرەبییە
ژ ١٥٢:	مەکتەبی تەفیض قابینەی عیراق ئیصلاحی توتونی عیراق
ژ ١٥٣:	موفارەقەتی فەخامەتی سێر هانری دۆبس موعتەمەدی سامیی بریطانیا لە عیراق قابینەی عیراق جەعفەر پاشا قونسلۆسی تازەی میصر بۆ عیراق میستەر کراینی ئەمریقایی
ژ ١٥٤:	فەخامەتی سێر هانری دۆبس
ژ ١٥٦:	موعتەمەدی سامیی عیراق
ژ ١٥٧:	نادیی موعەللیمین

	جەعفەر پاشا
ژ ١٦٠:	سەفرەی جەلالەتی مەلیکی عیراق جەمعییەتی تەئریخییەی ئەمریقا فەخامەتی سێر هێنری دۆبس مەسئەلەی حەج
ژ ١٦٠:	فەخامەتی مەندووبی تازەی عیراق مەبعووثی کووت مارسی وەلیعەهدی عیراق
ژ ١٦٣:	مەجلیسی وزەرای عیراق قونسلۆسی تورک وەضیعییەتی مەندووبی سامیی عیراق
ژ ١٦٤:	لە جەلسەی مەجلیسی مەبعووثانی پاردا
ژ ١٦٦:	ویستنێکی مەشرووع
ژ ١٦٨:	ضیافەتێکی دائیرەی موعتەمەی سامیی بریطانیا
ژ ١٦٩:	کۆمەڵێکی عیراقی ئەنێررێت بۆ طەهران کۆمەڵێك کە ئەچن بۆ ئێران بودجەی حکوومەتی عیراق تەمدیدی ئیجتیماعی مەجلیسی مەبعووثانی عیراقی
ژ ١٧٠:	ئێرانیەکانی عیراق
ژ ١٧١:	قابینەی تازەی عیراق
ژ ١٧٢:	وەزارەتی تازەی عیراق صوورەتی ئیرادەکەی جەلالەتی مەلیکی گەورەی عیراق پرۆغرامی وەزارەت قابینەی تازەی عیراق
ژ ١٧٣:	وەفدی عیراقیی ئێران
ژ ١٧٤:	مینهاجی قابینەی تازەی عیراق غەزەتەی "التقدم" رەئیسی کۆمەڵی عیراق نەهری فورات طوغیانی کردووە
ژ ١٧٥:	رەبطی هەموو عیراق بە تەلەفۆن وەزیری ئەوقافی سابیق
ژ ١٧٦:	مەجلیسی مەبعووثانی عیراق نادیی ژنان مومەثیلە فاطمە رۆشدی بەینی حللەو بەغداد سەفەری جەلالەتی مەلیك عەلی
ژ ١٧٨:	تەحویلی سەفیرەکانی عیراق

	مەعالی میستەر کۆرنوالیس
ژ ١٨٠:	مەعاریف لە ئەلوییەی شیمالییە عاشووراء
ژ ١٨١:	موافیقی قانوونی ئەساسی نیوەی حەضەراتی ئەعضایانی ئەعیان بە قورعە ئیخراج کران جەلالەتی مەلیکی موعەظەمی عیراق تەشریف ئەبات بۆ ئەورووپا موستەشاریوەزارەتی مالییە بەرەحمەت چوونی گەورەیەکی عراقی
ژ ١٨٣:	ئیمتیحانی بەکالۆری صنفی شەشەمی ئیبتیدائی نەعشی طالب پاشای مەغفوور
ژ ١٨٥:	حاصلاتی لۆکەی عیراق
ژ ١٨٦:	گەیشتنی طەیارەیەکی ئاوسترالیا (صەلیبی جنوب)یە بەغداد
ژ ١٨٧:	عینایەتوڵلاخان سەمیعیخان
ژ ١٨٨:	ضیاعێکی گەورە: صەبیح نەشئەت
ژ ١٨٩:	عینایەتوڵلاخان
ژ ١٩٠:	جەلالەتی مەلیك عەلی وەزیری مالییە حکوومەتی تورکیا تەلغرافی تەعزییەی نووسیوە بۆ حکوومەتی عیراق وەزارەتی مەعاریف ئەمساڵیش طەڵەبە ئەنێرێ بۆ خاریج
ژ ١٩١:	حکوومەتی عیراق داخڵی ئیتیفاقنامەی تازەی هەوائییە بووە کوڕی عینایەتوڵلاخان کۆمەڵی حیجاز مودیری عوموومیی ئەوقاف لە بەینی عیراقو سووریەدا بەینی ئێرانو عیراق بەیاناتی وەزیری مالییەی عیراق
ژ ١٩٣:	فەخامەتی سێر عەبدولموحسین بەگ مەکتەبی "روضة الاطفال" وەزارەتی مەعاریف لە بەغداد جێگایەك تەعین ئەکات مەخصووصی طەڵەبەکان تەتویجی جەلالەتی مەلیکی عیراق
ژ ١٩٤:	حکوومەتی عیراق ئەراضیی ئەمیرییە دابەش ئەکات بەسەر ئەهالیدا تەئلیقی قابینەی تازەی عیراق کۆمەڵی کەشافەی عیراق وەزیری مالییەی عیراق
ژ ١٩٥:	ئیستیعفای قابینەی سویدی
ژ ١٩٦:	عیراق ذاتێکی عالیو بە قیمەتی ون کرد قابینەی عیراق

ژ ۱۹۷:	غەزەتەی "نەهضە"و "وەطەن" لیجنەی کۆمەڵی بەغداد موستەشاری دارول ئیعتیمادی بریطانیا لە عیراق سکرتێری وەزارەتی مەعاریف
ژ ۱۹۸:	وەفاتی فەخامەتی سێر گلبەرت کلاتیۆن موعتەمەدی سامی‌ی عیراق ئەمەیش بەدبەختییەکی عیراقە وەکالەتی موعتەمەدی سامیّتی‌ی عیراق فەخامەتی موعتەمەدی سامی چۆن وەفاتی کرد عەلامەتی تەعزییە
ژ ۱۹۹:	ئیرادەی ملووکانە سەرمای بەغداد بەینی عیراق‌و حکوومەتی فەخیمەی بریطانیا حکوومەتی عیراق بەرامبەر بە وەفاتی فەخامەتی مەندووبی سامی سێر گلبەرت کلایتۆن جەلالەتی مەلیک حسێن
ژ ۲۰۰:	قابینەی تازەی عیراق قونسلۆسی عیراق لە ئەنقەرە نەصروڵلاّخان بەهنام مەسئەلەی دزینی سوئالەکانی ئیمتیحانی صنفی شەشەم
ژ ۲۰۱:	موعاهەدەی تازەی بەینی عیراق‌و ئینگلیز ئیقتیصاد لە موصارەفاتی عیراق وەکیلی وەزیری دیفاع قونسلۆسی میصر لە عیراق شوعبەیەکی پۆستەو تەلغراف مەخصووصی مەجلیسی مەبعووثان فابریقەیەکی مەنسووجاتی عیراقی تەئەسوفی جەلالەتی مەلیکی عیراق
ژ ۲۰۲:	تەلغرافی جوابییەی عوصبەتول ئومەم موفەوەضییەی ئەنقەرە موستەشاری موعتەمەدی سامی‌ی عیراق مەئموورینی خارجی لە عیراق وەزیری مالییەی سابیقی عیراق
ژ ۲۰٤:	حەودایثی داخلی ئیعانەیەك كە لە عیراق بۆ فەلەسطینیەکان کۆکراوەتەوە سەفارەتی تورکیا لە عیراقا ئەمیراڵی بەحرییەی بریطانیا لە خەلیجی فارسدا فەلەسطین
ژ ۲۰٦:	تەشریف هێنانەوەی مەلیك حسێن‌و مەلیك عەبدوڵلا موعتەمەدی تازەی بریطانیا

	وەزیری دیفاع موصادەمەی ئۆتۆمۆبیلێك لەگەڵ شەمەندۆفرا وەزیری موفەووەضی عیراق بۆ ئەنقەرە لیجنەی حودوودی تورکیاو عیراق
ژ ۲۰۷:	قانوونی خدمەتی مەدەنییە کۆمەڵی حودوودی بەینی تورك‌و عیراق غەزەتەی "بلاغ"ی میصر سەربەست کراوە غەزەتەی "فتی العراق" لە مووصڵدا نیظامنامەی ئەعشار لەغوو کرایەوە موعتەمەدی سامی‌ی عیراق قونسلۆسی عیراق بۆ سووریە ئیلغای مودیرییەتی مەطبووعات جەلالەتی مەلیك عەبدوڵڵا بەخێرهاتنی جەلالەتی مەلیك عەبدوڵڵا ئەعضاکانی تازەی مەجلیسی ئەعیان
ژ ۲۰۸:	کۆمەڵی لیجنەی حودوودی بەینی تورك‌و عیراق
ژ ۲۰۹:	وەفدەکەی تورك عەودەتی جەلالەتی ئەمیر عەبدوڵڵا
ژ ۲۱۰:	موعاهەدەی بەینی بریطانیاو عیراق مەشرووعی حەببانییە فەخامەتی مەندووبی سامی‌ی تازەی عیراق قوماندانی بەحری‌ی بریطانیا لە خەلیجی فارسدا تەشەکوراتی ڕەئیسی لیجنەی فەلەسطین بۆ عیراق تەشریف هێنانی جەلالەتی مەلیك حسێن بۆ بەغداد لائیحەی مودافەعەی وەطەنییە جەلالەتی مەلیکی عیراق تەبریکی غازی کەمال پاشای کردووە ئینعامی جەلالەتی مەلیکی عیراق ڕەئیسی مەجلیسی ئەعیان‌و مەبعووثان مسیۆ ولیەم مارتن سەعادەتی کایتن لاین
ژ ۲۱۱:	جەلالەتی مەلیك حسێن داخڵبوونی عیراق بە عوصبەتول ئومەم جوابی وەزارەتی خارجییەی عیراق بەرامبەر بە طەڵەبی موحامیەکان شەریکەی نەفطی تورکیا لە عیراق مەندووبی سامی‌ی تازەی عیراق مەعرووف ئەلڕەصافی‌و غەزەتەی "بلاد" ضیاعێکی ئەلیم: ئینتیحاری سێر عەبدولموحسین ئەسسەعدوون

ژ ٢١٢:	مەرحوومی مەغفوور چۆن ئینتیحارو وەفاتی کردووە وا موختەصەرەن صوورەتی تەوصیەتەکەیشی عەرض کرا جەنازە ئالآیی حوزنی جەلالەتی مەلیك فەیصەڵ بەلاغێکی ڕەسمی حیسسییاتی طەڵەبەکانی مەکتەب وەکالەتی ڕەئیسی وەزارەت
ژ ٢١٣:	موحامیەکانی بەغداد قەراریان داوە دائیما سەعی بکەن بۆ ئەوەی ناوی مەرحووم جەننەتمەکان عەبدولموحسین بەگ ئەسسەعدوون بە ئەبەدی لەسەر زبان‌و لە خاطرو خەیاڵدا باقی بمێنێ جەلسەی حزبی تەقەددوم مەرحووم جەننەتمەکان چۆن نێژراوە ئەو ڕۆژە وە نەبێ هەر حکوومەت هەموو بەغدا تەعزییەی گرتووە تیمثالی مەرحووم تەعزییەنامەی جەلالەتی مەلیکی موعەظەم تەعزییەنامەی وەکیلی موعتەمەدی سامی بۆ جەلالەتی مەلیکی موعەظەم‌و جوابی جەلالەتی قابینەی تازە مەسئەلەی عیراق لە لیجنەی دائیمی‌ی عوصبەتول ئومەمدا لەخوصووص موفاوەضەی بەینی عیراق‌و بریطانیاوە
ژ ٢١٥:	تیمثالی مس بێڵ تەشریف هێنانی جەلالەتی مەلیکی عیراق قونسلۆسی عیراق بۆ طەهران تەئخیری پۆستە
ژ ٢١٦:	وەصییەتەکەی عەبدولموحسین بەگی مەغفوور تەجنیدی ئیجباری لەغووی مودیرییەتی مەطبووعات
ژ ٢١٧:	تەشریف هێنانی فەخامەتی موعتەمەدی سامی‌ی تازەی عیراق سێر فرانسیس همفریز مەکتەبی عەشائیر سەفەری موزاحیم بەگ لەوائیحی قانوونییە
ژ ٢١٨:	زیارەتی فەخامەتی موعتەمەدی سامی‌ی عیراق موزاحیم بەگ ئەلباجەجی تەدقیقی لائیحەی قانوونی مەطبووعات میقداری نەخۆشی لە عیراقا
ژ ٢١٩:	لە عیراقا فەحش مەنع ئەکرێ حیسسییاتی قەضای تەلەعفەر بەرامبەر بە عەبدولموحسین بەگی مەغفوور فەقیرو عەجەزەخانەیەك

لائیحەی قانوونییەی ڕسوومی بەلەدییە	
نیظامی وەزارەتی داخلییە جادەی عەبدولموحسین بەگ ئەسسەعدوون ئۆتۆمۆبیلێك چەند کەسێکی پلیشانۆتەوە تیجارەتی بەینی شام‌و عیراق وەزیری تورکیا لە بەغدادا	ژ ٢٢٠:
بە موناسەبەتی ڕۆژی چلەمینی وەفاتی سێر عەبدولموحسین بەگەوە ئیعانەیەك کە بۆ ئیحیاکردنەوەی ناوی مەغفوور عەبدولموحسین بەگ کراوە تەبەڕڕوعی مەجلیسی مەبعووثان وەزیری موفەووەضی عیراق لە ئەنقەرە کۆمەڵی زەراعیەی مەلەکی چەند قانوونێك ئیرادەی مەلەکی‌ی لەسەر صادر بووە تەعزییەی ڕۆژی چلەمینی وەفاتی عەبدولموحسین بەگی مەغفوور طەها بەگ ئەلهاشمی تەجنیدی ئیجباری لیواکانی عیراق بەرامبەر بە وەفاتی سێر عەبدولموحسین بەگ نیظاماتی وەزەارەتی داخلییەو مالییە مەسئەلەی دەست لەئیش کێشانەوەی مودیری عامی ئەوقاف	ژ ٢٢١:
وەزیری موفەووەضی تورکیا لە عیراقا قونسلۆسی عیراق لە تورکیادا جادەی تازەی بەغداد طەڵەبەکانی جامیعەی ئالوبەیت ڕۆژی نەهضەی میللەتی عەرەب	ژ ٢٢٢:
خوطووطی شەمەندۆفری عیراق نیظاماتی وەزارەتی داخلییە	ژ ٢٢٣:
موذاکەرەی بەینی عیراق‌و نەجدو حیجاز تەلغرافی تەبریك‌و جوابی تەشکیلاتی حاضیرەی وەزارەتی مالییە گوێگرتن لە ئەستانبووڵ بە ڕادیۆ	ژ ٢٢٥:
قونسلۆسی تازەی عیراق بۆ میصر ئیقتیراحی بریطانیا لەخوصووص عیراقەوە خەستەخانەیەکی ئەوقاف ڕێیەکی تازە لە عیراقەوە بۆ لەندەن میزانییەی ٩٣٠ی عیراق مەعدەنێکی ئاڵتوون لە عیراقا	ژ ٢٢٧:
کۆمەڵی عیراقی‌و نەجدی	ژ ٢٢٨:
تەشریف بردنی جەلالەتی مەلیکی عیراق	ژ ٢٢٩:

	بەغدادییەك لە پیانقۆدا پارەیەكی زۆری بردۆتەوە ئەو هەیئەتەی كە لە خدمەت جەلالەتی مەلیكدا تەشریفیان بردەوە
ژ ۲۳۰:	فەرعی بانقی وەطەنی‌ی ئێران هەدییەی وەفدی عیراقی
ژ ۲۳۱:	قوماندانی عموومی‌ی قیوای هەوائی‌ی بریطانیا لە عیراق سیاسەتی عیراق مەجلیسی مەبعووثانی عیراق مودیرییەتی عامی مەعاریف مەجلیسی وەزەراء لە جەژنا بەغداد جەمعییەتی هیدایەتی ئیسلامی
ژ ۲۳۲:	قابینەی تازەی عیراق موظاهەرەتی بەغداد
ژ۲۳۳:	تەئجیلی مەجلیسی مەبعووثان سەفارەتخانەی ئێران و عیراق موزاحیم پاچەچی مینهاجی قابینەی تازەی عیراق
ژ۲۳٤:	ئیجتیماعی مەجلیسی وزەرا تەحویلی مودیر عامی نوفووس تەنسیقاتی وەزارەتی مالییەی عیراق
ژ ۲۳٥:	حزبی وەطەنی هەیئەتێكی ناردووە بۆ بیلاط
ژ ۲۳۷:	نەخۆشی‌ی جەلالەتی مەلیك لیجنەی تەعیینی كیباری مووەظەفین جەلسەی موفاوەضە بەیاناتی فەخامەتی ڕەئیسول وزەرا دەعوەتی فەخامەتی موعتەمەدی سامی‌ی بریطانیا درزینی ئەشیای شێخ مەعرووفی كەرخی
ژ ۲۳۸:	نەخۆشی‌ی جەلالەتی مەلیكی عیراق
ژ ۲۳۹:	ئەحواڵی داخڵی عیراق تەشریف هێنان و عەودەتی ڕەئیسول وزەراء نووری پاشا ئەسسەعید بۆ كەركووك تەرفیعی ماجد ئەفەندی مودیر ناحیەی عەزیزییە بۆ قایمقامی‌ی قەضای عەمادییە
ژ ۲٤۰:	نەوتی مووسڵ
ژ ۲٤۱:	پوولی پۆستەی تازەی عیراق
ژ ۲٤۲:	نەخۆشی‌ی وەزیری مالییەی عیراق موعاوینی مودیری داخلییە: ساڵح زەكی بەگ
ژ ۲٤۸:	بەینی حدوودی عیراق و سووریە جەلالەتی مەلیكی گەورەی عیراق

	ویلادەتی وەلیعەهدی خۆشەویستی عیراق سوێندخواردنی وەکیلی جەلالەتی مەلیك عەودەتی کۆمەڵی عیراقی لە تورکیا نەسیحەتی سێر هەڵتین یانغ
ژ ٢٤٩:	بەیانی ڕەسمی لەبابەت موعاهەدەی تازەوە حەللی مەجلیسی مەبعووسانی عیراق و ئەمری ئینتیخاباتی تازە بەیاناتی فەخامەتی مەندووبی سامی‌ی عیراق ڕۆیشتنی ڕەئیس وزەرای عیراق
ژ ٢٥٠:	مەکتەبی ئاساری کۆن لە عیراق ئیستیقبالی نووری پاشا سەعید یاسین پاشا ئینتیخاباتی تازەی مەبعووسان
ژ ٢٥١:	وەلیعەهدی خۆشەویستی عیراق زیارەتی وڵاتەکەمان ئەفەرموێ تەجزییەی (بیت لنج) پارەی تازەی عیراق
ژ ٢٥٦:	حکوومەت ڕەسمەن خەبەری هاتنی ئاثووری بەدرۆ ئەخاتەوە

٥. ٣. ٣. ناوشار (سلێمانی):

ژ ٨٢:	موعامەلاتی طاپۆ هاتن و ڕۆیشتن: حەفید زادە شێخ بابا عەلی‌ی شێخ مەحموود ئەفەندی، سەید نووری بەرزنجی تەحویل: فەرەج فەهمی ئەفەندی مەئمووری طاپۆی تەلەعفەر تەرفیع: ڕەشید ئەفەندی مەئموور مالی خورماڵ، عارف ئەفەندی‌ی حاجی حەسەن ئەفەندی تەشریف هێنان: ڕەئیسی جاف حەسەن بەگ عەلی بەگی مەحموود پاشا فەوجی پێنجەمی جەیشی عیراق
ژ ٨٣:	مەکتەبەکانی سلێمانی سەفەری موتەصەڕیف بۆ بازیان سەفەری موفەتیشی ئیداری بۆ مووصڵ جەلال ئەفەندی مودیری تەحریرات و تۆفیق فائیق ئەفەندی‌ی موحاسیب
ژ ٨٤:	سلێمانی و جادەکان کۆمەڵی نوفووس: محەمەد بەگی فەتاح بەگ، مەئمووری نوفووس ڕەشید مەستی ئەفەندی، ئەعضای بەلەدییە شێخ محەمەد ئەفەندی‌ی گوڵانی ڕوئەسای مەحکەمە: کەریم بەگ حاکمی مونفەرید، قاضی سەید ئیبراهیم ئەفەندی، کاتبی ضەبط کەریم بەگ ئەعضای بەلەدییە: میرزا تۆفیق قەزاز، حاجی حەمە ئاغا، فەتاح ئەفەندی‌ی مەلا عەلی حەفیدزادە شێخ قادر ئەفەندی صاحێبی غەزەتەی "الکرخ" و صەحافی‌ی شەهیر مەلا عەبوود ئەفەندی ئەلکەرخی

	تەشريف بردن: ڕەشيد مەستى ئەفەندى، باشكاتبى واريدات عەبدوڵڵا ناجى ئەفەندى تەحويل: كەريم ئەفەندىى موعاوينى مەئموورى طاپۆى سلێمانى تەشريف هێنان: مەندووبى ليواى سلێمانى ئەحمەد بەگى حەمە صالح بەگى جاف، هادى صائيب ئەفەندىى كاتبى طاپۆى كەركووك
ژ ٨٥:	هاتن‌و ڕۆيشتن: موفەتيشى ئيدارى كاپتان لاين‌و ميسس لاين، عوثمان پاشا زادە ئەحمەد موختار بەگ‌و داود بەگى سەعيد بەگى جاف، حسێن بەگى مەحموود پاشاى جاف، تۆفيق ئەفەندى موحاسيبى ليوا، مصطەفا ئەفەندى موفەتيشى مەعاريف، ڕەفيق حيلمى ئەفەندى موعەلليمى ثانەوىى كەركووك، لە ئەعضاى مەجليسى ئەعيان حاجى سەعيد ئاغا، سەعيد ئەديب ئەفەندى كاتبى موفەتيشى ئيدارى، لە ئەعضاى بەلەدييە ميرزا تۆفيق قەزاز، صاحێبى غەزەتەى "الكرخ" مەلا عەبوود ئەفەندى ئەلكەرخى
ژ ٨٦:	بە موناسەبەتى تەشريف بردنى فەوجى ئەووەلەوە ويداع هاتن‌و ڕۆيشتن: مێجەر ئەدمۆنس موستەشارى وەزارەتى داخلييە، فەوجى ئەووەلى جەيش، مصطەفا ئەفەندى موفەتيشى ئيدارى، موديرى بازيان فەقێ محەمەد ئاغا، ماڵ موديرى هەڵەبجە نوورى بەگ، عەبدولكەريم ئەفەندى عەلەكە، نەجمەدين ئەفەندى‌و ميناس ئەفەندى لە ئەشرافى كەركووك، محەمەد ڕەمزى ئەفەندى موديرى سوورداشى شيمالى
ژ ٨٧:	هاتن: ئەحمەد موختار بەگ‌و محەمەد بەگى فەتاح بەگ‌و عەبدوڵڵا بەگى حسێن بەگى جاف، موديرى ناودەشت عيزەت ئەفەندىى نەجيب ئەفەندى، كاتبى ضە بط كەريم بەگ
ژ ٨٨:	هاتن‌و ڕۆيشتن: موتەصەڕيف، موفەتيشى ئيدارى، حەفيدزادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندى، بيكباشى ئەركانى حەربى پێشووى حكوومەتى تورك ئەحمەد زەكى بەگ، حسێن بەگى مەحموود پاشاو محەمەد بەگى فەتاح بەگى جاف، موهەنديسى طاپۆى كەركووك عوثمان فائيق ئەفەندى، كەتيبەى يەكەمى جەيشى عيراق، ئەحمەد بەگى تۆفيق بەگ، مەندووبى سلێمانى ئەحمەد بەگى حەمە صالح بەگ، عەلى ئەفەندى كوردى ڕەئيسى خەيالە
ژ ٨٩:	تەشريف‌و عەودەت: موتەصەڕيف، موديرى مەعاريفى مەنطيقەى بەغداد عەبدوڕڕەزاق ئەفەندى چەلەبى، موفەتيشى مەعاريف مصطەفا ئەفەندى
ژ ٩٠:	ماڵموديرى مەركەز سەعيد ئەديب ئەفەندى، ماڵموديرى قەضاى هەڵەبجە حاجى حەميد ئەفەندى هاتن‌و ڕۆيشتن: موديرى مەعاريف ئەمين زەكى بەگ، موتەصەڕيف، موفەتيشى ئيدارى، ميسس لاين، حەفيدزادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندى، قائيممەقامى ئەڵەبجە حەميد بەگ، ئەفراسياب بەگى برازاو غەفار بەگى كوڕى جەعفەر سولطان لە بەگزادەى لهۆن، بابەكر ئاغاى سەليم ئاغاى پشدەرى، سەعيد ئاغاى عوثمان ئاغا، حەمەئەمين ئاغاى عەلى ئاغان مصطەفا عوثمان ئاغا، ڕەسووڵ ئاغاى پيرۆت ئاغا، بابەكر ئاغاى عومەر ئاغا، ئەحمەد موختار بەگى جاف
ژ ٩١:	هاتن‌و ڕۆيشتن: موديرى عامى نوفووس جەميل بەگ ئەلعەزاوى، موديرى عامى سجن ڕەئووف بەگ ئەلكوبەيسى، موديرى سجنى كەركووك، موعاوينى جاف حسێن بەگى عەلى بەگى مەحموود پاشا
ژ ٩٢:	بۆ عوموومى ئەهالىى ليواى سلێمانى: موتەصەڕيفى ليواى سلێمانى
ژ ٩٣:	هاتن‌و ڕۆيشتن: موتەصەڕيف، ئامرى مەنطيقەى شەرقييە حەميدبەگ، موفەتيشى عامى

	پۆلیس، حەفید زادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندی، موفەتیشی ئیداری، موراد بەگ مودیری شورطەی سلێمانی، حەمزە بەگ موعاوینی شورطە، ناظری دائیرەی مکووسی کەرکووک ڕاجیز ئەفەندی، موفەتیشی گومرگ میستەر طولیجان، باشکاتبی بەلەدییە شێخ مەجید ئەفەندی تەثبیت: باشکاتبی مەحکەمە فەخری بەگ
ژ ٩٤:	تەعیین: سەید عەبدولقادر نووری ئەفەندی موعەللیمی ئەووەڵی مەکتەبی دووەمی سلێمانی هاتن و ڕۆیشتن: موفەتیشی ئیداری، حەمە ئاغا عەبدوڕڕەحمان ئاغا، مەحموود ئەفەندی ڕەئیس بەلەدییە، عیززەت بەگی عوثمان ئاشا، حاجی ئیبراهیم ئاغا، مومەثیلی غەزەتەی "فتی العرب" محێدین بەگ
ژ ٩٥:	سەعادەتی موتەصەڕیف قائیمقامی هەڵەبجە حەمید بەگ ڕەئووف بەگ جێبەچی زەعیمی جەیش ئامری مەنطیقەی شەرقییە موفەتیشی ئیداری کاپتان لاین و میسس لاین سەید قادر ئەفەندی مودیری مەکتەبی دووەم موعامەلەی تەسجیلییەی مەرکەزی سلێمانی الی رحمة الله: شیخ صالح ئەفەندی‌ی قاضی عەودەت: حەمە ئاغای عەبدوڕڕەحمان ئاغا، مەحموود ئەفەندی‌ی ڕەئیس بەلەدییە، حاجی ئیبراهیم ئاغا
ژ ٩٦:	هاتن و ڕۆیشتن: موتەصەڕیف، مودیری پۆلیس، موفەتیشی ئیداری، میسس لاین، قائیمقامی قەضای شارباژێر ڕەضابەگ، عیززەت بەگی عوثمان پاشا، ئەریستاکیس ئەفەندی ضابط بەیطەری کەرکووک بەرائەت: سەعید ئەفەندی مەئمووری گومرگی هەڵەبجە
ژ ٩٧:	تەحویل: مودیری ناحیەی سەچنار محەمەدفوئاد بەگ، حسێن فەوزی مودیری ناحیەی قەرەطاغ تەثبیت: سەعید ئەدیب ئەفەندی وەکیلی مودیری ماڵی هەڵەبجە، ڕەفیقی واریدات نووری بەگی فەتاح بەگ، محەمەد بەگ مودیر ماڵی قەضای شارباژێر، موتەصەڕیف
ژ ٩٨:	موعەللیمی ئەووەڵی مەکتەبی هەڵەبجە حەمدی بەگی ڕەشید پاشا، موعەللیمی مەکتەبی دووەمی سلێمانی محەمەد زوهدی ئەفەندی مەبعووثی هەولێر هاتن و ڕۆیشتن: قائیمەقامی هەڵەبجە حەمید بەگ، حسێن بەگی مەحموود پاشا و ئەحمەد موختار بەگی عوثمان پاشای جاف، ڕاجیز ئەفەندی مودیری گومرگ و ڕێژی‌ی مەنطیقەی کەرکووک
ژ ٩٩:	مەقامی عالی‌ی موتەصەڕیفی هاتن: عەباس ئاغای سەلیم ئاغا و ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ صوورەتی موتەرجەمەی تەلغرافی وەزارەتی داخلییە بۆ موتەصەڕیفی سلێمانی
ژ ١٠٠:	ئیسماعیل بەگی کوڕەزای عەبدوڵڵا پاشای ڕەواندزی
ژ ١٠١:	طابووری لیوی‌ی ئاثووری موناسەبەتی جەژنی نەهضە و ثەورەی عەرەبی

	دائیرەی تەلغراف و تەلەفۆنی عیراق ئەحمەدبەگی حەمە صالح بەگ هاتن: ئەحمەد نووری ئەفەندی مودیری پۆستەو تەلغرافی کەرکووک
ژ ١٠٢:	نامزەدی بۆ ئینتیخابکردن: نامیق بەگی عەلی پاشاو ئەحمەد نووری ئەفەندی
ژ ١٠٣:	شێخ عەبدولقادر نووری کوڕی شێخ ئەحمەدی شێخ ڕەسوڵ مودیری مەکتەبی دووەم الی رحمة الله: شێخ محەمەد ئەفەندی بەرزنجی
ژ ١٠٤:	تەعیین: فائیق بەگی عەلی بەگ هاتن و ڕۆیشتن: موفەتیشی پۆلیسی سلێمانی میستەر شپردو موفەتیشی پۆلیسی مووصڵ میستەر جۆنسۆن، موهەندیشی ئەشغالّی مەنطیقەی سلێمانی و کەرکووك و هەولێرو مووصڵ مێجەر پووڤەر، ئامری مەنطیقەی شەرقییە زەعیم ڕەئووف بەگ ئەلجێبەجی
ژ ١٠٥:	تەعیین: موعاوینی سابیقی مەئمووری طاپۆی سلێمانی عەبدولکەریم ئەفەندی تەحویل: محەمەدفوئاد بەگ مودیر ناحیەی سەچنار تەشریف هێنان: سەیفوڵڵا بەگی عیززەت بەگ، ئەحمەد ئاغای کەرکووکلی زادە حاکمی مونفەریدی سلێمانی عەبدولکەریم بەگ بۆ زانینی هەموو: تەرشیح و نامزەدی‌ی ئەحمەد بەگ زادە عەلی بەگ و صەبری ئەفەندی عەلی ئاغا
ژ ١٠٦:	تەعیین: سەعید ئەدیب ئەفەندی، ڕەشید نەجیب ئەفەندی هاتن و ڕۆیشتن: طەڵەبەی مەکتەبی ثانەوی‌ی بەغداد، ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ، محەمەد صالّح بەگی محەمەد عەلی بەگ مەبعووثی سابیق، مصطەفا بەگی بابان، ئەحمەد ئاغای کەرکووکلی زادە
ژ ١٠٧:	هاتن و ڕۆیشتن: موتەصەرِیف و موفەتیشی ئیداری تەشریف هێنان: شێخ محەمەد غەریب تەشریف بردن: حاجی حەمەئاغا
ژ ١٠٨:	هاتن و ڕۆیشتن: موتەصەرِیف و موفەتیشی ئیداری نامزەدی: میرلیوای ئەرکانی حەرب حاجی مصطەفا پاشا، ئەحمەد موختار بەگ، جەمال بەگ کوڕی جەمیل بەگ، سابیق بیکباشی‌ی ئەرکانی حەرب ئەحمەد زەکی بەگ ئیعدام
ژ ١٠٩:	ئینتیخابات هاتن و ڕۆیشتن: موفەتیشی ئیداری، سەیفوڵڵا بەگی عیززەت بەگ، ئەحمەد موختار بەگی عوثمان پاشا، عەلی بەگی ئەحمەد بەگی جاف، عەباس ئاغای سەلیم ئاغا، محەمەدعەلی بەگی محەمەدصالّح بەگ، محەمەد بەگی فەتاح بەگ، فەوجی ڕابیع و فەوجی ثالیث
ژ ١١٠:	تەعیین: صالّح زەکی بەگی صاحێبقران صەلاحییەت: حاکمی صوڵحی سلێمانی صالّح زەکی بەگ پڵنگێکی دڕ لە ناحیەی پێنجوێن سەعادەتی موفەتیشی ئیداری کاپتیان لاین فەریضەی حەج

	بۆ زانینی هەموو: سەیفوڵلا بەگی عیززەت بەگ، حاجی مەلا سەعید ئەفەندی کەرکووکلی زادە، ماجد ئەفەندیی مصطەفا ئەفەندیی قاضی
ژ ١١١:	ضیافەتو تەئییدی ڕابیطەیەکی ئەبەدی تەطبیقات کەشافەو سەیرانی مەکتەب هاتن: موفەتیشی عامی جەیشی عیراق جەنەڕاڵ لووك
ژ ١١٢:	مەحووکردنەوەی کوللەو حەشەراتی موضیرە هاتنو ڕۆیشتن: موفەتیشی ئیداری کاپتان لاین، مودیری عامی پۆستەو تەلغرافی عیراق ئەرشەد ئەلعومەری بەگ، موفەتیشی عامی جەیشی عیراق جەنەڕاڵ لووك
ژ ١١٣:	ئینتیخابات بۆ زانینی هەموو، ئەمین زەکی بەگ تەلغرافی ئەحمەد نووری ئەفەندی بۆ زانین
ژ ١١٤:	سەیرانی قەصابەکان ئینتیخابات: ژیان تەلغرافێکی جەمال بەگی بابان بە واسیطەی "ژیان"ەوە عەرضی تەشەکور: حاجی عەلی ئاغازادە صەبری هاتنو ڕۆیشتن: ئەمین زەکی بەگ، سەیفوڵلا بەگی عیززەت بەگ، صەبری بەگی حاجی عەلی ئاغا، مودیری عامی طاپۆی مەنطیقەی مووصڵ ڕەفیق بەگ، مودیری دارول تەدریبو مەدرەسەی عەسکەریی عیراق موقەددەم تۆفیق وەهبی بەگ عەلی ڕەضا بەگ، ئەلعەسکەری عەقیدی جەیشی عیراق، کاتبی مەجلیسی ئیدارە غەفوور ئەفەندی، موفەتیشی ئیداری تەبەڕڕوع: ئەمین زەگی بەگ، صەبری بەگ ئیعدام
ژ ١١٥:	لەمەودوا ئومێدی قەویمان بە مەبعووثەکانمانە بۆجەنابی مودیری موحتەرەمی ژیان: مودیری مەکتەبی ئەووەڵی سلێمانی هاتنو ڕۆیشتن: ئەمین زەکی بەگ، موفەتیشی ئیداری کاپتان لاین، مودیری عامی مەعاریف طەها بەگ ئەلهاشمیو موفەتیشی مەعاریفی بەغدا ئەمین زەکی بەگ، مودیری دارول تەدریبو مەدرەسەی عەسکەرییەی عیراق تۆفیق وەهبیو ئامرول ڕوکن بەکر صدقی بەگ، مودیری عامی واریداتی عیراق ئەحمەد فەهمی بەگ، دقتۆری شار حەمدی بەگ، میستەر ڕۆك ضابطی موکافەحەی شیمالی عیراقیو دکتۆر واتسەن ڕەئیس صیحەی کەرکووكو سلێمانی
ژ ١١٦:	پڕۆغرامی مەراسیمی تەبریکییەی جەژن: ژیان سەعادەتی موتەصەڕیفو موفەتیشی ئیداریو مودیری پۆلیسو موعاوینی موهەندیسی ئەشغالی سلێمانی قائیدی عامی قووای هەوائییەی حکوومەتی بریتانیا مودیر عامی ئەملاکی ئەمیرییە (ئێس. ئای. میستەر هیچکۆك)و موفەتیشی عامی واریدات میستەر (لۆنگریك) سەرطەبیبی مەلەکیی لیوای کەرکوكو سلێمانی میستەر واتسن موفەتیشی عامی زەراعەت میستەر جەی. ئێف. ویلیستەر

	سیاحەت موفەتیشەی مەعاریفی کچانی عیراق ڕۆزەخانم
ژ ١١٧:	حەفلەی ڕەبیعی
ژ ١١٨:	سەعادەتی موتەصەڕیفو موفەتیشی ئیداری محەمەدفوئاد بەگ مودیری سەرچنار قائیممەقامی سنجار محەمەد بەگ مصطەفا بەگ
ژ ١١٩:	هاتنو ڕۆیشتن: موتەصەڕیفی کەرکووک عومەر نەظمیو موفەتیشی ئیداریی کەرکووک کاپتان میلەرو ڕەفیقەی، موتەخەصیصێکی حکوومەتی بریطانیا لە فەننی حەشەراتا، موفەتیشی مەعاریفی کەرکووکو سلێمانیو هەولێر مصطەفا ئەفەندی ماتەم: ژیان بە موناسەبەتی تەواوبوونی میعادی تەدریسەوە
ژ ١٢٠:	وەفاتی ئەحمەد بەگی پیشێن هاتنو ڕۆیشتن: موفەتیشی ئیداری، ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگو بەعضی لە ڕوئەسای پشدەر، عارف ئەفەندی عەلی ئەصغەر جیاووک، عەباس ئاغای سەلیم ئاغا، محەمەدعەلی بەگ محەمەد صالح بەگ، حسێن ئەفەندی مەلا عەلی، کەریم بەگی فەتاح بەگ، مصطەفا بەگی جەعفەرول سولطان، طەڵەبە خۆشەویستەکانمان لە بەغداد، محەمەد صالح بەگ تەشەکورێکی عەلەنی
ژ ١٢١:	هاتنو ڕۆیشتن: حاجی عەلی ئاغا، موعاوینی مودیری پۆلیسی سابیقی سلێمانی حەمزە بەگ، هادیو جەمالو فائیق کوڕانی مەلا قادر ئەفەندیی مودیری ئەوقافی کەرکووک، باشکاتبی مەحکەمەی سلێمانی فەخری بەگ، قادر بەگی جەعفەرول سولطان
ژ ١٢٢:	تەحویلو تەرفیع: باشکاتبی مەحکەمەی بیدایەت فەخری بەگ، کاتبی ضە بط کەریم بەگ، موتەرجمی مەحکەمەی بیدایەت فەتحوڵڵا ئەسعەد هاتنو ڕۆیشتن: مودیری مەطبەعە عەلی عیرفان، حەفیدزادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندی، موعەللیمی مەکتەبی کۆیسەنجەق عومەر ئەمین ئەفەندی، مودیری طاپۆی مەنطیقەی مووصڵ ڕەفیق ئەفەندی
ژ ١٢٣:	تەحویل: باشکاتبی واریداتی سلێمانی عەبدوڵڵا ناجی ئەفەندی هاتنو ڕۆیشتن:موفەتیشی ئیداری کاپتان لاین، موفەتیشی پۆلیس، موعەللیمی مەکتەبی ئەووەڵی سلێمانی سەعید صدقی ئەفەندی، موعەللیمی مەکتەب عەبدوڵڵا عەزیز ئەفەندی، موعەللیمی ڕەسمی دارولموعەللمین صەفوەت بەگ، موحاسیبی لیوا تۆفیق فائیق ئەفەندی، موحاسیبی لیوای هەولێر مەکی بەگ، موفەتیشی مەعاریف مصطەفا ئەفەندی، موعەللیمی ئانەوی ڕەفیق حیلمی ئەفەندی ژ١٢٤: هاتنو ڕۆیشتن: حاکمی صوڵحی سلێمانی صالح زەکی بەگ، مودیری مەکتەبەکانی ئەمریقان لە بەغدادو موتەخەصیصی فەننی تەدریسو تەعلیم دوقتۆر ستاوت، قاضیی سلێمانی ئیبراهیم ئەفەندی، قاضیی هەولێر ئەحمەد موختار ئەفەندی، وەدیع بەگی ئەمین زەکی بەگ، باشکاتبی واریدات عەبدوڵڵا ناجی ئەفەندی تەشەکوراتێکی ئاشکرا: سکرتێری زانستی

ژ ١٢٥:	نەقڵو تەحویل: مودیری تانجەرۆ ڕەشید ئەفەندی، مودیری سووورداش محەمەد ڕەمزی ئەفەندی هاتن: مەندووب ئەمین زەکی بەگ، شێخ عەلی ئەفەندیی قەرەداغی
ژ ١٢٦:	ڕەسمی تەتویجی جەلالەتی مەلیکی موعەظەمو ڕەسمی ئیفتیتاحی سەرای تازە موفەتیشی ئیداری کاپتان لاینو میسس لاین ڕەئیس ئیسماعیل شاوەیس مەندووب ئەمین زەکی بەگ حاکمی صوڵح صاڵح زەکی بەگ نوعمان ئەفەندی ئەلئەعظەمی، قاضیی کەرکووك شێخ مصطەفا ئەفەندی، حاکمی صوڵحی کەرکووك مصطەفا کامیل ئەفەندی
ژ ١٢٧:	تەمثیل بۆ مەنفەعەتی زانستی هاتنو ڕۆیشتن: مەعالی وەزیری ئەوقاف احمد ئەفەندی داود، مودیری ئەوقافی کەرکووك مەلا قادر ئەفەندی، موتەصەڕیفی ئەکرەمیو مودیری پۆلیسو موحاسیبی لیوا، موفەتیشی پۆلیسی سلێمانی، قائیممەقامی شارباژێر ڕەضا بەگ، سەعید ئەدیب ئەفەندی کاتبی سیڕڕیی موفەتیشی ئیداریی لیوای دلێم، مصطەفا ئەفەندیی برازای موتەصەڕیف، حەفیدزادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندی، سەعید صدقی ئەفەندی موعەللیمی ئەووەلی مەکتەبی سلێمانی
ژ ١٢٨:	لە ڕەواندزەوە: سەلام خوداداد
ژ ١٢٩:	هاتنو ڕۆیشتن: تۆفیق ئەفەندی موحاسیبی پێشووی لیوای سلێمانی، حاجی عەلی ئاغا، موعەللیمی ثانەویی کەرکووك ڕەفیق حیلمی ئەفەندی، ئەحمەد نووری ئەفەندی مودیری پۆستەو تەلغرافی کەرکووك، عیززەت ئەفەندیی نەجیب ئەفەندی مودیری مەرکەزی قەضای گوێر، سەعدوڵڵا ئەفەندی، ڕەضا بەگی فەتاح بەگی جاف، مەئمووری گومرگی پێنجوێن عەبدوڕڕەحمان ئەفەندی
ژ ١٣٠:	فەعالییەتی دائیرەی پۆلیس هاتنو ڕۆیشتن: موتەصەڕیفو موفەتیشی ئیداریو ڕەفیقەی، تۆفیق فائیق موحاسیبی پێشووی سلێمانی، عیززەت نەجیب ئەفەندی مودیری مەرکەزی گوێر، قائیممەقامی هەڵەبجە حەمید بەگ، ئەحمەد موختار بەگی جاف، مەئمووری ئەوراقی سلێمانی ئەحمەد ئەفەندیی عەزیز ئاغا
ژ ١٣١:	مەکاتیبی لیوای سلێمانی هاتنو ڕۆیشتن: موتەصەڕیفو موفەتیشی ئیداریو موفەتیشی پۆلیس، مەندووبی سلێمانی محەمەد صاڵح بەگ، قائیممەقامی هەڵەبجە حەمید بەگ، موعەللیمی مەکتەبی ئەووەڵی هەڵەبجە عەبدوڵڵا عەزیز ئەفەندی
ژ ١٣٢:	موستەشاری ئەووەڵی وەزارەت داخیلییەی عیراق مەعالی میستەر کۆرنوالیس بۆ عموومی ئەهالیی موحتەرەمەی سلێمانی: موتەصەڕیفی سلێمانی جواب لەطەرەف ڕەئیس بەلەدییەوە ڕەئیسی عالیی مەجلیسی مەبعووثان فەخامەتی عەبدولعەزیز بەگ قەصاب مەعالی موستەشار قەضاو ناحیەکان گەڕا: ژ
ژ ١٣٣:	هاتنو ڕۆیشتن: مەعالی وەزیری ئەشغاڵ موحسین بەگ ئەششەللال، موتەصەڕیفو مودیری

	پۆلیس‌و موجاسیبی لیوا، مودیری طاپۆی مەنطیقەی مووصڵ ڕەفیق بەگ، موعاوینی موستەشاری وەزارەتی مالییە، موفەتیشی عامی پۆستەو تەلغراف مێجەر کاملی، مەبعووث محەمەدصاڵح بەگ، ئامری مەنطیقەی سلێمانی عەلی ڕەضا بەگ ئەلعەسکەری، قائیممەقامی شاربازێڕ ڕەضا بەگ، حاکمی مونفەریدی سلێمانی کەریم بەگ‌و باشکاتبی مەحکەمە کەریم بەگ
ژ ١٣٤:	موفەتیشی ئیداری‌و میسس لاین
ژ ١٣٥:	ڕەحمەت هاتن‌و ڕۆیشتن: موفەتیشی ئیداری‌و میسس لاین، موحامی ڕەفیق تۆفیق، حەسەن بەگی عەلی بەگی جاف، شێخ عەبدوڵلای عەسکەر، قادر بەگی جەعفەر سولطان
ژ ١٣٦:	موفەتیشی ئیداری‌و ڕەفیقەی حەفیدزادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندی شێخ حەسیب ئەفەندی‌ی طاڵەبانی، شێخ قادر ئەفەندی، مەلا عەبدولقادر ئەفەندی ناظری ئەوقافی مەنطیقەی کەرکوک-سلێمانی-هەولێر، مەئمووری مەرکەزی گومرگی سلێمانی ئەمین بەگ، مەئمووری موخابەرەی سلێمانی شاکیر ئەفەندی
ژ ١٣٧:	موتەصەڕیفی ئەکرەمی مەبعووث محەمەدصاڵح بەگ
ژ ١٣٨:	هاتن‌و ڕۆیشتن: موتەصەڕیف، موفەتیشی ئیداری‌و موفەتیشی پۆلیس‌و کاتبی موفەتیشی ئیداری ڕەشید نەجیب ئەفەندی، قائیممەقامی هەڵبجە حەمید بەگ، جەمال بەگی بابان مەبعووثی هەولێرو سەیفوڵلا بەگی مەبعووثی سلێمانی، موفەتیشی مەعاریفی مەنطیقەی کەرکوک‌و هەولێرو سلێمانی مصطەفا ئەفەندی، بابەکر ئاغای سەلیم ئاغای پشدەری‌و ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ، شێخ حەسیب ئەفەندی طاڵەبانی‌و شێخ قادر ئەفەندی‌و ناظری ئەوقاف مەلا قادر ئەفەندی، کاتبی سیڕی‌ی موفەتیشی ئیداری فەتحی ئەفەندی
ژ ١٣٩:	هاتن‌و ڕۆیشتن: ئەحمەد موختار بەگی عوثمان پاشای جاف‌و جەمال بەگی جەمیل بەگی جاف، ماڵمودیری مەرکەزی سلێمانی مصطەفا بەگ، مودیری بازیان فەقێ محەمەد ئاغا
ژ ١٤٠:	هان‌و ڕۆیشتن: موفەتیشی ئیداری‌و موفەتیشی پۆلیس، کەریم بەگ حاکمی مونفەریدی سلێمانی
ژ ١٤١:	هاتن‌و ڕۆیشتن: موتەصەڕیف‌و مودیری پۆلیس، موهەندیسی ئیجرای مەنطیقەی مووصڵ میستەر دۆمن‌و ڕەفیقەی‌و موعاوینی میعماری دائیرەی ئەشغال میستەر کارتەر
ژ ١٤٢:	هاتن‌و ڕۆیشتن: موتەصەڕیف‌و مودیری پۆلیس، قوماندانی عومووم‌ی لیڤی‌ی عیراق، موفەتیشی ئیداری‌و موفەتیشی پۆلیس
ژ ١٤٤:	موفەتیشی ئیداری‌و ڕەفیقەی‌و موفەتیشی پۆلیس تەحویلات: مەئمووری ماڵی ناحیەی تانجەرۆ قادر ئەفەندی، مەئمووری ماڵی خورماڵ مەحموود ئەفەندی، مەئمووری ماڵی ناحیەی سەرچنار مصطەفا ئەفەندی، مەئمووری‌ماڵی پێنجوێن مصطەفا ئەفەندی، کاتبی مالییەی شەهربازاڕ، مەئمووری ماڵی مەرکەزی هەڵبجە ڕەئووف بەگ
ژ ١٤٦:	هاتن‌و ڕۆیشتن: موتەصەڕیف‌و موحاسیبی لیوا، بابەکر ئاغای سەلیم ئاغای پشدەری‌و بابەکر ئاغای هۆمەرئاغاو خضر ئاغای حاجی ڕەسووڵ ئاغاو ئەحمەد ئاغای باپیر ئاغاو مینەئاغای عەلی ئاغاو لە مەئموورینی سابیقی ڕانیە حاجی شەفیق ئەفەندی، مەبعووثی سلێمانی حەمەصاڵح بەگ، مودیری ناحیەی سندی محەمەد ڕەفعت ئەفەندی ئەمین ئەفەندی،

	حەمید بەگ مودیری مەکتەبی ثانەوی کەرکوك و موفەتیشی مەداریسی کوردی
ژ ۱٤۷:	خەطی تەلەفۆن بە بەغداو سلێمانی تەلغرافی مەعالی وەزیری داخلییە
ژ ۱٤۸:	هاتن و رۆیشتن: موتەصەرپیف و موعاوینی مودیری ئەشغالی سلێمانی محەمەدعەلی ئەفەندی، موفەتیشی ئیداری و میسس لاین، ضابطی ئیستیخباراتی قوواتی هەوائی کاپیتان کینك و میسس کینك
ژ ۱٤۹:	قائیممەقامی هەڵەبجە حەمید بەگ، بابەکر ئاغای سەلیم ئاغای پشدەری و قیسمێك لە ئاغاواتی پشدەر
ژ ۱۵۱:	جادەی دەباخانەو نەظافەت سەعادەتی موتەصەرپیف موفەتیشی پۆلیسی سلێمانی میستەر شفرد تەشریف هێنانی موهەندیسی ئیجرای مەنطیقەی کەرکووك مێجەر پووڤەر
ژ ۱۵۲:	سەعادەتی موتەصەرپیف
ژ ۱۵۳:	بە موناسەبەتی سەفەری موحتەرەم رەئیس بەلەدییەوە تەشریف بردن: مصطەفا بەگی جەعفەرول سولطان تەشریف هێنان: ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ
ژ ۱۵٤:	قانوونی مەقطووعی جووتانە فەخامەتی موعتەمەدی سامیی عیراق سێر هانری دۆبس: ژیان
ژ ۱۵۵:	رەمەضانی موبارەك میعادی دائیرە لە رەمەضاندا
ژ ۱۵٦:	سەعادەتی موتەصەرپەفی ئەکرەمی مودیری باڵەکان عەونی ئەفەندی
ژ ۱۵۹:	موحاسیبی لیوا مەکی بەگ ئەنوەر صائیب بەگ
ژ ۱٦۰:	جەژنە پیرۆزە: ژیان
ژ ۱٦۱:	بۆ جەنابی سێر جلبەرت کلایتۆن مەندووبی سامیی تازەی عیراق: رینۆن عەودەت: موتەصەرپیف، میستەر چەپمەن موفەتیشی ئیداریی هەولێر ئیعتیذار: چاپمەن موفەتیشی ئیداریی هەولێر تەبریکی جەژن لە قەرەداغ: ژیان
ژ ۱٦۲:	هاتن و رۆیشتن: موتەصەرپیف، موفەتیشی ئیداری، قائیممەقامی هەڵەبجە حەمید بەگ
ژ ۱٦٤:	وەکیلی خۆشەویستمان مەعالی ئەمین زەکی بەگ موعاوینی حاکمی مونفەریدی سلێمانی صالح زەکی بەگ هاتن و رۆیشتن: موتەصەرپیف، موفەتیشی پۆلیسی لیوای کەرکووك کاپیتان لیتلدل، قائممەقامی شارباژێر رەضا بەگ، حاجی عەباس ئاغای سەلیم ئاغای پشدەری
ژ ۱٦۵:	تەشریف هێنان: مەعالی مێجەر ئەدمۆنس، میستەر سمیس و مێجەر لوئید تەشریف بردنەوە: مێجەر لوئید، مێجەر ئادمۆنس، میستەر سمیس، کاپتان لاین، میستەر شبرد

ژ ١٦٦:	ئەی وەکیلانی میللەت: ئەی خۆشەویستانی هەموو میللەتی کورد صوورەتی تەشەکورنامەی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی مەحموود صوورەتی تەشەکورنامەی سکرتێری کۆمەڵی زانستی کەریم سەعید صوورەتی تەشەکورنامەی ئەشرافی بەلدە صوورەتی تەشەکورنامەی قیسمێك گەنج و مونەووەرەکانی سلێمانی صوورەتی تەلغرافی ڕوئەسای هەمەوەند
ژ ١٦٧:	جوابی غەزەتەی "العراق" بە تەئریخی ٩ی نیسانی ٩٢٩: ژیان بۆ "ژیان"ی خۆشەویست: تۆفیق موحتەرەم صەلاحەددین: ژیان صوورەتی تەشەکورنامەی توجارە موحتەرەمەکانی سلێمانی
ژ ١٦٨:	تەشریف هێنان و عەودەت: موفەتیشی ئیداری کاپتن لاین، مودیری پۆلیس موراد بەگ، مێجەر ئەدمۆنس
ژ ١٦٩:	سینەما بۆ زانستی: ژیان قەطعەعاتی جەیشی عیراقی لە مەنطیقەی شەرقییە موتەصەڕیف و مودیری پۆلیس مودیرانی قەضای پشدەر خضر ئاغای بابەکر ئاغای سەلیم ئاغا و پیرۆت ئاغای حاجی ڕەسووڵ
ژ ١٧٠:	بارانی ڕەحمەت حەفلەیەکی ویداعییە مودیرانی پشدەر پیرۆت ئاغای حاجی ڕەسووڵ ئاغا و خضر ئاغای بابەکر ئاغا
ژ ١٧١:	بە موناسەبەتی ڕۆیشتنی سەعادەتی موفەتیشی ئیداری کاپتان "لاین"ەوە: ژیان ضیافەتێك کە بە شەرەفی کاپیتان "لاین"ەوە لەلایەنی جەیشی عیراقەوە کراوە موتەصەڕیف و قائیمقامی هەڵەبجە حەمید بەگ و کاپیتان لاین موفەتیشی ئیداری‌ی کەرکووك مێجەر لوئید و موتەصەڕیف موفەتیشی عوموومی‌ی صیحییەی عیراق مێجەر هالن و سەرطەبیبی کەرکووك قائیمقامی شارباژێر ڕەضا بەگ قائیمقامی هەڵەبجە حەمید بەگ، عەبدوڵڵا لوطفی ئەفەندی حاجی عەلی ئاغا حەسەن بەگی عەلی بەگی موعاوینی جاف و ئەحمەد بەگی محەمەدصالح بەگ و فائیق بەگی برای
ژ ١٧٤:	سەعادەتی موتەصەڕیفی ئەکرەمی تەشریف هێنانەوە: عەزمی بەگی بابان، سەعید ئەدیب ئەفەندی قەزاز
ژ ١٧٦:	سەعادەتی موتەصەڕیف سەعادەتی مێجەر لوئید موفەتیشی ئیداری‌ی کەرکووك حەفیدزادە شێخ عەبدولقادر ئەفەندی قائیممەقامی هەڵەبجە حەمید بەگ موفەتیشی مەعاریفی ئەلوییەی شیمالی و مودیری مەکتەبی ثانەوی‌ی کەرکووك حەمید بەگ دەبوونی

	سەرکاتبی موفەتیشی ئیداریی مووصڵ سەعید ئەدیب ئەفەندی قەزاز
ژ ١٧٧:	خەستەخانەی بەیطەری لە سلێمانی: ضابطی بەیطەریی مەلەکیی سلێمانی تەشریف بردنو عەودەت: سەعادەتی موتەصەڕیف: مێجەر لوئید، ڕەئیسی صیحییەی مەنطیقەی کەرکووکو سلێمانی، حاکمی مونفەریدی سلێمانی عەبدلکەریم بەگ تەحویل: محەمەدعەلی ئەفەندی موعاوینی موهەندیسی ئەشغاڵ تەعیین: ئێم. ئەی. ئێس. ئەی. میستەر هیرفۆرد
ژ ١٧٨:	تەشریف هێنانو گەڕانەوە: موعاوینی موفەتیشی عامی پۆلیسی عیراق، موفەتیشی پۆلیسی کەرکووکو هەولێر، موفەتیشی مەعاریفی مەنطیقەی کەرکووک مصطەفا ئەفەندی، موعاوینی موهەندیسی ئەشغاڵی کەرکووک محەمەدعەلی ئەفەندی
ژ ١٧٩:	تەشریف هێنانو گەڕانەوە: موفەتیشی ئیداریی کەرکووکو سلێمانی مێجەر لوئید، موتەصەڕیفی کەرکووک عومەر نەظمی بەگ
ژ ١٨٠:	موفەتیشی ئیداریی تازەمان سەعادەتی کاپتان گاوون تەشریف بردنو عەودەت: کاپتان گاوون موفەتیشی ئیداری تەشریف هێنان: موعاوینی موهەندیسی ئەشغاڵی کەرکوک محەمەدعەلی ئەفەندی، مودیری مەکتەبی ثانەویی کەرکووکو موفەتیشی ثانەویی کەرکووکو سلێمانی حەمید بەگ دەبوونی تەشریف هێنانو عەودەت: موفەتیشی مەعاریفی مەنطیقەی کەرکووکو سلێمانی مصطەفا ئەفەندی
ژ ١٨١:	موسابەقەی سواری گۆڕینو تەحویل: جەمیل ئەفەندیی مودیری پۆستەو تەلغرافی سلێمانی، جەمیل ئەفەندی مودیری پۆستەو تەلغرافی خانەقین
ژ ١٨٢:	موسابەقەی سواری سەعادەتی موفەتیشی ئیداری قائیمقامی هەڵەبجە حەمید بەگ
ژ ١٨٣:	قۆمپانیای سنجەر مەبعووث محەمەدصاڵح بەگ قوتابیە خۆشەویستەکانی خاریجمان
ژ ١٨٤:	مەعالی وەزیری دیفاع تەشریف هێنان: موقەددەم عیززەت ئەفەندی، موحاسیبی لیوای هەولێر تۆفیق فائیق ئەفەندی، موفەتیشی مەعاریفی مەنطیقەی کەرکوک و سلێمانی مصطەفا ئەفەندی، حاجی عەباس ئاغای سەلیم ئاغای پشدەر، لە موعەللیمەکان مصطەفا بەهجەتو عەبدوڵا عەزیز ئەفەندیو محەمەد زوهدی ئەفەندیو عەبدوڵا بەگو ڕەشید کەریم ئەفەندیو شێخ عەبدوڕڕەحمان ئەفەندیو سەید حەسەن ئەفەندی موعتەمەدی غەزەتەی "کەرکووک" مژدە بۆ ئەو کەسانەی کە لە مەحکەمە دەعوایان هەیە
ژ ١٨٥:	بە واسیطەی "ژیان"ی خۆشەویستەوە بۆ نەظەری دیققەتی ڕەئیس بەلەدییە: ڕێبوارێک تەشریف بردنو عەودەت: ئەمین زەکی بەگ وەزیری دیفاع، موعادینی موتەصەڕیف، مودیری پۆلیس

ژ ١٨٦:	عەودەت: ئەمین زەکی بەگ تەشریف هێنان: مەبعووثی هەولێر جەمال بەگی بابان، مەبعووثی کەرکووك محەمەد بەگی جاف
ژ ١٨٧:	تەشریف بردن و عەودەت: موتەصەڕیف، کاپتان گاون موفەتیشی ئیداری، مەبعووثی هەولێر جەمال بەگی بابان، مەبعووثی کەرکووك محەمەد بەگی جاف تەشریف بردن: موفەتیشی پۆلیس کاپتان شپرت تەشریف هێنان: باباعەلی ئەفەندی شێخ مەحموود ئەفەندی، لە مودیرو موعەللیمەکانی مەکاتیبی کەرکووك سەعدوڵڵا بەگو حیکمەت بەگو ڕەشید عاکف بەگو ئەسعەد بەگ، مودیر ناحیەی ئاغجەلەر مەهدی بەگ
ژ ١٨٨:	لەبابەت ئیصلاحی توتونەوە بەیاناتێکی مەعالی ئەمین زەکی بەگ تەشریف بردن و گەڕانەوە: موفەتیشی ئیداری کاپتان گاون تەشریف هێنان و عەودەت: مەبعووثی لیوای هەولێر جەمال بەگی بابان
ژ ١٨٩:	تەشریف هێنان: مەبعووثی هەولێر مەعرووف بەگی جیاووك، مودیری مەکتەبی ثانەوی لیوای ئەربیل ڕەشید زەکی بەگ، باباعەلی ئەفەندی شێخ مەحموود ئەفەندی
ژ ١٩٠:	وەکوو باقی ئەهالی لیواکە ئەهالی ناحیەی ماوەتیش کەوتە ئیستراحەتەوە تەشریف هێنان و عەودەت: مەبعووثی هەولێر مەعرووف بەگ جیاووك، مەبعووثی کەرکووك محەمەد بەگی جاف تەشریف هێنان: حاجی عەباس ئاغای سەلیم ئاغای پشدەری، حەسەن بەگی عەلی بەگی ڕەئیسی جاف و ئەحمەد بەگی حەمەصاڵح بەگو عەبدوڵڵا بەگی حسێن بەگ تەحویلی مودیرەکان: مودیری سەرچنار محەمەدفوئاد بەگ، مودیری تانجەرۆ محەمەد ڕەمزی بەگ، مودیری قەرەداغ عەبدولکەریم ئەفەندی، مودیری سووورداش ڕەشید ئەفەندی، مودیری پێنجوێن سەعید ئەفەندی، مودیری خورماڵ عارف ئەفەندی
ژ ١٩١:	شارەکەمان بۆ ساحەی تەرەقی و ئاوەدانی هەنگاوێکی گەورەتری هاویشت سەعادەتی موتەصەڕیف سەعادەتی موفەتیشی ئیداری کاپتان گاون نووری ئەفەندی عەلی ئەفەندی
ژ ١٩٢:	وڵات و میللەتەکەمان بە تەشریف هێنانی فەخامەتی مەندووبی سامی عیراق سێر گلبەرت کلاتیۆن بەختیار بوو نوطقی تەرجەمەکراوی قوتابی مەکتەبی ثانەوی ئەحمەد ئەفەندی حاجی فەرەج شیعرەکانی قوتابی فائیق بچکۆل نوطقی سەعادەتی موتەصەڕیف نوطقی ڕەئیس بەلەدییە نوطقی فەخامەتی مەندووبی سامی
ژ ١٩٣:	ڕۆژی مەولوودی نەبەوی (صلی الله علیه وسلم) تەشریف بردن و عەودەت: موفەتیشی ئیداری کاپتان گاون تەشریف هێنان: باشکاتبی موتەصەڕیفی لیوای سلێمانی عەبدوڵلا ناجی ئەفەندی، مصطەفا ئەفەندی حاجی سەعید ئاغا

ژ ١٩٤:	ڕۆژی تەتویجی جەلالەتی مەکتەبی موعەظەمو خۆشەویستی عیراق
ژ ١٩٥:	تەشریف بردنو عەودەت: موتەصەڕیف، موفەتیشی ئیداری تەشریف هێنان: مەبعووثی سلێمانی صەبری بەگ
ژ ١٩٧:	تەحویلی مودیرەکانی مەکتەب: مودیری مەکتەبی موتەوەسیطی سلێمانی صالح ئەفەندی، ڕەشید زەکی ئەفەندی مودیری مەکتەبی موتەوەسیطی هەولێر تەشریف بردنو عەودەت: موتەصەڕیف تەشریف هێنان: موفەتیشی عامی طاپۆی عیراق جەمیل بەگ
ژ ١٩٨:	تەلغرافی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی بەناوی میللەتی لیوای سلێمانییەوە سەعادەتی موفەتیشی ئیداری موفەتیشی حیساباتی بەلەدییەکانی عیراق فائیق ئەفەندی ڕەشید زەکی بەگ مودیری مەکتەبی موتەوەسیطی سلێمانی خەطی تەلەفۆنی قەضای هەڵەبجە
ژ ١٩٩:	تەشریف هێنانی میستەر کرایس ضیاعێکی ئەلیم: حاکمی مونفەریدی سلێمانی کەرکووکلی زادە عەبدولکەریم بەگ
ژ ٢٠٠:	صوورەتی تەلغرافی تەعزییەنامەی ڕئیپس بەلەدییە کە بەناوی ئەهالییەوە نووسیوێتی جوابی سکرتێری خاصی مەندووبی سامیی عیراق: لۆژوو کود ئینتیحار: سەید فائیق سەید حەسەن تەشریف بردن: موتەصەڕیف، باباعەلی ئەفەندی شێخ مەحموود ئەفەندی، موفەتیشی ئیداری کاپیتان گاون تەشریف هێنان: موفەتیشی عامی زەراعەت میستەر ویبستەر
ژ ٢٠٣:	ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ حەفیدزادە حەفصە خانم
ژ٢٠٥:	سەعادەتی موفەتیشی ئیداری کودیری مەکتەبی کچان
ژ ٢٠٦:	تەشریف بردنو عەودەت: موتەصەڕیف تەشریف بردن: موفەتیشی ئیداری تەحویل: حاکمی مونفەریدی هەولێر شاکیر بەگ، ڕەشید ئەفەندی باشکاتبی واریداتی سلێمانی
ژ ٢٠٧:	تەشریف بردنو عەودەت: موفەتیشی ئیداری تەشریف هێنانو بردنەوە: مەبعووثی سلێمانی صەبری بەگ حاجی عەلی ئاغا
ژ ٢٠٨:	قلووبی پۆلیسی سلێمانی ئەمجارەیش موسابەقەیەکی تەرتیب کردووە تەشریف هێنانو بردن: مودیری عامی پۆلیس حاجی سەلیم بەگ
ژ ٢٠٩:	ئەو موسابەقەی سوارییەی کە لەطەرەف قلووبی گێم خانەی سلێمانییەوە تەرتیب کرابوو بە مووفەقییەتی ئیجراکراو عالەمی مەسروور کرد
ژ ٢١٢:	تەعزییەنامەی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی تەشریف بردنو عەودەت: موفەتیشی ئیداریو موفەتیشی پۆلیس تەشریف هێنان: موعاوینی مودیری زەراعەتی مەنطیقەی کەرکووک ئەسعەد بەگی مەجید

	بەگ، کەریم بەگی جاف
ژ ۲۱۳:	تەشریف بردن‌و عەودەت: موتەصەڕیف، مودیری پۆلیس موراد بەگ، موحاسیبی لیوا مەکی بەگ بەیاتی تەشریف هێنان‌و عەودەت: موفەتیشی ئیداریی لیوای کەرکوک کاپتان لاین، مودیری عامی مەعاریف طەها ئەلهاشمی
ژ ۲۱٤:	سەعادەتی موتەصەڕیف موفەتیشی ئیداریی لیوای کەرکووک کاپتان لاین مودیری عامی مەعاریف
ژ ۲۱٦:	جوابنامەی تەعزییەنامەی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی موفەتیشی ئیداری کاپیتان لاین موهەندیسی عومووموی ئەلەکتریقی عیراق میستەر کاپارک مەلا عەبدولقادر ئەفەندی مودیری ئەوقافی کەرکووک‌و سلێمانی
ژ ۲۱۹:	سەعادەتی موتەصەڕیف سەعادەتی موفەتیشی ئیداریی کاپتان گاون
ژ ۲۲۰:	سەری ساڵ
ژ ۲۲۱:	سەعادەتی موتەصەڕیف
ژ ۲۲۳:	سوئالی مەبعووثی هەولێر حەضرەتی مەعرووف بەگ جیاووک تەشریف بردن‌و عەودەت: موتەصەڕیف تەشریف هێنان: مودیر ناحیەی قەرەداغ محەمەدفوئاد بەگ
ژ ۲۲٥:	تەشریف بردن‌و عەودەت: موتەصەڕیف تەشریف بردن: موفەتیشی ئیداری، موفەتیشی پۆلیس تەشریف بردنەوەو تەعیین: ضابطی ئیستیخباراتی قیوای هەوائیی حکوومەتی بریطانیا کاپتان ئەندرسن، کاپتان ئێچ. ئێم. بێرتن تەشریف هێنان: سەید حسێن حوزنی ئەفەندی ضیاعێکی ئەلیم: غەفوور ئاغای حاجی عەبدوڵلا ئاغا
ژ ۲۲٦:	لیستەی ئەسامیی ئەو ذاتانەیە کە بۆ تەخلیدی ذیکرای فەقیدی جەننەتمەکان سێر عەبدولموحسین بەگ ئیعیانەیان داوە-۱
ژ ۲۲۷:	شوکور ڕوئەسای عەشائیرەکانیشمان بەجیددی بۆ نەشری مەعاریف هەوڵ ئەدەن تەحویلات: موحاسیبی لیوای سلێمانی مەکی بەگ، موحاسیبی لیوای کەرکووک تۆفیق فائیق بەگ، موحاسیبی لیوای هەولێر عەزیز ئەفەندی تەشریف هێنان‌و عەودەت: محەمەدعەلی بەگ موعاوینی موهەندیسی ئەشغالی مەنطیقەی کەرکووک، تۆفیق فائیق بەگ موحاسیبی هەولێر
ژ ۲۲۸:	ئینتیخاباتی بەلەدییەی سلێمانی
ژ ۲۲۹:	تەشریف بردنەوە: موتەصەڕیف قونسلۆسی ئێران لیستەی ئیعانە-۲
ژ ۲۳۰:	تەشریف بردن‌و عەودەت: موتەصەڕیف، نەفتچی زادە سامی بەگ، لە ئەشرافی هەولێر

	حاجی سەعید ئاغا عەودەت: شاکر موجریم ئەفەندی
ژ ۲۳۲:	تەشریف هێنان: دوقتۆر لیز تەشریف هێنانو عەودەت: مودیری عامی زەراعەتو چەند موتەخەصیصێك، سێر ئارنست داوسن ئۆتۆمۆبیلێکی شۆفەرلێت
ژ ۲۳۳:	پرۆغرامو نوطقی تەمثیلو حەفلەکەی مەکتەبی کچان تەمثیلی ئەووەڵ دووەم تەمثیلی نوطقی موحتەرەمە مودیرەخانم گەنجەکانی هەولێر لیستەی ئیعانە-۳ تەشریف بردن: موفەتیشی ئیداری کاپتان گاون، ضابطی ئیستخبارات، موفەتیشی پۆلیس میستەر شپرد
ژ ۲۳٤:	ئیحتیفالێکی مەکتەبی هەڵەبجە
ژ ۲۳٥:	صوورەتی تەلغرافی ئەشرافی سلێمانی تەلغرافی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی تەلغرافی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی بۆ ڕەئیس بەلەدییەی کەرکووك تەلغرافی ڕەئیس بەلەدییەی سلێمانی بۆ ڕەئیس بەلەدییەی هەولێر جوابی ڕەئیس بەلەدییەی کەرکووك جوابی ڕەئیس بەلەدییەی هەولێر سەعاتێك بۆ مەکتەبی هەڵەبجە تەشریف هێنان: سەیفوڵلا بەگ، ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ، حاجی عەباس ئاغای پشدەری
ژ ۲۳٦:	تەئثیری هەورەتریشقە مودیری عامی مەعاریفی عیراق ڕەشید بەگ ئەلخۆجە، مودیری مەعاریفی مەنطیقەی بەغدادو موفەتیشی مەعاریفی لیوای کەرکووكو سلێمانی ڕەسمی تاجگوذارىی حەضرەتی ئەقدەس شاهی ئێران
ژ ۲۳۷:	ڕۆژی تاجگوذارىی شاهی ئێران تەشریف هێنان: بیکباشیی طوپچی عیززەت بەگ قارتی جەژنە پیرۆزەو زیارەت
ژ ۲۳۸:	"ژیان" برایەکی خۆشەویستو پشتیوانیی بەقووەتی چنگ کەوت تەشریف بردنەوەو هێنان: موفەتیشی ئیداری کاپتان گاون، کاپتان ئەلبن موفەتیشی ئیدارىی عەمارە تەشریف هێنانی دوو ذاتی گەورە: ناجی پاشا ئەلسویدی، تۆفیق بەگ ئەلسویدیی ڕەئیسی مەجلیسی مەبعووثان تەحویلو تەعیین: حاکمی صوڵحی سلێمانی صاڵح زەکی بەگ، حاکمی صوڵحی کۆیە مەلا صدیق ئەفەندی

ژ	ناوەڕۆک
ژ ۲۳۹:	تەشریف بردنەوە: موتەصەڕیفی پێشوو سەعادەتی ئەحمەد بەك تەشریف هێنانی سەعادەتی موتەصەڕیفی ئەکرەمیمان تەشریف هێنانو عەودەت: تەحسین بەگ ئەلعەسکەریی موتەصەڕیفی کەرکووك، مودیری پۆستەو تەلغرافی کەرکووك ئەحمەد نووری بەگ تەشریف هێنان: مەلا صدیق ئەفەندی حاکمی صوڵحی سلێمانی، قائیمقامی هەڵەبجە حەمید بەگ، ئەحمەد موختار بەگ، عەلی بەگی ئەحمەد بەگی جاف، مودیری برادۆست عەونی ئەفەندی تەشریف بردن: قونسلۆسی دەوڵەتی علییەی ئێران ئاقای محەمەد فاضل میرزا تەرفیع: ماجد ئەفەندی مودیری نەحیەی عەزیزییە بۆ قایمقامیی قەضای عەمادییە
ژ ۲٤۰:	لە مەکتەبی کچانی سلێمانیدا سینفێك بۆ ژنە نەخوێندەوارەکانمان زیارەت: موتەسەڕیف تەشریف بردن: موتەسەڕیف تەشریف هێنان: ماجد ئەفەندیی مودیری ناحیەی عەزیزییە غەزەتەی کوردیی "کەرکووك" ئیملای تازە
ژ ۲٤۱:	لە سەمای مەعاریفا ئەستێرەیەکی گەش کۆمەڵی یانەی سەرکەوتن هەڵبژاردنی کۆمەڵی ئیدارەی زانستی تەشریف هێنانو عەودەت: قاسم بەگ مودەڕریسی عەرەبیی ثانەویی کەرکووك، زەینەلعابدین بەگی مودیری مەکتەبی قەلعە، داود ئەلصائیغ بەگی مودەڕریسی تەئریخو جوغرافیای ثانەویی کەرکووك، عەبدولقاسم سەلیم بەگی مودررەیسی موتەوەسیتە، ڕەزا محێدین بەگی مودەڕریسی ڕیازیات تەشریف هێنان: موفەتیشی عموومیی مەکتەبە موتەوەسیتەکانی عیراق ئەمین زەکی بەگ، موحاسیبی مەعاریف، جەمیل بەگ مەدفەعیی وەزیری داخلییە، جەمال بەگی بابانی وەزیری عەدلییە کۆمەڵی یانەی سەرکەوتن سیفۆنی وەتەنی ئەمری خوا بەجێهێنانی تاهیر ئەفەندیی ئەمین ئەفەندی
ژ ۲٤۲:	کۆمەڵی زانستی مەکتەبی ئوممی لە چەمچەماڵ نەقش و دروومانەکانی مەکتەبی کچانی ئێرەو کەرکووك موتەسەڕیفمان زیارەتی قەزای هەڵەبجەی فەرموو قەراری کۆمەڵی زانستی: موعتەمەدی زانستی دۆخ و کوشتنێکی عەجایەب ئینتیحار تەشریف هێنانەوە: مەبعووسی سلێمانی موحەمەدساڵح بەگ
ژ ۲٤۳:	کۆمەڵی یانەی سەرکەوتن موبارەکبایی یانەی سەرکەوتن: لاوانی کورد

	ڕۆژی ئەلیمی عاشوورا موسابەقەی یاری
ژ۲٤٤:	هەڵەبجە فەرقێکی زۆری کردووە: عەلی عیرفان لە کۆمەڵی زانستییەوە ئیجتیماعی عموومیی زانستی ماکینەی دروێنە
ژ ۲٤٥:	تەماشای حیسسییاتو سەخای میللەتەکەمان کەن دەفتەریئیعانە-۱ بۆ پێشەوە هەنگاوێکیتر تەشریف بردنو عەودەت: موتەسەڕیف، مودیرو موهەندیسی تاپۆ تەشریف هێنان: موفەتیشی مەعاریفی لیوای هەولێر مستەفا ئەفەندی، مودیر ناحیەی باڵەك ڕەفعەت ئەفەندی
ژ۲٤٦:	دەفتەری ئیعانە-۲ ئیعتیراز تەشریف بردنو عەودەت: موتەسەڕیف تەشریف هێنان: قائیمقامی هەڵەبجە حەمید بەگ
ژ ۲٤٧:	دەفتەری ئیعانە-۳
ژ ۲٤٨:	ئیمتیحانی عموومی مەکتەبە ڕەسمییەکانمان حاسڵاتی زستانەی دێی بالچیقو کانیپان هەمووی سووتاوە دەفتەری ئیعانە-٤
ژ ۲٤٩:	تەحویل: ڕەئووف ئەفەندی ئەجزاچی، ئەسکەندەر ئەفەندی، حەمدی ئەفەندی، دوقتۆری مولکیی سلێمانی، نووری بەگ سەرتەبیبی لیوای دلێم تەشریف هێنان: عیززەت ئەفەندی موقەددەمی تۆپچی، ئەحمەد بەگی تۆفیق بەگ تەشریف بردن: ڕەفیق حیلمی موعەللیمی سانەویی سلێمانی زیاعێکی ئەلیم: خزر ئاغای بابەکر ئاغای سەلیم ئاغای پشدەریی مودیری پشدەر
ژ ۲٥١:	تەشریف هێنانو عەودەت: مودیری عامی ئەوقاف جەمیل بەگ وادی، مودیری ئەوقافی کەرکووك مەلا قادر ئەفەندی، مستەفا بەگی موعەللیمی سانەویی هەولێر کوڕی عەلی سەروەت بەگی مودیری پۆلیسو براکەی، ئەحمەد موختار بەگی عوسمان پاشا تەشریف هێنان: حاجی شێخ عارف ئەفەندی سەرگەڵوو، سەید ئەحمەد ئەفەندی بەرزنجی مودیر ناحیەی گێڵدەرە، شێخ مەحموود ئەفەندی شێخ عەلی ئەفەندی سەرکان، حاجی عەباس ئاغای سەلیم ئاغای پشدەری، ئەمین بەگی قامیش، حەمە ئاغای عەلی ئاغا، سەعید ئاغای عوسمان ئاغا
ژ ۲٥۲:	تەشریف هێنانی وەلیعەهدی بڵندپایەو موظاهەرەتێکی عموومیی کورد موطاڵەباتی عموومی میللەتی کورد کە بە واسیطەی میرزا تۆفیق قەزازەوە تەقدیمی صاحب السمو وەلیعەهدی خۆشەویستی عیراق کراوە

ژ	
	کوردەکان موتەمادی داوای حوقووقیان ئەکەن ئەهالیەکەمان ئیشیراکی ئینتیخابات مەبعووثان ناکات حەمییەتو غیزەتی ئافرەتە وەطەنپەروەرەکانمان جەنابی شێخ باباعەلی ئەفەندی شێخ مەحموود ئەفەندی
ژ ٢٥٣:	صوورەتی ئەو تەلغرافانە کە لەطەرەف ئەشراف، ڕوئەسای عەشایرو سائیر طەبەقەی ئەهالی سلێمانییەوە بۆ مەراجیعی عالییە لێدراوە
ژ ٢٥٤:	تەلغرافی بەگزادەو ڕوئەسای جافو هەورامیو پشدەرو هەمەوەندو ئەشرافی سلێمانی بۆ مەندووبی سامیو بەغداد تایمس تەلغرافی هەموو عەشائیری پشدەرو جاف بۆ مەندووبی سامیو ڕەئیسول وزەرای عیراقو بەغداد تایمسو "العالم العربی" تەلغرافی ئەحمەد تۆفیق بەگ زادە بۆ موعتەمەدی سامی عیراقو رئیسول وزەرا تەلغرافی ڕەئیسی هەمەوەند ئەمین بۆ گەورەکانی موتەظاهیرینی کوردان جوابی سلێمانی: عەبدولقادر (بەناوی موتەظاهیرینەوە) تەلغرافی ئەشرافی سلێمانی بۆ مەندووبی سامیو ڕەئیسول وزەرای عیراقو موتەصەڕیفو موفەتیشی ئیداریی سلێمانی تەلغرافی تۆفیق قەزاز بۆ "نیرایست" تەلغرافی حەلاوە ڕەمزی ئەفەندیو ئامینە غەفوور ئاغاو حەفصە نەقیبو ناهیە صالح ئەفەندیو حەفصە قادر ئاغا بۆ مەندووبی سامیو ڕەئیسول وزەراو بەغداد تایمسو "العالم العربی"و "العراق"و "البلاد" تەلغرافی هەموو ئەشرافی سلێمانی بۆ سکرتێری عوصبەتول ئومەم لە جەنەوەو وەزیری موستەعمەرات لە لەندەنو غەزەتەی "نیرایست"و مەندووبی سامیو ڕەئیسول وزەرای عیراقو غەزەتەی بەغداد تایمس نووسراوی وەزارەت ئەدداخلییە بۆ ئەهالیی سلێمانی تەلغرافی عوموومی ئەعیانو ئەشرافی سلێمانی بۆ وەزیری داخلییە عوموومی ئەشرافی سلێمانیو قیسمێکی عەشایر لە تەلغرافخانە
ژ ٢٥٥:	زانستی ژنان نوطقی حەفصە عیرفان نوطقی بەدرییە خانم تەلغرافی عوثمان ئەفەندی زادە ئەحمەدو مەعرووف جیاووك لە ئەشرافی هەولێر بۆ ئەشرافی سلێمانی جوابی سلێمانی جوزابی تەلغرافی ڕۆژی ٩٣٠/٧/٨ بۆ عوصبەتول ئومەم: مودیری شوعبەی ئینتیدابات تەشریف هێنانو عەودەت: مەعرووف جیاووك
ژ ٢٥٦:	صوورەتێکی تری ئەو تەلغرافانەی کە درابوو بە عوصبەتول ئومەم مەضبەطەیەکیتر بۆ تەئییدی طەڵەبی حوقووقی کوردان ڕۆژی مەولوودی فەخری کائینات (صلعم) تەشریف هێنانی فەخامەتی مەندووبی سامیو ڕەئیس وزەرای عیراق

	سەرطەبیبی تازەمان
ژ ٢٥٧:	تەشریف هێنانی فەخامەتی وەکیلی مەندووبی سامی و وەکیلی رئیسول وزەرای عیراق بۆ کەرکووك، هەولێرو سلێمانیو موجادەلەی کوردان هەولێر سلێمانی تەلغرافی شێخ رەقیب سوورچیو شێخ غیاثوددینو شێخ نووری بریفکانیو ئەدیب ئەفەندی رەئیس بەلەدییەی عەمادیەو حەمە ئاغای بەراشو شێخ شەهابی زێبارو تەرخان حاجی رەشید بەگی بەرواری بۆ عوصبەتول ئومەمو دارول ئیعتیماد لە بەغدادو رەئیسول وزەرای عەرەبو پارلەمانی ئینگلیزو لیوای سلێمانی تەرجەمەی سوورەتی دوو تەلغرافی حەمە ئاغای عەبدورڕەحمان ئاغاو فەرید جەمال عارف صوورەتی تەلغرافێك کە لە ئەشرافی سلێمانییەوە بۆ کوردەکانی هەولێرو کۆیەو رەواندزو شەقلاوەو کەرکووك نووسراوە جوابی رەواندزو شەقلاوە صوورەتی عەرەبیی تەلغرافی ئەشرافی سلێمانی تەصحیح
ژ ٢٥٨:	بەیاناتی فەخامەتی وەکیلی رەئیسول وزەرا کە لە سلێمانی لەوەقتی ئیجتماعەکەدا خوێندویەتیەوە بەیاناتی فەخامەتی وەکیلی مەندووبی سامی کە لە خیتامی بەیاناتی رەئیسول وزەرادا خوێندوویەتیەوە تەشریف هێنان: مودیرو موحەرریری مەجەللەی "زاری کرمانجی" سەید حسێن حوزنی ئەفەندی
ژ ٢٥٩:	تەلغرافی حەمە ئاغای عەبدورڕەحمان ئاغاو بابان عەزمی بەگو عیززەت بەگی عوثمان پاشاو حەفیدزادە شێخ قادرو میرزا تۆفیق قەزازو عەبدورڕەحمان ئاغای ئەحمەد پاشاو حەمەصالح بەگ حاجی حەمەعەلی بەگو فایەق بەگی بابانو مەجید ئەفەندی حاجی رەسووڵ ئاغاو رەمزی ئەفەندی حاجی فەتاح بۆ مەندووبی سامیو رەئیسول وزەراء تەلغرافی ئەفراسیاب بەگی رۆستەم سولطانو مصطفا جەعفەر سولطانی هەورامانو محەمەدئەمین بەگی مەحموود خانی دزڵیو شێخ محەمەد شێخ حوسامەددین بۆ مەندووبی سامیو رەئیسول وزەرا تەلغرافی جەعفەر سولطان رەئیسی هەورامان بۆ مەندووبی سامیو رەئیسول وزەراء صوورەتی تەلغرافی ئەشرافی سلێمانی: حەمە ئاغای عەبدورڕەحمان ئاغاو بابان عەزمی بەگو عیززەت بەگی عوثمان پاشاو حەفیدزادە شێخ قادرو میرزا تۆفیق قەزازو عەبدورڕەحمان ئاغای ئەحمەد پاشاو حەمەصالح بەگی حاجی حەمەعەلی بەگو فایەق بەگی بابانو مەجید ئەفەندی حاجی رەسووڵ ئاغاو رەمزی ئەفەندی حاجی فەتاحو شێخ محەمەدی گولانی، بۆ مەندووبی سامیو رەئیسول وزەرا جوابی جەعفەر ئەلعەسکەری وەکیلی رەئیسول وزەراء بۆ عەزمی بەگی بابانو روفەقائیهی تەکذیب: ذیان

سال ـ ٢ ژماره ـ ٨٢ ژیان لاپره ـ ١

بو هموو شتیك

مخابرات : بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە : لە بناى لەدبەدایە

مدیران : ماماى زیان

یکی بەانەیکە

هو شتیك اتوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

حك یار

دەشش مانك سە

بە سالیك شش روپیەدەدا

بو دروەوە بلل ایونە

حوت روپیە و نیوە

لە ٦ مانك كمتر ابونە قبول ناكری

اعلانات

بەد یربك ٦ انە دەسیتریت

یکی بەانەیکە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (سیشمه) ٢٤ ربیع الاول ١٣٤٥ ٢٠ ايلول ١٩٢٧

سعادت ایستا ، تلاکت پیشو

زور چاك لە بیرمانە و حتی لە برچاومانە کە سال بار و پیرار وضعیت لواى مان لە چە درجەیکدا بو ، وضعیتی خارجیمان بە هموو شدتیکە وە مهاجم بو ، ناامنی بە درجەیك شدتی کسب کردبو کە عادتا هموو کسیك طماعی اکردە سەری خوی و یا سیرەکەی مجبوری اکردە سری ، ریکای تجارت و هاتو چوی ملت بە یکدفعە مسدودبو ، اەو اتین ضعیف بەدست قوی یەوە و یا شدت و نعرة قوی بەسر ذلیلا کوی فاکی کر کردبو سمکێنو اقرا لەبرتالان کردن اموالیان و سوتانی خانویان و بە فیکاك کرینەوەی مواشیان بیزار بو بون هموو موقعی خو یانیان چول کردبو ، لەملا بو اولا و لولا بو املا کوچیان اکرد ، عادتا مالیان بە سرپشتی ولاغەوەبو ، بم نوعە سرلە ، لم شیوابو ، بێنەوە سەرو کاری وضعیتی داخلی امیش بەدرجەیك وضعیتیکی واناشیرینی پی پوشانادا کە انسان لە حالی خوی بیزار بو ، ام مملکتە بم بجوری بەوە وضعیتیکی وای هبو کە برا اعتمادی بە برا نەاکرد ، خزم محبتی لە کل خزما نەابو ، رفاقت بو بو بە واسطۀ قسە لی درەینانی یکتری و ملی یکتری شکاندن ، ملت مربوطیتیکی لە کل حکومت متبوعەی خو یا نەبو ،

وکو وتویانە [لە پاش هموو تنگی فرجی دیت] و لە پاش هموو شویك روژیك طلوع اکات ولە دواى هموو تاریکیك روناکیك پیدا ابیت لە دواى هموو خزانیك بهاریك حلول اکات ، حکومت متبوعەمان ام اصولەی درك کرد ودەسی کرد بە اصلاحات بونهات داك بم احو لە وکو دایل خیر ذاتیکی صاحب حسن نیت ، تجربەدیدە ، کار آزمودەی بونساردبو کە ام ذاتە بە تدبیر حکیمانە خوی زور عقدة مشکلی کردوتەوە ، وزور پشوکاری کورەکورەی بەموفقیت حل کردوە ، وبحالای هیناوتە مکناتەوە بە واسطۀ تدبیر حکیمانە و حق نیت خدا پسندانە خویەوە اوهمو مشکلانە کە لە مدتیکی زورەوە لەزوبا امان تالان بە مدتیك زور کم حلی کردەوە لە بیخ و بنە هلکند بصورتیکی وا کە اتوانم بلیم امرو لوای سلیمانی نە داخلی و نە خارجی لەو لوایە یار ویرار ناجی امنیتیك کە لم لوایەدا امرو تأسیس کراوە فرق سائر الویة عراقە ، دركای تجارت بە نوعی کراوتەوە کە لم مدتە جزئیەدا منافع تجاریە تلافی قسمیکی زوری خسارات

وەتەوبات او چند ساله پیشـوەی کردونەوە ، دیهات تعمیر اهالی هەری لە جیکای خوی اسکان بونەوە .

لە وضعیت داخلیشدا امرو اشـراف ، اصناف و سائر طبقات ملت بە کمال خوشـنودیت وکو برا لە کل یکری را بویرن و هەر لایك بەعمومی مربوط و ممنونی حکومتی خوشەویستی خویانن ، مامورین ایشو کاری ملت موافق عدالت و نظامات رایەرینن . او سـوء تفاهمە کە لە پیشەوە بخیان کرد و لە بینا موجود بو امرو مبدل بوە بە محبتیکی حار و صمیمی . جاران لە بر نا امینی و ام اوضاعە ملت سـلیمانی اکثریا هر بو خاطری دور کوتنەوە وطنەکەی خوی ترك و بو دیاری بەیدە سفر یان اکرد . امرو بە واسطة امنیت و اسایش مؤسسەوە لە هەمو طرفیکەوە محض بو زیارت و تفریح دماغ و استفادە لە هوا و وضعیتی طبیعیە سلیمانی زائرین روی تی اکن و بە کمال ممنونیتەوە عودت اکنەوە و حتی امیدم قویە هر بە واسـطە حسن تدبیرەوە سـلیمانی بی بە صیفیەیك کە ابنا بیش غبطەی پی بری و لبنانی هاوین لیرە رابوبرن . بە کمال حرارتەوە تمنی اکین مؤسـسی محترم مفتـش اداری جناب کپتان لاین و سـعادت متصرف خوشـەویستمان کە عامل ام اسـتراحت و سعادتن خدا هریان هبلی ر م حسـن نیتەوە لەسـر حرکات خیریە خدا موفقیان بکات .

ا . ع

تشکرات ورجا

چونکە جناب ادیب افندی مدیر مطبعەژیان تعیین کراوە بە کاتب مالیة سـلیمانی لە بر مشـغولیت علاوە نەی اتوانی ام وظیفەیایش ایفا بکات استعفای کرد .

لە سـر تدیب و امر متصرف معالیهم بندە بو ایفا کردنی ام وظیفەیە تنسیب وتعیین فرمووم چونکە مطبعە واسطة ترقی وطنە وغزەتەیش زبان حسـیات وترجمان آمال ملتە مع الافتخار ام وظـیفەیەم قبول ودرعهدە کرد .

بو خاطری غزەتەکان روز بەروز ترقییك پی بیشان بدا و بو وسـاحة مدنیت مفکار رجاوی اسـترحام لە هەمو ملوران و ادیبان اکم لە ناردنی مقالە وشعر غزەتەکان بی بش نەیلنەوە .　　　　علی عرفان

عراقی ددەوە :

حکمی محکمەی بولشویك

محکمە خوصت کە لە ولایت زدەتانیە لە (تورکستان) حکمی داوە بە سر دو اسـلاما بە اعدام و دە اسلامی تر یکی بە پانج سـال حبس لەسـر اوەکە مقابلە اوامر و مسـاعی حکومتیان کردوە کە اجباری کردن ای هەمو ژنەکانیان بی بە چە بسوریتەوە . لەسر اوە عموم مشایخ علما و سـائر طبقات ملت کو بونەوە عکسی ام قرارە فتوای شرعیان درهیناوە و اعلانیان کردوە . لەسـر ام فتوایە لە بینی عسکر و اهالیدا شرا واقع بوە و دو کس لە اسلامەکان کوژراون .

تیلغرافی رسمی لە مدیریت مطبوعاتەوە

مخابراتیك کە لە خصوص مذاکرەی تعدیل معاهدة حکومت حلیفە انکلیز و عراقەوە دوامی اکرد چند روژی لەو پیش تواو بو و فخامت رئیس الوزرا بو ام مقصدە حرکتی فرمو و صلاحیتیکی تامەی پیدرا .

نظر بەوە کە حکومت فخیمة بریطانیا تسهیلاتیکی زور و مرحمتیکی کورە بو امال مشروعە عراق نواندوە حکومت عراق وثوق و اعتماد کاملەی خوی بیان اکات کە ام مذاکرەیە بە نتیجەیەکی چاك دوایی دیت .

« یسـن الهاشمی »

هتا فخامت رئیـس الوزراء عودت افرمویتەوە فخامت وزیر مالیە یسن پاشـای هاشمی وکالتا ام وظیفەیە ابینی .

مستر رابلی

مستر رابلی مفتش عام پیشوی عراق که مندوب روزنامهٔ تایمس بو لهچین مدنیکه خبری نیه وعبارهی قطع بووه هرچند معلوم بووه که پار له تموزا لهچین چووه بودی یک مسجی اینر لهوساوه ری وشوینی نیه راطن ایری کوزرابی .

خدا بکا ام خبره اصحی نهبی . چونکه موسی الیه له خصوص ترقیات معارف عراق وبا خصوص کورده ستانیهوه زور خدمتی سبقی کردووه . وزور لهکنجه بی کیشهو کانمان مدیونی انسانیت ومعاونتی اون .

ژ

مستر بلدوین وجلالتی ملك فیصل

رئیس قابینهٔ حکومت فخیمهٔ بریطانیا مستر بلدوین لهو اونیلهدا دا ایشی که جلالت ملکی عراقی نیامیرانه . غزته کان زور بحث لم تصادفه اکن .

حوال داخلی :

معاملات طابو

به نظر معلوماتیکه وه ک ورگیراوه لهمودوا دائرهٔ طابو دست اکات به ایش و کاری خارجی .

هاتن و رویشتن

شیخ بابا علی افندی کوری حفید زاده شیخ محمود افندی لهسر مساعدهٔ حکومت بینیك لمو پیش لهبغداوه له کل جناب سید نوری افندی برزنجی که مدیر مدرسهٔ فضله له بغداد نشر فیان هینابووه ، لهدوای چاوپی کوتنی باوکی وخزمه کانی عودتیان فرمووه خدایان لهکل بی .

جناب فرج فهمی افندی مامور طابوی تلعفر و منجار بهمناسبتی اوهوه که تحویلا تعیین کراوه بو مامور طابوی ایره روزی ١٣ — ٩ — ٢٧ مواصلت و مباشرتی به ایش کرد به خیرهاتن و تمنای موفقیت حسنهی اکین .

رشید افندی مامور مال خورمال ترفیعاً بومدیریت ناحیهٔ تانجرو و لهخاندان سلیمانی عارف افندی حاجی حسن افندی بو مدیریت خورمال تنسیب و تعیین فرمووراون ، تبریکیان اکین خدا لییان مبارك کات .

معاون رئیس جاف جناب حسن بك علی بکی محمود پاشا بو ایش و کاری خوی تشریفی هیناوته ایره .

فوج پینجم جیش محبوبی عراق بو کورینی فوجی یکم که سالیکه له سلیمانی به له ناصریهوه روزی ١٤ — ٩ — ٢٧ مواصلیان فرموه عرض بخیرهاتی امرا ضابطان و افراد ام طاوره اکین .

اهالی سلیمانی له حسن اخلاقی وحرکات برابانهٔ عموم ضباط و افراد جیش یکم زور ممنون بو امیدا کم له کل ضباط و افراد ام طابوریشدا واجبات مهمان نوازانهٔ خویان ایفا وبجی بهینن .

اعلان

آنه	روپیه	حقەی سلیمانی	
	٨	١	سماب
٨	١	«	بنیشت
٦	١	«	مازوی شین
٤	١	٢	مازوی سپی
	٤	«	کتیرهٔ زرد
	٨	«	کتیرهٔ سپی
		عدد	
	٣	١	پلاست ریوی
	١٨	«	« دلك
	٨	«	» سکلار

قیات ام اشیایانهکه لسرهوه نشان دراوه بواستیفای عشر و حق حکومتی له طرف مجلس بلدیهوه تقدیر و لهطرف مجلس ادارهوه تصدیق کراوه بو امهی ام قیاته لههمو کسیکهوه معلوم بی اعلان کرا .

منصرف سلیمانی

اعلان

بدل مخمنه روپیه	فوت مربعی	نوع ملك	ناوی صاحب ملك
٣٠٠	٤٦٥	دالان و اوطه‌یك و قسمیکی کم له حوشه	رشید عثو
٣٠٠	٤٠٨	دالان و دوکانیك " " "	عارف حلاج
٢٥٠	٥٠٦	دالان و اوطه و هیوان و حوشه	رحمه خان سولی
٥٠٠	٦٧٥	هیوان و اوطه و حوشه	صالح مام روستم
٦٥٠	٧٤٣	دو اوطه‌ی سرەوەو صه ــ ٣ اوطه‌ی خوارەوەو حوشه و هیوان	فرج افندی
١٠٠٠	١٥٧١	پینج اوطه و هیوانیك و حوشه	محمود و احمد ملا
٩٠٠	٢١٢٠	چوار اوطه و هیوانیك و حوشه	فرج افندی
٤٠٠		دوکانیکی اوقاف برمزکوتی سید حسن	دائرهٔ اوقاف

بو کشادی جادهٔ صابونکران او املاکانه که لازمه و تقرری کردوه قطع و استملاك بکری نوع و جنس و اسمی صاحب و او مقداره‌ی که لی یان قطع اکری له کل بدلی که له طرف هیئت تخمینیه و مجلس بلدیه‌وه بو یان تقدیر کراوه له بالاوه‌نشاندراوه هر کس له‌داخل قانوندا اعتراضیکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا نو روژ لازمه درمیانی بکا بو اکاداری اعلان کرا .

له خصوص جلال افندی وتوفیق افندی‌یەوە له العراق هژ له‌یك نوسرابو شایعه ادن صاحیبه‌که‌ی منم ام شایعه به تکذیب اکم .

علی عرفان

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

عرصه‌ی حامی که مشهووره به حامی عثمانپاشا و له کره‌کی کویژه‌دا واقعه شرقی جنوبی طریق عام و جنوب غربی به حومی ٢ ــ ٤٥ تسلسل ــ ٢٧١ که عائدی محمد آغای کوری عبدالرحمن آغاو غرب شمالی به عرصه‌ی نشله ٤ ــ ٤٥ تسلسلی ٢٧٢ که عائدی خزینهٔ حکومتی عراقه وشمال شرقی طریق عام وعرصه‌ی قشله ٤ ــ ٤٥ تسلسلی ٢٧٢ که عائدی خزینهٔ حکومتی عراقه و نومره‌ی ٦٨ ــ ٣٩ و تسلسل ٢٤٤ به ناوی محمد آغا کوری عبدالرحمن اغاوه مجددا قیدی طاپو اکریت هرکس ادعایکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ٣٠ روژیتر بااوراق مثبته و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو معلومات کیفیت اعلان کرا .

اعلان

له نسخه‌ی ژماره ٨١ ـ ل ٢ تاریخ ٨ ایلول ٩٢٧ غزته‌ی ژیاندا اودوکانه که عائدی مجید‌اك کوری عبد. الرحمن بکه و نومره‌ی ٣٢ ــ ٩٨ و مرچنده اعلان کراوه که له نتیجهٔ مزایده‌دا له سر میرزا احمد کوری حاجی صالح خفاف کیشتوته هزار ودو صد روپیه امه له طرف دائرهٔ مطبعه‌وه سهوا نوسراوه ، هزار، صد روپیه‌یه بومعلومات کیفیت اعلان کرا .

له چاپخانهٔ بلدیه چاپ کرا .

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره‌خانه‌وه اکری

§

اداره‌خانه ، له بناء بلدیه‌دایه

مدیر : سلیمانی زیان

یکی به انه‌یکه

ژیان

کری‌ار

له شش مانك سه

به سالیك شش روپیه‌ده‌دا

بو دره‌وه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

له ۲ مانك کمر ابونه قبل ناکری

اعلانات

به پرمله پ ا نه‌ده‌سیرت

یکی به انه یکه

هرو شتیك انوسی هفته‌ی جاریك دره‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ تشار ۲۹ کانون ثانی ۹۲۶ (سه‌شمه) ۱ ربیع الاخر ۱۳٤٥ ۲۷ یلول ۱۹۲۷

مدنیت کونو تازه

له صدی الجمهوره‌وه :

ایمه‌ لهو کسانه نین که ایانه‌وی به بازیك بکنه حیات ومدنیت تازه ، وه نه لهو کسانه‌یشین که ایانه‌وی بگه‌ر یته‌وه سر حیات ومدنیتی کون ، چونکه نه بازیك اکینه مدنیت تازه وکرانه‌وه‌یشمان بوسر حیات ومدنیت کون به تلی دبی اقتداری ازمیرری ، بلکو یکانه آرزوی ایمه اره‌یه که له بنی هر دو کیانا بوسنین مدنیت وعادات کون وتازه تدقیق وله بیژیان بدین سرکوزه‌کی ـ خرابه‌کانی فری بدین جاکه‌کانیان تیکلاوی یکتری بکین وبکین به دستوریك بو خومان وموافق امه حرکت بکین تاله مستقبلدا مسعود وبه سر رزی بژین .

بلی اتوانم بلم که مدنیت تازه باعث فوز و نجات همو ملتیکه بلام اخ بلم جی ارباب ر شناسان ام مدنیته زور که اسباب نفر ر دور کرتنی خلق ـ باخصوص طبقه‌ی عوام لم مدنیته جوانه و تازه‌یه امه‌یه : بعضی کس به ناوی مدنیت تازه‌وه انواع حرکات که مخالف محیط و طبیعی اکریته ایکن ، لم‌برانه ورواجی نیه و خلقیش پسندی ناکات .

شروط مدنیت تازه

لازمه بزانی چیت لهسره به جی‌ه‌ی و هرچی واجبه له سرت ادای بکه‌ی ، لازمه سعی بو وطن و ملت خوت بکه‌ی ، چه مامور بی ، چه دوله‌مندبی ، چه فقیر بی ، چه عالم بی ، چه صنعتکار بی ، چه تجار بی حاصلی هر نوعی بی ابی به قدر خوت خذمت بکه‌ی . لازمه بزانی حیات به علمه‌وه ابی ، ابی برکی ته‌مه‌لی داکنی ، له‌خه‌ری غفلت هه‌لسی ، عمری عزیزت بی سعی ضایع نه‌که‌ی ، اذیت بکیشی ، ایش کردن به فرض ته‌مه‌لی به کفر زانی ، به ناوی انسانیته‌وه یار یه‌ی فقیر و فقرا بده‌ی ، مطیع اوامر و قانون و اولی الامر بی ، هر کسی ام شتانه‌ی تعقیب کرد له دنیا و اخرتدا مسعود ابی .

بو جناب مدیر ژیان :

لطفا ام چند کلیمه‌یه له غزته‌دا درج فرمون :

جوار ساله له وطن مقدس دور کوتبومه‌وه له بر اوه اشتیاقیکی زورم هه‌بو بو جاربی کوتنی رفیق و خزمه خوشه‌ویسته‌کان الحمدلله به مناسبتی امطیله‌وه صد شکر که بم مقصده کیشتم وله سایه‌ی خدا رحمت کار

بدەستانەوە سابانیشم لە حالیکی آوەدانی وخوشیا چاو بی‌کەوت . چونکە لایەنەوە وچە لە لاین لطف وحسیاتی عالیجنابانەی ھەمو اھالی ومنوران محترمەوە کە درحق بەخوم ورفیقەکانم واندویانە حسیات شکرانم بەواسطۀ روزنامۀ محترمۀ زیەوە اظھار و اعلان اکم .

رفیق حلمی

استرحام

ھەمو ازانین قەزای ھلبجە مربوط ام لوایەیە . عرقا ، ملتا ، اخلاقا لە عینی خوینکین ولە ھەمو الام و وسعادیکا مشترکین . ولە ھەمو خصوصیکەرە معاونت ایەیان کردوە وکو یستومانە چونکە لەوی مخصوص مکتب بنایك نیە بە واسطۀ حمیت ومعارفپروری اھالیکەیەوە مکتبیکیان بنا کردووە چونکە ماتەکەی فقیرە وکە یە تیدا بە حوریان تواو ناکری نزیکی زستانە بو خاطری اوپارەیە کە تیانا صرف کردوە ضایع نەبی وبەتیوەچی عیبی‌ەوە استرحام اکین یا بە اعانە ویاخود تیە تروکە شتیکی مخصوص بو تعیین بکن کە بە واردانەکەی ام بنایەی بی تواو بکری .

[ژیان]

[§§]

حوال داخلی :

وفد حدود موصل و تورك

وا خبر زانراوە اعضاکانی تورك کە تحدید حدود اکن اولی مانگی ایلول بە میوانی تشریف اھینە بغداد حکومت لە اوتیلی کارلتونا جیکایەکی بو احضار کردون .

مکتبەکانی سلیمانی لە ١٧ مانگا کراوەتەوە بو قید و قبولی طلبە ولە ٢١ دا دست اکن بە تدریسات :

ھەر ایزانین خوینەواریك لە جاھلیك زورتری

ھەمو صنعتیك ابی ، بعضی کس چونکە فقیرن ایانەوی منالەکانیان بە بی خویندن بەبەنە بر صنعت ، امە فکریکی باش نیە . منالیك بە مدتیکی کم نیری ھیچ صنعتیك نابی . وبو تەوین ادارە ھیچ استفادەیك ناکات . لەبراوە لە ھەمو جیکایکدا تحصیل ابتدائی مجبوریە وکو شش حوت سال بە بی استفادە ایخاتە بر صنعتیکی وکو خیاطی ، دارتاشی ... یەنیربنە مکتب ھیچ نەبی تحصیلیکی ابتدائی پی بکات ، اوسا کە چوە بر صنعتیك بە مدتیکی کم فیرا ابی و استفادە لی اکات ام دستور العملە فائدۀ بو ملت و وطن و بو منالەکە وابو ئی زورە ،

« ژیان »

لەجی وزیر عدلیە رؤف بك الچادرچی کە ماذوناً چوە بو اوروپا ھتا عودت افرمویتەوە فخامت وزیر داخلیە وکالتا تماشای وظیفەکەی اکات .

صبیح نشئت بك

معالی صبیح نشئت بك مندوب ھوابر تعیین فرموراوە بە ممثل عراق بو تورکیا .

رشید بك الخواجە

معالی رشید بك الخواجە تعیین فرموراوە بە ممثل عراق بو مصر .

طات رشانەوە

چونکە چوار روژە لە بصرە کس اصابتی علتی رشانەوەی نکردوە حیئت صحیە وا ظن ابن کە میکروب ام نخوشیە محو بوتەوە .

فخامتی یاسین پاشا الھاشمی بە ماذونیت ١٥ روژ حرکت فرموە بو سوریە ولبنان . فخامت وزیر دفاع وکالتا تماشای وظیفەکەی اکات .

سفر متصرف بو بازیان

سعادت متصرف خوشاویستمان کههموو وقت رفاه و استراحت ملی ترجیح کردوه بهسهر راحتی خویدا امدفعهیهش بو تدقیق و تحقیق احوال ناحیهی بازیان تشریفیان به اوتومبیل چو بوه بازیان و لهدوای شهوی عودتی فرموهتهوه ، له مرکز ناحیهی بازیاندا له نتیجهی همت و فعالیتی عمرانپروری اوانهوه سهرایکی تازهش لهتواو بونایه .

سفر مفتش اداری بو موصل

مفتش اداری جناب کاپتن لاین و رفیقهی محترمهی میسیس لاین بو سیاحت و تبدیل هوا چون بو موصل خدا حافظیان بی .

جلال افندی مدیر تحریرات و توفیق فائق افندی محاسب که بینیك له مویهش لهبر مسئلهیك دستیان له ایش کیشرابووهوه له دوای تحقیقات رائتیان کرد و چونهوه سر وظیفه اصلیهکهی خویان .

له جهت ضریبة لدخلهوه

اعلان

له خصوص تقدیم کردنهوی (ورقه اخطار) که عائده بهمعلومات دان به دائرهی مالیهلهطرف اوشخانهوه که تابع بن بهرسمی (تمتع) و (خاضعك) به تأدیهی .

اوا بوهموکسیك اعلان اکریت که بهپی ماده ٢٨ و فقرهٔ [١] لهقانوننامهی تمتع سال ٩٢٧ که بهپی بیاننامهی رسمیه تمدید کرابو بهوعدهی ٣ مانك اوا له روژی ٣٠ ام مانکی ایلول ٩٢٧ دا تواو ایبت او مدهیه .

بناءعلیه لازمه له سهر او اشخاصانه که تابع بهم رسمهن لم مدهیهدا بهپی اوه میدان به نهایت هاتنی ام مانکه بدن دائر بهوه کهتابع وخاضعك بم رسمه ورقهی اخطاری خضوعهکهیان بهپرکردنی تقدیم به تخمین تقدیر بکهنهوه .

و او شخصانه ممکنیان ابی بو ورکرتنی او نمونه (ورقة اخطاریهی خضوعه)کهبو ام مطلبه حاضر کراوه ، به محاسبی لواله مرکزی لوادا و له مرکزی قضادا به مدیر مال قضا مراجعت بکن ، بو اوهی که لهو ورقهیهیان تسلیم بکریت و له سر او نمونهیه او تقریرهیکه پیویسته پری بکنهوه و تقدیمی رئیس تخمینی بکهنهوه .

(لازمه ام فقرهیهیش ملاحظه بکریت)

تقدیم نکردنهوهی ورقهی اخطاریهی مذکور به رئیس تخمین و اهمیت پینهدانی و دواخستنی له میعاد مقررهیدا له پاش تحقیق و اثبات بونی له محکمهدا موجب جرم و جزایکی قانونیه ، بناءعلیه لهپاش تبرئی امجرمه لهسر اونوعه شخصانه له محکمهدا تجزیه اکریت به جزایك که له هزار روپیه زیادهتر نهبیت . و اکر پارهٔ جزاکی ندات به حبسیك کهله شش مانك زیادهتر نهبیت ، هر وکو له مادهٔ (٥٤) فقرهٔ (٣) قانون مذکوردا بیان کراوه .

منشور عمومی

معلوماتمان حاصل کردوه که اوراق نقدیهی هندیه کهحال حاضر متداولهلهلواکاندا اغلبیان دراون و پارچه پارچه بون به درجهیك که تردد حاصل اکریت له خزینهکاندا له جهت ورکرتن و ورنکرتنیانهوه بناء علیه بو ارشاد کردنی محاسبهچیهکان اوا ام تعلیماتنامهیهمان اصدار کرد .

اوراق نقدیهی مالیهکه ممکن بی له خزینهٔ حکومتیدا وربکیریت ابی مشتمل بیت بسر ام شرطانهدا که له خوارهوه نشان ادرین :

(١) به لای کهوه ابی مشتمل بیت بسر دو نومرهدا یکیك لای راستی ورقهکهوه ، او یتریان به

لای حیبه‌وه بناء علیه اگر اوراق نقدیك لایکی نه‌ما چونکه حائزام شرطه نابی جائز نیه قبول بکریت .

٢ــ هم واجبه ژماره‌ی لای راستی عینی ژمارهٔ لای چه‌پی بیت وام جهته وختیك لازمه ملاحظه بکریت که‌ار ورقه نقدیه‌یه دو پارچه بو بی و به یکه وه نوسینرابی .

٣ــ ام‌بی امضاکه‌ی به تواوی پیوه بیت .

بناء علیه هر ورقه نقدیك که مشتمل به یکی لم شرطانه نه‌بو نابی قبول بکریت . اما اگر حائزی ام شرطانه بو بام زور دوابی ویا فرتوت بو بی نابی رد بکریته‌وه و واجبه قبول بکریت و بو او اوراقانه‌ی که لبر نقصانی یکیك لم شرطانه قبول نکریت صاحبی اتوانی بو تبدیل و یا وه‌رگرتنی بدله که‌ی مراجعت بکات به (ضابطی عمله) ئه له شاری (بومبایه) .

لسر محاسبه‌کان واجبه معلوماتی مطلوبه لم خصوصه‌وه اعلان بکن بو ارهٔ اصحابی او نوه، ورقه نقدیانه امکانی مراجعتیان بی به (ضابط عمله) .

بناء علیه رجا اکم مراعاتی احکامی ام تعلیماتنامه‌یه بکن و به ملحقاتندا تعمیمی بکن و به وصولی پیتان معلوماتمان بده‌نی .

احمد فهمی

مدیر عام محاسبات عمومیه

له دائرهٔ طابووه :

اعلان

عرصه‌ی حامی که مشهووه به حامی عثمانپاشا و له کره‌کی کویژه‌دا واقعه شرق جنوبی طریق عام و جنوب غربی به حامی ٢ ــ ٤٥ تسلسل ــ ٢٧١ که عائدی محمد آغای کوری عبدالرحمان اغا وغرب شمالی به عرصه‌ی قشله ٤ ــ ٤٥ تسلسل ٢٧٢ که عائدی خزینهٔ حکومتی عراقه وشمال شرقی طریق عام وعرصه‌ی قشله ٤ ــ ٤٥ تسلسلی ٢٧٢ که عائدی خزینهٔ حکومتی عراقه ونومره‌ی ٦٨ ــ ٣٩ وتسلسلی ٢٤٤ به ناوی محمد آغا کوری عبدالرحمن اغاوه عجدا قیدی طاپو اکریت هر کس ادعایکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ٣٠ روز زیاتر به‌اوراق مثبته ومستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو معلومات کیفیت دوم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌ی خانوه که نومره‌ی ١٠ــ٦٥ وتسلسلی ٧٢١ وله کره‌کی کویژه‌دا واقعه وعائدی ابراهیم کوری قادر وملا شریف کوری فتاحه وله لای آمینه خانم کچی سید اسماعیل مرهونه له نتیجهٔ مزایده‌دا گیشتوه پینجصد روپیه وموقتا احاله کراوته سر حاجی ابراهیم اغا کوری حاجی محمد سعید خفاف وله مدتی تعلیق که له تاریخ ١٤ ــ ٩ ــ ٢٧ ه: بازه‌رو زیتره صدی پینج ضمائم قبول اکریت وله پاش امه احالهٔ قطعیه‌ی اجرا اکریت هر کس طالبی مزایده‌یه ابی مراجعت به دائرهٔ طاپو ودلال توفیق اغا بکات بو کیفیت اول اول جار اعلان کرا .

اعلان

نصفی چاپخانه‌یك که له کره‌کی درگزینه و نومره‌ی ٢ــ ١١٥ و تسلسلی ٨٦٨ و ملکی مجید بك کوری عبد الرحمن بك بانقه وبا وکالتی‌دوه له لای توفیق افندی کوری محمود اغا مرهونه . خرایه مزایده‌وه مقابل بدل رهن له تاریخ ٢٢ ــ ٩ ــ ٩٢٧ هتا چلو پینج روژ بتر هر کس طالبی کرینیتی مراجعت به دائری طاپو و دلال توفیق بکات بو معلومات کیفیت اول جار اعلان کرا .

له چاپخانهٔ بلدیه چاپ کرا .

بو همو شتیك

مخابرات : بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە : لە بنای لدیەدایە

عنوان : مليمانی ژیان

یکی بە انەیکە

ژیان

عزیزی

کریار

بە شش مانك سە

بە سالیك شش روپیەدەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

لە ٦ مانك کمتر ابونە قبل ناکری

اعلانات

بەدیریك ٦ انە دەسینریت

یکی بە انەیکە

هەر شتیك انوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ (سیشمە) ۸ ربیع الاخر ۱۳٤٥ ٤ تشرین اول ۱۹۲۷

سعد مصر تا سعد دنیا مرد

تقریبا مانگیك اریش یکی لە اعاظم شرق وبلکە لە اعاظم دنیا وفاتی کرد . نەمانی ام پیاوە بومصر هر چند خساریکی کورەیە ؛ فقط وون بونی ناوی سعد لە سجل ودفتر وطنپروران دنیادا ضیاعیکە کە تلافی قابل نیە .

انسان کە حیات ام پیاوە کورەوبە شەرفە لیك اداتەوە وای هیق تە برچاد بلا اختیار هەروکو رامبر بە معبود (وطنپروری) ویاآیهٔ (دیکر اندیشی) وسائی وجدزدە ولرزەناك ابی .

سعد هر چند وطنپروریك و آزادیخواهیکی مصر بو ؛ فقط لە عین زمانا تمثال ورتەیکی شرافت وحق پرستی بو .

ام ذاتە وطنپرور وشریفە ؛ لە جهاد ملی وجدال وطنیدا تووشی انواع ومانع ومهالك بو . فقط بە متانتیکی مردانە وعقیدە ومفکورە ملی خوی تبدیل نەکرد ، اولی وآخری وکویك وابو . هیچ قدرت وقوتیك بە سەریا اجرای نفوذی نەاکرد . بەلای اوەوە یك حق و یك حقیقت هەبو . آزادی و استقلالی مصر ... ! بو گیشتن بەم غایە بە لە داخل وحتی خارج طاقتیدا جهد وکوششی کرد .

حتی او روژەی جمیع مخلوقات لە لای معبود اعظم عا کەأەبن ، سعد وەکو شەهسواریکی ذی حمیت و حماسەت لە صف اول مجاهدین حریت واستقلالدا عرض مهابت اکا .

سعد تنها لە مصرنەمرد، سعد بشریت و بالخاصە وطنپروران وحتی جوبانی بشریتی بە هتیوی بە جی هیشت .

نیل ، لا مەودوا لە جیاتی فیضانیکی سالانە لازمە لە هیجانیکی دائمی رەنۆبدابی . بو سعد نەك تنها مصر ، حتی نەکو همو ذی حیاتی بلکە همو عناصری کائنات لازمە گریان و تعزیەداربی . تلافی ام افولە حزن و عالمشمولە تنها بە یك شت ممکنە ، اوەیش ، همو خطەیکی شرق بو پی گیاندنی سعدی بو خوی هول بدا کە امەیش لە غیر ممکناتە ، لم خصوصەوە ایمەیش لە کل ملت نجیبهٔ مصرا تشریك همو حسرت و المیك اکین !

رشید نجیب

سلیمانی و جادەکان

معلوم همو کسیکە کە بو شسار و ولاتیك جادە و طرق لە ئەتابە رك و عروق وایە بو جسم .

لەم چند ئانەدا لە نتیجەی سعی مشکورەی کار بەدستەکانمانەوە کلی جادەی باشو منتظممان بو کرا و لە کاتدایە ، جادۀ صابونکران کە شساە اثریکی عمرانە لە سایەی همت و فعالیتی حضرت متصرف و رئیس بلدیەوە لە تراو بونایە . انکاری چاکی ام نوعە اعمالی مفیدانە ناکری . فقط بو اوەی نور ضیا بەم عملە خیرە بەبخشی و شسارەکان لە ظلمت و لە تسبانا بینینەوە محتاجی ماکنەیکی الکتریکین استرحامان لەو مرکارە بە قیمتانەمان امەیە هروەکو بو تعمیر و تنظیم شارەکەمان بە همو نوعیك خریکن بو ام مشروعە مفیدەیش همت بفرمون .

—)§(—

خەوالی دەرەوە :

انتخابات لە تورکیا

انتخابات مجلس مبعوثان تورکیا بە موفقیت حزب اهالی تواو بوە غازی مصطفی کمال پاشا تشکرات علنی خوی تبلیغ اهالی کردوە . و کە کرایەوە انقرە لە ١٥ ایلول دا لەم خصوصەوە نطقیك ادا .

حکمی محکمەی لاهی

لاهی — لە خصوص محاکمەی (لوتوس) ەوە کە نزاعیکی کورە بو لە بینی فرانسز و تورکیادا محکمەی لاهی لە لهی تورکیا حکمی داوە . لەم محاکمەیەدا وکیلی تورکیا اسعد بکی وزیر عدلیەی تورك ، و وکیل فرانسزەکان مشهور باسدیفان بو کە مستشار قسم حقوقە لە وزارت خارجیەی فرانسزدا .

مستشار مالیەی ایران

نیورك — مستر (ویلیام بولانیر) کە مدیر عمومی خط تازۀ شمندوفری ایرانە تعیین کراوە بە مراقبی عام مالیەی ایران لە جی دکتور ملپا .

تورك لە خارج قرض اکات

وکو خبر ئە اثر اوە ناظری مالیۀ تورك بویەاچی بو سویت کە ١٥ ملیون پاون قرض بکات

لە لورستان

ایران بولورستان عسکر سوق اکات و تحشدات اکات بو اوۀ کە تأدیب عشایری لور بکات کە اشقیایی اکن و اطاعت امری حکومت ناکن .

شای ایران

حضرت شاە ایران بو تفتیش اوقوەی کە سوق کراوە بو آزربایجان و کوردستان حرکتی کردووە بو آزربایجان .

حریق

استانبول — لە ٢٤ اغستوسدا لە محلۀ اسکدار آکریك پربوتەوە وتوسعی کردوە اکرەکە هتا یازە سعات نەکوژاوەتەوە نتیجە ٣٠٠ خا و هشت دوکان مزکوتیك ، تکیەیك ، حمامیك هشت دائرۀ رسمی سوتاوە وغیری امیش زور آفرت ومنال خویان پی رزکار نکراوە سوتاون .

روژی تعطیل

استانبول — حکومت تورك قراری داوە لە جیاتی جمعە یك شسمە بکن بە روژی تعطیل وناوی بنین جمعۀ تازە .

اعلانیکی مهم

لەمەودوا دەست اکین بە معاملە طاپوی اراضی عموم خارج لوا اوی ایشسو کاری هیە مراجعت بە دائرە بکات .

دائرۀ طاپوی سلیمانی

هوال داخلی :

(هیئت تحدید حدود تورکیا و عراق)

کومڵی تحدید حدود بینی تورکیا و عراق بە صورتیکی مسالمتکارانە و دوستانە خاتمەیان بە ایشەکە هینا و وظیفەکەیان تواو کرد بو اوەی بچنەوە بغداد بە ری رواندز و هولیردا لەکل مرخصەکانی تورکیا تشریفیان هیناوەتە کرکوك . لە دوای دو روز استراحت بە شمندوفر حرکتیان فرمووە بو بغداد .

وزیر معارف

فخامت وزیر معارف ووکیل وزیر اوقاف امین زکی بك لەکل مستشار اوقاف جناب کابتان کوك دا بو اشتراك کردنی حفلة افتتاحیة (کلیة اوقاف)کە امسال کراوەتەوە تشریفیان هیناوەتە کرکوك .لە طرف عموم مامورین اشراف وکشافة مکاتبەوە لەاستاسیونی شمندوفر بە صورتیکی فوق العادە استقبال کراون .

یاسین پاشا الهاشمی

فخامت وزیر مالیە یاسین پاشا الهاشمی کە بە مأذونیت تشریفی بردبوە سوریە و لبنان لەدوای تەواو بونی مأذونیتەکەی عودتیان فرمووەتەوە .

کومڵی نفوس

بو ینین تسجیل ومعاملات نفوس لە زیر ریاست جناب محمد بکی فتاح بك ، اعضا ، مامور نفوس رشید مستی افندی . واعضا ، اعضای بلدیە شیخ محمد افندی کلانی هیئتیك تشکیل کراوە ولە ١ مانکا دست کراوە بە ایش .

لەجی اوسە ــ م اعضایانەی بلدیەکە منحل بون لە نتیجەی انتخاباتا بەاکثریت رأی جنابان میرزاتوفیق قزاز و حاجی حمە اغا و فتاح افندی ملا علی انتخاب کراون بەاعضای بلدیە تمنای موفقیت و خدمات حسنەیان اکین .

(رؤسای محکمە)

جناب کریم بك حاکم منفرد لەکل فضیلتماب قاضی سید ابراهیم افندی و کاتب ضبط کریم بکدا بو تماشا کردنی ایشو کاری محکمە روزی ١ ــ ١٠ ــ ٢٧ بەاوتوموبیل تشریفیان فرمووەتەهلبجە توفیق رفیقیان بی .

روزی ٣ ــ ١٠ ــ ٢٧ عودتیان فرمووەوە سلیمانی بخیر ینەوە .

(حفید زادە)

حفید زادە جناب شیخ قادر افندی ینزیك لەو پیش بو ایشو کاری خصوصی خوی تشریفیان بردبوە بغداد پینج روژ لەمو پیش عودتیان فرمووە سلیمانی لەدوای شش حوت ساعت استراحت حرکتیان فرمو بو تکیسر ، تمنای موفقیتی اکین .

صاحب غزتة الکرخ و صحافی شهیر جناب ملا عبود افندی الکرخی بوچاو پیکوتنی لواکەمان تشریفی هیناوەتە سلیمانی عرض بخیرهاتنی اکین .

لە تیکیشتوان وطن جناب رشید مستی افندی کە بو ایشوکاری خصوصی خوی تشریفی ردبووە بغداد بەاوتوموبیل عودت فرموتەوەومومی الیە بومأموریت نفوس سلیمانی تعین فرمووراوە عرض بخیرهاتنەوە و تبریکی مأموریتەکەی کین .

باشکاتب واردات جناب عبد الله ناجی افندی بو تفتیش معاملات مالیە تشریفیان بردوتە مرکزی قضای شاربازیر .

جناب کریم افندی کە تحویلا تعیین کراوە بەمعاون مامور طابوی سلیمانی مواصلتیان فرمو بخیر بی .

—)§(—

له بکزادهٔ جاف وه منصوبان لوای سلیانی جناب احمد بگ حمه صالح بگ بیری له هلبجهوه بو ایشو کاری خصوصی خوی تشریف هیناوه بخیر بی .

جناب هادی صائب افندی کاتب طاپوی کرکوك به مأذونیتی هفته‌یك تشریفی هاتونه وه عرض بخیر هاتی اکین .

بو جناب مدیر ژیان

لطفا ام چند کلمه‌یم له ستونیکی غزته‌کتاندا درج بفرمون :

له و مدته‌داله له سلیانی بوم له معاملات انساناندی عموم طبقات اهالی ممنون بوم تشکری هو لایك اکم چونکه به عجله رویشتم نمتوانی بودرها خوازی به خزمت بکم عرض خوا حافظی و تمنای موفقیتی گشت لایك ئه‌کم .

مأمور طاپوی سابق
عبد الرحمن شرف

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانو یك که له گره‌کی کانی اسکانه و شرق شمالی محاددی طریق عام و شمالی غربی محاددی خانوی ٢٢ — ٩ تسلسل ٣٦ که عائدی محی الدین کوری حسن و به خانوی ٢٠ — ٩ تسلسل ٣٥ که عائدی بکر کوری قادره و جنوبی غربی به خانوی ١ — ١٢١ تسلسل ١٣٣ که عائدی یونس کوری حمه اغا و به خانوی ٥ — ١٣١ تسلسل ١٣٥ که عائدی ورثهٔ احمد کوری ابراهیمه جنوب شرق طریق عامه و نومره‌ی ٢٤ — ٩ و ٢ — ١٤٦ و تسلسل ٣٢٩ به جدداً بناری حاجی فتاح کوری احمد زیرینه‌وه طاپو اکریت هر کسی ادعایکی هیه له تاریخ ٢٤ — ٩ — ٩٢٧ هتا سی — ٣٠ روژ بتر به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو اکاداری کیفیت اول جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌ی حامی که مشهوره به حامی عثمان پاشا و له گره‌کی گویژه‌دا واقعه شرق جنوبی طریق عام و جنوب غربی به حامی ٢ — ٤٠ تسلسل ٢٧١ که عائدی محمد آغای کوری عبدالرحمان اغا و غرب شمالی به عرصه‌ی قشله ٤ — ٤٠ تسلسلی ٢٧٢ که عائدی خزینهٔ حکومتی عراقه و شمال شرقی طریق عام و عرصه‌ی قشله ٤ — ٤٠ تسلسلی ٢٧٢ که عائدی خزینهٔ حکومتی عراقه و نومره‌ی ٦٨ — ٣٩ و تسلسلی ٢٤٤ به ناوی محمد آغا کوری عبد الرحمان اغاوه مجددا قیدی طاپو اکریت هر کس ادعایکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ٣٠ روژیتر به اوراق مثبته و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو معلومات کیفیت سیم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌ی خانویه که نومره‌ی ١٠ — ٦٥ و تسلسلی ٧٢١ وله گره‌کی گویژه‌دا واقعه‌ و عائدی ابراهیم کوری قادر و ملا شریف کوری فتاحه وله لای امینه خانم کچی سید اسماعیل مرهونه له نتیجهٔ مزایده‌دا گیشتونه پینجصد روپیه و موقتا احاله کراونه سر حاجی ابراهیم اغا کوری حاجی محمد سعید خفاف وله مدتی تعلیق که له تاریخ ١٤ — ٩ — ٢٧ هتا پازده روژیتره صدی پینج ضمائم قبول اکریت وله پاش امه احالهٔ قطعیه‌ی اجرا اکریت هر کس طالبی مزایده‌یه ابی مراجعت به دائرهٔ طاپو و دلال توفیق اغا بکات بو کیفیت دوم جار اعلان کرا .

له‌چاپخانهٔ بلدیه چاپ کرا .

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره خانه‌وه اکری

§

اداره خانه : له بنای بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به انه‌یکه

کریار

بو شش مانك سه

به سالیك شش روپیه‌ده‌دا

بو دره‌وه بدل ابونه حوت روپیه و نیوه

له ٦ مانك کمتر ابونه قید ناکری

اعلانات

به دیریك ٦ انه ده‌سه‌نریت

یکی به انه‌یکه

همو شتیك رانوسی هفته‌ی جاریك ده‌رده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ (سیشمه) ۱۵ ربیع الاخر ۱۳۴۵ ۱۱ تشرین اول ۱۹۲۷

(سعی فردیك ملتیك احیا اکاته‌وه)

علی الاکثر ، عمران و سعادتی ملتیك نتیجهٔ همت و کوششی بعضی افرادی فعال و غیرتمندی او قومه‌یه

ام همو اثری مدنیته ام همو اختراعاته خلاصه ام همو عوامل ترقی و تعالی‌به اثری چند فردیکی محدوده که بعضاً تصادف و یا الجاات طبیعی ، قوت و فرصتی پی‌بخشیون بو بینینی عملیکی خیر بو قومه که‌یان .

لەم چند روژانه‌دا به کمال سروره‌وه بیستمان که له سایه‌ی نشاط و همت ایش بدسته کانی و بالخاصه مامور اوقاف کرکوکه‌وه ؛ رسم افتتاح کلیه‌ی اوقاف کرکوك اجرا کراوه ، به حسب دراومیتبوه متشبثین و عاملین ام تشبثه خیره تقدیر و تمنی ترقی ام مؤسسه علمیه‌یه اکه‌ین • حقیقتاً کشادام کلیه‌یه دلیلی برقاطعه‌ی عهدیکی پرنور معرفت •

چونکه ام بنا مبارکه له پیش همو شتیکا بارش شفقتی بو منالات بی ثروت و اقتدار کردوته‌وه و عادتا ابیته پناه و ملجئیکی عرفان بو هتیوان فقیر و کساس ،

طبیعی عاملی ام کلیه‌یه اثاریکی وا به قیمت به جی اهیل که الی الابد تقدیر و تقدیس بکری ، خدا له‌سر ام نوعه افعال خیریه‌یه موفق کا .

همو ابزانین که سالیانی امه شش حوت ساله له انقلاباتایه به‌نوعیك که‌زورنی عمومی‌مانه حال افلاسه‌وه هرچند به واسطهٔ کار بدسته‌کانه‌وه شاه‌ به‌و احواله هینراوه فقط له‌بر بی‌ثروتی و بی اداره‌یی اغلبی اوینی منداله‌کانمان منداله‌کانیان ابینه‌بر داربانی حلوافروشتن حاصلی ایشیکی وای پی اکن که نه له حال و نه استقبالا خوی و اوین ووطن وملی استفادهٔ لی نکات .

اگر لیره‌یشیا کلیه‌یه‌کی وا بکریته‌وه ام نوعه منداله‌مان لم بلایانه نجاتیان ابی و به‌واسطهٔ ام مؤسسه‌وه ابنه عضویکی فعال بو خویان ووطن وماته‌که‌یان .

امیدمان وایه که کار بدسته‌کان همو کر له اکثر خصوصاتی ترا بو ترقی و ترفیه لواکه‌مان سعیان فرمووه له فرصتیکا بو ام نقطه‌یش بذل همت بفرمون و آبده‌یه‌کی ابدی علمی بو خویان بجی بهیلن .

به مناسبت تعیین علی عرفان افندی‌یه‌وه بو مطبعه‌ی ژیان

بیستم له‌سر تنسیب معالی غالب جناب متصرف

عدالتپرور رفیق محترم جناب علی عرفان افندی به مدیریت مطبعەی زیان تعیین فرموراوه ، معلومه که هەو جریده و غزتەیك زبان حسیات ملت و ترجمان امال قومه هەو صبحەیی یك حیات رایو ردوی او ملتة او قومه تثبیت و تسلیم دست حالی اکات که بو استقبال ماموستایکی فصیح، بایەخدار ایته پناغەیکی متین بو بنای تاریخ ملت ،

علم و عرفان علی عرفان لبر اوەی که بو ام وظیفه یه مناسب و مصیبه جداً تشکری عدالت و اصابت حضرت متصرف بو ترقی و برزبونەوەی غزتەکان تمنی جدیت و انتظار فعالیت رفیق خوشەویستم علی عرفان افندی اکم خوا لی' پیروز بکات ،

م : نوری

—)§(—

هوالی دەرەوه :

(معاهدهٔ سری بینی ایطالیا و روس

شرکت تلغرافیهٔ بولشویك تکذیبی او خبره اکات که گویا حکومت روس و ایطالیا اتفاقیکی سریان کردوه بو وقتی هجوم ایطالیا بو سر اناطول ،

و الی ام خبره یه بلاو کراوەتەوه که دوستایەتی بینی روس و تورك تیك بدا ،

وزیر حربیه ی بریطانیا

وزیر حربیەی بریطانیا بو تفتیش قوات بریطانیا حرکت اکات بو هندستان و سفرەکەی سه — ۳ مانك دوام اکات ،

(تصریحات جعفر پاشا)

مندوب رویترله کل رئیس الوزراء جعفر پاشادا له لوندره له خصوص معاهدهٔ تازەوه سؤالی لی کردوه له جوابا فرمویەتی هتا جلالت ملك فیصل له فرانسەوه تشریف نەهینیت بو ایره لم بحثەوه مذاکره ناکری و

نایستوانم لم خصوصەوه جوابت بدەمەوه ، فقط امندەت پی الیم هەو اهالی عراق له ایشوکاری مستشارەکانی انکلیز که له عراق کردویانه راضین و که له اجتماعی مجلس نیابی امسالا قانون تجنیدمان قرار دا و تطبیق کرد ارسا اتوانین له خصوص ادارهٔ مالیه و سیاسیەوه اقتدارمان نیشان بدەین و داخل عصبة الامم بکرین ،

تایمس — حکومت انقره بو عراق سفیریکی تعیین کردوه وا دراکەوی که بین عراق و تورك زور چاك بی ،

لندن — مستر ماریسون قنصل بریطانیا لەپاروشا دمانجەیکی ناوه به قنصل یونانەوه و برینداری کردوه له سر ناخوشی بینیان ،

لندن — عقیلەی مرحوم سعد زغلول پاشا قرار داوه لەجیکای میردەکی بیته میدان سیاسەتەوه و حرکات مقررات او تعقیب بکات و امیش دلیله که مسەلەدورەیەکی لکاملاوه ،

طهران — طیارەیکی المان حربی له نوعیکی تازه ایجاد کراوه له ۸۰۰ مترو ارتفاعەوه به ۱۳ سهات هاتوته طهران بو تجربه ،

هوال داخلی :

کومسی تخطیط حدود بینی تورك و عراق

هیئت تخطیط حدودی بینی تورك و عراق اوادی جمعه مواصلت بغدایان کرد هەیئەکەی تورك عبارته له رئیس جمال بك ، معاون ممدوح بك و ۱۱ ذاتی تر ،

طیارەیکی المان

طیارەیکی المان بو ارشاد له المانی شرقەوه تجیت بو امریقا مواصلت بغدادی کردووه ولەدوایی نزیك بوشندو عباس حرکتی کردوه ،

لجنهٔ حدودی داڭی بێن موصل وتورك

موصل : لجنهٔ حدودی داڭی بێن موصل تورك له ٢٠ تشرین‌اول ٩٢٧ دا لەموصل کوابێتەوە متصرف موصل بو ام خصوصە حضارات اکات .

ام هیئتە له ابتدای معاهدەکوە هتا ایستا له ٢٠ تشرین اول ٩٢٦ له زاخو جارێك و ٢٠ نیسان ٩٢٧ دا له جزیره جاری جوما دو جار اجتماعی کردوه .

موافق معاهدهٔ بێنی تورك ــ انکلیز کە له ٥ حزیران ٩٢٦ دا له انقره امضا کراوه به پێی مادهٔ ١٣ ی ام معاهدەیە بو حل وفصلی اختلافاتێك کە بێنی اهالی حدودی طرفینا واقع ابێ لازمه بە شش مانك دفعەیك ره‌ئیس کرەتی له جێگای حکومتیکیانا اجتماع بکات . بو ام جمعیتە کە امجارە کوابێتەوە لەطرف تورکەوه والی ماردین توفیق هادی بك بەمرخص تعیین کراوه .

مرخصەکانی تورك له بغداد زیارت عموم خستەخانەکان ، مکتبەکان و اماکن حکومتیان کردوه ، وزور تعجب وسرورمان ماوه له ترقیات حکومت عراق کە لەم مدتی کەدا کردویەتی .

مستشار وزارهٔ دفاع

بو‌مفتشی عموم اوردوی عراق ومستشار وزارهٔ دفاع لەجی جنرال (دایلی) جنرال [فرانفیلد جورج] تعیین کراوه .

صورتی طابو

مدیر طابوی عام عراق اجارە صورت عموم طابوی او اراضی و املاکانەی وەرگرتوه کە اصلەکیان له حرب عمومی‌دا ضایع بووه .

وزارهٔ عدلیه له درجهٔ سیەدا غیره محدوده سلطهٔ جزائیهٔ داوە به رضا بك قائمقام شارباژیر

هاتن و روێشتن

مفتش اداری خوشەویست و نەنان جناب کاپتان لاین ورفیقهٔ محترمهٔ میسس لاین کە بو تنزه تشریفیان فرموبوه موصل بەسلامتی عودتیان کردەوه . عرض تخیر هاتنەوەیان اکین .

له بکزادان جاف عثمان پاشا زاده احمد مختار بك و داود بك کوری سعید بك روژی ـ شم ی رابوردو له هلبجەوه تشریفیان هاتونەوه ایره له دوای روژی استراحت حرکتیان فرمو بو بغداد .

له بکزادهٔ جاف جناب حسین بك کوری محمود پاشا بو ایشو کاری خصوصی خوی له هلبجەوه تشریفی هیناوەتە سلیمانی له دوای دو روز عودتی فرمووه .

جناب توفیق افندی محاسب لوا بو تفتیش معاملات مالیه تشریفی چو بوه هلبجه له دوای دو روز عودتی کردەوه .

جناب مصطفی افندی مفتش معارف بو تفتیش مکاتب ایره و جناب رفیق حلمی افندی معلم ثانوی کرکوك بومردان له کرکوکەوه تشریفیان هیناوەتە ایره .

لەاشراف وتجارانی معتبر سلیمانی و اعضای مجلس اعیان جناب حاجی سعید اغا کە پێش لو پێش بومردان هاتبوەوه اجارە تشریفی روێشتەوه بو بغداد .

جناب سعید ادیب افندی کاتب مفتش اداری کە بو ایشو کاری خوی مأذوناً تشریفی بردبوه بغداد دوێنی عودتی فرمووه .

له تجاران معتبر سلیمانی و اعضای بلدیه جناب میرزا توفیق قزاز کە بو ایشو کاری تجارتی چو بوه بغداد عودتی کردەوه .

صاحب خزنهٔ (الکرخ) ملا عبود افندی الکرخی کە نوسیبومان تشریفی هیناوه اجارە عودتی فرمووه .

بو جنابان مخبران کاذب :

اغلب ایبتم به ناوی مخبری صادقەوه اخبارێ له درحق مأمورین و اشخاص ماثره دیت . مخبری بی امضا قانون بەصادق نازانی ، به کاذبی ازانی ، امنوعه اخباراتەقبری‌ماندو بونی او شخصه که ابدا و تحریش اذهان‌هیچ ثمرەیك نادات. لەودراهر اخبار به‌یك بی‌امضا درا علاوة که هیچ اهمیتی پی‌نادری تحقیقات لەسری اجرا اکری‌او کسی خلاف قانون‌هرشتیکی چاپی کوت اتوانی به امضای خوی نظر دقت رئیس او دائره به جلب بکا و رئیس او دائرەیه مجبوره تعقیبی بکات .

منصرف سلیمانی

مقررات محکمه :

فتاح کوری مصطفی هلبجەیی لەسر اوه ژنیکی کوشتوره به اعدام محکوم کراوه .

محمود دواتیدار له سر قتل سید قادر ونهب اموال و اشیای زر گوزەله به پی ماده ۲۱۳ ــ ۵۳ و ۳۰۷ قانون عقوبات مؤبدا به اشغال شاقه محکوم کرا .

احمد کوری کاکه مد لەبر امه کەقتل شتیکی اجرا کردوه به پی ماده ۲۳۵ قانون عقوبات به حوت سال اشغال شاقه محکوم کرا .

علی عسکر کوری کل محمد ' خضر کوری عارب علی ، عرب علی کوری مناف و عباس کوری حمه قولی له براوەی به بی اجازه له ایرانەوه داخل عراق بون هریکه به هفتەیك حبس بسیط محکوم کراون .

خلق دی الیزاو و داودبولاق نجم کوری عنبز ، عثمان کوری احمده رش و احمد حمه خان ماوان لەبر اوه که الیکیان داوه بەولاغی اعوانی عصابه صابر کریم بك هریك به ده روپیه جزا ویا هفتەیك حبس محکوم کراون .

حمل کوری حمه خره ناوی عازبانی لەبراوه شەوچوەته سرچی‌انرەقی بەمانکو نیوی حبسی شدید ویا شصت روپیه جزا محکوم کراوه .

[§§]

له دائرة طاپووه :

نصفی چایخانەیك که له کەکی درگزینه و نومرەی ۲ ــ ۱۱۵ و تسلسلی ۸٦۸ و مالکی مجید بك کوری عبد الرحمن بك بانقه ویا وکالی‌دوریه لای توفیق افندی کوری محمود اغا مرهونه . خرایه مزایدەوه . مقابل بدل رهن له تاریخ ۲۲ ــ ۹ ــ ۹۲۷ هتا چلو پینج روژ پتر هر کس طالبی کرینیی مراجعت به دائرەی طاپو و دلال تویق بکات بو معلومات کیفیت دوم چار اعلان کرا .

اعلان

خانویك که له کەکی کانی اسکانه و شرق شمالی محاددی طریق عام و شمالی غربی محاددی خانوی ۲۲ ــ ۹ تسلسل ۳٦ که عائدی محی الدین کوری حسن و به خانوی ۲۰ ــ ۹ تسلسل ۳۵ که عائدی بکر کوری قادره و جنوبی غربی به خانوی ۱ ــ ۱۲۱ تسلسل ۱۲۳ که عائدی یونس کوری حمه اغا و به خانوی ۵ ــ ۱۲۱ تسلسل ۱۳۵ که عائدی ورثة احمد کوری ابراهیمه جنوب شرقی طریق عامه و نومرەی : ۲ ــ ۹ و ۲ ــ ۱٤٦ و تسلسل ۳۳۹ به مجددا بنای حاجی فتاح کوری احمد زیرینەوه طاپو اکریت هر کسی ادعایکی هیه له تاریخ ۲٤ ــ ۹ ــ ۹۲۷ هتا سی ــ ۳۰ روژ پتر به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرەی طاپو بکات بو اکاداری کیفیت دوم چار اعلان کرا .

لەچایخانة بلدیه چاپ کرا .

بو همو شتیك
مخابرات : بنا ی اداره‌خانه‌وه اكری
§
اداره‌خانه : له بنای لدیه‌دایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به انه‌یکه

کریاد
به شش مانك سه
به سالیك شش روپیه‌ده‌دا
بو دره‌وه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
له ٦ مانك کمتر ابونه قبول ناکری
اعلانات
به دیریك ٦ انه ده‌سینریت
یکی به انه‌یکه

همو شتیك اتوسی هفته‌ی جاریك درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (سیشمه) ٢٢ ربیع الآخر ١٣٤٥ ١٨ تشرین اول ١٩٢٧

لازمه پاره جلب کین ، نك بیده‌ین به خارج

بی اشتبا امرو همو فردیکی بشر غریزه‌یه‌کی طبیعی تیدایه ، اویش به رچه‌یکی کم نفعیکی زور پیدا کردنه .

هر به الحالات ام قانون طبیعیه‌وه له قرن پانزده‌هم و شازده‌هما اوروپایی بو پیدا کردنی ثروتیکی زور بحر اطلانتیقیان طی کرد . قرن و قورتی امریقای شمالی و جنوبیان پشکنی ، و دیسان هر به منفعه‌ی ام دستورنه‌وه هرله کل کشفی کانیکی التونا بجاری هزاران هوروژه‌یان اپرده سهر ، به سبب زیادی اجرت عمله‌وه و هرزانی اشیاوه له امریقادا امرو اکثر فعله‌ی فابریقه‌کان له‌اهالی شرق و غربن ، به‌نوعیك که عدد مهاجرین زیادبو ، حکومت امریقا مجبوربو به دانانی قانونیکی مخصوص بومهاجرین حتی به‌و قانونه مقدار مهاجرین که اچن بو امریقا تحدید کرا .

له پاش ام تفصیلاته بینه‌وه سر اصل موضوع له شرق قریبدا ، ام شوین کوتوانه‌ی ثروته که درگای امریقایان لی‌داخرا رو یان ورکیراوه‌ته شرق و له‌ناو همو شرقا عراقیان به‌جیکایه‌کی مساعد هلبژاردوه و کردویانه به امریقای دوم بو خویان ، چونکه ملت عراق وکو

امانه فعال و اقتداری سه‌یه‌کی فوق العاده و رقابتی پاره پیدا کردن نازانن وله عراقا صنعت و ارباب صنعت (مؤسسات عصریه) ی کمتر تیادایه و حتی امرو ماکینیست ، عمله‌ی فابریقه و عموم مصانع عراق روم ، ارمن ، ماروئی ، سوریی حاملی ارانه که له ملت عراق زین اشغالیان کردوه .

وجکه له میشش اکثر الزام قونطوراتوی مهم وئه‌وی پاره‌یه‌کی تیاپی له ژیر چنکی امانه‌دایه .

به کمال اسفه‌وه اه‌بینین که روژ به روژ امانه زیاد این و استیلای عموم تجارت و اقتصاد عراقیان کردوه .

و اتی بزانین پاره‌یك که‌دست امانه کوت وخستیانه کیرفانیانه‌وه لازمه له‌ثروت عمومیه ولاته‌کمان تنزیل بکین چونکه به هزار نوشته رجاء آمدیك له کیرفانیانا ناهینریته دره‌وه . ذاتا بواره هاتون پاره پیدا بکن نك صرف بکن .

چونکه عراق هیشتا به‌تواوی له‌دوره بیکی تکامل نیه وبشریش فطرتا مایل وارزوی ذوق وصرفیاته و چونکه عموم لوقنطه ، مشروب فروشی صاحب تیاترو وتیاترو چی‌کان عراق امانن به هزار نوع حیله بو

بوتحریك آرزوی شەهوانیە وسفاهتی ام ملته اوجیکایانەی کە اشغالیان کردوە منظرەیەکی ظاهری جذابیان پیداوە کازوتر نێچیرەکان رام بکن وبیکن بەداوەوە غیری امە کە بونە واسطەی پارە صرفکردنمان وبونیشن بەسبب اخلال راحت و ثروت اخلاقمان .

لە دوای امانە تخنیکیش عتاب لە خومان بگرین هرچند سبب بلاو بونەوەی امانە حرص وطمعیکی سبیلی خویانە فقط ایمەیش دیسان گناهبارین .

اگر اهالی ایمەیش وکو جیرانی تر تحتی تشبث، تجدد خلاصە عقل ادارەیان سبوایە، لە جیی ام تەمەلی و کسالتە کیك فعال و تی هلچو بونایە، امیم کە امانیش مبدامیکی وا وا. م بی رقیب و خزینەیەکی وا پرلە الثروتی بە سهل دەستکوتریان ایرەدا نەادوزیەوە، ابی هەمو بزانین کە هرچند امرو محاربە نیە فقط محاربهٔ اقتصاد لەکورهٔ ارضا هیە لە بومباردومان ولە خنق غاز جاکتر و زورتر انسان محو اکاتەوە .

ابی ایمیش بە نوعیك حرکت بکین کە لەم محاربەیەدا محو نەبینەوە و بە هەمو وسیلەیك تی بکوشین و هول بدەین کە لە خارجەوە پارە جلب بکین و ثروتمان زیاد بکین نەك او جزئی ثروتە کە بدەستمانەوەیە بیدەین بە اجنبی .

بە مناسبتی محبت ومودتی کە لە بین اهالی
وجیش وعموم قطعات عسکری وبالخاصە
بە مناسبت تشریف بردنی فوج اولەوە

هتا ایستا بعضا خصوصی وبعضا عمومی لە بین امرا وضابطان جیش ومامورین و اهالیدا بشرفی یکتریەوە چند دعوتیك و اجتماعیك اجرا کرابو .

بو تاییدی ام محبت ومودتە کە لە بینایە وزوری بە مناسبتی حرکت کردنی فوج اولەوە بە ناوی بلدیهٔ سلیمانیەوە لە طرف رئیس بلدیە جناب محمود افندییەوە شەوی شەمو مصادف ۱۵ مانك لە باغچەی بلدیەدا دعوتیك درا . عموم امرا وضابطان فوج اول وپنجم وکتیبهٔ اولی سواری وقوماندان وضابطان طابوری لوی آسوری وجناب میجر ادموانس مستشار وزارت داخلیە کە تصادفاً لە بغداوە تشریفی هینابو لەگل جناب مفتش اداری کاپتان لاین ورفیقهٔ محترمەی میسس لاین وعموم قوماندان وضابطان حکومت فخیمهٔ بریتانیا وسعادت متصرف خوشنودیمان وعموم اشراف ومامورین لوا بو ام سهرە دعوت وتشریفیان هینابو .

ام اجتماعە لە ساعت یکونیوی عربیەوە هتا نو دوامی کرد .

لە طرف نوبار افندی قانونی و جمعیت تیاتروەوە بە انواع گورانی شیرین و لطیف، دانس و حرکات مدهوشین مسرور فرموران .

ام حفلە و یا سهرا مصیبە هر رەنگ بو بە سبب یکتری ناسینی اشراف و مامورین و ضباط جیش، بوش بە واسطەی دانانی رابطەیەکی ابدی محبت و مودت بینی هەمو لایك .

(وداع)

ایواری پانج شەمو بە مناسبت حرکت فوج اولەوە بو زاخو کە سالیکە لە مابینی سعادت متصرف و جناب رئیس بلدیە بەفکر تقدیم و وداع بداونومو بیل تشریفیان بردە مقری فوج مذکور لە کانی اسکان، لە طرف امرا، ضابطان، افراد فوجەوە بە کمال محبت قبول. ولە طرف هیئت عمومیەی فوجەوە زور بە اصولیکی منتظم و مهیب رسمەی سلام و تعظیماتیان بو ایفا کرا، متصرف عالیهمت لەم فرصتەدا بە انواع کلمات ماثورە تاییدی روابط محبت و مودت بینی جیش و اهالی و مامورین لکیە ، [illegible]

وظائف عسکریەی ضابطان و افرادی فرمو و لەگل سلام مخصوصدا ممنونیت و تشکرات مخصوصەی تقدیم هەر ضابطان و افراد فوج کرد ، و جناب رئیس بلدیەیش شکران و تقدیر اهالی بلدەی تبلیغ فرموی ، قوماندان فوج مذکور جناب خورشید بکیش بالمقابله عرضی ممتنداری فوجی مقابل بە اهالی و مأمورین تبلیغ فرمو ، لە پاشا هەر لایك بە دلیکی پر لە محبت و صمیمیتەوە وداعی یکتریان فرمو ،

[§§]

بورناکی چاو ئاکتە کەمان ژیان خوشەویست

لە تاریخ اغستوس ۹۲۷ بونداوی چومە کرکوك چونکە لامان مشهور بو کە سر طبیبەکەی حادثە حقیقتا کی لە شهرێکی زیاتر فەلا حذاقت ومهارت و انسانیتم لی دی خصوصا نظر بە توصیەنامەیك کە جناب مفتش اداری لوای سلیمانی بو سر طبیب نوسیبوی بە کمال اهتمام رعایت فرمو فقط ئەوی کە نی کیف خوش کرد وشفای قلب ووجودی دام انسانیت ومسافرپروری اشراف ونجیبانی اهل کرکوك بو چە قسم مسلمان وچە قسم خرستیان وچە یهودی کە ابدی حق شکرانیان تواو ناکم بە راستی اکرام ورعایت میوان کردن قابل بەوانە خوم بە زبان ادای متندارییم پی ناکری لطفا ایوە بلنە ترجمان قلم ایتر حرمت ،

حفید زادە

حفصە

هەوالی دەرەوە :

استانبول — غازی مصطفی کمال پاشا لە استانبولەوە حرکتی کردوە بو بروسە لە دوای بینیك لەوێوە اگرینەوە بو انقرە ،

شمندوفریکی تورك لە خطەکەی چوتە دەرەوە ، نتیجە شش حوت کس بریندار بوە ،

طهران — بولشویکەکان لە طهرانا مکتبیکیان کردوتەوە کە معلمەکان بە واسطة ام مکتبەوە پروپاغاندەی بولشویکیتی اکن ،

طهران — رضا خان قراری داوە بە هەر تونیەوە تشبث و سعی بکات کە هیچ وختیك اهالی بولشویکی لە ایرانا بلاو نەبیتەوە و حتی بو ام مسئلە یە قوەیکی پینجهزار کسی بو اذربایجان سوق اکات ،

طهران — حکومت ایران اذنا میکی مقابل بە مجلس ملی نواندوە کە بو ایشو کاری مالیەی ایران لە خارج شش حوت کس استخدام بکات ،

اتینە — حکومت یونان جمعیتیکی سری کشف کردوە کە لە علیهی حکومت سعی اکن لەبرارە چونکە ذی مدخل بوە عائلەی بنکالوەی توقیف کردوە ،

طهران — حکومت ایران شش موظفی وزارة حربیەی حبس کردوە و لەمانە بعضیکیان عسکرین و بعضیکیان ملکین ، اسباب حبس کردنەکیان مجهولە ،

برلین — بە واسطەی کیشتنە سن هشتا سالی رئیس جمهور هیندنبورغەوە لە المانیا احتفالیکی کورە اجرا کراوە .

لندن — وکو خبر زاراوە ملك افغانستان بم نزیکانە زیارت چند پایتختیکی اوروپا اکات ،

—)§(—

هەوالی داخلی :

رئیس ومعاونی هیئەکەی تورك لە بغداد زیارت دائرة مجلس نیابی ورئیس مجلس فخامتی عبدالمحسن بکیان کردوە ،

رئیسی هیئەکەی تورك جلال بك لەبر دعوتەی کە

وکیل رئیس الوزراء ووزیر مالیە بوی کردوە نطقیکی مفصلی داوە ولەم نطقەدا بحثی لە ترقیات عراق کردوە کە لەم مدتە کەدا کردویەتی وتأییدی رابطهٔ دوستایەتی بینی عراق وتورکی کردوە .

وله دوای دا رئیس لجنه الاستاذ باشای اسوبجرەنی نطقیکی داوە ولەم بیندا کە بیکەوە بون لەرئیس واعضاء یانی طرفین بیانی تەبریکی کردوە .

هتا ایستا لە دار المعلمین عالیای بغدادا ٣٢ طلبە قید کراوە لەمانە ١٧یان بەقسم ادبی و ١٥ یان بەقسمی علمیەوە انتسابیان کردوە .

بە مناسبت وفات مرحوم سعد زغلول پاشاوە لە بغدادا لەطرف محامی وعموم منوران وطبقات سائرەوە احتفالیکی گورە کراوە .

هاتن و رویشتن

جناب میجر ادمونس مستشار وزارت داخلیە روژ ١٤ مانگ بو ایشوکاری حکومی تشریفی هینایە سلیمانی وهاتنیان لە طرف سعادت متصرف ورئیس بلدیە ومدیر پولیسەوە استقبال فرمورا لەدوای شەوی استراحت لە رفاقت جناب مفتش اداری وسعادت متصرف تشریفی بردە خورمل .

روژی ١٥ مانگ قوج ارل حیەتش بوزاخو تشریفیان برد .

جناب مصطفی افندی مفتش معارف بو تفتیش حرکتی فرمو بوهلەبجە لە دوای دو روژ عودتی فرموە .

مدیر بازیان جناب فقە محمد آغا بە مأذونیت تشریفی هاتوتە سلیمانی ولە دوای دو روژ عودتی فرموتەوە .

مالمدیری هلبجە جناب نوری بگ بە مأذونیت تشریفی هاتوتەوە .

لە تجاران معتبر سلیمانی جناب عبد الکریم افندی علکە بو چاو پیکوتنی وطنەکەی لە بغدادەوە تشریفی هاتوتەوە .

لە شراف کرکوك جنابان نجم الدین افندی و میناس افندی بو چاو پیکوتنی سلیمانی و خزمەکانیان چند روژ لەمو پیش تشریفیان هیناوەتەوە ایرە عرض خیر هاتنیان اکین .

جناب محمد رمزی افندی مدیر سورداش شمالی بینگ لەمو پیش بو هینانی عائلەکەی حرکتیان کردبو بو بغدا پنج روژ لەمو پیش اکل وظیفهٔ محترمەی عودتیان فرموە .

لە دائرهٔ طابووە :

اعلان

خانو یك کە لە گەرەکی کریزەیە و نرمرەی ١٠ — ٥٢ وتسلسلی ٧٢١ عائدی ابراهیم کوری قادر و ملاشریف کوری فتاحە مقابل بە بدل رهن امینە خانم یکی سعید اسماعیل خراوەتە مزایدەوە بناوی حاجی ابراهیم اغا کوری حاجی محمد سعید خفدەوە بە پەنجسد روپیە احالە قطعیەی دراوە لبراوەی کە جیگای ملا شریف کوری فتاح بچیە لە لە تاریخ ام اعلانەوە کە ١٣ — ١٠ — ٩٢٧ هتا هشت روژ تر بو دانی او بدل رهنە و مصارفانی مراجعت بە دائرەی طابو نکات خانوەکە بە بیعی قطعی بە مشتری اثر شریت ابرامە کەویت اعلان کرا .

پیانقو

دو اوتومو بیل لوری فوردی تازە لە کرکوك لە پیانقودایە بلیتی بەسە — ٣ روپیەیە اوی طالبی بلیت گرینە لە سلیمانی مراجعت بە درویش کاتبجی بکات .

لە چاپخانهٔ بلدیە چاپ کرا .

ژیان

هفته‌یی

بو همو شتیك

مخابرات : بەمادی ادارە خانەوە اکری

§

ادارەخانە : لە بنای بلدیەدایە

مدیر : سلیمانی زیان

یکی بەانەیکە

کریاد

ـ شش مانك سە

بەمالیك شش روپیەدەوە

بو دوەوە بدل ابونە

سوت روپیە و نیوە

لە ٦ مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

بەدیریك ٦ انەدەسیتریت

یکی بەانەیکە

همو شتیك انوسی مغتدی جاریك دردەچی غزتیکی کوردیە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (ـپنجشمه) ٢٩ ربیع الاخر ١٣٤٥ ٢٥ تشرین اول ١٩٢٧

بە مناسبتی حلولی اجتماع ملیەوە بو مندوب محترمەکانمان :

نائب و واجباتی

اصول نیابت اصولیکی دیموقراتی یە ، اسرو درجهٔ اهمیت و لزومی وك (متعارفه) یکی لی هاتوه ولی‌درانی زائدە ؛ اساس موضوع ایمه تدقیق و تحقیق ام اصولی مهمەی حیاتیە نیە ، چونکە تقریباً لە اواخر عصری هزدەمەوە هتا ایستا ، علما ، ی کیشتران غرب و شرق خویکی شرحی ام مسئلەیەن باور ناکم کس‌مابی انکاری چاکی ام اصول ادارهٔ حکومتە بکات .

اوی ایمە گردومانە بە سرلوحەی مقال : وظیفە و واجباتی وکلای امتە ، لا علی التعیین هر اصولیك ولو حائز همو نوعە اوصافیکی ناتم بی — بە شرطی حسن ادارە و استعمال نکری — فائدەیەکی مطلوبەی لی استحصال ناکری ، بناء علیە ام اصول نیابتیش اگر لە طرف صاحب لیاقت و اقتدارەوە تطبیق نکری لە جیکهٔ نفع ضرر ابخشی .

لە پاش ام مقدمەیە بینەوە سر روحی مسئلە ، ایوە ای حضرات وکیلانی امت بیچارهٔ کورد ؛ ام خطابە

مان لە‌کل ایوەیە ، ای بزانن کە همو قوانین و نظامات حکومت تا ایوە تصدیق نەکن ناکری ، و لەم خصوصەوە مسئول ، ام مجلسەی ایوەیەیە ، ام مجلسە همو بجاری تمثیل ملت عراق و فرداً فرداً هر اعضایکیشی تمثیلی ملتەکەی خوی اکات ، کل مندوبیك لە طرف « ٢٥ » هزار کسەوە توکیل کراوە و حقوقی ام (٢٥) هزار کسە ئردیمی اوبالی او کراوە ، او کرسیەی کە لە مجلسا اشغالی اکن شرفیکی بیست و پینج‌هزار کسی هیە ، ابی بزانن کە دائما هر یکیك لە ایوە پنجا هزار چاو سیاوەروانی خدمت و فعالیتی لی اکات .

ام ٣ دورهٔ اجتماعیهٔ مهم نیابیەیان لی پران کچی هیشتا ملت لە ایوە بە ترازوی ـ صحیلك وفعالیتیکی نەدی . طبیعی لە حضرات ایوە بعضیکتان چاوتان پی کوتوە ویابیستوتانە کە الویەکانی جنوب امرو لە خصوص همو شتیکەوە نکانی کردوە همو ملزمەیکی بو احضار وهمو احتیاجاتیکی دفع کرزە . طبیعی لواکانی خویشتان دیوە . لازمە مقایسەی بکن ، بجیا اسبابی ام همو نقصانینە ودواکوتنە تازانن ؛ طبیعی

ایزانن کەمندوبەکانی اوان لە داخلی حدود وصلاحیتی خویانا هەرنوعە تشبثێکیان کردوه ، واجبات ودوعەی خویانیان بجی هیناوه . ورو ملتەکیان نیکوشاون . هتا بم نوعـە ملتەکیان ممنون وخوشـیان لای اوان خوشەویست کردوه .

ایبین کە اکثر لەنوابەکان جنوب بوفحص وتدقیق احتیاجات ـــ اقتصادی ، علمی ، صحی اسوربنەوە وحتی خارجی منطقەی انتخابیەیان اگرین لە ضرورت و لوازمات ملت تی اکن بوپیکهینانی امانە ارشـاد و توصیەی حکومت اکن وبەو نوعە واجبات مقدسەی خویان افا اکن . لکن هیشتا زور لە ایوە امتەمراقی نکردوه کە لە داخل منطقة انتخابیەکەی خویا گشـت وگذاری بکات احتیاجات ضروریی ملتەکە مدقق وبو اکان نواقصی تشبثیك بکات .

واتی بن لیکدانەوه کە دسـت تصویتیان بوقانونی (رسم ذرکە وانعار) دابری ابوە بتانز تیابی کەفرمان افلاسی دعوبونەوی ملتیك امضا اکن .

لازم اکات حضرات ایوش ـــ عموم مندوبەکانی کورد لە زمانی عطلەدا گشـت وگذاری عموم اراضی لوا ، قضا ، ناحیە حتی دیهاتەکانی منطقەکانان ومنطقەی یکتری بفرمون ولە روح لە احتیاجاتی ملتەکە نی بگەن وهەروتان دائما منفق عی دکو رو حیك جـــمیك حرکت بکن ام نوقصاناتە واحتیاجات ملتە کە ای بینن ارشـاد وتوصیەی حکومتی بکەن واگر وا بەو نوعـە اتفاق وشارەزایی مناطق یکتری بەبن اتوانن دائما لە مجلسا کتلە وپارطیکی مهم وبە قوت تشکیل واحتیاجات ملتە کە بە اکثریت بەحکومتی اکمال بکن . ومادەکە لە ضرر وزیان محافظە ووقایە بفرمون اوسا ملت بەکمال جدیتەوه فخرتان پیوە اکات وبە مقدەتن ازانی ایتر دیاا اکین کاریکی وا بکن کەبو انتخاباتیکی کەبە شرفەوه امیدی توکیل کردنتان لە ملتەکە بکن ایتر انتظاری فعالیت ومساعی مشکورتان اکین .

—)§(—

هوالی دەرەوه :

اعدام لە روسـیە

وارشوا ـــ حکومت بولشـویك ایسـتایش دوام اکات لە سر اعدام کردنی مأموره گورەکانی زمانی قیصر ـ طرفدارەکانی لە براوه زوریان وطنەکیان بجی اهیلن و فرار اکن .

شرکت نقلیة حجاز

شرکتیکی نقلیەی اوتوموبیل لە جده تأسیس کردوه سرمایەکەی عبارتە لە پنجا هزار لیرة انکلیز بو ارة لە بین عموم شارەکانی حجازا نقل انسان و اشیای تجاریە بکا .

مذاکرە لە خصوص تعدیل معاهدة تازة عراقە وه

بناء لسر خبریك کە لە نخامت رئیس الوزرا جعفر پاشاوە ورگیراوه لە ٢٧ مانگی پیشوەوه دست کراوه بە مذاکرە لەگل حکومت فخیمە بریتانیا ، و انحـصیشی بو اوەی خصوصی مذاکرەکە عرض جلالت ملك بکات حرکتی فرموه بو پاریس .

جلالت ملك

جلالت ملك رنکە لە پازدة مانگدا بو ارة زیارت لوندره بکات پاریس بجی بهیلی .

حروف لاتینی

ادارة معارف روس لە ازربایجان امری داوە کە لەودوا ابی لە مدارس دا حروف لاتینی استعمال بکن و تدریسـات بەو نوعە بکن و بو امە دو مانك مهلتی معلمەکانی داوه .

تازە وریا بونەوەی کورد

ئەی باوکو براکانمان ؛ ورد ورد لیك بدەنەوە بزانن ام سال لەکل پار و پار لەکل سالانی پیشــو برامبر بکن تزانەن چندی فرقە ، وکو ایسعا وریا بونەوە اگر بلاینی کیوە پنجا ســال لەو پیــش ام فکرەتان بکردایە وا لە زیر اســارتا نە ارزان و لە ژنو پیاو هزاران فیدایی وطن و خادم و خادمەی ملت و معارف پروردە اکرا ، ایستەش هیبانە ، تعصب و فکری کون تعقیب مکن ، ئیمان. نیرنە مکتب ، لە کتیبی اجنبیە کان قدری وطن و لذتی معارف نی بکین و گەلکی وطنەکەمان بکرین چونکە ام گەلکە لەسر ژن و پیاو وکو کور فرضە بە ناوی هموو بکە هزارەکانەوە عرضم کردن .

مکتب بکان ؛ صنف — ۳
شفیقە صعید

هاتن

لە بکرادە جاف جنابان احمد مختار بك وعـ د ملك فتاح بك وعبداللە بك حسین بك لەهلبجەوە تشریفیان هیناوە .

مدیر ناروشت جناب عزت افندی نجیب افندی لەهولیرەوە تشریفی هیناوەتەوە .

کاتب ضبط جناب کریم بك کە بە مأذونیت چو بوە بغداد تشریفی هاتوەتەوە .

دلد لە دەست تیاترو ! ...

خیال و عشق تیاترو
قایق کرد پریشان

سراق و دردی کم بو
او بشی هاتە سرشان

جاران عمی ورکم بو
ایستا لوەش ترزا

طالبی بزم و رزم
عاشق جهانی و کان

نازانم هولی حیم
هول قوت و ادارە

یاخود بو پارە تیاترو
بکە و بە ساختە لیدان

حاصلی ازشی داویك
بوم نیە روی نجانم

دائم محزون و مغاس
همیشە مات ، حیران

بە روژ شان و قول اکتین
شا هرچیکان دەکەوی

شەوی تسلیم بە نوبار
اگری وایخانە کیرفان

خەو اونەدەش نەبیم
هر اچمە ریزاول

الم کوم تا قول بی
ملەی خوشە بو اسان

م توەە مال باوکی
خوم کارل کرە بە جاری

وها پریوت ولات بوم
بر بولیك اچە آسمان

خیری کە ام حالەمە
ایداتەوە بو نوبار

باوك بو اولاد خوی
نایداتەوە بە قران

پارە و پولان لی برا
کەوتینە مال فروشتن

تنها لیفەمان مارە
اویش اخریتە میدان

کاری کە ام تیاترویە
کردی بم اهل شارە

با بە دەواری شرتی
ناکا ابد رفیقان

الین دنیا امینە
ئەما چەتە ودرون

بکی ایستاکە زیاتر
چەتە هەیە لە ناومان

فرقی نوبار وچەتە
ابی چی‌بی عزیزم

اوی کە نوبار ایکا
نایکا چەتەی بەسزمان

سریکی زور عجیبە
کو ئیفکری بە دقت

عو وتالات اکن
هیشتا عنونی لی‌یان

خولاصە کس نەماوە
طاوی‌یە آگر نەدایی

مأمور قرضدار ومفلس
کاسب حزین و کریان

خواە خواستە وشعیت
بم نوعەب هتا سر

هرلە تاو بی اائی
بوسوال اچینە شاران

هتا زوە علاجی
امانە لیرە درکن

واللە چوک ناگرین
ایتر وجدان خوتان

[فائق بی کس]

اعلان

بو رسوم و سائر تکالیف حکومتی هر پارەیك کە بەمامورەکانی ادری قانوناً لازمە مقابل بەو پارەیە سند مأیض وربگری و او ماموروەش مکلف و مجبورە کە ام مقبوضە بدات بناءً علیە وا اعلان و امر کرا کە بلا مقبوض رسمی هیچ مکلفیك پارە ندات و او پارەیە کە ایدات درحال لەمة ایا سند وربگری . شاید مقابل بەو پارەیە کاوری اکری او مأمورە لەاعطی مقبوضە کیدا تسند و یا بەنوعیکتر جواب ردی دایەوە لە تاریخ ورگرتنی او پارەیەوە تا دە روژ میعاد دانراوە کە او مکلفە مراجعت بکات بە مرکز ناحیەو اگر ادعا آەی نەبرسرا بە مرکز قضا و یا لواء . اگر بەم مدتە مراجعتی کرد لە حق او مامورە تعقیبات قانونیە اجرا اکری و اگر لە ظرف ام مدەیەدا مراجعتیان نکرد دعواکەیان تماشا ناکری .

متصرف سلیمانی

لە دائرة طاپووە :

اعلان

نصفی چایخانەیك کە لە گەرکی درگزینە و نومروی ٢— ١١٥ وتسلسلی ٨٦٨ و مالکی مجید بك کوری عبد الرحمن بك بانقە وبا وکالتی دوریە لای توفیق افندی کوری محمود اغا مرهونە . خراپە مزایدەوە مقابل بدل رهن لە تاریخ ٢٢ — ٩ — ٩٢٧ هتا چلو پینج روژ بتر هر کس طالبی کرینی مراجعت بە دائرەی طاپو و دلال توفیق بکات بو معلومات کیفیت سیم جاو اعلان کرا .

خانوبك کە لە گەرکی کانی اسکانە وشرق شمالی محاذی طریق عام و شمالی غربی عەدەی خانوی ٢٢— ٩ تسلسل ٣٦ کە عائدی محی الدین کوری حسن و بە خانوی ٢٠ — ٩ تسلسل ٣٣ کە عائدی بکر کوری قادرە و جنوبی غربی بە خانوی ١ — ١٢١ تسلسل ١٣٣ کە عائدی یونس کوری حمە اغا و بە خانوی ٥— ١٢١ تسلسل ١٣٥ کە عائدی ورثة احمد کوری ابراهیمە جنوب شرقی طریق عامە و نومرەی ٢٤ - ٩ و ٢— ١٤٦ و تسلسلی ٣٣٩ یە مجدداً بناوی حاجی فتاح کوری احمد ذریعەوە طاپو اکریت هر کسی ادعایکی هبی لە تاریخ ٢٤ — ٩ — ٩٢٧ هتا سی — ٣٠ روژیتر بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو اکاداری کیفیت سیم جاو اعلان کرا .

لە چاپخانەی بلدیە چاپ کرا .

سال ـ ۲ ژماره ـ ۸۸ | ژیان | لاپره ـ ۱

ژیان

بو همو شتێك
مخابرات : به ناوی اداره خانه‌وه
اکری
§
اداره خانه : له بنای بلدیه‌دایه
مدیر : سلیمانی زیان
ـ یکی به ئانه‌یکه

حکومدار
به شش مانك سه
به سالیك شش روپیه‌ده‌دا
بو دره‌وه بدل ابونه
حوت روبیه ونیوه
له ٦ مانك کمتر ابونه نیه ناکری
اعلانات
به دیریك ٦ ئانه‌ده‌سینرێت
یکی به ئانه‌یکه

همو شنبیك ئوسی هفته‌ی جاریك درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ تشئاسی ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ (سیشمه) ۸ جمادی الاول ۱۳٤٥ ۹ تشرین ثانی ۱۹۲۷

[پیاوی گوره کی‌یه]

هتا ئیستا وا زانراوه وزور کسیش هیه لم فکره‌دایه که پیاوی گوره له‌کاشانا اوه‌یه که زوردارێ ویاصاحب ثروت بی . جهت پیاوی زوردار جاری قصه‌ی لی ناکین چونکه اگر قوه‌تیکی عادله فوقی اوط له‌تصور انکرافی .بو اوی له شری امین بن موقتا حرمی کیراوه وبه پیاوی گوره زانراوه ا رچی ام تصوریش غلطه چونکه له فوق هو قوتیکه‌وه حق‌هیه وحق داغاسه‌ر اکوی بنامئلیه اطاعت ظالم داخلی معقولات نیه .

وفقط دوله‌مندیك که تنها بو شخصی خوی بژی وخوی جلی جوان له برکا وخوری چاك بخوا وهیچ معاونتیکی مالیه‌ی نه‌بی ودستگیریکی هاو ولاتی خوی نکردبی به چه حقیکه‌وه وله‌برچی به پیاوی گوره بنامیری، پیار لازمه تاریخ گوره‌ی بکات . وحتی ناویکی ابدی تاریخیش علاقی گوره‌بی نیه . مثلا کشورـ کشـ نی ومسرکذشتجوری اسکندر ویا حرص جاه وجهانگیری ناپلیون هرچند شایانی حیرته وبلکه تقدیرن فقط امانه به آثاریکی مخلده تماشا ناکری . اوی پیاو گوره بکات اعمال وآثار خیریه ومفیده‌یکه که بو ملته‌که‌ی ویا بو بشریت کردویتی تا کلمه‌ی تاریخ له زمانا بیت ناوی (میرابو) او شخصه خطیب و وطنپروره که فرانسه‌ی له استبداد قرال و اریستوقراطیه‌کان نجات دا باقیه وبه تقدیس وتقدیر ناو ابری .

(بیسماق) او ذاته پردهاییه ، که یکخستنی المان وتاج ایمپراطوری دا له سر قرال پروسیه وناوی خوی له تاریخ ملی جرماندا ابدی بجی هیشت .

(دلی پترو) او شیته پرعقل وذکایه نه‌بوایه روسیه ایستایش له‌زیر باو جهل ووحشتا ای نالاند .

خلاصه پیاوی گوره اوه‌یه ایشیکی گوره‌ی له‌دوای خوی بو ملت ویا بو بشر بجی هیشتبی .

مثلا زغلول مصر ، سیر خضوری بغداد ، کیوم تل بلچیقا ، ادیسونی امریقا ، غاریبالدی وکاوودری ایتالیا کوتنبرغ ومارقونی وهزاران موجد ومخترعین و طنپرورانی تر که هریك له پاش خویان اثریکیان بجی هیشتوه نك تنها بو ملتی خویان بلکه بو عالم بشریت نافع ومفیده ، امانه له درجه‌ی اولادا پیاوی گوره‌ن . فقط بو یکی که بیه‌وی گوره‌بیکی تاریخی بو خوی پیدا

بکات فرض نیه هروەك مارقونی تلسز ایجاد و یا وکو (ملی یترو) و (مصطفی کال) رەکی محافظه کاری و جهل لیك هلبوەشینی .

ممکنه به قدر قدرت و قابلیتی خوی خذمتیکی مهم و لو جزئیش بی بو ملتەکەی بکات .

فرضاً وکو میر خضوری له بغداد کردی لیرەیش یکیك و یا کومایك مدرسەیەکی لیلی ایتام بکاتەوه محقق ام خدمتەی له خذمتی یکی لم اعاظمەی کە ناومان برد کمتر نابی و بەم نوعه ناوی کورەیی و ابدی بوخوی پیدا اکات و الی الابد لای ملتەکەی به مقدس وحتی نسلا و نسلیش محترم و به گوره ازانری .

بو جناب مدیر محترم غزتهٔ ژیان تقدیم

له بر کوردیی دور وزمانه عامکەکەمان تا مدەتی لەمو پیش له معارف وله ترقی زور پاشکوتو بو ایستا له سایهٔ حیت و معارف وملت پروری سعادتماب متصرفمان همتمانەوه انواع نیشانهٔ ترقیمان درکوتووه وتامینی ژیانیکی سرخوییان مأمول بووه وکو بینی مکتب کچان وسرای حکومت تزیید وتسویهٔ جادەکانمان بەتهد وهمت محترم رئیس بلدمانه وه له ناو ولاته متمدنەکاندا ناوی سلیمانیش طبیعی داخلی لیسته بوه انجا من کە تلبەیەکی مکتب کچانم به ناوی خوشکەکانمەوه تبریك موفقیتیان وعرض شکرانەی ام نعمته گورانه وبەدوا له حضرت بیت و خدمتیان عنونم

له مکتب کچان صنف — ٣ — شفیقه سعید

هوالی دەرەوە :

جلالت ملك له لندن

لندن — ٢٢ منه : جلالت ملك له ٢١ مانگا لە کل فخامت سیر هاری دو بس متمد سامی عراق و لە کل سیر اوستن شمبرلن دا ملاقاتی کردوه و سبحینی دست اکن به مذاکره له خصوص تعدیل معاهده کەوه .

شاه ایران زیارت انقره اکات

استانبول — بنا لو اخباراتەی کە ورگیراوه شاه ایران زیارت مصطفی کال پاشا اکات له انقره له دوای گرانەوه لەو سیاحتەی کە نیتی هیه بو اوروپا بیکات .

امیر عبدالله

قدس — امیر عبدالله له دوای امضا کردنی او معاهدەیەی کە له بینی حکومت بریتانیا و حکومت فلسطینا عقد کراوه به ملك فلسطین ناو اوری و له دوای تواو بونی معاهدەکه زیارت لوندره اکات ،

له بینی تورك و ایرانا

انقره — علی خان فروغی وزیر پیشوی حربیەی ایران مواصلتی انقرەی کردوه و له خصوص مسائل و او حادثانەی کە له حدود بینی یکتریا واقع بوه لە کل حکومت تورکیادا مذاکره اکات .

ملاقات جلالت ملك عراق و ملك مصر

بنا له خبریك کە له پاریسەوه ورگیراوه جلالت ملك فیصل له دائرهٔ محمود فخری پاشادا زیارت جلالت ملك فوادی فرموه . وعینی روژ ملك فوادیش مقابلتا له اوتل کارلتونا اعادهٔ زیارتەکەی فرموەوه و ٣ ساعات لکل یکتریدا خصوصی ملاقات وصحبتیان فرموه .

جلالت ملك لە کل مندوب رویترا

مندوب رویتر لە کل جلالت ملك فیصلدا ملاقات کردوه . وجلالت ملك فرمویتی اعتقادی توارم هیه کە ام مفاوضاتەی بینی ایمه وحکومت بریتانیا . صورتیکی باش نتیجەی ببی .

ملك افغان

ملك افغان نیتی هیه له دوای او زیارتەی له اوروپادا ایکات زیارتی انقره و لە کل مصطفی کال پاشادا ملاقات بکات .

اختلافات لە بینی تورك و روس

مسکو ـ اختلافاتێکی شدید لە بینی تورك و روسا واقع بوە ، وزیر خارجیەی روس امری بە سفیر روس کردوە لە انقرە کە لە خصوص ام اختلافەوە لە گل حکومت تورکدا مذاکرە بکات و سفیرە کە جوابی داوە . تەوە الی : حکومت تورك خریکە استعدادە لە وضعیت روس بکات کە ایستا مخفی مختلە و روسەکان مجبور بکات بە معاهدەیکی تازەی وا کە هیچ وقتیك لە تورکیادا پروپاغندەی بولشویکیتی نکری .

باران

لم بینەدا لە عموم ارضی سوریەدا بارانێکی وا بە شدت باریوە کە بوە بە سببی تیك دانی بعضی جسور و منی هاتوچو .

حوال داخلی :

روزنامەی نهضە و زمان لە طرف حکومتەوە لە نشر کردن منع کراوە .

رشانەوە

لە هفتەی پیشودا دو کس لە بغداد بە علت رشانەوە وفاتیان کردوە لەسر اوە لە طرف هیئت صحیەوە بو منی بلاو بونەوەی ام علتە تدابیر لازمە اتخاذ کراوە .

سفیر تورك

سعادت طلعت قایا بك کە لە طرف حکومت تورکەوە بە قونسلوسی عامی عراق تعیین کراوە روژی ٢٣ مانگ مواصلت بغدادی کردوە .

وزیر معارف

معالی وزیر معارف امین زکی بك لەو نەخوشیەی کە توشی بوبو جدا افاقەی بووە .

ارادە

ارادەی ملکیە صادر بوە کە لە ٤ تشرین ثانیدا مجلس مبعوثان اجتماع و دست بکات بە ایش .

قونسلوس تورکیا

قونسلوس حکومت تورکیا سعادت طلعت قایا بك لە بغداد زیارت فخامت رئیس الوزرای کردوە و اعتمادنامەکەی تقدیم کردوە .

تلغرافی سکرتیر جلالت ملك

بنا لە تلغرافیك کە بە تأریخ ٢٥ مانگ لە لوندرەوە بە امضای حیدر بکی سکرتیر خاص جلالت ملك هاتوە لە حینی روژا رسماً لە لوندرە لە بینی رئیس الوزرا فخامت جعفر پاشا و ممثل بریطانیادا دست کراوە بە مذاکرە لە خصوص حل مفاوضات طرفینا .

لە خصوص او کتیبانەی کە تدریس اکرین

لە طرف وزارت معارفەوە هیئتیك کە عبارتە لە جنابان ساطع بك الحصری ، مستر سموئیل ، معروف رصافی ، مدیر مدرسەی ثانویە و مدرس تربیە لە دار المعلمین تشکیل کراوە بو تدقیق و اصلاحی او کتیبانە کە لە مکاتب عراقا تدریس اکرین .

و دیسانەوە هیئتیك تری تشکیل کردوە بو خصوص تنظیم و ترتیبی عموم مکاتب عراق .

نوت کرکوك

لە نتیجەی او حفریاتەی کە لە طرف قومپانیەی نوتەوە لە بابا گور گور کراوە بیریکیان بە صورتیکی فوق العادە انفجار کردوە .

هتا ایستا تصادفی منبعی را نکراوە ، لە دوای صعوبەیکی فوق العادە سری بیرە کە سد کراوەتەوە و لە مدەی انفجاریا قریبی ١٠٠٠٠٠ طن نوتی لی هاتوتە دروە بە واسطەی اهتمامی شرکتەکەوە و بە سبب او سدانە کە بو یان کردوە هیچ ضرریکی نبوە بو مزروعات ، ام معدنە ثروتیکی

فوق‌العاده تشکیل اکات بو عراق وای بە واسطەی زیان و رفاهیت عملە چونکە غیری امە کە ام هەمونوتەی لی‌اخراج اکری شرکتە کەیش مانکی ۱٥٠٠٠٠ روپیە ادا بەمعاشی عملەدا .

—)§(—

هاتن و رویشتن

روژی جمعە سعادت متصرف اکرم و جناب مفتش اداری بو تماشا کردنی ایشوکاری اداری قضای هلبجە بەارتومو بیل تشریفیان بردبوە هلبجە و ایواری شەمو مواصلەیان فرمووە .

حفید زادە جناب شیخ عبد القادر افندی روژی جمعە لە تنکیسرەوە تشریفی هیناوەتەوە عرضی بخیر هاتنەوە و تمنای موفقیتی اکین .

لە ازکیا و منوران سلیمانی بیکباشی ارکان حرب پیشوی حکومت تورك احمد زکی بك کە لە زمان مکتبیەوە لە سلیمانی مفارقتی کردوە و لە بیروت اقامت اقرموبت ، اجارە بو چاوپی‌کەوتنی وطنەکەی و خزم و دوستەکانی لە بیروتەوە تشریفی هیناوەتەوە عرض بخیر هاتنەوەی اکین .

لە بکزادە بابان جنابان حسین بك محمود پاشا و محمد بك فتاح بك لە هلبجەوە تشریفیان هیناوەتە سلیمانی .

لە منوران سلیمانی مهندس طاپوی کرکوك جناب عثمان فائق افندی اجارە تحویلا تعیین کراوە بە مهندس طاپوی ایرە و لە کرکوکەوە تشریفی هیناوەتەوە عرض بخیر هاتنەوەی اکین .

روژی دوشمەی ۳۱ مانك کتیبۀ یکم جیش عراق کە سالیکە لە سلیمانیە حرکت فرمو بو بغداد توفیق رفیقیان بی .

جناب احمد بك توفیق بك دوینی تشریفی هیناوەتە سلیمانی .

مندوب محترم جناب احمد بك حمە صالح بك بو اوۀ اشتراك مجلس نیابی بکات لە هلبجەوە تشریفی هینا و لەدوای روژی حرکت فرمو بو بغداد .

لە منوران و تیکیشەرانی سلیمانی جناب علی افندی کوردی رئیس خیاطە و ایشەرکاری عسکری لە بغدادەوە تشریفی هیناوەتە ایرە سبحینی بو پنجوین حرکت اکات .

———

اعلان

مدعی علیە محمد کوری قادر کوری عبد الرحمن کە خاق دیٔ وراز و لە طرف مدعی عبدالرحمن کوری سلطان ناوە لە محکمهٔ صلح سلیمانیدا دعوای نو لیرەی عثمانی لی کراوە . لەبر اوەلە نتیجەی تحقیقاتدا بدی کرد کەمحل اقامتی مرقوم مجهولە بو اجرای محاکمەی روژی ۱٤ — ۱۱ — ۱۹۲۷ دوشمە تعین کرا . لە روژی معینەدا اگر مدعی علیە لە محاکمەدا حاضر نەبیت غیابا محاکمە لە حق اجرا دەکریت ، اوا اعلان کرا .

حاکم صلح سلیمانی

[§§]

بوزانین هەمو

سر طبیب عسکری جناب دکتور حسین حسنی نقل خانە کردوە بو مالی حاجی حسن افندی اوانەی آرزویان هەبە بچن بو تداوی و معاینە بو لای مراجعت بە موقتی تارەی بکن .

لە چاپخانۀ بلدیە چاپ کرا .

بو همو شتیك
مخابرات : بە ناوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە : لە بنای لدیەدایە
مدیر : سلیمانی زیان
یکی بە انەیکە

ژیان

هر شتیك انوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

کری سالانه
دە شش مانك مله
بە سالیك شش روپیەدەدا
بو دروه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
لە ۶ مانك کمتر ابونە قید ناکری
اعلانات
بە دیریك ۶ انەدەسیزیت
یکی بە انەیکە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۳۶ (سیشمه) ۱۵ جمادی الاول ۱۳٤٥ ۸ تشرین ثانی ۱۹۲۷

تربیە وتعلیم بە نظر روحی ملتەوە تخالف اکات

امرێ معلوم و آشکرایە بە صورت ظاهر نوع بشر بە اعتبار اعضا وقوای ظاهری عین یکن . وکای شخصیتی تبدیلی اوی تر اکات و ارقوای نفسانیەیشی کە مدار ادراك ، حقائق ، وعادت اوە تدوری ام کانەدانە اکات . اکر بە دقت تماشا بکری هر یك لەخاصەیکی نفسن لەکی اعما طرهیەکان ویا لەکل هویان کم وزور ارتباط ومناسبتیکی ظاهری ونفسی ویلکە یکیتیکی دیە . اسباب ام تخالف وتفاوتەعظیمەی لە بین اقوام و افراد موجودەدا ابی بە تنها وکو اشتراکیەکان الین ابی حل بکرێتە سر تعلیم وتربیە . جا اکر امە وا قرار بدری لازمە باین اکر تربیەیکی سیان بە همو کتلەی بشر بدری ام فرق وتخالفە لە پیندا نامینی وبشر هموی عینی اخلاق وعینی تربیەکتری ابی .

فقط ام نظرەیش بە بی دسانیر [کوستاولوبون] مشهور مردودە . چونکە لە پیش همو شتیکدا لازمە روحیکی توافق لە بین اصول تربیە وقابلیت قبول کردنی او تربیەیە لەطرف قومەکەوە بدوزریتەوە انجا تطبیق بکری . ولە حقیقت حالیشدا مسئلە بم نوعەیە چونکە امینم ذکیەکی ملتیك ولەکل ذکیەکی ملتیکی تر اکر عینی تربیەیشی وکرن لکی لە دوایدا لە بینیانا فرقیکی کورە ابی . وحتی بە تویدك ام تربیەیە بو یکیکیان مثبت و بو یکیکیان منفی ابی .

مثلا لاعلی التعیین فردیکی کورد و یکیکی اسوجی بە عینی تربیەی فکری و علمی پروردەیش بو بن و محقق لە هر دوکیانا فکریکی نشسوت بو خیرخواهی خلق و خدمت وطن . خلاصە حیاتیکی عالی ولە هی لزلیانا بە عکس امەوە لە غیر منفعت پرستیتی و خود پسندیتی نەبی ارتحصیلەی کە کردویتی چونکە توافق روحی نکردوە تاثیریکی نەکردوە . لەنە علیە ربما لە مربیەکانمان اکین لە پیش هر شتیکا لازمە تربیەیك کە تطابق لەکل روح ومزایای ملتەکەمان بکات تطبیق بکن چونکە ولو وتمن ثمرة تربیەیك کە مخالف روح بی ثمرەیەکی مفیدەی لی استحصال ناکری بلکە مضرت تولید اکات .

هوالی دروه :

واپوریکی ایطالیا غرق بوە

واپوریکی ایطالیا لە نزیك امریقای جنوبیدا غرق

بوە ٩٢١ طن اشـیای تجارت و ٩٦٨ انسـانی تیا بوە و لەانسانەکان صد کس خنکاون .

مفاوضات

لندن ــ جلالت ملك فیصل لەکل مستر اورمزبی کور وکیل وزارة مستعمراتدا اجتماعیان کردوە و بحثیان لە نقطەی موادە عمومیەکانی مفاوضەکەی بینی عراق و انکلیز کردوە . فقط بەصورت رسمی روزی ٢٨ ت ١ لە طرف جعفر پاشای رئیس الوزرای عراق و سـیر هنری دوبس معتمد سامی عراق و سیر بیون شکبرغ رئیس ادارة ایشوکاری شرق ادنی وە دست کراوە بە مذاکرە لە خصوص مفاوضەکەی بینی عراق و انکلیزا .

فضلهٔ واردات حکومت جماهیر متفقهٔ امریقا

واشینغتون ــ امسال لە بابەی تنظیم کردنی بودجە عمومی حکومت متفقەی امریقادا ٥٠ ملیون لیرەی انکلیزی واردات لە مصارفات فضلە ماوەتەوە .

تجارت روس لەکل عربستانا

لندن ــ تجاربش وایوریکی روس خریکی حرکت کردنە بو جدە کە ٨٠٠ طن شـکر و چای تیا ایە بو فروشتن .

مسئلهٔ عراق لە عصبة الامم دا

جنیف ــ لجنە دائمی عصبة الامم تماشا و تدقیق او تقریرەی کردوە کە لە خصوص عراقەوە تودیمیان کراوە مستر بوردیلون مستشار معتمد سامی عراق بیان و ایضاحی کردوە کە عراق لە خصوص ادارەوە زور قابلیتی پیشان داوە و پیشکوتوە و حتی لە سال ١٩٢٦ دا وارداتیان لە مصارفات صدی هشـت زیادی کردوە و مشکلات عملە لە عراقا نیە چونکە هەمو موظفین کس نیە بی ایش بی و او معاشەی کەدایاندریتی کفایتیان اکا .

طاعون لە هندستانا

لندن ــ لە اسـکندراباد کە نزیکی حیدرابادە طاعونیکی زور پیدا بوە و بلاو بوتەوە . هتا ایسـتا ١٨ هزار کس توشی ام بلئە بوە .

قصد لە علیهی رئیس جمهور یونان

اثینە ــ لە وقتیکا کە رئیس جمهور یونان بە اوتوموبیل اروا لە طرف پیاویکەوە درارەتە بەر دمانچە و خفیف بریندار بوە قاتلەکەی دردست کراوە .

عموم سفراکان دول اجنبی لە تورکیا

بە مناسبتی افتتاحی مجلس ملی تورکەوە و بو کوی کرتنی خطابەی افتتاحیەی مجلس . عموم سفراکانی دول اجنبی لە استانبولەوە هاتونە انقرە . چونکە لە انقرەدا سفارتخانەی هیچ حکومەتیك نیە مجبورا لای حکومت میوان بون .

چرکسەکانی غرب تورکیا

چونکە سەو . قصدیان لە علیە مصطفی کمال پاشا ترتیب کردوە ، حکومت تورك قراری داوە عموم چرکسەکانی قسم غرب هجرت بی بکات بو جهت شـرق ــ کوردستان .

هوال داخلی :

رسم افتتاحی مجلس مبعوثان و اعیان

روزی ١ ــ ت ــ ٢ رسـم افتتاحی مجلـس مبعوثان و اعیان اجرا کراوە و دستیان کردوە بە ایش .

قونسلوس تورك

قونسلوس عام تورك لە بغداد زیارت عموم مقامات عالی و رئیس مجلس اعیان و مبعوثانی کردوە .

و لە هەمو جیکایك فوق العادە حرمتی کیراوە .

قدوم وفد تورك

بە مناسبتی حلولی اجتماعی هیئات حدودیەی بی

عێراق وتورکەوە . مرخصەکانی تورك بەری جزیرە وز موداروزی ت ــ ٩ مواصلتی موصلیان کردوە ولە طرف متصرف ومفتش اداری موصلەوە استقبال کراون . ولەقصری جلالت مالکدا میوانی حکومتن .

هەیئەکەی تورك عبارتە لە رئیس والی ماردین توفیق هادی بك وممثل عسکری قائمقام بکرصدقی بك و اعضاکان اکرم رجب پاشا ، و امین بك وکاتب فخری بك ناوان .

هیئەکەی عراق عبارتە لە متصرف موصل سعادت عبدالله بك صانع ومفتش اداری مستر جاردین وقائمقام فخری بك وسالم افندی قبان .

مفاوضات بێن عراق و انکلیز لەتواو بوتایە

بنا لەو خبراتەی کە لە لوندرەوە هاتوە لە نتیجەی او مذکرەی لەبێن ممثل عراق وحکومتی بریطانیادا کراوە نقاط روحیەی معاهدەکە تواو بوە ودست اکری بە اساس مسئلەکە .

استعفای یس پاشا الهاشمی

وکیل رئیس الوزراء و وزیر خارجیە معالی یس پاشا لەوکالت هردولا استعفای کردوە و استعفاکەی قبول کراوە و هتا عودتی فخامت جعفرپاشا ام وکالتە با ارادە تودیعی معالی رشید عالی بك الکیلانی فرمووراوە .

جنرال لوك

جنرال لوك کە لە جێ جنرال دابلی تعین کراوە بە مفتش عام جیش عراق مواصلی بغدادی فرموە .

جژنی جمهوریة تورك

قونسلوس عام عراق لەاونیل کارلتونا بە مناسبتی حلولی جژنی جمهوریتی تورکەوە دعوتی بعضی اشراف و مأمورین سیاسیەی عراق و انکلیز و قونسلوسەکانی دول اجنبی کردوە .

اجتماع مجلس مبعوثان و اعیان

لە ١ مانگا مجلس مبعوثان و اعیان اجتماعیان کردوە لە نتیجەی انتخاباتا بە اکثریت فخامت عبدالمحسن بك السعدون انتخاب فرمووراوە بە رئیس مجلس مبعوثان و لە نتیجەی انتخابات مجلس اعیانا معالی یوسف افندی سویدی انتخاب فرمووراوە بە رئیس مجلس اعیان .

تأجیل مجلس مبعوثان و اعیان

لە سر ارادۀ ملکیە مجلس مبعوثان و اعیان چل و پێنج روژ تأجیل کراوە .

سبب استعفای یاسین پاشای هاشمی

هرچند غزتەکانی ئەلین فخامت یاسین پاشا لەبر امە استعفای کردوە لە وکالت رئیس الوزرایەتی چونکە بە قرار مجلس وزرا غزتەی نهضە لە انتشار منع کرابو اجازە لەسر احتجاج اهالی و حزب نهضە وکیل فخامت معتمد سامی قوماندان عام قوای هوائیەی عراق امری کردوە کە امر بدن غزتەی نهضە دیسانەوە انتشار بکات .

فقط فخامت خوی افرموی سبب استعفاکەم بە ارزوی خوم بوە چونکە امەوی مشغول نەبم ، بو خاطری بودجە و بعضی قوانین هیە احضاری بکەم کە زو تودیعی مجلس مبعوثان بکری .

وفات

حسین حلمی بك قوماندانی فوج سادس جیش عراق کە لە سالهاٸ قوماندان فوج ثانی بو بە اجل موعود وفاتی کردوە . خوا لێ خوش بی .

تشریف وعودت

سعادت متصرف خوشە ویستمان روژی ٤ ــ ت ــ ٢ تشریفی بردبوە کرکوك لە دوای چوار روژ عودتی فرمووەوە عرض بخیرهاتنەوە وتمنای موفقیتی اکین .

مدیر معارف منطقهٔ بغداد جناب عبد الرزاق المدی چاپی ومفتش مصطفی افندی بو تفتیش مدارس ام لوانه تشریفیان هینا وه نسلیمانی عرض بخیرهاتنیان اکین .

بو کرپاره محترمه کانمان :

طبیعی هو ابزانن ادارهکان مصارفاتی زوره بو کلی غزته یك پاره یك زور لازمه مقابل بهم صرفیاتی و اردانی پی ویسته رجا له کرپارهکانمان اکین وام مسئله به حواله ی وجدانیان اکین اوانه ی که حقی دو سال ۳ سالیان له سره وله ابتدای نشری ام غزته وه هیشتا هیچیان نه داوه یا به جاری ویاخود به قسط پارهٔ آبونه کیان بنیرن . [ژیا]

مقررات محکمه :

غفور کرده زا و ابراهیم رحمان له براوه ک قماریان کردوه له سر پاره هر یکه به پینج روپیه جزای نقدی حکم دراون .

ابراهیم کوری حسن له برامه به ولاغی سقط ایشی کردوه به پینج روپیه جزا محکوم کراوه .

اعلان

بو استیفای عشر و حصهٔ حکومی کیلوی توتون امسال به یك آنه ودو پای تقدیر وله وزارت مالیشه وه تصدیق فرموراوه له اعتبار امروه ام قیمتانه اعتباری پی اکری موافق ماده ۸ نظامنامهٔ اعشار اعلان کرا . متصرف سلیمانی

عشر قسل وکچ وخشت سر قضای سلیمانی به ۳۵۰ روپیه له مزایده دایه بو امه هر کس طالبه مراجعت به مجلس اداره بکات . متصرف سلیمانی

مقدار ۳۴۲۳ تنکهٔ بطالی بنزین له کوره کانیان اخویته مزایده وه اوانه ی ایانه وی بی بیقن له تلسزخانه مراجعت به سارجین ادم مأموری تلسز بکهن .

ورقه ی مزایده ابی روژ ۱۵ تشرین ثانی له پیش ساعت ۹ انکلیزیدا تسلیم دائرهٔ قوماندان طابور چوارم لوی عراق بکریت که له و وقته دا احاله قطعی قرار ادریت .

اعلان

طالبین دعوت اکرین بو مناقصه تعمیرات بعضی خانو که له سلیمانی دا لطرف جیش لوی یه وه اشغال کراون شرائط ممکنه یا له دائرهٔ مفتش اداری سلیمانی و یا له دائرهٔ رئیس بلدیا به بینریت ، هو طلبنامه یکی مناقصه ابی بو مفتش اداری بنوسریت .

له ریاست بلدیه وه :

اعلان

بدل مخمنه روپیه	فوت مربعی	نوعی ملك	ناوی صاحب ملك
٤٠٠	٨٤٠	قسمیك له حوشه و پایهٔ خانو	حنیفه خان حرمی کریم بك

بو کشادی جادهٔ صابونکران له خانوی حنیفه خان حرمی کریم بك او قسمه ی که تقرری کردوه قطع و استملاك بکری نوع و جنس و او مقداره ی که لی قطع اکری له کل بدلی که له طرف هیئت تخمینیه و مجلس بلدیه وه بوی تقدیر کراوه له بالاوه نشان دراوه اگر صاحب ملك له داخل قانوندا اعتراضیکی هیه له تاریخ ام اعلانه وه هتا نو روژ لازمه درمیانی بکا بو اکادری اعلان کرا .

له چاپخانه بلدیه چاپ کرا .

بو همو شتیك

مخابرات : بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە : لە بنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکە

کرباو

دشش مانك منە

بە سالیك شش روپیەدەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

لە ٦ مانك کمتر ابونە قید ناکری

اعلانات

بەد پریك ٦ انە دەسینریت

یکی بە انەیکە

همو شتیك اتوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ (سیشەمە) ۲۲ جمادی الاول ۱۳٤٥ ۱٥ تشرین ثانی ۱۹۲۷

خطابەیکی تعلیمی

امرو هرچند بعضیك لە علمای علم اجتماع انکار تأثیرات تربیە اکن فقط ، اکثریت عالم لەمراەن کە اگر تربیە لەکل روحا تراوق بکات تأثیریکی مهمی ابی بەسر افکار و ملکات عقلیەی انسانا ، لەبرامە لە تعلیمدا تربیە و اصول تدریس موقعیکی مهم اشغال اکن .

بو منالیك کە لە اول دورەی تعلیمیابی لازمە لە پیش همو شتیکا دقت لە جلب رغبت و یا ایجاد شوق و خواهش بکری برامبر بە علم ، ذاتاً ایستا بە تواری مضرت و بی ثمرەیتی تعلیم و تحصیلیك کە بە جبر خرا بیتە میشکەوە درکوترە .

بناء علیە اوانەی کە پروغرام دائەنین لازمە ام نقطە مهمە بکرنە پیش چاو و بعضی موضوع و مسائل مغلق نەهینە پیش چاوی منالەکان .

پیش ارەی کە منهاج تنظیم اکن لازمە ارزو ، شوق ذوقی منالەکانی محیطە کە تحلیل و بو پیدا پروغرامە کە وریك بخن .

مثلا : بو منالیکی صنف دوم ابتدائی دروس تاریخ لازم ناکات عبارت بی لە محاربات ایبیال ، یا مغلوبیت دارا و یا مذهب روما و یونان ... چونکە لە دورەی اولدا مقصد لە تدریس دروس تاریخ میشك پر کردنی منال نیە لە وقایع بی سر و بن ، بلکە نقطەی نظر لەمەدا تنها ایجاد خواهش و ذوقیکی تاریخیە بو منالە کە تاکو لەمەوە ذوق وەگری کە لە سالان اتیدا منالە کە بە امیدی عشقی حکایەتەکانی پیشو خواهش و ارزوی خویندنی تاریخ بکات .

ذاتاً هر لبرامەیە کە استاد شهیر ساطع حصری بو تاریخ صنف دوم ابتدائی بعضی اعاظم مشهور عربانی حکایەواری قبول و داخل پروغرامی کردوە ، فقط طبیعی امیش معلومە کە صرف بو منالەکانی عربی کردوە چونکە هرکس لە حکایەی احفاد و پیاوە مشهورەکانی ملتی خوی زیاتر ذوق وراکری ، مع الاسف مربیەکانی مات کورد هیشتا امەیان درك نکردوە ایستایش لە صنفی دومی ابتدائیدا عینی حکایتیك اخوینن بە منالەکانمان کە بو منالە عربەکان داخل منهاج کراوە و هر اوان استفادەی لی اکن .

رجا لە مربیەکانمان اکین لیکی بدنەوە و بزانن

ه مکاتبه‌کانی سابانیدا مقالیك له حکایه‌ی دارا ویاخود اسکندر ، یا عمر بن عاص ، زیاتر مسرور ابی ؟ ویا ه حکایهٔ پاشاکانی بابان ویا بدرخانه‌کان ویا کریم خانی زند ...

طبیعی امه اکار ناکری بومقالیك له پیش هو شـتیکا له درس تاریخدا حکایه‌ی عیطه‌کی خوی وقایعی که مناسبتی هبی به وطنه‌کیه‌وه زیاتر پی مسرور ابی وبو درس تأریخ خویندن زیاتر هوس پیا اکات .

یکی له‌کل ام مسئله معلومه‌یه‌یشدا ایستایش له معلمه‌کانمان وله‌وانه‌ی که خویان به متخصص ام درسه ازانن بو تاریخی ام صنفه عینی اوکتیبیان ترجمه کردوه که بومناله‌کانی عرب تالیف کراوه ، وامیشیان پی تطبیق اکن که تاثیرکی هیچ ناکات به سر دماغ مناله‌کانا .

انجا امیدمان وایه له معلمه‌کانمان وله انجمن معارف سعی بکن بوتأریخی ام صنفه کتیبیك که بحی مناقب علم ، محاربات پیاوه مشهوره‌کانی خومان . وکو بابان ، بدرخانی ، شیخ معروف نودی‌ی ـ او بحر علومه ، حمه آغای کویه ـ او حاتم طایی‌ه بکات تالیفی بکن ولم صنفه‌دا تدریس بکری ومناله‌کانمان ذوق لی ورگرن وخواهشتیان ببی که له صنفه‌کانی ترا استفاده له درسی مهم تأریخ بکن .

هوالی دره‌وه :

جلالت ملك فیصل وجعفر پاشا

لندن ـ مفاوضات بین عراق و انکلیز به موافقت وبه آرزوی طرفین جریان اکات له وزارت مستعمره‌ی بریطانیا احتمال هیه جلالت ملك وفخامت رئیس الوزراء له دوای دو هفته‌ی تر بو بغداد بگریته‌وه .

انقره ـ غازی مصطفی کمال پاشا به اجماع آراء انتخاب کراوه‌وه به رئیس جمهوری ترکیا .

مذکره‌ی افریقا

پارس ـ له سر او اختلافه‌ی له‌سر کرك له بینا واقع بوه حکومت جمهور منطقه‌ی افریقا مذکره‌یکی داوه به فرانسه .

کوری غلیوم المان

برلین ـ کوری غلیوم المان له سر ئولو-یست کوتوته خوارده‌وه مدهش بریندار بوه له دوای بردنه خسته خانه‌ی وفاتی کردوه .

غاندی مشهور

بینا له و خبراته‌ی که‌ورکیراوه مستر غاندی مشهوری هندی ایروازی له سیاست هیناوه ، چونکه ل زارتی مداوسه‌کانا له‌غیری اوه که مناله کانی تشویق کردوه بو ایش کردن له خصوص صنایع و تجارت و اقتصادیات مله‌که‌وه قطعیاً بحثی سیاستی نکردوه .

سفیر ایران له‌انکلتره‌دا

لوانس خان که له طرف حکومت ایرانه‌وه تعیین کراوه به سفیر انکلتره زیارت جلالت ملك جورج خامس کردوه واعتمادنامه‌که‌ی تقدیم کردوه .

ایستایش عصیان دوام اکات له کوردستانی شمالی‌دا

دوغرو یول ـ بینا له سر او خبرانه‌ی که غزته‌ی ازناغ نشری کردوه ، له‌سه‌ر اوجه‌لاقیدا به تحریکات بولشو یکه کان بعضی قبائل کورد عصیانی کرده هر چند له طرف قوت ایرانه‌وه تجزیه کراون و قسمیك له سرکرده‌کانیان کیراون فقط دیشتا به تواوی تسکین نکراوه ، و دشبرت وشقاوتان هجومی کردوته سر بتلیس و قسمیکیان اشغال کردوه له جهه‌ی درسیمه‌وه وضعیت له لای کوردکانه له‌اطراف (پالو) دا هیجانیکی عظیم

هیه ، عشائر خنس و رئیسه‌کانی زازا متفقاً هجومیان کردوته سر ارضروم ، و قوتی زوری کورده‌کان له لای ارمراته‌وه تجمعی کردوه . عثمان نوری پاشای فرقه قوماندانی تورك به خویی قواته‌کیه‌وه مغلوب و وجعتی پی کراوه ، و له لایکی زه‌وه کورده‌کان شاری (بایزید)یان گرتوه ، له دوای تالان کردن تخلیه‌یان کردوه و لم شرانه‌دا دو طیاره‌ی تورك سقوطی کردوه ، و کلی عسکریان اسیر کردوه .

هوال داخلی :

باران له بغداد

روژی ٣ ام مانگه له بغداد بارانیکی به شدت باریوه له اول شه‌وه‌وه هتا وختی نیوه‌رو دوامی کردوه .

رشانه‌وه

له لوای دلیا رشانه‌وه نختی کم بوه جاران که روژی پنج شش کس توشی ام علته ابو ایستا روژی انجا شخصیك اصابتی اکات .

وزارت عراق

غزته‌ی بغداد تایمس نوسیویتی که وتی وزرای عراق باش نیه عمر دریژیان شش حوت روژی تره فقط غزته‌کانی تری بغداد ام خبره تکذیب اکن چونکه الین له عراقا وضعیتیکی وا روی نه‌داوه که ببی به سببی سقوط هیئت وزراء .

تقریرانکلیز که له خصوص عراقه‌وه دراوه به عصبة الامم

له وقتی تماشا کردنی او تقریره که حکومت بریتانیا له خصوص عراقه‌وه داویه‌تی به عصبة الامم ، مستر بوردیلونی مستشار مندوب سامی بریطانیا له عراق تأکیدی تقریره‌که‌ی کردوته‌وه و فرمویه‌تی : وضعیتی عراق باشه ، له سال ١٩٢٦ له واردات صدی حوت فضله ظهوری کردوه له خصوص ایش کردنی عمله‌وه هیچ منازعه‌یك وقوعی نه‌بوه و اجرته‌کانیان زور باشه محتاج نابن به تراوی اداره‌ی پی اکن ، چونکه له مانگی ایلولا له خصوص افیون و مواد که لیه‌وه له کل حکومت ایرانا اتفاقیك کراوه ایترام موادانه له ایرانا کمتر زرع اکرین و عراقیش لم افته نجاتی بوه .

له خصوص مسائل دینیه‌وه بیانی کردوه که له ١٩٢١دا معلوم بوه که نفوس عراق عبارته له ٢٨٥٠٠٠٠ لهمه ١٥٩٠٠٠٠ مسلم سنیه و ٨٨٠٠٠ شیعه‌یه و ٧٩٠٠٠ جوله‌کیه و ٧٨٠٠٠ خرستیان و ١٥٠٠٠ ارمنی و بعضی طائفه‌ی‌ترن . و موافق قانون اساسی عراق له خصوص دینه‌وه همو شتیکه‌وه حقوق اقلیات محفوظه ، و او مسئله مهمه‌ی که له سال ١٩٢٦دا له خصوص تعیینی حدود عراق و تورکیا ، اویش به صورتیکی باش تراوبو و ایستا بینی عراق و تورکیا زور باشه و همو منازعه‌ی حدود له طرف مامورین طرفینا به صورتیکی مسالمتکارانه حل اکری .

[§§]

برائت

مالمدیری مرکز جناب سعید ادیب افندی و مالمدیری قضای دیبجا جناب حاجی حمید افندی که بینیك له‌مه‌وپیش له طرف مفتش مالیه‌وه اتهام کرابون و دستیان له ایش کیشرابووه‌وه ، انجاره له نتیجه محاکمه‌دا له طرف محکمه‌وه هردوکیان برائتیان کرد وغیره مجرمیتیان تبین کرد تبریك و اشتراك مسرور بتیان اکین .

هاتن و رویشتن

معالی وزیر معارف جناب امین زکی بك دوینی ایواری به اوتوموبیل تشریفی هیناوته ایره . عرض بخیرهاتی اکین . و امید اکین که ام تشریفەی ببی به وسیلەیکی ترقی وتکملی مدارسەکانمان .

سعادت متصرف اکرمی روژیجمعه بو تماشاکردنی ایشوکاری قضای شارباژیر تشریفی بردبوه مرکزی قضای شارباژیر لەدوای روژی عودتی فرموەوه .

تشکرات مساعی مشکوره و تمنای موفقیتی اکین .

جناب مفتش اداری کەچندروژی لوپیش بوسیاحت وتفتیش لەکل رفیقة محترمەی میسس لاین چوبو وناحیة وارماوا روژی ۱۳ مانك عودتیان فرموەوه عرض بخیرهاتنەوەیان اکین .

حفیدزاده جناب شیخ عبد القادر افندی بو بینینی ایشوکاری خصوصی خوی تشریفی چووه بو تنکیسر .

جناب قائمقام البجه حمید بك دو ۳ روژلوپیش تشریفی هینایه سلیمانی لەدوای روژیك عودتی فرموه توفیق رفیق بی .

له بکمزادهٔ هورمان — لهون جناب افراسیاب بکی برازای وغفار بکی کوری جعفر سلطان تشریفیان هیناوەته سلیمانی عرض بخیرهاتنیان اکین .

رئیس عشیرتی پشدر جناب بابکراغای سلیم اغا لەکل سعید اغای عثمان اغا و حمه امین اغای علی اغا و مصطفی اغای عثمان اغاو رسول اغای پیروت اغا و بابکراغای عمر اغا محضا بو ملاقات و دیدەنی جناب متصرف تشریفی هیناوەته سلیمانی لەدولتخانەی جناب متصرف مسافرن عرض بخیر هاتنەوەیان اکین .

له بکزادهٔ بیاف جناب احمد مختار بك بو ایشوکاری خصوصی خوی تشریفی هیناوەته سلیمانی خیربیت .

اعلان

خانویك که له محلهٔ چوارباغ واقعه و به ژماره ۶—۱۱۸ مرقمه و له مابینی حاجی کریم کوری حمه شریف و رحمه پکی قادر و سائره مشترکه . بناله سر دعوایك که بو ازالهٔ شیوعی اقامه کراوه . لەبراوه له نتیجەی کشفدا تظاهری کرد که خانوی مذکور تقسیم هلناکری قرار درا هتا چلو پینج روژ بخریته مزایدەوه و بفروشری . بناء علیه له تاریخی نشری ام اعلانەوه هتا چلو پینج روژ پتراوانەی که طالب به کرینی خانوی مذکورن به صدی ده تامینتەوه مراجعت به محکمەی صلح سلیمانی بکەن .

حاکم صلح سلیمانی

له ریاست بلدیەوه :

اعلان

له داخل وخارجی بازاروا بەبی اذن ومعلومات دائرهٔ بلدیه آیا لەبر دوکان وایا سرریکا ومیدان کورسی صندوق وسائر هموعه اشیایك دانانی نوه. هر کسی به خلاف ام اعلانه حرکت بکا ولەبر دوکانیا ویا لسر ریکا ومیداندا کورسی وصندوق و اشیای سائره دانی بەپی ماده ۱۲۶ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری بو آکاداری اعلان کرا .

اعلان

له داخلی شرائط معینەدا درست کردنی قصابخانەیکی موقت به ۱۰۰ روپیه له عهده طالبیایه هر کسی طالب مذقصەیه مراجعت بەدائرهٔ بلدیه بکا. بو کاداری اعلان کرا .

[§§]

له چاپخانهٔ بلدیه چاپ کرا .

بو هەمو شتێك
مخابرات : بەناوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە : لە بنای بلدیەدایە
مدیر : سلیمانی زیان
یکی بە انەیکە

ژیان

کریاو
دە شش مانك سەد
بە صالیك شش روپیەدەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
حوت روپیەو نیوە
لە ٦ مانك کمتر ابونە قید ناکری
اعلانات
بەد یریك ٦ انە دەسیترێت
یکی بە انەیکە

هەو شتێك انوسی هفتەی جاریك دەردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (سیشمە) ٢٧ جمادی الاول ١٣٤٥ ٢٢ تشرین ثانی ١٩٢٧

[اسباب دواکوتمان]

لەکاتێکەوە معلومە کە پنجەی استبداد مانی پێش کوتن وواسطۀ دواکوتنی قوم کورد بو . و امرو کە استبداد لە سرمان رفع بوە ایمێش بەواسطۀ توحیدی مساعی ویکیەتی لەکل قوم نجیب عرب کە عادتا مدایەکین بویك کامە حس ام تأخرە مؤسفە و امدواکوتنە الیمەمان کردوە .

بە کمال حسرت و سرصاوە بوندارك ام دواکوتنە وبو امەی کە لەساحۀ موجودیتدا تمیزی بکین امانەوی لە تعلم علوم ومعارفدا طی مسافە ودو هنکاو بکین بە هنکا یك .

وتا امرو لە ری ام مقدمە عالیەدا کە توحیدیکی فکری ومنافعیکی مشترکە متصور وغایەیە ، هیچ مانعیك ظهوری نکردوە ونشبهەیە کەلەمودوایش نایکا . و وا ازانم کە لە اموری متعارفەدا انفعیت وچاکترین تدریس ، وتدرس وقوەیك امەیە بە زمانی مادرزادی خوی بی .

چونکە اکر بەزمانیکی تر بکری لە پێش گیشتن بە غایە کە تعلم علمە ، ایجاب اکات بصرفی مدتیکی زور . اوسا لازمە تیەناچی لە مقصد بو فیربونی علمەکە کە طبیعی امیش اوقاتیکی زور ضایع اکات بە مثالەکە .

حتی بە نوعیك اکر بە لسانی خوی بە صالی فیری علمیك بەبی تحقق بە لسانیکی کە بە شش حوت صال اوسا تحصیل اکات بو اثباتی امە ، اکر مقایسەی زمانی تورك و ایستامان بکین معلوم ابی ایستا چونکە بەلسانی خومان تدریس و تدرس اکین لەکل اوسادا چند فرقمان هیە و بەو نسبتەوە چند پێشکوتوین ، حتی اتوانم بلیم طلبەیەکی صنفی پنجم ، ششم ابتدائی مقابل بە طلبەیەکی اخر صنفی اعدادی زمانی تورکە .

حتی امە دلیلە لەو ضابطانەی کە لە حربیەی تورك دراچون و ابون بە ضابط زوریان هبو بە تواوی تورکیان نە ازانی ، طبیعی کە فیری لسانەکە نەبوبی بە اولی طریق استفادەی لە علمەکەش نەکردوە .

حاصل چاکبتی تدریسیك کە بە لسانی مادرزاد بکری هیچ متخصصیکی علم تربیە وتدریس انکاری ناکات وهیچ مانیك بە لسانیکی کە ترقی نکردوە و نایکات ، مقصدمان اوەش نیە کە فیری لسانی عربی نەبین ، بلکو چونکە لەکل اوانا بە یکەوە ازین و هەمو

حقوق و منافعمان مشترکه ، و رهبر دینمان که قرآن عظیم الشأنه بو لسانه‌یه ـ لازمه کلی کوردیك هول بدا بو فیربونی ام لسانه و ربما له طلبه کانیشمان اکین له پیش همو درسیکی که‌دا له درسه کانی عربی‌دا سعی بکن به نوعیك له کل تواو کردنی تحصیل ابتدائی‌دا ام لسانیش فیر ببن .

الام بشر

له وماوه که من مدرك اندوهی بشر بوم ،
معلوم بو له‌لام هیچی و الام نهفته‌ی ،
تشریحی اکم منقبه حال و کذشته ی !
مأیوس و الیار و اسفناك کدر بوم ...

روزی نیه ام شاهی نجومه به جلالی ،
نه‌روانی به صد لوحه‌ٔ خونینی بشردا ،
شه‌وکار نیه لمعه‌ٔ نظری شاهی لیالی ،
زه‌رد هلنکری هالهٔ انواری له‌دردا ...

کاهی ایم صیحهٔ دلسوزی کسامی ،
بو دفع سفالت وکو اوازی ربابی ،
هروك تلی نالندهٔ تاری که شکابی ،
پر رعشه اپاریته‌وه بو پارچه پلامی !!

بعضاً یه‌ته بهر دیدهٔ نمناك حزینم ،
کریان و جزع فاجعه‌ی مرك مفاجات ،
آنا یه‌ته جوشش غضب کون و نو ینم ،
ام قطعه‌یه اوسا اکه‌مه شعر مجازات !! .

دنیا نه بهشته نه چمنزاری صفایه !
صحنیکی به‌لاشو به ژیانیشی جفایه !

رشید نجیب

هوالی دره‌وه :

سوریه‌کان له تورکیا

غزته‌کانی تورك الین حکومت قراری داوه که او سوریه‌یانه‌ی که تجنسیان کردوه انبرین بوولایه‌کانی شرقی اناطول له‌جی او کوردانه‌ی که بو غرب نیراون وهتا ایستا ۱۲۵۰۰ شخص له سوریه تجنسی کردوه به تورکه‌وه وله حکومت تورك طلبیان کردوه که‌وکو مهاجرینه کانی یونان اراضی و املاکیان باتی .

جلالت ملك حسین

غزته‌ی مقتبس نشری کردوه که جلالت ملك حسین ایه‌وی قبرس ترك بکات یا تشریف بری بو فلسطین ویا عراق فقط بنا له معلوماتیك که ور گیراوه ام شایعه‌یه اصلی نیه وجلالتی فرمویه‌تی قطعیا نامه‌وی قبرس بجی بهیلم وهیچ خیالم نکردوه بچم بو جیکاکی تر حتی فرمویه‌تی که اکر به اجل موعودی خوم وفاتم کرد نوصیه‌ی ملك فیصل اکم که له حجازا دفنم بکن .

به‌بی وستان ونیشتنه‌وه طیران هتا هند

کاپتان ماکنترش ومستر روبرت به شرطیك هیچ نه‌وستن وله هیچ کویك لا نه‌دن به طیاره له لونده‌ره‌وه حرکتیان کردوه بو هندستان .

جلالت ملك جورج نیشانیکی تبرعی امیر عبدالله فرموه .

او نیشانه‌ی که جلالت جورج خامس به امیر عبدالله‌ی تبرع فرموه مندوب سامی بالذات به‌رو کیا دوه .

قوة نظامیه‌ی بریطانیا له چین

لندن ــ وزیر حربیه‌ی بریطانیا له مجلس مبعوثانا بیانی کردوه که همو صنفیکی عسکره کانی که نیراون بو چین له پیش جون میلادا اکه‌رینه‌وه .

سیاحت وزیر مستعمرات بریطانیا

لندن ــ وزیر مستعمرات بریطانیا مستر ایمری که ایستا له سیاحتایه له مستعمره مستقله کان و له دوای وه که سیاحتی اوسترالیای کرد له ۲۷ تشرین ثانی‌دا کانه

نیوز لندا و لەو یوە اچیت بو قنادا تو لەو کانونی ثانی یەوە هتا ١٣ شباط لەوی ادبی تەوە و هفتەیك لە دوای ام تاریخە اگریتەوە بو انکلتەرە .

قرض بریطانیا لە سەر دولتەکان

لندن ــ سکرتیر خزینەداری مالیەی انکلیز بیانی کردوە کە هتا ایستا لە قرضەکانی انکلیز ٥٤ ملیون لیرەی انکلیزی سندراوەتەوە و ایمیش لەو قرضەی امریقا کە لە سەر مانە ١٩٤ ملیون لیرەی انکلیزمان داوەتەوە .

خلیفە سلطان عبد المجید

مخبر مقتبس خبر ادات الی غزتەکانی اوروپا اوسن . کە سلطان عبد المجید خریکە ژنیکی گنجی خلقی پارس مارە بکات . ودیسانەوە غزتەکان اوسن کە سالی ١٨ هزار لیرەی انکلیزی لە طرف حکومت تورکەوە بوی تخصیص کراوە . فقط وکو تحقیق کراوە ام شایعانە اصلی نیە . نە پارەیکی بو تخصیص کراوە لە طرف حکومت تورکیاوە نە آرزوی ژن هینانی کردوە .

نفوسی تورکیا

وکو اجارە بە تواوی حساب کراوە نفوسی تورکیا عبارتە لە ١٤ ملیون ولەمەدا ٨٥٠٠٠٠ لە نفسی استانبولدایە .

الکتریق لە طهران

بلدیەی طهران قراری داوە کە بعضی لە جادەکان بە الکتریق تنویر بکات وبو امە خریکی کرینی دو موطوری گورە وبە قوتە .

الین حکومتی ایران ری . بینی حیدر اباد جلدیان کە شش ساعت لە حدودی عراقەوە دورە چاکی کردوە وبە تواوی اوتومبیلی پیا اروا . و لە سەردشتیش قشلە یەکی بو عسکری درست کردوە .

طیارە لە سەر دەماوند

طهران ــ شرکت طیران (جنکرس) المانیە طهران دستی کردوە بە گران بە سەر هەرە نقطەی بوزی شاخی دەماوەندا . و لە اهالیش اوی ایەوی ام سیرە بکات بە (١٥) تومان سواری اکن .

لە بینی روس و ایرانا

او مفاوضەیەی کە لە خصوص تعیین حدودەوە جریانی اکرد لە بینی ایران و روسا اجارە بە سهلی تواو بوە و بم نزیکانە تودیعی مجلس مبعوثان اکری .

حوال داخلی :

مستر جاردین

جناب مستر جاردین مفتش اداری لوای موصل تعیین کراوە بە مستشار وزارت داخلیە .

و لە جی او جناب میجر ولسن مفتش اداری دایم تحویل کراوە بو موصل .

چوار طیارەی بحری حکومت فخیمە بریطانیا لەم روژانەدا لە بغدادەوە حرکتی کردوە بو شرق اقصی و اوستراليا .

اجارە لە بغداد کتیبیکی قدیم و کون دوزراوەتەوە کە لە طرف مرحوم سید شکری الوسییەوە تألیف کراوە بحث لە تاریخ مزگوتەکانی بغداد اکات .

هاتن و روشتن

سعادة مدیر عام نفوس جمیل بك العزاوی لەگل سعادة مدیر عام سجن رؤف بك الکبیسی و مدیر سجن کرکوك بو تفتیش معاملات نفوس و سجن روژی ١٩ مانگ تشریفیان هینایە سلیمانی لە دوای روژیك هودتیان فرمووە .

لە بکرادە و معاون جاف جناب حسین بك علی بك محمود پاشا بو ایشوکاری خوی لە حلبجەوە تشریفی هیناوەتە ایرە .

امه صورت تحریرات زماره ۳۸۳۸ و تاریخ ۱٦ تشرین اول ۹۲۷ (سکرتیر) مجلس وزرایه که بو وزارت مالیه‌ی تقدیم کردوه .

لپاش احترام ؛

اسرم پی کراوه که جواب بنوسمه‌وه لسر تحریرات زماره م ۱۳٦۸ و تاریخ ۵ ــ ۱۰ ــ ۹۲۷ جنابتان که له‌و تحریراته‌دا اقتراحتان کردبو به عطا کردنی معاشی تقاعدی به پی قانون به متقاعده‌کانی لوای سلیمانی له‌و اشخاصانه که له زمانی احتلالدا له عراقدا بون و یا له پیش تاریخی ٦ نیسان ۹۲۵ وه هاتنه‌وه بو عراق به شرطی اثبات استحقاقی خویان به اوراق رسمیه بکن و مساعده‌یان بو بکریت که قبولی مراجعت و عرضحالیان بکریت له تاریخ تبلیغ ام قراره به‌لوای . ای نی منا ه‌ ۳ ــ ۳ مانك .

و تبلیغتان اکم که‌مجلس وزرا له‌دانیشتنی مصادف به ۸ تشرین اول ۹۲۷ یاندا قراریان دا به قبول کردنی ام اقتراحی ایوه‌یه و جلالتماب نائب ملکی معظمیش اراده‌ی پی فرمو ایتر احترام .

له وزارت مالیه‌وه

زماره ــ ۷٤۹۳

تاریخ ــ ۳۱ تشرین اول ۹۲۷

صورتی ام تحریراته بو دائرهٔ تقاعد بو اجرای ایجابی و بو معلومات که استحقاقی او شخصانه انی بدریت له ابتدای تاریخ قراری مجلسی وزراوه که مصادف به ۸ تشرین اول ۹۲۷ ه صورت ام تحریراته بو متصرف لوای سلیمانی به‌سرعتی عکنه‌هرچی عرضحال لیك لم خصوصه‌وه تقدیم کراوه کوی بکنه‌وه وله‌کل اوراقی مثبته‌یاندا بینیرن بو دائرهٔ تقاعد و تبلیغی علاقه‌دارانی بکن که له تاریخی وصولی ام امره به لوای ایوه‌وه هتا ۳ مانك عرضحال وطلبیان قبول اکریت بو ام خصوصه وله‌پاش ۳ مانك ایتر هیچ نوع عرضحال وطلبیان بو ام جهته قبول ناکریت .

له جیاتی وزیر مالیه

اعلان

نوعی	موقعی	دونمی	مقدار فروشتنی
دیم ترلا	زمینی پر اشکوت	۱۸	۳ دربعی
«	« شیخ رضا	۱۸	«
«	« قادر جوتیار	۱۸۰	«
«	« بانی زرد و برده	٦۰	«
«	« داره کوره	۷۲	تمامی به اعتبار ۲۰۷۲ سهم ۱۱٤۳ سهمی
«	« بیران	۳۰	«
«	شیوی خیاران	٥٤	«
«	اشکوت قنبر	۱۲	«
«	امخیر	۳۰	«
«	داره کوره	۱۹۲	«
«	قره قاچاوی	۳۱	«
صولی ترلا	زمینی سرچاوه	۱۵	«
«	« ملك	۱۲	«
«	« کلاوه	۱۲	«
«	سرچشمه‌ی اسطیل	۲۰	«
دکرمان	اشورت	۱۰۰	۳ دربعی

او اراضیانه و اش که له بالادا نوع و موقعیان نوسراوه و له دی اسطبل تابع ناحیه‌ی قره‌داغ واقعه و عائد به شیخ قادر افندی کوری مفتی شیخ محمد افندیه مقابل طلبی میره کوری موشی که عبارته له ۱۸۰۳ روپیه و حوالرانه خراوه‌ته مزایده هر کس طالبه به صدی ده تامینات مراجعت به دائرهٔ اجرا بکات و دلال توفیق اغا . دائرهٔ اجرا

له‌چاپخانهٔ بلدیه‌ چاپ کرا .

بو همو شتیك

مخابرات : بەناوی اداره اکری

§

ادارەخانه : لە بنای لدیەدایه

مدیران : سلیمانی زیان

یکی بە انەیکه

ژیان

همو شتیك انوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

سکریار

بە شش مانك شه

بە سالیك شش روپیەدەدا

بو دردوه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه

له ٦ مانك کر ابونه قیمەکری

اعلانات

بەدیریك ٦ انه دەسپریت

یکی بە انەیکه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

(سیشمه) ٤ جمادی الاخر ١٣٤٥ ٢٩ تشرین ثانی ١٩٢٧

[تجنید اجباری ومندوب هولیر]

لەم چندانەدا لە روژنامەیکی (بغداد تایمس) دا مقالەیك لە خصوص تجنید اجباریەوه بە امضای مبعوثیکی مقتدر کورد نوسرابو خوبندمانەوه ولەعین زمانا بعضی ردەی پرهیجان غزتەی العراق والعالم العربی شمان دی .

لەبر اوه مسئلەی تجنید اجباری عادتا قضیەیکی حیاتیەیه بو عناصر متحدهٔ عراق وبالخاصه لەم وقتەدا کە لەم خصوصەوه لە لندن مفاوضه جریان اکات . به لازمان زانی ایمەیش لم جهتەوه فکری خومان بیان بکەین . محرری العراق لە ردیەکەیدا الی مبعوثیك ناتوانی فکریکی ذاتی خوی بە غایەیکی ملی نیشان بدا فقط محرر اگر تحقیق زیاتر معنای کلیمەی (نائب ـ وممثل)ی لیك بدایەوه وی اکیشت کە هرقسەیك لە دمی مندوبیك بیتە دەره عکس صدای خطاب بیست هزار شخصه کە مقدرات ومقررات حال و استقبال خویانیان تسلیم کردوه ، جدا شایان استغرابه ! کە مبعوثیك بتوانی بە ناوی وکالت ملیەوه لە مجلسا رفض ویا تصدیق همو نوعه قوانین و نظامانی بکا ، فقط نتوانی فکریکی خوی کە خلاصەی افکار عمومیەی موکلەکانیتی بە غزتە نشری بکات .

لە حالیکا مبعوثیك لە مسئلەیکی وا مهمدا صلاحیتدار بیان رای ملتەکەی نەبی . مجبا غزتەیك بو نشری افکاری ذاتی خوی چە صلاحیتیك ابنی وعکس ام فکری مندوبەی لە چیەوه درك کرد وحکمی پی اکات . صاحب ام ردیەیانه لازمه بزانی کە مبعوثیك شاررا رنی کیشەو وذی نفوذی وك رواندزی تاکو بە تواوی مضرت ویا منفعت تطبیق تجنید اجباری محاکه ولم خصوصەوه افکار و آرا وقابلیت ملتەکەی خوی تحلیل نکردبی سر بخو قسەی وا ناکات . وك لەسرەوه وونمان فکری رواندزی خلاصەی فکری کرای عمومیەی ملی کورده .

وام فکر وقراری ملی کورده وام ناشەمان هیچ امه نیه کە بی لیکدانەوه فکریك ویا ریکایەکی مخالفت بکری و ضدایەتیك تعقیب بکات ، بلکو ازانی کە لە تطبیق امەدا وکو منفعتیکی نابی بالعکس ضرریکی زوری ابی بو ملت و وطنەکه .

اگر بە تواوی ام مسئلە یە محاکە بکەین وا بزانم کس نیە حالی حاضر تطبیق ام قانونە مهمە بە چاك بزانی ، چونکە طبیعی واسطەی تطبیق تجنید اجباری بو اوەیە کە ملتەکە فیری خدمات و وظائف عسکریە بکات کەلە حالیکی تعرض و هجوما وطنەکەی لە استیلای اجانب و دوشمن محافظە بکات و بپاریزی فقط محافظە وطن بەوطن خوشویستنەوە ابی ، وطن خوشویستنیش بە نسبت ملتەکەوە لەکل عقل و علما یەوطا متناسبە .

ملتیك هتا عقل و سویەی بە درجەیك نکیشتبی کە بچی بزری تکاملی کردوە ام فکرە عالیەی نابی .

هرچند ناتوانم بلیم ملت عراق هموی جاهل و ام فکرە عالیەی نیە فقط اتوانم بلیم بە اکثریت و حتی قسمیکی زوری هیشتا کوچەرە ، بونی مدنیتی نکردوە ، عادتا لە وضعیت دنیا بی خبرە و هیشتا چونکە هیچ مکتبیکی ندیوە لە علم و معرفت بی بهرە ماوەتەوە حاصلی وحشیە . لە برامە لەمانە هیچ امید ناکری کە ام فکرە عالیەیان هبی و وطنەکەیان خوش بوی .

عجبا هیچ امید اکری کە معدی یك و یا شارەزوریك بو محافظەی وطنەکەی روحی فدا بکات و مقابل بە کوللە و بومبا رابوستی ؟

لە براوە هتا ام عشائرانەمان و جاهلەکانمان لە نور معارف بهرەمند ابن و حسی عالی محافظە وطن پیدا اکن و بە واجب ازانن و تعرض وطنەکیان بە تعرض ناموسیان ازانن ، باش نیە ام قانونە تطبیق بکری . و ام فکرە بهیتریشە حیزی امەلەوە ، چونکە وکو وتمان غیری امە استفادە لی ناکری و ابی بە واسطەی رنجیدە دلی ام نوعە انسانانەمان و تەشبی بە سبب اختلافات اهالی ، اینجا بو ایمە لازمە لە پیش امە دا سعی بکین کە تدریجا بە قدر قوت و اقتداری حکومتەکان عموم ملتەکان اتسابی معارف بکات ، جاهل نی نیتەوە ، فیری امیش هول بدین بو اکال او هموو نواقصانەمان کە لە اقتصادیات تجارت ، زراعت و معارف ... دا همانە .

اوماکە ملتەکان پیشکوت و حس محافظەی وطنی پیدا کرد و تعشق بە وطنەکیەوە کرد تطبیق ام قانونە لازمە و بلکە واجبە .

حتی امیش دابلە حکومت ایران درار نمیان کە هموو ابزانین حکومتیکی چند کونە و بە تواوی مستقلە فقط چونکو هیشتا ملتەکەی اکثریتی جاهلە لە دوای اویش کە قانون مکلفیت عسکریەی لە مجلس مبعوثانیا تصدیق کرا هیشتا ناتوانی تطبیق بکات .

کەوانە لە جیاتی تجنید اجباری اگر تطبیق قانونی تدریسات اجباری ، هیچ نەبی قسم ابتدائی بکری باشترە و نفعی زیاتر لی ابینین .

بو عموم اهالی لوای سلیمانی

بە ناوی حکومتەوە تشکر حسیات و اطاعتی هموو ملت لوای سلیمانی اکم کە وکو لواکانی عراق زیاتر اطاعتی هموو اوامر و قوانین حکومتی اکەن . بالخاصە لە مسائل تسجیلی نفوسا لە هموو کس زیاتر اطاعتیان کردوە . وبە صورتیکی باش بە نوعی کە ارضای دل حکومتی بکەن ام معاملەیە تسجیلە لە طرف مامورینەوە تحریر و اهالیش موافق امریان حرکت اکەن .

فقط وا تی کەم کە قسمی وا ظن ابن ام نفوس نوسینە بو اوەیە کە بکرین بە عسکر . وتأمینی ام نوعە شخصانە اکم کە ام تسجیل نفوسە بو عسکری نیە و بلکە امە اصولیکە کە لە حکومات کرە ارضا مرعی الاجرایە ، هموو حکومتی لازمە دائما مقداری نفوسی اهالی تابعە کەتوی بزانی . وداتا لەودوا هموو معاملاتیکی حکومتی وکو طاپو ، دعوای محاکم ، نکاح ، تقاعدی بو او شخصانە ناکری کە تسجیل نکرابن . حاصلی تسجیل نفوس هی بو عسکری نیە بلکە بو استاتستیق وبە رایین

مقـداری مانه‌که‌یه انجا رجا اکم له‌وانه‌ی که ام فکره‌یان هیه وازی لی‌بهینن و اطاعت بکن و ئه‌وتواوی حکومت له خویان رازی بکن .

متصرف لوای سلیمانی

عراقی دره‌وه :

قرض اهالی بریطانیا

مستر شرشل وزیر مالیه له‌سر سؤالیك که لی‌کراوه جوابی داوه‌ته‌وه که قرض اهل بریطانیا هتا امسـال گیشتوه‌ته ده ملیار و ششصد و بیست و دو ملیون لیرهٔ انکلیزی و فائضه‌که‌ی عبارته له ٣١٦ ملیون لیره و اگر حسـاب بکری کل نفریکی بریطانیایی لام قرضه ١٦٨ لیره و ١١ شیلینك براده‌وی .

عشائر نجد تعرض نقطه‌یکی عراقیان کردوه

قسمیك له عشـائری نجد شـه‌و بدزیه‌وه هجومیان کردوته‌سر نقطه‌ی مخفر الابضیه‌و محافظه‌کانیان‌سربریوه له سـر اوه حکومت تدابیری لازمه‌ی اتخاذ کردوه بو ضرب و تنکیل ام جانیانه .

اتحادی جمعیتیك بو محوی بولشو یکیتی

لاهی — جمعیت اتحاد دولی ضد بولشـو یکیتی کشـاد کراوه و بو ام جمعیته زور اعضای دولته‌کانی اوروپا اشتراکیان کردوه و خریکی دانانی قانونیکن که‌بی به واسطه‌ی محوی افکاری بولشو یکیتی .

رفینی طیاره بی انسان

جمعیت تجارب هوائی له پاریس جهازیکی ایجاد کردوه بو طیاره که به بی سائق له خو یه‌وه بو او جیکا یه‌ی که مطلوب‌بی اروا و اجاره بو تجربه له مارسلیاوه حرکتی پی اکری بو پاریس .

هوال داخلی :

مفاوضه‌ی بینی عراق و بریطانیا

بنا له‌و تلغرافانه‌ی که له لندنه‌وه هاتوه : له دوای تواو بونی نقاط اساسیه‌ی تعدیل معاهده‌که له طرف هیئت طرفینه‌وه اجتماعیکی که کراوه له خصوص حل بعضی مسائل فرعیه .

مستشار جلالت ابن السـعود

شیخ حافظ وهبه‌ی مسـتشار جلالت ملك حجاز ابن السـعود به طیاره هاتوته بغداد له دوای روژی به طیاره حرکتی کردوه بو کویت .

مستر سمیث

مستر سمیث مسـتشار وزارة معارف چونکه مأذونیته‌که‌ی تواو بوه له بریطانیاوه هاتوته‌وه بغداد و مباشرتی کردوته‌وه به ایش .

وزیر مالیه

معالی یس پاشا الهاشمی وزیر مالیه بو تماشا کردنی ایشو کاری مالیه تشریفی بردوته بصره .

قاتل کولونل لجمن

شیخ ضاری قاتل کولونل لجمن دردست و سوق محاکمه کراوه .

مستر بوردیلون

مستر بوردیلون مستشار معتمد سـامی بریتانیا له عراق که چوبو بو جنیف . عودتی فرموته‌وه بغدا .

ربط عراق به بحر ناوه راسته‌وه

وکو غزته‌کانی لندن اینوسن او مهندسانه‌ی که له طرف حکومت بریتانیاوه تعیین کراون بو انشای خط شمندوفری بینی عراق و بحر سفید له حیفا دسـتیان کردوه به ایـش . وقرار وایه به ٣ سـال ام خطه تواو بکری .

جمعیت نهضهٔ کوردی له شام

العالم العربی — جمعیت نهضهٔ کورد له‌شام به‌ناوی [کوردستان تمالی‌جمعیته‌وه] احتجاجیکیان کردوه مقابل به حکومت عراق له‌سـر اوهٔ که زین العابدین بگی له مملحیق عزل کردوه .

سنا لەخبریك كە وەمان كرتوە اجارە وزارت معارف زین العابدین بك تعین فرموتەوە بە مدیریت مدرسۀ قامهٔ كركوك عاذا تشكر لطف وحسیاتی وزارت معارف وتبریكی مومی الیە زین العابدین بك اكەین ۰

[ژ]

وفات

نكی جلالت ملك معظم وخوشەویست عراق بە اجل موعودی وفاتی فرموە خدا لی خوش بی عموم ملت كورد اشتراك الم وتعزیهٔ لەكل قامایا عترمەیان اكات ۰

هاتن و روبشتن

سعادت متصرف فعال وخوشەویست ملت روژی چوارشمە بو تماشاكردنی ایشوكاری اداری وعسكری لەكل آمر منطقهٔ شمرقیە جناب حمید بكدا تشریفیان چوبوە پنجوین لە دوای چوار روز عودتیان فرموە تمنای موفقیت ومساعی مشكورەیان اكین ۰

مفتش عام پولیس بەری خانقین دا لەهلبجەوە تشریفی هاینایەایرە وبەاوتوموبیل عودتی كردوە ۰

حفیدزادە شیخ عبد القادر افندی لە تنكیسرەوە عودتی فرموتەوە بخیر بینەوە ۰

اعلان

بو استیفای حق حكومتی بو جلتك امسالی قضای سلیمانی و شارباژر طنی بە ١ ــ ١٦٠ روپیە كە حقەیكی شش انە و شش پای و بو قضای هلبجە طنی بە ٧ ــ ١٣٥ روپیە كە حقەیكی پینج انە و شش پای اكات تقدیر و لە وزارتی مالیەشەوە تصدیق فرمووراوە پیویستە موافق ام قیانە عشری حكومتی استیفا بكن ۰

متصرف سلیمانی

اعلان

نصفی دو اش كەلەدی نوتی تابع ناحیەی قرەداغ واقعن او دو نصفە بە اعتباری سی پش حفدە پشی كە موروثا لە شیخ حمە علی كوری شیخ حسینەوە بوی بجی ماوە و عائد شیخ قادر كوری شیخ محمد مفتی یە اوا مقابل دینی حاجی احمد كوری حاجی كریم كەلە ذمتی متوفی شیخ حمە علی بوە خرایە موقع مزایدەوە لە تاریخ نشری ام اعلانەوە هتا سی ــ ٣٠ روژ اوانە كە طالبن لازمە بە صدی دە تامیناتەوە مراجعت بەدائرهٔ اجرای لوای سلیمانی بكن لە براوە كیفیت اعلان كرا ۰

دائرهٔ اجرا

لە محكمهٔ صلح سلیمانیەوە :

اعلان

خانویك كەلە كرەكی كویژە واقعە و بو ازالهٔ شیوعی لە طرف احمد افندی عزیز آغاوە لە محكمەیە ادعا واقع بوە ولبر اوە لە بشدار مدعی علیە غفور كوری حاجی صالح شوینی ونە وكس نازانی لەكوی بە بەپی اوقرارە اوا پی را اكەینری كە اكر ٢٢ كانون اول ٩٢٧ روژی پنجشمە سعات چوار عربی بو محاكمە خوی ویاخود وكیلیكی حاضر نەبیت محاكمەكەی بە غیابی یعنی بەبی او اكریت ۰

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

چایخانەكی ناو باغچەی بلدیە لە داخل شرائطی معینەدا بە وعدهٔ سالیك بە اجارە ادری هركس طالبە مراجعت بەدائرهٔ بلدیە بكات بو اكاداری اعلان كرا ۰

اعلان

تعمیر وهلكیرانەوە وسوغی سربانی سیازدە دوكانی بلدیە لەكل سوانمی سربان چایخانە وتارمە وقهوەوجاغی ناو باغچەی بلدیە بە ٢٤٠ روپیە لە عهدهٔ طالبیایە هر كسی طالبی تنقیصە مراجعت بە مجلس بلدیە بكات بو اكاداری اعلان كرا ۰

لە چایخانە بلدیە چاپ كرا ۰

سال ـ ۲ ژماره ـ ۹۳ (ژیان) لاپره ـ ۱

بو هەمو شتیك
مخابرات : بەناوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە : لە بنای لدیەدایە
مدیر : سلیمانی زیان
یکی بەانەیکە

ژیان

هەر شتیك ائوسی هفتەی جاریك دردەچی غزنەیکی کوردیە

کریار
بەشش مانك سە
بەسالیك شش روپیەدەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
سوت روپە وئیرە
لە ٦ مانك کمتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
بەدیریك ٦ انەدەسینریت
یکی بەانەیکە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ (سیشمە) ۱۱ جمادی الاخر ۱۳٤٦ ٦ کانون‌ول ۱۹۲۷

ملت و ملیت

زور بەوربای بی ریای بە طرفی خوماندا بروانین وتی بکاین ایمرو لە سر روی زمین هیچ شتیك نیەکەادیا وتی یشتوانی مال میدینە حالی تمهیج اکرە بە غیری بەرەکانی ملیت و قومیت نەبی . هەمو فردیك و هەمو ملتیك ایوی خوی و ملتی خوی برزتر بیات و مسعودتر بژی ! و نتیجۀ ام رقابتەیش هەمو ملتیکی بچوك و مردوی زندو کردوتەوە ، و لە حقیقتیشدا ام برەکانیە ملل دنیای قات قات برز کردەوە و بو بەسببی راحتی و سعادت و تمدنی اقوام .

کوابو بومان معلوم بو ایمرو ایمە لە عصر قومیتا ازین وژیانیشمان بە محافظەی قومیت و ملیتەوە بیك دیت ! ملتیك بەهەمو عزمیکی خویەوە اگر موجودیت و صنعتی ملیەی خوی محافظە نەکرد ابزانین کەاو ملتە لم عصر قومیتەدا حق ژیانی نیە ! و برەو بیری قلاکتی پاشەروژ اچی .

اگر رو بە روی وابوردو بەبینەوە ملتی کوردیش لم برەکانی و مجادلۀ ملیت و قومیتە نابی بی بش بمینیتەوە چونکە لەبیش کلی کسا ام حسەی لە ناودا بلاو بوتەوە وام حسە بیشکی هەمو افرادی ملتی کوردی بم روحە پروردە کردوە چونکو طبیعتا موقع و محیط کوردەواری مساعدهٔ کردوە کە بە نظر انقلابات زمانەوە سکنای قوم کورد برە بە راەرەوی ملل ، و لە هەمو ملتیکیش بە قدر خوی انقلابات سیاسی و فکری ورگرتوە کە امەیش بوە بە سببی خوناسینی خوی و ولاتی و قومیتی ! اگر چە ایمرو ملت کورد لم عصر تمدنەدا بە نوادی سعادت تمدنیتی ورنکرتوە بلام طبیعت وای بی بخشیوە کە ملتی کورد بە هیچ مانیك تمثیل و تخریب ناکری ، بە نظر اجیالەوە محیط مساعدهٔ کردوە وایکات کە الی الابد محافظەی قومیت و وطنی خوی بکات .

هەروکو خومان الین [خوویە کە گیرا بە شیری ترك نادری بە بیری] ، یعنی ملت بە پی تربیەیك و حسیك کە وری گرتووە ادارهٔ نفس و ابرازی لیاقت وحریتی خوی اکات . لەکل امەیشدا بو تمدن وترقی ملتی کورد ایمرو هیچ مانعیك نماوە چونکە ملتیکی وریا وزندو قابلە زو بی بکات و استعدادی معارفی برزبوەتەوەی بکات ! ابتر کوابو بوداگیرساتی چرای روشنایی مستقبل بە کرمی تی کوشین اری ام وظیفە مقدسە و واجبە بجی نەهینی لەم عصری مدنیتەدا بە غیرە انسان عد اکری .

ماریەتی
[ژیان]

آفرەت

— ۱ —

لامواية كس نيه نزانى كه افرەت آفريدەى خوايه وەكو پياو . خوا بوچى افريده كردوه كەوەكو پياو له دونيادا بژى ورابويرى وهرچى خوا فرمويتى بيكا وهرچى نەى فرموه نەيكات يعنى جگه لەوەى كه ژنه و آفرەته هيچ فرقيكى ترى نيه لەگل پياوا . وپياويش جگه لەوەى كه پياوه هيچ فرقيكى ترى نيه لەگل ژنا پياو بوچى خلق كراوه افرەتيش بو اوه فريده كراوه .

واقعا پياو له عقل وبدندا فائقيتيكى هيه بەسەر افرەندا . بەلام ام فائقيته زادەى تقويه وپى گياندنى چند هزار سالهٔ ام قوتەيه . هروكو پياو ، اگر افرەتيش تا ايستا ، عقلا وبدنا له فعاليت و ايشدا بوايه فرقيكى واى نه امالەگل پياودا .

تو سيريكه ، بو بدبختى ايمه ، له پاش ام همو تجربه ورابواردنه ، بەم همو دلائل عقلى ونقليەوە وكو لەوپيش آفرەت هروا لەدوا وبى دس بى ، هروا بازيچهٔ پياو بى .

وكو چون پياو خويندن وتربيهٔ لازمه افرەتيش بەامرى خوايش ، ابى بخوينى وپى بگات . چونكه اگر ام حاله هروا دوام بكات ، هرپياو بخوينى وتربيه بدرى وتكامل بكا و افرەت هروا لەژيرەوەبى ، بى معرفت وزانست بمينيتەوە روژيك دى كه ايتر آفرەت له حياتدا ، غيرى بو دفعى لذت پياو زياتر بو هيچى تر قيمتيكى نامينى ولەبرچاو اكويت وبكى اكويت ، ابر اوه هر وكو خوايش فرمويتى ابى لەگل پياوا آفرەتيشمان پى بگەيەنين وفيرى صنعت ومعرفتيان بكەين .

ماويەتى

هوالى دەرەوە :

معاهدهٔ بينى فرانسه و يوغوسلاويا

پاريس ـــ مسيو بريان لەخصوص معاهدەى بينى فرانسه و يوغوسلافياوه لەگل مخبريكى غزتەدا قسەى كردوه وتويتى ام معاهدەيە كه كردومانه لەعليهى هيچ حكومتيك نيه و مطابق پروغرام جمعيت عصبة الامم كراوه .

يونانيش خريكى معاهدەيه

بلغراد ـــ بنا لەگفتگويك كه له بينى يكى لەوزراى كونى خارجى يونان و وزيرخارجيەى يوغوسلافيادا كراوه وا دراكەوى كه حكومت يونانيش لەهولدانايه كه معاهدەيەكى ضمانت و صداقت لەگل فرانسەدا بكا .

بودجهٔ توركيا

انقره ـــ حكومت توركيا بو سالى ۱۹۲۸ بودجه تنظيم كردوه و داويەتى بەمجلس مبعوثان و ۲۰۶۲۹۱۰۰۰ ليرەى توركياى مصارفات پيشان داوه .

هدى خانم شعراوى

مصر ـــ هدى خانم شعراوى كه يكيكه لەتيكوشەر و پيشكوتوانى ژنانى مصر بواوەى اشتراك جمعيت ژنان بكات كه لەخصوص اتخاذى تدابيرەوە بو منعى حرب كوبونەوە بە ناوى ممثليتى مصرەوە حركتى كردوه بو امستردام .

ملك افغان

غزتەى (بوركشەر پوست) نوسيويتى كه ملك افغان له ۱۲ كانون اول ۹۲۷ دا مواصلتى مصر اكات و ميوانى جلالت ملك فؤاد ابى .

ايطاليا متاثره

روما ـــ مخبريانى معاهدەكەى بينى فرانسه و يوغوسلافيا هيجانيكى زورى داوە بە مقامات سياسيەى ايطاليا چونكه الين مادهٔ ٤ و ٥ معاهدەكه بە قرارى له

عایدی ایطالیایه و مغایر قرارات عصبة الامم .

استرن بانق

استرن بانق له محکمه مختلطه‌ی استانبولدا له‌عایدی تورکیا شکاتی کردوه طلبی او خساراته اکات که‌له حرب عمومی‌دا تورکه‌کان له بغداد له شعبه‌یه‌کی بانقه‌کیان داوه .

رفیق ادولف

رفیق ادولف که یکیکه له‌هره پیشکوتوانی پیاوانی فعال بولشو یك انتحاری کردوه .

او طیاره‌ی که چووه بو هندستان

لندن ــ هیشتا هیچ خبریك ورنگیراوه له‌و طیاره‌ی که له لوندره‌وه حرکتی کردوه بو هندستان چونکه طیاره‌که بنزینی ۴۸ ساعت ری‌ی به و امده‌یش تواو بوه وهیشتا هیچ خبریکیشیان لی ورنگرتوه بووه به موجب مراق وغائله . وا در اکوی که له ختام بنزینه‌کیا له جیکایك نیشتوته‌وه که دوره له ری تلغراف و اسباب خبردان .

مفاوضه له لندن به صورتیکی باش جریان اکات

بنا له‌و تلغرافانه‌ی که له لوندره‌وه هاتوه . له بینی هیئت طرفینا مذاکره به صورتیکی بی قیل وقال جریان اکات هیچ مشکلاتیك روی نه‌داوه و احتماله جلالت ملك وفخامت رئیس الوزراء له یکی مانکا بوعراق حرکت بکن .

به تلفون له‌کل واپوره‌کانا قسه کردن

برلین ــ له طرف دوائر پوستة المانه‌وه بوتجربه له بینی استاسیون و واپوره‌کانی که له وسطی بحران به تلفون دست کراوه به مخابره . وله تجربه‌که‌دا موفق بون .

۷۲ شخص له استانبول حبس کراوه

انجاره حکومت تورك له استانبول ۷۲ شخصی حبس کردوه له سر اوه که به واسطه‌ی رئیسی قومپانیه‌کانی روسه‌وه دستیان کردوه به پروپاغانده بو بولشویکیتی .

مخالفت له بینی کوره‌کانی بولشویکا

لندن ــ لو تلغرافانه‌ی که له موسکووه هاتوه وا درکوتوه و ام خبره له‌دوایشا به رسمی اعلان کراوه که زور له‌پیاوه کوره‌کانی بولشویك که له‌وظائف مهمه‌دا بون له وظیفه‌کیان انفصالیان کردوه .

وکو رفیق راکوفسکی اوی‌له پیشا سفیری روس بو له‌لندن و له‌دوایدا تحویل کرا بو پارس و له‌وبشدا لسر طلبی فرانسه جایی موسکو کرایه‌وه و رفیق کامنیف که یکی بو له‌رفیقه کوره‌کانی لنین و رفیق رادیك که زور واسطه انقلاب و دسائس و هیناته وجودی بولشویکیتی بو و زور اشخاص تریش که زمام ادارة حکومته‌کیان بدسته‌وه‌بو .

جلالت ملك

لندن ــ جلالت ملك فیصل له‌لوندره‌وه حرکتی فرموه بو مانجستر و له‌وی زیارت عموم مصانع و فابریقه کانی و بالخاصه مصانع چنین کردوه له طرف اهالی و محافظ شاره‌وه به صورتیکی فوق العاده استقبال کراوه و محافظ مانجستر به ناوی عموم اهالی‌وه تشکری جلالت ملکی کردوه له خصوص معاونت کردنه‌وه له حرب عمومی‌دا

هاتن و رویشتن

سعادت مفتش اداری روزی یکشمه بو تماشا کردنی ایشوکاری ناحیه‌که تشریف بردوته پنجوین .

جناب صادق بك که له لوای دیوانیه‌وه تحویلا تعیین کراوه به‌مدیر شرطهٔ سلیمانی چوار پنج روژ لوپیش مواصلت ایره و مباشرتی به وظیفه فرموه .

جناب حمزه بك معاون شرطه كه بو معاونيتى شرطه‌ى لواى موصل تحويل كراوه روژى يكشممه بو محل وظيفه كه ى حركتى كرد .

ناظرى دائرهٔ مكوس ومكور كركوك واجزافندى له كل مفتش كمرك مستر طوليجان و دو كتبهٔ كمركدا بو تماشا كردنى ايشـوكارى دائرهٔ كمرك ايره چوار پينج روژ له مو پيش تشريفيان هينابوه ايره و ناظر واجز افندى عودتى فرموه‌وه بو محل وظيفه‌ى .

باشكاتب بلديه جناب شيخ مجيد افندى كه به مأذونيت چوبوه بغدا چند روژى لمو پيش تشريفى هيناوه‌وه .
عرض بخيرهاتن و خوا حافظيان اكين .

بو مدير ژيان محترم :

لطفا ام چند كليمه تشكرنامه‌يم بو درج بفرمون .
بنده مـدهٔ دو سـاله نخوشيكم بو زور تاثيرى نكرد . اجباره مراجعتم به دوقتور شاد حمدى بك كرد حقيقتا اوتداويه كه كردمى بو به سبب شـفام واثريكى نخوشيه‌كم نما له‌براوه علنا تشكر ام دوقتوره سازقه اكم .

فخرى

تثبيت

باشكاتب محكمه جناب فخرى بك مجاره له‌وزارت عدليه‌وه ماموريته‌كه‌ى تثبيت كراوه . تبريكى اكين .

[§§]

قولكسيون

قولكسيون غزته پيشكوتن ، بانك كوردستان ، روژ كوردستان ، اميد استقلال ، ژيانه‌وه ، ژيان و ديارى كوردستان دفروشريت هر كس طالبه مراجعت به على عرفان افندى بكات .

قيات محصولات صيفى سال ۱۹۲۷ كه له مجلس اداره‌دا تصديق كراوه .

نوع محصولات	حقهٔ ماليانى	روپيه	انه	پاى
هرزن	۱		۳	
پياز	«		٦	
سير	«	۲		
پەمو	«		۱۰	
خيار	«		۲	٦
تروزى	«		۲	
كالك	«		۳	٩
شوتى	«		۲	٦
باميه	«		۳	
بادنجان	«		۲	٦
تماته	«		۳	٦
لوبيا	«		٦	
كوله كه	«		۳	
ترى سپى	«		٥	٦
« رش	«		۳	«
هنار	«		«	
هنجير	«		٦	
قيسى	«		۸	
قوخ	«		۹	
ىەى	«		٤	٦
سيو	«		٦	٦
بادام	«	۱		
هلوژه	«		٤	
ترش	«		۸	
هرمى	«		۷	
كوبجى	«		۱۱	
بەھ	«		۸	
كنەشام	«		٤	
زرات	«		۳	٦
كودر	«		۲	
داش	«		۸	
كوش	«		۲	
شلم	«		۲	
باقله	«		۲	
كوز	عدد ـــ ۱۰۰۰		١٤	

له چاپخانهٔ بلديه چاپ كرا .

ژیان

بو همو شتیك
مخابرات : بەناوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە : لە بنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کریار
بە شش مانك شە
سالیك شش روپیەدەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
حوت روپە و نیوە
لە ٦ مانك کمتر ابونە قید ناکری
اعلانات
بەدیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە انەیکە

همو شتیك انوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (سیشمە) ١٨ جمادی الاخر ١٣٤٦ ١٣ کانون اول ١٩٢٧

آفرەت

— ٢ —

پاشماوەیە

بزانن ادی افرەت ابی بزانی چیە ؟ کچیك بو اوەی لە حیاتدا موفق بیت وبی بکات وکە شوی کرد لەکل میردەکیا خوش رابوبری ومالەکەی بە ریکوپیکی ادارە بکا وکە منالی بو بە ویل و اصول بەخیوی بکات وبیان کات بە انسان ابی نخی عقل ومعرفت بیت کە اویش هر بەمکتب بوەوە ابی . کچیك لە مکتبدا بواصوی ایە ، نخی خویندن ونوسین ، اوەندە کە مجبور نەبی کاغذی میردەکەی ویا کسو کاریکی بە هرضعاجیك ویا ناعرمیك بخوینیتەوە ، نخی حساب فیربی ، فیری پاکی وخاوینی ، دورمان وچیشت لی نانیکی ریکوپیك ، فیری منال بەخیو کردن و ادارۀ مال بی وبتوانی لە دونیادا حیاتیکی خوش وبی نەکرە رابوبری . امانە همو ، امین بن ، بە علم ومعرفت نەبی ناکری .

ایوە هروا ایکی بدەنەوە : افرەتیك لە مالدا کە نەتوانی ادارە بکات ، چیشت ونانیکی بە لذت وپاك نەزانی ، دلی میردەکە وعائلەکە فرحناك وممنون نەکا ، نەزانی منالەکانی تربیە بدا وهرچی ایشیکی مالەکە هیە بکەویتە دەس هەتیو وکارەکر ودمر ودرامی بەوە وناو مالەکەی پرش وبلاو ویپس وپرخل بو بوچی چاکە ؟ اومالە ، اوحوشەیە چە خوش وفرحیکی تیایە ، او صاحب مالە دلی بەچی خوش بی وچون حز بەدانیشتن ورابواردنی ناو مالەکەی بکات ؟؟

خوا بویە آفرەتی خلق کردوە کە وکو پیاو ایش بکات ، بجولینەوە ، فیری عقل ومعرفت وهنر بی ، ادارۀ مال ومنال بکات و الحاصل وەکو مخلوقیکی تواو وکامل بژی وبژی ورابوبری ، بویە آفریدە نەکراوە بی بە آلتی بردستی پیاو بی بە چیشتکر وکسك دەری پیاو بی عقل ومعرفت بمینیتەوە ولذت وخوشی لە دنیا وحیات نەبینی .

افرەتیك بو اوەی بزانی چون اژی وچی اوی لە حیات ابی فیری تربیە وتعلیم بی ، هتا ایستا وازانراوە کە افرەت مطلقا محتاج ولی یەکە ، داماوی کورەیەکە . بلام اگر تا ایستە وایش بو بی لمولا افرەت نابی هر تماشای دەسی پیاو بکات وهرچی پیاو پی بکا قبولی بکا

له کل اوه‌یشدا زور افرت و ژن هیه ولی و که‌وره‌یك بو خو یان پیدا ناکن ، زور کچ که کس‌وکار یان نه‌ماوه و شو یان نه‌کردوه ، زوورژن که میرده کیان نه‌ماوه و بیوه‌ژن ماونه‌وه زور دایك که‌منالی کوری نیه و یا منالی ووردیان هه‌یه ، امانه همو بو اوه له حیاتدا بژین و نانیکی دم‌ی خو یان بخون ابی بخوینن ، فیری معرفت بین ، چونکه اکر ایشـیك نه‌زانن ، عقل و هنریك فیرنه‌بن اخری مجبور ابن یا دمتی مرحمت بکنه‌وه له کولانان یا بچنه مالان کاره‌کری بکن ، امانه حیفه وا رزیل و سفیل بمیننه‌وه ، بی کس و بی صاحب بسورینه‌وه ، لازم‌اکا فیری صنعت و معرفتیك و ایشیك بین خوا هربوشتی بیرو به کوی منالانی دوله‌مندکانی خلق نه‌کردون ! معاونت و مرحمت بم نوعه بدبختانه له‌سر همو مسلمانیك فرضه ، زور افرت هه‌یه که‌لی ایشـی طابو و محکمه‌یان ابی ، سند و خانوانی و استدعایان ابی زور جار هیچی لی‌نازانن و بخه‌ی مو‌ریان پیا این و تسـلیمی پیاویکی ناصباوی اکن بو یان چی بلا چی بکا به خبری خوی ! پشکو او ناصباوه خراپ و دل پیس بو اوسـا مالو یرانی ابی بو او افرته ! زور ژن که میردیان ، زور خوشك که برایان و دایك که اولادیان له دوور ابی و کاغه‌زیان دیت ابیه لای نامحرم و بیکانه‌یك ، لای ملایك و همو رازی درونی خو یان لای اوکسه بیکانه‌یه هه‌ل اریژن اوانیش وه‌کو ملا سیپاره پشیله نو یس بو یان‌رش‌اکنه‌وه و اکاداری همو فکر و اسـراری او افرته ابن ! ! امانه همو‌دردی نه‌خویندنه ، بی‌دقلیه ، اوافرته اکر توزیك خوینده‌وار بی بوچی توشی امانه ابی ! هرچی دینیك هیه ، هرچی قوانینیکی مدنیه هیه همو بو ژن و پیاوماتوه و کراوه ، عقل و فکر وه‌کو به پیاو دراوه دراوشـه به افرت پاوه‌ی که‌وکو انسان له‌دونیادا بژین‌ورا بو یرن .

ماوی‌یه‌تی

[§§]

عشق و خیال

اوقاتی ابی روحم اکا ترك مکانی ،

وه‌ك طیر جنانی ؛

هروه‌ك که‌وه‌رس بوبی له‌دیدار حقیقت ...!

یعنی که له‌ذات !

تسلیم خیالاتی اه‌کا دست عانی ،

قصداً اه‌یه‌وی ده‌رچی له‌دنیا و له خلقت !

او وه‌قته له‌سه‌ر بالی دل اویزی خیالات !

هینده ده‌فرم تا کو ده‌م خاوج عالم ..

ام عالمه معلومه که‌وا پربه له‌ماتم ... !

به‌و نوعه اکم طی مکان ، قطع مسافات ..

اوسا که مجرد له‌همو بند و علائق !

شوریده و شائق .!

اه‌و به‌رزیه بنیادی ابنیم قصر سعادت ،

تمثل لطافت ،

کاشانه‌یك اطرافی که‌ربی له حدائق ..!

ته‌ربی به ازهاری معطرا به نزاکت ،

له‌و کاشنه‌دا خوم و پرستیده‌ٔ حسم ،

تمثال اکه‌ن عشق وزیانیکی معلا ..

عشقیکی مقدس ، منور ، متبسم ،

ژینی نه‌بی وینه‌ی نه‌له دنیا ، نه‌له عقبا !

عشقی که پری خنده وکلبانکی سرور بی ،

عشقی ابدی‌بی له عدم خیلی به دوور بی :.

[رشید نجیب]

خوزکه

تعجب لو کسانه اکم که ادعای وطنیت اکن وهیچ تماشای اقتصادیات ناکن .

ملت تنها به‌پیاوی عالم ترقی ناکات تاعالمیشی ژن له‌کل نه‌بی .

عبادت کردنی که ئه‌مری پیری‌دا بکری هتر ئیه؛ حققت بو او کسه ناخوم که امریت حقت بو او کسه اخوم که له دیك ابی .

نابی بسـر له قائله‌ی اوه‌دابی که سعد زغلول له کیس چوه بلام ابی له‌قائله‌ی اوه‌دابی که سعدزغلولیکیتر پی‌بکه بئی .

اگر ناشیرن نه‌بوایه مزیبی جوان درنه اکوت .

تینم لو کسانه‌یه که توشی بلایك بون هه‌وی هل اکه‌نه سر قضا وقدر وناین خطای خومان بو .

خوزکه بو کسانه که صد سالی تر له دایك ابی .

اگر ائه‌وی بزنی اخلاق و اجتماعیاتی شاریك له چه درجه‌یکدایه بیانیان برو تماشای محکمه‌کانی بکه بوت معلوم ابی .

کاشـکی حوضه‌کانی مزکوت و مالانیش وکو خزینه‌کانی حمام بکیرانایه و بلوعه‌یان بو بکرایه .

ماویه‌تی

دنگو باس :

جلالت ملك عراق

بنا له تلغرافیك که له مقام وزارة داخلیه‌وه هاتوه تعدیل معاهده‌که ی بینی عراق و بریطانیا تواو بوه و جلالت ملك روزی پینجی مانك له لونده‌ره حرکتی فرموه و له‌بازده‌ی مانکا اکاته‌وه بغداد ، و فخامت رئیس الوزرایش له‌کل اوراق معاهده‌که‌دا عودت‌افرمویته‌وه .

مجلس مبعوثان

موافق مادهٔ ۲۳ ی قانون اساسی چونکه لازمه اگر غیبوبتی جلالت ملك له چوار مانك تجاوزی کرد مجلس مبعوثان کو بیته‌وه و له‌و خصوصه‌وه مذاکره و قراریك بدن و جلالت ملکیش چونکه سفره‌که‌ی له چوار مانك تجاوزی کرد ارادهٔ ملکیه صادر بوه که بو مذاکرهٔ ام خصوصه له حوتی مانکا مجلس مبعوثان کو به‌بیته‌وه و اجتماع بکات .

تعیین

اجاره له‌سـر تنسیب وزارة معارف له تیکیشتوانی وطن جناب سید عبدالقادر نوری افندی تعیین فرموواره به معلم اول مکتب دوم سلیمانی ، تبریکی اکین .

بناله اعلانیك که بومان هاتووه شرکتیکی اوتومو-بیل به‌ناوی « شرکت نقلیات،س، وغ، هویدی » وه تأسیس کردووه که‌له بینی سوریه ، عراق ، و ایرانا نقلیات اکات .

هاتن و رویشتن

سعادت مفتش اداری که بو تماشاکردنی ایشوکاری ناحیه که تشریفی بردبوه پینجو بن روز پینجشمه عودتی فرموه‌وه .

خواهش وآرزوی اهالی وهابو که چند ذاتیك به‌ناوی ملته‌وه بو عرض خوش آمـدی جلالت ملك معظم فیصل اول بچن بو بغداد که له مراسم اسـتقبالدا حاضربن له‌بر اوه حضرات سیدآغای عبد الرحمن اغا ومحمود افندی رئیس بلدیه‌و عزت بك عثمان پاشا وحاجی ابراهیم اغا روزی ۱۱ مانك تشـریفیان رویشـت بو بغداد .

ممثل غزته‌ی « فتی العرب » محی الدین بك له بغداده‌وه بو چاو پـکوتنی لواکه‌مان تشریفی هینابوه ایره له‌دوای چوار روز عودتی فرموه ، خوای له کل‌بی .

اعلان

به‌پی قراریك که به ۸۸۳ ژماره‌و روژ ۲۲-۱۱-۲۷ له مجلس اداره لواوه صادر بوه بو مزایده و احالهٔ اجاره‌ی کان قضای سلیمانی له ۱ کانون اول ۹۲۷ ، تا ۱ شباط ۹۲۸ مدت مزایده‌و له ۱ شباط ۱۹۲۸ وه تا ۱۵ شباط ۱۹۲۸ مدت احاله تعیین و تخصیص کراوه بوامه‌ی همو کس بیزانی‌و له میعاد خویدا بتوانی ضمیات بکا اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

لەوزارة داخلیەی عراقەوە :

ژمارە ١٧٥٩٨

روژ ٣ کانون اول ١٩٢٧

بو رئیس بلدیەی بغداد

و همو متصرفان

اوا تحریراتی ژمارە ٦٧٠٤ و روژ ١٦ تشرین ثانی ١٩٢٧ وزارت (ریوز راعت)ە بوایەی تقدیم کردبوبەپی مندرجاتی احکامی ایفای معامله بفرمون ، ثبت خوارەوە کرا .

وزیر داخلیه

صورتی تحریراتە :

موضوع : لەخصوص منع کردنی سەربرینی مەر و بزنی آوس :

معلومتان درارەتی کە اهالی هیچ فرق ناکەن لە سەربرینی مەری اوسدا و اوسیش سەرابرن و الحال امە ابی بە سببی قطع نسلی ام حیوانە اهلیە و ذاتا امە ضرر تولید اکات لەجیاتی او فائدەیە کە بو تکثیری نسلی ام حیوانە مقصودە و ایمە هیچ احتیاج نابینین مقابل بەو فائدە کە مقصودە ام ضررە اختیار بکریت . و چونکە قانون خالیە لەنصیکی قطعی بو منع کردنی سەربرینی مەر و بزنی اوس الا مادەی ٦٢ لەقانونناەمەی بلدیە نەبی کە لە زمانی حکومتی تورکدا بە تاریخ ٢٧ رمضان ١٢٩٤ نشر و تبلیغ کراوە و صریحە بو اوە کە بلدیەکان صاحب صلاحیتن بەوە کە منعی اهالی بکەن لە سەربرینی حیوانی نخوش و ضعیف و اوس کە عمری (سکە) ی درمانك تجاوزی نکردبی .

بناء علیه رجا اکەم امر بە همو متصرفەکان کە دارئا امری اداری اصدار بکەن بو منع اهالی لە سەربرینی مەری اوس و تجزیە بکەن بەپی مادە ١٢٦ لە قانوننامەی عقوبات بغدادی اوانەی کە اطاعت بەو امرە نەکن هتا تدابیری لازمە اجرا اکریت بو اتخاذی لایحەیکی قانونی بەپی اصول بو ام جهتە .

اعلان

لەلوا سەربرینی مەری آوس ممنوعە هر کس مخالفتی ام امرە بکات بە موجب مادە (١٢٦) قانون عقوبات بغدادی تجزیە اکری .

متصرف لوای سلیمانی

اعتذار

لەغزتە ژمارە [٩٣] لەصحیفة چوارا لە اعلانیکی مالیەدا کە لە خصوص قیاتی عشری صیفیەوە کرابو سهوا حقة تری رش بە ٣ آنە و هزار کوز بە چواردە آنە نوسرابو صحیحەکەی حقة تری رش بە ٣ آنە و نیوە و هزار کوز بە یك روپیە و چواردە آنەیە بوزانین همو تصحیح و اعلان کرا . ژ

لە محکمة صلح سلیمانیەوە :

اعلان

خانویك کە لە محلة جولەکان واقعە و عائدە بە ورثەی داودە کل کە سعید و سیون ناو انن لەبر اوە کە لە طرف مرتهنەوە لە محکمەیدا داوای ازالەی شیوعی کراوە و لەبر اوە کە قابلیتی تقسیمی نەبو اوا خرایە موقعی مزایدەوە اوانەی کە طالبن بە مدەی دە آمینانەوە مراجعت بە محکمة صلح سلیمانی بکەن کیفیت اعلان کرا .

اعلان

لە مطبعة بلدیە دیوانی محوی بە هشت آنە و کتیبی (کورد لە کیەوە خریکە) بە چوار آنە افروشرین . ژ

لەچاپخانة بلدیەچاپ کرا .

بو هەمو شتێك

مخابرات : بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە : لە بنای لە بەدایە

مدیران : سلیمانی زیان

یکی بە انەیکە

کریار

بە شش مانك سە

سالیك شش روپیەدەدا

بو دوەوە بدل ابونە

حوت روپە و نیوە

لە ٦ مانك کمتر ابونە قید ناکری

اعلانات

بە یەك ٦ انە دەسیتریت

یکی بە انەیکە

هەمو شتێك انزمی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦ (سێشەمە) ٢ رجب ١٣٤٦ ٢٧ كانون اول ١٩٢٧

بەمناسبتی عودتی جلالت ملك خوشەویست وفعال عراقەوە .

معلوم کاتانە کە عائلەی محترمە جلالت ملك معظم خوشەویست عراق . لە قطعۀ حجزدا مدتیك زور لەمو پیشەوە چند کوشش و سعیان فرموە بو نجات و خلاص اقوام ضعیفە وبالخاصە بوملت نجیبهٔ عرب کە لە او تاریکی جهالتا بە واسطۀ پنجۀ استبداد وقهارانۀ مضی اقوام زەوە محکوم مابونەوە . ولە رونـاکی مدنیت وحریت وسربستی محروم بوبون .

زمانیك کە ملت عراق لە حایکی اضطراب وپرە شانا بو بە واسطۀ قدومی جلالت ملك فیصلەوە وبە سبب یکانە تدبیرحکیانەی حایفمان حکومت بریطانیای عظماوە بە مدتیك کم لو هەمو احوالە خراپانە نجاتی بو . روژ بە روژ بوروناکی مدنیت هنکاوی هاویشت بە وتیك کە امرو وکو ملتیکی متمدن وحر وحقی لە رادیکانی زیاتر لە وضعیتیکی باشا ازی . ودیسانەوە بە فکرە عالیەوە پنج شش مانك لەموپیش دیسانەوە بە فکری خدمت ووطن وملتەکیەوە بو بعضی اکمال نواقص وبو تکمیل و تعدیل بعضی موادی معاهدەکەی بینی عراق وحامی ومنتدب ومشفقیا حرکتی فرمو بو اوروپا وبالخاصە بو لوندرە .

چونکە عائلۀ هاشمی جلالتی لە چند عصریك لەموپیشەوە لە اوروپادا ولە لای عموم حکومات متمدنە محترم ناسراوە حرمتیك کە لە هەمو جیکایکدا مقابل بە جلالتی کیراوە . طبیعی هەمو ملت لە جرائد متعددە خوینەویەتەوە احتیاج بە ایضاح ناکات .

لە کل مراجعات لوندرەی دا لەدوای سعی و هولدانیکی زور ولەپاش کلی مناقشە موافق امال متقدمەی جلالت ملك و ملت لە وزارةٔ مستعمرات بریطانیادا بە ارضای طرفین تعدیل معاهدەکە حل وفصل ولە طرف ممثلین طرفینەوە امضا و تصدیق فرمورا لە تأثیر وشرفیکی کورەی بخشی بە سرملت عراق دا .

طبیعی هەمو ابزانین کە جلالت ملك لم خصوصەوە صرف بو منافع و بو دەست کوتنی اسباب پیشکوتنی ملتە کە همت و سعیکی فوق العادەی فرمووە و کس ناتوانی انکاری بکات کە موجودیتی جلالتی لو مقامەدا تأثیریکی

کورۀ کردوە بە سرانديەی سیاسیەدا .

لەدوای تواو بونی معاهدەکە بو هاتنەوە پایتخت خوی عرض خوا حافظی لەلوندرەکردولەو ، مانگدا مواصلت بغدادی فرمووە .

چونکە دائما سعی و همەمات لەنظرملتا درك کراوە و خدمات مشکورەی همو انیك لەپیش چاوی ملتە بە شرفی قدومیەوە او روژە پایتخت عراق و عموم مال دوکان و دوائر رسمیە بە انواع تزیینات و تنویرات رازانرایەوە و روناك کرا و لەکل دابزینی لە طیارەکەدا لە طرف جلالت ملك علی برای ، وزرا ، رئیس مجلس اعیان مبعوثەکان و همو توابەکان و رؤسای دوائر و امرا و ضابطان جیش و وفد لواکان کە مخصوصاً بو اشتراك ام راسمەیە تشریفیان بردبوە بغداد لە محطەی وشاش استقبال فرمورا و لەویوە تا پلاط ملوکانە عساکر جیش افراد شرطە و عموم طبقات اهالی کومل کومل صف بستەی احترام بو بون و راسمەی تعظیمات و بخیرهاتنە وەیان بجی هینا و بە شرفی جلالتیەوە دست بجی ٢١ طوپ اکردرا .

طبعی ایمیش و عموم الویەی کوردستان چونکە لم سعی فوق العادەیەی جلالت ایکەدا حصەدار بین و استفادەی لی اکین ، بە دلیکی صاف بی غشەوە عرض بخیرهاتنەوە و دوعا و تمنای موفقیت و عمر دریژی جلالتی اکین ، هر بژی بو ام ملك و ملتە ، آمین .

جژنە پیروزە

روژی ٢٥ ـ ٢٦ مانك روژیك مقدس تصادف عمری تاریخ میلاد و تولدی حضرت عیسی علیه السلام اکات و جژنی ملت نجیبە و محترمە عیسوی بو بە مناسبتی اوە . وەکە امرو ملت ایمیش لەکل ام ملت نجیبە و محترمەدا وەکو برا ازی و اسرار حیات اکات و همو آمال و منافعمان مشترکە ، طبیعی بو ایمیش روژیکی مقدس و جژنیکی مبارکە ، لەبر اوە تبریکی هموملت نجیبۀ عیسوی اکین و امیدمان وایە کە لی‌الابد بە یکەوە همو سالیك تصادف ام روژە بکین و بە تمالی و موافقیت و بە دلیکی خوشەوە پیکەوە رایبوێرین . و جژنە پیروزە لە همو رفیقە خوشەویستەکانمان اکین .

[ژیان]

[§§]

اعتذار

چونکە هفتەی پیشو بە واسطۀ بعضی ایشوکاری فوق العادەی حکومتەوە مطبعەکەمان کیرا بو نمانتوانی غزتەکەمان دربینین ، تمنای عفو لە مشتریەکانمان اکین .

ژ

هوالی دەرەوە :

ملك افغان

جلالت ملك افغان امان الله خان بو ارەی سیاحت اوروپا بکات لەکل جلالت ملکەدا روژی ١٥ مانك مواصلتی بومبای کردوە .

فخامت سرهاتری دوبس معتمد سامی حکومت عراق لەکل رفیقەی محترمەی لایدی دوبس لەلوندرەوە تشریفیان هیناوەتەوە عراق .

سعادة دکتور (هر تسفیلد) المانی کە یکیکە لە مستشرقین مشهور و صاحب تالیفات علمیە لە خصوص اثار و عتیقات شرقەوە بە مناسبتی ارەوە کە لە طرف حکومت المانەوە تعیین کراوە بە ممثل سیاسیە بو طهران اجارە مواصلتی بغدادی کردوە و لەویوە حرکت اکات بو مقر وظیفەکەی .

بعضی لە عشائر نجدی کە لە ابن السعود عصیانیان کردوە اجارە هجومیان کردوتە سر بعضی عشایر عراق لە

دوری ناصریه و دست بجی له طرف طیارەوە تعقیب کراون و له حدودی عراق دور خراونەتەوە .

غزیو له ایطالیا

روما ــ لەسر معاهدەی مراسه و یوغوسلاویا طلبه کانی مکتب روما ، ناپولی و بعضی شارەکانی کەی ایتالیا دستیان کردوه به غزیو و هجومیان کردوتە سرقونسلوسخانەی فرانسه و یوغوسلاویا .

ریکای هوائی له بینی مشهد و محمرەدا

شرکت طیارە (جنکرس)له ایران دست کردوه به تجربه بو اوەی کە بالاخره لە بینی مشهد و محمره و طهرانا پوستە بری و له تجربه کەیا موفق بوه .

جمعیت تحدید سلاح

رویتر ــ جمعیت تحدید سلاح اجارە کو بوتەوە مندوب حکومت بولشویک رفیق (لیتفینوف)اقتراحیکی کردوه و وتویەتی لازمە عمومی قوە تجربه ، هواشیو بریەی همو حکومتیک نەمینی و اتلاف بکری ، فقط غزتەکانی فرانسه و انکلیزله علیهی ام اقتراحه و الین تطبیق امه قابل نیه .

اعدام نامینی

استانبول ــ اژانسەکان انوسن کە حکومت سویت قراری داوه کە ایتر لە داخلی روسیەدا جزای اعدام هلکیری .

ابن السعود اوتومو بیل اکری

غزتەی مورننك پوست انوسی کە ابن السعود له فابریقەیەکی لوندرە بو خو یو عائلەکەی دو سه ــ ٣ اوتومو بیلی فوق العادەی داوه بە دروست کردن و بو ام اوتومو بیلانه دە هزار لیرەی انکلیزی داوه .

حوادثی داخلی :

استعفای دو وزیر

معالی وزیرداخلیه و وکیل رئیس الوزرا رشید عالی بك الکیلانی و معالی وزیرمالیه یس پاشا الهاشمی له ٢٠ مانکا استعفایان کردوه وله طرف جلالت ملیکەوە استعفا کەیان قبول فرمورواه . فقط ارادەی ملوکانه صادر بوه کە جاری موقتا لەبر وظیفەکەیان دوام بکن .

سعادت متصرف غیور روژی دوشمه ١٩ مانك بو تماشا کردنی ایش و کاری قضای کە تشریفی بردوه هلبجه وله دوای دو روژیك عودتی فرموه عرض بخیرهاتنەوه وتمنای موفقیتی اکین .

قائمقام هلبجه جناب حمید بك تشریف هیناوەتە سلیمانی .

سعادت رؤف بك جیبەچی زعیمی جیش محبوب عراق بە مناسبتی اوه کە تعیین فرمورواه بە آمری منطقەی شرقیه پنج شش روژ لەویش تشریفی هیناوەتە سلیمانی عرض بخیرهاتنی اکین .

سعادت مفتش اداری جناب کاپتان لاین بو خاطری جزنی میلاد لە بغداد رابویری لەکل رفیقەی محترمەی مسیس لاینەدا روژی ٢٣ مانك حرکتی فرمو بو بغداد .

لە غزتەی پیشودا له ستونی اخباراتا نوسیبومان کە جناب سید قادر افندی تعیین کراوه بە معلم اول مکتب سهوا نوسرابو موسی الله بە مدیر مکتب دوم تعیین فرمورواه .

بە واسطه فعالیتی لجنه و مامورین تسجیل نفوسەوه عموم معاملەی تسجیلیەی مرکزی سلیمانی خاتمەی پی‌هینرا ولەم روژانەدا بە تسجیل سکنەی نواحیەکانی ملحق لوا هینەکە تشریف ابنه دروه تشکر فعالیتیان اکین .

[الی رحمة الله]

لە مشایخ و علمای مشهوری سلیمانی و خوشەویست و محترم ملت ، شیخ صالح افندی قاضی شهوی جمعه مصادف ١٦ مانك بە تأثیری اونخوشیەوە کە اسیرفراش کردبو امری خدای بجی هینا . خدا لی خوش بی بیان تعزیه و تمنای صبری جمیل اکین بو عائلە محترمەکەی .

عودت

حضرات حه‌اغای عبدالرحمان اغا ومحمود افندی رئیس بلدیه وحاجی ابراهیم اغا که به ناوی اهالی لوای سلیمانیه‌وه بو مراسم استقبالیه‌ی جلالت ملك تشریفیان چوبو بو بغداد ایواری ۲٦ مانك عودتیان فرموه . عرض بخیرهاتنه‌وبان اکین .

تکا

رجا له مشتری کانمان اکین باخصوص له‌و انه که حقی ـ۳ـ سالیان لایه وله‌وانه که استعفایان کردووه وپاره‌یان لاماوه بوخاطری بیدنی بعضی معامله نمری مطلوبانه کیان بادیه بفرموێ.

رقم ـ ۱۲۲٦

امه نظامنامه‌یکه اصدار کراوه به ژماره‌ی ۱٦ بو سال ۹۲۷ و عطا کراوه بم نظامنامه‌یه معامله‌یکی مخصوص بو لوای سلیمانی له‌جهت معاملاتی مالیه‌یه‌وه :

له پاش اخذی اطلاع به احکامی فقرهٔ اوله‌یینی مادهٔ ۲٦ له‌قانونسامه‌ی اساسی و کذلك لپاش وقوف به احکام مادهٔ (۱۰) له (قانون تسبیتی حصه‌ی حکومتی له‌اراضی زراعیه رقم ٤۲ بو سال ۹۲۷) رشته له‌وصلا. حیثی که‌جلالتی ملك فیصل یعنی بخشیوه به پی مادهٔ ۲۳ معدل له‌قانونسامه‌ی اساسی او (نیابتا) له جلالتی ۰اکه‌وه امرم به دانانی ام نظامنامه‌یه کرد ٥ له خوار یه‌وه بیان اکریت .

بنا له‌سر اوه‌ی که‌وزیر مالیه عرض کردبی و مجلس وزرایش به موافقیان بینی :

(مادهٔ اول) معامله‌یکی مالیه‌ی مخصوص له‌کل لوای سلیمانیدا اکریت به‌و نوعه که له مادهٔ دوهمینی ام نظامنامه‌یه‌دا نصاً تصریحی پی کراوه به پی او صلاحیته‌ی که له‌مادهٔ ۱۰ قانونسامه‌ی تسبیتی حصه‌ی حکومتی له‌اراضی زراعیه‌دا بخشراوه نظر به‌وه‌ی که لوای سلیمانی له‌حدودی عراقدا واقعه و بعضی احوالی اداری مخصوصی پی وسته .

(مادهٔ دوهمین) له واردات شتوی سال ۹۲۷ دا (یعنی مرمحصولی امساله) مقابل به‌حصه حکومتی و حصه‌ی مالکانه‌ی حکومتی لازمه له‌صد بیست کم بستینری له‌و نسبتانه‌ی که له‌ماده‌کانی ۳ ، ٤ ، ٦ ، ۷ ، ۸ و ۹ قانون تسبیتی حصه‌ی حکومتی له اراضی زراعیه‌ی سال ۹۲۷ دا بیان کراوه .

(مادهٔ سیه‌مین) هر تحققاتیك له مو پیش به پی ام تنزیلاته له‌لوای سلیمانیدا بو محصولات زستانه‌ی سال ۹۲۷ کرابی لازمه بطال بکریته‌وه و سرله نوی بم صورته که له مادهٔ دوهمین سره‌وه‌دا نشان دراوه پی‌ویسته تحققاتی تازه بکریته‌وه و هر زیاده‌یك که سندرابی لم نسبته زیاتر واجبه بو صاحبی رد بکریته‌وه .

(مادهٔ چوارمین) له‌سر وزیر مالیه پی‌ویسته احکامی ام نظامنامه‌یه تنفیذ بکات .

۱۲ تشرین ثانی ۹۲۷ که مصادف بو به ۲۸ جمادی الاول ۳٤٦ ام نظامنامه‌یه له بغداد نوسرا .

علی
نائب ملك عراق

رشید عالی
وزیر داخلیه و وکیل عدلیه

رشید عالی
وکیل رئیس الوزرا و وزیر خارجیه

عبد المحسن
وزیر زراعت و ری

نوری سعید
وزیر دفاع

یس الهاشمی
وزیر مالیه

علوان الیاسری
وزیر اشغال و مواصلات

امین عالی
وزیر اوقاف

اعلان

یانزه پارچه زوی دیم وچوار پارچه زوی براو ویك آش که له دی اسطیل تابع ناحیهٔ قره‌داغ واقعن وبه اعتباری ۳۰۳۲ سهم ۱۱٤۷ سهمی عائد به مدیون شیخ قادر کوری شیخ محمد مفتی به مقابل به قرضی داین میره کوری موشی حجز کراوه له نتیجهٔ مزایدهٔ اولیه‌دا که له غزته‌ی ژیان له تاریخ ۹ تشرین ثانی ۹۲۷ اعلان کراوه به ۱۸۵۰ روپیه له سر طالبی اخیری که داین میرهٔ موشی به احالهٔ موقته‌ی کیشراوه . بناءً علیه اوا له تاریخی ام اعلانه‌وه هتا یانزه روژ تر هر کس طالبه به‌سدی ده تامیناته‌وه مراجعت بدائرهٔ اجرای سلیمانی ومنادی توفیق بکات ، اکینا قراری احاله‌ی قطعیه ادری .

دائره یه ۱

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

بو همو شتیك

مخابرات : بهناوی ادارهخانهوه اکری

§

ادارهخانه : له بنای بلدیهدایه

مدیر : سلیمانی ژیان

یکی به انهیکه

کریار

بهشش مانك شه

سالیك شش روپیهدهدا

بو درهوه بل ابونه

حوت روپیه و نیوه

٦ مانك کمتر ابونه قید ناکری

اعلانات

بهدیریك ٦ انه دهسیریت

یکی به انهیکه

همو شتیك انوسی هفتهی جاریك دردهچی غزهتهیکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (سیشمه) ٩ رجب ١٣٤٦ ٣ کانون ثانی ١٩٢٨

آفرهت

پاشماوه :

ـ ٣ ـ

چه پیاویك هیه که چاوی کویرنهبی و زرهیك عقلی پی‌ی‌نهکات که افرهتیش وهکو خوی خوا افریدهی کردوه بوجوتی او ، بو رفیق و خوشهویستی او ! بو عبد و نوکهر و چیشتکری اوی خلق نکردوه و اویش وکو پیاو عقل و چاو و زبان و هوش و شعوری هیه !!

لای ایمه افرهت هر بو یه هاتوته سهر دونیا که له مالهوه دانیشی و چیشت لی‌بنی ، کهنکو کو پاك بکاته‌وه که ایش نهبو غیبت بکا و بنیشست بجوی و تهشی بریسی ، لای ایمه افرهت نابی له مال بیته دهری ، وکو زمانی یونانی قدیم هر بو حمام و سرقبران بیته دهری ! فقط پیاو به هوسی خوی رابویری ، کیف بکا و بژی اگر مراجعت به (قرآن) و قوانین و وجدانیش بکهن ابینن که امه ظلمیکی یکجار کورهیه ، غدریکی زور زله پیاو له افرهتی اکات ، چونکه به واسطهی اوهی که افرهت له مالدا حبس اکهن و تنها بو (چیشت لی نان و نوین داخستن !) امینن ، قسمیکی زور له مخلوقاته ، لم ملته محکومی مردن و مستی و ایش نه کردنا کن ، هرچونی

اوهیه که تا امرو له روز هه‌لاتدا ، و تا نیو عصرلویش له روز اوادا افرهت له مالهوه حبس اکرا ، لبرام حبسیه وکو هموضعیفیك ایتر افرهتیش ناچار دهبی‌کرد به فرو فیل له‌کل پیاودا و اونده له فرو فیل ، مکر و نازدا زور زان بو که ناوی افرهت بو به دلیلی مکر و فیل ، امیش بو اوه تیر بون که یکجاری‌خو یان نهدهن به دس پیاوهوه و به تهواوی اسیریان نهبن ، شیت که حبس‌کرا هار ابی لبراوه افرهت لم فیل و مکرانهدا معذوره ، که پیاو حبسیان بکهن امانیش مجبور بون وایکهن ، امهیش دیسان هر عیب و تصوریکی زله بو پیاو ، ظلمیکی کورهیه درحق به افرهت .

ازدواج

له قرآنی کورهدا له لاین ازدواجهوه نصوص و آیات زور جوانی تیایه ، وکو افرموی (ان خلق لکم انفسکم ازواجا لتسکنوا الیها وجعل بینکم مودة ورحمة) که لم آیتهدا به تواوی دیاره که آفرهت بو عبدایتی نا ، بو اوهی ببی‌به رفیق وخوشهویستی پیاو خلق کراوه ، کجی اگر انسان بروانیته معاملهی پیاوی ایستا درحق به آفرهت و ام آیته کورهیه بخوینیتهوه له

معامله وبی وجدانی پیاو هروا متأثر وشرمزار ابی چونکه لای ایمه وا زانراوه که افرەت هر بو دفی لذتی پیاو ، و ایشکردن وچیشت لی‌نان هاتوته سر دونیا ، موافق او آیته مبارکه رابطه‌یك که به محبت ولطف وجودیدیر ابیت له بینی ژن ومیردا بەواسطه‌ی هذی له ملا جاهله‌کانه‌وه هاتوته سر اوه‌ی افرەت بی به آلتی بردستی پیاو وبوچشته هرچی خراب بی درحق به افرەت روا ابیتری .

ماوتی

—[ ]—

طلب عفو

له غزته‌ی ژماره ۸۷ و ۲۵ تشرین اول ۹۲۷ دا به مناسبتی کوبونه‌وه‌ی مجلس مبعوثانه‌وه له خصوص ذاته محترمه‌کانمانه‌وه مقاله‌یکمان نوسیبو ، وکو زانیومانه ام مقاله‌یه بوه به‌سبب اکثری قسمیك له‌مندوبه‌کانمان .

ایمه همو وتمان ام ذاتانه ، مقدس وه دتا چونکه وکیلمانن به کوره خومان و به محترم و عالی همو قومه‌کان اوانین .

معلوم همو شخصیکه امرو ملت کورد له همو قومیك بالخصوص له دراوسیه‌کانمان زیاتر دوا کوتره و امروش عصر ترقی و هولدان و پیشکوتنه ، ماتیکی دوا کوتر طبیعی نازی و اگر هروا بی نیته‌وه حق ژیان وحتی نان خواردنی نابی و به بشر ناناسری ، له‌بر اوه ایمەش مجبور بوین بو خاطری تلافی مافات بکین و هر بهم نوعه تمینی‌نه‌وه وکیله محترمه‌کانمان تشویق بکاین که له خلقی که زیاتر سعی‌مان بو بفرمون ، که خیراتر بو ساحه‌ی مدنیت هنگاو بهاوین .

ایمه قدر ابکاری سعی و فداکاری ام ذاتانه اکین و مندوب و وزیریکی وکو معالی امین زکی بك که علم و عرفان و فضیلتی امرو فوق همو کسیکه و به‌امید خدمت وطن وملته‌که‌ی له دیاریکی دوره‌وه طی مسافه‌ی کرد له حالیکی وا ایمه‌دا که ملت زور لزومی به ذات وشخصی وا فعال بو تشریفی هیناوه ، وله‌وه ایشه‌وه همو آنیك به‌همو قوتیه‌وه بو ترقی و پیکهینانی همو مالزمه‌یك و نقصانیه‌تی ملته‌که هول وتقلای دا . و امرو که همو ای بینین زور نقصانیکی بو اکمال کردین . که دائما له پیش چاوی ملته وله فکر ناچیته‌وه عجبا چون ابی له‌علیهی بوین . حاشا ایمه قدرجسارتی وا ناکین ذات عالی وشخصی وامقدس دائما تقدیر وتقدیس و الی الابد تمنای موفقیت وتشکری خدمات مشکوره‌ی اکین استرحام اکین که به نظریکی خراب تماشای مه له‌که نفرمون چونکه له‌غیر اوه که زیاتر بو هولدان اکمال نقصانیکی ملته‌که تشویقیان بکین هیچی تر نالین وهیچ حقیکمان نیه بیلین وداکما تمنای موفقیتیان اکین . هر بژین .

تشکرات ملی مقابل به انسانیت و معارفپروری

به کمال سروزه‌وه بیستمان که امسال دو طلبه‌ی کورد وخلقی کویه که له صنف ششمین کویه تشتیان کردوه بو اکمال تحصیل بواره‌ی له صنف یکمی ثانویدا قید بکرین و بخوینن چونه‌ته هولیر ، هر چند قید بون فقط چونکه طلبه‌کان منسوبی عائله یه‌کی دوله‌مند نبون اداره‌ی ژیانیان له هولیر ممکن نه‌ابو به نوعیك که خریك بون وازله تحصیل بهینن ، حضرت عالی معارفپروری منلا افندی که ناوبانکی سماحت و سخاوتی و معارفتی معلوم همو عالمه ، له‌کل بیستنی ام مسئله‌یه‌دا طلبه‌کان بانك اکات و تعهدی همو نوعه اداره‌یك به رفاهیت و تامین وهمو مالزمه‌یکی تدریسیه‌یان افرموی ، طلبه‌کان صدقات له جاران زیاتر به حسیاتیکی جدیه‌وه بو خویندن و تحصیل امیدیان اداتی و تسریریان افرموی .

هرچنده له موبیش اکرام ، سخا و همات حضرت عالی منلا افندی له طرف هموشخصیکه‌وه تقدیر کراوه

فقط ام انماەی چونکە ابی بە سەبب پیشکوتن و پیکیشتنی و طایەی کورد و بو استقبال ام ملتە دوکنج عالی و ئمال پ راکەبنی - ایمیش بەناوی همو ملتی کوردە وە تشکری لطفی ام ذاتە و کورە محترمەمان اکین و تمنای موفقیت و سعادتی اکین هەربژی ٠

-[ ]-

کوردستان شمالی و ادارهٔ مخصوصه

لە جرائد پوستەی اخیردا وا دەر اکەوی کە حکومت تورکیا سیاست خوی لە خصوص ادارەی کوردستانی درەوە قسماً کو بی ٠

وەك (مجلەی شرق ادنی) انوسی حکومت تورکیا ولایت معمورة العزیز ، اورفە ، بتلیس ، حکاری ، دیار بکر ، سعرد ، ماردین و وانی کردوە بە (مفتشیتیکی عامە) و مفتشیکی عام کە لە پایەی (نائب الحکومە) دایە ادارەی ام منطقەیە اکات ، مفتش مذکور هیئتیکی استشاریەشی ابی کە عبارتە لە معاون مفتش و مستشار عدلی ، مستشار مالی ، مستشار عسکری ، مستشار اقتصادی ، مستشار معارف و مستشار صحی ، چکە لەمانەش مدیریتیکی عمومی استخباراتیشی ابی ٠

دیسان بە پی نوسینی مجلهٔ مذکورە ام مفتشە عامە صلاحیتیکی فوق العادەی هیە ٠

١ ــ مفتش عام عند الحاجە همو قوە ژاندارمە و عسکری منطقەی خوی اتوانی استعمال بکات ٠

٢ ــ مفتش عام صلاحیتی نظارت امنیت و اسایش ەی هیە ٠

٣ ــ مفتش عام اتوانی تطبیق همو نوعە مشروعیك بکا کە پیویست بی بو ترقی اقتصادی ، صحی ، اجتماعی عصری و مدنی و ابی ادارەیکی مکمل و منتظم دابمزرینی و نظارت انتظام و ترتیب ام ادارەیە بکات ٠

٤ ــ مفتش عام حریت شخصی اهالی لو منطقەیە تأمین و محافظەی احوالیان اکات ٠

لە باقی موادی ام احوال ادارەیە وا دەر اکەوی کە حکومت تورکیا سیاست جبر و شدت تخفیف کردە بیتەوە ولە حیاتی احوالیکی ملایم و موافق روح ملت تنظیم بکات .. لە سەر ایە لازمە دوعا بکەین اگر تورکیا بە سوء قصد کردبیتی خوا بو برا کوردەکانمان بی کیری بە حسن قصد ٠

هەوالی دەرەوە :

زیپلینیکی ٨٠ کسی

رویتر ــ المانەکان زیپلینیکی تازە ریان دروست کردوە کە هەرە گەورەترین زیپلینی دنیایە ٣٧٥٠٠٠٠ قدم مکعبیتی و ٨٠ شخص هل اگری غیری امەیش دائماً ٢٦ کس مرتباتی خوی تیاداپە ٠

انتخابات بلدیهٔ لوندرە

لوندرە ــ لە انتخابات بلدیەدا پارطی عملە موفق بون لە پارطی عملەدا ١١١ اعضا لە محافظ کار ١٠ و لیبەرالا ١٣ و لە پارطی مستقلەکانا ١٧ شخص بون بە اعضا ٠

گویا لە امریقادا مسکرات منع کراوە

بنا لە استتیستیك کە لە طرف مامورین عائدەیەوە کراوە سال پار لە امریقادا چل و پنج ملیون لیترە مسکرات استعمال و صرف کراوە ٠

هدی خانم شعراوی

امستردام ــ هدی خانم شعراوی مؤتمر مصر لە جمعیت اسباب دوزینەوە بو منعی حرب دا لو اقتراحیا کە داویەتی و توبەتی لازمە عموم دولەتەکان امتیازات اجنبیە لغو بکەنەوە چونکە زور ابی بە واسطەی محاربە لە دوای مناقشەیکی زور اقتراحەکەی بە اکثریت قبول کراوە ٠

فلسطین قرض اکات

رویتر ــ لەخصوص او ٤٤٧٥٠٠٠ لیرهٔ انکلیزی کە بە فائض صەدی پنج حکومت فلسطین قرض اکات مخابره تواو بوه وحکومت فلسطین قراری داوه .

هاتن و رویشتن

سعادت متصرف اکرمی روژی جمه مصادف ٣٠ مانك بوتفتیش و ماشاکردنی وضعیتی ناحیەکە لەکل مدیر محترم پولیسدا تشریفیان برده مرکز ناحیهٔ ماربان و ایواری او روژه تشریفیان هینایەوه خدا موفقیان کا .

سعادة مفتش اداری و رفیقەی محترمەی مسیس لاین کە بو وابواردنی جژن بینیك لەو پیش تشریفیان چو بوه بغداد ایواری روژی دوشمەی مصادف دوی مانك تشریفیان هینایەوه ؛ عرض بخیر هاتنەوه و تمنای موفقیتیان اکین .

قائمقام قضای شاربازیر جناب رضا بك بو ایشو کاری حکومتی دو سه ـــ ٣ روژ لەو پیش تشریفی هینا. وەته سلیمانی عرض بخیر هاتنەوەی اکین .

جناب عزت بك عثمان پاشا کە بو واسطەی استقبال جلالت ملك بەناوی سلیمانیەوه لەکل وفده کەدا تشریفی بردبوه بغداد روژی جمعه ٣٠ مانك تشریفی هینایەوه بخیر بیتەوه .

جناب اربستاکیس افندی ضابط بیطری کرکوك تحویل کراوه بە ضابط بیطری املوایە . چوار پینج روژ لەمو پیش تشریف هیناوه بخیر بیت .

برائت

جناب سعید افندی مامور کرك هلبجه کەمدتیك لەمو پیش دەستی لەایش کیشرابوەوه اجاره لە نتیجەی محکمەدا عدم مجرمیتی تبین و برائتی کرد , تبریکی موی الیه و تشکر عدالت محکمه اکین .

تعمیم
بو مدیر پولیس سلیمانی
بو قائمقام قضاکان
« مدیران نواحی

به امر وزارت داخلیه بو سال ١٩٢٨ رسم پاسی او سلاحانه کەسال ١٩٢٧ مسجل بون و امسال پاسی تازەیان بو ور اکیری عبارته لە یك روپیه و رسمی پاسی او سلاحانه کەلەسال ١٩٢٧ دا مسجل نەبون و لەسال ١٩٢٨ دا ور اکیری عبارته لەدو روپیه .

مدت ورکرتنی پاس سلاح بو سال تازه عبارته له مانکی کانون ثانی شباط و مارت ولەپاش نهایتی مارت هر سلاحیکی بی پاس بکیری بە موجب قوانین موضوعه مصادره و صاحبی تجزیه اکری .

متصرف سلیمانی

اعلان

بەپی تحریرات زماره ١٣٣٢ روز ١٤ ـ ١٢ ـ ٩٢٧ قائمقام هلبجه لەمجلس ادارهٔ قضادا بو انهاره کاری املاك امیریهٔ قضای هلبجه لە ١٥ کانون اول ١٩٢٧ وه تا نهایتی مانك کانون ثانی ١٩٢٨ مزایده ولە ١ شباط ١٩٢٨ وه تا ١٥ شباط ١٩٢٨ مدت احاله تەمن تخصیص کراوه پی ویسته ام مدتانه نشر و اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

اوانە کە پارەیەکی زوری آبونە تیان کان قرضدارن چونکە لەسر ماوەی طلبه کە لیان کرا . مطلوبانه کیان تسلیم نەکرد . مجبور بوین لە اعتبار ام نسخەیەوه بە ترقینی قیدیان وطیبی بوسەندنی پارەکیش لە علیهیان اقامهٔ دعوا اکری . لازم بو عرضیان بکین .

[ژیان]

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

سال ـ ۲ ژماره ـ ۹۷ (ژیان) دوره ـ ۱

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره‌خانه‌وه اکری

§

اداره‌خانه : له بنای لد یادایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به انه‌یکه

مکرباو

ده شش مانك سه

مانك شش ره‌پیه‌ده‌دا

بو دره‌وه بلك ابونه

حوت روپه و نیوه

٦ مانك کمتر ابونه قبد ناکری

اعلانات

یك ٦ انه‌ده‌سیریت

یکی به انه‌یکه

همو شتیك انوسی هفته‌ی جاریك درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ (سیشمه) ۱٦ رجب ۱۳٤٦ ۱۰ کانون‌ثانی ۱۹۲۸

به مناسبتی تأسیس و مواصلاتی تلغرافه‌وه :

معلوم همو عالمه که تلغراف ، تله‌فون و تلسز تلغراف واسطه‌یه‌کی فوق العاده و سریعترینی مخابره‌ن و سبب مربوطیه‌تی عموم بلاد دنیایه به یکتری و بو معاملات تجاریه و حکومت و همو مسائلیك واسطه‌یکی باش و سریعترن ، شاریك که لم واسطه‌یه محروم بی قطعیا تجارتی ترقی ناکات و معاملات حکومتی تأخیر وابی به‌سبب ضرر و زیانی مله‌کی و عدم ترقی شاره‌که ، حاصلی تلغراف التیکی وایه که قسه و گفتگو و معاملات دو شخص به مده‌تیکی کم حتی له‌ایکا به یك اگه‌ینی و پیك اهینی .

مده‌تیکی زوره به واسطه‌ی انقلاب و بعضی حرکات‌ه‌وه ام لوایه لم واسطه‌یه محروم مابو و بم سببه‌وه صکته‌یکی زور کوره له تجارت و له معاملات اهالی و حکومتی کوتبو .

تجاریك بو مسئله‌یکی مهم اقتصادی به هفته‌یك و بعضا له‌زستانا اوهسا ایتوانی له شاریکی نزیکی وکو بغدادا شریکه‌که‌ی و یا وکیله‌که‌ی به مانکیك حالی بکات و مقصده‌که‌ی تی بکه‌ینی .

بیتیك له مو پیش چونکه له لواکه‌مانا له اداره‌دا

تبدلاتیك بو به واسطه‌ی تدابیر حکیمانه‌ی حلیفه‌مان و یکانه به‌سبب قدوم متصرف غیور و فعالمانه‌وه له‌کل مواصلتی بو سر وظیفه و که زمام اداره‌ی حکومته‌که‌ی به دسته‌وه کرت به‌مده‌تیکی کم لم همو انقلابه ملته‌که نجات درا ظلم و تعدیك که‌له سرمان بو رفع کرا و ملت کوته حال استراحته‌وه .

دیسان وه عامل وفا داله مشغله‌کانیان باخصوص معالی امین زکی بك که صرف آمال وه‌سعی خدمت ملت و دوزینه‌وی اسباب ترقیه بو وطنه‌که‌ی .

بو اکمال ام نقصانیته که هران بو ـ یعنی واسطه‌ی مخابره که تلغرافه له‌لواکه‌مانا موجود نه‌بو . له حالیکا که وزارة ـ د ... اشغال ومواصلات اشغال کرد بو درك ام نقصانیت مانه‌ی کرد . ویو تمدید ام خطه به‌همو نوعیك له‌کل حکومت به انواع تشبثات امری اصدار وه‌بلغیکی له بودجه‌دا بو تخصیص فرمو وبه مده‌تیکی کم ام خطه‌ی به نوعیکی فوق العاده سه هزار قات له جاران چاکتر تمدید وکیانیه سلیمانی .

بم‌سببه‌وه او مالعه‌یه و او نقصانیته‌ی که لواکه‌مان هیبو اویش اکمال کرا . وطبیعی له‌مودواچونکی ملت

واسطه‌یه‌کی تجارهٔ فوق العاده‌ی وسریعتری بواحضار ودرست کرا طبیعی روژ به روژ تجارت وهمو معامله‌ئان پیش اکه‌وی وترقی اکات .

له‌بر اوه ایمه به دل وبه گیان تشکرات ام زاته مشفقانه‌مان اکین ودعا تمنای موفقیتیان اکین .

و امیدمان وایه به واسطه‌ی تمادی سعی فوق العاده‌یانه‌وه به‌مده‌تیکی کم ام خطه به مراکز قضاکانیشمان ربط بکری .

پاشماوه :

— ٤ —

آفرت

ازدواج

به همو مذهبی ، به همو قورآن و احادیث دواکه‌ویت که لازم اکات له وختی ازدواجدا ده‌سگیرانه‌کان یکتری ببینن . بعضی‌شتی زور جزئی وهیچ هیه که زوو اهمیتی ادینی ربلام اوی که پیویسته بیکه‌ن به هیچ ناهیلین ! چونکه جاهل ونادان ، کر وبی‌عقل هر شتی خراپ وبی‌معنا اکن .

توخوا بابوتان وصف وتعریف بکم که لای ایمه ژن هینان چونه . نا ، استغفرالله ژن هینان نا ژن کرین چونه . چونکه ایره کیچ وکو نروزی وخیار الفروشی نادری به شو ، بلام باسی ژن هینانی‌لای‌عشائر ودیهاتی ناالیم . چونکه شو کردن اوان ، موافقی عقل و وصرف وعادت سیایان به یکتری اکه‌ویت ، هر له‌منداڵیه‌وه له‌کل یکدا هل اسن ودا انیشن و ایش وفرمان اکن . ماریه‌تی

هوالی دره‌وه :

ملك افغان

جلالت ملك افغان امان‌الله خان له‌کل ملکه‌دا موا صلتی مصریان فرمووه وله‌طرف ملك فؤاد ، هیئت وزارهٔ مصر ، وعموم سفراکان چنیه‌وه به صورتیکی محتشم استقبال فرموراون ولای جلالت ملك مصر میوانن .

نشان

رویتر — جلالت ملك فؤادی مصر له‌قاهره‌دا به مناسبتی زیارتی ملك افغانه‌وه نشانیکی اهدا فرمووه به ملك افغان .

له‌قیصری معدن خلوز وآسن

دوزراوه‌ته‌وه

دوغرو یول — له تورکیا له شاری قیصری دا معدنیکی کورهٔ خلوز و اسن دوزراوه‌ته‌وه ، بنا له‌افادهٔ مهندسه‌که‌ی الی له‌اول حفریاتا قابله‌که ده ملیون طون اسنی لی بهینریته دری .

(سفیری تورکیا له‌امریقا)

مختار بك که له‌طرف تورکیاوه به‌سفیر امریقا تعیین کراوه ، له‌کل مواصلتی نیورق ، له همو لایکه‌وه غیر رسمی له‌طرف اهالی‌یه‌وه ، کومل ، کومل تظاهر کراوه ، حتی له‌و اثنایه‌دا موسیو ژه‌راری امریقایی که‌له پیشا سفیری امریقا ابی له برلین نطقیك ادا الی ام مختار بکه له سالی ١٩٢٠ دا بوه به سببی قتل بوی — ٣٠ هزار ارمنی و دیسانه‌وه الی هر به واسطه‌ی تشبثات ام شخصه‌وه حکومت بولشویك هجومی کرده سر ارمنستان و اشغالی کرد ، له‌برامبری امذاته ابر دا زور عسب و عار تشکیل اکات بو حکومت امریقا که همو امالی خذمت کردنی بشره .

اوذاتانیش که معاهدهٔ لوزانیان به اکثریت قبول نکرد . له‌مجلس مبعوثان امریقادا دیسانه‌وه زور له‌عامی هاتنی ام سفیرون ، وله‌برامبه حکومت امریقا مجبور

بوه که به رابطه‌ی پولیسه‌وه محافظه‌ی ام مقبره بکات
و بەم نزیکانه ام مسئله یه له مجلس شیوخی امریقادا
موضوع بحث ابی .

تونیلیکی کوره

له امریقادا له بینی شاری نیورق و نیوژرسه‌ی‌دا
تونیلیکی کوره حفر کراوه که هره کوره‌ترینی تونیله کانی
دنیایه و بو درست کردنی (۱۲۱) ملیون فرانق صرف
کراوه .

استاسیونیکی قوة هوائیه

له لوندره استاسیونیکی عجیب معظم بو قوة هوائیه
درست کراوه و دو صد و پنجا هزار لیره‌ی انکلیزی تیا
صرف کراوه .

سرما

لندن ــ له استانبولدا بفریکی زور باریوه و قورطنه
یکی سرمای کوره روی داوه و خساره‌یه‌کی زوری مادی
داوه .

المانه‌کان حمایه‌ی چین جنوبی اکن

حکومت بولشویك له المانیا طلبی کردوه که حمایه
مصالح چین جنوبی بکات و اویش قبولی کردوه ، و
امیش بین الدول بوه به مسئله یکی سیاسی ، چونکه
هیشتا هیچ حکومتیك اعترافی نکردوه بەم حکومته .

خبری نجد

لو خبرانه‌ی که له نجده‌وه هاتوه بیانی اکات که
جلالت ملك ابن السعود عموم اهالی ، رؤسای عشیرت
علما ، اشراف حجاز و نجدی دعوت کردود بو اوه‌ی که
له ایستاره بیعت بکن به کوره کوره که‌ی که بەولی عهد
قبولی بکن و له‌دوای خوی بیکن به ملك حجاز و نجد .

یونان قرض اکات

لم روزانه‌دا وزیر مالیهٔ یونان اچیته لوندره
بو قرض کردنی او شش ملیون لیره‌یهٔ که له انکلیز و
امریقا ایکات و بو ام قرضه‌یش جمعیت عصبة الامم
موافقت کردووه.

معاونت عمله بی ایشه‌کانی فلسطین

لندن ـ (سیر الفرد موند) له لوندره‌دا سعی اکات
که مبلغیکی زور پاره کوبکاته‌وه بو او عملانه که له فلسطینا
بی ایشن و هتا ایستا مقداریکی زور پاره‌یان بوناردون
وخوی بالذات هزار لیره و صاحب فابریقهٔ (جکره‌کا-
براسی) پشینج هزار لیره‌ی تبرع کردووه

تکا

له‌موظفین دائره‌ی مطبعه طیب افندی بو کوکردن
نه‌وی بدلات آبونه‌ی ژیان نیرا بو لوای کرکوك ،
هولیر ، قضای چمچمال تکا له مشترکه‌کان اکین بدلات
ته‌که‌ی به تواوی تسلیم و معاونت لازمه له حق اجرا
بفرمون.

[§§]

هوالی داخلی :

تحویل

اجازه له‌سر تنسیب صعادة متصرف اکری مدیر
ناحیه‌ی سرجنار جناب محمد فؤاد بك بو مدیریت ناحیه
قره‌طاغ و حسین فوزی افندی مدیر ناحیه‌ی قره‌طاغ
بو مدیریت ناحیه‌ی سرجنار تحویل کراون .

تثبیت

جناب سعید ادیب افندی وکیل مدیر مال ماویه
بو سر وظیفه که‌ی به اصالت تثبیت و جناب رفیق
واردات نوری بك فتاح بك بو مدیریت مال قضای
شار بازیر تعیین کراون و جناب محمد بك مدیر مال قضای
شار بازیر موقتاً تا نتیجه‌ی محاکمه‌ی دستی له ایش کیشرا-
وه‌ته‌وه ، تبریك و تمنای موفقیتیان اکین .

سعادت متصرف خوشه‌ویست روژی ـ ۹ ـ مانك به مأذونیت پازده روژ تشریفی بردەوه هولیر. خوا حافظی بی.

مستعجل

لەوزارة داخلیەی عراقەوه :

ژماره — ۱۸۶۰۳

روژ — ۲۱ کانون اول ۱۹۲۷

بو هەمو متصرفان

ام وزارته معلوماتی حاصل کردوه (قونسلوسی) حکومتی تورکیا که له عراقدایه تذکرەی جنسیت و تابعیتی حکومتی تورکیای اصدار کردوه و داویه به بعضی اشخاص که ایستا که حق اوەیان نەماوه که اختیاری جنسیت و تابعیتی مذکور بکەن چونکه او مدەیەی که بو ام جهته دانراوه و پیوستە لو مدەیەدا بیان و طلبی او جنسیته بکری تواو بوه و چونکه ام معاملەیه مخالف به نصوص و صراحتی معاهدەی لوزانه و کذلك مخالف به قانوننامەی جنسیت عراقیه به واجب بیزرا که بیاننامه یکی رسمی به مطبوعاتی محلی لم خصوصەوه نشر و اعلان بکریت بو توضیح کردنی ام معاملەیه اوا لەکل ام تحریرا تەدا صورتیکی او بیاننامەیه که به مطبوعاتی ایرانه اعلان کراوه بو ایوەشمان نارد که جنابیشتان بو اوانەی که لازمه تبلیغیان بکریت تعمیمی بفرمون .

و زیر داخلیه

اعلان

کیشتوه به حکومت که بعضی اشخاص که حال حاضر به پی ماده ۳۰ له معاهدەی لوزان و ماده ۳ له قانون جنسیتی عراق اکتسابی جنسیتی حکومتی عراقیان کردوه اشتباه و سوء تفاهمیان هیه له فهم کردنی معنای اختیار جنسیت کردندا .

بناء علیه لازمه معلوم همو کسیك بی او مدەیه که وضع کراوه بو اوەی که لو مدەیەدا جائز اختیار کردنی اختیار جنسیت و تابعیت اجنبی تیا کردن تواو بوه به پی احکام ماده ۳۱ له معاهدەنامەی لوزان و به پی ماده چوار له قانوننامەی جنسیت عراقی سال ۱۹۲٤ که معدله به مرسوم قانون جنسیتی عراقی سال ۱۹۲۷ و کذلك به پی نصوص مادەی چوارەمین له معاهدەنامەی حکومت انقره .

بناء علیه رعیتی عراق که لو تاریخه به دواوه اختیار جنسیتی اجنبی بکەن به بطال ازمیرری مکر ئەو صورتانه واقع بو بی به پی قانوننامەی جنسیتی عراقی و نظامنامه کانی متعلق بەو قانوننامەیه که له تاریخ ۱۷ تموز ۹۲۷ و پیش تاریخ ۹۲۷ دا اصدار کراون .

او اشخاصانەی که له تاریخ ۱۷ تموز ۹۲۷ و یا له پیش او تاریخەوه به پی نصوص او مادانه که لەسرەوه اشاره‌تیان کرا ، اختیار جنسیت و تبعیت حکومتیان کردبی هتا مدەی اوه که عراق بجی اهیلن و لی اروِن هر به تبعەی حکومت عراق ازمیررین و پیوسته لەسریان لە پاش قبول کردنی او حکومته که اختیاری تابعیتی کردوه به وعدهٔ سالیك اکالی معاملەی خوی بکات و عراق بجی بهیلیت .

اعلان

بو کاروان و اوتوموبیل و آرابه و انسان هاتوچو کردن به جیکای طیارەدا که له غرب شاری سلیمانی و له قلعه ممنوعه و کاروان و صاحب بار نابی نه به شو و نه به روژ باری لی بخات . هر کسی خلاف ام اعلانه معامله بکات به موجب ماده (۱۲٦) قانون عقوبات بغدادی مجازات اکری .

متصرف سلیمانی

اعلان

بو خستەخانهٔ ملکی سلیمانی مانکی به چل ـ ٤٠ ـ روپیه متمدیك پیویسته ابی خوندەوار بی و کەمیکیش اکلیزی شارزا بی و عمری له سی ـ ۳۰ ـ سال زیاتر نەبی اوی طالبه مراجعت به خستەخانه بکات .

اعلان

ایستا خطی تازەی تلغراف و تلفون تواو بوه و حاضره بو استعمال .

ئەکرێ له مرکز تلفونەوه که له دائرهٔ پوستەدایه به هر پنج دقیقەیك لەکل چمچمال دا به روپیەیك و لەکل کرکوکدا به دو روپیه به تلفون قصه بکریت .

تلغراف ایستا به اکلیزی و به لسانی عربی زور زو اروات . بو داخلی عراق کلمەی بەدو آنه یه و له روپیەیك کمتر تلغراف نییه .

ادارەی تلغراف و تلفون سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

ژیان

غزنه‌ی

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره خانه‌وه اکری

§

اداره‌خانه : له بناى لد به‌دایه

مدیر : سلیمانی ژیان

یکی به آنه‌یکه

کرێو

به شش مانك مله

سالیك شش روپیه‌ده‌دا

بو دره‌وه ئلل ابونه حوت روپه و نیوه

٦ مانك کمتر ابونه قید ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنه‌ده‌میتریت

یکی به آنه‌یکه

همو شتیك انوسی هفته‌ی جاریك دره‌چی غزنه‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (سیشه‌مه) ٢٣ رجب ١٣٤٦ ١٧ کانون‌ثانی ١٩٢٨

اهتمام له خصوص فلاحته‌وه

همو ابزانین که لوای سلیمانی پنج شش ساله له انقلاب و له‌ناو تنها که‌یه‌کی عظیمابو و به‌و واسطه‌یه‌وه اهالیکه‌ی ، زراع و فلاحه‌کانی متفرق و هر یکه بو جیکایه‌کی تر له تاو بی اداره‌یی و ناامینی دور کوتبونه‌وه و قسمیکیان محو بونه‌وه ، غیری امیش هر چند ایستا امنیت و اسایش اعاده بوته‌وه فقط اهالیکه‌ی هیشتا هر له سفالتایه ، عموم دیهاته‌کان چول‌تاك و توك مالیان تیا ماوه ، غیری امیش شاره‌زور ، سرچنار ، تانجرو ، عموم قضای هلبجه ، بازیان که منبعی فلاحت و زراعتی ام لوایه‌ن و به تواوی عموم دغل و دان و خوارده‌منی لم منطقانه ور اگرین ، اوانیش به واسطه‌ی ام انقلا. به‌وه و به سببی کولله ، سن ، مشك و ام نوعه حشرا. تانه‌وه ام چند ساله غیری امه محصولیکیان نابی خویشیان مجبور اببن به پارهٔ اشیای ناومال و حیواناتیك که ایفروشن له خارجه‌وه ذخیره تدارك و بم نوعه قوتیکی لا یموت تامین اکن ، یکانه غدایان که ماوربو او یشیان وون کرد همو ابزانین که پار و پیرار به نسبت سالانه‌وه جزئیك و امسالیش هاوتا امنکه کم که به هیچ ازمیرری تورییان کردوه به زوری‌یه‌وه ، شاید امسالیش وکو سالان ام حشراته و یا افاتی تر عوری بکاته‌وه به صورتیکی طبیعی لوای و فلاحه‌کان محکوم مردن و سفالت ابن .

جاران که حکومت فخیمه تازه تشریفی هینابوه ام لوایه به واسطه‌ی دانی قرضه‌ی زراعته‌وه ام اهالیه تواو بوژابونه‌وه .

ملم و قرض و قوله‌ی خارج که فضیکی فاحشیان وراگرت نمابو ، فلاحیك اگر سالیك بوی نهاتایه به واسطه‌ی ام قرضه‌وه که له حکومتی اگرد جبری مافاتی اگرد ، ناشکری نبی او یش نما .

هرچند ام قرضه‌یه له لواکانی تری عراقیشدا نه‌ماوه فقط له همو شاریکا شعبه‌یه‌کی بانق هیه اهالی به تامینات اتوانن پاره‌ی لی‌ورگرن و احتیاجیان دفع و فلاحته‌کیان ترقی پی بده‌ن .

غیری امیش چونکه بو استفاده و تحقیقاتی حصه حکومت له دغل و دان ممکن نه ابو تعشیر بکری مجبوراً تخمین اکرا اویش بعضاً ابو به‌واسطه‌ی ضرر و زیانیکی زوری فلاح و یا مغدوریتی حکومت .

امسال ام اصوله تازه‌یه که (جوتانه) به‌اگر به‌تواوی تطبیق بکری و مامورکانی منصف و بی‌طرفانه معاملاتی لازمه جی به جی بکن اصولیکی زور باشه به راستی ابی

بەسەبی بوژ انەوی اهالی و فلاحت •

ائجابو خاطری اهالی لەسلم وپارە ورکرتن بەفائضیکی فاحش کەالی الابدبوی نادریتەوەو ابیات بەقورا مجانی بی •بو هینانی شعبەیەکی بانق•و بو امەی کەام اصول جوتانەیە بە تواوی تطبیق و قونترولیکی تو او بکری •بوخاطری ام حضراتانە نەبوزنەوە بەواسطهٔ مامورین کوالەوە اهتمامیکی تواو پی دانی • رجا لە ایشی بدستەکانمان اکین • والا سفالتیکی ابدی طبیعی ابی •

عطار : محمد

—[]—

بو جناب سماحتماب مەلا افندی

روژنامەی ژیان کە زبان حالی ملتی کوردە بەرامبەر بە چاکی ایوەبو دولاوی کویی چند کلمەیەکی نوسیبو بەمە زور دلخوش بوین •

ایمە کە قوتابی هابجەین بە دل تشکری انسانیت ونجابتتان اکین • چونکە ریکای خدمتی حقیقی بو پیشکوتن ملت هەلیا نیشان ئەدن وئەی خدە پیشچاوی عالی کورد • ایتر هەر بژین ای دوژمنی نەزانین ونەشتی زانستی •

قوتابیانی قوتابخانەی هابجە

هوالی دەرەوە :

ملك افغان

جلالت ملك افغان لە قاهرە زیارت مکتب هندسە ثانوی و مجلس مبعوثانی کردوەو لە هر جیکایکیانا خطبەیکی خوبندوتە وە و قراری داوە ئە لەمودوا زوو طلبەی افغانی بو تحصیل بنیریتە مصر •

جلالت ملك افغان لەدوای زیارتی اسکندریە لە مصر مفارقتی کردوە و بحراً حرکتی فرموە بو ایتالیا •

جلالت ملك افغان لەکل ثروت پاشای رئیس الوزرای مصردا ملاقات و کفتکوی کردوە و فرمویەتی پەجدی ارزوم هیە کە لەکل مصرا معاهدەیکی ابدی بکم •

لوید جورج

لندن ـــ بەمناسبتی صفری میستر لوید جورجەوە بو امریقا حکومت بەرزیلیا دعوتی کردوە و حرمتیکی لە حد بدری کرتوە •

مسرای امریقا

شیکاغو ـــ امسال هتا ایستا بە مرما ٧٥ کس لە امریقا مردوە •

موریە لە مجلس فرانسەدا

موسیو (بونجیە)ی فرانسەوی لە خصوص وضعیتی موریەوە نطقیکی داوە و وتویەتی هتا ایستا حکومت فرانسز بە ملیار پارە و چند هزار عسکری لە موریەدا لە علیهی سوریەکان صرف کردوە ، ایتر بسە لازمە ایمە اعتراف بکین بە استقلالیتی ام ملتە •

قنصل ایطالیا لە اودەسا کوژراوە

لندن ـ قونسلوس ایطالیا (سنیور کوتزتو) لە اودەسا لە طرف دزەوە کوژراوە و لەدوای کوشتن روت کراوەتەوە و حتی دانە آلتونەکانیشیان لەدما درهیناوە •

لە امریقاوە آلتون ابن بو اوروبا

پاریس ـ واپور (روشامبو) لە نیویورکەوە حرکتی کردوە بو اوروپا ودە ملیار دولار آلتونی پی یە •

تورکەکان لە امریقا پارە قرض

استانبول ـ حکومت تورك خریکە لە امریقا پارە قرض بکات بو تمدید خطوط شمندوفری اناطولی بە مقابل بە بعضی امتیازات معادن •

ایطالیا و تورکیا

روما — غزتەی بو بو دیتالیا مقالەیەکی نشرکردوە لە عاەی او غزتە اجنبیانەی کە نشریات اکن بو اوە کە ایتالیا تشویق بکن بجرت بە کز حکومت تورکیادا و قسمیك لە غربی اناطولی اشغال بکات ، الی قطعیاً ایتالیا ام فکرەی نیە و هیچ ناخوشیك نیە لە بینی ایمە و تورکیادا و دائما امانەوی ایمە وکو ایستا دروست بین لە کل ام حکومتەدا .

شمندوفری الکتریق

بومبای — سیر (لزلی) بە مناسبتی تواوبون و رسم کشادی او خط شمندوفرەی کە بە جهاز الکتریقیە حرکت اکات لە بینی بومبا و پارودا دا احتفالیکی کردوە و بو ام خطە دو ملیون و پینجصد هزار لیرە انکلیز صرف کراوە .

فورطنە لە لندن

لندن — لەم بینەدا لە لوندرە بە واسطەی زور بارینی بفرەوە و روزکاری بە شدت و لاادارەوە فورطنە یکی زور کورەوەی داوە و خسارەیەکی زوری لە اهالی و اشیا داوە .

مسئلەی تسویەی قرضەکانی حکومت عثمانی

پارس — اجارە مسئلەی قرضەکانی حکومت عثمانی لە پارسا حل کراوە و بم زوانە بو تصدیق تردیەی مجلس میبوثانی حکومت تورکیا اکری .

حدود بینی تورکیا و سوریە

اعضاکانی تحدید حدودی بینی تورکیا و سوریة هاتونەتە حلب لەوی اکال بعضی نواقصات اکن .

قانون اساسی حکومت شرق اردن

حکومت شرق اردن لەم روژانەدا قانونە اساسیە. کەی کە دای ناوە رسماً نشری اکات و لەمانکی شباطیشا دست اکات بە انتخابات مبعوثان .

پارەی تورك

وزیر مالیەی تورك لائحەیەکی قانونی نشر کردوە بو ارەی کە لم بینەدا پینج ملیون لیرە تورك مسکوکات لە (برونز) لە ضرب بدا .

بحرین و ایران

جونیف — حکومت ایران لە اسر معاهدەی بریطانیا و ابن السعود لە خصوص بحرینەوە لە جمعیت عصبة الامم دا پروتستوی حکومت بریطانیای کردووە

ملك افغان

جلالت ملك افغان دو اصلی ایطالیای کردوە وکو شایعە ادن لە ٢٩ـك ـ ٢ ـ دا زیارتی روسیا اکات .

زلزلە

لندن — ١٢ ـ ك ـ ٢ ـ لە رصدخانەی اشینغتون وقاهرە و بعضی جیکای تردا کشفی بونی زلزلەیکیان کردوە کە لە روژی — ١٣ — ام مانکەدا وانع ای وحقیقتا لە عینی روژدا زور کس حسین کردوو .

حکومت روسیا مامورەکانی نفی اکات

روسیە قراری داوە ـ ٣٠ ـ شخص کە لە عایی حکو متی نفیان بکات و لە مانەدا رفیق تروتسکی ، زینوفیات ، و راکوفسکی ئاپادایە وحق قراریان داوە کە رفیق راکو فسکی بو جیکایك نفی بکن کە ـ ٣٠٠ ـ میل لە هر محطەیەکی شمندوفر دوربی .

هوال داخلی :

تأدیب اشقیا و یاخیەکانی نجد

حکومت عراق قوەتیکی کافی منتظم ، مسلح و مجهزی کوکردوتەوە و حاضری کردوە کە اجارە ضربەیکی زل لەو اشقیا و یاخیانەی نجدیانە بدات کە هجوم اکنە سر عشیرتی عراق .

سقوط و تشکیل قابینه

لەبراوەی فخامت رئیس الوزرا جعفر پاشا لە ریاستی قابینە استعفای کرد و استعفا کیشی لە طرف جلالت ملکەوە قبول فرمورا ، ارادهٔ ملوکانە صادر بو کە فخامت سیر عبدالمحسن بك السعدون رئیس الوزرایتی درعهدە و قابینە تشکیل بفرمویت ، لە طرف فخامتیەوە قابینە لەم ذاتانە کە لە خوارەوە اسمیان درج کراوە تشکیل و کرسی وزارتیان اشغال فرموە :

رئیس الوزرا و وزیر خارجیە و وکیل دفاع — سیر عبدالمحسن بك السعدون

وزیر داخلیە	عبد العزیز بك القصاب
وزیر عدلیە	حکمت سلیمان بك
« مالیە	یوسف غنیمە
« معارف	توفیق بك السویدی
« زراعت و ری	سلیمان البراك
« اشغال	عبدالمحسن الشلاش
« اوقاف	الشیخ احمد داود

لە بغداد سرما

لەم روزانەدا لە بغداد سرمایەکی بە شدت روی داوە حتی میزان الحرارە کیشتوتە ـــ ٤ ـ تحت الصفر .

بە مناسبتی اوەوە کە معلم اول مکتب حلبجە جناب حمدی بك رشید پاشا لە وظیفەکەی استعفای کردبو و استعفا کیشی قبول کرا ، لە معلمین مکتب دوم سلیمانی جناب محمد زهدی افندی تحویلا تعیین کراوە بە معلم اول مکتب حلبجە .

مبعوث هولیر

اجارە لە نتیجەی انتخاباتا کە لە هولیر کراوە جناب معروف افندی علی اصغر کە حاکم منفرد بو بە اکثریت ارا انتخاب کراوە بە مبعوث هولیر .

بو ادارەخانۀ محترمهٔ ژیان :

رجام هەیە بە ناوی خدمتی وطن وملتەوە کەوە ام چند کلیمەیەم لە ستونی فخیمەکەتانا بودرج بفرمون .

بیستم لەم روزانەدا لە سەر اشعار سمی ، وهمتی فوق العادەی سعادت مفتش اداری کە احتیاجات حس کردوە بە موجودیت بونی شعبەیکی بانق لیرەدا مدیر (استرن بانق) بو امەی شعبەیك لە بانقەکەی لیرەدا گشاد بکات بو تحقیقات وتەکو کردن لەگل اهالی و طبقهٔ سرمایەدارانا تشریفی هینایە ایرە . فوائد بانق چونکە ازانم لە هەمو کسیکەوە معلومە احتیاج بە ایضاحی ناکات . چونکە لامان معلوم بو کە بکانە مقصدی مفتش اداری رفاە حال ملتە بیچارەکە بە عرض تشکرات لایقە تقدیم جناب مفتش و تمنای موفقیت وسعادتی اکم هەر بژی .

حفیدزادە
عبدالقادر

هاتن و روشتن

جناب قائممقام حلبجە ... بك کەماوەیەك لەمە پیش چو بوە بغداد لەم روزانەدا عودتی فرمووە و لە دوای روژی استراحت تشریفی بردەوە حلبجە .

لە کرادهٔ جاف جناب حسین بك محمود پاشا و احمد مختار بك عثمان پاشا بو بعضی کاری خصوصی خویان لە حلبجەوە تشریفیان هینا و لە دوای سەرەم روژ احمد مختار بك عودتی فرمووە .

جناب راجز افندی مدیر کرك و ریژی منطقەی کرکوك بو تفتیش تشریفی هیناوەتە ایرە .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیە .

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره خانه‌وه اکری

§

اداره خانه : له بنای بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به انه‌یکه

ژیان

جریده‌یه

کریار

ده شش مانك مه

سالیك شش روپیه‌ده‌دا

بو دره‌وه بدل ابونه

حوت روپه و نیوه

۶ مانك کمتر ابونه قید ناکری

اعلانات

دیریك ۶ انه ده‌سیریت

یکی به انه‌یکه

همو شتیك انونی هفته‌ی جاریك دره‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ (سیشمه) ۳۰ رجب ۱۳۴۶ ۲۴ کانون ثانی ۱۹۲۸

تی کوشینی بشر بو ورگرتنی حریت

له پیش امه‌ی که بچینه موضوعه‌وه با بزانین حریت چیه ؟

یعنی کردنی کشت ایشیك وتنی همو قصه‌یك به سربستی به شرطیك که خراپه‌ی نه‌بی بو کس . انسان دائما ئه‌یه‌وی حربی چونکه له اسارتدا خوشی له ژیانی خوی نابینی ، له‌بر امه له یکم روژی تاریخ بشره‌وه تا ایستا هیچ انقلابیکی وکو انقلاب دینی لوتر وکالفنی که ضدی پاپا حرکتیان کرد و مذهبیکی تازه‌ی حقیقی وکو پروتستان پی‌هاته دی لنبوه له تاریخدا له پیش انقلاب مشروطیت له انکلتره و فرانسه ... الخ و انقلابی علمی عصری رابوردو و ایستا ، مؤرخان اقوام ئه‌توانن روژیك دابنین که بلین بشر له‌و روژه‌وه عملیاً عاشقی حریت بوه و بو نجات و ازادی تی کوشاوه کوابو له انقلابی لوتر زیاتر نیه . با بزانین انقلابی لوتر چیه ؟

انقلابی لوتر که له تاریخدا شرفیکی کوره‌ی هیه زور سببی هیه .

پاپا ایوبست حاکم سیاسی و دینی اوروپا بیت ، پاپای محو کرده‌وه .

یکم هنکاوی اوروپاییه‌کانه بو محو کردنه‌وه‌ی نفوذ پاپا و استبدادی

منشا حریت حقیقیه بو پیشکوتنی عالم .

له‌بر امه پاپا زوردار بو و غایه‌ی سببی یکه‌مین بو امرا و حکداره بچوکه‌کانی اوروپا شاره‌زای فکری بون ، که‌لی بهانه و که‌لی مسائل حقیق یان کردیه الت بو محو بونه‌وه و شکاندنی نفوذی پاپا تا لوتر هاته میدان بووبه اکر بونه‌هیشتنی پاپا .

حتی به‌و فکره اوتوی کرد اوروپا کورا و پروتستانی داهات به بشر حس کرد که اوانی یکه یکه‌ی تی بکوشی به‌و شرطه که بی ضرربی بو خلق یعنی حریتی شخصی داهات .

بره‌ بره حریت زور بو وزیادی کرد تا ایرو همو عالم کوررا سیاسیتا ، علما ، اقتصادا زیاد‌بوه و پیشکه‌وت .

وبشر تی کیشت که بی حریت نازی چونکی لذت له ژیان نادی بی او ه ملتیك بیه‌وی سربست بی ام شرطانه تطبیق بکا چونکی همو اقوام بم‌قاعدانه حر بون .

۱ — سفاهت نه‌کردن چونکی حریت وسفاهت

شەدن .

٢ — منداڵ بەخێو کردن لسەر اصولێکی باش بو محافظەی حریت دائما .

٣ — بە عزم بون .

٤ — هەو فردێك امین بو هەو حرکتێك نداکا. رێی ولە حق خوی توزێك بێتە خوارەوە .

لاوێکی کورد

[تشکراتێکی عالی]

چونکە لە بدلات غزتەکەمان تراکاتێکی زورمان مابو لەلوای سکرکوك وهولێردا . بو جمع وجبایتی ام تراکاتە لەموظفین مطبعە جناب شیخ طیب افندی‌مان نارد . لە دوای چند روزێك بە موفقیتێکی گورەوە عودتی فرمووە او تراکاتە کەمان بو موافق اودفترەی کە درابوی‌ین تحصیلی فرمو بو . طبیعی ام موفقیتە واسطهٔ لطف و انسانیت ومطبوعاتپرستی مشتری کرامەکانمانە . باخصوص لە لوای هولێردا لە طرف عموم مامورین اشراف وطبقات سائرهٔ اهالیەوە حرمتێکی لە حد بدری کیرا بو .

لو لوایەدا غیری امە کە مشتری پیشووەکانمان عموم بدلات غزتەکەیان تادیە کردوە . زور صاحب حمیت وعرفانپروری تریش خوی بە آبونە قید کردوە وحق قسطیکیان لە پیشەوە بدل آبونەکیان تسلیم کردوە و عومی وعدیان داوە کە بە هەو نوعێك معاونت غزتەکەمان بفرمون .

لە بر اوە تشکرات عالیمان تقدیم اوحیتمندانە و تمنای موفقیت وسعادتیان اکین . هربژی پیاوی حمیتمند ومعارفپرور .

صورت و نص معاهدەنامە تازەکەی بینی حکومت عراق و بریطانیای گورە

لە طرفێکەوە : جلالت ملك بریتانیای عظمی و ایرلاندە و مستملکات ما وراء البحر و ایمپراطوری هند .

لە طرفێکی ترەوە جلالت ملك عراق .

لە وقتێکا کە طرفین ویستیان بو تأییدی رابطەی صداقت و محافظەی هردولا و چونکە زانیان کە او دو معاهدەیەی کەلەلایێ طرفینەوە لە ١٠ مانگی تشرین اول ١٩٢٢ مصادف ١٩ صفر ١٣٤١ و لە ١٣ کانون ثانی ١٩٢٦ مصادف ١٨ جمادی الاخر ١٣٤٤ دا کرابو بە نظر احوالەوە بو پێشکوتنی عراق بە تواوی خدمت ناکات بە لزومیان زانی تعدیل بکن .

لە برامە بو ام معاهدە تازەیەی کە اکری :

لە طرف جلالت ملك بریتانیای عظمی و ایرلاندە و مستملکات ما وراء البحر و ایمپراطوری هندەوە جناب کاپتان و . ج . ا (اورمزبی غور) ی معاون وزیر مستعمرات بریطانیا .

و لە طرف جلالت ملك عراقەوە ، فخامت جعفر پاشا العسکری رئیس الوزرا و وزیر خارجیەی دولتی عراقە .

لەدوای امەی کە هردوکیان اوراق اعتمادیان تودیع کرا و بە مطابقی تعیین کران دستیان کرد بە معاهدەیە کە لە خوارەوەیە .

مادە ١ — جلالت ملك بریطانیا اعتراف بە حکومتی عراق اکات و بە دولتێکی مستقلی صاحب حقوق اَزانی .

مادە ٢ — جلالت ملك بریطانیا و جلالت ملك عراق تعهد اکن کە محافظەی رابطەی دوستیەتی بە صورتێکی جدی بکن و منعی او بی قانونیە بکن کە ابی بە سببی اخلال نظام داخلی مملکت طرفین .

مادە ٣ — جلالت ملك عراق تعهد اکات کە

تأمین تنفیذی او تعهداتەی بین‌الدوله نکات کەجلالت ملك بریطانیا تعهدی کردوه و اوانەی کەمختصه بەعراقەوه ، و جلالت ملك عراق تعهد اکات او مادانەی که لەقانون اساسی عراقا ،وجودە لەخصوص حقوق مصالح اجانبەوەو اقوام مختلفەی عراقەوه که قد تعدیل نکری و خلاف معاملە نکری کەنقصانێك بیکە بنی بەوحقوقە

ماده ٤ ــ بو خصوص مسائیکی خارجی کەتأثیر بکاتە مصالح مشترکە لازمە لە بینی طرفینا مفاوضه و مشاوره بە تواوی و صراحة جریان بکات .

هوالی دەرەوه :

جمعیتیکی سری لە استانبول

استانبول ــ غزتهٔ اقشام انوسی جمعیتیکی سری کە خدمت ئەکری پرنس (کارول) رومانیایی اکات لە استانبول کشف کراوه ورئیسەکیان کولونیلیکی رومانیایی‌یە . وا درکوتوه کە پرنس کارول بەم زوانه بیتە استانبول لەویوه حرکت بکات بو دوبریجە .

قونسلوس بریطانیا لە تورکیا

مستر سیر جورج کلارك سفیری بریطانیا لەتورکیا کە ماذونا چوبووە لوندره اجاره عودتی فرموتەوه استانبول .

قبرستانیکی عصری لە انقره

انقره ــ بلدیهٔ انقره قراری داوه کە قبرستانیکی عصری بە اصولی تازه لە انقرەدا احداث بکات . وبو امە صدوپنجا هزار لیرەی تخصیص کردوه .

اتفاق مصر وبریطانیا

قاهره ــ اجاره معاهدهٔ انکلیز ومصر بە ارضای طرفین تواو بوه غیری‌دو ماده نەبی کە یکیکیان‌مسائلی نقلی عسکری انکلیزه لە قاهرەوه بو شرق قنال‌سویس و اویتریان مسائلی سودانه .

سقوط قابینەی حکومت لبنان .

رویتر ــ لەمراستعفای رئیس الوزرای لبنان قابینە سقوطی کردوه ، وبە امر رئیس جمهور قابینە یکی تازه تشکیلی کردوه ، هرچند جاران عبارت‌بو لە حوت وزیرابستا اقتصاداً کراوه بە سه ــ ۳ وزارة .

مجلس عمومی لوندره

لندن ــ اجاره مجلس عمومی مناقشەئی کردوه بو اوەی وزارت مواصلت‌ومعارف لغو بکانەوه ، فقط مستر بالدوین وتویەتی هتا لە طرف مجلس ملیەوه قانونیکی مصدق ترتیب نکری جائز نیە ام وزارتە الغا بکریتەوه .

ملك افغان

لندن ــ جلالت ملك افغان ئە مواصلاتی ایطالیای کردوه لە طرف قرال ایطالیا ، موسولینی و هیئت وزراوه بە صورتیکی مطنطن استقبال کراوه و رسماً میوانی حکومت بوه .

جلالت ملك ایطالیا نشانیکی هره بە قیمتی تبرع کردوه بە ملك افغان اویش مقابلتاً نشانیکی افغانی اهدا فرموه بە ولی عهدی ایطالیا .

وا درادەوی کە ملك افغان زیارت عموم پایتختەکانی اوروپا بکات .

ایران روپیە منع اکات

طهران ــ حکومت ایران امری داوه بە عموم موظفین حدود و مأمورین پوستە کە موافق قانونیکی مصدق لەطرف مجلس مبعوثانەوه منعی روپیە بکن کە داخل طهران ببی .

فقیره‌کانی ایرانی لە بغداد

حکومت ایران امری داوه بە مأمورین پساپورط بغداد کەلەودوا بوا ایرانیه فقیرانەی کە لەبغداوەعودت اکنەوه ایران مجاناً پساپورطیان بدەنی .

هوال داخلی :

معالی نوری پاشای زعیم اجاره به ارادهٔ ملوکانه تعین کراوه به وکیل قوماندان عمومی جیش عراق .

معالی صبیح نشئت بك که تعین کراوه به ممثل عراق له تورکیا حرکتی کردوه بو عمل وظیفه‌که‌ی ــ انقره

اجاره له مقام عالی متصرفیه‌وه امر درا به عموم قضا ونواحیه‌کان که دست بکن به انتخابات تازه .

هاتن

له رؤسای پشدر جناب عباس ئاغای سایم اغا و احمدبك توفیق بك یك دو روز لهوپیش بو ایشوکاری خصوصی خویان تشریفیان هیناوته سلیمانے

صورت مترجمه‌ی تلغراف ژماره ۱۰٦۷ و روژ ۱۹ ــ ۱ ــ ۲۸ وزارهٔ داخلیه :

بو متصرف سلیمانی

له براوه‌ی که اساس مشروطیت ایجاب به موازنه‌یکی قوی اکات له بینی قوای اجرائیه و قوای تشریعیه‌دا و ام موازنه‌یش منوطه به موجودیتی شعبات پارلمنتو که صاحب مقاصد معینه و غایه‌ی معلومه‌بن . و لبراوه‌ی که اوضاع اثباتی کردوه مجلس امت له وضعیت حاضریدا او فرقانه‌ی تیا نیه تامینی موجودیتی ام موازنه بکا و لبراوه‌ی حکومت مسائلی زور مهمی بدسته‌وه‌یه که منافع اهم ملتی تیایه وکو معاهدهٔ انکلیز و عراق و اتفاقنامه‌ی مالی و عسکری و مسئله‌ی دفاع وطنی که ایجاب اکات له همویان ملت خبردار بکریت که حسیات خویان نیشانه بده‌ن و فرصتیان بدریتی که لم خصوصاته‌وه به واسطه‌ی ممثلین یانه‌وه خواهش خویان بیان بکن ، بو فسخی مجلس امت و مباشرت به انتخابات بو مجلس تازه موافق ماده (۲٦) قانون اساسی اراده‌ی ملکی صادر بو ، امرو مجلس فسخ بووه‌ ، بو معلومات بر اوهٔ فوراً موافق قانون دست به انتخابات بکریت نیررا .

اعلان

له دائرهٔ پولیس باس سلاح بو سال تازه موجوده هر کسی لازمیه‌تی مراجعت به دائرهٔ پولیس بکات . باس سلاح بو قضاکان وناحیه‌کانیش نیرراوه اصحاب سلاح له خارج شار اتوانن مراجعت به قائمقام و مدیران بکن بو ورگرتنی .

متصرف سلیمانے

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

قیمت مقدره		مقدار				
انه	روپیه	اولك	دونم جدید	نوع ملك	موقع	اصحاب ملك
	۷۵۰۰	۲۲	۵٤	اراضی	کانی‌اسکان	حاجی ملا سعید و احمد اغا و فارس افندی ورثه‌ی حاجی عبد الرحمن بك

موافق خریطه‌ی مرسمه عبارت له ٥٤ دونم جدید و ۲۲ اولك قطعه‌یك اراضی که له غرب مملکته‌وه واقعه ز به اراضی کانی اسکان مشهوره و عائده بو اشخاصانه که اسمیان له بالاوه نوسراوه بو بنای قشله‌ی عسکریه بدن استملاکی به ۷۵۰۰ روپیه له طرف هیئت مخصوصه‌وه تقدیر کراوه هر کسی له علاقه‌داران لم خصوصه‌وه افاده و اعتراضیکیان هیه موافق قانون استملاك لازمه له ظرف هشت روژدا مراجعت بکن به دائرهٔ بلدیه و بیانی بکن بوا کاداری اعلان کرا . ۲۱ کانون ثانی ۹۲۸

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانے .

سال ـ ۳ ژماره ـ ۱۰۰ (ژیان) لاپره ـ ۱

ژیان

بو همو شنبیك

مخابرات : بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارە خانە : لە بناى لدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکە

کرێ‌ی او
بە شش مانك سە
سالیك شش روپیەدەدا

بو دەرەوە پول ابونە
حوت روپە و نیوە
٦ مانك کەر ابونە قید ناکری

اعلانات
دیریك ٦ انە دەسیئرێت

یکی بە انەیکە

همو شنبیك انوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ (پنجشنبە) ۱۱ شعبان ۱۳٤٦ ۲ شباط ۱۹۲۸

معاملات تسجیل نفوس بو ملتیکی متمدنە و بو همو حکومتیك لازم و بلکە واجبە :

وکو حسمان کردوە وابین لە خارج مرکز ام لوایە، دا اهلی دیهات مقابل بەو هیئەیەی کە بو تسجیل نفوس چوتە دەرەوە عصبیت انوینن و کریا بەو فکرەوەکە چوتە ذهن و دماغیانەوەکە واتی گیشتون ام معاملاتە و تسجیل نفوسە بو تطبیق کوکردنەوەی عسکر اجباریە ـــ یعنی لە دوای ام معاملاتە اوی ناوی خوی قید کردبی حکومت بە زور و بە جبری ایکات بە عسکر لەبرارە خویان و منالیان اخفا اکن و تسجیلی ناکن .

هرچند پێشێك لەمو پێش حکومت رسماً ام مسئلەیەی اعلان کردبو و نصایح و توصیەی اهالی فرمو بو کە ام فکرە صحیح نیە و ام معاملاتە بو عسکری نیە .

چونکە بومان معلوم بو کە ایستاش بعضی کس بە واسطەی نەزانین و تی‌نگیشتنیەوە هروا تی‌اکات کە ام معاملەیە بو عسکریە ، بە لزومان زانی ایمیش بحث لەم معاملەیە بکین و بە دلائل معقولەی ملتەکە تی‌بگەینین کە ام فکرەیان غیرە صحیحە .

امرو و چند سال لەمو پیشەوە لە ناو حکومتی متمدنەدا ارانەی کە تطبیق قانون مکلفیت عسکریەیش ناکن دیسانەوە ام اصول و معاملات تسجیلیەی نفوسە تطبیق اکن و همو فردیکی ملتە لە لای حکومتە کە معلوم و ناوی ثبتدە .

چونکە حکومتیك ، ملتیك و حتی شاریك فرداً فرداً همو موجودیتیکی تسجیل و قید نکردبی بوی معلوم نابی کە مقدار و موجودیتی حکومتە کە چندە .

ذاتاً امرو ایستاتستیق حکومتیك و هی همو کورە ارض بەم واسطەیەوە زانراوە و ازانری .

غیری امە ابی ملت بیزانی کە حکومت انکلیز امرو لە همو مستملکەیکیا وکو هندستان آوستralیا .. قانون مکلفیت عسکریەی تیا تطبیق ناکری و بە ارضای خوی و بە اجریکی مقطوعە نەبی ناتوانیکات بە عسکر بگری لەو جیگایانیشا دیسانەوە معاملات نفوسیە هیە . و دیسانەوە فردیك تسجیل نکرابی بیەوی بچی بو حکومتیکی خارج پسابورطی نادرێتی و لە هیچ جیگایەکا حقوقی محفوظ نابی .

وجگە لەمانەیش شخصیك اگر خوی تسجیل نکردبی و لە دفاتر نفوسیەدا مقید نەبی هیچ معاملاتیکی

حکومتی وکو مناکحات طاپو ، التزام ، له محکمه‌دا دعوا کردن ، اشتراك انتخاب مبعوث وکلی معاملاتی تری بوناکری و ابی به واسطهٔ مقدورتی وله هموحقوقیك محروم ابی .

له بر امه استرحام اکین بوخاطری مانه‌کەی ابێش موجودیتیکی معلومه‌ی بزانری ولای هەو حکومتیك تحقق ومعلوم‌بی وله معاملاتی حکومتیدا محروم ونوشی جزا نه‌بی موافق اوامر حکومت لای مامورین مائده‌ی خویانو افراد مائه‌یان تسجیل بکن . ودیسانه‌وه به جدی تأمین اهالی اکین که ام معامله به بر عسکری نیه .

پاشماوه‌ی معاهده‌نامه تازه‌که‌ی بینی عراق و حکومت بریطانیا :

ماده ٥ ــ جلالت ملك عراق موافقت اکات که له وکالت جلالت ملك بریطانیاوه مندوبیکی سامی له‌عراقا به‌بی بو اوه‌ی که‌همو وقتیك له خصوص ترقی واقتصادیات ومسائل‌مشروعه‌وه که‌فتکر له کل حکومت عراقا بکات و تبلیغی حکومته‌که‌ی خوی بکات و بو تبلیغ و تماشا کردنی او مسائلانه‌ی که جلالت ملك بریطانیا تأثیریکی چاك تیا اینی بو خصوص ترقیات و مصلحت عراق ویا مخالف او تعهداته‌بی که له‌کل یکتریدا کردوبانه .

٦ ــ جلالت ملك عراق تعهد اکات له حالیکا که عراق قابلیت قبول‌کردنی بی همو اتفاق دولی ایستا قبول بکات ، اوانه‌ی له مستقبلا له خصوص تجارت مخدرات ، تجارت صلاح و ذخیره و عبد حبس و منال فروشتن ومساوات له تجارت و حریتی بحری‌دا و پوسته و تلغراف ، بی تل ، پوسته‌ی هوائی و حمایه‌ی صنایع بشرطیك که موافقتی عصبة الامم له‌سربی قبول بکا و جلالت ملك عراق چکی لانه تعهد اکات به تنفیذی مواد ام وثیقانه‌ی خواره‌وه که علاقه‌ی هیه به دولتی عراقه‌وه ایمش : عهد عصبة الامم ، معاهدهٔ لوزان ، معاهدهٔ فرانسه و انکاره له خصوص حدوده‌وه و معاهدهٔ (سان ریمو) له خصوص نوته کانه‌وه .

٧ ــ جلالت ملك عراق تعهد اکات به‌قدر اونده‌ی که احوال اجتماعی ، دینی و غیره مساعده بکات و اشتراك بکات له‌خصوص تنفیذ همو تدابیریکی عمومیه‌وه که جمعیت عصبة الامم قراری ادا له خصوص مکافحه‌ی امراض نباتیه و حیوانیه‌وه .

٨ ــ جلالت ملك بریطانیا تأییده او وعده‌ی اکره‌وی که ترشیحی عراق بکات بو اوه‌ی که‌له‌سال ١٩٣٢ دا داخل عصبة الامم‌بی بشرطی عراق وکو ایستا دائما برو ترقی بروات .

٩ ــ لازمه له عراقا هیچ تفضیلی شخصیك به سرشخصیکی‌ترا نکری لو شخصانه‌ی که آهی‌دولتیکن له دولته‌کانی که داخل عصبة الاممن و یاخود منسوبی دولتیك‌بی که جلالت ملك عراق موافقتی کردبی به معاهده‌یکه‌وه که اگر عضویك‌بی له عصبة الاممدا بو نوعه استفاده له حقوقی‌خوی اکات ، و او شرکتانه‌ش که به موافق قانونی او دولتانه تشکیل کرابی که ایمش شمولی به سر تجارت ، فلاحة ، ضرائب ، صنعت و معاملهٔ مراکب ، تجاریه ، طیاره ، به پی اومعاهده‌یه هروها فرقیك و تفضیلیك نابی بی له اشیای تجارت صادره و وارده لوه‌وه و یا بواو دولتانه‌ی که بحثیان کرد .

١٠ ــ جلالت ملك بریطانیا تعهد اکا که له‌سر رغبت ملك عراق حمایه‌ی او عراقیانه بکات که‌له ولاتی اجنبین و ممثلی عراقی تیا نیه .

١١ ــ لم معاهده‌یه‌دا هیچ شیئك نیه که‌تعرض عقود محرره‌ی بین حکومت عراق و مرطفین بریطانیا

بکات لازمــه ام عقوده و تو اتفاق مخصوص موظفین بریطانیا که له ٢٠ مارت ٩٢٤دا عقد کراوه اعتباری پی بکری .

١٢ ــ له بین طرفین متعاقدین‌دا بجیا اتفاقیه‌یکی مالی بو تسویه‌ی علاقات مالیه عقد اکری و او اتفاق جیگای اتفاقیه‌ی مالی ٢٥ مارت ٩٢٤ اکری وله‌م تاریخه‌وه اتفاق مذکور نه‌ ‌پی دیت .

١٣ ــ له‌بین طرفین متعاقدین‌دا بو تسویه‌ی امور حربی اتفاقیك عقد اکری و امه‌یش جیگای اتفاق حربی تاریخ ٢٥ مارت ٩٢٤ اکری .

١٤ ــ حالات مالت حربی تمهد اکا بو تنفیذی اتفاق عدلی که له‌تاریخ ٢٥ مارت ٩٢٤ دا عقد کراوه .

١٥ ــ هر اختلافیك که له بین طرفین متعاقدین‌دا له تفسیری مواد معاهده تازه‌که دروست ببی بو حل ام اختلافه به پی مادهٔ ١٤ معاهده‌ی جمعیت اقوام عرض محکمهٔ عدلی دولی اکری اگر له حالیکا له‌بین نسخه‌ی انگلیزی وعربی‌که‌ی‌دا اختلافیك واقع بی به نسخه انگلیزی‌که عمل اکری .

١٦ ــ ام معاهده‌یه له پاش امه که بموجب تقالید دستوریه بین مملکت طرفین وتبادل امضای طرفین عملی پی اکری واگر احوال اقتضای کرد دوباره تنقیح اکری وامیش له وقتیکا که به پی ماده‌ی (٨) ام معاهده‌یه که عراق داخل به عصبة الامم بی .

وام معاهده‌یه مرعی الاجرا یه له‌جی او دو معاهده‌یه‌ی که له طرف هر دولاوه له بغداد له ١٠ تشرین اول ٩٢٢ وله ١٣ کانون ثانی ٩٢٦ دا عقد وامضا کراوه .

وله‌بر اوه او دو معاهده‌یه‌ی تر به ملغا عد اکری وبه پی ام دو معاهده تازه‌یه عمل اکری که له طرف هر دو لاوه امضا کراوه .

ام معاهده‌یه له لندن له ١٤ کانون اول ٩٢٧ دا دو صورت یکیکی به انگلیزی ویکیکی بعربی نوسراوه .

جعفر العسکری :   اورمس جوور

***

بو اداره‌خانه‌ی ژیان خوشه ویستی قوم کورد !

لطفاً ام چند کلمه معروضاتم له غزته که تاندا بو درج بفرمون :

بنده تحصیلداری چمچمالم ، تکالیفی سند کفالتیان لی کردم چونکه له لوای کرکوك و سلیمانیدا غریب بوم مجبوراً چوم بو سلیمانی ، التجام به اشراف و حمیتمند انی اوی کرد ، حقیقتاً فوق التصور خدمت و انسانیتی که له مامورین ، اشراف و اهالی او لوایه‌م دی به قلم و نوسین تصور ناکری باخصوص غریب و نشرپروریتی حضرت عالی حمه اغای عبد الرحمن اغا که بو به کفیلم و ام انسانیته‌ی درحق به بنده فرمو ابدیاً له فکرم ناچیته‌وه و هتا مردن عموماً مقابل به اهالی ام لوایه و خصوصاً به حضرت عالی حمه اغا تشکرات علنیم تقدیم اکم و هتا مردن منتداری ام لطفه‌یانم هر بژین ملت غریب و انسان پرور .   تحصیلدار

عبد الرزاق

کلامی محترم انیری‌یه که مدحی اوستا بشیری کردوه که پیاویکی ملتپروری کورده له بغداد .

شاعریکمان لی پیا بو تازه ملت مژده‌یه
باغ باغ گوله شمقاری کیو وهرده‌یه
چاوی پیاوانی کامت رون کرد دلان خوشه بتو
ای بشیری خوش خبر ام مژده‌یه خوش مژده‌یه
ماروت وطاقه به‌دست ابری زمانیشت غزل
پیربتی هر وابه وهتا مردی کار وکرده‌یه

کارکر وزانا که توشی دردی کل بن چند خوشه
کارکریشمان خوا شکربی‌مبتلای ام دردەیه
ای انیری دم به دم شاعر له ملت زیاد ابی
حاجی عبدالقادری کوبی وەلی سر کردەیه

انیری

هوال داخلی :

له کورەتر ینی خاندان رواندوز و مندوب پیشوی هولیر جناب اسماعیل بك کورەزای عبد الله پاشای رواندزی اجارە عضا بوچاوپیکوتنی‌ام‌لوایه و مامورین و اشراف ، روژی ۲۱ مانك تشریفی‌هینایه ایرە له‌دوای روژی عودتی فرموەوە ، موی الیه تبرعا به پنجا روپیه معاونتی کردوه که صرفی اوطلبه امیانه بکریت که له مکتب زانستی‌دا اخوینن .

انسانیت و اخلاق حسنه و ملیتپروریتی ام ذاته محترمه له‌هەو کوردیکه وە معلومه . خوا هر بیژینی بو ام ملته وداٸما تمنای سعادتی اکین . ژیان

بو هەو لواکان

به پی خبرانیکی مکرر وا معلوم بوه که زور له اهالی له‌بر بعضی اسباب خویان تسجیل نکردوه و لازم به بیان ناکات که له‌پاش ختام تسجیل عام و بلاوبونەوەی کومەلی تسجیل ، هەر له‌نوی قید نفوس معاینه اکری اوانەی که خویان تسجیل نکردوه احتیاج به استدعادان و بیان اسباب تسجیل نەبونیان و وەرکرتنی رانق له‌مختار یا کوخای دی و نواحی که تصدیق اسباب تأخیریه بکات و به تحقیقات عمومیه له مجلس بلدیه و تقدیری له‌مجلس اداره ، خلاصه زور معاملات وەها که نەبیته سبب مصرفیکی زور و اذیت فوق العاده ترشی ابی .

و به پی مادەی پازدەهم قانون تسجیل نفوس عام هەرکس پاش ختام‌تسجیل عام دفتر جنسیتی نەنی و ارائەی نکات له هیچ دواٸریکی حکومتیدا هیچ نوعه

معاملاتیکی رسمیەی بو ترویج ناکری .

مدیریت عام نفوس

له داٸرۂ طاپووە :

اعلان

خانویك که‌له‌کرەکی ملکندی و قەوعادودی شمالا به طریق عام وشمال شرق طریق خاص‌به‌شرق جنوبی بەخانوی ۲۵ — ۳۰ تسلسل ۳۹۳ که عاٸدە بەدرویش پیروت کوری فق احمد و بەخانوی ۳۱ — ۳۰ تسلسل ۳۹٦ که عاٸدە به ملا کریم کوری معروف چاوش و جنوب وغرب چندبی به خانوی ۲۹ — ۳۰ تسلسل ۳۹۵ که عاٸدە به رحیم کوری امین ونومرەوی ۲۷ — ۳۰ وتسلسل ۳۹٤ به نادی رحیم کوری امینەوە مجددا قیدی طاپو اکریت هر کس ادعایکی هیه له ۲ شباط ۹۲۸ وە حتا ۳۰ روژیتر به اوراق ومستمسکات قانونیەوە مراجعت به داٸرۂ طاپو بکات اول جار اعلان کرا .

اعلان

خانویك که له کرەکی کانی اسکان واقع ومحدودە شرقا به طریق عام غربا بەخانوی تسلسل ٤۲٦ که‌عاٸدی صاحب ملکە وشمالی به طریق عام وبەخانوی ۲ — ۱۵۲ تسلسل ٤۲۱ که‌عاٸدی ملامحمدسیدەکی ەو جنوبی به عرصۂ ٦ — ۱۵۲ تسلسل ٤۲۳ که عاٸدی ورثۂ ملا سعید ومن کونی ۲۳ — ۹ تسلسل ۱۰ که‌مشهورە بەمن کونی قایشەکان . ونومرەوی ٤ — ۱۵۲ تسلسل ٤۲۲ وە بناوی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی‌یەوە مجددا قیدی طاپو اکریت هر کس حقکی لو خانوەدا هیه حتا ۳۰ روژیتر به اوراق ومستمسکات قانونیەوە مراجعت به داٸرۂ طاپو بکات اول جار اعلان کرا .

مطبعۂ بلدیۂ سلیمانی .

بو همو شتیك

مخابرات : بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە : لە بنای بلدیەدایە

مدیر : سلیمانی زیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بە شش مانك سە

سالیك شش روپیەیەدا

بو دەرەوە بلی ابونە

حوت روپە و نیوە

٦ مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنەدەسیریت

یکی بە آنەیکە

همو شتیك انوسی هفتەی جاریك دەردەچی غزەتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (پنجشنبه) ١٨ شعبان ١٣٤٦ ٩ شباط ١٩٢٨

قصەی حق ولەو رقیش بی نابی کس پی ناخوش بی

وکو تماشا اکم و ابینم لە سلیمانی ولە خارج زور کس وانواعی انسان خوی حاضر کردوە وتشبثات اکن بو اوە کە بین بە مبعوث .

ام ذواتانەش قسەیکان بەبی مسئولیت مقابل بە ملت خوا کردونی بە مبعوث وبەقد مبعونی کە بو ملق خوی صرف حمیت وغیرتی کردبی حرمت وشرف واملاك وثروتیان هیە ولە انظر عمومدا زور بە اعتبار ونفوذن لاکن مع التأسف چونکی لەویش تحصیل مکتب لم محیطەدا مهم ومطلب نەبوە باخصوص بوپیاویك کە صاحب ثروت وملاك بوبی دلی نەهاتوە اولادلە خوی دور بخاتەوە وبنیریتە مکتب وزیاتر مغرور بە ثروت واملاك واعتباری اولادی لە تحصیل مکتب ومکاتب عالی محروم کردوە هر تنها بە حجرەکانی محلە اکتفای کردوە وبە سایەی شرف واملاکیانەوە بەحرمت ژیاون وایستاایش لە نظر اهالیدا اوشرف وحرمتە باقیە فقط چونکە لە مکاتب عالیدا تحصیلیان نیە ام وظیفە مهمەیان پی ناکری هرتیا محجوب ابن . چونکە امرو وظیفە نیە کە لە وظیفەی مبعوثی مهمتر بی وکو وظیفەی تر نیە هر مقابل بە شخصیك محجوب بی . محجوبی مبعوثی مقابل بە ملتیکە مبعوث مقتدر وزبان زان وعالم وصاحب وجدان وبە حمیت بی ملتیك برز اکاتەوە و ولاتیك معمور وآوەدان اکات خوا نکردە عکس امەبی ملتیك دوا اخات و ولاتیك ویران اکات وخوشی وزیل وبی حرمت ابی .

کوابو یکی لە همو خصوصیکەوە خوی لایق نەبینی و نەزانی لم وظیفەیەدا محجوب نابی نابی و حیفە تشبث بم وظیفەیە بکات و اوبالی ملتیك بخاتە استوی خوی و اعتباری خوی لای ملتە کە محو بکاتەوە ، بعضیکی تر هن کە خویشیان ابزنن ام وظیفەیەیان پی ایفا ناکری وناشبن بە مبعوث یکی منفعتی ذاتی سوقیان اکات تشبث بو ام بارە قورصە اکن ، امانەش دو کلمە خویندنی مکتب ابتدائی . ویاخود چند روزیك لە مأموریتدا مستخدم بون ، چوار کلمە فیر بون سوق ام تشبثەی کردون ، مبعوثی هر تنها بە خویندن و خویندەواریش تواو نابی ، نابی لە بربی مأموریتی و یاخود بو ترقی مأموریت ام تشبثە بکات ، مبعوث ،

ابی ملت پرور بی ، صاحب اخلاق وجدان و رحم بی ، عالم و زبان زان بی ، موقعی اجتماعی لای ملته‌ گه‌ی بی ، منفعت پرست نه‌بی ، له احتیاجات ملت چاو نه‌پوشی ، به ثبات بی ، روحی خوی فدای منفعتی ملت بکات و بتوانی مجادله له گل او پیاوه تحصیلدیدانه بکات که لو مجلسه‌دا مجادله و سعی بو وطنی خویان ئه‌کن چونکه همو ایزانین لو مجلسه‌دا حیات و ممات بش اگری هرملتیك میبعوثی چاکی بی برحیات ابی ، عکس چاك بی مردن یشیتی ،

انجا کوابو حیفه کوهر دوراندن ، رجا ئه‌کم اسر ایوه فرضه بم نفوذ و حرمته‌وه سعی بکن و تشویری ایمه ماتان بکن تا به‌عموم پیاوی لایق ، تجربه دیده و ارباب خوی بدوزینه‌وه که ام باره گرانه بدەین بسریانا ، ام قصانەم به‌بی ادبی عد مکن ، و الله کسم نیه چاوی له مبعوثی بی و خویشم له‌ایوه نالایق تر ،

(حق بیژی قصه ره‌ق)

بو ادارەخانەی خوشه‌ویستی غزته‌ی ژیان ؛

لطفاً ام چند کلمه‌یەم له ستونیکی غزته‌کتانا بو درج بفرمون :

دائر به فسخی مجلس مبعوثان و انتخاباتیکی تازه‌له ژماره «۹۹»ی غزته‌ی ژیاندا بیاناتیکی وزارة داخلیەم خویندەوه و بو ام خصوصه نوسینی ام چند کلمه‌یەم به واجب زانی :

معلوم همومانه مقدرات بیست هزار کس به‌دست مندو بیکه‌وه‌یه ، و همو مسائل که ئه‌بی به واسطه‌ی ترقی و تعالی ملت لازمه مندوبه‌کانی اکمالی بکن حاصلی عموم مقدرات لوانك وابسته‌ی سعی و همت وکیله کانیتی و له همو خصوصیکا وه وکیله کان مسئولن و ایستا پش هزاران مسائل مهمه‌مان له پیشه‌وه‌یه که بو حل و فصلی تودیع مجلس مبعوثان اگریت ، هر ملته به قدر خوی به واسطه‌ی جهد و تی کوشینی وکیله کانیه‌وه تکامل و ترقی کرد ، امرو ایمه دواکوتوی همو لواکانی مرانین همو ایزانین که وکیلیك عالم نبی و اقتداری همو مداله و تیکوشینی نه‌بی ناتوانی ملت به تواوی تمثیل بکات ، مدافعه‌ی بکات و نواقصاتی اکمال بکات ، کواته ایمش بو اوەی بچینه ریزه‌ی مستفیدانه‌وه تکا له ملت ئه‌کم کسانیك هلبژیرن که حائزی همو نوعه اقتداریك بن که بتوانن بتواوی مدافعه‌ی ملت بکن و نواقصاتی اکمال بکن دیسانه‌وه رجا له منتخبه کانمان اکین و اویالی ام ملته مظلومه‌یان به استوبی کسانی انتخاب بکن که بتوانی حقوق ملت و وطن محافظه بکات و ایمیش بخاته ریزه دراوسیکانمانه‌وه صاحب عشیرت ، پاره‌دار و مأمور مطلوب نیه تحصیل دیده‌یکی دیپلوماتیك یعنی مأذون حقوق که واقفی اموری خارج و داخل و به لسان عربیش متکلم و مجرب الاطوار بیت انتخاب بکن که له‌سیاست دنیا و حکومته که خبردار بیت مطلوبه ، رجا ئه‌کین صرف نظر لوانه بفرمون که حائز صفات مذکوره نه‌بن موجب تشکر ملته ،

سلیمانی · حاجی حسین اغا طه زاده
محمد

الطباعات کوژه

شاخ رنگاو رنت کویژه باعثی کیف و سرور
هردمەی برگی پوشی گاه سبی گاه سوز و سور
وصف قوم کورد اکی تو بم همو رنگانه‌وه
رنك سورت شاهده بو کورد که قومیکن جسور
برك بی کرد وسپیشت ظاهرا هارار اکا
قوم کورد داصاف وپاکن مابکن بی قصور
برك سوزیشت الی ام خاکه هر شینه بی به

پڕ لە دغل ودان وکاڵ سەر بە رزق ویر لەنور
ای وطن شایان فخری و اجبە مدحت بکەم
دارو بردت چشن توەس ﺷﺒﺎﻭ خوات ولکەبلور
فائق بی کس

هەواڵی دەرەوە :

زیارت ملك و ملکەی افغان بو پارس و برلین

لە مدت اقامتیانا لە پارس جلالت ملك امان الله خان افغان لە سەر فراش ناپوایون و ملکەیش لەسەر وخە خواب ماری انطوان انون . ئالین هەر لە ایستا وەلە برلیندا خریکی استحضارات و استقبالیکی پر دبدبەن بو ملك و ملکەی افغان .

نەهیشتنی سلاح

وزیر خارجیەی فرانسە تصویب اقتراح وزیرخارجیەی امریقای نکردوە لەخصوص عقدی محالفات لە بینی دولتە گورەکاندا بو نەهیشتنی حرب .

بولشەویکەکانی تورك

لندن — نهایت محاکەی بولشویکەکانی ناو تورك هات نسم اعظمیان تبرئە و بعضیکیشیان بو مدتیکی کم بە حبس محکوم کراون .

مسئلەی وزیر بحریەی تورك

لندن — هیئت تحقیقیە بە اجماع ارا قراری اتهام وزیر بحر بە احسان بکی داوە کە مظنون بەورگرتنی برتیلیکی زور لە مسئلەی تعمیری واپوری (یاووز) دا .

تبرعات ملك افغان

پارس — جلالت ملك افغان لە پارسا هزار لیرەی تبرع کردوە کە بەسەر فقیر وهژارانی پارسدا دابەش کری .

هندستان ولجنة تحقیقات انکلیز

برلین — مخابر غزەی « فازیت جنرال المانیە » بو غزنەکەی نوسیویتی کە زور محتملە لەگەل مواصلت لجنة تحقیقات انکلیز بو هندستان لەویدا بعضی حادثات مهم رو بدا لە قونفرەیکدا کە جمعیات هندی لە شاری (نیارس) دا عقدیان کردوە قراریان داوە کە روزی وصولی لجنەکە لە هەمو شارە گورەکانی هندا ترك اشغال بکرێ و اعتصابیکی عمومی دستی پی بکرێ .

هەواڵی داخلی :

قاتل کولونیل لجمن

بغداد — محکمة کبرای بغداد قراری داوە بە اعدامی الشیخ ضاری المحمودی قاتل کولونیل لجمن فقط هیئت حاکە بە اجماع آرا حکم اعدامەکیان تبدیل کردوە بە حبس مؤبد . و ایوارە وفاتی کرد .

بە مناسبتی اوەوە کە اوطاپورەلوی آثوریەی کە سالیکە ابرە بون رویشتن لەجی اوان روزی شەش ام مانگە فوج رابعی جیشی عراق لە بغداوە مواصلتی ابرەیان کرد .

روزی ٣١ — ١ — ٢٨ بە مناسبتی جژنی نهضە و ثورة عربیەوە بلدیة سلیمانی لە چاپخانەکەی بلدیەدعوەتیکی چای کرد بو عموم مامورین و اشراف سلیمانی .

دائرة تلغراف وتلفونی عراق خریکە لەم بینەدا شعبەیکی تلفون لە سلیمانیدا کشاد بکات وعموم دائرەکان بە تلفون ربط بکات بەیەکتریەوە .

جناب احمد بك حمە صالح مبعوث سابق دو ٣ روژ لەمەوپیش لە بغداوە تشریفی هینایە سلیمانی .

هاتن

جناب احمد نوری افندی مدیر پوسته وتلغراف کرکوك پینج روژ لەمویش مأذونا تشریفی هیناوەتە سلیمانی . عرض بخیرهاتنی ام‌همشهری‌یە خوشەویستە مان اکین .

اعلان

له دائرۂمالیه مانکی بەنود روپیه کاتبیك رضریبة الاملاك پیوسته . روژ یکشمه ۱۲ شباط بوامندرجة اقتدار وشرائطقانو نه طالبین تحقق پی بکری امتحان اجرا اکری . اوی طالبه لەیوم مذکوردا مراجعت به دائرۂ محاسبه بکات .

منصرف سلیمانیه

له دائرۂ طاپووه :

اعلان

خانویك كه له کرەکی کانی اسکان و مه وعاددە شرقا به طریق عام غربا بەخانوی تسلسل ٤٢٦ کەعائدی صاحب ملکه وشمالی به طریق عام و به خانوی ۲ — ۱۵۲ تسلسل ٤٢١ کەعائدی ملامحمدسینەکی یەوجنوبی به عرصۂ ٦ — ۱۵۲ تسلسل ٤٢٣ که عائدی ورثۂ ملا سعید ومزکوتی ۲۳ — ۹ تسلسل ۱۰ کەمشهورە بەمزکوتی قامیشەکان . ونومروی ٤ — ۱۵۲ تسلسل ٤٢٢ وە بناوی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی‌یەوە مجددا یدی طاپو اکریت هر کس حقیکی لوخانوەدا هیه هتا ۳۰ روژیتر به اوراق ومستمسکات قانونیه وه مراجعت به دائرۂ طاپو بکات دوم جار اعلان کرا .

اعلان

خانو یك كەله کرەکی ملکندی واقعه و محدودە شرقا به خانوی ٥ — ۳۳ تسلسل ٤٤٤ که عائدی حمه اغا کوری عبدالله اغا و بە۲ — ۸ تسلسل ۱۲٦ کەعائدی میرزا فرج کوری حاجی شریف وشمالا وغربا به طریق عام و جنوبا به خانوی ۳۷ — ٤ تسلسل ۱۱۳ که سابقا عائدی حمه اغا بوه امرو هینی ورثەی شیخ عارف کوری شیخ احمده و به خانوی ۲ — ۸ تسلسل ۱۲٦ کەعائدی میرزا فرج کوری حاجی شریفه و نومروی ٥۳ — ٤ و تسلسلی ۱۲ یه و بناوی حسن کوری عثمان اغاوه بتاریخ مایس ۹۸ و ژماره ۸۹ له یوقلمەی محققما مقیده له براوۂ اوقیده اعتیاد یناکریت سرلەنوی‌مما له مجددی بناوی توفیق اغا و عبد الله اغا کورانی حسن اغاوه اکریت هر کس ادعایکی هیه له تاریخ ٤ شباط ۹۲۸ەوه هتا سی — ۳۰ روژیتر بەاوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرۂ طاپو بکات بو اکاوری اول جار اعلان کرا .

اعلان

خانو یك كەله کرەکی کانی اسکان واقعه و محدود شرقا بەعرصەی ٤ — ۱۵۲ تسلسل ٤٢٧ که عائده بەصاحب ملك و به ۲٤ — ۱۵۲ تسلسل ٤٢١ که عائده به ملا محمد سینەکی و به مزکوت ۲۳ — ۹ تسلسل ۱ که مشهوره به مزکوتی قامیشەکان و شمال شرقی به طریق عام و بەعرصه تسلسل ٦١٤ که عائده به حکومت و غرب شمالی بعرصەی تسلسل ٦١٤ که عائدی حکومتە و به عرصەی تسلسل ۱ که عائدی حاجی ملا محی الدین و شرکایتی جنوب و جنوب شرقی به طریق خاص و بەخانوی ۱۷ — ۹ و تسلسل ۹ که عائدی وقفی مزکوتی ۲۳ — ۹ تسلسل ۱۰ که مشهورە بەمزکوتی قامیشەکان و نومروی ۱۵۳ تسلسلی ٤٢٦ بناوی شیخ محمد افندی و امینه و رابعه اولاد شیخ مصطفی‌وەمجددا قیدی طاپو اکریت هر کس ادعایکی هیه له ۲ شباط ۹۲۸ەوه هتا سی — ۳۰ روژیتر به اوراق مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرۂ طاپو بکات اول جار اعلان کرا .

مطبعۂ بلدیۂ سلیمانیه .

سال ـ ۳ ژماره ـ ۱۰۲ (ژیان) پوله ـ ۱

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره‌خانه‌وه اکری

§

اداره‌خانه : له بنای لدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به انه‌یکه

کریار

به شش مانك سه

سالیك شش روپیه‌دها

بو دروه یل ابونه

حوت روپیه و نیوه

۶ مانك کمتر ابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ۶ انه‌دمینریت

یکی به انه‌یکه

همو شتیك انوسی هفته‌ی جاریك دردچی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ تأسیس ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ (پنجشمه) ۲۵ شعبان ۱۳٤٦ ۱۶ شباط ۱۹۲۸

وزارة تازه

امسال به‌نظر تاریخ سیاسی عراقه‌وه سالیکی مستثنا و مهم بو له لایکه‌وه اعضای وزارتی سابقه به کمال گرمی و جدیت خریکی مفاوضه بون له لندن ، له‌م لایشه‌وه به عین گرمی و حرارت روح معارضه له‌زیادبوتابو ، له سریکه‌وه فعالیت و مجاهدات وفد عراقی تقدیر اکرا ، له طرفیکی که‌وه به‌شدت تنقید و مواخذه اکرا ، خلاصه له‌م بحرانه‌دا رؤسای سیاست ریکای خویان وون کرد سیاست داخلیه‌یان کاملا و یا تقریبا له بیر چوه‌وه ، نهایت له هوایکی وا پر فرطنه‌دا قابینه‌ی تازه تشکلی کرد.

امینم هروکو من همو فردیکی کورد که خبری‌زانی جناب فخامتماب حضرت عبد المحسن بك السعدون تشکیلی وزارة اکات زور کیف خوش بو ، چونکه اول داخلکری وزیر کورد به قابینه‌ی عراق حضرت عبد المحسن بك بو ، له‌بر اوه ایمه له همو خصوصیك و حقو قیکه‌وه اهلی کوردمان بو ذاته محترمه هیه ، غیری‌امیش همو کس ایزانی که‌فخامتی له‌همو کسی زیاتر له‌سرامدان اشراف عراقه و انجب نجبای ملت تجربه‌ی عربه ، طبیعی ذاتیکی وا نجیب و داهی همو وقتیك گرم و سخای ابی ، و حقیقتا جزئی تأملیك له لیسته‌ی وزارت تازه

بکری معلوم ابی که اقلیات عراق هر یکه له صورتی شخصی و یا در شخصا بجسمی گردوه و به‌کمال هیبت و وقار لسر کورسی وزارت دانیشتوه ، بکی قوم بدبخت کورد به نظر ام اقلیاته‌وه اکثریتیکی عظیمه تشکیل اکا و اکر موافق عدل و مساوات و به پی نفوس موجودة حرکت بکرابه حق اشغال سه ـــ ۳ کورسیان ابو ، مع الاسف سماحت بخشینی کورسیکیشمان له‌گل نکرا .

ایمه قوم کورد هیچ وقتیك نه‌مان ویستوه‌و ناماده‌وی حرکتیك که ذره بونی تفرقه و (جیایتی) تیابی بیکین فقط ایتین ایمه مقابل به خلوص و اعتمادمان له‌تنها کورسیکی وزارة محروم ابین .

له‌کل امیشدا که ام محرومیته و ام تجاوزی حقه به انتظار وعدالته‌وه مقابله اکین . یکی یکی له غزته‌کانی بغداد به صورت استهزا انوسی که کورسیکی وزارت بوبرا کورده‌کانمان هلکیراوه فقط فخامت عبد المحسن بك لشئوم له آیت (تسعة رهط یفسدون فی الارض) کردوه . ونابه‌وی وزارت نویم بدا به کس ویا به تعبیره اصح‌ی بیدا به کورد . نه‌کو افساد ارضی عراق بکن . سبحان الله اولا ذاتیکی نجیب

وقدردان و بێگەشتوی وکو فخامت محسن بك هیچ وقتیك فکریکی وای نکردوه ونایکات .

ثانیا ــ عاملی مشروطیت عراق هتا ایستا پنج یاووك ویا پینج وزارتی دی . لەمانە تنها دوانی اخیر کورسیکی کوردی تیدا بو . نازانم کامیك لەم پنجە بە صمیمیت وجدیتیکی وطنپروران، بومنافع ملك وملت تیکلچون . وچە خدمتیکی مهمیان بو امتەکیان کرد وچە اثریکی ترقی‌سیاسی، اجتماعی، اقتصادیان پیایشاندا ومفسد نوهم لی نیك‌دان . یاخود ائی رئی شخصیك برامبر بەوشی ونا قدومی هیئت کس چە تأثیریکی یی کە انساد ارضی عراق بکات .

ایمە بە ناوی سلامت وطنەوە آرزومان وایو کە هەمو عناصر مختلفەی عراق دست بدەنە یك ومتفق بن وریکای نشو ودرکوتنی بعضی قصە ونوسین نەدری کە پەیی بە سبب تفرقە وبرودت بین کورد وعرب .

ودیسان بە ناوی عدل ومساواتەوە آرزومان اکرە کە رئیس وزرای تازە لە تشکیلی قابینەکەیدا قوم کوردی بە اکثریت مهمەیەوە لە بیر نەچووایەوە وبەحاو کرمیکی سەدونی‌بەوە اویش وکو اقلیانەکانی‌تر نائل دو ویا کورسیك بکردایە .

هەوالی دەرەوە :

روسیە و ایران

طهران ــ روز ١ شباط ٩٢٨ لە طهرانا صورتی معاهدەنامەکەی بینی ایران و روسیە تبادل اکریت و بم مناسبتەوە وزارت خارجیەی ایران ایواری، او روژە دعوتیکی عموم موظفین سفارتی روسی کردوە .

مخابرە لە بین طهران و انقرەدا

طهران ــ لە برامە لە تجربەی مخابرەی بی‌تل لە بینی انقرە و طهرانا موفقیت احراز کراوە ، مدیریت عام پوستە و تلغراف ایران اعلانی کردوە کە لەمودوا بو انقرە تلغراف وەر اگیری .

قرض یونان

یونانیکان بو او قرضەی کە بە فائض لە خارج لە ویر قرارات عصبة لاممدا قرضی اکن،سنداتیان ادەریناوە و ام سنداتانە بای ٣٣٧٠٩٦٠ لیرەی انکلیزی لە بازاری لوندرەدا و ٦٠٠٠٠٠٠ هزار لیرەی لە ایطالیادا و حفدە ملیون دولاری لە امریقادا صرف اکری .

وزیر بحریەی تورك

استانبول ــ وا دراکەوی هیئت حاکە لە نتیجەی تدقیقاتا بوی معلوم بووکە وزیر بحریە احسان بك اخلاسیکی کورە کردوە ، بە شدت حکمی بسەرا دراوە و بە صر دوازە ضابطی تردا کە لە کورەتری ضابطان بحریەن .

مکتب یکان امریقا لە بروسە

استانبول ــ حکومت تورك امری داوە کە مکتب یکانی امریقای لە بروسە داخری ، لەمراوە معلمەکانیان یکەکان تشویق و اقناع اکن کە بین بە خرستیان و بە پروتستان

هوالی داخلی :

استعفای مزاحم پاچەچی

بغداد ــ او شایعەیەی لە بغداد بلاو بوتەوە کە کو یا ممثل عراق لە لوندرە مزاحم بك الپاچەچی خویکە استعفا بکات ، لە طرف،ومی الیە مزاحم بکەوە تکذیب کراوە ، الی طعیا نکری وام نیە .

وزارة معارف اجازە لە ژیر ریاست مستر سمیث مستشار معارفدا هیئتیکی تشکیل کردوە کە عبارتن لە طە بك الهاشمی وعبد الرزاق افندی مدیر معارف

منطقهٔ بغداد وطالب مشتاق افندی مدیر مدرسهٔ ثانوی بغداد . بو اوهٔ که منهاج تدریسات مکاتب ابتدائیه و ثانوی هر ئ تدقیق و تعدیل بکەن .

اجماره بواوه لەطرف اهالی لوای سلیمانیەوه انتخاب مکرین و بەبن بە مندوب موافق استدعایك كه تقدیمیان كردوه جنابان ناصق بك كوری علی پاشا كه دانیشتوی موصله . و احمد نوری افندی مدیر پوسته و تلغراف كركوك نامزد خو یانیان اعلان كردوه .

— [دوعا خوازی] —

به مناسبتی تحویلم بولوای دلیم ومفارقتم له دوست وهاوطنان عرض وداع له هر خوشه‌ویستان وتمنای موفقیت هموان اكم .

(سعید ادیب قزاز)

اعلان

لاحقهٔ تعمیم ژماره ۱۳۲ روز ۱۸ — ۱ — ۱۹۲۸

ام دائره‌یه .

لەمقامەوه و اقرار دراوه كەرسم پاس تفنك‌حسكه مارتین ، برازكوژ ، ماوزری كوره‌ی كون ، قپاقلی ، ورندل وسائر اونوعه سلاحانه كه له موده‌لی كون یك روپیه پسپیریت بم نوعه ایفای معامله لازمه .

منصرف سلیمانی

اعلان

ئه	روپیه	
	۲۵۰۰	مالوان
	۹۲۰	محمد اغا
	۱۳۰	كریژه

ام نهرانه كه لسروه نوسراون بم بدلانه خراونه

زر یی‌یه‌وه . اوی طالب مزایده‌یه مراجعت بەمجلس اداره ومحاسبهٔ لوا بكات .

متصرف سلیمانی

اعلان

بەپی قراریك كه بە ژماره ٨٤ و ٦ — ٢ — ٩٢٨ لەمجلس ادارهٔ لواوه صادر بوه لەنقطه‌ی محافظه‌ی حقوق خزینه‌وه بو مزایده و احالهٔ انهاره‌كانی قضای سلیمانی مدت مزایده تا ١ مارت و مدت احاله تا ١٥ امسانگه تمدید و كیفیت بو تصدیق عرض وزارت كراوه هر كسیك طالبه بوالتزام امانهرانه له میعاد معینه‌دامراجعت بكات بو اكاداری اعلان كرا .

متصرف سلیمانی

اعلان

ام دائره‌یه « ٤٨ » ایستر كه به‌كاری وكوب‌پولیس و حوالهٔ بیت مبایعه اكات اوانه‌ی كه هه‌یانه و ایفروشن پیش ختام مانكی مارت ٩٢٨ بیهیلن و مراجعت بهم دائره‌یه بكەن .

مدیر پولیس

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

لەمر رایور بیطر مانکی لەنقطه‌ی محافظه‌ی صحت عمومیه‌وه مجلس بلدیه قراری داوه هیچ قصابیك نابی له‌دوازده سعات بولاوه كوشت بهیلیته‌وه ویا به شو له حماما هلی‌بواسن و هیچ حمامچیكیش نابی مساعده بكا كه قصاب كوشت لەحمامه كیدا هل بواسی هر كس مخالف ام امر و اعلانه حركت بكا یه پی مادهٔ (۱۲۶) قانون عقوبات بغدادی تجزیه اكری بو اكاداری اعلان كرا .

—)§(—

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی .

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانویك كه له كرهكی ملكندی واقعه و محادهی شمالا به طریق عام وشمال شرقی طریق خاص وشرق جنوبی بهخانوی ٢٥ — ٣٠ تسلسل ٣٩٣ كه عائده بهدرویش پیروت كوری فتی احمد وبهخانوی ٣١ — ٣٠ تسلسل ٣٩٦ كه عائده به ملا كریم كوری معروف چاوشی و جنوب وغرب جنوبی به خانوی ٢٩ — ٣٠ تسلسل ٣٩٥ كه عائدهبه رحیم كوری امین ونومروی ٢٧ — ٣٠ وتسلسلی ٣٩٤ به ناوی رحیم كوری امینهوه مجددا قیدی طاپو كریت هر كس ادعایكی هیه له ٢ شباط ٩٢٨ وه هتا ٣٠ روژیتر به اوراق ومستمسكات قانونیه وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات دوم جار اعلان كرا .

اعلان

خانویك كه له كرهكی كانی اسكان و ... و محادده شرقا به طریق عام غربا بهخانوی تسلسل ٤٢٦ كه عائدی صاحب ملكه وشمالی به طریق عام وبه خانوی ٢ — ١٥٢ تسلسل ٤٢١ كه عائدی ملا محمد سیتهكیه وجنوبی به عرصهٔ ٦ — ١٥٢ تسلسل ٤٢٣ كه عائدی ورثهٔ ملا سعید ومزكوتی ٢٣ — ٩ تسلسل ١٠ كه مشهوره به مزكوتی قامیشهكان . ونومروی ٤ — ١٥٢ تسلسل ٤٢٢ وه بناوی شیخ محمد افندی كوری شیخ مصطفی افندیهوه مجددا قیدی طاپو اكریت هر كس حقیكی لو خانووهدا هیه هتا ٣٠ روژیتر به اوراق ومستمسكات قانونیه وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات سیم جار اعلان كرا .

اعلان

خانویك كه له كرهكی ملكندی واقعه و محدوده شرقاً به خانوی ٥ — ٣٣ تسلسل ٤٤٤ كه عائدی حمه اغا كوری عبدالله اغا و به ٢٧ — ٨ تسلسل ١٢٦ كه عائدی میرزا فرج كوری حاجی شریف و شمالا و غربا به طریق عام و جنوبا به خانوی ٢٧ — ٤ تسلسل ١٢٣ كه سابقا عائدی حمه اغا بووه امرو هینی ورثهی شیخ عارف كوری شیخ احمده و به خانوی ٢ — ٨ تسلسل ١٢٦ كه عائدی میرزا فرج كوری حاجی شریفه و نومروی ٣٥ — ٤ و تسلسلی ١٢ به و بناوی حسن كوری عثمان اغاوه بتاریخ مایس ٩٨ و ژماره ٨٩ له بوقلمهی محققتما مقیده له براوهٔ ارقیده اعتماد بی ناكریت مسرلهنوی معاملهٔ مجددی بناوی توفیق اغا و عبد الله اغا كورانی حسن اغاوه اكریت هر كس ادعایكی هیه له تاریخ ٤ شباط ٩٢٨ وه هتا مى — ٣٠ روژیتر بهاوراق و مستمسكات قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات یو اكا.وی دوم جار اعلان كرا .

اعلان

خانو یك كه له كرهكی كانی اسكان واقعه و محادده شرقا به عرصهی ٤ — ١٥٢ تسلسل ٤٢٢ كه عائده بهصاحب ملك و به ٢٧ — ١٥٢ تسلسل ٤٢١ كه عائده به ملا محمد سیتهكی و به مزكوت ٢٣ — ٩ تسلسل ١٠ كه مشهوره به مزكوتی قامیشهكان و شمال شرقی به طریق عام و به عرصه تسلسل ٦١٤ كه عائده به حكومت و غرب شمالی بهعرصهی تسلسل ٦١٤ كه عائدی حكومته و به عرصهی تسلسل ١ كه عائدی حاجی ملا محی لدین و شركایتی جنوب و جنوب شرقی به طریق خاص و به خانوی ١٧ — ٩ و تسلسل ٩ كه عائدی وقفی مزكوتی ٢٣ — ٩ تسلسل ١٠ كه مشهوره به مزكوتی قامیشهكان و نومروی ١٥٣ تسلسلی ٤٣٦ بناوی شیخ محمد افندی و امینه و رابعه اولاد شیخ مصطفی وه مجددا قیدی طاپو اكریت هر كس ادعایكی هیه له ٢ شباط ٩٢٨ وه هتا مى — ٣٠ روژیتر به اوراق مستمسكات قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات دوم جار اعلان كرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

بو همو شتیك

مخابرات : به ناوی اداره‌خانه‌وه اکری

§

اداره‌خانه : له بنای لدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

ئکرباو

به شش مانك مه

سالیك شش روپیه

بو دره‌وه دل ابونه

حوت روپه و نیوه

٦ مانك کمتر ابونه قید ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه‌ده‌سپیریت

یکی به انه‌یکه

هو شتیك انوسی هفته‌ی جاریك دره‌چی غزنه‌یکی کوردیه

یکی به انه‌یکه

تاریخ نشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ (پنجشمه) ٢ رمضان ١٣٤٦ ٢٣ شباط ١٩٢٨

خطابیکه مقابل به همو ملت کورد :

ایوه همو ایزانن به پی قرار عصبة الامم امرو ایمه له کل حکومت عراقا ازین و همو مقدراتیکمان له کل اواناپه ، له‌همو شتیك زیاتر سبب والتی ترقی و تعالی ماتیك قوانین و نظامات حکومته‌که یه یعنی ترقی ملتیك له کل قوانین حکومته‌که یا مبسوطا متناسبه ، باش‌بی ابی به واسطه‌ی ترقی ملته‌که ، خراپ‌بی ملته‌که دوا اخات و محوی اکاته‌وه ، و همو یش ایزانین ام قوانین و نظامانه هموی بو تدقیق و اصلاح و تصدیق تودیعی مجلس مبعوثان اکری . طبیعی اوسا همو مبعوثیك له کل قابلیت ملیه‌ی و وضعی ارضی لواکه یدا مقایسه‌ی اکات اگر بو ترقی و پیشکوتنی لواکه مفید بو تصدیق و الا به اعتراضیکی معقول هتا ابی به سببی ترقی لواکه‌ی بو اصلاحی هول ادا . انجا کوا بو بوام جیکایه پیاوی فعال مقتدر ، وطنپرور و ملت خوشه‌ویست به عمل دی ، امرو لواکانی کورد دوا کوتوی همو عراقه ، امیش به واسطه‌ی مبعوثه‌کانمانه‌وه‌بو . چونکه او مبعوثانه‌ی که له‌اول دوره‌دا انتخابمان کردن هموی تا فقط به اکثریت هیچ اوصافیکی مبعوثیان تیا نه‌بو ، پیاوی او مجلسه نبون هر یکیاز ، منفعتی خصوصی خویان منفعتی عمومی ملته‌که‌یان واز لی‌هینابو ، بو خاطری خویان کوره‌یه‌ین هریکه انتسابی کردبو به یکی له وزیره‌کان و پیاوه به دسته‌کانی‌تره‌وه ، عادتا وکو مادونیکی اوان تابعی همو افکار و اوامریان بون هتا نتیجه وا دراپان‌خستین و له همو اسبابیکی ترقی محرومیان کردین .

انجا مادام خو امانه‌مان زانی له‌وانه‌وه تجربه‌یکی باشمان‌دی . لازمه عقلمان بیته‌وه سر ، همو اهالی لوایك به جدی تی‌بکوشین که بو ام جیکایه پیاوی باش فعال مقتدر ، ملتپرور و وطن خوشه‌ویست انتخاب بکین چونکه ایتر امه بو حیات و استقبالیکی چوار سالیه خدا نخواسته ایتر اگر لهم حالیش زیاتر دوا بکه‌وین جبر ما فاتی قابل نابی و پشیمانی فائده ناکات ، ایتر خوتانو غیرتتان ، (حب الوطن من الایمان) ابی به دل و به کیان بو وطنه‌کان هول بده‌ین .

خبرالی دره‌وه :

معاهدهٔ بین فرانسه و امریقا

روپتر ١٢ — ٢ — ٢٨

واشنطون — امرو معاهدهٔ تحکیم و صداقت بین

فرانسه و امریقا امضا کراوه . وما له‌که‌ی لم بینه‌دا نشر اکری .

له‌ بر اوه‌مسیو بریاند‌عوتیکی مسیو (میرون‌هریك) امریقای کردوه

له‌مکتبیك کالکته‌دا له‌ بین طلبه‌کانا شر بوه

لندن — له‌ سر معلوماتیك که‌ له‌ کالکوته‌وه ورکیراوه غزته‌ تیمس الی له‌ مکتبیکی کالکوته‌دا له‌ بین طلبه‌کانا شریکی کوره بوه . حکومت مجبور بوه به‌ قوهٔ پولیسیه مداخله‌ و فصلی کردوه . نتیجه دو طلبه‌ کوژراوه و ۱۷ طلبه‌یش بریندار بوه .

معاهده له‌ بین تورك و اسوچ‌دا

انقره — امرو له‌ انقره‌دا معاهده‌یکی تجارت و ملاحت له‌ بین انقره و حکومت اسوچ‌دا امضا کراوه .

استعفای وزارت سوریا

وزارت سوریه اجاره استعفایان کردوه و کوره‌سیکایان بجی‌هیشتوه . ورئیس حکومت سوریه‌یش احمد نامی بك الداماد چونکه وقتی خوی له‌گل ام قابینه‌ [illegible] مسئولیتیکی کردوه . مجبور بوه به استعفا

[illegible] افغان زیارت اسوبجره اکات

لندن — غزتهٔ تایمس اوسی که جلالت ملك افغان نیتی هیه له‌ ناوه‌راستی شباطدا زیارت اسوبجره بکات .

وه مناسبتی زیارت کردنی امان الله خانه‌وه برلین له‌ ایستاوه حکومت المان خریکی احضاراتیکی پر دبدبه بو استقبالی . وقصری (برلخت) ی بو حاضر کراوه که عائدی عائله‌ی [هوهنزولر] ه‌ . ی .

هوال داخلی

ارادهٔ ملکیه وقانونی که حس کراوه لزومی

اجاره له‌ بر اوه که لزومیتیك حس کراوه وزارت معارف قانونیکی تازه‌ی دروست کردوه وبو تنفیذی ارادهٔ ملوکانه صادر بوه . وما له‌که‌ی لای خواره‌وه عرض کراوه .

ماده ۱ — هر زمانیك تحقق کرد و اثبات کرا که طلبه‌یك ۱۸ سالیتی تواو نکردوه اشتراك جمعیتیکی غیر قانونی کرد ویا بو به سبب اوه مسالمتی عام اخلال بکا له‌ دوای معاینه‌ی طبیب به شرطیك له‌ ۲۵ دار زیاتر نه‌بی به لیدانی تجزیه اکری .

۲ — له‌سر وزارت معارف لازمه به‌ پی ام قانونه عمل بکات له‌و روزه‌وه که له‌ غزته‌ی رسمیه‌دا نشر اکری .

طرد ۱۹ طلبه

اجاره وزارت معارف قراری [illegible] له‌سر اوه که له وقتی تشریف هینانی (سیر الفرید [illegible]) مظاهرات و ضریویان کردوه . به‌ طرد ابدی ۱۱ [illegible] دار المعلمین و پینج طلبه‌ی ثانوی و دو طلبه‌ی [illegible] حقوق .

جناب شیخ عبدالقادر نوری [illegible] شیخ احمد شیخ رسول مدیر مکتب دوم [illegible] له طرف اهالی لوای سلیمانیه‌وه انتخاب [illegible] به وکیل ملت به استدعا نامزدی خوی [illegible] .

(الی رحمة الله)

روژی ۱٤ مانك له مشایخ و علمایان مشهوری سلیمانی شیخ محمد افندی برزنجی که پیاویکی صالح و مقدس و خوشه‌ویست [illegible] بو . وله‌ دوای تواو بونی عمریکی طبیعی که همو اوقاتیکی به چاکه و تدریس و به عبادت صرف کردبو . امری خوای بجی هینا . پیاوی وا صالح انشا الله هر معفوه . سرخوشی له افراد عائله‌که‌ی و اشتراك الم و تمنای صبر جمیلیان اکین !

اعلان

بنا بە تقربی رمضان شریف بو اوەی لە مانکی مذکوردا لە ناو قصبەی سلیمانیدا رعایت بکری ترتیبات اتیە لەم مقامەوە اتخاذ و امر کرا بە اجرای :

١ ـ بو اوەی مسافرین و ملل غیرە مسلمە بە صورتیکی وا کە خلل ندا بە شرف رمضان بتوانن نان و چا و قاوە بخون و بخرنەوە خان اوتومو بیل رشید مفتی افندی و خان اوتومو بیل سید نوری افندی نقیب تخصیص کرا کە درکایان ببوە بدری لوقنطە و قاوەخانە و چایخانەیان تیا بکریتەوەو نان و قاوە و چایان تیا بخوری و بخوریتەوە ، اویش بو مسافرین و ملل غیرە مسلمە ،

٢ ـ غیری او دو موقعە کە لە مادۀ (١) دا بیان کراوە بالعموم چایخانە ، لوقنطە ، قاوەخانە و کبابخانە هتا ساعت یازەی عربیدا اخری و کردنەوەیان ممنوعە ،

٣ ـ کذا لە جادە و کولان و لە خارج او دو جیکا یە لە دوکان خان و بازاردا علناً نقض صیام ممنوعە .

٤ ـ هر کس مخالفتی ام امر و اعلانە بکات و یا علنا نقض صیام بکات بەموجب مادە (١٢٦) قانون عقوبات بغدادی بجزیە اکری .

متصرف سلیمانی

اعلان

بو مزایدە و احالۀ رسوم انهارەکان املاک امیریۀ قضای هلبجە لە ١٦ وە تا ٢٩ شباط ٩٢٨ مدت مزاید ولە ١ مارتەوە تا ١١ مارت ١٩٢٨ مدت احالە تمدید کراوە اوی طالب التزام ربا مزارعەیە لم مدتەدا مراجعت بە مجلس ادارۀ قضا و یا لوا بکات

متصرف سلیمانی

اعلان

بە پی مادە ٣٠ قانون اساسی و امرنامۀ ٧ حزیران ٩٢٨ وزارت مالیە التزام اعشار مانع مندوبی اعیانی نیە بو معلومات اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

اعلان

رسم ماسی عشری سپی دار ورسم دار وخلوز و معادن قضای سلیمانی لە ١ نیسان ٩٢٨ وە تا نهایتی مارت ٩٢٨ بەوعدۀ سالیک بە اجارە ادرین بو مزایدە و احالەیان تا ١٥ مارت ١٩٢٨ بو مزایدە ولە ١٦ وە تا نهایتی مارت ٩٢٨ بو احالە مدت تعین کراوە . اوۀ طالب اجارۀ ام رسومانە بیویستە لم مدتەدا مراجعت بە مجلس ادارۀ لوا و محاسبە بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

کویژە درکای مزکوت شیخ محمد الکی

ملکندی پیش چایخانەی حمە اغای عبدالرحمن اغا

دوکژین درکای خانقای مولانا

کانی اسکان « مزکوت کورە

سرشقام « مزکوت ملا حامد

چوارباغ « خانقای مشوی

جولەکان کنشتەی قرەداغی

دفتری منتخب اولی محلەکانی شار سلیمانی کە لە هیئت مختارەوە ورکیراوە بەو جیکایانەی کە لە سرەوە نوسراوە لە روژی ٢٠ شباط ٩٢٨ دا تعلیق کراوە اوانەی کە اسمیان لەو دفترانەدا تسجیل نکراوە و یا اوانەی کە حق رأیان نیە و لەو دفترەدا تسجیل کراون ، حاصلی او شخصانەی کە اعتراضیکیان هیە لە تاریخ تعلیقەوە هتا حوت روژ اتوانن مراجعت بکن بە هیئت تفتیشیە و اعتراضەکەیان درمیان بکن لە دوای ام مدتە اعتراض قبول ناکری بو اکاداری اعلان کرا .

(هیئت تفتیشیە)

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانویك كه له كرهكی ملكندی واقعه وعاددی شمالا
به طریق عام وشمال شرقی طریق خاص وشرق جنوبی
بهخانوی ۲۵ — ۳۰ تسلسل ۳۹۳ كه عائده بهدرویش
پیروت كوری فتی احمد و بهخانوی ۳۱ — ۳۰ تسلسل
۳۹۶ كه عائده به ملا كریم كوری معروف چاوش و
جنوب وغرب جنوبی به خانوی ۲۹ — ۳۰ تسلسل
۳۹۵ كه عائده به رحیم كوری امین و ومرروی ۲۷
— ۳۰ وتسلسلی ۳۹٤ به ناوی رحیم كوری امینهوه
مجددا قیدی طاپو اكریت هر كس ادعایكی هیه له ۲
شباط ۹۲۸ وه هتا ۳۰ روژیتر به اوراق ومستمسكات
قانونیــه وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات سیم جار
اعلان كرا .

اعلان

خانویك كه له كرهكی كانی اسكان واقعه ومحادده شرقا
بهعرصهی ٤ — ۱۵۲ تسلسل ٤۲۲ كه عائده به صحب
ملك و به ۲ — ۱۵۲ تسلسل ٤۲۱ كه عائده به ملا محمد
میته كی و به مزكوت ۲۳ — ۹ تسلسل ۱۰ كه مشهوره
به مزكوتی قامیشه كان و شمال شرقی به طریق عم و
به عرصه تسلسل ٦۱٤ كه عائده به حكومت و غرب
شمالی بعرصهی تسلسل ٦۱٤ كه عائدی حكومته و به
عرصهی تسلسل ۱ كه عائدی حاجی ملا محی الدین
وشركایتی جنوب و جنوب شرقی به طریق خاص و
بهخانوی ۱۷ — ۹ و تسلسل ۹ كه عائدی وقفی مزكوتی
۲۳ — ۹ تسلسل ۱۰ كه مشهوره به مزكوتی قامیشه كان
و نومرروی ۱۵۳ تسلسلی ٤۲٦ بناوی شیخ محمد افندی
و امینه و رابعه اولاد شیخ مصطفی ومحمد افندی طاپو
اكریت هر كس ادعایكی هیه له ۲ شباط ۹۲۸ وه هتا
سی — ۳۰ روژیتر به اوراق مستمسكات قانونیهوه
مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات سیم جار اعلان كرا .

اعلان

خانویك كه له كرهكی ملكندی واقعه و شادده شرقا
به خانوی ٥ — ۳۳ تسلسل ٤٤٤ كه عائدی حمه اغا
كوری عبدالله اغا و به ۲ — ۸ تسلسل ۱۲٦ كه عائدی
میرزا فرج كوری حاجی شریف و شمالا و غربا به
طریق عام و جنوبا به خانوی ۳۷ — ٤ تسلسل ۱۱۳
كه سابقا عائدی حمه اغا بوه امرو هینی ورثهی شیخ
عارف كوری شیخ احمده و بهخانوی ۲ — ۸ تسلسل
۱۲٦ كه عائدی میرزا فرج كوری حاجی شریفه و نومرروی
۳۵ — ٤ و تسلسلی ۱۲ یه و بناوی حسن كوری عثمان
اغاوه بتاریخ مایس ۹۸ و ژماره ۸۹ له یوقلمهی تحققدا
مقیده له براوهٔ او قیده اعتماد نی تاكریت سرله نوی مما له
مجددی بناوی توفیق اغا و عبدالله اغا كورانی حسن
اغاوه اكریت هر كس ادعایكی هیه له تاریخ ٤ شباط
۹۲۸ وه هتا سی — ۳۰ روژیتر به اوراق ومستمسكات
قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات بو اكاداری
سیم جار اعلان كرا .

اعلان

خانویك كه له محلهٔ كویژه واقعه ومحدده حبیبهی
به طریق عام یمینی ٦ — ٦٤ خانوی محی الدین قاضی
یساری ۱۰ — ٦٤ خانوی قادر اغای محمود اغا خلف
۲۲ — ۹۳ خانوی شیخ حسین و به اعتباری ۳ بش
بشیكی عائد به حبیبه كچی قادر غایه ارا مقابل به بیست
لیره بدل رهن اویتهخانوه خرابه موقعی مزایده
اوانهی كه طالب به شرای اوبشه خانوهن له تاریخی
ام اعلانهوه هتا ۳۰ روژ به صددی ده نامینهوه
مراجعت به دائرهی اجرای سلیمانی ودلال توفیق
اغا بكن .

دائرهٔ اجرای سلیمانیه

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

بو همو شتیك

مخابرات به ناوی اداره‌خانه‌وه اکری

§

اداره‌خانه له‌بنای بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به آنه‌یکه

همو شتیك اوسی هفته‌ی جاریك درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

کریار

به‌شش مانك سه

به‌سالیك شش روپیه دەدا

بو دره‌وه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمتر ابونه قبول‌ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه دەسینریت

یکی به آنه‌یکه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشنبه] ٩ رمضان ١٣٤٦ ١ مارت ١٩٢٨

به مناسبتی انتخابات تازه‌ی مبعوثانه‌وه چند قسه‌یه‌کی رق اما خوش

له‌م بینه‌دا به مناسبتی انتخابات تازهٔ مبعوثانه‌وه شاری سلیمانی وضعیتیکی عجایبی بسرا هاتوه . له همو کولانیك له همو چایخانه‌یك ودیوه‌خانه‌یك قسه وبحثی مبعوثی تکرار اکریته‌وه ؛ حتی دوائرحکومت ، ستون غزته بم موضوعه اشغال کراوه هرکسه به نوعیك تشویقات بو خوی ویا برخزمیك ودوستیکی اکات . اوانهٔ که اقتداری کابیکی دائره‌یکیان نیه هوای مبعوثی کله‌یانی پر کردوه . اوانهٔ تا امرو کوردیت وملیتیان پی عاربوه امرو به لافی فداکاری ووطنپروری کوی تالایان کر کردوه . هرکه‌یك هرآنیك نوعیك فقرات تکرار اکاته‌وه . وکو برخه که ایستا — دایکی من رش بو — هریکه روزی نوعی البسه لبر اکات وله نوعه شکلیکی مختلفدا خوی نیشان ملت ادات ، خو مخابرات وکاغذی التماس اونده زور بوه پوسته‌ی اونده‌گران کردوه که‌متعهد به اوتوموبیل پی‌هلناکیری اشتیاق وفداکاری بعضیك اونده له غلیانایه که‌تحمل جوابی کاغذکایان ناتوانن بکن خویان بالذات به شوین کاغذه‌کایاندا دینه سلیمانی . زائرین اونده زور بوه دیوه‌خانانی پر کردوه . [ایمه بیستومانه که له کوردستا تا هر کزو اباریك نمان‌زانیوه که امسال پله‌ی مبعوثی داوه] فقط ای ملت ای برادرینه قسه‌ی راستان عرض بکم ام‌همو فداکاری‌یه ام کثرت اشتیاقه ام کوه‌ل لاف وکزافه تحقق بزانن هر بو معاشه مونه ولله که‌یه ، هر بو پرکردنی کیرفانه له مسکوکات متنوعه . خوزگه حکومت ام خدمت وطنه‌ی مجانا تکلیف بکردایه و یا معاشی مبعوثی بکردایه به صد روپیه ، او حله فداکار ، وطنپرور یوار دری اخست ، به اعتبار حم م نام فقط به اکثریت که‌ظاهرا به زمانام‌وعدانه به اینه ادن ، ام فداکاری‌یه که پینیشانی ادن ، یکی له دلداله کل شتیکی ترخریکن ، اوان پلان‌خو یانیان‌دەمیکه ریك خستوه : لم ادوار اجتماعه‌دا چند معاش ور اگرن چندی صرف‌ئه‌کن ، چندی پاشه‌که‌وت ئه‌کن همویان حساب کردوه . لسر چه جاده‌یك ، له چه محله‌تیك کلاوه‌ی چه قوربسریك به‌هرزان ئه‌گرن و لو کلاوه‌دا چه نوعه بنایك درست ئه‌کن و یا چه دی‌یك ئه‌کرن هموی به ریك وپیکی پروغرامه که‌ی که به خیال‌ترتیبیان

گردوه له گیرفانیاناپه ، (منزکوت روخاوه خرابی ماوه)

ای ملت ! محقق بزانه ابی‌خوت بزەیت به خوتا بیته‌وه .

فقط ها ام قصانه‌م بو اوه نیه که ایوه مأیوس بن ئاتا له‌سره‌وه وتم ام قصه‌یه‌م به اعتبار عمومی نیه له‌ناو خوتا انسانی فداکار، وطنپرور ، مستعد هیه زور چاك چاو بکیره ، زه‌ریف وردبره‌وه ، له‌روا دامه‌مینه ، خزم و اشنا تماشا مکه ، اوی به کلکت دیت ، اوی درمان دردت ئه‌کات ، اوی اعتمادت به علم و سو یه‌ی هیه ، اوی قیمتی لای تو معلوم و مجربه حاصلی اوی حیات و عاقی اوبی ، سعادت و فلاکتی له کل تودا مشترکه اوه هل بزیره ، پروغرامی داهالی بکه ، پشت به‌یکیك بسته که اکرت قی بر بدا و خوی له دوره‌وه سیرت بکات ابتر (من انچه شرط بلاغ است با تو میکویم ، توخواهی از سخنم پند کیر و خواهی ملال)

عرالی دره‌وه :

سیاست انکلیز له عراقا

لندن ــ لورد کوستندن له‌مجلس اعیانا به ناوی وزارت خارجیه‌وه وتویه‌تی حکومت انکلیز خریکه معاش و مصارفاتی مامورین انکلیز که‌له بودجه‌ی عراق تسویه اکری کمی بکاته‌وه . وحکومت عراق نایه‌وی قوانین تجنید اجباری بهینیته میدانه وقابینه‌ی تازه‌یش نایه‌وی ام مسئله‌یه بکاته‌وه .

ملك افغان وزیارتی لوندره‌ی

سفیر حکومت انکلیز له افغانستانا له روماوه گیشتوته‌وه لوندره وله رومادا کفتکوی له‌کل جلالت ملك افغانا کردوه بو اوی که پروغرامیك ترتیب بکری بو وقتیك که ملك افغان زیارت لوندره اکات .

قسه‌ی ملك افغانستان

جلالت ملك افغان قسه‌ی له‌کل مخبری [شیکاغو تریبون] کردوه فرمویه‌تی له‌م پینه‌دا له افغانستانا له‌سر اصول تازه وعینی اوروپا مکتبیکی را لماعات‌م کردوته‌وه که ٨٠٠ کچی افغانی تیا اخوینی .

له بین تورکیا و یونانا

استانبول ــ اجاره بعضی چته‌ی یونانی که عبارت بون له‌صد شخص مسلح چونه‌ته ناو اراضی حکومتی تورکه‌وه و دستیان کردوه به اشقیایه‌تی و له طرف قوتی ژاندارمه‌ی تورکه‌وه تعقیب و دور خراونه‌ته‌وه .

له حدود افغان و هندستانا

موسکو ــ اجاره له‌سراوه که قافله یکی‌اوتومو بیلی انکلیزیان ورت کردوته‌وه قوه‌تیکی طیاره انکلیز هجومی کردوته سر (تظیرستان) که‌له حدود افغان هندستانا واقعه و بومباردومانی کردوه .

ملك افغان

برلین ــ جلالت ملك امان الله خان له کل زیارتی المانیا له‌برلین له محطه که‌وه هتا او قصره‌ی که بوی احضار کراوه رئیس جمهور مارشال فون هندنبرغ استقبالی اکا و له کلیا ابی .

هوال داخلی :

فخامت جعفر پاشا

اجاره له‌سر دعوتیك که بوی کرابو فخامت جعفر پاشا العسکری زیارتی عبادان و شرکت نفط انکلیز و ایرانی کردوه و شرکت نوت تورکیش دعوتی کردوه ، وا امل اکری له‌م پینه‌دا تشریف بینی بو کرکوك و خورماتو .

تصریحات جعفر پاشا

مندوب جریدة الاوقات العراقیة لە پێش سەفریا بو عبادان گفتگوی لەگل فخامت جعفر پاشا کردوە . لە خصوص چونە عبادان وتعین بونی بە ممثلی عراق لە لوندرە دا فرمویەتی غایە لە چونم بو عبادان تیگەیشتنی احوال ووضعیت شرکت نوتەکانە چونکە زور مناسبتی هیەبەم وظیفە تازەیەی منەوە . وزو اگرەمەوە بو بغداد کە خریکی احضار اسباب سفرەم بو لوندرە وله خصوص تعیین بونیەوە فرمویەتی چونکە غایەی اصلیم خدمت کردنە بو ترقی وتعالی وطن وحکومتەکەم هر وظیفەیەکم تودیع بکەن قبولی اکەم . و ایجاریش چونکە جلالت ملك بە مناسبی زانیوە تعیین فرموم مع التشکر قبولم کردوە .

واردات شمندوفری عراق

وارداتی حفتەیەکی هتا ١٤ ـــ ١ ـ ٢٨ شمندوفری عراق عبارت بوە ١٦٩٤٨٧ روپیە وسالی پیشو لە هفتەدا ٢٠٣١٧٠ روپیە وارداتی بوە .

اما مجموعی وارداتی امسالی عبارت بوە لە ٣٥٧ ٧٣٩ روپیە و ١٥٣٤٦٦ روپیەی لە وارداتی پار زیا بوە .

وزیر عدلیە

معالی وزیر عدلیە حکمت سلیمان بك او شایعەیەی کە گویا خریکە استعفا بکات تکذیبی کردوە .

معتمد نادی التضامن بغداد

پولیس بغداد اجارە لەسر مسئلەی غریوی طلبەکان کە گویا دەستی مدخل بوە معتمد نادی التضامن یوسف افندی زینلی اتهام کردوە و بو محاکمە سوق بصرە کراوە .

تعیین

جناب فائق بك علی بك بینیك لەو پێش تعیین کراوە بە مفتش کوللای منطقەی سورداش تبریکی اکین .

هاتن و رویشتن

بە مناسبتی اوەوە کە مفتش پولیس سلیمانی جناب مستر شیرد بەماذونیت چوەوە بریطانیا لە جی او مفتش پولیس موصل جناب مستر بونسون تعیین کراوە بە مفتش پولیس سلیمانی و بینیك لەو پێش مواصلات رجوتە سر ظیفە تمنای موفقیتی اکین .

مهندس اشغالی منطقەی سلیمانی و کرکوك و هولیر و موصل جناب میجر بردفر چند روژ لەو پێش بو تماشا کردنی ایشوکاری اشغالی ایرە لە کرکوك وەتشریفی هیناوە و دو روژ لەمو پێش عودتی فرموەوە .

امیر منطقەی شرقیە زعیم جناب وژنب بك الجیبەجی سە ـــ ٣ روژ لەمو پێش مأذونا تشریفی بردەوە بغداد .

رجا لە مشتری یەکانمان

هتا ایستا متعدد دفعە مرضمان کردن کە مطبعەکان بی وارادات نازی . بو خاطری معطل نەبین استرحام لە مشتریکانمان اکین لە پێش اوەدا کە سال مالیە تواو بەبی بدلات ابونەی جریدەکان کە لەذمتیانا ماوەتەوە بومان بنیرن .

اعلان

طالبین : کلیة بیطری بغداد لە اهالی محلی پیوستە تدریسات بیطری لە پایزە نیسانەدا دست پیدەکری تفصیلات نامە لە دائرة بیطری ملکی سلیمانی وردکری طالبین مراجعت بەو دائرەیە بکات .

مدیر عام بیطری بغداد

مطبعة بلدیة سلیمانیە .

اعلان

هر پیسته و خوری و ریخوله‌یك كه بو تجارت صوق بغدا اكریت اگر واپوری بیطری محلی پیوه نبیت اخراج ناكریت ، جا ابراوه به همو اهالی ابراوه لسر همو اهالی منطقة لازمه كه هر پیسته و خوری و یا ریخوله‌یك كه بوتجارت ایفروشن‌و یا صوق اكن له پیشا بینه لای بیطر ماكی سلیمانی‌معاینه‌ی بكات و واپوری ووكن اجا سوق بكن بو اكاداری اعلان كرا .

متصرف سلیمانی

اعلان

بدل سابق روپیه	
١٥٠٥	ذنجیه
١٩٣٠	بارانه
٨٠	نوت
٧٦	میدانیه
٨٥	دلالیه

ام پینج قلم رسومات بلدیه‌یه كه له سره‌وه نوسراوه مدت مزایدهٔ له ١٨ شباط٩٢٨وه تا ١٥ مارت ٩٢٨ و مدت احاله له ١٦ مارت ٩٢٨وه تا ٣١ مارت ٩٢٨ قراردراوه بناء علیه هر كس طالب التزام كردنی رسوماتی مذكوره‌یه مراجعت به مجلس بلدیه‌ی هلبجه بكات بو اكاداری اعلان كرا .

قائمقام هلبجه

اعلان

زمینی برجوكهٔ شیخان چارش كه له‌دی صابوراوا تابعی ناحیه‌ی‌سورداش جنوبی واقعه و عائد به‌مدیون صید بابا علی كوری صید امینه بو تأمینی استیفای دینی حاجی رشید كوری حاجی سعید قادراغا خرایه‌وقتی مزایده‌وه اوانه‌ی كه طالب به‌كرینی ام اوضه‌ن له‌تاریخ نشری ام اعلانه‌وه هتا مدهٔ سی ـــ ٣٠ روز به صدی ده تأمیناته‌وه مراجعت به‌دائره‌ی‌اجرای سلیمانی و دلال توفیق اغا بكه‌ن اول كرت اعلان كرا .

دائرهٔ اجرا

اعلان

پینج قطعه زمینی براو كه له دیٔ خورده‌لوك‌تابعی ناحیهٔ سورداش واقعه و كه مشهوره به زمینی دیوالی وزمینی بلكاری وزمینی براری دی وزمینی بری بیان وزمینی سرآش به اعتباری ٣ حصه دو حصه‌ی عائد به متوفی سید احمد افندی بابارسوله و بوورثهٔ بجی‌ماوه مقابل به دینی حاجی فرج كوری حاجی حامید خرانه موقعی مزایده‌وه اوانه‌ی كه طالب به كرینی ام پشه اراضیانه‌ن له تاریخی نشری ام اعلانه‌وه هتا مدهٔ ٣٠ روز به صدی ده تامیناته‌وه مراجعت به دائره‌ی اجرای سلیمانی ومنادی توفیق آغا بكن . اول كرت اعلان كرا .

دائرهٔ اجرای سلیمانی

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانویك كه له كره‌كی دركوزین واقعه و محادده شمال شرقی به طریق عام وشرق جنوبی به خانوی ١٠ ـــ ١١٨ تسلسلی ٩٣٢ كه عائدی محمود كوری حاجی علی‌یه جنوب غربی دیسان‌خانوی ١٠ ـــ ١١٨ تسلسل ٩٣٢ و به خانوی ٦ ـــ ١١٨ تسلسل ٩٣٠ كه عائدی احمد كوری معروف وشركائی غرب شمالی دیسان خانوی ٦ ـــ ١١٨ تسلسل ٩٣٠ به وتوسروی ٨ ـــ ١١٨ وتسلسل ٩٣١ ء وملكی درویش قادر كوری درویش محمود بوه وبوورثه‌ی كه احمد وحاجی محمد كوران صالح وژنی كه‌عاصمه بجی قادر بجی‌ماوه مجددا بناویانه‌وه قیدی طاپو اكریت و اما باعتبار هشت بش هریك له حاجی محمد و احمد ٣ بش و بو عاصمه دو بش هر كس حقیكی لو خانوه‌دا هیه له تاریخ ٢٠ شباط ٩٢٨ وه‌هتا ٣٠ روزیتر به اوراق ومستمسكات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات . اول جار اعلان كرا .

بو هموو شتیك
عنوان بەناوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیانە
یکی بە آنەیکە

مکرباو
بەشش مانك سه
بەسالیك شش روپیه دەدا
بو دەرەوە بدل ابونه
حوت روپیه و نیوە
شش مانك کمتر ابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسینرێت
یکی بە آنەیکە

هموو شتیك آزادی هفتەی جاریك دەردەچی غزەتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمه] ١٦ رمضان ١٣٤٦ ٨ مارت ١٩٢٨

ملتیك بە حس تعاون افراد ملتەکەی لەگل یکتری دا ترقی اکات :

زور دەمیکە ایژین و ستونی غزتە اخریژینەوە کە هموو کس قصە لە ملیت ، اتحاد و ترقی اکات . بلام هموو ملتیك بە صائقەی انقلاب و تضییقاتیکە وە انتباهی هیناوە ، ریکای ترقی و تعالیان دوزیوەتەوە ، و بە سر ریکایکا اروِن کە دائما بەمنزل ترقی و مقصودیان اکەیێ یکی مات ایمە لەگل ام هموو انقلابەدا کە دیمان ، لەگل ام هموو فلاکتەدا کە بە سرماتا هات داخی بە جرکم هیچ انتباهیکمان نەهینا ، بە هیچ مقصدیك نە کیشتین و دائما برەو تدنی اروین ؛ وتو یانە : (هر عقلە لە خساریك) اکر ایمە لە صد خسار عقلیکمان ورکرتایە ، انتباهیکمان م نایە ایستا ترقی ایمە فوقی هموو ملتیك ابو ، هموو ملتیك افراد ملتەکەی لەگل یکتریدا حس معاونتی هیە الا ایمە نەبێ ، چونکە ایستاش نازانین معاونت لەگل یکتری دا و هیئت اجتماعیەدا چون اکرێ ، هر چند کورد زور سخی ، بە رحم ، مشفق و عالیجنابە ، فقط چونکە ری تعاون نازانین ام هموو معاونت یکتریە کە ایکین بە هدر اروا و بە بێ جیکا صرف ئەکرێ ، او معاونتی یکتریە کە ای کین لە جیکای اوە کە ببێ بە سبب ترقی افراد ملتەکەمان بالعکس ابێ بە واسطەی تەمل کردن و بێ اشێ هیشتنەوە و سر سریتی افراد ملت کە چونکە ریکای تعاون نازانین . مثلا امرو ارمنی کە زورتر لە ایمە فلاکت و مصیبتی دی و لە وطنەکەی خوی دور خرایەوە متفرق و پرێشان بو ، یکی لە هموو جیکایك بو خویان موجودیتیك پیشان ادن و لە هیئت اجتماعیەدا موقعیکیان احراز کردوە ، لە هیچ شوینیکا تصادف ناکەی کە چند ارمنیکی لێ بێ ، فلویك ، فایەیك و پروضرامیکیان نەبێ .

امرو ارمنیەکانی بغداد بو اوە ترقی بکەن و چاك تربن و موجودیتیك پیشان بدن و هەمویان لە حال فعالیتدا بن و خو یکی تەمل استلایان نەکات ، بو معاونتی فقیرەکانیان و بێ ایشەکانیان جمعیتیکان هیە و صندوقیکی تعاونیان داناوە کە اوانەی تختیك ثروتیان هیە حاصلی هر شخصیکیان بە قدر اقتداری خوی مانکی ویا سالی مقداریك پارە اخاتە او صندوقەوە و بەو پارەیە کە لە طرف چند شخصیکەوە رهبنیکەوە ادارە اکرێ لە افرادی ملتەکەیان کامیان بێ ادارە و بێ سروت مابێوە

موقت مقداریکی ادەنی و ایشیکی بو ادوزنەوە که نتیجە ابی بە سبب بەخیو کردنی خوی وعائلەی و بە لوعیك ایاغخلە سر ایش کە پارەکیش اداتەوە وخوریشی ابی بە شخصیکی وا کە معاونتی اوصندوقە تعاونە بکات وبەو سیبەوە امرو هەو ارمنیکان بغداد لە ایشان و کسبان شیە سـرسـری بسوریتەوە ولە بغدادا تصادف هیچ سوال کریکی ارمنی ناکیت . بەنوعیك سی اکن و معاونی یکتری اکان کە لە استقبالا صاحب سروتترینی بغداد بن . ودیسانەوە هر بە سـبـبی اوصندوقەوە امرو بو خویان قلوب ، مکتب ، وهەو اسـاسیکی اجتماعیەیان وکو ماتیلك اوروپا موجود ومکملە .

بکی بە ناشکری نەبی ایمە کە یکیکی فقیر و بی ایش مان بی لە غیری خدمتکاری عاطل بم لا و بەولادا بکری و بی ایش لەم مال و لەو مال تان بخوات ناترانی شتیکی تربدوزیتەوە و نتیجە ابی بە فردیکی مضر بو ملتەکە و بو هیئت اجتماعیەمان .

ذاتا ملیت ، وطن خوشەویستن ، استقلالیت بو اوەیە کە ملتەکە عموما دولەمند ، سر بەسرور بژی ملتیك کە اکثری افراد ملتەکەی بی ایش سرسری ، تنبل و بە خدمتکاری و بە سوالکری ژیا اگر مستقبلیشی بی دیسان ئەوە مسعود نابی و خیر لە خوی نابینی ، انجا ایمەش اگر ملیتمان اوی محافظەی بکین و وطنەکان خوش وی ابی وکو ملتەکانی کە بو اوەی افراد ملتەکەمان بی ایش نەمینی تەوە ، هەو مفید ، فعال و صاحب بی ابین کوا ئەم اصولە تعقیب بکین و بە آیت (لیس الانسان الا ما سعی) عمل بکین ولە هەو شاریك ، قضایك و ناحیە یکدا صندوقیکی تعاونمان بی • او پارەیەی کە ایدەین بە سـوالکرە مل قویکانمان و ئەلی بی قلوا کین و بە شوربا خواردن رایان اهینین ، تسـلیمی او صندوقەی بکین و فقیر و بی ایشەکانمان هر کس بە اندر اقتداری خوی بەو پارەیە سوق سر ایشیان بکین ، لە وطنەکەمانا پیاوی عاطل تمل نەمینەوە بەنوعیك کە اوانیش جزئیك عاطل نا بلکە هریکەیان بکین بە شخصیکی فعال مفید کە اوانیش بتوانن معاونتی قسمیکی کە بکن ، و الا هروا بمینیتەوە هتابی فقیر ، بی ایش و پیاوی عاطلمان زور ابی نتیجە هەو ابین بە خدمتکار ، سوالکر وکو ایستا کە اکثرمان وایە ، وام سرپەش ابی بە مانی تشکیل اساسیکی ایش بو اوەی کە لە دنیادا موجودیتیکمان بی و بە ملتیکی فعال بناسرین .

هوالی دەرەوە :

سیاست افغانستان

لندن — میرزا محمد معتمد افغانستان لە روسیا اجارە لە فرانسە و ایطالیاوە هاتوتە ویننا و گفتگوی لە گل ممثل غزتەکانی کردوە ، وتویەتی حقیقتا امزیارت ملکمان زور تاثیریـکی باش کردوە وبوە بە سـبب علاقەیکی زوری افغان بە اوروپاوە .

بومبایك لە سلانیك انفجار کردوە

سلانیك — اوتوموبیلیك لە سلانیك صندوق بومبای لە موقعیکەوە بو موقعیکی کە نقل کردوە تصادفا یکیك لە صندوقەکان لە جادەیکی گوڕەدا کوتوتە خوارەوە و انفجار کردوە ۳ کسی کوشتوە وخسارەیکی زوری داوە لە عزن و انبارەکانی اطراف .

تعیین [ویلیم تیرل] بو پارس

غزتەکانی المان اجارە بە مناسبتی تعیین ویلیم تیرل کە لە طرف بریطانیاوە کراوە بە سـفیر پارس اتوسن باعث ترس وخوف بو المانیا فقط حکومت المان عکسی فکری غزتەکان الی تعیین ام پیاوە بە سفیری پارس زور

باشـه امه دلیله که حکومت بریطانیا رعایت مقرروات [لوکارنو] اکات .

چوار صد شخص تلف بوه

له نتیجەی تصادم و پوریکی ژاپون به سفینەیەکی چینەوه (٤٠٠) شخص غرق و تلف بوه .

وفات (ایسکویث)

لندن — به مناسبتی وفات اسکویث وه او روژه پیداخی بنای مجلس مبعوثان ودوائر حکومت بریتانیا سەربەرو خوار کراره . وهموم سـفرا ووزرام ومثاین ایمپر طور حاضر بون که له سر جنازەکەی نویژ بکن .

بنایك سفارتخانه

اجاره بو درست کردنی سفارتخانەیك له شاری (جانیرولاد) دا حکـومت بریتانیا ٨٠ هزار لیرهٔ انکلیزی تخصیص کردوه .

❦

حوال داخلی :

تعیین

معاون سابق مأمور طاپوی سلیمانی جناب عبد الکریم افندی اجاره به امر وزارت داخلیه تعیین فرموراوه بو مدیریت قرەطاغ تبریکی اکین .

جناب محمد فؤاد بك مدیر ناحیەی سرچنار که موقتا تحویل کرابو بو قرەطاغ اجاوه له براوه که مدیر بو قرەطاغ تعیین کراوه اعاده کراوەتەوه بو سر وظیفەی سابقەی .

له تیکۆشەوان وطن جناب سیف الله بك دوری عزت بك و برازای مرحوم سعید پاشا اجاره له بغدادەوه بو چاو پیکوتنی سلیمانی تشریف هیناوه و له مالی محترم میر لوا حاجی مصطفی پاشا میوانه ، عرض بخیرهاتنی اکین .

جناب احمد اغای کرکوکلی زاده اجاره به مانقه‌ی شی جناب عبد الکریم بك برایەوه له بغدادەوه تشریفی هیناوەته ایره عرض بخیرهاتی اکین .

حاکم منفرد سلیمانی جناب عبد الکریم بك که چند له مو پیش اسیر فراش و نخوش کوتبو حمدا ثم حمدا کسب عافیتی فرمو و افاقەی بوه خدا طول عمری بدات .

بو زانین همو

ساکن قضای حلبجه جناب احمد بك زاده علی بك بو اوهٔ له طرف اهالی ام لوایەوه انتخاب بکری و ببی به مبعوث بەاستدعای رسمی نامزدی خوی وضع کردوه .

جناب صبری افندی حاجی علی اغا بو اوهٔ له لوای سلیمانی دا انتخاب بکری و ببی به مبعوث اجاره له طرف دوصد شخص ام لوایەوه به مضبطه ترشیح و امزدیان وضع کردوه .

رجا له مشتریکانمان

هتا ایستا متعدد دفعه عرضمان کردن که مطبعەکەمان بی‌وارداتێ نازی . بوخاطری ممطل نەبون استرحام له مشتریکانمان اکین له پیش اومدا که سـال مالیه تواو بەنی بدلات آبونهٔ غزتەکەمان که له ذمتیانا ماوەتەوه بو مان بنیرن .　　ز

اعلان

ایستا پوسته همو روژی منتظما اچی بو کرکوك وله کرکوکەوه دیت بناءعلیه له اعتباری تاریخ نشری ام اعلانەوه بغیر از دائرەی پوسته به هر واسطەیکدا کاغذی بی الصاق پولی پوسته له سلیمانیەوه بو کرکوك و له کرکوکەوه بو سلیمانی ناردن ممنوعه هرکس خلاف ام امره حرکت بکات بموجب [١٣٦] قانون عقوبات بغدادی ونظام پوستەی ملکی عراق تجزیه اکری .

متصرف سلیمانی

اعلان

بومزایده و احالهٔ عشر مخضرات سلیمانی ومرکز ناحیەکان سلیمانی له ۲۷ شباط ۱۹۲۸ وه تا ۲٦ مارت ۱۹۲۸ بومزایده وله ۲۷ مارت ۱۹۲۸ وه تا ٦ نیسان ۱۹۲۸ بو احاله مدت تعین وتخصیص کراوه اوی طالب التزامه لم میعادەدا مراجعت بومجلس ادارهٔ لوا بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

به مناسبەت اوەوه که ایستا همو روژی منتظما پوسته له بینی سلیمانی و همو جیکایەکی عراقدا هاتوچو اکات بو اوەی که همو کس بزانی که به خبری پوسته هاکرتن و وەرکرتنی پوسته به چه نوع مستلزم مقابه اوا قسم امتیاز و مقرراتی نظام پوستەی ملکی عراق به ترجمه کراوی بو ارشاد و معلومات عمومیه نشرکرا .

متصرف سلیمانی

امتیازات پوسته و حمایەی

بو ارشادی همو مأمورین پوسته اعلانی لای خوا رو که له تاریخ ٥ مارت ٩٢٤ دا صادر بوه درج کرا :

بند (٥ ' ٦ ، ٣٦ و ٣٧) نظام پوستەی ملکی عراق موافق انی‌یه :

بند (٥) امتیازی نقلی پوسته بو دائرهٔ پوسته محفوظ و مخصوصه .

مارتی

اعلان

له اعتبار ۱ نیسان ٩٢٨ وه تا نهایتی مارت ٩٢٩ عرق وشراب سلیمانی وهلبجه موافق شرائطی که له دائرهٔ کمرکا موجوده به وعدهٔ سالیك اشربه‌مزایده وهر کس طالب ضمه له اعتبار امروه مراجعت به دائرهٔ کمرك ومکوس سلیمانی بکات .

مأمور کمرك ومکوس سلیمانی

له‌ریاست بلدیەوه :

اعلان

رسم بارانه ، ذبحیه ، قپان ، دلالیه و میدانامسپ بوسال ۱۹۲۸ له طرف بلدیەوه ادری به اجاره . مدتی مزایده له ۲٥ شباط ٩٢٨ وه هتا ١٥ مارت ٩٢٨ و مدت احاله له ١٦ مارت ٩٢٨ وه هتا نهایت مارت ٩٢٨ تعیین و تخصیص کراوه هر کس طالب اجارهٔ ام رسمانەیه مراجعت بەدائره و مجلس بلدیەی سلیمانی بکا بو اکاداری اعلان کرا .

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانویك که له کرەکی درکزین واقعه وحدوده شمال شرق به طریق عام وشرق جنوبی به خانوی ۱۰ — ۱۱۸ تسلسلی ۹۳۲ که هائدی محمود کوری حاجی علی‌یه جنوب غربی دیسان خانوی ۱۰ — ۱۱۸ تسلسل ۹۳۲ وبه خانوی ٦ — ۱۱۸ تسلسل ۹۳۰ که هائدی احمد کوری معروف وشرکایی غرب شمالی دیسان خانوی ٦ — ۱۱۸ تسلسل ۹۳۰ به وتوسوری ۸ — ۱۱۸ وتسلسل ۹۳۱ ، وملکی درویش قادر کوری درویش محمود بوه وبوورثەی که احمد وحاجی محمد کورانی صالح وزنی کەعاصمه بکی قادر یجی‌ماوه مجددا یناوبانەوه قیدی طاپو اکرات و اما باعتبار هشت بش هریك له حاجی محمد و احمد ۳ بش و بو عاصمه دو بش هر کس حقیکی لو خانوەدا هیه له تاریخ ۲۰ شباط ۹۲۸ وه‌هتا ۳۰ روژیتر به اوراق ومستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات ، دوم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی .

لەم هەمو لوا جسیمەی ایمەدا چوار پنج مکتب هیە اویش هیشتا اوندە طلبەیان تیانیە کە رومان بی داوای مکتبی تر بکین . هلبجە کە قضایەکی جسیمە تیا مکتبیکی تیا دایە کچی اوندە طلبەی تیانیە کە هەمو سالیك صنفیکی لی زیاد بکری . لە غیری کورە مامورەکان بعضیك منالە دولەمندەکان نەبی کس منالی نانیریتە اوی کە بخوینی . لەوساوە چون تشکیل کراوە هر وایە . و مکتب پنجوین و قرەداغ و چم چال بەتواوی لەدرجەی تەبونان . عجبا بەچەرویەکەوە داوای مکتبی تر بکین .

امرو ایجاب اکات هیچ نەبی بە منالەکانمان تدریسات ابتدائیان پی اکال بکین . منالەکان عاطل بیاطل نەهیلینەوە . لازمە بە نوعیك سعی بکین بو خویندن کە نتیجە حکومت مجبور بی نەوکو لە قضا وناحیەکانا بلکە لە دیهاتەکانیشمان مکتبمان بو بکاتەوە .

لەم عصرەدا زور عیبە بو ملتیك کە رئیس عشیرەتەکانی منالەکانیان عموم دیهاتەکانی جاهل بی و تصادفی کسیکی خویندەواری تیا نەکەوی . جدا حق هیچ قسەیك و اعتراضیکمان نیە . بلا تشبیە ملتیکی جاهل وکو کالیك وایە کە بولەورانەیش ابی شوانیکی بەبی ایتیش کە لەم حالەدا مایەوە بە مجبوری ابی سریك حامیکمان بەبی بو خاطری یکتری نەخون لازمە قوتیکی خارجی دائما محافظە وچاودیریمان بکات .

اگر داوای حقوق اکین و امانەوی سر بژین ابی شەوو روژ سعی بکین وهمو منالیکمان لە تحصیل علم ومعارف بەرەمند بکین ابی بەنوعیکمان لی بی کە کسب استحقاق بکین اوسا طلبی حقوق بکین . ذاتا ملت کورد فوق هەمو ملتیك طبیعتا مدنیتیکی تیادایە خوینیکی گرمی تیادایە وبە مدتیکی کم اگر سعی بکات قابلیت ترقی تیادایە .

هرچند لە خارجەوە زور بە وحشیمان ازانن فقط وا نیە بە بی تحصیل مدنیتیکی طبیعی لە بعضی عشیرەتانا هیە مثلا عشیرەت هورامی قسم اعظمی طبیعتا مدنی ملیتپرور حتی بشرپروریشن ، نەوکو ایستا لە زمانی تورکیشا کە پیاو پیاوی اخوارد یکی لە محیطی اوانا وکو بانقیکی مضبوطە حیات ، ثروتی هەمو شخصیك کە لە خارجەوە بو تجارت بە ثروتیکی زورەوە اچوە اوی محفوظ بو ایستا و اوصایش اوی وکو اوروپا اسایش و امنیتیکی کاملەی تیا موجودە و لە برامەی اهالیکەی رئیسەکانی زور دولەمند و عادتا نصفی ثروتی کوردستان امرو لەو محیطە بچوکەدایە . حتی لەم روژانەدا کاغذیکی قادر بك کوری جعفر سلطان کە لە خصوص انتخابات مبعوثەوە بو شخصیك هاتبو هر کس بیخویندایەوە بوی معلوم ابو کە ام عشائرە جدا نجیب ، مدنی ، عاقل و عضویکی فعالن ، انجا اگر عشیرتیکی وا مکتبیان بەبی منالەکانیان هیچ نەبی تحصیلیکی ابتدائی بکن محقق بە مدتیکی کم فوق هەمو ملتیك و عشیرتیك عالم فاضل و ابن بە عضوەیکی فعال کوردستان . حاصلی تقصایتی ایمە هر نەخویندن و جهلە کوابو لسر ایمیش لازمە لە هەمو جیکا یکدا مکتب بکینەوە بە عموم منالەکانمان بخوینین و هیچ نەبی نسل اتیمان اگری خویندەوار بی ، اوسا محقق ترقی اکین و بە ملتیکی وحشی ناناسرین و حق طلبی هەمو حقوقیکمان ابی و مجبورا امانەدریتی و الا هر وامینی ئەوەو وکو ایستا اگر علم و معرفت بە دشمن بزانین ابی وکو منال دائما وصیکمان بەبی و حق هیچ اعتراضیکمان نابی .

یادی وطن

من کە بی بش بوم لە وصلت تازە ژینم بو چیە
حسرت و جاهو جلال و زر و خوانم بو چیە

دل لە بەر دوری و فراقت پرلە نهر و محنە
شیوەنو گریانە عیشم پێکەنینم بوچیە
باعثی روناکی قلب و نوری چاوم توی وطن
چی لەدنیا کەم بە بی تو و چی تشتێم بوچیە
سەرچنار و شارەزور و دشت بازیانم بێ
چی لە قطعەی اوروپا کەم ملك چینم بوچیە
لحظەیك دا یشتنی شاری سلیمانی لە لام
پارەو زێڕین اهوینی من بکەم بوچیە
منظرەی جوان طبعی زورە لەم خاکەی منا
منظرەی صنعی و بە بویەی سەوز و شینم بوچیە
من کە خوشاوی زەریفو شربتی میوزم هیە
ئامەوی شمپانیا و اسکنجبینم بوچیە
بویە خوالقاوم کە خذمتکەم نەوك هەردایشم
بو وطن کریتنە کوشم لامو شینم بوچیە

ف : بی باك

—)§(—

تعیین

اجارە بەمنداد بتی تحویلی جناب صعید ادیب افندی
قزازەوە بە کاتب سری ادارەی لوای دایم لەجی موی
الیە لە پیکیشتوانی وطن جناب رشید نجیب افندی تعیین
فرموواوە بە کاتب مفتش اداری ، تبریك و تمنای
معادتی ا کین .

[§§]

هاتن و روشتن

لەم روزانەدادە پانزە طابەی مکتب ثانوی بغداد
لەگل دو ٣ معلمیانا بو تطبیقات کشـافە وچاوپیکوتنی
ام لوایە تشریفیان هینابوە سـلیمانی لە دوای دو روژ
عودتیان کردەوە . او مدەیەی کە لیرەدابون لای
بلدیە میوان بون خذمتی لایقـە معاملة مهمانوازیان
لەگلا کرا .

جناب احمد بك توفیق ٣ روژ لەویش تشـریفی
هینارەتە سلیمانی .

جناب محمد صالح بك محمد علی بك مبعوث سابق
سـلیمانی لەم روزانەدا لەبغداوە تشـریفی هینارتەوە
سلیمانی .

جناب مصطـفی بك بابان کە لە کویەوە تحویلا
تعیین کراوە . مالمدیری مرکز سلیمانی پیری مواصلتی
فرمو و مباشرتی بە وظیفە کردوە .

جناب احمد اغای کرکوکلی زادە کە ینیك او پیش
تشریفی هینابوە [illegible] تشریفی بردەوە بغدا .

اعلان

بە پی او مساعدەیە [illegible] ت مالیە استحصال
کراوە بو تأمینات اعشـار کفالت ثروت و اعتبار مالی
قبول اکریت اوە کە بە اعتبار ثروت و اعتبار مالی طالب
الزامن پی‌وەستە مراجعت بە مجلس ادارە و محاسبەی
لوا بکات .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

بە پی قراریك کە بە ١٧٣٤ ژمارە و ١٢-٣-٩٢٨
کە لە مجلس ادارة لواوە صادر بوە مدت مزایدە و احالة
بەرەکان املاك امیریەی سلیمانی تا روژی ٢٢-٣-٩٢٨
تمدید کراوەتەوە .   متصرف سلیمانی

اعلان

درمانی ضـدی آولەمان جلب کردوە اوی کە
ایەوی بکوتری هەو روژی مراجعت بە خستەخانە
بکات .   طبیب لوای سلیمانی

اعلان

کاتبین اوقطعات عسکریة کە مربوط منطقة شرقیە
سلیمانین لە اعتباری تاریخ احالة قطعیەوە بە مدة شش
مانك ادرین بە التزام اوانة کە طالبن مراجعت بە مقر
منطقە بکن .   آمر منطقە

امتیازات پوسته و سمایەی
پاشماوەیە

۱ — ریاست پوسته بو نقل پوسته و مکاتیب له جیکایکەوە بو جیکایکی تر له داخلی اراضی عراقدا ـ به استثنای احوال اتیه ـ امتیاز مخصوص هیە و تنها او ریاسته حق هیە بو اکالی معاملاتی پوسته وکو وەرگرتنی کاغذ و کو کردنەوەی و روانه کردنی و تسلیم کردنی به صاحبی کذلك لەم معاملاتەش احوال اتیه استثنا کراوە:

(ا) کاغذیك که به واسطەی رفیقیکەوە نیررابی که بی اجرت و مکافات و فائدەیەکی تر لەسەر ریکا بیداتی .

(ب) او کاغذانەی که صرف عائدی اشغالی او کسەبی که اینیری و یا وری اکری که بەاشکرا بەواسطەی ساعی و یا غیر ساعی یەوە انیرری .

(ج) او کاغذانەی که له خصوص کوتال و امواله وه انیرری که متعلقه بەو کوتال و امواله و بی اجرت و مکافات و فائدەیکی تر هل اکیری لازمه ام بندە شتیکی وەای تیا نەبی که صلاحیت بدا به هیچ کسی بو کوکردنەوەی مکاتیب به قصدی اوەی که به واسطەی دائرۀ پوستەدا نەنیرری الا له احوالیکدا نەبی که لە بالا ذکر کراوە .

۲ — مقصد له تعبیری مکاتیب و کاغذ (رسائل) لەم بندەدا کارت پوستالیشه .

بند (٦) که ریاست عمومیەی پوسته دوائر پوسته و خطوط مواصلات پوستەی تأسیس کرد . له داخل عراقدا و یا له جیکایکی ترەوە بو عراق ایتر بو ام اشخاصه که لەخوارەوە بحث اکرین جائز نیه رسائل وەرگری و یا کو بکاتەوە و یا تسلیم بکات چه به اجرت و یا مکافات و سائرە و چه بی اجرت و مکافات و فائدە .

ماوێتی

اعلان

بو اوەی امراض سساریه لم لوایەوە بو لوایەکی تر سرایت نکات مدیر عام بیطاری امری داوە که حیواناتی مالی که بو تجارت ابرن بو جیکایانی تر بی شهادتنامەی بیطاری علی سوق نەکریت لازمه اهالی منطقه لم نوعه حالانەدا مراجعت به دائرەی بیطاری ملکی بکەن .

متصرف سلیمانی

اعلان

ماده — ۱ اوانەی که طالبی التزام عرق وشراب سلیمانی و حلبجەن اتوانن مراجعت به دائرەی کمرك ومکوس محلی بکەن وهم اتوانن مراجعت به مجلس ادارەی سلیمانی ومجلس ادارەی حلبجه بکەن .

۲ — بو احالەی اولی له روژی ۲۳ مارت ۹۲۸ وبو احالەی ثانیە روژی ۲ نیسان ۹۲۸ تعیین کراوە .

مأمور کمرك ومکوس سلیمانی

لە دائرۀ طاپووە :

اعلان

خانویك که له ترەکی درکزین واقعه وحدودە شمال شرقی به طریق عام وشرق جنوبی به خانوی ۱۰ — ۱۱۸ تسلسلی ۹۳۲ که عائدی محمود کوری حاجی علی به جنوب غربی دیسان خانوی ۱۰ — ۱۱۸ تسلسل ۹۳۲ وبه خانوی ٦ — ۱۱۸ تسلسل ۹۳۰ که عائدی احمد کوری معروف وشرکائی غرب شمالی دیسان خانوی ٦ — ۱۱۸ تسلسل ۹۳۰ به وخانوی ۸ — ۱۱۸ وتسلسل ۹۳۱ ه وملکی درویش قادر کوری درویش محمود بوە وبووریشی که احمد و حاجی محمد کورانی صالح وژنی که عاصمه کچی قادر بجی ماوە مجددا بناوانەوە قیدی طاپو اکریت و اما باعتبار هشت بش هریك له حاجی محمد و احمد ۳ بش وبو عاصمه دو بش هر کس حقیکی لو خانوەدا هیە له تاریخ ۲ شباط ۹۲۸ وه هتا ۳۰ روژیتر به اوراق ومستنداتی قانونیەوە مراجعت به دائرۀ طاپو بکات . دوهم جار اعلان کرا .

سال ـ ٢ ژماره ـ ١٠٧ ژیان لاپره ـ ١

موهوشتیك

مخابرات بو زوری اڤا مخابەوه اکری

§

ادارەخانه لەسای بلدیەدایه

عنوان سلیمانی ژیان

یکی مانکیکه

هو شتیك اوسی جفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

حکرپار
بەشش مانك سه
بەسالیك شش روپیه دەدا

بو دەرەوه بدل ابونه
جوت روپیه و نیوه
شش مانك كمترابونه قبدناکری

اعلانات
دیریك ٦ انه دەسینریت
یکی ناویکه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمه] ٣٠ رمضان ١٣٤٦ ٢٢ مارت ١٩٢٨

جژنه پیروزه

به مناسبتی حلولی جژنی رمضانەوه (ژیان) جژنه پیروزه لە کل هموملت اسلاما اکات . و تمنای موفقیت و سعادتی همو لایك اکات .

جژن ؛ چونکه سببێ بوتجدید مودتیکی ابدی قلبی بینی هموعالم اسلام ، طبیعی روژیکی مقدسه

امید ئکین الی الابد هموسالیك ملت اسلام له دلیکی مسرور و فرحیەوه و بەموفقیت هەولایك تصادفی ام روزه مقدسه بکا و بەدلیکی صاف و صمیمیەوه پیریکی یکتری بکن ، آمین .

ژیان

هیچیك سرمایەیکمان نیه لە نخوشیکلما مبغون

وکو ازانن لم محلی ایمەیدا بەصورتی دائمی نخوشی هیه حق لەبر اوه کە بی مبالاتی لە کل ام نخوشیه اکن بودفعی او مقرو بە مراجعت بەهیئت صحیه ناکن امضا ابی بەسببی تلفیاتیکی زور لەم حالیە نعوذبالله قطع کس انکا ی امه ناکات بلی وایه سدقنا خواحسبیه

فقط دیسانەوه خوا وپیغمبریش امریان کردوه بە تداوی نخوشی چونکه هەو ابزانین اجل دو نوعه بلطفی اجل معلقه هیه کە بستراوه بە سببیکەوه کەجانه جی مردنه که قوەی نابێ وام اصول تداوی وطبابته لەزمانی پیغمبریشا بون خو معلومه کە دقتوریکی محشبل دیمه لە هەو نوع نخوشیك داخلی وخارجی ازانێ محقق اکر اونخوشه بە تواوی اجل نهائی و عمری طبیعی تصرف نەکردبێ دقتور چاکی اکاتەوه ومیدان نادات لەسر چکا بکەویت فقط لازمه لسر نخوشیك کە اول جار دریکی اونخوشیەی لە خویا فرق کرد مراجعت بە دقتور بکات چوانکه زور نخوشی هیه زو تد ری نکرا طولی کیشا مهلك ابێ واچیته دورەوه یانی علتەکه بر ابێ یا قابل تداوی نابێ ویا بە تداویکی دریژ وپارەیکی زور افاقەی ابێ کوابو لازمه نخوشیك کە خوی نیشان دقتوردا ابێ بە تواوی اطاعتی هەو امریکیشی بکات وابێ هرچی درمانیك دای پیخوات وهیچیك نهی لێ اکات بەصورتی قطعی خوی لێ بپاریزی زور نخوشی وا هیه کە مراجعت اکاتن و

دقتور سوالی لی اکات وله وضعیت نخوشیه کەی و احوال عائله واجداد و اجدادی لی اپرسی کچی متأثر ابی و ای اتجا که له خوم بپرسی ایتر فائدەی چی وا لی اکات که دقتوریك ابی کرامان بی امه زور غلطه خو انسان حیوان نیه دقتوریش بیطر نیه کە قابل نەبی تکامی اکل بکات رغیری امیش هەمو نوعه نخوشیك علامتیکی هیه واو علامته نخوشیەکە چاکتری ازانی هەمویه ەو نخوشیەکی پی ئەلی له دوقتورەکەوه به تواوی معلوم ابی یعنی نخوشیك هەمو علامتی نخوشیەکەی ازانەکەی به دوقتورەکە ئەلی ابی بەسببی اوه کە دوقتورەکە ئەزانی تشخیص علتەکەی بکات امیش کە احوالی باوکو باپیری اپرسی بو امەی کە بعضی علت هیه ارثی یه له خوین دایك و باوکیەوه انتقال اکاتە اولادەکەی ایش درقتورەکە بیزانی زیاتر ابی بەسببی تشخیص علتەکەی .

لیرەدا هەمو سببی اوەیه که نخوشی زورە دوقتور لای ایمه عجب و مرغوب نیه اگر ملتیك دوقتوری خوش چوی زیاتر مراجعتی پی اکات و نخوشی کم ابی محقق بزانن که هەمو دوقتورە بعضا ابی به سببی نجاتدانی دە هزار نفوس و ابی به واسطەی مجری میقروبیك کە به انتشاریەوە ملتیك قر ئەکات .

مثلا اگر مقایسه یەکی ایرە و ملتیکی اوروپایی بکین عجبا هیچ دیوانه اوروپاییك رومتی کنج بیت و هیچ علامتیکی اولەی پیوه بیت چکی لیرەدا له صدی دە ابی ۳ اولاو بن . امیش له بر اوەیه که اوروپاییەکان ازانن ام علته . هەلکه هەمو سالیك خویان لای دوقتور اکوتن و م سببەوه لەم علته رزکاریان ابیت . چکی هەمو سالیك لیرە بالخصوص له خارج شاردا ام علته پیدا ابیت و عموم منالان توش ابن چونکه له پیشەوە مراجعت به دوقتور ناکن کە منالەکانمان صدی پنجای بم علته اسری وصدی پنجاتی هەمو چاوی اولاوی و نلشیرین ابیت . اتجا رجاتان لی اکەم بابی اجل نمرین دائما مراجعت به دوقتور بکن و نابیت له دوقتور متأثر بین چونکه هر چوزیك بیت دیسانەوە محترم و وکو باوك وهایه بومات دوقتور هەمو یان فعالن طبیعی هەمو وضعیت و معالجی دوقتور کورتری کرکوك ازانن لەکل امەیشا که غریبه لەایمه نیه بزانن معتادی بو تداوی نخوشی ام ملتە و بو منعی انتشاری میقروب مضر چند سعی اکات طبیعی لیرەیشدا خستەخانەیکی منتظم و دوقتوریکی تحصیلکردە هیه هەمو اهالی اتوانی استفادە لی بکات بام به دستی خومان خومان تلف نەکین بالخصوص اوی فقیره بی پاره تداوی و له خستەخانه اکەویت و چاك اکریتەوە ایتر هەر بژی طبابت !

عطار : محمد

هەوالی دەرەوە :

عصبة الامم

لندن — سیر اوستن چنبرلان وزیر خارجیة انکلیز لەکل سکرتیر خاصیا حرکتی کردووه بو جنیف بواوی له اجتماع ومذاکرة جمعیت عصبة لامم دا حاضر بی کەرۆژی دوشمه اجتماع اکات .

شەمندوفری ایران

حکومت ایران و او ۱۲۰۰ میل شمندوفرەی کە له خلیج فارسەوه بو بحر قزوین ایکات عموم کردنی مالزمەیەکی ام خطەی له اوروپادا خستوتە مناقصەوە .

ایران له محمرە و اطرافیا ادارەی عسکری الغا کردوه

طهران — چونکه عشیرەکانی اطراف محمرە ایستا پەنویان اطاعت حکومت اکەن حکومت ایران او ادارە عسکریەی که لەویدا بوی تبدیل کردوه

ملك افغانستان

برلین ــ ملك افغان له ایواری ٣ ـ ٣ ـ ٢٨ مواصلات برلینی کردوه و بهصورتیکی دبدبه وحرمتکارانه له طرف رئیس جمهور هیندنبرغهوه استقبال کراوه .

معاهدهٔ بین شرق اردن و حکومت بریطانیا

قدس ــ او معاهدهیی که له بین حکومت شرق اردن و حکومت بریطانیادا کراوه لهطرف خالد پاشای رئیس الوزرای شرق اردنهوه امضا کراوه .

له بحر فردینا فورطنه

موسکو ــ لهم روژانهدا له بحرین قردیندا فورطنهیهکی هوائی به شدت روی داوه نتیجه زور وا‌پور و انسان و اموال تجاری غرق بوه .

له اناطولدا سرما

لهم روژانهدا له اناطول سرمایهکی زور به شدت بوه به نوعیك درجهٔ حرارت هاتونه سر ٢٠ تحت الصفر و بفریکی زوریشی باریوه به نوعیك که له بعضی جیکادا له دو متره زیاتر باریوه ، ولهبر امه هموو هاتوچو شمندفر معطل ماوه .

له بین شام و بیروتا

له بین شام و بیروتا به نوعیك بفر باریوه که پانج روز هاتوچو منع بوه وزور اوتوموبیل له ریدا ماونهوه وحتی له بعضی جیکادا له ٣ متره زیاتر بفر باریوه ولهوریشا هاتوچو پکی کوتوه .

ورثهٔ سلطان عبد الحمید

داوای املاکهکانیان اکهن

خبرهنی ی دیلی تلغراف له استامولهوه انوسی کهوارثهکانی سلطان عبد الحمید مراجعتیان به محکمهٔ مختلطهی انکلیز وتورك کردوه له علیهی انکلیز وطلبی ردی املاکهکانیان اکهن که له بغداد ، قبرس واقعه وداوای معادنه اوتهکانی ولاتی موصلیش اکهن . ورثه محکمهکه امدعوایه ردیکانه . چونکه ایستا سلاله ل عثمان له ناو تورکا هیچ حقوقهکان نیه وبه تبعهٔ تورك نانا‌سرین .

ملك افغان

جلالت ملك افغان مواصلات لوندرهی کردوه و اول ایواری له قصری بکنهامدا له طرف جلالت ملك بریطانیاوه مدعو بون . له اثنای طعامدا جلالت ملك جورج له خصوص دوستایهتی و محبت بین افغان و بریطانیاوه خطبهیکی داوه . و ملك افغانیش بالمقابله بیان تشکرات و تأییدی فرموده کهی جلالت ملك بریطانیای کردوتهوه .

لهدوای روژیك زیارتی مرکزی عاصمهی لوندرهی فرموه و له طرف امینی عاصمهوه به صورتیکی لایقه استقبال فرموراوه و ایواری روژ دوایی ملك و ملکهی افغان له طرف سیر اوستن چمبرلاینهوه له وزارت خارجیهدا دعوت کراون و لهو دعوتهدا ولی عهد بریطانیا رئیس الوزرا و عموم وزیرهکان ، مستر لوید جورج مستر رامزهی مکدونلد ، رؤسای اردو و معتمد سامییهکان مستعمرهکان اوی لو وقتهدا له لوندره بون حاضر بون .

—)§(—

بکی جلالت ملك جورج

روزی ١٤ ــ ٣ ــ ٢٨ بکی جلالت ملك بریطانیا امیره میری لهکل فیکونت لاسیل میردیا بو سیاحت مواصلات مصر ــ قاهرهیان کردوه . و له طرف ممثلین ملك فؤاد ، معتمد سامی ، و کشافهی مکتب بکانهوه استقبال کراون ولهویوه سیاحتی خوداپش ئهکن .

اعتذار

هرچند زور ارزوم ئه‌بو کە ام جژنه لەسلیمانی‌بم و لەمراسم جژندا بـ ملاقات عموم و اعادهٔ زیارت تشرف بکەم فقط مع الاسف بە حسب بعضی مصالح و احتیاجات لواوه مجبورم کە بچم بو بغداد و بعیدم امینمەوه لوم‌مرور و شرفه ، فقط بوه متسلیم کە انشاالله لەم سفرەما زور حوائج لوا اکال و زیاتر خدمت رفاه و عمران لوا میسرابی ، جژنی هموولایك تبریك ئەکەم و تمنی سعادتی عمومیە ئەکەم .

منصرف لوای سلیمانی

احوال داخلی :

واردات و مصارفات حکومت عراق

مجموع واردات حکومت عراق لەابتدای سالی مالیەوه هتا اخری کانون‌اول عبارت‌بوه لە ٤٠٥٧ ٨٥٤ روپیەو مصارفاتی لومدەیەدا عبارت‌بوه‌لە ٤٢ ٣٩٣٢٧ روپیه .

شـرکتی نفطی تورکی

بغداد ـــ بنا لە خبریك کە لە لندنەوە وەرگیراوه مزاحم بك پاچەچی ممثل‌عراق لەلندن قسەی لە گل مدیر عام شرکت نفطی تورکی کردوه و تکانی لی کردوه کەام‌شرکتە ناوی خوی کە شـرکتی نفطی تورکی بی الین بیکوری و بیکات بە شرکتی‌نفطی عراقی و مدیره‌کیش قبولی کردوه و بم زیکانە اعلان اکری

رئیـس الوزرای مصر

لندن ـــ ثروت پاشـای رئیـس الوزرای مصر استعفای کردوه فقط هیشتا لە طرف ملك وه قبول نکراوه ، شایعه وایەکە اگر استعفاکەی قبول بکری نحاس پاشا رئیس وفد مصری لەجی او تشکیل وزارت بکا .

هاتن و رویشتن

دو هفته لەوپیش سـعادت متصرف اسکری و سعادت مفتش اداری بە اوتوموبیل بو ایشو کاری حکومتی تشـریفیان برده ناحیەی خورمال و قضای هلبجه و لەدوای سه ـ ٣ روژ عودتیان فرمووه .

جناب‌شیخ محمد غریب بینیك لەموپیش تشریفی هیناوەتە سلیمانی .

لەاشراف و تجار ایره جناب حاجی حه اغا و معیته وکداری تشریفی برده بغداد .

اعتذار

لەبر جژن هفتهٔ آتی ممکن نابی غزه ، کەمان دربهینین طلب عفو لە مشتریکانمان اکیم

اعلان

بە پی ـ ٥٥٥ ـ ژماره تلغراف قائمقام قضای هلبجه مدت مزایده و احالهٔ بهره کانی املاك امیریهٔ قضای مذکوره تا ـ ٢٨ ـ مارت ـ ٩٢ ـ تمدید کراوه .

متصرف سلیمانی

لە ٢٥ ـ ٣ ـ ٢٨ وه عسکری جیشی عراقی لە میدانی انداخت کوره ـ جوار ی کاریزی شیخ معروف وله میدانی انداخت بچوك ـ اراضی نزیکی آشی کە لە سر ریگای ازمر واقعه ، دست اکن بە تعلیم و انداخت سـلاح ، بنابراقطعیا اهالی بە دو جیگایەدا بەرون و ابی اجتناب بکن .

اعلان

وسـمی عرق وشـراب لوای کرکوك و اربیل موافق بشرطی کە لە دائرەی کمرك ومکوس دا موجوده لەاعتباری نیسان ٩٢٨ وه هتا آخری مارت ٩٢٩ بوسالیك ادری بە التزام هرکس طالب بی مراجعت بە دائرهٔ کمرك ومکوس عل بکات .

مامور مرکز کمرك ومکوس سلیمانی

وهمو شتیك
عائدات بەژاوی ادارەخانەوه
اکری
§
ادارەخانه لەسنای بلدیەدایه
عنوان ـ سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکه

کریار
بەشش مانك سه
بەسالیك شش روپیه دەدا
بودرەوه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمترابونه قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسینریت
یکی بەآنەیکه

هو شتیك اومنی هفتەی جاریك دەردەچی غزتەیکی کوردیه

تاریخ نشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشنبه] ١٤ شوال ١٣٤٦ ٥ نیسان ١٩٢٨

بیه هر شتیکا نقصان ی

ئایه له ... ل مکتب تنها هرخویندن و نوسین و بو اوه ... منالیك نوزی انشا و املا فیرو داوای مأمور ... ، مقصد اصلی تحصیلی مکتب تربیه یه ، تر ... ـ ۳ قسم تقسیم کراوه ؛ ۱ ـ تربیه فکری ۲ ـ ... اخلاقی ۳ ـ تربیەی بدنیه ، و حتی تربیەی ... له برارەی بواوانی تراسا مرك تشکیل اکات له همویان مهمتره اوانەی که فن تربیه و کتیبانی که بحثی اصول تربیەی منال اکن خویندویانه تەوه بویان میلوم بوه و همو استاذیکی ام علمیش ام اصول و قانونەی قبول کردوه که منالیك بواوەی که خویندنی استفاده بکات لازمه دائما محافظەی وجودی بکری و بەاصولیکی صحی بەریاضه یاری کردن ، واکردن حاصل به انواعی سپوراتی وجودی ، عضلاته کانی تقویه بکری ، که ایر رایه مکتب و دەستی کرد به خویندن به بدنیك و دماغیکی صاغ و ساڵمەوه کوی لەدرسەکانی بگری و خریکی خویندنی ، چونکه منالیکی ضعیف ، بی‌قوت ... ی خوین دائما دماغی میلاك ، نقصان ابی و هیچ که ... درسانەی بخوینی له دماغیا بەتواوی حفظی بکات و فیری بابی .

لەبر امه له اوروپادا وله ناو هومانیکی متمدندا ام اصول تربیة منداله که له پیش هو شتیکا لەخصوص تربیەی وجودیەوه به ریاضت ـ جمناستیق و ... سپورەوه که ابی بەسبب تقویة وجود و دماغی ... ل اهتمامی پی اکری ، حتی به نوعیك وجودی ... ار اکن که هو طالبەیکی او ملتانه که اکال تحصیلیان ... د عادتا اکال هو نوعه ریاضتیکیش اکن وبه وجودیکی قوی صاغ و ساڵمەوه وکو پالوان دەست اکن به ... ی و خدمتی وطن و ملتەکەیان .

منالیکی ضعیف که وجودیکی غیر صحی بی غیری امه که ملتەکەی و وطنەکەی استفادەی لی ناکات بالعکس ای بەبار و بەشخصیکی عاطل بەسر عائله و ملتەکەیەوه له جیاتی ایش کردن ... ی کردن ، نان پیدا کردن هو عمری بەنخوشی لەجیکادا وله نقاهتا صرف اکات .

جکه لەمیش چونکه معلوم بوه منالیك که اگر وجودیشی بەقوت بی ودماغی قابلیتی قبول کردنی هو درسیکیش بی . فقط وکو بەرویشتن و بەایش کردن

دست وقاچ وجود مانکو ابی . دماغیش ا به خویندن وبه شت حفظ کردن وبه فکر کردنه‌وه هیلاك وماکو ماندا وکو جتویك کول ابی .

بوا‌یش استادان فن تربیه و تدریس بومناله کانی مکتب کشافه ، کاریان ترتیب وایجاد کردوه وهربو اوه‌ی که دماغی مناله کان مانکوی بحسیته‌وه و که کول بو دمه‌زرد بکریته‌وه غیری کشافیش له سالیکا مدتی تحصیلیان کردوه به حوت ــ هشت مانك ام تعطیلی صیفی و بهار ریه‌ی که تدریسی تیا ناکن طبیعی بو استراحت و تیز کردنه‌وه‌ی دماغی مناله کانه .

بو اوه‌ی که لوتعطیله دا منداله کان چاکتر و زوتر دما غیان انکشاف بکات وبحسیته‌وه و بالاستفاده چاویان به محیط حکومته که یا هیچ نه‌بی به لواکه‌یان بکه‌وی و استفاده له مناظر طبیعیه بکن و او درسانه‌ی که به نظری له درسخانه‌دا خویندویانه تطبیقاتی لسر بکن و بالفعل بی بینن و به‌عملی بی‌خنه میشکیانه‌وه‌ لازمه معلمه کانیان طاقم طاقم بو جی دور بیانکیرن .

ئوانه‌ی که غزته اخوینته‌وه ازانن که لم تعطیله دا بو ام خصوصه طلبه‌کان بغداد به‌چند قول بو اراضی مختلفه‌ی عراق و بو او جیکایانه‌ی که مناظر طبیعیه‌ی زورتر تیادایه و بو او محلانه‌ی که مؤسسات فنی تیا موجوده له حمایه‌ی معلمه کانیانا دستیان کرد به کران و بلاو بونه‌وه ، غیری امیش هموا اخوینینه‌وه که‌مکتبه کانی تری عراق قسم کشافه‌و صیوریان امنده منتظمه که‌هموسالیك بیج شش دفعه له‌کل عساکر قوای هوایی بریتانیا و له‌کل قطعات جیش عراقدا له‌فوتبول و انواع یاری‌ترا مسابقه ئه‌کن .

کچی لم لوایه‌ی ایمه‌دا امیشمان اکرد وصریحه‌کانان سعیان نکرد که‌لم عطله‌یه‌دا مناله‌کن برن بو کران که لم منفعة بخانان کرد استفاده بکن ولم هموو تعطیله دا به شتی خراپ و تمه‌لی رایان بوارد . غیری ام چند ساله ام هموو پاره‌یه‌ی که ملت بو کشافه کوی کردوه‌وه وداویه به مکتبه‌کان ترتیباتیکی وای تی نکرا که هر بیت ، وکو بیستومانه هتا ایستا چند دفعه له طرف آمری قطعاتکانی جیشه‌وه که‌له سلیمانیدا تکلیفیان لی کرا که‌قسم کشافه‌یان برن و مسابقه . بکچی له بر نقصانیت نه‌یان توانی بچنه میدانی مبارزه‌وه .

ئنجا استرحام له معلمه‌کانمان اکین که لم ادوارا بو ام خصوصانه سعی بفرمون . وله پیش تعطیلا به مدتیکی کم احضارات بکن که منداله‌کانمان به ناوی کشافه‌وه هیچ نه‌بی له داخل لواکه‌دا بیبا بکیرن . که له اکمال تحصیلیانا عضویکی فعال ، ایشکر ، صاحب معلومات بن . که بابك وکو ایمه وسلفمان عاطل وخوینکی تمه‌لی استیلایان نکات .

هاتن و رویشتن

بو اکمال او احتیاجانه‌ی که لم لواته‌دا حس فرموه وبو اوه‌ی که لم خصوصه‌وه کفتکو له‌کل کاربدسته‌کان بفرمویت سعادت متصرف عالی همم عزتی عارفه‌ی جژن رمضان بو اوه‌ی بچیته بغداد سلیمانی بجی هیشت وله ٢ نیسان ٩٢٨دا به‌موفقیت وسلامتی عودتی فرموه .

ذاتا له‌هموانه‌وه معلومه که به تشریف هیناتی ام ذاته محترمه‌وه لواکه مان وضعیتی کورا و له‌حالیکی خراپه‌وه چوه ریزی لواکانی تره‌وه ، و چونکه طبیعتا لواکه مان قابلیت هموو ترقیکی هیه . امید ئه‌کین به واسطه‌ی سعی و همات ام ذاته خوشه‌ویسته‌مانه‌وه روژ به روژ زیاتر ترقی بکین ، وهمو به دل و به کیان تمنای موفقیت و سعادتی اکین .

سعادت مفتش اداری بو تماشا کردنی ایش وکاری قضاکانی له‌یکی ام مانکی دا تشریفی برده قضای شارباژیر له‌دوای دوژی عودتی فرموه . تمنای موفقیتی اکین .

ناحزدی

له‌انصراف سلیمانی متقاعد میرلوای ارکان حرب محترم حاجی مصطفی پاشا بو مبعوثی لوای سلیمانی نا-مزدی خوی وضع و اعلان فرمووه .

له‌بکرادهٔ جاف جنابان احمد مختار بك و جمال بك کوری جمیل بك له هلبجه وه وله خلق سلیمانی و دا-یشتوی بیروت سابق بیکباشی ارکان حرب جـناب احمد زکی‌بك له‌بیروته‌وه بو اوی له‌طرف اهالی ام لوا‌یه‌وه انتخاب بکرین وبچن به مبعوث ناحزدی خوه-یان وضع کردووه .

اعدام

له قضای هلبجه له دی کانی کرویشکان فتاح کوری مصطفی له‌برامه قصدا زیکی کوشتووه و له محکمه‌ی سلیمانی دا به اعتراف خوی و به شهود متعدده له سری اثبات بووه . له طرف محکمه‌ی مذکوره‌وه به اعدام حکم درا له‌دوای تصدیق روزی ـ٤ـ ام مانگه سعات ـ٧ـ زوالی له سلیمانی دا اعدام کرا .

اعلان

پینج قطعه زمین براو که له‌دی خورده‌لوك تابعی ناحیه‌ی سورداش و قعه و که مشهورن به زمینی دیوانی و زمینی باکاوی و زمینی برابری دی و زمینی بری بیان و زمینی سراش به اعتباری سه‌ـــم حصه‌دوحصه‌ی عائد به متوفی سید احمد افندی بابا رصوله و بو ورثه‌ی بیجی‌ماوه مقابل به دینی حاجی فرج کوری حاجی‌حامد خرابه موقعی‌مزایده‌وه وله براوه که‌له‌مدهٔ مزایدهٔ اولیه دا طالبیك بو ام پینج قطعه ارضه ظهوری نه‌کرد بناه علیه دو باره هتا پانزه روژ بتر خرانه مزایده‌وه اوانه‌ی طالبن به برمدی ده تامینه‌ته‌وه مراجعت به دائره‌ی اجرای سلیمانی و دلال توفیق اغا بکه‌ن .

دائرهٔ اجرا

اعلان

زمینی بر جو که‌ی شیخان چارش که‌له دی" صابور آوا تابعی ناحیه‌ی ســورداش چاوبی واقعه وعائد به مدیون سید بابا علی کوری سید امینه ومقابل به قرض حاجی رشید کوری حاجی سعید قادر آغا خرابه موقعی مزایده‌وه اوانه‌ی که طالب به کرینی او ارضه‌ن هتا پانزه روزی تر به صـــدی ده تامیناته‌وه مراجعت به دائره‌ی اجرای سلیمانی ودلال توفیق اغا بکه‌ن .

دائرهٔ اجرا

اعلان

هر تونی که محمولی ایران بیت وادخال بکریته عراق له‌هر کیلوبه‌ی (١٠٤) روپیه رسم استیفا اکری . هر کســی تونی ایران به قاچاق بینی بو عراق و یا تونی عراق به ناوی ایرانه‌وه ادخال بکاته عراق به پی صلاحیت دائره‌ی کمرك جزای بو تقدیر اه‌کا و او جزایه‌ی لی استیفا اکری .

هر توتنیکی ایران هاته خاکی کمرك دســت بچی رسم قانونی لی استیفا اکری .

مأمور مرکز کمرك و مکوس سلیمانی

—)§(—

اعلان

اجاره له سر اصولیکی تازه ، عصری چایخانهٔ [استیره کنهٔ کلادیز] که له پیشـــا به چایخانهٔ حمه اغا مشـــهور بو . کردومه‌ته‌وه . هـمو مویله و اسبابیکی منتظمه . انواع حلویات ، دوندرمه ، شروب ، چای قاوه ، ســوده وناملیتمان هیه . به هاتیشتنیکی به قدر سیاحتی دل مفرح ومسرور اکات .

چایچی : محمد رشید

اعلان

خانویك كه له محلهٔ كویژه‌دا واقعه ومرقمه به ٨ — ٦٤ ومحـدوده جبهه‌ی به طریق عام یمینی ٦ — ٦٤ خانه‌ی محی الدین قاضی یساری ١٠ — ٦٤ خانه‌ی قادر اغای محمود اغاخلف ٢٢ — ٦٣ بخانه‌ی شیخ حسین مقابل بیست لیرا بدل رهن ومصرف محاكه ، پشیك له اعتباری ٣ بش لو خانوه خرابوه مزایده‌وه ، بلام له‌بر اوه‌كه له مدهٔ مزایده‌ی اولیه‌دا تنها به صدروپیه بدل طالب ظهوری كردبو كه ام بدلیش له‌بدل رهنه‌كه كمتره . بناءعلیه اوا دوباره هتا پازده روزی تر بصورهٔ تمدید اوبشه خانوه خرایه‌وه موقی‌من بده‌وه اوانه‌ی كه طالبن به صدی ده تأمیناته‌وه مراجعت به دائره‌ی اجرای سلیمانی ودلال توفیق اغا بكن .

دائرهٔ اجرا

امیازات پوسته و حمایه‌ی

پاشماوه‌یه

(ا) اوانه‌ی‌كه مسافرین و یا اموال و یا خدمتچیه كانیان و یا وكیله كانیان نقل اكن له‌احكام ام بنده او كاغد و رسائله كه‌عائده به‌اموالهٔ كه هلكیراوه له‌عربانه وواقونه‌كانیدا استثنا كراوه .

(ب) اصحاب و رؤسای سفینه‌كان كه سفر اكن و یا هاتون له‌نهر و یا قنال مرور اكن له‌عراقدا و یا كه هاتون له بین مواقع مخصوصه‌دا هاتوچو اكن له‌داخلی عراقدا ؛ له‌احكام ام بنده اوكاغذ و رسائله‌ی كه ئه او حموله‌یه‌یه كه بو هاكرتن وركیراوه امه‌ش به‌موجب احوالیكه كه‌له‌بندی پینجمدا بیان كراوه .

٢ — مقصد له تعبیر (رسائل) قارت پوستالیشه .

بند ٣٦

بند (٥)

(ا) هر كسی به بی واسطه‌ی پوسته رسائلیك هلكری كه هاكرتنی عائدی پوسته‌ابی به‌موجب امتیازیك كه بخشراوه به ریاست عمومیه‌ی پوسته له‌بند پینجمدا و یا .

(ب) و یا معامله‌یكی وه‌ا بو ذیته پیشه‌وه كه كاغذیك نقل بكری بغیر پوسته له قبل اوكاغذه داخل منیاه زی پوسته‌ابی و یا .

(ج) او كاغذانه‌ی كه مسـتثنا ن و بكاته‌وه بو خاطری اوه‌ی كه به غیری پوسـته‌دا بی‌نیری امانه به جزایك معاقب ابن كه بو هر كاغذ، له‌پنجا روپیه زیاتر نه‌ابی .

٢ — هر كسـی به جرمیك به موجب ام بنده محكوم كرا و دوباره ام جرمه‌ی ارتكاب كرده‌وه بوهر جاریكی دوای اول جار به‌جزایك معاقب ابی كه‌له پینوصد (٥٠٠) روپیه زیاتر نه‌ابی .

مخالف بند ـ ٣٦

بند ششم

١ — هر كس به خلاف بندششم كاغذ(رسائل) هل بكری ویا ور بكری ویا نقل بكات ویاكوی بكاته‌وه ویا تسلیم بكات بو هر كاغذه‌به جزایك معاقب ابی كه له (٥٠)روپیه تجاوز نكات .

٢ — هر كس به موجب ام‌بنده به جرمیك محكوم كرا ودوباره ام‌جرمه‌ی ارتكاب كرده‌وه بو هر جاریكی دوای اول جار به جزایك معاقب ابی كه له (٥٠٠) روپیه تجاوز نكات .

كذا لازمه له‌سـر مأمورین كه به دقت مراقبه و تحقیق اوه بكن كه‌مخالف ام نظامامه نه‌كری . وهر قضیه‌یك له‌م قبیله‌یه واقع بو لازمه خبر بدری به‌حیئت حاكمه‌ی او منطقه‌یه . و كذا فورا معلومات بدری به ملاحظ .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

هەو شتێك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەسنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانەیکە

کرێار

بەشش مانك سەە

بەسالیك شش روپیە دەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دێریك ٦ انە دەستێنیت

یکی بە آنەیکە

هەو شتێك اوەی هفتەی جارێك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشمە] ۲۱ شوال ۱۳٤٦ ۱۲ نیسان ۱۹۲۸

حبسخانە و محبوسی

مقصد لە محکوم کردنی شخصیك کە جرمیك ارتکاب اکات مادامکە بە اعدام محکوم ناکری بو اوە نیە کە او شخصە تلف بکری بلکو بو اوەیە کە بە واسطەی او جزایەوە اشتباهەکەی بزانی پشیمان ببێتەوە وکرەتیکی کە معاملەیەکی خراپ نەکات . وزوری لەبر اوەیە کە لە خارجەوە خلقیکە ببرسی لە معاملەی بی قانونی خویان بپارێزن .

لەبر اوە امرو لە ناو هەو ملت متمدنەدا بو اوە کە محبوسیك مدتەکەی تواو کرد وجودی تلف نەبی وکە مرلا بو پتوانی ایش بکات وهیئت عمومیەیش منفعتی لی ببینی بە صورتیکی فنی وصحی حبسخانەیان بەدرست کراوە وبو امەی ایش بکن ودائما اعضاکانیان حرکت بکات . لە ناو حبسخانەکانا انواع فابریقە ماکینە منسوجات کلی شتی وای تریان بو احضار کراوە حاصل او محبوسانەی هەروکو جاران ایشیان کردوە بو ادارەی خویان لە حبسخانەکیشا بو منفعت عمومی ایشیان پی اکری .

مع الاسف لیرەدا وکو حبسخانەیکی صحی نیە محبوسەکانیشمان لە ایش سفلیەدا وکو ادبخانە پاکردنەوە او هێنان و حتی بعضا لە خدمات خصوصیەدا استخدام اکرین . پیس ، چاکن ، مفرو باوی رایت اکرن حاصلی هەو عمری محبوسیەتیەکیان بە نخوشی بەبی ایش ... را ابویرن بە نوعیك کە اگر شخصیك مدتیکی کم حبس و کە نجاتی بو وکو بو خوی ایشی پی ناکری بە سرهیلت اجتماعیەوە ابی بە بار و یاخود لە سفیل دادیسانە بو جرائم تر ارتکاب اکات . وغیری امیش شاریك کە اگر حبسخانەیکی صحی بی قانونیك ومدتیکی معینەی ایشی بی مجرمیك لە کل ارتکاب جرمەکیا محقق دست بجی خوی تسلیم قانون اکات و لە شاخ و کیودا نامێنیتەوە و بە واسطەی او جرمەیەوە توشی بەرائم تر نایت .

انجا استرحام لە کاربدستەکانمان اکین وکو کلیك نقصایتی تریان بو اکال کردین لیرەدا تشکیلاتیکی حبسخانەمان بو بکن و حبسخانەیکی صحیمان بو درست بکن و بو ایش کردنی حبسەکان وکو وسائط فنیە وکوماکینە کورەوی چنین ، خوری رستن حاصل اوانەی کە ایستا لە بعضی حبسخانەکانی عراقدا هیە جلبی بفرمون و هیچ

ئەبی خبسەکان لە میعادیکی معینەدا بە صورتیکی باش لەو تعمیراتانەدا کە منفعت عمومیەی تیادایە وکو تعمیراتی جادەکانی بلدیە ، ھی اشغال‌دا ایشیان پی بکن و لە دوای اشئە کیان بە صورتیکی صحی بەخو یان بکن محقق امە لە ھمو شتیك زیاتر تأثیرا کاتە اخلاق عامە .

❦

جوابە بو محبتنامهٔ سعادت متصرف خوشەویستمان کەبە مناسبتی چونە بغدایەوە لەغزەتهٔ ژماره ـ۱۰۷ـ ی ژیانا خطاب بە ملت فرمو بوی .

غزتە چونکە زبان وعادتا ترجمان حسیات ملتە بە واجبمان زانی لەوکالت ملەتەکەوە مقابل بو لطفنامەیەی کەبە مناسبتی سفرتانەوە لەغزەتهٔ ژیان‌دا بیانتان فرمو بو . جواب وحسیات ملتە کتان عرض بکین .

بە صورتیکی جدی و بە محبتیکی صمیمی ملت ھموی الی الابد شکران و مدیون لطف حضرت عالیتانە ، لەو سارە کە تشریفت ھیناوەتە ام لوایە لەظرف ام مدتە کەدا کە سالیك اکریتەوە ، اوصمی و جھدەی کە جنابتان لە خصوص تأسیس امنیت و اسایش لواکەوە و خصوصا بو سرپرستیت و حریت فکریەی ملت و بو رفاه و سعادت و ترقیات ام ملك و ملتە انسانیتاً فرموتە ، ملت ابدیا لە بیر چاو دوری ناخاتەوە ، ھمو ایزانین کە ام لوایە یك لە دوای یك بە صورتیکی دائمی لە ناو انقلابیکی خوینین‌دا ای ژلان ، ملت سرکردان پریشان بو بو ، بە واسطەی بعضی بی تدبیریەوە غیری خارج لە ناو شارە. کیشدا انقلابیکی داخلی پیدا بو بو ، اھالی لە جیاتی اتفاق یك بون ، شیر و تیری لە یك اسو ، ھمو مأیوس سرکردان لە ناو کیژاوی غمدا خولمان اخوارد .

حقیقتا ھر بە تشریف ھینانی سعادتمابتان وضعیت کورا ، ملت بجانی بو کوتە استراحت . و ملکتەکەمان روی کردە ترقی بە نوعیك امنیت و اسایش تأسیس کرد ، کە بە خو و خیالمانا نە اھات ، زور نواقصاتمان بو اکمال کرا حاصلی بە نوعیك بوژاینەوە کە امیدمان وایە بە ملتیکی کم اوندە ترقی بکین کە ئەمەکو ھیچ نە بوژوە لوا کانی تری عراقەوە بلکو اوان غبطەمان پی برن و ھمو ایزانین امەیکانە بە سبب لطف و مرحمت حکمت و تدبیر حکیمانە و شفقت ملتپرور و شعر پروانەی حضرت عالیتانەوەیە .

حضرت عالیتان چون وظیفەی مودوعەی خوتان لە امکان زیاتر بجی ھیناوە طبعی ایمیش مقابل بەو لطفەی عالیتانە بچوکی خومان ایفا اکین ، و ھمو بە دل و بە کیان تمنای موفقیت و سعادتتان اکین .

ژیان

بالوره‌ی نسرین

نسرینە ، گل نسرینە　　　جوزرهٔ یاسمینە
غنچیلە و خوش نسرینە　　　دمی بە پیکەنینە
کینی بە ھل پرینە　　　شلەشی بینە

نسرین گل بھارە　　　لیو آلە چاو بە خمارە
لە ناو کیاکادا دیارە　　　خوازینی کو ھزارە
لونی لەھموان خوارە　　　کس ناوی لەم شارە

نسرین گل ھارینە　　　فرشتهٔ سر زمینە
پریزادهٔ ماچینە　　　گل اـنبرهٔ ورینە
نئەوەی خاتوزینە　　　باوانهٔ بی‌ی زیوینە

نسرین گل پایزە　　　بون خوشە یك کزە
کچە کوردە آزیزە　　　نورك و عجم بەرزە
لە بر دستا کنیزە　　　بویە بە دعیە وفیزە

نسرین گل زستانە　　　شەو چرای کوردستانە
چاوی پیالهٔ مستانە　　　جلوانهٔ کوی کوی‌سوانە
بەوچاوە بـتوپانە　　　نسرین وردهٔ ھاسانە

نسرین-المان تواو کرد سیر که دشت وصحرا و کرد
چلی سه وزیان له بر کرد به حساب وانویش پیت کرد
شعر خوتت له بر کرد بی خویـــره وه ورد ورد

[فائق توفیق]

❧

هوالی دره وه :

رئیس الوزراء مصر

مصطفی نحاس پاشا اجاره له سر تکلیف ملك فؤاد رئیس الوزرایه‌تی قبول و قابینه‌ی تشکیل کردوه .

بولشه‌ویکی له فرانســه‌دا

حکومت فرانسز به‌واسطه‌ی تحـسه‌وه بوی معلوم بوه که بولشویکه‌کان به هر نوعیك خریکن له فرانسه‌دا انقلابیك بکن، عسکر کانیان تحریك بکن که عصیان بکات له بر اوه مجبور بوه هچیك رؤسـاو پیاوی بولشو یك له فرانسه‌دا هبه دیـ بیان کردوه ،

خط شمندوفر ایران

او خط شمندوفره‌ی که ایران له خلیج فارسه‌وه به طهرانا بو بحر قزوین رای اکیشی له نتیجه‌ی مناقصه‌دا قسمیکی شرکتیکی المان و قسمیکی که‌ی شرکتیکی امریقا درعهده‌یان کردوه که پیان بفروشی .

التون به طیاره نقل اکن

طیاره‌یکی انکلیز که له لوندره‌وه حرکتی کردوه بو بروکسل و له‌ویشـه‌وه بو کولونیا له غیر وا کیه کانی نیو ملیون التونی پی بوه .

زاوای ایمپراطور سابق المان

اسکندر رویکوف روس که بینیك لو یش قبکتوریای خوشکی ایمپراطور ســابق المانیای ماره کردبو له طرف پولیســه‌وه له بر عــدم امنیت نفی وله المان تبعید کراوه .

هوال داخلی :

انتخابات

به مناسبتی تواو بونی دفتر منتخبه اوله‌کان هیئت شعبه‌ی انتخابیه‌ی سلیمانی ومیعاد قانونیه‌وه ـ دست کرا به انتخابات منتخبه ثانیه‌کان ناوشــار . له کره‌کی ملکندی جنابان حمه اغای عبدالرحمن اغا ومحمود افندی رئیس بلدیه ومیرزا احمد حاجی قادر وله کره‌کی کویژه جنابان حاجی مصطفی پاشا وحاجی ابراهیم اغا ومیرزا توفیق قزاز . وله کره‌کی درگزین جنابان حاجی ملا محی الدین افندی وغالب اغا ومجید افندی وله کره‌کی کانی آسکان جنابان مجید افندی حاجی رسول اغا وشیخ محمد افندی کلانی وکریم بك محمد فواد بك وله سرشقام جنابان حاجی ملا خالد ومصطفی اغا وله چوار باغ جناب ملا خالد افندی کوری محوی افــندی وله جوله‌کان جناب صالح بنتی له نتیجه‌ی انتخاباتا به منتخب ثانی انتخاب کراون .

ودست کراوه به انتخاب ناحیه‌کانی مربوط لوایش له نتیجه‌دا اوانیش عرض اکری .

هاتن و روشتن

پینج شش و ژ له مو پیش سعادت مفتش اداری بو تفتیش و تماشا کردنی ایشو کاری حکومتی تشریفی بردونه قضای هلبجه ، وارماوا و قره‌طاغ و روژی ده‌ی مانك عودتی فرموونه‌وه .

له پیشکوتوان خانادان سلیمانی محترم جناب سیف الله بك کوری عزت بك وزیر داخلیه‌ی ســابق تورك و برازای مرحوم سعید پاشا روژی ٩ ام مانکه له بغداده‌وه عودتی فرموه‌ته‌وه .

له بکزاده جاف جناب احمد مختار بك عثمان پاشا و جناب علی بك احمد بك له هلبجه‌وه تشریفیانــ هیناوه‌ته سلیمانی .

له روسای پشدر جناب عباس اغای سلیم اغا و له اشراف سلیمانی جناب محمد علی بك محمد صالح بك چند روزی لویش بو اوەی فرائض حج بجی بهینن تشریفیان هینایه ایره و به اوتوموبیل حرکتیان فرمو .

له بگزادهٔ جاف جناب محمد بك فتاح بك چند روزی لەمو پیش له کلارەوه تشریفی هینایه ایره و حرکتی کرد بو هلبجه و لەروژی ١٠ مانکدا گرایەوەو له ١١ دا عودتی کردەوه بو کلار .

چونکه فوج رابع اگرینەوه بو بغداد له جی او فوج ثالث له موصـلەوه روژی حوت مانك حرکت اکات بو ایره . وباو کیـکی به اوتوموبیل له پنجی ام مانکدا مواصلتی ایرەی کرد .

اعلان

لەشار سلیمانی دا اوعرصەیه که بەجیکای سقاخانه مشـهوره تخصیص کراوه به موقع فروخت مخضرات وقرار دراوه کـه عشـر حکومتی له مخضرات لو موقعەدا بسینری .

بناء علیه بالعموم حاصلات مخضرات موافق قانون که تابع عشربی وبو صرف و اسـتهلاك بهینری‌ەوه بو شار سلیمانی لازمه بیریته او موقعه لوی عشـری حکومتی استیفا بکری وله پاشا بفروشری .

هر شخصیك ویاصاحب مخضرایك به قصد اخفا وندانی عشر حکومتی او مخضراتە کوا تابع عشره بو فروشتن وستهلاك اهینی بوشار نیبات بو او موقعه و عشـر حکومتی ندات ویا بی اوە بیبات بو او موقعه له کولان شار ویا له جیکایکی تر که خارج موقع سقـاخانه بیت بفروشـی حاصلاتەکەی به مکتومات وقاچاغ عد ورسـمەکەی به دو قات لی اسینری ولبر امە خلاف ام اعـلانه معاملة کردوه موافـق ماده ١٣٦ ی قانون عقوبات تجزیه ومعاملة له حق اجرا اکری .

متصرف سلیمانی

اعلان

زەوینی نرجوکهٔ شیخان چارش[?] لەدی صابرداوا واقعه و عائد به مدیون سید بابا علی کوری سید امینه له نتیجەی احالەی موقتەدا به هزار و سیصد روپیه لەسر طالبی حاجی رشید کوری حاجی سعید قادر اغا قرار دراوه . بناء علیه اوانەی که طالب به ضمیاتن له اعتباری تاریخی ام اعلانەوه هتا پانزه روژ مراجعت به دائرەی اجرای سلیمانی و منادی توفیق اغا بکەن . اگینا احالەی قطعیەی ادری بو اکاداری اعلان کرا .

دائرهٔ اجرا

اعلان

او پینج پارچه زوی براوه که له دی خوردەلوك واقعه و مشهورن به زەوینی بلکاوی و زەوینی برابری دی و زەوینی بری بیان و زەوینی مرش و له به اعتباری سه حصه دوحصەی عائد به سید احمد افندی بابا رسوله و بو ورثەی بجی ماوه ، له نتیجەی احالەی موقتەدا که کیشـراوه به هزار و صد و پنجاه روپیه لەسر طالبی حاجی فرج کوری حاجی حامد قرار دراوه ، بناء علیه اوانەی که ضم و ضمیاتیان هیه له تاریخ ام اعلانەوه هتا پانزه روژ مدت مراجعت به دائرەی اجرای سلیمانی و منادی توفیق اغا بکەن ، اگینا احالەی قطعیەی ادری .

دائرهٔ اجرا

اعلان ـــ مژده

بو اوەی کچەکان واوانە که ایانەوی فیری انواع مودەـبرین، نقش وهرنوع دروماتیك ببن له سلیمانی له کرەکی گویژه له ژماره ١ــ٦٦ خانوی حاجی ابراـ هیم آغادا لەـ٢٢ـنیسانـ٩٢٨ دا مکتبیك اکینەوه اوانەی که دوام ام مکتبه اکن زور استفاده اکن .

شرکت ماکینهٔ سینکر

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

بو همو شتیك

مخابرات به ناوی ادارهخانهوه اکری

§

ادارهخانه لهبنای بلدیهدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به آنهیکه

ژیان

عرفانی

همو شتیك انوسی هفتهی جاریك دردهچی غزتهیکی کوردیه

کریار

به شش مانگ سه

بهسالیك شش روپیه دهدا

بو دهرهوه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانگ کمتر ابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه دهسینریت

یکی به آنهیکه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشنبه] ٢٨ شوال ١٣٤٦ ١٩ نیسان ١٩٢٨

اقتصادیات ـ شرکت

اساسی ترقیاتی همو ولاتیك لههمو شتیك زیاتر اقتصادیاتی ، شاریك هرچند ابنیهکانی ، جادهکانی منتظم انشا کرابی ، معارف تواوبی ، اجتماعیاتی مکمل بی فقط که اقتصادیاتی لهجی خوی نهبی و محافظه نکری ، ثروتی نهبی ، دائما ادخالاتی له اخراجاتی زیاتر بی ، مقابل بهو مصرفه که ایکات وارداتیکی نهبی و یا کمتر بی ، او همو انتظام شاره به سهفالت و پریشانیتی ملتهکهیهوه نتیجهی دیت و له دوای ماوهیهك بهکرهتیك خراو ایبیتهوه .

لواکهی ایمه هرچند به واسطهی بعضی منابع طبیعیهوه محصولیکی هیه و اگر استعمال بکری وارداتیکی فوق العادهی ابی فقط چونکه محصولهکهی فنی ناکری و له طرف شرکهتیکهوه وکو شخصیکی واحده تماشا ناکری و هر کسه بوخوی بهم محصولهوه ایش و پیش اکات و به قیات مختلفه افروشری و یك به رقابتی یکتری به کم ای کن و به هرزان ایفروشن و له ملتهکهی خومان زیاتر شخص استفادهی لی ئهکن نتیجه روژ به روژ ثروت ولاتهکان خراو ایبیتهوه و بالاخره به کرهتی افلاسیکی قطعی ئهم محصولهکیشمان سقوط اکات .

طبعی همو ابزانین لهمهدا مقصدمان توتنه ، و همویش ابزانین که توتن له دنیادا محصولیکی به قیمت ترینی کلی محصولاتی تره و له لواکهی ایمهدا له همو شت مبذولتره و تنها واسطهی اداره و ژیانمان امهیه ، اگر ام محصوله به قومپانیه و به سندات حصه له طرف شرکت و قومپانیایهکهوه موافق اصول و تجربیات علم زراعت زرع بکری و بهصورت انحصار هر له طرف او شرکتهوه بکری و بفروشری ، محقق ترقیکی چاك دائمی اکات وارداتیکی وای ابی که له مصارفاتهکان زیاتر بی .

بو اثباتی امیش همو توتن ، جگارهٔ اوروپا که دیته ولاتهکهمان دیومانه و کراو نه ، ده سال اوپیش چه قیمتیکی کردبی ایستاش هروا افروشری پارهیك له قیاتهکهی کم نکردووه وه ئهمهش بهواسطهی اوهیه که ئهم توتن اوروپایه هر عیطیکی بهدست قومپانیهیهکهوه به ولوشرکه: زیاتر کس که ناکری و نافروشری بهو سایهیهوه قیاتیکی مقطوع و وارداتیکی چاکی هیه ، و او تجاراتهی که پارهیان لو شرکتهدا هیه دائما نفعهکهیان ازانن له سرومهکهیان امینن و توش صدمهیك نایت .

یکی توتنهکهی ایمه سال به سال له تنزل و له

سقوطایەحق چونکە هەر کسە بوخوی ایکری و ایفروشی بعضا لە پارەی رسم و مصارفاتەکەی زیاتر مقابل بە توتونەکە پارەیەك نابیتەوە . و بعضا بە تەواوی مصرف و رسمەکیشی دەرناهینی . بەو سببەوە هەمو سالیك چەند کسیك لە صاحب پارەکانمان افلاس اکەن و اوانی تریشیان دائما روژ بە روژ ثروتەکیان لە کم بونایە .

انجا رجا اکین ایمەیش ام مسئلەیە کە رأی العین ای بینین با تعلیق بکین و بو توتونەکەمان شرکتیك تأسیس بکین بلکو وکو ایستا کە روژ بە روژ دوچاری ابین با ثروتەکەمان عەو نەبیتەوە و افلاس نکین . و بەو سایەیەوە هەتا زراع ، ملاك صاحب پارەکانمان حاصلی ملتەکەمان دولەمند ابی . وکە ثروتمان بو و مقابل بە مصرفەکەمان وارداتیکی دائمیمان تأمین کرد . او سا اتوانین بو حصولی هەمو اسبابیکی ترقی هول بدین ولە مملکتەکەمانا تأسیس ایکەین .

هوالی درەوە :

مسئلەی مصر

مسئلەی مصر لە خصوص تصدیق معاهدەکەی بینی خو یو بریتانیاوە بر طرف کراوە و حکومت مصر جوابیکی باشی حکومتی انکلیزی داوەتەوە کە تأییدی محبت و صداقتیکی دائمی بین طرفین اکات .

رفیق ترونسکی

وکو بە رسمی معلوم بوە مسئلەی رفیق ترتسکی کە کویا لە طرف شخصیکەوە بە دمانچە بریندار کراوە بە درو دەرچوە .

تورکیە و لادینی

اوقرارەی عصمت پاشا و حزبەکەی کە لە خصوص لادینی‌یەوە داویتی حزب شعب بەوا ثریا تبدیلی کردوە یعنی ایتر حکومت تورك دخلی نیە بەسەر مسائلی دینیەوە وحتی لەمودوا کە میمورەکان سویند دران پیان نالین این (بخوا) بلکو ایبی بە شرف سویند بخون .

شرکت نوت فارس

وکو خبر زانراوە اجارە لە نتیجەی حفر پاتاکە شرکتی نوتی انکلیز و فارس لای اهوازەوە کردویتی منبعیکی نوتی دوزیوەتەوە کە روژی (٦٠٠) طن لی اخرج اکری .

هوال داخلی :

لە بین عراق و حکومت نجددا

بغداد — وکو خبر زانراوە حکومت بریطانیا خەریکی توسط و حل هەمو منازعەیکی بینی عراق و نجدە وبم نزیکانە حل وفصل اکری . و ایتر هیچ تجاوزاتیك لە طرفینەوە واقع نابی .

مزاحم الباجەچی

مزاحم الباجەچی ممثل سابق عراق لە لوند لەم روژانەدا لە ری سوریەوە بە اوتوموبیل مواصلت بغدادی کردوتەوە . ولە طرف اشراف بغدادەوە استقبال کراوە .

مدیر پولیس عام

مدیر پولیس عام عراق سعادت حاجی سلیم بك خوی و عائلەکەی بە سبب خواردنی پنیرەوە کە ژەهراوی بوە تسمیم کراوە . و بە سبب تداویکی سریعەوە لە دوای روژیك عائلەکەی ولە دوای دو روژ خویشی افاقە و نجاتیان بو .

فیضان دجلە

وکو مدیریت ری رابوری دارە نهر دجلە و دیالی روژ بە روژ لە فیضانایە . وقریبا کە فرق "عادە زیاد ایکات .

ناحیه‌یکی تازه

له لوای هولیردا ناحیه‌یکی تازه به ناوی ناحیه‌ی (کاندناوه) وه احداث کراوه . و جناب رفعت افندی مامور املاك مخصوصه‌ی سابق تعیین فرموراوه به مدیر او ناحیه‌یه .

تعیین

له خاندان و منورانی سلیمانی جناب صالح زکی بك صاحبقران . که به حسن اخلاق مشهوره اجاره له عقره‌وه تحویل و نقل کراو به قائمقام چمچمال تمنای موفقیت و سعادتی اکین .

صلاحیت

حاکم صلح سلیمانی محترم صالح زکی بك اجاره به امر وزارت عدلیه صلاحیت حاکم منفردیتی تودیع کراوه تبریك و تمنای موفقیتی اکین .

تشکریکی عالی

له سه‌وهٔ کورده ناوداره‌کان سلیمانی جناب سیف الله بك کوری عزت بك ناظر داخلیه‌ی پیشوی تورکیا روژ یکشمو به بونای هاو ملتی‌یه‌وه چوه‌ته دیده‌نی قوتابیه نه‌خوینده‌واره‌کان زانستی که به هوی چاودیری گه‌ورهٔ زانستی که متصرف بلند شرفه ئه‌و مندالانه‌ی له‌م بهاره‌دا وه‌ك تمام تازه ژیاونه‌وه و لق و پوییان هلداوه و کیشرونه‌ته هشتا کس ، زوری له لا خوش بوه که ئه‌مانه له پیشدا ره‌شکه و پیشکه‌یان نه‌زانیوه و به روز خریکی درد کذران و به شه‌و ده‌خوین و هتو فیری نوسین و خوینده‌نه‌وه بوبن ، به کل دل پنجاه روپیه‌ی پی بخشیون . ئه‌م شیوه‌ی کوره‌یه‌تی و پیاوتی‌یه باد نه‌ین ، پایداری به اوات ده‌خوازین .

سکرتیر زانستی

توفیق

پلنکیکی در

له‌م پینه‌دا له ناحیه‌ی تانجرو له دی (کوره) دا پلنکیك له شاخه که‌وه پیته خواری و له اطراف دی‌یه‌که سه - ۳ کسی به صورتیکی مهلك بریندار ئه‌کا و نتیجه له طرف اهالیکه‌وه پلنکه که کوژراوه .

له ناحیه‌ی پینجوین شخصیك انتحاری کردوه .

روژی ۱۷ ام مانکه سعادت مفتش اداری کاپیتان لاین بو استقبال مدیر عام اشغال و مواصلات تشریفی برده سوورداش دی‌دوکان و له ۱۳ مانکدا له‌کل‌وه‌ی‌ایه مدیر عام شغال و مفتش الکتریك عراق و میجر پوفز مهندس اشغال منطقهٔ موصل و کرکوك و سلیمانی‌دا عودتیان فرموه عرض بخیرهاتنیان اکین .

امسال بو ایفای فریضه‌ی حج له اهالی ام لوایه قسمیکی زور حرکتیان فرمو بو حجاز خوا موفقیان کات .

اعلان

بو ۱۰۵ بارکیر و ۷ جایسنری حکومتی که له پولیسخانه‌ی سلیمانی و هلبجه‌دا طنی‌بو به ۱۱۹ روپیه بو سلیمانی و هلبجه وطنی‌کا به ٤۷ روپیه بو سلیمانی و به ۳۵ روپیه بو هلبجه له طرف طالبیه‌وه له‌ژیر پیدایه هر کسی طالبه مراجعت به دائرهٔ متصرفی و مجلس ادارهٔ لوای سلیمانی بکات .

متصرف لوای سلیمانی

تصحیح

له‌فزنهٔ زماره ۱۰۸ دا سهوا له اعلانیکی کرکدا که نوسراوه جمله‌ی محمولی ایران [محصولی ایران] وجمله‌ی توتن عراق بناوی ایرانه‌وه ادخال بکانه عراق صحیحه‌که‌ی [توتن ایران به‌ناوی عراقه‌وه ادخال بکانه عراق] . بو معلومات تصحیح کرا .

بوزانین هەمو

محترم جناب سیف الله بك کوری عزت بك بو اوەی انتخـاب بکری وبەپی بە مبعوث ام لوایە لە طرف اهالیەوە بە مضبطەیەکی دو صد امضایی نامزدیان طلب ووضع کردوە .

جناب ماجد افندی کوری مصطفی افندی قاضی بو اوە انتخـاب بکری بە مبعوث ام لوایە لە طرف اهالیەوە بەمضبطەیکی دو صدوپنجا امضایی نامزدیان طلب ووضع کردوە .

اعلان

لە بر اوەی لەبعضی مناطق لوای سلیمانی و کرکوکدا دردەکا هیە بو منع تزاید و سـرایتی و محافظة حیواناتی ماثرالویە ومناطق لە تأثیرات مخربەی ام علتە حرفیا رعایت و تطبیق تعلیماتی لای خوارەوە بە اهمیتەوە طلب ئەکری .

١ — بە بی راپور و اذن بیطر مواشی و اغنام لە لوای سلیمانیەوە بو هیچ لوایکی ترنابی اسرار بکری .

٢ — لە هر وقتیکدا لە اوایکدا علامتی ام علتە ظهوری کرد لەمراعا و یا مخزن او اوایە لازمە کە :

(ا) اوحیوانانەی کەام علتەی تیا درکوتوە تجرید بکات یعنی منعی بکات لە تماس . نزیك بونەوەی حیواناتی سالمە .

(ب) دست بجی خبر بدات بە دیهاتی مجاوری کە اکادار بن و میدان نەدەن کە حیواناتیان تماس بکا لە کل او حیوانانە کە مبتلا بون بەو علتە .

(ج) لەعین زماندا فورا خبر بدا بە قائمقام و یا مدیر ناحیەو یا نزیکترین سرنز پولیس کەوا لە اوایی اواندا او علتە دا کوتوە .

٣ — کە قائمقامان و یا مدیران ام معلوماتەیان وەرکرت فورا لازمە خبربدەن بەم مقامە و تفصیلاتی علتەکە و جیکای بیان بکەن .

٤ — کە مراکزی پولیس خبریکی وەهایان وەرکرت لازمە فورا بە واسطەی مرجعی خویەوە ام خبرە بدا بەم مقامە .

٥ — هرکسی لە اعطای معلومات و رعایت تعلیماتدا وخاوت و اهمال و یا ممانعت بکات بە پی قانونی امراض ساریەی حیواناتی سالی ١٣٢٤ تجزیە اکری .

قائمقامان و مدیران لازمە بە جدیت و اهتمام سعی بکەن بو تطبیق ام تعلیماتە .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

مدت تجدید پاس اسلحە تمدید کرا هتا ٣٠ نیسان ١٩٢٨ لازمە سعی بکەن بو تجدید وقیدی هەمو اسلحة موجودە لە ظرف مدت مذکورەدا .

متصرف سلیمانی

لە دائرة طاپوەوە :

اعلان

خانویك کە لە کرەکی سرشقام واقعە ورقم ٣-٨٨ تسلسل ١١٨ یە وعائدی رشـید کوری حاجی فتاحە مقابل بە ٩٠٠ روپیە لای حبیب افندی کوری سلیمان بدریە مرهونە وا خرایە مزایدەوە هر کسیك طالبی کرینیتی لە تاریخ ام اعلانەوە هتا چل وپینج روزیتر مراجعت بە دائرة طاپو ومنادی توفیق اغا بکات بو آکاداری اول جار اعلان کرا .

مطبعة بلدیة سلیمانیە .

بو همو شتیك
مخابرات بانلوی ادارەخانەوه
اکری
§
ادارەخانه لەبنای بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
بکی بەانەیکه

کریار
بەشش مانك مه
بەسالیك شش روپیه دەدا
بو دەرەوه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمتر ابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسینزیت
یکی بە آنەیکه

همو شتیك اوەمی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ [پنجشمه] ٥ ذی القعده ١٣٤٦ ۲٦ نیسان ۱۹۲۸

ضیافت و تأییدی رابطەیەکی ابدی

له نتیجەی التفات انسانیتکارانەیدا روزی جمعەی ۳۰ — ٤ — ۲۸ بە مناسبت بهار و لطافت هواوه و خصوصا بو اوەی همو وکو برا بەیکەوه رابویرن و بتببی به واسطەی تأییدی رابطەی محبتیکی ابدی یقینی همو لایك ، سعادت متصرف خوشەویستمان لەقراغ شار له جیکایەکی خوش و با صفادا ضیافتیکی بو همو مأمورین ، سعادت مفتش اداری ، ضابط استخبارات مفتش پولیس ، ضابط ارتباط له کل رفیقەی حیاتیان و امرا و ضابطان جیش و مدیر پولیس و قسمیك له اشراف و هیئت محرمەی تدریسیەی مکتب له کل طلبەکانی قسم موزیقه و کورانی فرمو •

بیانی او روزه مدعوین طاقم طاقم بوموقع مذکور حرکتیان کرد و همو بلا تفریق له سراو چادرانەی که لەسەر کل و کلزاریکی طبیعی خوش بویان هلدرابو دانیشتن و بە چاو قاوه خواردنەوه مشغول بون ، لەبر دمی چادرەکانا لەناوچادریکاکه بوطلبه خوشەویستەکان و امیدی استقبالمان تخصیص کرابو باندوی موزیقەی مکتب و طاقم کورانی به انواع هوا لیدان و به کورانی وطنی حاضرونیان ذوقیاب کرد حاصلی او روژه هتا ئیواری به نان و حلویات خواردن و چا و قاوه خواردنەوه و به انواع کالته و مصاحبت خوش ، شعر خویندنەوه وقت رابویرا و حقیقتا ام میوانه مسروریتیکی ابدی و محبتیکی صمیمی خسته دلی همو لایکەوه •

همو ابزانین تأمین سعادت و ترقی ملتیك وظیفەیکی مودوعەی حکومته . حکومتیش ام وظیفه مهمه و عالیەی تودیعی مامورین کردوه یعنی مامورین بەهیئت عمومیه حکومت تمثیل اکن طبیعی لەناو مامورین ـ ملتاین حکومتا رابطه و محبتیکی ابدی دائمی نەبی ام وظیفـه مقدسه که خدمت کردنی ملته بجی ناهینری . تأمین ام محبته وجدیته دائمیەیش طبیعی هر ام نوعه سیرانانه اجتماعانه ابکات . لەبر اوه متصرف خوشەویستمان که بە حسن اداره مشهوره وحقیقتاً له جهت ادارەوه داهیه لەم لوایەدا اول دفعه امەی حس کرد ، وبم ضیافته مبینەکانی خوی وکو باوکیکی مشفق لاوانەوه ونوازش فرمو و محبتیکی ابدی بینی همو لایکی تأمین فرمو . هر بژی کورة مشفق عالی همت . وایمیش

الی الابد بە دل وبە گیان وبە جدی مقابل بم گورە مشفقەمان اطاعت مطلقە ووظائف مودوعەی بچوکی خومان ایفا اکین .

[ژیان]

—)§(—

تشکریکی آشکرا

ایمە کە دو قوتابی کویین کە تحصیل ابتدائیمان تەواو کرد چوینە مکتب ثانوی هولیر . سماحتماب ملا افندی لەویدا لە کیسەئ خوی هەمو مصارف ضروریەمان تأمین کرد . لە بەر هندی اسباب نقلمان کردە مکتب ثانوی سلیمانی ودیسان حضرت ملا افندی تعهدی فرمو کە بو دفع حوائج مانگانەکەی کەبوی تخصیص کردبوین بومان بنیریتە ایریش حقیقتا وعدەکەی ایفا فرمو ایستایش انعامەکەی باقیە حواس موفق کا . ولو سایشەوە کەهاتوینە سلیمانی ارلطفەی کەلم اهالی بە دیومانە وخصوصا لە حضرت عالی حفیدزادە شیخ قادر افندی کە اجارە پنجا روپیەی بەناوی معاونتەوە بو ناردووین الی الابد متشکرین . خوا ملت و پیاوی جمیتمەندە موفق کا و توفیق ایمەش بدا بە بین بە عضو یکی فعال و بتوانین کە خدمت وطن و ملتەکەمان بکین آمین .

قوتابی ثانوی سلیمانی : لە اهلی کوی

سید احمد طاهر

تطبیقات کشفە وسیران مکتب

بە مناسبت بهار وصفوت هوادە روزی ١٨ ـ ٤ ـ ٩٢٨ هیئت تعلیمیەی مکتب اول سلیمانی بە ناوی تطبیقات کشفەوە چون بو سیران وبو هەرە خوشترین موقعیکی قراغ شار کە بە باغ شیخ محمود مشهورە . و لەویدا هیئت تعلیمیە بە جیا بو خوی وهەر صنفیکیش مخصوص خوی خیوتیکی بە عموم مفروشەوەمیدا و وحاضری کردبو .

لە دوای تەواو بونی مهمادی دائرە سعادت متصرف ... و سعادت مفتش اداری ورفیقە محترمەی ومفتش پولیس وعائلەی ضابط استخبارات وخوشکی عمدە روسای دوائر ومامورین معیتان لە بەر دعوتینک کە لە طرف مکتبەوەیان کرابو وبحصالەمر توصیەی سعادت متصرف معارفپرور صرف بومسرورات ودلخوشی طلبەکان تشریفیان بردە موقعی سیرانەکە .

لە چادر یکی گەورەدا کە بویان احضار کرابو دانیشتن و لە طرف مدیر ، معلمەکان وطلبەکانەوە لەدوای بجی هینانی وظائف مهماننوازی و خواردنەوەی قاوە و چا لە لای راستیانەوە باندوی موزیقەی مکتب دستی کرد بە ژرعی هوا لیدان وطاقم شرقی بیژ بە انواع گورانی وطنی حاضرونیان تفریح کرد و لە طرف طلبەیکی صنفی چوارم جمال ناوەوە بە دنگیکی برز و سرمست و صدایکی مؤثر نطقیك خویندرایەوە کە مالە کەی عبارت بو لە عرض بخیرهاتنی حضار و بیانی مسروریت طلبەکان مقابل بەو لطف و زیارتی سعادت متصرف و میوانەکان و لە خصوص معاونت معارفیانەوە ، لە دوای تەواو بونی نطقە کە لە طرف سعادت متصرف غیورەوە بە اکرم سعاتیکی بە قیمت تلطیف کرا . لەعقب اوەوە طلبەیکی زور منال فائق ناو دائر بە امنیت و اسایش و ترقیات حاضرە ولاتەکان چند بیتیکی پر معنا و عالی خویندەوە اویش لە طرف متصرف عالی همەوە بە سعەتیك تسریر کرا و لەختام نطق و شعرەکانا دەمیك بە گورانی وطنی و موزیقە و دەمیك بە یاری و مسابقە کردن حاضرون تسریر کران . یاریکان عبارت بون لە تمام حرکەی انواع ریاضە ، تطبیقات کشافە ، مسابقەی راکردن ، مسابقەی بایسکل لە طرف منالە هەرە بچکولەکانەوە و بە سواری کرفاردان و مسابقە ، کریس بچرینە ، اوسیل هلبرین ، حقیقتا همویان بە صورتیکی منتظم و بجدی ایفا کرا .

لەهموی خوشتر چند شعریکی فائق عبدالله بو کە سر کرەکیەوە لە بردمی عموما ارتجالا بحث لە مدح تشویق کرەکی خویندیەوە . مقابل بەوەیش لە طرف صرف خوشەو پسنانەوە دە روپیە بخششی درایە . ابیاتەکانی هردو فائق لە خوارەوە عرض کراوە .

شعری فائق توفیق کە طلبەیکی زور بچوکی مکتبە ویتیەوە .

چند سال گیرودۂ قفس بوین وەك کەو

ایرە مەلبندی چنه بو بە شەو

ئەمان ئەوبرا بی بینینە دشت

بی دلە تو کی هلسین بین بو گشت

ایستا لە بنای ایوەدا بی ترس

وا دیین ودەچین بی تکرە و پرس

آخ خویندنیشمان تواو بیتە ناو

خویندەواریە ئەمانکا بە پیاو

فائق توفیق

شعر فائق عبد الله کە ارتجالا لە مسابقەکەدا بەسواری کرەکەیەوە خویندیەوە

خوت لەری لادە بو اسپ تازی

با تختیك بو تان بکم رم بازی

بزی کرە کل چند نشئە بخشی

بە هیئت کرو بە همت رخشی

قوربانه سادەی بیرە چوار ناله

هر چە جویکت خوارد بی حلاله

روی خوت سپی کە لە ناو ام خلقە

دخیله نم‌خەی لەم جی‌بە رقه

گوایت قوت کرەوە کلك راوەشینه

هرجیکت نبایه لیرە بینوینه

ف . بی‌کس

حاصلی ام ذوق وکیف و سیرانە بە‌مسرودیت همو لایك تا ساعت دە و نیوی عربی دوایی‌کرد لەدوای ئەوە م همو شتیك مدعوین کرانەوە ناوشار و هیئت تدریسیە و طلبەکانیش بە صوزنیکی منتظم کرانەوە و هتا مکتب لە همو کولانیکا لە طرف اهالی‌وە بە چپلە لیدان و بە بیانی ممنونیت استقبال و تقدیر کران .

حقیقتا هتا ایستە لم محیطەی ایمەدا سیرانیکی وا خوش و حرکات و یاریکی وا ریك وپیك نەبینراوە طبیعی امەهموی بە‌سبب حسن ادارە و جهد و همت مدیر و هیئت تدریسیەی مکتب بو بە واسطەی تشویقات و معارفپروریی متصرف خوشەویستمانەوەیە بیانی ممنونیت و عرض تشکر و تمنای موفقیت و مسرووریی دائمەیان اکین .

هاتن

روز دوشمەی ٢٣ — ٤ — ٢٨ مفتش عام جیش عراق جنرال (لوك) بە اوتوموبیل تشریفی هینایە سلیمانی لە طرف سعادت متصرف اکرم و حضرات ضابط ارتباط ، امر منطقە ، قوماندان فرجەکان و قطعەیك عسکرەوە استقبال کرا و لە جادۂ بلدیەدا کشافەی مکتب بە موزیقەوە لە کل مدیر و معلمەکانیانا بو عرض خیر هاتن صف بستەی احترام بو بون و لە کل مواصلتیا بە موزیقە راسمەی سلام و عرض خیرهاتنی کرا موی الیهیش مقابلتا بیانی تشکر و ممنونیتی بو هیئت تعلیمیە فرمو کە بە مدتیکی وا کم بەواسطەی کوششیانەوە کشافەیکی وا منتظمیان تشکیل کردوە .

بو لاوانی کورد

زینت دیوانی کوردە همت لاوانی کورد

لانه الحق کە بیتە مفخر و عنوانی کورد

حمد لله نجم اقبال و سعادت طالعە

وا منور بو بجاری ظلمت دوران کورد

بارك الله ای وطن پرور لە‌سعیو غیرەتت

بو بیتە نور قلبو بینایی همو جاوانی کورد

کس نلی امرو وطن ویرانی دردی ذلتە

دم بدم ظاهر ابی معمورۂ عرفانی کورد

جارهٔ دردی جهالت علمه ایوەش لاوەکان
عیسیی معجز شمارن بو بلندی شان کورد
لکه نکیت له کورد تا ایوه هن درناکوی
پاکو بیعیبه شکر دامانی کورد تا مانی کورد
صا بدل همت بکن بو نشری علم و معرفت
تا منەل کن به روناکی شب هجرانی کورد
طبری همت بی تأمل سر له علویت ادا
مائل پروازه بو گەوانەڵهٔ کیوانی کورد
هاتف مرسه‌ی بلاغت وا به دنکی برزالی
زینت دیوانی کوردە همت لاوانی کورد

فائق زیور

بو زانین هەو

له‌خانی سلیمانی دانیشتوی بغدادحاجی ملاسیدافندی کرکوکلی زاده بو اوی له طرف اهالی لوای سلیمانی وه انتخاب بکری به مبعوث لەسەر پروغرامیکی که له ژیرەوه درج کراوه ناسیدی خوی وضع کردوه .

۱ — معاهده لەگل امت لکم که به قدر طاقت سعی بکم و استقلال تام که هیچ کریکی تیانه‌بی .

۲ — نظری امام امت ملت عراق و بریطانیای عظما دائما له حیال دوستی ومصالح انکلیز له عراقا محفوظ بەیێنم .

۳ — سعی و تشویقی سلطات محلیه اکم بو تمدیلی بعضی قوانین واشکال موضوعهٔ حاضره وك اصول جبایت [ضریبه] بصورتیك موافق مصلحت زراع و مکلفین بی .

٤ — موافقت لەسەر هیچ قراریك ناکم له مجلس درحی که حقوق ملت پامال بکات ویا مخل استقلال بی .

—)§(—

له‌ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

له سر راپور طبیب ملکی و قرار مجلس بلدیه اوا اعلانی اکین له نقطه‌ی محافظه‌ی صحت عمومیه ، همو چایچیکان او کوپانه‌ی که مخصوصی او خواردنه وه‌یه و له‌چایخانه‌کانیاندا دای ابین لازمه همو سرقاپی تخته‌ی بو بکن و قفلی لی بدەن و بو او خواردنەوه له خوارەوه بلوعه‌یکی تی بخن تاکو دست و قاپ پیس تخریبه ناو کوپه کەوه ، ام خصوصه به واسطه‌ی مأموران صحیه و بلدیه‌وه دائما تفتیش و قونترل اکری هر کس خلاف ام‌اعلانه حرکت بکا به پی ماده ۱۳٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری بو اکاداری اعلان کرا .

اعلان

لەسر راپوری طبیب ملکی اوا اعلان اکین له داخل شاودا هر نوعه امراضیکی ساریه وکو سوریژه و اوله و امثالی که ظهوری کرد و هر منداڵی اوله ویا سوریژهٔ دردا لازمه باوك و کسوکاری او منداله درحال خبر به مختار محله و طبیب ملکی بدەن هر کسی خلاف ام اعلانه حرکت بکات و معلوماتی لازمه به مأموری عائدهٔ اعطا نکا به موجب ماده ۱۳٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری بو اکاداری اعلان کرا .

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانویك که له کرەکی سرشقام واقعه ورقم ۳-۸۸ تسلسل ۱۱۸ یه وهانەی رشید کوری حاجی فتاحه مقابل به ۹۰۰ روپیه لای حبیب افندی کوری سلیمان بدریه مرهونه وا خرایه مزایده‌وه هر کسیك طالبی کرینیتی له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا چل وپنج روژیتر مراجعت به دائرهٔ طاپو ومنادی توفیق اغا بکات بو آکاداری دممجار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

بو همو شتیك
مخابرات بانوسی اداره‌خانه‌وه
اکری
§
اداره‌خانه له‌بنای بلدیه‌دایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به آنه‌یکه

هفته‌کی جار
به‌شش مانك سه
به‌سالیك شش روپیه ده‌دا
بو دره‌وه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمتر ابونه قبول‌ناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنه دەسپیریت
یکی به آنه‌یکه

همو شتیك اثرمی هفته‌ی جاریك دره‌جی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦   [پنجشمبه]   ١٢ ذی القعده ١٣٤٦   ٣ مایس ١٩٢٨

— زور شتمان نقصانه —

من که له نزیکه‌وه اکادارم به احوالی مکتب به وظیفه‌م زانی را بره صاحب مقاله‌کی که له ژماره‌ی « ١٠٨ » غزته‌ی ژیان نوسراوه حقیق اتیه مفصلا بخه‌مه بر چاوی خوینده‌واران کرام :

به‌لی حقیقتا زور شتمان نقصانه یکی له نواقصاتمان امه‌یه که پیش نی بیشتن وه‌که کردنی حکیك قراری له‌سه‌ر ادین اشنایان اصول تربیه‌و مربیه‌کان که صاحب مقاله توجیه خطابیان اکا ام قسانه‌ی که کردویتی عملیا کردویانه و نظریا خویندویانه ، فائده‌ی تربیه‌ی بدنیه و کشافه زوره و مربیه‌کان له که‌یشتوت و تطبیق اهمال نه‌کراوه .

بلام زور ارزوم اکرد اوقسانه‌ی که له ژماره‌ی مذکور درج کراوه پاش تی کیشتنی حقیقت و محاکه‌یکی وجدانی انجا بنوسرایه چونکه عجبا که‌ی صاحب مقاله ویا منورینی تر که بشتویك بو زیارت مکتب و چاوبی که‌وتی اولاده‌کانیان که له جیکایانی تر اکری زیارت مکتبیان کرد ؟ و ام نواقصه‌یان رأی‌العین دی و تماشای دفتری احضاری درسی معلمی تربیه‌ی بدنیه و کشافه‌یان کردوه ؟ انجا لیبان معلوم بوبی که تربیه‌ی بدنیه اهمال کراوه ؟

ثانیا — همو روژی دوشمه و پنجشمموان پاش نیوه‌رو له سعات حوتو نیو هتا یازه و نیو که طاقمی کشافه اچنه دره‌وه بو ام ده‌شته که‌ی هاتوی چاوت به دانیشتن و عطالی کشافه‌کانی کوت ؟ یا به انواعی تمارین کشافی دیاری نی را ابوردن ؟

ثالثا — عجبا نازانی همو حرکاتیکی علمی ویادبی ویا سیاسی به‌کوره‌ی محیط اکوردری محیط لوای‌سلیمانی نسبة لکل لوی بغدا فرقیکی هیه .

چونکه‌هیئت تعلیمیه پیش تی فکرین جنابتان وسیاحت و بو تطبیقی دروسی عملی فکری کردبو که طاقمیك له کشافه له ژیر اداره‌ی چند معلمیك بچن بو سیاحت و ام سیاحتیان قرار دابو خصوصا معلمی کشافه لهم خصوصه‌وه زور هولی دا له طرف مدیری مکتبه‌وه همو قوتابیان کوکرانه‌وه مدیری مکتب ام شرطانه‌ی که له خواره‌وه نوسراوه تبلیغ به قوتابیانی کرد که اویش امه‌یه ولازمه .

١ — هەر قوتابیێك اگر آرزوی سیاحت بو کرکوك ویا بوهلبجە هیە ابی تذکرەی موافقت بورویشتن لەو وەلی خوی بیانی •

٢ — بو اوەی کە اچن بولوایکی تر بومصارف ریکا وحوائج ضروریە هر طابەیك ابی ٢٠ ویا ١٥ روپیەی پی بیت کە پارەی لی نەبری چونکە لە مکتب بە ناوی سیاحت کشافە مخصصاتیکی وا نیە . حتا معلمی کشافە لەکل مدیری مکتب وایان قرار داو کە بو او قوتابیە فقیرانەی کە آرزوی امسیاحتە اکەن بە قراری هیئت تعلیمیە بویکدوانیکیان لە پارەی کشافە مصارف تأمین بکری •

٣ — اوانەی کە اچن بو ام سفرە ابی جلی کشافە ویا جلی سوپایان لەبەربی بە پیسوبراکندە بی رویشتن چاك نیە •

انجا امە شرطەکانی مدیری مکتب بو کە تکالیف قوتابیەکانی کردوە انجا انجنە رأی خویندەوارانی کرام کە ام شرطانە موافقە یان نا ؟

پاش تکالیف ام شرطانە ایتر هتا دو روژیش پاش جیژن کە تعطیل تصادف روژ یکا بو، جزنی اکرد انتظار کراوە لە هیج قوتابیك دەنکیك و یا تذکرەی موافقت دەرنە کەوت •

عجبا تو ای صاحب مقالە کە لە جریان احوال خبر دارنی بوجی هر لە خوتەوە اسنادی عطالتی مربیەکان اکیت ؟ بوجی خطای او بالك ویا ولیەکانی قوتابی ناکری کە شرطەکانیان بەجی نەهیناوە، معلمەکان هەویان بو سیاحت قسما بو هلبجە و قسما بو کرکوك و هولیر جیون من اوان بە عاطل نابینم •

اما مسئلەی مسابقەی طلبەی مکتب و جیش افرمون ام سال قوتابی طاقمی فوتبول خریان نەبادونست کە بچنە مسابقەی فوتبول لە کل جیش امەش لە بەربی جسارتی نەبوە پار کە لە کل طاقم فوتبول کتیبەی هاشمی یکدو کەرەت مسابقە کرا لە هر مسابقەیکدا دو مە — ٣ کول سرا کوتن بلام لە بر بعضی حرکات کە بیترا بە مناسبیان نەزانی کە امسال لە کل جیش مسابقە بکری اگر مسئلەی بی جسارتی بوایە لە کل عسکری انکلیزی تلمز نەاکەوتنە مسابقە ، اما مسئلەی صرفیاتی او پارە و اعانەیەی کەمات بو کشافەی مکتبی داوە ایرەی اتوانی بیت بو مکتب تماشای دفتری مصروفاتی کشافە بکیت •

کەوابو رجا اکم کە تصحیح فکرتان بکن لەم خصوصەوە چونکە باور ناکم کە مربیەکان اهمالی پیشکەوتنی مکتب بکەن لە هەو خصوصیکەوە لە اخریدا الیم السلام علی من اتبع الهدی •

عبد الرحمن عزیز

———

بو جناب طلبەی مکتب عبدالرحمان عزیز افندی

مقالەکەی لای زوروت کە مداقعتا بحث لە چاکی و فعالیتی مکتب خطاب بمایە نوسیوتانە لی ممنون بوین فقط وا زنم لە خصوص پارەی کشافە و تملی معلمەکانەوە کە کویا امە نوصیینمان چاك تی نە کیشتوی ، حاشا ایمە اسنادیکی وا نادینە سر منسوبین معارف ، اساس لە نوصینەکی ایمە مقصد تشویقات بو و حقیقتا امەش تأثیری کرد و تطبیق کرا ، چونکە لو روژەوە بە کمال مسروریتەوە فعالیتیك لە مکاتب اپینین ، و قرەوشتانە کە لە پیشەوە سعی کراوە و اهمالك نکراوە لەمیش فوق العادە متشکر و مسرور بین ، چونکە غایە و مقصد اصلی سعی کردنە خوا موفقتان کات •

[ژیان]

—)§(—

محو کردنەوی کوللە و حشرات مضرە

امە چند سالە بە واسطەی بعضی حشرات وکو کوللە ، سن ، کیسلە ، مشکەرە فلاحت ومزروعات

ام لوایه ، کرکوك ، هولیر ، موصل ، دیاله وقسمیکی تری عراق به آوادی جمع و مبایت ناکری وله طرف ام آفات مضرەوە محو ابیتەوە ر اخوری ، وضرریکی زوری له فلاح وزراعه‌کان دەوە .

هرچند لەم مدەدا حکومت به هرو قوت‌وتدابیر یکی بوه بودنی سعی فرمو وبو ام خصوصه مامورین زراعت تعیین وله اوروپا زهری وبعضی دوای جلب وپاره یکی زوری صرف فرمو . فقط دیسانەوە به آوری محو نکرایەوە .

لەبر اوه امسال بو اوەی به کرەتی ام حشراته محو بکریتەوه . جلالت ملك خوشەویست ومعظم عراق فرری داوه که بالذات تعقیبی ام مسئلەیه ونظارتی افرمویت .

سعادة متصرف خوشەویستمان کەدائما آرزوی رفاهیت وترقی ملت ووطنەکەیه بەعزمیکی قوی‌وجدیه‌وه بو ام خصوصه سعی وبالذات نظارت مامورین زراعت افرموی وحتی قراری داوه صرف بو تعقیب تەفتیش‌وتماشاکردنی ام ایشه وبو دفع ام حشراته هوالحیەکان بکری . امید اکین بەواسطەیەوە امسال ضرریك لم حشراتانه نەبینری وفلاحەکانمان ایتر ضرر دیده نەبن خوا هرپایدار وموفق کا .

—)§(—

هاتن و رویشتن

روز دوشمەی ۲۳ — ٤ — ۲۸ سعادت‌مفتش‌اداری کاپتان لاین تشریف برده بغداد وروژی ۳۰ ام مانکه مواصلتی ایرەی فرمووەوە .

روژی جمعەی ۲۷ — ٤ — ۲۸ مدیر عام پوسته و تلغراف عراق سعادت ارشد العمری بك بو تماشاکردنی ایش‌کاری دوائری عائدەی تشریف هینایه سلیمانی له دوای دو روژ عودتی فرمووه .

مفتش عام جیش عراق جنرال (لوك) له دوای تفتیش قطعات عسکری سلیمانی ، پینجوین و هلبجه تشریفی بردەوە بغداد .

(دیسانەوه رجا له مشتریکانمان اکین)

هتا ایستا به کاغذ و به غزته زور استرحام‌مان له مشتریکانمان کرد کەوی بدلات ابونەی لەسرماوه بومان بنیرن ، یکی هیشتا به اکثریت حق ابونەی دوسال و سه — ۳ سالیان له ذمتا ماوه‌و نیان‌داوه ، له ربی‌واردانی ممکن نابی غزتەکان ترقیك بکات ، استرحام اکین بدلات غزتەکەمان بو بنیرن و الا مجبور ابین له غزتەدا اسمیان درج و بو سند بشی تشبثات و معاملەی قانونیة بکین .

[ژیان]

اعلان

دائرة اشغال سلیمانی بودرست کردنی نقطة سوروداش و سرای چوارتا ، لزومیتیان به کچ ، قسل ، برد ، زیخ ولم هیه هر کسی طالب مناقصەیه مراجعت به دائرة اشغال سلیمانی بکات .

متصرف لوای سلیمانی

له دائرة طاپووه :

اعلان

خانویك که له کرەکی سرشقام واقعه ورقم ۳—۸۸ تسلسل ۱۱۸ به وعائدی رشید کوری حاجی فتاحه مقابل به ۹۰۰ روپیه لای حبیب افندی کوری سلیمان بدریه مرهونه وا خرایه مزایدەوه هر کسیك طالبی کرینەتی له تاریخ ام اعلانەوه هتا چل وپینج روژیتر مراجعت به دائرة طاپو ومنادی توفیق اغا بکات بو آکاداری سیم جار اعلان کرا .

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

مفردات او بارانه که تابع رسم بارانهٔ بلدیه‌یه و مقدار رسمه‌کیان

انه	روپیه	بار کەی	انه	روپیه	باری‌استری یا اشتری یا بارکیری
٤		١	٦	١	میوی دار
٢		١	٢	١	کورکه و دمتك
٤		١	٤	١	قامیش
١		١	١	١	تله رد
٤		١	٤	١	کاهو
٢		١	٢	١	کنکر
٢		١	٢	١	باکردین
٨		١	١٢	١	غیراز او بارانه‌که مستثنایه و له‌زیره‌وه نشان دراوه‌متباقی عموم باری تجاری و میوه و رون وپنیر و دوشاو و میوز و خوری و توتون و کزو و مازو و سائر عموم باری‌تر .
٨		١	١٢	١	له قسم ذخیره تنها او باره ذخیرانه که له خارج لواوه راسا بو قونطراتچی دیت ادخالی تابع‌رسم بارانه‌یه و اخراجی تابع نیه بلام غیری قونطراتچی هر باره ذخیره‌یکی تر که بو اهالی و ملاف و نانوا دیت ادخال‌و اخراجی تابع‌رسم بارانه نیه و لوله خارج لواشه‌ود بیت و یا بروا .

مفردات او بارانه که له رسم بارانهٔ بلدیه مستثنایه :

شوتی	کوله‌که	خلوز	قسل	کزن	بفر
کالك	ئمانه	دار	خشت	هرزن	سهول
تری	چوندر	کا	پوش	کنمه‌شامی	
هنجیر	لوبیای تر	گیا	کیم	کوچی	
خیار	قاصولیای تر	ذل	جو	لو	
تروزی	ماست	کلا	برنج	کاردو	
بامیه	دو	تیمان	چلتوك	شیلم	
بادینجان	کیزر	برد	نیسك	تور	
سلق	باقله	گچ	نوك		

بو امهٔ که‌ملتزم رسم بارانه له‌رسم معلوم ومتعامل بولاوه له‌کس شتیك زیاد نسانی وغدر له حدی نکری او بارانه‌ی که که تماملا تابع رسم بارانه کیراوه له‌کل مقدار رسمه‌کەی و او بار و اشیایانه که‌اساسا له‌رسم بارانه مستثنا کراون وتماملا تابع رسم بارانه نه‌کیراون لیسته‌یکی له بالاره اخراج کرا بو امهٔ هرو کس له‌مندرجاتی معلومات حاصل بکا اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی .

بو همو شتیك

مخابرات بو ئەوی ادارە خانەوە اکری

§

ادارەخانە لەسنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنه‌یکه

همو شتیك اوسی هفتەی جاریك دەردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك سە

بەسالیك شش روپیە دەدا

بو دەرەوە بدل ابونه

حوت روپیە و نیوە

شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنه دەمیتریت

یکی بە آنه‌یکه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشمە] ۱۹ ذی القعدە ۱۳٤٦ ۱۰ مایس ۱۹۲۸

اوانەی کە آزریکی باش بجی اهیان الی الابدناسرن وناویان باقیە .

ام لوایەی ایمە بم همو انقلابەوە کە توشی بو دیسان ئەوە اگر بە نظریکی عمق تدقیق بکری معلوم ابی کە بە مدتیکی کم بە واسطەی همت ، سعی وحسن ادارەی کاربدستەکانمانەوە چند ترقی کردوە . امرو سلیمانی لە اکثر الویەکانی عراق زیاتر جادەی منتظم ترە . وعادتا همو شارەکە بە جادەی پان وچاك جنراوە . اوتوموبیل اتوانی بو همو موقعیك وبو همو قطعیکی فراغ شار آمد وشد بکات . وعادتا لەبر انتظام جادەکان ونظافتی لە شاریکی مدنی ومترقی اچی .

غیری ایمەیش همو لە پیشا دیبومان کە اوشیوانەی کە بە کولانەکانا اروێشت وعادتا بە ناو جرکانا مروری اکرد چند ضرری لیدا ابون طبیعی او همو پیسانی ناو شارە تیکلاوی هوا ابو وتنفسمان اکرد وبەو سببەوە دائما نخوشی تولید اکرد وحتی بە هاوین لەبر عفونت انسان نەی الوانی بە کولانەکانا بکری . و بم مدتە کمە ایمەیش بەواسطەی فعالیت ایشی بدستەکا نمانەوە وبلدیەوە قسمیکی زوری اوی زیاتر پیس بو وعفونتی هبو بە صورتیکی باش وفنی داپوشرا وامرو اثریکی اوشیوانە نماوە ولەم همو عفونتە ، نخوشیە رزگارمان بو وصحتیکی باشیش دا بەجادە وکولانەکانا .

لیرەدا تنها نقصانیکمان مابو کەاویش بە الکتریك تنویر کردنی جادەکان بو ، هتا ایستا لە بر داپوشینی شیوەکان و کردنەوەی جادەکان کە لەمە لزمتر بون ممکن نەابو ام الکتریقە جلب بکری ، هر چند رأس کارەکانمان ام لزومیتیشیان حس کردبو فقط لە بر بی پارەیی قابل نەبو تاسیس بکری ، انجا رە بە واسطەی بعضی تصرفاتەوە امسال ممکنیان بو کە لە بودجەدا مبلغیکی زور و کافی تخصیص بکن .

حقیقة امسال لە بودجەدا بو جلب و تاسیس الکتریقیکی کورە و منتظم مقداریك تخصیص کرا . و حتی لە پیش تصدیق بودجەکەدا چونکە بونی ام اثارەیان بە لازم زانی لە پیشەوە لە بغداد بە واسطەی مامورین ادارە و متخصص الکتریق مستر کابارانەوە ، تدبیرە تقرری کرد کە بم زوانە ام اثارە خیریە و مفیدە جلب بکری ، طبیعی بم زوانەش ام الکتریقە تاسیس کرا او همو

فعالیتەی کە لە پیشا لە خصوص جادە و شیوەکانەوە کراوە ایجاتە بر انظار عامە و مات لە ایستا زیاتر ئەمی و هەرت کورەکانمان تقدیر اکات و هتانهایت بەواسطەی امائرە خیریەیانەوە ئاویان لە طرف مانەوە بە چاکاری . امید و تمنا اکین الی الابد بو ترقی و تعالی ام شتە کە مطلوبیانە و تنها اوان واسطەن موفق و مسعودتر بن .

هەوالی دەرەوە :

ملک افغان

مسکو ــ جلالت ملک افغان لە ٣ مایس ١٩٢٨دا اگاتە موسکو و لە دوای هفتەیك استراحت اچیت بو زیارت پترسبورغ ، قرم . لەویشەوە اچیت بو تورکیا .

ملك افغان و ملکەی افغان لە برلینا سواری طیارەیك بون کە منسوبی شرکت جنکر بووە و بە سر برلینا کراون و خریکن لە کل ام شرکەتەدا مذاکرە بکەن کە خطیکی هوائی لە بین افغان و برلینا تأسیس بکری .

مالیەی ایران

لە طرف حکومت ایرانەوە مدیر بانك اسویجرە تعیین کراوە بە مدیر عام خزینەی ایران و لەم مانکەدا مباشرت بە ایش اکات .

سیر کلایتون کە لە طرف حکومت بریطانیاوە تعیین کراوە کە لە خصوص مناسبت عراق و حجازەوە گفتگو لە کل ملك حجاز ــ ابن السعودا بکات لە مصرەوە بە بحرا حرکت فرمووە بو جدە و ام مسئلەیە بەم زوانە بە صورتیکی باش نتیجەی دیت .

ملك افغان و ملکە

لە ١ مایس ٩٢٨ ساعت ٩دا جلالت ملك افغان

و ملکە مواصلت پولونیایان کردوە .

فرانسە قرض حکومت بریطانیا تأدیە اکات

حکومت فرانسە اجازە ترتیباتیکی کردوە کە لە سال ٩٢٨دا بەدو قسط هشت ملیون قرض بداتەوە بە انکلیز .

بینی تورك و حکومتەکانی تر

غزتەی تایمس لە سر کاغذیك کە لە استانبولەوە وری کرتوە نوسیویتی کە : توفیق رشدی بك وزیر خارجیەی تورکیا لە قونفرانسیکدا کە داویتی وتویتی کە ایستا تورکیا لە کل هەمو حکومتەکانا مناسبتی چاك و شیرینە الا فرانسە نەبی اویش بە سببی تحدید حدودی بینی سوریە و تورکیاوەیە .

شمندوفری ایران

حکومت ایران بو او شمندوفرەی کە لە بحر فارسەوە بو بحر قزوین رای اکیشی قسم جنوبی داوە بە شرکتەکانی امریقا ، فرانسە و انکلیز لای شمالیشی داوە بە شرکتەکانی المانیا .

هوال داخلی :

دوام دوائر

مجلس وزراء قراری داوە کە بو هاوین دوام دوائر حکومت بیانیان لە ساعت ٥ ، ٧ هتا ٥ ، ١ ی و روژ یکشمە لە ساعت (٩) هتا (١) افرنجی بیت و و نوع لە هەمو الویە عراقا دوام اکری .

انتخابات

لە دوای تواو بونی انتخابات منتخبە ثانیەکان ئاو شار لە نظارت اعضایان هیئت تفتیشیەدا دست کرا بە انتخابات منتخب ثانی ناحیەکانی مربوط سلیمانی .

ولە نتیجەی انتخابات :

لە ناحیەی تانجەرودا جنابان مدیر رشید افندی غفور ، مامور مال قادر افندی ، تحصیلدار فائق افندی عبد الله ناجی افندی ، رشید مستی افندی ، حاجی حمە اغا ، حمە رشید افندی حاجی ابرهیم اغا ، شیخ قادر عطار ، احمد بازیانی . ولە ناحیەی سرچناردا جنابان مدیر محمدفواد بك ، احمدبك سعیدبك ، عزت بك عثمان پاشا ، غفور احمد ، ولە ناحیەی قرەداغدا سعید اغای جعفران ، شیخ سعید تیمار ، کوخە محمد زوراب ، روستم عبد القادر ، فخری واصف .. ، شیخ نوری افندی شیخ باباعلی . ولە سورداش جنوبیدا جنابان : مدیر شیخ یوسف افندی ، حاجی امین کاکە حمە ، جلال صائب افندی توفیق فائق .. ، محمد بك حاجی رسول بك ، عبداللە افندی کاتب حاجی احمد . ولە سورداش شمالیدا جنابان حاجی احمد افندی حاجی کریم ، محمدصالح بك ، حکیم .. فرج ، عزیز کوخە احمد ، ولە ناحیەی سرچکدا جنابان عزمی بك بابان ، شیخ رضای شیخ محمد ، شیخ حسین عبد احمد ، شیخ عبدل شیخ علی ، شیخ محمود شیخ علی ، ولە ناحیەی بازیاندا جنابان مدیر نقیبە محمد اغا ، میرزا عارف و قادر افندی مهندس لە طرف اهالیەوە بە منتخب ثانیتی انتخاب کراون .

بو مدیری غزتەی زیان خوشەویستمان تقدیم

لطفا ام چند کلیمە درج غزتەی زیان بفرمون ؛

تشکری عالی

بو تطبیقات درسی اشیا ایجابی اکرد چاومان بە ماکینەی چاپخانە و آلات چاپ کردن بکەوی لە نظارت معلما لەکل رفیقانم چوینە ادارەخانەی غزتەی زیان طرف مدیر مطبعە وهیئت ادارەی زیان بە رویکی بش وعجبت وشفقتیکی زیاد قبولیان کردین مدیری ادارە بالذات وکو معلم راستەوە بو یکە یکە پارچە پارچەی همو آلات مطبعەی نیشان داین حتی لەبرچاوی ایمە یك دو کلیمەی درست کرد بە ماکینە لە چاپ دا لە آخریدا مأمورەکانی رفیق اوانیش ایضاحاتیان بو داین و لطفیکی زیادیان لەکل کردین بەناوی معارفەوە وهمو رفیقانم تشکری هیئت [ادارەی زیان] خوشەویستمان بیان و آشکرا اکەم .

لەشاگردانی صنف ٣ مکتب دوەم سلیمانی

علی کوری قادر اغا

❦

کفتکر لەکل شاخ سورکیودا

کوی سورکیو لە برچی، لوتی خوت برزیکردوە لیمان
سرت روت کردوە وختە بکیتە مرتبة کیوان
دوندەی سر زمینت بوچ حشار داوە لە ناو خوتا
لە خوت کرد کردوە هرچی کە بوتە دشمنی انسان
بەهاویش هرەس دینی لەسر ریبواری کوردانا
بە زستانیش بە سرماکت اخیتە کاروان کریانا
لە برچی بویتە کانکای جردە و دز دائم الاوقات
حیاتی فەرم کوردت خستووەتە تهلکە و کیان دان
اوند مغرور مبە دعبە و تکبر هیندە منو بنە
لە شاخ الب و روشوز فضلی تو زیاتر نیە قوربان
زەمانی دیت اشت کن کن اکن بو ری شمندوفر
ابی تە ریکەی موتور و ریبازی همو کوردان
قلت قدبر اکن بو ابنیەی زور خوشی وك اوتیل
سرت چاك نخت اکن بو جیکە کلزار و باغستان
درندە و وحشیانت پاك تی اکرن بو لبر کردن
دز و جردەت همویان ابنە چاپچی و خانچی ی کاروان
بلام اوسا ابی تە منبع کیف و سروری خلق
ابی تە جنەتیکی بی مثالی اهلی کوردستان
لە چوار اطرافەوە عالم بە دستە دینە سیرانت

اچینه ریزی شاخ اوروپا و کیوه کهی لبنان
اوا من پیم وتی تو فقط لهیادت درنچی سورکیو
لهنسل اتیا ام مشکلاته حل دهبی ا ن

فائق زیور

—)§(—

بوزانین همو

معالی امین زکی بك بو اوهی له طرف اهالی ام لوابهوه انتخاب بکری به مبعوث به تلغراف نامزدی وضع فرمووه •

تلغرافیك کهله احمد نوری افندی یهوه ها توه :

بو حمیتمندان ژیان ؛

وکولهوتی خوړیا له کل سعادت متصرف و ذواتی محترمهوه نصب کرابو دیسان ترشیحم بهواسطهی حکومت مرکزیهوه تمنا اکم • فائده لهایه مأموله •

کرکوك • احمد نوری

بو زانین

لهم بینهدا له طرف پولیس کرکوکهوه جسدیکی مقتول که اوصافی له خوارهوه نوسراوه دوزراوهتهوه بو اوهی اقارب و تعلقاتی پی بزانن و مراجعت به مراکز پولیسخانه بکن درج و اعلان کرا :

عمری ۲۵ ساله ، بالای وسطه ، سمیلی زرد و بچوکه و لیوی سرهوهی برکردوتهوه ، ریشی تاشراوه ، مه سم دانی خواری پشهوهی التونی تی کرتوه و کوشی سوری حلبی لهپیدایه • محتمله یا تاجر ، قلمچی و یا جلب کرابی •

بیان

دائرهٔ نفوس عاصمه وخارج له اعتباری ۱ مایس ۹۲۸ وه مباشرت به توزیعی دفاتر جنسیه اکات که له ماده ۱۵ قانون تسجیلی نفوسدا درج کراوه •

مدیر نفوس عام

اعلان

هرکسی له خارج شارهوه به سلاحهوه بیته سلیمانی لازمه سلاحهکهی لو جیکایهی که لیی میوانه دا نی و جائز نیه لهشاردا بهسلاحهوه بسوریتهوه ، کذ اوانهی لهسلیمانیدا سلاحیان هیه لازمه سلاحیان لهماله دا بنین و هلنهکرن حاصل چه به شو و چه به روز لهشاردا به سلاحهوه سورانهوه به قطعی ممنوعه و لهم ممنوعیتهدا مامور و غیری مامور مساویه هرکسی خلاف م امره حرکت بکات تجزیه اکری •

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

بو مزایده و احالهٔ رسم جلود حیوانات و حشیه وعشری مازو وکتیره ونمان ادری به التزام له ۱ مایس ۹۲۸ وه تا ۲۰ مایس ۹۲۸ بومزایده نه ۲۱ ی مانکی مذکورهوه تا نهایتی بو احاله مدت تعیین وتخصیص کرا •

متصرف سلیمانی

اعلان

دائرهٔ اشغال سلیمانی بو سرای بنمون لزومیتیان بهخشت وقسل ، زیخ ، برد هیه هرکسی طالبی مناقصهیه مراجعت به دائرهی اشغال سلیمانی بکات •

متصرف سلیمانی

اعلان

دائرهی اشغال سلیمانی لزومیتیان به مقداریك کیچ ، برد ، قسل ، زیخ ولم هیه هرکسی طالبی مناقصهیه مراجعت به اشغال سلیمانی بکات •

متصرف سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك
مخابرات بێ‌ژی اداره‌خانه‌یه
اکرێ

§

اداره‌خانه له‌بنای بلدیه‌دایه

مدیر ومسئول: سلیمانی زیان

یکی به‌ آنه‌یکه

ژیان

حزبی نی‌یه

کرێ‌یار
به‌شش مانك مه
به‌سالیك شش روپیه ده‌دا

بو دره‌وه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمترابونه قبول ناکرێ

اعلانات
دێریك ٦ آنه ده‌سێنرێت

یکی به‌ آنه‌یکه

هه‌مو شتیك اوسی هفته‌ی جاریك ده‌رده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشنبه] ۲٦ ذی القعده ۱۳٤٦ ۱۷ مایس ۱۹۲۸

[سیران قصابه‌کان]

چونکه ده‌میکه اهالی ام لوایه ام امنیت و آسایشه‌ی نه‌دیبوه وحقیقتا امه مدیکه به‌واسطه‌ی تدابیری حکومت وسعی وحسن اداره‌ی مامورین اداریه‌کانما. ئیره مات کوتوته استراحته‌وه وهرکسه له نتیجه‌ی ام امنیت و آسایشه‌دا خریکی کاروکسبی خویه‌تی وشاره‌که لوئه‌ که روی کردوته ترقی . له خوشیا وکو تعامل سابق قصابه‌کانی سلیمانی بو اوه‌ی چند روزیك له جیگایکی باصفا رابویرن سیرانیکیان ترتیب کرد وله‌سر مساعده‌ی حکومت بو اوه‌ی لهم سیرانه‌دا وقوعات نه‌بی وبه خوشی رابویرن ترتیباتیکی اداریان له ناو خویانا ترتیب کرد وبو رئیس اداره‌ی ام سیرانه [فرج کوردی] نایان به رئیس خویان تعیین کرد وله معیتی اودا چند انضباطیك ومحافظکیان تعین کرد . وله اسباب ذوق حشتری لوکه وله انسان له شکلی بزندا چند کسیك وله شکلی میموند چند کسیکی که دهول وزرنا وکالی شتی تریان استحضار وترتیب کرد .

روزی دوشه‌مه‌ی ۷ — ٥ — ۲۸ به‌صورتیکی منتظم له معیت رئیسدا به‌ناو شاردا کران له دوای زیارتی مقامی حکومتی حرکتیان کرد بو سرچنار ، له‌ویدا ده دوازده خیوت ورشمالیان هلدابو ، سیرانه‌که هتا روزی پنجشنبه پاش نیوه‌رو دوامی کرد وله‌و مدده‌یه‌دا عموم رؤسای دوائر وهمو اهالی سلیمانی طاقم به طاقم دعوتیان کردن وحقیقتا اومسافرانه‌ی که‌ اچونه اوی له‌دوره‌وه استقبال ورسم تعظیماتیان بو ایفا اکرا و زور حیوانیان له‌ بریدا سرابرا وله‌ اسباب نان خواردن قاوه ، چا ، شربت و دوندرمه و سائره حاضر و منتظم بو ، حاصلی عموم اهالی سلیمانی اشتراکی ام ذوقه‌ی کرد عادتا او مدده‌یه سلیمانی چول بو بو عموم روی کردبوه سرچنار له‌همو شتیك خوشتر چونکه لهم ماده‌دا حسیکی معارفپروری هیه اول تشبثی رئیس سیرانه‌کانو باخصوص جناب سعید خلیفه کریم و حمه‌ی عزیز که ده‌میکه اره‌دا به حسن اخلاق مشهورن و له‌همو کس زیاتر محب علم و عرفان بو اوه‌ی خدمتیکی معارف بکن له ناو خویانا لوانه‌ی که کو با اطاعت رئیسیان نه‌اکرد موقت حبسیان اکرد و جزایان لی اسند نتیجه بو امیه‌کانی زانستی که به‌شو اخوینن ۱۷۰ روپیه‌یان کوکرده‌وه و تسلیم هیئت تعلیمیه او مکتبه‌یان کرد ، حاصلی مات ده‌میکه کیف و ذوقیکی

وای نکردوە و صبرانیکی وا منتظم بە ادب نەبیراوە .

طبیعی امە هموی نتیجەی حسن ادارەی متصرف غیورمانە کە ملت لەخوشیا حس و اوزوی ذوق و کیفی هیە و صبران ئەکات ، حقیقتا شایان شکرە کە لە نتیجەی هوشتیکاملت معاونتیکی معارف اکات ، تمنای استراحت و موفقیتیان اکین . بژی طاقم قصاب ــ معارفپرور .

هوال داخلی :

انتخابات

لەدوای تواوبونی انتخاب منتخب ثانیەکانی لوای سلیمانی روژی ٩ــ٥ــ٢٨ لە نفس شار و لە همو مرکز قضای ملحقەدا دست کرا بانتخاب مبعوثان . نتیجە جنابان معالی امین زکی بك وسیف الله بك و صبری بك حاجی علی آغا و محمد صالح بك اکثریتیان احراز کرد و بون بە مبعوث . خوا ایان مبارك کا تمنای موفقیت وخدمتیان اکین .

لەنتیجەی انتخابات لوای کرکوکدا جنابان مصطفی افندی یعقوبی زادە و سعید افندی اهل آلفری و حاجی علی قردار و محمد بك فتاح بك جاف اکثریتیان احراز کرد و بون بە مبعوث .

لە نتیجەی انتخابات لوای هولیردا جنابان جمال بك بابان ، اسماعیل بك رواندزی ، معروف علی اصغر افندی ، داود بك حیدری ، عبد الله افندی مفتی بە اکثریت بون بە مبعوث .

ولم خصوصەوە لە هفتەی آئیدا مفصلا مطالعەی خومان عرض قارئین کرام اکین .

[ژیان]

تلغرافیکی جمال بك بابان مبعوث تازەی هولیرە کە مقابل بە تلغرافیکی تبریکیەی جناب رئیس بلدیەوە جوابا نوسیویتی و صورتیکیشی بوادارەخانەی ژیان ناردوە :

سلیمانی ژیان .

ج ــ بمناسبت تلغراف تبریکانەوە بەهموحسیکوە عرض تشکر جنابت و خاص و عام همو لوای سلیمانی اکم . و تا ابد منتدار او لطف و اعتمادەم کە بە بی استحقاق چنگم کوتوە ، لە خوا ایاریەوە کە لە وقتی حسابا شرمساری ملتکم نەبم ، مبعوث کوردم بۆیە ماوە بە بی استثنا و بە افتخارامادەی امری هموکوردیکم احتراماتم بو همو لایك .

جمال بابان

بە واسطەی (ژیان)ەوە عرض تشکر بو هموهاو ولاتیە محترمەکانم :

وابواردنی ام چند روژە لەخدمت هاو ولاتیەکاندا و موفق بونم بە زیارتی همو کورە وتی کیشتوەکانی حقیقتا شایان حمد و ثنا و تذکاریکی دائمیە . لە برامە کە بە حسن توجهیان متحسس بوم بە دل عرض حرمت و تشکراتم تقدیمی هموا هالی ام لوایە اکم .

و بە عون و عنایت خوا و حضرت فخرعالم ، بو بەجی‌هینانی هموخدمتیك و لە دائرە امکاندا بە صرف کردنی هموو مقدوریتك قصور ناکم ، ایتر تمنای موفقیتیان و عرض دعا خوازی اکم .

حاجی علی اغا زادە ، صبری

—)§(—

گفتگو اکل استیرەیکدا

استیرەکەی بەحەواوە   سەرم والەتو سرماوە
هر سیرت اکم تی ناکم   کی‌توی لوجی بە داناوە
بەشەو کە دیتە سرانی   تیت افکرم لە آسمانی
لەناوفضای شین‌وجوانی   جریوەت دی تا بیانی
بویەوا شادو مسروری   سربست‌وبزوو دسوری

دایم لە رون و پر نوری چونکە لە دنیا یە دوری
خوزگەم امەیە ایستە تو بهاتیتایە گفتوگو
شـرحت بکردایە لە بو منی فقیری دس خرو
بردی درخق یا بشر الماسی زیری یا گهر
لە تفصیلات صرف نظر بکەو بلی بە مختصر
جوابی دایەوە کەوا کورەیکم لەناو هوا
بە امر و قدرتی خوا معلقم لەناو فضا

ف : بی کس

هاتن و رویشتن

مبعوث لوای سلیمانی محترم معالی امین زکی بك بو سردان وطنەکەی و چاو پیکوتنی اهالی ایواری ١٢ — ٥ — ٢٨ تشریفی هینایە سلیمانی .

لە پیشـکوتوان خاندان ایره مبعوث لوای سلیمانی محترم سیف الله بك کوری عزت بك بو اوەی لە اول اجتماعی مجلس نوابا حاضربی بیانی روزی ١٣ — ٥ — ٢٨ تشریفی برده بغداد .

لە نجبا و معتبران خاندان ایره و مبعوث لوای سلیمانی محترم صبری بك حاجی علی اغا کە بینیك لە مو پیش بو چاو پیکوتنی وطنی و خزمەکانی تشریفی هینا بوه سلیمانی بیانی روژ ١٤ — ٥ — ٢٨ تشریفی بردەوە بغداد .

روزی ٩ ـ ٥ ـ ٢٨ مدیر عام طابوی منطقەی موصل جناب رفیق بك بو تماشا کردنی معاملات طابو تشریفی هینا بە سلیمانی لەدوای روزیك عودتی فرمووه .

لە منورانی سلیمانی مدیر دار التدریب و مدرسـة عسکری عراق مقدم توفیق وهبی بك اکل ضابط رکن جیش عراق مقدم بکر صـدقی بك دا بو اجرا کردنی امتحانی ضابطانی فوجەکانی ایره روزی ١٠ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفیان هینا بە سلیمانی .

سعادت علی رضا بك العسکری عقید جیش عراق بە مناسبتی تعیینی بو آمر منطقەی شرقیە روزی ١٢ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفی هینایە سلیمانی عرض تبریك هانی اکین .

لە کنج و خوینەوارانی سلیمانی کاتب مجلس ادارە غفور افندی بە مأذونیت تشریفی بردە بغداد .

—)§(—

تبرع

مندوب خوشەویستمان محترم معالی امین زکی بك لەو مدەیەی کە لیرەدا بو زیارت همو مکتبەکانی فرمو وکو بابیکی مشفق نالەکانی لاوانەوە و مسرور فرمون و لە کیسـەی حمیتی صد روپیەی بە مکتب زانستی تبرع فرمو .

محترم صبری بك چونکە ذاتیکی منور و گنجیکی فعال و مقتدر ام وطنەیە و لە حد بەدر محب علم و معارفە لەو مدەیەی کە لیرەدا بو زیارتی همو مکتبەکانی سلیمانی کرد و لە کیسـەی حمیتی صد روپیەی بو کشانەی مکتب اول ، صد روپیە بو مکتب دوم ، صد روپیە بو مکتب بکن ، صد روپیە بو مکتب امیەکانی زانستی و صد روپیە بو مکتب ملیجه جمعا پینجصد روپیەی بو اسباب ترقی معارف تبرع فرموه .

امە دلیلە کە ام ذواتە محترمانە یکانە ارزویان خدمت کردنی معارف و ترقیات وطنەکەیە و امە اول نشانەی فعالیتیانە ؛ امید اکین بە عین حسەوە او وکالتە کە درعهدەیان کردوە لە امید و تصور زیاتر وظیفة مودو عەکەی خویان ایفا فرمون و ایمەش دائما تمنای موفقیت و سعادتیان اکین .

سعادت مفتش اداری له‌م روژانه‌دا تشریفی برده‌ته پنجوین .

اعدام

کوخه سمدونی سورداشی له‌سر ئه‌وه‌ی قصدا صوفی کریم سوراتی به تفنك کوشتبووه . وله محکمه‌دا له‌سری ثبوت بوه به اعدام محکوم کرا له‌دوای تصدیق و ارادهٔ ملوکانه روزی ١٦ — ٥ — ٩٢٨ صلبا اعدام کرا .

بو زانینی مشتری گرامه کانمان

اداره‌خانه کمان چه‌ند که سوره‌کانی مکمل بین و ذاتا مربوط بلدیشه استرحام اکین هر پاره‌یك اینرن بو ام اداره‌یه راسا به ناوی صندوق بلدیه‌وه ارسالی بکن . (ز)

اعلان

او کسه‌ی ایه‌وی ببی به متعهد و کچ و زیخ ... بسائره تسلیم بکا به دائره‌ی اشغال عمومیه بواو ... ی امسال له لوای سلیمانی‌دا اگری ... او متعهده ... تسجیل بکا له دائره‌ی مدیریتی عامه‌ی اشغال عمومیه ... بغداد و بو امه او کسه عرضحالیك ابی بدا به ... ... روپیه‌وه بو ام دائره‌یه که ابره‌وه ... مدیریت عامهٔ اشغال عمومیه بو تسجیلی او کسه له ... ... له بغداد .

معاون مهندس اشغال عمومیه‌ی لوای سلیمانی

... بوه :

اعلان

... که‌ی کانی اسکان واقعه و نومروی ٨ — ١ ... و تسلسل ٢٥٦ و محدوده شمال غربی به عرصه ... — ١٣٩ تسلسل ٢٥٧ که عائد به مجید بك خالد بك ... غربی به طریق خاص و به عرصه‌ی ٦ — ١٣٩ تسلسل ٢٥٥ نوری بك محمد بك و جنوب غربی به خانوی ابراهیم کوری حمه چکوله ایستا فرشراوه به توفیق افندی محمود اغا تسلسل ١٣ — ٣٥ — ٨٣ و به خانوی ورثه‌ی قادر امان ٥٨ — ٤٢ تسلسل ٩٧ شرق جنوبی به خانوی ٥٦ — ٤٢ تسلسل ٩٦ که عائدی شیخ حسین کوری شیخ محمده و به خانوی ٥٢ — ٤٢ تسلسل ٩٤ که عائد ورثه‌ی رسول قاسمه و به خانوی تسلسل ٢٥٩ و ١٤ — ١٣٩ که عائد سلیم کوری محمده و به طریق خاص و به عرصه ٢٥٨ تسلسل ١٢ — ١٣٩ که عائد به ورثه‌ی یحیی بگ مجددا به ناوی مجید بك و احمد بك کورانی خالد بگ وه ربط طاپو اکریت هر کسیك حق و ادعایکی له‌و خانووه‌دا هه‌یه له‌تاریخی ام اعلانه‌وه هتا سی — ٣٠ روژی تر به اوراق مثبته و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات اول جار اعلان کرا .

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

بدل تخمینه روپیه	متر مربعی	...	نوع ملك
٦٠	٢٧٠	...	اراضی

ناوی صاحب ملك : ورثه‌ی ... احمد افندی

بو امه‌ی قصابخانه‌یکی لی ... پادجه‌یك اراضی که له کانی سارد واقعه ... ورثه‌ی شیخ کاك احمد افندی له طرف بلدیه ... کری . نوع و جنس و او مقداره‌ی که لا ... له‌طرف هیئت تخمینیه و مجلس ... له بالاوه نشان دراوه هر کس له‌دا حق ... هیه له‌تاریخ ام اعلانه‌وه هتا نو روژ لازمه ... بکا بو اگاداری اعلان کرا .

اعلان

کچ پیوراوه له میدانی دائرهٔ گمرکدا طلبی ... ٢٠ روپیه و چوار آنه دفروشری هر کس طالبه مراجعت به میرزا عارف عبدی دیجان بکات .

ژیان

بو هەو شتیك
مخابرات بە زاوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە

مدیر : سلیمانی زیان
یکی بە انەیکە

کریار
بە شش مانك سه
بە مالیك شش روپیه دەدا

بو دەرەوە بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمتر ابونه قبدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسیریت
یکی بە آنەیکە

هەو شتیك ئاوسی هفتەی چاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشنبه] ٤ ذی الحجه ١٣٤٦ ٢٤ مایس ١٩٢٨

لەودوا امیدی نویهان بە مەبعوثەکانانە

لە اجتماع دورەی پشودا بە اکثریت ملت لەوکیلەکانی راضی نەبو و هیچ امیدیکی فعالیتیان لی نە اکرد . بەلام ام انتخابە لە هەو جیکایەکا با خصوص لە الویة و قضاکانی کوردستاندا بە صورتیکی باش نتیجەی هات اوانەی کە ملت آرزوی اکردن اکثریتیان احراز کرد و بون بە وکیل ملت . چونکە هەویان مجرب ، عالم فاضل ، وطنپرورن امیدی نویهان پیانە . و بحقیق حسب المطلوب وظیفەی موودعەی خویان بجی امینن و لە درجەی امکاندا بو ترقی و تعالی ملت و وطنەکە تی اکوشن . وبو خاطری اوانیش کە نایان ناسن بویان معلوم بی کە چە نوعە ذوانیکن یکە یکە لە ژیرەوە ترجمەی حالیان عرض قارئین کرام کرا .

مەبعوثەکان خومان — سلیمانی

۱ ـ معالی امین زکی بك : هەو ایزانین ام ذاتە فاضل و عالمترین ملت کوردە لە زمانی تورکا بە واسطەی زکاوت و علم و عرفانیەوە لە مکتب ارکان حرب تورك تشقی کرد ، لە زمان احتلالی بیکبانی ارکان حرب بو چە لە علما ، حربا و چە لە خدمات فوق العادەی وکو تحدید حدود و بو بعضی وظائف کە نیرراوەتە اوروپا لە هەویان فوق المطلوب موفق بوە ، علاوتاً بە تالیفات و بە کتب فنیه و عسکریه خدمات و اقتدار برگزیدهٔ خوی پیشان داوە بە نوعیك کەلای تورکەکان (مشار بالبنان) بوە ، و کە هاتیشەوە وطنەکەی خوی اول جار کرا بە مدیر مکتب حربیه و دار التدریب عسکریهٔ عراق برە برە ترقی کرد نتیجە لە دوایینەدا وزارتی اشغال کرد ، و لە دورهٔ اول مبعوثی یشدا لە هەو کس زیاترسعی فرمو ، اگر تماشای کتیبەکەی (محاسبەی نیابت) بکری خدمات فوق العادەی معلوم و اشکرایە .

۲ ـ محمد صالح بك : ام ذاتە کنجەش لە خاندان معتبران سلیمانیه و لە اجدادیەوە امنار مانا بە عائلەیکی نجیب و صاحب خدمت نامراون ، خوینشی حسب المطلوب تحصیلی هیه ، منور ، تجربە دیدە و ثباتیکی کاملی هیه لە دورهٔ اولدا لەکل معالی امین زکی بکدا اشتراك مساعی کرد و لە خدمت کردن قصوری نکرد .

۳ ـ سیف الله بك : ام ذاتە عائلە کوری عزت بك وزیر داخلەی تورك و برازای مشهور سعید پاشایە لە سریکی تریشەوە ـ لە دایکەوە لە عائلەی محترمەی

بابان ، امداد و آبادی زور سعیان بو ملت کورد کردوه وخویشی تحصیل دیده منوره له مکاتب عالیه‌دا نشئی کردوه . له مناله‌یه‌وه له ممالك متمدنه وکو استانبول اوروپادا گوره بووه له هرو خصوصیکوه قابلیتی هیه و امیدی هرو شتیکی لی اکری .

٤ ــ صبری بك : ام ذاتیش دیسانه‌وه کنجیکی تحصیل دیده منوری کورده وله مکتبی حقوق نشئی کردوه . له عائله‌یه‌کی محترم ونجیب سلیمانیه . وقاتا وکو له نسخه‌ی پیشودا درجمان کردبو له ایستاوه فداکاری ومعارفپروریی خوی به تبرع کردنی مقدار ریکی گوره بومکتبه‌کان وزانستی حسن نیتی خوی نیشان داوه .

مبعوثه‌کانی هولر

١ ــ جمال بك بابان : وا ازانم احتیاج ناکات ترجمه‌ی حالی مشارالیه عرض بکری چونکه امرو له کوردستانا مقابل به‌هرو شخصیك اخلاق وعلم وعرفان وفداکاری خوی بالفعل نیشان داوه وهرو کس مدیونی تشکراتیکی کوره‌یتی . ام انتخابه مصیبه هرو فردیکی کوردی ممنون کردوه . حاصلی لای هرو کس به‌واسطه‌ی خدمات فوق العاده‌یه‌وه موقعیکی ممتازی هیه .

٢ ــ اسماعیل بك رواندزی : مشار الیه نه‌وه‌ی محمد پاشایه کوری سعید بك عبد الله پاشایه باپیری وقتیك که وکیلی متصرف سلیمانی بو له‌اثنای وظیفه‌دا درحق به علما مشایخ اشراف وعموم اهالی به‌واسطه‌ی کوردایه‌تیه‌وه لطف وشفقتیکی کوره‌ی ابراز کردوه خویشی له دوره‌ی پیشودا له خصوص ملیته‌وه به‌هرو نوعیك فداکاری کردوه . بو ترقی وتعالی ملته‌که چه له مجلسدا شفاها وچه له جرائدا به مقاله حسن نیتی برامبر به ملته‌که اعلان کردوه . بیدا له هرو خصوصیکوه شایانی افتخاره .

٣ ــ داود بك الحیدری : ام شخصیش له خاندانی حیدری له منطقه‌ی کوردستانی له‌لوای هه‌ولیر له دی (ماوران)دا شش عصره به‌خنده‌دان و بیکوره نمرانن باوکو باپیریان هرو یان خاندان . صاحب تألیف و خادم ملت و وطن بون . باوکیشی حال حاضر به‌واسطه فضلیه‌وه لای هرو کس محترمه و شیخ الاسلام تورکیا بو و خویشی له مکتب حقوق استانبول نشئی کردوه و له‌وریشا به‌هو ترجمیه‌وه کوره بوه ، منوریکی نطرق . عالم و مقتدره‌و له‌دوره‌ی پیشو یشدا خدماتی سبقتی کردوه .

٤ ــ معروف افندی علی اصغر : ام ذاته به (جیاووك الکوردی) مشهوره ، منوریکی مقتدری کورده ، له مکتب حقوق مأذونه ، له کوردستان له لوای هولیر له منطقه‌ی رواندزدا له عشیرتی بالکی له فرقه‌ی (جیاووکه) له تشکیلاتی حکومت عراقه‌وه متمادیا حاکم محکمه بوه ، زور خدمتی ملت و وطنه‌که‌ی کردوه و له‌م خصوصه‌وه زور تألیفات و مقاله‌ی به قیمتی هیه ، باخصوص له ادبیاتدا ید طولای هیه . له هر خصوصیکه وه لایق هرو نوعه تقدیراتیکه و شخصیکه له احترامی کوره .

٥ ــ عبد الله افندی مفتی ، ام کنجه [illegible] مقتدره کوری عبدالرحمان افندی مفتیه‌یه له مدرسه‌ی علمیه پی کیشتوه . تلمیذی سماحتمآب ملا افندیه و خویشی مفتیتی کردوه وله وقتیکی انقلاب و [illegible] رئیس بلدیه‌ی هولیر بوه و دیسانه‌وه به صورتیکی فوق العاده به جلب قلوب ملت و حکومت و به خدمت کردن ممکلکته‌که موفق وه ، سیاحتی استنبولی کردوه زور تجربه دیده‌یه ، وقوره ، عالم ، فاضل و صاحب عزت نفسه له هرو خصوصیکه‌وه خدمتی لی دیداکری .

مبعوث کرکوك

١ ــ حاجی علی افندی قردار ، امذاتیش له خاندانی معتبران کرکوکه له خصوص اداره‌وه ید طولای هیه

له تأسیس مجلس ئیمرۆ ن توراوه‌وه تا زمانی احتلال له حکومت عثمانیه‌دا ئیمه‌نی کرکوك بوه ، صاحب حسن اخلاقه ، زور خدمتی وطن و ملته‌کی کردوه خصائل حمیده‌ی زوره له هموجهتیکه‌وه تجربه دیده و مکمله .

۲ ــ مصطفی بك یعقوبی زاده : ام ذاته منوره یش له زمانی عثمانیدا مأمور عدلیه و له زمان احتلالدا قائمقام بوه گنجیکی غیور ، وقور و تیاتکاره له انجمن تجربی لوای کرکوکه ، تجربه دیده و مقتدره .

۳ ــ سعید افندی : له خاندانی معتبرانی کفری‌یه مخصلی حقوق ه‌یه ، امروزای متصرف غیور کرکوك عمر نظمی بکه ، له دوره‌ی سابقدا خدماتیکی زوری بو عراق سیفتی کردوه .

٤ ــ محمد بك فتاح بك ، امذاتیش گنجیکی منور و ممتازی کورده ، له رؤسای عشائر مشهوری جافه ، ابعداد و اباوی داغا محترمو گوره‌ی عشیریکی زور فعال بون و ایستایش له هموخصوصیکه‌وه خدمت و معاونتی ام عائله به‌معلومه ، گل فردیکیان لای کورده‌کان محترمن و خوریشی فوق العاده شخصیکی نطرق ، مقتدر و به قیمته و له مجلس تأسیسی‌دا به‌ناوی مندوب سلیمانیه‌وه اعضا بوه و اقتداری خوی پینیشان داوه .

وکو خبرمان زانیوه له قضا اورده‌کان ملحق مرصلیش دا جنابان حازم بك و هبت الله افندی و شیخ عبدالله افندی کوری شیخ نور محمد انتخاب کراون ، ام سه‌ـ۳ ذاتیش له انجب نجبای ملتی کوردن ، حازم بك کوری یوسف پاشایه و له خاندانی زاخو یه ، گنجیکی منور و مقتدره ، باوکی زور خدمتی ملته‌کی کردوه و خویشی خیرالخلف باوکیتی ، و هبت الله افندیش ذاتیکی عالم و فاضله ، هردوکیان له دوره‌ی سابقدا له خدمت کردن قصوریان نکردوه و شیخ عبدالله افندی له مشایخ دین و له گوره‌ترین اشراف کوردستانه مرحوم نور محمد باوکی له گل شیخ رزاتا فدای حریت ملت کورد بو امیدمان وایه ام گنجه منوریش له باوکی زیاتر بیت .

انجا که ترجمه‌ی حالی بکیله خوشه‌وبسته تازه‌کانمان عرض قارئین کرام کرد ، ملت قناعت کامله‌ی هیه که بو ام دوره‌ی حاضره‌یه ذوات مقتدری دوزیوه‌ته‌وه و له حسن انتخابیدا اصابتی کردوه ، انجا رجا و استرحامیان لی اکین که ایتر ابی بو ترقی و تعالی ملته که له‌درجه‌ی امکانداسعی و جهد بفرمون و طبیعی اوانیش ایزانن که ملت و وطنه‌که‌مان چیته دوا کوتوه ، له‌خصوص معارف ، تجارت ، صحت ، ریگا ، وسائط نقلیه ، زراعت ، صنایع و کلی اسبابی ترقی تره‌وه محرومین ، بواسته‌کانی ام نواقصانه یکانه‌امیدمان ایتر به‌ملت له هموخصوصاتیکا ئه‌وه امان مسئولن .

و اریشه‌ی زنجیانه‌وا حیات موجوده‌ی خویان بجی به هینن و ملت دوچار انکسار خیال نکن ایتر امیدی قویمان هر بم ذاتانه‌یه و هر بم دوره‌یه‌یه . امید اکین شه‌و و روز سعیان بو بکن و به‌انجنه رنجه‌ی دراوسیکانمانه‌وه . خوانه‌خواسته اکر خدمتمان نکن و وظیفه‌ی خویان بجی نه‌هینن ایتر ابی ملت قور بکا بسر خویا دست و ازنو مایوس ببی . له بر اوه دائما انتظاری جهد و کوششیان اکین . خدا به‌حسن نیته‌وه موفقیان کات و مقابل به ملته‌که رسوایان کات .

—)§(—

بو جناب مدیری محترم ژیان تقدیم

لطفا ام چند کلمه‌یمان بو درج بفرمون .

روزی ۱۳ ــ مانکی حالیه مبعوث محترم تازه‌ی سلیمانی جناب صبری بك تشریفی مکتب ابتدائیه‌ی زیارت کرد و بو امه‌ی صرف ما یحتاج طلبه‌ی فقرا بکری صد روپیه‌ی تبرع فرمو . له حسیات نجیبانه‌ی وها حالی بوین که بو ترقی معارف و اکمال نقصانیت مدرسه‌کانمان زور همت افرمون مقابله تشکرات خالصانه‌مان علنا تقدیم و نیت خیرخواهانه‌ی تبجیل اکین .

مدیر مکتب اول سلیمانی

هوال داخلی :

روژ شمه‌ی ١٩ ــ ٥ ــ ٢٨ به راسمه‌یه‌کی مطنطن مجلس مبعوثان اجتماعی کردوه ، له‌دوای خویندنه‌وه‌ی نطق افتتاحیه‌ی جلالت ملك معظم ، یکه یکه معامله تحلیفیه‌ی مبعوثه‌کان ایفا کراوه و له پاشا دست کراوه به انتخابات بو رئیس تعیین کردن نتیجه به اکثریت ارا وزیر داخلیه معالی عبد العزیز بك قصاب به رئیس و مبعوث‌هولیر داود حیدری بك به‌نائب رئیس انتخاب کراون .

(اعتذار)

به مناسبتی حلولی جژنه‌وه هفته‌ی آتی غزته‌کان درناچی . بیانی معذرت وطلبی عفو له هرو مشتری کرامه‌کانمان اکین . ژیان

[جژنه پیروه]

به مناسبتی جژنی قوربانه‌وه ریان جژنه پیروزه و تبریکات له‌کل هرو عالم اسلام ... اکین الی الابد به دلی خوش و ... لایق به سعادت و ترقی ملت وطنه‌که هر ... ... اسادقی ام جژنه بکینه‌وه خوا له هرو لایکی ... .

ژیان

هاتن و روشتن

معالی امین زکی بك که بو ... ی تشریفی هینابوه ایره ، روز ١٧ ــ ٥ ــ ٢٨ ... ... بغداد .

سعادت مفتش اداری کاپتان لاین ... ... تشریفی بردبوه پینجوین ، روز ٢١ ــ ٥ ... فرموده‌وه .

به واسطه‌ی مشقت سفره‌وه لوتخوشبه ... ی بو بو حمدا افاقه‌ی بووه کسب عافیتی کردوه ... ... ی صحت و سعادتی اکین .

مدیر عام معارف سعادت طه بك الهاشمی و مفتش معارف‌بغدا امین زکی بك بو تفتیش و تماشا کردنی مکتبه‌کانی ایره ایواری روژی ٢٢ ــ ٥ ــ ٢٨ تشریفیان هینایه سلیمانی و روژی ٢٥ ــ ٥ ــ ٢٨ عودتیان فرموده .

مدیر دار التدریب و مدرسه‌ی عسکریه‌ی عراق توفیق وهبی بك و آمر الرکن بکر صدقی بك که بیلیك له‌مویش بو امتحان ضابطه‌کان هاتبونه سلیمانی روژی ١٥ ــ ٥ ــ ٢٨ تشریفیان برده‌وه بغداد .

مدیر عام واردات عراق احمد وهبی بك بو تفتیش و تماشا کردنی معاملات قسم واردات مالیه تشریفی هینابوه سلیمانی له دوای تفتیش معاملات ایره و هلبجه و ناحیه‌ی پینجوین روژی ١٨ ــ ٥ ــ ٢٨ تشریفی برده‌وه بغداد .

محترم دقتور شار حمدی بك که به مأذونیت تشریفی بردبووه کرکوك ، بغداد روژی ١٧ ــ ٥ ــ ٢٨ تشریفی هینایه‌وه سلیمانی .

جنابان (مسرورك) ضابطه‌کانه‌ی شمال عراق ودکتور (واتسون) رئیس صحه‌ی کرکوك و سلیمانی بو تماشا کردنی ایشو کاری عائده‌ی خویان روژی ٥ ــ ٥ ــ ٢٨ تشریفیان هیناوه‌ته سلیمانی .

تشکریکی علنی

بو تطبیقات او درمانه‌ی که ایخوینین ... نکه له مکتبا الات و ادوات تطبیقات وجود نیه ابجی ... کرد بچین له‌خارجه‌وه چاومان ... لات و ادواته بکه‌وی . له‌برا له‌حمایه‌ی معلم ام درمانه مصطفی ... ... چوین بو او جیکایانه‌ی که ام التانه‌ی تیادایه ابل که ... چوین بو تماشا کردنی موطوه‌کهی کرم افندی ... که کرم اماری و چاک و رنج اکونی و دوم جار چوین بو دائره‌ی طابو قسم مساحه‌ی و له دواییدا چوینه مطبعه‌ی بلدیه و حقیقتا له هر ... ٣ جیکا ... داخم

له تأسیس مجلس مبعوثان نوراوه تا زمانی احتلال له حکومت عثمانیەدا مبعوثی کرکوك بوه ، صاحب حسن اخلاقه ، زور خدمتی وطن و ملتی کردوه خصائل حمیدەی زوروله هموجهتیکەوه تجربه دیده و مکمله .

٢ — مصطفی بك یعقوبی زاده : ام ذاته منوره یش له زمانی عثمانیدا مأمور عدلیه و له زمان احتلالدا قائمقام بوه گنجیکی غیور ، وفور و نیازکاره له انجب نجبای لوای کرکوکه تجربه دیده و مقتدره .

٣ — سعید افندی : له خاندانی معتبرانی کەریه محلی حقوقی هیه ، امروزای متصرف غیور کرکوك عمر نظمی بکه ، له دورەی سابقدا خدماتیکی زوری بو عراق سیقتی کردوه .

٤ — محمد بك فتاح بك ، امذاتیش گنجیکی منور و ممتازی کورده ، له رؤسای عشائر مشهوری جافه ، اجداد و اباءی دائما محترم و گورەی عشیریکی زور فعال بون و ابستایش له هموخصوصیکەوه خدمت و معارفی ام عائله به معلومه ، کل فردیکیان لای کوردەکان محترمن و خریشی فوق العاده شخصیکی نطوق ، مقتدر و به فیمته و له مجلس تأسیسیدا به ناوی مندوب سلیمانیەوه اعضا بوه و اقتداری خوی پینیشان داوه .

وکو خبرمان زانیوه له قضا کوردەکان ملحق موصلیش دا جنابان حازم بك و هیبت الله افندی و شیخ عبدالله افندی کوری شیخ نور محمد انتخاب کراون ، ام سه — ٣ دانیش له انجب نجبای ملتی کوردن ، حازم بك کوری یوسف پاشایه و له خاندانی زاخویه ، گنجیکی منور و مقتدره ، باوکی زور خدمتی ملەکی کردوه و خویشی خیرالخلف باوکیتی ، و هیبت الله افندیش ذاتیکی عالم و فاضله ، هردوکیان له دورەی سابقدا له خدمت کردن قصوریان نکردوه و شیخ عبدالله افندی له مشایخ دین و له گورەترین اشراف کوردستانه مرحوم نور محمد باوکی له گل شیخ رزانا فدای حریت ملت کوردبو امیدمان وایه ام گنجه منوریش له باوکی زیاتر بیت .

ایجاکه ترجمەی حالی یکیله خوشه ویسته تازه کانمان عرض قارئین کرام کرد ، ملت قناعت کاملەی هیه که بو ام دورەی حاضرەیه ذوات مقتدری دوزیوه تەوەو له حسن انتخابیدا اصابتی کردوه ، ایجا رجا و استرحامیان لی اکین که ایتر ابی بو ترقی و تعالی ملته که له درجەی امکاندا سعی و جهد بفرمون و طبیعی اوایش ایزانن که ملت و وطنه کەمان چەند دوا کوتره ، له خصوص معارف ، تجارت ، صحت ، ریگا ، وسائط نقلیه ، زراعت ، صنایع و کل اسبابی ترقی تره وه محرومین ، بواسطەکانی ام نواقصانه یکانه امیدمان ایتر به ام اله هموخصوصاتیکا وه امان مستدیان .

وفریشتەی ذمتیانەوا حیات و دوعەی خویان بجی بهینن و ملت دوچار انکسار خیال نکن ایتر امیدی قویمان هر بم زاتانەیه وهر بم دورەیه . امید اکین شەو و روژ سعیان بو بکن و بانحته رزەی دراوسیکا نانەوه . خوانەخواسته اکر خدمتیان نکن و وظیفەی خویان بجی نەهینن ایتر ابی ملت قور بکا بسر خویا دست و ازنو مایوس ببی . له بر اوه دائما انتظاری جهد و کوششیان اکین . خدا بحسن نیتەوه موفقیان کات و مقابل به مایەکه رسوایان کات .

—)§(—

بو جناب مدیری محترم ژیان تقدیم

لطفا ام چند کلمه یەمان بو درج بفرمون .

روژی ١٣ — مانگی حالیه مبعوث محترم تازەی سلیمانی جناب صبری بك تشریفی مکتب ایمەی زیارت کرد و بو امەی صرف ما یحتاج طلبەی فقرا بکری سد روپیەی تبرع فرمو . له حسیات نجیبانەی وها حالی بوین که بو ترقی معارف و اکمال نقصانیت مدرسەکانمان زور همت افرمون مقابلة تشکرات خالصانەمان علنا تقدیم و نیت خیر خواهانەی تبجیل اکین .

مدیر مکتب اول سلیمانی

هوال داخلی :

روز شمەی ١٩ ـ ٥ ـ ٢٨ بە راسمەیەکی مطنطن مجلس مبعوثان اجتماعی کردوە ، لەدوای خویندنەوەی نطق افتتاحیەی جلالت ملك معظم ، یکیکە معاملە تحلیفیەی مبعوثەکان ایفا کراوە و لە پاشا دست کراوە بە انتخابات بو رئیس تعیین کردن نتیجە بە اکثریت ارا وزیر داخلیە معالی عبد العزیز بك قصاب بە رئیس و مبعوث عوابر داود حیدری بك بە نائب رئیس انتخاب کراون .

(اعتذار)

بە مناسبتی حلولی جژنەوە هفتەی آتی ژمارەکان درناچی . بیانی معذرت وطلبی عفو لە هەمو مشتری کرامەکانمان اکین . ژیان

[جژنە پیروە]

بە مناسبتی جژنی قوربانەوە رهان جژنە پیروزە و تبریکات لەکل هەمو عالم اسلامەکان … الی الابد بە دلی خوش و … لایك بە سعادت و ترقی ملت وطنەکە هەمو … سعادتی ام جژنە بکینەوە خوا لە هەمو لایکی …

ژیان

هاتن و رویشتن

معالی امین زکی بك کە بو … تشریفی هیناوەتەوە ، روز ١٧ ـ ٥ ـ ٢٨ … بغداد .

سعادت مفتش اداری کاپتان لاین لە … تشریفی بردوە پینجوین ، روز ٢١ ـ ٥ ـ … فرموەوە .

بە واسطەی مشقت سفرەوە لوشوشیە … بو بو حمدلا افاقەی بوەو کسب عافیتی کردە … صحت و سعادتی اکین .

مدیر عام معارف سعادت طه بك الهاشمی و مفتش معارف بغدا امین زکی بك بو تفتیش و تماشاکردنی مکتبەکانی ایرە ایواری روژی ٢٢ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفیان هێنایە سلیمانی و روژی ٢٥ ـ ٥ ـ ٢٨ عودتیان فرموەوە .

مدیر دار التدریب و مدرسەی عسکریەی عراق توفیق وهبی بك و آمر الرکن بکر صدقی بك کە بینیك لەمو پیش بو امتحان ضابطەکان هاتبونە سلیمانی روژی ١٥ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفیان بردەوە بغداد .

مدیر عام واردات عراق احمد وهبی بك بو تفتیش و تماشا کردنی معاملات قسم واردات مالیە تشریفی هێنایە سلیمانی لە دوای تفتیش معاملات ایرە و هلبجە و ناحیەی پنجوین روژی ١٨ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفی بردەوە بغداد .

محترم دقتور شار حمدی بك کە بە مأذونیت تشریفی بردبوە کرکوك ، بغداد روژی ١٧ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفی هێنایەوە سلیمانی .

جنابان (مسرروك) ضابطەکانجەی شمال عراق و دکتور (واتسن) رئیس صحەی کرکوك و سلیمانی بو تماشاکردنی اینوکاری عائدەی خویان روژی ٥ ـ ٥ ـ ٢٨ تشریفیان هێناوەتە سلیمانی .

تشکریکی علنی

بو تطبیقات او درسانەی کە ایخوینین … لە مکتبا الات و ادوات تطبیقات وجود نیە ایجابی کرد بچین لە خارجەوە چارمان ام الات و ادواتە بکەین . لەبرا ئەلحمدلی معلم ام درسانە مصطفی … چوین بو او جیکایانەی کە ام الاتانەی تیادایە … چوین بو تماشا کردنی موطورەکەی کریم امیدی … لە کەم اهاری و چاك و رنج اکوتی و دوام جار چوین بو دائرەی طابو قسم مساحەی و لە دوایدا چوینە مطبعەی بلدیە و حقیقة لە هر سە ـ ٣ ـ جیکە …

المنونیه و به رو یکی خوشه‌وه قبول کراین وکو معلمیك ام‌لات و ادوات هندسه‌یه ـ مساحه‌یه و اصول ترسیمی و ماکینه‌ی طبع و حروفاتی ، اصول ترتیب و طبعی و اصلی تجربك موطوره که‌وه وتی وایش کردی پیشانن ورا و ته یقان بو کردین له براوه به ناوی معارف و دایه کاموانمکری هائره‌ی طابو و مهندس قائق افندی و مرقدین مطبعه و ماکینیستی موطوره که اکین خوا موفقیان کات چونکه اونده معارف پروزن .

قوتابی صنفی ...م   قوتابی صنف ششم
نجم لدین عارف   اسماعیل علی

بیان

ن ه‌صفت متصرفیت لوای سلیمانی و صلاحیت کاملی رؤیت دعاوی به موجب قانون منازعات عشائر و دلالت قانون موضوعة مرعیه‌ی حکومت عراق به حسب اوه‌ی که محمد و اسماعیل کورانی فتح الله بابکر اهالی له داخل قضای شارباژیر به قتل کریم کوری حمه‌ی بابکر اوانی متهمن و له وقت وقعه‌وه که روز ۲ - ٥ - ۱۹۲۸ بوه فراریان کردوه و محل اقامتیان مجهوله ، استناد به ماده (٥٨) قانون اصول محاکمات جزئیه اوا ام بیانه‌م اصدار کرد که ابی متهمان محمود و اسماعیل کورانی فتح الله له تاریخ نشری ام بیانه‌وه له قضادا هتا (۳) روژیا له مرکز قضای شارباژیر و یا له مرکز لوای سلیمانی نفسی خویان تسلیم به عدالت قانون بکه‌ن شاید مرقومان له ظرف مدت مذکوره‌دا به موجب ام بیانه تسلیم نفسیان نه‌کرد امر اصدار اکری بو حجز و فروخت اموال منقوله و غیر منقوله‌یان .

منصرف لوای سلیمانی

اعلانات

له ریاست بلدیه‌وه :

بو اورشینکردنی جاده‌کانی ناوشار له داخلی شرائطی معینه‌دا تعهدی لازمه هر کس طالب مناقصه‌یه مراجعت به مجلس بلدیه کا بو اکاداری اعلان کرا .

رسم بابندی قصابخانه‌ی سلیمانی که عائد بلدیه‌یه تا نهایت مایس ۱۹۲۸ له مزایده‌دایه هر کس طالبه مراجعت به مجلس اداره‌ لو بکات .

اورشین کردن جاده‌کان ناوشار له داخلی شرائط معینه‌دا مانکی به صد و پنجا روپیه له‌عهده‌ی طالبیایه هر کس طالب تنقیصه مراجعت به مجلس بلدیه بکا بو اکاداری اعلان کرا .

له نقطهٔ محافظهٔ صحت عمومیه و لسر قراری مجلس بلدیه هیچ قصابیك نابی به‌بی تفتیش و معاینه‌ی بیطار مملکی له خارج قصابخانه‌دا حیوان سربیری وله پاش سربرینیش نابی بی تفتیش و معاینهٔ مفتش بجزره گوشته‌کان ببریته بازار بو فروشتن هر کس خلاف ام اعلانه حرکتیك بکا به پی ماده ـ ۱۲٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری . بو اکاداری اعلان کرا .

دایوشین یعنی له شیوه گوره‌کانی ناوشار له داخل شرائط معینه‌دا ادریت به قونطرات هر کس طالب مناقصه‌یه مراجعت به مجلس بلدیه بکا . بو اکاداری اعلان کرا .

له دائرهٔ طابووه :

خانویك که له کره‌کی کانی اسکان واقعه و نومره‌وی ٥٠ — ۱۳٤ تسلسل ۱۸۷ وشرق شمالی به طریق خاص و به خانوی تسلسل ۱۸۸ ٥۲ — ۱۳٤ که اول جار عائدی علاو بوه و ایستا مالی قادر زرگیوزی‌یه و و به خانوی تسلسل ۱۸۹ حمه‌کچی کریم جهانگیر و جنوبی به خانوی تسلسل ۱۹۸ که اول عائدی اسماعیل بوه و ایستا مالی مصطفی به که مشهوره به محمد لشیر کرو به صرصهٔ تسلسل ۱۹۷ ۱۱ — ۱۳٥ عبد الرحمن سقا و به خانوی تسلسل ۱۹٦ ۹ — ۱۳٥ احمد کوری مامه حمه و غرب شمالی به خانوی تسلسل ۲۳٦ ٥ — ۱۳۷ که که عائدی ملا عبدالله بوه و ایستا مالی حاجی کریم کوری محموده و به خانوی تسلسل ۱۹٦ ۹ — ۱۳٥ احمد کوری مامه حمه وشمالی به خانوی تسلسل ۱۸٦ ٤۸ - ۱۳٤ حمه صالح کوری حمه علی محدوده

وەبێ صدوری قیدی طابوی تموز ۹۸ ژمارە ۹۰۳ بناوی قادر کوری عبد اللەوە مقیدە و ایستا اطرف ورثەیەوە طلب اجرای معاملۀ انحصار کراوە ولبر اوەی کە ستون متانتۀ قیدی مذکورە دراوە نازاریت نقل بووە یا نا اوا کیفیت اعلان کرا هرکسیك حق و ادعایکی لەو خانووەدا هیە لە تأریخ ام اعلانەوە هتا ۱۰ روژیتر بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرۀ طابو بکات ٠

لە دائرۀ طابووە :

اعلان

عرصەیك کە لە گەرەکی کانی اسکان واقعە و نومروی ۱۰ — ۱۳۹ وتسلسل ۲۵۷ شرقی بە طریق عام و جنوبی شرقی بە خانوی مجید بکی خالدبگ تسلسل ۲۵٦ ۸ — ۱۳۹ وغربی بە طریق خاص محدودە بناوی مجیدبك و احمد بك کورانی خالد بگەوە مجدداً طابو اکریت هرکسیك حق و ادعایکی لەو عرصەیەدا هیە هتا ۳۰ روژیتر بە اوراق مثبتە و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بەدائرۀ طابو بکات . بو آگاداری اول جار اعلان کرا ٠

—)§(—

لەدائرۀ طابووە :

اعلان

خانویك کە لە گەرەکی کانی اسکان واقعە و نومروی ۸ — ۱۳۹ و تسلسل ۲۵٦ وە محدودە شمال غربی بە عرصۀ ۱۰ — ۱۳۹ تسلسل ۲۵۷ کە عائد بە مجید بك خالد بك و شرکایتی و غربی بە طریق خاص و بە عرصەی ٦ — ۱۳۹ تسلسل ۲۵۵ نوری بك محمد بك و جنوب غربی بە خانوی ابراهیم کوری حمە بچکول کە ایستا فروشراوە بە توفیق افندی محمود اغا تسلسل ۱۳۱ ۳۵ — ۸۳ و بە خانوی ورثەی قادر امان ۵۸ — ٤۲ تسلسل ۹۷ شرق جنوبی بە خانوی ۵٦ — ٤۲ تسلسل ۹٦ کە عائدی شیخ حسین کوری شیخ محمدە و بە خانوی ۵۲ — ٤۲ تسلسل ۹٤ کە عائد ورثەی رسول قاسمە و بە خانوی تسلسل ۲۵۹ و ۱٤ — ۱۳۹ کە عائد سلیم کوری محمدە و بە طریق خاص و بە عرصە ۲۵۸ تسلسل ۱۲ — ۱۳۹ کە عائد بە ورثەی یحیی بگ مجدداً بە ناوی مجید بك و احمد بك کورانی خالد بگ وە ربط طابو اکریت هرکسیك حق و ادعایکی لەو خانووەدا هیە لە تاریخی ام اعلانەوە هتاسی — ۳۰ روژیتر بە اوراق مثبتە و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بەدائرۀ طابو بکات دوم جار اعلان کرا ٠

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

لە نقطەی محافظەی صحت عمومیەوە هرچندلو پیش اعلان کراوە کە درکای خزینۀ حمامەکان نکریتەوە و خلق نچنە ناوی بلام وکو خبر زانراوە بعضی لە اهالی قفل و درکای خزینەی حمامەکان اشکینن و یاخود بە دیواردا سرا کەون و اچنە ناوی کە ایش الطبع و صحت عمومیە مضرە ٠ بنا علیه بە موجب قرار مجلس بلدیە اوا اعلانی اکین هرکسیك لە اهالی بە صورتی درکا شکاندن و یا قفل کردنەوە و یا بە صورتیکی اخر بچنە ناو خزینەی حمامەوە و یاخود هر حمامچیك درکای خزینەی حمام بکاتەوە و مساعدە بکا کە اهلی بچنە ناو خزینەی حمامە کیەوە بە پی مادە ۱۲٦ قانون قوبات بغدادی تجزیە اکرین بو آگاداری عموم اعلان کرا ٠

دیوان عموی

دیوان عموی بە تیر روییە لە مطبعە رفە شری ٠

[زیاز]

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی ٠

هەمو شنبك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبینای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانك سە
بەسالیك شش روپیە دەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
حوت روپیە و نیوە
شش مانك کمترابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

هەمو شنبك انوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشنبه] ۱۸ ذی الحجه ۱۳٤٦ ۷ حزیران ۱۹۲۸

پروغرام مراسم تبریکەی جژن

بە مناسبتی شرفحلولی جژن قوربانەوە کە تصادف ۲۹ ـ ٥ ـ ۲۸ روژ سەشمەی، کرد لە طرف حکومتەوە لە مقام عالی سعادت متصرف اکری‌دا موافق ترتیبات لا خوارەوە بو زیارت و بو مراسم تبریکە میعاد و پروغرام ترتیب و تعیین کرا و لە ساعت پینج و نیوی قبل الظهری افرنجیەوە هتا ساعت حوت قبل الظهری افرنجی دوامی کرد . قطعات جیش بو ایفا کردنی واسطەی سلام لەبردمی مرکوت و دائرەی حکومت صف بستەی احترام و بون .

میعاد قبول

من دقیقه	من ساعت	الی دقیقه	الی ساعت	
۳۰	٥	٤٠	٥	امرا و ضابطان جیش عراق
٤٠	٥	٤٥	٥	سادات و علمای مملکت
٤٥	٥	٥٠	٥	اشراف
٥٠	٥	٥٥	٥	اعضاکان مجلس ادارە و بلدیە
٥٥	٥		٦	تجار مملکت
	٦	۷	٦	دوائر عدلیە ، شرعیە و طاپو
۷	٦	١٤	٦	دائرەی پولیس
١٤	٦	۲۱	٦	دائرەی محاسبە
۲۱	٦	۳	٦	مأمورین داخلیە و خستەخانە ملکی
۳۰	٦	۳٥	٦	دائرة اشغال ، بلدیە ، گمرك و مکوس
۳٥	٦	٤٠	٦	معارف ، اوقاف ، پوستە ، بیطری ، زراعت و نفوس
٤٠	٦		۷	امرا و ضابطان حکومت فخیمەی بریطانیا

سعادت متصرف لوا لە دوای ختام ام مدەیە لە ساعت حوتی قبل الظهری انکلیزی‌دا اعادەی زیارتی امرا و ضابطانی جیش عراقی فرموەوە و لە پاشا زیارتی دائرەی پولیسی فرمو .

بیانی جژن سعادت متصرف اکری بو ادا کردنی نویژ جژن تشریفی بردە مزکوتی کورە و لە طرف قطعات عسکریە لە بردمی مزکوت و لە بردمی دائرەی حکومت لە دوای بجی هینانی راسمەی سلام لە مقام متصرفی‌دا موافق پروغرام سەرەوە زائرین طاقم طاقم لە میعاد معینەدا بە رویەکی خوش و دلیکی مسرورەوە

زیارت مقام عالیان کرد و مراسم تبریکه بەصورتیکی منتظم اجرا کرا ، تمنا اکین هەموو سالیك بامسعودیتەوە تصادفی ام جژنە بکین .

زیان

هەوشتیك بە امنیتەوە ابی

مدەتیکی زورە ام محیطە بەواسطەی بعضی حرکاتەوە پریشان بوبو چونکە لیرەدا امنیت و آسایشیك نەبو هەموو ملت متأثر مسرکردنیر بە نوعیك کە هەموو سالیك بکیلك لە هەمار شمار اسلامیت کە جژنەکانە باخصوص جژن قوربان کە لە هەموو روژیك لای ملت اسلام مقدسترە کەشرف حاولی اکرد امانە لەجیاتی مراسم آزادی و جژنە پیروزە و کیف کردن بالعکس وکو هەموو اوروژە مەردوی مەردبی ووکو لەتعزیەدا دانیشتی هەموو عائلەیك دل غمکین ومحزون ابو . فقط بسبب امنیت واسایشیکەوە کەامە مدەتیکە بەواسطەی تدابیر واجراات حکومتەوە تأسس کردوە امسال لەهەردو جژنەکەدا ملت بەکمال فرح وسرورەوە امرارى حیاتی کرد وهەموو شخصیك هەتا اخر روژی جژن بە سیاحت کردن ومسیرەچون وزیارت کردنی یکتری وبە انواع ذوق وکیف وقتی رابوارد . بە نوعیك کەزمانی ماضی فراموش کردبو .

امید اکین چونکە ملت لەخرابەی پیشو درسیکی ورگرد وتجربەیەکی دی ایتر میدانی خرابە ندری ولەکل حکومتا بەکمال استقامتەوە بوترقی وتعالی ملك وملتەکە تشریکی مساعی بکات وبە دلیکی خوشەوە هەموو سالیك وەکو امسال تصادفی ام جژنە بکاتەوە بەو نوعە امرارى حیات بکات .

وتمنا اکین بەسبب ام ادارەی حاضرەوە کە فوق التصورە روژ بە روژ بوساحەی مدنیت خیرا نچیتە پیشەوە . لە بر اوە بە دل وبە گیان تشکری فاعل و مؤسس ام وضعیتە اکین خوا لەسر او نیتە خیرەی کە هیانە موفقیان کات وهەتا آخری بەمسعودیت بژین .

[ژیان]

—)§(—

هەوالی دەرەوە :

ایران و اورو پا قوتابی انیری

طهران — مجلس مبعوثانی ایران مجبوری لایحەی قانون تصدیق کردوە کە مواد لایحە ی ابەیە کە ابی حکومت ایران هەموو سالیك چند کومەلیك قوتابی کە هەر کومەلی عبارت بی لە صد کسس بو تحصیل بنیری بو اوروپا و لەویدا شش سال بە مجبوریت تحصیل بکن و بو هەر کومەلیکیش صدهزار تومانی تخصیص کردوە .

لەخصوص اعتراف ایران بە حکومت عراق

لندن — لەسر سؤالیك کە لە مجلس مبعوثانی بریطانیادا لە مستر اوستن چامبرلاین کراوە جوابی داوەتەوە الی : حکومت بریطانیا تا ایستا چند دفعە توصیەی حکومت ایرانی کردوە کە اعتراف بە عراق بکات و او مانعەی کە حکومت ایران لەم خصوصەوە چیەتی الەوی بوی بیان کردوە ، فقط مەتکو ایستا حکومت ایران لەم خصوصەوە بی میالانی نوانەوە و کاری نداوەتی .

ملك افغان لە انقرە

کومەلی سیاسیەی تورك زور بەاهمیت تماشای او ملاقات مصطفی کمال پاشا و ملك افغانە اکن کە ساتیك دوامی کردوە ، لەخصوص توحیدی سیاست ، تمدیدی طرق ، وسائط نقلیە ، اصلاحات علمیە و تأمین ترقی طرفینا کفتکویان کردوە .

هوال داخلی :

بۆ له خبریك كه خصوصی وو كیراوه معالی داود حیدری پاش مندوب شعرم اربیل بوه به وزیر عدلیه تبریك و تمنای موفقیت و خدمتی اكین .

سعادت متصرف الوی ومفتش اداری وجناب مدیر پولیس ومعاون مهندس اشغال سلیمانی بو پینین و تماشا كردنی بعضی ایشوكار روزی سیهم جژن تشریفیان برده سورداش شمالی وجنوبی و ایواری عین روز عودتیان فرموه .

قاعد عام قوای هوائیه‌ی حكومت فخیمهٔ بریتانیه روزی یكمی جژن به طیاره تشریفی هینایه هلبجه و له‌ویوه تشریفی برده پنجوین له دوایبدا كرایه‌وه سلیمانی وروزی چواری ام مانگه عودتی فرموه‌وه بغداد عرض تبریك و تمنای موفقیتی اكین .

مدیر عام املاك امیریه (اس ، آی ، مستر هیچكوك) ومفتش عام و اردات مستر (لوكریك) بو تفتیش و تماشاكردنی معاملات مالیه‌ی ام لوایه روزی دوی جژن تشریفیان هینایه سلیمانی ولیره‌وه تشریفیان برده ناحیه‌ی پنجوین وله اخری جژندا عودتیان فرموه‌وه .

دو روز له‌پیش جژندا سرطبیب ملكی لوای كركوك وسلیمانی مستر [واتسن] بو تفتیش تشریفی هینایه سلیمانی ولیره‌وه تشریفی برده هلبجه له دوای ٣ روز عودتی فرموه كركوك .

مفتش عام زراعت مستر « جی ، اف ، ویلیسز » بو تماشاكردنی ایشوكاری زراعتی ام لوایه روزی ٢ ــ ٦ ــ ٢٨ تشریفی هینایه سلیمانی .

قسمیك له اشراف ، تجار ومأمورین سلیمانی به مناسبتی تعطیل جژنه‌وه بوسیاحت تشریفیان بردبوه دربند و آخر روزی جژن همو عودتیان فرموه‌وه .

مفتشه‌ی معارف بچكان عراق (روزه خانم) بو تفتیش مكتب بچكان روز ٥ ــ ٦ ــ ٢٨ تشریفی هینایه سلیمانی له دوای دو روز عودتی كرده‌وه .

امه صورت تحریرات زماره ج ١٥ ــ ٢٨ و روز ٢٨ نیسان ٩٢٨ وزارت عدلیه كه بو وزارت داخلیه نیرراوه

منشــور

تعمیم بو همو محكمه‌كان

اصول وا جاریه كه ام وزارته تصدیق او مور و امضایانه بكات كه به‌سر وثائق و شهادتنامه‌یكی‌اوتروه‌ین كه بو خارج عراق سرریت و شهادتنامه‌یك كه له خصوص تولد نیشه‌وه ادریت بالطبع داخل بهو نوعه وثائق و شهادتنامانه‌یه كه پی‌ویسته له‌طرف ام وزارته‌وه تصدیق بكریت اگر بوخارج عراق بنیرریت ، لوه‌پیش بو تولدات ملت غیر مسلمه له‌براوه كه اوسا دوائر نفوس نه‌بو رئیس روحانیه‌كانیان تصدیقیان اكرد و به كافی ابینرا ، ایستا مادام دائره‌ی نفوس تشكیل كردوه و به پی ماده ٢ و ماده ٨ قانون تسجیل نفوس نص هیه بو اوه‌ی كه ابی بو بجی هینانی او وظیفه‌یه اهتمام بكات و له طرف اوه‌وه تسجیل و تصدیق و اعطای تذكره‌ی موالیده‌كانیان بكری ، من بعد تصدیق رؤسای روحانی بو تولدات ملل غیر مسلم اعتباری پی اكری و غیر صحیحه و له كل ایشدا وا ابینین كه رؤسای روحانیه كانیان دائر به مسئله‌ی مذكوره هردوام اكن و له‌سر اصول سابق هر تصدیق او شهادتنامه‌ی تولدات غیره مسلمه‌كان اكن .

بنا علیه وامان به مناسب زانی كه معلوماتتان له خصوص مذكوره‌وه بدبی ، رجا اكم تعمیم و تبلیغ ام مسئله‌یه به همو دائره‌كان بكن و بیانی مختره‌كانیش بكن كه واجبه له‌سریان تبعیت احكام قانون بكه‌ن و كه موافقتان له‌سر ام مسئله‌یه كرد معلوماتمان بدنی كه امرتان به محكمه‌كان و به دوائر عدلیه بدین .

اعلان

انه	روپیه	طن	
١٢	٢	١	بردی قسل
٤	٣	١	« « بو سقینی کورەی قسل
	٢	١	بردی بنا
	٨		روژی پەین (روژی بەقدر احتیاجات تسلیم اکریت)
	٢٧٥		بو یك کوره داری سوتاندن بو سوتاندنی هر کورەیکی خشت و یاقسل
	٧		عدد ـ ١٠٠٠ خشتی کال بکری بە خشتی سور(برین و داتاشینی)

ام مالزمەیه کەلەسرەوه نوسراوه بو دائرة اشغال بو پیتجوین لازمه و له طرف ملاحظ اشغال پینجوینەوه خراوەتە مناقصه بو مقدارانەی کەلەبرامبریا نوسراوه طالبیان هیه هر کسی لم مقداره بەکرطالبه مراجعت به دائرة اشغال عمومیەی سلیمانی بکات .

منصرف لوای سلیمانی

له دائرةطابووه :

اعلان

خانویك کە لە گرەکی کانی اسکان واقعه و نومرەوی ٨ ـــ ٣٩ و تسلسل ٢٥٦ و محدوده شمال غربی بە عرصة ١٠ ـــ ١٣٩ تسلسل ٢٥٧ کە عائد بە مجیدبك خالدبك و شرقاً بە و غربی بە طریق خاص و بە عرصەی ٦ ـــ ١٢٩ تسلسل ٢٥٥ نوری بك محمد بك و جنوب غربی بە خانوی ابراهیم کوری حمە بچکول کە ایستا فروشراوه بەتوفیق افندی محمود اغا تسلسل ١٣١ ٣٥ ـــ ٨٣ و بە خانوی ورثەی قادر امان ٥٨ ـــ ٤٢ تسلسل ٩٧ شرق جنوبی بە خانوی ٥٦ ـــ ٤٢ تسلسل ٩٦ کەعائدی شیخ حسین کوری شیخ محمدو بەخانوی ٥٢ ـــ ٤٢ تسلسل ٩٤ کە عائد ورثەی رسول قاسمه و بە خانوی تسلسل ٢٥٩ و ١٤ ـــ ١٣٩ کە عائد سلیم کوری محمده و بە طریق خاص و بە عرصە ٢٥٨ تسلسل ١٢ ـــ ١٣٩ کەعائد بە ورثەی یحیی بگه بجددا بە ناوی مجید بك و احمد بك کورانی خالد بگەوه بطابو اکریت هر کسیك حق و ادعایکی لەو خانوەدا هیه لە تاریخی ام اعلانەوه هتا سی ـــ ٣٠روژی تر بە اوراق مثبته و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بە دائرةطابو بکات سیم جار اعلان کرا .

لەدائرة طابووه :

اعلان

عرصەیك کە لە گرەکی کانی اسکان واقعه ونومرەی ١٠ ـــ ١٣٩ وتسلسل ٢٥٧ شرقی بە طریق عام و جنوبی شرقی بە خانوی مجید بگی خالدبگە تسلسل ٢٥٦ ٨ ـــ ١٣٩ وغربی بە طریق خاص محدوده بناوی مجیدبك و احمد بك کورانی خالد بگەوه مجدداً طابو اکریت هر کسیك حق و ادعایکی لەو عرصەیەدا هیه هتا ٣٠ روژیتر بە اوراق مثبته و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بەدائرة طابو بکات . بو آگاداری دوم جار اعلان کرا .

اعلان

خانویك کەلە گرەکی سرشقام واقعه ... افندی رشید کوری حاجی فتاحه ونومرەوی ٣ ... و تسلسل ١١٨ یه لە نتیجة مزایدەدا گیشتوە ... روپیه و احالة موقتة لەسر حبیب افندی کوری ... بدوره اجرا کراوه ومدتی تعلیقیەی کە لە تاریخ ام اعلانەوه هتا پانزه روژ ضمانم لە صدی ٣ روپیه ... وبو مدەتی هشت روژ صدی ده ضمانم ... و لە پاش اوه احالة قطعیة اجرا اکریت هر کسیك طالب مزایدەیه مراجعت بە دائرة طابو و ... توفیق اغا بکات بو ... اول جار اعلان کرا .

هیئة بلدیة سلیمانی .

بو همو شتیك

مخابرات یا ژێری ادارهخانهوه

اکرێ

§

ادارهخانه لهبنای بلدیهدایه

عنوان: سلیمانی ژیان

یکی هفته‌یکه

کریار

بهشش مانك سه‌

به‌سالیك شش روپیه دهدا

بو دهرهوه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنه دهسینریت

یکی هفته‌یکه

همو شتیك اوسی هفته‌ی جاریك دهرده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشنبه] ٢٥ ذی الحجه ١٣٤٦ ١٤ حزیران ١٩٢٨

لازمه ثروتداره‌کانمان ایره‌دا چند شرکتیکی اوتوموبیل تشکیل بکن :

همو ایزانین امرو به واسطه‌ی ترقیات فنه‌وه سفر کردن چند اسان بوه، او جیگایانه‌ی که جاران به‌مشقتیکی زور و به مدتیکی زور به سواری اولاغ (به‌هچه هچی کر) بوی اچوین ، امرو عادتا وکو بچین بو سیران بی اذیت به مدتیکی زور کم اسان اتوانی بوی بچی و بو همو جیگایکیکیش سفر بکات و امیش هموی به واسطهٔ ترقیات فنه‌وه‌یه که بو ام خصوصه شمندوفر ، اوتوموبیل ترامواي ... اختراع کراوه ، امرو له اراضی عراقا غیری قسمیك مناطق شمال و شرق نابی بو همو جیگایك شمندوفر هیه ، لهبراوه له‌و جیگایانه‌ی که شمندوفری تیا نیه اوتوموبیل ایش اکات ، امرو له همو جیگایك زیاتر که اوتوموبیلی تیا ایش اکات بینی کرکوك ــ سلیمانی ، هولیر ، موصل و سلیمانی و هلبجه‌یه ، له همو یشیان زیاتر چونکه لوی سلیمانی مواد ابتدائی اخراجات و ادخالات زیاتره و له سریکی تریشه‌وه حدودی ایرانه و تجارتی له گل اویشا هیه له همو شوینیك زیاتر اوتوموبیل تیا ایش اکات و عادتا نصف او اوتوموبیلانه‌ی که له مناطق شمال و شرق عراقدا ایش اکن ، له لوای سلیمانی اامد و شد اکن فقط چونکه ام اوتوموبیلانه‌ش هیچی عائدی تجاره‌کان و اهالیکی خومان نیه و او پاره‌یه‌ی که بو کری بلو و اهالی ادری به اوتوموبیل دست اشخاص خارجی اکه‌وی و عادتا له همو صرفیتیك زیاتر قسمیکی زوری ثروته کمان له م خصوصه‌وه له لواکه‌مان دور اکوێته‌وه له اقتصادیاتا ضربه‌یکی زلی لی‌داوین ، و غیری امیش جژن رمضان و ام جژن قوربانه همو دیمان که بو امد و شدی ناو شار و بو بعضی مسیره بو اجرت اوتوموبیل له ناو شارا چند پاره صرف کرا و هموشی دست خارج کوت و ره بره اگر هروا دوام بکات له همو شتیك زیاتر ثروته‌کمان محو اکاته‌وه و عادتا افلاسمان پی اکات .

له برامه لازمه تجاره‌کانمان و صاحب ثروته‌کانمان ام مسئله‌یه به‌عیننه برچاویان و بو امه تدابیریکی لازمه اتخاذ بکن یا هر کسه بوخوی چند اوتوموبیلیك و یاخود به شرکت چند قومپانیه‌یکی اوتوموبیل تشکیل بکن که به‌صورتیکی منتظم و به امینی له لواکه‌ی خومانا وله بین ایره و کرکوك و هولیر و موصلدا ... ایش بکات اوسا پاره‌کمان چونکه خارج ناکه‌ری له لوکه‌ی

خوماڵا امینیەوە . وحق بم سیەوە اتوانین قسمیك ثروتی خارجیش جلب بکین . وصاحب اوتوموبیلەکانیش محقق لەهمو تجارتیك زیاتر قازنج ئەبیك و استفادەیك بۆ خویان تأمین اکن .

بتر رجا اکین بو ام مسئلەیە بەکاك ئرمی وجدی همت وسعی بفرمون . ام شرکت اوتوموبیلە احداث بفرمون . محقق خدمتیکی زوریشی ابێ بو وطنەکە

هوالی دەرەوە :

عدد حجاج امسال

وکو غزتەیەکی عربی سوریە استانتنق کردوە امسال لە ممالك مختلفەی اسلامیا اوانەی کە چون بو ادای فریضەی حج عبارت بون (٣٢٨٦٠) شخص .

لە لوندەدا حفلەیەکی محتشم بە مناسبتی تتویجی جلالت ملك معظم عراق

لە سالی رابوردوا بو اوەی بە مناسبتی یوم تتویجی جلالت ملك عراق لە لوندرەدا حفلەیەکی محتشم بکری لە بین ممثل عراق لەلوندرە ووزارت خارجیەی عراقا مخابراتیك زور واقع بوە نتیجە چونکە ام حفلەیە لەو محیطەدا تأثیریکی گورە ابخشی حکومت عراق زوری پێ خوش بوە وقبولی کردوە . فقط بو اوەی بو ام خصوصە لە میزانیەی امسالا مقداریکی زور پارە تخصیص بکری تأخیری خستونە امسال .

ولە ٢٣ اغستوس ٩٢٨ دا کە تصادفی روژی تتویجی ملك معظم عراق اکات لە سفارتخانەی عراقا ام حفلەیە اکریت .

محاربەی بین ژاپون و چین

لەسەر اعلان حرب چین و ژاپون لە منطقەی (نسیمان فو) دا لە بین قوة ژاپون کە چوار هزار نفر بوە و قوة چینیە وطنیەکان کە سیو پێنج هزار نفر بون محاربەیکی بەشدت وقوعی بوە نتیجە قوتەکەی ژاپون موفق و غالب بوە و قوەتە گورەکەی چینی بەصورتیکی خراپ مغلوب کردوە . چینیەکان هرچند بەطو پیش مدافعەیان کردوە فقط فائدەی نەبوە خسارەیکی زور و ٨٠٠ مقتولیان داوە .

لەسر امە چونکە چینیەکان زانیویانەلە هرشوینیکا وا مغلوب ابن لە ترسا وزیر خارجیەی حکومت نانکین بە عجلە رویشتوە بو (نسیمان فو) کە لەگل سفیر ژاپونا گفتگو و مذاکرە بکات کە بلکو صلح بکن .

غزتەکانی چین بەصورتیکی پارانەوەو مصالحەکارانە لە خصوص حل ام مسئلەیەوە طلب صلح اکن .

هرایك لە بینی صهیونی و شیوعیەکانا

لە تل ابیب جماعتیك لە شیوعیەکان هجوم ان کردۆتە سر جمعیت تهذیبیەی صهیونیەکان ٥ لە جادەی (ک.ل) دا واقعە و بیاخی وطنی صهیونیەکان لەدارە کە هینارەتە خوارەوە و صهیونیەکانیش انتقاما لە ساحل واپوریکی شیوعیەکانیان گرتوە و بیاخەکیان پارچە پارچە کردوە .

—)§(—

هوال داخلی :

حفلەی ریزی

روژ یکشمەی ١٠ — ٦ — ٢٨ قطعات جیش عراق بە مناسبتی حفلەی ریزیەوە لە فراغ شار لەسر کاریزی شیخ سعید دعوتیکیان کرد و عموم علما ، سادات ، اشراف شار و رؤسای دوائر و معلمین قسم کشانەکانی مکتبیان دعوت کردبو و هتا ساعت دوی عربی شەوی او ریزە درامی کرد .

جواب سورکیو

تشنەی شنی کوردە رفعت و برزیم بە صد عنوان
کە سربازی دەکم حتە لەگل ایانە ئەی کیوان
سرشك عشق و میل ماته سیل مهارام
اربزم دەبیدم علم ابیتە رلزلە و طوفان
درندە جهلە بالله جرکی کوردی کردوە لت لت
ایدی قلبی من بو حالی ایوە جوشیه و گریان
بە املی ئەدە کن وقت سحر رق بریقة بفر
بەیدی سرقتی فوج ملك نازل این بو یان
لەصد روشوز الپ و پیرونە ضانم تحقیق
بە نرنی قدیمی جدی ایوە یوم بە شاهدتان
کەقیم کورد کیشتە وضع و جاه و رفعتیکی تام
لتو کوت کەن لشم حلی بکن امال و مشکلاتان
مقام عزتە یو من ئە بشکەنی هەمو اعضام
مزن کن هەمو چەشمم بە اوتیل و بە باغستان
لەپیناوی ترقی‌دا بخنکینی بە صد ذلت
دز و جردە و درندە و وحشیانم دون و اعلایان
خدا سا تاجی ام جاهم لەسرنی تا لەعالم‌دا
بە سطوت بلکە بچمە ریزی شاخ پیرونە و لبنان
هتا عالم بە صد حیرت کە عشرتکانی من بیبن
لەهرلاوە بکن احضاری تجهزات لەبو سیران
لەحال حاضرا جهدی بکن جردە جهل دەرکن
هتا بو نسلی اتی حل بکن ام مشکلە اسان

وکیلی راستی سورکیو : علی عارف

اعلان

بو بنای سرای چوارتا طنی رد بە ٣ ـ ١ و لم و جەو بە ١٢ ـ ٣ و قسل بە ٨ ـ ٢٦ و بو بنای سرای سورداش طنی رد بە ٦ ـ ١ و قسل بە ٣٠ و جەو بە ١٢ ـ ٢ و لم ٩ ـ ٣ ر نقلی اشیالە سلیمانی‌یەوە بو پنجوین طنی بە ٢٥ و بو سورداش و چوارتا بە ١٧ و اجرتی ولاغیك لە سلمانیەوە بو پنجوین بە ٥ و بو سورداش بە ٣ و و چوارتا بە ٢ روپیە خراوەتە مناقصەوە کی طالبە تا روژ ١١ ـ ٦ ـ ٩٢٨ مراجعت بە مجلس ادارهٔ سلیمانی بکات .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

بەموجب اعلان ژمارە [ق ـ ٢] سالی ١٩٢٠ حاکم ملکی عام عراق لە لوای سلیمانیدا هەمو سالی ابی بەپی تفصیلات لای‌خوارو رعایت موسم‌صید بکری .

١ ـ او طیرە کە مشهورە بە قلوریکان .

٢ ـ قطیەی رش

٣ ـ قطیەی خولەمیشی

٤ ـ قطیەی قاج سور

لە بینی ١٥ مارت و ابتدای تشرین اولدا راویان ممنوعە .

٥ ـ زازق لەبینی ابتدای نیسان و ابتدای تشرین اولدا راویان ممنوعە .

٦ ـ جیارەی گورە لە هەمو وختیکدا بە کلی لە تعرض و کوشتنی ممنوعە . هرکسی مخالفت ام اعلانە حرکت بکات تجزیە اکری .

متصرف سلیمانی

اعلان

رسم بایندی سالی ١٩٢٨ قصابخانهٔ سلیمانی تا روژی ٢٠ ـ ٦ بومزایدە ولە ٢١ ـ ٦ وە تا نهایتی مانگی مذکور بو احالهٔ مدتی تمدید کرایەوە کی طالبە مراجعت بە مجلس ادارهٔ سلیمانی بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

اشاره به اعلانیك كه له غزته‌ی ژماره ۱۱۳ دا نشر كرابو .

مقصد له اسلحه هم سلاح وهم جبخانه یانی نابی هیچکس له داخل شاردا به سلاح وجبخانه‌وه بگریت لازمه فیشکلغ وفیشکه‌كانیش له‌گل تفنگه‌كه‌یدا دابنیت هر كس خلاف ام اعلانه حركت بكات تجزیه اكریت .

متصرف سلیمانی

اعلان

مكتب عسكری ملوكانه بو اولادی رؤسای عشایر له بغداد طالب قبول اكات . هر كس حائزی شرائطه لازمه پیش ۲۵ حزیران ۱۹۲۸ مراجعتنامه‌ی بكاته وزارت دفاع له بغداد .

متصرف سلیمانی

اعلان

كاتبی فوج ثالث له التزامایه هركس طالبه مراجعت به آمر فوجی مذكور بكات .

آمر فوج ثالث

اعلان

له ازمیر كه شاریكی معروفی توركه له مانكی نیسان وابوردودا زلزله‌یك واقع بوه و اهالی اوی به نفوس و مال دوچار ضرر و زیانیكی زور بوه بو جمع اعانه بو منكوبین و فلاكتزده‌كان ام زلزله‌یه له بغدا له امانت عاصمه‌دا انجمنیك تشكیلی كردوه له سر اصحاب حمیت و خیرات لازمه به قدر امكان اشتراكی ام امره خیره و معاونتی ام فلاكتزدانه بكن و هر كس دیه‌وی تبرعاتی بكا لازمه به‌ناوی رئیس اصناف منكوبین زلزله ازمیره‌وه بو امانت عاصمه ارسالی بكا لومقابله‌یه مقبوضیه وركرتی بودیته‌وه و به عملی خوی اكینیژی و اوانه‌ی اشتراك [illegible]ن هیچ شبهه‌ی نیه ائل اجر عظم [illegible]ن

رئیس بلدیه

اعلان

له‌دائرهٔ طاپووه :

عرصه‌یك كه له كره‌كی كانی اسكان واقعه و نومره‌ی ۱۰ — ۱۳۹ وتسلسل ۲۵۷ شرقی به طریق عام و جنوبی شرقی به خانوی مجیدبگی خالدبگ تسلسل ۲۵۶ ۸ — ۱۳۹ وغربی به طریق خاص محدوده به‌ناوی مجیدبك و احمد بك كورانی خالد بگوه مجدداً طاپو اكریت هركسیك حق و ادعایكی له‌و عرصه‌یه‌دا هیه هتا ۳۰ روژیتر به اوراق مثبته ومستمسكات قانونیه‌وه مراجعت بدائرهٔ طاپو بكات . بو آكاداری سیم جار اعلان كرا .

خانویك كه له كره‌كی سرشقام واقعه وعائدی رشید كوری حاجی فتاحه ونومره‌ی ۳ — ۸۸ وتسلسل ۱۱۸ یه له نتیجهٔ مزایده‌دا گیشتوته هزار روپیه و احالهٔ موقتهٔ له سر حبیب افندی كوری سلیمان بدربه اجرا كراوه ومدتی تعلیقیه‌ی كه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا پانزه روز ضمائم له صدی ۳ روپیه قبول اكریت وبو مده‌ی هشت روژ سدی ده ضمائم قبول اكریت وله پاش اوه احالهٔ قطعیهٔ اجرا اكریت هر كسیك طالب مزایده‌یه مراجعت به دائرهٔ طاپو ومنادی توفیق اغا بكات بو آكاداری دوم جار اعلان كرا .

اعلان

غزته‌ی « جمهوریت » و « ملیت » له خوی به چوار آنه دفروشریت . هر كسی طالبه مراجعت به قادر اغای عطار بكات .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی .

بو هەو شتێك
مخابرات بە زمانی ادارەخانەوە اکرێ
§
ادارەخانە لە سلێمانی ملدیەدایە
مدیر : سلیمان زیان
یکی بە آنەیکە

ژیان
حزبیتیە

هەو شتێك ا وسی هەفتەی جارێك دەردەچی غزەتەیکی کوردیە

کرێ یار
بە شش مانگ سەد
بە سالێك شش روپیە دەدا
بو دەروەوە بدل ابونە
حوت روپیە و نیوە
شش مانگ کەمتر ابونە قبول ناکرێ
اعلانات
دێرێك ٦ آنە دەمسیزیت
یکی بە آنەیکە

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمە] ٣ محرم ١٣٤٦ ٢١ حزیران ١٩٢٨

خلاصهٔ دو تقریری مبعوث محترم سلیمان معالی امین زکی بگ کە تقدیم مجلس عالی مبعوثانی کردوە لە خصوص معارف کوردستان و تشکیل لجنەیکی علمی بو تألیف و ترجمەی کتیبانی تدریسیەی کوردی و بو احداث و تشکیل مدیریتیکی معارف و تعیین مفتشین کورد بو منطقەی کوردەکان .

خلاصەی تقریر اول :

لە لوای موصل ، هولیر، کرکوك و سلیمانی دا حال حاضر ٣٨ مکتبی کوردی تیا موجودە . لە مکاتب ابتدائی ، ثانوی کوردەکانا لە سەر منهاج رسمی معارف بو پنجا و هشت موضوع کە مجبورن تدریس بکن تنها بو دو سیکیان کتیبی کوردی هیە . بو موضوعەکانی کە چونکە کتیب نیە طلبەکان مجبورن نوط بکرن و لە سر او نوطانە محکوم سعی کردن ، لکن لە صنف اولیەکانا چونکە طلبەکان بە تواوی ناتوانن بنوسن ممکنیان نایی نوطیکی صحیح بکرن و لە خارج امکانیاتایە ، لە غیر اوەی کە بە غلط و بە عجلە دفترەکانیان رەش و پر بکەنەوە ناتوانن صعیکی تر بکن لە بر امە ذهنیان بە معلومات غیر صحیحە اشـغال و مانکو اکرێ . هیچ وجدانیك قبولی ناکات ام طلبانە کە امیدی استقبالی کوردەکانن بە معلومات غیر صحیحە ذهن و دماغیان مشوش و زهراوی بکرێ ، مجبورین ام مکتبانەی کە کراونەتەوە بیکین بە

مؤسسەیکی معرفت ، بەو شرط تدریسیەیکی چاك مادتا و معنا تجهیز بکین . لە بر امە استرحام اکم بواوەی دست بجی دست بکن بە ترجمە و تألیف بە عجلە (لجنەیکی دائمی) تشکیل و لە کوردە منورە مقتدرەکانی ایرە اعضای بو تعیین بکن .

خلاصهٔ تقریری دوم

او مکتبانەی کە لە لوای سلیمانی ، کرکوك ، هولیردا موجودن قسمیکیان لە طرف مدیریت منطقەی موصل و قسمیکیان لە طرف مدیریت منطقەی بغدادوە ادارە اکرێن . لە بر امەی کە مدیری هردو منطقەکان کوردی نازانن و عادتا ناکرێن بم لسانە ناتوانن تفتیش و مراقبەی مکتبەکان بکن . و لە قدرت تدریسیەی معلمەکان تێناگن و بە تواوی عاجزن کە اصلاح طرز جریان اصول تدریسیەی مکتبەکان بکەن . لە بر ام وضعیتە چونکە مکتبە کوردەکان لە مراقبە و اظارتیکی متمادی محرومن و نتیجە بووە بە سبب عدم ترقی و تکاملیان . لە بر اوە طلب اکم او مدیریت منطقەی کە دو ٣ سال لەویش بو ام خصوصە هبو بە عجلە احداث و اعادەی بفرمونەوە و مکاتب سلیمانی ، کرکوك ، و هولیر ربط ام مدیریتە بکن . و مدیریکی کوردی بو تعیین بفرمون .

وله‌عین زماندا بواو شازده مکتبه کوردی که له لوای موصلدا هیه بو تفتیش و مراقبه‌یان مفتشین کوردی مقتدر استخدام و علاوی قادروی مدیریتی منطقهٔ موصلی بکن و محقق ایم معلومه که مجلس عایدان ای به‌ظهیر ام طلب و امیدم ترویج افرمون .

صورت و ترجمه‌ی تقریریکی مبعوثه محترمه‌کانی کورده که له خصوص معارفه‌وه‌داویانه به‌وزارة معارف :

بو وزارة جلیله‌ی معارف

له مخابرانه‌وه معلومه که جهت شمال له خصوص علاقات سیاسیه و اقتصادیه‌وه له‌ناوحکومته‌که‌وه تازه پیکیشتوه‌که‌مانا اهمیتیکی گوره‌ی هیه . له‌بر امه لازمه ازاله‌ی همو موانعیك بکری له خصوص نشری معارفه‌وه و او شتانه‌ی که جهل لاابات پی و بسته اکمال بکری .

چونکه له منطقه‌ی شمالا معارف زور سست اروا و زور دوا کوتوه لازمه بو اوه‌ی به درجه‌ی مطلوبه بکه‌یینری معاونتی بکری به نوعیك مساوی بی به‌منطقه کانتری عراق .

او اسبابانه‌ی که معارف ام منطقه‌یه‌ی دوا خستوه امانه‌ن :

۱ — نه‌بونی کتیبانی ترجمه کراو به کوردی که لسانی تدریسیه‌ی او منطقه‌یه‌یه و عبارته له چند لوا و قضایه‌کی مهم که طول و عرضی له زاخوره‌وه‌یه هتا کو پینجوین و خانقین و بدره .

۲ — کیه‌نی معلم له‌و منطقه‌یه‌دا .

۳ — بو اوه‌ی ارشاد و مراقبه‌یکی تواوی معلمه‌کان و مکتب بکات و ترقی و تعمیمی معارف بکات و له‌سر یك ری و یك پروغرام تدریس و تدرسیان پی بکات بو ام منطقه‌یه مدیریکی معارف نیه .

٤ — له منطقه‌یه‌دا مکتبیکی تکمیلی ثانوی به‌ه‌بی به کفیل و به واسطه‌ی تواو کردنی او علمانه‌ی که طلبه‌کان له مکاتب ابتدائیه‌دا خویندویانه . و اوه که له‌ویدا لذت له خویندن وربگرن و علمیکی چاك فیری طلبه‌کان بکریت به نوعیك که بتوانن بچنه مکاتب عالیه‌وه .

٥ — ام منطقه‌یه محرومه له مکتبیکی دارالمعلمین که موجودیتی لازمه و یکانه واسطه‌یه بو بو اوه‌ی معلم مقتدر عالم پی‌بگه‌ینی که بتوانن چاك به کوردی تدریس بکن .

٦ — له‌بر فقیری اهالی او منطقه‌یه‌ناتوانن و ممکنیان نابی اولاده‌کانیان بو اکمال تحصیل ثانوی و عالی بنیرن بو مرکز حکومت .

٧ — زور اسباب‌تر هیه که بووه به سببی اوه که ابوینه‌کان اهتمام ناکن بو اوه‌ی اولاده‌کانیان بنیرنه مکتب . او ری‌یه‌ی که لازمه له خصوص نشری معارفه‌وه تعقیبی پی بکری . اوه‌یه که او نقصانیه‌ته‌ی و او سستی‌یه‌ی له خصوص معارفه‌وه هیه و ذهنی هاتیکی اشغال کردوه که اهتمام به معارف ناکن لازمه لابیری که امانه‌ن .

۱ — تشکیل (لجنه‌یکی ترجمه و تألیف) که اعضاکانی له‌عالم و منوره منتخبه‌کانی کورده‌کان بی . که موافق پروغرام معارف کتب تألیف و ترجمه بکن . و اعتقادمان وایه که ام لجنه‌یه ایشه‌کانیان زور چاك و به تواوی به جی اهینن . وزارة معارف بو ام خصوصه مصارفیکی زوری ابی و اگر وزارة معارف له‌حال حاضردا معذور بوله تشکیل کردنی ام لجنه‌یه که زور پی ویسته به‌لا‌بردنی تذبذب هیچ نبی به جاکین مسابقه اعلانی بکات که او کسانه‌ی موافق پروغرام معارف کتیبیك ترجمه و یا تألیف اکن به نسبت چاکی کتیبه‌کیا

ئەوە اکرامیەیەکی ادرێ کە ئەلانە [٥٠٠] روپیە کەرنابی و اگر ام مسئلەیە ترك بکری بو تثبیت شخصی حوانانی چونکە امە لەمامۆستاکا اگری کە لە ماریانا علم منزەوی بێ و قدر معارف بزانن و اگر معارف ام مسئلەیە بو تثبیت شخصی ترك بکات باور ناکین هیچ کسێك بەخویەوە ام خدمتە بکات چونکە بو خوی انتفاعێکی مادی و ضروری تیانابینی •

٢ — بو اوەی معلمی مقتدر و عالم بو صنفە ثانویەکان چاك بکەوی لازمە وزارت معارف لە خصوص زیاد معاشەوە اهتمام بکات • چونکە اعتمادمان هیە کە پیاوی زور مقتدر و عالم هیە لە ولاتەکانا فقط لەبر معاشی کمی انتساب ناکن بە معارفەوە •

٣ — لازمە دائرەیێکی معارف لەم منطقەیەدا تشکیل بکری بە شرطیك مرکزەکەی لە وسط ام منطقەیەدابی کە بتوانی مراقبەی همو مکتبەکان بکات و لازمە مدیرێکی وای بو تعین بکری کە لە مدارس عالیە درچوبی کە مقتدربی حالت معارف بگەیێنی بە حدێکی مطلوبە • وجودی ام دائرەیەیش ضروریە بو نشر علم و معرفت • و حکومت لە تشکیل کردنی ام دائرەیە مصرفێکی زوری نابی بە نسبت ایستاوە کە بو تفتیش و مراقبە لوای سلیمانی و کرکوکی داوە بە بغداد و اربیل و اقضیەکانی شمال وکو زاخو و دهوك و عمادیە عقرە • • • ی داوە بە موصل لە مەدا هم لە خصوص معارفەوە و هم لە خصوص تدریساتەوە خراپە چونکە تابی منطقەیێك نین تدریسیان وکو یك نابی و غیر امیش چونکە مفتشین و مدیرین ام منطقانە کوردی نازانن هیچ فائدەیێکیان لێ حاصل نابی •

٤ — اکمال و تنظیم مکاتب ثانوی بە صورتێکی وا کە حسب المطلوب تکفل تربیەی طلبەکان بکات و احتیاجاتیان دفع بکات • هاوالە خصوص ام مکتبانەوە کە طلبەکان چونکە بە عربی ناخوێنن لە مکاتب عالیەدا مشکلات ایانن امیش راست نیە چونکە ام محذورە بە زیاد کردنی اوقات تدریسیەی درس عربی لە صنفە ثانویەکانا لاچیت •

٥ — کردنەوەی مکتبێکی دارالمعلمین بو اوەی احضار معلم مقتدر چاك بکات کە بتوانن لە سر اصول تازە و موافق مطلوب طلبەکان پی بگەیێنن •

٦ — کردنەوەی مکاتب بچکولە •

٧ — هر وقتێك مکتبەکان و معارف ام منطقەیە بەم نوعە کە عرضمان کرد منتظم کرا او وقتە ابوینەکان شوقیان ابی کە منالەکانیان بنێرنە مکتب بو تحصیل •

انجا استرحام لە وزارة معارف اکین کە اهتمامێکی کافی و تواو بەم معروضاتەمان بکات و لەم سالەوە دست بکا بەم اصلاحاتە مطلوبە و قطعیە و ازالەی همو موانعێك بکات کە ابی بە سبب عدم ترقی معارف ام منطقەیە و ایمەیش پیشکی تشکری اکین •

معروف جیاروك   اسماعیل رواندزی   محمد صالح

نائب اربیل   نائب اربیل   نائب سلیمانی

محمد جاف   صبری   عبدالله مفتی

نائب کرکوك   نائب سلیمانی   نائب اربیل

جمال بابان   سیف الله   محمد سعید

نائب اربیل   نائب سلیمانی   نائب کرکوك

بغداد   ١ حزیران ١٩٢٨

بو اوی فعالیت و اقتداری مبعوثە محترمەکانمان لە ملت بگەیێنین • او عزم و تشبثاتەی کە بەم مدتە کەمە لە خصوص معارف و لاتەکەمانەوە کردیانە عرض قارئین کرام کرا •

هەو ابزانین کە مەبعوث محترم وخوشەویستمان مەعالی امین زکی بك لەدورەی پیشودا بو ترقی وتعالی وطن وملتەکە چندەی فرەو وچندی تیکوشا حقیقتا بەو اسطەی هممات فوق العادەیەوە ملت زور انتفاع ورگرد وکلی اسباب ترقی کەتان بو بوی پیدا کردبن و بە هەو قومتیەوە بە حسن نیت لە سعی کردن قصوری نکرد و ام دورەیشدا دیسانەوە بەو عزم ونیەتەی پیشویەوە بو خدمت کردن ملتەکە هاتوتە میدان مجادلە وسعی یەوە . طبیعی لەدورەیەدا چونکە مبعوثەکانی ترمان هەو مقتدر وفعال لەایستاوە سعی خویان بیشان ملتەکە دا امید اکین ایتر بەسبب فعالیت وعزم ملتپروەرانەیانەوە روز بروز برو ترقی بروین و استرحام اکین بو خاطر قطعی موفقیت تامین بکری تشریکی مساعی بکن ودست لەناو دستی یکری بوبجی هیناتی هەو آملی ملتەکە بذل مساعی وهمت بفرمون چونکە لەم عصرەدا هەو شتیك بەیك بون افکار وبە توحیدی مساعی یەوە پیك دیت . ایتر دائما تمنای موفقیت وانتظاری مساعی حسنەیان اکین خوا توفیقیان بدات .

زیان
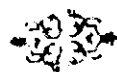
هوال داخلی :

جمعیت تجارت خورما

لەم روزانەدا لە بغداد لە تجارە وطنیەکانی کە لەمو پیش جمعیتێکیان لە خصوص تجارت خورماوە تشکیل کردوە کو بونەوە بو اوەی حرکتیکی وا بکن کە خورماکانیان چاك بفروشری و ترقی بکات چند قراریك و ترتیباتیکیان کردوە

اگر لیرەیش تجارەکان جمعیتێکی توتن تشکیل بکن و بو تجارت توتن هەو جاریك بو غەم و تدابیر اتخاذ بکن ، محقق ام محصولاتەمان سقوط ناکات و استفادەیکی گورەی لی اکن .

« ژیان »

سعادت متصرف الوی و مفتش اداری روزی جمعەی ١٥ — ٦ — ٢٨ حرکتیان کرد بو قضای هلبجە وناحیەی خورمال ، لەدوای سە — ٣ روز ایواری یکشمە مواصلت سلیمانیان فرموەوە .

جناب محمد فؤاد بك مدیر مرچتار بینیك لەمو پیش ماذونا چو بو بو بغداد لەم چندانەدا عودتی کردەوە .

لە خاندان سلیمانی قائمقام متقاعد جناب محمد بك مصطفی بك بو چاو پیکوتنی وطن و خزمەکانی ماذونا تشریفی هیناوەتە سلیمانی .

اعلانات

٣ هزار عملە بو ایش کردن لە ریگای رواندز بە ٤ — ١ یك روپیە وچوار آنە یومیە پی ویستە .

(مستشار داخلیە : ٩٢٤١)

لە اعتبار ١ — ٧ — ٣٨ ارزاق نفر و آلیکی حیواناتی جیش عراقی بو مدت سالیك خراوەتە مناقصەوە .

اوانەی کە طالبن لازمە هەو روزیك غیری جمعە بیانیان بو امەی لە شرائطەکەی بکن مراجعت بە مقر منطقە وبە موقع قوماندانی کرکوك بکەن .

اوانەی کە مراجعت اکن لازمە شهادت نامەیکی غرفە تجارت بغداد یا موصلیان بدستەوە بی .

مناقصەکە لە روزی — ٢٢ — ملك منکور لە ساعت — ١٢ — دا تواو ابی . آمر منطقە شرقیە

لە ریاست بلدیەوە :

لە داخل شرائط معینەدا داپوشینی شبوە کورەکانی ناو شار طولی متری بە بیست و چوار روپیە و چکلە بچکولەکان بە شش روپیە و دوازدە آنە لە مزایدە دا نرایە هر کس طالب تقبلە مراجعت بە مجلس بلدیە بکا بو اگاداری اعلان کرا .

سال ـ ژماره ـ ۱۱۹ ژیان لاپەرە ـ ۱

بو همو شتی

مخابرات بازاری ادارەخانە دەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

مدیر : سلیمانی زیانک

یکی بە انەیکە

کریار

بەشش مانك صە

بەسالیك شش روپیە دەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

شش مانك کمترابونە قید ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسینریت

یکی بە آنەیکە

هەو شنبە اوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشنبە] ۱۰ محرم ۱۳٤٦ ۲۸ حزیران ۱۹۲۸

توتوون

محیطی کوردستان و لوای سلیمانی مرکزی لواغیبکە مستعدە بو همو نوعە زراعتیك فقطالە بر فقیرین و لەبر بعضی فلاکت و بی سرمایەتی اهالی و زراعەکان ناتوانن بە صورتیکی باش و منتظم همو نوعە زراعتیك بکن .

غیری امیش لەبو بعضی آفات و حشرات ام چند سالە ام زراعتە و فلاحتە جزیەش کە اکری تلف ابی و وارداتیکی نابی . امرو لە محیط ایمەدا اوی هتا کو ایستا سرمایەیکی تشکیل کردبی هر توتونە ، حقیقت امرو لە عراقا لە محیط کوردستانیا وجە ادارە و اعاشەکە منحصر بوەتە سرواردات توتون ، ام محصولیش چونکە فنی ناکری و بە شرکت ادارە ناکری و لە غیری عراق بو جیکایکی کە نانیرری و صرف ناکری دائما برەو تدنی اروا و لەسقوط کردندایە .

غیری امیش حکومت هر بەنظر ترلذیکی فنی باشە وەکو محصولی اوروپایی وا رسمی لی اسینی و حتی امجا رسمەکەی کە کیلوی ۱۲ انەبو کرا بە ۱۳ انە و امیش لی بو بە سربار .

اوانەی کە حساب توتون نازانن بو اوەی لیان معلوم بی امانەوی حسابیکی کرین و فروشتنی بکین تجاریك بو باریك توتون هتا کواینیریتە بغداد لازمە ۲۵۰ روپیە صرف کات و کە فروشرا لەدوای ترك و سماح و نزول فائض مدەی پارەکەی بعضی شتی تر کە لەبر بی بازاری علاوە بوە و بوە بە عادت سرمایەکی ناکریتەوە و بعضا لەغیر مایەکیش نیوەی رسم و کریکەی کە صرف کردوە دری ناهینی . نتیجە زور لە پارەدارەکانمان افلاسی کرد و دو شی ثروتی محیطەکەمان بە سبب ام محصولەوە محو بوەوە ، اکر هر وایش بینیتەوە محقق بەم زوانە پارە یك لە محیطەکەمانا نامینی تەوە و بە کرەتی افلاس اکین چونکە باطمانیك توتون کە بیست کیلوە زور زور بکا دو روپیە اکا نقل بم باطمانە حکومت ۱٦۰۸ رسم اسینی لەمەوە معلومە کە محصولیك رسمەکەی دو قاتی قیمتەکەی خوی بیت محقق سقوط اکات .

مقصدمان لم حسابە زوری اکادار کردنەوەی وکیلەکانمانە . حقیقتا لەم خصوصەوە ملت حق هیچ کلەییکی نیە چونکە او مدافعە ومناقشەیەی کە لە جهت

ام رەسمەوە اجازە کردیان هتاکو ایستا لە هیچ جاء
اسیکی تیایدا نەیترا وە وملت هەوی زانی کە وکیلە
کانمان لە اقتدار زیاتر وظیفەی خویان بجی‌هینا ، و
الی الابد هەو متشکر وممنونیانین . فقط لازمە لەی
کە موفق نەبون و آخری تصدیق کرا مایوس نەبن و
بە هەو قوەتیانەوە تدبیریك بو امە بدوزنەوە چونکە
بوملت وبو حکومتیش امە مسئلەیەکی حیاتیە . [ذاتا
لازمە انسان بو هەو دردیك چارەیك بدوزیتەوە] و
امیش یکانە تداوی بە اصلاح توتونکردە ابی . ابی
کاریکی وا بکری کە لەودوا ام توتونە بە صورتیکی فنی
بکری کە بو هەو جیکایك سوق بکری و لە هەو بازاریکا
فروشری اگر وای لی کرا محقق لەمە زیاتریش رسمی
لی بسینری اهمیتی نابی دیسانەوە بو عیلەکەمان واردات
تیکی باش ابی .

انجا استرحام لە وکیلە خوشەویستەکانمان اکین کە
بو ام مسئلە مهمە جدی تی کوشن . ووزارت زراعت
تضیق وجبور بکن کە بو ام خصوصە وبو تعلیم زراعت
توتون چند متخصصیك جلب بکات و بینرتە کوردستان
کە بە خواهش ویا بە جبری تضیق وفیری زراع وفلا
حەکانمانی بکن وبو ام خصوصە اگر اهتمامیکی جدی
بفرمون وهەر سالیك قسمیك لە زراعەکانمان فیر بون
کە ام توتونە فنی زرع بکن و استفادەیکی لی کرد محقق
بو سالی آتی تعمیم اکات اوسا توتونەکمان وکو توتون
اوروپای لی دیت . هەر منحصر نابی نەوە بو عراق
بو هەو جیکایك صرف اکری حکومت وملیش استفا
دەیکی کلی لی اکات . وقطعی اگر ام صولە تعقیب
بکری هەر کوردستان نا عموم عراق دولەمند اکات .

انجا انتظاری همت وفعالیتی مبعوثەکانمان و
وزارت زراعت اکین .

هەوالی دەرەوە :

ملك و ملکەی یونان

لندن — ملك و ملکەی سابق یونان بو زیارت
چونەتە لوندرە و لە عین زماندا دو مهراجای هندستا
نیش مواصلت لوندرەیان کردوە .

انگلترە زور اهتمام لە گل طیارە اکات

لندن — وزارت طیران انکلیز قراری داوە کە
قسمیك لە طیارەکانیان لەخصوص هەلگرتنی مقداریکی
زور بنزینەوە تجهیزی بکات بە نوعیك بتوانی بزی
(١٥٠٠) میل ری بی بی و لە وقت لزوما ممکن بی بە
جاریك بو هەو مستملکەیکی بروات .

قطاریکی شمندوفر لە خط درچوە

لە المانیا قطاریکی شمندوفر لە خط درچوە (٢٠)
کسی بە مهلك و ١١٢ کسی خفیف بریندار کردوە .

حکومت هند اشتراك جمعیت میثاق تحریم
حرب اکات :

میر اوستن چمبرلاین مذکرەیکی تقدیم سفیری
جماهیر متفقەی امریقا کردوە و زور بیانی تشکری
کردوە لە حکومت انکلیزیان دعوت کردوە کە هندستا
نیش اشتراك جمعیت میثاق تحریم حرب بکات .

(اتفاق بینی امریقا و فرانسە مز)

تایمس نیورك نوسیویتی کە اتفاق بینی امریقا و
فرانسە تواو بوە لە خصوص معاهدەی تحریم حربەوە .

معاهدەی بینی ایطالیا و تورکیا

لە بینی سنیور موسولینی و وزیر خارجیەی تورکیا
بو یکتری چند تلغرافیك جریانی کردوە بە مناسبە
اوەوە کە معاهدەیکی صداقتیان عقد کردوە و غایەی معا
هدەکیش محافظە و امنیت و اسایشیکی بینی طرفینە لە
بحر سفیدا .

مصطفی کمال پاشا زیارت استانبول ئەکات

استانبول — مصطفی کمال پاشا بە قطار خاص لە نهرەوە زیارتی استانبولی کرد ، بو استقبالی تریبانیکی ختەشـم ریك خرابو و رئیس قابینەی نور کیا عصمت پاشـا لە رفقتیابو .

ملك و ملکەی افغان

ملك و ملکەی افغان لە تورکیاوە مواصلات ایرانیان کرد و جلالات رضا خان بالذات اسـتقبالی کردون و لە ویوە بە ری مشهدا ئەگرینەوە بو افغانستان .

—)§(—

هوال داخلی :

مزاحم پاچەچی

معالی مزاحم بك پاچەچی کە بینیك لەمو پیش چو بوە بصرە روز دوشەمەی رابوردو هاتوەوە بغداد .

لە بغداد کنجیك انتحاری کردوە

چند روژی لەمو پیش کنجیکی بغدادی کە لە عائلەیکی ناودارە بو اوەی انتحار بکات خوی فری داوەتە دجلەوە و نقم بوە هرچند خریك بون نجاتی بدن فائدەی نکردوە و خنکاوە .

نوری سعید پاشا

لەسر اوەی کە خبری نخوشیکی مهلکی کورەکەی یەستوە کە لە بیروت اخوینی وکیل قائد عام نوری سعید پاشا لە کل عائلەکەیا بە عجلە حرکتی کردوە بو بیروت . وکو خبر زانراوە کورەکەی افاقەی بوە .

عراق بو مصر سفیر انیری

وکو خبر زانراوە مخابرە بین حکومت عراق و مصر تواو بووە وموافقت کراوە ، بو اوەی حکومت عراق عنیکی عام بنیری بو مصر . اوا امسال بو ام مەوصە مقداریك لە بودجەدا تخصیص کراوە . وکو

شایەی ادەن بو ام وظیفەیە (سعادة رشید بك خواجە) ترشیح کراوە .

هاتن و رویشتن

سعادت متصرف کرکوك عمر نظمی بك وسعادت مفتش اداری کرکوك کاپتان میلر ورفیقەی محترمەی روژی یکشەمەی ٢٤ — ٦ — ٢٨ تشرفیان هینایە سلیمانی . ومتصرف میوانی سعادت متصرف خورشید و یستماو کاپتان میلریش لە مالی مفتش اداری کاپتان لاین بو . ولە دوای دو روژ عودتیان فرمووە .

روژی ٢٢ — ٦ — ٢٨ متخصصیکی مشهوری حکومت بریطانیا کە لە فن حشراتا تخصصی هیە بو تدقیق بعضی حشرات تشرینی هینایە سلیمانی ولیرەوە چوە پنجوین ولە دوای دو روژ گراوە سلیمانی وتشرینی بردەوە بغداد .

مفتش معارف کرکوك ، سلیمانی ، هولیر محترم مصطفی افندی بو تفتیش وسالیەی امتحان صنف ششم چوار پنج روژ لەمو پیش تشرینی هیناوەتە سلیمانی .

تشکر یکی عالی

محترم قائمقام رانیە کریم بك هرچند لە مو پیش ابونەی غزتەیك بو فقط بینیك لەمو پیش لەسر توصیەی سعادت متصرف اکرم کە فرموی ذاتیکی ملتپرور و معارفپرورە هر هفتەیك دە عدد غزتەمان بو انارد کە لە داخل قضاکەیدا بومان توزیع کات ، حقیقتا مع الافتخار قبولی فرمو و لە پیش اوەی کە میعاد تسلیم کردنی بدل ابونەکەی بپارەی سالیکی هر دە غزتەکەی لە کیسەی حمیتی بو ناردین ، حقیقتا لەم لطف و معا

وته‌یه‌وه معلوم بو که ذاتیکی محب علم و عرفان و مطبوعات پروره به دل و به گیان تقدیر و تمنای لطفی اکین خوا موفق کات .   ژیان

[ماتم]

روژی پنجشه‌ممه‌ی ۲۸ — ٦ — ۲۸ روژی عاشورا بو روژیکه که امام حضرت حسین (ر ض) تیا شهید بووه به مناسبت شرف اسلامیه‌وه عموم دوائر تعطیل وله طرف مات اسلامه‌وه مراسم ماتم یغاکرا چونکه ام روژه خصوصا زور مناسبتی به را جعفره یه‌کانه‌وه هیه بیان تعزیه و تمنای تسلیتیان اکین .
[ژیان]

به مناسبتی تواو بونی میعاد تدریسیه‌وه له مکاتب سلیمانیشدا له ۲۳ — ٦ — ۲۸ وه دست کرا به امتحان وله نهایت مانگی مذکوردا نهایی هات بومراقبهٔ صنف ششم ابتدائی مفتش معارف منطقهٔ کرکوك مصطفی افندی تعیین وبالذات له امتحان صنفی مذکوردا حاضر و به جدی مراقبه‌ی فرمو .

امیدا اکین او طلبانه‌ی که فرق لعاده میدان کردوه وهیئت تدریسیه لیان ممنون بوه بو اوه‌ی له سال آتیدا زیاتر سعی بکن ، طلبه‌کانیش جایان لی بکن هیئت تدریسیه‌ی مکتب له توزیع شهادتنامه‌کانیا حفله‌یك بکات . وجائزه‌یکیان بداتی .

اعلان مناقصه‌ی لوازم انشائیه له سلیمانی

۱ — مناقصه بو لوازم انشائیه‌ی لوی‌یه ر له سلیما نی جریان اکات .

۲ — اوراق مناقصه له کل ایضاحی او موادانه‌ی پیویسته بالمراجعه له قوماندان غرمر فوج دوم ورد اکیریت ، طالبین مناقصه قیاتیك که بی طالبن لازمه له‌جدول لوازمدا له خانه‌ی خویدا له‌حذای او ماده‌یه یك به‌یك دای‌بنین ، جدول لوازم ، هموا و ق مناقصه به امضا کراوی له ظرفیکی لوك کراودا له کل مبلغ پنجاه روپیه پیشه‌کی تسلیم به قوماندان مفرزه‌ی فوج دوی لیوی بکن .

۳ — قوماندان لوی عراق تعهد ناکات به قبول کردنی کمترین و یا هر مناقصه‌یك بیت .

لیفتنت مولر هیلد
ضابط الرکن لیوی عراق

اعلان

له‌روژی شموان ایواران له‌ساعت ۱۷ الافرانغه له‌سلیمانی‌بو پینجوین پوسته‌ایستریت‌ و له‌روژ یکشمران له‌بیانی له‌ساعت ٦ الافرانغه‌حرکت و له‌روژ دوشموان له ساعت ۱۱ الافرانغه مواصلت دائرهٔ مذکوره اکات و له‌روژ سه‌شموان له‌ساعت ۱۷ الافرانغه له‌پینجوین پوسته ایستریت و له روژ چوارشموان له ساعت ٦ الافرانغه بوسلیمانی حرکت و له‌روژ پنجشموان له‌ساعت ۱۷ الافرانغه‌مواصلت سلیمانی اکات .

مامور دائرهٔ پوسته و تلغراف سلیمانی

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

له نقطه‌ی محافظه‌ی صحت عمومیه و له‌سرقراری مجلس بلدیه لازمه هموچایچی و لوقطه‌چی و کبابچی و جکرچی و امثالیان خویان و شاکرده‌کانیان له نهایتی همو مانکیکدا له ۲۰ مانکه‌وه هتا نهایتی مانك بچنه خسته‌خانه بو لای طبیب تا کو معاینه صحیه بکن ، هر کس نچی و رعایتی ام اعلانه نکا به پی ماده ۱۲٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری بو اکاداری عموم اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه .

بو هو شتیك

مخابرات با زوی اداره‌خانه‌وه

اکری

§

اداره‌خانه له‌سرای بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به انه‌یکه

کریار

به‌شش مانك سه

به‌سالیك شش روپیه ده‌دا

بو دره‌وه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمتر ابونه قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه ده‌سیزیت

یکی به آنه‌یکه

هو شتیك اوسی هفته‌ی جاریك درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمه] ١٧ محرم ١٣٤٦ ٥ تموز ١٩٢٨

له غزته‌ی ژمار ٢٤٩١ و ٢٨ ــ ٦ ــ ٢٨ العراقا مقاله‌یکان خویندوه‌وه ٥ بحث له صیفیه‌ی لبنان کات و الی ایه لازمه له جیاتی لبنان شمالی عراق ـ کوردستان بکین به صیفیه .

ام مسئله یه چونکه علاقه‌یکی زوری به ایمه‌وه هیه و منفعتیکی عمومی عراق تیایه و حقیقتا فکری محرره‌که‌ی مصیبه وبسیمان ایبش تاییدی قصه‌کانی بکین و نختی مفصلتر بحث له‌م مسئله یه بکین .

حقیقتا ام مسئله یه بو عراق و عراقیه‌کان زور شتیکی باشه ، همو ابزانین که امرو مقصد له صیفیه و لبنان چون امه‌یه : چونکه لبنان موقعه‌که‌ی برزه شاخ و کیوه و طبیعتا له جیکای برز و شاخداردا دائما هوای صاف و لطیف موجوده ، بو اوه‌ی له هوای کرمی عراق رزکاریان بی و استفاده له هوای صاف و تماشای مناظر طبیعیه‌ی جوان بکه‌ن عراقیه‌کان مجبورن همو سالیك له هاوینا موجودیتیکی زوریان بوام صیفیه‌ی لبنانه اروِن وله‌مه‌دا اگر مسئله‌ی اقتصاد تماشا بکری ضربه‌یکی زل ادا له عراق ، چونکه همو سالیك وکو ایستانستیق کیراوه هیچ نه‌بی له عراقه‌وه اقلا ده هزار کس اروا بو ام صیفیه‌یه و به لای که‌وه اگر هریکه نخوا ابروبیش برن بو صرفیات دسانه‌وه همو سالیك نیو ملیون لیره له ثروتی عراق دور اکه‌ویته‌وه اچیت بو لبنان ــ سوریه و اگر چند سالیك هروا بمینیته‌وه محقق ام مسئله یه ضربه‌یکی زل له اقتصادی عراق ادات و محوی اکاته‌وه ذاتا بحثمان کرد که مقصد چون لبنان له هوای صاف و مناظر طبیعیه استفاده کردنه ، اجا اگر مقایسه‌ی لبنان و شمالی عراق ــ کوردستان بکری غیری بعضی اثار عمران و بعضی اسباب کیف و ذوق نه‌بی زه‌نی له همو شتیکی تر له لبنان خوشتره ، و غیری امیش همو ابزانین که سوریه لبنان امه‌چند ساله له چه انقلابیکدایه و ریکاکانی چند ناامین بو و ه‌ادتا حریت لویدا مفقودبو بالعکس ام محیطه شمالیه ایمه امرو له خصوص اداره‌وه منتظم و له هیچ نقطه‌یکیا انقلاب نیه بو همو جیکایکی به باره التریه‌وه انسان اتوانی بروا .

امینه‌وه مسئله‌ی بی وسائطی و کیفی بعضی آثار عمران . حقیقتا امانه امرو به لظر لیذه‌وه له‌م محیطه‌دا که وامیش راسته‌ی ارمه‌یه که کس روی تی ناکات

کە اگر وکو العراق انوەی لە ماڵە گەورەکان ولە پارە مشهورەکانی عراق هیچ نەبی بو تجربە اگر سالیك لبنان ترك بکن وبین بو ام منطقەیە وبو ام محیطـە و صیفیەیەی خویان محقق بوسالی آتی صاحب ثروتەکان بو استفادەی خویان مجبور ان کە لە هەمو موقعیکیا اوتیلی منتظم اسباب استراحت مسافرەکان تأمین بکن واگر بم نوعە اهالی وثروتدارەکان عراق هەتیسان فرمو ووروپان کردە ام محیطە محقق اوسا ام منطقەیە ابی بە صیفیەیك کە نەوکو لە عراقـەوە بلکو لە اکثر محیطەوە ولە جیکای زور دوریشەوە بو تماشا کردنی ام هەمو مناظرە طبیعیانە وبو استراحت و استفادەی وجودیان خلق روی تی اکات . اوسا عراق غیری امە کە ام هەمو پارەیەی لە کیس اچی وناچیتە خارج خویشی لە مسافرین غیرە استفادەیەکی زور اکات ولە سەریکی تریشەوە ابی بە سبب عمران ودولەمندی و اهمیت بە واسطەی ناسینی عراق . انجا لازمە اهالی و حکومت بو ام مسئلە روحیەیە همت بفرمون .

هەوالی دەرەوە :

جیکایك دوزراوەتەوە پرە لە الماس

غزتەی تایمس نوسیویتی کە لە جهت شمالی لە نزیك کولی (تنجانیقا) دا جیکایك کشف کراوە کە پرە لە الماس .

افغان سە — ۳ طیارەی پیدا کردوە

طیارەیکی سە — ۳ پروانەیی کە لە تندی زیاتریا حکومت ریخ المانیا تبرع کردوە بە ملك افغان لە کلیە طیارەی یك پروانەیدا کە ملك لە المانیا کریویتی هەردوکیان لە المانیاوە بە ری موسقوە و طهرانا حرکتیان کردوە بو کابل .

تورکەکان روژ یکشمە اکن بە روژ تعطیل

لە مجلس مبعوثان تورکا بو اوەی روژی یکشمە بکن بە روژی تعطیل مناقشە جریانی کردوە و وا دیارە اکەوی بە اکثریت قبول بکری .

مسئلەی قرض عثمانی لە فرانسە تواو بوە

لە پاریسا لە بین ممثلین حکومت تورکیا ، المانیا ، فرانسە ، ایطالیا ، بلجیقا و اسوەیجرەدا مفاوضەی مسئلەی قرض عثمانی تواو بوە و بو تصدیق تودیعی مجلس مبعوثان تورکیا کراوە .

ماکینە فوطوغرافیك کە رسمی معدەی پی اگیری

لە طرف عالم ومتخصصیکی المان کە دوکتور (السەر) پی الین لە ناو لولە یکدا ماکینەیەکی فوطوغرافی اختراع کردوە کە بە سهولی قابلە رسمی معدەی پی بگیری و هەمو امراضیکی معدە پیشان ادات .

تورك معلم انیری بو افغان

لە سر طلب افغان حکومت تورك دە معلمی انتخاب کردوە کە بچن بو افغان بو اصلاح نظام تعلیم .

قابینەی مصر سقوطی کرد

قابینەی وزارتی مصر سقوطی کرد و بە ارادەی ملکی لە ژیر ریاست محمد محمود پاشا دا قابینەی تازە تشکیلی کرد و لو کاغذەدا کە رئیس الوزرای تازە بو ملك فؤادی نوسیوە وتویتی غایەی ام قابینەیە کە لە ریاستما تشکیل کراوە صرف بو استقلالیت تام مصر سعی اکن و بو اوەی کە موفق بین داخلا معاهداتمان لە کل حکومتی بریطانیادا بە قوت وجدیت اکین .

لافاو لە ژاپون

لە غرب ژاپونا بارانیکی زور بە شدت باریوە و بە سبب لافاویوە صد کس خنکا و ١١٠،٠٠٠ کس بی جی ماونەوە .

پوستەی هوائی بین ایران و بریطانیا

مدیر پوستەی عام بریطانیا اعلانی کردوە کە ری پوستەی هوائی بین بریتانیا و ایران کراوەتەوە و لە لوندەرەوە بە پێنج روژ بە ری روسیەدا باگاتە طهران .

حوال داخلی :

تحویلات لە بین متصرفەکانا

اجارە ارادە اکیە صادر بوە بو تحویلی بعضیک لە متصرفەکان .

امجد بك متصرف دلیم بو متصرفیتی عمارە و عبدالله بك متصرف عمارە بو دلیم و جمیل بك لمدنی متصرف دیالی بو بغداد نقل و تحویل کراون .

لە یکر دە جاف جناب احمد بك ربسین لە نتیجەی او نخوشیەدا کە توشی بو بو روژی دوشمەی دوی ام مانگە وفاتی کرد، بیانی تعزیت و تمنا اکین خوا صبوری عائلەکەی بدات .

ز

هاتن و روشتن

سعادت مفتش اداری بو اوەی عائلەی محترمەی بنیری یورواندز کە ام هاوینە لە کیوەکانی اوی دا رایو بری روژی چواری ام مانگە تشریفی بردە هولیر و لە شتی ام مانگدا عودتی فرموەوە .

محترم جناب احمد بك توفیق بك و بعضی لە رؤسای پشدر تشریفیان هیناوەتە سلیمانی ، عرض بخیرهاتنیان اکین .

محترم جناب عارف افندی علی اصغر جیباووك کە تنجیکی منور کورد و مأذون حقوقە و لە موظفین

دیوان وزارة عدلیە روژی ٣ - ٧ — ٢٨ مأذوناً تشریفی هیناوەتە سلیمانی ، عرض بخیرهاتنی اکین .

لە رؤسای پشدر جناب عباس اغای سلیم اغا و لە اشراف اتما محترم محمد علی بك محمد صالح بك و حسین افندی ملا علی تشریفیان ردبوە حجاز بو ادای فریضة حج روژی ٦ - ٧ — ٢٨ بسلامتی تشریفیان هیناوەتەوە خوا لیان قبول کا و بخیر بینەوە .

لە رؤسای جاف محترم کریم بك فتاح بك لە کلارەوە تشریفی هیناوەتە سلیمانی .

لە بکزادە اهون جناب مصطفی بك کوری جعفر السلطان بو ایشێکی خصوصی خوی روژی ٢ — ٧ — ٢٨ تشریفی هیناوەتە سلیمانی .

طلبە خوشەویستەکانمان کە امید استقبالی وطن و ملتەکەن و لە مکاتب ثانوی ، دارالمعلمین ، حربیە و صنایع بغداد اخوینن ، بە مناسبتی تواو بونی امتحان عمومی و تعطیل هاوینەوە تشریفیان هیناوەتەوە ،

امید اکین هەمو سالیك بە صورتیکی باش ترفیع بکن و ببن بە عضویکی فعال وطن و ملتەکە ، عرض بخیرهاتنەوە و تمنای موفقیتیان اکین .

—)§(—

تشکریکی عالی

مدیرە محترمە و هیئت تدریسیەی مکتب کچان بە مناسبتی تواو بونی امتحان عمومیانەوە او نقش و دورمان و ایش دستانەی کە طالبەکان لە ظرف سالیکا کردویانە بو اوەی اهالی و محبان معارف جاریان بی بکەوی لە بنای مکتب بە صورتیکی باش دایان نابو بو تماشا کردنیان بو پیاوان روژی ٢ ، ٣ مانگ و بو ژنان ـ ٤ مانگ تخصیص کرا بو لە میعاد خویدا اهالی دستە دستە بو زیارت مکتب و بو تماشا کردنی اشیاکان تشریفیان برد . ربك و پیکی و چاکی و منتظمی

اشـياكان هەو عالی ممنون ومتشـكر كرد . ونمونەيكی مدنيق پيشاندا . جدا شايان شكرانە كە بەمدتيكی كم ام مكتبە وا ترقی كردوه طبيعی ايش هەوی بەواسطەی فعاليت وحسـن ادارە و انتظامپروری مديرۀ محترمە وهيئت تدريسيەوه پيك هاتووه . لەبر اوه تشكر و تمنای موفقيتيان اكين .

—)§(—

هاتنەوە

مبعوث محترمان جناب محمد صالح بك بە مأذونيت لە بغداوەوه تشريفی هيناوەتەوه .

اعلان

لە نفس شاردا ولە محلۀ ملكندی‌دا خانويك كە بە اعتبار ١٢٠ سـهم ١١ سهمی عائدی حكومتە ام ١١ سهمە بە مزايدۀ علنيە افروشری لە اعتباری ٢٦ — ٦ — ٩٢٨ وە هتا ٢٧ — ٩ — ٩٢٨ بومزايدە ولە ٢٨ — ٩ — ٢٨ وە هتا ١٨ — ١٠ — ٢٨ بو احالەكەی مدت تعيين وتقدير كراوه اوە طالب كرن ام ١١ سهمە بی‌ويستە بەو تاريخانەوه مراجعت بە مجلس ادارۀ لوا بكات .

متصرف سليمانی

اعلان

١ — امراوه لە بعضی مناطق لوای سليمانی‌دا دردە دەكا موجوده بر محافظەی حيواناتی الويەی مجاوره بە جديت و شدت تطبيق اوامری لای خواره كرن لازمە .

(ا) لە هر منطقەيكدا كە دردە كا موجوده وياسه مانك لەو پيش تياوه بی نابی نە حيوانات ونە پيستۀ حيوانات وكو مر، بزن و كاجوت بو هيچ لايك اخراج بكريت .

ب — لەمنطقەيكدا وەكە سـه مانگ بی دردەكای تيا نبوبی حيوانات ويا پيستەی حيوانات لای مرو اخراج كردنی لازم‌بی ابی مدير و يا قائممقام اوجكايە لە پاش تحقيقاتی تواو وثيقە بداتە دست صاحبی دائر بەوه كە محصولی منطقەيە كە كەسه سە مانك متجاوزه دردەكای تيا نيە .

ج — او نوعە حيوانات و پيستانە كە هاتە سليمانی لازمە اولا ببريتە بيطرخانە ، لەوی معاينە بكری و هر وقتی ضابط بيطر ملكی رخصت اخراجی‌دا انجا اخراج اكری و الا اخراجی ممنوعە .

٢ — لە سـليمانی لە كناری شار لە نظارت ضابط بيطر ملكی‌دا دائرۀ قرانتينە كراوەتەوه بو حيوانات ، حيوانات كە بيتە سليمانی اولا ١٠ روز لە قرانتينەدا ، امينی بعده اگر ضابط بيطر دائر بە صحت و سلامتی لە دردەكا شهادتنامەی‌دا انجا اخراج اكری .

٣ — كذلك متوجاتی مر و بزن و كاجوت عينا تابع معاينە و شهادتنامەی ضابط بيطره .

٤ — هر كسی خلاف ام امره حركت بكات بە موجب قوانين موضوعە ومرعيە تجزيە اكری .

٥ — قائممقان ومدران ابی لە پيش اوەدا بە موجب مادە [١] فقره [ب] م اعطانە وثيقە بدەن تحقيقاتی صيقە وجديە بكەن اگر خلاف وزيدەی اوان تحقق بكات مسئول عد اكرن .

متصرف سليمانی

بو زانين هەو

لەمەودوا هەو روز يك لە ساعت دەی عربی مقابل بە شهريەيكی جزئی لە جمعيت زانستی‌دا درسيكی انكليزی و درسيكی عربی ابزرينەوه ، — ام فرصتە لەدەست خوتان مەدەن —

او كسەی طالبە بو قيد و قبولكرنی زو مراجعت بە ادارەخانەی مذكور بكات .

كرم معيد

مطبعۀ بلديۀ سليمانی .

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکه

ژیان

عزیزی

کریار
بەشش مانك صه
بەسالیك شش روپیه دەدا
بو دروەوه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسپیریت
یکی بەآنەیکه

همو شتیك اوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمبه] ٢٤ محرم ١٣٤٦ ١٢ تموز ١٩٢٨

لیرەدا هیچ رعایت اصول ژن هینان ناکری هتاکو ایستە لەخصوص حقوق افرەت و ژن هینا نەوە زور دواوین ، فقط چونکە ام مسئلەیە مسئلەیکی روحی مهمه امانەوی دیسانەوە لی بدوین .

هرچند بعضا لەتأهل کردندا انسان نختیك عذاب اکیشی و توشی غم و اذیت دیت و بعضا پشیمان ایتەوە بلام اگر ژن هینان کە معقول و رعایت همو اصولیکی بکری ، بە اکثریت زور باش ابی و پشیمانی لەدوا نابی و بو بشریش خدمت اکات .

معلومه اگر ژن هینان نبوایە بة مدتیکی کم زو بشر دوایی اهات و تەواوا ، ژن هینان وکو بو زیادی و دوام و مانەوەی بشر باشە ، بو کورینی اخلاق خراپ انسان بە چاکە و بو زور خصوصیات ژن و میردەکە بەکار دیت . بە شرطیك ئالم بەپی قوانین مدنیه هیچ نەبی وکو شریعت خودان امر اکات وا بکری .

مع الاسف لیرەدا چونکە تماشا و رهبری اصول ژن هینا ناکری ، زور لو کسانەی کە ژن اهینن پشیمان ابنەوە و پاتەشی ژیانیکی ناخوش و تال دین ، و بعضا بم سببەوە اخلاق ژن و میردەکە بش تیك اچی .

بەپی قوانینی مدنیه و شریعت اسلامیەیش لازمه لەژن هینانا اول دفعه تماشای (هاوکوفی) بکری و هیچ نەبی اگر دفعەیکیش بی کور و کچە لە یکتری بەبینن ، و چاکتر لازمه لە اخلاق یکتری شارەزا بین ، فقط لیرەدا بە عمومی هتا شەوی ملاقاتیان نە ژنەکە کورەکە و نە کورەکە ژنەکە ابینی ، ولە برامه زور دفعه واقع ابی کە لە اول دفعەی اجتماعیانا جیا ابنەوە و هردوکیان توشی فلاکت ، ضرر و بی اخلاقی اِبن .

لە براوەی پیویستە لەژن هینانا زور رعایتی هاوکوفی بکری ، کە یعنی ابی کچ و کورەکە اخلاقیان ، صوبەیان ، علمیان ، ثروتیان لەهمو زیاتر عمریان وك یك بی اگر ام مناسبتە لە بینیانا موجود نەبی محققه هتاکو مر بەیکەوە نابن و هیچ فرقی بە یکیانەوە نانوسینی ، و اگر تماشای هاوکوفی کرا اوسا دائما محبتی دائمی لە بینیانا ابی و هردوکیان هتاوکو اخر حیاتیکی خوش وا ابویرن .

غیری امیش اگر دیهاتەکانمان و زور عشیرەکانمان حقوقیك نادەن بەژن عادتا وکو حیوان تماشایان اکن .

وەکو لە جنس بشر نەبن وایان بزانن و تماشا اکن . وکچەکانیان عادتا یا وکو حیوان ایانگورنەوە

پایتخت چین (پکین) یان استیلا کردوە ، اختلافیکی زور کوتوتە بینی قوماندانەکانیانەوە .

نتیجەی لافاوی ژاپون

لەو لافاوی کە بە سبب بارانەوە لە ژاپوندا روی داوە وکو صدکسی کوشتوە و ٠٠٠ ، ١٠٠ هزار مالی محو کردوتەوە ضرری ملیونیك لیرەیشی داوە و ١٧ هزار فدان اراضیشی محو کردوتەوە .

ولیعهدی بریطانیا سیاحت اکات

بە رسمی اعلان کراوە کە ولیعهدی بریطانیا لە ٧ ایلول ٩٢٨ دا لە لوندرەوە بە ری فرانسە ومارسیلیا ومصر اچیت بو شرق افریقا بو سیاحت وخوشکی دوق کلوستریشی لەکلا بی .

لە بین ایران وحجازدا

لە سر اوەی کە وهابیەکان لە اثنای حجا تعرض منسوبات حجاج ایرانیەکان اکن . وجبورا حکومت ایرانیش منعی کردون کە بچن بو حج . بو اوەی ایتر تعرض ایرانیەکان نکری و ایرانیش ایتر رخصت رعیەکەی بدات کە بچن بو حج بو تسویة ام مسئلەیە لە بین ایران وحجازا مخابرە دوام اکات .

مندوب سامی و قائد عام فلسطین

لندن ـــ ارادهٔ جلالت ملك جورج صادر بوە بو تعیین (سر جونشانسلور) بە معتمد سامی وقائد عامیتی فلسطین و بە معتمد سامیتی شرق اردن لە جی ماوبشال لورد (پلومر) کە بم زوانە مدەی مقاولەی تعیینەکەی تواو ابی .

لە چینا محافظەی اخلاق اکری

وزیر داخلەی حکومت نانکینك چین امری داوە کە اوانەی عمریان لە بیست سال کمرە نابی جکرە بکیشن . مسکرات استعمال بکن .

احتفال لە خصوص استقلالیت امریقاوە

بە مناسبتی حلولی ١٥٠ سالەی استقلالیت جماهیر متفقەی امریقاوە کە تصادف ٤ ــ ٧ ــ ٢٨ کردوە لە لوندرەدا لە طرف ٥٦ هزار امریقاییەوە احتفالیکی کورە کراوە .

واردات (پاناما)

امسال واردات قنال پاناما (٥) ملیون ٣٨٨٨٠٠ لیرهٔ انکلیز و هتا کو ایستا هیچ سالیك وارداتی وای نەبووە .

هوال داخلی :

مستشار مالیەی عراق

مستشار وزارة مالیەی عراق مستر فرنون مادرنا چوتەوە بو لوندرە و لە بغدادەوە هتا کو مصر بە طیارە رو یشتوە و بە مناسبتی سفریەوە وزیر مالیە دعوتیکی بو کردوە و هیئت قابینەی عراق و مستشارەکانی دعوت کردوە .

اکر لە بغداد

لەم روژانەدا لە بغداد لە سوق الصفافیر اگریك بربوە تەوە خانیکی بە تواوی بە همو اشیاوە سوتانوە قریبی سە ـــ ٣ لك روپیە خسارة داوە .

مدرسة عسکریە

بە مناسبتی تواو بونی امتحان عمومیەوە وبە مناسبت اکال تحصیل ٣ طلبە کە بون بە ضابط هیئت مدرسة عسکری حفلەیکی کردوە . وجلالت ملك معظم عراق بالذات حاضر بوە وبە دست خوی لە وقت ورگرتنی شهادتنامەکانیانا هر یکە جائزەیکی پی بخشیون .

هاتن و رویشتن

له خاندان و معتبران سلیمانی محترم حاجی علی آغا بو چاوپیکوتن وطن و خزم و کس و کارەکای روزی ۹ـ۷ ـ ۲۸ له بغدادەوه تشریفی هیناوەته سلیمانی .

معاون مدیر پولیس سابق سلیمانی محترم حمزه بك که تحویلا نقل کرابو بو موصل روزی ۱۰ — ۷ — ۲۸ ماذوناً به سردان تشریفی هینایه سلیمانی وله دوای روژیك عودتی فرمووه .

هادی ، جمال وفائق افندی کورانی ملا قادر افندی مدیر اوقاف کرکوك بو اوی چاویان به سلیمانی بکەوی و بینیك لیرەدا رابویرن تشریفیان هیناوه ایره وله مالی حفیدزاده شیخ عبد القادر افندی میوان عرض بخیرهاتنیان اکین .

باشکاتب محکمهٔ سلیمانی جناب فخری بك که ماذوناً چووبووه بغداد روزی ۱۲ — ۷ — ۲۸ تشریفی هینایەوه .

له بکذ دة بوون جناب قادر بك جعفر السلطان روزی ۷ — ۷ — ۲۸ تشریفی هیناوەته سلیمانی وله مالی سعادة متصرف میوان بو .

—)§(—

بو جناب مدیر محترم غزەی ژیان پیروز تقدیمه :

پاش عرض احترم رجام وایه ام چند کلمەیەم درج غزتەی ژیان خوشەویستمان بفرمون .

— تشکرنامه —

روزی ۲۳ — ٦ — ۲۸ بوا حال عمومی له گل طلبەکانی صنف شەشەمی مکتب کویسنجق چو بو بینه هولیر . له مکتب اولی دابزین ، له پاش ئەوی که شش روژ لەوی ماینەوه روزی ۳ — ٦ — ۲۸ گرانەوه ، له اثنای او مدتەدا که لەوی ماینەوه بو تأمین استراحتمان هرچی داخل امکان بو بومان کرا ، ە راستی له بابت او لطف و کورەیی و چاکی‌یه که له هیئت تعلیمیەی هر دو مکتب هولیر و به تایبتی له مدیر مکتب اول جناب معارفپرور رشید ذکی بکمان دی هر چی بنوسین هیشتا هر کمه ، لەبر امه به کورتی به ناوی همو خلق کویسنجق و به تایبتی به ناوی هیئت تعلیمیەی مکتب و قوتابیەکانمان بیان تشکر او ذواته محترمانه دەکەین ، یاخوا هر بژین .

معلم مکتب کویسنجق : عبد الخالق

اعلان

به پی قراریك که به ٤٩١ نمرة ۳ — ۷ — ۹۲۸ لەمجلس ادارهٔ لواوه صادر بوه مدت مزایده و احالەی او ۷۰۰ منك داری سیی ناوباغەکەی سرچنار و رسمی مازو وگتیره و ثعلب و جلوذی حیواناتی وحشیهٔ قضای سلیمانی له نقطەی منافع ، محافظه حقوق خزینەوه تا ۱۵ منك نوز تمدید کراوەتەوه بو اگاداری اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

مقداریك اشیای کونەی پولیس که غیر قابل استعماله به امری مدیر عام پولیس علناً اخرینه مزایدەوه افروشری . اوی طالبه مراجعت مقر پولیس بکات .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی .

بو همو شتیك

مخابرات به ناوی اداره‌خانه‌وه

اکری

§

اداره‌خانه له‌بنای بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی . ه انه‌یکه

کریار

به‌شش مانك صه

به‌سالیك‌شش روپیه ده‌دا

بو دره‌وه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش‌مانك کمتر ابوته قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه ده‌سینریت

یکی . آنه‌یکه

همو شتیك آوسی هفته‌ی جاریك درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشمه] ۱ صفر ۱۳٤٦ ۱۹ تموز ۱۹۲۸

معارف و قازانجی

زور ده‌میکه اخو ینه‌ره له‌ستون غزته به بحث و منافعی معارفه‌وه پر کراوه‌ته‌وه • قازانجی خونده‌واری ، مضرت نه‌خونده‌واری تکرار اکریته‌وه ، له‌حقیقتدا لهم موضوعه هرچنده قصه بکریت که ، هرچنده دریژ بکریته‌وو هیشتا هر کورته •

اماما خونده‌واری ، استفاده کردن له‌معارف و تحصیل مکاتب ، له ممالك متمدنه‌دا — وه‌کو لیره تی کایشتون — صرف بو مأموریت نیه • خونده‌واری و تحصیل مکاتب بو اوه‌یه شخصیك که‌هاته ساحه‌ی ژیانه‌وه بو خوی و بو همجنسی به‌بی به عضو یکی نافع که‌امه‌یش به‌ورگرتنی تربیه‌وه پیدا ابیت ، شخصیك‌که تربیه‌ی ورگرت ، له همو حرکاتیکدا ، له‌همو صفحات ژیانیدا ، له کسابت و نان پیداکردنیدا دائماًمنافع‌عمومیه ده‌هیلیته پیش چاوی و له‌منافع‌عمومیه‌دا منافعی‌شخصی خوی تعقیب و طلب اکات • واکر حوا نخواسته تماشا بکات که منفعتی شخصیه‌ی له مضرت عمومیه و یا سائره‌دا هه‌یه هیچ شك و شبهه‌ی نیه که او شخصه تربیه کراوه راز له‌و منفعته اهینی و لو منفعته.

که‌ی زوربش‌ی تعقیبی ناکات •

به‌کمال مسرته‌وه چام پی اکویت که له ظرف ام چند ساله اخیره‌دا له عالم کوردستاندا زور مکاتب کراوه‌ته‌وه بو سال دوایش له تصوردایه که له زور جیکای تردا احداث مکاتب بکریت •

فقط زور متأسفم که اهالی لبر اوه‌ی که هتا ایستا به تواوی منافعی معارفیان درك نه‌کردوه ، له دیهاتدا کمتر اولادیان ناردوته مکتب که ام‌حرکته‌یان له استقبالدا ، محرومیت بو اولادیان ونفرت بوخویان انتاج اکات •

هیچ شبهه‌ی نیه که حکومت متبوعه استقبال اولادی اوانی لیك‌داوه‌ته‌وه وله استقبالدا تا منسوبین معارف راوستاوی له وظائفدا اشخاص سائره استخدام ناکات ودائما منسوبین وبهره‌مندان معارف ترجیح اکات •

لبر اوه رجاتان لی اکم دائما تیبینی استقبال اولادتان فراموش مکن زور عذابه که مندالیك به تعصب وعنادی باوکیه‌وه له دوا روژدا بنالینی • وکو

هرضم کردن قازانجی معارف ، ضرری جهالت ابر چاوه ام هەو اختراعات فنیه‌یه وکو طیاره ، شمندوفر که له ظرف مدتیکی زور کدا مسافه‌یکی زور دور نزیك اکاته‌وه ، ام هەو آلات و ادوات فنیه‌یه که نخوشیکی زور مهلك به جزئی تماشا کردنیك چاك اکاته‌وه ، ام هەو شتانه‌ی که امرو به دیار چاوه‌وه‌یه که حیرت به عقل بشر ادات زاده و نتیجه‌ی معارفه ، و ام هەو دزی ، جرده‌یی ، دروزنی ، شاهدی زور و میناته‌ی که له بشرا قومیت نتیجه‌ی جهالت و نه‌خوینده‌واری‌یه ، ایترای برایینه نابی له تحصیل مکاتب هرچاوتان‌له مأموریته‌ره‌بیت ، لازمه اومنالم‌و مضرته یکی یکه بهینته برچاوتان و که‌ام مقاله‌یه‌تان خونده‌وه با شه‌ویش بیت کورج یلی منداللتان بکرن و بی‌به‌ن بو مکتب (مراد ما نصیحت بود و کفتیم ، حوالت با خدا کردیم و رفتیم) .

❊

هوالی دره‌وه :

غزته‌ی شیکاغو تریبون بیانی‌کردوه که ناظر بحریة امریقا (قورتیس ویلبور) له‌اقاده‌می بحریه‌داله نطقیکدا که داویتی وتویتی ، له بینی مال ساره‌دا مناسبات هر چونیك ابیت با به‌بیت فقط امریقا دائما لازمه سفائنی حاضربی بو حرب .

له نهایتی نطقه که‌یدا وتویتی که حکومت امریقا لەم چوار سالی اخیره‌دا او پاره‌یه‌ی که له سفائن حربیه دا صرفی کردوه عبارته له ٢٧٥٠٠٠٠٠٠٠ دولار .

ام پاره‌یه بش قسمی زوری و اوه‌ی سفینه‌کان بهینریته سر طرز عصری صرف کراوه .

قابینه‌ی تازه‌ی یونان

تشکیل کردنی قابینه‌ی تازه‌ی یونان له موسیو وه‌نیزه‌لوس تکلیف کراوه .

رئیس جمهور مکسیقا

بو ریاستی جمهوریتی مکسیقا (اوریکون) انتخاب کراوه ، رئیس جمهور تازه اعلانی کردوه که تعقیبی سیاستی سلفی (کالز) اکات .

هوره تریشقه

له برلین له موقعیکدا هوره تریشقه‌یك کوتوه و ١٧ کسی کوشتوه .

مومیای فرعونه‌کانی مصر

لوندره ـــ له قاهره‌وه خبر هاتوه که : حکومت مصر امری اصدار کردوه که هرچی مومیای فرعونه‌کانی مصر هیه بو جی‌یکی تایبتی که بوی احضار کراوه بگوزریته‌وه ولاولا هرمتخصص علم‌وفن اتوانی زیارت او مومیایانه بکات ، وبوسائره ممنوعه .

رئیس قابینه‌ی تازه‌ی مصر

رئیس قابینه‌ی تازه‌ی مصر محمدمحمود پاشا له گفتگویکدا که له‌کل مرخصی رویتردا کردویتی وتویتی بوحل او اختلافه‌ی که کوتوته بینی مصر و بریطانیاوه حال حاضر مذاکره لی کردنی موافق مصلحت نیه .

هوال داخلی :

امجاره له‌سر امریك که له وزارة جلیلهٔ عدلیه‌وه هاتوه باشکاتب محکمه‌ی بدایت جناب فخری بك تحویلا به باشکاتب محکمه‌ی شرعیه ، و له جی موی الیه کاتب ضبط جناب کریم بك ترفیعا تعیین و نصب کراوه ، هر دولا پیروزیان بی .

مترجم محکمه‌ی بدایت جناب فتح الله اسعد افندی به عین وظیفه بو بغداد تحویل کراوه ، و لم روژانه‌دا بو سر وظیفه‌ی رو به بغداد حرکتی کرد .

حادثەیکی فظیع لە حلە

لە حلەوە بو غزتەی العراق نوسراوە کە طلبەیکی مکتب ثانوی حلە لە ناوی عبد الامیر کوری محمد صالحە و اصلا خالق الوجەیە تجاوزی باوەژنەکی کردوە ، لە بر وقوعی ام مسئلەیە باوکی بە نوعیك رقی لە کورەکەی ھاڵساوە کە لە ١ نوز حالی لە ساعت دوی عربیدا بە تناف خنکاندویتی .

لە محکمەی کبرای بغداد

لەم چندانەدا دعوایکی مھم لە محکمەی کبرادا رؤیت کراوە کە لە خوارەوە عینا ترجمە و درج کرا :

حسن کوری جاسم کە اصلا خالق عانەیە لە گل حسیبە بچکی علی کە اموزای تی مدتیك لە عین مالدا پیکەوە ماکن ئەبن ، لە پاشا حسن بچکە کە بجی ائەھیلیت .

لە دوایەدا عند المعاینە معلوم ابی کە بچکەکە معاملەیە کسوکاری پرسیاری لی اکن کە لە طرف کیوە تعرضی کراوە ، لە جوابا بیانی اکات کە حسن اموزای تجاوزی کردوە ، باوکی بچکەکە کە بەمە ازانی ئەنیری برازاکەی جلب اکا و اجباری اکا کە بچکەکە بخوازی ، حسن بەمرزاری راضی ابی و رو بە اوایی خویان لە گل اموزا کەیدا اکونە ری ، کە نزیك ابنەوە بە نھر (ابی صخیر) ھجوم اکاتە سر بچکەکە و بە صورتیکی فجیع سری ابری لە دوای امەش خوی تسلیم پولیسخانە اکات و اعتراف بە جرمی خوی اکات .

انجا سوق محکمەی کبرا اکری و لە نتیجەی محاکمەدا بە پی فقرەی دوم و مادەی ٢١٤ بە اشغال شاقەی مؤبد محکوم کراوە .

معرض و مسابقەی اسپ لە بغداد

روزی ١ تشرین ثانی ٢٨ کە تصادف پنجشمە اکات معرض و مسابقەیکی اسپ لە بغداد لە میدان مسابقەدا اکرێتەوە ، امانەی لە خوارەوە نوسراوە اتوانن داخل ابن .

١ ـــ چاکترین مانی سلك وز اکری عربی بە جوانووە .

٢ ـــ چاکترین مانی قصر عربی .

٣ ـــ اسپ خلی عربی کە اوپش ھیچ مکافایکی لە معرضدا نەبردبێتەوە .

٤ ـــ جوانوی دو سالەی عربی چە جوانو ماین چە جوانو اسپ .

٥ ـــ اسپ یا ماین عربی کە لە سال ٩٢٨-٩٢٧ دا لە بغداد یا لە بصرە داخل مسابقەی تاودان وبا قسم ثانی بوبیت .

جگە لەمانە انواع یاری گوبازی ، جانبن بازدان وسائرە اکریت اوەی ولاخی چاکی ھیە وبەخویدا رااپرمویت ام فرصتە لە دست نەدات ، ھم خوی غالب وھم لواکەشی سر بەرز اکات .

ھاتن و روشتن

مدیر مطبعە جناب علی عرفان افندی بو کرینی حروفات و بعضی آلات و ادوات مطبعە روزی ١٥ ـ ٧ ـ ٢٨ لتشرینی چو بو بغداد ، موفقیتی امید اکین .

سفیدزادە جناب شیخ عبد القادر افندی لم دووە ژانەدا بو ایشوکاری خوی تشرینی بردە کرکوك .

معلم مکتب کویسنجق جناب عمر امین افندی روزی ٢٠ ـــ ٧ ـــ ٢٨ تشرینی ھینایە سلیمانی .

مدیر طاپوی منطقەی موصل جناب رفیق افندی بو تفتیش دائرۀ طاپو روزی ١٨ ـــ ٧ ـــ ٢٨ تشرینی ھینایە سلیمانی ، ولە دوای روزیك عودتی کردەوە .

اعلان

شکاندن فنجان خط تلغراف و اضرار خط مذکور بەشدت ممنوع و مخالف قانونە هرکس خلاف ام اعلانە حرکت بکات موافق قوانین موضوعە تجزیە اکری ·

متصرف

لە دائرەی طاپووە :

اعلان

ارض تسلسل — ۲

شرق جنوبی‌وادی یعنی شیو کەهریز شیخ مصطفی و تواوکری بە ارض کە سابقا عائد حمە کوری عثمان بوە و ایستا عائد ورثەی علی صنەیی‌یە ·

شمال شرقی — ارض کە سابقا عائد حمە کوری عثمان بوە و ایستا هی ورثەی علی صنەیی‌یە تسلسلی ۸ ·

غرب شمالی — شقام ریکای کانی با کە لە بینی زوی ورثەی حاجی عبد الرحمن تسلسل — ۱۰ دایە و تواوکری بە ارض شیخ علی افندی تسلسل — ۹

جنوب غربی — ریکای عام لە سلیمانی‌یەوە بو شارەزور · اولك — ۲۰ دونم جدید — ۸٤

ارض تسلسل — ۳

شرق جنوبی — ارض شیخ علی تسلسل — ۹

شمال شرقی — تل یعنی (گرد) ی حرد شانی کانی‌با

غرب شمالی — ارض کە سابقا عائدی خضر بوە و ایستا عائدی کورانی کاك پچکولە تسلسل — ۵ و ٤ ارض سابقا مصطفی ، ایستا عائدی عبد الله افندی کوری محمد افندی‌یە تسلسل — ۱۲

جنوب غربی — ارض حاجی ملا سعید کوری حاجی عبدالله تسلسل — ۱۱

دونم جدید — ۱۹ · اولك — ۱ و متره — ۸۰

او دو قطعە اراضی‌یەی کە لە دی قرەطغان واقعە و حدود و مساحەی لە سرەوە نوسراوە بە ناوی حسن کوری مام عبدالله وە لە تاریخ یولی ۸٦ و ژمارە ۲ و ۳۹ مقیدە بشالە سر وفات مرحوم حسن کوری مام عبدالله داوای معاملەی ضایع و انتقال و فراغی لە طرف ورثەیەوە کرایەوە و تدقیقاتی لازمەمان اجرا کرد بعضی تغیراکان لە عاودی متصرفی قیدەکەدا دوزیەوە کەکوپیش نوسراوە (حسن مام عبدالله) لەپاشدا کلیمەی مام خطی بەسر کیشراوە و حسن کوری عبد الله مارەتەوە لیر اوەی لە ... معلوم بی کە حسن کوری مام عبدالله و حسن کوری عبد الله هردو کیان هریەکیکن بو سلامتی معاملە ام دفعە اعلانی اکات بو هموو کس کە هر کس ادعایکی هیە لسر او اراضیانە لازمە مدا ... روژیتر بە اوراق رسمیە و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بەدائرەی طاپو بکات اگینا بە ناوی ورثەی حسن کوری مام عبدالله‌وە قید اکریت ·

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

وکو خبرمان ورکرتە اهالی بعضی لاشەی حیوان و اولاغ طوپیو و مردارەوەبو فری ادنە فراغ شار نزیکی مملکت وجیکای طیارە و اطراف تلسز کە بە واسطەی تعفنی ام لاشانەوە صحت عمومیە و عسکر اخلال ابی بناء علیە اوا اعلانی اکین اولا هیچ کس لە اهالی نابی ام نوعە لاشانە فری بدەنە فراغ شار نزیکی مملکت وبالخاصە نزیکی جیکای طیارە ودائرەی تلسز لازمە ام نوعە لاشانە لە مملکتەوە تقریبا دو میل دور فری بدری ویکری بەژیر کاوە بە صورتی کە تعفن نەیتە دروە هر کس خلاف ام اعلانە حرکت بکات بەپی مادە ۱۲٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیە اکری · بو آکاداری عموم اعلان کرا ·

مطبعەی بلدیەی سلیمانی

بو هو شتیك

مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

ژیان

هەو شتیك اتوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

سکرپار

بە شش مانك سە

بەسالیك شش روپیە دەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

شش مانك کرا ابونە قیداکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەمیزیت

یکی بە آنەیکە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ [پنجشنبە] ۱۷ صفر ۱۳٤٦ ۲٦ تموز ۱۹۲۸

...

معلوم هەو کسە کە لوای سلیمانی مساحەی سطحیة عبارتە لە ٤٨٤٦ مربع میل و نفوسیشی تقریبا دو صد هزار کس ابی کە لە نفسی شارەکە نفوسی ۱۷۰۰۰ شخصە ،

و لەلایکی ترەوە دراوسی ایرانە و بەحدودەوە نوساوە و اکثریا لە حدود ایرانەوە انواع نخوشی ساری دیتە ناو ولاتەکەوە ، و لە جهتیکی ترشەوە وضعیتی طبیعیەی سلیمانی وهایە کە سالی تقریبا نو مانك رشەبایە کەام رشە. بایە اوندە اخلال صحت و ایراث مضرت اکات کە اتوانم بلیم وجودیکی صاغلم و چاو یکی بی کری بە نادر لە لوای ایمەدا تصادف اکری .

و لە طرفیکی ترەوە لە شاری سلیمانیدا لە حوض مالا. زەوە او بو مال یکتری اجیت و ام اوانە اوندە چلك و پیسی تیادا اشور بت کە سبیکی اولی بو نخوشی لوای سلیمانی تشکیل کردوە .

بم صورتە یومیە لا اقل صد نخوشی خارجی مراجعتی خستەخانە اکات و لیرە لە بر اوەی تنیا یك دوقتور هیە کە هم بە معاینە و تداوی نخوشی داخل و تامین نظافت و ادارەی خستەخانە و بە تامین مخابرات وتنظیم جداولەوە مکلف کراوە ، هر چند وقت و بی وقت بە قدر امکان و حتی فوق طاقتی خوی سعی کردوە و ایکات بلام لە بر اوەی کە وقت و زمانی مساعد نیە امکانی اوەی نابی کە هەو نخوشیك بە تواوی تدقیق و معاینە بکات و بالفرض زور بە سرعت ایشی نخوشەکانی ناو شار رایەری ، دیسان امکانی نەبوە هتا ایستا دوریکی نواحی و اقضیەی ملحقەی لو بکات و اهالی تا ایستا لە دیداری دوقتور وتداویکی فنی محروم ومایوس ماونەتەوە .

واصرو لە الویەی سائرەی عراقدا کە ام محذورە نیە و نسبتا وسائط صحیە وفنیە زیاترە و زور تر رعایت صحیە اکریت لکی لە تشکیلاتیکی تواوی صحیەهیە و سرطبیی هیە ، ولە هەو لایکەوە نخوش مراجعتی پی اکات وقبول اکریت و آلات و ادوات فنیەی تیدایە و سر طبیب حاذقی لی بە نخوشیکی زور مهالك بە عملیات ومعاینەیکی زور کم ورزکار ابی .

بناء علیە بە هەو کول دل بە لونیەی اموری حکومت ایاریتەوە کە ام جهتلە بخنە بەر نظر دقتیان بو چاری

خصوصاتیکی کافی و تشکیل دائره‌یکی محیه‌ی منتظم بو نفس مرکزی لوا و بو قضا و نواحیه‌کانان هول وقه ۷ بدەن وحمات ملت بخته ژیر تامیناته‌وه .

عراقی دەرەوه :

مجلس مبعوثان مصر داخراوه

ایجاره له سەر اقتراح حکومت و به ارادهٔ ملکیه مجلس مبعوثان مصر بو مدتیکی سه ـ ۳ سالی و حتی اگر ایجابی کرد زیاتریش تعطیل کراوه . و له طرف پولیسه‌وه درکای مجلس داخراوه و به موی مـور مور کراوه .

جواب وزیر خارجیه‌ی حکومت بریطانیا

له سەر سؤالیك كه له مجلس مبعوثان بریطانیادا له وزیر خارجیه کراوه له خصوص حل مجلس مبعوثانی مصره‌وه ، وزیر خارجیه جوابی داوه‌ته‌وه که حکومت بریطانیا لەم مسئله یەدا دخلیکی نیه و امه مسئله یه که له بین ملت مصر و ملکی کراوه و وایان به مناسب زانیوه .

دعوت ملك بریطانیا

جلالت ملك بریطانیا له باغچه‌دا دعوتیکی کردوه که مدعوین عبارت بون له (۶۰۰۰) کس .

له مصرا هرا وهوریا

له طرف پولیسه‌وه له قاهره‌دا پنجا شخص گیراوه و اوردوی مصر طنطای اشغال کردوه و محاس باشا هاتوته قاهره بو اوه‌ی وقوعاتی رو بدات .

اتفاق طنجه

اتفاق طنجه تواو بوه وله طرف مثلین فرنسه ،

بریطانیا ، ایطالیاوه اتفاقنامه‌که امضا کراوه .

سلطان عمان

جلالت ملك بریطانیا مأذونیتی داوه به سلطان عمان که بچیته خزمتی .

عسکری امریقا له چین گرایه‌ته‌وه

له براوه امیرال اسطول امریقا مانه‌وه‌یانی به لزوم نه‌زانیوه (۱۲۰۰) عسکری امریقایی که‌له‌چین له (تیناتسین) بوه گراونه‌ته‌وه امریقا .

پوسته‌ی هوائی له هموا اناطولا

جمعیت طیاره‌ی تورکیا قراری داوه که پوسته‌یکی هوائی تشکیل بکن له داخل هەمو شاره‌کانی و اناطولا .

له بین ایطالیا و یونان

ونیزه‌لوس رئیس الوزرای یونان به مناسبت انتخاباته‌وه خطبه‌یکی داوه و کوتویەتی امه امه‌وی له هەمو خصوصیکه‌وه له‌گل ایطالیادا دوستایەتی بکین ورابطه‌یکی صمیمی له بینمانا ببی .

(فورطنه له بحر محیط هندی دا)

فورطنه‌یه‌کی هوائی بەشدت له بحر محیط هندی دا روی داوه و قسمیك شاری تونکن خراپ کردوه و ۲۵۰ کسیشی غرق کردوه .

یونان و ملکی

جریدهٔ مورنن پوست انوسی که له یونانا موجبو (متریت) که سابق وزیر خارجیه‌ی یونان بوه و ایستا له طرفدارانی ملکه ایه‌وی مقاله‌ی ونیزه‌لوس بکات بو ام خصوصه چوته لندن که مشاوره له‌گل ملك یونانا بکات .

خط شمندوفری ایران

مبعوثیك انکلیز له مجلسدا سؤالیکی له مستراپری

کردوه الی وا مناسبه که حکومت مذاکره له کل ایراندا بکات بو اوه‌ی که او خطه شمندوفره‌ی که رای اکیشن لە ایراندا بنوسینری بە خط بصره‌وه ، مستر ایمری جوابی داوه‌ته‌وه الی فکره که‌ت مصیبه فقط وقتیك تشبث اکین که عموم خطه که‌ی ایران تواو بەبی .

له ایطالیادا بزرباغانده‌ی بولشویکی

حکومت ایطالیا خافیه‌کی زیری درست کردوه وسوق محکمه‌ی عسکری کردون وله ماڵه‌دا زینیش هیه له سر اوه‌ی که (چادراو) - پروباغانده - اکن که له ایطالیادا انقلابیك بکه‌ن له نمی بولشویکیتی و ادارة فاشیستی محو بکه‌ن .

هوال داخلی

کتبخانه

وزارة اوقاف عراق اجاره له بغداده به ناوی اوقافه‌وه کتیبخانه‌یکی جمع و تأسیس کردوه و له ۲۷ — ۷ — ۲۸ دا به مناسبتی کردنه‌وه‌یه‌وه حفله یکی کردوه و هیئت وزراء ، عموم اعیان و مبعوثه‌کان دعوت کراون .

بودجه‌ی اغستوس

بودجه‌ی موقته‌ی مانکی اغستوس تودیعی مجلس مبعوثان کرا و له جلسه‌ی پنجشنبه ۲٦ — ۷ — ۲۸ دا تصدیق کرا .

مفاوضه‌ی بینی عراق و ابن السعود

بو اوه‌ی له کل مرخصه‌کان حکومت بریطانیادا اشتراکی مفاوضه‌ی عراق و حجاز بکات معالی وزیر معارف توفیق بك السویدی به رئیس هیئت مرخصه عراق تعیین کراوه له کل رفیقه‌کانیا له بغداوه حرکتی کرد بو مصر که له وێوه به بحرا بچن بو جده .

باشکاتب واردات سلیمانی محترم عبدالله ناجی افندی انجاره بو باشکاتب مصرف کرکوك تحویل و باشکاتب مصرف کرکوك بوه به باشکاتب واردات سلیمانی .

حسن اخلاق و اقتداری وظیفه‌ی محترم عبدالله ناجی افندی له همو کسه‌وه معلومه ، حقیقتا مفارقتی موی الیه جی تأثره ، امید اکین که وزارة مالیه اقتدار موی الیه تقدیر و ترفیعا تسریری بفرموی .

هاتن و رویشتن

مفتش اداری سعادت کاپیتان لاین له‌کل جناب مفتش پولیسدا به عاشاکردنی ایشوکاری قضاکه تشریف بنیان برده شاربازیر له دوای روزیك عودتیان فرموه .

معلم مکتب اول سلیمانی محترم سعید صدقی افندی که قواعدیکی کوردی کو کردوته‌وه وتألیف کردوه ومعلم مکتب مذکور محترم عبدالله عزیز افندی که کتیبیکی اشیای به کوردی تألیف کردوه ، و هر دو کتیبه‌که له طرف لجنه‌ی تدقیق معارفه‌وه تصدیق وله وزارته‌وه امر به طبع دراوه بو اوه‌ی له وخت طبعیا بو تصحیحات حاضر بن روزی ۲ — ۸ — ۲۸ تشریف بنیان برده بغداد .

چونکه ام تألیفاته‌یان خدمتیکی زوری معارف کوردستان اکات به ناوی عمومه‌وه تشکر وتمنای موفقیتیان اکین .

معلم رسم دار المعلمین محترم صفوت بك دو سه روز له‌مویش بو سیاحت وبو چاوپێکه‌وتنی لواکه‌مان تشریفی هیناوه‌ته سلیمانی .

محاسب لوا محترم توفیق فائق افندی که تحویل کراوه بو مالیه‌ی بغداد چوار پنج روز له‌مو پیش تشریفی برده بغداد .

محاسب لوای هولیر محترم مکی بك كه تحویلا امین کراوه به محاسب لوای سلیمانی پینج شش روژ لوپیش مواصلتی ایره وەباشرتی وظیفەکەی کرد، تمنی موفقیتی اکین .

مفتش معارف محترم مصطفی افندی ومعلم ثانوی محترم رفیق حلمی افندی روزی ۲ — ۸ — ۹۲۸ تشریفیان هیناوەته سلیمانی .

بنابه تحویل ومفارقتم آثار محبت حسیات صمیمانه وتأثرات قلبیەیك كه له اهالی لوای سلیمانیم دی بوه سبب افتخار وممنداری .

به عمومی وبه خصوصی بوکای شخصیك عرض تشكر وممنداری وبو ذوات محترمه كه امکانم نه بوه بو اعادهٔ زیارت بەخذمتیان بکەموه بیان معذرت وطلب عفو اکم .　　محاسب پیشوی سلیمانی

اعلان

امسال لەلوای سلیمانی یەوه بو مکتب صنایع بغداد دو طالب قبول اکری هر کس آرزوی هیه بزانی شرائط قبول چیە، مراجعت به دائرەی تحریرات متصرفیت بکات .

متصرف سلیمانی

دوقتور ارنو کرنوبه

دوقتور خستەخانەکانی پاریس (فرانسه) و لوزان اهو یچرەیه .

دومان همو نخوشیك ئەکات ؛

خاصةً نەخوشی داخلی (معده، ریخوله، دل و سی و جگر) و نەخوشی اعصابه

تداوی همو نوع نەخوشی ژنانیش ئەکات .

محل معاینەی : لەجادهٔ بریولیمخانه لەمالی توفیق افندی محمود اغادایه كه مشهوره به مالی حمزه بك .

همو روژی له ساعت ۸ وه هتا ۱۱ معاینه اكا .

اعلان

خانویك كه له محلهٔ سرشقام واقعه وبه ژماره ۱۶، ۱۸ — ۱۱۷ مرقه و باعتباری چل وهشت پشی شش پشی هی مجید گل محمد وسیو پینج پشی بوه، توفیق کوری امین غفور وحوت پشی هی منیجه کچی عبدالله یه له محكمهٔ صلح سلیمانیدا دعوای تقسیمی اقامه کراوه، و لەبر اوه كه له نتیجهٔ کشف قسمتی قابل نەبو قرار درا كه ام خانوه بخریته مزایده وبفروشری ، بناءعلیه له تاریخ ام اعلانەوه هتا مدەی ۳۰ روژیتر اوانەی كه طالب به کرینی خانوی مذکورەن لازمه مراجعت به محكمهٔ صلح سلیمانی . ودلال توفیق اغا بکەن .

حاکم صلح

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

او دوکانه كه نومروی ۳۹ — ۲ و تسلسل ۷۶ و لە گرەکی کویژه واقعه و محدده شرقا و جنوبا و فوقا به خانوی ۲۷ — ۵۳ و تسلسل ٤٠٤ كه عائدی ورثەی احمد کوری عزیز اغای صابونچی یه و ارتفاع دم، ۱ متره یه و شمالا بطریق عام و غربا به دیواری خانوی ۲۷ — ۵۳ و تسلسل ٤ ٤ لەفاصلەی بین اودا و طریق عامدا و ام دوکانه باعتبار ۸ — ۳ نش دو پشی ملا عارف و پشیکی مدله کچی مصطفی و ارثا لەدایکیانەوه مامزه کچی محمدەوه انتقالی کردوه و امه مدتی ۳۰ ساله به دست یانەوەیه به بی نزاع و شریك ر لە براوهٔ هتا ایستا مربوطی طاپو نەبو و حال حاضر ایانەویت ربطی طاپوی بکن له اعتبار تاریخ ام اعلانەوه هتا مدتی ۳۰ روژیتر هر کسیك حق و ادعایکی هیه به اوراق مثبته و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بەدائرهٔ طاپوی سلیمانی بکات اوا بو اكاداری کیفیت اول جار اعلان كرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەسرای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کریار
بەشش مانك سە
بەسالیك شش روپیە دەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
حوت روپیە و نیوە
شش مانك کمترابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [یکشمە] ۲٦ صفر ۱۳٤٦ ۱۳ اغستوس ۱۹۲۸

اسباب بی قیمتی توتونەکەمان

هتا کو ایستا متعدد دفعە لە غزتەکەماما بحث توتونمان کرد فقط مسئلەیکی ترهیە کەلەهمو شتیك زیاتر مکتەنە داوە بە تجارت توتون و حیات اقتصادیەی لوای سلیمانی و بە مناسبتی ام مسئلەیەوە کە مسئلەیکی مهم و حیاتیە بو زراع و تجارەکانمان و بو اقتصاد مملکتەکان لە همو شتیك مفیدترە امانەوی بحثی لی بکین .

معلوم همو کسە یکانە واسطەی ادارە و معیشتی زراع و اهالی لوای سلیمانی زراعت و تجارتی توتنە ام توتنەش بە واسطەی بعضی اسباب و عواملەوە کە لە ژیرەوە ذکر اکری مدتی چند سالیکە قیمتی تنزلی کردوە و بو زراع و تجار هیچ نوعە فائدەیك تأمین ناکا اساسا توتون بویە قیمت ناکات و رواجی نیە سببی مستقلی امەیە کەلە صرفیات زیاتر لە محیطەکەمانا توتون هیە و سوقی بغداد اکری اگر بە قدر اوەی کە لە عراقدا صرف و استهلاك اکری مرادندە توتون موجود بوایە طبیعی اوسا نەمایەوە و رواجی ابو و بە قیمتیکی باش افروشرا و ترقی اکرد فقط ایستا و کو لە محیطەکەی خومانا لە صرفیاتی زیاتر توتون زرع اکری امە مدەیکی زورە توتون ایرانیش

علاوەی بوەو همو سالیك لە ایرانیشەوە بە قاچاق مقداریکی زور بە ناوی توتنی محلیەوە دیتە وطنەکەمان و سوق بغداد اکری و حتی اتوانم بلیم بە قدر خمس توتونەکەی خومان لە ایرانەوە توتون دیتە ایرە ، و بە اوی توتنی داخلیەوە مبایعە و صوق ئەکری .

ام مسئلەیە کە تعلقی هیە بەسر اقتصادیات مملکت و ادارە و معیشت زراع و تجارەکانمانەوە لازم بو زو بەزو درك و احساس بکرایە ایستایش لازمە تجار و زراعەکانمان بە تواوی بزانن کە لە همو شتیك زیاتر هر ام مسئلەیە یە کە ضرریکی زلی داوە لە زراعت و تجارەتەکیان تجار بلك اگر مقداریکی کم توتون بی وکە سوق کرد دست بەجی بفروشری و نفعیکی باش ابو دستکەوی باشترە لەوی کە بی موازنە لە مولایکەوە لە ایرانەوە بقاچاق توتونیکی زور بکری و سوقی بکات لەو انبارەکان بغدادا بمینیتەوە یا بوی نەفروشری و یا کە فروشرا ضرری لی بکات . و دیسان زراعیش ابی بزانی کە هتا موجودی توتون کمتر بی توتنەکەی خوی بە قیمتیکی لە ایستا کلی زیاتر بە تجارەکە افروشی کە وابو اگر زراع و تجارەکانمان ام

حسابه لیك بده‌نه‌وه رله دیهاتی ایران خویان توتون نکرن و میدان نده‌ن بوه که به ناوی توتنی داخلیه‌وه به صورت قاچاق مقداریکی کلی توتن داخلی لواکه بی اوسا ام توتنه‌ی خومان له صرفیات فمله نامینی‌نه‌وه و به‌فیاتیکی باش افروشری وزراع و تجاره‌کانمان نفعیکی چاکی لیوه دست اکه‌وی .

زور عجیبه هموسالیك تجاره‌کانمان بوخاطری توتن ثم پینه‌وه دوعا اکن کرلله پیخوات آفات محوی بکا. تەوه نکی ام مسئله‌یه که بوه به سببی زوری وعدم ترقی توتون هیچ لبکی ناده‌نه‌وه . وهیچ سعی وتلاش ناکن بورفع و ازالهٔ ام حاله انجا لازم وایه که زانیمان اوی یکانه ضربه‌یکی له توتون و اقتصادیات مملکته‌که‌مان داوه ابی به هموصورتیکی سعی بکین بومنعی ام حاله اگر زراعه‌کان ایران له تجاره‌کانمان استفاده نه‌کن ونه‌توانن به قاچاق به ناوی توتون تعابه‌وه بی‌هینن منعی ابی ومنعی ام حاله‌ش به‌وه ابی هر توتونی که له ایرانه‌وه دیت تجار وزراع وسائرهٔ اهالی درحال معلومات بده‌ن به مامورین عائده‌که‌یدانی اوه نه‌هینی به توتن داخلی بدریته قلم .

چونکه اگر صاحب توتنه‌که نه‌ی توانی به ناوی توتونی ایره‌وه بی‌هینی و که به‌ناوی خارجه‌وه هینای مجبوره له رسم توتونی ایره چوار پینج قت زیاتر رسمی گمرکی لی‌بدات ، اوسا که پاره‌یه‌کی زوری لی‌صرفرا و به نرخی توتونی ایره فروشتی طبیعی ضرر اکات ، نحو اینته‌وه و اینر کرتیکی تر جسارت ناکات که بیهینی و حتی اگر به جدی تعقیب کرا به مجبوری له ایرانا ام زراعته ناکری و نحو اینته‌وه هرچند بو ام خصوصه مامورین عائده‌ی ترصدات و مراقبات لازمه اجرا اکن فقط تنها به مراقبه‌ی اوان ام قاچاغه منع ناکریت لازمه زراع و تجار و اهالیش وجیبه‌ی ذمتی خویان که تعلق اکا به حیات و معیشتیانه‌وه ایفای بکن له‌برامه لازمه زراع و تجاره‌کانمان بو منعی ام حاله‌یه جدی سعی بکن همو تجاریك وکوایی بیکری ابی خه‌بشی وکو مامور یکی کمرك تعقیب ام مسئله‌یه بکات وکه زانی توتون ایرانها توه ابی خبر به مامورین عائده‌ی بدات و همو اهالی زراع دیهاتیه‌کانیش بالخصوص اوانه‌ی که نزیکی اوعحیطه‌نابی که نوقیان کردوزانیان توتون ایران هاتوه لازمه دست بجی خبر بدن چونکه له‌مه‌دا دونفعی تیادایه یکیکیان امه‌یه که توتونه‌که‌زورنابی وصکته‌له‌زراعت و بجه‌رقی توتنی محلی نادا دوهمیش امه‌یه‌او کسه که‌خبره که‌ادات له طرف دائرهٔ کمرکه‌وه اکرامیه یکیشی ادریتی و له میشدا قطعیا وجدان معذب نابی چونکه امه مسئله‌یکی حیاتی‌یه‌و رقابتی لازمه .

انجا رجا اکین تجار وزراعه‌کانمان وهمو اهالی محیطه‌که‌مان بو استفادهٔ خومان و بومنفعت وطنه‌کمان ابی له مامورین عائده‌ی زیاتر بو ام مسئله‌یه تی‌کوشن دبو دائی ام آفانه به جدی تعقیبات بکن یعنی میدان اوه نده‌ن که اوتوتنانه‌ی له ایرانه‌وه دیت به توتونی داخلی بدریته قلم و رله سعی کمرك مستثنا ابی‌تەوه که به نتیجه پی به سبب ملع هاتن توتون خارجی و ترقی قیمت توتن و تجارت داخلی .

هوالی دره‌وه :

موزه‌خانهٔ طوب قاپو

اداره‌خانهٔ موزهٔ تورکیا د ثره‌یکی تازه‌ی له سرای (طوب قاپو) کردوته‌وه . وله‌م د ثره‌یه‌دا زور شتی جوان نادری پیشان داوه . که تعلق ببی به تاریخ عثمانی‌یه‌وه وله‌مانه‌دا عرش ایرانی تیادایه که سلطان سلیم له شاه اسماعیل صفوی گرتیه وعرشیکه که هموی به آلتون ، یاقوت ، مرواری ، رازانراوه‌ته‌وه رغیری

ایمش هەموعەرش سلاطینەکان عثمانی ئیادایە بە البسة رسمی و سلاحیانەوە .

پولشەویکەکان دزی اکن

رفیق ابراهیموف کە یکێکە لە اعضای جمعیت شیوعیە وممثل وزارت خارجیة بولشویك بوە لەتورکیا صد هزار فرانق دزیوە وفراری کردوە وکەحکومت دست اکات بە تحقیقات مامورەکانی تری او دائرەیش هەمو فراریان کردوە .

ایران وحجاز

لە بیروتەوە خبر دراوە کە میرزا عبد الملك خان معتمد عمومی ایران لە حکومت ایرانەوە تعلیمات ورگرتوە کە بحیث وحجاز مذاکرە لەکل ابن السعوددا بکات .

وزیر بلاط ایران لە لندن

مستر چمبرلاین وعائلەکەی مشرەکا بە شرفی وزیر ایران تیمور طاش وعائلەکەیەوە دعوتیکیان‌دیا وزور لە وزیرەکان انکلیز مدعو بون .

وفات فیلەسوفیکی انکلیزی

اوستن هاریسون کە مشهورە بە (جیمس ستانلی ریمان) وفیلەسوف ومحرریکی مشهور انکلیزە وفاتی فرمووە .

رمزی ماکدونلد

مستر رمزی ماکدونلد رئیس حزب عمال ورئیس الوزرای سابق بریطانیا بو سیاحت لەکل ٣ تیەکیا چوە بو قنادا .

مجلس مبعوثان و اعیان

رئیس مجلس مبعوثان و اعیان مصر لەحکومت کابلی درکای هەردو مجلسەکیان داخراکردوە ، فقط حکومت تسامحی نەکردون .

و حکومت بە شدت منعی مبعوثەکان اکات کە غیر رسمیش اجتماع بکن .

مصر

بیانات مستر چمبرلاین

لندن ـــ مستر چمبرلاین وزیر خارجیەی بریطانیا لە مجلس عوامدا لە خصوص علاقات بین مصر و بریطانیاوە ایضاحاتی داوە و کوتویەتی حکومت بریطانیا لە مصر او قرار و وعدەدوام اکات و محافظەی او حقوقە اکات کە لەوادی نیلا داویەتی بە مصریەکان وملیکیان بە شرطیك مصریەکان محافظەی او چوار موادە بکن کە لەوقتی خویدا بە شرط کیراوە .

اگر مصریەکان جهدیان کرد بو محافظەی او موادانە بە نوعیك ایمە راضی بکن ، اوسا لە میدانی خویدا مصریەکان استعداد پیدا اکن بوارەی معاهدەیکی چاکتر لە کل ایمەدا بکن .

لورد لوید

لورد لوید معتمد سامی مصر رویشتوە بو لندن بو اوەی لە خصوص تش کردنی اوی نیلەوە مذاکرە لەکل وزیر اشغال مصر و حاکم و سرداری سوداندا بکات .

سیر کلارت کلایتن

وادرا کەوی کە سیر کلارت کلایتن لە دوای اوەی کە لەکل ملك سعوددا مفاوضەکەی بین عراق و حجازی تەواو کرد اچیت بو یمن کە لە خصوص علاقات بریطانیا و یمن مذاکرە لەکل امام یحیی دا بکات .

هاتن و رویشتن

حاکم صلح سلیمانی محترم صالح زکی بك بە ماذونیت مانگیك بو بینی بعضی ایشوکاری خصوصی خوی

تشریفی بردونه بغداد .

مدیر مکتبه‌کان امریقان له بغداد و متخصص فن تدریس وتعلیم . دوقتور ستاوت ورفیقه‌ی له‌بغداوه تشریفیان هیناوه‌ته سلیمانی .

فضیلتماب قاضی سلیمانی سید ابراهیم افندی که مأذونا تشریفی بردبوه بغداد و کرکوك له دوای ختام مأذونیته‌کی روزی ٤ — ٨ — ٢٨ تشریفی هینایه‌وه سلیمانی .

قاضی هولیر فضیلتماب احمد مختار افندی مأذونا تشریفی هیناوه‌ته سلیمانی .

محترم ودیع بك کوری معالی امین زکی بك مندوبمان له بغداوه تشریفی هیناوه‌ته ایره .

باشکاتب واردات سلیمانی محترم عبدالله ناجی افندی که تحویل کرابو بوباشکاتبیتی مصرف کرکوك بو محل وظیفه‌که‌ی حرکتی کرد .

تشکریکی اشکرا

له‌معلمان دار المعلمین جناب صفوت بك العمری شه‌وی ١ — ٨ — ٢٨ تشریفی هینایه جمعیت زانستی به بینینی جمعیت زور پی خوشحال بو . بلام مع الاسف له‌بر تأثیری روشه‌یا بینی که چرایکمان ه امو تا دمست به جی امه‌ی درك فرمو . بوتواو کردنی ام توزه نقصانیه‌ی مان « لوکسیکی » به جمعیت بخشی . له بر امه ممنونی عالی جنابیه‌تی موی الیه بوین و به ناوی هموه‌وه تشکری ئه‌که‌ین . صکرتیر زانستی

دوقتور ئرنو کرنوه

دوقتور خسته‌خانه‌کانی پاریس (فرانسه) و لوزان امو بیجروبه .

دومان همو نخوشیك ئه‌کات ؛

خاصة نه‌خوشی داخلی (معده ، ریخوله ، دل و می و جکر) ونه‌خوشی اعصابه .

تداوی همو نوع نه‌خوشی ژنانیش ئه‌کات .

محل معاینه‌ی ، له‌جاده بریولیدخانه له‌مالی توفیق افندی محمود اغادایه که مشهوره به مالی حمزه بك .

همو روژی له‌ساعت ٨ وه‌هتا ١١ معاینه اکا .

له‌دائرهٔ طاپووه :

اعلان

او دوکانه که نومروی ٣١ — ٢ و تسلسل ٧٦ و له‌ کره‌کی کویژه واقعه و محدوده شرقا و جنوبا و فوقا به خانوی ٢٧ — ٥٣ و تسلسل ٤٠٤ که عائدی ورثه‌ی احمد کوری عزیز اغای صابونچی‌یه و ارتفاع ٣٥ ، ١ متره‌یه و شمالا بطریق عام و غربا به دیواری خانوی ٢٧ — ٥٣ و تسلسل ٤٠٤ که‌فاصله‌له‌بین اودا و طریق عامدا و ام دوکانه باعتبار سه — ٣ بش دو بشی ملا عارف و بشیکی عبدالله بکی مصطفی و ارثا له دایکیانه‌وه مامزه بکی محمده‌وه انتقالی کردوه وامه مدتی ٣٠ ساله به دست یانه‌وه‌یه به بی نزاع و شریك و له براوه هتا ایستا مربوطی طاپو نه‌بو و حال حاضر ایانه‌وبت ربطی طاپوی بکن له اعتبار تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی — ٣٠ روژ پتر هر کسیك حق و ادعایکی هیه به اوراق مثبته و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به‌دائرهٔ طاپوی سلیمانی بکات اوا بو اکاداری کیفیت دوم جار اعلان کرا .

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

قیاتی نوت سپی له‌طرف مجلس بلدیه‌وه قاپی به‌دو انه و نیو تقدیر کراوه له‌اعتباری امروه‌وه لازمه همونوت فروشی ایا دست کیر و ایا دوکاندار قاپی نوتی خاص سپی به دو انه و نیو بفروشن هر کس له‌میانه به‌زیاتری بفروشی به‌پی قانون تجزیه اکری بوا کاداری اعلان کرا .

ژیان

بو همو شتیك

مخابرات بە زاری ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانیکە

کریار

بەشش مانك سە

بە سالیك شش روپیە دەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەمیزیت

یکی بە آنیکە

هو شتیك آوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیە

تاریخ انشا ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ [یکشمە] ۳ ربیع الاول ۱۳٤٦ ۲۰ آغستوس ۱۹۲۸

ریك خستن ریکا و استفادەی

حکومتیك اگر لە همو اراضیکی یا ولە بین شارەکا نیا جادەی منتظم هبو محقق حکومتەکی و ملتەکی، لە تجارت و لە همو خصوصیك دا دائما برەو ترقی اروا ، و راستە کەالین لە حکومتیکدا جادەکی تأمین مواصلات اکات عین وکو او دمارانە وایە کە لە وجود انسان دایە چون دمار واسطەیە بو جریان خوین و تحریك کردنی وجود و مربوط کردنی اعضاکان بە یکەوە لە حکومتیکیشا جادە ووسائط نقلیە هروا واسطەیە بو ارتباط و ترقی و بو انتظام ادارەی حکومتەکە .

غیری امیش جادەی منتظم ووسائط سریعەی مدنیە لە حکومتیکا واسطەیە بو امنیت و اسایشیکی دائمە و بو حرکات عسکریەیش لە هموشتیك واسطەترە .

ایمە لە پیش احتلالدا او عذابەی کە امان کیشا و او همو بی‌ادارەیی‌یە و او همو استبدادەی کە امان‌دی واسطەی زوری بی ارتباطیی بو لە گل حکومت کە چونکە جادە و وسائط نقلیەی قنی نەبو .

زور چاك لەبیرمانە لە زمان پیشودا لەبر اوەی لە زور جیکەدا ریکا چاك نەبو و وسائط مدنیە مفقود بو

هیچ لوایك لە حوالی لوایکی تر و دراوسیکانی اگادار نەبو و اهالی لە گل یکتری و حکومت تماس و طیشی پیدا نەاکرد ،

وختی لەبر بی جادەیی و بی وسائطی یکیك لیرەوە بو بغداد و یا کرکوك اگر سفریکی بکردایە چونکە بە مدەیکی زور اگیشتە اوی و لە دوای زمانیکی زور انجا خبری گیشتن و صحتی ازانرا همو عائلەکەی مات وملول ابون وەتاکو عودتی خو و خوراکیان لی حرام ابو و لە عذابا امانەوە .

زور دور نەچین سال پیرار لەبر اوی جادەی هلبجە تە کرابووەوە وقتیك کە یکی لە بکزادەکان و اشراف هلبجە بهاتایە بو سلیمانی مجبور بو قرەیکی زور لە گل خوی بەهنی واو مدەیەی کە امایەوە خانەخوی‌کەی تونی مصرفیکی زور اکرد و راشی لەبر محجونی بەاوی ایشەکەی تراو بکات اکرایەوە غیری امیش چونکە بو ام قضایە ری نەبو بعضا بە در مانك اروا ایکی تجاری بو اهات ویالیرە سوق اکرا بلام امرو چونکە بو هلبجە ریکا کراوتەوە وسائط مدنیە موجودە چاکوی‌وە بو ایرە و چەایرەوە بو اوی

هر کس بەری سفر بکات بپنج روپیه مصرف سفرە کەی اکات وبە کمال دل اینی اتوانی هتا ایش کەی تواو اکات لیرەدا اقامت بکات وکیش توشی مصرف نەکات وبم سببەوه تجارتی هلبجه لە کل پیشوودا صد قات زیادی کردوه •

وکذا امرو لە مرکز لواوه بوزور جیکای دور وقضا وناحیەکان ریکای اتوموبیل کراوەتەوه لەمرکز لواوه بو هلبجه ، خورمال وتاکو کولوس ودیسان بو سورداشەکان تا دی دوکان ـ آوی زی ریکای منتظم بو اوتوموبیل هیه •

طبیعی همو ایزانین کەدو سه ـ ۳ سال لەمو پیش لەم واسطەیه ولەم تسهیلاتە کەخدمات اهالی عموم اکات محروم مابوین وایشی‌زانین کەهموی بەواسطهٔ حسن نیت ، ملت خوشەویستی ، مدنیت وتجدد پروریی‌مأموره ادارەکانمانەوەیه کەلەم مدەکەدا بەجدی همت وسعیان فرمو وام ریکایانەکە نسبتا اهالی خستوته وحشیەوه بو یان کردینەوه ودیسانەوه ایزانین کەبەهمو عزم وجهدیکەوه لەتی کوشینان بو اوەی همو نواقصا تیکان بو اکمال بکن ، بلام ریکای پینجوین چونکە لە همو ریکاکانکە اهمتره واکر ام ریکایه چاك بکری تجارت سلیمانی واقتصادیات حکومت دوچندانەزیاد اکات واموال عراق بەسهولت بو بانه ، سقز ، سنه وصابلاغ اچیت واموال ایرانیش زور بەهرزی داخل ابیت حاصل چونکەلەنقطەی اقتصادیەت وهلی شتی‌ترەوه موجب استرحام اکین امم لەهم پیش بخن و هتا هاوینیکی‌ترسمی بفرمون کام ریکایه پیش بکرێتەوه چونکە ضرری او استفادانەکەعنیان کرد • کە ریکاکە چاك کرا اوصالەهاو بنا سفرکردن بو پینجوین ولو صیفیه خوشەدا رابواردن خوش ابیت زائرین عراق هیچ‌لزوم نایێنی بچن بو سوریەو ولبنان وپارەکان لەخارج صرف بکن بالطبع اوساله بەنسبت رغبت وقازانجه واوضاع اتوانی لویدا درست اکری وزائرین همووراکاتەوەی اوسا او پارە یەی کەایان برد بوخارج لەویدا صرفیان اکرد وبەم جوره وولاتی عراق متضرر نابی ام لوایه یش دولەمندتر اکات •

انجا لە دوای ریکای پنجوین اکر لە هلبجەوه بو خانقنیش ریکای اتوموبیل چاك بکریت ، ام محیطه ابی بە کوزرکاهیکی ایران ، ولە هلبجەوه بو بغداد قابل ابی بە روژیك اموال تجاری سوق بکری ویا لەوی‌وه بهینری وغیری امیش بین سلیمانی وبغدادیش نزیك اکاتەوه ولە نقطەی تجارتەوه اهمیتیکی کورەی ابی •

واکر لە لایکی تریشەوه لەدوکانەوه بو میرزاروستم قلەدزی ، پیتوین ولە ریشەوه تاکو کویه ، هولیر و بنوسینری بە رواندزەوه ریکای اوتوموبیل بکریتەوه اوسا کوردستان هموی بە یکەوه ربط اکری ومحبت ودوستایەتی بین یکتری تأمین اکات . ولە هموو نقطەیەکەوه استفادەیەکی زوری ابی • اوسا عراق وبالخاصه کوردستان ابی بە منبعیکی تجارت وثروت •

انجا استرحام لە حکومت ولە اولیای امور و بالخاصه لە مأموره ادارەکانمان اکین کەچون بو ریکاکانی کە بە مدتیکی کم همتیان فرمو وکردیانەوه بو چاك کردن ام ریکایانەی کە بیانمان کرد همت بفرمون و بومان بکنەوه •

عراق ودەرەوه :

تاجیل کردن مەبعوثان سوریه

لەبر اوەی لە قانونە اساسیەکەی حکومت سوریەدا بعضی مواد بووه کە مخالف انتداب فرانسز بووه . و

هەرچەند موسیو پونسوی معتمد سامی فرانسە لە سوریە امری پێ کردون بە تەمدیلی . فقط چوارکە میموونەکان اصراریان کردوە لە سەر مانەوی موادەکان لە دائرۀ معتمد سامیەوە ئەم دراوە کە هەتاوکو ۳ مانگی تر مجلس امطیل بکری و میموونەکان لە حالەتێکی سکوتدا بلاو بونەوە .

تیمور طاش وزیر ایران

تیمور طاش وزیر ایران چوتە ایتالیا ولە روما دا لە طرف موسولینیەوە استقبال کراوە .

طیارەیکی پولونیا

طیارەیکی پولونیا کە سە — ۳ پروانەی بوە ایەوی بە حرکتێك لە وارشواوە بێتە بغداد ، وکە حرکت اکات شەو دێتە سەر بغداد . هەرچەند لە هنیدی اشارت ادەن و ووناکی بو اکن فقط هتاکو بیان تاڕیشیتەوە بیانی کە انیشیتەوە اکەوی لە سەدەیك سقوط اکات ، نتیجە یکێکیان وفات اکات اوان تریشیان خفیف بریندار ابن ایان‌هێنن بو خستەخانەی هنیدی ولەم روژانەدا چاك بونەوە بە طیارەیکی انگلیز چون بو قاهرە کە لەوێوە بچنەوە بو پولونیا .

مذاکرۀ بین عراق و حجاز

بو حل بعضی مسائل کە لە بین عراق و حجازدا واقع بوە ممثلین طرفین لە جدەدا بو مذاکرە کو بونەوە بەلامەی مفاوضەکە تراو بکن بلاو بونەتەوە و اسبابی هیشتا مجهولە .

افغان و ریگای شمندوفر

شرکتێکی المان کە ناوی (لەر کومپانی یە) اعلانی کردوە کە کل افغانا مقاولە یکیان کردوە بو انشا کردنی ریگای شمندوفر لە افغانا و چند مهندسێك لە طرف او شرکتەوە حرکت اکات بو افغان

لە بین اسوج و ایرانا

طهران — اتفاقێکی موقت لە بین حکومت ایران و اسوجدا واقع بوە و سفیر فرانسە لە طهرانا بە وکالت حکومت اسوجەوە اتفاقنامەکەی امضا کردوە .

—

لە بین چین و بریطانیادا

پکین — اتفاق بین حکومت بریطانیا و چین تواو بوە لە خصوص حوادث و وقوعات (نانکینگ)ەوە کە لە وقت اشغالیا چینەکان تعرض رعیۀ بریطانیایان کردوە و غیری امضا کردن هیچی تری نەماوە .

حوال داخلی :

وکو معالی طه هاشمی بك مدیر عام معارف فەرموێتی امسال وزارت معارف قراری داوە (۲۰) طالبە بو تحصیل بنیری بو اوروپا . لەمانە چواریان بو تحصیل هندسە انیرنە انگلترە و سیانیان انیرنە امریقا بو کلیۀ زراعت و دوانیان انیرنە مصر بو تحصیل لغت عربی و ادبیاتی .

یکێکیان بو انگلترە بو تحصیل حقوق و دوانی تریان هەر بو اوی بو فن تربیە . وچواری تریانیش بو تحصیل علوم . و چوار طالبیش کە لە دار المعلمات دەرچون ایانیرن بو کلیۀ امریقا لە بیروت .

—(§(—

مدیر تاپو محترم رشید افندی بو سورداش شمولی و مدیر سورداش شمالی جناب محمد رمزی افندی بو مدیریت ناحیۀ تا بجرو نقل و تحویل فەرموراون تمنای موفقیتیان اکین .

هاتن

مندوب خوشەویستمان مەلی امین زکی بك ماذونا لە بغداوە تشریفی هیناوەتە سلیمانی عرض خێرهاتنی اکین •

محترم فضیلتمآب شیخ علی افندی قرەطاغی کە لە بغداد اقامت افرموی بو چاو پیکوتنی وطنەکەی تشریفی هیناوتە سلیمانی •

اعلان

لە گرەکی ملکندیدا واقع خانوی ١٠ — ٣٧ کە شرقا بە خانوی ٨ — ٣٧ عائد حسن حەسور حمد وشمالا بە خانوی ٦ - ٢٤ خانوی حمە شریف شاەکر جنوبا بە طریق خاص غربا بە ریکای مذکورەوە محدودە ومشتملاتی عبارتە لە ٣ ژور و یك هیوان ومطبخیك وحوضیك و بە اعتباری ١٢٠ پش ١١ پشی عائدی حکومتە او یازە پشە خراوەتە مزایدە • بە مبلغ ٣٠ روبیە لەطرف طالبەوە خراوەتە زر پەیەوە کی طالبیتی مراجعت بە مجلس ادارة لوا بکات بو معلومات اعلان کرا •

متصرف سلیمانی

اعلان

بە موجب مادة (٨) قانون اسلحە پاس صلاح شخصیە بو هیچ کس جائز نیە سلاحی هلگری کە پاسەکەی بە ناوی شخصیکی ترەوە مسجل بی و لو کە شخصەکەی تر رای بی و یا یاوکی بی •

هر کس مخالفت ام اعلانە بکات بە پی قانون اسلحە تجزیە اکری •

متصرف سلیمانی

اعلان

خانو یك کە لە محلە مرشقام واقعە و مرقمە بە رقم ابواب ١٦ و ١٨ — ١١٧ و بە اعتباری چل و هشت پش شش پشی بو مجید کوری کل محمد بە سیو پینج پشی بو حمە توفیق کوری امین غفور و حوت پشی بو منیجە یکی عبدالله لە قید کانون اول ٣٢٧ و ژمارە (٩١) بە ناو یانەوە مقیدە لەم محکمەیەدا دعوای تقسیمی کراوە و لە نتیجەی مزایدەدا بە پینجصد روپیە لە عهدەی یکی لە شرکا حمە توفیق تقرری کردوە ، لە براوە اوانەی کە ارزوی کرین و ضمیات خانوی مذکورن هتا ٢٢ اغستوس ٩٢٨ مراجعت بە محکمەی صلح سلیمانی و دلال توفیق اغا بکەن و لە پاش ام مدتە مراجعت و ضمیات قبول ناکری و خانوەکە بە طالب اخیری اردشری بواکادادری اعلان کرا •

حاکم منفردی سلیمانی

لەدائرة طاپووە :

اعلان

او دوکانە کە نومروی ٣٩ — ٢ و تسلسل ٧٦ و لە گرەکی کویژە واقعە و محاددە شرقا و جنوبا و فوقا بە خانوی ٢٧ — ٥٣ و تسلسل ٤٠٤ کە عائدی ورثەی احمد کوری عزیز اغای صابونچیە و ارتفاع ٥م٢ ١ متریە و شمالا بطریق عام و غربا بە دیواری خانوی ٢٧ - ٥٣ و تسلسل ٤٠٤ دفاصلەی بین اودا و طریق عامدا و ام دوکانە باعتبار ٥ — ٣ پش دو پشی ملا عارف و پشیکی عبدالله یکی مصطفی و ارثا لە دایکیانەوە مامزە یکی محمدەوە انتقالی کردوە و امە مدتی ٣٠ سالە بە دست یانەوەیە بە بی نزاع و شریك و لە براوة هتا ایستا مربوطی طاپو نەبو و حال حاضر ایانەویت ربطی طاپوی بکن لە اعتبار تاریخ ام اعلانەوە هتا سی — ٣٠ روژ پتر هر کسیك حق و ادعایکی هیە بە اوراق مثبتە و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بەدائرة طاپوی سلیمانی بکات ارا بو اکاداری کیفیت سیم جار اعلان کرا •

بو همو شتیك
مخابرات به زاری ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

ژیان

هەمو شتیك اوسی هفتەی جاریك دەردەچی غزتەیکی کوردیە

کری ابونە
بە شش مانك سه
بە سالیك شش روپیە دەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
حوت روپیە و نیوە
شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

تاریخ انتشار ٢٩ كانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمه] ١٦ ربیع الاول ١٣٤٦ ٣٠ آغستوس ١٩٢٨

معالی امین زکی بك

لە غزتەی رابوردودا تشریف هینانی منسوب خوشەویست و محترممان معالی امین زکی بك نرەسرابو بەو مناسبەتەوە بو ئەوەی اسباب تشریف هینانی ام کورە یەمان لە ملتە کە پی بلین مجبور بوین بە نوسینی ام چند کلمەیە :

معلومە کە هر ملتیك ترقی کردبی لە زەبونەوە بو بەرزی سرکوتبی بەسبب ساتقە یکەوە بە واسطە تدبیر و حسن نیتی مدبریکی عالی افراد ملتە کەی خوی بەوە بوە یعنی لە افراد ملتەکەی خوی ذوات قیمتدار هلکوتوە و بە سبب جهد و کوشش و حسن تدبیر اوانەوە ملتە کە سرکوتوە و پی کەیشتوە .

ایمەیش کە امە یکدو سالە وضعیت اداریەمان تقریبی کردوە و ملتەکەمان بروه مدنیت و ترقی و استراحت اروات بوانین بلین کە بە سبب همت و لطف مأمورین ادارەمان و بالخصوصە بە واسطەی همات و تی کوشین فوق العادەی ام ذاتە بە قیمتە وە بوە ،

ام ذاتە قیمتدارە لە ناو تورکیایشدا دیسان زور بە عالی ناسراوە و بە واسطەی علم و معرفتیەوە مشار الیە بالیمان و باعث فخر تورك و کوردەکان بوە .

لم اخریەدا کە زانی ملتەکەی حسی پیدا کردوە و مائل بە سرکوتنە و قابلیتی ترقی زورە صرف بە غایەی تمامی و واسطە بون بو ترقی ملتە کەی لە جیگایکی دورەوە خوی خستەوە ناو ملتە کەیەوە ، لە همو کس زیاتر بو رفاه و ترقی ملتەکەی سعی کردوە و حتی بو جی بجی هینانی ایشی فقیرترین و ضعیفترین ملتەکەی وجودی خوی وقف کردوە و هەر وقتیك دولی بو مسروریتی داوە .

خدمات برگزیدەی مشار الیە حاجت بە ایضاح ناکات لە هەمو افراد ملتەوە معلومە وطبیعی همومان (محاسبەی نیابت) ام گورەیەمان خوندوتەوە و بە همو سوزیك مدیون شکرانی خدمەتکانی بوین .

غیری امەش ، لە دو کابینەی حکومتا لەدو وزارتدا کە اشغالی کردوە بو بجی هینانی اسباب ترقی و سرکوتنی ملتەکەی بە همو نوعیك سعی فرموە و همەمانی بالیەی خوی نیشان داوە ولواکەمان و حقی ملتەکەمان کە عادتا جیگەیکی غیر متحرك بو زندوی کردوتەوە حاصلی بە همو نوعیك داری حقی لی کردوە بەلادا ، وقولی فعالیتی

لی هلمالیره و اجرایش چونکه سعی کرد بهواسطهٔ تدبیر ودهای متصرف غیورمانهوه امنیت وآسایش به تهواوی له ئیواکمانا تقرری کردووه و مقداریکی مناسب پارهی بلدیه افراز وتصدیق کراوه بوماکینهٔ الکتریق بو نوبر جاده و کولانهکانمان بواری زوبهزو ام اداره خیریه له شارهکهمانا تأسیس بکرێ به ناوی وکالت بلدیهوه له بغداد لهکل مهندس ام فنهولهکل قومپانیهٔ ام ماکینهیه ولهکل وزارت داخلیه زور خریك بووه

و اجاره وتسریع ام مشروعه بالذات تشریفی هیناوته سلیمانی که یکانه فکری لم سفرهیاندا ام کاره خیریه لیره لهکل هیئت ادارهی لوا مذاکرهی کرد و دیسانهوه بی ارهی حس هیلاکی وماندوتی بکات وکالتهکهی درعهده کرد امید اکین بهواسطهی همسات متوالیهی مشار الیه ام نقصانیتهمان بم زوانه اکمال بکریت . وامید اکین راپورهکهی کهله خصوص انتظام معارف کوردستانهوه به وزارت معارفی داوه (بی اوه حرفیکی تعدیل بکریت) قبول وتطبیق اکریت بهکمال حرارتهوه موفقیتی تمنا وتکرار عرض تبریکاتی اکهین .

⁂

رسم تتویج جلالت ملك معظم و رسم افتتاح سرای تازه

روژ پنجشمهی ۲۳ مانك روژیك بو که تصادف روژی تتویج جلالت ملك معظم و خوشهویست عراق اکرد ، یعنی او روژهیه که عراق تاج ملوکیتی ورکرتوه وبه سبب قدوم مبارکی جلالیه . که زمام ادارهی حکومتی به دستهوه کرتوه ام لته حر وسربست بوه . هرومان ازانین که مسعودیت ام ملك و ملته ، ام ملکه معظمهمان تأمین کرد ، به مناسبتی ام روژه مبارکهوه ، له هرو قطریکی عراقدا روژیکی شادمانیه ، بم مناسبتهوه عموم دوائر حکومتی تعطیل کرا .

بالتصادف لهلوای ایمهدا امروژه پرسروره تسادفی روژیکی کرد او بنا محتشمهی که ایرهدا بو سرای حکومتی درست کراوه تواو بو یعنی له عین روژدا تسلیم مأمورین حکومت کرا و رسم احتفال تتویج جلالتی ملك معظم له سرای تازهدا لهکل رسم افتتاح سرادا اجرا کرا ، که امه فالیکی خیره بو سعادت و ترقی و روحیکی تازهی مات کورده

انجا بو رسم ام تتویجه و بو افتتاح ام بنایه لهطرف متصرف غیور و مشفقمانهوه عموم رؤسای دوائر ، مأمورین حکومت و ضابطان حکومت فخیمهی بریطانیا و امرای جیش محبوب عراقی ، سادات ، علما ، اشراف و تجار بو ام حفلهیه دعوت کران بیانی روژی مذکور ساعت هشت و نیوی قبل الظهری افرنجی مدعوین طاقم طاقم له بنای مذکوردا — که اثاریکی مدنیت و نمونهیکی عمران و ترقی مملکته — کوبونهوه .

زائرین ومدعوین له تماشا کردن ام بنا محتشمه که اولهمینهله عراقا هرتیرنه ابون وحقیقتا هرو لایك حیران ام ترتیبات وبلانه منتظمه بو کهبه اثری دهای مهندس لوا محمدعلی بك تطبیق کراوه .

وله طرف رئیس بلهدیهٔ خوشه ویستمانهوه تزیینات منتظم ریك وپیك کرا لهدوای کوبونهوی هرولایك وبخیرهاتن وچاوشربت خواردنهوه سعادت متصرف غیورمان به نطقیکی بلیغ وشیرین که حسیات خوی پیدا یان فرویو لهجیاتی مشار الیه لهطرف احمد افندی عزیز آقاره خوێندراوه .

ودست بجی له وکالت اهالی یەوه له طرف محترم رئیس بلدیەوه مقابلتا نطقیك خوینرابوه وهر دو نطقەکه نیزا له خوارەوه درج کرا .

وله دوای ام دو نطقه له طرف فضیلتماب محترم خطیب افندیەوه به دعایکی برز وفصیح دوای سعادت جلالت ملك معظم وتمنای موفقیت حکومت ومسرورت واستراحت اهالی فرمورا •

وله ختام هموبانا له طرف حاضرون واهالی یەوه به چپله لیدان وله طرف باندوی موسیقەی مکتبەوه به انواع صدای خوش وگورانی کوتنی وطنی یەوه مقابله فرموران •

انجا دوله‌که تەواوی هات وحاضرون به دلیکی خوش وفرحەوه بلاو بونەوه •

هەر ازانین ام لوایه هتاوکو ایستا تصادفی ام نوعه مسروریتانەی نەکردوه . امه مدنیکه بهواسطهٔ همت وفعالیی وتدبیر مصیبه وحسن نیتی سعادتماب متصرف مشفق وخوشه‌ویستمانەوه لههەر خصوصیکەوه لواکەمان روی کردوته ترقی وتعالی وملت شکورتوته بوزانەوه •

هیچ وقتیك ملت ام لطف وشفقتەی مشار الیه فرامۆش ناکات وتا ابد مدیون شکران ودوعا خوانه .

***

نطق سعادت متصرف اکرمی :

ای حضار کرام !

امرو خوم به مسعود و بختیار ازانم که رسم افتتاح سرایه کی وا معظم و محتشم له زمان ادارەی مندا اجرا اکریت مقابل بهم فرصته مسعودەی که به منی بخشیوه تشکری خرا فط تواوناکم .

مسرور و بختیاریم له یکده مرەویه ، اولا به‌رصفته ی رئیس اداری لوائکهم و فردیکی کوردم به‌همو اثریکی عمرانی و رفاه و سعادت اهالی لواکه مسرور و مفتخرم ثانیا به کمال ممنونیتەوه ابینم او تالی و مشقتەی که ایجابات و تصادفات زمان پیشانی اهالی دابو الحمد لله نەماوه و خاطرەی مؤلمه‌یشی باقی نیه ، همو افراد اهالی به محبت و صمیمیتیکی خالصانەوه مربوط حکومتن و حکومتیش مقابلنا لطفکار و به شفقته لهگلیان .

امنیت و اسایش له حد کمالا له لواکه‌دا موجوده و الحمد لله امه دو ساله وقعه‌یکی جزئی که موجب اندیشه بی ظهوری نکردوه و لوای سلیمانی به نسبەوو مجوەته ریزی لواکانی سائرەی عراقەوه وله هیچ کامیکیان له هیچ نقطه‌یکه وه له دوا نیه ... ام موفقیتانه هر چنده نتیجەی حسن نیت و لطفکاری حکومته فقط جهد وهمت مفتش اداری لوا لماندا قابل فرامۆش نیه و جیکای شکرانه .

حضار محترمه !

معلوم همولایکتانه ورای العین مشاهدەی اکن که حکومت بریطانیا وعراق چه‌لطفیکی مستثنای له حق کوردستان جنوبی و خاصة درحق بسلیمانی ابذال کردووه و یکات . هر امتیاز وحقوقیك که به قراری عصبة الامم به کوردان بخشراوه هموی کاملا وفعلا هینراوته جی . بهم مناسبتەوه بو اوی له نظر حضار محترمەدا چاکتر تجسم بکات امەوی قسمی له خدمات وترقی حکومتتان بو بیان بکم •

سال ۱۹۲۷ واردات عموم لوای سلیمانی عبارت بو له (۵۰۰۰۰۰) روپیه مقابل بم وارداته جزئیه حکومت له مشاریع مختلفەدا غیری دائرهٔ عسکریه و اشغال مقداری یك ملیون روپیەی صرفی لواکه کردوه که دو قات وارداتەکەی اکات یعنی فرق واردات میانی

[٥٠٠٠٠ ت] روپیەی بەبارەت لوای سلیمانی بو عمران وتأمین ترقی و استراحتی ایمە صرف کردوە جگە لەمەش بە قراری خاص وزرا اسالی بار حکومت بە لطفیکی ممتازەوە لەصەدا بیست تکالیف شەشوی لواءکانی عفو کرد •

علاوتا لەنقاط سائرەشەوە اهالی لواکەمان بەراطف مخصوص بون و حقوقیان بە تەواوی محافظە کراوە •

سەرەرای امانە فخامت مندوب السامی خاصتا دقت و اعتنای فەرموە بو رعایتی حقوقی کوردەکان و بو محافظەی منافعیان یعنی اسمان تدریسیان و مخابرات داخلی لواکەیان بەزمانی خویان بی و مأمورەکانیان کورد بی •

هەمو خەبردارن کە حکومت لە لوای سلیمانیدا مدتیکی زور اذیت و نارحتی کیشا زور مخطرەی انتحام کرد فقط بە رغم امەوە حکومت بە رحم و شفقتیکی باوکانەوە هەر خەریکی تعمیر مملکت و استراحت اهالی بو ، دلیلیکی مادی امە بنا کردنی ام سرا مجتشمەیە کە ایستا رسم کشادی اجرا اکەین •

ام سرایە کە تقریبا بە دو صد و حەفتا هەزار روپیە بوەتە مال بو حکومت ، جگە لەوەی نمونەیکی بدیعی عمرانە بو شارەکە شیکی عدالتیشە و هەر وقتیک فاپی کراوەیە بو بیستنی هاوار و فریاد مظلومین •

امیدم وایە کشادی ام سرایە ابی بە باعثەی عهدیکی مسعودانە و ادارەیکی عادلانە بو ولاتەکە و کذا امیدەوارم هەروەک سرایکی پاک و تازە و خاوینە طرز ادارەیک کە تیدا جریان اکات ، و مأمورینیک کە تیدا ایش اکەن بە وجدانیکی پاک و خاوینەوە تطبیق عدل و قانون بکەن •

حکومت هەر بەمە اکتفای نکردوە غیری عمرانی شارەکە دیسانەوە لە پینجوین ، قرەداغ ، تیلدل سرای حکومتی انشا کردوە نقطەی بانی سلیمانی و پینجوین و سلیمانی و هلبجەی درست کردوە ، سری جوارتا و موورداش ، نقطەی پولیس لە طاملوجە تازە دستی پی کراوە ، ریکای بینی سلیمانی و هلبجە کرایەوە و بە هەر فیکی کلی ریکای بینی سلیمانی و کرکوک تعمیر کرا خلاصە دائرەی اشغال لە ظرف سال ١٩٢٧ دا مبلغی ٤٧٠٠٠٠ روپیەی صرف ولاتەکان کردوە •

انکار ناکری کە امانە هەمو تأثیریکی مفیدیان هیە بە سر اقتصادیات مملکتەکەدا • وزور شکر تجارت اهالی بەم واسطەیەوە رو لە ترقیە •

رلە لایەکی تریشەوە حکومت بە کمال جدیت بو ترقی وتنظیم معارف ولاتەکان لە کوششدایە • پار دو مکتب تازە یکی لە پنجوین ویکی لە قرەداغ کرایەوە امسالیش لە ابتدای سنة تدریسیەدا دووم ثانوی لەسلیمانی ومکتبیکی تازە لە طویلە اکریتەوە •

حال حاضریش بو اکمال نواقصی وتأمین احتیاجات ولاتەکان هەر خەریکە •

بە مناسبت موضوعەوە امەوی مختصر بیان تذکار عمران بلدیەش بکەم ، پار بلدیە بە مصرفیکی زور و وکالەتیکی فضلە موفق بو بە داپوشینی شیوە پیسەکانی ناو شار ، و کردنەوەی جادەی صابونکران • الحق ام دو مشروعە مفیدە منظرەی شارەکەی بە تەواوی گوری و رونق و بهایکی تری پی بخشی • وبەم زوانە امیدەوارم کە هەمو جادەکان و کولانەکانی شار بە الکتریق تنویر وبەم نوعە دلی اهل شاریش رونک بکریتەوە •

امل و ایمان قطعیم هیە لە استقبالیکی نزیکدا بەهەمو قطعەی نظر یکەوە سلیمانی موقعیکی ممتاز کسب اکات •

جا مقابل بەم لطف ومرحمتەی حکومت لازمە هەرومان یک

که به ناوی خوم و مالەوه تشکرات متذداری و حسیاتی تقدیر کارانم عرض وتقدیمی ام دو ذاته محترمه بکم ، امیدیشیان زور گورهیه به عاطفی حکومت وسعی و اهتمامی ام دو ذاته محترمه که له استقبالدا عطوماته. کهمان زوتر اثل ترقی وسعادت بی وهمو احتیاجات ونقصانیتیکهمان تامین و اکمال بکری ام رسم کشاده که تصادفی ام روژه مبارکه کردوه که یوم تتویج جلالتماب حضرت ملك اقدس ومحبوبانه لازمه اهویش به فال خیر عد بکین بو استقبال وطنهکهمان بم مناسبتهوه به فرض ازانم کهبه ناوی خوم و عموم مالهوه تشکری لطف ومساعدهی حکومت وبالخاصه تشکری عنایتی اشرف مندوبسامی و عنای موافیق متصرف ومفتش اداری محترمان بکم .

هوال داخلی :

سعادت مفتش اداری کابتانلان بو تماشا کردنی ایشوکاری ناحیهکه چند روژ لهوپیش تشریفی برده پنجوین وله دوای دو روژ عودتی فرمووه .

رفیقهٔ محترمهٔ مفتش اداری محترم میسس لانن که ییلیك لهوپیش بورابواردن تشریفی بردبوه شاخهکان رواندز شش حوت روژ لهوپیش تشریفی هیناوه .

له منوران کورد وله ضابطان جیش عراق محترم رئیس اسماعیل شاویس بو چاوپیکوتنی وطنهکهی ماذونا تشریفی هیناوه سلیمانی .

مندوب خوشهویستمان معالی امین زکی بك که ماذونا تشریفی هینابوه سلیمانی له دوای چند روژیك عودتی فرمووه .

حاکم صلح محترم صالح زکی بك که ماذونا چووه بغداد تشریفی هیناوه .

به مناسبهتی رسم تتویج جلالت ملك معظم و تعطیل دوائرهوه بو چاو پیکوتنی سلیمانی محترم نعمان افندی الاعظمی و قاضی کرکوك فضیلتماب شیخ مصطفی افندی و حاکم صلح کرکوك محترم مصطفی کامل افندی تشریفیان هینابه سلیمانی وله دوای دو روژ عودتیان فرمووه .

اعلان

عرصه خانویك که له محلهی گویژه واقعه و مرقمه به ۳ — ۵۵ محدودهو جبههی به طاریق عام یمینی عرصهخانوی یار احمد کوری حسن ۱۰ — ۳٤ تسلسل ۶۰۲ پشتی عرصه خانوی یار احمد کوری حسن ۱۰ — ۳٤ تسلسل ۶۰۲ لای چپی عرصه خانوی وستا حسین کوری مصطفی ٤ — ۵۵ و به اعتباری ۳ سهم سهمیکی عائد به عاصمه یکی محمد که موروثی مدیون عباس کوری فرجه و مقابل بهدینی رابعه یکی شاکر حجز کراوه اوا خرایه موقعی مزایدهوه . بو صورته لهم تاریخهوه هتا مدهی مانکیك اوانهی طالب به کرینی او بشه عرصه خانوهن بهصدیده تایینا وه مراجعت به دائرهی اجرای سلیمانی و دلال ترفیق اغا بکن بو اکاداری اعلان کرا . رئیس اجرای سلیمانی

اعلان

وا دراکهوی اهالی مراجعت به دائرهی نفوس ناکن بو ورگرتنی دفاتر جنسیه لازمه هموا اهالی مراجعت به دائرهی نفوس بکن و دفتر جنسیهی خویان وربکرن بو اکاداری اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

اعلان

به پیی تحریراتی مدیر مرجناو معلوم بوه که له ناحیهٔ مذکورهدا درده کا نیه بو معلومات اعلان کرا .

ضابط بیطر ماکی سلیمانی

بو هه‌و شتێك

مخابرات به زمانی اداره خانه‌وه

اکرێ

§

اداره خانه له‌بنای بلدیه‌دایه

مدیران : سلیمانی زیان

یکی به آنه‌یکه

کریار

به‌شش مانك سه

مه‌مالیك شش روپیه دەدا

بو دەره‌وه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمتر ابونه قبدا اکرێ

اعلانات

دیریك ٦ انه دەسپێریت

یکی به آنه‌یکه

هه‌ر شتیك اوەی هفته‌ی جاریك دردەچی غزته‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ [پنجشنبه] ۲۳ ربیع الاول ۱۳٤٦ ٦ ایلول ۱۹۲۸

تمثیل بو منفعتی زانستی

شه‌وی پنجشنبه‌ی مصادف ۲۹ اغستوس۹۲۸ له طرف هیئت تدریسیه و طلبه کانی زانستی‌یه‌وه صرف بو منفعتی زانستی و تأمین تمه‌دی خوێندنی طلبه امیه کانی زانستی تمثیلێك اجرا کرا .

هه‌رچند له لوای سلیمانی‌دا تا ایستا امنده تمثیل اجرا ه‌کراوه ، له‌گل اوێشا ام تمثیله مهمه که قسمیك ی له‌انقلاب کەورەی فرنسه و خلع و اعدامی قرال لوئی ــ ۱٦ هم به کمال موفقیت اجرا کرا .

له‌م تمثیله‌دا اول جار نطق افتتاحی و عرض خوش امدی حاضرون له طرف یکیك له طلبه امیه کانی زانستی‌یه‌وه له‌بەر یه صورتیکی مسرتبخش و شیرین و مهیج به نوعیك که نادراً له طلبه‌یکی ئاوی اینجا امید اکرێ خوێنرایه‌وه ، که امه به اول وهله قابلیت عالیه و استفادهٔ تدریسیه‌ی زانستی اثبات کرد . له‌دوای امه ابر بزه پرده صحایف او وقعه مهمه وکو اجتماع مجلس مبعوثان فرانسه و کسری نفوذی زاده‌کان و قشه و اعدامی قرال به صفحات مختلفه‌یه‌وه به کمال موفقیته‌وه تطبیق و تمثیل کرا .

له‌بر حیاکتی جریان تمثیله که و له‌براوەی بومنفعتی زانستی‌بو سعادت متصرف اکرێ ، امرمنطقه ، عموم ضابطانی جیش ، رؤسای دوائر ، اشراف و هه‌موطبقاتی اهالی تشریفیان هینابو به نوعیك که کورسی بزا اکه‌وت زور کس به‌پێوه راوەستابو ، اهالی به‌توەبێ متحسس بو بون و به نوعیك دست تماوتیان دریژ ـ بو که زور کس به پێوه اوەستا و دیسه له‌وه چونکه ، منفعتی زانستی‌بو به پێنج روپیه بلیت موقع ممتازیان اکری و حتی یه نوعیك تاثیری کرده اهالی‌یه‌وه که هیئت تمثیلیه مجبور بو شه‌و بته‌یکش تکراری بکاته‌وه .

حاصلی له‌م تمثیله‌دا اکر چی هیشتا به تواوی حسابی نکراوه بلام تقریبا [٦۰۰] روپیه‌ی بوزانستی تأمین کرد که ام نوعه معاونته ایینه باعث زیان و استفاده‌ی طلبه امیه‌کان .

معلومه که طبقات بشر هه‌موی له‌عین درجه‌ی ثروت‌دا خلق نکراون اوکسانه‌ی له بر درد معیشت نه‌یان‌توانی‌وه استفاده له تدریسی مکتب حکومتی بکن و بو تأمین ادارهٔ روز مره‌یان هرکسه صنعتیکیان تعقیب

و اختیار کردوه . ایستا به واسطه‌ی زانستی‌وه لەم طبقانه‌دا انواع کسی خویندوار درچون که انوانە نك تامین احتیاجی خویان بلکه دفع احتیاجی خلقی تر اکەن .

ئەم زانستی‌یە تقریبا سه — ٣ سال لەمەو پیش بو ئەم غایه‌یە کە نەخویندەوارەکانمان ئیا بەخوینن و لە نور معرفتی‌خویندەواری محروم نەمینن‌ەوە لە طرف چند ذواتیکی محترمەوە و بە واسطه‌ی مساعده‌ی حکومتەوە کرایەوە ، هەرچەند مدەتیك بە صورتیکی منتظم عین غایەی تامین کرد بلام لە پاشا بە هەو نوعەك بو و لە بەر هەو اسبابیك بو درا کەوت و مایوسیه‌تیکی زوری دا بە ملت و او نەخویندەوارانەی کە لە زور استفادەیەکیان کردبو و هاتە اوەی لە بیریان بەچیتەوە ، بەلام سەد شکر لە بریکا سعادت متصرف خوشەویست حاضرمان کە زمام ادارەی لواکەی بە دەستەوە گرت وەکو هەمو مواقعیکی نەهیشت و اسباب استراحتی ملتی تامین کرد و امنیت و اسایشیکی ابدی تاسیس کرد ، ام موقتەقهەیشی رفع کرد زانستی هر بەو غایه و استفادەی طلبه نەخویندەوارەکانمانەوە احیا کردەوە بە صورتیکی وا کە ئەم موفقیتەی لە تمتلەکەدا پیشان درا نتیجه‌ی او استفادەیە و سببی او سعی و همتەیە .

اوانەی کە زیارتی ئەم معهدە علمیه‌یان کردوە و لە وقتی تدریسدا حاضر بون بەچاو دیویانە کە ئەو شاگردە کەوش دروانەی کە بە درزی و درەوش صنعتەکەیان دەستیان گوشت پارەی پیداکردوە و اوشا کردەکە بیچیەی کەبەگرتنی باوەشین و مەقەشی داخەوە دەستیان بلوی کردوە و او دارتاش و سراجانەی کەبە تشوی و کازن دەستی خویان بریوە و او اسنگر و نال‌بندانەی کە بە چکش و بزمار دەستیان شقار شقار بوە ، امرو وەکو افندییەك و کوطلبەیەکی دەست نازك لەسر ماصە و رحلە قلم و کاغذ اگرن بدەستەوە کتابت و مطالعە اکن .

طبیعی ام موفقیتە هەو نتیجه‌ی لطف حکومت و بالخاصه سعی متصرف خوشەویست و همت هیئت تدریسیەی زانستی و حس تعاونی ملتەوە پیك هاتوە . ملت هیچ وقتیك ام لطف و مرحمتە فراموش ناکات و ابدیا خوی بە مدیونی شکرانی ازانی . خوا پیاوی چاك بەهیلی .

هوالی دەرەوە :

احمد زوغو

حکومت البانیا — ارناووت : احمد زوغو بکی کردوە بە ملك و احمد زوغو بك لقبیکی تازەی بو خوی اختیار کردوە . کە (اسکندر بك سیمە) و خوی مسلمانە عمری سی و چوار سالە .

ضیافت وزیر خارجیه‌ی امریقا

مستر لیکوك وزیر خارجیه‌ی امریقا لە پارس لە سفارتخانەی امریقادا ضیافتیکی بو عموم نائبەکان حکومتەکان کردوە . کە بونەهیشتنی حرب لە پارسا کوبونەوە و مذاکرە اکەن .

شرکت تلغرافات شرقیه

شرکت تلغرافات شرقیه لە درای اوەی کە قابلوی پنی جور سعید سویس راکیشا حزبە قابلو بومبایش بە لوندرەوە ربط اکات .

سالار الدوله

سالار الدوله‌ی شهزادە‌ی ایران کە ایستا لە حیفادا اقامت اکات . هرچند حکومت بریتانیا سربست کردوە کە لە فلسطیناچە مرتمیکی اوی دابنیشی بە شرطیك.

نەچونی خارج فقط وکو لە سوریەدا شایعەیە خۆی ایەوی بچیتە سوریە و بو ام خصوصە طلب لە فرانسز کردوە وهیشتا جوابی رنگ تونەوە ٠

اناطولی

حکومت تورکیا بواوەی نفوس اناطولی زیاد بکا چاوەی کی دوز بوەتەوە ، کە امیش تشبث کردنە بو تکثیری زراعت و بو امەش دوجوکەی کورە هاکرن کە اوی پیا بروا و اناطول اروا و اسقا بکن کە اهالی مجبور بن و بیانەوی بین تیا دابنیشن و حتی حکومت ایەوی بعضی اراضیش بفروشی بەوانەی کە ئەیانەوی لەویدا اقامت بکەن ٠

وکو لەپارسەوە خبر دراوە بعضی لەتجارەکانی فرانسز بەدزی بەرە وکیل خویانیان ناردوتە استنبول بوخاطری سعی بکن کە بعضی لە و اشیا بە قیمتانە بکرن کە لەال عثمانەوە ماوەتەوە کە ام اشیایانەیش زور نفیسن و لەمانە شیری ملك قسطنطین و بختیکی التون کە بە مرواری و مجوهرات تزیین کراوە و لەرسم بیست و چوار سلطان بە الوسە و زوری وە تیادایە ، و تجارەکان ئەلین ئەم اشیایانە اگر لە بازار تورقا بفروشری زور قیمتیکی گەورە اکات ٠

لە افغانا عشائردکان اکرین بە عسکر

غزتەی دایلی تلغراف خبریك کە لە سملاوە وری گرتوە نشری کردوە ئەلی بەم نزیکانە امان اللہ خان ملك افغان لە گورەکانی عشایر مجلسیك کو اکاتەوە بو اوەی لە شکل مبعوثانا لە منتخبە عشایرەکان جمعیتیك تشکیل بکری کە عشیرت (موهران) بکن بە عسکر بە نزی عساکر ملیەوە ٠

مسائل سوریە

لە سرار عدم اتفاقەی کەلە بین مندوب سامی فرانسە و حکومت سوریەدا واقع بوە او هیئتەی کە جمعیت تاسیسیەی سوریە انتخاب کردون بنیرد بن بو پارس سفرەیان تقرری کردوە ٠

شیخ تاج الدین رئیس حکومت سوریە لە (سوفرا) دعوتیکی کردوە بو موسیو پونسو بە مناسبتی رویشتنە پارسیەوە ، و عموم وزرای حکومت سوریە و لبنان لەم دعوتەدا حاضر بون و موسیو پونسو روژی ۲۸ مانك اروا بو پاریس ٠

شرکت فورد

شرکت فورد مشهور امتیازیکی بیست پنج سالی لە تورکەکان ورگرتوە کە لە استنبولدا منزلیکی لە شکلی استاسیوندا بو حوەلانکای اتومبیل فورد بکاتەوە ٠ وشرکتەکە قراری داوە کە لەویدا فابریقەیەکی گورەش بکاتەوە کە بو هەمو مواقع شرق لەویوە اوتوموبیل سوق بکات و ام فابریقەیش تابع مرکزەکەی ابی کە لە امریقای متحدەیە ٠

ملك افغان دعوتی مصطفی کمال پاشای کردوە

ملك افغان امان اللہ خان رسما دعوتی مصطفی کمال پاشای کردوە کە تشریف برێتە افغان وزیارت [کابل] بکات ٠

وفد افغان لە روسیە گراوتەوە

وفدیکی افغانی کە چوبون بو موسکو بو معاهدۀ تجاری بین روسیا و افغان لە دوای مفارضە گراوتەوە کابل ٠ و اعلانیان کردوە کە مفارضەکە تواو بوە و بعضی مسائل معلقەی ماوە اویش لە کابلا حل اکری ٠

تجارت بین آلمان وچین

خبری عقد معاهدۀ تجاری بین آلمان وچین بە رسمی معلوم بوە ٠

هاتن و رویشتن

معالی وزیر اوقاف

معالی وزیر اوقاف شیخ احمد افندی داود له کل محترمه کچه‌کانی بو چاری کوتی ولاتکه‌مان دوینی وقتی نیوه‌رو تشریفیان هینایه‌سلیمانی . له طرف سعادت متصرف اکرمی، حاکم منفرد، رئیس بلدیه، مدیر پولیس وسائر رؤسای دوائر وعلما و شرافی بلده‌وه به‌اوتوموبیل له قلیاسانه وه استقبال فرمورایز • عرض به‌خیر هاتن وتمنای سعادتیان اکین •

مدیر اوقاف کرکوك محترم ملا قادر افندی دوینی له خذمت معالی وزیر اوقافدا تشریفیان هینارمته سلیمانی •

—(§(—

سعادت متصرف اکرمی بو تماشاکردنی ایشو کاری ناحیه‌ی تشریفی برده سورداش و له عین روزدا عودتی فرموره •

سعادت متصرف اکرمی و محترم مدیر پولیس و جناب محاسب لوا بو تماشا کردنی ایشو کاری ناحیه‌له روژی جمعه تشریفیان برده ناحیه‌ی بازیان و ایواره‌ی او روژه عودتیان فرمووه •

مفتش پولیس سلیمانی بو تماشا کردنی ایشو کاری پولیس تشریفی برده حلبجه و سه — ۳ روژ له‌مه‌وپیش عودتی فرمووه •

قائمقام شارباژیر محترم رضا بك پینج شش روژ له‌مه‌و پیش تشریفی هینایه‌مرکز لوا و به‌سر پیری عودتی فرمووه مرکز قضا •

له کنج و تی که‌یشتوانی سلیمانی محترم سعید ادیب افندی کاتب سری مفتش اداری لوای دلیم ی اشعاره

تحویل کراوه به عین وظیفه بو لوای موصل سه — ۳ روژ له‌مه‌و پیش ماذونا تشریفی هیناوته سلیمانی عرض به خیر هاتنی اکین •

له اشراف وخاندان هولیر محترم مصطفی افندی برازای متصرف غیورمان بو چاوینی کوتی ولاته‌کمان دوینی تشریفی هینارمته سلیمانی عرض بخیر هاتی اکین •

محترم حفیدزاده شیخ عبد القادر افندی که چنیك له‌مه‌وپیش تشریفی بردبووه کرکوك له‌کل رفیقهٔ محترمه‌ی‌دا عودتیان فرمووه . عرض خوش آمدی وسعادتیان اکین •

محترم سعید صدقی افندی معلم اول مکتب سلیمانی که له‌مه‌وپیش قواعدیکی کوردی تألیف کردبو و له طرف وزارت معارفه‌وه قبول و بو تدریس له مکاتبا امر فرموورابو بو طبع او کتیبه تشریفی بردبوه بغداد و به موفقیت له‌دوای طبعی دو سه — ۳ روژ له‌مه‌و پیش عودتی فرمووه مقابل بهم خذمته که‌وره‌یه‌ی تشکری ئه‌له‌ین •

اعلان

کاتبیك لازمه بودائرهٔ اشغال که له امور حسابیه بزانی وزبان کوردی وخطی عربیش بزانی معاشی له ۹۰ روپیه زیاتر نابی هرکس طالبه و به اقتداری خویا رایه‌ره‌وی روژی درشه‌مو که تصادفی ۱۰ — ۹ — ۲۸ اکات مراجعت به دائرهٔ اشغال بکات •

معاون مهندس اشغال عمومی سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بهناوی ادارهخانهوه
اکری
§
ادارهخانه لهبنای بلدیهدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به انه‌یکه

کریار
بهشش مانك سه
بهسالیك شش روپیه دهدا
بو دروه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمتر ابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دهسینریت
یکی به آنه‌یکه

همو شتیك اوسی هفتهی جاریك دردهچی غزتهیکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشمه] ۳۰ ربیع الاول ۱۳٤٦ ۱۳ ایلول ۱۹۲۸

پیاوی عالی و ملتپرور دائما له نظر ملتا روسوره

له غزتهکان بغدادا بچاومان پی کهوت له مذاکرهٔ ۳۰ اغستوس ۹۲۸ مجلس مبعوثان دا له خصوص بودجهٔ معارفهوه مناقشه کرابو ، دائر به نقصانیت و بی انتظامیتی معارف لوای سلیمانی و بعضی الویهی تر و مقایسهی له کل لواکانی تهدا و بو اکمالی نواقصاتیان و بو کیاندنیان به لواکانی تری عراق و له خصوص تالیف و ترجمهی کتیباتی کوردییهوه و بو ترقی و تعالی معارف عمومی عراق له طرف مبعوث خوشهویست و به قیمتمان معالی امین زکی بکهوه نطقیك خوینراوه تهوه و لهم خصوصهوه به صورتیکی معقول و بهدلائل مقنعه مناقشهیهکی دور و دریژه و بیاناتیکی محق فرموه.

ملت فوق العاده مسرور و متشکره که وکیلیکی وا به قیمت و عالی و ملتپروری بو خوی هل بژاردوه که بو اکمالی نواقصاتمان تی اکوشی و سعی افرموی .

پیاوی چاك و بهقیمت همو وقتیك قابلیتی خوی پیشان ادات و وظیفهی مودوعهی خوی کما هو الحق حسب المطلوب ایفا افرموی و همو وقتیك له نظر ملتا خوی روسور اکات ، لهبراوه همو وقتیك به دل و به کیان تشکری سعی ، اقدامات ام مندوبه خوشهویسته مان ئهکهین و تمنای تمادی موفقیتیان اکین همیشه بژی .

بو اوهی بیاناتهکهی له همو ملتهوه معلوم ببی عینا به ترجمه کراوی له خوارهوه نوسمه درجمان کرد:

بیانات امین زکی بك ، نائب سلیمانی له مجلس روژی ۳۰ — / — ۲۸ دا .

ملاحظهی من له خصوص بودجهٔ معارفهوه

۱ — حالت بودجه — اگر به نظریکی بسیط تماشای بکین . چاومان پی اکهوی که امسال له بودجهٔ پار چوار لك و ١٤ هزار روپیه زیاد کراوه وبعضی کس وا وهم ائکن که ام زیادیه بو تأمین قسمیك له احتیاجاته باجلهکانه .

فقط مع الاسف مسئله وانیه . بلکو ام زیادیه بو اکمال معاش بعضی معلمینه بو او شش مانگ و نیوهیان که پار داخل بودجه نکرابو . ودوم بو معاش او معلمانه نیه که لهبر اوسسانیکی طبیعی زیاد این وبو فرق مخصصات ارزاق ومعاش وبو زیادی اجرت او محضراه تانهیه که له دار المعلمین وله مکتب صنایع وله ثانوی

ایوارانا ادری وبو او مکتبانەیە کە طیمتا توسیع اکن •

وغیری بمنەیەکی علمیە نەبی کە عبارتن لە [٢٠] طالبە وکو پار • وتشکیل شش مکتب یك صنفی و یا دو صنفی لە دی یەکانا • وبو تأمین قسمیك احتیاجات جزئی مکتب حقوق ومکتب صنایع بغداد وموصل ور نرة وزارت نەبی بوهیچی تر نیە •

و اعتقادم هیئە کە وزارت معارف ئەکی نابی لە تشکیلات اساسیە وله کردنەوەی مکاتب تازەدا ولە تعین متخصصیکا بوداترة آثار قدیمە کە ایمە زور بە شدت احتیاجیکی تعجیلەمان پی هیە اصلاحات بکات و اگر بەم نوعە تدقیقات لە بودجە کیا بکین نازانم ام وزارتە چون جوابی او پی ویستی بە عقلانە اداتەوە کە بو کردنەوەی مکاتب تازە و بوزیادی معلم و بوزیادی صنف لە هەو محیط هی قەرە لی طلب اکری •

بلام املی تەواو هیە مجلسە موقرەیە • و امەوی بە قدر اوی لجنەی مالیە قصدی کردوە علاوی بودجەی معارف بکەن • مابەیتی

—

مکتب کچان سلیمانی و مدیرە خانم

معلوم عالم و ازادەی عرض و ایضاحە کە ترقی ملك و ملت بە معارفەوەیە • ملتیکی بی معارف وکو لشیکی بی روح و مردوییکی غیر متحرك وایە • هیزی ازنو • قوت رویشتن بو ترقی و پیشکوتن ملتیك هی معارف هی معارفە •

ملتی بی معارف هی وکو امکانی برزبونەوەی نیە زیاییشی غیر قابلە • لازم ناکادوور ودریژ لە خاصیت و منافع معارف قصە بکەم چونکە ام خاصیتە ام منافعە دەمیکە موضوع بحثە • و لە نظر هەو کسیکدا ثابتە احتیاج بە تکرار ناکاتەوە • ام جهتەیش لە هەو لایکەوە معلومە کە دین اسلام هیچ وقت و زمانی طبقەی نسائی لم نعمتە محروم نەهیشتوەتەوە اگر تماشایکی تاریخ بکەین زور چاك ایمان معلوم ابی کە لە عصری ظهور اسلامیت و ازمنەی خلفای راشدین دا لە اکثری غزا و جهەدا ژن معین و یاریدەدری صحابەی شەرب بون و قسمی خواصیان بە اکثر خویندەوار بون • مع التأسف ام مساعدەیە کە شریعت بەم طبقەیەی بخشیبو وردە وردە لی یان نزع کرا • اگر عاکمەی بکەین اتوانم بلیم هەر امەبو اسلامیتی بە کەوتی دواخست و لە ترقی محروم مانەوە لم اخریەدا لە اکثر مناطق اسلامیەدا ام نقصانیتە درك کرا و معلوم بو کە منطقەیك و لو معارفیشی بی بە شرطی طبقەی نسای لە معارف محروم مابیتەوە دو بارە تعالی او قومیش زور بە سستی اروا لە کلی مملکتی کورەی شرقدا مکاتب ابتدائی و عالی بو کچان کرایەوە و زور عضوی نافع لەم طبقەیەش پیدابو الحمدلله هەر مملکتی اسلامدا بە اکثر مکاتبیان بو کراوەتەوە و دو سال لەو پیش بە واسطەی عدالتی حکومت و همت اولیای امورەوە لە سلیمانیش مکتب کچان کرایەوە و بو مدیریتی ام مکتبە گزیدە عزیز خانم تعیین کرا کە اتوانم بلیم وجود ام ذاتە محترمەیە وکو روح جسدی ام مکتبەی هیناوە فعالیتیکی وارە کە ایستا لە طرف هەو شخصیکەوە تقدیر اکری وکچەکانمان لە تحصیل و ایش دست و امورات بیتیدا قابلیتیان انکار ناکری ذاتا لە نهایتی امتحاندا ارسنمانەی کە ثمرەی سالیکی مکتب کچان بو وبو ارة منظور اشراف و مأمورین و اهالی محترمەی لە پیشی مکتبدا هەلواسرا و بە نظر هەو زائرین مکتب گیشت کە امەش صرف همت خداپسندانەی مدیرە محترمەکمانە ایستا. یش وکو خبرم زانیوە لەبر ارەی زوجی محترم مدیرە خوشەویستمان لە ضابطان جیش عراقی • لەپاش حەقی

ام تەملیە سیفیە فکری هاتەوە سلیمانی نیە انجا بەناوی عموم تکا ئەکەین لەئاکەوە استرحام لە اولیای امورە کانمان اکم بەهر صورتیک ابی میدانی اوەندن کە او دائە بجیلینەوە وەمکینە کەمان بی سەروروح وک میتیکی غیرە متحرک بجیلینەوە .   مسلمە

ف . علیە

لە رواندزەوە :

سلیمانیە بو جریدة ژیانی غرا .

تلغرافمان ورگرت بە ناوی ایمەوە ایمرو بە درو جریدة عراق نوسیویە کە طالبی تجنید اجبار ین تلغرافیا تکذیبمان کرد لطفا ایوەش لە ژیاندا بە درویان بخەنەوە .   سلام خدا داد

لەمر تلغرافیك کە لە رواندزەوە بو ژیان هاتوە و لە غزتەی اجارەدا درج کراوە چونکە ازانم کوردەکان هیچ وقتیک ارزوی تجنید اجباریان نکردوە و ناپکن و چونکە ئاگاداری افکار عمومیەی کوردەکانم ویستم بە ناوی عموم کوردەوە تکذیبی ام مسئلەیە بکەم .

غزتەی العراق کە بحث لە تجنید اجباریەوە الی عموم کوردەکانیش وکو اهالی سائرەی عراق داوای تجنید اجباری اکن ، قطعیا اصل و اساسیکی نیە و ایمە زور استغراب اکین کە غزتەیك بی اوەی لە احوال و وضعیت ام محیطە بزانی و بی اوەی فکری کوردەکان نی بکات لە خویەوە شتیکی وا انوسی .

اگر العراق اقتباس لە مندوب هولیر (جیاورك)ەوە بکات کە لە مجلسا ام مسئلەیەی کوتوە دیسانەوە حق نیە چونکە امرو لە مجلس مبعوثاندا پازدە مبعوث کورد هەیە تنهای شخصیك لم پازدە کسە کە اویش دست بجی لە طرف مندوب محترم اسماعیل بك رواندزی یەوە کە لەهەمو کەس زیاتر ئاگای لە احوال و افکاری کوردەکان هەیە و شخصیکی ذی نفوذ و محترم کوردەکانە رد بکریتەوە ئیجا چون ابی بەدلیل و بە اساس کە غزتەیك اقتباسی لیوە بکات . غیری ایمیش امرو کوردستان جنوبی کە لە کل عراقا یەکە وە ازین تقریبا ملیونی کە ئیجا بە نسبت ملیونیكەوە قسەی وکیلیك کە لە دائرەی انتخابیە کەیەوە لە طرف موکلەکانیەوە بە تلغراف تکذیب بکری چون قیمتی ابی .

وکو پار لە غزتەی ژمارە (٩٠)ی ژیاندا مفصلا لەم خصوصەوە افکار عمومی ملتە کە نشر کراوە و تاییدی قسەی محترم اسماعیل بکی کردوە . استاش ام مسئلەیە تکذیب ئەکەین و بە کمال اطمینان ئەلیین فردیکی کورد طلب تجنید اجباری نکردوە و نایکات و بە عمومی لە عایهی ام مسئلەین .

انجا رجا اکین کرەنیکی کە نە اوەی افکار عمومیە ام ملتە نی بکات غزتة العراق نابی بە ناوی ام ملتەوە شتیك بنوسی کە عموی خالی بی لە حق و حقیقت .

وچکە لەمیش تجنید اجباری بو ملتیك باشە کە قدری وطنەکەی بزانی ولە همو شتیك وحتی لە روح و حیاتی خوشتر بەوی . و امیش بە تکاملیکی توارەوە ابی . وبە تحصیل و خویندنەوە دست اکەوی وملت صیفیش هیشتا لم تکاملە محرومە و نەگیشتوە بم پلەیە بو اوەی ترقی و تعالی بکات ولە استقبالا بتوانی تطبیق تجنید اجباری بکات . ابی لە پیشەوە هول بدات کە تطبیق تدریس اجباری بکات و غزتەکان ابی دائما بو ام مسئلەیە هول بدەن حق و مفیدترە .

شارەزای افکار عمومیة کوردان

[پیروت]

مسابقەی اسپ لە بغداد

دخوایە یك اسپ بو هر نوعە مسابقە یك پنج روپیەیە .

صاحب اولاغ روژی معرض الواق بلاش بچیتە سیری .

دائرهٔ شمندوفر عراق او روژە بو حیوانات مسابقە ٥٠ ، ١٠٠ تنزیلات لە اجرت نرخدا اکات .

لە بغداددا ترتیباتیکی وها کراوە کە او حیوانانەی داخل مسابقە ابن لە طاولەیکدا بە خورایی بەخیو بکرین . ومفتش عام پولیس امری داوە بە هەمو قشلە پولیسەکانی سەر ریگا کە بوداکردنی او ولاخ مسابقانە تسهیلات تامە بنوینن .

اعلان

شرائط قبول طلبە بو دار المعلمین بغداد لم دائرەیە ومکاتب سلیمانیدا موجودە هرکس طالبە بو مطالعە مراجعت بەم دو جیگایە بکات .

متصرف لیمانی

اعلان

حسین ناظم افندی لە بارهٔ صغیر محمد صالح کوری حمە خوشە بە وعدهٔ شش مانك دوصد روپیەی بە ادانە ورگرتوە مقابل بەو مبلغە لاکیرمیك کە عبارتە لە بیست وپنج مثقال ونیو التون رسمی بە تأمینات ارائەی کردوە مدهٔ معینەی حلول کردوە رسم ام مدەتە کە عبارتە لە نەود وحەوت روپیە وهشت آنە لەگل رأس المالدا جمعا اکاتە دو صد ونەود وحەوت روپیە وهشت انە . لەبەر اوە کە حسین ناظم افندی محل اقامتی مجهولە لە نشری ام اعلانەوە هتا مانگیك مرجعی الیە مراجعت وقرضەکەی تأدیە نەکات او لاکیرمە بالمزایدە افروشری .

قاضی سلیمانی

مؤسسەیکی گورەی بریطانیا

شرکت محدودەی نوت خانقین

وکیلەکانی کوردستانی : خواجە عزرا ، صیون یعقوب و شرکای .

لە سلیمانیدا لە جادهٔ دباخانە لە مالی حاجی عارف دباغ چیدا کە موقع وانبار اصلیەتی قیاتی وکو لای خوارەوەیە .

تنەکەی نوت سپی بە ٣ روپیە

نوت سپی علامت ابو نخلە تنەکەی بە ٤ روپیە و ١٤ انە .

بانزین تنەکەی بە ٥ روپیە و ٦ انە .

نوت رش تنەکەی بە ٢ روپیە و ٢ انە .

او نوت و بنزینەی کە لە مملکت دا لە جادەی سرا لە مالی شاکر بجرم و لە کاراجی سید نوری نقیب اکرین لە قیمت لای سرەوە بە دو انە زیاد افروشری .

بی تنەکە قاپ نوت سپی بە دو انە دەفروشری

لە سلیمانی : وکیل قومپانیەی شرکت نوت خانقین

فهمی

رجایەکی مخصوص

بە صورتیکی مخصوص رجا لە مشتریکانمان اکین و بالخصوص لەوانەی کە خویان بە ملتپرور و محب مطبوعات ازانن ، بو خاطری بتوانین و قابل بی روژنامەکەمان ترقی پی بدەین و هیچ نەبی هفتەی دو کرەت دەربچین بدل ابونەی روژنامەکەمان بەواسطەی بلدیەوە بو بنیرن و بالخصوص اوانەی کە هیشتا حق جوار سالی سە ـــ ٣ و دو سالیان لایە و دبسانەوە استرحام اکین میدان اوە نەدەن کە مراجعت بە معاملەی قانونیە بکین .

ژیان .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

سال ـ ۳ ژماره ـ ۱۲۵

لاپەرە ـ ۱

بو هەمو شتیك

مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە

اكری

؟

ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە

عنوان ـ سلیمانی ژیان

یكی بە انەیك

كریار

بە شش مانك صە

بە سالیك شش روپیە دەدا

بو دەرەوە بدل ابونە

حوت روپیە و نیوە

شش مانك كمتر ابونە قبول ناكری

اعلانات

دیریك ۹ انە دەسپیژیت

یكی بە آنەیكە

هەو شتیك اتوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیكی كوردیە

تاریخ انتشار ۲۱ كانون ثانی ۹۲۶ [پنجشمە] ۷ ربیع الاخر ۱۳٤٦ ۲۰ ایلول ۱۹۲۸

پاشمـاوەی بیانات مندوب محترم معالی امین زكی بگ كە لە جلسەی ۳۰ ـ ۸ ـ ۲۸ دا داویەتی :

۲ ـ موازنەلە معارفا ـ اعتقادم هەیە او رفقانەی كە لە دورە پیشودا حاضر بون ، او خطابەی كە لە اجتماع اول غیر اعتیادیدا كردبوم دیتەوە بیریان ، لە سر او شكاتە متمددانەی كە اكرا لە خصوص بی موازنەتی و بی نسبتی بین معارف لواكانەوە .

حقیقتا معلوم بوە كە او شكایتانە هەمو مستندە لە سر تدقیق وثائق معتبرە بە نوعیك كە جلب نظری حكومت بكات و ابوایە سعی بكرایە كە بە قدر حال بو دانانی پروغرامیكی مناسب كە تدریجا تطبیق بكرایە بو خاطری او مخاطرە و او عجزەی كە لە بر موازنەیكی مختل موجودە لای بەردایە ، بلام متأثرم لە وەی كە ای بینم ام مسئلە عمومیە اهمال كرا و هیشتا لە سر پروغرامە كرنەكە دوام اكری ، لە برامە مجبور بوم كە دیسانەوە رجاكەم تكرار بكەمەوە وادعاكەم تأیید بكەمەوە بە بعضی مثال كە مستندە سر تدقیقات و سر وثائق وزارت بە نفسی خری .

اولا ـ اگر تماشای واردات لواكان بكین و مقایسەی بكین لە كل مصارفیكا كە بو معارفیان تخصیص كراوە لە سال ۹۲٦ ـ ۲۷ دا ایبینین او مبلغەی كە بە غیری مكتبە عمومیەكان بو لوای بغداد صرف كراوە عبارتە لە صدی (۳۸) بە نظر وارداتە كیەوە ولە موصلدا لە صد هشتا [۱۹] لە كربلادا هشتا [۵ ـ ۱۲] لە ایلم دا هشتا (۱۰) لە كركوكدا (۹) لە دیالی و بصرەدا (۸) لە منتفكدا (۷) لە كوتدا (٤ ـ ۵) لە حلە و عمارە دا (۳ ـ ۵) لە اربلدا (۲ ـ ۳) لە دیوانیەدا (۵ ـ ۲) لە سلیمانیدا هتاكو (۱) .

ایستا مراجعت بە وجدان پاك و منزهتان اكم عجبا دروستە بو معارف لوای بغداد لە صد (۳۸) بە نظر وارداتە كیەوە صرف بكری كچی لە لوای سلیمانیدا لە صدی [۱] زیاتر صرف نكری ویا وكو ایبینین لە لوای دیوانیە و هولیردا صدی دوونیو ویا سینیو صرف بكری .

وام ارقامانە بە صراحت دلالت اكات كە معارف لە بعضی الویەدا بی اهمیت نواندوە بە نسبت بعضی

لوای ژه‌وه . وئان ئه‌بایم که وزارت تفتیس خوی ام مقدوریتەی به‌حائز زانی بی و وای به مناسب زانی بی که اهتمام له معارف قسمیك لوادا بکات وله بعضیکی تره‌یانا اهمال بکات .

دوم — اگر مقایسەی واردات لواکان بکین به نسبت مصارفیك که بومعارفیان صرف کراوه بەنسبت نفوسیانەوه له سال ١٩٢٦ دا بەم نتیجه‌یه اگین .

	بوخزینه	بومعارف	صرفیات به‌پێی وارداتیانه‌وه
	انه روپیه	انه روپیه	انه روپیه
بغداد	١١ ٧	٣	٣٨
دیالی	١٥ ١٣	٢ ٩	٨
حله	٦ ٩	٥	٣٠٦
کوت	١٣ ٨	٧	٤٠٥
دلیم	١٠ ٢	٤	١٠
دیوانیه	٦	٢٠٥	٢،٥
کربلا	١ ٦	١٤٠٥	١٢،٥
منتفك	١٠ ٢	٤	٦٠٧
بصره	٩ ١٧	٥ ٩	٧٠٨
عماره	٥ ١٠	٥،٥	٤ ٣
موصل	٥ ٩	١٢ ١	١٩
هولیر	٤ ٨	٤	٣٠٢
کرکوك	٨ ٩	١٠	٩
سلیمانی	١٥ ٨	٤٠٤	١

به نظر ام ارقامانەوه به تواوی معلوم ابی که او اهتمامەی له معارف لوای بغدادا کراوه (٣٤) کرەت له‌لوای سلیمانی زیاتره و (١٩) کرەت له لوای دیوانیه و (١٢) کرەت له لوای دلیم و اربیل و منتفك‌یش و ام فرقیش جدا کوره‌یه .

سیم — اگر تماشای معاونت وزارت اوقافیش بکین که‌له معارفا کردویەتی ، چاومان پێی اکەوی که ام فرقه به درجه‌یکی مهمتریش فرق اکات . حقیقتا وزارة اوقاف له‌هین سال‌دا بو معارف بغداد ٩٨٧٨٠ روپیه و بو کوت ٤٠٠٠ و بو کربلا (١٠٠٠٠) و بو بصره ٦٦٣٩٠ و بو موصل ١٢٠٠٠ روپیەی صرف کردوه .

ماویه‌تی

هوالی دره‌وه :

مصطفی کمال پاشا اناطولی اگریت
وخلقی دعوت اکات بو تعلیم
حروف تازه

لندن — تایمس تلغرافیکی نشر کردوه که له مخابر استانبولیەوه ورگرتوه . الی مصطفی کمال پاشا ایستا اچیت بو (کلی‌بولی) وبەم زوانه اگریتەوه انقره وله دوایی‌دا هەمو انحای اناطولی اگری وزور اهتمام اکات له خصوص اوەوه خلق دعوت بکات بو تعلیم حروف تازه .

نوت موصل

بیروت . عمر الداعوق مبعوث لبنان له مجلس مبعوثانا طلبی له حکومته‌کەی کردوه . که طلب له مفوض فرانسه بکن سعی بکات بو اوەی بیروت بکن به اسکلەی او لولەی موصل که به بوری رای اکیشن .

نوت موصل بو حیفا

لندن — الین رأی عمومی له‌مصر اوەیه که او خطەی بونوت موصل رای اکیشن به دی اردن و ویساندا بهینری بو حیفا .

مندوب سامی سوریا

لندن — مندوب سامی سوریا حرکتی کردوه بوپارس بو اوەی تقریری خوی له حق سوریا تودیع حکومتی بکات .

بازار اوتوموبیل له انکلتره

او اوتوموبیلانەی کەله جادەکان بریطانیادا ایش اکن امسال [۱۲۰۰۰۰۰] یان زیاد کردووه وعمومی گیشتووه ته (۱۰۲۸۷۰۰۰) اوتوموبیل لەگل امیشا بایی فروشتنی تنزیلیکی فاحش کردووه وعموم فابریقەکان بە صورەتیکی عجله خریکی درست کردنی اوتوموبیلان •

له تورکیادا مکتبیك بو کورەکان

حکومت تورکیا (طوله باغچه) ی کردووه به مکتبیکی کوره بو اوەی کورەکان بچن لەویدا فیری حروف تازه بن •

طلعت قیا بك ممثل تورکیا له عراق

له پیشاوا شایعه ادرا که طلعت قیابکی جنرال سفیری تورکیا له عراق که چوتەوه تورکیا له سبب اوەوه که معاشەکەی کەم بوه بویه استعفای کردووه • و شایعەی امرویش الین او سوء تفاهمەی که له بین او و حکومت تورکیا بووه حل بوه • و الین له دوای دو مانك اگریتەوه بغداد • بو سر عین وظیفەکەی •

ژن له انتخاباتا

لندن — ۱ — ۹ — ۲۸ — امرو دست کراوه به تطبیق او مسئلەیه که ژن حق انتخاباتی ببی وکو پیاو به شرطه عمری گیشتبی به ۲۱ سال •

فقط لازمه او ژنانەی که حق انتخابیان کسب کردووه به معاملەی تسجیلەیان سه — م مانك له منطقەی انتخابەکەیانا بمیننەوه له دوای اکمال معاملەی تسجیلە له دوای سه — ۳ مانگی تریعنی له ۱ کانون اول ۹۲۸ دا ۵٬۲۵۰,۰۰۰ هزار ژن موجود ابن.. که حق انتخاباتی ببی •

نقلیات به طیاره

لندن — مدیر عام اعلانی کردووه که نقلیات اشیا به طیاره زیاد بوه • امسال له اعتبار حزیرانەوه بو سه — م مانك (۱٤) هزار رطل انکلیزی بو المانیا و (٦) هزار رطل بو پارس به طیاره اشیا سوق کراوه له حالیکا که پار بو المانیا (۹) هزار و بو پاریس (٥) هزار رطل سوق کرابو •

نقلیات کاغذیش به طیاره بو ام جیگایانه صدی هشتا زیادی کردووه •

له بین قاهره و بصرەدا امسال (٤٦٠٠) رطل کاغذ به طیاره سوق کراوه که پار (۳۰۰۰) بو امیشه صدی پنجا زیادی کردووه •

—)§(—

افرەت له افغانا

لندن — غزتەی دیلی میلی تلغرافیکی نشر کردووه که له مخابری (کابول) یەوه وری گرتوه الی لەژیر امر و حرکتی ثریا خانم قرالیچەی افغانا حرکاتیکی زل هەیا له خصوص اوەوه که ژنەکان تجدد بکن و مکتبیکی کچان له کابل کراوەتەوه و قراریان داوه ژنه چاکەکان به عملەکان له وظائف حکومتیا استخدام بکن و بچەکان تربیه بکن بو اوەی تحمل همو اذیتیك بکن و تقرری کردووه که بعتەیك له کچان افغانیش بو تعلم بنیرنه خارج لم بینەدا انیررین •

فانی و روشنفو

محترم توفیق فائق افندی محاسب پیشوی لوای سلیمانی که موقتا بودائرهٔ وزارت مالیه تحویل کرابو بو تفتیش و تماشا کردنی بعضی معاملات مالیه تشریفی هیناوەته سلیمانی •

وكو خبرمان زانیوه موی الیه بوره به محاسب لوای هولیر . تبریك وتمنای موفقیتی اكین .

—(§(—

له‌اشراف و خاندان سلیمانی محترم حاجی علی آغا كه‌تقریبا سه مانك له‌مو پیش تشریفی هینابوه سلیمانی روزی ـ ١٦ ام مانكه عودتی فرمووه بو بغداد ولو مدته‌ی كه لیره‌دا تشریفی مابوه برامبر به‌مات صاحب حیثی و مالی همیتی خوی پیشان‌دا امید اكین هرو سالیك به صحت وموفقیت تشریف بینی بوه ناومان .

معلم ثانوی كركوك محترم رفیق حلمی افندی به مناسبتی تحویل‌بوه بو مكتب ایره دوانی تشریفی هینا‌وه‌ته سلیمانی . تمنی موفقیتی اكین .

له‌تیكیشتوان وطن محترم احمد نوری افندی مدیر پوسته وتلغراف كركوك بو تبدیل هوا تشریفی هینایه سلیمانی و له دوای سه روژ عودتی فرمووه .

له تیكیشتوان سلیمانی جناب عزت افندی نجیب افندی مدیر مركز قضای كویر ماذونا تشریفی هینا‌وه‌ته سلیمانی . عرض بخیرهاتنی اكین .

له خاندان وتی‌كیشتوان كركوك محترم سعدو الله افندی به نیت سیاحت ورابواردن له كركوكه‌وه تشریفی هینایه سلیمانی

له بكزادهٔ جاف محترم رضا بك فتاح بك له‌كلاره‌وه تشریفی هینایه سلیمانی وله دوای ٣ روژ حركت فرمو بوهلبجه .

له تیكیشتوان وطن مامور كمرك پنجوین جناب عبد الرحمن افندی بوتبدیلهوا تشریفی هیناوه‌ته‌سلیمانی.

اعلان

له‌بر اوه‌ی درده كا له لوای سلیمانی‌دا بلاو بوته‌وه به صورت عمومیه همو لوای مذكور له اعتباری ٩ ایلول ١٩٢٨ وه به‌منطقه‌ی مصابه عد اكری و اخراج عموم مواشی و منتوجات حیوانیه له لوای مذكوره‌وه به صورت قطعیه ممنوعه حتا صدوری امری اخیر .

مدیر عام دائرهٔ امور بیطرهٔ ملكیه

اعلان

به پی مادهٔ ٢٣ له نظام اموال ایتام له‌وقوعی‌وفاتی شخصیك له صغار و یا ورثه‌ی غائب به‌بی و یا هیچ وارثی شرعی و قانونی نه‌مابی ائمه و مختاران دیهات و محلات مجبورن له‌ظرف بیست و چوار ساعات دا معلومات به محكمه‌ی شرعیه بده‌ن تا معاملات لازمه له حق تركهٔ او متوفایه اجرابكری . بناء علیه هر امام و مختار یك موافق مادهٔ مذكوره خبر به محكمه‌ی شرعیه نداث به پی ماده (٢٤) له نظامی مذكوره بو تجزیه سوقی‌محكمه اكری .

قاضی سلیمانی

اعلان

وكو خبرزاراوه به‌پی معلومات محكمه‌ی شرعیه له طرف ائمه و ملایان و مختارانه‌وه معاملات نكاح و طلاق اجرا اكری امه‌یش مخالف شرع شریف و قانونه له ابتدار نشر ام اعلانه وه به پی معلومات محكمه هر امام و ملا و مختار یك معاملات نكاح اجرا بكات به پی ماده‌ی (١٢٦) له قانون عقوبات بغدادی تجزیه اكری .

قاضی سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوه اکری
§
ادارەخانه لەبنای بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانك صه
بەصالیك شش روپیه دەدا
بو دورەوه بدل ابونه
حوت روپیه و نیوه
شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری
اعلانات
دیریك ۶ انه دەسینریت
یکی بەآنەیکە

هو شتیك آومی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶ [پنجشمه] ۱۴ ربیع الاخر ۱۳۴۶ ۲۷ ایلول ۱۹۲۸

باشماری بیانانەکەی محترم امین زکی بگ کە
خصوص معارفەو لە مجلسدا ویخانی

او جهده زوری کە وزارة معارف و اوقاف لە جهتیکەوه بە واسطەی مکتبەکانیەوه ولە جهتیکی ترەوه بە واسطهٔ او معاونەتەی کە بومکتبه اهلیەکان وصیلەتیان کردویانە نسبتە پیشوکە وکو لای خوارەوه اکوردی وتبدیلی اکات •

مقدار طلبه بە نسبت هزار شخصیانەوه

لە لوای بغداد — ۴۹ لە دیالی — ۷،۱۵ لە حله — ۵ لە کوت — ۵،۵ لە دایم — ۶،۳ لە دیوانیه — ۲ کربلا — ۵،۱۷ منتفك — ۴ بصره — ۵،۳۸ عماره — ۶،۵ موصل — ۳۰ هولیر — ۸،۳ کرکوك — ۲،۱۰ سلیمانی — ۲

بە نظر ام ارقامانەوه لە لوای دیوانیه وسلیمانیدا بو کلی هزار شخصیك دو طلبه وتقریباً لە هولیر و منتفكدا لە طلبەیك زیاتر نابینین لە حالیکا کە لە لوای بغدادا بو کل هزار شخصی ۴۹ ولە موصل وبصرەدا ۳۰ طلبه موجوده •

چووارم — وا بینین موجود مکتب کچان لە بغداد (۹) ولە موصل (۱۲) یە لە حالیکا کە لە لوای حله کوت دایم ، دیوانیه ، کربلا ، منتفكدا اثر یکی مکتب کچان نیه •

پنجم — واینبن دیسانەوه موازنەی نسبیه لە کل مقداری مکتبه کانیشا نیه لە سال پیلرالەلوای سلیمانیدا بو کل (۴۸۰۰۰) کس مکتبیك ولەلوای دیوانیەدا بو کل (۲۵۱۰۰) مکتبیك ولە حلەدا بو (۲۹۰۰۰) ولە عمارەدا بو (۲۵۰۰۰) ولە منتفك ودایم دا بو (۱۷۴۰۰) و لە هولیردا بو (۱۵۳۰۰) مکتبیك موجوده لە حالیکا کە لەلوای موصلدا بو کل «۴۲۵۰۰» کس و لە دیالیدا بو «۵۰۰۰» کس و لە بصره وکرکوکدا بو «۱۴۰۰۰» کس مکتبیك موجود بوه

شەشم — لە سال پارا وزارة معارف دوازده هزار وحوت صد روپیەی لە تعلیم امیەکان بغداد وبصره و موصل ونجفدا صرف کرد وام معاونەتی لە کل باقی اماکنەکان را نکرد کە بەنسبت ام مارانەوه زیاتر محتاج و لازم تر بو •

سه‌وتم — اگر به صورتیکی عمومی تفتیش مکتبه‌کان بکین له مکاتب لواکانا له لوازم مکتب وله آلات وادوات تعلیمه‌تانا وله اساسا نقصانیه‌تیکی زور ایبنین له حالیکا که چاومان بی اکوی مکتبه‌کان بغداد وشاره گوره‌کان به نسبت امانه‌وه له حالتیکی منتظم و باشان •

لهم مثالانه‌وه که هیناما‌نه‌وه به صراحت دلالت اکات ومعلوم ابی که له بین معارف لواکاندابی موازنه‌یکی تواو هیه وقسمیکیان به نسبت باقیه‌کی ترانه‌وه مغدورن •

له‌گل امیشا من له‌وانه نیم که نه‌زانم امکان نیه که موازنه‌یکی تواو موجود بی له بین معارف بغداد و شاره گوره‌کان وباقی لواکانی‌که‌دا •

فقط له عین وقتیشا ممکم نابی سکوت بکم له خصوص ام فرقه فاحشه‌وه که ایستا موجوده له بین معا رفیانا • چونکه اعتقادم وایه که ئه‌مه بومستقبل ئه‌بی به خطریکی مهم • و غدریکی صریحه بو اهالی بعضی لواکان :

به‌جدی معلومه که‌ام فرقه زوره له مستقبلا شکلیکی وا پیدا ئه‌کات که‌ببی به عدم تفاهم له بین افراد ملته که‌دا و معاذ الله به طبیعت له جهتیکه‌وه ابی به سبب عدم موفقیت و له جهتیکی تره‌وه له دوایی‌دا ابی به سبب تفوق قسمیکی که‌ی ملته که به‌سر قسمه زوره که‌ی تریا •

ماوی‌ه‌تی

بو جناب مدیر ژیان تقدیم :

ام چند کلمه‌یه که له ژیره‌وه نوسیومه وکو بیانیکی حقیقت اکات وزاده نکری خومه‌وله هوشتیك عاریه اضفا له ستونیکی غزته‌که‌تانا درج بفرمون •

چونکه چاکیتی معارف وقیمتی له‌هرو کسه‌وه معلومه نامه‌وی دور ودریژ لهم موضوعه بدوم هرو کس ایزانی که واسطه‌ی ترقی وتعالی ملتیك هر معارفه ومعارفه • ملتیك که معارفی نه‌بی وکو لشی بی‌اوایکی مردو وایه •

حقیقتا بو اوه‌ی ام وطنه‌ی ایمیش له تاریکی جهل رزکاری‌بی وبه‌نور معارف روناك بکریته‌وه حکومت چند سالیکه له خصوص معارفانه‌وه اهتمام اکات فقط چونکه لیره‌دا بنایکی مخصوص مکتب نه‌بو وبه اجرت مکتب له مالیکا دانیشت که به عمل نه اهات و او بناییه‌ی که مخصوص مکتب بو مجبورا له طرف دو ئر حکومته‌وه اشغال کرابو • وهرچند له خصوص ندره‌یی مناله‌کانه‌وه قصور نکراوه فقط بی جیکابه‌تی تحمی مانع بوبو صد شکر حکومت به‌زه‌یی بم نوزه نقصانیه‌. نه‌شهانا هات صرف بو ام غایه‌یه درس بو اوه‌ی که بیناکه تسلیم به معارف بکانه‌وه به مبلغیکی زور بنایه‌کی محتشمی بوخوی دوست فرمو وبناکه‌ی تسلیمی ایمه کرده‌وه • ایمه که منال وقوتابی ام وطنه‌ین و امیدی مستقبلی وطن وملته‌که‌مانین دائما ممنون ومسرور ومتشکری حکومت وبالخاصه سعادت متصرف اکرمین که امنده بو ترقی استقبالی ایمه تی اکوشن به ناوی هرو قوتابی ام وطنه‌وه تشکری لطف حکومت ومتصرف معارف پرورمان اکم •

قوتابی صنف ٥ مکتب سلیمانی

خسرو

—(§(—

تشکریکی اشکرا بودائره‌ی پولیس سلیمانی

اومسله یه که له منی روداتی کیشتم که عالم‌سم هر چه تامیاوی خاق سلیمانی هیه به‌قدر من بزیان نه‌خرش

بو ام همو حمه ته‌ی خلق سلیمانی‌یه بو به مدرای تسلی و شکرانه‌ی علی من ، له کل اوه‌یشدا او روژه له بیانی زووه دائره‌ی پولیس سلیمانی له کووه تا بچوك الحق جهد و کوششیکی فوق العاده‌یان کرد و حتی استراحتی خویان فدا کرد و تصادفی او روژه که جمعه و روژی تعطیل بو دیسانه‌وه دائره‌ی پولیس به‌کمال جدیت و عزمه‌وه دستیان کرد به تحقیقات و تحریات و تا شه‌وی شه‌مو ساعت سه ــ ٣ و چوار یش تالاو ماله دزراوه‌یان دوزیه‌وه بو من خارق العاده سعی و همتیان کرد و دقیقه‌یك اهمال احتیان نه‌بو به‌و نوعه به موفقیتیکی فوق العاده نتیجهٔ سعی و جهده‌که‌یان درخست ، له‌براوه له کاتی دله‌وه به اشکرا تشکری جناب مراد بك مدیر پولیس و جناب معاون بك و همو قومیسره‌کان و عموم دائره‌ی پولیس ئه‌کم و ئه‌مه به وجیبه‌یکی عموی ازانم .

محمد علی

معاون مهندس اشغال سلیمانی

عراقی ده‌ره‌وه :

له بین نجد و عراقا

وکو غزته‌کانی بغداد ئه‌نوسن له بین حدود نجد و عراق هیچ حادثه‌یك ووی نه‌داوه و قافله‌ی اوتومو بیل به سربستی امد و شد ئه‌کن .

فابریقه‌ی کاغذ له تورکیادا

شرکتیکی وطنی له تورکیادا تأسس کردوه که سرمایه‌کی عبارته له ده ملیون لیره بو ئه‌وه‌ی فابریقه‌یه‌کی کاغذ بکه‌ن‌ه‌وه .

حکومت مصر چند غزته‌یکی منع کردوه

حکومت مصر چند غزته‌یکی منع کردوه له انتشار له‌سر ئه‌وه‌ی که خبرات درویان نشر کردوه و چوار مجلهٔ اسبوعیشی منع کردوه له‌سر اوه‌ی که بعضی شتیان نوسیوه که اخلال اخلاق عموی اکات و مدیر امن عام مصر همو صاحب غزته‌کانی کوکردوته‌وه و نصیحتی کردون که له‌مودوا له‌م نوعه شتانه حذر بکن .

سلطان مسقط

سلطان مسقط مواصلتی لندن کردوه ولای حکومت میوانه و ام سفره‌ی هر له‌بر تداوی بوه .

اتفاق بحری

غزته‌کانی لندن به تأکید ئه‌نوسن که له سر معاهده‌ی امریقا حکومت انکلتره واز له اتفاقه بحریه‌کەی بین خوی و فرانسه دنی .

—)§(—

حوال داخل :

مجلس مبعوثان عراق

بغداد ـ اراده‌ی ملکی صادر بووه که مجلس مبعوثان ده روژی تر تمدید بکریته‌وه و اجتماع بکات .

ممثل عراق بو مصر

اراده‌ی ملکی صادر بووه له‌سر تعین رشید بك خواجه به ممثلی عراق بو قاهره .

فعالیت دائرهٔ پولیس

شه‌وی جمعه مصادف بیست ام مانگه له کره‌کی گویژه له جادهٔ صابونکران دز چوبووه مالی علی افندی معاون مهندس اشغال سلیمانی . هرچه سرمایه‌ی سی هه‌بو که له‌مدت سعیا بو ادارهٔ عائله‌که‌ی کوی کردبووه وکه مبلغیکی زوری اکرته‌وه دزی‌بویان فقط سد شکر به واسطهٔ تحریات و تعقیبات شدیده وجدیه‌ی دائره‌ی

پولیسەوە لەعین روژدا دزەکە بەمالەکەوە دوزرایەوە در دست وتسلیم بە پنجەی قانون کرا • حقیقتاسعی و اقداماتی کە دائرۂ پولیس لم خصوصەوە ابرازیان فرمو شایستەی شکرانە •

هاتن و روشتن

سعادت متصرف اکرمی وسعادت مفتش اداری وظیفۂمحترمەی بوتماشاکردنیایشوکاری قضاکە روژی پنجشەمەی ٢٠ مانك تشریفیان بردە هلبجە ولەدوای روژیك عودتیان فرموە •

محترم توفیق فائق افندی محاسب پیشوی سلیمانی کەبووە بە محاسب لوای هولیر روژی ٢٠ ام مانگە حرکتی فرمو بومحل وظیفەکەی •

محترم عزت نجیب افندی مدیر مرکز کویر کە بەمأذونیت هاتبووە سلیمانی لە دوای ختامی مأذونیەتەکەی روژی ٢٣ ام مانگە عودتی فرموە •

قائمقام هلبجە جناب حمید بك لە هلبجەوە تشریفی هینایە ایرە و روژی تەداوی تشریفیان بردە کرکوك •

لە ژمای جاف محترم احمد مختار بك کە بو ایش و کاری خصوصی خوی و مأمور اوراق سلیمانی محترم احمد افندی عزیز اغا کەمأذونا بیزلك لەمو پیش تشریفیان بردبوە بغداد روژی ٢٥ ام مانگە عودتیان فرموە

مەتەل

مەتەلە کم حەوت حرفە ، ناوی پیاویکی کورەی کوردە •

صە — ٣ حرفی اولی علامتیکی فارقەی، ئەرە و چوار حرفی اولی رەنگیکە وحرفی ٤ — ٥ — ٦ — ٧ بە سر یکەوە تشکلاتیکی ارضیة و حرفی ٤ — ٥ عددیکە و حرف اول و سیم معدنیکە ، امانە هەموی بە کوردی یە اوی هەلی بینی و لەظرف دەروژلە پاش نشری لە غزتەدا بە واسطەی زبانەوە جوابی بنیریتەوە کتیبی «شکوفەزار» و یا « حدیقة الادبا » کاموانی بوی تقدیم ئەکریت •

کریم سعید

مؤسسە یکی کورەی بریطانیا

شرکت محدودەی نوت خانقین

وکیلەکانی کوردستانی : خواجە عزرا ، صیون یعقوب و شرکای •

لە سلیمانیدا لە جادۂ دباخانە لەمالی حاجی عارف دباغ چیدالە موقع و انبار اصلیەتیانیوەکو خوارەوە یە تەنەکەی نوت سپی بە صە — ٣ روپیە

نوت سپی علامت ابو نخلەتەنەکەی بە ٤ روپیە و ٩٤ انە •

بانزین تنەکەی بە ٥ روپیە و ٦ انە .

نوت رش تنەکەی بە ٢ روپیە و ٢ انە .

او نوت و بنزینەی کە لە مملکتدا لە جانەی سرا لە مالی شاکر مجرم و لە کاراجی سید نوری نقیب اکری • لەقیمت لای سرەوە بە دو انە زیاد افروشری •

بیتنەکە قاپ نوت سپی بە دو انە دەفروشری •

لە سلیمانی وکیل قومپانیەی شرکت نوت خانقین

فیضی

اعلان

او کوردانەی قدری اسانەکیان لاەو ایانەوی بە تواوی فیری قواعدی کوردی بن . لازمە قواعد یکی کوردی ملا سعید افندی یان لابی و بو فری ام کتیبە مراجعت بە ملا علی صحاف بکن •

مطبعۂ بلدیۂ سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوه

اکری

§

ادارەخانه لەبنای بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریاد

بەشش مانك سه

بەسالیك شش روپیه دەدا

بو دەرەوه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمترابونه قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه دەصیتریت

یکی بە آنەیکە

هەمو شتیك اوسی هفتەی جاریك دردەچی غزتەیکی کوردیه

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦ [پنجشنبه] ۲۱ ربیع الاخر ۱۳٤٦ ٤ ت ، اول ۱۹۲۸

پاشماوەی بیاناتەکەی معالی امین زکی بگ

۳ — نظام مکتبەکان — لە حضراتتانەوه مخفی نیه کە مکتبەکان لەوانەیه کە بەخصوصی نظر دقت جلب بکات وکو ایبینن ودر اکەوی آیکی لە آنیکی تری ناچی ولە هەمو انیکا وضعیتیکی مؤسف ومؤلم وه اکری ولەهەرچونه شکلیکا اینه سەبەبی قوربانی او کنجانەی کە بو مستقبلمان امیدمان پی‌ویستبون . او دو حادثه مهمەیەی کە لە بر دەلاناپه رهیشتا لیمان غائب نەبووه وکە لە منالەکان روی دا بوبە سەبەبی مجروحی قسمیکیان بەموقت وقسمیکیان بەمؤبد لە مکتب . و لە جهتیکی تریشەوه ام دو حادثەیه اثریکی زور خراپیان بو وطنەکە بجی هیشت . و امیش هیچ شك نیه کە ام تشوشاته بەصراحت معلوم ودلالت اکات لە بی انتظامی وبی انضباطی مکتبەکان . و اکر لەمعالجەی اساسیەیدا اهمال بکری ابی بە سبب عدم موفقیت و ابیتە سەبەبی خسارە رکیکدریکی زور لە دلی هەمو ملتەکەدا .

لەبەر امە بە ضرروری ازانم کە لازمە معالجەی ام نخوشیه بە تعجله بکری . ولازمە ام ایشەیه لە هەمو اصلاحاتیك کە کردنیان پی‌ویستە پیش بخری .

لەوزمانەی کەمن لەمعارفا بوم دەست کرابو بەدانانی نظامیکی مخصوص کە تامین نظام مکتبەکان بکات وەی مکتبە ثانویەکان تەوار بوبو و لەطرف لجنەوه دەست کرابو بەوی تریش بلام نازانم لەدوای‌داچی بەسر هات .

اعتقادم وایەکە واجبە لەسر وزارة تفهیم مکتبەکان وهیئت تدریسیەیان بکات کە او منالانەی ابویتیان تودیعیان کردون دەماغیان بەاخلاقیکی فاضل وبەعلومیکی نافع پر بکن و جائز نیه شتیك بخنه دماغیانەوەکە ببی بە سبب اوی اوەندەلە معصومانه سوق بکات بو سرشتی خراپ و اوجهد وپارەیەی لەتی‌یانا صرف کراوه بە بادا بروا .

٤ — کتیبانی مکتب — کتیبانی مکتب دو قسمن اجنبی ، وطنی .

أ — کتیبی اجنبی — اوانەیه کە یك لە دوای یك لە مصر ، سوریەوه هاتون بلام او کتیبانەیش

بو قایه‌یك ومقصدیکی خصوصی او مملکتانه دانراون لەبر اوه ممکن نابی موافق احتیاجی ایمه بین وداخی احتیاج ایمه ناکات که فرقیکی کوره‌ی هیه لەکل او مملکتانه •

ب — کتبی وطنی — او کتیبانه‌ن که بعضیك له معلمه عراقیه‌کان احضاریان کردوه . وقسمیکی زله طرف وزارت معارفه‌وه به مسطای تدقیق کراون و بون به کتبی مکتب . و اکر امانیش قسمیکی بچوکیان لی استثنا بکین معلوم ابی که قسمه‌کەی تری موافق مصلحتی ایمه نیه چونکه کم وزور نقصانیتیان تیادایه . وله طرف لجنه‌ی خصوصیشه‌وه له اصول تحریریانا نقصانیه‌تیان معلوم بووه •

بو تلافی ام نقصانیه‌ته مهمه لازمه نوسینی ام کتیبانه حواله او متخصصانه بکری که اقتداریکی کافیان بو ام وظیفه‌یه هیه ومقابل به ازیته‌کیان وبه شرفیان پیویسته مکافاتیکی لائقیشیان بدرێ • و یاخود چاکتر ارەیه که درکایکی مسابقه لەبین متخصصه‌کانا بکریته‌وه وبو کلی کتیبك بەو شرطه بدری بەو ذاته‌ی که ناجح ابی مکافاتیك تخصیص بکری و امیش به جدی تأثیری ابی •

وغیری امیش لازمه اصلاحی لجنه‌ی تدقیقیه‌ی مؤلفات بکری وله‌و متخصصانه تشکیل بکری که اتوانن بێ ضیاع وخت وبێ اوه‌ی او کتیبه‌ی بودیان اکری تأخیر بخن •

وبم مناسبه‌ته‌وه نظر دقت مجلس جلب اکم بو لزوم ایجاد کردنی کتیبانی تدریسیه‌ی کوردی بو او مکتبه کوردانه‌ی که مقداریان اکاته بچل •

حضار کرام — او موضوعانه‌ی که له مکاتب ابتدائیدا وله دو صنف اولی و له ثانه‌وی‌دا تدریس اکرین محتاجه به کتیب وموضوعه‌کان (٥٨)ن هیشتا بو کتیبیان تدبیریك نکراوه وغیری موضوعی دین والفبا وقرائت ومحادثه نه‌بی باقیه‌کان زیان بی کتیب به صوریك که ضبط تقریره‌کا اکن تدریسی اکن و مناله‌کان قابل نیه موفق بەبن اکرم نوعه تدریس بکری وهر صمیکم صورته بکری بوتمام صنف اولیه‌کان به عبث دوامی چونکه لەبر منالی عاجزن وناتوانن تقریره‌که ضبط بکن •

له کل امیشا متشکرم بو او همته‌ی که لەم چند ماهی اخیردا صرف کراوه لەخصوص ایجاد کتیبی کورد یه‌وه وامیدیش اکەم لەمودوا سعی بکری بو تنظیم ادارەیان بەواسطۀ تشکیل اواداره تازەیه‌وه که وزارت معارف بو صال تازه اراده‌ی کردوه اجرای بکات •

ماریه‌تی

هوالی دره‌وه :

ثروت پاشا

ثروت پاشا که پیاویکی سیاسی مصره له پارس دا به دیجاه وفات کردوه • وحکومت انکلیز به تلغراف بیان تعزیه‌ی له حکومت مصر کردووه •

٩٠٠٠ اوتوموبیل له تورکیا

غزته‌ی تایمس انوسی که له تورکیادا ٩٠٠٠ اوتوموبیل هیه وله‌مانه‌دا هر (١٥٠) وتوموبیلی فابریقه‌کان انکلیزی تیادایه اوانی تری عائدی امریقا فرانسه وایتالیان •

وزیر مفوض ایران

بغداد — غفار خان وزیر مفوض ایران مواصلت

بغدادی کرد لەری مصرەوە وزیارت جلالت ملك فیصلی کرد وچند دفعە لە خصوص او مشکلاتەی لە بین عراق و ایرانا واقعە لەکل وزیر خارجیەی عراق ا ...ذاکرەی کرد ولەم خصوصەوە تقریری خوی ئامادە وزارت خارجیەی ایران ولە ٢٥ — ٩ — ٢٨ دا کرایەوە بو طهران .

تیمورطاش وزیر ایران

برلین — تیمورطاش وزیر بلاط ایرانی کە لە برلینا اقامەتی کردوە مربکی عقدی اتفاقیکی صداقت ابی لە بین المان و ایراندا

سیاحەتیکی هوائی

کونت ...(دی میبور)لە لوندرەوە بەطیارە اچیت بو سیاحەت ... الین ام سفرەی بەری فرانسەدا و اسپانیادا ابی ولەویوە اچیت بو شمالی افریقا وقاهرە ولە ویشەوە دیت بو بغداد وکراچی وچین وام سیاحتە بەنو مانك اکات .

نائب وزیر طیران انکلترە

نائب وزیر طیران انکلترە لە — ٢٩ — ٩ — ٢٨ دا بە طیارە لە انکلترەوە اچیت بو تفتیش عموم هوای هوائی ... شرق ادنی ، عراق . هند و بە ری مر سیلیا نابولی اثینە وقاهرەدا دیت بو خرطوم وعمان بصرە وبغداد وکراچی و نوروز لە ... تانا امینی بەرە لە — ٢٤ — ١٠ دا اکریتەوە ولە — ٨ ... ی مزکورا مواصلات لوندرە اکاتەوە .

جلالت ابن السعود

کویت — جلالت ابن السعود امری داوە بە هموو ئوسای حدود بین نجد وعراق کە قطعیا هیچ تجاوزا تیك ومعاملەیکی وانکن کە بەبی بەسبب عاجزی طرفین

وزارت معارف بغداد

بغداد — امسال وزارت معارف عراق لە سوریە وفلسطینەوە حوت معلم ودە معلمەی جلب کردوتە عراق و امانە هەروەها لە کلیە عالیەکان نشتنیان کردوە وتعیین کراون کە لە مکاتب ثانویەکانا درس بلینەوە .

میزانیەی سال — ٩٢٨

بغداد — مجلس مبعوثان میزانیەی سال ٩٢٨ ی تصدیق کرد کە واردانەکەی عبارت بو لە ٧٠٦٨١٠٧٠ ومصارفاتەکەیشی عبارتە لە ٦٩٠٧٨٠٠٦٤٤ روپیە ولەمەدا واردات ومصارفات شمندوفری عراق و ادارۀ اسکلەکانی تیادایە .

وزارت معارف عراق

بغداد — وزارت معارف عراق قراری داوە کە لەمودوا مکتبە ثانویەکان پنج صنفی بن و ٣ صنفی اولی پی الین (صنفان متوسط) ودوانەکە آخری پی الین (صنفان اختصاصی) .

حکم اعدام

ارادۀ ملکی صادر بووە بو تنفیذی حکم اعدام می زاری یکی احمد لە هەولیر وحمد کوری سعید قدوری وغنی کوری محمد وغضیب کوری شهاب لە یعقوبە .

—)§(—

ونیزەلوس

اثینە — ونیزەلوس اچیت بو روما بو اوی امضای معاهدەیکی صداقت بکات لە بین یونان ایطالیا دا .

هوال داخلی :

مجلس مبعوثان عراق کە بێنیکە لەبر کثرت ایش غیر اعتیادی اجتماعیان اکرد لە دوای ختامی ایشەکەیان بو اوەی مبعوثەکان استراحت بکەن تعطیل کرا . ولە ١ تشرین ثانی ٩٢٨ دا بە صورت اعتیادی اجتماع اکەنەوە .

او مقالەی کە لە طرف کریم سعیدەوە بو نشری دراو بە مطبعە ولە جزئە زمارە ١٣٠ دا نشر کراو لە دوای درچونی جزئەکە لە عین روزدا لە طرف (خسرو) ناوی قوتابی صاف پنج مکتب اول سلیمانیەوە بە نسر وبو صبحەینی لە طرف شیخ سلام افندی ناوەوە بە شعر وبە حل کراوی جوابەکەی اوردیە مطبعە کرا . حقیقتا هر دوکیان دوزی بویانەوە . و مقالەکە [زەر دەشت]بو .

وچونکە شیخ سلام افندی بە شعر حلی کردبو طبیعی قیمتی زیاتر بو لەبر اوە جائزەکە درا بەو و اویش بە هدیە افندی زانستی کرد .

معلومة بیان کرا .

مکاتب لوای سلیمانی لە دوای تعطیل صیفی لە ٢١ ایلول ٩٢٨ دا کرانەوە ودست کرا بە تدریس و امسال بە واسطە لطف حکومتەوە صنف دووم ثانەویش لە سلیمانی دا کرایەوە .

هاتن و رویشتن

سعادت متصرف اکرمی ومفتش اداری ومفتش پولیس روزی ٢٧ ام مانکە تشریفیان بردە ناحیەی سورداش ولە دوای روزیك عودتیان فرموە .

مندوب سلیمانی محترم محمد صالح بك بە مناسبتی تعطیل مجلسەوە تشریفی هینایەوە .

قائمقام هلبجە محترم حمید بك کە بو تداوی تشریفی بردبوە کرکوك روزی ٢٨ — ٩ — ٢٨ عودتی فرموە سلیمانی وروزی ٢ — ١٠ — ٢٨ بو محل وظیفەکەی حرکت فرمو .

معلم مکتب اول هلبجە محترم عبد الله عزیز افندی کە بو طبع او دو کتیبە اشیایەی کە ترجمەی کردوە بێنیك لەمەوپیش چوبوە بغداد لەدوای تواو بونی طبعی هر دو کتیبەکەی بە موفقیت عودتی کردەوە . وروزی ٥ — ١٠ — ٢٨ بو محل وظیفەکەی حرکت فرمو . موفقیتی تمنی اکەین .

اعلان

خانیك لەکل چوار دوکانی متفرقە کە لە نو بازاری سلیمانی واقعە ومشهورە بە خانی غفور اغا وکە مرقن بە ٢١٣ — ٤ و ٢١١ — ٤ و ٢٠٩ — ٤ و ٢١٥ — ٤ وتسلسل ٢٦ و ٢٧ و ٢٥ و ٢٤ رسم و . وعائدە بە حاجی عبد اللهی حمە کرکوکی وغفور اغای حاجی عبد الله اغا طە وشرکای سی نرەبە لەبر اوە لەطرف مدعی عبد الکریم بك کە یکیکە لە ورثەی حاجی عبد الله دعوای قسمت اقامە کراوەولەبر اوە کە قابلی قسمتیان درنەکوتەوە بناءعلیه لەتاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روزەی تر ام خان وچوار دوکانە خرایە موقعی مزایدەوە اوکسانەی کە طالب بەکرین وضم وضمکاری هن لە ظرفی مدەی مذکوردا لازمە کە مراجعت بەمحکمەی صلح سلیمانی ومنادی ترلیق اغا بکەن بو آکاداری کیفیت اعلان کرا .

حاکم صلح

سال ـ ٣ ژماره ـ ١٣٢ ژیان لاپره ـ ١

بو همو شتیك

محررات بهناوی ادارهخانهوه

اوی

§

ادارهخانه لهشامی بلدیهدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به انهیکه

کریاز

بهشش مانك سه

بهسالیك شش روپیه دهدا

بو دره‌وه بدل ابونه

حوت روپیه و نیوه

شش مانك کمتر ابونه قبدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه دهسینریت

یکی به آنه یکه

همو شتیك أوسی سفتهی چاپ دهکری ژیان روژنامه‌یکی کوردیه

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦ [پنجشمه] ١١ جاذی اول ١٣٤٧ ٢٥ ت . اول ١٩٢٨

مستشار اول وزارة داخلیهٔ عراق

معالی مستر کورنوالیس

بوچاوپیکوتنی لوای سلیمانی روژی ١٨ ـ ١٠ ـ ٢٨ سعات پاره‌ونیوی عربی له رجال مشهور حکومت بریطانیا معالی کورنوالیس مستشار اول وزارت داخلیهٔ عراق به اوتوموبیل تشریفی هینایه سلیمانی وهتا مرکز ناحیهٔ بازیان له طرف سعادت متصرف اکرمی وسعادت مفتش اداری و جنابان مفتش ومدیر پولیسهوه استقبال فرمورا وبوعرض بخیرهاتن وراسمهٔ استقبالی عموم اشراف شار ورؤسای دوائر ومامورین لوا و طاقم کشافهٔ مکتبهکان به باندوی موسیقهوه ومفرزهیکی سواری پولیس له جادهٔ دباخانه حاضر و انتظاری قدومیان اکرد وکه سعادتی تشریفی مواصلت اوجادهیهی فرمو له طرف کشافهی مکتبهوه به موسیقهوه راسمهٔ سلامی بو ایفا کرا . وتشریفی له اوتوموبیلهکه هینایه خوارهوه وله طرف سعادت متصرف اکرمی‌یهوه یکه یکه رؤسای دوائر واشرافهکانی تقدیم فرمورا وبهسورتیکی مشفقانه مصافحهی لهکل هریان وپیانی تشکری فرمو . له دوایدا تشریفی برده ناو شار و له مالی سعادت مفتش اداری میوان بو وروژی ٢٠ ـ ١٠ ـ ٢٨ له دائرهٔ متصرفی عموم رؤسای دوائر و اشراف طاقم به طاقم زیارتیان فرمو وتکرار عرض بخیرهاتنیان کرد . ونیوهروی روژی ٢٠ ـ ١٠ ـ ٢٨ بونان خواردن بهشرف مشار الیهوه لهکل مفتش اداری ومامورین حکومت فخیمهٔ بریطانیا وقسمیك اشراف بلده ورؤسای دوائردا له طرف سعادت متصرف اکرمی‌یهوه دعوت فرموران . ودعوتهکه عبارت بو له سفرهیکی بیست کسی .

ماربیتی

—)§(—

بو عموم اهالی محترمهی سلیمانی

معالی کورنوالیس مستشار اول وزارة داخلیه بیانی اسفی فرمو که له وقتی مواصلتیا به سلیمانی لهبردونك وقتی ممکنی نهبو لهکل هر . . دوات مستقبلیندا یك بیك مصافحه بکات وله وخصوصهوه مشارالیه بیانی معذرت افرموی .

متصرف سلیمانی

جواب لەطرف رئیس بلدیەوە

اهالی مملکت خوی بەبختیار ازانی کەمالی کورنو. البیس اجاریش بوچاوپیکوتنی ولاتەکەمان تشریفی هیناوتە سلیمانی . او لطف وشفقتەی کە اظهاری فرمو بوبە باعث فخر ومسروریتی هەمو اهالی . اهالی دائما ممنون والی الابد لەفکری ناچیتەوە کە مشار الیە دوسالە مویش تشریفی هینایە ایرە وبەواسطەی تدابیر وەمی فوق العادەیەوە ام امنیت واسایشە دائمیەی بوتامین کردین وحقیقتا مستقبلین حس اویان کرد کەلەبردرنك وقتی ممکن نابی یك یك لەکل کل فردیکا مصافحە بفرمویت حسیات طالبجنابانە ومشفقانەی مشارالیە بو تسریری اهل مملکتەکە کافیە وامیدمان هیە امجاریش بەقدوم هیذانی مملکتەکە ولواکەمان زیاتر ترقی وتعالی بکات بەناوی عموم ملتەوە تشکری لطف ومرحمت وحسیات طالبجنابانە و تمنای تمادی موفقیتی اکەم

رئیس بلدیەی سلیمانی

رئیس عالی مجلس مبعوثان
فخامت عبد العزیز بك قصاب

بە مناسبتی تعطیل مجلس مبعوثانەوە صرف بەفکری سیاحت وزوری بوچاوپیکوتنی سلیمانی رئیس مجلس مبعوثان فخامت عبد العزیز بك قصاب لە بغدادەوە تشریفی هینایە کرکوك ولەویشەوە بە اوتوموبیل روژی ١١ — ١٠ — ٢٨ تشریفی هینایە سلیمانی . لە طرف سعادت متصرف اکرمی ومفتش اداری وجناب مفتش پولیس و اشراف شارەوە بە صورتیکی فوق العادە استقبال فرمورا وفخامتی لە دولتخانەی سعادت متصرف میوان بو ولەمدة پنج روژدا کە لیرەدا تشریفی مابوەوە زیارتی عموم اماکن حکومتی وکو خستەخانە مکتبەکان ، حبسخانە ، بلدیە ومطبعەی فرمو وبە صورتیکی مشفقانە لەکل اشراف بلدەدا ملاقات و اعادۀ زیارتی فرمووەوە . وتماشای هەمو وضعیت شارەکەمانی فرمو ولە ١٦ مانکدا بە اتوموبیل بەری کرکوکدا عودتی فرموەوە ودیسانەوە بە صورتیکی حرمتکارانە تشییع فرمورا .

فخامت عبد العزیز بك قصاب لە اشراف وخاندان ولەسرآمدان رجال سیاسیۀ عراقە وصاحب حسن اخلاقە ولە ادارەدا یدیکی طولای هیە . ولە مکتب عالی استانبولدا تحصیل فرمووە وهتاکو احتلال لە زمان تورکیکدا مأموری ادارە بووە . ولە ابتدای تشکل حکومت عراقدا مدەییکی زور متصرف موصل بو وقابلیت و اقتداریکی فوق العادەی پیشاندا بە نوعیك مشار وبالبنان بو . ولە قابینۀ اجمارهٔ فخامت سعدونیدا وزارت داخلیەی اشغال ودرعهدە فرمو ولە انتخاب مبعوثاندا بوبە مبعوث بغداد ولە انتخاب ریاستدا بە اکثریەتیکی فوق العادە بە رئیس مجلس مبعوثان انتخاب فرمورا . صرف بو اوەی زیاتر خدمت ملت وطنەکە بکات ام ریاستەی درعهدە فرمو . وحقیقتا لەم اجتماع غیر اعتیادی مجلسدا کە مدەییکی زور دوامی کرد وزور مسائل مهم توەدیمی مجلس کرا بەواسطەی تدابیر حکیمانەیەوە هەموی بە نوعیك کە خدمت ملت وحکومتە کە بکات وبوترقی وتعالی وطنە کە خادم بی حل کرا ولە هەمو جلسە یکدا بە صورتیکی فوق العادە کە هیچ قبیل وقالیك بەاهمیت وقیمت بو ولە هەمو دورەیك چاکتر ادارەی مجلسەکەی فرمو .

وحقیقتا لەو مدەیەی کە ایرەیشدا بو نجابت وعالی همتی خوی لە هەمو اهالیەوە معلوم کرا . وهەمو طبقە

احمد زوغوی ملك ارناوت

غزته‌ی دیلی اکسپریس تلغرافیکی نشر کردووه الی احمد زوغوی ملك ارناوت دین اسلامی ترك کردوه وچوته سر مذهبی قتولیکی ــ دین عیسوی . والی ام ترك دینه‌ی بو اوه‌یه که زن بنی .

هوال داخلی :

جلالت ملك معظم

جلالت ملك‌معظم بیانی روزی ١٤ ــ ١٠ ــ ٢٨ حرکت فرمووه بوزیارت کربلا ونجف ودیوانیه و مدهٔ وقاره وله ٢٦ مانکدا عودت افرموبته‌وه بغداد .

تکذیبیکی رسمی

مدیر مطبوعات رسما تکذیبی او حوادثه‌ی کردوه که گویا بصریه‌کان ادعاوان کردوه که له عراق جیا ببنه‌وه .

معالی مستشار قضاو ناحیه‌کان ئه‌درا

معالی کورنوالیس بیانی ٢١ ــ مانك له کل سعادت مفتش اداری دا به اوتوموبیل تشریفیان برده ناحیه‌کان مووداش وایواری عین روز عودتیان فرمووه و بیانی ٢٢ ــ مانك دیسانه‌وه حرکتیان فرموو بو قضای حلبجه وناحیه‌ی خورمال وایواری روز ٢٣ ــ مانك تشریفیان هینایه‌وه وله‌هموو موقعیکا فوق العاده راسمه‌ی استقبالی بوایغا کراویانی ٢٤ ــ مانك ساعت چواره‌نیوی عربی به‌ری کرکوکا عودتی فرمووه وله طرف سعادة متصرف وکری ومفتش اداری ومفتش پولیس‌وه تشییع فرموورا .

مشارالیه له‌هموو تشریف هینانیکیا بوام‌لوایه‌اساسیکی ترقی وتعالی بوتامین کردوین واجاریش به‌سبب قدوم مبارکیه‌وه امید اکین زیاتر نائل سعادت ببین . عرض حوا حافظی وتمنای سعادتی اکین

ژ

اعلان

رسمی قائی [شکمیدان] که تازه له قضای حلبجه‌دا انشا کراوه خراوته مزایده‌وه مدهٔ الزام له ١ تشرین ثانی ٩٢٨ وه‌به حتا نهایی مارت ٩٢٩ هر کس طالبی اجاره‌به لازمه له‌کل تامینات نظامیه‌دا مراجعت به مجلس ادرهٔ لوا ویا قضای حلبجه بکات .

متصرف سلیمانی

اعتذار

له‌بر نخوشی یکی‌له موظفه کانمان دوهفته غزته که‌مان نه‌کرا بو درچی استرحام عفو له‌قارئین کرام اکین

ژیان

له ریاست بلدیه‌وه :

بدل تخمینه

بوهر یك متره مربعی

روپیه	نوع ملك	اوه مقدارهٔ که‌لی ئه‌بری ساتیم	اوه مقدارهٔ که‌لی ئه‌بری متر مربع	ناوی صاحب ملك
١٠	عرصهٔ دوکان	٥٠	٢٤	ورثه حاجی عبد الله کیابجی ملا کریم ملا اورحمن محمد ، آمینه وعنبر خان
٨	عرصهٔ خانو	٠٠	٩٥٣	احمد بك توفیق بك

بواکالی جاده‌ی صابونکران او ملکانه که لازمه وتقرری کردوه استملاك بکری نوع وجنس واسمی صاحب واو مقداره‌ی که استملاك اکری له‌کل بدلی که له طرف هیئت تخمینه ومجلس بلدیه‌وه بویان تقدیر کراوا له‌بالاوه نشان دراوه هر کس له‌داخل قانوندا اعتراضیکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه حتا نو روزی ئه‌لازمه درمیانی بکا بو کاداری اعلان کرا .

بو هەمو شتێك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبینای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

هەو شتێك آوسی هەفتەی جارێك دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار
بەشش مانك مە
بەسالیك شش روپیە دەدا
بو دەرەوە بدل ابونە
حوت روپیە و نیوە
شش مانك کمتر ابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەسینرێت
یکی بە آنەیکە

۱۸ جمادی اول ۱۳٤۷ ۱ ت . ثانی ۱۹۲۸ [پنجشمە] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

چاك لە فکر ناچیتەوە

لە غزتەی پیشومانا بحثی قدوم و تشریف هینانی معالی مستشار وزارة داخلیە کورنوالیس‌مان کردبو وام سیما عالی‌یە چونکە بو عراق و خاصتا بوام مملکتە کلی خدمتی سبقتی کردوە ، امانەوی بە مناسبتی تشریف هینانی امجارەیەوە بحث لەو خدمات عالیانەی کە بوی فرمو ین و مقابل بەوە درجەی حسیات ملتەکە برامبر بە مشار الیە عرض قارئین کرام بکین .

مشار الیە لە رجال سیاسیە و مشهورۀ حکومت فخیمەی بریطانیایە ، لە اوائل حرب عمومی دا بو نجات دان و سربستیت و حریت اقوام ضعیفەی جزیرة العرب ، عراق حتی بو کوردستانیش لە سعی کردن و کو قصوری نکردهەو فداکاریەکی اختیارکردهتا نتیجە لە نهایت حرب عمومیدا ام ملتانە نجاتیان بو و او پردە تاریکەی وحشت و جهالتە کە بەسریانا راکیشرابو لابرا هاتنە ناو روناکی مدنیتەوە بە نوعیك کە امرو هەمو صاحب حقوق و حریتیکی کاملەیان هیە و طبیعی هەمو ایزنین امە بە واسطەی تشبثات حکومت فخیمە و بالخاصە بە واسطەی چند رجال سیاسیون و متشبثین وکو معالی کورنوالیس‌وە بوە .

دیسانەوە معلومە و هیشتا لە فکران نەچوەتەوە کە لەوقتیکا عموم ملتەکانی دواوسیمان لە رحتی و استراحتا بون یکی ایمە بە واسطەی بعضی اسبابەوە لەناو وروطە یکی فلاکت و انقلابا کیژمان اخوارد و ام فلاکتە مدەیکی چند سالی دوای کرد و حتی کە حکومتیش تشریفی هینایەوە دیسانەوە بە آوای امنیت و اسایشیك تامین نکرا هەتا درجەیکی وەهات کە ثروت مملکتەکەمان ضایع و و درگای نجا تمان بستراوات بی‌قوت دست و اژنو دانیشت و کە حکومت فخیمە زانی ایتر یە بەو یەوە نەماو و ملتەکە متنبە بوە و او معاملە خراپانەی لە فکری خوی دەرهیناوە و پشیمان بوەتەوە .

ایتر بە جدی بو رفع ام حالە قراری قطعی دا . معالی کورنوالیس وتوکی مسائل مهمتری عراقی حل فرمووە بو حل ام مسئلەیش بە جدی سعی فرمو . وتشریفی هینایە سلیمانی ولیرەیشەوە چووە خورمال ولەوی لەگل شیخ محمود افندیدا ملاقات فرمو ولە داخل بعضی شرائط موسی الیە عفو فرمو

ونتیجه ام انقلاب وفلاکته‌ی به ابدی رفع فرمو .

وله‌وساوه به واسطهٔ او همت عالیه‌یه‌وه وبه سبب تدابیری حکیمانه‌ی مامورین اداریه‌کانمانه‌وه لواکه‌مان وکو امنیت و آسایشیکی ابدی بوتامین کراوه روز به روز زیاتر بو ترقی وتعالی هنکاو اهاوی به نوعیك که امیدمان هیه به نظر ام دو ساله‌وه که بهم درجه‌یه گیشتوین به مده‌تیکی کمی‌تر فوق العاده ترقی وتعالی بکین .

وله‌بر اوه که موجدی ام امنیت و آسایش و سعادته‌مان یکانه مشار الیه کورنوالیسه الابد برای‌یه‌هم سپا عالیه ومشفقه متشکر و لابد ام انسانیته‌مان له فکر ناچیته‌وه‌ومدیون او انسانیته فوق العاده‌یه‌ن. امید اکین هروکو سابق دائما ام مملکته که اتوانین بلین موسس ثانیه‌تی له فکری نه‌چیته‌وه . وله هرو تشریف هیناتیکیا هربه‌و لطف وشفقته‌وه سعادتیکی زیاترمان بوتامین بفرموی .

—✻✻—

پاشماوه‌ی بیاناته‌که‌ی معالی امین زکی بک — له خصوص معارفه‌وه .

٥ — منهاج تدریس — نظر مجلس عالیتان جلب اکه‌مه سرمنهاج تدریس مکتبه ابتدائی و ثانویه‌کان من شخصی خوم تدقیق ام منهاجه‌م کرد و له‌خصوص درجه‌ی تاثیری بهره له مکتبه‌کانا معلوماتم پیدا کرد و له‌کل ارکان وزارتدا معلوممان بو که‌لازمه ام منهاجه به عجله تعدیل بکری و تودیعی لجنه‌ی خاص خوم کرد .

٦ — مبادی مکتبه‌کان .

٧ — کله‌ی لیلیه — نظر عالیتان جلب اکه‌م بو کردنه‌وه‌ی کله‌یکی لیلی له شکلیکی زور چاك و تازه‌دا که‌به‌بی به سببی اوه‌ی که استغنا بکین له‌وه‌ی مناله‌کا نمان بنیرین بو کلیه‌ی بیروت و مبادی یه‌کی عبارت بی له صنفان ثانوی و قسمیکی له طرف استادان تدریس اجانبه‌وه‌که ممتاز و متخصص بن له علم تدریس و تربیه دا ، اداره بکری به نوعیك فوق العاده اهتمامی پی بکری که له‌همو خصوصیکه‌وه مستجمع بی به سر کلیه‌ی بیروتا که همو سالیك سه‌ سه‌لك روپیه له‌ثروته‌که‌مان جلب اکات و من اتوانم به صراحت بلیم که ام مصرفه زوره و ام اذیته که له خصوص ناردنی مناله کانمانه‌وه صرف اکری نه له جهت علومه‌وه و نه له اخلاقا فائده‌یکیان پی اکه‌نی له‌بر اوه به عجله واجبه بوتاسیس ام کلیه لیلیه اهتمام و مباشرتی پی‌بکین و ام مسئله‌یه بو اصلاحی معارفمان تاثیریکی تواوی ابی .

چاوم به بعضی مکاتب لوا وقضاکان کوتووه که له حالیکدان انسان متاثر اکات، و او ابنیانه‌ی که‌مکتبه‌کانی تیادایه نه به عملی مکتب ونه به‌بی به مسکنیش وحتی به نوعیك ممکن نیه شخصیك که معلوماتیکی بسیطی بی له فن بیطاری‌دا او حیکایه بکات به تویله‌یك . و ام ابنیانه له خصوص صحت طلبه‌کانه‌وه تاثیریکی خراپ اکات وبو مکتب استفاده‌یه‌کی لی ناکری . له‌بر اوه امه به وظیفه‌یه‌کی مقدس اینیم بومجلس وحکومت که به عجله معالجه‌ی امه بفرمویت، وتیه‌دان ام مکتبانه لم نخشه‌یه‌دا بلیته‌وه . وکو نقصیکی کوره‌یه بومعارفمان وکاملتیکی کوریشه بوخزینه که ام همو مصارفه له خصوص بدل ایجاری ام مکتبانه‌وه اادرینه کات وسال به‌سال زیاتر ابی به نوعیك که بدل ایجاری مکتبه‌کان بغداد امسال گیشتووه به (٦٠٠٠٠) هزار روپیه بلکو زیاتریش .

ومکتبه مکتبه‌کان تقسیم بکرین به دو قسم : [١] مکاتب اولی [٢] مکاتب ابتدائی وثانوی .

ماویه‌تی

حوال دره‌وه :

ایران بو اوروپا طلبه انیری

طهران — وتی له مجلس ملی دا قرار دراوه که هر ساليك ایران قسمێك طلبه بنیری بو كلیه‌تانی خارج له سەر اوه امسال (۱۰۰) طلبه‌ی ناردوه بو كلیه‌كانی اوروپا بو تعلیم ، و حکومت موافق مقررات مجلس ابی شەش سال وا دوام بكات

موجود عمله بی ایشه‌كان له بریطانیادا

لندن — له‌سەر او احصائیه‌ی كه اجاره كراوه معلوم بوه‌ته له تاریخ ۸ — ۱۰ — ۹۲۰ دا ۱۰۳۱۹۰۷۰۰ عمله‌ی بی ایش له بریطانیادا موجوده و (۱۰۶۶۷۹۰) عمله‌ی له پیش ام تاریخه‌دا كه می ردبوته‌وه فقط به نسبت سال پاره‌وه (۲٤٦۷۰۰) زیاده .

جژن خلاص استانبول

به مناسبتی روژ جژن خلاص استانبوله‌وه والی استانبول محی‌الدین بك تلغرافیكی تبریكی بو رئیس جمهوری توركیا نوسیوه و رئیس جمهوریش مقابلتا جوابی داوه‌ته‌وه .

استعفای لورد بركنهد

لندن — به رسمی معلوم بوه كه (لورد بركنهد) وزیر هندستان له وظیفه‌كه‌ی استعفای كردوه و له جی‌او (فایكونت پیل) وزیراشغال هند تعیین كراوه .

و كو معلوم بوه له تلغرافیك كه لورد بركنهد بو رئیس‌ الهیئه‌ی حكومت بریطانیا مستر بولدوینی نوسیوه ام استعفایه‌ی هر بو اوه‌یه كه ایتر اشتراك حیات تجارت بكات و واز له وظائف حكومتی بهینی .

سفری امیر عبدالله

عمان — امیر عبدالله حركتی كردوه بوقدس وروانان اكری ام سفره‌ی هر بو تنقیدی او قوانینه تازه‌یه كه له قدسا معامله‌ی پی بكری .

حوال داخل :

﴿ ولی عهد عراق ﴾

هم هفته‌ده‌دا ولی عهدی خوشه‌ویست عراق‌مان له لوندره‌وه گرایه‌وه بو عراق بو اوه‌ی بچیته مكتب حربیه‌ی عراقه‌وه چونكه باوكی ارزوی افرمویت . وهتا‌كو ایستا له كلیه [هارو] دا تحصیل افرمو .

(جلالت ملك معظم عراق)

جلالت ملك معظم حركتی فرموده بو خانقین ورنگه روژی دوشمه‌ی پیشو گرایته‌وه بغداد .

قونسلوسخانه‌ی عراق له مصر

ممثل عراق له مصر رشید بك الخواجه مواصلت قاهره‌ی فرموده وله جاده [برجاس] دا له قصری (جی وبارد) د منی بو استئجار كراوه .

هاتن و روشتن

معالی وزیر اشغال

بو تماشا كردنی طرق مواصلات و اتصالات امرواية وزیر اشغال و مواصلات معالی حسن بك لشلاوش روژی ۲۸ — ۱۰ — ۲۸ تشرینی هیناية سلیمانی . بو سەر تازه‌كه و او ابنیه‌نه‌ی كه درست كراون تماشای فرمو وه طرزی درست كردنه‌كه‌یان ممنون بوو له مالی سعادت مصرف اكرمی میوان بو له دوای روژیك عودتی فرموده . عرض خوا حافیظی وتمنای موفقیت اكین .

سعادت متصرف اکری و مدیر پولیس و محاسب لواء بوتماشاکردنی ایشوکاری قضاکەیانی روژ جمعەی مصادف ٢٦ — ١٠ — ٢٧ تشریفی بردە هلبجە و بو صبحی ایواری عودتی فرموەوە .

مدیر طاپوی منطقەی موصل محترم رفیق بك تشریفی هینایە سلیمانی و بواوەی دائرەیکی طاپو لە الیجە تشکیل بکات تشریفی بردە هلبجە و لە دوای دو روژ بو موصل عودتی فرموەوە .

معاون مستشار وزاة مالیە بو تماشاکردنی معاملات مالیە تشریفی هینایە سلیمانی ولە دوای روزیك عودتی فرموەوە .

مفتش عام پوستە وتلغراف میجر کاملی بو تماشا کردن ایشو کاری پوستە و تلغراف لە ٢٨ — ١٠ — ٢٨ دا تشریفی هینایە سلیمانی و لە دوای روزیك عودتی فرموە

مبعـ ث محترم سلیمانی جناب محمد صالح بك بە مناسبتی اـ ع مجلسەوە دوینی حرکتی فرمو بو بغداد .

محترم آمر منطقەی سلیمانی حضرة علی رضا بك العسکری بو بعضی تطبیقات عسکری تشریفی بردە موصل و دوینی ایواری عودتی فرموەوە .

قائمقام شاربازیر محترم رضا بك بو بعضی ایشو کار لە مرکز قضاوە تشریفی هینایە سلیمانی و لە دوای چند روزیك عودتی فرموەوە .

حاکم منفرد سلیمانی محترم کریم بك و فضیلتاب قاضی و باشکاتب محکمە کریم بك بو تشکیلی محکمەی کبری تشریفیان بردە هلبجە و لە دوای دوروز عودتیان فرموە .

کاملی رفیقی ئوفیقی

مرکزی لە کرکوکە ، ابرەنش لە دائرة بلدیەی سلیمانی شعبەیکی کردوتەوە هەمو نحوە دعوی و دعاوی استدعایە قبول و مسائل تمیزیە تعقیب اکات ، لە کرکوك بەحوی و ایرە بە واسطەی معتمد علی کمال افندی یاپیر اغارە مراجعتی پی اکری .

اعلان

هیچ نانوایك او نانەی کە درستی اکەن نابی گنمەشام ونوك وجو ومواد سائرەی تیکلاو وناوکا. تیان لە هوبر فطیر درست بکەن هر نانەوایك اگر بە خلاف ام اعلانە حرکت ونانی خراپی بو فروشتن درست کرد ویا بە صورتیکی تر غشی تیدا کرد بەپی مادە ١٢٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیە اکری . بو آگاداری عموم اعلان کرا .

رئیس بلدیە

آخر رجا

هتاکو ایستا بو تراکم بدلات ابونەغزتەکمان متعدد دفعە رجامان لە مشتریکانمان کرد کەوانە کە هیشتا ... ق ٣ وچوار سـلیان لای . رجا کین بوئما بنیرن و الا وکو غزتەکیان بونانیرین مجبور ابین بە مراجعت قانونی ولە غزیتا ناویان درج اکین .

زیان

مطبعة بلدیة سلیمانیە

بو همو شتیك
مخابرات بهناوی ادارهخانهوه
اکری
§
ادارهخانه لهبنای بلدیهدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به آنهیکه

ئابونه
بهشش مانك پینج
بهسالیك ده روپیه دهدا
بو دره‌وه اجرت
پوستهی علاوه ئهکری
شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنه دهسیتریت
یکی به آنهیکه

هو شتیك آزادی سیاسی و اجتماعی دو جار دردهچی غزته یکی کوردیه

٢٢ جمادی اول ١٣٤٧ ٥ ت . ثانی ١٩٢٨ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بهمناسبتی مفارقتی فخامت مندوب سامی عراق سیر هنری دوبس و تعیین فخامت کلبرت کلایتونهوه :

وه کو مدیریت مطبوعات رسما اعلان کردوه معلوم بوه کابم زوانه فخامت سیر هنری دوبس له عراق مفارقت اکات و له جی مشار الیه فخامت کلبرت کلایتون تشریف اهینیته عراق و او مقام عالیه اشغال ائرموی .

چونکه فخامت سیر هنری دوبس لهو مدهیهی که له عراقا تشریف ماوه تهوه کلی خدمتی سبقتی کردوه به لازممان زانی ترجمهی حالی فخامت مندوب سامی حاضری عراق و خیر الخلفی عرض قارئین کرام بکین

مشار الیه له ٢٦ اغستوس سال ١٨٧١ دا هاتوته دنیاوه و لهکلیهی (دینیشتر) دا تحصیل فرموه و لهویدا لقب (ادیب) ی وهرگرتوه و لهکلیهی (برازنوز دا) و (اوکسفوردا) تحصیل علومی تواو کردوه وله سال (١٨٩٢)دا چونه سلك مامور یتهوه و تشریف بردوته هندستان و له سال ١٨٩٦ دا تعیین کراوه به سکرتیر خاص حاکم ولایت غرب شمالیهی هندستان و هتا سال ١٨٩٩ دا هر لهم وظیفهیهدا ماوه تهوه و

ولهم تاریخهوه هتا سال ١٩٠١ له بلوجستانا خدمتی کردوه وزور مناصب سیاسیهی گورهی اشغال کردوه وله دوایی‌دا بو اوهی به تواوی وضعیت جغرافیا وتجارت وفلاحت نهر فرات له دجلهوه هتا کو اراضی عراق تی بکات تشریفی بردوه سوریه و له دوای سالیك له سال ١٩٠٢ دا تعیین کراوه به قونسلوسی سائستان وهری بغدادا چووه بو ایران ولهویشهوه له دوای سالیك تعین کراوه به قومیسر حکومت بریطانیا بو لجنهی تحدید حدود روسیا و افغانستان . ووکو الیعن له اثنای ام وظیفهیهدا له بین « هرات » و « کابل » و « هزاراجات » دا ریهکی دوزیوهتهوه که پیش اودا کس پیانهرویشتوه وله دوای ختام ام وظیفهیه تعیین کراوه به سکرتیر ادارهٔ خارجیه • وبه مناسبتی زیارت ملك افغانهوه بو هندستان مشار الیه بو اوهی ملاقات لهکلا غیر ری ممثل حکومت بریطانیا بووه • له دوای ئهمه بووه به قومیسر قضائی بلوجستان وله تاریخ ١٩١١ دا بو

عین وظیفــه نقل کرارە بو ولایت حــدودیهٔ غرب شمالی هندستان ولەویدا هتا ســال ١٩١٤ ماوەتەوە لەدوایی‌دا تعیین ڪکراوە بە قولــلوس دائمی بلاد بریستان وتورکیا •

و له اوائل حرب عمومی‌دا تعیین کراوە بە حاکم سیاسی بو سر ادارەی عراق لەگل اوردوی حکومت فخیمەدا وله دوایی‌دا دیسانەوە نقل کراوەبوبلوجستان ولەوید زور مقام عالی اشغال کردوە ولەسال — ١٩١٧ دا بوە به وکیل عام رئیس قومیسرە کان بلوجستان و له سال ١٩١٩ دابوە بەوزیر خارجیەی هند ستان وله ویشەوە تعین کراوە بە رئیس او وفدە کەلە هندستانەوە چون بو افغانستان بو حل بعضی مسئل و لەوظیفەیەیشدا هتا سال ١٩١١ ماوەتەوە . ومشارالیه لەتنظیم و اصلاحات ممالك مختلفەدا وقوفیکی تواو و یدیکی طولای هیەودو تألیفی بە قیمتی هیە یکیکیان له خصوص صنایع شوشەي هندستانەوە واوی تریشیان رومانیکي مهمە .

مشار الیه نیوی عمری خوی لەممالك شرقیەدارابواردوە و له ســال ١٩٢٢ نرراوە بوعراق و تعین کراوەبه معتمد سامی حکومت بریطانیا له عراقا

ماوتی

بو زانین همو قارئین کرام

معلوم همو قارئین و مشــتریه کرامەکانمانە کەله کوردستان جنوبی‌دا سلیمانی کە ماددتاوە کومری بکی عمومیەتی تنها ام غزتەیەی تیاانتشار اکات و چونکە اســباب و ادوات مطبعەکەمان ــــ نقصان بو لە هفتەی دفعەیك زیاتر قابل نەبو غزتەکەمان انتشار بکات لەبراوە ممکن نەبو همو حوادثیك و معلوماتیك لە وقتی خویا درج بکری .

حکومت محلیەو بالخاصە معاونت متصرف اگرمی مدرکی‌ام حالەو ام نقصانیتەی فرمو و بواستکمالی همونواقصاتیکی مطبعەکەمان لەگل بلدیە دامشورت فرمو و بە واسطەی همت مشارالیەو بلدیەوە بومان اکمال کرا و لە یکی امانگەوە هفتەی دوکرەت دەتوان دفعەیك و پینجشمو ان دفعەیك غزتەکان انتشار اکات . و طبیعی لەمودوا مطبعەکەمان مصرفیکی فوق‌العادە زیاتر بەناوی خذمت ملت و وطنەکەوە اختیار اکات لەبراوە رجا اکین لەمشتریکانمان کەمعاونتمان بفرمون ولە وقت و میعاد خویدا بدل ابونەی غزتەکە بەناوی بلدیەوە بومان روانە بفرمون و رجا یش لەمنورو عالم و فاضلەکانی کوردستان اکین کە لە خصوص ناردن مقالەی مفیدەوە معاونتمان بفرمون .

﴿ زیان ﴾

پاشماوەی بیاناتەکەی معالی امین زکی بگە — له خصوص معارفەوە •

ومکتبەکان قسم اولی ممکنەلە طرف وزارة معارفە وەانشا بکرین لەسر شکلیکی بسیط وبە مدەتیکی کم اگر کل سالیك نیو لك روپیەی بو تخصیص بکری وبە نظر تدقیقاتیکي خصوصی خومەوە کە لە بعضی اماکن‌دا کرد دومە اتوانم بلیم کە بو انشاء مکتبیکی اولی ممکنــە وزارة معارف له هزار روپیەوە تا ندو هزار صــرف بکات واگر بەواسطەي دائرەي اشغال عمومیەوە بکری اوسا مجبور ابی بو هر مکتبیك لە پازدوە هتا بیســت هزار روپیە صرف بکات و امل هیە وزارة اشغالیش لەمە ممنون بەبی چونکە ایشــە زورەکانی تخفیف اکات

فقط بو انشاء مکتبه کان قسم دوم وکو عادەتەهیچ باز تیك نیه له طرف دائرەی اشغاله وه بکوی بەشرطیك هەموسالیك لەلك ونیویك روبیه کتری بو تخصیص نکری به غیر امیش بو خزینه امه به صالحتر ازانم که بو تعمیرات مکتبه کان مبلغیکی مناسب له میزانیەی اشغال عمومیه (لەفصل ــ ٩ ماده ــ ١ لەبو محافظەی ابنیەکان مبانی امیریه تخصیص کراوه) توديي وزارەت معارف بکری خوی صرفی بکات . و اعتقادم وایه اکر ام مسئله بەنوعەی ئی بکری خزینه قازانجیکی زور اکات وایشی دائرەی اشغالیش کم ایتەوه .

واو وقتەی منلەمعارفا بوم طلب تخصیص چل هزار روبیەم کردبو بو انشاء مکتب دیهاتەکان بلام له میزانیه دا هیچ اثریکیم نەدی وادرا کەوي وزارة مالیه قبولی نکردبی ومحقق ام قبو نکردنەی زکو ضرەریکی کوره له معارف ادا ضربەیه کي زلیشه بو خزینه .

ماویتی

–١–

نەخوشی اجتماعیان ؛

سلسلەی مصاحبەیك :

منال بەخیو کردن و به رەسم هینان

مقدمه ، ایمه قوم بدبخت کورد له اثر مظاهر حیاتدا نەخوش ، ناتەواو ونقصانین یکون عموی ام نواقصه به یك کلمه قابل ادایه : تدنی ... هەروەك قوت عمومیەی ملتیك مجملەی قوای فردیەی افرادە. کەبی ، ضعفیت ملتیش نتیجەی بی‌هیزی ، کم و کوری افرادیتی . لەکل اوەی معترفم به کم قدرتی خوم فقط دیسان به وجیبەیکی ملی ازانم . اوەی باشه لام و به خاسو ، ایلیم به صورت مصاحبه عرض هاوخوینه محترمه کانمی بکەم :

مشکلەی نفوس ، بی کیالدنی منال تربیەی نسل اتی امرو یکیکه لەمشاکل حیاتیه .

لەوساوه بشر له ماضی خوی برداوه ورو به استقبالی تی اکوشیت ، تکثیر نفوس ، تربیەی اولاد بەبی بی کیاندنی دایك وباوك وبی علت سبه‌ بی — بوه به یکی له عمدة اساسیەی ژیان وبه هدف جهد و تی کوشین .

به کال اسفەوه ایلیم که ام مسئله حیاتیه هیشتا له ناو ایمەدا موقعیکی مخصوصی پی نەدراوه وهاوتا جلب دقت ابوی هیچ نەکردوه .

هرچند ایستاتستیکی منتظمیه فقط به تواری که به شرعیش دلیلیکی مقبوله — بومان معلوم ایبت سلیمانی ، لەوساوه له دول وجەی قلاچوالان مرکز حکومت کواستراوەتەوه وهینراوەته ام دشته بەاعتبار عمرم هیچ زیادیکی محسوس لی نەبینراوه .

له احتلال تورکیاوه هتا ایستا که نزیکی عصریکه به نسبت جیکایان تەوه ایجابی اکرد سلیمانیش اقلا امرو شصت هزار نفوسی بوایه والحال نتیجەي تسجیلی سال — ٩٢٧ حقیقا موسف وعبرة آوره بەهمو مسافرین و عسکرەوه نفوس شارعبارت بو له (١٧٠٠٠) وکسور

ماویتی

هەوالی دەرەوه :

تاهل ولی عهد ایران

طهران — به تایید معلوم بوه که جلالت رضا خان خوازبینی یکی له کچەکان ملك افغان کردوه بو کوره کەی که ولی عهده و ناوی (رضا خان صغری) به و ملك افغانیش موافقتی کردوه . و دائرة بلاط ایران

خریکی تدارکاتن و ام تاەلەلەم بوارەدا ابی وکیج و کو ره کە هردوکیان عمریان لەچوارده سال زیاتر نیە .

حرب یمن

حدیده ــ کوران امام یحیی کە احمد و محمد سیف الاسلامن بە قوەتیکی زورەوە چونە سر قبیلەی زرانیق کە اغتشاش و نورەیان کردوە مقابل بە ملك یمن و لەدوای شریك بەشدت مشارەکەفراریان کردوه و رئیسەکیان کە شیخ احمده خوی خستوتە ناو وایورە یکەوه و اوانی تریان همو دخالتیان کردوه بە ملك ابن السعود . و لەم حربەدا احمد بن قیس کە یکیکە لە کورە اردوی متوکل کوژراوه .

ولی عهد عراق

ولی عهد خوشەویست عراق امیر غازی بە طیاره موصلت عراق فرموه و لە محطەی طیران بە صورتیکی فوق العاده استقبال کراوه .

تکذیبیکی رسمی

مدیر مطبوعات رسما اعلانی کردوه کە او خبره دروە کە غزتەی العراق نشری کردوه و الی ایستا لە بین حکومت عراق و بریطانیادا مفاوضه جریان اکا .

تنفیذ قانون اساسی چین

نانکینك ــ تانیکای رئیس سلطەی تنفیذیەی چین لە گل دە وزیر رفیقیا سوندیکیان خواردوه کەلە همو خصوصیکەوە رعایت قانون اساسی بکن فقط (شیانغ کاشیك) رئیس جمهور چین امری داوه کە سوینکەکە بە عباراتیکی جوان وجدی بخون کە همو معنایەکی استقامت و شرف و ناموسی تیا دەرکەوی .

بین نجد و عراق

بغداد ــ وا در اکەوی کە علاقات بین عراق و نجد لە چاك بونایە ومعلوم بووه کە طرفین میلیان پیدا کردوه بوحل او مسألانەی کە بوە بە سبب ضدایەتی بین .

حکومت حجاز

جده ــ لەسر اوەی کە طیارە حکومت بریطانیا بەبی مأذونیت بەسر حجاز (ونیك) دا آمدوشدی کردوه حکومت حجاز پروتستوی حکومت بریطانیای کردووه .

منع بولشویکەکان

لە وظائف حکومتی دا

لندن ــ مجلس اتحاد عمال اجتماعی کردوه لە سر مسئلەی یکی لە مهندسە میکانیەکان بریطانیا کە لە اسکلەی [وولویك] ایش اکات ولەبر اوەی مسلکی بولشویکی گرتووه حکومت لە وظیفەکەی استغنای . ولە دوای اوە کە مجلسەکە تماشای مسئلەکەی کردووه بەرسمی بوی معلوم بووه کەحکومت بە رسمی قراری داوه کە اوانەی مسلکی بولشویکیتیان هیە لەخدمات حکومتیدا استخدامیان نکن .

الا وقتیك استخدام اکرین کە واز لم مذهبە بینن . ومجلس اتحاد عمال قراری داوه کە حقیقت مسئلەکە لەگل حکومتا تحقیق بکات .

رویشتن

سعادة مفتش اداري و رفیقەی محترمه میس لاین تشریفیان بردوتە بغداد .

مطبعه بلدیه سلیمانیه

بو همو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەآنەیکە

ژیان

هەمو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بە دروەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمترابونە قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەمیزیت

یکی بەآنەیکە

٢٥ جمادی اول ١٣٤٧   ٨ ت ٢٠   ١٩٢٨   [پنجشمە]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

پاشماوەی ترجمەی حالی نخامت مندوب سامی

مشار الیه کە لە سال ٩٢٢ دا تشریف هیناوەتە عراق هر چند حکومت عراق تازە تشکیل کردبو فقط هیشتا لە حالیکی ابتدائی و غیر مربوطابو بەواسطە دهای خارقە و معلومات مشار الیەوە ئە لە تشکیلات و لە انتظام پی دانی ادارەدا هیەتی بە مدەیکی کەم عادتا عراق وکو حکومتیکی مدنی هزار سالەیی لی کرد لە خصوص ادارە و اقتصادیاتەوە اصلاحاتیکی تواری تیا فرمو و لە خصوص تشکیل مجلس تاسیسی و تنظیم قانون اساسی عراقەوە همتیکی فوق العادەی نواند و هم سەبەرە معاهدەیکی دوستانەتی و مشفقانەی لە بین حکومت بریطانیا و عراقدا عقد فرمو و بوتاسیس و تمدید خطوط تلغرافیە و دانانی پوستەی منتظم و ارتباط همو انحای عراق بە یکەوە و تمدید خط شمند وفرلە اکثر محیط عراقا و امتیاز و کشف معادن و تشکیلاتیکی واسع صحیە و تشکیل غرفەی تجاری و هلی اماماتەوە کە هموی بوە وایی بە سبب ترقیکی فوق العادەی عراق بذل مساعی فرمو .

وهم سەبەرە محبتیکی صمیمی مقابل بە حکومت فخیمة بریطانیا ومسایە مشفقەکەیان خستە دلی همو عراقیەکەوە و او اغتشاش وتجاوزاتەی کە لە اثنای تشریف هیناییا لە حدود شمالیەی عراقا موجود بو بە مدەتیکی کەم رفع و امنیت واسایشیکی کاملەی لەویدا تاسیس فرمو .

ومشار الیە غیر ام همو خدمتانە بو تامین دوستایەتی بین عراق وحکومتە مجاورەکانی زورهمتی فرموە ولە وقتیکا کە ولایت موصل لە طرف تورکاکانەوە موضوع بحث بو و ایان گوت لە داخل میثاق ملی تورکیادایە . بو مدعە انفصال ومربوطیتی ام ولایتە بە عراقەوە بە واسطة حکومت مربوطەوە لە عصبة الامەدا سعی فرمو ونتیجە بو اوی تماشای وضعیت جغرافیا ، تجارت ، عنصر ، طرق مواصلات واستفتا لە ملتەکەی ام ولایتە بکن . جمعیت عالی عصبة الامم لە وکالت خویەوە هیئتیکی تعیین وناردی بو ام ولایتە بە قیمتە کە طبیعتا ولە همو خصوصاتیکەوە بە جزئیکی لایتجزی عراق خلق کراوە . لەگل مواصلات هیئتە

کەدا بو اوەی حق وحقیقت تظاهر بکات و ام ولایتە بە قیمتە لە عراق جیا نەکریتەوە . وزوری بو اوی حقوق کوردەکان جنوبی محافظـە بکری وبکەونە ناو محیطیکی حر وسربستەوە . بوحصول ام غایەیە بەهمو قوەتیەوە جهدی فرمو .

ماریەی

نەخوشی اجتماعیمان ؛

مسالەی مصاحبەیك :

منال بە خیو کردن و بە رەم هینان

پاشماوەیە

نفـس شـار کە تقریبا بە نظر لادیوە مدنیت و علمیکی هیە بەم نوعە لە ظرف ام مدتە مدیدەدا — عصریك !! — لەحال جوددا مایتەوە آخو لادیبە هزارەکان چی بن وچیبان بەسـر هاتبیت . ایتالیا بە سـبع ام مدتە نفوسـی تضاعف کرد . لوندرە بە ٣ چوار سالیك دو ملیون زیادی کرد . لە همو اوروبا تنها فرانسە مردن وزانی لە نسبتیکی متساویەدایە .

محتملە ، گرانی ، غاربە ویا زن نەهینان ورشاد نەوە بە سبب زیاد نەبونی نفوس پیشان بدریت . فقط مسئلە امە نیە . چونکە گرانی ومصـائب سائرە عادتا عمومیە وهمو ملتیك بشـدارە لی . امینیتەوە سـر زن نەهینان ، همو ازانین حتی حمالیك کە واردات روزانەی عبارتە لە هشت انە موافق حال و اوضاع مالوچکەیکی پیکەوە ناوە بوخوی وصاحب خیزانە .

بناءعلیه عامل اسـاس کم بونەوە ویا فرە نەبونی نفوس امانە هیچی نیە . اول و اخر منال بەخیونکردن برهم نەهینانە . بومقایسە تولدات ووفیات نفس شار

لە ٣ سالی رابوردو بروجهی آتی پیشان ادەین .

سال	تولدات	وفیات	وفات یك هتاچوارساله
٩٢٥	٥٣٨	٣٠٤	١٧١
٩٢٦	٤١٩	٣٥٣	١٥٨
٩٢٧	٤٦٧	٢٠٣	٦٤
	١٤٢٤	٨٦٠	یکون ٣٩٣

بەم ارقامە بومان معلوم ابیت کە نسبت تولدات بە اعتبار نفوس شار لە صدا ٤ ، ٨ ، وفیات لە صدا پینجە و کذا بومان معلوم ابیت روز بە روز تولدات لە تناقصدا یە فقط وفیات هر عین نسبت خوی محافظە اکات .

اصل نقطەی مهم اوەیە کە لە وفیات عمومیەی ام سە سالە ، صدی ٢ ، ٤٣ ی منال یك سالان هتا چوار سالانە . معلومە طبیعت بە قانونیکی ازلی ، اختیاری محکوم مردنی طبیعی کردوە فقط منال ، کە حق ژیانیکی ٦٠ سالەیە — علی العادە — نابی بەم نوعە نیوەیان بی اوەی بە چاویکی هوشیارانە دنیا ابینن ، بمرن بناء علیه مردنی امانە بە قوەتیکی طبیعی ناقصدیە و بەم ایستاتستیقە جزئیە بومان معلوم ابیت کە برامبر بە منالان چندە بی قیدین ، علاوتا لازمە بیانی بکەین ملیانی نابی بکریت بە واحد قیاسی بو لادی ، چونکە احوال منال لادی همو ازانین چیە و چون پی اکەن بە قطعیتەوە اتوانم بلم منالیکی لادی پی هتا نەبی بە هزدە سال و شرعا مجبورنەبیت بەرفع جنایت وجودی او نایەنیت .

زور جیکەی اسفە منالیك کە باوك بەم همو هیوا وامله ودایك بەهمو اذیت فقط مشقە وەیهیناتە دنیاوە ؛ پیش پی کرتن بی بە قوربان جهالت بەین ویا داو ودرمانی پروپیرتر

دایك لە جیاتی ئەوەی پاش ناشتنی وجود گور بە
و پی نە گەیشتوی منالەکەی بکری و بیلاریتەوە و باوك
لە جی ئەوەی بو هول شەوەی جیاتی اهلی تاز هل بکیشیت
لازمە لە حین حیاتیدا تەختی زیاتر بە دقت بن بو محا.
فظەی صحتی و امیالی بەسەر و بن ، ملاویای بە ترسان
زحیری بە بون کوتن نەوانن ، یعنی اقلا باخەوانیك
چەند لە کل چنار و یا دار هنار یکدا خریك ابیت دایك
و باوکیش اونده لە کل امنمامە جوانەیاندا مشغول بن .

لە خاتمەوە : واجبە همو بزانین کە لم عصرەدا پی.
گیاندنی فردیك ملت وەك دانانی بردیکی کورە و محکی
بناغەی بنایك وەهایە .

ر ، ن

هەوالی دەرەوە :

وزیر مفوض بریطانیا لە حکومت ایرانا

لندن ــ جلالت ملك بریطانیا مساعدە فرموە کە
سر روبرت کلیف وزیر مفوض بریطانیا لە حکومت
ایرانا ، بە مناسبتی سفریەوە بو ایران ملاقاتی لە کلا
بفرموی .

شهزادە محمد شوکت بك

بغداد ــ لە نەتەوەی خاندان ال عثمان شهزادە
محمد شوکت بك کوری سلطان رشاد لە کل دو افرت
ال عثماندا تشریف هیناوەتە بغداد .

چونکە معلوم بوە ام شهزادانە فلاکتزدەن صاحب
حمیتەکان بغداد خریکن میوانداری و معاونتیکی فوق
العادەیان بفرمون .

طاعون لە چینا

پکین ــ بنا لە تلغرافاتیك کە وارد بوە معلوم بوە
کە علت طاعون لە بیست شار چینا موجودە ، و لەبر
اوەی حکومت ناتوانی بە تواوی چارەی بکات زور
تاثیری کردوە .

—)§(—

ضابط اوردوی افغان

استانبول ــ لەو طلبانەی کە حکومت افغان بو
تعلیم عسکری ناردونی بو استانبول هنا کو ایستا پنجا
ضابطیان بە تواوەتی تحصیلیان تواو کردووە . و
لەمانە قسمیکی زوریان لەکل آفرت تورکیادا تأهلیان
کردوە وگراونەتەوە بو افغان .

ریاست جمهوریەتی امریقا

واشنطن ــ لە انتخابات رئیس جمهوریت امریقادا کە لە ٦ تشرین ثانیدا اکری وا دەرکەوی کە
مستر هوفر اکثریت احراز اکات و ابی بە رئیس
جمهوری امریقا .

مستر بولدوین

لندن ــ مستر بولدوین انتخاب کراوە بە رئیس
جامعەی (کلاسکو) ولەم انتخاباتەدا ٦٦ رای لەهەو
کس زیاتر ورکرتووە .

لە ایطالیادا حفلە

روما ــ بەمناسبتی شەشەمین سال نظام فاشیستی-
یانەوە لە ایطالیادا حفلەیکی فوق العادە کراوە . بنا
لە نطقیك کە سنیور موسولینی داویەتی دەرکەوتوە کە لەم
شش سالەدا لە جاران زیاتر ٢٨٠٢ مشروع مهم کە
خدمت وطن ایطالیا بکات تأسیس کراوە .

حوال داخلی :

ارادەی ملکي

بغداد ـــ ارادەي ملکي صادر بوە بو سوق تقاعدی قاضی محکمەی کوی جناب ملا محمد افندی و قاضی شرعیەی زاخو جناب محمد خالد عبد الحکیم افندی و حاکم صلح هلبجه محمد عارف افندی .

ارادەی ملکي صادر بوە بو تعین شیخ مصطفی افندي قرەداغی قاضی کرکوك بو حاکمیتی صلح و شرعیەی محکمەی زاخو .

ارادەی ملکي صادر بوە بو ترفیعي محترم صالح زکی بك حاکم صلح سلیمانی بو حاکمیتی حاکم مدنیه .

محترم توفیق افندی حاکم صلح چمچمال نقل کراوە بو حاکم صلح محکمەي هلبجه .

مستشار عدلیه

بغداد ـــ معالی مستر درآور مستشار وزارت عدلیه به مناسبتی تواو بونی مأذونیتەکەیەوە عودتی بغدادی فرموتوە .

مجلس مبعوثان

له ١ کانون تشرین ثانی ٩٢٨ دا مجلس مبعوثان به صورتیکی اعتیادی اجتماعیان فرموە .

له بین عراق و سوریەدا

بغداد ـــ له بین عراق و سوریەدا هیچ غائلەیك نماوە و امنیت و آسایشیکی تواو هیه و قافلەی اوتوموبیل سربست آمدوشد اکات .

رحمت

چوار پنج روژ لەمەو پیش وەکو ایرەدا له اطراف خواوە رحمتیك باری و پلەی دا له اکثر انحای عراق قیشدا ام بارانە باریوە وبالخاصه له بین کرکوك و خورماتو ، کفری وقرەتپان و اوشنەدا به صورتیکی مدهش ام بارانە باریوە هرچاند له جادە وریکاکانا بعضی تخریباتی کردوە فقط چونکه له میعادی خویایو بو فلاحت نعمتیکی گورە و رحمتیك بو .

—)§(—

هاتن و روشتن

سعادت مفتش ادارەکان و رفیقەی محترمەی میسس لاین کەنوسیبو مانتشریفیان بردوتە بغداد دوینی ایواری بەسلامتی عودتیان فرموەوە .

محامی رفیق توفیق افندی بو رؤیت و تماشاکردنی بعضی دعاوی له کرکوکەوە تشریف هیناوەتە سلیمانی .

لەبگزادە و معارف جاف محترم حسن بك کوری علی بك له هلبجەوە تشریفی هینایه ایرەو له دوای سه ـ ٣ روژ حرکتی فرمو بو بغداد .

له سادات سرکلی محترم شیخ عبدالله عسکر بو ایشو کاری خوی له قامەسیوکەوە تشریف هیناوەتە سلیمانی

له رؤسا و بگزادەی لەعون محترم قادر بك جعفر سلطان بو ایشو وکاری خوی لەطویلەوە تشریفي هیناوەتە سلیمانی .

محامی رفیق توفیق

مرکزی له کرکوکه ، ایرەش له دائرة بلدیەی سلیمانی شعبەیەکی کردوتەوە همو تحریر دعوی و دعاوی استئنافیه قبول و مسائل تمیزیه تعقیب اکات ، له کرکوك بەخوی و ایرە به واسطەی معتمد علی کمال افندی بابیر اغاوە مراجعتی پی اکری .

مطبعة بلدية سلیمانی

بو هەمو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کرابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسیتریت
یکی بەانەیکە

هەمو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

۲۹ جمادی اول ۱۳٤۷ ۱۲ ت ۲ ۱۹۲۸ [دوشمه] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

ترجمەی حالی نجابت مندوب سامی

پاشماوەیە

* * * *

لەگل مواصلت موصلیاا غیری اوەی کەلەگلیانابن و بو اوەی تمثیل حکومت عراق و بریطانیا بکن چند رجالیکی سیاسی و مقتدر و شارەزای وکو معالی میجر ادمونس ، میستر جاردین ومعالی صبیح نشئت بکی تعیین فرمو . و نجابتیشی بالذات بو اوەی هیئتەکە تنویر بکا و هەمو وضعیت ولایتەکە و فکری ملتەکە یان تی بگ بنی تشریفی بردە موصل هر وکو هیئتەکەی تنویر فرمو بو خاطری وقوعات و معاملەیکی خراپ روینەدا و بو اوەی هیئتەکە لە هەمو محیط ولایتەکەدا سربست بگرین تحقیقات و تدقیقات بکن لە هەمو قطر یکی ولایتەکەدا بو ترتیبات لازمە اجرا کردن امری اصدار فرمو .

نتیجە ـ لەدوای تدقیقاتیکی دور و دریژ لە رئیس و اعضایان محترمەی عصبة الامم‌وە (چون روژ اشکرایە) وا مسئلە تحقق کرد ر بە قرار جمعیت عصبة الامم ام ولایتە کە وکو اعضایکی مهمی لشی عراقە اولا بە واسطای حق و حقیقتەوە و دوم بەواسطەی مقرراتی مصیبەی مجلس عالی عصبة الامم‌وە سیم بە واسطەی سعی فوق العادە و دهای خارقەی مشار الیەوە جیا نکرایەوە و ربط کرایەوە بە حکومتەکەی خویەوە کە عراقە .

غیری امیش بو اوەی کوردەکانی جنوبی لە ترقیات محروم نەبن و عنعنات ملیەیان باقی بی بە واسطەی ام مسئلەیەوە بە قراری عصبة الامم بە واسطەی تشبثات و همتی مشار الیە سیر هنری دوبسەوە بعضی امتیارایان درایە کەلەگل عراقا بە یکەوە بژین .

مشار الیە لەدوای مقررات عصبة الامیش بەمە اکتفای نکرد بو خاطری مسئلە هر بە دوستایەتی بەبرینەوە و لە بین تورکیا و عراقا هیچ دشمنایتیك نەمینی و ام دو حکومتە اسلامە وکو برا دوست بن لە خصوص ام مسئلەیەوە بو عقد اتفاقیکی دوستایەتی بە واسطەی (سفیر عالی حکومت بریطانیا لە تورکیادا) سعی فرمو وخوی بالذات تشریف بردە انقرە . نتیجە بە قطعی و بە رضای تورکەکانیش ام ولایتەی مربوط عراق

فرمو و دوستایتیکی ابدیشی له بین تورك و عراقدا تأمین فرمو .

وله دوای ام مسئله یش هر بو حسیاته عالیه‌وه بو ترقی‌وتعالی عراق دائما جهد وتوششی فرموه وبو دوستایه‌تی بین عراق و نجد وعراق و ایران زور سعی فرموه . واتوانین بلین‌موئسس حکومت عراق تنها‌ هر مشار الیه .

له‌بر ام‌همو خدماته عالیانه‌ی که‌بوی فرمو ن له‌غیبوبتی مشارالیه همو عراقیك جدا متأثره فقط امید بەوی که اگر له‌دوریشه‌وه بی به‌عین حس متحسس ابی وداٸما تماشای ام‌حکومته افرموی کەخوی موجدیتی وبم سببەوه نختی تأثره کەمان تهوین ابی .

امید اکین هتا نهایت داٸما لەمسعودیتا بی . وبەدل و به‌گیان تمنای تمادی موفقیتی اکین .

ترجمه‌ی حالی مندوب سامی تازهٔ عراق
لهخامت معتمد سامی تازهٔ عراق

فخامت سیر گیلبرت کلایتون که له دوای مندوب سامی حاضر تشریف اهینی‌ته عراق و مقام‌عالی معتمد سامیتی عراق اشغال اکات . مشار الیه له ٦ تموز سال ۱۸۷۵ هاتوته دنیاوه وله‌کلیهٔ جزیرهٔ [وایت]دا تحصیل کردوه وله مکتب [وولویچ] دا تحصیل علوم عسکری تواو کردوه .وله سال ۱۸۹٥ دا داخل اوردوی بریطانیا بوه وله سال — ۱۹۰۱ دا بووه به کاپتن وهتا ۱۹۱۰ له اوردوی مصردا خدمتی کردوه . وبینیکیش له حکومت سودانا مستخدم بوه وله هجوم سال ۱۸۹۸ تیادا زور شجاعتی نواندوه وخدمتی سبقتی کردوه وحتی بم سببەوه ناوی له لیسته‌ی قوماندان عمومی بریطانیادا مقید بووه . و چند سال مدیر عمومی استخبارات مصر وسودان بوه . ومقابل به خدمات فوق العاده‌ی له طرف حکومت فخیمه‌وه به ۳ نشان تلطیف کراوه وحتی کرەت ناوی له تلغراف تقدیراتا قید کراوه . وچند مدت هتا ۱۹۲۲ مستشار وزارهٔ داخلیهٔ مصر بووه وله دوای ام تاریخه بوه به معتمد سامی حکومت بریطانیا له فلسطین . وله طرف حکومت تورك وایران وچند حکومتی ترەوه به چند نشانیك تقدیر وتلطیف کراوه . وله طرف حکومت مصرەوه لقبی پاشایەتی دراوه‌تی .

وچندجاره بو حل‌وفصل بعضی مسائل جزیرة العرب له‌طرف حکومت بریطانیاوه به تمثالی تعیین کراوه .

ومشار الیه له مستشرقین مشهوره وخصوصا له‌وانه‌یه که وقوف ومعلوماتیکی کامله‌ی هیه به سرحدات عراق . وزور شارەزای همو خصوصاتیکی نجد و جلالت ابن السعوده . خاصه له کافهٔ انحای عربیه‌دا معلومات و اختصاصیکی فوق العاده‌ی هیه ومشار الیه چونکی مدتیکی زور له ناو ملتی عربابووه و افکاری شرقه وبالخصوص زور بو ترقی وتعالی ملت عرب و ساٸر مللی مظلومه‌تی کوشاوه معلوم ومحققه که لهم موقعه عالیه‌یشا که اشغال افرموی به پیروی سلفی دوره له عراقیشا خدمات فوق العاده‌ی سبقت اکات و ابی به واسطه‌ی تجدید رابطه‌و محبتیکی ابدی بین حکومت بریطانیا وعراق و امیدا کین و کو جیکاکان که‌له‌عراقیشا ناویکی مقدس و ابدی بوخوی بجی‌بیلی . وبه‌واسطهٔ مشار الیه‌وه عراق زیاتر نائل سعادة بنی .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

هەرە‌کانی ایران ترك اکن

له تلغرافات عمومی لندنەوە

٣٠ ــ ١٠ ــ ٢٨

بصره ــ او هەرەبانەی کە لە مجبرە بون حکومت ایران حکم لی کردون کە لازمە شاپقه و لباس پهلوی لە بەرکەن لە بەرامەوەی معارضەی ئەم ئەمرەیان کردوه ، قسمیکی لە اراضی ایران دەرکردون و لەمانە بعضی علما یان مواصلات بصرەیان کردوه و لە طرف بصرییەکانەوە اکرام و تلطیف کراون .

یونان لەگل دراوسێکانیا

اتینه ــ اجاره وەبزەلوس لە بروضرام اجماع اول مجلس مبعوثانا بیانی کردوه ئەحری کە معاهدە لە گل تورکیا ، بلغاریا و ارناوودا بکات .

مجلس مبعوثانی ایران

طهران ــ بە مظاهرەیکی گورە اجارە مجلس مبعوثانی ایران اجماع کردوە و رضا خان لە نطق افتتاحی دا اشارەت کردوه کە حال حاضر مناسبت بینی ایران و تورکیا ، افغان ، روسیه و انکلترە زور باشه و کو تورکیەی بە حقی ایرن لە خصوص الغای امتیازات اجانبیشەوە موفق ئەبی ، و ئەولین وزارة حاضرە ایرانیش خەریکی لائحەیە کە بو کردنەوەی مجلس اعیان .

حدود تورك و سوریه

بیروت ــ چند ضابطیکی تورك مواصلات حلب یان کردوه بو خاطری لەگل فرانسەکان مشورت بکن بو نەمانی او اغتشاشە کە لە حدود طرفینا هەیە ، لە دوای مذاکرە هەردولا قراریان داوەکە متقابلا سعی بکن بو گرتنی او اشقیایانەی کە دام اغتشاشه ئەکن .

بین تورك و بلغار

استانبول ــ لە بین انقره و حکومت بلغاردا دەست کراوە بە مذاکره بو عقد معاهدەیکی ضمانت و ام ریك بونەوەی بلغاریە تورك بە مقابلەی نزیك بونەوەی یونانەوەیە بە صربیه .

لە بین حدود سوریە و تورکیادا

بیروت ــ عشائر و اشقیای بین حدود سوریه و تورك زور بە شدت هجوم ئەکەنە سەر یەك و تالان یەکتری ئەکەن .

حقوق ژنی فلسطین لە انتخاباتا

قدس ــ موافق قانون بلدیەی (مل ایب) ژن حق هیە ئە انتخاب بکات و انتخابیش بکریت ، حقیقتا امە خطوەیکی تجددە بو ترقی فلسطین .

حکومت بولشویك و امریقا

برلین ــ غزتەکان امریقا الین حکومت بولشویك تبلیغی وزارة خارجیة امریقای کردوه کە بولشویك حاضرە لە خصوص قرض پیش حرب امپراطوری روس مفاوضە لە گل حکومت امریقادا بکات .

اغتشاش لە ایرانا

لندن ــ غزتەی دایلی نیوز تلغرافیکی نشر کردوه کە لە مخبری استانبولیەوە ورگرتوە الی لە اکثر شارە گورەکانی ایراندا لە خصوص تطبیق و عدم قبولی تجنید اجباری یەوە اغتشاش هیە، وبالخصوص لە مرکز آزربایجاندا کە تبریزە ام اغتشاشە زور گورە بوو .

اعتراف ملکیت احمد زوغو بك

برلین ـــ ایطالیا زور سعی اکات بو اوەی کە حکومت تورکیا اعتراف بە ملکیت احمد زوغو بکی بملك ارناوت بکات .

شاه ایران لە عبادانا

عبادان ـــ رضا خان شاه ایران مواصلت عبادانی فرمووە وبە صورتیکی محتشم استقبال فرموزارە و شرکت نوت انکلیز وفارس دعوتیکی منتظمی بو کردە و لە حفلەی انشا کردنی شمندوفرەکەیا شاه بە دست خوی اول بردی داناوە .

اختراع ایرانیك

طهران ـــ وزارة معارف ایران لە سفیری ایران واشنطونەوە تلغرافیکی ورگرتوە الی لە تبعەی ایران احمد خان کەلە مکتب هندسەدا اخوینی ولە فابریقەی (فورد) دالیش اکات اعبارە اختراعیکی مهمی کردوە لەبر اوە زور مهم بوە لە امریقادا بە اسمی خویەوە قید کراوە . اختراعەکەی : امەیە کە اوتوموبیلیکی درست کردوە حوار صد کس اگری وبە ساعتی پنجا میل سرعت اتوانی بسر هەمو شاخێکیدا هەڵ بکری .

ممثل عراق لەمصرا

قاهرە ـــ رشید بك الخواجەی ممثل عراق لەقاهرەدا زیارة وزیر خارجیەی مصری فرمووە و خریکە اعتماد نامەکەی تقدیم جلالة ملکی بفرموی

مجلس مبعوثان

بغداد ـــ مجلس مبعوثان عراق روزی پنجی امبانکە اجتماعیان کردوەو ارادەی ملکی خوینراوتەوە لەخصوص تأجیلی مجلسەوە بو (٤٥) روز .

حوادث داخلی :

لەغزتەی پیشو لە قسم هاتن و رویشتنیا نوسیبومان کە سعادت مفتش اداری و رفیقەی محترمەی لە بغدادەوە عودتیان فرمووەتەوە سهواً تلقی کرابو ، موسی الیە و رفیقە محترمەی میسیس لاین پیری ایواری عودتیان فرمووە .

حفیدزادە محترم شیخ عبد القادر افندی کە پینیك لەمو پیش تشریفی بردبوە سکیمر ، دوینی ایواری عودتی فرمووە .

لە خاندان ورؤسای طالبانی محترم شیخ حبیب افندی وشیخ قادر افندی بو چاوپێکوتنی سلیمانی و احباب ودوست . ومحترم ملا عبد الله در افندی ناظر اوقاف منطقەی کرکوك سلیمانی هەوایر بو تماشاکردنی ایشوکاری اوقاف دوینی ایواری لە کرکوکەوە تشریفیان هیناوە سلیمانی . ولە مالی حفید زادە محترم شیخ قادر افندی میوانن .

مامور مرکز کرك سلیمانی محترم امین بك کە بە ماذونیت مانگیك تشریفی بردبوە بغداد لە دوای ختام مدة ماذونیتەکەی پنج شش روژ لەمەو پیش عودتی کردوە .

مامور مخابرەی سلیمانی محترم شاکر افندی بە مناسبتی تحویلی بو رواندوز پری بەعائلەوە حرکتی فرمو بو محل وظیفەکەی .

درسی الیە لەو مدەیەی کە لیرەدابو بە سبب حسن اخلاقیەوە خوشەویستی هەمو ماقەکەبو . ولە جی شاکر افندی ندیم افندی مامور پوستەی رواندز تعین کراوە .

بو مشترییە کرامەکانمان

آخر استرحامان

رجا اکین ایتر میدان بعضی معاملە مدن وعبوری مان مکن بە نشری اسم ومراجعت محکمە . بە ناوی بلدیەوە زو بدلی آبونەکانتان بو بنیرن .

مطبعة بلدیة سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە

ئەکرێ

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

ژیان

غزلیتە

هەمو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

ئابونە

بەشش مانك پانج

بەسالیك دە روپیە دا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکرێ

شش مانك کمترابونە قیدناکرێ

اعلانات

دێریك ٦ آنە دەسیتزیت

یکی بە آنەیکە

۲ جمادی الاخر ۱۳٤۷   ۱۵ ت ۲۰ ۱۹۲۸   [پنجشمە]   تاریخ انشاء ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

نەخوشی اجتماعیمان :

بی قراری ، بی عزمی

* * * *

زمان کورراوە ، امرو فردیکی خوێندەواری اقصای شرق لە احوال روژنامەی ئەوپەری غرب اگادارە ، و بەسبب ئەم کثرت معلوماتەوە هەمو روژی تی ئەگەین کە « نوبیلی » و یا « بیرد » عزم سیاحت و کشفیاتی قطب جنوبی یا شمالی ئەکەن . و بەرامبەر بەهەمو مهالکیکی محقق و یا ملحوظ ئەم قرارەی خویان تیك نادەن و حتی المقدور ـ بعضا فوق المقدور ـ بو تطبیقی جهد ئەکەن ،

لام وایە هەمو فردیکی تی ئەگەیشتوی کورد لە ئەم شدت عزمە و قطعیت قرارە لە ملل غربیدا ابینێ ، کم و زور اختیاری و یا غیراختیاری ئەکەونە مقایسەوە لەگەل هی خویاندا ، فقط نتیجەی ئەم مقایسەیە ـ طبعا ـ تاثر ، یاس و تحسرە ،

ئەمرو ، کە روژی تیهەلچون ، جسارت ، مدنیە و قطعیت قرارەوە . و یکانە خاصەی تمایز و تفوق ملتیك ئەمەیە ، مع الاسف ام خاصة جوهریە لەناو ایمەدا بە اعتبار عموم نیە ،

بەپێی تصنیفیکی اجتماعی کە تازە علمای اجتماع کردویانە : بشەر تابع دو مذهب ، اصول و یا طرز حیاتن : طرز اشتراکی ، طرز استقلالی ،

مع الاسف ، ایمە وەك اکثریەیکی طبیعت خاو. جی ام دو صنفە ماوینەوە ، نە تربیەیکی « استقلالی » « انفرادی » وەامان هەیە کە عند الایجاب فردیکمان بەخویدا رابەرمو یت ، قرار و عزمی شتیك بکات و بیهینێتە حیز فعلەوە . و نە تربیەیکی « اشتراکی » « کومەلی » وەامان هەیە کە ۱۰ ، ۱۵ و یا ۲۰ کسمان بو تطبیق غایەیکی مشترك بو خویان قرار بدەن و بو گەیشتن بەم غایەیە هەول بدەن ،

هەروا لە بیرمە لە ۹۲۹ دا لە گەل یکیك لە افراد متوسطەی ـ یعنی قسم اصناف ـ سلیمانی لە سفری بغداد ئەهەرامەوە ، اوما کە ریکای اوتوموبیل نەبو و تنها مناقلات حکومتی بە اوتوموبیل ئەکرا ، بسبب ناخوشی هواوە دو سە روژ لە کفری معطل مابوینەوە لەطرف دوازە ساعتدا ۳ کرەت قرار و فکری رفیقەکەم

تبدیل کرد . هه‌وەل جار بە رفیق دائما موافقم وت ،
فلانی موسم زمستانە امیدی خراپتر لەکر بت جاکرتا ،
وەك لیرە لەم شارە ناخوشە تدبیری بەبین هرچونێك
بی رونشتنمان مصلحتترە .

ماوەی

⁂

پاسماوەی، بیاناتەوی معالی امین زکی بک — لە
خصوص معرفەوە ،

۸ ـ مساعدهٔ مخصوص بو تدریسات ـ لەپێش اوەدا
کە قسەکم تەواو بکم نظر عالیتان جلب اکەمە سر مسئلەیەکی حیاتی کە توسیع پێدانی تدریساتە لە لواکانا .

وغنی نیە لەحضراتانەوە او مبلغەی کە لە بودجەدا بو
معارف تخصیص کراوە کافی نیە بو توسیعی تدریسات
همو انحای بلادەکان کەلەهمو شتێك پێویستترە .

و حقیقتا اگر تماشای بودجەی سابق معارف بکین چاو.
مانپێ اکەوی لە اعتبار تشکیلی حکومتەوە هتا ایستا او
نسبتەی کە بەاعتبار صد زیادی کردوە زور ضعیفە مثلا
لەسال ۱۹۲۱ ـ ۲۲ دابودجەی مذاور بەنسبت بودجەی
عمومیەوە عبارة بوە لە ۳،۳٪ و لەسال ۹۲۲ و ۲۳
دا صدی ۴،۱ ولە ۲۳ و ۲۴ دا صدی ٤ و لە ۲٤ و ۲۵
دا صدی ٤،٥ولە ۲۵ و ۲٦ دا صدی ٤ ولە ۲٦ و ۲۷
دا صدی ٤،٦ ولە ۲۷ و ۲۸ دا صدی ٤،۹ بو ولەم سالە
دا ام نسبتە گیشتوە بە صدی ٥،٥ .

وموجود طلبهٔ مکاتب ابتدائیەکان لەم مدتەدا لە
۱۷۲۳۲ وە گیشتوە بە ۲٤۱۱٤ یعنی لەظرف ام چوار
سالە دا ٦۹۳۸ طلبەی زیاد کردوە ، ونظر بە معدل
سنەوی عبارتە لە ۱۷۳٤ طلبە .

و اعتراف اکەم بەوەی کە حکومت جهدی بانسی
کردوە کە ام نسبەی بوسال ۹۲۷ و ۲۸ دا کە ندروە
بە ٤ ٪ و امسالیش بوە بووە بە ٥ ، ٥ ٪ کە بە
نسبت پێشوەیەوە ۰ ، ٦ ٪ ی زیاد کردوە وحقیقتا
ام اهتمامیش موجب شکرانە . وطبیعی معلومە بەنظر
صیقت مالیەوە بوحکومت بە جهدێکی فوق العادە پیدا
بووە .

فقط لەکل امیشا ام عنایت محدودە کافی نیە بو
ترقی وتعالی حکومتەکەمان وبو تخلیصمان لە جهل الا
بە مدتێکی زور تەبێ بم نوعە قابل نیە ترقی بکین .
و اینین معدل طلبهٔ مکاتب ابتدائیەکان لەهزاری
هشت زیاتر نیە کە بە نسبت نفوسی وە لە حالێکا کە
معدل طلبە پێش حرب حکومت بریطانیا هزاری
۱۵۷ وەی فرانسە ۱٤٤ و اسپانیا ۱۰۳ وبلغاریا ۹٦
ویونان ۸۸ طلبەیە .

ولەم عبارتەوە تێ اگین کە ترقیاتی معارفی ئێمە
سالێك بە نسبت هزار کسەوە عبارت بوە لە نیو طلبە
و اگر بم نوعە معارفمان ترقی بکا ودەیکی تر نەگرین
محقق اینجا بە ۱٦۰ سالی تر اگین بە درجهٔ معارفی
پێش حرب یونان وبە ۱۹۲ سالی تر اوسا اگین بە
بلغاریا .

لبر اوە بە هرە مقدسترین واجباتی مجلس لازمە
کە طلب لە حکومت بکن کە اصولێکی مناسب بدوزنەوە
ومعالجەی ام مسئلە حیاتیە کە سریعا بوپێشکوتنی معا.
رفمان واسطەی بفرمون و ام اصولیش ایجاد کردنی
وارداتێکی مخصوصە لە لواکانا کە صرف تخصیص بکری
بومعارف وکو لە حکومتەکانی تر امە کانە ولەم حکو.
متانەیش یەکێکیان بریطانیایە کە تطبیق ام اصولە اکا و
حکومت هر لە نیوەی مصرفاتی معارفیا اشتراك

اکا وەکەی تری لە ادارۀ محلیەوە تأمین اکری • و حکومت تورکیش نیوەی مصارفی معارفی خستوتە سەر ولایەتەکان و نیوەکەی تری خزینە تأمین اکا ام اصول هرە چاکترین واسطەیە بو ترقیاتی معارف • وزارت مالیە وە دەرف لازمە لایحەیکی قانونی احضار بکن کە عبارت بی لە دانی بعضی صلاحیت بە لواکان بو اوەی لە سەر بعضی رسوم مقدا یك زیاد بکری بە شەرطیك ام زیادە هموی لە معارفیا صرف بکری و اقتراحی خو یشم لەم خصوصەوە تقدیم ئەکم : مثلا دروستە لوای بصرە لە سەر هەمو طنیك خورما کە سوق ئەکری بو خارج لە رسمەکەی زیاتر رو پیەیکی تریشی علاوە بکری و ام وارداتە کە نزیکی لە کیك رو پیەیە لە معارفیا صرف بکری، و دیسانەوە لوای دیوانیە و عمارە قابلە کە ١٠٠٠٥٥ طن هەمو سالیك حاصلاتی چلتوکی ئەبی لە رسمەکەی رو پیەیك و یا زیاتر بو معارف زیادی لی بسینری •

بەمە لوای بصرە وارداتیکی مخصوص مقابل بە نیوەی مخصیصاتی معارفی بو خوی تامین اکا و لوای عمارە و دیوانیەیش بە رەحتی مقابل ئەمە ئەبی •

من لە وقتیکا لە معارفا بوم بو تطبیق ئەم مسئلەیەلە تفکرابوم و طام لە لجنەی مخصوص کرد کە خەریکی ئەم ایشە بن فقط نەمزانی نتیجەی ایشەکەیان بە کوی گەیشت •

مندوب سلیمانی
امین ذکی

هوالی دەرەوە :

سیاستیکی سری لە بین دول اوروپادا

جنیف ــ جمعیت عصبة الامم بە مناسبتی ئەو ایضاحاتەوە کە حکومت بریتانیا لە خصوص اتفاق بحری بین خوی و فرانسەوە داویەتی بە المان بوی معلوم بوە کە لە رغم عصبة الامم سیاستیکی سری هەیە لە بین بعضی دولت اوروپادا •

به درو خستنەوە

برلین ــ کولونل بو بو غزتەی تایمسی تکذیب کردوە کە ئەلی تعیین کراوە بە مستشار حکومت چین و ئەلی هیچ ضابطیکی المان وظیفەی، قبول نەکردوە لە چینا و خزمتی هر وەکو ئەوان •

ملیونیك فراق

پاریس ــ لە وقتی خوی لە مستشرقین فرانسیز (قونت قوسطانتین ئرلوسکی) لە ٨٩٩ دا ملیونیك فراقی لە میراتەکەی تخصیص کردوە بو ئەو مادەی کەلە شرقا و لە پیشا تطبیق حروف لاتینی ئەکات و استعمالی اکات و لە ٩٢٢ دا چرکسەکان حروفات لاتینی یان تطبیق کردوە •

لە بەر ئەوەی ایستا خەریکن ئەم ملیون فرانقە بدەن بە تورکەکان ، چرکسەکان مراجعتیان بە فرانسە کردوە کە ئەم مبلغە لازمە بدری بە خویان •

اهالی انقرە

استانبول ــ حکومت تورکیا قراری داوە کە ئەبی اهالی انقرە عمری، بە کورە و بچوکەوە خوینەوار بن و بو ئەوەی بە چوار مانك هەمویان فیری خویندن و نوسین بکن عموم مامورین انقرە قراریان داوە کە لە درس گوتنەوەدا اشتراك بکەن •

بە پی سیاحت

استانبول ــ کچیکی انکلیزی قراری داوە بە پی سیاحت بکات و لە لوندرەوە هاتوتە ویانە و لە ویشەوە دیتە استانبول •

نحاس پاشا براثت کردوه

لندن — غزته‌ی دایلی هیرالد خبری داوه که نحاس پاشا و ویصا بك له خصوص رشوت ورگرتنی مسئله‌ی امیر سیف الدین بکه‌وه که متهم بون براثتیان کردوه .

دفع ملاریا

لندن — لجنه‌ی صحهٔ عصبت الامم له‌سر تقریر هیئت صحه‌ی عالم که له خصوص ملاریاوه داویه . قراری داوه که بو دفع ام علته سعی بفرمدری .

متخصصه‌کان امراض عقلیه

لندن — بنا له خبریك که [دایلی میل] له اسکندریه‌وه داویه‌تی الی ۳ متخصص امراض عقلیه که یکیکیان انکلیزی دوم فرانسزی سیم اسویچره‌یی یه له‌سر قراری مجلس بلاط مصر بو اوی معاینهٔ صحت امیر سیف الدین بکن مواصلت مصریا کردوه .

مسئله‌یه‌کی غریب

طوغره یول — له دی الویکاردا کوریکی سوت مانکی بلوغی بوه . ام مسئله‌یه بوه به سببی مراقی دوقتوره‌کان وزوریان چون بو تدقیق وچاوپی‌کوتنی .

عنوانی رسمی مقامه‌کان

انقره — مجلسیك تخصیص و اجتماعی کردوه که له تورکیادا له خصوص عنوانی مقام رسمیه‌وه که انوسری مذاکره بکات . قراریان داوه که لم اصطلاحاتانه‌دا ترکیب وجملهٔ عربی وفارسی کاملا ترك بکری .

سقوط قابینه‌ی فرانسز

لندن — له روزی کردنه‌وی مجلس مبعوثانا قابینه‌ی فرانسز سقوطی کردوه . وا در انه‌وی تکلیف له مسیو پوانقاره بکری که قابینه‌یه‌کی که تشکیل بکات

تاجیل مجلس تاسیسی سوریه

رویتر — بنا له خبریکی موثوق که ورگیراوه لم روژانه‌دا دیسانه‌وه قرار ادریته‌وه بو تاجیل مجلس تاسیسی سوریه بو سه مانکی تر .

هوال داخلی :

وزیر داخلیه

وزیر داخلیه معالی ناجی بك شوکت بوتماشا کردنی ایشو کاری لواکان له (۹) ام مانکه دا حرکتی فرمده بو طرف کربلا ، نجف دیوانیه .

سعادة متصرف اکرمی بوتماشا کردنی ایشو کاری قضاکه تشریفی بردوته هلبجه . خوای له کل بی .

بمناسبت تعطیل مجلس مبعوثانه‌وه مبعوث محترم مان جناب محمد صالح بك له بغداده‌وه تشریفیان هینایه‌وه .

له مقام متصرفیه‌وه :

صورتی تحریرات محاسبات عمومیه‌یه‌که له خصوص قبول مسکوکانه‌وه تبلیغی کردوه له ژیره‌وه اعلان کرا لازمه بم نوعه معامله بکری .

وه‌ك معلومتان بوه لای ایره بعضی تردد هه‌یه له قبول کردنی مسکوکات هندستان له انواع او پاره زیواله‌یان که لوس بوبن . بناء علیه تاکیدی تعلیماتی سابقمان ئه‌کینه‌وه که جائز نیه قبول کردنی او نوعه روپیه‌یه واجزای روپیه‌یانه که لم حالاته‌دا که له خواره‌وه‌یه بیان ئه‌کرین .

۱ — به نوعی لوس بوبی که نوسینه‌کی قابل خوینده‌نه‌وه نه‌بی . و تشخیص صورتی نه‌کری .

۲ — تیك چوبی — بم نوعه که یان کنی تی کرابی . یا لی برابی ، یا کرترایته‌وه و یا پینه کرابی .
بناء علیه رجا ئه‌کم تعمیم ئم تعلیماته بو ملحقات بفرمون .

مدیر عام محاسبات عمومیه

ژیان

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمترابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنە دەسێنرێت

یکی بە آنەیکە

بو هەمو شتیك

مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە

اکری

§

ئیدارەخانە لەبینای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

هەمو شتیك انوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٦ جمادی الاخر ١٣٤٧ ١٩ ت ٢٠٠ ١٩٢٨ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تشکری میعوثەکانمان ئەکین

* * * *

مجلس مبعوثان لە ابتدای یەکی ئەم مانگە دا بە صورتیکی اعتیادی اجتماعی ئەرمو . لەدوای خوێندنەوەی خطاب عرش موافق قانون داخلی مجلس دەست کرا بە انتخابات رئیس و نائب رئیس نتیجە : بە اکثریت آرا نجابت عبد العزیز بك قصاب رئیس سابق دیسان ئەوە بە رئیس و مندوب محترم سلیمانی معالی امین زکی بك بە نائب رئیس انتخاب کران .

بەم مناسبتەوە ئەمانەوێ مسرورییتی هەمو لایك مقابل بەم انتخابە مصیبە عرض قارئین کرام بەکین :

لە هەمو عراقیکا وە معلومە کە ، علم و فضیلت و دهای خارقەی نجابت عبدالعزیز بك قصاب لەوانە نیە انکار بکری ، مشار الیە لە اول تشکیلات حکومت عراقەوە بو ئەم ملك و ملتە کەلی خدمتی سبقتی کردوە لە ادارەیشدا فعالیتیکی فوق العادەی پیشان داوە و لە اول اجتماع مجلس مبعوثیشەوە کە بە رئیس انتخاب کرا و ئەو موقعە عالیە مهمەی احراز کرد و لەم اجتماعەدا کە تقریبا مدەتیکی زور دوامی کرد ، بە واسطەی حسن

اخلاق و انتظامپروەری و حقیپرستی لەم رئیسەمانەوە بە صورتیکی باش ادارەی لەم مجلسە کرا بە ترجیات کە وەکو طبیعتی ئەم موسعە عالیە بو ئەم ذاتە خلق کرابو، ئەو مسائلانەی کە تودیع مجلس کرا هەموی بەصورتیك کە خادم ملك و ملتە کە پی لە جریانیکی طبیعی دا حل و تصدیق کرا .

معلوم هەمو لایکیشە ، معالی امین زکی بك ذاتیکی کورد و لە رجال مشهورە و فضلای عراقە ، مشار الیە وەکو لە علوم عسکری دا یدیکی طولای هەیە لە ادارەیشدا فوق العادە شارەزایە ، لە ابتدای هاتنەوەی عراقیەوە کە تعیین کرا بە امر و مدیر دار التدریب و مدرسة ملوکی عسکری عراق ، بە واسطەی دها و علم و عرفانیەوە زور لەم وظیفەیەدا خدمتی کرد و ئەم مدرسەیە کە تازە تأسیس کرابو لە بناغەیەوە بە صورتیکی محکم دای مزران و وەکو مدارسەکان عسکریەی اوروپا روح و انتظامیکی فوق العادەی پیدا ، و لە اول انتخابات مجلس مبعوثانەوە چونکە اولەمین رجال کورد — و لوای سلیمانی بو لە طرف اهالی ئەم لوایەوە انتخاب کرا و بو ئە.

وەی زیاتر خدمت ملت و خصوصا وطنەکەی خوی بکات ئەم وکالتەی قبول کرد .

حقیقتا لەو مدەیەی کە لەم وظیفە مقدسەدا مارە بوە بصورتیکی ئو لەلایە لە خدمت کردن قصوری نەفرمو وبوترقیات وطن وحکومتەکەمان سعی فرمو وکلی اسباب کە بوترقی وتعالی وطنکەمان خادم بی بوی احضار فرمون .

وغیری امیش بە واسطة معلوت وخدمات ممتازە بوە لەو دو قابینەیەدا کە تودیعی فرمو ومدەیکی زور وزارة اشغال وبیئیك وزارة معارفی اشغال فرمو بو دیسانەوە لە هەو خصوصیکەوە بوملك وملتەکەخدمت فرمو وبم سببەوە لای کلی فردیکی ملت ، کە ذاتیکی خوشەویست محترم والی الابد مدیون ومتشکری خدمات حسنەی خوی فرمون .

انجا بم مناسبتەوە کە ئم دو سیما عالیە کە محب و خادم ملك وملتکمن . لەم انتخابە مصیبە کە بە رئیس و نائب رئیس انتخاب فرموراون حقیقتا بو هەوملتەکە جار شکرانە .

مقابل بە حسیات عالیانە وکلای ملتەکەمان کە خدمات مسبوقة ام دو ذاتە عالیەیان فراموش نە فرمو وبو ام وظائفە عالیە ام دو سیما الیقەیان انتخاب فرمو الی لابد مدیون ومتشکری حسیات عالیانین . امید اکین ام انتخابە مصیب فالیکی خیر بی بو ترقی وتعالی عراق تمنا اکین لەم دورەیەشدا بە واسطة جهد و کوشش ام دو وکیلانمانەوە وبالخاصە ام دو رئیسە مشفقەمانەوە وطن وحکومتەکەمان زیاتر نائل حریت بی و استقلالیکی رەهاکی جانکەوی . وانشاللە لەسر فکری حسنەی خویان ولەسر ام ریکا باشە کە گرتویانە خوا معاونیان ابی .

❊

نەخوشی اجتماعیمان :
بی قراری ، بی عزمی

پاشماوەیە

* * * *

باتحقیك بارانمان لی بدا لە جوابدا ووتی زور باشە ودسی کرد بە استحضارات سفر اساسا من قراری خوم دابو فقط تجربتا دفعەی دوم بیم ووت باوکم فصل زستانە احتمال انواع فورطنە دزی هیە خوانخواستە هوالەریکا لی کورین ومقدریکمان بەسرهات خولەچولی قولفە بکمان نکوتوە . والیرە امینەوە انتظار اکەین با دە روژ تعطیل بەبین ، کفر نیە ، رفیق بە سەزمان اتا صرفنظری لە حرکت کرد . فقط ایواری دیسان قرا وی ئانم بی هەلوەشاندەوە و حرکتمان کرد .

طبیعی ، بی انصافیە کە ئەم مسئلەیە بکەم بە نمونە بو هەمو طرز تفکرو قراری کوردەواری ، فقط لەعین زماندا لازمە بلیم اکثریت عظیمەمان تقریبا وەکو ئەمەینە .

بەلای منەوە اسباب ئەم بی قرارییە ، بی عزمی و بی ثباتیە بروجە اتیە :

اولا لە کنە و اساس ی، ئەو ە ابشە ە ی کە ئەما ئەوی قراری لەسەر ئەدەین وورد نایینەوە و بەنظریکی سطحی تماشای ئەکەین .

ثانیا لە تطبیق ئەم قرارەدا توشی جە نوعە احوال شرائط و یا موانعیك ئەبین لیکی نادەینەوە ، بناء علیە ادنی مانعەیك توشی مفرطی خیالمان ئەبێت و ساردمان ئەکاتەوە .

مارە ئـ

هەوالی دەرەوە :

لورد برکنهید

لندن ــ لورد برکنهید وزیر سابق هندستان لە دوای استعفادی ریگای بجرنی گرتوە و لەگل شرکت « جومانس بورج » دا تشریکی مساعی کردوە .

ولی عهد بریطانیا

نایروبی ــ بەمناسبتی مواصلت ولی عهد خوشەویست بریطانیاوە لە کینەدا حفلەیەکی گەورە کراوە و لەوی‌وە ولی‌عهد تشریف ئەبەرموی بوطرف‌جنوب .

احوال ایران ــ انتخابات ژن

طهران ــ هتا ایستا زور لائحەتردیع مجلس وزرای ایران کراوە بو ئەوەی ئەو ژنانەی کە عمریان گەیشتوتە ٢١ سال و لەمکاتب ابتدائی‌دا تحصیلیان تەواو کردوە لە انتخاباتا رأی‌یان ببی .

مسئلەی شاپقە

طهران ــ لە بعضی ولایت ایرانا لە علیهی لەسەر کردنی شاپقە و لەبەر کردنی البسەی پهلوی زور اغتشاش وقوعی بوە فقط بە واسطەی قوت حکومتە وە تسکین کراوە .

وزارة رومانیا

بکرش ــ موسیو تیلتیولسکی کە تکلیفی تشکیل کردن قابینەیان لی‌کردوە قبولی نکردوە و نصیحت مجلس وصایەی ملکی کردوە کە تکلیف لە گورە حزب زراعین بکەن تشکیل وزارة بەکات .

خطاب میستر بولدوین

لندن ــ رئیس قابینەی حکومت بریطانیا لە سەر سفرۀ محفظ لندن نطقیکی داوە و بیانی مسروریتی خوی کردوە لەو خصوصەوە کە لە دوای حرب لە بینی حکومتە غالب و مغلوبەکانا هیچ اختلافیک نەماوە حتی لە بین المایشا .

قاتل رئیس جمهور مکسیک

سان انکلیز ــ محکمەی مکسیقا حکمی داوە بە سەر قاتل رئیس جمهور مکسیقادا کە ناوی « توریال »ە بە اعدام و بە سەر دایکا کە « سور ریومارینا »یە بە « ٢٠ » سال حبس . لە اثنای ئەم محاکمەیەدا بو استماع زور خلق بالغ کو بوبوەوە .

سفر مستر هوفر

واشنطن ــ رئیس تازۀ حکومت جماهیر متفقەی آمریقا (مستر هوفر) قراری داوە لە پیش اوەدا بچیتە سر موقعەکەی حرکت بکات بو جنوب وسط آمریقا کە‌محبت جمهوریت آمریقا بخانە دلی اهالی او حکومتانە کە [illegible]ن .

مسائل براق

جنیف ــ لجنەی انتدابات کە تابع عصبة الامم قراری داوە کە مسئلە براق ــ منازعۀ بین جولەکە و اسلامەکان قدس بە واسطۀ حکومت بریطانیاوە حل و اصلاح بکات و ام اختلافە لە بینیانا نەهیلی .

سیر چمبرلاین

اوتاوا ــ سیر چمبرلاین بە مناسبتی نخوشیەوە بو تبدیل هوا کە تشریفی بردبوە اسپانیا لە گەرانەوەیا لەگل عائلەی‌مالەکان لەشمندوفردا توشی مصیبتیک ابن فقط بە سلامتی نجاتیان بووە .

ملک ژاپون

کیوتو ــ جلالت امپراطور ژاپون هیروهیتو

لە یکی ام مانگەدا جلوس فرموە وبە مناسبتی جلوس ایمپراطـورەوە لە ژاپون دا احتفـالیکی عظیم اجرا کراوە •

—)§(—

هاتن و رویشتن

سعادت متصرف الوی کە نوسیبومان بیانی روزی پینجشمە تشریفی بردبوە قضای هلبجە لە ایواری عین روژدا عودتی فەرموەوە و لەصبحینی روزی جمعەدا بو تەماشا کردنی ایشوکاری ناحیەی بازیان تشریف بردە بازیان و لەعین روژدا مواصلت سلیمانی فەرموەوە تمنای موفقیتی ئەکین •

سعادة مفتش اداری و مفتش پولیس و کاتب مفتش اداری جناب رشید مجیب افندی دوێنی حرکتیان فرمو بوقضای شاربازیر وناحیة پنجوین •

قائممقام هلبجە محترم حمید بگ تشریفی هینابوە سلیمانی روژی ١٥ مانگ لە خدمت متصرف الوی‌دا تشریفی بردەوە مرکز قضا •

حضرات جمال بگ بابان مبعوث هولیرو سیف اللە بگ مبعوث خوماندوینی ایواری لە بغدادەوە تشریفیان هینارەوە سلیمانی • عرض بەخیر هاتنی ئەم دو میوانە خوشەویستە مان ئەکەین •

مفتش معارف منطقەی کرکوک ، هولیرو سلیمانی محترم مصطفی افندی بو تفتیش تشریفی هینایە سلیمانی والیرەیشەوە حرکتی کرد بو هلبجە عرض بەخیر هاتنی ئەکەین •

لە رؤسای پشدر جناب بابکر اغای سلیم اغا ولە اشراف سلیمانی جناب احمد بگ توفیق بگ پیری لە پشدرەوە تشریفیان هیناوەتە سلیمانی •

لە رؤسای طالبانی محترم شیخ حسیب افندی و شیخ قادر افندی و ناظر ارقاف محترم ملا قادر افندی کەچوار پینج روژ لەمەو پیش تشریفیان هینابوە سلیمانی روژی ١٦ مانگ عودتیان کردەوە عرض خوا حافظیان ئەکین •

کاتب سری مفتش اداری محترم فتحی افندی کە بە مأذونیت تشریفی بردبوە بغداد عودتی فرموەوە •

باشکاتب بلدیە جناب شیخ مجید افندی بە مأذونیت هفتەیک تشریفی بردوتە موصل •

کاتب کمرك سلیمانی رشید افندی کە موقتاً چوبوە کفری و وظیفة ماموری کمرکی اوی ایفا اکرد بو سر وظیفە اصلیەکەی عودتی فرموەوە •

اعلان

لە اعتبار ١ ـ شباط ـ ٩٢٩ ھمو وسائط نقلیە لە جیاتی طرف چپ کە ایستا جاریە لازمە جهت راست ریکا بکرن .

اگر دو اوتوموبیل لە استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واگر اوتوموبیل پشتەوە ایەوی تی‌پری اوتوموبیل پیشەوە بکات لازمە او اوتوبیلەی پشتەوە طرفی چپی اوتوموبیلی پیشەوە بگری انجا تی‌پر بکات و برو .

اگردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن لە سر هر دو کیان لازمە طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌پر بکەن برون .

مدیر پولیس

اعلان

خانویك کەلەمحلەی کویژە واقعە مرقمە بە ١٠ ـ ٦٤ وبە اعتباری ٣ ـ بشر دو بشی‌هی مدعی علی افندی وبشیکی هی حبیبە اولادی قادر آغایە لەبر اوە لەمحکمە بە دا دعوای قسمتی اقامە کراوە ولەبر اوە لە نتیجەی کشف قسمتی هلنگرت .

بناءً علیە لەتاریخ نشر ئەم اعلانەوە دتا مدەی انکرین اوانەی طالب بە کرینی خانوی مذکورەن لە ظرف مدە مذکورەدا بە صدی دە تامیناتەوە مراجعت بە محکمە صلح سلیمانی و دلال توفیق اغا بەکن •

معاون حاکم صلح سلیمانی

بو همو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانەیکە

کریار

بەشش مانك پانج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمترابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسیژمیت

یکی بەآنەیکە

هەر شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

۹ جمادی الاخر ۱۳٤۷　۲۲ ت ۲٠　۱۹۲۸　[پنجشمه]

تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

به مناسبتی تشریف هینانی دو ذات خوشەویستمانەوە

* * * *

لە غزتەی پیشومانا نوسیبومان کە حضرات جمال بك بابان و سیف الله بك بە سائقەی محبتیکی وطنی یەوە تشریفیان هیناوەتە ایرە . و ام دو میمە عالی یە چونکە تونمالیکی بیکبشتوی باغ ام وطنەن و لە عائلە یکی کورە صاحب حقوق و خوشەویستی ام خاکن و چونکە خو. یشیان زور خدمات فائقەیان لە نظر ام ملتەدا سبقتی کردوە ویستمان بەم مناسبتەوە محبتی همو اهالی لوالە مقابل بەم دو ذاتە عالی یە کە وطنەکەیان زیارت فرموە عرض بکین .

معلوم همولایکە کە محترم جمال بك بابان لە نەتەوە عائلەی بابانە کەام عائلە یە لە انجب نجبای خاندان کورد و لە حکمدارانی لایقەی ام وطنەن ام عائلە یە وکو همو شخصیکی لە نظر ملت کوردا موقعیکی عالی هیە و محبو- ب و خوشەویستە لایان . خویشی بالذات چونکە لەم وطنەدا زور خدمتی سبقتی کردوە موقعیکی عالی هیە و لای همو شخصیك محترمە . همو ابزانین کە مؤسس کردنەوەی درگای عدالت لە سلیمانیدا هر موی الیە .

حقیقتا لە ومدیەی کە بە صفت رئیس محکمە تشریفی لیرەدابو لە همو خصوصیکەوە بو معارف و بو ترقی و تعا لیمان بە همو قوتیەوە جهدی فرمو و ام ملتەی مدیون شکران خوی کرد و ایستە یش کە وکیلی ملت کوردە و او موقعە عالی یە احراز فرموی دیسانەوە هر بە عین غایە لە سعی کردن قصوری نەفرموە و نای فرموی .

ومحترم سیف الله بك مبعوث خوشەویستمان دیسانەوە لە عائلەی مشهور و مرحوم مغفور سعیدپاشا وکوری مرحوم عزت پاشای وزیر داخلیۀ سابق تورکیایە . ام عائلەیە لە زمان تورکیا و لە پایتختەکەدا زور مناصب عالیەیان احراز و اشغال فرموبو لەویشەوە همو آرزویان خدمت کردن ام وطنە و ام ملتەی خویانە بو .

وخویشی هر بەو فکرەوە کە خدمت ملت و وطنەکەی خوی بفرموی تشریفی هیناوە ولەوساوە کە وکالتی ام ملتەی درعهدە فرموە بە همو قوەتیەوە بوترقی وتعالی ام وطنە تی کوشاوە وسعی افرموی .

حقیقتا ام تشریف هینانەیان بوە باعث مسروریتی

هەو افراد ملتەکە . وملت خوی بە بختیار ازانی کە لە وطنەکەیا دو ذات وا عالی وبەقیمتی هیە دیسانەوە بە ناوی هەو افراد ملتەکەوە عرض بخیرهاتن ام میوانە عزیزانەمان اکین وتمنای مسعودیتیان اکین .

نەخوشی اجتماعیان :

بی قراری ، بی عزمی

پاشماوەیە

* * * *

بی شبهە اگر لە پیش قراردان بو شتیك ، رەك و پوست و مغزی ئەو شتە بپێڕنە دەرەوە و هەو نوعە احتمالاتیکی دربیش بکەین ، جا لە دوای امانە بە قطعیتەوە عزمی کردن بکەین ، هیچ مانعەیك تصور ناکریت بەبی بە حائل بو تطبیق ام عزمە و بەم نوعە عزمانە الین شاخ لە بن دەرهێنەر .

بو مقایسە دو مثالی خوارەوەتان عرض بکەم .

(١) مستر جونر وشروب ناوی انکلیزی لە پیش حرب عمومیدا یکیك بوە لە مشتاقانی سپورت (ریاضة) « یاری » بە سائقەی نکبتی حربەوە قاچیکی ضایع اکا و زور ترام پیاوە لە اثنای صاغیدا حەزی لە شاخەوانی کردوە ، طبیعی لە پاش اوەی عضوی کەران ، بە شاخا هەل کەرانی نەما لازم بو — لەسەر احوال شرقی — مایوس و متأثر لەمالەوە دانیشتایە و اخی هەل بکیشایە و الحال ام معلولە ام مصیبتە عارضیە هیچ مایوسیتیکی پی نەبخشیوە و بە هەو قطعیت قرار و عزمەوە دوای کردوە لە سەر ادمان کردن و بە سقطی بە شاخا هەل سوران ، تاکو نتیجە موفق بوە و بە پی کەیشتو تە سەر ذروەی شاخی ماترهورن کەتا ایستا زور کەم پیاوی قاچ صاغ کەیشتوینی .

(٢) — لە سال ٩٢١ و ٩٢٢ دا اشر تجارتو تونمان تشبثیان کرد کە شرکتیکی کوردی بو سوق و اخراجی تونون تشکیل بکەن ، لە کل اوەشدا کە هەو علاقەداران منفعت و قازانجی تشکیلی ام شرکتەیان لی معلوم بو و اوانتەبازی و مضرتی طرز حاضر تجارتەکەیان ازانی ، تەنها بەمحضی اوەی قوت نەبو و لە قرارەکیاندا و قطعیت عزم ناموجود بو ام تشبثە خیرو مفیدە هەرلە قصە — و الله لەقصەشدا نا لە میشکدا مایەوە

امیدم وایە نسل اتی و بالاوانی ایستامان درجەی قدرت وبقوت ام خاصەیە تی بگەن و استفادەی لی بکەن .

ر . ن

هەوالی دەرەوە :

افغان خریجی فن تمثیلە

بغداد — او فرقە تمثیلەی کەلە بغدادن وتورکن ولە دار البدایع تمثیلەی استانبول تحصیلیان کردوە ورئیسەکەیان سعدی بگە ورفیقەی فاطمە خانە افغان طلبی لی کردون کە بچن بو اوی بو ئەوەی لە مملکتیا استخدامیان بکات کە افغانیکان فیری فن تمثیل ببن .

لورد کوشندون

لندن — لورد کوشندون وکیل وزیر خارجیە بریطانیا بە نخوشی تالە جیکادا کوتووە هرچند نخوشیکەی مهلك نیسە فقط ناتوانیەوە بیتە مجلس لوردات .

پنار طاغی آتینا

روما — پنار طاغی آتینا کە پینیك لە مویستی

شدت سێلابو لە بریکا شدەکەی کەم بوەوە لە نتیجەی
او هەلاوشەدەدا حوت صد خانوی بە کرەتی تخریب
کردوە و پێنج هزار کس بی جێ و مسکن هیشتوتەوە
و او اراضیەی کە تخریب و محوی کردوە ، مسافەیە
بە قدر دو صد فدان اتبی .

وحکومت ایطالیا مقداری ملیونێك فرانقو ایطا-
لیای بو ام بی مسکنانە تخصیص کردوە . واهالی او
جێکایانە طلبیان لە موسولینی کردوە بجیت بو چاوپێ-
کوتنیان بلکو یزەئی بە احوالیانا بێتەوە .

رحلة حجاز لە مصر

مصر — معتمد حکومت حجاز لە قاهرەدا زیارت
وزیر خارجیة مصری کردوە . بو اوەی رجای
عفوی او تبعانەی حجازە بکات کە لە مصردا ایشن
لە خدمت عسکریە معاف بکرێن .

تعدیل خطبەی عرش بریتانیا

لندن — لە مجلس عوام بریتانیا بە موافق ٣٢١
صوت کە ١٥١ صوت مخالفتی کردوە موافقیان کردوە کە
تعدیل خطابەکەی عرش بکرێ لە سەر ردیات حزب
عمال .

واپوریکی انکلیز

نیورك — واپور « فستریس » بریطانیا کە دە هزار
طن اشیای پێ بوە لە نزیك « هامیتون » ەوە غرق
بووە .

ایرانیکان لەبحرا داوای ریتجارت اکن

بغداد — ایران الی مادامکە لەعصبة الامما اعضام لا-
مە لەبحرا منفعیکم بدنی کە بتوانم لە ساحل سوریەوە
واپورم بەچی بو بحر سفید چونکە ام ریکایە بیاکتر
نزیکم اکاتەوە بو غرب اوروپا .

وآژانسەکان لەمسئلەیە عجایبیان لی بی چونکە بە ایران
واپوریکی وا نیە تابز . کەوکو واپورەکورە تجاریکان
اوروپا بتوانی لەبحرەکورەکانا آمد و شد بکات .

حوال داخلی :

حالة اقتصادیەی عراق

شرکت صحافیەی شرقیە الی عراق خریکی اوەیە کە
عشایر شمار و عشایرە کوچەرەکان کە اوا اضدان بداتی و
اسکانیان بکات کە ایتر وازلە غنیمە بێنن ولە عراقا لە
کل زراعت مشغول بن چونکە بو اقتصاد عراق و بو
خویان ام ریکایە باشترە .

هیئتی تعلیمیەی عراق بو مصر

وزارة معارف عراق تلغرافیکی بو وزارة معارف
مصر نوسیوە لەخصوص ناردن هیئتی تعلیمیە بو مصر
کە لە دروس ادبیات لەمەدا دوام بکن وزارة معارف
مصر موافقتی کردوە .

قونسلوس فرانسەی موصل

بغداد — مسیو اوجین موری قونسلوس فرانسەی
موصل بە مناسبتی تحویلیەوە بە ری سوریەدا مفارقتی
کردوە .

لجنەی حدود

ئەندامانی لجنەی حدودبێن تورك و عراق لە تحت ریاست
هادی بك والی ماردینا مواصلت موصلیان کردوە .

جگەرەی عراقی

بغداد — او جگرە پاکانەی کە لە توتون وطنی
لە عراقا درست اکرێن و چونکە فابریقەکە اعتبارە زور
سعی کردوە و ترقی پیداوە و جگرەکە رواجی پیدا

کردوه . جلالت ملک معظم مرحمتی لەگل فرموه کە
لە پشتی پاکەتەکە رسمی جلالتی دانی .

سفر جلالت ملک معظم

بغداد — رکاب ملکی لە ١٩ ام مانگەدا حرکت افرموی بو لوای کوت ، عماره ، منتفک وبصره . ومعالی وزیر داخلیه ووزیر ری‌وراهتیش لە خدمتیا حرکت افرمون .

—)§(—

کوری شیخ ضاری

بغداد — حکومت عراق اجازه کوری شیخ ضاری کە (شیخ خمیس) ە . عفوی کردوه ومساعدهٔ فرموه کە بیتەوه عراق .

غزتهٔ وطن

سکرتیر حزب وطنی عراق طلبی لە وزارهٔ داخلیه کردوه کە مأذونیەتی بدەنی غزتەیک بە ناوی (وطن) وە بە ناوی حزبەکەوه دربچی .

غزتەی التقدم

لە بغداد لە طرف حزب تقدم عراقەوه لە تحت ادارەی سلمان شیخ داودا غزتەیک بە ناوی (التقدم) ەوه انتشاری کردوه .

روژنامەی زاری کرمانجی کە بینمک لەمو پیشەوه لەبر بعضی نقصانیت انتشاری نەکرد بە واسطەی معاونت قسمیک حمیت مندانەوه دستی کردوتەوه بە انتشار تمنای دوامی اکین .

هاتن و روشتن

لە رؤسا و بکزادهٔ جاف محترم احمد مختار بک عثمان پاشا . و جمال بک جمیل بک تشریفیان هیناوەتە سلیمانی .

مالمدیری مرکز سلیمانی محترم مصطفی بک کە تشریفی بمأذونیت چوبوه بغداد لەم روژانەدا تشریفی هیناوەوه

مدیر بازیان محترم فقیه محمد اطائیه مأذونیت تشریفی هیناوە سلیمانی و امرو دوامی کردوه .

محامی رفیق توفیق

مرکزی لە کرکوک . ایرەیش لەدائرهٔ بلدیەی سلیمانی شعبەیکی کردوتەوه همو نجرە دعوی و دعاوی استینافیه قبول و مسائل تمیزیه تعقیب اکات ، لە کرکوک بەخوی و ایرە بە واسطەی معتمد علی کمال افندی پاییر اغاوە مراجعتی پی اکری .

اعلان

لە اعتبار ١ — شباط — ٩٢٩ همو وسائط نقلیه لەجیاتی طرف چپ کە ایستا جاریە لازمە جهت راست ریکا بکرن .

اگر دو اوتوموبیل لە استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واگر اوتوموبیل پشتەوه ایەوی تی‌پەری اوتوموبیل پیشەوه بکات لازمە او اوتوبیلەی پشتەوه طرفی چپی اوتوموبیلی پیشەوه بگری انجا تی‌پر بکات وبروا .
اگردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن لە سر هر دوکیان لازمە طرفی راستی ریکا بگرن انجا تی‌پر بکتن برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەآنەیکە

کریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرەت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمتر ابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ بە دەسیزیت
یکی بەآنەیکە

هر شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١٣ جمادی الاخر ١٣٤٧ ٢٦ ت ٢٠ ١٩٢٨ [دوشمبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

سەردەمیکی رابوردوم

بو برا نەخویندەوارەکانم

* * * *

خوتان ابزانن انسانیکی خویندەوار لەکل انسانیکی نەخویندەوارا چند فرق هەیە ، جاران کە ئەیانوت فلان کس چوتە مکتب ئەم وت آی با بچی خوی بکا بە فارماصون • بلام کە یکیکیش لەبەر چاوم قلمی ئەگرت بە دستەوە و یا کاغذیکی بو لەخویندەوە هەنا سەیکی ساردم هەلئەکیشا و لەبەر خومەوە ئەموت اخ خوزکە منیش وەك ئەم خلقە ئەم صحروم بزانیایە جار جار هەرچەند لای ایوە لەم حسباتەم دەرئەبری و ئەموت خویندەواری خوشە فقط ئەوەی خرابە انسان ئەبی بە فارماصون و ایوەش تصدیقتان ئەکرد و ئەتانوت : واللە ؛ هەرکەسی کاغذی رەشی لە صپی جوا کردەوە دینی نیە ، مدەتیکی زور بە فکری خو بندنەوە خەو و خوراکم لی برابو اخریکی پیم لەجکری خوم نا و وتم ئەبی بچمە مکتبی زانستیەوە بو تجربە بزانم ئەبم بە فارماصون یا نا ؟ براینە بروا بکەن تا چوم و ناوی خوم قید کرد وەك بینی اوئەلەرزیم و لیکم ئەدا یەوە لە اخو چون ئەم کەن بە فارماصون ، نەختیکی کە ی پی چو درسی لیدا . طلبەکان وتیان وا معلم هات لەوانەدا موچرکیکم پیا هات وتم خوایە اخو معلم چون بی • لە دلی خوما مایوس بوم وتم لە دنیا و قیامتا مالم ویران بو • ایستا دیت ئەمکا بە فارماصون •

هر اوندەم زانی یکیك لەقوتابیەکان وتی احترام همو قوتابیەکان هستانە سر پی ومنیش لەکل اوان هستام تی فکریم معلم انسانیکە وك ایمە بە روی خوشە وە وتی برام دانیشن ایمەش همو دانیشتین و معلم دسق کرد بە درس وتنەوە او شەوە ماموستام هرچی اوت تی الفکرم فیری ابم لە لام خوشە وتم اوخەی خو نەشی کردم بە فرمەسون زور دریژی نەکەمەوە مدەتی ٣ سال لەزانستیدا دوامم کرد شەوبەشەو زیاتر فیری ابوم وزیاتر بە شوقەوە دوامم اکرد و ایستاش هر دوام اکم •

نتیجە تی کیشتم بو خویندن چونە مکتب انسان تیا بی دین ابی صرف قسەیکی هیچ وپوچە قسەی او کسانەیە کە تجرەیان هیە بوخاطری امەی کە آرانە

ومانکانە وهریشکەرشـەی خویان دوام بکات انسان تا بخوینی لە مکتبا بە دین ابی ودینیکی حقیقی او کسە ای‌نامی اوی لە مکتبا بخوینی اوه انسانیکی حقیقی‌یە چونکە لە دنیا وقیامتا مسـتفید ابی چونکە پیاویکی خوینده‌وار چشتی خراپەی لی‌ناوه‌شیته‌وه ای برایینه بسە بو من امە لە سایۀ سعی وکوششی خومەوه رهمت زانـستی‌یەوه ایستـا بو خوم اخوینمەوه وانوسـم خصوصـا هر چند «زیان» ەزمان دراچی زور بە خوشـی بەوە ئەیخەمە سـەر دلم و ئەیخوینمەوه و بکە دەست ئەکم بە خوینده‌نەوەی شتیك کلی جاریری زمانی رابوردوم ئەکەویتەوه ولە کل ایستاما مقابسەی ئەو حالەم ئەکەم لەخوشیانا پرچاوم ئەبی لەاو ، ایستا هەمو احتیاجیکی خوم بە تەواوی دفع ئەکم و توزیك خبردارم لە دنیا و ئەزانم قیمت زیان چیە .

خلاصە خوم زور بەمسعود و بختیار ئەزانم چونکە خویندومە .

«اطلب العلم ولو بالصین» کەوابو برایینە هە. لسن لەم خەوی غفلتە ، بو امەی خومان بخینە شکلی انسانەوه زانستی باوەشی شفقتی بو کردوینەوه .

له قوتابی زانستی

کذا	پول ٣ هم
محمد کریم اغا	فرج توفیق

توتون

هتاکو ایستا زور دفعە دورودریژ بحثی توتونمان کرد . فقط ام مسئلە یە چونکە زور مهمە وهمو واردات کوردستان — مملکتەکەمان منحصر بوتە سر ام محصولە مجبوربوین دیسانەوه لی بدوین امرو لەدنیادا اوی زور صـرف بکری وعادتا هر کـس استعمالی بکات ولە همو شـتیك رواجی زیاتر بی هر توتونە . جاران بشر قسمی زوری وحتی اوانەی کە مندال‌بون وبالعموم آفرەت جگرهٔ استعمال نەاکرد . بکی امرو جگرە کیشان نەك لە ناو پیاوا بلکو مندال وعموم افرەتیش عادتا وکو مودە بی ، ارض بی جگرە اکیشن . لە بر اوە ام محصولە زور رواج وصرفیاتی هیە .

لە عموم روی ارض اوی لە همو شـتیك زیاتر پارە بکات وبو همـو جیکایك اخراج بکری ولە همو شتیك زیاتر صـرفیاتی بی توتون ولوکەیە فقط توتون لە لوکەیش زیاتر رواج پیدا کردوه . ولە کورهٔ ارضدا او حکومتانەی کە اراضیەکەیان بو توتو صالحە چونکە ازان زیاتر وارداـیان چنك اکەوی لە همـو شتیك زیاتر قوەتیان داوەتە سر زراعتی توتون وواردایکی زوریان بوخویان تامین کردوه ولە خارجەوه پارەیەکی بی‌دات بوناو حکومتەکەیان جلب اکەن . حاصلی او اراضیانەی کە بو توتون صالح بی، هەموشتیکی مقابلە چنکیك آلتونە . فقط مع الاسف کەخوا طبیعتا ام نعمتەی بە ایمە بخشـیوه وکە اراضیکەمانی وکو آلتون خلق کردوه بکی هیشتا ناتوانین استفادەی لی بکین وام خزینە ، ثروت ونقدە زورە مباحە ناخینە دسمان . بوچی ؟

چونکە لەباوکو باپیر و اجدادمانەوه توتونە کەمان چون زرع کردوه ایسـتایش چاکرنا بلکو خراپتری زرع ئەکەین ، لە همو شتیکا کە ضرری تیابی چاو لە خلق ئەکەین ، تطبیقی مودە ئەکەین ، بکی ام اصولە کونە ناکورین وام مودە معقولە کە منفعتیکی فوق‌العادەمان تیا چنك ئەکەوی تطبیقی ناکین ، اگر بیتو ام اصول زرع توتونە کونە بکورین وام نعمە پیسە محو بکینەوه و لەخارجەوه لە توی چاك بەاصولیکی فنی دیزەکانمان

زرع بکین محقق بە چند سالیك مایە کەمان امندە دۆلە.
مند ابی کە لەدست ئەکوین و بە قدر همو واردات
لکەی مصر تنها لە قضیەکە ئەوانە واداتی تونونمان
ئەبی و شاخەکان کوردستان لە (نیل) زیاتر بو امە
کلی منفعتدار تر ئەبی .

ماویەتی

هەوالی دەرەوە :

واپوریکی حربی المان

برلین ـ وزیر حربیەی المان لەمجلس رایخشتاغدا
تقدیری او واپورە حربیەی کردوە کە تازە المان دروستی
کردوەو اتوانی دە هزار طن بار شت هلگری ، و ئەمە
اولەمین واپوری حربی دنیایە .

حدود سوریە و تورکیا

بیروت ـ مخبر تورکیا لەشـاما اعلان کردوە کە
وزیرخارجیەی تورك و فرانسە لە خصوص مسئلەی
حدودەوە اتفاقیان حاصل کردوە .

مسئلەی مصر

لندن ـ لەوقت خویندنەوەی خطاب عرشدا
لە مجلس مبعوثانا پینج مبعوث حزب عمال بیان تأسفیان
کردوە ، کە لە خطبەکەدا هیچ بحثی مسئلەی مصر و
تأجیل مجلس مبعوثیان نەکراوە.
بەمەوە دەر اکەوی کە لە مجلس امسالدا لەم خصو
صەوە زور مناقشە بکری .

باران لە حجازدا

ام القری ـ بارانیکی زور بە شدت لە طائف ،
مکە و مدینەدا باری وە بە نوعیك کە لافاو هلساوە و

اهالی او منطقانە زور لەم نعمت و رحمتە پێ خوشحال
بون .

مسیو پونسو

بیروت ـ وا اعتقاد اکری لەدوای ارەی کە
مسیو پونکارە لە تشکیلی قابینەی تازەدا موفق بو و
اعتمادی پێ کرا ، ئەوسا مسیو پونسوی معتمد سامی
سوریە عودت بکاتەوە بو سوریە .

اعتراف لورد لوید

لندن ـ غزتەی تایمس انوسی کە لورد لوید
مقالەیەکی نوسیوە و اعتراف اکات بەوی کە مصر و
و مصریکان لە حرب عمومی دا زور معاونتی حکومت
بریطانیایان کردوە . و الی حقی اراضیکیان بی قیمت
بخشی کە بکری بە مقبرە بو بریطانیایەکان .

مسئلەی حدود بین سوریە و تورکیا

لندن ـ بنا لە خبریك کە تایمس نشری کردوە
الی فرانسزەکان اهمیت نادن بە مسئلەی اغتشاش
بین سوریە و تورکیا . و الین حاجو کە زور طالان
اکات لە منطقەیکدا دانیشی کە فرانسزەکان مسئول
ئین لە اصلاح او اراضیە .

صحت شاه ایران

پاریس ـ شاه مخلوع ایران احمد خان لو عملیاتە مهلکەی
کە امجارە لە خستەخانەی (نوبلی) دایان کردو رزگاری
و نجاتی بوە .

وزارة پوانکارە

پاریس ـ مجلس مبعوثان فرانسە بە موافقت ٣٣٠
رأی کە ١٢٩ رأی مخالفتی کردوە اعتمادیان بە قابینە تا
زەکەی پوانکارە کردوە

وزیر مفوض افغان

احمد خان وزیر مفوض افغان که بو طهران تعین کراوه مواصلت بغدادی کردوه و لیریشه‌وه أچیت بو سر وظیفه کەی .

قونسلوسخانەي حجاز لەتورکیادا

بغداد ــ جلالت ابن السعود له سر تکلیق وزارة خا رجیەی تورکیا قراری داوه که سفارتخانەیك لەانقرەدا تشکیل بکات و سفیریکی بوتعین بکات .

هوال داخلی :

غرفەی تجارت بغداد

بغداد ــ غرفەي تجـارت بغداد اجتماعی کردوه بو اوی موافق قانون خویان که میعـادی هاتوه انتخابات بکن بو اخراج نصف اعضاکان و انتخابات اعضای نو له جیکایان .

بانقنوط عراق

بغداد ــ وکو غزتەی فتی العرب نوسیویق والی مستر (امونومو)ی مندوب شرکتیکی بریطانیا که طبع اوراق نقدیه اکن و هتاکو ایستا بوتورکیا و فلسطین بانقنوطیان طبع کردوه له سوریەوه خریکه بیت بو عراق بوام ایشه .

فقط لەعراقا هتاکو ایستا مقرراتیکي وانەبوه .

تلغراف وزیر داخلیەی عراق

بغداد ــ به مناسـبتی تشـریف هینانی هیئت تورك لجنەی حدودی بین عراق و تورکیا ، وزیر داخلیەی عراق تلغرافیکی خوش امدی بو رئیسه کیان هادی بك نوسـیوه ، مومی الیهیش مقابلتا به تلغرافی جوابی داوەتەوه .

تاخیر رکاب ماکی

بغداد ــ لەبر کثرت باران رکاب جلالت ماکی تاخیر بوه لەحرکت کردن بو الو یەکانی جنوب .

هاتن و رویشتن

سعادة مفتش اداری و جناب مفتش پولیس که تشریفیان بردبو بوقضای شارباژیر و پینجوین ایواری روزی ۲۳ ی ام مانکه عودتیان فرموتەوه .

محترم کریم بك حاکم منفرد سلیمانی که تشریفی بردبوه بغداد له ۲۳ مانکدا عودتی کردەوه .

اعلان

له اعتبار ۱ ــ شباط ــ ۹۲۹ همو وسـائط نقلیه لەجیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل له استقامتیکا بیش و یا پاش یك برون واکر اوتوموبیل بشتەوه ایەوی تی‌بری‌اوتوموبیل بیشەوه بکات لازمه او اوتوبیلەی بشـتەوه طرفی چپی اوتوموبیلی بیشەوه بکری انجا تی‌بر بکات و بروا .

اکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن له سر هر دو لیان لازمه طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌بر بکن برون .

مدیر پولیس

—)§(—

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەآنەیکە

ژیان

جرنیدەیی

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەمیزیت
یکی بەآنەیکە

هو شتیك ئاوەمی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١٦ جمادی الاخر ۱۳٤۷ ۲۹ ت ۲ ۱۹۲۸ [پنجشنبە]
تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

نەخوشی اجتماعیمان :

مصاحبە — ۳

* * * *

ژن هینان ، بناغەی ژیان

بەفکری من دو جەنی اهمیتی موضوعی مصاحبەی ئەم هفتەیەمان لە چاو هفتەکانی رابوردودا گلی گورەتر گەلی بلندتر و گەلی حیاتیترە .

ژین یعنی عائلە ، عائلە یعنی ژین ، ئەم دوانە کلمەیکی مترادفن و یا جوتیکن لەزادەی امانە(سعادتە) فقط مع الاسف هەروەکو اکثر مظاهر و مسائل حیات لە ایمەدا نتیجەیکی معکوس دینیتە وجود ، مسئلۀ ازدواجیش لەلای ایمە علی الاکثر اخریکی خرابی هەرا و افتراقە .

اگر بیتو ملت قابل تشبیە بیت بە خانویك بی شبهە تشکیل عائلەش لایقە بکری بە بناغەی ، ولە حقیقت حالدا اساس ملت ازدواجە ، لە روژیکەوە بشر میدان اما لە کیو وکەژ و ئزاردا سەرسری و سەرگردان سوراوەتەوە ، بە سوق غریزەیەکی طبیعی درك احتیاج تشکیل عائلەی کردوە .

شتیکی معلومە ، اکثری مؤسسات ، تشکلات و تعضوات بشریە زادۀ احتیاجیك بوە ، بی گمان تا شدت کەرما نەبیت ارزوی بفراو و هەولدان بو مسکونی حاصل نابیت .

بالخاصە احتیاج ازدواج تنها بەسائقەیکی اجتماعیە وەنیە بلکو زیاتر نتیجەی ضرورتیکی فیزیولوژیە ، اصل نقطەی مهم ، شکل و نوع واسطەی رفع ام احتیاجەیە .

کابرایکی برسی هر کەانسیەی محتاج غدابو ، اتوانیت هم بە صورتیکی معقول و منتظم و هم بە شکلیکی غیرفنی و ناهموار دفع برسیتی و احتیاج بکا .

فقط فرق بینی ام دو نوع دفع احتیاجە معلوم و اشکرایە ، هی اول وجودیکی صاغ‌لام ، بە قوت و هیز عمریکی دریژ و مسعود و هی دوم حیاتیکی کورت و پر نەخوشی و علتە .

تشکیل عائلەش یعنی رفع احتیاج فردیت و جوت کرن هر عینی امەیە .

ماویەتی

توتون

پاشماوه‌ی

* * * *

فقط مع الاسف بی‌اوی لیپی بدینه‌وه اکثرمان فکرمان وایه که قابل نیه له مه جاکتر توتونه‌کمان اصلاح بکین وحتی الین لەمه باشتر توتن لەدنیادا نیه .

بلام نابی انسان له خویه‌وه هموشتیك سطحی عاکه وقراری له‌سـر بدات طبیعی له‌هو کسه‌وه معلومه که امرو اوروپایی وامریقایی له هـو کس زیاتر تکاملیان کردوه وبوهمو فنیك ، علمیك ، صنعتیك مکتبیان هیه عجبا اوملتانه کدام توتنه‌ی ایمه‌یه به جاك نزانن استعمالی نکن وحتی به مضـری بزانن جون ابی ایمه بم همو بی معلوماتیه‌وه بەجاکی برانین واکر بلین خومان نای‌زا. نین لازمه فیر بکرین دیسانه‌وه ناحقه چونکه له زمان (میجر سون)دا متخصـصیکی بو جلب کردین زور تد قیقات لەاراضیکانما کرد نتیجه پی‌کوتین که آو وارا ضیکانمان بو توتن جاك و ساجاغ صالح و حتی زور باشه فقط امه توتن نیه ابوه زرعی اکن به عمل نایت و بو همی جیکایك سوق ناکري ونافروشری واصول برهم هینان ودا کرتنی بوتعریف و به غزته اعلانی کرد توی بوجلب کردین کجی کویمان نه‌دایه هرلەسر اصوله کو نه که دوامان کرد .

بو خاطری فرقی توتون خومان وسـاجاغ له چه درجه‌یکدایه بیزانین امروی تحقیك تعریفی بکین هو ازانین ودیومانه که امسال [مستر لیون] که پیاویکی ارمنی‌یه وله اوروپا له اصول زراعت توتونا معلومات پیدا کردوه وچند سال خوی لم مسـلکـه‌دا خدمتی کردوه هاته ایره . بو خاطری ایمه ابر بکات وزوری بوخاطری خوی استفاده بکات بو اوی چین مقداریك توتون فنی ــ ساجاغ زرع بکات زور مراجعتی به ملاکه‌کانمان کرد . نتیجه له دوای مایوسیت صاحب حیثیك معاونتی کرد وپارچه‌یك اراضی دایه . و قریبی ٣٠ باطمانیك توتون ساجاغی لی پیدا کرد . و طبیعی هو دیومانه که توتونه‌کەی چون بو . محقق به نظر توتونه‌کەی ایـمه‌وه بکو ده زیاتر قیمت اکات و غیری ایش وکو سـوالی لی کراوه غیری جاکی توتونه‌که له جهتیکی تریشـه‌وه قارانجی هیه اگر له توی اوروپا وکـو اوان توتونه‌کمان زرع بکەین . چونکه کابرا الی من ایره زور مقایسـه وتجربم کرد له توی ایره جاتیك توتون شش حوت کلای زیاتر نابی . فقط توی اوروپا له پنجاوه هتا حفتا کلای قابله ببی . وهره کلا [illegible] له توتون ایره جاکتره . دیسـه‌وه توی له توی ایره‌یشی به اصولیکی فنی زرعم کرد وبالتجربه له [illegible] هتا بیست کلام لی پیدا کرد .

انجا رجا کین غیری خرابی وجاکی شش کلانه‌کوی بیست و یا حفتا کلا له کوی ! . [illegible] واسطه‌ی شش وحوت پیاوی وکو ام [illegible] بکری به چند سالیك همو زراعه‌کانمان [illegible] بەین وتوتنه‌کمان باش بی و ترقی بکا

وانکاریش ناکری که ام مسئل[illegible] اهالی دارظیفه یه‌کی وکیله‌کانه وحقیقتا له مجلس مبعوثان امسالدا بو ام خصوصه زور جهدیان فرمواسترحام اکین امجاریش بو بجی هینانی امایشه مهمه به‌قدر امکان سعی بفرمون وامیدیشمان هیه به‌جزئی معاونتیکی حکمت زراع وتجا ره‌کانیشمان جهد افرمون وامخزینه‌یه‌ی که له اراضیکا نمانایه استفاده‌ی لی‌بکین وملکته کمان نائل سعادت‌بي وبم سببه‌وه الی الاخر مسعود بژین .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

١٩ — ١١ — ٢٨

شاخی اگرنی اتنا

رابەر

کاتانیا — لەو علاماتانەیەوە کەدرکەوتوە معلوم بوە کە شاخە اگرنیەکەی (اتنا) بە تەواوی هالاوەکەی نیشتوەوە و ایتر خەتەرەی لی ناکری •

جردەی بحری لە چین

هانکاو — حکومت چین او جردە بحریانەی کەلەسەر مسئلەی رووت کردنەوەی واپورەکەو (شانسی) ژنونی هنا کو ایستا لەقرارگاه عمومی عسکری حکومت چین (١٩) کسی لی اعدام کردون •

تورکەکان قافقاس

لەندن — مورنینك پوست نوسیویتی کە ٨٠٠٠،٠٠٠ تورکی قفقاسی کە لە ژیر ادارەی بولشویکدان طلبیان لە مصطفی کمال پاشا کردوە کە مساعدە و تسهیلاتیان لەگەلا بکات بو اوی هجرت بکن بو ناو حکومت تورکیا •

ربط هەوای امپراطوریتی بریطانیا بە یکەوە

لەندن — لورد وولمر وکیل وزیر پوستەو تلغراف انگلیزی بیانی کردوە • کە مصرف جوار استاسیونەکانی قنادا ، اوستراليا ، هند ، افریقا عبارتە لە ٧٤٥،٠٠٠ لیرەی انگلیزی •

مهاجرت ارمنی

بیروت — لەم روژانەدا ارمنیەکانی مهاجرەکانی سوریە دەستیان کردوە بە هجرت بو امریقا •

مکتبیك بو مستشرقین

بیروت — وزارت معارف سوریە لە گەل موسیو (ماصنیون)دا اتفاق کردوە کە لەشاما مکتبیك بکاتەوە بو مستشرقیکان و تابع مجمع علمی سوریەبی •

طلبەی تورك زیارت ایطالیا اکن

استانبول — حکومت تورکیا قراری داوە کە هەند طلبە بنیری بو ایطالیا کە بالمقابلە زیارت طلبە فاشیستیەکان بکەن •

وەنیزەلوس زیارت تورکیا اکات

استانبول — وەنیزەلوس بیانی کردوە کە لە اول مانگی سیپتەمبردا زیارت تورکیا اکات بو امضا کردنی میثاقیکی محکم بین ، و الی هذا اخری امسال هەمو مسئلەیکی بین یونان و حکومتەکان حل ئەکەم •

طلبەی مکاتب تورکیا

استانبول — وزارت معارف تورکیا بو محافظەی اداب عمومی امری داوە بە مکاتب ذکور و اناث کە طلبەکان نابی لەداخل و خارجی مکتبا جل کورت لەبر بکن • و حتی لەبر اوەی کە اطاعت امرەکەیان نەکردوە (١٤٠) طلبەی یکجاری طرد کردوە •

فیضان نهر میسی سیپی

نیورق — لە نتیجەی فیضان نهری میسی سیپیدا نزیکی دە کس تلف بوە فقط لە مزروعات • حیوانات و خانودا تلفیات و ضایعات زورە •

مهراجەیکی هند هاتوتە عراق

بغداد — مهراجەیکی هندستان تشریف هیناوەتە عراق لەدوای زیارەی اماکن مقدسە • خرابەی بابل و گەراوەتەوە بصرە و لەوی وە بە واپوری پوستە چوتەوە بو هندستان •

نخوشی و امزاجی جلالت ملك بریطانیا

بغداد تایمس — جلالت ملك معظم بریطانیا به واسطەی سەرماوە تختیك ناامزاج و تایه کی خفیف توش بوه ، هرچند بەم واسطەیەوە لە ناو جیدا کوتوه فقط رو بتر مزدەی افاقەی داوه .

وزیر مفوض عراق لە لندن

بغداد — ممثل عراق جعفر پاشا لە لندن اعبارە بوه بە مندوب فوق العادە و وزیر مفوض عراق لە لندن و بەم مناسبەتەوە زیارت جلالت ملك معظم بریطانیای کردوه .

استاد زکی مراد

بغداد — لە مغنیان مشهور مصر استاد زکی مراد هاتوتە بغداد ، و لە وقتی کورانی کوتنیا بە لاشاو خلە. بانی لی کو بوتەوە .

هاتن و رویشتن

سعادة متصرف اکرمی ومحترم مدیر پولیس امرو تشریفیان بردە ناحیەکان سوراتی .

مهندس ابیرای منطقەی موصل مستر دومن و رفیقەی عزرەی و معاون معمار دائرەی اشغال مستر کارتر تشریفیان هیناوەتە سلیمانی و امرو عودت اکنەوە

—)§(—

محامی رفیق توفیق

مرکزی لە کرکوکە ، لبرەیش لە دائرة بلدیەی سلیمانی شعبەیەکی کردوتەوه همو نحوه دعوی و دعاوی استئنافیة قبول و مسائل غیریە تعقیبیاکات ، لە کرکوك یەحوی

وایرە بە واسطەی معتمد علی کمال افندی پایبر اغاوە مراجعتی پی اکری .

اعلان

لە اعتبار ۱ — شباط — ۹۲۹ همو وسائط نقلیه لەجیاتی طرف چپ کە ایستا جاریە لازمە جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل لە استقامتیکا پیش و یا پاش یك رون واکر اوتوموبیل پشتەوه ایەوی تی پری اوتوموبیل پیشەوه بکات لازمە و اوتوبیلەی پشتەوه طرفی چپی اوتوموبیلی پیشەوه بکری اجا تی پر بکات وبروا .

اکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن لە سر هر دوکیان لازمە طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی پر بکەن برون .

مدیر پولیس

لە دائرة طاپوەوە :

اعلان

خانویك کە لە کرەکی ملکندی واقعە وحدودە شمال شرق طریق عام و شرق جنوبی خانوی ۵ — ۳۰ تسلسلی ۳۸۳ کە هی مالی رحمة حاجی عایشەیە ، جنوب غربی تکیة ۸ — ۳۲ تسلسل ۴۹۰ کە مالی خلیفه محمد و توارکری ، خانوی ۱۲ — ۳۲ تسلسل ۴۹۵ کە مالی محمد شیت کوری احمدە غرب شمالی بە خانوی ۹ — ۳۰ تسلسل ۳۸۵ کە مالی حمە امین کوری محمد و نومروی ۷ — ۳۰ تسلسلی ۳۸۴ بە ناوی ورثة عزیز کوری بکر کە رحمە وفاطمە و گلچینەیە تجددا طاپو اکریت هر کس حقیکی هیە لە تاریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روز زیتر باوراق ومستمسکات رسمیەوه مراجعت بە دائرة طاپو بکات اول جار اعلان کرا .

سال ـ ٣ ژماره ـ ١٤٢ لاپره ـ ١

ژیان

بو همو شتیك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە لەستای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کریار
بەشش مانك پانج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمترابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

هو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٠ جاذی الاخر ١٣٤٧ ٢ کانون اول ١٩٢٨ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

نەخوشی اجتماعیمان :

مصاحبە ــ ٣

ژن هینان ، بناغەی ژیان

باشماوەیە

* * * *

صفات اساسیەی خیزان ــ لام وایە ــ رفیقەی میردبون ، دایکی اولاد کردن و کەیبانویتی مالە .

رفاقتیکی ابدیەی حیات رکن اول و اهم ام سە کوچکەیە ، بە ظن من پیاویك تا بە تواوی لە هەو صفات و مزیت افرتیك تی نەگا ، چاك لیی حالی نە بیت ممکن نیە بە صمیمیت و بەدبتیکی تامەوە ربط قلبی لەگل بکات ، و صمیمیت ، محبت ، یك گرتنی دل لازمە بی بە سببی یك گرتنی دست ، لەلانەی عائلە ایجاب اکات هالاوی محبت ، هالەی عشق هەلسیت نە کو گری قهر و کلپەی غضب ، لازمە دستی میرد بە رەشەی غرامەوە بلرزیت ، نەك بە لرزەی قینەوە و لام وایە خوا چاوی افرەتی تنها هەر بو فرمیسکی سرور هلرزاندن خلق کردوە نەك بو گریان تحسره

حسن ، لە نقطەی نظریکەوە اهنك و توازنە ، وە چوانکەش کە چەر بوەیان یکی گرت دنکیکی خوشی موسیقی لی حاصل ابیت ، فقط لە کل فیرەی قلەرەشیکی تیکەلاو بو بە جاری تیکی ادات ، وەستانی کائناتیش هر نتیجەی اهنك ، توافق و توازنیکە .

شرطی جوانی ، خوشی و سعادتی عائلەش اهنك و وفاقە ، ادنا سکتەیك لە حیات زن و میردیدا امشعرە جوان و روانە لنك و سقط اکات ، اهنك عائلە بە توافق ذوق ، تطابق حسن ، توازن ذهنیت و عقل زن و میردەوە ممکنە .

معاذ اللە یك نگرتنی امانە یا شورشیکی ابدی بین عائلە دینیتە وجود ویا طلاق .

محقق : هەرتی کیشتویك لکل مندا اعتراف اکات دوزینەوەی جوتیك حائز ام شرائطە بیت هروا آسان نیە ، بالخاصە لە سەر اصول وطریقەی تأهل ایمە بلکە محالە . میردی فور بەسەر لای ایمە هتا شەوی زفاف حق لە رنگی [رفیقەی مستقبلی] و آفرەتی بدبخت لە دنگی (رفیق آتی) بی خبرە .

وکذا هەر تی‌گیشتویت پی‌لی اتیت ؛ بەسبب عدم معــرفە وطرز ازدواجیکی نامعقولەوە هەر روژی شاهدی هزاران فجائع عائله اپین • لەولاوە مالیك شەو وروژ خورتە ، شەر ، وگریان زن • هر روژه نا روژیك توران ، پیاو بەسبب ناریکی ویك نەکرتی دلەوە اکثر اوقاتی لە خارجدا بە انواع لهو وسفاهت صرف اکات •

لەلاوە : هیشتــا دوم مالیکی تأمل تی نەریوە ، میردی بیچارە عــدم امکانی یك بونی اکل ام زنەیدا حس کردوە • خریکە وهول ادات بو زنی دووم ، نتیجە دو زنی ، هەری ساری معلوم هەو لایکە : ژن کە لە مالدا هر یکیــك بو نورە ، بوبە دو آگرە • ام دوانەش یك لە قبی یك مالی میردەکەیان وران اکان ونزاعیکی ابدی لەو مالە دست پی اکات •

ماوەتی

نبذەیك لە خصوص زانستی‌یەوە

• • • •

محترمەکانمان ؛ هەمو ئەیزانن ایمە بەروژ لە تحصیل کردن محرومین بلام لە سایەی جمعیت زانست و تشبیك لەوطن پرورەکانمانەوە ام باری گرانی جهلەمان لە سەرشان لاچو هەر وەکو ایستا کەامان ییتن اتوسین و اخوینینە وە و اتوانین بە خومان بلیین خوینەوار ام سپرویش لە سایەی ســعی و کوشش خومان و همتی زانســتی‌یەوە دستمان کەوتوە •

محترمەکانمان • هەمو معلومتانە کە خویندن قیمتی تواو نابی اما اگر یکی سعی و کوشش بکا زور بە سهلی دەستی ئەکەوی • لام وایە خوشتان اتزانن انســانیکی خوینەوار لە کل انسانیکی نەخوینەوارا فرقیان چیە • خوینەوار یك چند فضیلتی هەیە بە سەر نەخوینەوە • وا یکا کوابو تی‌کیشتین کە فائدەی چیە ایتر براکانمان وا تی‌مەگەن کە یکی لە مکتبا دوامی کرد دینی نیە • لام وایە یکی لە مکتبا دوام بکا وفیر بوبی علم او کسەدینیکی حقیق هەیە و ابی بە انسانیکی حقیق خصوصا ایمە امە مدەتی سە ــ ۳ ســالە لە زانستیا تحصیل ئەکەین هتا حال حاضر امجا توزی هاتوینە شــکلی انســانەوە چونکە ازانین لە دنیادا چون اژین و ژیان عبارتە لە چی لەو وەختەوە کە زانستی کشاد کراوە و وطنەکان بە نور علم روناك بوتەوە لە کل جارانا مقایسەی بکەین یك و صد لە جاران زیاتر لە ترقیدایە •

ایتر لازم ناکات لە سەری بروین بــە بو ایمە هر چند [زیان] محترمان دراجی زور بە سهلی ای خوینینەوە کوابو لەسەر هەو شیر لازمە هول بدات بودست کوتنی علم هەروکو پیغمبر فرموی •

[اطلب العلم من المهد الی اللحد] کوابو لە پیش هەو شتیکا دین اسلام بە تحصیلی علمەوەیە تی‌کیشتنی انسان لە دنیادا بە عقلەوە اژی عقلیش بە واسطەی علمەوە دست اکەوی یکی لە دنیادا ســعی و کوشش نکا دائما دواکوتوە ایتر هتا سعی بکین کە بوایە انشاالله امید اکین لە سایەی جمعیت زانستی‌یەوە وطنەکمان بە نور علم وعرفان روناك بەیتەوە •

ایتر تنی لە حضورتانا اکین •

لەقوتابی جمعیتی زانستی پول ۳ هم

احمد رشید علی احمد عبدالرحمان حاجی علی

عیراقی دەرەوە :

* * * *

صحت جلالت ملك معظم بریطانیا

لندن ـــ بە مناسبتی نخوشی جلالت ملك معظم بریطانیاوە سەرطبیب مخصوص لەکل جند دقتوریکی متخصصی ترەوە شەو هتا بیانی لەخدمت جلالتیا حاضر بون لەدوای معاینە موافق راپوریك کە داویانە معلوم بوە کە نخوشیکەی عبارت بوە لە تختیك آزار کەمی جکری بورە فقط تماکەی نیە وبە قطعی افاقەی ابی •

زوییکی زور

لندن ـــ باکیرایکی دولەمندی مشهوری بریطانیای کە لە سال ٩٢٧ دا وفاتی کردوە ترکەکەی کە لە دوای بجی ماوە عبارت بوە لە چل ملیون لیرە انکلیزی اورسمەی کە حکومت لەو ترکەیە جنکی کوتوە هتا کو ایستا لە هەو رسومیکی وا زیاتر بوە •

قونسلوس ایرلندا لە المان

برلین ـــ حکومت المان موافقت کردوە کە جمهوریت حکومت ارلندا قونسلوسیك تعیین بكات لە المانا •

معاهدهٔ عسکری ضد روسیا

موسکو ـــ غزتەکان بولشویك انوسن کە معلوم بووە کە حکومت پولونیا ، رومانیا معاهدەیکیان کردووە • بو اوی اکر روسیا هجومی کردە سەر پولونیا رومانیا مجبور بی کە هشت فرقە عسکر بنیری بە معاونتی ئەوە •

تحقیقات مسئلەی غرق واپور فستریس

نیورك ـــ حکومت بریطانیا محکمەیکی تشکیل کردوە بو مسئلەی غرق واپور فستریس • فقط هیشتا نتیجەی معلوم نەبووە •

افاقەی جلالة ملك بریطانیا

لندن ــ جلالة ملك بریطانیا لەو نخوشیەی کەتوشی بوە تختیك بروجاکی اروا ودرجەی حرارتی لەکیدایە وتلغراف بو ولیعهد نوسراوە کەواز لەسیاحتەکەی نەهینی ولەمراقا نەکریتەوە بولندن •

بین چین و ژاپون

لندن ــ مفاوضەی بین چین و ژاپون منقطع بوە و اسبابەکەی اوەیە حکومت ژاپون نایەوی میعادیك تعیین بكات کە عسکرەکەی لە (شانتونغ) دا بکیریتەوە وتخلیەی بكات .

شمندوفری عراق

لندن ــ مستر اورمس غوری وکیل وزیر مستعمرات لەسەر سوآلیك کەلەمجلس عواما لی کراوە لەخصوص شمندوفری عراقەوە جوابی داوتەوە کە لەم خصوصەوە لەکل حکومت عراقا هیچ مذکرەیك نکراوە .

لجنەی دائمی حدود موصل و تورکیا

بغداد ــ لجنەی دائمی بین حدود عراق و تورکیا کە امە پینجەمین کرەتە اجتماع اکن لەدوای اجتماعیان لە موصل بلاوبونەوە ، و رئیس ممثلین تورکیا توفیق هادی بك زور تشکری حکومت عراق و خاصتاً ممثلین عراق کردوە کە فوق العادە اکرامیان کردون •

اجتماع ششەمینیان لە ٢٠ مارت ٩٢٩ دا لەماردین ئەبی •

کورەیەکی هندستانی

بغداد ــ محمد علی کە پیاویکی گورەی هندستانە تشریفی هیناوە نە بغداد و لەمالی حضرت سید محمود افندی نقیب میوانە .

داخستنی مکتبیکی فرانسز

لندن ــ حکومت تورکیا مکتبیکی یکی فرانسزی لە ازمیردا داخستوە لە سر امەی کە سە ــ ۳ معلمین لە علیهی حکومت تورکیا پروپاغاندەیان کردوە .

افغانستان و تحریم حرب

لندن ــ واخبر دراوە کە حکومت افغان اشتراك میثاق تحریم حربی کردوە لەسر دعوة حکومت جماهیر آمریقا کە بە واسطەی فرانسەوە لی کردوە .
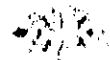
هوال داخلی :

* * * *

سفر جلالت ملك

بغداد ــ تقروی کردوە کە رکاب ملکی لە ۲۸ ــ ۱۱ ــ ۲۸ دا حرکت افرموی بو لواکانی جنوب .

استعفای دو موظف بریطانیایی لە عراق

بغداد ــ مستر مکیوی مهندس تلغراف اجرائی و مستر کسلی ضابط تفتیش تلغراف لە وظیفەکانیان استعفایان کردوە و استعفاکەیان قبول کراوە .

بو ترقی تجارت خورما

وزارة مالیە اقتراحیکی کردوە بو اوەی لجنەیکی رسمی لە صاحب ملکەکان و تجارەکان تشکیل بکری لە ژیر ریاست مامور یکی موظف دا کە حکومت انتخابی بکات بو اوەی تجارت خورما لە عراق ترقی بکات .

مدیر و محرر غزتەی الزمان

بغداد ــ لە محررین مشهور و صاحب و محرر غزتەی الزمان ابراهیم افندی صالح شکر کە بینیك لە مو پاش چوە بو مصر خریکە پیتەوە سوریە و لە شاما هر بە ناوی الزمانەوە غزتەکەی دەر بینی .

—)§(—

هاتن و رویشتن

سعادت متصرف اکرمی و محترم مدیر پولیس کە لە ۲۹ ــ ۱۱ ــ ۲۸ دا تومبیلیان تشریفیان بردوتە ناحیەکان سورداش لە ایواری عین روژدا عودتیان فرموە .

قوماندان عمومی لیفی عراق بو تفتیش عساکر لیفی ایرە بە اوتوموبیل تشریفیان هینایە سلیمانی لە دوای دو روژ عودتیان کردەوە .

سعادت مفتش اداری و محترم مفتش پولیس بو تماشا کردنی ایشوکاری ناحیەکە روژی شمەی یکی م دا نکە تشریفیان بردوتە قرەداغ .

اعلان

لە اعتبار ۱ ــ شباط ــ ۹۲۹ همو وسائط نقلیە لەجیاتی طرف چپ کە ایستا جاریە لازمە جهت راست ریگا بگرن .

اگر دو اوتوموبیل لە ستقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واگر اوتوموبیل پشتەوە ایەوی تی پری اوتوموبیل پیشەوە بکات لازمە و اوتوبیلەی پشتەوە طرف چپی اوتوموبیلی پیشەوە بگری انجا تی پر بکات و بروا .

و اگر دو اوتوموبیل برامبری یك هاتن لە سر هر دو کیان لازمە طرفی راستی ریگا بگرن انجا تی پر بکەن و رون

مدیر پولیس

مطبعة بلدیة سلیمانیە

سال ۔ ۲ ژماره ۔ ۱۴۳ ژیان لاپەره ۔ ۱

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوه
اكری
§
ادارەخانه لەبینای بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یكی بە آنەیكە

ژیان

هەر شنبك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیكی كوردیه

كریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەكری
شش مانك كمترابونه قبول ناكری
اعلانات
دیریك ٦ آنه دەسێنرێت
یكی بە آنەیكە

٢٣ جمادی‌الاخر ١٣٤٧ ٥ كانون اول ١٩٢٨ [پنجشنبه]
تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

ئەخوشی اجتماعیمان :

مصاحبه — ٣

ژن هینان ، بناغەی ژیان

پاشماوەیه

* * * *

جهت سەیەم منظرەكەی لە همووی فجیع‌ترە ، پیاو بە صورتیكی حزینانه توشی مقتول امل بوه ، او رفیقه او جرئەی او تصوری اكرد امه نەبوه ، او بەهمو قوت خیال و تفكری خوی ژنیكی بو خوی قرار دابو ، كه وحدتیكی روحیه و حتی وحدتیكی جسمیه لە بیندا بیت فقط تاسف انتخاب دایك و امرزی موافق درنەچوه وكو توركەكان الین « بام باشقه » ، ژنی فور بەسەر یش بە دلیكی پرلە غم و عزت نفس شكاوەوه دركی اكات كه جلب رضا و تامین سعادتی میردەكەی نكردوه حس اكات كه نوعما باریكی فضلەیە بو سەرشانی میرد دەكەی بەم تارەزە شەو و روژ وكو مار كینكلە ادات نتیجەی ام حاله مؤلمه بی شبهه « ٣ بەردەكەیە » ، روژیك لە ناكاو میرد ایتر خوی بو هضم ناكریت ، را

بطەی لفظی اشكیئیت ، ذاتا رابطەی قلبی هیچ لە اصلا صدا نەبوه ، پاش امه ژن وكو قومانداییكی مغلوب و منهزم روەو باوان ئەگەریتەوه و پیاو خائب و خاسر بو خیال سابق اناڵینیت ،

ام ٣ حالە و لو بە صورتیكی عمومیەش نەبیت فقط بە صورتیكی تقریبی نوعما احوال ازدواج ایمه پیشان ادات ،

جیدا شایان تأسفه اکه ، امت بدبخت محمدی تقریباً لە اكثر سنن مفید ومعقول پیغمبرەكمان لامان داوە خاصتا لە بعضی مسائل مهمة حیاتیەدا كه دیناً و وعقلا لازم وابو فرمودەی نبی اعظم بكەین بە دستور حركت ، بدبختانە تركمان كردوه وشیوتی عادەتیكی مضر ونامعقولی خومان كەوتوین . ایمه كوردەواری بەرصانت دینیە مشهورین نازانم چون وبوچی فراموش نسیان كردوه كه یكی لە اوامری پیغمبری : پیاو بینی رفیقەی مستقبله قائل بون له ویا تفأل لی كردنی بهر صورت ، جیگەی تعجب اومیه هموما لم نقطەیەدا (معروف) مان بە [منكر] و (منكر) مان بە

[معروف] نلق کردوه •

بو اوەی میدان بە هیچ سـؤ تفاهمیك نەدری پیشەکی امەوی بیان بکم کە قصـدی نوسیـار امانە خوانەخواستە نە رفع حجاب ونە سربستی آفرەتە • و تنها مرامم تطبیق سـنتیکی مفید ومتعلق نبوی یە لە تأهلدا • مثلیکی مشـهور کوردیە : مـاسـی لە بحردا سـەودا ناکریت ، ملتیك کە حق بوشـتیکی عادی و جزئی وکو مـاسـی لزوم بە تدقیق ومشـاهدە بیینی نازانم چون بوانیکیل بنیان مهم عائلە حاجت بە بینینی رفیقەی مستقبلی حس ناکات ؟

ر • ن

خبرالی دەرەوە :

* * * *

ولی عهد خوشەویست بریطانیا

لندن ــ ولی عهد بریطانیا کە الان لە جنوبی افریقادا سیاحت افرمویت ، بە مناسـبتی نخوشـی جلالة ملکەوە اگر یتەوە بو لندن و لە دار السلامەوە بە بحرا تشریف اهینیتە (مومباسا) و لەویوە تشـریف اهینیتە قاهرە و لە وی وە بە طیارەیك کە بوی احضار اکری دیتە برندیزی و لەوی وە بەشمندوفریکی مخصوص کە حکومت ایطالیا بوی احضاراکات تشریف اهینی تەوە لوندرە •

سەرما

بغداد ــ لەبر اوە بفر شاخەکانی زاخو ، عقرە و زیباری گرتوە سەرمایەکی زرر لە موصلدا پیدا بوە •

سـالم خون

بغداد ــ وکو غزتەی موصل نوسیویتی (سالم خیون) کە مجبوربو لە موصلا اقامت بکات حکومت عفو و مأذونی کردوە کە بیتەوە بغداد •

اشتراك عراق لە جمعیت صحیەدا

بغداد ــ حکومت عراق اشـتراك او جمعیتە صحیە اکات کە بو دفعی امراض سـاریە لە قاهرەدا اجتماع اکات •

قاتل سفیر ایطالیا

پاریس ــ لەسر کوشـتنی قونسـلوس ایطالیا لە پاریسـا کە بینیك لەمو بیش ام وقعەیە قوماوە محکمەی (مودنیو) حکمی داوە بە سر (ناردینی فیس) دا بە دو صد فرنك جزا ، امەیش لەبر اوە بوە کە قتلە کە عمداً نەبوە •

ریك کوتنی بریطانیا و ژاپون

لندن ــ میراوستن چامبرلاین لەمجلس عوام دا بیانی کردوە کە حکومت بریطانیا و ژاپون لە خصوص مسائل چین وە اتفاقیان حاصل کردوە •

حسیات امریقایی مقابل بەجلالت ملك بریطانیا

لندن ــ بە مناسبتی شفاەی جلالت ملك بریطانیاوە جمعیت امریقایی لە لندنا حفلەیکیان کردوە و سفیری امریقا نطقیکی داوە وکوتویتی حقە بو ایمە شکر بکین لە خوا کە شفای حضـرت جلالت ملکی داوە • ودیسـانەوە تمنا اکین لە خوای عزوجل کە صریعا شفایەکی تواوی بدانی •

سفارتخانەی المان لە تورکیادا

برلین ــ تقرر کردوە کە لە ابتدای ام کانون اول دا سفارتخانة المان لە استانبولەوە بگوزیتەوە بو انقرە •

مسئلەی براق

قدس — غزتەی جولەکەکان نوسیویتی کە او تقریرەی جراکەکان داویانە بە لجنەی انتدابات عصبة الامم لە اجتماع اخیریانا مذاکرە لی اکەن •

ولە سر ام مسئلەیە لە هەمو عیبطیکی اسلامەوە تلغراف نوسراوە بو جمعیت کە بە هەمو قوتیانەوە محافظەی اماکن مقدسۀ مسلمین بکری •

ولجنەی تنفیذیە جمعیت اسلامیەیش هەتاکو ایستا لەم خصوصەوە چند دفعە اجتماعیان کردوە ولایحەیکیان تنظیم کردوە کە بدری بە حکومت قدس و حکومت لندن وجمعیت عصبة امم •

صحت جلالت ملك معظم بریطانیا

بغداد تایمس — وضعیت خوشی جلالت ملك بریطانیا برەو چاکی اروا • و ولی عهد لەجنوبی افریقا وە اگرێتەوە بو لندن • وا در اکەوی کە جلالت ملك لەدوای چاك بونەوەی محتاج استراحتیکی زورە • لە براوە ولی عهدی وظیفەکانی اینی هتا جلالتی تواو قوت پیدا اکاتەوە •

کیایك وەکو لوکە

لندن — کیایکی تازە کشف کراوە کە اویش قوزاغە اگری و ناوەکەی شتیکی تیادایە وەکو لوکەیە و زور اهتمام اکن بو زوری و دست کوتنی تووی‌ام کیایە و اوانەی کە ام کیایەیان کشف کردوە این اگر زرع بکری لە لوکە زیاتر فائدەی ابی •

مساوات بحری

نیویورك — رئیس لجنەی بحری امریقا تلغرافیکی بو رئیس وزارة بریطانیا نوسیوە بو اوەی امریقا و بریطانیا اجتماع بکن کە مساواتیك بخنە بین قوت بحریەی طرفین و ام اجتماعەیش لە اول سال ۹۲۹ لە کنادادا ابی •

تعویضات حربی

برلین — سفیر المان لە رومادا تسخیریکی مذکرەکی المانی تسلیم وزیر خارجیەی ایطالیا کردوە کە لە خصوص تضمینات حربیەوە المان داوتی بە لندن و پاریس •

سفیر المانیا لە روسیا

برلین — حکومت المانیا کاغذیکی لە حکومت روسیەوە ورگرتوە کە روسیا موافقتی کردوە کە دوکتور (فون دیرکسون) تعیین بکات بە سفیر لە روسیەدا •

جمعیت طیارە

واشنطن — تقرری کردوە لە ۱۲ کانون اول ۹۲۸ دا لە واشنطن جمعیتیکی دولی کوبێتەوە بو اوی بە مناسبتی مروری ۲۵ مین سالی ایجادی طیارەوە حفلەیەك بکن ولەم حفلەیەدا ۳۰ نمایندەی دولەتەکان حاضر این •

امیرال بحری المانیا

برلین — فون شخری امیرال بحریەی المانیا لە ۲۶ ت ۲ دا وفاتی کردوە • رئیس جمهور المانیا مارشال هیندنبورغ تلغرافیکی تعزیەی بو بێکەکەی نوسیوە و بوی نوسیوە کە ناوی مرحوم باركی ابداً لە المانیا لە فکر نا چیتەوە و دائما خاطرەیکی مقدس ابی لە دلی هەمو المانیکا •

نهر دجلە

بغداد — نهر دجلە لەم روژانەدا زور زیادی کردوە وەه قوت برز بونەوە و الین بە نظر کثرت باران عیبط شمالەوە لەمیش زیاتر ابی •

صحت جلالة ملك بريطانيا

به مناسبتی نخوشی جلالت ملك معظم بريطانيا وە بو اوەی انتظار راپور هیئت صحیەی خاص ملك بکن لە حالیکا لە زور سرما بوە اهالی ، زان دسته دسته لە بردرکای قصر جلالتیا انتظاریان کردوە ، لە دوای معا. ینه لە بیانی ٢٧ — ١١ — ٢٨ دا راپور صحیه درچوە و بو خاطری اهالی مراق نەکات ، بە درکاکان قصرە. کەوە صورت راپورەکایان الصاق کردوە ،

راپوری ٢٧ مانك : ئەمە بوە کە جلالتی شەو هتا بیانی استراحتی فرمووە ونوستووە ودرجة حرارتی تعتیلك کام بوتەوە ،

وراپوری دوەمی الی دیسانەوە صحتی بروساکی اروا ودرجة حرارتی ٦ / ١٠١ ، ونیمە لە حالیکا کە درجة حرارتی طبیعی ٩٨ نە حرارتی جلالت ملك یعنا ١٠٠ وبعضا ١٠١ ،

اعلان

موافق امر مدیر عام بیطری هر اغنامی کە تجار جلب لە لوای سلیمانی مباینەی کردوە و ایکات شهاد. تنامەی بیطری پە دستەوە بی سربستە ممنوعیت نیە بو اخراجی ،

متصرف سلیمانی

اعلان

فوج سابعی جیش عراق لە اعتبار ری روزی ایملك شمەی ٢ /١٢/ ٩٢٨ وە لە ساعت هشتی قبل الظهر افرنجیەوە هتا پاش نیوەروان لە گردەکانی تنشق شرق ریکای ازمر لە جسواری کانی ردەکەوە تعلیم انداخت تفنك ومترالیور اکەن براوەی هیچ حادثەیك رو نەدا.

ت لازمه اهالی لە نزیك بونەوی او منطقەیەدا حذر بکن .

متصرف سلیمانی

—)§(—

اعلان

اوتجارانەی کە اغنام اخراج اکن بولوایەکی تر لە پیشا لازمه بەبریتە دائرەی بیطری معاینه بکرین و شهادتنامەیان بدرێ اوسا سوق بکرین .

متصرف سلیمانی

رجایەکی مخصوص

بە مناسبتی سری سالەوە دیسانەوە رجا لە مشتریکانمان اکین ایترمیدان بەعتبارە نەدن اومقدارەی کە مخصوصی بەعریضە تقدیمان کردن استرحام اکین بەاول پوستەدا بەناوی صندوقی بلدیەی سلیمانی یەوە بومان بنیرن ،

[ژ]

اعلان

لە اعتبار ١ شباط — ٩٢٩ همو وسائط نقلیه لەجیاتی طرف چپ کە ایستا جاریە لازمە جهت راست ریکا بگرن .

اگر دو اوتوموبیل لە استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واکر اوتوموبیل پشتەوە ایەوی تیپری اوتومو. بیل پیشەوە بکات لازمە او اوتوبیلەی پشتەوە طرفی چپی اوتوموبیلی پیشەوە بگری انجا تیپر بکات وبروا .

واکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن لە سر هر دو یانە لازمه طرفی راستی ریکا بگرن انجا تیپر بکەن برون .

مدیر پولیس

مطبعة بلدية سليمانيه

ژیان

جریدەی

بو هەو شتێك

مخابرات بەزنوی ادارەخانەوه

اكرێ

§

ادارەخانە لەشانی بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانیکه

كریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیه دەدا

بو دەرەوه اجرت

پوستەی علاوه ئەكرێ

شش مانك كمترابونه قیدناكرێ

اعلانات

دیریك ٦ انه دەمینرێته

یکی بەانیکه

هەو شتێك ازمی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیكی كوردیه

٣٠ جماذ اخر ١٣٤٧ ١٢ كانون اول ١٩٢٨ [پنجشمه] تاریخ تاسیس ... ثانی ١٩٢٤

بوچی دائما بەرەو پاش اروین

* * * *

معلومه : ملتیك بیەوی ترقی بكات . لەم عصرەدا ئائل سعادة بەبی ابی لە تاریکی جهل خوی رزگار بكات بێته ناو روناكی نوری معارفەوه . ملتیك كە افرادەكەی هەموی وبە اكثریت جاهل بو ولەنوری معرفت مستفید نەبوبی نك ترقی ناكات بلكو لەزمانەدا حق ژیانی نابی . ایمە ملت بدبختی كورد چونكە لەنعمته محرومین وافراد ملتەكەمان هەموی جاهلة وخویندەوار لەناومانا نسبتیكی مسدی نا بلکی هزاریش تشكیل ناكات . لەبر اوه نك برو ترقی وتعالی اروین بلكو لەهەمو جولانەوەیكانا پێنجا سال دوا اكەوین .

كواتە بواوی ترقی بكین وبرو استقبالیكی روناك بروین ابی كاریكی وا بكین كە هەمو افراد ملتەكەمان عالم فاضل خویندەوار هیچ نبی تحصیلیكی ابتدائی بی و امیش صرف وظیفەیەك موضوعه بلكو مجبورەی خومانە ابی خومان بەآرزو وذوقیكی جدیەوه هول بدین بو معارف و بو كردنەوی مكتب و الابه تماین بكرین به

عالم كس محبوری نیه وقا...

چونكە هەو ازانین اوملتانەی كەترقیان كردوه و برو ترق اروین غیری تشكیلات معارف خویشیان بە جیا وبەپارەی خویان مكتبیان كردوتەوه . كچی ایمە هەمو فكریكمان وقصوریكمان حصر كردوتە سرحكومت وا ئەا كین حكومت معاونتمان ناكات مكتبمان بونا كاتەوه .

مع الاسف امه غلطه قصور هەموی هی خومانه خومان امنده دشمنی علمین كە لە هەمو حركاتیكیشا حكومت مایوس اكین .

لەزمانی ادارەی وركەكاندا لەسلیمانی مكتب وله علیه علوم جدیدەی امندە تعصب هەبو نەمنداڵ هدا وناحیه و دیهاتەكانمانا بلكو لە مركز لواكانیشمانا كە حكومت مكتبی بواكردیەوه كس منالی نەاناردە ناو تحصیل وقدر وقیمتی مكتب لای ایمە نەبو وا كریكیكیش منالی بنار دایە مكتب منالەكە وحتی ابوینیشی تحقیر اكرا .

فقط نابی انكاری امه بكین ایستا مركز لواكانمان او فكرە كونەی ترك كردوه وقدر وقیمت معارف و علم وفضلیان كە لەمكتبایه ازانن مثلا حقیقتا امه چند ساله

لەلوای سلیمانی‌دا غیزي بعضی عائله‌ی فقیرنه‌بی، که لەبر مصرف‌جل و بعضی شتی تری منالەکه ناتوانن منالیان بنیرنه مکتب غیری امانه بالعموم اهالیکه‌ی تر زور بەمیسزوریته‌وه منالەکانیان ائیرنه مکتب وعادتا له سلیمانی‌دااصوله کونەکه حجره‌کان ترك کراوه .

بلام ایمه ابي بزانین بەتنها سکنه‌ی شاره‌کانمان خوینده‌وار بی بەنسبت باقی ملته‌کانه‌وەموجودیه‌تیکی وا پیدا ناکات کەبی بە سبه‌بی ترق و تعالیمان و خلق به جاهلمان تی‌نکات لازمه عموم دیهاتیه‌کانیشمان واز له فکره پیشوه‌کانیان بهینن هیچ نبی بە منالەکانیان تحصیل ابتدائي پی‌کردنیان بە شرط بزانن . اوسا عقق اومکاتبه ابتدائیانه‌ی کەحکـومت بومان اکاته‌وه که بە عمومی منالمان ناردەناو موجودي زور ابي و مجبورا حکومتیش صنفی‌زیاد اکات و لەدیهکایان تریشا مکتب مان واکاته‌وه .

همو ایزانین بەواسطه‌ی سعی وکیلەکانمانه‌وه پارحکومت لەپنجوین‌دا مکتبیکی بو کردینه‌وه فقط لەبراوی او ناحیه کوره‌یه‌دا منال‌نبو تیا بخـوینی یعنی کـس منالی خوی نەنارد مجبورا داخرا لەبراوه نسل‌آتی او ناحیه‌یه وکو ایستایان جاهل امینیته‌وه .

انجا اگرامانەوي ایمش ترق بکین وبرو استقبالیك روناك بروین ابی دیهاتیکانیشمان وکو شاریه کانمان بو اوی بەمنالەکانیان بخوینن همت وسعي بفرمون .

هرزه‌کاریت بەپاریزه

پیریت خوی دور أخاته‌وه

* * * *

لەهرەتی هرزه‌کاریتا لاویت بەپاریزه چونکه کەنجی ذخیره‌ی پیری وتویشوی پرتویه . اوشته‌ی کە لەجوان وجاهلیدا تووی اکیته‌وه بسوکی مه‌ی بطلینه . وا مه‌زانه کە سر جاوه‌یه‌کي دائمیه چونکه ام سر جاوه‌یه مدتیکی موقت دوام اکات کەبه سرجو رزوی اکەی بلام دەستت ناکه‌وی انجا پشیمان ابیت وپشیمانیش نتیجه هرغمو خفته بلکو بلیت جون اپاریزری چونکه شتیك نیه کە بەدست بکیری هر بەتویه‌وه ابریته‌وه پارانه‌وه بومانه‌وی‌عاله .

لەجوابدا الیم بەخوردن ناپاریزری چونکه خواردن بو زیانه وبە نوستنیش نابی نوستن بوحسانه‌وی هیلاکی‌روزه بلام لاوی (به عفت واعتدال) اپاریزری له صرفی خـزینه‌ی لاوی خوت بەپاریزه چونکه ام خزینه‌یه هم پیریت دور اخا و هم زیانت بەخوشی ابی و وانی پی نازانی کەروزی هرزه‌کاریت آوابواوسا فرقی‌پی‌اکه‌ی .

ماریه

هوالی دره‌وه :

وضعیت ایران

لندن — لەو خوراته‌ی کە لە بعضی غزته‌وه ورکیرا وه معلوم بوه‌او ه‌عیبانه‌ی کە له خصوص لەبرکرتنی شاپقه والبسه‌ی پهلوبه‌وه وله خصوص نەدانی رسوم حکومتیه‌وه لەناو بعضی عشائرا پیدا بوه‌ه همی بە واسطه‌ی قوه‌ی حکومته‌وه تسکین کراوه .

—)§(—

مفاوضه‌ی بین یونان و تورکیا

اهمالی یکجارتی هەیه

پارس — وکو لە بعضی غزته‌وه معلوم بوه مسئله ی مفاوضه ی بین یونان و تورکیا خریکی یکجارنه .

افغان اشتراك ميثاق كيلوج اكات

لندن — غزته‌ى تايمس اونوسى كه افغان اشتراك ميثاق كيلوجى كردوه و عين غزته الى افغان به تشبثات لطيف و ارزوبه‌كى تواومه وه‌و تجدد اروا له حاليكا كه له افغانا هه‌ غزته‌يك هه‌ير و ايستا پارده غزته انتشار اكات .

استدات فرانسه له سوريه

پاريس — له مجلس مبعوثانا بعضى مبعوث فرنسز كه له حزب اشترا كيون طليان له حكومت كردوه كه اقتصاداً وا چاكه فرانسه واز له استداب سوريه بينى و له سر اوه معارضه‌يه‌كى زور به شدت روى داوه و موسيو پوانكاره به دلائل ثيانى كردوه كه بو مصلحتى عمومى فرانسه لازمه محافظه‌ى ام استدابه بكرى و ترى نكات و الى لازمه وكو وعده‌مان داوه سوريه‌كان وا تربيه بكين كه ئنل استقلالیكى تواو به بن .

له‌دواى ام مناقشه‌يه مجلس به موافقت ۳۸۰ راى كه ۲۰۰ راى مخالفتى كردوه طلبى ام مبعوثانه‌ى رفض كردوته‌وه .

حكومت هند دعوت جنرال غورووى كردوه

پاريس — به رسمى معلوم بوه له‌سر دعوتيك كه حكومت هند كردو به‌تى (جنرال غورووى) حاكم عسكرى پاريس له ۱۲ ى ام مانكه‌دا حركت اكات بو هندستان و لاى نائب جلالت ملك ميوان ابى و له‌و مدده‌يه‌ى كه‌له‌ويدا ابى زيارت هه‌مو شاره كوره‌كانى هندستان اكات و تدقيق حيات اجتماعيه و ماليه‌ى هندستان اكات و تماشاى انتظام قوه‌ى عسكرى بريطانيا كه له‌ويدايه اى كات ، دوائر مستعمرات اهميتيكى كوره ادات بم زيارت جنرال غوروويه .

چوار جاسوس المان

برلين — حكومت فرانسه چوار شخصى المان كرتوه كه له فرانسه‌دا موظف بون له سر اوى بوى معلوم بوه كه امانه منسوبى جمعيتيكن كه تجسس هه‌مو انحاى فرانسه اكن . وله سر كرتنى امانه هيجانيكى كوره بوه له المانيا .

سير چمبرلاين

لندن — له دواى كرانه‌وى سير اوستن چمبرلاين كه به مناسبتى نه‌خوشيه‌وه بو تبديل هوا تشريفى بردبوه امريقا له‌قولى عواممدا به صورتيكى فوق العاده قبول فرموزاوه وله‌ناو مركزيدا مسروريتيكى خستوته دلى هه‌مو مبعوثانه‌وه .

—)§(—

تشكرى حكومت عراق مقابل به حسيات ومعاونت حكومت مصر

بغداد — مقابل به حسيات حكومت مصر كه درحق به وله‌ده‌دى خوشه‌ويستى عراق فرمووه له وقتيكا كه له لوندره‌وه به مصرا كراوته‌وه بو عراق رئيس الوزراى عراق به ناوى حكومته‌وه تشكر نامه‌يكى بو رئيس الوزراى مصر نوسيوه .

—)§(—

مولا محمد على

بغداد — مولا على كه يكيكه له رجال مشهوره‌ى هندستان وتشريفى هيناوته بغداد ، حركتى فرمووه بو كربلا ، نجف ، امام موسى ، وزيارت هه‌مو عتبات مقدسه فرموه .

حوال داخلی :

سعادت مفتش اداری و رفیقه‌ی محترمه‌ی و جناب مفتش پولیس که تشریفیان بردبوه ناحیه‌ی قره‌داغ و وارماوا و قضای هلبجه چوار ریشژ لەمەوپێش عودتیان فرمووه .

اجباره بنا له سر اقتراحی دائرهٔ مالیه و امری سعادتی متصرف اکری بعضی تحویلات که وکو له خواره‌وه نوسراوه له مأمورین مالیه‌کانا اجرا کراوه .

مأمور مال ناحیه‌ی تانجرو قادر افندی تحویل کراوه بو مأموریت مالیه‌ی خورمال .

وه‌مأمور مال خورمال محمود افندی له جی او تعین کراوه به مأمور مالیه‌ی تانجرو .

مامور مال ناحیه‌ی سرچنار مصطفی افندی تحویل کراوه به مامور مال پینجوین و مامور مال پینجوین مصطفی افندی له جی او تحویل کراوه به مامور مال سرچنار .

کاتب مالیه‌ی شهربازار ترفیعا تعیین کراوه به مامور مرکز هلبجه و مامور مال مرکز هلبجه رؤف بك بوه به صندوق امینی شاربازیره

اعلان

تعهدی تسلیم کردن کاو جوی حیوانات حکومتی پولیس سلیمانی و هلبجه له ۳۱۹ / ۱۲ / ۲۸ دا خناموی‌دیت هر کس طالبی تعهدی ام مالزمه‌یه مراجعت به دائره‌ی پولیس لوا بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

له اعتبار ۱ شباط ۹۲۹ هرو وسائط نقلیه لەحیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن .

آگر دو اوتوموبیل له استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون وآگر اوتوموبیل پشته‌وه ایه‌وی تی‌پری‌اوتوموبیل پیشه‌وه بکات لازمه او اوتوبیله‌ی پشته‌وه طرف چپی اوتوموبیلی پیشه‌وه بکری اخبار تی پر بکات وبروا .
اگردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن له سر هر دو لیان لازمه طرفی راستی ریکا بگرن اخبار تی پر بکان برون .

مدیر پولیس

بو مشتری‌یه ژماره کانمان

معلوم عالیتانه دائره‌کمان به زور غزته‌ی نه‌داوه به سر کسا له براوه لطفا اوی اوروی قبول کردنی نیه اعاده‌ی بکاته‌وه و او قسمه بدلاته‌ی که له خدمتیانایه بومان بنیرن ، اوانه‌یش که تبرلی افرمون دیشانه‌وه وکو مقداره‌کانیان تقدیم کراوه حق غزته‌کمان به ناوی صندوق بلدیه‌وه بو بنیرن .

«زیان»

له‌دائرهٔ طابوه‌وه :

اعلان

خانویك که له کرکوك ماکه‌ندی واقعه و محدوده شمال شرق طریق عام و شرق جنوبی خانوی ۵ — ۳۰ تسلسلی ۳۸۳ که عائدی رحمه علی عایشه‌یه ، جنوب غربی تکیه ۸ — ۳۲ تسلسل ۴۱۰ که عائدی خلیفه محمده وتواو کری به خانوی ۱۲ — ۳۲ تسلسل ۴۱۵ که عائدی محمد شیخ کوری احمده غرب شمالی به خانوی ۹ — ۳۰ تسلسل ۳۸۵ که عائدی حمه مینی کوری محمده ونوسروی ۷ — ۳۰ ، تسلسل ۳۸۴ به ناوی ورثهٔ عزیز کوری بکر که رحمه ، فاطمه و ئلچینه‌یه جدیدا طابو اکریت هر کس حقیکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ۳۰ روژیتر باوراقی مثبته‌یکه‌وه مراجعت به دائرهٔ طابو بکات دوم جار اعلان کرا .

بو همو شتیك

مخابرات به ناوی ادارەخانەوه

اکری

§

ادارەخانه لەسنای بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی مانیکه

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك ده روپیه دەدا

بو دەرەوه اجرت

پوستەی علاوه ئەکری

شش مانك کەرابونه قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه دەمینیت

یکی بەآنیکه

همو پنجشنبەیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

٥ رجب ١٣٤٧ ـ ١٧ کانون اول ١٩٢٨ [پنجشنبه]

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ربط سلیمانی به بغدادەوه به واسـطەی تلەفونەوه

* * * *

معلومه که ترقیات ملتیك له همو شـتیك زیاتر به تجارت و آلش ویرشیکی روژەوه ابی . یکانه واسطەی تجارت و ترقی و تعالی ملت اوەیه که لەناویا و لەگەل خارجیا خطوط مخابره چاکتر و سـریع تربی .

کوردسـتان جنوبی و بالخاصه لوای سـلیمانی : له زمانی ادارهٔ پیشودا هر چند خطوط تلغرافیەی هبو فقط لەمانگیکا له بیسـت کرەت زیاتر تیك اچو و به درنك چاك اکرایەوه و غیری اویش اکر زور اهتمامی پی بکرایه اوسـا هفتەی جار یك پوسته آمد و شـدی اکردو بم سببەوه عادتا له همو واسطەیکی مخابره محروم مابو .

همو ازانین ام لوایەهتا کو سال ٢٥ یش بەواسطەی بعضی اسبابەوه وکو خط تلغرافی تیانەبو وبوی نەهاتبو پوستەیش بعضا بەمانکیك جاریك اوسا اهاته سـلیمانی واروشـت . وتجاریك به مانکیك انجا جاریك موفق ابو کەخبریك له وکیل ولەماله تجاریکەیەوه ورکری لەبر اوه همو معاملات تجارة معطل مابو وبم سببەوه قسمیکی زوری اهالیکەمان پریشان مابوەوه .

فقط حمدا امه چند ساله حکومت ام مسئلەیەی هینایه پیش چاو و بو ام خصوصه به جدی سعی فرمو نتیجه ، غیری اوەی که عموم انحای تری عراقا پوستة هفتەی دو کرەت و یا ۳ کرەت امد و شد اکات ، لیرەدا به صورت اعتیادی هفتەی دو جار و به غیراعتیادیش همو روژی پوسته دیته سلیمانی و لیرەیشەوه اروا و غیری اویش حکومت بەمه اکتفای نفرمو بو اوەی واسطەی مخابره چاکتر و سریعتر جریان بکات خطوط تلەفونیشی بو تمدید کردین و امه سالیکه اهالی بی کلفت به سهلی اتوانی بو همو ایشیکی لەگل بغدادا مخابره بکات .

جکه لەمەیش به مسرورییەوه پیمان که حکومت زانی مخابره و تجارتی ایمه اکثری لەگل بغدادایه ام خطة ی هتا بغداد تمدید کرد وحال حاضر سلیمانی به تلەفون به بغدادەوه ربط کراوەو حتی تجربتا سعادت متصرف غورمان لەدوازدەی ام مانکەدا به تلەفون لەگل بغدا

دا مخابره‌ی فرموه طبعی ملتیش استفاده له اکات .

ام لمحه ام آزره دلالت اکات که حکـومت و بالخاصه مامورین اداره‌کانمان فوق العاده ملتپرور و مشفقن چونکه ام ایشه خیریه‌یان فوق‌همو لطفیکی زیاتره وله همو شتیك چاکتر وباشتره بوترقیات تجارت اهالی و ایشوکاری حکومتی .

امید اکین به واسـطهٔ ام لطف وشفقته‌وه که حکومت له‌کل‌مانا افرمویت هتا بتیك که له همو نقاط تری لواکه‌مانا ام واسطه‌یه تامین وتمدید بکری که بم سببه‌وه سـلیمانی املده ترقی وتعالی بکات که لواکه‌مان و مامورینه اداره‌کانمان له عراقا ممتاز وبالبنان بن .

وتمنا اکین بم نوعه کشبشانه‌وه که حکومت ایفرموی هتا مدتیکی که عراقیش به تلسز تلفون به هموانحای سائره‌ی تری عراقـه‌وه ربط بکری . ولم نوعـه مسـائلانه‌وه معلومه که حکومت جدا له‌کل اهالی‌دا مشفقه و انشاالله ام شفقتی حکومته ابی به سببی ترقی وتعالی وپایداری حکومت ومسعودیتی ابدی ملتیش .

هرزه‌کاریت بپارێزه

پیریت خوی دور اخا

پاشهاره‌یه

* * * *

اکر توشی پیریکی زمان دیده بوی که موی سپی بی دان و روممتی چرچ و لوچ بوبي له‌کل امه‌شدا بالای قنج وقیت چاو رون بنیه یکی صاغ له بزوتنا چستو چالاك . خواردنی زو هضم اکا له ایشو عقلدا وه‌کو لاو بی . بزانه ام نوعه کسانه زمانی لاوی خویان به عفت و اعتدال پاریز کاری کردوه که زخیره‌ی لاوی‌بو ایستا عمار کردوه .

و یا اکر توشـی لاویکی له مره‌تي هرزکاریدا ببین که ره‌نکی پیری لی نیشتوه ده‌موچاو آوسـاوی زور کوشتی وقله‌وی وسور وسپی ام نوعه لاوانه نه‌ت‌خله‌تینی به علائمی صحتی ام نوعه انجانه باور مه که له‌رویشتنا زو هیلاك و یا اکر به کردیکا هه‌لکری هناسه برکای پی بکا و یا له ایشـی عقلیدا زو ورس بی و اکر توشی تهلکه‌یاك بی کورج بترسی و اکربی که یکی توشی ده‌ردیك بو له خوی بترسی و زور بی جسـارت بی .

به راستی بزانه که ام نوعه لاوانه له هرزه‌کاریان بی خبرله حسیاتی کنجیان سوء تصرفیان کردوه و کومیان کردوه له و حسرت نشی ام نوعه کنجیه نه امینیته‌وه .

چونکه لاویك اکر صاحب عفت واعتدال بو و صاحب عزم و ثبات بو برامبر همو تقلباتیکی زمان به عزمیکی شـیرانه‌وه راوه‌ستی هیچ مایوسـیت ناکا به مسلکی خوی .

انسان له عمری پانزه سالیه‌وه هتا بیستو پینج سالی وبلکو تا سی ـــ ۳۰ سالی احتیاجی به‌ ور یابون و هوشیار بکی تواوه که یا لاوی‌خوی چاك اپاریزی و عمری به سـعادتیکی تواو‌را ابوری و یا له‌لذتی کنجیدا سوء تصرف اکا که نتیجه پشیمانی بو امینیته‌وه انجا هر وه‌کو مسـئله‌ی کوردی الی : (هتا نه‌یخیته طاق نایت الله صدق) .

ع . عزیز

مدیر مکتب حلبچه

هوالی دره‌وه :

فابریقهٔ فورد له استانبولدا

غزتهٔ تایمیس انوسی که حکومت تورکیا قبولی کردوه

قوریقهٔ اوتوموبیل فورد له استانبولدا شعبه‌یه‌کی کوره بکاته‌وه که توشرق اوتوموبیل درست بکات .

ولی عهد خوشه ویست بریطانیا

قاهره — ولی عهد بریطانیا (برنس اوف ویلس) بو اوه‌ی عودت بکاته‌وه لوندره روژی (٦) ام مانگه موا سلت قاهره‌ی فرموه وله طرف مندوب سامی بریطانیا و ممثلین ملك مصر و رجال مشهورهٔ حکمته‌وه فوق العاده استقبال فرموراوه و بو یافا حرکتی فرموه بو سویش .

(زیادی نفوس حکومت روسیا)

ریغا — رفیق رایکوف خطبه‌یکی خویندوته وه و بیانی کردوه که نفوس روسیا همو سالیك (٣) ملیون زیاد اکات و الی امه نتیجه ابی به سببی بعضی مشکلات له زراعتا چونکه به قدر ام نفوسه که‌زیاد اکات اراضی نیه که قابل زرع بی بو فلاحه‌کان .

جلالت ملك معظم

بغداد — رکاب جلالت ملك معظم به قطار خصوصی له (١٠) ام مانگه‌دا عودت افرمویته‌وه‌و له (١١) ام مانگه‌دا مواصلتی بغداد افرمویته‌وه و بو ایفا کردن راسمهٔ استقبال به صورتیکی فوق العاده همو ترتیباتیکی بو احضار کراوه .

و جلالت ملك محبوب عراق لم سفره‌ی‌دا له همو ایشیك زیاتر تماشا و تدقیق احوال زراع و زراعتی فرموه .

ملك افغان

لندن — بو اوه‌ی بالذات خوی تادیبی بعضی رؤسای عشایر بکات که له علیهی حکومت حاضره ی افغان دستیان کردوه به‌اختلال ، ملك امان الله خان له کل قوه‌تیکی زورا حرکتی کردوه بو همو مناطقیکی اختلاله که .

سفیر المانیا بو روسیه

برلین — (هر فون دیرکسن) له طرف حکومت المانه‌وه تعیین کراوه به سفیر بو حکومت روسیه .

رعیه‌ی ارناورد له مصرا

قاهره — حکومت مصر قبولی ناکات که رعیه‌ی ارناوودیش وکو هی سائر دولیکی له محاکم مختلطه‌دا محاکمه بکرین چونکه الی لهو حکومتانه نیه که حق بعضی امتیازاتی بی ، و ابی وکو رعایای مصر له محاکم مصرا محاکمه بکرین .

اهالی تراکیا

استانبول — بعضیك اهالی تراکیا هاوار اکن له دست حکومت یونان له خصوص مسائل مبادله‌ی مهاجرین بین تورك و یونان دا .

تلغراف سمیمی رئیس لجنهٔ حدود

بغداد — رئیس لجنهٔ ممثلین تورك حدود بین تورکیا و عراق توفیق هادی بکی والی ماردین که له موصله‌وه عودتی فرموته‌وه بوماردین تلغرافیکی بو متصرف موصل نوسیوه وزور بیانی تشکری کردوه مقابل بهو حرمته‌ی که‌ما ورین عراق له حقیان کردوه وله تلغرافه‌که‌یا تمنای تمدید دوستایه‌تی بین تورك و عراق کردوه .

ملك معظم

بغداد — جلالت ملك معظم عراق لهو مده‌یه‌ی که له بصره‌دا تشریفی ماوه‌ته‌وه به شفقت ولطفیکی فوق العاده زیارتی همو مکتبه‌کان فرموه وبیانی ممنونیتی له هیئت اداره وتدریسیه‌یان فرموه .

وزیر دفاع

بغداد — وزیر دفاع معالی نوری پاشا السعید که له خدمت جلالت ملك معظم عراقا تشریفی بردبووه طرفی جنوب له شش مالسکما عـودتی بغدادی فرموه .

اعلان

بو قسمداخلی مکتبی صنایع بغداد طلبه قبول اکری هر کسی طالبه مراجعت به دائره‌ی تحریرات بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

خانویك له کل عرصه خانویك که له محله‌ی درکزین واقعه و مرقمه به رقمی ابواب (٣٨و٤٠ — ١١٠ و له بینی حاجی صالح کوری احمدی قاسم مشترکه له بر اوه که لهم محکمه‌یه‌دا ازاله‌ی شیوعی له طرف مدعی حاجی صالح اقامه کراوه و له بر اوه‌یش که‌قابل تقسیم نه‌بوه . علی الاصول اوا حراجه موقتی مزایده‌وه بو مدهٔ (٣٠) روژ که عبارته له مانکیك . بو صورته اوانه‌ی که طالب به شرای ملکی مذکورن له ظرفی مدهٔ قانونیه‌دا به صدی ده تأمیناته‌وه مراجعت به محکمه‌ی صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکه‌ن

معاون حاکم منفردی سلیمانی

اعلان

عرصه خانویك که له محله‌ی جوار باغ واقعه و مرقمه به ٤ — ١٢٦ و له بینی ملا عبدالله دوغریس و ابرا هیم کوری صالح مشترکه له‌بر اوه که له طرف مدعی ملا عبدالله‌وه لهم محکمه‌یه‌دا دعوای ازاله‌ی شیوعی اقامه کراوه و له بر اوه‌یش که قابلی قسمت نه بوه اوا عرصه‌ی مذکوره حراجه موقتی مزایده‌وه بو صورته اوانه‌ی که طالب به شران له تاریخی ام اعلانه‌وه هتا مروری مانکیك به صدی ده تأميناته‌وه مراجعت به محکمه‌ی صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکه‌ن . له بر اوه کیفیت اعلان کرا *

معاون حاکم منفرد سلیمانی

له‌دائرهٔ طابووه :

اعلان

او خانوه که نومره‌ی ١٠ — ٧٧ و تسلسل ٣٦٩ وله کره‌کی درکزین واقعه و عائدی حبیبهٔ یکی احمد و رشید و فاطمه و حلاوه اولاد عزیزه و له پیش مرقومان داویانه به رهن به دائره‌ی ایتام سلیمانی و به وکالت دوریه به مدیرایتام سید احمد افندی کوری شیخ عبد الرحمن و به مدتی سالیك له‌اعتبار ١٥ رجب ٣٤ به مقابل ٢٢٩ روپیه و دو انه‌و معامله ی رهنیهٔ بتاریخ تشرین ثانی ٩٢٨ و ژماره « ١ » کراوه بنا له‌سر تواو بونی مدت و مراجعت دائره‌ی ایتام تبلیغات به یکی له مرقومان که حلاوه یکی عزیزه کرا و له بر اوه‌ی که حبیبه یکی احمد و رشید و فاطمه اولاد عزیز معلوم بوه که جیکایان مجهوله و لازمیشه اخطار بکرین له غزته‌ی محلیه‌دا که‌اکر له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی — ٣٠روزی تر پلل او رهنه به تواوی نه‌ده‌نه‌وه و اکر افاده‌یکی مشروعیان بی مراجعت به محکمه نه‌کن بو استحصال حکم و بو تاخیر منعیان له دائره‌ی طابو او خانوه اخاته مزایده‌وه و ایفروشی له‌براوه اعلان کرا .

اعلان

له اعتبار ١ — شباط — ٩٢٩ هه‌مو وسائط نقلیه له‌جیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل له استقامتیکا پیش و یا پاش یان برود واکر اوتوموبیل بشه‌وه ایه‌وی دوری‌اوتوموبیل پیشه‌وه بکات لازمه او اوتوبیله‌ی بشته‌وه طرفی چپی اوتوموبیلی پیشه‌وه بکری انجا تی‌پر بکات و بروا .

اکردو اوتوموبیل برامبری یان هاتن له سر هر دویان لازمه طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌پر بکه‌ن برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات به ناوی اداره‌خانه‌وه
اکری
§
اداره‌خانه له‌بنای بلدیه‌دایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به آنه‌یکه

همو شتیك انوسی هفته‌ی دو جار درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

کریار
به‌شش مانك پینج
به‌سالیك ده روپیه ده‌دا
بو دره‌وه اجرت
پوسته‌ی علاوه ئه‌کری
شش‌مانك کرابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنه ده‌سینریت
یکی به آنه‌یکه

١٢ رجب ١٣٤٧   ٢٤ کانون اول ١٩٢٨ [دوشمبه]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

نه‌خوشی اجتماعیمان :

مصاحبه — ٤

عافقله کاری ، عنعنه پرستی له حیات اجتماعیه‌ماندا باشماوه‌یه

* * * *

عنعنه پرستی چه نتیجه‌ی اعتیادیی کون ، چه نخو . شیی دماغی ، و روحی بیت ، شتیکی مضر ، بد و بی معنایه .

بلی ! به‌و اعتباره‌ی که کم و زور جزئیکی باوك و باپیر ماین ، قسمیکی ماضین ، مربوط عنعنه‌ی راوردوین فقط لازمه له عین زماندا له بیرماندا بیت له پیش همو شتیکدا ایمه اولادی ام روزه‌ین ، پشتمان کردوته و رو پشتو و رومان له پیشه‌وه‌یه .

زور راستیان وتوه : لاعلی التمیین هموشتیك درجهٔ اعتدالی باشه و فقط افراط حتی له تقوی یشدا مقبول نیه ، عنعنه پرستی ایمه حد افراطیشی تی پراندوه .

ام نخوشیه پیس و قاتله ؛ بی مبالغه له همو احوال و اعمالیکماندا حاضر و موجوده . قسم صنعتکار له پینه چیوه هتا زرنکر ، فلاحمان له نیوه‌کاریکه‌وه هتا ملا کیکی صاحب هشت ، تو دی مبتلای ام بلایه‌ن

مثلا ؛ له عصر بابان و پیش باباندا که‌وش سور ، رش باو بوه پاشا و موفردی هر امه‌یان له‌پی کردوه . ام احتیاجه صنف کوش درو و پینه‌چی هیناوته وجود فقط به مرور زمان ام مودهٔ پیلاوه نماوه قوندرهٔ کلا- سی ، روغندار هاتوته پیشه‌وه . معمولات خومان له رغبت کوتوه .

مع‌الاسف مقابل به‌م کوران میل و باوه هیچ فکر تجدد و انقلاب نه کوتوته میشکی کوش دروکانمانه‌وه له جیاتی اوه‌ی امانیش له کل چرخ زماندا هه‌ل سورین ترقییك له صنعته که‌یاندا بنوینن تنها راضی بون به یادی ماضی و حسرت راوردو و به سائقه‌ی محافظه کاریوه ، به بیریاندا نایه‌ت مشته و کازنه که‌یان تبدیل بکه‌ن به قالب و مکینه‌ی قوندره .

نه‌ختی به‌ولاوه بروین و تماشای فلاحه‌کانمان بکه‌ن ام نخوشیه به صورتیکی محسوستر مشاهده ا ئه‌ین و لم‌صنفه دا لوحه‌ی عنعنه پرستی کلی مؤثر ترکلی بدبختانه‌تر

ابینین . ام قسمەمان هیشتا بەاسباب و آلات عصریوە خریکی شان لە شان دانی اوروپایە . جوتیاریکی بە سەزمان بە دوانزە سعات بە هزار نیخە نیخ و آرق هەلرشتن ، لە پاش دو سە جار شکانی کاسن و هوجار انجا موفق ابیت بە کیلانی اعظمی دونمی اراضی .

نتیجەی ام هموکلفت و مشقتەی سە و یا چوار ربە کمە کە مقابل بە دەکز جیت و باطمانی شکری خارجەیە . جا بم موجودیت اقتصادیەوە باور ناکەم هیچ حق ویا روی قسەمان هیبت . بو ام جوتیارە ؛ احتمال فقر حالی معذرتیك تشکیل بکات فقط نازانم ملاکە دولەمندەکانمان ـــ کە هینانی مکینەیکی دروینە ، جوت و یا طورومپایکی آو بە نظر ثروتیانەوە هیچ شایان اهمیت نیە ـــ بوچ خویان بەمعاصر بابل و مدیا ازانن و هیچ اثریکی تجدد پیشان نادەن جداً شایان تأسف و بلکە باعث مأیوسیتە کە ابینین حتی پتاتەی خواردنی خومان لە سنە و جیکایانی ترەوە دیت .

هموکائنات اعترافی کردوە امرو حق ، قوت پارە و ثروت اقتصادیەیە . دستی اقتصاد سەروی هموو دستیکە . چوار پنج سال لەمو پیش فرانسە لەکل اوەی لە حرب عمومیدا غالب و مظفر دەرچو بو ؛ تنها بە سبب تشنت اقتصادیەوە عادتا هاتبوە درجەی اضمحلال

مقصد لەم مثالە اوەیە کە معنای بین الدولی قوت پارەیە لام وایە بەم اعتبارە ایمە کوردەواری موجودیتیك و قوتیکمان نیە .

ماوەتی

—)§(—

هەوالی دەرەوە :

انقلابات لە جزیرا

برلین — لە جزیرة العرب او عصیانەی کە هیە بلاو بوەتەوە ، ابن السعود مقابل بە عاصیەکان هرچی قوتی هیە لە نزیك طایفەوە کوی کردوتەوە و او فرقە و عشایرانەی کە عصیانیان کردوە تخمین شصت هزار کسی لی اکری ، امانە هموی لە دوری جدەدا دستیان کردوە بە تعرض بو سرای ابن السعود .

صحت جلالات ملك معظم بریطانیا

لندن — جلالات ملك بریطانیا کە بە واسطەی نخوشیەوە اسیر فراشە . عموم هیئت طبابت لوندرە و دوقتورەکانی خاص خوی بە صورتیکی دائمی بە هموو نوعە وسائطیك خریکی تداوین .

بنا لە راپوری ١٤ ی مانکی هیئت صحیە معلوم بوە کە جلالتی لە تهلکە نجاتی بوە ونخوشیەکەی غائلەی نماوە والین هرچند بە واسطەی ضعف و بی قوەتیەوە شکاتی لە وضعیت وجوادی خوی هیە ، فقط لە دوقتورەکانەوە معلوم بوە کە برە برە برەو چاکی اروا .

سفیر عمومی مصر بو عراق

قاهرە — استاد مخلوف بك لە طرف حکومت مصرەوە تعین کراوە بە قونسلوس عمومی مصر بو عراق و لە دوای دو هفتەی تر حرکت اکات بو عراق .

بەم مناسبتەوە لە قاهرەدا دعوتیکی بو قونسلوس عمومی عراق لە مصرا کردوە .

کشف جمعیتیك کە خریك بون رئیس جمهوری امریقا بکوژن

برلین — رئیس جمهوری امریقا کە لە طرف جنوبا سیاحت اکات ، بو کوشتنی جمعیتیك تأسیسی کردوە و لە ری شمندفرەکەدا بومبایان شاردوەوە فقط لە پیشەوە لە طرف دائرەی پولیسەوە کشف کراوە و بعضیك لە اعضای جمعیتەکە حبس کراون .

غزته‌ی وفد مصری

لندن ــ جمعیت حزب وطنی مصـر له لندنا دستیان کردوه به درهینانی غزته‌یك به ناوی وفدی مصری‌یه‌وه .

ولی عهدی بریطانیا

لندن ــ ولی‌عهد خوشه‌ویست بریطانیا (پرنس اوف ویلـس) له دەی مانك‌دا مواصلتی لوندره‌ی فرموه‌وه وله استاسیونی [فیکتوریا] دا بصورتیکی فوق العاده استقبال فرموراوه .

حرکت ارض له ازمیرا

استانبول ــ امجاریش دو کرت حرکت ارض واقع بوه له ازمیرا یکیکیـان زور دوای کردووه اهالی له ترسـانا چونته دره‌وه . فقط بی ضـرر بوه .

تورکیا و حروف لاتینی

استانبول ــ حکومت تورکیا له‌مـال‌تازه‌وه همو قوایدیکی به‌حروف لاتینی طبع اکات . له‌براوه زور به عجله هول وسعی اکات که‌اهالی و بالخاصه مامورەکانی به تواوی فیری خویندن و نوسینی ام حروفانه ببن و بینیکی که مامورین عمومی به‌مجبوری امتحان اکرین اوانه‌ی که فیری نه‌بوین و ناجح نه‌بن استخدام ناکرین .

عموم مطبوعاتیش مجبور کراوه که له سال تازه‌وه بهم حرفانه غزته دەر بهینن .

قابریقه‌یکی خوری له اطنه دا

استانبول ــ قابریقه‌یکی خوری له اطنه‌دا که دو سال له‌مه‌و پیش له طرف شرکتیکی المانه‌وه تاسیس کراوه سوتاوه و ٣٠٠٠٠ هزار لیره‌ی تورکیا خسارتی بوه .

جلالت ملك عراق

بغداد ــ رکاب جلالت ملك معظم عراق له بیاتی « ١٦ » ی مانگدا مواصلتی بغدادی فرموه‌ته‌وه و له طرف وزرا و رؤسای دوائر و اشراف اهالی‌یه‌وه استقبال فرموراوه .

ــ)§(ــ

صورت تلغرافیکی فخامة رئیس الوزرای عراقه که بوه وزیر مفوض لوندره‌ی نوسیوه

لطفا به ناوی حکومت وملت عراقه‌وه احوال صحة جلالة ملك جورج بپرسـن و عرضـیان بکن که‌همو عراقیك دوعا و تمنای شفای اکات .

صورت تلغراف جوابیهٔ وزیر مفوض عراق

جلالة ملکه ماری به قلبیکی صافه‌وه مقابل به‌تلغراف حکومت عراق که بو احوال پرسی جلالة ملك جورج نوسیوتی تشکر افرمویت .

هاتن و روشتن

سعـادت متصرف اکرمی ومحترم محاسب لواء بو تماشا کردن وتفتیش ایشوکاری قضاکه روزی پنج‌شمه تشریفیان برده قضای حلبچه و ایواری جمعه عودتیان فرموه .

له رؤسـای پشدر جناب بابکر اغای سلیم اغا وله اغاوات پشدر جنابان بابکر اغای حوسن اغا وخضـر اغای حاجی رسول اغا و احمد اغای بایز اغا ومینه اغای علی اغا وله‌مأمورین‌سابقی‌قضای‌رانیه‌حاجی‌شفیق افندی روزی پنجشمه له پشدره‌وه تشریفیان هینایه سلیمانی وروزی یکشمه حرکتیان کرد بو بغداد .

جژنه پیروزه

صبحینی که سه‌شمه و بیست و پنج مانگه روژیکی مقدس و یوم میلادی حضرت عیسی (ع) یه و جژنی عموم ملت نجیبه‌ی عیسوی‌یه . بم مناسبته‌وه جژنه پیروزه له‌کل عالم خرستیان اکین ، و تمامان وایه که الی الأبد همو سالیك به مسعودیت تصادفی ام جژنه و ام روژه مسعوده بکه‌نه‌وه .

زیان

مبعوث سلیمانی محترم حمه صالح بك روژی یکشمه تشریفی برده بغداد .

مدیر ناحیه‌ی سندی محترم محمد رفعت افندی امین افندی تشریف هیناوته‌وه سلیمانی .

محترم حه . . . لك مدیر مکتب ثانوی کرکوك و مفتش مدارس کو . . . تفتیش مکتبه‌کانی ایره تشریفی هیناوه‌ته سلیمانی . و . . . ودتی فرمووه کرکوك .

اعلان

له‌بر اوه . . . هیچ حادثه‌یك رو نه‌دا ، لو اثنایه‌دا که طیاره ایته‌یته . . . حل استی ، هاتوچوکری همو جواری محل طیاره بو چند دقیقه‌یك لازمه خویان تعطیل بکن له اثنای هلسان و نیشتنه‌وه‌ی طیاره‌دا امدو شد به صورت قطعیه ممنوعه .

متصرف سلیمانی

اعلان

خانویك که له‌محلهٔ کویژه واقعه و مرقمه به (١٠ — ٦٤) وبه اعتباری سه بش دو بشی هی مدعی علی افندی کوری قادر آغا و بشیکی هی حبیبهٔ خوشکیتی لهم محکمه‌یه‌دا له طرف مدعی علی افندی مزبوره‌و دعوای قسمتی اقامه کراوه و له‌بر اوه که له مدهٔ احاله‌ی موقته‌دا له مدعی بولاوه که به سیصد روبیه طالب بو مشتریکی تر ظهوری نه‌کرد و له‌بر اوه که ام بدله له قیمت مقدرکه کمتره بناءً علیه اوا بو پانزه روژی تر خرابه موقعی مزا یده‌وه اوانه‌ی که طالب به شرای خانوی مذکورن به صدی ده تأمیناته‌وه له‌ظرف مدهٔ معینه‌دا مراجعت به‌محکمه‌ی صلح سلیمانی و دلال توفیق آغا بکه‌ن والا احالهٔ قطعیهٔ اکیشریت .

معاون حاکم منفردی سلیمانی

له‌دائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانویك که له کره‌کی ملکندی واقعه . . . حدوده شمال شرقی طریق عام وشرقی جنوبی خانوی ٥ — ٣٠ تسلسلی ٣٨٣ که عائدی رحمة حاجی عایشه . . . جنوب غربی تکیهٔ ٨ — ٣٢ اسلسل ٤١٠ که عائدی خلیفه محمده وتواو کری به خانوی ١٢ — ٣٠ تسلسل ٤١٥ که عایدی محمد شیت کوری احمده غر . . . بی به خانوی ٩ — ٣٠ تسلسل ٣٨٥ که عائدی . . . ن کوری محمده وتومروی ٧ — ٣٠ تسلسلی . . . به ناوی ورثهٔ عزیز کوری بکر که رحمه . . . وقاط تلمجیلیه مجددا طاپو اکریت هر کس حقوکی . . . تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ٣٠روژیتر باوراق رسمیه . . . رسمیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات . . . بم . . . اعلان کرا .

اعلان

له اعتبار ١ — شباط — ٩٢٩ همو وسائط نقلیه له‌جیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن

اکر دو اوتومبیل له استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واکر اوتومبیل پشته‌وه ایه‌وی تی‌پری اوتومبیل پیشه‌وه بکات لازمه او اوتومبیله‌ی پشته‌وه طرفی چپی اوتومبیلی پیشه‌وه بکری انجا تی‌پر بکات وبروا .
اکر دو اوتومبیل برامبری یك هاتن له سر هر دو کیان لازمه طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌پر بکه‌ن برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك
عبارات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەسنای الدیەدایە
هنوان ، سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

ژیان

هو شتیك اوەس هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کرپار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دردەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمترابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

١٥ رجب ١٣٠٧ ... ١٩٢٨ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

اجتماع مج

* * *

روژ شمەی رابوردو ... ٢٠ ... ام مانگەی

کرد ، بەمناسبتی حلول میعادی ... مجلس امت عراق اجتماعی فرموە ، و لەم دورەیە ... رتن اوق همو دورە.

کان بو ترقی و تعالی حکومت ... کلی مسائل مهمە یان تودیع اکری و باخصوص مسائل ... که له همو شتیك زیاتر ... ی عراق تودیع و تصدیق اکری ، تمنامان وای ئەم دورەیەشدا وکیلە کانمان بو غایە و هدفی اصلی کە تامین کردنی سعا. دت و ترقی و تعالی حکومەتەکە ـــ ملتەکەیە و بو ام غایە مقدسە کە وجیبەیکی ذمتیانە لەسعی کردن قصور نەرمون

چونکە همو ازانین حکومت حاضرەی عراق کە حدو دەی جنو بالەکروی فاو کورفزی بصرەوە دست پی اکا و شمالی نوساوە بەاراضی ایران و تورکیاوە و شرق و غر بی هتا حدود سوریە و ایران امتداد اکات ، ام ملتە ی ایستا لەم اراضیەدا اژی چند قرنیك لە حریت و سرپستیت محروم بو بو و بەدست ادارەی اجانبەوە گیری خوارد بو ، تاریخ تبانی اکات کە لە سر ام اراضیەیە

قیمتە کە همو مشتبکی پارچە النونیکە چند اردو سرکرا وەتەوە و چند حکومت استیلای کردوەو چند انقلابا ت و ادارەی دیوە ،

نتیجە وکو حرب عمومی انکشافی دا بە دماغ و افکار کلی ملتی منالومە . و بە واسطهٔ علم و فنیك کە لە غربەوە رژایە شرقەوە و زوری بە واسطهٔ شفقتی حکو مت بریطانیاوە . عراقیش نجاتی بو و امرو حر و سر بست وکو سائر دولی کە اژیو بو تأمین کردنی استقبا لیکی رونالك بو خوی هولی ادات .

لەبر اوە ابی بزانین و استفادە لەم فلفە و لم وضعیتە بکە ین و بو اوهٔ الی الابد ژینیکی مسعود بو خومان تأمین بکەین و بواوە بکینە مقابل ملتانی کە و دوانە کەوین ابی بە نوبیاك تی کوشین کە صد بازمان بکین بە هنگاویك بەو نوعە بو پیشەوە بروین .

امرو چونکە عراق مرە احسن ترین ادارەی چنك کوتوە و بە صورتیکی دیموقراطی ـــ مشروطیت ادارە اکات و همو مسائلیکی تودیعی ملت کراوە و ملتیش ام وکیلانەی بە تمنی خوی انتخاب کردوە . ابی و تیلە.

کانمان بزانن : که مقابل به هه‌مو وضعیتیك و اداره‌یه‌کی حکومت هر اوان اتامسرین وملت مقابل به هه‌موخرابه‌یك اوان مسئول اکات وبرامبر به هه‌مو چاکیه‌ك هر اوان تقدیر اکات .

هر چند انکار ناکری هتاکو ایستا وکیله‌کانمان له هه‌مو دوره‌یکدا قصوریان نفرموه . وترقیاتیك که به نسبت سال به ساله‌وه کردومانه معلومی اکات که حکومت ووکیله‌کانمان بو احیا کردنه‌وه‌ی ام ملته تی کوشاون .

بلام امید اکین لم دوره‌یشدا هه‌مو شتیك برطرف بکن وبو منفعت عمومی ام کاته‌یه که اساس مقصد هر امه‌یه به هه‌مو قوة وهتریانه‌وه بی افراط کل حکومت تشریکی مساعی بفرمون و ام غایه مقدسه‌مان بوتأمین بفرمون . وملتیش مقابل به هه‌مو تقلاو زه‌شیك اوان خوی به‌مدیون شکران یان ازانی ودائما تمنای موفقیت یان اکات .

نه‌خوشی اجتماعیمان :

مصاحبه — ٤

محافظه‌کاری ، عنعنه پرستی له حیات اجتماعیه‌ماندا باشماوه‌یه

* * * *

فرض محال لاعلی التعیین هر بندریك « ویقوتازیی » له اعه کرد حالمان چی ابیت ؟ له فرضیکی وهادا چاره‌ی احسن هر وك اجداد اولیمان چونه‌وه پیستی حیوان ، کلای دار خواردن وله اشکوتا دانیشتنه .

له‌قدیمه‌وه اکیرنه‌وه : چوار پینج پشتمان لمو پیش جاوی ریزه وکلاش هورامان هه‌مو احتیاجیکی لباسیانی تأمین کردوه . شه‌ی نیه نسل حاضر بم شته بسیطا نه اداره ناکرن . فقط مع الأسف مقابل بهم ترقی و تجدد استهلاك و مصرفه هیچ علامتیکی سرکوتن وپیش کوتن له قوه‌ی استحصالیه‌ماندا نیه .

جولای بدبخت ایستاش خریکی جاوو خامه ، چیناوی وچیتی لاییر نیه ، رەزەوانی هزار باسوق و دوشاو به چاکترین و منتهای ثمره‌ی تراوی نی ده‌کا . فابریقه تقلید نازانی چیه و یا تجاهلی لی اکان .

خوا کاری بلدیه راست بینی که یکی له شروط استحضاری چاپخانه‌که‌ی قنه‌یه‌ی کویز وکورسی حه‌یزران بو و الا به سبب محافظه‌کاری چاپی و عنعنه پرستی دارتاشه کانمانه‌وه ایستایش هر له سه‌ر کورسی رقی بی بالپشتی دا انیشتین .

لەوا حالی مه‌بن که‌امه کشتی به‌سبب جهالت و تی نه گیشتنه‌وه‌یه ، بلکه قسماً وایه ، فقط به‌شی زوریان له اوضاع دنیا و احوال اقتصادیه نسبتاً باخبرن . اصل قه‌تله‌ی مهم ام محافظه‌کاریه امه‌یه که باوك و باپیر امه‌ی نکردوه ، لادان له ریکای اوان ، تجدد پیشان دان یعنی وعنعنه نا پرستی ، بامت ، کناه ، عیبه ... مسئله امه‌یه »

{ ر : ن }

هوالی دره‌وه :

صحة جلالة ملك بریطانیا

بنا له راپورتی هیئت صحیه که له بیانی (۱۸)ی مانك دا داویانه معلوم بوه که هرچند جلالة ملك شه‌و نختیك ناره‌حت بوه فقط به نظر عمومیه‌وه برو چاکی و برو افاقه اروا .

وراپوری ایوارەی ئەمین روژ الی کەبە سورتیکی عجله
برو چای اروا .

صحة جلالت ملك انكلتره

لندن ـــ بنا له راپوری (۱۹) مانك هیئت صحیه جلا
لت ملكی انكلتره او روژه صحتی له جی خوی بوه و
مستر بحا وقتی رابواردوه .

شفقتی ولیعهد انكلتره برامبر بەعمله

ولیعهد انكلتره لەکل مواصلت لوندرەی دا زور
شفقتی لەکل عملەی معادن خلوزەکان واندوه و طلب له
حکومت کردوه کەمقداریکی زور پاره تخصیص بکات
بو ژن ومنال و مالەکیان .

معاهدەی دولی و ایران

لندن ـــ مجلس مبعوثان ایران او معاهده موقتەی که
له کل نمسه و جیکوسلوفاکیادا کردویانه تصدیق کردوه
و ملحق معاهدەکەی ایران و افغانیش تصدیق کردوه .

انقلاب افغان

لندن ـــ سیر اوستن جمبرلاین بیانی کردوه که تلغرا
فیکی لەسفیری افغانەوه ورکرتوه هر چند الی عاصیکان
هجومیان کردوته سر کابل بلام لەطرف قوة حکمتەوه
مغلوب و سر کردەکیان کوژراوه و بەمسببەوه انقلابه
کە تسکین کراوه . فقط راپور سبحینی او روژه الی
أساساً انقلابەکە لەجلال آبادا دستی پی کرابو بلام تمکن
نەبوه همو معلوماتیك لەوێوه ورکرین فقط وضعیتی
کابل خرابه لەریاستی پیشی شهیر (باجه ساقو)دا قسمیك
له عشائرەکان هجومیان کردوته سر کابل ودو قلایان
کرتوه و چونکه هیئت سفارة بریطانیا چوته خارج شار
تمکن نبوه لەعطلة بیتلەوه کەلەناو شاردایه خبریان لی ور
کرین بلام حکومت هندستان طیارەیەکی ناردوه بو
اوی وبە اشارة خبری ورکرتوه کە وضعیت خراپ له
براوه حکومت هندستان همو تدابیریك اتخاذ ئەکات بو
محافظة رعایای بریطانیا .

حکومت پاراکوی امریقا

لندن ـــ له سر محاربەیك کە له بین حکومت پاراکو
ای و بولیفیەدا واقع بوه رئیس جمهوری پاراکوای
دعوتی همو اهالی کردوه کە لەعمری (۱۸)وه هتا(۲۲)
سال همو ببن به عسکر .

عصبة الامم ومحاربة امریقا

رویتر ـــ مجلس عصبة الامم قراری داوه که
تلغرافیك بنوسی بو حکومت پاراکوای وبولیفیاوه که
اصیحتیان بکات واز لم محاربەیه بهینن چونکه لەسر
عصبة الامم لازمه موافق مادهٔ ۱۳ مین میثاق عصبة
ابی تحقیق اسباب منازعەکه بکات و او فصلیان
بکات .

فیلویك طیاره بو عصبة الامم

مستر کلیفورد تقریریکی داوه به عصبة الامم الی
لازمه له زیر ادارهٔ ام جمعیتەدا فیلویك طیاره ببی
و انشا بکرین کە لە وقتی خصومت بین حکومتەکانا
استعمالی بکات .

محاربه له امریقادا

لندن ـــ حکومت پاراغوای و حکومت بولیفیا
لەسر منازعەیك کەلە بینیانایه دستیان کردوه به محاربه .
پاپا مراجعت به حکومت اسپانیا کردوه که بکه
ویتە بینەوه و صلحیان بکات .

تشکرات قونسلوس تورکیا

بغداد ـــ قونسلوس تورکیا طلعت قایا بك تشکر نامه‌یه‌کی بو رئیس الوزرای عراق نوسیوه الی : ئه له تلغرافیك که له جمعیت هلال احمر تورکیام ورگرتوه له خصوص اعانه‌یك که دو برای عراق « ٥٠٠ » لیره‌یان ناردوه بو منکوبین ازمیر ، به ناوی حکومته که‌مه‌وه تشکری عراقیه‌کان اکه‌م مقابل بم لطف و شفقته‌یان .

داخلی :

خط تلفون به بغداد و سلیمانی

بغداد ـــ به مناسبتی تواو بونی تمدید خط تله‌فون به بغداد ، کرکوك ، سلیمانی یه‌وه دائرهٔ تلغراف و پوسته له خانقین ، شهربان ، قره‌غان ، بعقوبه ، فلوجه و مرکز شرکت نوط خانقین و کرکوکیشدا مرکزی تله‌فونی کردوته‌وه .

بنا له‌تلغراف معالی وزارهٔ داخلیه که بومقام‌عالی متصرفی هاتوه و له مقام عالیشیانه‌وه به دائره‌کانا تعمیم کراوه لازمه له روژی شمهٔ ٢٤ ی مانکه‌وه وکو لای خواره‌وه مأمورین له دوائري حکومتدا دوام بکه‌ن .

غیری یك شموان همو روژیك له‌ساعت « ٩ » ی افرنجیه‌وه هتا یك ، پاش نیوه‌روان له‌دوه‌وه هتا چوار . یك شه‌مووان بیانی له‌نووه هتا یك .

اعلان

تله‌فونی سلیمانی له خطی کرکوکه‌وه ربطی بغداد کرا و ایستا مقابل به اجرت له‌کل بغداد و مراکزي بینی سلیمانی و بغداددا قسه‌کردن ممکنه لیسته‌ی اجرت مکالمه‌ی تلفون له‌کل بغداد و سلیمانی و له‌کل او مراکزه‌ی که له بینیاندایه له‌ژیره‌وه بو معلومات اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

انه	روپیة	
١٢	٣	بغداد
٨	٣	بعقوبه
	١	چم‌چمال
	٤	فلوجه
١٢	٢	کجل کجل
١٢	٢	خانقین
٤	١	کرکوك
٨	٢	قره‌غان
١٢	٣	شهربان
	٢	طوز

ام اجرته‌ی که‌له‌سره‌وه نوسراوه بو سه ـــ ٣ دقیقه و یا له‌سه دقیقه کمتر قصة کردنه .

--)§(--

اعلان

بو آبونه‌ی هر مجله‌یه‌کی عربی آرزوت کرد مراجعت به محل میخائیل ساکو بکه »   ساکو

اعلان

له اعتبار ١ ـــ شباط ـــ ٩٢٩ همو وسائط نقلیه له‌جیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل له استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واکر اوتوموبیل پشته‌وه ایه‌وی تی‌پری اوتوموبیل پیشه‌وه بکات لازمه او اوتوبیلای پشته‌وه طرف چپی اوتوموبیلی پیشه‌وه بکری انجا تی‌پر بکات وبروا اکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن له سر هر دو بیان لازمه طرف راستی ریکا بکرن انجا تی‌پر بکان برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك

مخارات بهناوی ادارهخانهوه

اکری

§

ادارهخانه لهبنای بلدیهدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به آنهیکه

کریار

بهشش مانك پنج

بهسالیك ده روپیه دهدا

بو درهوه اجرت

پوستهی علاوه ئهکری

شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنه دهسینریت

یکی به آنهیکه

همو شتیك اوسی هفتهی دو جار دردهچی غزتهیکی کوردیه

٢٢ رجب ١٣٤٧ ٣ کانون ثانی ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

مکتب بچکن — و بچهکانمان

له پیش همو شتیکدا ترقیات ملتیك بهوهوه تأمین اکری که نسل اتی به تربیهیهکی چاك پیبکهیزی که له استقبالا اوانیش تشکیل عائله بکن و بره بره ملتهکی فعال صاحب عزم و تربیهیهکی اساسی پاش پی ، معلومه که تربیهی عائله وی تأثیراکاته اولاد ، چونکه منالیك لهشهو و روزیکدا شهش ساعت له خارجدا لای مربیهکانی مکتبی تربیه وراکری باقی زمانهکیتری لای ابویتی ابی او تربیهیهی کهلهعائله کهیهوه وری اکری زیاتر تأثیری تی اکات و اچیته دماغیهوه و بوی ابی به اساس و غیری امیش منال چونکه هتا کوره ابی انجا انیر ریته مکتب زیاتر مربوطی دایکیتی و تنها مرداپك بخیوی اکات ، کواته لازمه ژنهکانمان — دایکی منالهکانمان لهپیاوهکانمان چاکتر صاحب عقل و اخلاق بن و عادتا مربیهیهکی وابن کهبتوانن مقابل به تجددات و تربیهی حاضره منالهکانیان پیبکهینن . لهبراوهلازمه بچهکانمان بنیرینه مکتب و لهسر تربیهی حاضره پیبگهیترین که تشکیل عائلهیان کرد منالهکانیان چاك گوره بکن کهبو وطن و ملتهکهیان عضویکی فعال بن .

ایمه انکاری ناکین و زورمتشکرین که حکومت حاضرهمان وکو شفقتهکانیتری بو تأمین استقبال منالهکانیشمان سعیفرمو . و بهقدر احتیاجات ملتهکه مکتبی بو کردینهوه . و بو اوهٔ کیچهکانیشمان جاهل نمینهوه و تحصیل دیدهبن سه سال لهوپیش مکتبی کچانیشی بو کردینهوه . وبه مسروریتهوه الین اولهمین بهواسطهٔ معاونتی حکومت و دووم بهسبب جهد و کوشش مدیره ومعلمه محترمهکانیهوه . ام مکتبه لهظرف ام سه سالهدا حتی فوق التصور ترقی کرد و موجودیهتیکی به قیمتی پیشانی ملتدا و بم سببهوه ملتیش به خواهش و مسروریتهوه همو کیچهکانیان ناردهناوی و امرو موجودیکی زوری هیه . به نوعیك که محقق هتا بینیاك وا بینیتهوه به واسطهی ام کیچانهمانهوه که تشکیل عائلهیان کرد نسلی آتیمان موجودیتیك پیشان ادات و عضویکی فعال ابن بو وطنهکیان .

بلام لهم روژانهدا بیستمان که مربی ام کچانه — مدیرهٔ محترمهٔ ام مکتبه چونکه رفیق حیاتی ایره نیه وله جیهش مراقیدا مستخدمه ولهبر اوه که مکتبیان

نابی لە یك جیا ببنەوە ایەوی لەم وظیفە مقدسەیە استعفا بکات ولە مکتبەکە جیا ببێتەوە . وام خبرە وکو ملتەکەی محزون کردوە زور تأثیری کردوتە کچ، کانیشمانەوە .

انجا وکو لەپیشەوە عرضمان کرد وەهو کەس ایزانی کە یگانە ترقی وتعالی وتجددیك کە لەم مکتبەدا هیە هر بە سبب جهد وکوشش مدیرۀ محترمۀ حاضرە یانەوە هاتوتە وجود . وحقیقتا انکار ناکری کە محترمە مدیرەیکی تجدد پرور ، فعال وزیر خدمتی بوام ملتە سبقتی کردوە . لەبر امە طبیعی لە مفارقتیا ام انتظامەی نامینی وام رغبتەی کە هیەتی کم ایبێتەوە .

استرحام اکین لە حکومت زیالحاصە لە سعادت متصرف معارفپرور مان کە لەهر کس زیاتر بو تأسیس وترقیات ام مکتبە ... فرموە . انجاریش جهدمان بوبفرموی وترقی ... مکانمان بفرمون کە تقدیم ... کردوە .

ومطالب و استراحتی مدیرە ... بفرموی وبم سبباوە ام معهدە علمیە وام مؤسسە عالیە بر دوام ولە ایستا زیاتر ترقی بکات . ودلی ... کانیش مسرور ببی *

⸻

هرزەکاریت بەبارێزە پیریت خوی دور اخاتەوە

* * * *

لەبراوە ای لاو ، اگر چە ترشی زەحمتیش دیت فقط لازمە ثبات بکیت وهرزەکاریت بپارێزی چونکە بو زمانی پیریت ذخیرەیکی زور چاك کو اکیتەوە و استقبالیکی روناك بو خوت حاضر اکیت و دیسانەوە تکراری اکینەوە کە ام ذخیرەیە هر بە خو پاراستنی هرزەکاریتەوە ایبت .

مثلا اگر ترجمەی حالی پیاویکی گورە وەتنان وبنینەوە کە بە سعی و کوششی خوی لە فقری نجات دابی و کوتبیتە رفاە حال و خوشیەوە ، ابی بزانین کە ام پیاوە بە کوشش و هولدان و بە صبر و ثباتیك کە مقابل بە جور و اذیتی زمان کردویتی و کە حفظی خوی محافظە کردوە کیشتوە بم پایەیە .

زور لاو بیتراوە کەلە اولی عمریدا امید استقبالیکی چاکی لی کراوە ، بەلی نتیجە بە واسطەی عدم محافظە و سوء استعمالی دوری لاوی یانەوە ام امیدەیان وون کردوە و لمانە قسمیکی زوریان لە پیش صرف کردنی عمر طبیعی خویانا بە امل و امیدیکی زورەوە چونەتە ناو خاکیان بە نصیب خویان کردوە وام امل و امیدە لەگل خویانا نیژراوە ، اگر لە حقیقت حالی امانە ورد ببینەوە معلوم ابی کە بەواسطەی افراطەوە و عدم عفتەوە و یا بە نتیجەی تخریبکاری الکولەوە بە دستی خویان خویان ضایع کردوە ،

لم چند کلمەیە کە لە پیشاوە نوسیبومان مقصدمان لەقسمیك لاوەکانمانە ابینیز خویان اکن بەقوربانی هرزەکاری و بە فدای آرزو . و دوا روژی خویان لیك نادنەوە کەلە دواییدا غلطیك و بلایەکی گورە اهینن بە سر خویانا . گنجیك : هرچند خوی بە هیز و بەقوت بزانی ، سر کلمیکی سور ، چاویکی تیژ و کشی بی بلام اگر لەایشیکی بە قوتدا زو ماندوبو و لەخوی ورس بو ومأیوس بو معلومە کە او گنجە نخوشە . بلام ام نخوشیە لەماسولکەی دست و قاچ و لە ناو گوشت وپوستدا نیە بلکو لەمیشك و لە دلدایە چونکە بە افراطی استعمال کردنی آلکول و بە زیادی صرف کردنی قوۀ شهوانیە ام دو عضوە متأثر ابن . وبم واسطەوە بە عجلەتر زوتر لەپیش اوەیدا کە وجودی طبیعتا بکاتە دورەی پیری

لەبریکا پیر ابی و لذت کنجی و(لاوی) خویان وون اکەن . ونیشانەی ضعیف بونی ام دو عضوە زو ماندوبونی دماغ و ضعیفی دلە کەامەدوانیش بە بائیریکی کم و سوك و آسان زور مانکو این ودلە کوتەیان پی اکات . و بەم سببەوە لاوەکە توشی عصبیت ،ترسنوکی وبی جسارتی ابیت . بلام مصیبتی کورە زوری لیرەدایە کە ام نوعە کسانە وکو (روزجون آشکرایە) امیشی‌زانن و لەکل امەیشدا لە افراط سفاهت خویان دور ناخنەوە وزیاتر دوامی لە سر اکن .

کەرابو لاویت بەبارزە ... و اعتدال وعزم وثبات ولاویکی پاك ... بەریت دور بکەویتەوە . وبەم سببەوە ام ملتە معصومە و ام وطنە جوان وبە قیمتە استفادەت لی بکات . چونکە وطن چاوەری ایوەیە وهر هیوای بە ایوەیە . و ایوەیش ای لاوان بەزیتان پیا بیت .

حلبجە : ع : عزیز

هوالی دەرەوە :

روبتر

٢١ /١٢/ ٢٨

انقلابات افغانستان

لندن ــ ام سە روزەلە کابلەوە خبریك ورنکیراوە ، وا ظن اکری کە استاسیون (بی‌تل) کە دومیل‌لە سفارتخانەی بریطانیاوە دورە سقوطی‌کردبی و کوتبیتە دست عاصیەکان .

تایمس نشری کردوە الی ایستا هموانقلابات لە کابل و اطرافیایەتی . و رعیەی اوروبایی کە لەویدان لە خطەردان . و حیات ملك و ملکەی افغانیش لەخطردایە .

وضعیت ایران

بصرە ــ حکومت ایران بەطیارەبەناو عشائرەکەدا بیان نامەی نشرکردوە . و الی او عشائرانەی کە عصیانیان کردوە اگر لە ظرف مانکیکا سلاحەکانیان تسلیم حکومت بکن عفو اکرین .

بصرە ــ ملك ابن‌السعود مواصلت (عقیر)ی کردوە و . همو عشائرەکانی نجدی کو کردوتەوە و نصیحتی کردون کە احترام حدود عراق بکرن . و معاملەیکی خراب نکن .

ایران

طهران ــ عساکر ایران لە اطرف عمرە و حوزەدا بە سر عشائرەکانا موفق بون . و زور لە رئیس عشائرەکان تسلیم حکومت بون .

بین چین وبریطانیا

لندن ــ وطنیەکان چین الین ام معاهدە تازەیەی کەرکیای بین چین وبریطانیا دایلە لە سر اوەی کە بریطانیا اعتراف کردوە بە حکومت وطنیة چین . والین ام، لشانەی صمیمیتە لە بین چین وبریطانیادا ولەم معاهدەیەدا بریطانیا وازی لەو رسم کرکە هینارە کە جاران معمول بەبو لە حدود هند و چین دا *

دنکی جلالت ملك جورج

لندن ــ شرکت غراموفون کولومبیا مأذونیەتیکی خصوصی لە جلالت ملك جورج بریطانیا ورکرتوە لە. سر آرزوی عمومی کە او نطقەی لە وقتی انشاأ کردنی جسریکی تازەی سر تایمس‌دا فرمویەتی چند قوانیکی لی پر بکاتەوە .

اقلابات افغانستان

لندن ــ قونسلوس افغان له لوندرەدا بیانی کردوە که بەواسطهٔ (بی‌تلەوە) بەری موسکودا له گل افغاندا غاره هیه . او عشائرانەی که عصیانیان کردوە (٧٠٠٠) کسن وهمو جردە و ری کرەکانن و بە لباس عسکری افغانەوە هجومیان کردوە له طرف عسکری افغانەوە مغلوب و رایان کردوتە سر شاخیك و لەمودوا حکومت قوة انیری بو محافظهٔ قونسلوس خانه بریطانیا

سری سال

پیری که یکی مانك بو تصادفی سری سال و جژن (کارپي وال) ی کرد ام روژه روژیکی مسعود ملت نجیبهٔ عیسوی‌یە بم مناسبتەوە تبریك و تمنای مسعودیتی ام مله اکین .

ژیان

قابینهٔ عراق

بغداد ــ اوەی غزتهٔ نهضه نوسیبوتی له خصوص قابینهٔ عراقەوە ، مدیر مطبوعات بە رسمی تکذیبی اکات .

صوت العراق

بغداد ــ معالی مزاحم بك الباچەچی طلب له وزارهٔ داخلیه کردوە که مأذونیەتي بدەنی غزتەیکی سیاسی بە ناوی (صوت العراق) ەوە دربهیَنیَ .

النجم

بغداد ــ له ادارهٔ چاپخانەی کلدانیدا له موصل مجلەیك انتشار اکات بە ناوی (النجم) ەوە .

هاتن و رویشتن

سعادت متصرف اکرمی بو تماشا کردنی ایشوکاری ناحیه که بیانی روژی شمەی ٢٩ ی مانك تشریفی بردە مرکزی ناحیەی بازیان و ایواری عین روژ عودتی فرمووە .

سعادت متصرف اکرمی و محترم معاون مدیر اشغال سلیمانی جناب محمد علی افندی روژ یك شمەی ٣٠-١٢-٢٨ تشریفیان بردە قضای هلبجه ، ناحیەی خورمال و ایواری عین روژ عودتیان فرمووە .

سعادت مفتش اداری و رفیقەی محترمەی میسس لاین بوارەی دو سه ــ ٣ روژ رابوردن روژ شمەی ٢٩ ی مانك حرکتیان فرمو بو موصل .

ضابط استخبارات قوای هوائی محترم جناب کاپیتان کینك و رفیقەی محترمەی میسس کینك بوارەی لەجژندا له سلیمانی رابوردن تشریفیان هینابوە سلیمانی و روژشمەی ٢٩ ی مانك له رفاقت سعادت مفتش اداریدا تشریفیان بردە موصل .

اعلان

اشارەیه بە اعلان اجرت تلەفون که له جریدهٔ ژمارە (١٤٧) دا نشر کرابو .

لطفاً اجرت مکالمەی فلوجه بە چوار روپیەو چوار آنه بخوینەوە .

متصرف سلیمانی

اعلان

در [illegible] ادهٔ ناو مرکزی قضای هلبجه خراو ته منا [illegible] بە دوروپیه و نیو له طرف طالب [illegible] یەوە کی طالبی کم کردنیتی مراجعت بە [illegible] .

متصرف سلیمانی

اعلان

له اعتبار [illegible] ــ ٩٢٩ همو وسائط نقلیه لەجیاتی طرف [illegible] ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بگرن

. اکر دو اوتو [illegible] له استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واکر او [illegible] بشتەوە یەوی تیپری اوتوموبیل پیشەوە بکا [illegible] مه او اوتوبیلەی بشتەوە طرق چپی اوتوموبیلی پیشەوە بگری انجا تیپر بکات وبروا .

اکردو اوتوموبیل برامبەری یك هاتن له سر هر دو کیان لازمه طرق راستی ریکا بگرن انجا تیپر بکەن برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك

مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیك

کریار

بەشش مانك پنج

بەسالیك دە روپیە ئەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمترابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەمیتریت

یکی بە آنەیك

همو شتیك ازمی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

۲٦ رجب ۱۳٤۷   ۷ کانون ثانی ۱۹۲۹ [دوشمە]   تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

نادی مامورین

* * * *

وکو اصول و عادتە و زور استفادەی لی کراوە امرِ لە ناو همو ملتیکا ، هر صنفە و هر طبقەیك بو خوی جیکایکی خصوصی هیە کە لەوقتی استراحتا تیا کو بنەوە و صحبت و وقتی تیا رابویرن و گفتکو و مباحثە لە مسلەکەی خویانا بکن .

لیرەدا وکو لای سائر طبقات ملت ام اصولە نیە و بو مامورەکانیشمان لەبر بیش خستنی شتی الزم بەسر لازم دا حکومت نەی تانی وە فلو بیك و جیکایکیان بو تخصیص بفرموی .

امرو وکو لە سائر شاران عراقدا (نادی مامورین) هیە لیرەیشدا بو اوەی مامورەکانمان لە وقتی استراحتا همو لە جیکایکدا کو بەبنەوە و صحبتیکی صمیمی بکە و پیتە بینیان و لە داخل اداب دا رابویرن و بم سببەوە توشی بعضی سفاهت نەبن لازمە لیرەیشدا فلو بیکی موظفین احداث بکری .

هر چند ناتوانین انکاری بکەین کە سعادت متصرف اکرمیان . دائمی ام خصوصەی هیناوتە پیش چاوی و بو ام مسئلەیە و بو تامین استراحتی مأمورەکان زور تی کوشاوە و همتی فرمووە . فقط لەبر اوەی کە هیشتا جیکایکی وا کە بە عملی ام نادی یە بی نەدوزراوەتەوە و لیرەدا نیە . موقت بو اوەی مأمورەکان همو تیا کو بە بنەوە صحبت بکن وقتی تیا رابویرن لە طرف سعادتیانەوە چایخانەکەی بلدیە تنسیب کراوە .

فقط ، کو لە سعادتیانەوە معلوم بووە و همو کسیش ترتیبات نادی ازانی ام جیکایە جونکە هر عبارتە لە صالونیك و اوطەی تری نیە بە دائمی بە عملی ام مؤسسەیە نایەت و نابی بە نادی . جونکە : نادی ابی اوطەی مطالعە ، اوطەی یاری ، اوطەی نان خواردن و جیا جیا چند اوطەیکی ببی .

لەبر اوە تمنا اکین کە سعادت متصرف معتبر دورەمان هر بە اکتفا نفرموی . ولە سر اوفکرەی کە هیەتی بو ترقیات ملت و استراحت مأمورەکان لەدوای ام زستانە امر بفرمون یا لەوی دا بە درست کردن وبە زیاد کردنی چند اوطەیکی ریا یەکری ابنیەیکی باشمان بو تخصیص ولە ژیر پروغرام و نظامیکی باشدا

تشکیل نادیکی مأمورین ابدعان بو بکری بم سببەوە مأمورەکانمان زیاتریکی مسعود وحیاتیکی منتظمیان ببی *

هەوالی دەرەوە :

* * * *

اسباب انقلاب افغان

کلکتە ـــ لەو خەبرانەی کە لە آخریا وەرگیراوە معلوم بووە کە عساکر افغان لەبەر عدم تأدیە معاشەکانیان مدافعەیان نکردووە • وطیارەیەکی حکومت بریطانیا لە طرف عاصیەکانەوە سقوطی پی کراوە و جیکیا نیشتەوەی طیارە بە دست حکومتەوە نەهاوە •

چین و المانیا

برلین ـــ هر چند بە رسمی معلوم نە بووە کە چین ٣ شخصی مدرب المانی استخدام کردبی فقط وکو معلوم بووە حکومت چین متخصصین آلمان لە دوائری تلغراف و جیولوجی دا استخدام اکات •

انقلابات افغانستان

پشاور ـــ دو طیارە لە طیارەکانی قوای هوائیەی حکومت بریطانیا لە هندستانەوە حرکتی کردووە بو کابل و قسمیکی تر لە رعایای بریطانیا و لەوانەی کە پنایان بردوە تە بەر سفارتخانەی بریطانیا نقل و نجاتی داوون •

معاهدەی تازەی المانیا و رومانیا

بکرش ـــ مجلس مبعوثان واعیان رومانیا معاهدە تازەکەی بین المان و رومانیای تصدیق کردوە • کە هتا کو ایستا لەسەر بعضی مسائل مالیەی زمان حرب اختلافیان لە بینا بو •

ایطالیا لە طرابلس دا

روما ـــ وزیر مستعمرات ایطالیا او حاکم طرابلس غرب و حاکم برقە استعفایان کردوە • لە بەر اوەی کە (سنیور موسولینی) توحید ادارەی بین طرابلس و برقەی کردوە •

بین روس و یمن

حدیدة ـــ مسیو ستانکوف رئیس شرکت تجارەی روسیە کە چند مانکیکە لە یمن دایە ، اجارە بە طیارە چوە بو صنعا و مذاکرەی لە کل امام یحیی دا کردوە و کراوەتەوە بو روسیا •

حکومت حجاز ـــ و حج

جدە ـــ حکومت حجاز بە رسمی تکذیبی او خبرانەی کردوە کە نوسیویانە اختلال لە حجازدا هیە و الی ایستا امنیت و اسایشیکی تواو لە حجازدا هیە و حکومت حجاز خریکە هەمو تسهیلاتیك بکات بو حجاجەکان و الی امسال لە هەمو ممالیك حجاج زیاتر ابی • چل وابور هولاندایی حاضر و تخصیص کردوە بو نقل حجاجەکانی (زاوە) •

بین پاراکوای و بولیفیا

واشنطن ـــ نزاع بین حکومت پاراکوای و بولیفیا زور شدتی سەندوە و عساکر حکومت بولیفیا داخل اراضی پاراکوای بووە •

(ای تل) ایران

محمرە ـــ حکومت ایران لە هەر ممالك جنوبیەیدا استاسیونی (بی تل) تأسیس کردوە •

جمعیت تحدید سلاح

جنیف ـــ اعضای تحضیریەی جمعیت تحدید سلاح کە لە سال ٩٢٧ وە اجتماعیان نکردوە اجارە دعوت کراون

که له ١٥ ه ی نیسان ٩٢٩ دا اجتماع بکن و امریقایش قبولی کردوه .

احوال چین

مکدن ـــ همو رؤسا و کورەي(مانچوریا)له ریاست (شیانغ سویه لیانغ)کوری تشانغ تسورلین دا قراریان داوه به همو نوعیك اطاعتی حکومت وطنیەی چین بکه ن و له همو جیکایك و مبانی حکومت بیداغی وطني چینیان هلداوه .

و له سر اوه حکومت وطنیش تقدیری همت و معا مله‌کەی کردون . و شانغ سویه لیانغی کردووه به قو. میسر که مدافعەی شمالی چین بکات .

حکومت ارجنتین

واشنطن ـــ حکومت ارجنتین تبلیغي حکومت بو لیفیای کردوه که هتا کو ام نزاعه تواو نه‌بي نایه‌لم هیچ اسلحه‌یك که مقابل به رسم ترنسیت به ناوما اهات بوت ایستا بوت بیت .

فرانسز

باریس ـ به واسطه‌ی زیادی معاشات مجلس مبعو ثان و اعیان فرانسزەوه .که مسیو بوانکاره اعتراضی لی کردوه . بعضي مشکلات سیاسیه له بین قابینه‌ی فرا. نسزدا پیدا بووه .

طلبه‌ی هندستان

لندن ـــ وکو چون همو ساليك عادتیان بووه امسا لیش به مناسبتی سری سال تازەوه طلبه‌کان هندستان‌له (لندن)دا حفله‌یکیان کرتووه و به تمنا کردنی شفای جلالة ملکه‌وه رایان پواردوه .

صحة جلالت ملك بریطانیا

لندن ـــ جلالة ملك بریطانیا شەوی ٢٨/١٢/٣٠ به صورتیکی باش رای بواردوه .

انقلابات افغان

بغداد ـــ ٥ه ـــ ٣ طیارهٔ کوزه له مقر هنیدی‌یەوه حرکتی کردوه بو کراجی ، لەبراوەی حکومت هند طلبی کردوه که قوەی هوائی هندستان زیاد بکرن که له مسئلەی افغانەوه رعیەی بریطانیایی پی نقل بکری له کابله‌وه بو هندستان .

زراعت لوکەی عراق

لندن ـــ سیر ویلیام همفری مدیر شرکة لوکەی امپراطوریت بریطانیایم نزیکانه مواصلتی بغداد اکات بو تماشا کردنی ایشو کاری لوکەی عراق که له بورسەی «لیفر بول» دا اقبالیکی کورەي پیدا کردوه .

بین عراق و ایران

بصره ـ بعضی له رؤسای عشیرت(بنی طرف) که مقابل به ایران عصیانیان کردبو . التجایان به حکومت عراق کردووه . و حکومت عراق سعي اکات که سلاح یان لی وربگری .

جلالت ملك عراق

بصره ـــ جلالت ملك معظم عراق له وختی زیارتی بصرەدا . له خصوص دو مسئلەی مهمەوه مذاکرەی فرمووه .

١ ـــ انتظام‌دان به معاملهٔ تجاریهٔ خورما .

٢ ـــ وکردنەوەی جوکەیکی زل که اراضی (بور) ی پی آو بدری که ١٥٠ هزار فدان وسعتی هیە .

تلغراف جلالة ملك عراق كه بو جلالة

ملك بريطانياى نوسيوه

لندن جلالة ملك جورج پنجم :

زور مسرور و متشكر بوم كه بيستم صحة جلالتان رو

چاكى اروا له‌خواى تبارك وتعالى أپاريمه‌وه كه به تواوى

صحتيكى كاملة بى به بخشيته‌وه و به مناسبتى سرى سال

تازه‌وه فوق هه‌مو آماليك تعاى صحة جلالتان اكم .

صورة تلغراف جوابه‌ى جلالة ملكة مارى

بغداد ـ جلالة ملك عراق :

له وكالت ملك جورج دوه ر حاتان لى اكم له قبول

تشكراتم بفرمون مقابل به تلغرافه سميميه‌كت ، وسنو

ن عنيايه‌كانتام »

قائممقام حلبچه محترم حميد بك له حلبچه‌وه تشريفى

هيناوه‌ته سليمانى

رئيس عشيرت پشدر محترم بابكر اغاى سليم اغا كه

له كل [illegible] [illegible] عشرات پشدردا بيتك له‌مو پيش تشريفى

بوبو [illegible] عودتيان فرموده .

اعلان

بيست و شش عدد قسله‌ى دارى قايمى تكميداني

له هلبچه له مزايده‌دايه . ام داره ٢٦ عدده ١٣ داريان

سه متره دريژى و ١٤ اينج استوريى و ١٣ داره‌كه‌ى

تريان دو متره دريژى و ٧ اينج استوريى له هلبچه به

٤٠ روپيه له سر طالبى كى طالبى كريني مراجعت به

حكومت بكات .

متصرف سليمانى

له‌دائرة طاپوره :

اعلان

اراضى‌يك كه له اطراف شار سليمانى واقعه و مشهوره

به جبيكا اصابخانه و محادده روز هلاتى به جبيكا جارى

بونى سرچاوه‌ى كانى‌سارد و شمالى به‌ريكاى عام كه‌كى

سرشقام و توز كرى به اراضى تسلسل ٧٩ كه له زير

ادعاى كاك احمد شيخ دايه و توزكرى با جبيكا جارى

بونى سرچاوه‌ى كانى‌سارد و روز اواى به شيو كانى‌سارد

و جنوبى به اراضى‌يك كه له زير ادعاى ورثه‌ى كاك

احمد شيخ دايه و تسلسل ٧٩ و تواوكرى به‌ريكاى كانى

دوه‌ان و تسلسل ٣٢ به مجددا به ناوى خزينه‌ى حكو

مت عراقيه‌وه ربط طاپو اكريت هر كس ادعايكى هبه

له تاريخ ام اعلانه‌وه هتا مى ـ ٣٠ روژ يكى به اوراق و

مستمسكات قانونيه‌وه مراجعت به دائره‌ى طاپو بكا

يكم جار اعلان كرا .

اعلان

خانويك لكل عرصه خانويك كه له محله‌ى دركزين

واقعه ومرقمه به رقمى ابواب ٣٨ و ٤٠ ـ ١١٠ وله

بين حاجى صالح كورى احمد قاسم مشتركه لبر اوه كه

لم محكمه‌يدا زاله‌ى شيوعى له‌طرف مدعى حاجى صالح

اقامه كراوه وله‌بر اوه‌يش كه قابل تقسيم نه‌بوه .

على الاصول اوا خرايه موقعى مزايده‌وه بو مدة ٣٠

روز كه عبارته له مانكيك . به صورتى اوانه‌ى كه طالب

ب به شيراى ملكى مذكورن له ظرفى مدة قانونيدا

به صدى ده آميناته‌وه مراجعت به محكمة صلح سليمانى

ومفادى توفيق انا بكان . دو جار اعلان كرا .

معاون حاكم منفردى سليمانى

اعلان

له اعتبار ١ ـ شباط ـ ٩٢٩ هه‌مو وسائط نقليه

لجياتى طرف چپ كه ايستا جاريه لازمه جهت راست

ريكا بكرن .

اكر دو اوتوموبيل له استقامتيكا پيش و يا پاش

رون واكر اوتوموبيل پشته‌وه ايه‌وى تى‌پرى اوتومو

بيل پيشه‌وه بكات لازمه او اوتوموبيله‌ى پشته‌وه طرفى

چپى اوتوموبيلى پيشه‌وه بكرى انجا تى‌پر بكات و روا .

اكردو اوتوموبيل برامبرى يك هاتن له سر هر دوكيان

لازمه طرفى راستى ريكا بكرن انجا تى‌پر بكن و رون .

مدير پوليس

سال ـ ٣ ژماره ـ ١٥٠

ژیانه

لاپەره ـ ١

ژیان

بو هەمو شتێك مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بەشش مانك پێنج بەسالیك دە روپیە ئەدا

بو دەرەوە اجرت پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کرا بونە قید ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنە ئەسێنرێت

یکی بە آنەیکە

هەموشتێك اوسی هفتەی دوجار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٣ شعبان ١٣٤٧ ١٤ کانون ثانی ١٩٢٩ [دوشمه]

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

توتون ایران

* * * *

پێنیك لەمو پێش دور و درێژ لە خصوص توتون و بالخاصە نکرین و جلب نکردنی ترتون ایرانەوە نوسیبومان لەکل اوەیشدا هەموارباب ترتون و زراعەکانمان لەممسئلە بەحالی بون وام ضررەی خویان ارانی یکی رغماً زیاتر تشبث بو ام حالە اکن ، لە جیاتی توتونەکەی خومان اصلاح بکین ، ترقی پی بدەین یکی سعی اکین کە ضربەیەکی کورەتری لی بدەین .

لە براوە مجبوراً وازمان لەو اصرحاماتە هینا کە بو چاك کردنی توتونەکەی خومان اکرا . ایستا رجا اکین کە ایتربدەستی خومان مال خومان و عالم عور نکینەوە و صرف نظر لەم مسئلەیە بکین .

لە حالیکا لە مملکتەکەی خوماناا لە صرفیات زیاتر توتون موجودایی ابی بوچ بچین لەخارجەوە بە قاچاق ترتون ایران بکرین و تنزل بدەین بە مالەکەی خومان

ابی انسان تدقیق روحی هەمومسئلەیك بکات و چی لازم‌ابی بو زندوکردنەوەی و بو ترقی پیدانی تشبث بەوە بکات .

عجبا ئزانین بوچ لەدالەوە ترتون قیمتی اکرد ، بوچ ایستا بە کرەتی سقوطی کردوە ؟

لە حالیکا کە ئزانین ئی توتون زوریە و لە براوەیە ئم لە ایرانیشەوە توتون اهینری و ئم سەبەوە لەبرامەی ایرە ولە بغداد موجودی لە صرفیاتی زیاتر بوە وا بە کرەتی سقوطی کردوە .

یکی لەکل اوەیشدا کە دائرەی کمرك بەهەمو قوتیەوە ام مسئلە بە تعقیب اکات و حتا کو ایستا بالفعل چند مقدار یك توتونی ایرانی بدەست تجارەکانەوە کرت ، یکی انتباه ناکرین و زیاتر تشبثی پی اکین .

هەمو ازانین کە مقابل بەم هەمو صرفیاتە و بەم هەمو اموال تجاریەی کەلە خارجەوە دیت هەر ام توزە وارداتەمان هیە ، امیش بدەست خومان عور بەبینەوە زور هیە .

عجبا ابی بوچ نەزانین أسباب چیە سال بەسال توتەکەمان تنزل اکات وثروت مملکتەکەمان بوچ سقوط اکات . و محققیش ارانی لەم کرینی توتون ایرانەدا اکر تصادفاً جاریك منفعتیکی جزئیشی ئیابی بو شخصیك

فقط دائما ضررێکی عمومی لی واقع ابی .

انجا استرحام اکین وکو دائرهی کمرك — (توتون) چون به همو قوهتیهوه بو ام مسئلهیه تی اکوشی ابی تجارهکان و زراعهکانیشمان زیاتر و به جدیتر بو ام مسئلهیه سعی بکن و میدان نهدهن که توتون خارج داخل مملکته کمان بیت و مالی عالم ویران بکری و ثروت عمو می ضایع ببی .

و استرحامیش له حکومت اکین که امر به مأمورین اطراف و حدود بدات که اوانیش وکو دائرهٔ کمرك بو منعی ام توتونه ههول و همت بدهن .

و بلا فرق بی مساعده اوانهی که مسبب ام مسئلهین توش جزا بکرین که بم سببهوه مملکته کمان امنده ضرر دیده نهبی و مقابل بم همو صرفیانه وارداتیکمان لم توتونه دست کهوی .

فخامهٔ مندوب سامی زیارت اشراف و رؤسای عشائر قبول افرمویت

فخامت مندوب سامی ۱۵ شهوی اخیری مدت اقامتی حصر اکاته سهر ملاقات اشراف و رؤسای عشائر و ام ملاقاته به غیراز روژی سهشمو و چوارشمو نهبیت همو روژیك له بین ساعت ۱۱ و ۱۳ دا ترتیب اکری فخامت مندوب روژی سهشمو هیچ کس نابینیت فقط روژی چوارشمو آرهزو اکات میعاد ملاقات له سعات ۱۰ تا ۱۲ بیت بو معلومات اشعار کرا .

هوالی دهرهوه :

رابطهی عرب به یکهوه

قاهره — غزتهی شورای اوسی که طاقمیك له متفکرین مصر قراریان داوه که تشکیل جمعیتیك بکن به ناوی جمعیت مصر ، شام ، عراقهوه بو توحید آمال بین عرب .

روسیه و فرنسه

موسقووا — غزتهکانی روسیه اولوسن که حکومت فرانسه بوه بهسبب معاهدهیکی بین رومانیا و پولاندا بو اوهیله حالیکا روس له کل یکیکیانا محاربهی کرد اوی تریان مجبوربی له سری بکاتهوه .

و خویشی تعهدی داوی که همو نوعه معاونتیکیان بکات و حکومت روسیش مقابل بم اتفاقه استحضارات لازمه اکات .

انقلاب افغان

لندن — مفوض افغان له لندن — بیانی کردوه که شری بین عشایر وقوهٔ عسکری افغان توقفی کردوه • وهر دو لا خریکی صلحن وا در اکوی لهم اراضیهدا امنیت و آسایش وکو سابق اعاده بیتهوه •

وتکذیبی او مسئلهیشی کردوه که الین عساکر افغانش مقابلهی حکومتیان کردوه . و اوانه کابلیان تخلیه کردوه بم نزیکانه اگرینهوه •

حرب امریقا

لهسرقراری حکومت جماهیر امریقا بین حکومت پاراکوای و بولیفیا چاك بونهوه و له معاهدهکه دا که کردویانه حکومت پاراکوای هرله تبدیل بعضی الفاظ دا مخالفتی کردوه •

وزارهٔ طیران بریطانیا

لندن — وزارهٔ طیران بریطانیا اعلانی کردوه که (سیر جون سالموند) تعیین کراوه به قوماندان عمومی قوای هوائیهی بریطانیا .

بنی قابینه‌ی فرانسه‌وه حل دراوه ومادیه‌کیان علاوه بودجه‌ کردوه که به پێی اوه معاش اعیان ومبعوثان فرانسه زیاد بکری ومبعوثانیش موافق کردوه .

به ماکینه پیاو درست کردن

ایستا له امریقادا له ماکنه انسان درست اکن وم انسانانه زور ایش اکن . حتی اجاره یکیکیان له کلیسادا داناوه وعظی خوێندوته‌وه .

وا در اکه‌وی له استقبالا هیچ احتیاجی به انسان نامینی .

—❊—

له‌دائرهٔ طاپوه‌وه :

اعلان

اراضی‌یک که له اطراف شار سلیمانی‌واقعه و مشهوره به جیگا قصابخانه و عائده روژ هلاتی به جیگا جاری بوتی سرچاوه‌ی کانی‌سارد و شمالی به‌ریگای عام کرکی سرشقام و تواوکری به اراضی تسلسل ٧٩ که له ژیر ادعای کاك احمد شیخ دایه و تواوکری به جیگا جاری بوتی سرچاوه‌ی کانی‌سارد و روژ اوای به شیو کانی‌سارد و جنوبی به اراضی‌یک که له ژیر ادعای ورثه‌ی کاك احمد شیخ دایه وتسلسل ٧٩ر تواوکری به ریگای کانی دوممان و تسلسل ٢٣ یه مجددا به ناوی خزینه‌ی حکومت عراقیه‌وه ربط طابو اکری ئەگەر کس ادعایکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی ـــ ٣ روژ یکی به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طابو بکا دوم جار اعلان کرا .

اعلان

خانویك لکل عرصه خانویك که له محله‌ی درکزین وا

قعه و مرقمه به رقمی ابواب ٣٨ و ٤٠ ـــ ١١٠ و له بین حاجی صالح کوری احمد قاسم مشترکه له بر اوه‌که لم محکمه‌یه‌دا ازاله‌ی شیوعی له طرف مدعی حاجی صالح اقامه کراوه و له بر اوه‌یش که قابل تقسیم نه‌بوه .

علی الأصول اوا خرابه موقعی مزایده‌وه بو مدهٔ (٣٠) روژ که عبارته له مالکیك بهو صورته اوانه‌ی که طالب به شرای ملك مذکورن له ظرف مدهٔ قانونیه‌دا به حدی ده تأمیناته‌وه مراجعت به محکمه‌ی صلح سلیمانی و مادی توفیق آغا بکن سیهم جار اعلان کرا .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

اعلان

مدت التزام حانوت فوج صیم جیش عراقی له تاریخ ٣١ ـــ ١٢ ـــ ٩٢٨ دوه تواو بوه ، هر کسیك طالبه بو التزام ام حانوته مراجعت به مقر طابور پیاده بکا و تماشای شرائط بکا ، له پاش روژ ١٥ ـــ ١ ـــ ٩٢٩ اوی مراجعت بکا قبول ناکری ، اول جار اعلان کرا .

امر فوج صیم

اعلان

له اعتبار ١ ـــ شباط ـــ ٩٢٩ هو وسائط نقلیه له‌جیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل له استقامتیکا پیش و پاش یك برون واکر اوتوموبیل پشته‌وه اموی تی‌پری اوتوموبیل پیشه‌وه بکات لازمه او اوتوموبیلی پشته‌وه طرفی چپی اوتوموبیلی پیشه‌وه بکری انجا تی‌پری بکات و بروا .

اکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن له سر هر دو یان لازمه طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌پری بکن بروّن .

مدیر پولیس

قوة حكومت بريطانيا له شانقهاى‌دا

شانقهاى — حكومت بريطانيا اوقوه‌ته‌ى كه له شانقهاى‌دا داى‌ابو كى كردو‌ته‌وه ايستا (٣٠٠٠) عسكرى‌لەوى موجوده .

فروشتنى مجوهرات تورك

استانبول — او هيئتەى كه بريطانيا ناردبونى كه تدقيق او مجوهرات توركيا بكن كه اى‌فروشى وظيفه‌ى ته‌وان تواوكردوه ، ايستا له كل وزارت ماليه‌دا خريكى سزا كرين كه بيكن .

انقرۀ تازه

استانبول — حكومت توركيا قرارى دابو كه له اطراف انقره به ناوى انقره‌ى تازه‌وه شار يك بنا بنى و جائزه‌يه‌كى قرار داوه بدرى بەوانەى كه خريطه كيان قبول بكرى له نتيجه‌ى تدقيق خريطه كانا دو خريطه كه دو مهندس فرانسزى و دو خريطه كه‌دو مهندس المانى ترسيميان كردوه موافق بيراوه ولەمابيش‌يكيكيان قبول اكرى و هرچوار جائزه‌كيش اندات .

دين بهائى له توركيادا

استانبول — حكومت توركيا زور اشخاص حبس كردووه له سر اوه‌ى خريكن نشرى دينى (بهائى) بكەن كه موافق قانون توركيا نشرى اديان ممنوعه و اوانه‌ى كه كيراون (٤٨) كسن سوق محاكمه كراون .

مستر كراين امريقايى

بغداد — له روزى ٣ — ١ — ٢٩ دا مستر كراين امريقايى كه شخصيكى زور مشهوره ودوستيكى صميمى ملت عربه مواصلت بغداد اكات . ام ذاته بو تأييد محبت خوى كه مقابل به عرب هيه‌تى عموم عربستان ئه‌كرى .

مستر كراين امريقايى

بغداد — حزب وطنى عراق به مناسبتى قدوم مستر كراين امريقايى‌يه‌وه حفله‌يكى كوره‌يان كردووه وجمعيتى عاملين و جمعيتى شبان عربيش قراريان داوه به شرفيه وه هر يكه حفله‌يك بكن .

شارلى شابلن

بغداد — له روژنامه‌وه خبر وركيراوه كه مستر شارلى شابلن كه يديكى طولانى هيه له فن تمثيل و هزليانا له كل (٤٠) ذات له اغنيا و ممثلين امريقا اتفاقيان كردوه كه بين شرق بكەرين و له نوى مارتا مواصلت بيروت ئه‌كەن .

توركيا و حروف لاتينى

استانبول — عموم غزته‌كانى توركيا له اول مانكوه به حروفات لاتينى نشرياتيان كردووه و قطعياً له غزته‌كاندا حروفيكى عربى نه‌بوه .

و له بر اوه‌ى غزته مچوكه‌كانى كه له بعضى شاردادره‌اچن سكيان نابى حروف لاتينى بكرن انتشاريان نكردووه . حكومت قرارى داوه مجاناً حروفات لاتينيان بو تدارك بكات .

امتحان مامورين توركيا

استانبول — وكو له پيشه‌وه قرار درابو حكومت توركيا له اول كانون اول دا امتحان مامورينى كردوه له خصوص فيربونى حروف لاتينى‌يه‌وه و قسميكى زور يان ناجح بون و اوانه‌ى كه درنه‌چون بو اوه‌ى عزل نكرين حكيان لى‌كراوه شه‌و دوام بكن له‌سرخو يندن بو اوه‌ى كه‌تيكى‌ترا امتحان بكرينه‌وه .

ميزانيۀ فرانسه

پاريس — او خلافه كه له سر بودجه كوتبوه

سال ـ ٤ ژماره ـ ١٥١ | ژیان | لاپەره ـ ١

بو همو شتیك
مخابرات بەزمانی ادارەخانەوه
اکری
§
ادارەخانه لەبنائی بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیك

ژیان

عززیته

كریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوە ئەكری
شش مانك كمتر ابونه قبول ناكری
اعلانات
دیریك ٦ آنه دەسیتریت
یکی بە آنەیك

همو شتیك اوەی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیكی كوردیه

١٠ شعبان ١٣٤٧ ٢١ كانون ثانی ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

جادەی دباغخانه و نظافت

* * * *

بو اوەی قیمت و انتظام شاریك دركەوی و اهالی او شاره لەنخوشی و علت سائره محفوظ بی ابی لەكولانه كانیا و لەعموم جاده و ناو مالەكانیا نظافتیكی تواو بەبی .

حقیقتاً جادەكان و كولانەكانی سلیمانی امرو حسب المطلوب بەقدر امكان و اقتدار نظافت و انتظامیكی منا سبی تیدایه تنها لم بینەدا اوی تخی غیره انتظامیكی دابو به شارەكه و له نظافت محروم بو هر جادهٔ دباخانه بو و امیش بە واسطەی دباخانەكان و قصابخانه كەوه پیدا بو و بلدیه هر چند زور اهمامی اكرد كه انتظامیكیش بم جا دەیه بدات فقط لەبر ام موانعەی كه له سرەوه وتمان ممكن نەبو . و حقیقتاً له اولەمین زمان احتلالیش‌دا حكومت زور سعی فرمو لەم ساحەیه و له اطراف امجا دەیەدا كلی درخت و چناری روان فقط دیسانەوه لەبر پیسایی عو بووه . بلام ام جادەیه چونكه له همو جاده كانی تر زیاتر خلق پیا ارواو معبریكی عمومی تره بەنظر اوانی ترەوه و خصوصاً له سر ریی كركوك و عموم عسا اقدا واقعه و اوانەی كه له خارجەوه دین اول دفعه به سر ام جادەیەدا ارون و چاویان بم ساحەیه اكەوی له بر اوه امسال حكومت به همو قوتیەوه بو تنظیم و لابر دنی پیسایی و نەهیشتنی بوكنایی ام جادەیه همتی فرمو . اول اسباب بی نظافتی ام ریەیه چونكه قصابخانەكه بو كواسترایەوه . و له خوار شارەوه كه هیچ علاقەیه كی به مملكەتەوه نەبی لەكانی ساردا قصابخانەیەكی فنی و منتظم درست كرا . و دوهمین اسباب كه دباخانەكان بو نەهیشتنو كواستنەوەی اوانیش بولای قصابخانه تازەكە بلدیه به همو قوەتەوه له سعی كردنایه .

به قطعی قرار دراوه كه هتا كو بهار ام مصنعه پیسا نەیش لەریدا لابری و بكوێزرێنەوه وبم سببه وه هتا كو بهار ام جادەیه وام ساحەی شاره به واسطەی همات فوق العادەی حكومتەوه لەهمو ریكا كانی كەی سلیمانی منتظم و پاشترابی و ترقیات معموری شاره كه پیشانی اوانه ادات كه له خارجەوه دین و به سەر یا ئەرون .

بلام له حكومت و بلدیەوه مخفی نیه وای زانن كه

ام ساحه‌یه له‌امساله‌وه بنایه‌کی فنی لی دروست کراوه بو طاوله‌ی پولیس سواری و خه‌ر بکیشن بم نزیکانه له‌و اطرافه‌دا حکومت قشله بك درمست بکات . حاصلی دور و بشت امجاده‌یه و عموم غرب ساماتی مستقبلیکی روناکی هیه و به نظر اقسام باقی شاره‌که‌وه حائز اهمیته و شاید اگر شمندوفر بیته سلیمانی اوسا صد قات زیاتر ام جیکایه قیمت پیدا اکات .

له‌براوه استرحام اکین بلدیه وکو ام مزانعه مضرانه‌ی رفع کرد به صورتیکی دائمی انهابیشی لا کلا فرموی له‌سر — پروژه — و فکری پیشو بو اوه‌ی به‌پاره‌ی مسیره‌یه‌کی اهالی شاره‌که‌و بالخاصه بو نه‌هیشتنی عفونتی او جوکایانیش که به‌و پیدا ارون . او اطرافه بکرین به باغ و باغچه که‌م سه‌به‌وه صد قات زیاتر بلدیه و قیمت و خوشی شاره‌که‌ ده‌رکه‌وی .

عید نهضهٔ عربیه

* * * *

روژی یك شمو مصادف (٢٠) ام مانکه تصادف روژی جژن نهضه‌ی ملت نجیبه‌ی عرب کرد . و ام روژه روژیکی مقدس و مسعود ام ملته‌یه . ام ملته نجیبه‌ی صاحب عنعنانه چند دوریك به واسطه‌ی ادارهٔ زمانه‌وه له حریت و سر بستیت محروم مابوه . بو استرداد حقوقه قدیمه‌که‌ی و بو زندو کردنه‌وه‌ی زمان ماضی خوی دست کرد به سعی و تی کوشین هتا کو نتیجه مسعود بو .

انجا به مناسبتی ام روژه‌وه که ام موفقیته‌ی تیا استحصال کراوه و ام ملته عالیه حریت و سر بستیتی جنك کوتوه . به‌و شرفه‌وه لم روژه‌دا وکو عموم دوائری حکومت تعطیل بو . له طرف آمر منطقه‌ی شیمالیه‌وه عموم قطعاتی عسکری بو خاطری به کیف خوشی وقت رابوردن سربست کران و عموم مبانی عسکریه به بیداخی وطنی رازانرابه‌وه . و له طرف هیئات عسکریه‌وه سعادت متصرف اکرینو عموم رؤسای دوائر و اشراف بلده بو دائرهٔ عسکریه دعوت کران . وهتا کو ایواره به کیف خوشی و به دلیکی پر سروره‌وه وقتیان رابوارد .

تمنا اکه‌ین همو سالیك به عین سروره‌وه تصادفی ام روژه مقدس و مسعوده بکه‌وه و به عین حسه‌وه وقت رابویرن .

صحت جلالت ملك بریطانیا

لندن — آخر اخباریك که له رایوری هیئت صحیه‌وه معلوم بووه جلالت ملك جورج امپراطور انکلیز چند روزیکه بی‌طاقتی نماوه و وجودی استراحتی فرمووه . ودقتوره‌کان ایلن ام رحتی و بیروده‌ی به قطعی دلالت له صحتیکی تواو اکات وشفای بوه .

عودت رئیس جمهوری امریقا

واشنطون — رئیس جمهور امریقا [مستر هوفر] که بینیکه له ناو حکومته‌کانی جنوبی امریقادا سیاحت اکات گراوته‌وه امریقا و مواصلتی واشنطونی کردوته‌وه .

کولونل لورانس

لنمن — هرچند اشاعه درن داوه که کولونل لورانس محب عرب نیرداره بو افغانستان . و واوه‌ی کیراوه . فقط تلغرافات هندستان ام خبره به قطعی

تکذیب اکات . والی ایستا لە شمالی غربی هندستان دایە .

بی تل هولاندا

لاهی — حکومت هولاندا لە بین خوی و او قسم هندستانەی کە لە ژیر ادارەیاەتی خط [بی تل تلفون] تأسیس کردوە . و اهالی طرفین ە رحق لەکل یکا مخابرە اکن .

طیارة امریقا

لندن — لەو طیارە تازە حربیانەی کە حکومت امریقا لە سەر مودیلیکی تازە اختراع و دروستی کردوە . یەکیکیان بو تجربە هلساوە و (٥٠) ساعت و (٤٦) دقیقە لە هوادا مارەتەوە کەام حرکتە فوق تصور بوە و هتا کو ایستا لە هیچ طیارەیك نەبینراوە .

حکومت امریقا خریکە جهاز طیارەکان ەنوەك اصلاح بکات کە قابل بی بە نو شیش حرکت بکن .

—✻—

داخلی :

سعادت متصرف اکرمی روژی ١٩ ی ام مانگە تشریف بردە ناحیەی سورداش جنوبی و ایواری هین روژ عودتی فرمووە .

جناب مفتش پولیس سلیمانی (مستر شفرد) و مهندس اجرائی منطقة کرکوك (میجر پوفر) چند روزیك لمو پیش تشریفیان بردە پنجوین و امرو عودتیان فرمووە .

مندوب هولیر محترم جمال بك بابان و مندوب کرکوك محترم محمد بك جاف بە مأذونیت لە بغدەوە تشریفیان هینایە سلیمانی و لەدوای چوار روژ عودتیان فرمووە .

اعلان

هو انهارەکان املاك امیریە و او مزارعی صیفیانە کە عادتا ادرین بە التزام و داخلی ناحیەی سرچنار و سورداش و تانجرون خراونە موقعی مزایدەوە و لە ٨ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٠ شباط بو مزایدە و لە ١١ شباط ٩٢٩ وە هتا نهایتی مانکی مذکور بو احالەیان مدە تقدیر کراوە .

بناءً علیه ارادەی طالبی التزامیان لەکل تأمیناتی قانونیەدا مراجعت بە مجلس ادارة لوا بکن .

متصرف سلیمانی

اعلان

بدل سابق روپیە	ناوی نهر	ناوی ناحیە
٨٠٢٠	یکرەجو	سرچنار
١٠٥٠	سومی کەوری	سورداش جنوبی
١٥٠٠	چرمەکا	«
١٦٥٠	قرەکول	تانجرو
١٣٠٠	خاکوخول	«

ام انهارانی حکومتیە کە اسم و بدلاتی سابقەیان لە سرەوە نیشان دراوە اوا خرانە موقعی مزائدەوە بو سال (١٩٢٩) بو مدهٔ مزائدەیان وعدە تقدیر کراوە لە ٨ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٠ مانکی شباط ١٩٢٩ هر بو مدەی مزائدە و لە ١١ شباط ٩٢٩ وە هتا نهایت شباط ١٩٢٩ هر کسی طالبە بو التزامیان لکل تأميناتی قانونیەدا مراجعت بە مجلس ادارەی لوای سلیمانی بکات .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

هلگرتنی اشیا و رکاب بە اوتوموبیل وکو خوارەوەیە :

اوتوموبیل فورد تورینك علاوة ٤ رکاب ٥٠ کیلو اشیاء

اوتومو بیل مترو بن ورنو و متباقی اوتومو بیل که جی چوار کسه علاوهٔ رکاب مذکوره ٥٠ کیلو،

اوتوموبیل هودسن و یك و شاندرلود واستید بیکر و متباقی اوتومو بیل که مخصوصه بو شش رکاب علاوتا صد کیلو اشیا ،

فورد بوکس علاوهی رکابی بیست کیلو اشیا ،

شوفرلیت سسم جدید که جی‌یکی اضافی هه‌یه علاوه‌ی ٥ رکاب ٥٠ کیلو اشیا .

اسکس سسم جدید علاوه‌ی ٦ رکاب پنجا کیلو ،

فورد لوری که یك طن اشیا هل اگری اگر رکاب هلگری علاوهٔ ١٣ رکاب ١٥٠ کیلو .

شوفرلیت لوری اگر رکاب هلگی علاوهٔ ١٣ رکاب ١٥٠ کیلو .

اوفرلنت چوار رکاب و ٥٠ کیلو .

کروسلی و تالیت لوری اگر رکاب هلگری علاوهٔ ١٣رکاب ٢٠٠ کیلو .

استار لوری ١٣ رکابو ٢٠٠ کیلو .

لانسیاوبرلس والبیون ولایلند وتروتی کروفت مخصوصه بو ٣ طن اگر رکاب هلگرن علاوهٔ ٢٠٠ کیلو .

هودسن وستود بیکر ودویج لوري علاوهٔ رکاب ١٥٠ کیلو .

اوی مخالفت اکا موافق ماده ١٢٦ ق ، ع ، ب . تجزیه اکریت .

متصرف لواي سلیمانی

له دائرهٔ طابووه :

اعلان

اراضی‌یك که له اطراف شار سلیمانی واقعه و مشهوره به جیکا قصابخانه و معادده روژ هلاتی به جیکا جاری بوتی سرچاوه‌ی کانی‌سارد و شمالی به ریکای عام کره‌کی سرشقام و تواوکری به اراضی تسلسل ٧٩ که له ژیر ادعای کاك احمد شیخ ،ه و تواوکری ، جه کا جاری بوتی سرچاوه‌ی کانی‌سارد و روژ اوای به شیو کانی‌سارد و جنوبی به اراضی‌یك که له ژیر ادعای ورثه‌ی کاك احمد شیخ دایه وتسلسل ٧٩ و تواوکری‌به ریکای کانی دومان و تسلسل ٢٣یه مجددا به ناوی خزینه‌ی حکومت عراقیه‌وه ربط طابو اکریت هر کس ادعایکی هیه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی ـــ ٣٠ روز بکا به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طابو بکا سه‌یم جار اعلان کرا .

اعلان

مدت التزام حانوت فوج سیم جیش عراقی له تاریخ ٣١ـــ١٢ـــ٩٢٨ ه‌وه تواو بوه ، هر کسیك طالبه بو التزام ام حانوته مراجعت به مقر طابور پیاده بکا و تماشای شرائط بکا ، له پاش روز ١٥ ـــ ١ ـــ ٩٢٩ اوی مراجعت بکا قبول ناکری ، دوم جار اعلان کرا .

امر فوج سه‌یم

اعلان

له اعتبار ١ـــشباط ـــ٩٢٩ همو وسائط نقلیه له‌جیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بگرن .

اگر دو اوتوموبیل له استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واگر اوتوموبیل پشته‌وه ایه‌وی تی‌پری اوتوموبیل پیشه‌وه بکات لازمه اوتوبیله‌ی پشته‌وه طرفی چپی اوتوموبیلی پیشه‌وه بگری انجا تی‌پر بکات وبروا .

اگر دو اوتوموبیل برامبری یك هاتن له سر هر دویان لازمه طرفی راستی ریکا بگرن انجا تی‌پر بکن‌ برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو هەمو شتیك

عبارات بەناوی ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

مدیر سلیمانی ژیان

بکی ۰۰۰ یکە

هەمو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسپیزیت

یکی بەآنەیکە

١٣ شعبان ١٣٤٧ ٢٤ کانون ثانی ١٩٢٩ [پنجشنبه]

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەوالی دەرەوە :

* * * *

ملك افغان رای کردوە بو قندهار

لندن لەو خبرانە. کە لە کابلەوە هاتووە معلوم بووە کە جلالة (امان اللە خان) وازی لە ملکیتی هیناوە وتسلیم برا کورەکەی عنایة اللە خانی کردوە و بە طیارە رای کر- دووە بو قندهار

فقط هەرلەوتلغرافانەی کەهاتوە معلوم بوە کە عشائرکان قبولیان نکردوە عنایة اللە خان ملك بی . و ابستایش لە اطراف کابلدا شر دوام اکات وقطعیاً عشائرەکان تعرض سفارتخانەی بریطانیا و هیچ عائلەی ملکیان نکردوە .

و تلغرافات روژی دوایی الی کە لەسر تضییق رئیس عشائرەکان عنایة اللە خانیش وازی لە ملکیتی هیناوە و کورەی انقلابیەکان کە (سکاو باشا) بە چوتە کابل و قصری ملکیەوە و زمام ادارۀ حکومتەکەی خستوتە دست خوی و ناوی خوی ناوە (حبیب اللە ی غازی .

و بعضی غزتە الین کە امان اللە خان بە راستی وازی لە ملکیتی نە هیناوە وقابلە لە قندهارا هەمو شتیك بکات و لە دواییدا بچیتەوە کابل . چونکە او لەمەبن شخص فعال او عائلەیە و عموم افغان شری لی اکات .

صحت جلالت ملك بریطانیا

لندن لەراپور هیئات صحیەوە معلوم بوە کە جلالت ملك بریطانیا نخوشیکەی بە صورتیکی بطی برو چاکی اروا و هرچند توشی نخوشی (زکامیش) بوە فقط چاك بوەتەوە .

جلالت ملکە ماریش لەو نخوشیەی کە توشی بوە چاك بوەتەوە و نخوشیکی مهلك نەبوە .

الماس

لندن ـــ لە افریقا لەاراضیك دا کە عائدی انکلیزە معدنیکی الماسیان دوز بوەتەوە کە قابلە هەر مانگیك بای چوار ملیون لیرەی لی دو بینن .

مارشال فوش

پارس ـــ مارشال فوش مشهور کە قوماندان عمومی دول حلفا بو لە حرب عمومی دا بە نخوشی دل نخوش کوتوە هرچند نەخوشیەکەی مهلك بوە فقط برو چاکی اروا و دوقتورەکان الین چونکە عمری گیشتوتە ٧٧ سال محتاج استراحتیکی تەواوە ،

مستشار وزارة خارجیه‌ی ایتالیا

استانبول ــ له شازده مانکدا مستشار خارجیهٔ ایتالیا هاتوه تورکیا و حکومه‌کان زور اهمیت اده‌ن به سیاحته‌ی و کاغذیکی موسولینی پی‌بووه بو مسطفی کمال .

ورکوی جهالت

انقره ــ له طرف معونیکی تورکیاوه لائحه‌یکی قانونی دراوه به مجلس بو اوه‌ی هر کسی له تورکیادا خوینده‌وار نه‌بی ویرکویکی به ناوی جهالته‌وه لی بسینن فقط حکومت له (١٤) سالی‌یه‌وه هتا (٤٥) سالی بو پیاو تحصیل ابتدائی کردوه به مجبوری . و بو ژنه‌کانیش به صورة نصیحت وتشویق ابی سوق بکرین بو خویندن .

مستر فورد

استانبول ــ مستر فورد که صاحب مصانع اوتوموبیل فورده وبه ملیار لیره ثروتی هیه لهم هاوینه‌دا دیت بو استانبول بو تماشا کردنی فابریقه تازه‌که‌ی که امسال له استانبولدا تاسیسی کردوه .

جمعیت اقوام

لوغانو ــ جمعیت اقوام اجاره اجتماعی کردوه و او پروغرامه‌ی که لهم جلسه‌یه‌دا مذاکره له‌سر اکری تنظیمی کردوه . له‌وه‌پیش که سالی چوار کره‌ت اجتماعی اکرد . اجاره قراری داوه که سالی ۳ جار اجتماع بکات .

مکتب تفیض

بغداد ــ بو درست کردنی بنای مکتب تفیض که چند ساله خریکی کوکردنه‌وه‌ی اعانه‌ن . اجاره دستیان کردوه به درست کردن وجلالت ملک معظم بو مباره‌کی به دست خوی اول بردی داناوه . وبو ام خصوصه حفله‌یه‌کی محتشم کراوه .

قابینهٔ عراق

بغداد ــ هر چند غزته‌کان بغدا انوسن که قابینهٔ عراق خریکه سقوط بکات وقابینه‌یه‌کی تازه تشکل اکات فقط به رسمی معلوم نه بوه .

اصلاح توتون عراق

(مستر جان مجمجیان) مدیر شرکه دوخانیه‌ی توتون شرقیه له بغدادا له گل بعضی اشخاص مسئولین و اوانه‌ی که به توتونه‌وه علاقه دارن کفتکو و مباحثه‌ی کردوه له خصوص اصلاح توتون عراقه‌وه .

وکو ویه‌تی ام اصوله که زراعه‌کانی عراق ایکن و ام توتون پرهم هینانه نتیجه ابی به سبب ضرریکی زوری خویان و عراق .

چونکه له وختی شکاندنه‌وه و وشک کردنه‌وه‌ی توتونه‌که‌دا به نوعیکی لی اکن که هیچ تام و بونی نامینی و الی اکر نختیک اصلاحات‌تیا بکری به‌قطعی چوار اونده‌ی ایستا پاره اکات .

داخلی .

سعادت متصرف اکری و له شیرانی شار محترم محمد اغای عبد الرحمن اغا و محترم رئیس بلدیه جناب محمود افندی روژی چوار شمه‌ی مصادف ٢٢ ی ام مانکه تشریفیان برده بغداد ، عرض خوا حافظی و تمنای موفقیتیان اه‌کین .

اعلان

بدل سابق روپیه	ناوی نهر	ناوی ناحیه
٨٠٢٠	بکره‌جو	سرچنار
١٠٥٠	سومی‌کره‌وی	سورداش‌جنوبی
١٥٠٠	چرمه‌گا	« «
١٥٥٥	قره‌کول	تانجرو
١٣٠٠	خاکوخول	«

ام انهاراتی حکومتیه که اسم و بدلاتی سابقه‌یان له سره‌وه نیشان دراوه اوا خرانه موقعی مزائده‌وه بوسال (١٩٢٩) بو مدهٔ مزائده‌یان وعده تقدیر کراوه له ؟ کانون ثانی ٩٢٩ وه هتا ١٠ مانکی شباط ١٩٢٩ هر بو مده‌ی مزائده و له ١١ شباط ٩٢٩ وه هتا نهایت شباط ١٩٢٩ هر کسی طالبه بو التزامیان لگل تأمیناتی قانونیه‌دا مراجعت به‌مجلس اداره‌ی لوای سلیمانی بکات .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

انهاری امیره‌ی قضای هلبجه بو اوه‌ی بدرین به التزام بالعموم له قضـای هلبجـه‌دا خراونه موقعی مزایده‌وه وله ١٥ کانون ثانی ٩٢٩ وه هتا ١٥ شباط ٩٢٩ بو مدهٔ مزایده وله ١٦ شبـاطه‌وه هتا نهایتی مانکی مذکور بو احاله‌یان مده تعیین کراوه هر کسیك طالبی اجاره‌یانه لگل تأمیناندا لازمه مراجعت به مجلس ادارهٔ لوا ویا مجلس اداره‌ی قضای مذکور بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

دی	نوعی اراضی	موقع	مساحه‌ی: متره	مساحه‌ی: لولك	مساحه‌ی: دونم	مقداری او بشه که افروشری
جوارتا	بناوه وش	زوی براو	٤٠	١٧	١٥	باعتباری پنج بش یك بش
«	دشت هری	« «	٨٠	٢١	٣٤	« « «
«	دارجزنی	« «	٦٠		٢٥	« « «
«	سرسبز	« دیم	٢٠	١٧	١٣	« « «
«	ناو ززان	رز «	٦٠	٤	٩	« « «
«	قول قره	« «		١٢	١٠	« « «
«	بناوه وش	زوی «	٤٠	١٧	١٥	« « «
«	پاش رز	« «	٦٠	١٩	٤	نیوه‌ی باعتباری پنج بش یك بش
«	ماله خرات	« «	٢٠	١٥	١٢	« « «
«	دیمه سر	« براو	٦٠	٤	١١	باعتباری پنج بش یك بش
«	کوریزی بناوه‌وش	« «	٦٠	١٥	٢	تمامی

هر وکو موقع و نوع و مساحه‌یان له بالاوه درج کراوه پنج یکی هشت پارچه و ده یکی دوپارچه وتمامی یك پارچه زمینی دیم و براو و رەز که له دیی جوارتا واقعه و عائد به ملا امین کوری ملا محکله اضافه به ترکهٔ متوفی ملا امین مقابل به (٢٤٦٩) روپیه و چوار آنه دەینی حاجی ملا سعید شالی که له ذمت ملا امینه و رسومی محاکمه و اجرا افروشری بو احاله‌ی اولیه‌ی تا (٣٠) روژ وضع مزائده علیه کرا اوانه‌ی که طالب به شیران به قصدی ده تأميناته‌وه مراجعت به دائره‌ی اجرای سلیمانی و منادی توفیق آغا بکهن اول جلو اعلان کرا .

رئیس اجرای سلیمانی

اعلان

هلگرتنی اشیا و رکاب بهاوتوموبیل وکوخوارەوەیە :

اوتوموبیل فورد تورینك علاوة ٤ رکاب ٥٠ کیلواشیاء

اوتوموبیل ستر و بن ورنو و متباقی اوتوموبیل لە بچی چوار کسە علاوة رکاب مذکورە ٥٠ کیلو،

اوتوموبیل هودسن و بك و شاندرلور واستید بیکر و متباقی اوتوموبیل لە مخصوصە بو شش رکاب علاوتا صد کیلواشیاء

فورد بوکس علاوەی رکابی بیست کیلو اشیا ٤

شوفرلیت سستم جدید کە جی یکی اضافی هەیە علاوەی ٥ رکاب ٥٠ کیلواشیاء

اسکس سستم جدید علاوەی ٦ رکاب پنجا کیلو ٠

فوردلوری کە یك طن اشیا هل اکری اکر رکاب هلگری علاوة ١٣ رکاب ١٥٠ کیلو .

شوفرلیت لوری اکر رکاب هلگی علاوة ١٣ رکاب ١٥٠ کیلو .

اوفرلنت چوار رکاب و ٥٠ کیلو .

کروسلي و تالیت لوری اکر رکاب هلگری علاوة ١٣رکاب ٢٠٠ کیلو .

استار لوری ١٣ رکابو ٢٠٠ کیلو

لانسیاورلس والیسون ولایلند وترونی کروفت مخصوصە بو ٣ طن اکر رکاب هلگرن علاوة ٢٠٠ کیلو .

هودسن وستود بیکر ودویج لوری علاوة رکاب ١٥٠ کیلو .

اوی مخالفت اکا موافق مادە ١٢٦ ق ، ع ، ب . بجزیە اکریت :

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

همو انهارەکان املاك امیریە و او مزارعی سیفیانە کە عائدتا ادرین بە التزام وداخلی ناحیەی سرچنار و سورداش وتانجرون خراونە موقعی مزایدەوە ولە ٨ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٠ شباط بو مزایدە ولە ١١ شباط ٩٢٩ وە هتا نهایتی مانگی مذکور بو احالەیان مدە تقدیر کراوە .

بناءعلیه ارادەی طالبی التزامیتن لەکل تأمیناتی نظامیەدا مراجعت بە مجلس ادارة لوا بکن .

متصرف سلیمانی

اعلان

مدت التزام حانوت فوج ٠م جیش عراقی لە تاریخ ٣١ــ١٢ــ٩٢٨ وە تەواو بووە ، هر کسیك طالبە بو التزام ام حانوتە مراجعت بە مقر طابوور پیادە بکا و تماشای شرائط بکا ، لە پاش روژ ١٥ــ١ــ ٩٢٩ اوی مراجعت بکا قبول اکری ، ٥ سەم بار اعلان کراە

امر فوج ٥ەیم

اعلان

لە اعتبار ١ ــ شباط ــ ٩٢٩ همو وسائط نقلیە لەجیاتی طرف چپ کە ایستا جاریە لازمە جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل لە استقامتیکا بیشرو یا پاش یك برون واکر اوتوموبیل پشتەوە ایەوی تی‌پری اوتوموبیل پیشەوە بکات لازمە او اوتوبیلەی پشتەوە طرفی چپی اوتوموبیل پشەوە بکری انجا تی‌پر بکات وبروا .

اکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن لە سر هر دویان لازمە طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌پر بکن‌برون

مدیر پولیس

بو همو شتیك

مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

مکریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدات

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەمیزیت

یکی بە آنەیکە

ژیان

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٢١ شعبان ١٣٤٧ ـ ٣١ کانون ثانی ١٩٢٩ [پنجشنبە]

تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

به واسطەی ژیان خوشەویستمانەوە

بو نظر مرحمت اولیای امور

* * * *

لە بابت نەکرینی توتون ایران ورواج دان بە توتون خۆیەوە . غزتەی ژیان متعدد دفعە هاوارو فریادیکرد و لە گل امیشا کە قسەکانی و نصیحتەکانی بە جی بو و حقیقتا هاوارەکەی بو منفعت عمومی وخدمت وسعادت وطن و ملتەکە بو وهر چندیش عموم اهالی قسەکانی بە معقول ازانن و تصدیق اکن کەچی لەرمنفعتیکی جزئی شخصی کە ترجیح اکری بە سر منافع عمومیدا هاوارەکەی هیچ تأثیری نەکردەدل تجار و زراعەکانەوە .

حقیقتا وکو ژیان نوسیویتی مقابل بە همو صرفیات و ادخالات ام لوایە اوی کە اخراج بکری وکە هر لەمس اقەوە تختیك پارەمان بو جلب بکات هر ام توزە وارد ات توتونەمانە . امیش وەکو هومان ای بینین لە سال ٩١٨ وە هـ ٢٢ و ٢٣ لە حالیکا بو کە باطمان توتون هەو جیکایك و حق خرابەکیشی سە لیرە ا کرد و امرو توتونە جاکەکیشمان دە روپیە ناکات و خراپ ووسطەکەی عادتاسقوط کردووە وبرەبرە هتا دیت توتونەکمان معکوسا ترق اکات . و بم سببەوە وکو ثروت تاکتەکمان سال بە سال لە تناقصی دایە و تجارەکانمان یك لە دوای یك افلاس اکن زراعە بی چارەکانیشمان مقابل بە رنجی سالیکی خویان و ژن ومالوحیواناتیان واردا تیکیان چنك ناکەوی و پریشان وسر گردان ماونەتەوە بە نوعیك کە هتا یك دو سال تر ام حالە اگر هر وا دوام بکات بە کرەتی ماوبس وبی قوت این و زراعت و فلاحت لە وطنەکمانا نامینی .

انجا بو دفع ام حالە لە گل حکومت همو افراد ملتەکیش ابی سعی بکات وبودفعامە چارەیك بدوزنەوە .

لە برامە من کە یکیکم لە افراد ام ملتە بە وظیفەیکی مقدسی ازانم کە هرچیك بزانم بو دفعی ام افاتە مضرە یە و بو ترقی و تعالی ام ثروتە مهمەمان سلیم و عرض اولیای امور و ار ذاتانەی بکم کە مسئولی ام ایشەن و لە کلیا خەر بکن .

معلوم همو لایکە چونکە ملتەکەمان بە تواوی همو افرادەکەی متکامل نیە و دائما شخصیکی منفعتیکی

جزئی خوی ترجیح اکات بە سر هموو منافع عامەدا لەبر اوە بە تنها سعی مأموران قضا و نواحی چارەی امە پیك نات، ناکری .

ئیمە پش ازانین کە همو افراد ملت ام حسەی نیە کە لەکل حکومەتا اشتریك مساعی بکات و منعی ام اقاتە بکات. لەبر اوە بە فکری بندە چارەی احسنترین اوەیە بو زمان مبجر سون و یا وەك زمان ادارۀ تورکە. کان لازمە حکومت لە اول حاصلات توتونەوە لە پێش پی کیشتنا همو سالیك بو او ناحیانەی کە لە حدودان ولە کل ایرانا دراوسین مأمور و هیئتیکی کار شناس کە لە توتون بزانی تعین بکات . ولە هر دییکدا چند پارچە تو زرع کراوە بە صورتیکی حق و تواو تخمینی بکا لە دفترا مقدار حاصلانەکەی ناوی زراع و دی و ... قید بکرێ وکو سائر حاصلات صیفی پاس مقطوع بدەنە دست زراعەکان و صورتیکی او دفترە لە ناحیە ... ولوادا و لە دائرۂ کمرکدا محفوظ بی . انجا کە ... وقتی کردنی توتون هات بە قدر اوپاسە چند ی ... لی تنزیل بکری و کە لە پاسەکان زیاد بو ... دائرۂ کمرك بە قاچاغی ازانی و مأمورین قضا و ... یش لە مقدار پاسەکە زیاتر بە ناوی توتون داخلیە و ... پاس تری بداتی

اکر بە ... وك زمانی تورکەکان بلکو بە صورتیکی جدی ... بە راستی ام اصولە تعقیب بکری ولە تخمینەکەدا ... نکری محقق دفعی ام حالە ابی و کس ناتوانی توتونی ایران داخلی اراضی عراق بکات .

بناء علیە لە حضورتانەوە استرحام اکم اکر حکومت فکرەکم بە مصیب ازانی ام اصولە تعقیب بفرموی بلکو بم سببەوە ام حاصلات مهمەمان کە تنها سر مایەی ملتە کەمانە محو نەبیتەوە .

صالح

مفارقت فخامت سیر هانری دوبس
معتمد سامی بریطانیا لە عراق

بغداد تایمس — فخامت سیر هنری دوبس مندوب سامی عراق لە ... ی مانکی شباطا مفارقت افرموی ولە تاریخ مذکوردا بە طیارە اچنە موصل بو صبحینی تشریف اباتە حلب ولە شش ... نکدا مواصلت استانبول اکات و لای سیر جورج کلارك سفیری بریطانیا میوان ابی .

فخامت مندوب سامی تازە سیر کلبرت کلایتن یش لەمین تاریخا تشریف اهینی ئە استانبول ... یکەوە لە خصوص وظائف معتمد ... کفتکو افرمون .

هوالی دەرەوە :

* * * *

فابریقۂ فورد لە روسیە

لندن — او هیئتەی کە حکومەت ... بو امریقا بو جلب کردنی فابریقە ... اجارە لەکل مستر فوردا مناولەیان ... کردون . کە مستر فورد فابریقەیکی کورە ... لە روسیەدا بکاتەوە بە نوعیك کە بتوانی ... صد هزار اوتوموبیل درست بکات ولە سرمایەکە ... سەد سەهم چل سهمی هی مستر فورد و امریقا بی و ... شەستیش هی حکومت روس بی .

قوۂ عسکریۂ چین

نانکینك — بلدی عسکریۂ چین همو ... کورەکانی عسکری وزیر مالیە و حربیۂ دعوت کردوە بو اوەی اصول عسکری کون الغو بکەنەوە بە شرطیك مربوط حکومت وطنیۂ چین بی اوردویکی کورە ک

دائما افرادەکەی عبارت بی لە ۰۰۰ ، ۷۱۵ تشکیل بکن و بە عمومی لەسەر ام فکرە موافقتیان کردوە .

صحت جلالت ملك بریطانیا

لندن — لە راپور هیئت صحیەوە معلوم بووە کە هرچند جلالت ملك بریطانیا بە صورتیکی بطی برو [illegible] اروا . فقط بە قطعی لە تهلکە نجاتی بووە و افاقەی بووە .

نخوشی ماشال فوش

پاریس — مارشال فوش لەو نخوشیەی کە توشی بە هیشتا افاقەی نەبوە . ونخوشیەکەی هر وکو جاران وایە رەهلکە .

افغانستان

پاشاور — لە افراد عائلەی ملکی هرکوری عنایةالله خان مابووە لەکابل‌دا . اجارە اویش لە کل باقی افراد عائلەکەیانا بە طیارە هاتوتە پشاورەوە .

تونیل مانش

لندن — حکومت انکلیز قراری داوە لەم جلسەیەدا [illegible] ئلەی حفریات تونیل مانش تودیعی مجلس مبعو [illegible] بکات ، بو ام خصوصە اعضای همو حزبەکان کو [illegible] و مذاکرەی لەسەرا کن و حکومت انکلیز و فرانسە بە جدی تعقیب ام مسئلەیە اکن چونکە وکو منافعیکی [illegible] ی تیدایە بو طرفین وعموم اوروپایش منافعی هیە

اهالی و پولیس پارس

پارس — لەپارسسا لە نزیك بنای اوپرادا لە بین پولیس و منسو بین حزب ملکی دا هرایەکی کورە بوە [illegible] بە شـدت تعرض پولیسەکانیان کردوە نتیجە [illegible] پولیس برندار کراون ولەاهالیکیش شش کس دردست و حبس کراون .

لە غزتەکان بغدادەوە :

قابینەی عراق

بغداد — مسئلەی استعفای قابینەی عراق بە رسمی معلوم و تحقق کردوە . رئیس الوزراء فخامت عبد المحسن [illegible] السعدون استعفانامەکەی تقدیم جلالة ملك کرد [illegible] بە شرط تا کو قابینەیەکی تازەی ترتشکیل اکری مو [illegible] استعفاکەیان قبول کراوە .

جعفر پاشا

بغداد — شایعە وایە کە تلغراف نوسراوە بو جعفر پاشا العسکری لە لوندرەوە بگریتەوە عراق، لەریاست خوی‌دا [illegible] یکی تازە تشکیل بکات فقط ام خبرە بە رسمی معلوم نەبوە .

قونسلوس تازە مصر بو عراق

بغداد — سعادت مصطفی بك مخلوف کە تازە لە طرف حکومت مصر [illegible] کراوە بە قونسلوس بو عراق ، مواصلتی [illegible] و لەم روژانەدا اعتماد نامەکەی تقدیم [illegible] ت اکات .

[illegible] کران امریقایی

بغداد — مستر [illegible] امریقایی کە بەمحب عرب مشهو رە اجارە لەکل [illegible] مستر جونسون و مستر بلکار ت امریقایی‌دا لە [illegible] ت بوکویت ولە ری لەطر ف عشیرتیکی وە [illegible] ت کراوە بە اوتوموبیلەکە یەوە و مستر بلکارت [illegible]

داخلی :

بە مناسبتی سفری محترم [illegible] یەوە بو بغداد لە اعضایان مجلس بلدیەی سلیمانی محتر [illegible] محمدافندی‌شیخ مصطفی افندی‌وکالةً وظیفەی ریا [illegible] بلدیەایفا افرموی .

جناب سید عبدالله افندی حا [illegible] سید حسن افندی‌و جناب مصطفی بك جعفر السلطان [illegible] ان بردە بغداد .

جناب احمد بك توفیق بك [illegible] درەوە تشریف هینایە سلیمانی و حرکتی فرموبو [illegible] د .

اعلان

بدل سابق روپیه	ناوی نهر	ناوی ناحیه
۸۰۲۰	یکرەجو	سرچنار
۱۰۵۰	سوەی کەوەی	سورداش جنوبی
۱۵۰۰	جورمەکا	« «
۱۶۵۰	قره‌خول	تانجرو
۹۳۰۰	[illegible] خول	«

ام انهارانی حکومتیه که اسم و بدلاتی سابقەیان له سرەوه نیشان دراوه اوا خرانه موقعی مزائدەوه بوسال (۱۹۲۹) بو مدهٔ مزائدەیان وعده تقدیر کراوه له ۸ کانون ثانی ۹۲۹ وه هتا ۱۰ شباط ۱۹۲۹ هر بو مدەی مزائده و له ۱۱ شباط [illegible] وه هتا نهایت شباط ۱۹۲۹ هر کسی طالبه بو [illegible] ن الکل تأمیناتی قانونیەدا مراجعت بەمجلس ادارەی [illegible] سلیمانی بکات .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

انهاری امیرەی قضای حلبجه بو ئەوه بدرین به التزام بالعموم له قضای حلبجەدا خراونه موقعی مزایدەوه وله ۱۵ کانون ثانی ۹۲۹ وه هتا ۱۵ شباط ۹۲۹ بو مدهٔ مزایده وله ۱٦ شباطەوه هتا نهایتی مانکی مذکور بو احالەیان مده تعیین کراوه هر کسیك طالبی اجارەیانه لکل تأمیناندا لازمه مراجعت به مجلس ادارهٔ لوا ویا مجلس ادارەی قضای مذکور بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

همو انهارەکان املاك امیریه و او مزارعی صیفیانه که عادتا ادرین به التزام وداخلی ناحیەی سرچنار و سورداش و تانجرون خراونه موقعی مزایدەوه وله ۸ کانون ثانی ۹۲۹ وه هتا ۱۰ شباط بو مزایده وله ۱۱ شباط ۹۲۹ وه هتا نهایتی مانکی مذکور بو احالەیان مده تقدیر کراوه .

بناءعلیه اوانەی طالبی التزامیانن لەکل تأميناتی نظامیەدا مراجعت به مجلس ادارهٔ لوا بکەن .

متصرف لوای سلیمانی

له ریاست بلدیەوه :

اعلان

له سرقراری مجلس بلدیه له اعتباری ۲۸ ـ ۱ ـ ۲۹ وه لازمه حقەی زانی خالص کم فندەاری به هشت انه بفروشری هر کس خلاف ام اعلانه حرکت بکا به پی ماده ۱۲٦ قانون عقوبات بغدادی تجربه اکری .

اعلان

له اعتبار ۱ ـ شباط ـ ۹۲۹ همو وسائط نقلیه لەجیاتی طرف چپ که ایستا جاریه لازمه جهت راست ریکا بکرن .

اکر دو اوتوموبیل له استقامتیکا پیش و یا پاش یك برون واکر اوتوموبیل پشتەوه ایەوی تی‌پری اوتوموبیل پیشەوه بکات لازمه او اوتوبیلەی پشتەوه طرفی چپی اوتوموبیلی پیشەوه بکری انجا تی‌پر بکات وبروا .
اکردو اوتوموبیل برامبری یك هاتن له سر هر دوکیان لازمه طرفی راستی ریکا بکرن انجا تی‌پر بکەن برون .

مدیر پولیس

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك
مخابرات به ناوی اداره‌خانه‌وه
اکری
§
اداره‌خانه له بنای بلدیه‌دایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به انه‌یکه

کریار
به شش مانك بیاج
به سالك ده روپیه ده‌دا
بو دره‌وه اجرت
پوسته‌ی علاوه ئه‌کری
شش مانك کرابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه ده‌سینریت
یکی به آنه‌یکه

همو شتیك اوسی، هفته‌ی دو جار دره‌چی غزته‌یکی کوردیه

٢٨ شعبان ١٣٤٧ ٧ شباط ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

قانونه مقطوعی جوتانه

* * * *

به مناسبتی نزیك بونه‌وه‌ی میعادی جوتانه‌وه بواوه‌ی مأموره کورده‌کانی ام لوایه به‌تواوی له مفاده‌کەی بکەن و بواوه‌ی اهالی به تواوی لی‌حالی‌بی و حقوق رعیت و خزینه محفوظ بی و به صورتیکی حقانیت ام تقدیراته اجرا بکری . به واسطه‌ی سي سعادت متصرف اکرمي و محاسب لواء محترم مکی بکه‌وه قانون ونظامات جوتانه که له سال ٩٢٧ دا له وزارة مالیه‌وه دانراوه وام اصو به احداث کراوه وکه پي الین (نظام تقدیری حاصلات زراعیه به‌اعتبار مقطوع جوت زماره ٧ بوسال ٩٢٨) له عربیه‌وه به کوردی ترجمه کرا و له شکلی مجموعه. یکدا امقانونه‌لایکی به‌عربي‌ولایکی‌به کوردی طبع کراوه .

معلوم همو لایکه مأمورین ام لوایه هموی به اکثریت کوردن و له‌مانه اغلبیان به تواوی عربی نازانن و له تطبیق کردنی قوانین و نظامات حکومتیدا زور مشکلا ت اکیشن . و بعضا بم سببه‌وه اهالی متضرر ابی و بعض حقوق خزینیش ضایع ابي .

انجا بو اوه‌ی همو قوانین و نظامات حکومتی لم لوا به‌ئا تطبیق بکری و مامورین له تطبیق کردنیا مشکلات نه کیشن و بو اوه‌ی طرفین ـ اهالی و حکومت متضرر نه‌بن اگر همو قوانینیك وکو ام اصوله که له سره‌وه عرض کرا ، لایه‌کی به عربی و لایه‌کی به کوردی ترجمه و طبع بکری محقق ابی به سببی تسهیلات معاملات حکومتی وظیفیکی زور گوره‌یش له گل مامورین و اهالی دا ئه‌کری .

انجا بم مناسبته‌وه استرحام له اولیای امور اکین که ابتر له ودوا ام اصوله تطبیق بکن و قانونه‌کانمان بو تر جمه بکن که به سهلی اهالی و مامورین تی بکن و له بیا شکلایك رو نه دا .

—)§(—

هوالی دره‌وه :

بومبایك به سهو هاویژراوه

لندن ـ طیاره‌یکی بریطانیا که خریکی نقلیات بوه له کابله‌وه به خطا بومبایه‌کی له منطقه‌ی پنجابا هاویشتوه سه ـ ٣ ضابط و ده عسکری وطنی کوشتوه و چوار یشی برینداركردوه .

قونسلوس انکلتره له افغان

لندن — به رسمی معلوم بوه او خبره درویه که الین حکومت هندستان خریکی ندابیره که وزیر مفوض بریطانیا وعموم رعایة بریطانیا له کابلەوه نقل بکات بو هندستان .

صحت جلالت ملك جورج

لندن — له رابوری صحیەوه معلوم بووه که جلالت ملك بریطانیا بقطعی افاقەی بوه وروژ به روژ برو چاکی اروا . فقط هیشتا میعادی تعیین نکراوه که بو تبدیل هوا جلالتی بچیته قصریکی کەوه .

مندوب سامی سوریه

سوریه — موسیو بونسوی معتمد سامی سوریه ولبنان که چند مانکیك لەوپیش چوبوه پاریس اجازه هوتی کردوتەوه سوریه .

سقاو پاشای افغان

لندن — سقاو پاشا که رئیس انقلابچیەکان افغانه که کابلی استیلا کردوه له بین خوی وقسمیك رئیس عشایرەکان مخالفتیکی کوره روی داوه له سر ملکیتی سقاو پاشا . ولەبر ام اختلافه ملك امان الله خان و تبعەکەی له هو لایکەوه قوت التحاق ن پی اکات و حال حاضر له قندهار وهرات دا قوتیکی زوری هیه بعضی له آژانسەکان نوسیوبانه له نتیجەی او اختلافه دا سقاو پاشا کوژراوه فقط بەتواوی تحقق نکردوه .

صحت جلالت ملك معظم بریطانیا

لندن — هیئت صحیەی خاص ملکی به آلت رونتکن تماشای ناو زله و ریخوله و سی جلالت ملکیان کردوه و به تواوی لی‌یان معلوم بوه، که هیچ برینداری نماوه و چاك بوتەوه .

وبو اوەی زو افاقەی بیت و تبدیل هوا بکات نقل یان کردوه بو قصریکی تر .

ولی عهد بریطانیا

لندن ـ ولی عهد خوشەویست بریطانیا بەعجله انتظار افاقەی جلالت ملك ـ باوکی اکات بو اوەی بکریتەوه بو جنوب افریقا و سیاحت بکات .

—(＊＊＊)—

جمعیتیکی سری له تورکیا

انقره ـ جمعیتیکی سری له تورکیادا کشف کراوه که خریکی انقلاب بون و له استانبول و انقره و اناطولی دا زور کسیان لی کیراوه و له محاکمه کراندا مدعی عام طلبی اعدامی کردون .

متخصصین المان له ایرانا

طهران — حکومت ایران مقاولەی له کل چوار متخصص المانا کردوه که له وزارة اشغال و معارف و معادندا استخدامیان بکات .

—(＊)—

فخامت میرمازی دوبس

بغداد — فخامت میرمازی دوبس معتمد سامی عراق به مناسبتی مفارقتیەوه له عراق ، روژ ٢٥ — ٣ شباط قبل الظهر ساعت نو و نیوی افرنجی له محطەی هوائی غرب بغدادەوه بەطیاره حرکتی فرمو، له طرف جلالة ملك ، هیئت وزراء ، عموم مبعوثان ، اعیان ، اشراف و وفدی لواکانی کوردستانەوه راسمەی تشییعیه بو ایفا کراوه وله طرف هەمو حاضرونەوه به نلیبیکی صمیمی و جدی عرض خوا حافظی کراوه .

داخلی :

لە براوەی فخامت معتمد سامی عراق سیر هنری دوبس بە ایجکاری عراق بەجی اهیلی و اگریتەوە بو لندن ، لە برارەی ام سیما کورە و مزنە لەو مدەیەی کە لە عراق بو بە دلیکی صاف و حاویتەوە بە صوریەتی بو برز بونەوە و پیشکوتنی حکومت عراق و بە تایبەتی بو خوشوقتی و باندی کوردەواری هەولی داوە بەرامبەر بەم گەورەیی و باندیەی بو اوە یادکار یکی ابدی یشت لەخذمتیانا و هەمو وقتی محبتی امەتەی لە دلا دەرنەچی هندیك لە اشراف سلیانی بەضیك دیاری کە مخصوصی ام ولاتەبی بو پیشکش کردنی بە فخامتی تهیەیان کردبو

بو پیشکش کردنی ام دیاریانە و بو اوەی لە مراسم خوا حافظیدا بەناوی کوردواری ام ولاتەوە لە بغداد حاضر بن . لە خاندان و کولە مالانی سلیانی جنابان حمە آغای عبد الرحمن آغا و حفید زادە سید عبداللە افندی و حمید بك قائمقام هلبجە و کورەی جاف مصطفی بك جعفر سلطان هورامان لهون و محمود افندی لو رە شار لە ریاست سعادت متصرف خوشەویستمانا تشری یفیان بردە بغداد . لەدوای بجی هینان ام کارە خیرە کە پی یان سپیرابو دو روژ لەمەو پیش سعادت متصرف خوشەویست ورئیس بلدیە وسید عبد اللە افندی گرانەوە سلیانی . عرض خوش هاتنە وە و تشکری ام خدمتە مقدسەیان اکین کە بوسر برزی و فاداری کوردەکان ترەویانە هەر بژی پیاوی ملتپرور وولات پرست . و امە هەر سربوتیکی ام سفرە مبارکە یان بو ولە روژنامە دوایی مانا بە تفصیل عرض مشترییکان وخوینەرەوارەکانی اکین *

(ژیان)

اعلان

بدل سابق روپیە	ناوی سهر	ناوی ناحیە
٨٠٢٠	یکرەجو	سرچنار
١٠٥٠	سوسی گرەوی	سورداش جنوبی
١٥٠٠	چرمەگا	«
١٥٠	قرەکول	تانجرو
١٣٠	خاکرخول	

ام انهارانی حکومتیە کە اسم و بدلاتی سابقەیان لە سردوە نیشان دراوە اوا خرانە موقع مزایدەوە بو سالی (١٩٢٩) بو مدة مزایدەیان وعدە تقدیر کراوە لە ٨ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٠ مانگی شباط ١٩٢٩ هر بو مدەی مزایدە و لە ١١ شباط ٩٢٩ وە هتا نهایت شباط ١٩٢٩ هر کسی طالبە بو التزامیان لگل تأمیناتی قانونیەدا مراجعت بەمجلس ادارەی لوای سلیانی بکات .

متصرف سلیانی

اعلان

انهاری امیرەی قضای هلبجە بو اوەی بدرین بە التزام بالعموم لە قضای هلبجەدا خراونە موقع مزایدەوە ولە ١٥ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٥ شباط ٩٢٩ بو مدة مزایدە ولە ١٦ شباطەوە هتا نهایی مانگی مذکور بو احالەیان مدە تعیین کراوە هر کسیك طالبی اجارەیانە لگل تأمیناتدا لازمە مراجعت بە مجلس ادارة لوا و یا مجلس ادارەی قضای مذکور بکات .

متصرف سلیانی

اعلان

هەمو انهارەکان املاك امیریە و او مزارعی صیفیانە کە عادتا ادرین بە التزام وداخل ناحیەی سرچنار و سورداش و ماجرون خراوە موقع مزایدەوە ولە ٨ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٠ شباط بو مزایدە وە ١٠ شباط ٩٢٩ وە هتا نهایتی مانگی مذکور بو احالەیان مدە تقدیر کراوە .

بناءعلیە ارادەی طالبی التزامیان لەگل تأمیناتی نظامیەدا مراجعت بە مجلس ادارة لوا بکەن .

متصرف لوای سلیانی

اعلان

بنا لە تفتیش و راپوری ضابط بیطری مانگی سلیانی علتی دردەکا لە ناحیەی وارماوادا نەماوە ، بناء علیە لە تاریخ ام اعلانەوە ممنوعیت نیە بو اخروج حیوانات و منتوجات حیوانیەکە محصولی نیهاتی ناحیەی وارماوایی

متصرف لوای سلیانی

اعلان

لەبراوە کە لە ۱ شباط ۹۲۹ وە ترتیبات کرا بالعموم اوتومو بیل و عربانەکان لە اثنای رویشتنیاندا تعقیب لای راستی ریکا بکەن وا مناسب بینرا کە اوتومو بیلچی و یاخود عربانەچی لەلای چپی عربانەکیان دابنیشن او اوتوموبیلانە کە مکانیان لەلای راستە و قابل کوریتی جیکای مکانەکی نیە لازمە اوتومو بیلچی او اوتومو بیلە لە حین اشارتداندا لە جیاتی اوەی کە لازمە اشارت بە دەستی چپ بکات بالمجبوریە لازمە اشارت بە دەستی راست اجرا بکات .

فقط عربانەکان بهمە حال لازمە عربەچیەکانیان لە جهت لای چپ دابنیشن لە ۱ شباط ۹۲۹ وە ام ترتیباتە لازمە عینا تطبیق بکری اوانەی کە خلاف ام ترتیباتە حرکت بکەن موافق مادە (۱۲٦) ق ع ب تجزیە اکری .

وکیل مدیر پولیس

اعلان

دو خانو کە لە محلەی کویژە واقعن و مرقمن بە رقم ابواب ٥٥ ــ ۷۳ و ۱۳ ــ ٦٨ و لە بینی ضهیب کوری عباس حلواچی و توفیق وکریم کورانی عبدالله و محی الدین و رعنا کور وکچی صالح و عباس وفهیمە کور و ثمینی درویش مشترکن بەو مناسبتە کە لە طرف توفیق و کریم کورانی عبدالله لەم محکمەیەدا دعوای ازالەی شیوعیان اقامە کراوە . و لە بر اوەیش کە لە نتیجەی کشفا معرکەوت کە قسمت هلناکرن . بناء علیە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا مدة یك مانك وضعی ام دو خانوە لە مزایدەی علیە قرار درا بەو صورتە اوانەی کە طالب بە کرینن لە ظرف مدة مذکورەدا مراجعت بە محکمة صلح سلیمانی و منادی توفیق آگا بکەن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

لە دائرة طابورە :

اعلان

عرصیە کە لە کرەکی کویژ واقعە و مشهورە بە باغی پورە بچی و عاددە (شمال‌الشرق و شرق الجنوبی وجنوب الغربی و غرب الشمالی بە طریق عام) و تسلسلی (٤١٥) و مساحة (١٤١٩) متره و (٢٢) دسیمتره بە بناوی خزینة حکومت عراقەوە معاملەی عبدی اکریت هرکس لم عرصەیەدا حق و مداخلەیکی هیە لە تاریخ ام اعلانەوە کە ۹۲۹/۱/۲۱ یە هتا ۳۰ روژی تر بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طابو بکات بو آکاداری همو کس کیفیت اعلان کرا .

اعلان

خانویە کە لە کرەکی کانی اسکان واقعە و عاددە (شرق جنوبی بە خانوی ۱۱ ــ ۱۵۱ تسلسل ٤٠٤ کە عائدی صاحب ملك شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلالی یە جنوب غربی و غرب شمالی بە طریق عام . شمال الشرق بە خانوی ٦ ــ ١٥٠ تسلسل ٣٩٥ کە عائدی محمد علی کوری شریفە) و تسلسلی ٦٢١ لبر اوەی امە مدتی هژدە سالە بە دست شیخ [illegible] افندی کوری شیخ مصطفی افندی کە [illegible] بی منازع و معارض عبداً قید طابو اکریت [illegible] عایەکی هیە لە تاریخ ام اعلانەوە [illegible] بە اوراق و مستمسکات رسمیەوە مراجعت بە [illegible] طابو بکا بو آکاەداری همو کس اعلان کرا .

اعلان

او آشچی و خدمانە کە عائدن بە [illegible] ی امروە هرکس قرضیان بدانی بە [illegible] بویان نادیە ناکریت و علاقەدار نابم .

(ضابط [illegible])

اعلان

مدت التزام حانوت مسریەی نقابەی [illegible] جیش عراق سلیمانی تواو بوە ، هرچی طالبی مزایدەیە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا حوت روژ ئەبی مراجعت بە مقر منطقەی شرقیە بکات ، لە دوای تاریخ مذکور مزایدە قبول ناکریت .

آمر منطقەی شرقیە

سال ـ ٤ ژماره ـ ١٥٥ ژیان لاپره ـ ١

بو همو شتیك

مخابرات به ناوی اداره‌خانه‌وه

اکری

§

اداره‌خانه له‌بنای بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به‌آنه‌یکه

ئابونه

بو شش مانك پاج

به‌سالیك ده روپیه ده‌دا

بو دره‌وه اجرت

پوسته‌ی علاوه ئه‌کره

شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه ده‌سیزیت

یکی به آنه‌یکه

هر شتیك اوسی هفته‌ی دو جار ده‌رده‌چی غزته‌یکی کوردیه

ره‌مضان ١٣٤٧ ١١ شباط ١٩٢٩ [٢ دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تشکری کوره‌کانمان اکین که وفا و راستیی کوردیان اثبات کرد

* * * *

کوردستان لای خوارو که امرو له گل عراقا به یکه‌وه ازین همو ازانین که له پش (شری کوره) دا ـ حرب عمومی‌دا ـ له چه حالیکی خراپا بو وکوله مد نیت بی بش مابوینه‌وه احوالیکی خوشیشمان نه‌بو و سر بست نه‌وین حقوقیکیشمان نه‌درابویه . له‌کل ام حالیش دا که شری کوره دست پی‌کرد ایجکاری فوتاین و بو اوه‌ی نرین قوتیکی لا ئوت مان چنك نه اکه‌وت و خوارده‌منی له ولاته مانا نه‌مابو . نتیجه له حالیکی غره غره‌دا که دوای شر هات وکه حکومت فخیمه تشریف هینایه ولاته‌که‌مان ایمه وکو داریکی بی لق و پوپان لی هاتبو و به عاستم توزه حیاتیکمان تیدا مابوه‌وه . بلام به واسطه‌ی چاو دیری حکومت فخیمه‌وه وکه له هند ستانه‌وه خوارده‌منی بو جلب اکردین و به بار باره‌ی رزانه ناو ولاته‌که‌مانه‌وه و له همو جهتیکه‌وه یارمتی داین و ربی تجارتی کرده‌وه بوزاینه‌وه و لق و پوپمان پیدا کرده‌وه . و غیر اوه‌یش بو اوه‌ی سر بست بین حقوق داین و چند دفعه سعی فرمو که اداره‌یکی به تنهایی‌مان بو تشکیل بکات . بلام چونکه ابتدائی بوین نمان توانی برهمی پنین ـ اداره بکین له خومان تیکدا له کل امیشا لیان مأیوس نه‌بو له مسئله‌ی ولایتی موصل دا که تورکه‌کان ایان‌وت داخل میثاق ملی‌مانه‌و مسئله‌یش هر عبارت بو له داگیر کردنی کورده‌کان دیسانه‌وه بو آکاداری و پاریستنی حقوقمان و بو اوه‌ی توش فلاکه‌تیکی که‌نه‌ینه‌وه . حکومت فخیمه و به تایه‌تی ذ.امت سیر هانری دوبس معتمد سامی عراق له سر او عزم و نیته‌ی که‌هی بو دوای کرد وبومان‌تی‌کوشا و وکورلا یتی موصلی نجات‌دا بو آکاداری شرف‌ملیه‌مان بواسطه‌ی عصبة الامه‌وه زور امتیازی بو سندین . و ام امتیازه ایستا همانه هر به سبب او لطف و شفقته‌وه پیك هاتووه .

له‌و مده‌یه‌ی شش ساله دا که له عراق ماوه‌ته‌وه‌ سعی و اقدامی ئه‌نجامتی بو برزکردنه‌وه‌ی عراق فرمویه‌تی باور ناکم کس انکاری بکات .

ئەم میما ماليه ، ئەم ذاته مقدمه دائما ارزوی بلند کردنەوەی عراقی بوه و حتی اجاره به مناسبتی حرکتیەوه لەو دعوتەی که جلالت ملك به شرفی فخا. منیەوه کردو یەتی ، له دوای خطاب ملوکانه او نطقەی که له جوابا ادای فرموه و له قلبیکی صاف و خاوینەوه هاتوته دری حقیقتا اثباتی فرموه که ام ذاته کورەیه و مربیه مشفقه دائما امل و امیدی هر بو کیاندنی عراق بووه .

لەبراوه ایمیش مقابل بەم انسانیتەی که له کلماتا گراوه و هەمیشه اکریت ، ئەبی ملتیکی راست بین و هەموو وقتی ئەم لطفەمان لەبەرچاو بی و ... وفاداری خو مان نیشان بدەین ، حقیقتا ملت کورد له اولەوه هتا تو ایستا کەچند ادوار تاریخیه دیوه هەمو وقتیك لەگل او ملتانه که بوه صداقتی ابراز و معلوم کردوه .

اجارەیش که تحقق کرد ام مربیه مشفقەمان وام کوره خوشەویستەمان فخامت سەرەتری دوبس ایجکاری عراق بجی اهیلی و بو اوەی له دوریشەوه ام محبتەی هەر بەبی و دائما فکری ام ملتە بکاتەوه و ایمه له دلا دەرنەچی کوره ملیتپروەرەکانمان لەناو خویانا به حوالە تیکی طبیعیەوه هر چند لەم ولاتەشدا شتیك نیه که لایق فخامتی بی بلام هر بویادگار وهر بو اوەی که دائما له خدمتیابی ، چند دیاریکی نایاب که خاص ولاتەکەیو حاضریان کرد . وله پیش رویشتنیا به چند روژ له ریاست سعادت متصرف خوشەویستمانا کاریش یکانه آرزوی سربرزی ملتەکەیه تشریفیان برده بغدا ودیاریکانیان تقدیم کرد . وله وقتی روشتنیا به ناوی کوردەواری ام ملکتەوه حاضربون وله رکانی ملتەوه بیانی ممنونیت وخوا حافظیان لی کرد .

کوردستان خوارو امرو چونکه لەگل عراقا بە یکەوه اژی وله هەمو حالیکا شریکن . ام وفادارەی که بجی یان هینا وکو برابر به حکومت فخیمهٔ انکلیز راستیتیکی اثبات کرد لەگل عراقیشا وحدتیکی معلوم کرد ویشان دا . وبەم سببەوه او بینەی که کومەلەکەمان له بغداد بون وکو له طرف عموم کوره و بچوکی عراقەوه حرمتیان کیرا هر به سائقهٔ ام عینەوه و ام وحدتەوه له طرف رئیس الوزراء و ارکان حکومتەوه دعوت کران وجلالت ملك معظم خوشەویستمان که حامی کوردهٔ ام دو ملتەیه مقابل بەم حرکتە مصیبەی کوردانه زور بیانی ممنونیتی فرمووه وهیئەکەمانی زال لطف و احسان جلالتی فرمووه وبه خصوصی بوسر سفرهٔ ملوکانه دعوت فرموران ولەویشا مقابل بەلطف وشفقت جلالت ملك بەناوی ملتەکەیانەوه عرض تشکرا. تیان بجی هیناوه ومحبت ملتەکە برابر به حقیقهٔ ملوکانه له چه درجەیکدایه بیانیان کردوه .

انجا مقابل بەم حرکتە مصیبەی که جدا اثباتی وفا و راستیتی ئەم ملتەی کردو بو بەمجبوری روحەوریمان صدقات قیمت و قدری کوردەکان بلند کردوه ، به ناوی هەمووه تشکری ام کورانەمان اکین ، هەرژین بەم ملته

رمضان مبارك

روژی دوشەموی ۱۱ / ۲۹ تصادفی اولی مانگی رمضانی کرد اممانگه لای ملت نجیبهٔ اسلام مانگیکی زور مبارك ، محترم وسربه رزقه ، ومانگیکه که یکی له پنج رکنهٔ اسلامی تیا ادا اکری و روژو گرتنی (۳۰) روژهٔ ام مانگه لەسر هەمو مسلمانیك فرضه .

بەم مناسبتەوه تبریکی هەمو ملت اسلام اکین و امیدمان وایه چونکه رمضان امسالمان فرقی هەمو سالیك تصادفی

زمانێکی خوش و امنیت وآسایشی کردوه و به نسبت
سالانەوه باشترین ابی له همو سایك چاکتر حر[illegible]
[illegible]نکه مبارکه بکرین ومیدان اوه ندین کەخەلیك [illegible]رف
دیانتی اسلامیه بکەیزی . [illegible] ژیا[illegible]

میقادی دائره له رمضاندا

بنا لەسر امری، که لەوزارة جلیلەی داخلیەوە هاتوه
لازمه له مانکی رمضاندا مامورین غیری یکشموان له
ساعت دوازدهٔ انکلیزیەوه هتا چوار و یکشموان لەسا
عت ۱۰وازدەی انکلیزیەوه هتا سه-۳ دوای دائره بکن

بوزانین همو

بنا به تقربی رمضان شریف بو اوەی له مانك [illegible]
لورەدا لەناوقصبەی سلیمانیدا رعایت بکری ترتیبات
یه لەم مقامه اتخاذ و امر کرا به اجرای .

۱-- بو اوەی مسافر و ملل غیره مسلمه به صو[illegible]
وا که خلل نەدا به شرف رمضان بتوانن نان و
چا بخون او چند جیکایه کەلەطرف بلدیەوه قرار [illegible]
وو تخصیص کرا که درتاین پیوه بدری لوقنطه و [illegible]
خانه و چایخانەیان تیا بکریتەوه ونان و قاوه و چایان
تیدا بخوریتەوه . امەش بو مسافرین غیره مسلمه .

۲--غیری او چند موقعه که له مادهٔ یکدا بیان کراوه
بالعموم چایخانه لوقنطه قاوەخانه کبابخانه و آشخانه هتا
ساعت یازدەی عربی داالخری وکردنەوەیان ممنوعه .

۳--کذا له جاده و کولان و خارج او چند جیکایه که
له مادهٔ یکدا بیان کراوه و له دوکان و خان و بازاردا
علناً شفی مانکی رمضان ممنوعه .

٤-- هر کسی مخالفی [illegible] اعلانه و امره بکات و یا علناً
تشفی [illegible]با[illegible] کات به موجب ماده ۱۳۲ قانون عقوبات
بغدادی تجزیه اکریت .

اعلان

همو ئەو ئیزارەکان املاك امیریه وداو مزارعی صیفیانه
که عادتاً اندرین به التزام وداخلی ناحیەی سرچنار و
سورداش وتانجرون خرابنه موقعی مزایدەوه وله ۸
کانون ثانی ۹۲۹ وه هتا ۱۰ شباط بو مزایده وله ۱۱
شباط ۹۲۹ وه هتا نهایتی مانکی مذکور بو احالەیان
مده تقدیر کراوه .

بناءعلیه ادارەی طالبی التزامیان لەکل تأميناتی
قانونیەدا مراجعت به مجلس ادارهٔ لوا بکن .

متصرف لواي سلیمانی

اعلان

سابق بە	ناوی دێ	ناوی ناحیه
۸۰۰	بکرەجو	سرچنار
۱۰۰	سوسی کرەوی	سورداش جنوبی
۱٥	چرمەکا	« «
۱۰	قرەکول	تانجرو
۱۳	خاکوخول	«

ام ئیزارانی حکومتیه که اسم و بدلانی سابقەیان له
سردوه نیشان دراوه اوا خرانه موقعی مزایدەوه بوسا
ل (۱۹۲۹) بو مدهٔ مزایدەیان وعده تقدیر کراوه له
۸ کانون ثانی ۹۲۹ وه هتا ۱۰ مانکی شباط ۱۹۲۹ هی
بو مدەی مزایده و له ۱۱ شباط ۹۲۹ وه هتا نهایت
شباط ۱۹۲۹ هر کسی طالبه بو التزامیان لکل تأميناتي
قانونیەدا مراجعت بەمجلس ادارەی لوای سلیمانی بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

انهاری امیرەی قضای هلبجه بوئەوەی بدرین بە التزام بالعموم لە قضـای هلبجـەدا خراونە موقتی مزایدەوە وە ١٥ کانون ثانی ٩٢٩ وە هتا ١٥ شباط ٩٢٩ بو مدة مزایده وە ١٦ شبـاطەوە هتا نهایتی مانگی مذکور بو احالەیان مدە تعیین کراوە هر کسیك طالبی اجارەیانە لکل تأمیناتی لازمە مراجعت بە مجلس ادارۂ لوا ویا مجلس ادارەی قضای مذکور بکات •

متصرف ـ اربانی

لەدائرۂ طابورە :

اعلان

عرصیە کە لە کرەکی کویز واقعە و مشهورە بە باغی پورە بکی و محادده (شمال‌الشرق و شرق الجنوبی وجنو ب الغربی و غرب الشمالی بە طریق عام) و تسـلسلی (٤١٥) و مساحة (١٤١٩) مترە و (٢٢) دسیمترە بە ناوی‌خزینۂ حکومت عراقەوە معاملەی مجددی اکریت هرکس لم عرصەیەدا حق و مداخلەیکی هیە لە تاریخ ام اعلانەوە کە ٩٢٩/١/٢١ یە هتا ٣٠ روزی تر بە اورا ق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرۂ طابو بکا ت بو آکاداری همو کس کیفیت دوم جار اعلان کرا .

اعلان

اراضی‌یك کە لە دی باریکە واقعە و مشهورە بە (خر مگە) و محادده شمال شرقی بە ارض تسلسل ٢٩٥ ئاوی دیۂ کونە و ئاوی عزت بك کوری عثمان پاشا و شر کابتی و تواوکری بسنور دیهوانە شرق جنوبی و جنو ب سرسی بە چم تجرو و مساحەی چلو پنج دونم و بیست اولك و شصت مترویە و تسلسل ١٥ یە و لە سا لی ٣٣٤ وە بە بی ترك و تعطیل لە زراعت لە ژیر تصر ف صبغة کریم و سید نوری و حفصە خانم اولاد سید احمد افندی بابا رسولدایە و استفلالی دوری ئەوە باو کیا نەوە بویان بە جی ماوە ، لە بەر ئەوەی تا ئیستا قید طابو نکراوە وا مجددا بە حق قرار نە مرجح طابو کریت لە

تاریخ ام اعلانەوە هتا سی ـ ٣٠ روژی تر هر کسی حق و ادعایەکی لە سر او اراضیە هیە بە اوراق و مستمسکا ت قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات بو آکاد اری یەکم جار اعلان کرا •

اعلان

آشی کە لە کرەکی کانی اسکان واقعە و محادده (شرق و شرق‌شمالی بە جوکەی آوەکە فاصلە لە بینیا و بین ار اضی تسلسل ١١٢ دا کە عائدی ورثەی رشید پاشا و شرکایتی و ارض منازع فیهای بین ورثەی رشید پاشا و فارس افندی و ارض تسلسل ١٠١ کە لەژیر ادعای ورثەی رشید پاشادایە شمال بە ارض منازع فیە مذکور و بە ارض تسلسل ١٠١ مذکور و جوکەی آوی آشەکە غرب بە ارض منازع فیها مذکور و تواو کری بە جو کەی آشەکە و جنوبی بە جادۂ عمومی لە سلیمانیەوە بو کر کوك) و تسلسلی (١١٠)یە و بە تاریخ مارت ٣٣٣ و ژمارە (٤٨ و ٤٩) تمنی بە اعتبار هشت بش بو هر یك لە حمدی بك و شفیق بك و عبدالرحمن بك دو سهم و بو هر یکە لە عصمة و منیە اولادانی رشید پاشا یك سهم بە ناویانەوە مقیدە و نصفەکی تری بە تاریخ اغستوس ٩٨ و ژمارە (٣٤٦) بناوی رشید بکەوە مقیدە و لبر اوۂ عامود مناقلاتی قیدی اغستوس ٩٨ ممزقە کە بناوی رشید بکەوەیە لازمە کیفیت لە غزتەدا اعلان بکری لبر امە لە تاریخی ام اعلانەوە هتا ٣٠ روزی تر هر کسی حق و ادعایکی لم آشەدا هیە بە اور اق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرۂ طابو بکا اکینا معاملۂ آشی مذکور اجرا اکریت بو آکاداری همو کسی کیفیت اعلان کرا .

اعلان

مدت التزام حانوت سمریەی نقابەی دوم جیش عراق سلیمانی تواو بوە هرچی طالبی مزایدەیە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا حوت روژ ئەبی مراجعت بە امر منطقەی شرقیە بکات ، لە دوای تاریخ مذکور مزایدە قبول ناکریت •

امر منطقەی شرقیە

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

ژیان

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کرێ یار
بەشش مانك باج
بەمالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
شش مانك کرابونە قیدئاکرێ
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینرێت
یکی بە آنەیکە

٨ رمضان ١٣٤٧ ١٨ شباط ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

نبذەیك لە تاریخی کوردانە

* * * *

درجەی اهمیت و قیمت علمی کشفیات تاریخی واحوالی ماضی ماتیك لەهەمو کەسەوە معلومە و محتاج ایضاح نیە ، تاریخ ، نهریکە کە سەرچاوەی لەازل هەل ئەقولیت ومنصبەکەی ابدە ، هەرچەندە ظاهرا لەجریانی دا بعضی تحولات و تقلبات مشاهدە ئەکریت فقط لەحقیقت حالدا ئەو هەر لە عین مجرای اصلیەوە ئەروا طبقەی حاضرەی بشر بە اعتباریك پاشماوەی سلفە و یاخود هەر عین سالفە فقط لە شکلیکی تردا تظاهری کردوە ، صورتی مادیە خارج بکریت ، لە خصوص سجیە ، اخلاق ، ذکا ، ذهنیت و حتی اصلیت دین و زمان ، طرز لبس و معماری یەوە کوردەواری حاضر هەر عین ئەو کوردەن کە سه ـــ ٣ هزار سال لەمەو پیش ژیاون ، بی‌شبهە انقلابات ، احتلال ام ولاتەلە طرف غیرە ، بحل شکل دین و زمانی تاثیریکی مهمی بوە بە سەر ئەم خواصەدا ، فقط لە گل ئەوەشدا اصلیتی و ژیانی محافظە کردوە و ئەیکن ، ئەم نظریەیە تنها مخصوصی ایمە نیە ، بو هەمو قومی قابل تطبیقە .

کشف حادثات و احوال ماضی جگە لە قیمت تاریخیەی ، اهمیتیکی حیاتیشی هەیە بو طبقەی حاضرە بە سوء طالع و بدبختیەوە تاریخ رابوردوی کوردان مدتیکی مدیدو حتی حال حاضریش مجهول ماوەتەوە هیچ جیگەی شبهە نیە کە کوردستان هەروەك خارجا صاحب اطلاقتیکی فوق العادەیە لە داخلیش دا انواع اثار تاریخی بەقیمتی تیادا محفوظە بو کشف ئەم آثارەو بونی پری رابوردوی تاریکی کوردان لە مارت ٩٢٦ دا پروفسور «سپایسر» متخصص آثار عتیقەی دارالفنون (بین سیلوانیا) متحدە امریقا هاتە ام منطقەیە والحق خدمتیکی کرد کە همو کورد ابی ممنونی بی .

مشار الیە مرلە بازیانەوە هتا هلبجە هرچی (کردی) دستکردی تاریخی هیە هموی کشـــف کرد علاوة او مخطوطاتەی لە کتابەکانی نینوادا لم خصوصەوە نوسراوە هموی تدقیق کرد ، لە پاش ام تتبعە علمیە لم جندانەدا اثریکی زور قیمتداری لە خصوص مغارەی بین (آنور ناصر پال و زاموا) وە تشـــر کردوە کە بر جە آتی

تلخیص کرا :

۶۰۶ــــ۷۷۵ ق . م ـــ آثور ناصرپال سیهم حکمدا ری آثور بووه و زامواش منطقهٔ حاضرهٔ لوای سلیمانی یه . اسباب ام محاربه‌یه امه بووه (نوره‌داد) که یکیک بوه له امرای زاموا تفند اکات له‌مانه‌وه له زیر دست آثوریدا و بون به خراج کذاری اوان . بالنتیجه همو رؤسای زاموا چاو له نوره‌داد اکن و خرج نادەن به آثوری . مقابل بم عصیانه آثور ناصر پال مجبور ابی به اجرای سفریك بو سر زاموا . لەبر اوەی لەو زمانەدا لشکری آثوری مجهز ابي به نوعه عربه‌یکی جنکی (چاریوت) بالمجبوریه املشکره ریکای دربندی بازیان اختیار اکن . فقط نوره‌داد شوره به دوری ام دربندەدا اکیشیت و چاك تحکیمی اکات . وا قید کراوه ام لشکره به سه ـ ۳ روژ اکه چم‌جال ولوی‌وه هجوم اکنه سر دربند بازیان .

له پاش خوین رژانیکی زور موفق بون به ضبط دربند . لەم شرەدا جوار صد و شصت کس له جهت نوره‌داد سەر ابرریت و لشکری اثور ناصرپال تقدم ئه‌کات . و قلای د کردی کوپاله و دولوبلاخ ه استیلا ئه‌کەن . (ملاحظه : له اصل اثره‌کەدا ام موقعانە ئوه قدیعه‌کانیشیان نوسراوه) .

ماویه‌تی

هوالی دره‌وه :

—﴿ * * * ﴾—
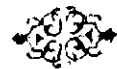
افغان

موسکو ـــ سفیر افغان له روسیه‌دا مذاره‌یه‌کی له وکالت ملك امان الله خان ەوه تقدیم وزارت خارجیهٔ روسیه‌ی کردوه له خصوص اوەوه که ملك امان الله خان ملکیتی خوی اعلان کردوته‌وه .

کوری امان‌الله خان

پاریس ـــ وزیر مفوض افغان له پاریسا او خبره‌ی تکذیب کردوه که شایعه‌یان داره کوری امان‌الله خان فراری کردوه بو موسقووا . الی بو بعضی ایش که له کل بعضیك رفیقی باوکیا ملاقات بکات هاتوته برلین .

بولشویکیتی له ژاپون دا

رویتر ـ له سر ئەوەی له انتخابات عمومی دا بعضی پروپاغانده‌یان کردوه حکومت اذنان له حزب شیوعیه‌کان ۹۹ کەسي حبس کردوه .

—)§(—

کوبونەوی وهابیه‌کان

بغداد ـــ هرچند لەوهابیه‌کان قوه‌تیکی زوریان له حدود بصره‌دا کوبوته‌وه به فکری اوەوه که بچنه سرعشایرعراق فقط قوای هوائیه و اوتوموبیل زرەلی له برامبریانا وستاوه که به قطعی ضربه‌یه‌کیان لی بدات .

—○—

بین امریقا و بریطانیا

سیر اوستن چمبر لاین وزیر خارجیهٔ بریطانیا و سفیری جماهیر متفقهٔ امریقا له برمنغهامدا اجتماعیان کردوه . وسفیر امریقا کوتویه‌تی ملت امریقا به قلبیکی صمیمی‌یەوه دائما دودای شفای جلالت ملك جورج اکات . ودیسانه عموم حکومت امریقا دائما ابەوی لەکل بریطانیادا تأییدی صداقته کونه‌که‌ی بنیان بکاته‌وه . وسیر اوستن چمبر لاینیش کوتویه‌تی اهالی بریطانیایش به عین حس متحسسن .

لورد بیفر بروك

لندن ــ لورد بیفر بروك صاحب غزته‌ی دایلی مایل و چه‌ند غزته‌یكی تر اروتومو بیله‌ كه‌ی تروشی صدمه‌ یك ویت و خوبشی رینداره‌بی و ئه‌ چیته‌ خسته‌خانه‌یه‌كی لوندره‌وه‌ وله‌وی زور خدمتی ئه‌كه‌ن، كه‌ سپاسی ئه‌بیته‌وه‌ (٨٠٠، ٢٢) لیره‌ی انكلیزی تبرع اكات كه‌ بمتی بكه‌ن به‌ سه‌ر خسته‌خانه‌كانا .

صحت جلالة ملك جورج

لندن ــ له‌ بلاط ملكی یه‌وه‌ خبر دراوه‌ كه‌ جلالة ملك بریتانیا له‌م هفته‌یه‌دا نه‌خوشیه‌كه‌ی فرقیكی نه‌كردوه‌ .

طیاره‌یه‌كی انكلیز

لندن ــ طیاره‌یكی انكلیز له‌ كابله‌وه‌ خریكی تقلیات بوه‌ له‌ ری طیاره‌كه‌ خراب و مجبور نیشتنه‌وه‌ ئه‌بی هه‌رچه‌نده‌ له‌ پیشا تحریان كردوه‌ هه‌ر طیاره‌كه‌ یان دوزیوه‌ته‌وه‌ بلام له‌م روزانه‌دا معلوم بوه‌ كه‌ طیاره‌چیكانیش سلامتن .

كویت و وهابیه‌كان

لندن ــ میستر ایمری له‌ سر سؤالیك كه‌ له‌ مجلس عوام دا لی كراوه‌ جوابی داوه‌ته‌وه‌ ئه‌لی : ایمه‌ ایزمیدان ناده‌ین كه‌ كویت ببی به‌ هدف بو تالات وهابیه‌كان و تالی مله‌ سیم وابو ره‌ حربی بریطانیا نیرراوه‌ بو معاونتی وله‌ شعیبه‌ میل دوری بصره‌وه‌ قوه‌ی هوائی واوتومو. بیل زرهلی حاضر كراوه‌ كه‌ اگر تعرضیان كرد معاونتیان بكات .

دیسانه‌وه‌ مستر ایمری جوابی اعضایه‌كی مجلس عوامی داوه‌ته‌وه‌ الی : له‌ خصوص كوشتنی امریقاییه‌ كه‌وه‌ زور متأثر بوین بلام ئه‌م مسئله‌یه‌ له‌ اراضی عراق روی نه‌داوه‌ و ئه‌لی كوبونه‌وه‌ی ئه‌م جاره‌ی وهابیه‌كان هیچ خطرنیه‌ .

ترقیات بی تل

لندن ـ له‌ نتیجه‌ی تجربیاتا شركتیكی بی تل انكلیزی موفق بووه‌ كه‌ هر رسمیك ویا هر كاغذیك تسلیمی بكری بو او جیكایه‌ی كه‌ مطلوبه‌ بوی بچی . به‌ واسطه‌ رادیوه‌وه‌ عین رسم و عین دست خط به‌ پینج دقیقه‌ تسلیمی اكات .

بفر له‌ توركیادا

استانبول ـ اجاره‌ بفریكی زور نه‌ استانبول باریوه‌ جوار قدم برزایی بووه‌ . و به‌ كره‌تی مواصلات بحری و بری تعطیل كردوه‌ .

تجربه‌یه‌كی هوائی

پاریس ـ مسیو كوست فرانسزی له‌ پاریسه‌وه‌ له‌ شازده‌ مانكدا به‌ طیاره‌ حركت اكا بو شرق اقصی و شرط وایه‌ بسه‌ روز بكاته‌ اوی وله‌م مدمیه‌دا له‌ بصره‌ و كراجی كلكتا بو استراحتیكی نیو سعات امینیته‌وه‌ .

و وا امید اكری كه‌ روشتن و گرانه‌وه‌ی هر دو روز دوام بكات .

معتمد سامی عراق

بغداد ــ وكو معلوم بوه‌ فخامت معتمد سامی عراق كه‌ حركتی فرموه‌ مدت خذمتی عراق له‌ مانكی حزیران آتی‌دا تواو ابی هتا او مدمه‌ سفره‌كه‌ی به‌ مأذونیك انامیری وفخامت كلبر تلایتونیشی هتا حزیران وكیل ابی له‌ دوای او مدمه‌ اوسا ابی به‌ معتمد سامی عراق به‌ اصالت .

وزیر خارجه‌ی روسیا و تورك

لندن — وزیر خارجیهٔ روس (لیتڤینوف) طلبی له وزیر خارجیهٔ تورکیا کردوه یا له انقره ویا له استانبول دا ملاقات بکن له سر رغبت حکومت روس قراریان داوه له استانبول‌دا ملاقات بکن .

سعادت متصرف اکرمی روزی هژدهٔ ام مانگه به مأذونیت تشریفی برده هولیر صحت خوا حافظی و تمنای مسروریتی اکین .

مدیر بالطان جناب عونی افندی شش حوت روز لەمو پیش به مأذونیت تشریفی هیناوتەوه سلیمانی .

—※—

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

اراضی‌یك که له‌دی باریکه واقعه و مشهوره به (خر ەکە) و محادده شمال شرقی به ارض تسلسل ۹۱۲ که ئاوی دی کونه و عائدی عزت بك کوری عثمان پاشا و شر کاتی و تواوکری بسنور دی‌هوانه شرق جنوبی و جنو ب غربی به چم تانجرو و مساحه‌ی جلو پنج دونم و بیست اولك و شصت متریه و تسلسل ۱۵ به و له سا لی ۳۳٤ ەوه به بی ترك و تعطیل له زراعت لەژیر تصر ف سید کریم و سید نوری و حفصه خانم اولاد سید احمد افندی بابا رسولدایه و انتقالا له موی الیه بـاو بئه‌وه بویان به جی ماوه ، له‌براوه‌ی تا ایستا ربط طاپو نکراوه وا مجددا به حق قرار له سریان طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی — ۳۰ روژیتر هر کسی حق و ادعایه‌کی له‌سر او اراضی‌یه هیه به‌اوراق و مستمسکا ت قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات بو اکاد اری‌ دوم جار اعلان کرا .

اعلان

خانویه که له گره‌کی کانی اسکان واقعه و محادده (شر ق جنوبی به خانوی ۱۱ — ۱۵۱ تسلسل ٤۰٤ که عائد ی صاحب ملك شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی یه جنوب غربی و غرب شمالی به طریق عام ، شمال الشرقی به خانوی ۲ — ۱۵۰ تسلسل ۳۹۵ که عائدی محمد علی کوری شریعه) و تسلسل ی ٦۲۱ لبر اوهٔ امه مدتی هژده ساله به دست شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی یەوەیه به بی منازع و معارض مجدداً قید طاپو اکریت هر کس حق و ادعایه‌کی هیه له تأریخ ام اعلانه‌وه هتا سی روژی تر به او راق و مستمسکات رسمیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکا بو آگاه‌داری هموکس دوم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصیه که له گره‌کی گویژ واقعه و مشهوره به باغی پوره بگی و محادده (شمال‌الشرقی و شرق الجنوبی وجنو ب الغربی و غرب الشمالی به طریق عام) و تسلسلی (٤۱٥) و مساحهٔ (۱٤۱۹) متره و (۲۳) دسیمتره یه بناوی‌خزینهٔ حکومت عراقه‌وه معامله‌ی تجددی اکریت هرکس لم عرصه‌یه‌دا حق و مداخله‌یی هیه له تأریخ ام اعلانه‌وه که ۹۲۹/۱/۲۱ یه هتا ۳۰ روژی تر به اورا ق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکا ت بو آگاداری هموکس کیفیت سیم جار اعلان کرا .

اعلان

مدت التزام حانوت مسربه‌ی تقلیه‌ی دوم جیش عراق سلیمانی تواو بوه هر چی طالبی مزایده‌یه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا حوت روژ ئه‌بی مراجعت به مقر منطقه‌ی شرقیه بکات « له دوای تاریخ مذکور مزایده قبول ناکریت .

امر منطقه‌ی شرقیه

اعلان

ادارهٔ بیطره طلبه‌ی متمدر عراق اتریت بو کلیهٔ بیطرهٔ بغداد که له — ۱٥ نیسان — ۹۲۹ دا دست اکریت به تدریس .

هر کسیك طالبه بو تفصیلات مراجعت بضابط بیطر ی لوای سلیمانی بکات . ضابط بیطری سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

ژیان

غزتەیکی کوردیە

بو هەمو شتێك
مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە اکرێ
§
ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەمش مانك پێنج
بەمالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
شش مانك کمترابونە قبول ناکرێ
اعلانات
دیریك ٦ آنە ...
یکی بە آنەیکە

هەمو شتێك ئەوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١١ رمضان ١٣٤٧ ٢١ سباط ١٩٢٩ [پنجشنبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

نبذەیك لە تاریخی کوردیە

پاش ماوەیە

٢

* * * *

امیر نورەداد پاش ئەم شەرە مجبورا را ئەکاتە شاخیکی سەخت کە اغلب احتمال (پیرە مکرونە) لشکری اثوری هەتا (کردەبور) تعقیب نورەداد ئەکەن و قلای کردەبوریش ئەگرن و تالانیکی فوق العادە اجرا ئەکەن بەم نوعە سەفری یەکەمی اثوری بو سەر زاموا تەواو ئەبیت و ملك اثور ناصرپال پێش ئەوەی بگەریتەوە جی خوی لەو جیگایانەی کە وا داگیری کردوە مفرزە دائەنیت .

سفری دوەم :

اثور ناصرپال لە موسمیکی دوهمدا مباشرتی کرد بە سفری دوم ، قوت خوی کوکردەوە و دول سووردانی پاك کردەوە و بەم نوعە (میسرە)ی خوی ، خستە تحت امنیتەوە ، لەویوە رو بە شارەزور حرکتی کرد ، فقط لە مهاجمەی شارەزوریدا زور موفق نەبو ، بەرەندە هەیە ئەم سەفرەی شارەزورەی لە مثابەی (حریکی استطلاعی) بو بو استحضاراتی سەفری سەهمی کە لە بهاری ابتدا مباشرتی پی کرد .

سفری سەهەم :

ئەم مهاجمەیەی هەروەك سفری یەکەم لە بازیانەوە دەستی پی کرد و لشکری اثوری لە ظرف یك روزدا گەیشتە شاریك کە لە ناو بنی کویزەدا واقع بو ، ئەم شارە بە احتمالیکی قوی (ابلاخ) بو ، رئیسەکەیان کە ناوی (دەکار) بو بە بی مقاومت تسلیم بو . پاش استیلای ایرە نقطەی مهم ضبط حکومت (آرشوتا)بو کە بە پی موقع حاضری ناحیەی وارماوایە . حکمدار او منطقەیە امیر (آرشاتوا) و مرکزی حکومتی « یاسین تپە » بو .

ملك آثور ناصرپال راستا حرکت اکا ... ام حکومتە . مرکز حکومت استیلا و شارەکانی سائرەش وکو (تل ، قصرت) و ... وانەی کە اردە دستکردەکانیان حال حاضرایش ... لە گل کرد (بکراوا) دا کاملاً ضبط اکات

، شـدتیكی فوق العاده انوینیت ، قلا و تپەكان لە كل خاكدا یكسان ، و قسم اعظم اهالی ام موقعانه قتل‌عام اكات . بم نوعه هتا «شكیدان» و آوی سیروان اخانه قبضەی حكمیەوه . لە پاشدا اگریتەوه و رو اكاته جهة شمال ، «قلای موان» و سائره اگریت و موافق مخطوطات بم نوعه «١٥٦» شار تسخیر اكات .

لە كل ام همو فتوحاتەدا كه آتوریەكان كردویان دیـان حكمداری جهت كزو شانی او ناوه كه ناوی امیر «آمیكا»یو ملی بو آتور ناصرپال دانەنواند . و لە قلای كزەكانی خویەوه كالتەی پی‌اكردن . بی شبهه هتا امیر امیكا لوحالتەدا بمایەوه سلامتی شارەزور تأمین نەاكرا .

ماویەتی

هوالی دەرەوه :

صحت جلالت ملك جورج

لندن ــ هەرچەند جلالت ملك بریطانیا بەصورتیكی بطی نەخوشـبه لە هەروچاكی نەبواه بەلام لە نتیجەی معاینه ەكه نەخوشیەكەی نەماوه

بودجەی بحری لە امریقا

واشـنطن ــ مجلس أعیان امریقا بودجەی بحری تصدیق كردوه كه مقدارەكەی عبارته لە ٢٤٧ ملیون ریال امریقایی .

لە روسیەدا نان

ریغا ــ وكو غزتەكان نوسیویانه وا دراكوی لە روسیەدا لە بر بی نانی لە طرف عملەكانەوه زور هیجان و هراهیه . و حكومت لە لنینغرادا اصـولیكی احداث كردوه كه بە نظر اوەوه نان كه همو كسیك یه او نانەی كه موجوده ئەیان تقسیم بكری .

افغان

دلهی ــ لە ٢٤ كانون وتەوه هتا كو ایستا طیارەكانی حكومت هندستان لە كابلەوه ٣٠٨ كســیان لە فلاكت نجات داوه و نقلیان كردون و لەمانه (١٦٤) كسیان لە رعیة بریطانیان .

انقلابات افغان

لندن ــ حكومت بریطانیا الی هیچ خبرم نیه و بە رسمیش معلوماتیكم لە سفیر كابلەوه وەرنگرتووه . كه كویا حكومت روس پروتستوی ملك حبیب الله ی كردوەو مقابل بەو ظلمەی كه لە رعیای روس كراوه . بەشدت طلبی لی كردوه كه هر چیك اسلحه وزخائری اوردوكەی هیه تسلیمی روس بكات و كابل بجی بهیلی .

حكومت حجاز

جده ــ حكومت حجاز دوەمین دفعەیش جوابی جوابی داوەتەوه كه قافلەكانی او پیاوه امریقاییەی كه لەبینی كویت و زبیردا كوژراوه اهلی نجد نین بلكو رنگه عراق بن و بواشقیایی و دزیی هاتبنه امناوەوه .

معاهدەی یمن و روس

لندن ــ غزتەی تایمس تلغرافیكی لە عدنەوه وەرگرتوه كه الی معاهدە صداقەیی كه تازه لە صنعادا كردویانه لە طرف حكومت روسەوه تصدیق اكرا و بە رسمیش اعلان اكراوه .

وزیر خارجیەی المانیا

برلین ــ هر شترزمان وزیر خارجیەی المانیا لە مجلس مبعوثانا وتویەتی اولەمین كسیك كه داخلی میثاق كیلوج بو المانیایه . و چونكه ام معاهدەیه امنیت و دوستایەتیی فوق العاده لە بین دولتەكانا تامین اكات . بویه ایمه بە ارزو و قلبیكی صافەوه داخلی ام معاهدەیه بوین .

سرمای تورکیا

استانبول ــــ له بر زور بارین بفر که همو ریی کر بووه . چوار قطاری شمندوفر که له شـــرق تراکیاوه حرکتی کردوه له ری ماوه‌ته‌وه . و حکومت مجبوربو. وه به واسطه‌یی ترەوه ارزاق بنیری بو رکابه‌کانی و سرمای امسال له تورکیادا فوق العادیه به نوعیك که الین ۲۵ ساله شتی وا نه‌بینراوه *

او قوته‌ی که کابلی گرتوه

الین او قوته‌ی که هاتوته سر کابل له پیشا هشـت هزار کس بون ، بلام له وقتی هجوم دا که کابلیان اشغال کردوه بون به پازده هزار کس و الین کل شخصه‌کیان مانکی ٦٤ روپیه‌یان بوه و حتی له روژیکا له کابل دا (۹٦۰,۰۰۰) روپیه‌یان توزیع کردوه .

امان الله خان چی اکات

وقتیك که امان الله خان مواصلتی قندهاری کردوه به صورتیکی فوق العاده اسـتقبال کراوه و دست بجی بیداخی ماکی له سر قصره‌کی هلدراوه ، وقتیك که ملك زانیویتی اهلی و عشائر زور حرمتی ئه‌کرن . همو عشائری غزنه و هرات و قندهاری کو کردوته‌وه ، به ممنونیته‌وه له خذمتیا کو بونه‌ته‌وه وعدیان داوه‌تی که بو همو قداکاریك حاضرن ، حتی الین تنها له ولایتی قندهاردا ٥٠ ـــ ٣٠ هزار کسی بو کو بوته‌وه و له سر اوه ملك به رسمی اعلانی ملکیتی خوی کردوته‌وه .

مفاوضه‌ی سـوریه و فرانسـه

شام ـــ مکزیر عام مندوب سامی سوریه و لبنان به قطعی له طرف موسیو بونسـووه جوابی ... ییه‌کانی داوه‌ته‌وه که ئه‌بی به تواوی قانونه اساسیکه تصدیق بکن و او شش ماده‌یه‌ی که موضوع بحثه نابی لی ترك بکری و لا حکومت مجبورا ی امرادات که مجلس مبعوثان فسخ کریته‌وه .

تاریخ تکرر ئه‌کاته‌وه

سـقاو پشای افغانی که اتباوه کابلی گرتووه و ناوی خوی ناوه حبیب الله غازی ام پیاوه اساساً ناوی (بشه سقه) یه به افغانی یعنی (کوری سقا) واکر امه راست بی . له زمان ایمپراطور (هماون) پشا ـــ کوریکی سقای تر له افغانا قیامی کرد وحکومت افغانی کرته دست خوی .

قسمیك الین ام پیاوه عسکر بووه و له سر قباحت حبس کراوه که بر بووه سویندی خواردوه که ام وقوته بکات . و قسمیکی تر الین ام پیاوه له عشائریکی کورهٔ افغانه و له جیش امان الله خانا له رتبه‌یکی کوره‌دا ضابط بوه له سر مسئله‌ی حجاب امه‌ی کردوه :

—)§(—

مندو سامی تازهٔ عراق

لندن ـــ ۲۰ ـ ك ـ ۲ ـــ فخامت سـیر کلبرکلایتون ورفیقهٔ محترمه‌ی امرو له لندنه‌وه حرکتیان کردوه بو عراق به ری پارس و استانبول و انقره دا وکه مواصلت انقره‌ی کرد له کل مصطفی کمال پاشا دا ملاقات اکات له دوایی‌دا دیته حلب وقدس و بیروت وشرق اردن وله‌وی‌وه به‌طیاره دیته بغداد وله‌شازدهٔ شباطدا مواصلت اکات . وله‌پیش حرکتیا له‌کل ولی‌عهدی بریطانیا وسیر اوستن چمبرلاین وزیر خارجیه ومستر ایمری وزیر مستعمراتا ملاقات کردوه . ومثل رویترپش له وقتی حرکتیا گفتگوی له‌کلا کردوه وله خصوص حالهٔ عراق وخط حرکتیه‌وه پرسیارلی کردوه له جوابا کوتویه‌تی هیچ خبریکم نیه که حکومت بریطانیا بیه‌وی وضعیت حاضرهٔ عراق بکوری . بلام حکومت

ایەوی کە وقتێك تعیین بکات بو تنفیذ او وعدەی کەلە وختی خویا داویەتی . و حکومت زور سعی اکات و آرزو اکات حکومت عراق بە تواوی لە سر قاعدەیکی ثابتە تحکیم بکات وپی بکەوی و زور مسئلەی اقتصادیات عراقی مطلبە . و هیچ شك نیە کە عراق زور چاك ابی و توسع اکات •

—)§(—

افغان

لندن — امجارەیش ۳ طیارەی حکومت بریطانیا ۲۷ کەس لە کابلەوە نقل کردوە ولەمانە ۲۲ی ایرانی وپینج کسی ژن ومنالی تورکن •

نخوشی مارشال فوش

پارس — مارشال فوش کە مدەتێکە نخوشە هتای نخوشیکەی برو خرابی اروا •

مندوب تازەی عراق

استانبول : ۱۱ — ۲ — ۲۹ : او قطارانە کە لە بفرا لە شرق تراکیادا ماونەتەوە هیشتا نجاتیان نەبوە و رکابەکانی هەمو بە اوتوموبیل نقل کراون بو استانبول و یکی لەو رکابانە فخامت مندوب تازەی عراق (سر کلبرت کلایتن‌ە) •

شەری بین مسلمان و هندوس

لندن — وەکو رویتر نوسیویتی معلوم بووە لە شری بینی هندوس و مسلمان دا کە لە بومبای دا وقوعی بوە ۱۲۲ کس کوژراوە و ۷۵۹ کس برینددار بووە

مندوب تازەی عراق

بغداد — فخامت سر کلبرت کلایتن لە ۱۱ شباط ۹۲۹دا مواصلتی انقرەی کردوە و لە عین وقتەدا حرکت ئەکات بو بیروت و معلوم نەبوە بە قطعی چە روژیك مواصلتی بغداد ئەفەرموی .

فابریقەی شکر لە ایرانا

حکومت ایران خریکە لە اراضی ایرانا فابریقەیکی شکر تأسیس بکات . بو امە اتفاق لەکل شرکتیکی جیکوسلاو فاییدا کردوە کە متخصص بنیری تماشای وضعیت ایران بکات بزانی آیا اراضیکەی بەملی زراعتی چواندر دی . و او شکرەی کە لە ایرانا درست اکری لە شکر خارجی هرزانتر اکەوی .

بومبای

بومبای — لە بومبای دا سکونت پیدا بوتەوە و دوکان و بازار کراوتەوە . و حکومت هتا کو ایستا (۲۹۳) کسی لەوانە کرتووە کە بە بی اخلاق مشهورن .

تضمینات حربیهٔ المانیا

پاریس — متخصصیکی امریقایی کە ناوی (اوین دیانك)ە تعین کراوە بە رئیس لجنهٔ تضمینات حربیهٔ المانیا .

نادی معلمین

بغداد — لە بغداد حرکتیکی باشی اجتماعی هەیە و هەر جنسە خریکە بو خوی اجتماعیاتیکی بی و قلوبیك بکاتەوە و لەم روژانەدا لە سەر تکلیفی خوین وزارة داخلیە ماذونیتی داوە کە معلمەکان بو خویان قلوبیك بکەنەوە بە ناوی (نادی معلمینە)وە •

جعفر پاشا

بغداد — حکومت عراق فخامت جعفر پاشا العسکری توکیل کردوە و صلاحتی داوتی کە او معاهدەیەی لە بین امریقا و بریطانیا وعراقدا تازە کراوە امضای بکات .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

ژیان

حزبایی

کربار
بەشش مانك پنج
بەسالیك دە روپیە دەد
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کرابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەمینزیت
یکی بە آنەیکە

همو شنبك اوسی هفتەی دو چار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٨ رمضان ١٣٤٧   ٢٨ شباط ١٩٢٩   [پنجشنبە]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تیزەیك لە تاریخی کوردیە

پاش ماوەیە

٣

* * * *

بناء علیە اثور ناصر پال تکرار لشکری خوی جمع کردەوە و قلای (موان) ی کرد بە اصل حرکە و رو بە شاخ شمال حرکتی کرد ، لە نائل پاریزە لشکری (زاموا) ییەکان مقابلە یکیان کرد فقط زو پریشان بون و هەتا دەشتی قزلجە رجعتیان کرد ، لەویوە ملك ناصرپال قسما هەتا شاخی کچل کچل و قسما هەتا مریوان تعقیبی کردن ، لەوەدوا وازی لی هینان و بە موافق نەدی کە قوتەکەی لە تعقیبدا هیندە هلاك بکات فقط زاموایەکان وەنەبی بەمە بی دەستەلات کەوتبن لە حین گەڕانەوەی اشکری اثوری بو موان لە دربندیکدا ریان بە صربانەی جنگی اثوریەکان گرت ، ناصرپال لەم موقعەدا تکرار مجبوری محاربەیکی تر بو و بو مرور عربانەکانی بالضرورە ری یەکی تری لە جهت غربەوە اختیار کرد ، لەسەر هاتنەوەی لشکری اثوریەکان بو دەشتی شارەزور کل شارانی تریش تسلیم بون فقط لە شاری (مەسو) کە ایستا (ولانە) ی پی ئەلین دستان قوتیکی مهم مابوەوە و دخالتی نەکردبو ، لشکری اثوریەکان لە پشتەوە هجومیان کردە سەر ئەم قوتەش و روەو شار باز پرشکاندنیان ، لەم شەرەدا قسم اعظم زامواییەکان تلف بون .

پاش امە هر یك دو محاربەی تر وقوعی بو لە هور امان کەبە ضبط ١٥ شار نتیجەهات جگە لە هیچ هرای تر نەبو .

دوای ام هراو هوریایە آثور ناصر پال دستی کرد بە تعمیر و آوا کردنەوەی شارەکان و تنظیم ادارە .

قلای «بکراوا» کرا بە انبار زخیرە و بو مناقلات ریکای بازیان تقریباً عیناً لە سر اصول ایستا ترتیبات دامنرا و نقطەی پولیس لیدانرا بم نوعە خاتمەی سفری سیهمی آثور ناصر پال بو سر زاموا هات .

پیش اوەی نهایت بهینی بم مبحثە ؟ [(پروفسور سپایسر)]
بەکان تعجبەوە عینیت و توازی بین محاربەی زاموا و تاریخ حادثات ام نزیکەی سلیمانی قید اکات .

دربندی بازیان دائما وکو ریکایك وا بووه بو سلیما-
نی سبب اصلی امەش اوەیه که تنها ام ریکایه مساعدی
عربانه و هاتو چویه و له حقیقت حالدا بونی ام نوعه
آلات و تجهیزاته بو لشکریك ضروریه .

عبدالرحمن پاشای بابان چند صد سالیك لمو
پیش عینا وەکو دنورەداده تحکیم او دربندەی کرد و
شورەی به دوراکیشا و له پاش چند عاربەیك مغلو-
ب بو .

هر چی عاربەیکی مهم بوه مطلقا جیکەی وقوعی در-
بند بازیان بوه . رؤسا و عشیرت ام ناوه به نوعیك له
سختی و عاصیتی ام موقعه امین بون که زور جار کوتو
نەته عاربەی واوه جائزه بلریت وەکو « جونه میلوره
یوو بەکر قولە قافدا » . استیلای با دشتی منطقەی
زامرا هیچ فائدەیکی نه ابو تأمین آسایش ام ناوه به بی
تأمین او قسمەی که وا له شاخەکاندا مابونەوه .
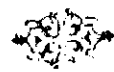
ماویەتی

هوالی دەرەوه :

— « * * * » —

صحت جلالت ملك بریطانیا

لندن — له راپور هئت صحیەوه معلوم بوه که
جلالت ملك بریطانیا له و روژەوه له لوندره جیا بوتەوه
نەخوشیه ... بەرەو چاکی ئەروا .

نادر خانی افغانی

تونس — نادر خانی افغانی که تلغرافەکان خبرادەن
که به تەمای ملکیتی افغانه ، بەدزیەوه له تونسەوه حرکتی
کردوه ، احتمالی ... چیتەوه بو افغان بوارەی ملکیتی
احراز بکات .

عملەی بریطانیا

لندن — او عملانەی ... ایشیان موجودیان که بو
تەوه ، هاتونه سەر (۲۵۰۰۰) کس .

افغان

استانبول — واصف بکی سفیر تورکیا له روسیه
مواصلات استانبولی کردوه و کوتویەتی : حکومت
روس به جدی خریکه معاونتی ملك امان الله خان بکا
و بیباتەوه کابل .

شصت ضابطی افغانی اجازه له ... مکتب عسکری
تورکا تحصیلیان تواو کردوه و ... عجله ... کیان کردوه بو
قندهار که داخل جیش ملك ا ... بەبن .

عشائرەکانی افغان له هر لا ... استقلالیت
و جیابونەوه اکن له حکومت ...

معاهدهٔ بین امریقا ... عراق

لندن — مستر لامیسون ... وزیر خارجیهٔ
بریطانیا له مجلس عوامدا ... کل حکومت
امریقادا مذاکره دوام اکات بو ... له بین حکومت
امریقا و بریطانیا و عراقا معاهدەیك بکری . بو اوی
موقع رعایای امریقا معلوم ببی . وەکو چون بو
فلسطینیش ام معاهدەیان کرد .

مفاوضهٔ بین انکلتره و ابن السعود

لندن — مستر ایمری وزیر مستعمرات له مجلس
عوامدا کوتویەتی له کل ابن السعودا هیشتا مذاکرەکەمان
دوام اکات . بلام هیشتا نتیجەیکی نەبوه .

کشفیاتیکی مهم

له جنوب افریقادا له نتیجهٔ کشفیاتا بعضی ... کل
اسقان انسانیان دوزیوەتەوه که ام انسانانه ...

تارمخ حاضرن ، وبەعضیك اسقان گابیشیشیان دوزیوتەوە کە شاخ کانی چوار متره دریژن ،

محکمەی تورکیا

استانبول ـــ محاکەی او شخصانە تواو بوە کە خریك بون لە تورکیادا انقلاب بکەن و پیاوە گورەکانی حکومت بکوژن ، لەمانە پینج کسیان بە اعدام و ١٦ کسیشیان بە مدەی مختلف محکوم کراون .

تونیلی مانش

میستر بالدوین رئیس الوزرای حاضره و میستر ماکدونالد رئیس حزب عمال و مستر لوئی جورجی رئیس حزب احرار مذاکرەیان کردوە لە خصوص مسئلەی تونیلی مانش وە لەچەنوعە اقتصادیاتیکی تیدایە .

سفرهٔ جلالت ملك عراق

بەمناسبتی رمضان مبارکەوە جلالە ملك حوشەویست عراق دعوتی فرموە بو عموم اعضایان مجلس اعیان و مبعوثان .

جمعیت تأریخیهٔ امریقا

بغداد ـــ جمعیتی تأریخیهٔ امریقا بو اوەی تماشای آثار عراق و تدقیقاتی تیا بکن مواصلتی بغدادیان کردووە و لەویشەوە چون بو موصل .

فخامت سیر هنری دوبس

بغداد ـــ فخامت سیر هنری دوبس لە ٧ مانگدا مواصلتی حلبی کردوە و لەویوە چوتە بیروت میوانی مسیو بونسوی معتمد سامی فرانسە بوە و لەویوە بە بحرا بە ریی فرانسەدا حرکتی فرموە بو لوندره . لە بر بفر ری نەبوە بچیت بو تورکیا .

مسئلەی حج

بغداد ـــ حکومت عراق اتفاقی لە کل او جمعیتە دا کردوە کە لە بیروت بو مسئلەی حج و حجاجەکان کو بونەوە و دوکتور هالین مفتش عمومی صحیەی عراق لەو جمعیتەدا تمثیل عراق اکات .

بیان مراقب نقودی هندستان لە خصوص نمونەی تازەی بانقنوطی ١٠ روپیەییەوە .

زمارە ٢٩٥١ روژ ٥ ـــ ١ ـــ ١٩٢٩

حکومت هندستان قراری داوە کە بەم نزیکانە نوعیکی تازەی بانقنوطی ١٠ روپیەیی بخاتە تداولەوە کە کمتر قابل تەقلیدە . دە روپیەیی کونەکان کالسابق لە تداولدا ابمیننەوە و بە مشروع تماشایان اکریت .

بو معلومات عموم تعرفەیکی مفصلی ام بانقنوطە تازەیە ثبت لای خوارەوە کرا .

حجم ـــ حجم ام بانقنوطە تازەیە هروکو اوە ایت کە ایستا متداولە وقاقذەکەی عین خواص بیزەی ایت . ماوەتی

اعلان

دوکانیك کەلە ناو بازار لە کذری آسنکرەکان واقعە و محدودەجبهەی بە طریق عام لای راستی بە دوکانی وستا قادر آسنکر و لای چپی بە دوکانی حاجی عبداللە وپشتی بە دوکانی حاجی احمد ، ولە طابودا لسر ملاقادر وحسن اولادی حاجی محمد بلك قیدە و لبر اوە کە فتاح وحسن کورانی حاجی محمد قرضدارن . بناء علیە مقابل بەو قرضە اوا (٥٨) بش لەاعتباری ٧٢ بش لەو دوکانە خرایە مزایدهٔ علنیەوە هتا (٣٠) روز بەو صورتە اوانەی طالب بە کرینی لەظرف مدهٔ مذکورەدا مراجعت بە دائرهٔ اجرای سلیمانی و دلال توفیق آغا بکن .

رئیس اجرای سلیمانی

اعلان

عشر سی دار و مامی ورسم احراش قصبه‌ی هلبجه زنجیه و احراش ناحیهٔ پنجوین له ۱۲ – ۲ – ۹۲۹ ەوه هتا ۱۵ – ۳ – ۹۲۹ بو مزایده وله ۱٦ – ۳ – ۹۲۹ەوه هتا ۳۱ – ۳ – ۹۲۹ بو احاله‌یان مدت تعین وتخصیص کراوه هرکس طالبه به تامیناتەوه مراجعت به مجلس ادارهٔ لوا ریا قصای مذکور بکات .

متصرف سلیمانی

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

اراضی یك که‌له‌دی باریکه واقعه و مشهوره به (خر ٥٥) و عائده شمال شرقی به ارض تسلسل ٥۹۲ ناوی دی کونه و عائدی عزت بك کوری عثمان پاشا و شرق کابتی و تواوکری بسنور دی‌هوانه شرق جنوبی و جنوب غربی به چم تاجرو و مساحه‌ی چلو پینج دونم و بیست اولك و شصت متره‌یه و تسلسل ۱٥ به ولەسالی ۳٤۳ ەوه به بی ترك و تعطیل لەزراعت لەزیر تصرف سید کریم و سید نوری و حفصه خانم اولاد سید احمد افندی بابا رسولدایه و انتقالا له موی الیه باوکیانەوه بویان بەجی ماوه ، لەبرارەی تا ایستە ربط طاپو نکراوه وا تجددا به حق قرار له سریان طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانەوه هتا سی – ۳۰ روزیتر هرکسی حق و ادعایه‌کی لەسر او ارضی‌یه هیه به وراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات بو اگاداری سه‌یم جار اعلان کرا .

اعلان

خانویه که لە کره‌کی کانی اسکان واقعه و عائده (شرق جنوبی به خانوی ۱۱ – ۱٥۱ تسلسل ٤٠٤ که عائدی صاحب ملك شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی به جنوب غربی و غرب شمالی به طریق عام . شمال الشرق به خانوی ٦ – ۱٥۰ تسلسل ۳۹٥ که عائدی محمد علی کوری شریفه) و تسلسل ٦۲۱ لبر اوهٔ امه مدتی هژده سه به دست شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی بووه به بی مانع و معارض تجدداً قید طاپو اکریت هرکس حق و ادعایه‌کی هیه له تاریخ ام اعلانەوه هتا سی روژی تر به اوراق و مستمسکات رسمیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکا بو آگاداری هموکس سه‌یم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌ی ملالق نقیب تسلسل ٦۱۸

حدود : شمال شرقی به خانوی تسلسل ٥٦٥ که عائدی سید نوری افندی نقیبه و تواوکری بطریق عام شرق جنوبی به مزکوت نقیب تسلسل ٥٦٦ جنوب غربی طریق خاص غرب شمالی طریق عام .

مساحه :	ماشمتره	دسیمتره	متره
	٥٠	۹۷	۱۸٤

عرصه باغچه‌ی نقیب تسلسل ٦۱۹

جنوب غربی و غرب شمالی بطریق عام شمال شرق بطریق خاص ، مزکوت نقیب شرق جنوبی به باغچه‌ی بلدیه ۸۸ – ٤ تسلسل ۹۲ و تراوکری به مزکوت مذکور .

مساحه	ماشمتره	دسیمتره	متره
	٥٠	۲٤	۷۰٤

او دو عرصه‌یه که حدودیان لە سرەوه بیان کراوه و لە کرکی ملکندی واقعن به ناوی ورثه‌ی نقیب سید احمد افندی‌یه‌وه تجددا قید طاپو اکریت و امیش باعتبار پنج سهم بو سید نوری افندی دوسهم و بو هریك له امینه و حلاوه و حبیبه اولادان موی الیه سید احمد افندی سهمی له تاریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژی تر هرکس حق و ادعایی هیه به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات وله‌پاش تواوبونی ام مدته به ناویانەوه تسجیل اکریت بو آگاداری هموکس اول جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەو شتێك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەسنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانیکە

ژیان

عوفینی

هەو شنیك اوەسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك بیج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمتر ابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنە دەسیزیت

یکی بەآنیکە

٢٥ رمضان ١٣٤٧ ٧ مارت ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

چاو دیری و بارمتی منالانه

* * * *

ام عصره که عصریکی تجدده و عصریکی فعالیت و ایش کردنه ، بو اوەی لەم عصرەدا انسان بژی و خدمت وطن و ملتەکی بکات ابی لە میعاد و لە طاقت زیاتر ایش بکات و تی کوشی . امرو غربیەکان لە کل اوەدا کە تکاملیان کردوه و احتیاجیان تماوه بلام بو اوەی چاکتر بژین و لە یکتری دوا نەکەون متمادی بی افاتەی وقت شول ادن و بی ایش وقتیان ضایع نا کن . اوانە کە روزنامە و مجموعە مصورەکان اخوینەوە رنگە چاویان پی کوتبی کە پیاوە کورەکانی اوروپا وکو (هیندنبرغ ، لوئید جورج ، ماکدونالد ، پوانکاره) . . . بو اوی وجودیان فیری استراحت نەبی و لە ایش کردن سارد نەبیتەوە لە دوای بینینی وظائف رسمی و مودوعۀ خویان روزی دو سە ساعتیش لە ناو اراضیکەی خرابانا بە پاچ و بیل وشان و بە قوتی شان و قولی خویان ایش اکن و عمل اسورین .

چونکە وکو لای ایمە ایش هر حصر نکراوەتە سر عملە بلکو هەو کسیك لەسری واجبە کە لە ئقتداری خوی زیاتر سعی بکات .

معلومە کە توانای ایش کردن و عمل سوران لە کل بدنیکی صاغ و سالم دا بە بسوطا متناسبە ، پیاوی ضعیف بدن خراپ وەکو ایشی پی ناکری رطنه کەیشی لی منتفع نابی ، بالعکس ئەبی بە بار و بوزیکی عاطل بە سر رطنه کیا ، ایمە کە ملتی کوردین ولەم عصرەدا ازین خو لە هەو کس زیاتر دوا کوتوین و اگر هروا بمینینەوە بە کردنی محو ابینەوە و حق ژیانمان نابی ، ئەنك منافع عصریەمان پی تەبین ناکری بلکو کل فردیکمان محکوم مردن ئەبی ، لەبر ارە و بو ئەوەی ایمەیش بژین ابی د ئما شەو و روز وحتی لە غربیەکان زیاتر سعی بکەین و ام ایش کردنیش چونکە وکو لە پیشەوە کوتمان منوط بەوە کە وجودمان صاغ و سالم بی و قابلیتی ابی خو امە لە نسلی حاضرمانا نیە و ام استفادەیە لە کورەکانمان ناکری .

کوانە ابی منالەکانمان ، اسلی آتیمان و اوانە کە

موجودن و لەمودوایش دینە دنیاوە بە نوعیك گورە. یان بکین ورایان بینین کە گورە بون وجودیکی باشیان بی وقابلیتی هەو ایش کردنی کەن ایوە بکری وموافق قوانین حفظ لصحە بخبویان بکین .

معلومە کە ملتی ایمە حال حاضر قسمیکی زری فقیرە وقسمیکی زوریشی نی یە و امانە ناتوان وناران موافق مطلوب منالەکانیان بی بکەیەن . وغیری ایش قانونیکی منتظم ومسئلەیکی قطعی یە کە سعی شخصی تنها بی منافعیکی زور وعمومی لی تأمین ناکری لەبر اوە اصرو لە دنیادا بوتطبیق کردنی هەمو فکریك وبو تأمین کردنی هەمو غایەك [کوملی]کی تایبەتی هیە وحتی اتوانم بلیم کە غرب وملە متمدنەکان بەسبب اجتماعیات وکوملەوە ترقیان کرد وبم حالە گیشتن .

لەبر اوە بو بەخیو کردنی منالان و مدافعەی حمایەیان کە ام مسئلە یە لە هەمو شتیك زیاتر مهمترە و بو بجی هینانی ام غایە عالیە لە عراقا جمعیتیك بە ناوی (کوملی حمایة منالان) وە تشکیلی کردوە چونکە غایەکە مقدسە هەمو پیاوە گورە فاضلەکانی عراق اشتراکی کردون و معاونتیان اکن . و حتی حکومتیش دستی تعاونی بو دریژ کردن و قراری داوە کە بە هەمو نوعیك یارمتی ام کوملە بکات . محقق بە واسطۀ سعی ام کوملەوە لە دوای بیست سالی تر ملتی عراق نوعە بشریکی تر این و هەمو قابلیتیکیان لیوە امید اکری .

ئنجا استرحام اکین با ایمیش چاویان لی بکین و بو تأمین کردنی استقبالیکی روناکی وطن و ملتەکەمان کە ام غایەیە تأمینی اکات همت بکین یا موافق پروغرامی اوان لیرەیشدا شعبەیك بکینەوە و یا بە هەمو نوعیك دستی تعاونیان بو دریژ بکین بلکە اوانیش لەویوە تماشای منالەکانمان بکن . ایتر استرحام و تمنا اکین کە بە جدی بو ام مسئلەیە بینە پیشەوە و همت بکین .

نبزەیك لە تاریخی کوردانە

باش ماوەیە

٤

* * * *

نهایت آثور ناصر پاشا ـ هر وك لە سالی ١٩٢٧ دا تکرری کردەوە ـ پنجوینی استیلا کرد و خاتمەیدا بم عاربانە .

اگر فی الحقیقە راست بیت کە الین تاریخ عبارتە لە تکرر وقائع ؛ حقیقتاً ام حادثاتە بەصورتیکی عجیب تأیید و توصیف ام نظریەیە اکات .

خلاصە : هر چند لم عاربانەدا زاموا کان مغلوب بون ، فقط لە هەمو یکیك لم شرانەدا شجاعتیکی کاملیان پیشان داوە .

هزیمت زامواییکان قابلە عطف بکرینە سر اسباب تالیە :
اولا منطقەی زاموا تم لە ژیر ادارهٔ حکومتیکدا نەبوە و متعدد امارت مستقلەی تیدا بوە ، و بم سببەوە مقابل بە هجمات آثوریکان اتحادیان نکردوە و منفرداً مغلوب بون .

ثانیا موافق مبادیٔ سوق الجیش ، لشکر آثوریکان زور مترقی و منتظم بو ، ذاتاً لەو زمانەدا آثور ناصر پاشا تقریبا جهانگیری وخیلی دنیا بو و خرشی زور عسکریکی مشهور و مقتدر بو .

درجەی شجاعت و مقاومت زامواییکان بەمەدا معلومە کە آثوریکان بەو هەمو تجهیزات کاملە و ادارە منتظمەوە بو استیلا کردنی ام منطقەیە مجبور بون بە اجرای

سە - م سفر کە چەند سالێك خایاندی •

(تەواو بو)

هەواڵی دەرەوە :

صحەت جلالت ملك جورج

لندن — جلالت ملك جورج بە قطعی معلوم بوە کە نخوشیەکەی مەتکوبی بووە چاکی ئەمڕۆ وردە وردە مل ئەنێ و حرکت ئەکات و لەسەر کورسی دائەنیشێ •

دو طیارەی انکلیز

لندن — کاپتن فیلوز لە محاضرەیێکدا گوتویەتی ئەو دو سفینە هوائیەی کە درست کراوە درێژی هەریەکێکیان (٧٣٠) فوتە و وسعتی پێنج ملیون مکعب فوتە و ئەمە چوکترین طیارەی دنیایە هێشتا هیچ حکومەتێك شتی وای درست نەکردوە و ئەم طیارانە بە نوتی رش ئەسوتێن و حرکت ئەکن و یەکی پێنج ڕوانەی هیە کە هەر پەروانە یەکی بە قدر ششصد اسب قوتی هەیە •

افغان

استانبول — بنا لە تلغرافێك کە لە افغانەوە ورگیراوە معلوم بووە کە کاظم پاشای رئیس عسکری کوملی نێردراوی تورك بو افغان لە کابل دا خریکە کە لە وکالت ملك امان اللە خانەوە صلح بکات لە گل (بچە سقا) دا •

لافاو لە یونان دا

اثینە — بە واسطەی زیادبونی نەهرەکان و لافاوەوە خسارەیێکی زور لە یونان لە قسم مکدونیا و تراکیای کوتروە و زور دیهات بە کرەنی غرق بوە •

لە بلغاریایشدا دیسانەوە بە سبب توانەوەی بفرە و لافاو خسارەیەکی زوری داوە •

هەرای داخل چین

واشنطن — سفیر حکومت جماهیر متفقەی امریقا طلبی لە حکومەتەکەی کردوە کە سفائن بحریەی امریقا لە ساحلەکانی چینا بەوەستی بو محافظەی رعیەی امریقا لە ترس انقلاب داخلی کە لە بینی قوە وطنی دا پیدا بووە •

رقی ژن هێنان لە هندستانا

لندن — مجلس لوردەکان قانونی مسئلەی ژن هێنانی هندستانی کوری وە جا ان کە کچ لە عمری ١٢ وە ئەتوانی شو بکات و کور لە عمری ١٤ وە ئەتوانی ژن بێنی ئێستا و هر دوکیان کراوە بە شازدە سال لەمە کمتر کس نەتوانی شو بکات و ژن بێنی •

بودجۀ عسکری بریطانیا

لندن — حکومت بودجە عسکری داوە بە مجلس عوام بوتصدیق و لە بودجۀ سال پار دو ملیون لیرە انکلیزی کمترە •

محاسب لوا محترم مکی بك کە بینێك لەمویش بە مأذونیت تشریفی بردبوە بغداد ڕەسمی جنوب لەدوای ختامی مدۀ مأذونیەکەی عودتی فرموە •

لە گنجە تیگەیشتوەکانی سلیمان محترم انور صائب بك کە لە دوای تەواو کردنی تحصیل مکتبی هندسە عراق بو تحصیل نێردرا بوە لندن بینێك لەمویش عودتی عودتی فرموە بو عراق و بە مناسبتی تعیینەوە بو بو اشغال ملطقۀ کرکوك بە مأذونیت تشریفی هێناوەتەوە وطنەکەی . عرض خیر هاتنەوی ئەکین •

بیان مراقب نقودی هندستان له‌خصوص نمونهٔ تازه‌ی بانقنوطی ١٠ روپیه‌یی‌یه‌وه .

ژماره ٢٩٥١ روژه — ١ — ١٩٢٩

پاش ماوه‌یه

٢

● ● ● ●

« توصیف »

روی پیشه‌وه‌ی : هرچند خط طغرمیه‌ی رسم سه‌ری جلالت ملك جورج له لای راستی نوطه‌که‌وه هروه‌ك بوه وه‌كو بانقنوطه کونه‌کان ماوه‌ته‌وه فقط له خصوص طبیعه وه فرقیکی مناسبی هیه له کل لونه‌کاندا قسم مهم طبع روی پیشه‌وه‌ی به رنکیکی شینه که به واضحی قابل تفریقه ، صرف جلالت ملك جورج و هرشت عمومیه‌ی ارمه‌ی معتاد ، او قیمته‌ی له کاره‌کاندا نوسراوه له کل امضای مراقب امور نقدیه داخل ام رنکیه ، امه خراوه‌ته نارحلقه‌یکی خطی سپی جوانه‌وه که تعریفی کرنه ، اصل واسطه‌ی تفریق نقشیکی سپی جوانه اه‌له نصف خواری نوطه‌که‌دا (حکومتی هندستان) ی لی نوســـــراوه و به رقم و حرف « ١٠ » ی لی هلکندراوه و بعضی اشاراتی معتدی تیا بیان کراوه .

رنکی طبعی ثانیه‌که‌ی له سره‌وه و له خواره‌وه سه‌وزیکی خوله‌میشی‌یه و له ناوه راستدا ابی به موریکی کال . له سره‌وه له کناری دسته راست و له خواره‌وه له کناری دسته چپی نوطه‌که‌دا له‌و قسمه‌دا که رقمه‌که‌ی تیدا نوسراوه و له پشت رنکه سه‌وزه خوله‌میشیکه‌وه نقشیکی خصوصی جوانی لی درست کراوه . رقمه‌کان به رش طبع کراون .

ماوه‌یتی

له‌دائرهٔ طاپووه :

اعلان

عرصه‌ی صلاملق نقیب تسلسل ٦١٨

حدود : شمال شرقی به خانوی تسلسل ٥٦٥ که عائدی سید نوری افندی نقیبه و تواوکری بطریق عام شرق جنوبی به مزکوت نقیب تسلسل ٥٦٦ جنوب غربی طریق خاص غرب شمالی طریق عام .

مساحه : ماتمتره دسیمتره متره

٥٠ ٩٧ ١٨٤

عرصه باغچه‌ی نقیب تسلسل ٦١٩

جنوب غربی و غرب شمالی بطریق عام شمال شرقی بطریق خاص و مزکوت نقیب شرق جنوبی به باغچه‌ی بلدیه ٨٨ — ٤ تسلسل ٩٢ و تواوکری به مزکوت مذکور .

مساحه ماتمتره دسیمتره متره

٥٠ ٢٤ ٧٠٤

او دو عرصه‌یه که حدودیان له سره‌وه بیان کراوه و له‌کرکی ملکنامه‌ی واقعن به ناوی ورثه‌ی نقیب سید احمد افندی‌یه‌وه مجددا قید طاپو اکریت و امیش باین پنج سهم بو سید نوری افندی دوسهم و بو هریکیان امینه و حلاوه و حبیبه اولادان موی الیه سید احمد افندی سهمی له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ٣٠ روژی تر هر کس حق و ادعایکی هیه‌به اوراق و متمسکات قه‌نونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات ، له‌پاش تواوبونی ام مدته به ناویانه‌وه تسجیل اکریت بو آکاداری هموکس دوم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات به ناوی اداره خانەوه
اكری
§
اداره خانه له‌بنای بلدیه‌دایه
— —
عنوان : سلیمانی ژیان
یكی به ‌آنه‌یكه

ژیان

عزیزی

هو شتیك ا‌ونی ... ی دو جار درده ... یكی كوردیه

كریار
به شش مانك پنج
به ‌سالیك ده روپیه ده‌دا
بو دوده اجرت
پوسته‌ی علاوه ئه‌كری
شش مانك كرابونه قدناكری
اعلانات
دیریك ٦ انه ده سیزیت
یكی به آنه‌یكه

٢٩ رمضان ١٣٤٧ ١١ مارت ١٩٢٩ [دوشنبه] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

جژنه پیروزه

* * * *

روزی دوشنبه ویا سه شنبه به سبب تواو بونی مانگی مبارکی رمضانەوه تصادف روزی جژن رمضان اکات ام مناسبتەوه «ژیان» جژنه پیروزه له گل عموم عالمی اسلامیت اکات وبه دلیکی صاف و پر محبتەوه دستی هو لایك اگوشی .

اگر به تواوی شریعت غرای اسلامیت همو قوانینه کانی تطبیق بکری و تماشای فلسفه‌ی ام آینه بکری معلوم ابی که همو قانون و امریکی به عمومی خادم بشر و به خصوص واسطه‌یه بو سعادتی ملت نجیبهٔ اسلام مثلا : اگر به تواوی تماشای خاصیتی (حج ، جمعه ، جژن) بکری معلوم ابی که هر یکه لەمانه واسطه‌یکن بو توحیدی افکار و بو اجتماعیات و اتفاقی ام ملته .

و ام روزه مبارکه و ام جژن مقدسه‌یش یکیکه لەمانه له بر اوه روزیکی زور محترم و مقدسی اسلامیته روزیکه که ملتی اسلام هموی له گل یکتری‌دا صمیمی و پر محبتەوه جژنه پیروزه و کردن آزایی اکات ، ام روزه اونده مبارکه که زور اشخاص و عائله هیه له گل یکتری‌دا ناحزن وله حالیکا که تیروشیر له یکتری اده‌ن بکی تأثیراتی مبارکی ام روزه سوقیان اکاته سر اوه‌ی که به مجبوری ام ناحزیه له بینا هلگرن و دشمنایتیکه‌یان ئه‌گوری به دو تایه‌تی و به محبتیکی صمیمی و جدی له بینا .

انجا بم مناسبتەوه و به شرفی ام جژنه مبارکەمانەوه . امید اکین چونکه امسال فوق همو زمانیك خیله‌کمان امنیت و آسایشیکی باش و تواوی تیدایو و به نسبت سالانی تردوه ملت مسعود و مسروره .

و له عائلان بی اداره‌یه‌تی نجاتمان بووه . به پیروی شریعت غرای اسلامیتەوه ابی حرمتی ام روزه مبارکه بگرین و واجباتی لازمه و اوی پیویسته و دخواەو پیغمبر امری پی کردوین بجی بهینین و اتفاقیکی ابدی و جدی له بینا تأمین بکین .

❋ ژیان ❋

هوالی دەرەوە :

* * * *

میثاق کیلوك

لندن — حکومت بریطانیا و فرانسه له مجلس مبعوثانیانا معاهدەی کیلوکیان تصدیق کردوه .

سەرمای تورکیا

استانبول — به واسطەی سەرمای زوری بحره‌وه‌هو صفائن بحریه له حرکت کردن وەستاونەتەوه .

ایطالیا

روما — ملك ایطالیا موافق قانون تازەیانلەامتادانی فن و کلیەی حقوق و طبیه و صنایع ۲۵ اعیانی تعیین کردوه .

بودجەی وزارت طیران انکلیز

لندن — امسال بودجەی قوای هوائیەی انکلیز عبارته له شانزه ملیون و دو صد هزار لیرەی انکلیزی و لەپار کمتره ،

فرانسه و بلجیقا

پاریس — حکومت فرانسه به رسمی تکذیبی او خبره اکات که غزتەکانی خارج نوسیویانه که گویا له بین فرانسه و بلجیقادا معاهدەیکی سری عسکری کراوه کەلەوقتی حربا به مجبوری اشتراکی بکەری بکەن .

دعوت ولی عهدی بریطانیا

لندن — جمعیت غزتەی امریقایی له لندن دا دعوتیکیان کردوه به شرفی ولی عهدی بریطانیا و مستر بالدوین و سفیر فرانسه و امریقایش مدعو بون ،

امان الله خان

استانبول — ملك امان الله خان زور وشوقی هیه که به قطعی بچیتەوه کابل ، بلام هتا ئێستا سکونتیکی طبیعی پیدا نەبیتەوه و اتفاقیکی تەواو له بین عشائرەکاناله علیهی (بچه سقا) پیدا نەکات هیچ حرکتیك ناکات .

مقروب طاعون له بومبادا

لندن — رئیس کابینەی حرابین کشفی کردوه که له حربی عمومی دا او بوسیانه که المان هاویشتویتی قسمیکیان مقروبی طاعونی تیا بوه ، بلام سفیری المان الی شتیکی وا انکاراه .

فیلوبك طیاره

لندن — ۲۸ ش — او فیلو طیارەی که بو محافظـۀ تجارتی خلیج فارس تعیین کراون له لندنەوه به ری مصرا حرکتیان کردوه‌وئەم روژانەدا واصلی بصره اکەن و ابی به مقر دائمیان .

بین عراق و ایران

بغداد — امه بیزیکه غزتەکانی ایران به نوسین لەلەیهی عراق زور جدیت و محبت انوینن . وادرانەوی که ایران قراری دابی ایتر به تواوی مناسبتیکی تەواو پیدا و اعتراف به حکومت عراق بکات .

فخامت مندوب تازۀ عراق

بغداد — روژی ۲ مارت ۹۲۹ سعات دوازدهٔ انکلیزی فخامت معتمد سامی عراق سیر کابر کلایتون مواصلتی بغدادی فرمووه وله محطهٔ وشاش له طرف عمثل جلالت ملك رئیس الوزراء وقابینه و اعضایانی اعیان ومبعوثان و اشراف شارەوه وعموم صاحب منصبانی حکومت وەیەوه استقبال فرموراره .

فخامت معتمد سامی ، عائلۀ عزمۀ لەو مدەیە کە لە سوریادا ماونەوە دوان معتمدسامی سوریە ولبنان سیو پونسو بون ومبادی لە خصوص علاقات سوریە وعراقەوە گفتگویان کردوە .

—)§(—

سفیر بریطانیا لە افغان

لندن — وزیر خارجیە لە مجلس عوامدا گوتوی. یەتی سفیر افغانمان هینراوتەوە بوهندستان وحال حاضر لەبر وضعیتی افغان قابل نیە بە ناوی حکومت بریطانیاوە کسیك لە افغانا بمینیتەوە . ویکی لە اعضای مجلس عوام لە جوابا گوتویتی ای بوچی اعضای بشتهٔ حکومت تورکیا وروسیاو ایران افغانیان بجی نەهیشتوە ووزیر خارجیە جوابی اوەی نەداوتەوە .

کولونیل لورانس

استانبول — غزتەکانی تورك انوسن کە واسطهٔ انقلاب افغان کولونیل لورانس بوە ، وکو لە سال ۹۱۵ دا لە عربستانا ولە سال ۹۲۵ دا لە کوردستانی شمالی دا لە علیهی تورکیا ام انقلابەی کرد . بلام غزتەکانی خارجی تورکیا تکذیبی اکن . وحقیقتا لە مسئلەی کوردستانا هیچ علاقەیەکی نەبوە .

معتمد تازهٔ عراق

بغداد — فخامت سیر کلبرت کلایتون زیارتی جلالتی ملك معظمی عراق فرموە

مبعوث کوت

بغداد — اجاره عباس فضلی بك لە نتیجهٔ انتخاباتا بوە بە مبعوثی لوای کوت .

مارش ولی عهدی عراق

بغداد — لە طرف استادیکی موسیقیەوە مارشیك ایجاد کراوە بەناوی مارش ولی عهد عراق غازیەوە .

خوی بحری میت

سیر هربرت صموئیل لە نتیجهٔ تدقیقاتیکا اثباتی کردوە کە او خویەی لە بحری میتدا موجودە بای هشت هزار ملیون لیرەیە و الی ام مبلغە بە قدر همو صرفیاتی حربی عمومیە .

قانون اساسی سوریە

شام — معتمدسامی فرانسە قراری داوە کە قانونیکی اساسی تر موافق مقررات عصبة الامم درست بکا بو سوریە کە بەوە عمل بکن و ام قانونیش هر لە طرف حکومت محلی و دولت منتدبەوە تنظیم اکری .

اعلان

بو تازە کردنەوەی پاسی صلاح میعادی امسال هتا ۳۱ مایس ۹۲۹ تعیین و مساعدە کراوە ، لە پاش او تاریخە هر کسی پاسی صلاحی تازە نەکردبیتەوە و هیشتا صلاحەکەی لە تصرفدا مابیت معاملەی قانونیەی ئە حق تطبیق اکریت .

هر کسی پاش تاریخ ۳۱ مایس ۹۲۹ صلاحی تسجیل نەکراو هل بگریت بە موجب قانون اسلحه معاملەی جزائیەی لە حق تطبیق اکریت ، مع مافیە هر کسی پاش تاریخی مذکور ارزو بکات پاس بو صلاح وربگریت لازمە اولا مراجعت نزیکترین ناحیە و یا مرکزی پولیس بکات و تذکرەیکی مساعدە وربگریت بو هینانی صلاحەکەی انجا بەو تذکرەیەوە صلاحەکەی

بەخینەمرکز پاسی بو وەربگریت ... پس ٩٠٦

هەر کس سلاحی بی پاس هل بگریت و تذکرەی مما

هدەی بە دستەوە نە بیت ... بەوەکەای بات بو ورگرتنی

پاس اگر معذوری اوەی بیان کرد کە گویا اچی پاسی بو

وەربگریت لی قبول ناکری .   منصرف سلیمانی

-ـ-

اعلان

التزام عرق وشرابی لوای سلیمانی خراوتە مزایدەوە

هەر کس طالبە ویا آرزوی هیە معلومات لە شرائط التزام

حاصل کات مراجعت بە مجلس ادارۀ لوا بکات .

منصرف سلیمانی

بیان مراقب نقودی هندستان لەخصوص نمونۀ

تازەی باقنوطی ١٠ روپیەیی بەرە .

ژمارە ٢٩٥٩ روژە ٥ — ١ — ٩٢٩

پاش ماوەیە

٣

« توصیف »

روي پشتەوە : پشتی نوطەکە رنکیکی شینی زردکا

ری هیە . تفصیلات اعتیادی تیدا درج کراوە . قیمتی

تیدا ایضاح و علاوتا بە انکلیزیش بیان کراوە . امانە

هەموی بە سی ترقیم کراوە و خراوتە قراغەوە .

لە سرەوە لە کناری دستە چپدا رمزی ایمپراطوریت

﴿آی . آر . سی﴾ تیدا نقش و لە سر ام رمزەوە

تاجیك دانراوە . امە لە سر نقشی «روزەت» یکی

سپی مخلوط درست کراوە . لەخوارەوە لە کناری دستە

راست لە سر روزتیکی عینی امە «استیرۀ هندستان»ی

تیدا رسم کراوە . هیئت عمومیەی روی پشتەوەی

دووم جار بە رنکیکی سەوزی خولەمیشی نقش کرا

وەتەوە

لەم دیوەی دا لەم رنکە بە رقم کورە لە کنار

دستە راستی علامت و اشارات اوی قازەکە ... م

علامتە تبدیل کراوە . لە جیاتی (امپراطوری هندستان)

کە لە کونەکاندا هەبو صورتیکی اعلی جلالت امپراطور

لە ساحەیکی خالی لای چپی نوطەکە دا دانراوە ،

لەوسطی سرەوەی نوطەکە دا کذا (حکومت هندستان)

و لەوسط خوارو بدا رمزا برنطەریت ... ار ... ای

بە ... و بە حرفی بە یکدا جوی نقش کراوە .

مراقب امور نقدیەی

خزینەی کلکتە

اعلان

تلیدات وحیواناتیك کە بو جیش عراق پیویستە لە

مناقصەدایە اوانەی کەطالبی مناقصەن وخاطری لە شرائ

طەکانی بکەن مراجعت بەآمر منطقۀ شرقیە وبە موقع

قوماندی کرکوك بکن و مناقصە هتا ساعت — ١٢

روژی — ٢٣ مارت — ٩٢٩ قبول اکری .

آمری منطقۀ شرقیە

﴿****﴾

بوزانین هەبو

هیچ کس ایەوی بە زویکی زو فیری خویندنەوە و

نوسین بی پاش جزن زانستی طلبە قید و قبول اکات

ام فرصتە لە دست بدەن پشیمانی لە دوایە .

کریم سعید

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانیە

سال ـ ٤ ژماره ـ ١٦١ ژیان لاپەرە ـ ١

ژیان

حزبیتی

بو هەو شتێك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەبینای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانگ پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
شش مانگ کمترابونە قبول ناکرێ
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسپێریت
یکی بەانەیکە

هەو شتێك اگومی هفتەی دو جار دەردەچێ غزەتێكی کوردیە

٧ شەوال ١٣٤٧ ١٨ مارت ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بو جناب سیر جلبرت کلایتون منروب سامی نازەی عراق

* * * *

بەخیر هاتن ای خوشەویستی کوردان . بەخیر هاتن ای ئەوەی او شیرانەی کە ملت مظلومەیان لە ژیر چپوك غدار وظالمان نجات دان .

عرض جناب نجیبانەتان بکەم سلی ایوە کەمندوب سامی عراق سیرهازی دابس لەو مدتەی کەلەعراقدا بو زوری چارەدری بو قوم کورد دەکرد وحتی لە سایەی همت وفعالیت او قوم کورد لە پرێشکی آگری بورکەکان نجات درا وحقوقیان داخل بە قراری عصبة الامم کرا .

چونکە قوم کورد قومیکە صاحب رفاه ولە هر کسیك صداقتیان دیت لە بیری ناکات وبە مقابل ام چاکی کە لە مشار الیە دیتویانە دائما بو او ممتدار شکران .

اینەکەش جنابتان کە یکێکن لە رجال مشاهیری حکومت فخیمەی بریطانیا قوم کورد بە تشریفی ایوە زور مسرورە ولەکل امیدیش هاواری خوی لەکل هاواری قوم عرب دکات یك وهەروکو قوم عرب بە صورت پارادوە والیانە مطالباتی خویان ادعا دەکەن قوم کوردیش بو دعوای حقوقی خوی درانەکەویت کە اوحقوقە لە مطالبی اوان مشروع ترە .

قومی کورد لەروی دوری انسانیت دوچارمدات بەهیت املیان وابە بطولای ایوە بو تنفیذی قرارانی موقوفە کە ملت کورد منتظرە بە شکلی کە بریطانیا یکات بە اخلاسیت حکومت متندبە دریژە .

ایز خوا موفقتان بکات .

لەهولیر :

(مریتونە)

عودت جناب متصرف مشفقمان

له گل

میوان جناب میستر جیمن مفتش اداری هولیر

* * * *

سعادتمدار متصرف خوشەویست و مشفقمان کە مانگیکە بە حسبەی مأذونیتەوە تشریفی لیمان دور کوتبو وە و چوبوە هولیر ، روژی ١٤ مانک کە مصادف سە یم روژی جژن بو تشریفی عودتی فرموە . لە دور کوتنی مشار الیە هەمو اهل مملکت و اشراف چندە متأثر ببون ، بە تشریف هینانەوەی — اتوانم بلیم — بە قدر اوندە مسرور و مفرح بون .

اگرچە روژی عودتی تصادف آخر روژی جژنی کرد بلام بە تشریف هینانەوەی ، جژنی سلیمانی دو چندانە و تازە بووە .

روژی جمعە کە صبحینی عودتی بو ، مشار الیە تخصیصی فرمو بو زیارت ، او روژە تا سعات چواری شەو ، دستە دستە اشراف ، علما ، سادات ، امرای عسکریە ، رؤسا و موظفین دوائر بە رویکی خوش و دلیکی پر لە فرح و تبسمەوە ، بو زیارتی مشار الیە رویشتن . و لە طرف هەموانەوە بە کولی دل عرض خوش آمدیکی گرم و گور کرا .

بالخصوص بە تشریف هینانی میوان خوشەویست جناب میستر جیمن مفتش اداری هولیر ، ملت و مملکت بە جاریک اوندە مسرور و ممنون بون کە هیچ امکانی نیە تعریفی درجەی سروریان بکریت .

چونکە مشار الیە زور حق کورەیی و لطفی بەسر اهل ام ولاتەوە هیە ، لە وقتیکدا کە ام لوایە لە حالیکی زور عصیان و نا امنیدا بو مشار الیە بە هەمو منانیکە وە مقاومتی فرموو هەمو مزاحمیکی اقتحام کرد و بالنتیجە بە واسطەی حسن تدابیری مصیبە و تدقیقات دورشکافانە یەوە هەمو مانعیک بر طرف بو .

ملت کورد کە وفا خصلت طبیعیە و اساسیەیانە هیچ وقتیک چاکە فراموش اکەن ، بناء علیە امکانی نیە کورەیی و چاکەی ام ذاتە بە قیمتەیان لە بیر بچیتەوە و ابدیا تذکار مشار الیە لە دلی هەمو کوردیکدا نقش بستوە لە سر جیگایک بە بی هەمو کوردیک هەوایک مندی صحت و سعادتی کات .

روژی ٦ ی مانگ تشریفی هینایە دائرەی حکومت لە مقام مخصوصیدا دانیشت ، لە طرف هەمو طبقات مختلفەی مملکتەوە بە کمال اشتیاق و احترامەوە زیارت و راسمەی خوش آمدی عرض و بیان کرا ، لە اثنای زیارتدا مشار الیە برامبر بە زائرین زور بیانی ممنونیتی فرمو ، لە ترقی مملکت و ملت کە امرو مشاهدەی فرموە زور پی خوشحال بو کە بە نظر سابقەوە زور ترقیات و معموریتی چاو پی کوتوە .

حضرت متصرف خوشەویست بو ایواری روژی ١٦ مانگ بە شرفی مشار الیە وە ضیافتیکی مطنطنی دا ، یعنی او ایوارەیە لە دولتخانەی حضرت متصرفدا مدعو بو

روژ ١٧ مارت ٩٢٤ عودتی فرموە و بە کمال احترامەوە لە طرف سعادت متصرف و سائر ذواتەوە تشییع کرا ، خوا حافظ بی و هەر بە موفقی و بە صحت وقت رابویری .

--)§(--

اعتزار

له پاش ارەی مدتی بو لە سلیمانی دور کوتبومەوە ، ام جارە له ملاقاتی دوستان سلیمانی و چاوپی کوتنی وضعیتی سلیمانی زور خوشحال و ممنون بوم و لەبرارەی وقتم مساعد نەبو مع الاسف امکانم نەبو کە یك یك اعادهٔ زیارت دوستان بکەمەوە لەم خصوصەوە لەهمو لایەك استعفای قصور ئەکەم .

جامی

مفتش اداری هوایا

تبریکی جژنە لە قرەداغ

* * * *

بنا لە سر شهادت دو شخص خلق دیی صوله ، روژی ۱۱ مانگی مارت کە مصادف روژی دوشمه بو لە ناحیەی قرەداغدا کراوە بە جژن .

بە مناسبتی تبریکی جژنەوە بیانی روژی مذکور پاش ویژی جژن همو اهالی نفس زردیاوە و قسمی لە اهالی دیهات نزیك لە بردمی سرای قرەداغ دا اجتماعیان کردوە و کشافەی مکتب قرەداغ کذا حاضر بوە و بە نغمات لطیفە و معصومانە کانی کورانی وطنی‌یان ادا کردوە . و لە طرف خطیب قرەداغ جناب شیخ نجیب افندی‌یەوە دعا خوینراوەتەوە و لە پاشا لە طرف (علی مصطفی طلبەی صنف دوەم) وە قونفرانسیك خوینراوەتەوە بە نوعیك کە حاضرون ممنونی درجهٔ استفادە و منافع معارف بون . ...

و همو لایك بە کمال کرمی چپلەیان لی داوە و بیم صورتە تبریکات جژنیان ادا کردوە .

ایمەش بە کول دل تمنای موفقیت مدیر محترم قرەداغ واستراحتی اهالی واستفادەی اطفال مکتب ناحیە اکین .

ژیانە

—)§(—

اعلان

ام ابهارە کە ناویان لە خوارەوە نوسراوە بەم بدلانە کە لە حذایان نوسراوە قراردادەیان کیشرا ، هر کسی طالبە بو ضم مراجعت بە مجلس ادارە بکات .

متصرف سلیمانی

ناوی نهر	بدل قرارداده
قرە کول	۲۰۵۰
رسم جلود حیوانات وحشیە	٦٥٠
عشر مازو و کتیرە	۸۰۰
قصرت خوارو	٤٥
چرمکا	۱۷۰۰
کندەکوە	۱۵۰
کردەبور	۱٥
مرصەی بردم قشلە	۳۷۰
صابور اوا	۹۵۰
جوکەی شیخان چاوش	۱٤۰
کرزە	۲۰۰
میطلان خوارو	۲۲۰
جو قە روتە	٦۰
بکرەجو	۸۰۰۰
ناو باغ سرچنار	۲۱۰
جوکەی ملا حضو	۱۵۰
خاکوخول	۱٤۲۰
ترەمار علیا	۳۰

بدل قرارداده	ناوی شهر
١٠١٠	کریزه
٢٢٥	بالاتران
٧٥٠٠	مالوان

لەدائرۂ طاپووه :

اعلان

عرصەی سلا‌لق نقیب تسلسل ٦١٨

حدود : شمال شرقی بە خانوی تسلسل ٥٦٥ کە عائدی سید نوری افندی نقیبە و تواوکری بطریق عام شرق جنوبی بە مزکوت نقیب تسلسل ٥٦٦ جنوب غربی طریق خاص غرب شمالی طریق عام ٠

مساحه :	ماتمتر	دەیمتره	متره
	٥٠	٩٧	١٨٤

عرصه باغچەی نقیب تسلسل ٦١٩

جنوب غربی و غرب شمالی بطریق عام شمال شرق بطریق خاص و مزکوت نقیب شرق جنوبی بە باغچەی بلدیە ٨٨ — ٤ تسلسل ٩٣ و تواوکری بە مزکوت مذکور ٠

مساحه	ماتمتره	دەیمتره	متره
	٥٠	٢٤	٧٤

او دو عرصەیە کە حدودیان لە سرەوە بیان کراوه و لە کرکی ملکندی واقعن بە ناوی ورثەی نقیب سید احمد افندی‌یەوە مجددا قید طاپو اکریت و امیش باعتبار پینج سهم بو سید نوری افندی دوسهم و بو هریکلە امینە و حلاوه و حبیبە اولادان موی الیە سید احمد افندی سهمی لە تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روژی تر هر کس حق و ادعایکی هیەبە اوراق و مستمسکات ﻫ نونیەوه مراجعت بە دائرۂ طاپو بکات ونەیانی تواو وتی ام مدتە بە ناویانەوه تسجیل اکریت و ئامەدزی هەو کبی سهیم جار اعلان کرا ٠

—)§(—

اعلان

او خانوە کە لە کرەکی درکزین واقعە و نومروی ١٠ — ٧٧ و تسلسل ٣٦٩ یە و عائدی حبیبە کچی احمد ورشید وفاطمە وحلاوه اولاد عزیزه ومرهونە بارکا لت دووه لای دائرۂ ایتام بە مبلغ دوسد وپینجوپك روپیە ودو آنە مقابل بە بدل رهنی وقرار اخراجی مزایدەوه لە تاریخ ام اعلانەوه هتا بیست و پینج روزیتر هر کسس طالبی کرینیتی مراجعت بە دائرۂ طاپو و منادی توفیق بکات اول جار اعلان کرا ٠

بوزانین هەمو

هیچ کس ایەوی بە زوییکی زو فیری خویندنەوه و نوسین بی لەمەولا زانستی طلبە تیی و قبول اکات ام فرصتە لە دست بدەن پشیانی لە دوایە .

کریم سعید

لە مطبعە دیوان عوری یکی بە هشت آنە افروشری

{ **** }

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

قانون تعدیل قانون عقوبات بغدادی بو سال ٩٢٤

ایمه که ملك عراقین

لسر طالب وزیر عدلیه و موافقت مجلس وزرا لسر

امه امرمان دا :

ماده

١ ـ ام قانونه پی ده‌لیٔن قانون تعدیل قانون عقوبات بغدادی بو سال ١٩٢٤

٢ ـ بم نوعه که له ژیره‌وه نوسراوه باب دوازده‌هم عقوبات بغدادی گورراوه .

باب دوازده‌هم

جرائم که تعلق به امنیت حکومته‌وه به‌یت

(١) همو عراقی‌یٔك که له ریزهٔ دشمندا مقابل به حکومت سلاح استعمال بکا به اعدام جزا ادریت .

(٢) هر کس هول بدا که حکومتیکی اجنبی مقابل به حکومت عراق بینیته سر معاملهٔ دشمنانه و یاخود اعلان حرب و یا هول بدا له بعضی ایشی وا بو او حکومته پیدا بی که قادری بکا بو اجرای ام معاملاته وامه‌ش به دوزینه‌وه‌ی دسایس و یا به عقد مناسبات لکل او حکومت اجنبی‌یه و یاخود لکل یکی له مامورانیا بکا به اعدام جزا ادریت ام دسایس و مناسباته له طرف دشمنه‌وه تعقیب بکریت یا نکریت .

(٣) هر کس لکل دشمن عراقدا مخابره و یا استشاره و یا حیله و دسیسه به قصد تسهیل دخولیانیٔ به اراضی عراق بکا و هر کس به دانی عسکر یا پاره یا ذخیره یا اسلحه یا مهمات و یا به کم کردنه‌وه اخلاص و یا انضباط عسکر حکومت عراق و یا عساکر متفق او که حکومت بریطانیایه له عراقدا معاونت دشمنیٔ بکا و هر کس به قصدی خط شمندوفر و یا پردیٔك بدا و یاخود به قصدی اوه له حرکات قوای عسکری تاخیر بکا و خنیان بکه‌وی به اعدام و یا به اشغال شاقه مؤبد و یا موقت جزا ادریت .

(٤) هر کس لکل رعیت حکومتیکی دشمندا مخابره بکا نك به قصد ارتکاب یکی لو جرمانه که له مادهٔ پیشودا بیان کراوه لکن او کسه بم مخابره‌یه بوبیت بواسطه که اخبارات مضره به احوال سیاسیه و عسکریهٔ دولت بکاته دشمن به اشغال شاقه که مدهٔ له پنج سال تجاوز نکا و یا به حبس جزا ادریت

(٥) هر کس به دسیسه لکل حکومتیکی اجنبی‌دا و یا لکل یکی له رعیت او حکومته‌دا هول بدا که قسمی له عراق له ادارهٔ حکومت عراق دا بزری و یاخود عراق و یا قسمی له عراق له ژیر نفوذ حکومتیکی اجنبی‌دا دا نری و هر کس بو ارتکاب یکی لم جرمانه به یکی لو وسائل نشره که له مادهٔ هفتا و هشتمیندا بیان کراوه تشویقات بکا به اشغال شاقه که مدهٔ له حوت سال تجاوز نکا و یا به حبس جزا ادریت

(٦) هر کس به یکی لو وسائل نشره که له مادهٔ هفتا و هشتمیندا بیان کراوه خبری درو بلاو بکاته‌وه و بزانی که درویه و یا به قصد تیکدانی راحت عام و یا ضعیف کردنی حکومت و یا تقویهٔ نفوذ دشمن خبر بلاو بکاته‌وه به حبس که مدهٔ له سه ٣ تجاوز نکا و به جزای نقدی و یاخود به یکی لو دو جزایه جزا ادریت

(٧) هر کسی له امور عسکریهٔ حکومت عراق سا به
هر چی لونی بوبی معلوماتی بهیت به اختیاری
بالذات ویا بالواسطه لای مأمور دولتیکی اجنبی که
اگل حکومت عراقـدا متفـق نه بیت ویا لای
شخصیکی ترکه زانی بوحافظهٔ منافع عراق ایجاب
اکا لووقتهدا الی کتم بکریت آشکرای بکا باشغال
شاقه کهمدهٔ لهحوت سال تجاوز نکا ویا به حبس
جزا ادریت واگر آشکرا کردن لای مأمور
دولت اجنبی لهکسیکوه واقع بوبی کهبصورتیکی
رسمیه بو او معلوماته امنیتی پی کرابی و یاخود له
اثنای وظیفهٔ رسمیهدا اگهدار بوبی او وقتـه
جائزه که جزاکه بکری باشغال شاقهٔ موٴبده

(٨) هرکسی بزانی ویتابدا به جاسـوسـیك ویا به
عسکریك کهلهطرف دشمنهوه بوورگرتنی خبرات
نیردرابی ویا بزانی و پنـای بو بدوزیتـهوه به
اشغال شاقهٔ موٴبد ویا موقت ویا به حبس جزا
ادریت

(٩) هرکسی تعرض بکانه حیاتی ملك به اعدام جزا
ادریت ـ هرکسی تعرض بکانه ملك وتعرضیکی
کهحیاتی تهدید نکا باشغال شاقه کهمدهٔ لهحوت
سال تجاوز نکا ویا به حبس جزا ادریت

(١٠) اگر جرائم مذکوره که له مادهٔ سـابقهدا بیان
کراوه مقابل به مندوب سامی بریطانیا ارتکاب
کرا عین جزای پیشوی لهسر تطبیق اکری

(١١) هرکسی هول بدا که بهقوتیکی اشکرا ملك یا
وزرا یا اعضـای مجلس مبعوثان و یا یکی لوان
بترسـینی بهقصدی میل ویا اجباری به کردن یا
نهکردنی ایشیك که داخل صلاحیت قانونیه ی
باشغال شاقه کهمدهٔ لهحوت سال تجاوز نکا ویا
بهحبس جزا ادریت

(١٢) هرکسی به یکی لو وسائل نشره که له مادهٔ هفتا
و هشتمیندا بیان کراوه روی تحقیریك بكانه ملك و
یا به آشکرا تحقیری بکا به حبس که مدهٔ له سه سال
تجاوز نکا و به جزای نقدی و یا به یکی لم دو
جزایه جزا ادریت ٠

(١٣) هرکسی به یکی لو وسائل نشره که لهمادهٔ هفتا و
هشتمیندا بیان کراوه حکومت و یا جیش مولك
و یا تحقیر بکا به حبس که مدهٔ له سه سال تجاوز
نکا و به جزای نقدی و یاخود به یکی لم دو جزایه
محکوم ابیت و اگر ام جرائمه مقابل به مندوب
السامی بریطانیا و یا مقابل بهو قوای مسلحهیه که
حکومت بریطانیا لهعراقدا ادارهٔ اکا ارتکاب کرا
عینی اوجزایهٔ پیشوه تطبیق اکریت ٠

(١٤) هرکس به قصد تخریب و یا تغییرنظام دستوری
و نظام حکومت که مقرره و یا به قصد کوشتن
بو مقاصد سیاسیه بومبا و یا سـائر مواد انفجاریه
استعمال بکا به اعدام جزا ادریت هر کسیٔ بومبا
دینامیت و یا سائر مواد انفجاریه درست بکا یا
انباری بکا و یا بیهینی به قصدیکی بو مقاصده که
له پیشمه وه وتراوه به اشغال شـاقهٔ موقت و یا به
حبس جزا ادریت ٠

(١٥) هر کسی بو عصیان کردن معاونتی یکی له افراد
جیش عراقی و یا یکی لوقوای مسلحهیه کهحکومت
بریطانیا لهعراقدا ادارهٔ اکا بکا به اشغال شاقه که
مدهٔ لهده سال تجاوز نکا و یا به حبس جزا ادریت
و اگر له نتیجهٔ او عصیانهدا یکی مرد جزاکه عین
جزای شخصیك ابیت که ثابت بوبی او شخصه
معاونت مجرمیکی کردوه که جزای او مجرمه
اعدام بیت ٠

(١٦) هر کسی اکل یکی لو افراد قوای عسکریهیه که

له پێشەوە ذکر کرا بو عصیان مشاورە وا بو عصیان نشە وتی بکا اگر ام مشاورە و تشریقاتە نتیجەیکی عملی لی حاصل نبی بە اشغال شاقە کە مدة لە پنج سال تجاوز نکا جزا ادریت .

(١٧) هر کسی یکی لە افراد قوای عسکری عراق و یاخود یکی لە افراد او قوای مسلحەیە کە حکومت بریطانیا لە عراقدا ادارة اکا بو فرار کردن معاونت بکات بە حبس کە مدة لە دو سال تجاوز نکا و بە جزای نقدی و یاخود بە یکی لم دو جزایە جزا ادریت .

و اگر ام تشویقاتە بو فرار نتیجەیکی نبخشی بە حبس کە مدة لە شش مانگ تجاوز نکا و یاخود بە جزای نقدی جزا ادریت .

(١٨) هر کسی بزانی و بنا بداتە یکی لە فرار قوای عسکریە و یاخود بزانی و بنای بو بدوزیتەوە بە او جزایە کە لە فقرة اول لە مادة پێشوودا تصریح کراوە جزا ادریت .

و ام مادەیە بو زن و دایک و کچ و خوشکی او فرارییە تطبیق ناکریت .

(١٩) هر کسی البسة رسمی کە مخصوص بی بە قوای عسکریە حکومت عراق و یا او قوای مسلحەیە کە حکومت بریطانیا لە عراقدا ادارة اکا لبری بکا و خوی تملاً لوان نبیت و یا یکی لە نشان و یا علاماتی اوان تقلید بکا و امەی کە خلق بزانن یکیکە لوان و یاخود او لباسانە لو وقتانەدا لبری بکا کە موجب حقارتی او لباسە بیت بە حبس کە مدة لە شش مانگ تجاوز نکا و یاخود بە جزای نقدی جزا ادریت

و اگرچە او البسە و نشان و علاماتانە عین اصلە کەی نەبیت مادام کە احتمالی اوە بیت کە خلق لی بێک بچی و بە اوان بزانیت ام جزایە تطبیق اکریت

(٢٠) هر کسی لوازماتێک کە بو قوای عسکری تعهدی جای کردبیت بە قصدی قطع بکات بە حبس کە مدة لە سە ٣ سال تجاوز نکا و بە جزای نقدی و یاخود تنها بە یکی لم دو جزایە جزا ادریت

و اگر ام جرمە لە اثنای حرکات حربیەدا ارتکاب کرا جازە او جزایە بکری بە اشغال شاقە و یاخود بە حبس کە مدة لە حوت سال تجاوز نکا

ام قانونە لە روژیکەوە کە لە جریدة رسمیەدا نشر اکری نافذە

تنفیذ ام قانونە لسر وزیر عدلیە و داخلیەیە

لە روژی ١٩ مانگ نیسان ١٩٢٤ و ١٥ مانگ رمضان ١٣٤٢ دا لە بغداد نوسراوە

فیصل

وزیر عدلیە	وزیر داخلیە	رئیس الوزراء
احمد	علی جودت	جعفر العسکری

بو همو شتیك

مخابرات به ناوی اداره‌خانه‌وه

اکری

§

اداره‌خانه له‌مطبعی بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به‌ آنه‌یکه

حسکریاز

بەشش مانك پنج

بەسالیك ده روپیه دەدا

بو دره‌وه اجرت

پوسته‌ی علاوه ئەکری

شش‌مانك کمترابونه قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه ده‌سبژیت

یکی به‌ آنه‌یکه

همو شتیك اوسی هفته‌ی دو جار ده‌رده‌چی غزته‌یکی کوردیه

١٧ شوال ١٣٤٧ ٢٨ مارت ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

اهمیتی لسانه

* * * *

ملتیك یه‌وی عنعنات ملیه‌ی خوی محافظه بکات و بو اوه‌ي همو کس به ملتیکی سر بخوی بزانن ابی زبانه‌کي خوی که له قدیمه‌وه نسلاً بعد النسل بوی بجی ماوه ونی نه‌کات و هتاکو بیت ترقی پی بدات ومحافظهٔ بکات .

زبان بو ملتیك له همو عنعناتیك زیاتر اهمیتی زور تره . او ملتانه‌ی که ملیه‌تی خویان ون نه کردوه و دائما موجودیه‌تیکی مادی ملیه‌یان هیه له‌همو شتیك زیاتر نشانه‌ی ملیتیان زبانه‌که‌یانه . و به سبب زبانه‌کانیانه‌وه جیا بونه‌وه و به ملتیکي سربخو اناسرین .

امرو بشری روی زمین هر چند به سبب تأثیرات محیطه‌وه به چند صنفیك جیا بوته‌وه و به سبب رنك ، شیوه ، قیافته‌وه فرقیان هیه و به چند صنفیك جیا بونه‌وه . بلام ام تأثیراته‌یش به‌قدر لسان نه‌بوه به سبب جیابونه‌وه‌ی ملیتیان .

ملتیك ولو هزار سالیش کوتبیته زیر ادارهٔ ملتیکی که‌وه بلام به شرطیك زبانه‌که‌ی خوی ترك نکردبی و جبراً لی‌ٔ منع نکرابی دیسانه‌وه او ملته موجودیه‌ته‌که‌ی خوي هر راا کری و هیچ وقتیك نانوسی به ملتیکی که‌وه و آخری هر جیا ابیته‌وه .

ملت کورد و عرب هر چنده چند عصریکیش له زیر ادارهٔ تورکا بون بلام چونکه له ناو خویانا هر به لسانی مادر زادی خویان قصه‌یان اکرد . ام همو انقلابانه تأثیری نی نکردن و به سبب لسانه‌کانیانه‌وه آخریه‌که‌ی جیا بونه‌وه .

کواته لازمه ملتیك له همو عنعناتیکی زیاتر لسانه‌که‌ی محافظه و تقدیس بکات .

له‌مه‌دا مقصدمان ملت کورده ، ام ملته هرچند له همو کس زیاتر عنعنات ملیه‌ی خوی محافظه کرد ، له‌بر تضییقات اجانب وله‌بر اوه‌ی که له‌محیطه‌که‌دا لسان رسمی و تدریسات مکاتب به کوردی نه‌بو نه‌ی توانی و میدانی نه‌درا که ترقیك به لسانه‌کی بدات و تکا لی پی بکات ، بلام اوه‌ای حکومت فخیمه‌ی

بریطانیا محافظەی حقوقی ام میلتە ئەکات بە سبب لطف و شفقتی حکومت انجیەوه و بە واسطەی مقررات مصیبەوعادلانەعصبة الامەوه ئیمە کان مربست کراو امرو له محیطەکەمان تدریسات و مخابرات رسمی بە زبان مادرزادی خومانە ، له براوه بە واسطەی همت معارفەوه و بە سبب جهد و کوشش عالم و فاضلە کانمانەوه امرو برە برە لسانەکەمان خریکە ترقی بکات و قواعد و الفبا و بعضی کتیبانی مکاتب کە اساس منظم کرانی لسانەکەمانە تالیف کراون و طبع ... بی بە سبب تالیفات کوردیەوه لسانەکەمان ... اکات و هیچ احتیاجمان بە کتیبانی اجنبی ... مع الاسف امرو او حقوق و سربستی ... لسانەکەمان بە تواوی تطبیق اکری لە بعضی ... کوردستانا بە کوردی مخابره و تدریسات ...

اگر بە تواوی تماشای موجودیتی لوای ... بکری معلوم ابی کە ام لوایە مقداریکی کمی تورکە و اوی تری بە اکثریت کوردە و اوردی کرت کوردە .

غیری ایش امرو کە همو بە ناوی حکومت عراقەوه ازین ، هر چند لسانی رسمی ام حکومتەمان عربیە بلام لە سر قرار عصبة الامم و لە سر اعتراف حکومت لە قسم شمالی ـ کوردستانی ام حکومتەدا لسان رسمی و تدریساتی مکاتب بە کوردیە .

کوا، لەم حکومتەدا لە عربی و کوردی زیاتر بە لسانیکی تر مخابره کردن وتدریسات ابی ممنوع بی .

بکی لە کل ایمشا کە امرو حکومت تورکیا او حروفاتە کونەی گوریوه و بە حروفات لاتینی انوسی و مخابره اکات ، بکی هیشتا لوای کرکوك هیچ اسانیکی حکومتی عراقی قبول نکردوه و بە تورکی و بە شیوه و حروفاتە کونەکەیان مخابره اکات .

لە بر اوه رجا لە علما وفضلای ام لوایە اکین اگر خویان بە تورك ازانن و تو حکومت تورکیا ابی مخابره بە حروفات لاتینی بکەن و او اصولە قبول بکن ویاکو مقررات حکومت عراق بە عربی و یا لە برادی کە محیطیکی کوردستانە وله سدی ... هشتای کوردە لازمە لسان رسمی وتدریساتیان بکن بە کوردی • محقق امه زیاتر ابی بە واسطەی ترقی وتعالیان •

هوالی دەرەوه :

* * * *

بین یونان و جکوسلوقیا

جنیف ـ او اختلافانەی کەلە بین یونان و یوکو سلافیادا هەبو نەماوه و لابراوه .

الغای دیوان عرفی لە تورکیا

انقره ـ قوانین احکام عرفیە کەلەشورەی کوردستانا تورکیا تنظیمی کردو و معاملەی پی اکرد لە بر نەمانی غائلە لغوی کردوتەوه .

صحة ملك جورج

لندن ـ جلالة ملك جورج بە صورتیکی باش و کە هیچ غائلەی لی نکری برو چاکی اروا وامە چوار روژە بە پێ خوی ا کەری و دیتە ناو باغەوه .

وفاة قوماندانیکی بریطانیا

لندن ـ جنرال هاری مکایمون کە قوماندانیکی مشهور بریطانیا بو و کە عمری ۷۷ سال بو و کە زور خدمتی بو حکومت سبتی کردوه امری خوای بە جی هیناوه .

میثاق کیلوک

لندن — وکو له طهرانه‌وه خبر ورگیراوه حکومت ایران میثاق « کیلوك »ی تصدیق کردوه .

فیضان آو له حکومت امریقادا

واشنطون — به واسطهٔ کثرت بارانه‌وه و زیاد بونی نهره‌کانه‌وه وکو له اکثر حکومتا روی داوه له حکومت جماهیر متحدهٔ امریقایش لافاو ویضانیکی مدهش روی داوه و زور خساراتی داوه .

بین تورکیا و بلغار

انقره — او معاهده تحکیمه‌ی که له بین بلغار و تورکیادا کرابو اجازه له‌طرف هردولاوه امضا کراوه .

افغان

پشاور — له‌بر اوه‌ی چند عشائریکی تریش التحاق یان کردوه به امان‌الله خانه‌وه زور وضعیت و قوتی محکم بوه .

بین یونان و بلغاریا

لوندره — او اختلافه‌ی که له بین یونان و بلغاریادا موجوده بو خریکه رفع بکری .

کردنه‌وه‌ی مکتبه‌کان

به سبب جژن وتعطیل بهاره‌وه عموم مکاتب عراق که له اول جژنه‌وه تعطیل کرابو . له دوای مده‌ی تعطیله‌کیان روژی ٢٥ ام مانکه مکتب کشاد کرایه‌وه وم طلبه‌کان چونه‌وه سر رحلهٔ تدریس .

امیدمان کی طلبه‌خوشه‌ویسته کانمان که امیدی مستقبل وطنه که دانی له‌پاش ام استراحته و چونکه بو امتحان عمومی کمی ماوه به ذوق و ارزویه‌کی خوشه‌وه به جدی له‌خویندنه کیانا سعی بکه‌ن باکو انشاالله به‌عمومی ناجح به‌بن و له عراقا موقعه‌یکی ممتاز وه‌رکرن .

بو ژیان خوشه‌ویست

له غزته‌ی العراق‌دا به ناوی صلاح الدین کوردی سلیمانی‌یه‌وه مقاله‌یکی دی رجا اکم وقت نازکه هرکسیك ملیت و شخصیتی معلوم و صلاحیت مداخله‌ی شئون ملی مؤید نه‌بی اعتباری پی مکن .

مرخصی کورد

توفیق

هاتن و رویشتن

* * * *

سعادت متصرف خوشه‌ویستمان که دائما ارزوی استراحت و سعادت ملته‌که‌یه بو حل منازعه‌یکی اراضی بین دو اشراف سلیمانی روژی یکشمه بالذات تشریفی برده ناحیه‌ی تنجرو و ایواری عودتی فرموه .

سعادت متصرف اوژی بو تماشا کردنی ایشوکاری قضائی له‌رفاقت محاسب لوادا تشریفی برده هلبجه و له دوای روژیك عودتی فرموه .

سعادت مفتش اداری غیورمان بو بعضی ایشوکار روژی ١٩ ی مانك تشریفی بردوته بغدا .

روژی دوشه‌مه تشریفی هینایه‌وه سلیمانی .

محترم قائممقام هلبجه حمید بك که بو ایشوکاری رسمی حکومتی تشریفی هینابوه سلیمانی دوینی له‌خدمت سعادت متصرفی دا تشریفی برده ناحیه‌ی تانجرو و عودتی کردوه بو هلبجه .

اعلان

آلایکی ٦ مانکی داغی حکومتی پولیس لوای سلیمانی یعنی له اولی مانکی نیسان ١٩٢٩ وه تا نهایتی مانکی حزیران ١٩٢٩ خراوەته مناقصەوه طغی جو به ١٣٥ وطغی کا به ٥٥ روپیه خراوەته زیر پەیدەوه وله ١٨ مانکی جاریەوه تا نهایتی بومناقصه وله ١ نیسان ٩٢٩ وه تا ١٠ مانکی مذکور بو احالەی له طرف مجلس ادارەوه مدت تعیین کراوه کی طالبی تنقیصه لەو مدتەدا مراجعت به مجلس ادارهٔ لوا بکات ‎٠

متصرف سلیمانی

—)§(—

اعلان

له دی بیستان سور آنی ... رش وله دی کانی بالا مزرعەی کانی سفر ... یا مزرعەی مالکندی وکانی مسلم ... له ... لەکل اشیکدا ، نیوەی دی زاله ، ثلث دی ... رش وکانی بجنه له مرکز لوادا ٦٠ دوکان له دی بزی نیان و نودیدا ٢٥ رمز له دی کورکەدر ٤ براو بو التزام دانیان له طرف مجلس ادارەوه تا ٢٠ مانکی مارت ٩٢٩ بومزایده له ٢١ تا نهایتی مانکی مذکور بو احاله. یان مدت تمدید کراوەتەوه هر کسیك طالبه لەمیانه دیا مراجعت به مجلس اداره ودائرهٔ اوقاف بکات ‎٠

مامور اوقاف

—ﷺ—

له ریاست بلدیەوه :

اعلان

رسم حیوانات نقل ، ذبحیه ، قپان ، کیالیه ، ارضیه میدان اسپ ، دلالیه ، مذبحه بو سال ١٩٢٩ له طرف بلدیەوه ادرین به اجاره ، مدت مزایده له ١٠ شباط هتا ١٠ مارت ٩٢٩ و مدت احاله له ١١ مارت هتا ٣١ مارت ٩٢٩ تعین و تخصیص کراوه هر کس طالب اجارهٔ ام رسمانەیه مراجعت به مجلس بلدیه بکات ... بو آکاداری اعلان کرا ‎٠

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

ارخانوه که له کرەکی درکزین ... و نومرەی ١٠ ـــ ٧٧ وسلسل ٢٦٩ یه وعائدی حبیبه کچی احمد ورشید وفاطمه وحلاوه اولاد عزیزه وعرهونه باوکا. لت دوره لای دائرهٔ ایتام به مبلغ دوصد وبیستویك روپیه ودو انه مقابل به بدل رهنی وقاراج خرا له مزایدەوه له تاریخ ام اعلانەوه هتا چلوپینج روژیتر هر کسس طالبی کرینێتی مراجعت به دائرهٔ طاپو و منادی توفیق بکات دوم جار اعلان کرا ‎٠

اعلان

نقلیات و حیوانیك که بو جیش عراق پی ویست بی له مناقصەدایه اوانهٔ که طالبی مناقصەن بو خاطری له شرائطەکانی به مفصلی بکەن مراجعت به آمر منطقەی شرقیه و به موقع قوماندانی کرکوك بکن و مناقصه هتاساعت ١٢ی روژی ٢٣ مارت ٩٢٩ قبول اکری .

آمری منطقهٔ شرقیه

{ **** }

بوزانین همو

هیچ کس ایەوی به زوبکی زو فیری خویندنەوه ، نوسین بی لەمەولا زانستی طلبه قید و قبول اکا، ام فرصته له دست بدەن پشیانی له دوایه .

کریم سعید

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە

اکری .

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانەیکە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەساڵیك دە روپیە دەدا

بو دزەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کرابونە قیدئەکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسپیریت

یکی بە آنەیکە

هەمو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٢١ شوال ١٣٤٧ ١ نیسان ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

حقیقتیك

{ **** }

لەغزتەی پێشوی ژمارە ١٦٢ مانا چند دیریك کە بەامضای مرخص کورد محترم حاجی توفیق افندی ئارەوە بو درجی توذیەمان کرابو نشـر کرا ، لەبراوەی فروەکەی موی الیە امرو بو ملت کورد زور معقول و مصیبە و عادتا بە هاواریکی حقیقت تاق کرا و پسـیمان امراری شاروراوەی او چند دیرە مختصرە تشریح بکین .

هەر ایزین ملت کورد چند زمانیك سەربەخواز یا وتنیك کە تورکەکان بە ناوی خلافت و اصـلامیتەوە استیلایان کردین ، لە هەمو حقوقیك محروم مابوینەوە و اثر صنعات ملیەیان بی‌رون کردین ، زبان مادرزادەکەمان کەلەهەموشتیك زیاتر نشانەیە بو ملیت اوپشیان لی منع کردین ، مخابرات رسمی ، ملی وحتی تدریسـات استمائیشیان هەربە تورکی بو ، لەبرادە لەهەمو ترقیات و مدنیت محروم‌مابوینەوە ، غیری ایمیش وقتیك کە شری کورە دەستی پی کرد بە سبب او ظلمانەوە کەلیمان اکرا اکثری ملتەکەمان محو بوەوە و باقیکی تریشـی خریکی مردن بو ، لەحالتی غرغرەدا درکای رحمیان لی کرایەوە و اراضیکەمان لە طرف حکومت فخیمەی انکلیزەوە استیلا کرا ، ام حکومتە چونکە مدنی بو و لەملت پی‌کەاندنا زور تجربە دیەدبو بو ارەی ایمیـش بکات بە ملتیکی عصری وەکو کل حرتی دائی چند جاریش سعی فرمو کە بە تواوی ادارەیکی سـەربەخومان بو تشکیل بکات . بلام لە بر ئەوەی هیشتا قابلیتمان پیدا نکردبو ، ملتیکی ابتدائی بوین ادارەمان پی‌نکرا لەبسانە وە او حامی و مربیە مشفقەمان تەرضیکی نکردە ماینما. ئەمرچەند لە کل عراق و عراقیەکانا توحیدی ادارەی کردین بلام لەبسانەوە بە قراری عصبة الامم بعضی امتیازی مهمی بو صندین کە نتیجە پی ترقی بکین و لەاستقبالا بتوانین بە تنها بو خومان بژین وکو مخابرات رسمی حکومتی و تدریسات بە کوردی بی و مامورین هموی لەملتی خومان بی

و بم سببەوە و بە واسطۀ لطف و شفقتی ام حامیە مانەوە بە نسبت ادارۀ پیشومانەوە ایستا صد قات مترقی

ژین و اگر هەروا بروین و لە خومانی تیك نەدەین زیاتر ترق اکین و همو قابلیتیکمان ابی .

ایمە کە ئمانازانی بە زبانی خومان بخوینینەوە و بنوسین ایستا کە همو تدریسات ، مخابرات رسمی‌مان و کتیبانی مکتبمان بە کوردی‌یە عجبا ام نعمتە و ام لطفەابی بەکم بزانین . آیا کـــس ابی تقدیری نەکات و مدیونی شکرانی ام همو نعمتە نەبی .

بینەوە سر اصل مسئلە . معلومە کە مقدرات ملتیك فرد تأمینی ناکات ملت بە نظر افکاری عامهٔ ملتەکەوە بەریوە اچیت . حسیات فردیك وحتی چند شخصیکیش ترجمهٔ حال و حسیات عمومی نیە .

وکو وتمان لە دوای ام همو فلاکتە کە ام استراحتەمان چنك کوت وکە هیئت عمومیە تقدیری اکات . کواتە بە مجبوری و بە آرزویکی طبیعی‌یەوە دائما محافظهٔ حقوقمان تودیعی او حامیە اکین . باور ناکم کسی بی‌لە دوای ام همو چاکەیەی لە کلمانا کراوە و کە زندو کرانەوە وبو استحصال حقوقمان هول‌درا و تأمینی بعضی مقاصدمان کرا لە کل اویشدا تکرار بو القای فلاکتیکی ترمان هول بدات . و بە خواهشـــیك و آرزویکی طبیعیەوە همو الین چون لەپیشا بوهمو شتیك مقدرات خومان تسلیم او حامیە مشفقەمان کردوە ایستایش هر بەو نوعە تسلیمی اکین و قابل نیە لەو فکرو قرارە بجیابینەوە . وامەوکو خاصەیکی ذاتی لی‌هاتوەبومان . دلیلیش اوەیە او وقتە کە حکومت فخیمە بە مناسبی زانی لە کل عراق بژین و چونکە بەشتیکی باشی زانی بومان زور بە مسروریتەوە قبولمان کرد و هتاکو ایســتا بو تیك‌دانی او ادارەیە و لە علیهی لە طرف کوردەکانەوە حرکتیك نکراوە . و بە عمومی مطیعی ام ادارەیە بون کواتەلازمە ضرتەکانی بغداد و العراق و اوانەی بە ناوی مستعارەوە لە خویانەوە بعضی حوادث اوسن و الین کویا کوردەکان خریکی مضبطەن کە لە عراق جیا بینەوە وکسیکی‌تر الی‌واجبەلسر وکیل، وپیاوەکورەکانمان بواوی وحدەتیکی قطعی ام دو ملتە تامین بکن لازمە هول بدەن و اتفاق بکن . غیر معقولە . ایمە اگر حقوقمان محفوظ بیت دائما اتفاق اکین . و اگر تجاوزی حقوقمان کرا اوسا هاوار اینە بر حامیە مشفقەکەمان .

لە بر اوە رجا اکـین اوانەکە آکایان لە افکاری عامەی ملت نەبی لە خویانەوە دخلیان نەبی بە سـر مقررات دو ملتەوە چونکە وکو لە پیشـەوە کوتمان محصولی غایهٔ حسیات ملتە بو محافظەی حقوقی وکو هتاکو ایستا تسلیمی کردوە ایستایش ولودوایش هر تسـلیمی حکومت فخیمهٔ بکات وغیری اویش تقدیر ومداخلهٔ مسائلیك کە تعلق بە حیات دو ملتەوە بی ابی او ذاتانە بیکن کە صاحب وجدانیکی پاکن .

هوالی دەرەوە :

* * * *

مقداری جزایك کە لە مصر سنراوە

لندن — سیر اوستن چیمبرلاین لە مجلس عوامدا کوتویەتی او مقدارە جزایەی لەسر کوشتنی سردار لە حکومت مصر سنراوە (٤٠٣١٠٣) لیرهٔ انکلیزیە وهموی لە مشارع صحیەی سودانذا صرف کرابی .

حدودی سوریە و تورکیا

استانبول — حکومت تورکیایش مقابلة خەریکە اساسیك دامەزرێنێ بۆ مقابلەی ئەو چەرکس و ارمنی و کوردانەی کە فرانسە بە قصدی بۆ اوەی دائما تجاوزی اراضی تورکیا بکەن لە حدودا اسکانیان و معاونەتیان اکات .

تووتنی ایران

طهران — حکومت طهران اقتصادا لایحەیەکی داوە بە مجلس مبعوثان کە تصدیق بکری بۆ اوەی ایرانیەکان دائما تووتنی وطنی خۆیان صرف و استهلاك بکەن و تووتنی خارجی صرف نەکری .

جمهوریتی لبنان

بیروت — حکومت لبنان بە سبب تەواو بونی میعادیەوە خەریکی انتخابە بۆ تعیین رئیسیکی جمهور بۆ لبنان .

گیرەیکی عصابەی تورکستان

بومبای — غلام رسول خان کە یەکیکە لە سەرگەرەی مشیکی عصابەی تورکستان اجارە هجومی کردوتە سەر قلعەیکی افغانستان کە نزیکی کابلە . هەرچی اشیایێك کە عائدی (بچە سقا) بوە و تیدا بوە ضبطی کردوە .

—)§(—

مصر و انگلیز

لندن — لە خصوص تضمیناتی او واپورانەی انگلیزەوە کە لە حرب عمومیدا لە حالیکا خلوزی اهینا بۆ حکومت مصر لە طرف المانەوە غرق کرابون اتفاق حاصل بوە مقابل بەو واپورانە حکومت مصر سالی ٣ ملیون لیرە ادات بە انگلیز .

وفاتی مارشال فوش

پاریس — مارشال فوش لەو نەخۆشیەی کە تووشی بو بو نجاتی نەبوە و وفاتی کردوە ، چونکە ام ذاتە قوماندانیکی مهم و مشهوری فرانسە بو و لە حرب عمومی دا زور خدمتی سبقتی کردوە ، عموم فرانسە لە حالتیکی تعزیەدایە .

اتفاق پوستەی بین ایران و عراق

طهران — بو اوەی سرنشت طیارەی شرکتی (جنکرز) بە مسرلسنی پوستە بەریتە بغداد و وی بلدی الین لەم خصوصەوە لە بین ایران و عراقا معاهدەیك کراوە .

مجلس وزرای عراق

بغداد — مجلس وزرای عراق خەریکی بودجەی سالی ٩٢٩ یە کە بە صورتیکی عمومی تنقیحاتیکی تیدا بکات کە بۆ ادارەی عراق صالح بیت .

قونسلوس تورك

بغداد — قونسلوس تورك سعادت طلعت قبابك لەم رۆژانەدا بە صورتیکی رسمی لە دائرة حکومتیدا زیارتی رئیس الوزرا و وزیر خارجیەی کردوە .

وضعیتی مندوب سامی عراق

بغداد — وکو شایعە ادن الین نخامت سیرکلبرت کلایتون لە دوای مذاکرە و تدقیقات وضعیت حاضرة عراق لە چە درجەیکدایە توسیوقی بۆ لندن و هتا جواب نەیەتەوە مذاکرەیکی تر لەگەل عراقیەکانا ناکات .

اعلان

له اطراف خورمال تعمیری ریکای اوتوموبیل حرا وەتە مناقصەوە هر کسی طالبه بو تی کەیشتنی تفصیلات و مناقصه مراجعت به دائرەی متصرف سلیمانی و قضای هلبجه بکات .

متصرف سلیمانی

له ریاست بلدیەوە :

اعلان

وکو خبرمان زانیوه نانەوا کان به خلاف امر و اعلان بلدیه حقهٔ نان له فیآتی بلدیه دو انه زیاد یعنی به دە آنه افروشن و کنمه شامی و مواد اجنبیه تیکلاوی نانەکانیان اکن . بناءً علیه اوا دیسانەوه اعلانی اکین که ابي نانەواکان له اعتباری امرووه حقهٔ نانی کنم خالص به هشت آنه بفروشن و کنمه شامی و مواد اجنبیه تیکلاوی نانەکانیان نەکن . هر کس خلاف ام اعلانه حرکت بکا به پی قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری بو اکاداری اعلان کرا .

اعلان

رسم ذبحیه به (١١٠٥٠) و رسم مذبحه به (٢٣٠٠) روبیه له عهدەی طالبیایه هر کسی طالب مزایدەیه مراجعت به مجلس بلدیەی سلیمانی بکات بو آکاداری اعلان کرا .

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

تسلسل ٢ نفس قرەداغ

سرای حکومت، که له نفس دیٔ قرەداغ واقعه و محادده (شمال شرق به عرصه دوکاني ورثهٔ اوسته صالح تسلسل ـــ ٦ و تواوکری به عرصه خانوی شیخ نجیب افندی کوری شیخ لطیف افندی تسلسل ٤ و تواو کری بەطریق عام و بەعرصه خانوی شیخ نجیب‌افندی کوری شیخ لطیف تسلسل ـــ ٤ و بەعرصەتسلسل ٣ که وقف مزکوت قرەداغه شرق جنوبی به عرصەی تسلسل ـــ ٣ مذکور و تواوکري به جوکەی آو فاصله له بینیا و بین عرصەی امین آغای کوری عبدالرحمن آغا تسلسل ـــ ١١ جنوب غربی بعرصهٔ شیخ علی کوری شیخ عبد الرحمن تسلسل ـــ ١٠ غرب، سمالی بعرصەی تسلسل ـــ ١٠ مذکور و تواوکری به عرصەی ملا کوری خضر مؤذین تسلسل ٩ و تواو کری به عرصه خانوی مصطفی کوری عبدالله تسلسل ـــ ٨ و تواو کری بعرصه دوکانی ورثەی امین کوری اوستا صالح تسلسل ـــ ٧ و تسلسلی ٢ وه لبر اوهٔ من التقدیم به دست حکومتەوەیه و هتا ایستا ربط طاپو نکراوه ایستا به ناوی حکومتەوه معاملەی مجددی اکریت هر کسی حق و ادعایکی هیه له تأریخ ام اعلانەوه هتا «٣٠» روژیتر به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بەدائرهٔ طاپوبکات اکینا لەکل تواو بونی او مدته معاملەی بناوی حکومتەوه اکریت بو آکاداری همو کس اعلان کرا .

—)§(—

اعلان

تقلیات و حیوانیک که بو جیش عراق پی ویست بی له مناقصەدایه اوانهٔ که طالبي مناقصەن بو خاطري له شرائطەکاني به مفصلی بکەن مراجعت به آمر منطقەی شرقیه و به موقع قوماندانی کرکوک بکن و مناقصه هتاساعت ١٢ی روژی ٢٣ مارت ٩٢٩ قبول اکری .

آمری منطقهٔ شرقیه

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

ژیان

جریدە

کرێار
بەشش مانك پیشە
بەمالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەستریت
یکی بە انەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٤ شوال ١٣٤٧   ٤ نیسان ١٩٢٩   [پنجشمە]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بو وکیلە محترمەکانمان

* * * *

ای وکیلانی ملت !

ای او ذاتانەی کە مقدرات ملتیکیان تودیع کراوە !

ای اوانە کە ام وظیفە مقدسە ، مهمە ، حیاتیەیان قبول کردوە . !

ای او شخصانەی ملت مقابل بە همو چا کەیکیان تقدیر و خرابەیکیان مسئولیان اکات . !

ای وکیلە محترمە کوردەکانمان ! ام خطابەمان لە کل ایوەیە . و ام هاواەمان هر مقابل بە ایوەیە .

ایە نامان ئەوی بحثی دورەکانی کە بکین . لە دورەکانی کەدا اوی ایشیکی کردبی و حسابیکی دابی بە ملتەکەی خوی هر معالی امین زکی بکی وکیلی محترمان بو .

بلام توخدا : ایوە هیچ بە عمومی زانیوتانە و لیک تان داوەتەوە کە چە وظیفەیکی مقدس و حیاتیتان تودیع کراوە و کردوتانەتە استوی خوتان ؟ عجبا نازانن و نەدەزانن لە چە حالیکایە غیری حقوق لە همو آثاریکی عمران و ترقی لە معارف ، صنایع ، تجارت ، زراعت ، اقتصادیاتدا چند محرومە ؟ و اگر هروا بمینیتەوە چند محکومی مردنە . و نازانن بو اوەی بژی ، ترقی بکات حقوق چناك کەوی هیوا و امیدی هر بە ایوەیا ؟

ایوە ابی بزانن کە انتخاب کردەی ملتیکی یك ملیون نفوسین . و لە دواتانەوە پشتیوانیکی مهم و بە قوتی وکو ام ملتە هیە . و ابی بزانن و لە همو کسیکی معلوم بکن کە امرو لە مجلس مبعوثان عراقدا کوملیکی زور هیە کە تمثیلی شعبیکی مهمی وکو کورد اکات .

مقابل بم وظیفە مهمیەتان و لە حالیکا کە ازانن ملتەکەتان امندە دوا کوتوە و ابی فوق‌الحدسی بو بکریت بکری مع الأسف هتا کو ایستا نە لە مجلسدا و نە لە خارجەوە بە تشریبات و تشبثات کس خدمتیکی لە ایوە نەدی و فعالیتیکتان نەنواند و تأمینی یکی لە مقاصدان ملتتان نکرد .

استرحام اکین ام معروضاتمان بە شتیکی خراپ تاقی نکن و بزانن ملت ایتر بە بریەوە ماوە و لە تاوانا هاوار اکات و لە ایوە زیاتر کسیکی کە شك نابات .

ایتر ابی له نظر ملتهکەدا خوتان روسور بکن . و باداثما ملت بەمقدس ناونان بەبات و اسمتان به شرفەوه و یه زرکفتی آلتون بنوسری . ابی اعجاره به قطعی به اتفاق و یکزبانیەوه بو ام ملته مظلومەنان سعی و همت بفرمون .

بو اوەی له کل ملت عرب و حکومت عراق وکو برا بژین به قدر امکان بو اکمال نواقصاتمان و بو تامینی سباب ترقیمان دول بفرمون .

ایتر دیسانەوه رجا اکین بو اوەی قصەی اهلاو اولا بەبری و کس حق کوتی نەمینی . بو اوەی له نظر ملتەکەدا هر یکیکتان موقعیکی عالیتان بی ابی لەمەودوا همو وقتیك له مجلس‌دا فعالیتی اوه بیەن .

هوالی دەرەوه :

بودجەی مستعمرات بریطانیا

لندن ــ له بودجەی تازەی حکومت بریطانیادا بو وزارت مستعمرات قسم شرق لیرەیك و ۷۵ هزار لیره تخصیص کراوه و له بودجەی پاری ٦٤ هزار لیره له قسم مصارف دفاع عراق و (٤٧٢٥٠) لیره له مصاروف ارضی عراق و شش هزار لیره له مصارف محافظەی حدود شرق اردن کم کراوەتەوه .

مصر و ابن السعود

قاهره ــ بنا له خبریك که دراوه الین بین مصر و حجاز تیك چوه لەسر اوەی رعایەکان قبول ناکن امسال له کل محملی مصرا قوت بنیرن .

وکیل جلالت ملك بریطانیا

لندن ــ او حوادثه هر وا دوام اکات که ئالین خریکن ولی عهد به دائمی بەکن بەوکیل جلالهٔ ملك بلام له راپور هیئت صحیەوه دراکەوی که ام زمانه جلالهٔ ملك کسب عافیت اکات و اوانی وظیفه بەبینی .

افغان

غزتەی تایمس نوسیوتی که حاکم جلال اباد التجای به پشاور کردوه و کوتویەتی همو عشائرەکانی شرق اباد نەوی معاونتی امان الله خان بکن و تیدی او خبری کردوه که الین امان الله خان به قطعی ایەوی له دوای رمضان هجوم بکات و کابل استیلا بکاتەوه .

بلام تایمس اتوسی زور دوره کەامان الله خان بتوانی به تواوی حکمی همو افغانستان بکات .

تشییعی جنازەی مارشال فوش

لندن ــ له کنیسەی وستمنستردا نویژی جنازهٔ مرحوم مارشال فوش کراوه و ولی عهد انکلیز له رکابی جلالت ملك جورجەوه و مستر بالدوین رئیس الوزرا و مستر اوستن چمبرلاین به ناوی حکومت انکلیزەوه و زور ذواتی تریش که تمثیل مراجع بحریه و ملکیەیان کردوه لەسر جنازەکەی حاضر بون .

لەو روژەدا بیست هزار کس بو زیارت مرابعتی به مالی مرحوم کردوه و همو بناغی حکومتی مؤسسات تجارتی بو تعزیه سر بەوخوار کراوه .

معاهدەی عراق

لندن ــ قسمیك له اعضایانی عصبة الامم له مجلسا سؤالیان کردوه که او معاهدەیەی له بین انکلیز و عراقا له سال ۹۲۷ دا کراوه بوچی هتا کو ایستا تودیعی مجلس عصبه نکراوه ، مستر چمبرلین جوابی داوەتەوه که هتا کو ایستا به تواوی اتفاق لەسر حاصل نکراوه و ...

له مجلس کردوه که ام موضوعه جاری تاجیل بکن هتا
تواو ابی و وظیفه‌کانی توديعی مجلس امت اکری .

داخلی :

{ **** }

له‌جلسه‌ی مجلس مبعوثان باردا بو اقتصادیات عراق
وخصوصا بو کوردستان . وبو اوی زراعت وتجارتی
توتون داخلی ترقی بکات وبو اصلاحی مبعوث محترمه
کورده‌کان تقریریکیان دابو به مجلس له دوای مناقشه-
-یقیندا به اکثریت قبول کرد که امه مسئله‌یه‌کی مهمه
بو اقتصاد عراق وبه عجله بو ایجاب اجرای ام مطلبه
مهمه تقریره‌که حواله وزارة مختصه‌ی کرا .

بلام چونکه هیشتا حکومت بوجی‌بجی کردنی ام
ایشه تشبثیک وچاره‌یه‌کی اکردوه دیسانه‌وه وکیل
محترمان معالی امین زکی بك پرسیار وسوالی له وزیر
ری وزراعت کردوته‌وه بو ام خصوصه .

چونکه ام مسئله‌یه زور مهمه وله هو شتیت
زیاتر تامینی ثروتیك اکات بو عراق استرحام له حکو-
مت اکین له‌پیش رقی زراعتیا بو اصلاحی چاره‌یك
بدوزیته‌وه .

وکیل خوشه‌ویستمان معالی امین زکی بك که‌فوق
هه‌مو شتیك له مسائل و وظائف عسکری‌دا یدیکی طو-
لانی هیه و داهیه‌کی عظیمی ام فن و علمه‌یه ام جاره‌له
خصوص وضعیت و تشکلات جیش عراقه‌وه تقریریکی
م ی توديعی حکومت کردوه .

حقیقتا تقریره‌که‌ی هر کلمه‌یه‌کی عادتا مقابل به کو-
هریکه و اکر وه‌کو معالی فرمویه‌تی ام مسئله‌یه وا

تطبیق بکری حکومت عراق زور استفاده‌ی لی اکا .

مع‌مافیه ام مسئله‌یه وظیفه‌یه‌کی مودوعه‌ی حکومته
و وظیفه‌ی او ذاتانه‌یه که‌لتم علمه‌دا اختصاصیان هیه .

معاون حاکم منفرد سلیمانی محترم صالح زکی بك که
بینیك له‌مه‌وپیش مقابل به خدماتی مکافاةً له وزارة
عدلیه‌وه له حاکم صلحیتی‌یه‌وه ترفیعی پی کرابو بو معا-
ونیتی حاکم منفرد اجاره به مسروریته‌وه بیستمان که له
وظیفه‌که‌ی‌دا تثبیت و تأیید کراوه . تبریك و تمنای
موفقیتی اکین .
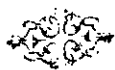
هاتن و رویشتن

****

سعادة متصرف خوشه‌ویستمان ایواری روژی جمعة
۲۹ مانك بو تماشا کردنی ایشو کاری ناحیه‌که تشریفی
برده بازیان و له دوای دو سعات عودتی فرمووه .

مفتش پولیس لوای کرکوك و هولیر محترم جناب
کاپیتان لینلدل له ۳۱ مارت دا تشریفی هینایه سلیمانی و
له‌دوای دو روژ عودتی کردوه .

قائممقام شارباژیر محترم رضا بك به مأذونیت له
۲۸ مارت دا تشریفی هینایه مرکزی لوا و له‌دوای سه
چوار روژ عودتی فرمووه .

له قوانی پشدر محترم حاجی عباس اغای ملیم اغا
چند روژ له‌مو پیش تشریفی هینایه سلیمانی له‌دوای چند
روژیك عودتی فرمووه .

مدیریتی عام محاسبات عمومیه

ژماره ٥٢/١/١٤٠٧/٧

تأریخ ٧ شباط ٩٢٩

منشور عمومی

بو متصرف لوای سلیمانی

موضوع : شرائطی قبول کردنی اوراق نقدیه و مسکوکاتی هندستان له خزینه و له معاملاتدا .

او تعلیماتنامەیه که لەو پیش لەطرف امدائرەیەوه اصدار کرابو خصوص قبول کردن و تداول پی کردني مسکوکاتی هندیەوه که حال حاضر متداول و اخـذو صرف اکرین له عراقدا اوا به خـلاصهٔ کراوی له خواریەوه بیانی اکەین .

— اوراق نقدیه واجبه له هر دو طرفیەوه نومروی موجودیت یعنی نومروی لای راستی و نومروی لای چپی به تواوی مابي به سریوه .

٢— واجبه او ژمارەیه که به لای راستیەوەیه عیني او ژمارەیەیش به لای چپیەوه هی .

٣ ـ واجبه مشتمل بی بسر امضا کیدابه تواوی .

بناء علیه اوراق نقدیەیك که مشتمل بەم شـرطانه نەبی جائز نیه له خزینەکاندا ور بگیریت هروکو که حا ئزنی بەم شرطانه نابی قبول نکریت و واجبه ور بگیریت دراوێش بوبی وفرتونیش بو بی و اوراق نقدیه یك [illegible] یش یکیك لەم شرطانەی بە بیت بالطبع له خزینەکان قبول ناکریت لکن بوخاطری صاحبەکەی [illegible] اتوانی راسا به واسطەی امدائرەیەوه مرا [illegible] ضابطی مسکوکات بکات که له شاری بومبایه بو اوه [illegible] تبدیل او ورقەیەی بو بکاتەوه به ورقه نقد یکی [illegible] یتی نقدا بو بنیرریت .

مار ـــ

اعلان

التزام عشری خضرات و اخشاب سپیدار عائد به قضای سلیمانی و کذا التزامی اراضی و انهاری امیریه که عبارتن له {سوسی کرەوی و احمد آوا و زاله و شیخ هوص و نل و شهیدان وسه کردەکان و سـوسی سیدان و کیله سپی و داود بولاق و حسن بك و کانی شیخ و قورتاس و بستان سـور} هر وا له موقعی مزایدەدا ماونەوه اوانه طالبی اجارەیانه لەلی تأمیناتی نظامیەدا مراجعت به مجلس ادرهٔ لوا بکەن .

متصرف سلیمانی

{ **** }

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

اوشاوه که له کرەکی در [illegible] واقعـه ونومروی ١٠ — ٧٧ وتسلسل ٣٦٩ [illegible] حبیبه بگی حمه ورشید وفاطمه وحلاوه اولاد [illegible] وصرهونه بارکا لك دووه لای دائرهٔ ایتام [illegible] دوصد وبیستوپك روپیـه ودو انه مقابل [illegible] رهـنی وقاراج حرایه مزایدەوه له تأریخ ام اعلانەوه هتا چلوپنج روژیتر هرکـس طـالبی کرینیتی مراجعت به دائرهٔ طـاپو و منادی توفیق بکات سیم جار اعلان کرا .

اعلان

تقلیات و حیوانیك که بو جیش عراق پی ویست بی له مناقصەدایه اوانهٔ که طالبی مناقصەن بو ناظري له شرائطەکاني به مفصلی بکەن مراجعت به آمری منطقەی شـرقیه و به موقع قوماندانی کرکوك بکەن و مناقصه هتاساعت ١٢ ای روژی ٢٢ مارت ٩٢٩ قبول اکری .

آمری منطقهٔ شرقیه

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
عرات بەزاوی ادارەخانەوە
اكری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

ژیان

ژیانی نوێ

كریار
بەشش مانك پنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەكری
شش مانك كمترابونە قبد ناكری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

هەر شتیك آوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی كوردیە

٢٨ شوال ١٣٤٧ ٨ نیسان ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

تشریف هینانی

معالی میجر ادمونس ، مستر ثمیس و سعادة میجرلوئید

* * * *

ایواری روژی پینجشنبەی مصادف ٤ ـ ٤ ـ ٢٩ معالی میجر ادمونس مستشار وزارت داخلیە و معالی مستر سمیس مستشار وزارت معارف و سعادت میجر لوئید مفتش اداری كركوك بە ری اغجەلرو سورداش دا تشریفیان هینایە سلیمانی و او روژە هتاكو سورداش لە طرف سعادت متصرف اكرم و سعادت مفتش اداری یەوە استقبال فرموران ، او دو شەوەی كە لە سلیمانی دا تشریفیان مابە وە ، لە مالی سعادت مفتش اداری میوان بون .

صبحینی او روژەی كە تشریفیان هینابو معالی میجر ادمونس لە كل سعادة متصرفی اكرمی دا هاتنە سرا همو مأمورە كورەكان و كورە و ناودارەكانی شار بو بە خیر هاتن و بیان ممنونیت تشریفیان بردە خدمتی . و بە حرمت یكەیكە قبول كران و بە خدمت كیشتن و بیان ممنونیت كیف خوشی خویان و ملتەكەیان برامبر بم تشریف هینانەیان لەخدمتا كرد . و ایوارەی عین روژ بو نان خواردن لە سفرهٔ سعادة متصرف اكرمی میوان بون . و معالی مستر سمیس یش او ینەی كە لە سلیمانیدا مایەوە لەزیارت مكتبەكان و كفتكو لەكل اربابان معارفدا خریك بو . و بواوەی تماشای احوال قضا و ناحیەكانی لواكەیش بفرمون بیانی روژی شمەی ٦/٤/٠ بە ریە سروچكدا تشریفیان بردە پنجوین .

بە مناسبتی زیارت ام دو داتیە كورەیەی و تو معالی میجرادمونس و معالی مستر سمیس كە زیارتی لوا كەیان كردین و بەلطفی زوری خویان همو ملتمان كیف خوش فرمو امانەوی حسیات و درجەی كیف خوشی ملتەكەمان عرض بكین :

معلوم همو لایكە لە زمان احتلالەوە معالی میجر ادمونس تشریفی هیناوەتە عراق ، بو حكومت و ملتی عراق و خصوصا بو ملت كورد كلی خدمتی كردوە .

اوی لە همو صاحب منصبانی حکومت فخیمە زیا ترلە کوردستانا مایەوە و لە همو کس زیاتر خدمتی ام ملك و ملتەی کردبی و زیاتر اکای لە همو احوال و اخلاق کوردەکان بی هر معالی میجر ادمونسە .

مشار الیە چوار سال زیاتر کە لە سلیمانی و هلبجە و رانیە و کرکوك دا مأمور بوە همو وقتی بو برز بونەوەی ام ملتە سعی فرموە و دائما همو ملتیشی مفتون اخلاق و لطف بی پایانی خوی فرموە و حقیقتا انکار ناکری لە حالیکا کە سلیمانی لە فلاکتی دی و توشی انقلابە بو و لە حالیکا کە مشار الیە لە کرکوکە وە تماشای ادارەی ام لوایە و قضا و ناحیەکانی افرمو ، اوی لە همو کس زیاتر یاریە و لطفیکی فوق العادەی لە گل مدرسەکان و مداریشتوی ام لوایە کردبی و اوی ام لوایەی هینابیتە ام حالەوە هر معالی میجر ادمونسە و چونکە لە معالیەوە معلومە کە بلندی ملتیك هر بەخوێندنەوە ابی بو امیش و بو لە ناتی مکتباتی کوردی و بو چاك کردنی زبان و داناتی کتیبانی کوردی زور حولی داوە بە نوعیك کە اتوانین بلین ام مکتبانەی کە ایستا هەمانە و ام چاك کردنەی کە لە زبانەکەمانا کراوە مؤجدی اولی هر مشارالیە بووە .

مشار الیە لەو بینەی کە تشریفی بردونە بغداد و او جیگا گورەیەی ورگرتوە دیسانەوە لە دوریشەوە دائما تماشای ام لوایەی فرموە و بو تواو کردنی نواقصاتمان لە همو کس زیاتر هول و تقەلای بو داوین اخباریش کە معالی «مستر سمیس» لە گلیا تشریفی هیناوە وام ذاتەیش کە یکیکە لە پیاوە گورە عالمە داناکانی ملت بریطانیا و کە داهیکی گورەی معارف و مکاتبە و مربی خاصی ولی عهد خوشەویست بریطانیا بووە و لە علوم و فنون و فن تربیەدا زور آگەدارە و کە موجدی معارف ایستای عراقە دلیلە کە ام زیارتیشیان لە همو شتیك زیاتر بو اکمال نواقصات معارفمانە .

مشار الیە وکو همو سالیك کردویەتی بە عادت زیارتی لواکەمان اکات و کە لە همو زیارتیکیا صد قات زیاتر توشی خوشی کردوین . امید اکین لەم زیارتیش هر بە عین فکرەوە لواکەمان زیاتر توشی لطف و احسانی خوی بفرموی .

ایمە کە ملتیکی فقیرین و لە غیر لطف و شفقتی حکومتی فخیمە نەبی چاومان لە هیچی تر نیە و همو اسباب خوشی و برزبونەوەمان هر بە واسطەی او لطف و شفقتەوە پیك هاتوە برامبر بەم چاکیەی کە لە گلمانا ابرازی افرمون ، دائما بە اخلاصیکی گورە مقابل بەم همو انسانیتەی کە لە گلمانا کراوە بە دلیکی خاوینەوە بیانی تشکر ئەکین و بە ناوی همو ملتەوە تمنای تمنای سعادت حکومت فخیمە و دوعای عمر دریژی ام میوانە خوشەویستانەمان اکین . امید اکین بەو خیالە گورەوە کە برامبر بەم ملتە هەیانە دائما موفق بن .

ژیان

هوالی دەرەوە :

* * * *

وضعیتی افغان

استانبول ـــ او اعضایانەی کە لە نەراوەکانی جمعیت علمیە تورکیا بون بو افغان و ئەجارە عودتیا کردوتەوە خبریان داوە کە وضعیتی امان الله خان زور محکمە و همو عشائرەکان بە جدی اطاعتیان پی کردووە . و لە اولی بهاردا بە قطعی کابل استیلا ئەکاتەوە .

مستر غاندی

کلکته ــ له وقتی محاکمهٔ مستر غاندیدا که متهم کراره له وقتی سوتانی اموال تجارەی اجنبیدا • قلەبالغیکی زور دوری درکای محکمەی داوه •

ونتیجه مستر غاندی به روپیەیك جزا تجزیه کراوه •

تألیفی عصبة الامیکی شرقیة

وکو غزتەی جمهوریت انوسی الی وادراکوی که تورکیا و ایران خریکن بو تشکیلی عصبةالامیکی شرقیه و بو ام خصوصه له همو کس زیاتر تیمور طاش خان مستشار دیوان شاه ایران سی اکات •

عودتی ولی عهد بریطانیا

پاریس ــ له دوای تجهیز و تکفینی ماریشال فوش ولی عهد خوشه ویستی بریطانیا به طیاره عودتی فرمو تەوه بو لندن •

صحت جلالة ملك جورج

لندن ــ جلالة ملك جورج صحتی زور چاکه و جاربەجار به پی خوی اکەری • و حتی ایستا بعضاً بو ملاقات خلقیش قبول افرموی •

قونسلوس المان له عراق

بغداد ـ قونسلوس عام المان لەعراق اجاره بة رسمی زیارتی فخامت رئیس الوزرای کردووه •

خزینهٔ حکومت انکلیز

لندن ــ له تقریر مالیەوه معلوم بوه که امسال هتا ٤ مارت ٩٢٩ ٩ـنو ملیون و چوار صد هزار لیرهٔ انکلیزی واردات لەمصارفات زیادی کردوه . و ام مبلغه ایستا له خزینەدا موجوده •

داخلی :

* * * *

سعادة میجر لوئید مفتش اداری کرکوك که له رفاقتی معالی میجر آدمونس و معالی مستر سمیسدا تشریفی هینابووه سلیمانی له دوای روژیك عودتی فرموو بو کرکوك •

سعادت مفتش اداری کاپتان لاین له خدمت معالی میجر ادمونس دا تشریفی بردوه قضا وناحیەکانی اطراف •

مفتش پولیس سلیمانی محترم مستر شبرد و جناب ضابط استخبارات سلیمانی تشریفیان بردوه ناحیهٔ قرەطاغ ووارماوا وقضای هلبجه •

اعلان

التزامی سال ٩٢٩ عشری سی دار ومخضرات مرکزی سلیمانی که خرابوه مزایدەوه مدتی مزایده و احالەی تواو بوه هرچند عشری سی دار خراوەته زیر پەیەوه • بلام بدلەکەی نەگەیرا وەته حدی لایق وعشری مخضراتیش هیشتا نه خراوته زیر پەیەوه بناءً علیه مدتی مزایده و احالەیان تا ١٠ ی مانگی نیسان ١٩٢٩ لطرف مجلس ادارهٔ لواوه تمدید کراوەتەوه هرکسی طالبی التزامه له گل تأمیناتی نظامیەکەی مراجعت به مجلس اداره ومحاسبەی لوا بکات •

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

خانویەك که له محلهٔ ملکندی واقعه و عائدی ورثەی عبدالله بك کوری اسماعیل بکه و حال حاضر به دوخانو

تقسیم کراوه له کل عرصەیك او بشـــانەی که عائدی متوفی محمد امین بك کوری عبدالله بکه و که عبارته له «١٤٦٤»سهم له اعتباری «٢٥٢٠» سهم و بو ورثهٔ انتقال اکات اوا مقابل به مهری مؤجلی حفصه خان کچی صالح عطار و مصارفات محکمه ورسومی و سائرەوه او ١٤٦٤ سـهمه بو مدهٔ «٣٠» روژ خرایه موقعی مزایدەوه . اوانهٔ که ضمیاتیان هیه لەظرفی مدهٔ مذکورەدا به صدی ده تأميناتەوه مراجعت به دائرهٔ اجرا و منادی توفیق آغا بکەن .

رئيس اجرای سلیمانی

لەدائرهٔ طاپووه :

اعلان

خانو یك كه له کرکی ماکەندیٔ واقعه و محادده شرق جنوبی به خانوی ١٢ — ٣٦ تسلسل ٤٩٢ که عائدی احمد و محمد کورانی محی الدین غفوره و تواوکری به خانوی ١٤ — ٣٦ تسلسل ٢١٩ که عائدی ورثهٔ سلیمان کوری عزیزیکه جنوبی به خانوی ٥ — ٣٤ تسلسل ٥٤١ که عائدی ورثەی سعید کوری حاجی احمد قرد و تواوکری به خانوی ١٠ — ٣٦ تسلسل ٤٩ امینه کچی سلیمان و رعنا خاتون غربی به خانوی ١٠ — ٣٦م تسلسل ٤١١ بیانکراوه و تواوکری بطریق عام شمالی بطریق عام و تواوکری به خانوی ١٢ — ٣٦ تسلسل ٤٩٢ بیانکراو و تسلسل ٦٢٠ ، له براوەی له قدیمەوه بدست امین کوری عبدالله وه بوه و له ویشەوه بو ورثەی بجی ماوه و لەو مدت بیست و پنج ساله بدست اما یشەوه بی منازع و معارض و بنا له سر طلب ورثەی مذکور باعتبار ١٧٢٨٠٠ بش بو سلمه کچی امین ٤٨٣٨٠ بش و بو هریك له غفور و مصطفی کورانی فرج کوری امین ٣٣٨٦٦ بش و بو خانم کچی فرج ١٦٩٢٣ بش و بو امینه کچی عزیز زنی فرج ١٢٠٩٥ بش و بو فهمی افندی کوری حاجی حسین ٥٤٠٠ بش و بو حمه امین کوری حاجی مصطفی ٢٢٢٦٠ بش مجددا بنا بانه و قید طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانەوه هتا سی — ٣٠ روژ بو هر کسی حق و ادعایکی لم خانووه دا هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرەی طاپو بکات اگینا له کل تواو بونی مدتی قانونی بناوی ورثەی مذکوره وه تسجیل اکریت بو اکاداری بەکم جار اعلان کرا .

اعلان

تسلسل ٢ نفس قرەداغ

سـرای حکومت که له نفس دی قرەداغ واقعه و محادده (شمال شرقی به عرصه دوکانی ورثهٔ اوسته صالح تسلسل — ٦ و تواوکری به عرصه خانوی شیخ نجیب افندی کوری شیخ لطیف افندی تسـلسل ٤ و تواوکری بەطریق عام و بەعرصه خانوی شیخ نجیب افندی کوری شیخ لطیف تسلسل — ٤ و بەعرصه تسلسل ٣ که وقف مزکوت قرەداغه شرق جنوبی به عرصەی تسلسل — ٣ مذکور و تواوکري به جوکەی آو فاصله له بینیا و بین عرصەی امین آغای کوری عبدالرحمن آغا تسلسل — ١١ جنوب غربی بعرصهٔ شیخ علی کوری شیخ عبد الرحمن تسلسل — ١٠ غرب شمالی بعرصەی تسـلسل — ١٠ مذکور و تواوکری به عرصەی ملا کوری خضر مؤذین تسلسل ٩ و تواوکری به عرصه خانوی مصطفی کوری عبدالله تسـلسل — ٨ و تواوکری بعرصه دوکانی ورثەی امین کوری اوستا صالح تسلسل — ٧ و تسـلسلی ٢ یه لبر ارهٔ من القدیم به دست حکومتەوەیه و هتا ایستا ربط طاپو نکراوه ایستا به ناوی حکومتەوه معاملەی مجددی اکریت هر کـــسی حق و ادعایکی هیه له تأریخ ام اعلانەوه هتا «٣٠» روژیتر به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بەدائرهٔ طاپو بکات اگینا لەکل تواو بوني او مدته معاملەی بناوی حکومتەوه اکریت بو آکاداری هـمـو کس اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك

مخابرات باژوی ادارەخانەوه

اکری

§

ادارەخانه لەسلیمانی یلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ـ ژیان

یکی بە آنەیکه

کریار

بەشش مانك پنج

بەساليك ده روپیه دەدا

بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری

شش مانك کمرابونه قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انه دەسیتریت

یکی بە آنەیکه

هو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

١ ذی القعده ١٣٤٧ ١١ نیسان ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ویستنیکی مشروع

* * * *

بو طلبی تطبیق او امتیازەی کە هیئت عالی عصبة الامم لە حلی ولایتی موصلا بە کوردەکانیان بخشیوه وبو اوەی ام حقوقە ، و ام امتیازه بە تواری لە همو محیط کوردستانا تطبیق بکری لە چوار ام مانگە دا لە طرف مبعوث محترمە کوردەکانەوه تقریریك تقدیمی رئیس لوزرای عراق رفخامت مندوب سامی کراوه .

وبو اوەی همو کوردەکان لەم مسئلەیه حالی ببن صورتیکیشی بو درجی لە غزتەدا بو ادارەخانەی ژیان نیرراوه .

وا صورتی اومطالبەی کە وکیل محترمەخوشەویستە بە قیمتەکانمان طلبیان کردوه بە ترجمە کراوی نشر کرا .

و درجۀ حسیات ومسروریتی ملتەکەیش برامبر بم فعالیتەی کە وکیلە خوشەویستەکانمان بو محافظەی حقوق وبو برزبونەوەی ولات وملتەکەمان کردویانە بە مفصلی عرض اکری .

نخ مت رئیس الوزرای عراق !

صورتیکی بو نخامت مندوب سامی عراق !

لەو وقتەدا کە لجنەی عصبة الامم خریك حلی مسئلەی موصل بو ، لە تقریرەکەیانا توصیەیان کردبو بە دانی بعضی امتیازاتی اداری بە ملت کورد ؛

لە خصوص ادارەیانەوه و بو تامین مصالحیان صلاحیت و حریتیکی کاملەیان پی بخشیبون ، بلام مع الاسف ام امتیازاتە کە لازم بو لە عموم کوردستانا تطبیق بکری هر منحصر کراوەتە سر لوای سلیمانی و هولیر و ام ریەی لە خصوص تطبیق ام امتیازەوه حال حاضر کیراوه نتیجەیکی علمی ، اقتصادی و ادارەیکی باش کە رغبتیان لەسری بی بە کوردەکان نایەخشی .

و معلومه ام اصوله و امریەی کە ایستا بو تطبیق ام امتیازه کیراوه و کە حکومت زور صعوباتی تیا اکیشی نتیجە فائدەیکی باشیشی نابی بو کوردەکان .

کواته لازمه بو تطبیق ام امتیازه تشکیلاتیکی عمومی و واسعتر بکری کە زیاتر ملائم بی بو حقوقی کوردەکان او وقته بە طبیعی امبارە قورسیش لەسر شانی حکومت سوك ابیتەوه .

به قلبیکی صمیمی‌یەوه استرحام اکین تماشای مطالبەکانی خواروومان بکن . و به عجله توسل و صلاحیت بدەن بو ام تشکیلاته مطلوبه مصیبه‌یه .

١ــ له فخامت تانەوه مخفی نیه که لوای موصل لەوضعیتی حاضرەي دا عبارته له بیست و چوار ناحیه و نو قضا و ام قضایانەیش امانەن : شیخان ، عقره ، زیبار ، عمادیه ، زاخو ، دهوك ، تلعفر ، سنجار و نفس قضای موصل . و اکر بلیین اکثریتی عشایر و اهالی ام قضایانه موافق لغة ، تاریخ و عادتیان کوردن شتیکی تازه نالین . و او خریطەیەی کەلجنەی عصبه الامم لەسر اساسیکی جنسیت لەم خصوصەوه رسمی کردوه لەبر چاومانه و به اشکرا اثبات و ایضاحی امه اکات .

غیری امیش جدا زور زحمته بومتصرف لوای موصل که دائما لەناو ام منطقه واسعەدا بگەری و اکاهدا ری هەمو احوال اهالیکەبی و دیسانەوه بو اهالیش زور زحمته که بو ایشی حکومتیان دائما بینه مرکز لوا و لەبر ری دوری و لەبر اوەی کەلەزبانی کوردی زیاتر لسانیکی که نازانن و لەبر اوەی کەوضعیتی مالیەیشیان مساعد نیەلەبر اوەاقتراح اکین تشکیلی لوایەکی کوردی بکن که مرکزەکەی دهوك بی و به لوای دهوك ناو ببری و قضای عقره ، زیبار ، عمادیه ، زاخو ، ملحق ام لوایه بن و تشکیلاتی ام لوایەش به پی تشکیلاتی لواکانی ایستای شمال بي و معاملات رسمیەیان بي به کوردی .

٢ ـــ و له فخامتانەوه مخفی نیه که موازنه و مقیاس ملتیك هر معارفه و هر معارف زین و سعادت و استقبالی ملتیك تأمین اکات . و عکسی امه اکر ملتی معارفی نبي محکومی مردن و ذلته . و اکر به منصفانه تماشای وضعیتی معارفی لوا کوردیەکان بکین و له کل معارفی منطقەکانی کەدا مقایسەی بکین متأسفانه چاومان پی اکەوی که معارفی منطقهٔ کوردستان بەدرجەیك دوا کوتوه که انسان متأثر اکات . و وا ازانین ام دواکوتنەی معارفیش هر له بر اوەیه کەمربوطا مدیریت عمومیه له بغداد که هیچ اهتمام ناکات بو اکمال او واسطانهٔ که معارفی ام مملکتەی پی ترقی اکات . و غیری امیش اسبابیکی تری هیه که به نسبت صدەوه مقداریکی زور کمی بو مصارف کوردستان صرف اکریت . و اهتمام ناکریت به ترجمه و تألیفی کتیبان .

له بر اوه اقتراحیش اکین که بو معارف ام لواکوردانه مدیریتیکی معارف تعین بکری که مدیرەکەی کوردیك بی و مرکزەکیشی له یکی لم لواکوردیانەدابی .

٣ ـــ توحیدی ادارهٔ چوار لواکوردەکه بکریت که سلیمانی ، کرکوك ، هولیر و دهوکه . و بوامانه تشکیلی مفتشیتیکی عام بکریت که رئیسەکەیان یکی بی له کوردەکان که اقتداری کفایتی بو ام وظیفەیه معلوم بي که مراقبهٔ همو ایشو کاری املوایانه بکات و متصرفی لواکانیش مراجعتی پي بکن و صلاحیەتیکی تواویشی بدریتی و مربوطی پایتختی حکومتی عراق بی و له لوا کوردەکانا تمثیلی همو وزارتەکان بکات . و بو امور مالیه ، اقتصادیه ، صحیه ، عدلیه یش هیئتیکی له زیر دستا بی بو استشاره .

٤ ـــ طلب لەحکومت اکین که سعی بکات بو تعدیلی بعضی مواد له قوانینی عراق دا ارانەی که ازاری به نظر وضعیت جغرافیای او منطقەیه بو حقوق خلکهٔ مساعد نیه تطبیق بکری و اقتراح اکین تطبیق مواد قانون اراضی بکن به صورتیك که دائرهٔ طابو به حقی قرار بتوانی تسجیل اراضیان بو بکات بو مدتیك که له دو سال کمتر نەبی بو اوەی که تسهیلاتیك بی بو بصالح

ام لیکه و تشجیعیشیان بکات که بو تسجیل اراضیکانیان تشبث بکن بەمجانی .

٥ — اقتراح اکین بودجەی عمومی ام مملکته منطقەی موافق بسبتی لای خوارەوه صرف بکری . له میزانیەی عمومی او مبلغەی که بو دوائر مرکزیه تخصیص اکری لی تنزیل بکری باقیەکەی تری مساواةً یا به نسبت نفوس و یا بەپی وارداتیان بەسر لواکانی کەدا تقسیم بکری . و لازمه مسئلەی کمرک عمومیەش به نظریکی دقت بکیری .

ای فخامتماب ! له کل او حسیاته چاکەی ایمه همانه برا بر به حکومت هیچ مانعیك نابینین بەاحترامەوه مطالبی ملتمان کەمان تقدیممان بکین بەصفتیك که رئیس حکومتمان کدن و رجا اکین ام مطالبه به نظریکی دقت تحقیق فرمون کەچند بو زراعت و ترقی اراضی و طرق مواصلاتمان چاکه و له تطبیقیا چند ادارەمان توسیع و وضعیتمان چاك اکات ، ایمه غیری شتیك نابینی که تطبیق زور باش و ممکنه طلبیکی تر ناکین که بو حالت و وضعیتی مالیه و سیاسیەی عراق خراپ بی .

دیسانەوه تعظیمات فائقه مان تقدیم ئەکین .

اسماعیل	جمال بابان	محمد صالح
نائب هولیر	کذا	نائب سلیمانی
سیف الله	حازم	محمد جاف
نائب سلیمانی	نائب موصل	نائب کرکوك

ای وکیلانی ملت ! ای خوشەویستانی همو

قومی کورد

صورتی ترجمه کراوی تقریره بەقیمتەکەتان که له نقطهٔ محافظهٔ حقوق ملتی کوردەوه داوتانه لەسرەوه درج کرا .

فعالیت و جدیەتیك که بو احقاق حقیکی مشروعی کوردەکان و بو ترقی و تعالیان ابرازتان فرمووه . سرور و خوشیکی خسته دلی همو ملتی کوردەوه .

ملت خوی زور به بختیار ازانی که وکیلیکی عالی و به قیمتی وکو ایوەی هیه . بو ام مطالبه مشروعەی که ویستوتانه همو پشتیوانتانن .

به خصوصی به ناوی ژیانەوه و به عمومی به ناوی ملتی کوردەوه تشکرتان اکین هر بژین .

ژیانه

صورتی تشکرنامەیەکه کەمحترم رئیس بلدیه له وکالتی ملتەوه به تلغراف بو وکیله خوشەویستەکانمانی نوسیوه

بغداد : مندوب محترم هولیر اسماعیل بك

صورتی « « « « جمال بك

« « « « سلیمانی محمد صالح بك

« « « « موصل حازم بك

« « « « سلیمانی سیف الله بك

« « « « کرکوك محمد بك جاف

امضای جنابتان دائر به مطالب مقدسەی کورد که طلبتان فرموبو منظورمان بو ماچیان کرد تشکری حمیتتان اکین له همو خصوصیکەوه بو معاونتتان حاضرین .

محمود

رئیس بلدیەی سلیمانی

صورتی تشکرنامەیەکە کە سکرتیر محترم کومەلی زانستی بە تلغراف بو وکیلە خوشەویستەکانمانی نوسیوە .

بغداد مندوب محترم هولیر　　اسماعیل بك

صورتی » » » »　　جمال بك

» » » » سلیمانی　　سیف الله بك

» » » » »　　محمد صالح بك

» » » » موصل　　حازم بك

» » » » کرکوك　　محمد بك

برامبر بەو تقریرەی کە بو مدافعەئ حقوقی ملت کورد داوتانە هەو کوردیك تشکر وتقدیرتان اکات وپشتیوانتانن .

سکرتیر کومەلی زانستی
کریم سعید

صورتی تشکر نامەیەکە بە تلغراف لەطرف قسمە لە اشراف بلدەوە بو مندوبە محترمەکانمان نوسراوە .

بغداد : مندوب محترم هولیر اسماعیل بك

صوری » » » » جمال بك

» » » » سلیمانی محمد صالح بك

» » » » موصل حازم بك

» » » » سلیمانی سیف الله بك

» » » » کرکوك محمد بك جاف

تقریرەکتان لە نقطەی محافظەی حقوقی ملتی کوردەوە شرفیکی گەورەی پی بخشین خاصة ایمە و عامە قومی کورد تحسین و تبریکتان اکات بژین .

رشید حاجی فرج　　فائق معروف　　رمزی

صورت تشکرنامەیکە کە لە طرف قسمیك گنج و منورەکانی سلیمانیەوە بە تلغراف بو وکیلە خوشەویستەکانمان نوسراوە :

بغداد ، مندوب محترم هولیر اسماعیل بك

صورتی » » » » جمال بك

» » » » سلیمانی سیف الله بك

» » » » محمد صالح بك

» » » » موصل حازم بك

» » » » کرکوك محمد بك

تقریرەکیان بە اشتیاقەوە ورگیرا ، تشکرتان اکین چاومان لیتانە ، روحمان لەدوتانە ا هەرابژین ا...

علی عرفان　　رشید　　احمد عزیز اغا

رشید صدقی　　ادیب　　علی ناجی

صورت تلغراف رؤسای همەوند

مبعوث محترم هولیر اسماعیل بك . و صورتی و رفیقە محترمەکانی !

تقریرە عالیەکتان ایمەی زیانەوە تشکرتان اکین . وبەدل وبەگیان لەدواتانین .

رئیس همەوند

فقە محمد　　عزیز کاك عبدالله

عزیز امین آغا　　احمد نصرالدین

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

لە رسومات بلدیە رسمی حیوانات نقل بە ۷۰۰۰ و رسمی کیالیە بە ٤٥٠٠ و رسمی دلالیە بە ٤٠٠ روپیە لە عهدەئ طالبیانایە هرکس طالبی ضمانتە مراجعت بە مجلس بلدیەی سلیمانی بکات .

مطبعەئ بلدیەئ سلیمانیە

بو هەمو شتێك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکرێ
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کرێ‌یار
بەشش مانك پێنج
بەساڵیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت پوستەی علاوە ئەکرێ
شش‌مانك کمترابونە قبول ناکرێ
اعلانات
دێریك ٦ انە دەسیترێت
یکی بە آنەیکە

هەو شتێك آوسی هفتەی دو جار دردەچی‌غزتەیکی کوردیە

٥ ذی القعدە ١٣٤٧ ١٥ نیسان ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ام امتیازەکە بەکوردەکانە بخشراوە تطبیقی مجبوریە

* * * *

لە روژنامەی ژمارە ١٦٧ و ١١ نیسان تاریخا صدو. رتی ترجمە کراوی تقریریکی وکیلە خوشەویستەکانمان نشر کرد کە بو تطبیق او امتیازەی کە عصبة الامم بە کو. ردەکانی بخشبوە بە حکومتیان دابو ٠

ایمە امانەوی برامبر بەم تقریرە و مقابل بەم طلبە مشروعەیە حسیات خومان و ملتەکەمان عرض بکین ٠

لە هەموحالت عراق و خصوصا لەییاوە سیاسیە کلیە وە مخفی نیە کە ملتی کورد و هەمو پارچەیەکی اوانەی لە زیر ادارەی تورك و یا ایرانا ازیان ٠ وکو سائر اقوام ضعیفەی‌تر هرچند ادارەیکی سەربە خو یان نەبو بلام لە و زمانیشدا دیسانەوە عنعنات تاریخیە زبان وهمو عاداتیان محافظە کردبو ، بلام وقتیك کە هەمو حکومتە گورەکان پرنسیبی جناب ویلسون یان قبول کرد و کە نتیجەی شەری گەورە هات و لە دوای متارکە و مصا.

لحە اکثرلە و ملتە ضعیفانە استقلالیتی نامەیان درایە و اوانی‌تریشیان مثلا وەکو عراق ، سوریە ، فلسطین و کوردستان ... چونکە قابل نەبو و نەیان اتوانی بەتنها بو خو یان بژین قرار درا هتا قابلیت پیدا اکن بەصو رتی انتداب بژین ٠

دیسانەوە مخفی نیە وقتیك کە حکومت فخیمە عراق و ام ولاتە استیلا کرد ٠ حقوقیکی تواوی بە کوردەکان بەخشی و لە زیر ادارة حکومت فخیمەدا ادارەیەکی سەربەخومان بو تشکیل کرا ، بلام وقتیك کە عراق دارای حقوق مقدسەی خوی کرد چونکە معلوم بو کە عراق هرعرب نیە ، و لە اقوام مختلفە تشکلی کردوە ٠

چونکە معلوم بو لە کل کوردەکانا اکثر منافعیان مشترکە و لازم و ملزومی یکترین . و بالخصوص لە حلی ولایتی موصلا چونکە لجنة عصبة الامم لی معلوم بو کە اکثر سکنة ام ولاتە کوردە و عادتا ولاتیکی کوردیە ، مجبوراً لە سر فکر و تنسیبی حکومت فخیمە و بە قراری عصبة الامم ادارة ام دو ملتە توحید کرا

و له هر دولا حكومتيكى عراق هينرايه وجود . و بو اوەى ام دو ملته هتاكو سر بەيكەوە بژين متأثر نەبن و حقوق يكترى غصب نكن . و هر دولا عنعنات ملى يەيان هر باقى بى . و بەو ناوەوە ترق بكن . بعضى امتيازيان دا بە كوردەكان . و له علاوۀ كوردستان بە عراقدا ام امتيازە بە شرط كيرا . بلام چونكە لەوساوە ام امتيازە قسميكى كەمى لەبعضى ولاتە كوردەكانا تطبيق اكرى و له اكثرى ولاتەكانى ترا بە قطعى هيچى تطبيق نكراوە . ام محبتە و ام رابطەيەى كە لجنۀ عادلۀ عصبة الامم اىويست بە تواوى تأمين نكرا .

له بر اوە چونكە ملت كورد زانى اكر مسئله هروا بمينيتەوە نك ترق ناكات بلكوروژ بەروژ بەرەودوا اروا بە قطعي قرارىدا كە داواى حقوقيكى مشروعەى خوى بكات . و نتيجە لە سر آرزو و خواهش عمومىۀ ملتەكە وكيلانى ملت طلبي ام حقوقەيان كرد .

انجا اى وطن پرورە محترمەكان ، اى پياوە سياسية كانى عراق ! ابى بزانن ام مسئلەيە هر فكريكى خصوصى وكيلەكانمان نىيە بلكو آرزويك و طلبيكى قطعى عمومى ملتى كوردە . تأمينتان اكين ام مسئلەيە بە واسطۀ اسبابيكى ترەوە پيدا نەبوە . بلكو كورد مجبورە طلبي حقوقيكى مشروعى خوى بكات .

ايوە چون مليق خوتان خوش اوى واتانەوى حر وسربست بژين كورديش بو عين غايە هول ادات . ولازمە انسان مادام ملتپرور بو حرمتى مليى ملتيكى تريش بكرى وامە لە دنيادا قانونيكى طبيعىە .

وديسانەوە ابى بزانن ام امتيازەكە دراوە بەكوردەكان هر بواوەيە كە محبتيكى ابدى بين تامين بكات وهر بواوەيە كە منافعيكى مشتركى لى بيتە وجود و بم سببە هردو لا ترق بكن لەبر اوە ابى ام امتيازەى كە پيمان بخشراوە حرفيا تطبيق بكن وحتى لە پيش زۆتر رلە پيش خوتانە بو ترق وتعاليان سعى بكن . و الا اكر هروا بمينيتەوە نەك هر كوردەكان دوا اخات بلكو ابى بە سببى دواكوتنى هردولا .

استرحام اكين وكيلەكانمان بو اردى آرزوى عمومى ام ملتە تأمين بكرى ابى بو ام مسئلەيە بە جدى سعى بكن ولى ساردنەبنەوە و بە عجله و بە قطعى ام امتيازە لە هو منطقۀ كوردستانا تطبيق بكن ورجايش لەحكومت و اولياى امور اكين بو اوەى ام وحدەتە هر باقى بى استرحام نامەى ام ملتە ووكيلەكانمان ترويج بفرمون . كە نتيجە حكومتيكى كورە ومترقى وبەناوى عراقەوە ليوە بيتە وجود .

جواب غزتەى العراق بە تأريخ

۹ نيسان ۹۲۹

* * * *

برامبر بەو تقريرەى كە وكيلە خوشەويستەكانى ملت كورد بو طلبى حقوق ملتەكە دايو يان لەغزتەى العراق ا ۹ نيسان ۹۲۹ تاريخ دا چاومان بە چند ديريك كەوت .

ايمە چونكە زبانى حالى ملتى كوردين هەرچەند لەسەرمان واجب بو جوابى بدەينەوە بەلام بو ئەوەى حسيات كوردەكان تحريك و نتيجە شتيكى خراب توليد نەكات نەمان ويست دور و دريژ جوابى بدەينەوە .

هەر ئەمەندە ئەلين بوالعراق زور عيب و فكريكى غلطە كە بەو حسياتە وەملتيكى شجيع ، صاحب شرف وكو

کو . تمدید اکات وئه‌یترسینی بوه‌وه‌ی که الی (کوردمه
کان طلبی وا بکن وه‌کو ادعای ارمنیه‌کان لی دیت که
مقابل به تورکیا کردیان و نتیجه بم حاله کیشتن) .

ای صاحب و محرری العراق ! به جدی عرضت
اکین کورد هیچ وقتیك خوی به ارمنی نازانی و عرا
قیش به تورکیا . کورد بهو شرطه له کل عراقا ازی
نه‌ك وه‌کو غزته‌کانی خارج الین و انوسن (ابی ام دو
ملته وه‌کو بریطانیا و اسکوتلاند بژین و تماشای یکتری
بکن) بلکو کورد ایه‌وی زیاتر تماشای بکری .

رجا له اولیای امور اکین اکر ایانه‌وی ام دو ملته
به یکه‌وه بژین نابی میدان بده‌ن شتی وا بنوسری .
چونکه غزته‌کانی کوردیش مجبور ابی مقابل به همو
تعرضیك نه‌ك مدافعه بلکو هجوم بکات . هر اونده
الیین .

ژیانه

بو ژیان خوشه‌ویست

دیسان له العراقدا به ناوی صلاح الدین سلیمانیه‌وه
شخصیکی مجهول معارضه اکا .

کورد زوری لا عیبه له کل بچه‌دارێکا بدوی وا
من دیارم له میدانام و صلاح الدین ناویشن له سلیمانیدا
نه‌ناسراوه . اکر بچه له رو هلمالی و بیته میدان خوی
تی ده‌کا که من او توفیقم له اول تشکلی جمعیتی کورد
۳۲٤ له استانبولدا تا ایستا له همو جمعیات کوردا
صلاحیتدار بوم . و له میدانیشدا دیسان صلاح الدین
ناوم به علاقه‌دار نه‌دبوه . اکر کسه امه بسه .

توفیق

محترم صلاح الدین !

برامبر به تعرضیك که له العراقدا مقابل به ژیان و
توفیق بك کردبوت له طرف توفیق بکه‌وه جوابت
درایه‌وه .

ایمیش به لازم‌مان زانی هیچ نه‌بی برامبر به تعرضه
کت مدافعه‌یك بکین . نازانم جنابتان ایراقی بان نا ؟
بلام همو کس معلومیتی له غزته‌یك هیا و ثق معلومة
له بینی له خبر به‌وه شتیك درج ناکات . باور ناکم له
ره‌دکا کس بیت انکار کوردیت و فعالیتی ترقی لك بکا

حقیقتا زور له کونه‌وه وحتی کا اثر له کوردکان ملیت
یان نه‌زانی دیسانه‌وه ام ذاته محترمه بو محافظه ودست
کوتی حقوق کورد سعی کردوه . و دائما منافع خصو
صیه‌ی خوی ترك و بو منافع عمومیهٔ کورد جهد اکات .
بلام شخصیك که له ژیر ناوی مستعارا بنوسی وله نوسینی
ناوی خوی حذر بکات و بترسی باور ناکم ملتیش
استفادهٔ لی بکات .

ژیان

صورتی تشکر نامه‌یکی تجاره محترمه‌کانی سلیمانیه‌یه که
به امضای یانزه شخصیانه‌وه به تلغراف بو وکیله خو
شه‌ویسته کوردکانیان نوسیوه .

بغداد : مندوب محترم هولیر اسماعیل بك
صوری « « « « جمال بك
« « « « سلیمانی محمد صالح بك
« « « « موصل حازم بك
« « « « سلیمانی سیف الله بك
« « « « کرکوك محمد بك جاف

به خویندنه‌وه‌ی تقریره‌کتان حق کلی شاخه‌کانیش
مان کشایه‌وه . به روح و ماله‌وه له دواتانه‌وه‌ین .

لەدائرۀ طاپووە :

اعلان

خانو یك كە لە گەرەكی ملكەندی واقعە و محادده شرق جنوبی بە خانوی ١٢ — ٣٦م تسلسل ٤٩٢ كە عائدی احمد و محمد كورانی محی الدین غفورە و تواوكری بەخانوی ١٤ — ٣٦ تسلسل ٢٢٩ كە عائدی ورثۀ سلیمان كوری عزیزبگە جنوبی بە خانوی ٥ — ٣٤ تسلسل ٥٤١ كە عائدی ورثەی سعید كوری حاجی احمد قیە و تواوكری ٨ خانوی ١٠ — ٣٦ تسلسل ٤٩٠ امینە بگی سلیمان و رعنا خاتون غربی بەخانوی ١٠ — ٣٦م تسلسل ١٤٩ بیانكراوە و تواوكری بطریق عام شمالی بطریق عام و تواوكری بەخانوی ١٢ — ٣٦ تسلسل ٤٩٢ بیانكراو و تسلسل ٦٢٠ ، لە براوەی لەقدیمەوە بدەست امین كوری عبدالله وە بووە و لەویشەوە بو ورثەی بجی ماوەو امە مدت بیستو پێنج ساڵە بدەست امایشەوە بێ منازع و معارض وبنا لە سەر طلب ورثەی مذكور باعتبار ٨٠٠ ، ١٧٢ لش بو امینە بگی امین ٤٨٣٨٠ لش و بو هەر یك لە غفور و مصطفی كورانی فرج كوری امین ٣٣٨٦٦ لش و بو خانم بگی فرج ١٦٩٢٣ لش و بو امینە بگی عزیزی فرج ١٠٠٩٥ لش و بو فهمی افندی كوری حاجی حسین ٥٤٠٠ لش و بو حمە امین كوری حاجی مصطفی ٢٢٢٦٠ لش مجددا بناویانەوە قید طاپو اكریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی — ٣٠ روژ بتر هەر كسی حق و ادعایكی لم خانووداهیە بەاوراق و مستمسكات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بكات اكینا لەكل تواوبونی مدتی قانونی بناوی ورثەی مذكورەوە تسجیل اكریت بو اكاداری دوهم جار اعلان كرا .

{****}

اعلان

تسلسل ٢ نفس قرەداغ

سەرای حكومت كە لە نفس دێ قرەداغ واقعە و محادده (شمال شرقی بە عرصە دوكانی ورثۀ اوستە صالح تسلسل — ٦ و تواوكری بە عرصە خانوی شیخ نجیب افندی كوری شیخ لطیف افندی تسلسل ٤ و تواوكری بەطریق عام و بەعرصە خانوی شیخ نجیب افندی كوری شیخ لطیف تسلسل — ٤ و بەعرصە تسلسل ٣ كە وقف مزكوت قرەداغە شرق جنوبی بە عرصەی تسلسل — ٣ مذكور و تواوكری بە جوكەی آو فاصلە لە بینیا و بین عرصەی امین آغای كوری عبدالرحمن آغا تسلسل — ١١ جنوب غربی بعرصۀ شیخ علی كوری شیخ عبد الرحمن تسلسل — ١٠ غرب شمالی بعرصەی تسلسل — ١٠ مذكور و تواوكری بە عرصەی ملا كوری خضر مؤذن تسلسل ٩ و تواوكری بە عرصە خانوی مصطفی كوری عبدالله تسلسل — ٨ و تواوكری بعرصە دوكانی ورثەی امین كوری اوستا صالح تسلسل — ٧ و تسلسلی ٢ وە لبر اوۀ من القدیم بە دست حكومتەوەیە و هتا ایستا ربط طاپو نكراوە ایستا بە ناوی حكومتەوە معاملەی مجددی اكریت هر كسی حق و ادعایكی هیە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا (٣٠) روژیتر بە اوراق و مستمسكات قانونیەوە مراجعت بەدائرۀ طاپو بكات اكینا لەكل تواو بونی او مدتە معاملەی بناوی حكومتەوە اكریت بو آكاداری هەمو كس سەیم جار اعلان كرا .

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

لە رسومات بلدیە رسم ذبحیە بە ١١٩٥٠ و رسم ارضیە بە ٢٥٠٠ روپیە لە عهدۀ [illegible] هر كس طالب ضمانە مراجعت بە مجلس بلدیە و ادارۀ سلیمانی بكات .

لە رسومات بلدیە رسم قپان بە ٣٥٠٠ و رسم كیالیە ٤٧٠٠ روپیە لە عهدۀ طالبیا هر كس طالب ضمانە مراجعت بە مجلس البلدیة سلیمانی بكات .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانگ پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانگ کمتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەسپێریت
یکی بە آنەیکە

همو شتیك اتوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٨ ذی القعده ١٣٤٧ ١٨ نیسان ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

خوشەویستی همو عراق معالی مستر سمیث

مفتش عام معارف

معارف ! معارف !

***

ملت زور خوی بە بختیار ازانی کە صیمایەکی بلندی وەکو حضرت عالیتان تشریفی هیناپە ام لوایە ، مقابل بەم زیارتەتان کە بەسائقەیەکی لطف و شفقتتانەوە پیك هاتووە همو ملتە کە عرض بە خیرهاتن و تمنای موفقیتیان اکات .

دیسانەوە همو عراق و خصوصا ملتی دواکوتوی کورد زور خوی بەمسعود ازانی کەعالم ، فاضل ، استاد و معارفپرور یکی وکو معالیتان تنها بواوەی لەم ولاتەدا نشری علوم بفرمون و ام ملتە فقیرە بە چرای معارف پروناك بکنەوە و بو ساحەء مدنیت سوقیان بکەن تشریفتان هیناوەتە عراق و ام جیگا مبارکە کەلەهمو جیگاکانی کە زیاتر ملتەکە لیوە مستفید ابی اشغالتان فەرمووە .

قەدر انکاری ناکەین و دائما برامبر بە لطف و شفقتتان مدیون شکرانین کە لەوساوە دستی یارمتیتان بو ام ملتە دریژ کردووە ، روز بە روز زیاتر بو ساحەء مدنیت هنگاو اهاوین و لەنوری علم و معرفت مستفید ابین .

ایمە کە ملت دواکوتوی کوردین و امرو لە زیر حمایت و چاودیری حکومت فخیمەدا بەناوی عراقەوە ازین و بە قطعی لیمان معلوم بووە کە هر علمە و هر معرفتە ایمە پیش اخات و مسعودمان اکات .

لە بر اوە همو هەول و تقلایکمان حصر کردوتە سر معارف و لەمە زیاتر آرزوییکی ترمان نییە . و هیچاك ازانین ام معارفەی کە همانە و ام ترقیەی کە کردومانە هر بە سبب لطف و شفقتی صاحب منصبانی حکومتی فخیمەوە هاتوتە وجود .

لە حالیکا کە نەمان ازانی بە زبانی خومان بنوسین و بخوینینەوە ایستا کەهمو قوتابخانەکانمان بە کوردی ـ بە زبانی مادر زادی خومان امخوینین و همو مخابرات رسمی و ملیمان و اکثر کتیبانی مکتبمان بە کوردیە ،

برامبر بم نعمتەی کە چنگمان کوتوە قەد شکری خوا تواو ناکەین .

بلام وکو لە مبالیشقانەوە معلومە ایمە چونکە مدەتیکی کەمە بە زمانەکەی خومان اخوینین وانوسین هیشتا نمانتوانیوە بە تواوی ریکی بخەین ونقصانیەتی نەهیلین وبە صورتی قطعی ودائمی بناغەیەکی ریك و پیکی بودانێین . لەبر اوە اوکتیبانەی کە هەتا ولەموە دوایش تالیف اکرین اگر هر واهەوی لە سر یك قاعدە نەنوسرین نتیجە دوامان اخات ومعارفمان پیش ناکەوی .

لە بر اوە استرحام اکین لە سر او عزم ولطفەی کە برامبر بم ملتە هەتانە بوتشلیم وریك خستنی زمانەکیشمان همت ومعاونت بفرمون .

قواعدیك کە لە طرف ذاتیکی کوردی وکو محترم توفیق وهبی بك وە ترتیب کراوە . وکە امرو هەمو ملتی کورد وبالخاصە حضرت عالیتان ومعالی میجر امونس یش تقدیری کردوە . بە مجلس معارف کە بو ام خصوصە دانراوە تدقیق و پی یان قبول بفرمون . بلکو بحرمتی موقعی تطبیقەوە و لەودا القبایك کە لە قوتابخانەکانا اخوینری وکتیبانی کوردی لە سر ام قواعدە بنوسرین تا بم سببەوە قدر وقیمتی لسانەکەمان معلوم ببی ومعارفمان چاکتر ترقی بکات وپیش بکەوی .

ژیانە

هەوالی دەرەوە :

* * * *

بفر لە ازمیر

استانبول : ١٠ ــ ٤ ــ ٩٢٩ لەم روژانەدا لە ازمیردا بفر زور باریوە و امە اول کرەتە کە لە ازمیردا شتی وا بەبینری و لە نیسان دا بەفر ببارێت .

مسالەی غرقی واپوری انکلیز

لە طرف امریقاوە

لندن ــ مسئلەی واپوری (ایم اول اول) انکلیزی کە لە طرف توپچی بحریەی امریقاوە غرق کراوە طرفین تودیعی محکمەیان کردوە . لە نظر محکمەدا معلوم بووە کە بحریەکانی واپورە کە غرق کراوە لە مسالەی اوەوە کە مسکراتیان پی بوە مجرم نین .

مدعی عامیش طلبی برائتی تو پتچیەکانی کردوە چونکە الی وظیفەی خویان بە جی هیناوە .

چین

شانغهای ــ لە شاری هانکودا هرا وهوریا ناوە . وحالتی جاران پیدا بوتەوە .

داخلی :

ضیافتیکی دائرەی معتمد سامی بریطانیا

بغداد ــ دائرەی معتمد سامی ضیافتی هەمو وکیلەکانی ملتی کردوە بو سر او دعوتەی کە لە باغ دا لە ریاست معتمد سامی سیر برت کلایتون ورفیقە لایدی کلایتون دا لە ١٦ نیسان دا ترتیب کراوە .

تشریف و عودت

سعادت مفتش اداری کاپتن لاین و محترم مدیر پولیس مراد بك که لە رفاقتی معالی میجر ادمونس دا بو تفتیش قضا و ناحیەکان تشریفیان بردبو گرانەوە مالیان .

مدیریتی عام محاسبات عمومیه

ژمارە ٥٢/١/١٤٠٧/٧

تأریخ ٧ شباط ٩٢٩

منشور عمومی

بو متصرف لوای سلیمانی

موضوع : شرائطی قبول کردنی اوراق نقدیه و مسکوکاتی هندستان لە خزینە و لە معاملاتدا .

پاشماوەیە

****

لە سر محاسبەچی لواکان لازمە کە اعلان و نشری ام مسئلەیە بو اصحابی او نوعه اوراقە نقدیەیانە بکات و معلوماتمان بداتي .

و بم مناسبتەوە نظری التفاتتان جلب اکم بو ام جهتەیش کە سبب بەوە احتمال هیە اوراق نقدیەی ساختە بهینریتە عراقەوە بە لازم و واجبي بزانن دقت کردن و لی ورد بونەوەی اوراق مذکور چونکە بە جزئي دقتیك و ملاحظە کردنی تفریق اخریت لە بینی اوراق نقدیەی صحیح و اوراق نقدیەی ساختەدا . بناءً علیه لازمە ملاحظە کردنی ام نقطانە کە لە خواریەوە بیان اکرین .

١ ــ لازمە تماشا کردني او ورقە نقدیە لە جهت نوعیەوە و لە جهت کورە و بچکرلەیي حجمەوە کە آیا مقابلە بە سائری ورقە نقدیەکانی تر یا زیاد و کمی تیدا هیە .

٢ ــ ملاحظە کردنی «چاپەکەی» آیا بە تواوی چاپەکەی کرتویتي یان نا و همو رسوم و رقومەکانی حاصل بووە بە چاپەکە یان نا ،

٣ ــ اکر شبهە لە ورقەییك لەو ورقە نقدیەیانە حاصل کرا انوانن پیشانی اهلی خبرە و صاحب معلوماتي بدەن تاوکو بە تواوی رفعی شبهە بي تیدا .

بناءً علیه رجا اکەم اکر تصادفی ورقەیکی ساختەتان کرد ئەو مصادرە و ضبطی بکەن و سوقی دائرۀ تحقیقاتی جنائیەی بغدادی بکەن و فوراً معلومات بە دائرۀ ایمەیش بدەن . بە بیان کردنی نوع و قیمت و ژمارەی نومرەی او ورقەیە و تأریخی .

لە خصوص مسکوکاتی معدنی زیوەوە :

جائز نیە مسکوکاتی زیو روپیە و اجزای روپیە اکر نقصانیتي بە یکی لەم حالانەدا بي لەخزائنی حکومتيدا وربکیرریت .

١ ــ اکر لوس بي بە درجەیك کە ممکن نی کتابتەکەی بخوینریتەوە و تشخیصی صورتەکەی بکریت .

٢ ــ نقصانیتي حاصل کردبیت بەمە کە قلشي لی نرابي ویا لیٔ رنرابي ویا کوترایتەوە ویا پنە کرابي ویا کون کرابي .

و ذاتاً مسکوکاتی ساختەیش هر چونێك کە بي بالطبع قبول ناکریت و رجا اکەم تبلیغی احکامی ام تعلیماتە بفرمون و زوراعتنا و اهتمام بکەن بەوە کە اخذ و صرفی اوراق مسکوکات و تداولی لە بین اهالي‌دا بە پیٔ شرائط مذکور جریانی پی بکریت و بە هیچ نوع اوراق ویا مسکوکات لە بینی اهالی‌دا رد نەکریتەوە و

دائما اخذو صرفی متداول بی مەگەر یکی لەو شرطانە حائز نەبی کە لە سرەوە بیان کرا .

مدیر عام محاسبات عمومیە

صورتی تحریراتی مکتبری فخامتی معتمد السامی عراق بو وزارت داخلیەی عراق ژمارە ۱۸٦۱ روژ ۱۸ شباط ۱۹۲۹

نظر بوە کە قونسلوس مصر بو حکومت عراق تعیین کراوە و لە بغدادە هر کسی سفر اکات بو مملکتی مصر لازمە درکناری جوازی سفری بە مشار الیە امضا بکات و لە اعتباری روژی دوشمەوە کە مصادفە بە ۲۵ شباط ۹۲۹ درکناری جوازی سفری کە چە لە طرف مکتبری فخامتی معتمد السامیەوە درابی و چە لە طرف دائرەی جوازاتی سفری عراقیەوە درابی ابطال اکرێتەوە و او درکنارانە لە طرف قونسلوس مصرەوە اکریت کە دائرەی لە محلەی منك لە ریکای مناحیم کائنە لازمە طالبانی لە تعلق بە جوازی سفری مصرەوە بی تقدیمی او بکریت ، و ام امرە تنها شاملی اوانە نیە کە لە بغدادە سفر ئەکەن بلکە شاملی اوانەشە کە لە رای بصرەو سائر عموم الویەوە سفر ئەکەن بو نشری ام بیانە لە جریدەی (اوقات البغدادیە) دا (لە قسم انکلیزیدا) ترتیبات کراوە و کیفیت تبلیغ قونسلوسی بریطانیالە بصرەو غرفەی تجارتی بریطانیا لە بغداد و بصرە کراوە وا اقتراح ئەکەین کە تدابیر لازمە اتخاذ بکریت بو نشر و تعمیمی ام بیانە بە صورتیکی تواو لە همو الویەدا .

—)§(—

اعلان

بە پی تحریراتیك کە لە ماموری مرکز گمرك ومكوس سلیمانیەوە هاتوە وعطف لەسر اشعاری معاون مدیر گمرك ومكوس کرکوك وسلیمانی اموالی کە بو سوق کردن بو سلیمانی وخانقین وعالی سنورە لە ایرانەوە اهینریتە طویلە پیویستە او اموانە لە ریکای هلبجەوە امرار بکری او اموالە کە کیشتە هلبجە لە طرف مامور هلبجەوە کشف ومعاینە اکریت و او جوازەی کە لە طرف مامور طویلەوە دراوە بە پی محتویاتی کەی شرح وتصدیق اکریت . بە بی چونە هلبجە لە طویلەوە اموال سوق کردن ممنوعە .

متصرف سلیمانی

اعلان

آلیکی ۳ — مانکی ولاغی حکومتی پولیس لوای سلیمانی کە خراوتە کم کردنەوەوە طنی جو بە (۱۲۷) و طنی کا بە (۳۸) روپیە کی بە کمتر ایەوی بیتە مجلس ادارەی لو .

متصرف لوای سلیمانی

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

وەکو حس و مشاهدە کراوە لە داخلی شاردا او کسانەی کە ایانەوی انشاآتی جدیدە و یا تعمیرات لە املاکیاندا بکن بعضیکیان بە بی اوەی معلومات بدەن بە بلدیە و رخصت استحصال بکەن بە بی اذن و معلومات بلدیە لە خویانەوە انشاآت اکن و کذلك اکثر وستای بنا و جلفەیان بە بی اوەی رخصتیەی بلدیە لە صاحب بنا طلب بکن ویاخویان مراجعت و رخصتی بلدیە استحصال بکن بنا انشا اکن کە ام حالە مغایری اصول و قانون و مستلزمی مجازاتە بناءً علیە اولا اعلانی اکەین هر کس ایەوی کە هر نوعە انشاآت و تعمیراتی بکا لە پیش کردنیا لازمە مراجعت بکا بە بلدیە و اصولاً رخصت استحصال بکا و کذلك همو وستای بنا و خلفەکانیشیان مجبور و مکلفن کە بە بی استحصال رخصت بلدیە هیچ نوعە بنا و انشاآتی نکن هر کس خلاف ام اعلانە حرکت بکا بە موجب قانون تجزیە اکری بو آکاهداری اعلان کرا .

مطبعەی بلدیەی سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوه
اکری
§
ادارەخانه لەبناي بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به انه یکه

هەر شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

شکرلو
بەشش مانك پینج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
شش مانك كمترابونه قبدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسەتر پت
یکی به آنه یکه

١٢ ذی القعده ١٣٤٧ ٢٢ نیسان ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

سینما بو زانستی

* * * *

بواوەی وارداتیك بو دفع احتیاجی مکتب اهلیەکەی زانستی تأمین بکات . بەسبب تشویقاتی معارفپرورانەوه ام سینەمایەی که له سلیمانیدا موجوده و ایش اکات شەوی جمعەی ــ ١٩ی مانك بو ام خصوصه تخصیص کرا . سعادت متصرفی خوشەویستمان بالذات تشریفی هینا و عموم رؤسای دوائر و اشراف و هەمو حمیتمندان شار به خواهشیکی طبیعیەوه اشتراکیان کردو تشریفیان هینا بو سەیری ام سینەمایه . و نتیجه به سبب ام همته وه وارداتیکی مناسبی تأمین کرد .

ام جیکا مبارکەی که صرف چەند سالیکه بو اوەی له ولاتەکەدا علم بلاو بکاتەوه کراوەتەوه . حقیقتاً لەم مدەیەدا به سبب سعي و همتی اهلی معارفەوه تأمینی ئەم غایەی کردوه . و امرو لەم جیکایەدا نزیکی ١٥٠ قوتابی که له بەر دردی اداره ناتوانن له قوتابخانه رسمیەکاندا بخوینن لەم مکتبەدا دوام اکەن . و اکثریان به تواوی لیوه بهرەمند بون .

له بەر اوه زور تشکری حمیتمندانی ولاته کەمان اکەین و امید اکەین دائما دستي یارمتی بو ام جیکا مبارکه دریژ بکەن .

ژیان

عجایب و غرایب

* * * *

ملته گەورەکان ایشیان گەورەیه ، له گەل ئەم عظمته هیشتا غروریان نیه !! ...

اگر تماشای حالة ایستای انسانەکان کرهٔ ارض بکین وام‌عصره لەگەل‌دو عصر لەمو پیشا برامبر بکین دراکەوی کەبشر چند برز بوتەوه وپیشکوتووه . له گەل امیشا ملته داناکان بەمیش قایل نین وهیشتا به حالتیکی ابتدائي ازانن . والین پی‌ویسته بشر له میش زیاتر سرکەوی لەبراوه خویان بەمغرور نازانن .

لەم بابەتەوه حکایەتیکی خوش کە لەروژنامەی (لندن

،نیوز) دا به تأریخ ۱٦ مارت ۹۲۹ نوسراوه ترجمه‌مان کرد که‌ام حکایه‌ته مقایسه‌ی ایشي بشر اکات له‌کل ترحه میلوره‌یك‌دا .

له شاری نیورکدا که‌له‌امریقادایه به‌م نزیکانه پێنج بنای که‌وره انشا کراوه و له‌مه‌ولاش له‌م بنا که‌ورانه و بلکو هه‌تا پی که‌وره‌تریش درست ئه‌کری .

یه‌که‌م بنایان ناوی « لارکین »ه و به‌رزیتی هه‌زار و دوصه‌د و هه‌شت فوته که ئه‌کاته : سه‌د صه‌د و په‌نجا و شه‌ش که‌ز و نیوی شاه .

دوهه‌میان ناوی « کرایسلر » ، به‌رزایی هه‌شت صه‌د و هه‌شت فوته که‌ئه‌کاته دو صه‌د و سی و نو که‌زه

سه‌هه‌میان ناوی « وولورث » ، که به‌رزی ۷۹٦ فوت ، که ۲۳۵ که‌ز ئه‌کا .

چوار هه‌م ناوی « کانین »ه ٦۸۰ فوت به‌رزه که معادله به ۲۰۱ که‌ز و صه چوار یه‌ك .

پێنج هه‌م ناوی « ریج » ٥۱۰ فوت به‌رزه که ئه‌کاته ۱٦۱ که‌ز و پچو کترین یانه و شتیکی طبیعی به ئه‌م بنا به‌رزانه پانایی و حجمیشیان له نسبه‌ته‌دایه(وه‌کو معلوم بوه ناونجیه‌که‌یان که ناوی وولورث، ٦٥ فته و هه‌ره که‌وره‌که‌یان ۸٥ فات ، .

که‌چی له‌که‌ل ئه‌مه‌یشا و ئه‌م کوره‌یه‌تیاد یسانه‌وه امریقایی کان ئه‌م خانووانه به شتیکی که‌وره نازانن و به نسبت توانای بشره‌وه هیشتا ئه‌لین هیچ نی‌یه و که مه‌و ئه‌لین پێویسته بشر زرر له‌مه که‌وره‌تریش خانو درست بکات چونکه له‌و محیطه‌دا ته‌رحه میروله‌یه کي سپی هه‌یه که ئه‌و ته‌رحه میرولانه که‌وره‌ی‌یان شه‌ش یه‌کی اینجیکه و بو خو پاراستنیان به‌م پچوکی یه‌وه له‌سه‌ر که‌رویه‌ك قه‌لایه‌کیان بو خویان دوروست کردووه که‌به‌رزی ۲۰ فوته یعنی نزیکی ٦ که‌زی شایه ، بکچی انسانیکی ناونجی که بالای تقریبا که‌زیك و ۳ چاره‌ك ، له‌کل ئه‌مه‌دا که بشر هه‌تا ایستاتوانیویه‌تی خانویه کی ۳٥٦ که‌زی شاپی دوروست بکات ، که به‌پی میروله‌کان ایشیکی زورکه‌مه چونکه ئه‌کر ته‌ماشای نسبتی که‌وره‌یي میروله‌یش بکری و ایشه‌کانیان برامبر یه‌کتری به‌کری و ایشه‌کانیان به‌رامبه‌ر یه‌کتری به کیری آشکرا ئه‌بی که هیشتا ایشي میروله‌کان که‌وره‌تره ، انجا پێویسته عبرت به‌کرین .

ع ، ك ، باخاني

هه‌والی ده‌ره‌وه :

* * * *

ملك مصر زیارتی المانیا اکات

لندن — جلالت ملك مصر زیارتی المانیا اکات . وحضرته تابه‌س انوسی هر چند خریك بو له ناوه‌راستی حزیراندا تشریف بری بلام چونکه هیلدنبروغ رئیس جمهور له‌و مدیه‌دا اجبت بوصیفیه تأخیری خستوه بو تموز .

وزیر خارجیهٔ مصر

لندن — وزیری خارجیه‌ی مصر حافظ عفیفی بك چوره بو انکلتره . .

طیارهٔ حکومت امریقا

واشنطون — وکو معلوم بووه بو سال ۹۲۹ (۷۰۰) طیارهٔ حربی علاوهٔ قواهٔ هوائی امریقا اکری .

بین ایران و افغان

طهران — محمودطرزی خانی وزیر خارجیه‌ی افغان که باوکی ملك ثریایه به رسمی چوه طهران .

تورکیا قرض اکات

استانبول — وزیر مالیەی تورکیا خریکی گفتگویە لەگل چند تجارێکی هولاندە ، المانیا ، ایطالیا ، اسوچرەیدا بو اوەی پێنج ملیون لیرهٔ انکلیزی‌یان لی قرض بکات ولەم پارەیەش ۳ ملیونی بودرست کردنی سفائن حربیە ودو ملیونیشی بو قوای هوائی وەری صرف اکن .

وزیر خارجیەی تورکیا
اچیتە روما

روما — معلوم بووە توفیق رشدی وزیر خارجیەی تورکیا لە دوای اوەی لە جنیف گرایەوە اچیتە بو روما بو اوەی لەگەل سینور موسولینی دا چاویان بە یەك بکەوی .

ملکة ثریای افغان قووت کو اکاتەوە

بمبای — ملکة ثریا وەکو قوماندانیك بە جلی عسکری یەوە هاتوتە میدانەوە و خەریکە قوتیکی زور بو امان الله خان کو بکاتەوە و لە هەمو لایەکەوە ئەچن بو یارمتی .

بینی یونان و تورك

استانبول — بینی تورکیا و یونان خراپ تیك چووە و ختی بە توعیك کە احتمالی محاربەی بووە لەبەر اوەی چون یونانیکان کردویانە تورکەکانیش دستیان کردوە بە زەوت کردنی اموال و اراضی او رومانەی کە قراریان کردوە ، لە سەر ئەوە سفیری یونان مذکرەیکی زور بەشدتی داوە بە تورکیا و انقرەی بە جی هیشت .

تورکەکان بو اوەی نتیجە حربیکی لی پیدا نەبی لە معاملەکەیان چاری راز یان هیناوە و نوسیویانە بو یونان اگر ایوەش تعهد ئەکەن کە راز لە و معامله لە بینی هتا بە پی معاهدەی بین بو ام خصوصە کومەلیك تعیین اکری ایمەش راز ئەهینین ، حکومت یونانیش موافقتی کردووە ، وضعیتیان خریکە باش بیتەوە .

ابن السعود عاصیەکان تادیب ئەکات

مکە — لەبەر اوەی قسمیك لە عشایرەکانی اطرافی نجد اطاعتی امری ملك ابن السعودیان نەکردووە و دستیان کردووە بە جەردەیي ، قوەتیکی گەورەی نان دوتە سەریان ، نتیجە فیصل الدویش بریندار کراوە کوریکی کوژراوە ، کوریکیکەی گیراوە و اوانی تریش بە تەواوی تسلیم بون .

کومەلیکی عراق اەنیرریت بو طهران

بغداد — بەمناسبتی روژی میلادی جلالت رضا خان شاە ایرانەوە بو اوەی لە وکالت جلالت ملك عراقەوە لەو مراسمەدا حاضربن و بە ناوی عراقەوە مبارکبادی بەکەن ، حکومت عراق کومەلیکی حاضر کردوە کە بنیرین بو طهران ، روژی شەمەی ۲۰ ی ام مانگە حرکت اکەن و لە حدودا اوتوموبیلیکی شاە دیت بە پیریانەوە و پی اچن بو طهران و اول ایواری لەسەر سفرەی جلالت شاە ایران دووم ایواری لای رئیس الوزرا ، سێ هەم ایواری لە قونسلوسخانەی بریطانیا مدعو اەبن و لەویشەوە بە طیارە عودت اکەنەوە .

کومەلیك کە اچن بو ایران

بغداد — او کومەلەی کە لە طرف حکومتی عراقەوە انیررین بو طهران رئیسەکەیان رستم بك الحیدری سکرتیری جلالة ملك عراق و ئەوانی تریشیان احمد حامد افندی مدیر مطبوعات و سید باقر افندی‌یە و

الین کە کرانەوە اعتراف نامەی حکومت ایران برامبربە عراقیان پی ئەبی .

بودجەی حکومتی عراق

بغداد — فخامة رئیس مجلس مبعوثان لە مجلس دا بیانی کردووە کە بودجەی امسال تودیعی مجلس کراوە .

تمدید اجتماع مجلس مبعوثان عراق

بغداد — بە سبب تواو بونی مدة اجتماعی مجلس مبعوثانەوە بو اوەی بە عجلە تدقیق و تصدیق بودجەکە بکەن ارادۀ ملکی دەرچووە بو ئەوەی مجلس دو مانگی تریش اجتماع بکاتەوە .

داخلی :

* * * *

بە مناسبتی بهارەوە وکو هەمو سالیك کرارە امسا. لیش قطعات جیش عراق کە مربوط منطقۀ شرقیەن دوێنی بوحفلەی بهاری چونە خارجی شار سەرکاریزە. کەی شیخ سعید وسعادت متصرف اکرمی ورؤسای دوائر وعلما و اشراف شاریش بانگ کرابون واجتماع وسیرانەکە هەتا ایواری دوامی کرد .

روزی جمعەی ـ ١٩ی ئەم مانگە سعادت متصرف اکرمی و جناب مدیر پولیس بو تماشا کردنی ایشوکاری ناحیەکە تشریفیان بردە ناحیەی بازیان . و ایوارۀ عین روز عودتیان فرمووە .

مدیران قضای پشدر جنابانی خضر آغای بابکر آغای سلیم آغا و پیروت آغای کوری حاجی رسول آغا تشریفیان هیناوەتە سلیمانی و لە مالی جناب حمە آغای عبد الرحمن آغا میوانن .

لەدائرۀ طاپووە :

اعلان

خانو یك کە لە گەرکی ملکەندی واقعە و محاددە شرق جنوبی بە خانوی ١٢ — ٣٦ تسلسل ٤٩٣ کە عائدی احمد و محمد کورانی محی الدین غفورە و تواوکری بەخانوی ١٤ — ٣٦ تسلسل ٢٢٩ کە عائدی ورثۀ سلیمان کوری عزیزە کە جنوبی بە خانوی ٥ ٣٤ تسلسل ٥٤١ کە عائدی ورثەی سعید کوری حاجی احمد قادر و تواوکری ٨ خانوی ١٠ — ٣٦ تسلسل ٤٩٠ امینە کچی سلیمان و رعنا خاتون غربی بەخانوی ١٠ — ٣٦ تسلسل ١٤٩ بیانکراوە و تواوکری بطریق تام شمالی بطریق عام و تواوکری بەخانوی ١٢ — ٣٦ تسلسل ٤٩٢ بیانکراو و تسلسل ٦٢٠ ، لە براوەی لەقدیمەوە بدەست امین کوری عبدالله وە بووە و لەوێشەوە بو ورثەی بەجی ماوەو امە مدت بیستو پێنج سالە بدەست ایانیشەوە بەبی منا. زع و معارض وبنا لە سر طلب ورثەی مذکور باعتبار ٨٠٠ ، ١٧٢ بش بوسلمە کچی امین ٤٨٣٨٠ بش و بو هر یك لە غفور و مصطفی کورانی فرج کوری امین ٣٣٨٦٦ بش و بو خانم کچی فرج ١٦٩٢٣ بش و بو امینە کچی عزیز ژنی فرج ١٢٠٩٥ بش و بو فهمی افندی کوری حاجی حسین ٥٤٠٠ بش، بو حمە امین کوری حاجی مصطفی ٢٢٢٦٠ بش مجددا بناویانەوە قیدطاپو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی — ٣٠ روژ یتر هر کسی حق و ادعایکی لەم خانوەدا هیە بەاوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات اگینا لەکل تواو بونی مدتی قانونی بناوی ورثەی مذکورەوە تسجیل اکریت بو اگاداری سەمم جار اعلان کرا .

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

بو همو شتیك مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریاز
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دزەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کرابونە قیدناکری

اعلانات
دیریك ٦ انە دەسێنزیت
یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٥ ذی القعیدە ١٣٤٧ ٢٥ نیسان ١٩٢٩ [پینجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

یاری کردنە ـ جمناستیق ـ سپورت

* * * *

ئەمرو لە هەمو کەسەوە دیارە کە لە دنیادا میردیك بو ئەوەی تەوانا و بە کار بی و بتوانی هەمو تەحرە ایشیك بکات نابی لەشی لەر و لاواز و نەخوش بی ، بەلکو پی‌ویستە لەشی بە هیز ، بی‌درد و چست و چالاك بی جگە لە مەیش اشکرا و دیارە کە میشکی لەشیکی لەر و ناتەوان هیچی تیا جی نایتەوە و ناتوانی هیچ شتیك وەرگری .

هەمو حەلیك هوش و بیریکی باش و تیز لە میشکیکی تەواوەوە دیتە دەری ، کەواتە نەك بو کار کردن بەلکو بو خویندنیش پی‌ویستە میرد (پیاو) لەش صاغ و باش بی ، لەبەرئەوە لەم عەیامەدا ملە (ملت) پی‌کە پشتووەکان لە پیش هەمو شتیکا لە منالی‌یەوە زوو تر وقتی خویان خستوتە سەر یاری کردن بە تحریك کە بو ئەوەی زیاتر پی‌یان خوش بی و حەزی لی بەکەن هەمو روژیك لە تەحرە یاری یەکدا گرەویکیان هەیە و بو هەر پیش کەوتن و بردنەوەیەك دیاری ـــ خەلاتیکیان هەیە

وەنەبی ایستا هەر پا ەکانیان بەلکو ژنەکانیشیان خەریکی ئەم یاریەن ، جاران کە هەر بەهار و هاوین زوورتر خەریك ئەبون ، ایستا زستانیش ناوەستن ، خو ئەم سال کە اوروپا لە هەمو سالیك ساردتر بو و بەفر زوورتر ئەیاری دیسانەوە بو ئەوەی بەتوانن بەردەوام بەم سەر مایە بەوەستن کومەل کومەل بە ژن و پیاو و منالەوە بە کرلا رەـــ طیارە ئەچون بو سەرشاخەکانی الپ و پچرە لەناو بەفردا یاریان ئەکرد .

ئەمەیش وایە وەنی‌یە شتیکی تازە بی بلکو ایمە کە ملتیکی اسلامین و بە پی فرمـــووەی (خوای گورە و مزن و (پیغمبر) (صلعم) بەری‌وە ئەچین دیسانەوە لەو حەلیش دا چاکیتی ئەمە زاراوە و (پیغمبر) (صلعم) فرموویەتی [العلم علمان علم الابدان ثم علم الادیان] کەواتە پی‌ویستە ایمەیش بەپی ئەم فرموویە بەجولینەوە و هیچ نەبی روژی دوسعات وقتمان حصر بەکینە سەریاری و لەشمان بەمە راهینین .

راستیەکەی : انکار ناکری لە پیشا کە بە تەوای

چاکیتی ئەم ایشەمان نەئەزانی دیسانەوە هر کرەکی بو خوی لە فەراغ شار جیکە یاریکی هەبو و ایوارن دو سعات هەمو ترحە یاریکی وەکو کەوشەك ، قەلەمرداری شەرە توپ . . . . یان تیا ئەکرد . بەلام ایستا لە کەل ئەمەیشا چاکەکەی ئەزانین کەچی ام یاری کردنەمان تەخر کردوە و هەر خراوەتە سەر قوتابی قوتابخانە رسمیەکان کە بە پی٘ منالی وولاتەکەمانەوە زور کەمن و ئەوانی ترمان حەوصلەی یاری کردنیان نەماوە . و ئەکەر ئەم شتە هەروا بروا دوا یەکی ئەبین بەملتیکی تەمەل و ناتەوان .

انجا پیویستە ایعەیش بو اوەی بەبین بە ملتیکی توانا و ایش کەر ئەبی لەشمان بە یاری کردن چست و چالاك بکەین و لە هەمو کەرەکیکا و لە هەمو دییکدا بو هەمو تحرە یارییەك جیکا نشانە بکەین و روژی چەند سعاتیك خەریکی یاری کردن بین .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

افغانیە

پشاور ـــ اەلین امان‌الله خان بە خوی و قوتیەوە نزیکی کابل بوتەوە و برامبر بە قوتی حبیب الله خان «بچە سقا» عفوی عمومی بلاو کردوتەوە .

لاهور ـــ وەکو لە افغانستانەوە خبر ورکیراوە ٤٠ میل لە دوری کابلەوە لە بەینی قوتی بچەسقا و امان‌الله خان‌دا بە کرمی شر دوام اکات . و هەمو خستەخانەکانی کابل پر بووە لە بریندار . و امان‌الله خان بەطیارە کراوەتەوە قندهار .

مسئلەی قرض المانیا

پاریس ـــ المانیا مذکرەیەکی داوە بە اعضای دولت متحالفەکان واوەی هەموسالیك چوار سەد ملیون‌دولار خسارەی شەر بدات هەتا لە ظرف ٣٧ سالدا قرضەکانی بە تەواوی اوداتەوە بەلام رنکە اوم داوا کردنەی المان قبول نەکری چونکە ام مقدارە ثلثی او مقدارەیە کە دولی حلفا لی٘ ویستووە .

قوتابیەکانی سوریە

شام ـــ قوتابی هەمو مکتبەکانی شام بە کرەنی مکتبیان بەجی هیشتوە و کومیلیان بستووە خویان چند کەسیك یان ناردووە بو بیروت کە لە بابت سوریەوە چاویان بە مسیو بونسو بکەوی .

اسپانیا کابەکانی داخستووە

مادرید ـــ لە سەر ئەو دەنەیەی کە قوتابیەکان کردبویان هەتا رضعیت چاك ئەبیتەوە حکومت اسپانیا جاری هەمو مکتبەکانی داخستوە .

میرچمبرلاین و مغور موصولینی

لندن ـــ لە مجلس عوامدا پرسیاریان لە میرچمبرلاین کردوە لە بابەت ئەو ملاقاتەیەوە کەلەفلورنسا لە کەل موصولینی‌دا کردویەتی و لە جوابا کوتویەتی : چوینشتنم بو فلورانسە بونەتیکی رسمی نەبووە بەلکو بو پشوی خوم بووە بەلام لەوی بە بارمتی ممثل حکومت بریطانیا لە کەل موصولینی‌دا بە یەك کەیشتین بەلام جکە لە بیانی خوشەویستی بینی هەر دو حکومەتەکە نەبی لە بابەتیکی کەوە هیچ کفتکویکمان نەکردووە .

نوت سوریە

شام ـــ حکومتی فرانسز کومیلیکی لە بیست پیاوی

شارەزا کوکردوتەوە کە لە شمالی سوریەدا بکەریت بوکانی نەوت .

لە یورانکیز ا مەرا و موریا

نیزون — لە سەر ئەوەی کە بو ورکیرانی حکومت کومەلیان بەسەروە حکومت یورانکیز چەند کەسیکی لە گەورەکانی یورانکیز گرتووە و دو وزیری کویلشی تیدایە .

پ ینی ایتالیا و یوکوسلافیا

بلغراد — سفیری یوکوسلافیا پرتستوی وزارة خارجیەی ایطالیای کردوە لەسەر ئەوەی کە بە دەس روژنامەکانی ایطالیا نوسیویانە کە یوکوسلافیا عسکری ناردوە تە سەر البانیا .

تروتسکی روس

اوسلو — حکومت نوروجیش نایەلی رفیق تروتسکی بەجیتە خاکیەوە .

—)§(—

ژاپون و چین

توکیو — حکومت ژاپون جاری عسکرەکەی لە شانتونغ دا ناکیشیتەوە چونکە حکومت چین جاری ناتوانی اکاداری بیگانەکان بکات .

بچکی سلطان مراد

بیروت — لەوساوە تورکەکان ال عثمانیان لە تورکیا دەرکردوە بچکی سلطان مراد بە خوی و منالەکانیەوە هاتبوە بیروت ، هەرچەند هەتا کو ایستا بە سبب حەشمندەکانی ئەویەوە ادارەی کردوە بەلام ایستا زور پریشانە .

کومەلیکی ایران دیتە عراق

بغداد — وەکو لە ایرانەوە خبر دراوە ئەلین ایران کومەلیك ئەنیری بو عراق بو ئەوەی بیانی دوستایەتی ایران بکەن بەرامبەر بە عراق و گەورەی کوملەکە میرزا حسین خان وکیل خوزستان ئەبی .

—◦❦◦—

قوتابی بحرین

بحرین — ئەلین ئەم سال شیخ بحرین لە کیسەی خوی چوار قوتابی ئەنیری بو اوروپا کە فیری ایشی بحریەی بن .

ایرانیەکانی عراق

بغداد — حکومت عراق امری بە دائرەکانا بلاو کردوتەوە کە لەتەك ایرانیەکانا چاك بجولینەوە و بو هەمو شتیك یارمتیان بدەن .

بارانە - رحمت

* * * *

لە حەلیکا کە بینیك بو باران نەباری وهەمو دەغل و دانی ولاتەکەمان بارانی ئەویست . بە سبب لطفی خوای مزن و گەورەوە شکر لە بیانی روژی دوشمەوە هەتا بیانی روژی چوار شمە دو شەو و دو روژ لە سریك لە ولاتەکەمانا باران باری و ام رحمتە بە سر خاکەکەمانا رژایە خوارەوە و همو دغل و دان و سەوزایی زندو کردەوە . هیوامان وایە چون ام رحمتەمان بە سەردا رژا هروا نوشی همو خوشیەك بین و انشاالله ئەمە نشانەیکی اقبالمانە .

سفەریکی وداعیە

{ **** }

بە مناسبتی سفری سعادت مفتش اداری یەوە بو حفلەیکی وداعیە کە بەمناسبتی رویشتنی مفتش اداری سعادت کاپتان لاینەوە لە لایەنی دائرەی شاری سلیمانیە وە روژی شە وسعات چوار و نیوی انکلیزی ـــ دەی حاوەی لە باغی شاردا ئەکری .

بو ئەوەی بانك کراوەکان بەرامەر بە خدمات پیشوی یانی تشکر و خوا حافظی لە کەلا بەکەن . لە لایەنی کەورەی شاری خوشەویستمانەوە سعادت متصرف ازمی وکەورەی دائرەکان و صاحب منصبان حکومت محلیە و امرای جیش و اشراف شار بانك کراون .

هیوامان هیە باکرادەکان برامبر بەو لطف و شفقتی کە مشار الیە لەو مدەی ایرەماوتەوە لەکل اهالیدا ابرازی فرموە وکە بە جدی بو سعادت ولاتەکەمان هول وتەقلای داوە تایبەتی بە ناوی خویانەوە و بە هموتی بە ناوی ملتەکەوە بیانی ممنونیت وعرض خوا حافظی لەکا بفرمون .

مدیران پشدر جنابان ابروت اغای حاجی رسول اغا و خدر غای بابکر اغا کە چند روژیك لەمویش تشرفیان هینابوە سلیمانی روژی ٢٣ مانك کرانەوە .

لەدائرة طاپووە :

اعلان

او خانووە کە لە کرەکی کویژە واقعە و عددە[شمال بە خانوی ٣٩ ــ ٧٣ تسلسل ٨٣٢ کە عائدی رابعەکچی شاکرە و تواو کری بە ریکای خصوصی . روژ آوای بە خانوی ٣٩ ــ ٧٣ تسلسل ٨٣٢ بیان کراو وتواو کری بە خانوی ٤٣ ــ ٧٣ تسلسل ٨٣٤ کە لە ژیر ادعای رشید طاوس دایە قبلەی بە خانوی ٤٣ ــ ٧٣ تسلسل ٨٣٤ بیانکراو خورآوای بە ریکای خصوصی] و تسلسل «٨٣٣» یە امە مدتیکی زور قدیمە بەدست حاجی محمد کوری رسولەوە بوە و بو ورثەی بجی ماوە لە بر اوە هتا ایستا طاپو نکراوە ایستا بە اعتبار نو بش بو هریکە لە امینە و حلاوە کچانی حاجی محمد دو بش و بو هریك لەطە و نوری کورانی عارف بشی و بو وستا احمد کوری رسول سە بش تازە بە ناویانەوە قید ادریت لەاعتباری تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هر کس حق وادعایی لم خانوەدا هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات بو آکاهداری. همو کس یکەم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصە خانویە کەلە کرکی سرشقام واقعة وعادد، (شرق جنوبی بە عرصة خانوی تسلسلی ٥٦٠ کە عائدی احمد کوری سلیم قوشچی یە جنوب غربی بەطریق خاص غرب الشمالی بەخانوی تسلسل ٢٨ کە عائدی حمە کوری علی یە شمال الشرق بەعرصة تسلسل ٢٦ کەعائدی محمد آغایە) و تسلسلی (٥٦١) و مساحة (٧٨) مترو (٤٨) دسیمترە یە مدة ٣٠ سال بدست فرج پوشینی یەوە بوە و لەودوە بو ورثە بجی ماوە و ام عرصەیە مربوطی طاپو نیە بالە سر مراجعتی ورثە معاملة تجددی اکری امیش بەاعتبار ٣ بش بو صابر کوری فرج پوشینی دو بش و بو حلاوە کچی فرج پوشینی بشی لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ رو ژیتر هر کس حق وادعایی لەم عرصەیەدا هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات بو آکاداری همو کس یکەم جار اعلان کرا .

مطبعة بلدیة سلیمانیە

بو هەر شتێك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
شش مانك کمترابونە قیدناکرێ
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسێنرێت
یکی بە آنەیکە

هەر شتێك ائومی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٩ ذی القعدە ١٣٤٧ ٢٩ نیسان ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بە مناسبتی رویشتنی سعادت

مفتش اداری کاپتان لاین ەوە

* * * *

خوشتاوبەختی هەمو قومی کورد مفتش اداری غیور مان سعادت کاپتان لاین کە لەسال ٩٢٥ وە تشریفی هیناوەتە ئم لوایە و کەلەم مدیەدا بە هەمو هێز و تەوا. نایە وە بو بەرزی و بلندی ولاتەکەمان تی کوشاوە بە نوعێك کە ولاتەکەمانی بەم حالە گیاندوە و هەمو عیلی کە دل خوش و بی‌خوش حال کردوە ، ئەم جارە بەمنا. سبتی رویشتنیەوە کە بە مأذونیت بە جی‌مان ئەهیلی و عراق ترك ئەکات و تشریف ئەباتەوە بریطانیا ، بو ئەوەی بەرام بەر او خدمەتە چاکەی کە بوی کردوین اهالی و ماموورانیش مقابلتا بیانی ممنونیت ، عرض تشکر و خوا حافظی لی‌بەکەن روزی لە پیش تشریف بردنیا کە تصادف روزی شەمەوی ٢٧ — ٤ — ٢٩ ی ئەکرد بە شرفی مشار الیه وە سعادت متصرف اکرمی و خوشە. ویستیان بو قاوەلتی و بوئەوەی پیکەوە نان بخون دعوتی

هەمو امرای حکومت فخیمەی بریطانیا و جیش رؤسای دوائر ، اشراف و تجاری فەرمو ، جگەلەمەیش هەر بەوشرفەوە بەجیا دعوت قسمێك مامورین داخلیە و سائرەیانی فەرمو بو ، لە عانی خویانا بانك کراوەکان لە سەر خوانی — سفرەی سعادت متصرف اکرمی کە عبارت بو لە سفرەیکی چل کەسی کو بونەوە و بە انواع کفتکوی خوش ، نان خواردن وقتیان رابوارد ،

لە عین روزدا هەر بە شرفی مشار الیهەوە بو حفلەی یکی وداعیە کە لەباغ شاردا لە لایەنی دائرەی بلدیەوە ترتیب کرابو هەمو صاحب منصبان حکومت فخیمە ، امرای جیش ، رؤسای دوائر ، هەمو ماموران ، علما اشراف و تجار دعوت کران ، مدعوین لە میعادی خوی دا کە ساعت چوار و نیوی انکلیزی — ٩٠ ی عربی لە وجیکایەدا کو بونەوە ، لە دوای چا ، قاوە ، دوندرمە و شربت خواردنەوە کفتکوی خوش دائر بە خدمات برکزیدەی مشار الیه کاپتان لاین لە وکالتی سعادت متصرف اکرمی‌یەوە لە طرف احمد افندی مامور اوراق داخلیەوە نطقیك خوێندرایەوە کە لە لایەرەی لەو هەمداعینا مدرج کرا :

ای حضار کرام !

به مناسبتی ام حفله‌یه‌وه که به شرف جیا بونه‌وه‌ی مفتش اداری خوشه‌ویست سعادت کاپتان لاینه‌وه دراوه امه‌وی چند کله‌یك بیان بکه‌م .

له‌م کوبونه‌وه‌یه‌دا له زیر دو تأثیری مثبت و منفی‌دا خوم ابینم . اولا له بەر اوه‌ی له شخصیتی شریف ، رفیقیکی جدی ، ذاتیکی مقتدر و اداری جیا ابه‌وه زور متأثرم فقط له عین زمان‌دا له بەر اوه‌ی ام اجتماعه فر صتیکی پی بخشیم که تحسسات خوم برامبر به‌م ذاته محترمه اظهار بکه‌م محظوظیتیکی وجدانی حس اکام .

له پیش همو شتیکدا تمام امه‌یه که به کمال فرح و سروره‌وه به ولاتی خوی و به خزم و کس و کاری شاد بیت و له محلی وظیفه‌ی تازه‌یدا هر وەك مواقعی سائره مشاهده کراوه . موفقیتی کامله نصیبی بیت .

خوم زور به مسعود و دل خوش ازانم که له سال ۱۹۲۱ ه‌وه هتا ۱۹۲۹ به فاصله‌ی مده‌تیکی یك سال و ده مانی له کل ام ذاته محترمه به یکه‌وه رامان بوارد وه و له ظرف ام مدته مدیده‌دا له همو کار و باریکی رسمی و خصوصی ، یك‌دل ، یك زبان ، و یك روح بوین . اکر فرضا بعضاً اختلافیکی جزئی له مسائلی اداره‌دا له بین‌دا واقع بوبیت هرله بینی خوماندا ماوه‌ته‌وه و قطعیاً تأثیریکی نه‌بووه به سر رابطه‌ی جدیه‌ی هردو کمانه‌وه . و کـذا موجب ممنونیتی عظیمه‌یه که له حین مفارقتیش‌دا هەر وەك برا جیا ابینه‌وه .

ای حضار کرام :

به فکری من چة له انکلیز و چه له وطنی کەم کس هیه که به‌قدر ام ذاته مبارکه خذمتی بو کوردستان بوبیت و منافعی پی که‌یاندبی .

له سال ۱۹۲۱ دا له بدایت تعیین مشار الیه بو هولیر ، قووتیکی جزئی تورك هاتبوه رواندز له مبدئه‌وه هر چند ام قوته شایانی اهمیت نەبو فقط له سال ۱۹۲۲ دا له زیر قوماندە‌ی داوزدمیر ناویکدا قوه‌تیکی مناسبی تریش هاته رواندز . قضای رواندز کاملاً استیلا کرا و بالنتیجه سببیت دا به تخلیه‌ی سلیمانی . حتی له‌و اثنایه‌دا بعضی له اقضیه‌ی موصلیش له حالیکی باشا کردان‌دا مابووه .

ام شخصه محترمه به جسارتیکی مردانه و سیاستیکی عاقلانه‌وه به قوتیکی جزئی پولیس مرکزی لوای هولیر قضای کویه ورانیه‌ی محافظه و اداره کرد و له‌م ریکه‌یه‌دا متعدد جار حیات خوی خسته تهلکه‌وه ، من جمله له دربندی باباجی‌جك دفعه یك له‌طرف ۳۰۰ الی ۴۰۰ نفر اشقیاوه ریکایان پی اکیریت ، قوت مشارالیه تنها ۱۵۰ کسیك سواری غیری منتظم‌بو . مع‌هذا به شجاعتیکی قهرمانانه‌وه مقابل به‌م دشمنه وەستا و خوی و قوته‌که‌ی له تهلکه‌یکی محقق نجات دا .

له پاش مدتیك قوت تورك له رواندز درکرا و به سایه‌ی سیاستیکی عاقلانه‌وه و اداره‌یکی رشیدانه‌وه که مشار الیه تواندی اداره‌یکی قانونی ومنتظم له‌ویدا تاسیس کرا اعتماد به حسن اداره و کیاستی حکومت له لوای هولیر مشار الیهی هلکرت وهینایه سلیمانی .

له‌بر اوه‌ی همو‌تان وضعیت اوسای سلیمانی ازانن ایجاب ناکات تفصیلات بده‌م فقط اونده الیم له‌و اثنایه‌دا حتی محله‌ی چوارباغ ودرگزینیش له تحت تأمینلدا نه‌بو وبو تنزه کس نه‌ی اتوانی بچیته قراغ شار خدمات وفعالیت مشار الیه هی او زمانه هموی معلوم حضار محترمه‌یه و برتفصیل بیانی به فضله ارام فقط

لازمە صراحةً بلیم کە سایەی همت وشجاعت فوق
العادەی مشار الیەوە اسرو لوای سلیمانی هاتوتە
دەرجەیکی وا کە لە هەمو نقطەی نظریکەوە لە امنیت ،
ئاسایش ، توزیع عدالت وتطبیق قوانیندا لە الویەی
سائرەی عراق لە الحمد لە پیشترە .

آرزو اکەم ئیتر ئەمەیکیش لە خصائل و اخلاق
حمیدەی مشار الیە بیان بکەم .

علاوەی اوەی کە مشار الیە بو تطبیق عدالت و
قوانین بە هەمو موجودیتیەوە تی اکوشیت برامبر بە
رعیت ، مسکین ومظلوم حسیکی شفقت وعنایتیشی
هیە کە زور جار واقع بوە کە بالذات تعقیب ایشی
مسکینی لە دوائردا کردوە ولە داخل امکاندا مانع
تاخیر ئەبونی معاملات فقیر وهژار بوە .

لە حین دور وتفتیشدا کە لە لوادا اجرای اکرد
هەمو غایەوهدفی تدقیق و تحقیق احوال و اوضاعی
مسکین و رفاهی معیشتی اوان بو وقطعیا اهمیتی بە
ارباب نفوذ نەادا .

ای حضرات کرام !

مقابل بم خدمت وهمتەی کە بو کوردی کردویەتی
ولە کوردستاندا نشانی داوە ومقابل بە هەمو فضائل و
خصائلیکی حمیدە کە مشار الیە هیەتی ابی کوردەواری
ابدیا مدیونی شکرانی بن ولە صمیمی قلبیماندا خاطرەی
قیمتداری بە حرمت وعینەوە حفظ بکەن .

ایتر بە کومل وبە خلوصەوە تمنای موفقیت جناب
کاپتن لاین اکەین . هەر بژی جلالتماب ملک خوشەو.
یستمان . هەر بژی حکومت فخیمة بریطانیا .

لە دوایی هات هەمو حاضرون بە چەپلە لیدان و
هەر بژی کاپتان لاین مقابلەیان کرد .

لە دوایی دا نطقیک کە سعادت مفتش اداوی لە
جوابا حاضری کردبو ، بوئەوەی حاضرون چاک تی بگەن
لە وکالت مشار الیهەوە لە طرف مدیر تحریرات جلال
صائب افندی وە خوینرایەوە کە بە تەواوی لە خوارەوە
درج کرا :

حضرات کرام !

لە پاش گوی لی گرتنی ئەم نطقە جوانانە خوم بە
غیری مقتدر ئەزانم کە جوابیکی لائق بدەمەوە ، لە بەر
ئەوەی بە شدت [illegible] مام بووە و دەنگم نوساوە تکلیفم
کرد لە جلال افندی [illegible] ی منتان عرض بکات .

ارزو ئەکەم [illegible] چەند بە سرور و
خوشیەوە ئەم مدتە [illegible] ایرە رام بواردووە کە تقریبا
چوار سالی کردووە .

در خاطر ئەکەم ، لام وایە لە ضابطانی بریطانیایی
هەر من بوم کە نائلی ئەو شرفە بو بیت کە مدتیکی وا
لیرە مابیتەوە و وەها بە چاکی شارەزای هەموتان بو بی .

تشکری هەموتان ئەکەم ، بو سعادت متصرف ،
مامورانی حکومت ، ضابطانی جیش و لیفی ، اشراف
و اهالی ، مقابل بەم شفقتە گەورەیە و ئەو معاونتەی
کە دائما حەمم کردووە و پیم گەیشتووە .

من امینم کە سلیمانی استقبالیکی روناکی هەیە بە
وداعەوە تمنای سعادت و رفاهیتتان ئەکەم .

ئەمەیش بە چەپلە ریزان بەرام بەری یان کرد .

-دیسانەوە بە ناوی مأمورینەوە و لە وکالتی اوانەوە
لە طرف احمد افندی مأمور اوراق داخلیەوە لە بەر
نطقیک خوینرایەوە کە سرا پا مآلەکەی عبارت بو لە
بیانی ممنونیتی هەمو مأموران برامبر بە مشار الیە کاپتان
لاین کە لە وديوەوە درج کراوە .

ای حضار کرام :

له فرمووەی سعادت متصرفدا درحق به فضائلو علویت و مکارمی اخلاقی سعادت کاپتان لاین اوی پی ویست بی بیان فرموراوه . هیچ شتیك بو ایمه نەماوه تەوه که عرض و بیانی بکەین بندەش به ناوی مأمورا نی لواوه مقابل به عدالت و حقیقت پرستی مشار الیه تشکراتیکی ابدی عرض اکەم .

اگر به سائقەی وظیفەوه بو تأمینی ضبط و ربطی اداره بعضاً شدتیکی جزوئیش نیشان دابي ، بلام دیسا نەوه له همو معاملەیکدا لەگل مأموران به رفق شفقت معاملەی فرمروه و به چاویکی خوشەویستی و حرمت تماشای مأمورانی لوای کردووه و اکثریا به انواع قصهٔ خوش مأمورانی لاواندوتەوه . بناء علیه به ناوی همو مأمور لواوه تمنای سعادت و خواحافظی لی اکەین له هر جیکایك بي ، له هر ایشیکدا بی خوا صحت و موفقیتی بداتی ، هر بژی سعادتی کپتان لاین .

✱(چایەیکی گەرم)✱

له دوای ئەمەیش به ناوی اهالی یەوه له وکالتی رئیس بلدیەوه له طرف شیخ مجید افندی باشکاتب بلدیەوه درحق به خدمات برگزیدەی مشار الیه کەلەم ولاتەدا ابرازی فەرمووه نطقیك خوینرایەوه کەله خوارەوه درج کرا :

حضرات کرام !

به مناسبتی مفارقتی مفتش اداری خوشەویستمان جناب کاپیتان لاینی محترمەوه لەم حفلهٔ وداعیەدا کەبه شرفی مشار الیهەوه ترتیب کراوه ئەمەوی به ناوی خوم و هاوولاتیەکانمەوه چەند کلمەیك عرض و بیان بکەم له و خدمتانه کەمشار الیه بوولاته کەمانی کردوه همومان زور چاك له خاطرمانایه و ئەیزانین وقتی که ئەم ذاته محترمه له سال (۹۲۵) دا تشریفی هینایه سلیمانی و مباشرتی کرد به ایش محیطی لواکەمان سراپا له ناو اگریکی اغتشاشدا هرج و مرج بو ، امنیت و اسایش لەهیچ گوشەیکی ولاته کەماندا موجود نەبو طرق مواصلات و تجارت کاملا مسدود بو له روی ئەم حالەوه فلاکتیکی عمومی هاتبوه وجود ، هیچ کەس دەستی نه اچوه کار و صنعت و تجارتی ، وقتی که ئەم ذاته تشریفی هینایه ایره به هەمو هیز و قوتیەوه سعی و اقدامی کرد بو رفعی ئەم حاله ، له نتیجەی ئەم سعیەدا له ظرفی مدتیکی کەمدا موفق بو به اعاده کردنەوەی امن و اسایش له داخلی عموم لواکەدا به درجەیك که ئەمرو ئەو امنیتەی لەداخلی لوای ایمەدا هەیه له هیچ لواکانی عراقدا بەم درجەیه امنیت تصور ناکری که لەم روەوه رفاهیتیك بو عموم هاته پیشەوه ، دیسان له خاطرمانایه وقتی که ئەم ذاته تشریفی هینایه سلیمانی جگه له مکتبیکی ابتدائی نەبی کەئەویش له هەمو وسائط تدریسیه و معلمین محروم بو ، له مرکز و خارجی لوادا مکتبیك نه و به واسطەی سعی و تشبثات ئەم ذاتەوه له ظرف ئەم مدته داله مرکز و ملحقات لوادا متعدد مکاتب تأسیس و کشاد کرا و له مرکزدادو صنف ئاخر یشی هینرایه وجود سرای سلیمانی ، قرەداغ ، چوارتا ، پنجوین ، سورداش متعدد مراکز و نقاط پولیس که له ملحقات لوادا درست کراون و هر یك عاملیکی زور مؤثرن بو تأمینی امن و آسایش لواکه همویان اثر سعی و تشبثاتی ئەم ذاته محترمەیه .

به لسانیکی شکر و ممنونیتەوه یاد و تذکاری اکەم ئەم باغچەیه لطیفه که ایستا ئەم هیئته محترمه اجتماعی تیا کردوه و جادهٔ صابونکەران که رونقیکی داوه به مملکت ،

دابوشینی شیوەکان کە خذمتیکی زور کورە کردوە بو
صحت اهالی و تحسین منظرە شارەکە ، مشروعی الکلتر
یك کە هنکاویکی زور کەورەیە هاوبزراوە بو اعمار و
تزیینی بلدە هەویان لەاثر ارشاد و معاونتی ام ذاتە محترمە
وە پیك هاتووە . حاصلی بە چاویکی تقدیر و ممنونیتەوە
هەومان ایبینین و تقدیری اکەین کە احوال و وضعیتی
اهالی و ولاتەکەمان لە ظرفی امەدتەدا کە ام ذاتە مهامی
اموری ادارە گرتوتە دست لە هەو خصوصیکەوە زور
ترقی و کسبی صلاحی کردوە غیر ازام خذمتانە کە تعدادم
کرد زور خذمتی تریشی بو ولات و ملتەکەمان سبقتی
کردووە کە احتیاج بە ذکر و بیان ناکا لەبر امە تأثراتی
کە لە مفارقتی مشارالیە بوعموم حاصل بووە علنا اظهار
کردنی بە لازمەیکی قدر شناسی ازانم مقابل بم مساعی
وخذمتەیان کە بو ولاتەکەمانی کردووە هەو فردی لە
افراد ام ملتە دائما خوی بە مدیون شکران ازانی و
برامبر بە مشار الیە ابدیا حسیکی احترام و تقدیر لە خا
طریانا پرورده اکەن . لە پیش اوەدا کە خاتمە بدەم بە
قسەکەم بە حسیکی عمیق و منتداریەوە بە ناوی خوم
و هاو ولاتیەکانەوە بو ام ذاتە محترمە عرض تشکر و
لم سفرەیاندا تمنای صحت و سعادتیان اکەم ، هەر بژی
محترم کاپتان لاین .

{ چیپایکی کەرم }
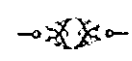
لەدوای ئەمە لە طرف قوتابیکی زور بچوکی مکتب
فائق مصطفی افندی یەوە بە دنکیکی معصومانە ئەم
شعرانەی خوارەوە خویندرایەوە :

وا ئە چیتەوە بو وطنی خوت
بەخوات ئەسپیرین بەبی بە خیربوت
چاکەی تو زورە بە سر ئیمەوە
بلی انشاالله دیسان دیەوە
ئیمە مشهورین بە قدر زانی
لە هر کوی بی بی هر لەبیرمانی

لەختام هەمو نطقەکانا بو کیف خوشی و مسرور
یتی حاضرون قسم کورانی بیژی قوتابیەکانی مکتب
دستیان کرد بە ووتنی کورانی وطنی خوش .

حاصلی حفلە کە هەر بەم نوعە نزیکی دو ساعت
دوامی کرد . لە دواییدا دیسانەوە عموم حاضرون عرض
خوا حافظیان لە مشار الیە کاپیتان لاین کرد و حفلە کە
دوایی هات .

لەو حفلە خوا حافظیەی کە بە مناسبتی رویشتنی
مفتش اداری خوشەویستمان سعادت کاپتان لاینەوە کرا
بو چی جریانی کردبی و چە نطقیك درابی هەموی بە
تەواوی نشر و عرض کرا .

هەول و تقلا و جهدیك کە مشار الیە بو برزی و
بلندی ملك و ملتەکەمان کردویەتی لەمەیش زیاترە ولە
حساب نایەت .

حقیقتا هەمو ملت زانیویتی کە غایەی مشار الیە هەر
خذمت کردنی ام ملك و ملتە بووە . لە بەر اوە هتا
آخری ام چاکەیە فراموش ناکەین و سیمای مبارکی
دائما لە بر چاومان و یادی لە دلمانا ابی . و بەابدی مد
یونی شکرانین و بە حرمتەوە تقدیس اکەین .

بە دلیکی صاف و پر محبتەوە لە خوای کەورە و منزەد
ئەپاریینەوە ام ذاتە هەمو وقتیك و لە هەمو ایشیکا موفق
و مسعود کا . هر بژی پیاوی وا صاحب وجدان .

ژیانە

ضيافتيك

که به شرفی کاپیتان لاین هوه له لایني جیش عراقهوه کراوه

وابواری تین روژ هر بهو مناسبهتهوه ، به شرفی خوشهویستی هوولایك سعادت [کاپیتان لاین]وه بو نان خواردن له طرف آمر منطقهی شرقیهوه له نادی عسکری ضیافتیك درا که سعادت متصرف اکرمی واعیانی حکومت نخبهی انکلیز وجیش مدعو بون .

دویانی اوروژه که یکشهمهی — ۲۸ نیسان بو ... کاپیتان لاین باری کرکوکدا بهاوتوموبیل ... مفارقتی فرمو ، دیسانهوه له طرف سعادت متصرف اکرمی وقائمقام هلبجه محترم حمیدبکهوه هتا کرکوك وله طرف رأوسای دوائر و رئیس بلدیه و اشراف شارهوه هتا مرکز ناحیهی بازیان روانه فرمورا .

داخلی :

قابینهی تازهٔ عراق

قابینهٔ وزارت حکومت عراق که مدتیکی زوره استعفای کردوه وهتاکو ایستا به وکالت تماشای ایشیان اکرد . بنا له سر تلغرافیك که بو حکومت هاتوه سرلهنوی له ریاست فخامت [توفیق بك السویدی] دا وکو لای خوارهوه قابینهیکی تازه تشکیل کردوه وهاتوته راس کارهوه .

رئیس الوزرا ووکیل وزیر خارجیه و اوقاف
فخامت توفیق بك السویدی

وزیر داخلیه	فخامت عبد العزیز بك القصاب
» دفاع	معالی امین زکی بك
» عدلیه	» داود حیدری بك
» مالیه	» یوسف بك غنیمه
» معارف	» خالد سلیمان بك
» اشغال ومواصلات	» محمد بك شلاش
» زی وزراعت	» سلیمان بك براك

سعادت متصرف اکرمی و قائمقام هلبجه محترم حمید بك که بو روانه کردنی سعادت کاپیتان لاین تشریفیان بردبوه کرکوك لهدوای روژیك عودتیان فرموهوه .

مفتش اداری کرکوك سعادت ... بجر تونید که تماشای لوای سلیمانی ش بکات له کل سعادت متصرف اکرمیدا تشریفی هینایه سلیمانی ودوینی ایواری عودتی فرموهوه بو کرکوك

مفتش عمومی صحیهی عراق ... له کل مدیر طبیب کرکوکدا تشریفیان هینا ... امرو اکهرینهوه بو کرکوك .

قائمقام شاربازیر محترم رضابك ... سعادت مفتش اداری تشریفی هیناوته سلیمانی .

قائمقام هلبجه محترم حمید بك ... سعادت مفتش اداری تشریفی هینابوه سلیمانی دوای کرا یهوه بو هلبجه .

له خاندان و اشرافی سلیمانی محترم عبدالله لالی افندی حاجی علی آغا له بغدادهوه تشریفی هینایه سلیمانی .

له بکزادهٔ جاف محترم حسن بك علی بك معاون جاف واحمد بك محمدصالح بك وهاوریکانیان تشریفیان هیناوته سلیمانی .

اعلان

مباشرت اکری به تقدیری جوتانه بو محصولاتی سال ۹۲۹ لهاعتباری اولی مانکی مایس — ۹۲۹ .

موفق مادهی (۳) لهنظامنامهی متعلوی جوتانه ژماره (۷) بوسال ۱۹۲۸ اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بە زاری ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

ژیان

غزیتە

کریاز

بەشش مانك پانج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کیرابونە قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسیری

یکی بە آنەیکە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٣٦ ذی القعده ١٣٤٧ ٦ مایس ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

وزارة تازهٔ عراق

له غزتەکانی بغدادەوە — ٢٩ و ٩٢٩/٤/٣٠

* * * *

معلومە کە لە بر بعضی مسائلی سیاسیە چند مانکیك لەمەو بش وزارة عراق کە قابینەی فخامة سعدونیان پی ئەوت استعفای کردبو و هتا ام بینە هر بە وکالت ایشی اکرد و حکومت عراق لە حالیکی مشکلدا مابووە بلام لەم روزانەدا بو ئەوەی ایتر نهایت بم حالە بهیتری دست کرا بە تشبثات بو اوەی قابینەیکی تازە تشکیل بکری نتیجە قرار درا کە لە ریاست فخامت توفیق بك السویدیدا وزارة تشکل بکات .

روژی یکشمەی ٢٩/٤/٢٨ بە مناسبتی درچونی ارادهٔ ملوکانەوە لەدائرهٔ رئیس الوزرای عراق حفلەیکی محتشم کرا و هەمو کورهٔ دائرەکان و مستشارەکانی حکومت فخیمەی انکلیز کوبونەوە لەحالیکا کە فخامتی توفیق بك السویدیش لەوی حاضربو .

و لەو حفلەدا وکیلی رئیس دیوان ملکی و مرافق خاص جلالة ملك بە اوتوموبیلی خصوصی ملوکانە تشریفیان هینایە او موقعەوە . لە طرف طاقمیك پولیسەوە و هەمو حاضرونەوە استقبال کران .

ارادهٔ جلالة ملك کە لە بابت رئیس الوزرایی توفیق بك سویدییەوە درچو بو تسلیمی سکرتیر مجلس وزراء کرا . لە دوای اوەی کە مراسم احترامکارانە بو ارادە کە کرا لە طرف سکرتیر مجلسەوە بە دنکیکی برز خوینرایەوە کە مآلەکەی لای خوارەوە عرض کرا .

لە دوای اوەی کە فخامة توفیق بك سویدی برامبر بە ارادەکە تشکرات لازمەی بجیهینا و هەمو حاضرون مبارکبایییان لی کرد بە اوتوموبیلی خصوصی تشریفی بردە قصری ملکی و بالذات لەویش بیانی ممنونیت فرمو .

صورتی ارادەکری جلالة ملك کورهٔ عراق

فخامت وزیر توفیق سویدی !

بنا لە سەر استعفای فخامت عبد المحسن بك و بنا

لەسەر ئەوەی کە اعتمادتەواوم بە درایت و اخلاصی ایوە هەیە ، وا منصب رئیس الوزرایەتم تودیع کردی کە ایوەیش بە عجلە وزیرەکانی رفیقتان انتخاب بەکەن و ناویان عرض بەکەن ، هەر خوا موفقیت ئەدات .

{ فیصل }

ملك عراق

ئەم ارادەیە لە ٢٨ نیسان ٩٢٩ و ١٩ ذی‌القعدەی ١٣٤٧ دا لە قصری ملکی‌دا نوسراوە .

لەسەر ئەمە فخامت رئیس الوزرایش لە عین روژدا وەکو لە غزتەی پیشودا ناویان عرض کرا ، معالی وزیرەکانی انتخاب فەرموە و عرض جلالتی ملکی کردوە

تشکیل قابینەی تازەی عراق لە سەرەوە عرض کرا ، ئەم قابینەیە و ئەم وزیرە محترمانە چونکە هەمو یان لە کومەلی تقدمن و ئەم کومەلەیش لە عراقا اهمیت و موقعیکی بەرزی هەیە و اکثریتی پەیدا کردوە و لە هەمو شتیکا صاحب رأین ، جگە لەمەیش چونکە ئەم جارە لەم قابینەیەدا دو وزیر کوردیشی هەیە ، امیدمان گەورە یە کە بە هەمو یەتی بو عراق و بە تایبەتی بو کوردستان خدمتیکی گەورە بەفەرمون .

جگە لەمەیش جاران کە لە هەمو قابینەیەکدا وزیریك هەبو ئەم جارە کە دو وزیری کوردی تیدایە ، ئەمەش دلیلە کە ایتر لە بینی ئەم دو ملتەدا فرق و فرق نەماوە و ایتر هەر دولا وەکو برا ئەژین و بو عین غایە کە بەرزی و بلندی و پیشکەوتنی عراقە سعی ئەکەن . ئەمەیش انکار ناکری کە ئەم چاودیری‌یە و ئەم لطف حکومتە هەموی بە سبب هەول و تەقەلای وکیلە محترمەکانمانەوە پیك هاتووە .

لەبەر ئەوە بە ناوی ملتی کوردەوە مبارکبایی لە وزیرە محترمەکانمان و تمنای موفقیتی ئەم قابینەیە ئەکەین .

دیسانەوە استرحام و تمنایان لی ئەکەین کە بە هەمو توانایانەوە بو پیشکەوتنی عراق و بو اکمال نواقصات کوردستان جهد بەفەرمون .

{ **** }

پروغرامی وزارة

بغداد — هر چند بە رسمی هیشتا پروغرامی وزارة تازە معلوم نەبووە . بلام لە اول اجتماعدا قراریان داوە لەپیش همو شتیکا بو برزی و بلندی و دولەمندی عراق چی پی‌ویستە اجرای بکەن و بودجە بەو نوعە تنظیم و اصلاح بکەن کە نتیجە ضرر وزیانیکی نەبی بو عراق . و بو تألیفی جیشیکی منتظم عراق سعی بکەن آیا بە صورتی اجباری ویا غیرە اجباری . قوانین و معاملات نفوس اکمال بکەن .

و بو عدم استخدام هنود غیرە عراقي سعي بکەن و لە جی ئەوان عراقی استخدام بەکەن .

قابینەی تازەی عراق

ترجمة حال فخامت رئیس الوزرای عراق

لە المقدمەوە :

توفیق بك السویدی لە سال ١٣٠٦ ی رومی و ١٨٩١ میلادي دا هاتوتە دنیاوە ولە سال ١٩٠٢ دا تحصیل ابتدائی و ١٩٠٨ دا تحصیل ثانوی تواو کردوە . ولە سال ١٩١٢ دا لە استانبول تحصیل حقوق کردوە ولە ١٩١٤ دا لە کلیة پارس دا تحصیلی حقوقی اکمال کردوە .

ولە ابتدای حرب عمومی دا هاتوتە تورکیا بوە بە ضابط احتیاط اوردو . ولە دوایدا بوە بە حاکم

صلح شام لە دوای یەنیك استعفای کردوە بە محامیتی وندریسەوە مشغول بووە وچوار سال لەمکتب شامدا معلم درس حقوق رومانیا وحقوق دول بوە ولەم خصوصەوە تألیفێکی بەقیمتی هیە .

وکە حکومت عراق تشکلی کرد لە سال ١٩٢١ دا کراوەتەوە بغداد بووە بە معاون مشاور حکومت ومدیری حقوق عراق ولە دوایی‌دا بووە بە مشاور حکومت ومعلم حقوق رومانیا اقتصادیات سیاسیە . ولەم خصوصیشەوە تألیفێکی بەقیمتی هیە .

وهتا سال ٩٢٥ چندەفعە بوە بە مدیر کلیة حقوق دوایی‌دا بوە بە مدیر عام وزارت عدلیە و هتا سال ٩٢٧ هر لەو وظیفەیەدا ماوەتەوە .

ولەوساوەوە هتا ئێستە لەقابینەئ فخامتی سعدونی دا وزیر معارف بوە .

وغیری ئەمیش چند دفعە لەگل هێئنا بە مشاورتی ویا بە رئیسی و اعضایەتی لە لاین عراقەوە نیرراوە بو خارج بو مسائل سیاسی . ولە مسائلی وطنیەدا زور خدمتی بوە لەپێش هرو شتێکا لە پاریس کتێبی کردوە بو استقلالیتی عرب .

عراقی دەرەوە :

* * * *

افغانستان

بومبای — لەو خبرانەی کە لە پشاورەوە وەرگیراوە دیاری‌داوە کە امان الله خان ئێستا (٢٨) طیارەی هەیە .

ایران لە حدود افغان دا قوت کو ئەکاتەوە

جنیف — مندوب ایران لە عصبة الامم‌دا بیانی کردوە کە : ایران لە ترسی عشائرەکانی افغان بو ئەوەی نەیەنە سەر اراضی ایران و تالان نەکەن مجبور بووە قوتی ناردوتە حدود و الا لە بەر هیچ نی‌یە .

کوشتنی بچە سقا

بومبای — غزتەی (فرونتیر ادفوکات) نوسیویتی وقتێك کە بچە سقا لە ناو اوردوکیا بوە عسکرێك تفنگێکی پێوە ناوە و بە بریندار تی براوەتەوە کابل ، بەلام بە تەواوی معلوم نەبووە .

بارکی بچە سقا

بومبای — ئەڵێن بارکی بچە سقا لە شرێکدا لە طرف اوردوی امان الله خانەوە بە اسیر گیراوە .

وزیر خارجیەی تورکیا چووە بو روما

روما — وزیر خارجیەی تورکیا توفیق رشدی بك بە رسمی هاتوتە روما .

جلالت ملك عراق تبریکی رضا شای کردوە

بغداد — بە مناسبتی تتویجی شاە ایرانەوە جلالتە ملك عراق بە تلغراف مبارکبایی رضا شاهی فەرموە ، جلالت رضا شاهیش بە تلغراف بیانی تشکری کردوە .

اعترافی حکومت ایران

بغداد — رئیس الوزرای ایران بە تلغراف رسمی بە ناوی حکومت ایرانەوە اعترافی بە حکومتی عراق کردوە

{ **** }

لە دائرة طاپووە :

اعلان

ئیوە ئەزانن کە نومرەی قاپەکەی ١١ و ١٣-٣٦ زنجیلی ٠٠٠ دە ولە کرەکی ملکەندیە بە وەماندی احمد وخدیجە کور وکچانی امینە وبرامبر بە ٣ صد و

پسنو پنج روپیه با وکالتی دوری به لای مدیر ایتام اضافه به صندوق ایتام رهنه به مدتی دو سال بنا له سر تواوبونی مدت ونەدانەوهٔ قرضەکه خستمانه مزانه‌ئەوه مقابل بەو قرضه وقازانجەکەی له تاریخ ام اعلانەوه هتا چلوپنج روژیتر هر کس طالبی کرینیتی مراجعت به دائرهٔ طابو وجاردر توفیق اغا بکات •

اعلان

او خانوه که له کرەکی درگزین واقعه و نومروی ۱۰—۷۷ و تسلسلی ۳٦۹ و عائدی حبیبه کچی احمد و رشید و فاطمه و حلاوه اولادانی عزیزه له نتیجەی مزاتاکیشتوته شش صدو حفتاو پنج روپیه والحالەی موقتی له سر احمد قادر جاوش کراوه . له مدتی تعلیق که له تأریخ ام اعلانەوه هتا پانزه روژی کەیه ضمائم صدی پنج قبول نەکریت له پاش‌دا احالهٔ قطعیهٔ اکری هرکس طالبی مزائدەیه مراجعت به دائرهٔ طابو بکات بو زانینی همو یکەم جار اعلان کرا .

اعلان

او خانووه که له کرەکی کویژه واقعه و محدده[شمال به خانوی ۳۹—۷۳ تسلسل۸۳۲ که عائدی رابعه‌کچی شاکره و تواو کری به ریکای خصوصی . رو‌ر آوا وبه خانوی ۳۹—۷۳ تسلسل ۸۳۲ بیان کراو وتواوکری به خانوی ٤۳—۷۳ تسلسل ۸۳٤ که له زیر ادعای رشید طاوس‌دایه قبلەی به خانوی ٤۳—۷۳ تسلسل ۸۳٤ بیانکراوخور آوای به ریکای‌خصوصی] وتسلسل «۸۳۳»یه امه مدتیکی زور قدیمه بەدست حاجی محمد کوری رسولەوه بوه و بو ورثەی بجی ماوه له بر اوهٔ هتا ایستا طابو نکراوه ایستا به اعتبار نو بش بوهریکه له امینه و حلاوه کچانی حاجی محمد دو بش و بو هریك لەطه و نوری نورانی‌عارف بشی و بووستا احمدکوری رسول سه بش تازه‌به ناویانەوه قید اریت لەاعتباری تأریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژیتر هرکس حق وادعا یکی لم خانوەدا هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طابو بکات بو آکاهداری همو کس دوم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه خانویه کەله کرکی سرشقام واقعه ومحادده(شرق جنوبی به عرصه خانوی تسلسلی ٥٦۰ که عائدی احمد کوری سلیم قوشچی‌یه جنوب‌غربی بەطریق خاص غرب‌الشمالی بەخانوی تسلسل ۲۸ که عائدی حمه کوری علی یه شمال‌الشرق بەعرصهٔ تسلسل ۲٦ کەعائدی محمدآغا) و تسلسلی (٥٦۱) و مساحهٔ (۷۸)مترەو (٤۸)دسیمتره یه مدة ۳۰ سال بدست فرج پوشینی‌یەوه بوه و لەوەوه بو ورثهٔ بجی ماوه و ام‌عرصەیه مربوطی طابو نیه بنا له سر مراجعتی ورثهٔ معاملهٔ مجددی اکری امیش بەاعتبار ۳ بش بو صابر کوری فرج پوشینی دو بش و بو حلاوه کچی فرج پوشینی بشی له تأریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژیتر هرکس حق وادعایکی لەم عرصەدایه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طابو بکات بو آکاداری همو کس دوم جار اعلان کرا .

له محکمەی شرعیەوه :

اعلان

خانویکی واقع له محلهٔ سرشقام که به ژماره ۳۱ — ۱۰٥ منمره و شرق شمالی بەطریق عام و دوکانی حاجی محمد آغا و شرکای و بەخانی حاجی محمد آغا کوری حاجی حسین آغا و شرکای و شرق جنوبی به خانی حاجی سعید آغا و شرکای و جنوب‌غربی به حمام حاجی سعید آغا و شرکای و طریق عام و غرب شمالی به طریق عام محدوده و با طابو به اعتبار ۷۸۰ سهم ٥۳ سهمی عائد به صغیره نظیره کچی حاجی عبداللهی عزیزه له سر مساغی شرعی بو فروشتنی خرایه مزایدەوه بەو رنکه عموم مصارفات عائد به مشتری بی هرکس طالبه به صدی ده تأمیناتەوه مراجعت به محکمه و دلال توفیق آغا بەکات .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

ژیان

حزبی

بو هەمو شتێك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکرێ

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کرێار
بەشەش مانك پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا!

بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ

شەش مانك کەمترابونە قبول ناکرێ

اعلانات .
دێرێك ٦ آنە دەسێنرێت

یکی بە آنەیکە

هەر شتێك ئوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٩ ذی القعدە ١٣٤٧ ٩ مایس ١٩٢٩ [پنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ایستا و ابتدای عراق

* * * *

هەمو ئەیزانین ملتی عراق لە پێشا لە حالتێکی ابتدا ئی دابو و لە هەمو اسباب و اثار مدنیت بێ بەش بو ، بەلام کە هێنرایە مێدانەوە و کەلە ژێر انتداب دا ادارەیەکی سەربەخوی بو رێك خرا ، بە پێی ئەم مدتە کەمە وە و بە نظر جارانیەوە زور فرقی کردوە و قابلیتێکی پێشان داوە ، ئەوانەی کە تقریرەکانی حکومت فخیمەی انکلترە یان خوێندوەتەوە کە هەمو سالێك لە خصوص ادارە و فرقی عراقەوە داوبەتی بە عصبة الامم لێیان معلوم بووە کە عراق لە معارف ، تجارت ، زراعت ، اقتصادیات حاصلی لە هەمو مسائلێکیدا فرقێکی گەورەی کردووە و سال بە سال فرقەکەی زیادی کردووە .

بەلام مع الاسف چوار پێنج مانك لە مەوپێش بە سبب بعضی اسباب ادارەوە ئەم حکومتە گنجە تازەیی کە پشتووە کەوتە ورطەیەکی بحران و فلاکتەوە هەروەکو قابینەی فخامتی سعدونی مجبوری استعفابو و ممکن نەبو قابینەیکی کە بێتە سەر کار و هەر بە وکالت ادارەی ئەکرد ، لەم مدەیەدا قابینەیکی مسئول نەبو ، لە چوار پێنج لای تریشەوە توشی غائلە بو مثلا : لە جنوبەوە قسمێك لە عشائرەکانی نجد دەستیان کرد بە پەلاماردانی عراق و تالانی عراقیەکان ، ئەم حکومتە یان توشی مصرفێکی زور کرد ، ایران کە دراوسێیەتی و حکومتێکی اسلامە ئەویش اعترافی بەم دراوسێی اسلامەی خوی نەئەکرد و لە پێدا زور مسئلەی خراپ ڕوی ئەدا کە ئەویش غائلەیەکی زوری دابو بە عراق حاصلی ئەم حکومتە لەبەر ئەم اسبابانە ئەم مدەیە لە هەول و تەقەلادان سارد بو بووەوە و لە حالتێکی عطالتا مابووەوە .

بەلام شکر ئەم جارەیش لەم فلاکتانە نجاتی بو و لە جاران کەلێ چاتر هاتوە ساحەی فعالیتەوە ، نهایت هێنرا بە مسئلەی قابینە ، لە عین حزب کە حزبێکی اکثریتە لە ریاست ذاتێکی مهم و وزیرەکان بژێرراوە کانا قابینەیەکی تازە تشکیل کرد ، و مسئلەی تعرض و هجوم وهابیەکان ئەما ، شێخەکانیان لە طرف حکومت حجازەوە

گوزران و دردست کران . و بین ایران و عراقیش به تواوي چاك بووەوه .

ایران : به رسمی اعترافی به عراق کرد رابطه یکی جدی وصمیمی کونه بین امدوحکومته اسلامەوه طبیعی مسئلەی ناردنی کوملی عراق بو ایران وتلغراف فاتیك كه له بین هر دو ملك دا جریان کردوه همو ایزانین . وبعضی غائلەی تریشی هر وا نمان . کەواته عراق ایستا له جاران زور باشتره وضعیق گرتوەوه وغیری امانیش حامی وسرپی ئەم حکومته کنجه که حکومت فخیمهٔ انکلیزه اعتراف وقولی داوه كه اگر عراق هر وا ثبات بکات وهر بم نوعه ترقی بکات . تودیبی عصبة الامی اکات .

کەواته اوی امرو لەسر عراق لازم بی له سر وضعیتی حاضرهٔ درام کردنه ولەکل حامیه مشفقەکیا که عراق بم حاله گیاندوه بەجدی وبه قاییکی صافەوه دائمەریکی مساعی کردنه . چونکه معلوم بو هر وه تم حاله دام حکومته پی اگەینی .

خبرلی درەوه :

* * * *

رویتر و سائره :

شمندوفری ایران

طهران — او ری گەورەیه که بو شمندوفر دروست ئەکری به موفقیتیکی گەورەوه دستي پی کراوه و هەتا ایستا پنج ملیون تومان صرفیاتي تیاکراوه .

و شرکتەکانی المانیا و امریکا و ایطالیا دستیان کردوه به قسمیکی مهم و گەورەی .

له طرف جلالة شاهەوه رسم افتتاحی امو قسمەی که اصفهان ئەنوسینی به خلیج فارسەوه اجرا کراوه .

بولشویکی له مصرا

قاهره — له سەر ئەوەی قسمیك له بولشویکەکانی روس که به ناوی تجارتەوه له مصرا دائەنیشتن دست یان کردوه به پروپاغندەی بولشویکیی حکومتی مصر مجبوراً چند کەسیکیانی دەر کردووه .

خیری دولەمندیك

لندن — له خوشی شفای جلالة ملك بریطانیا پیاویکی دولەمند کەناوی خوی آشکرا نەکردوه صد هزار لیرهٔ انکلیزی کردوه به خیر . و قراریان داوه کەله صندوق خستەخانەی ملك ادوارد دابنری کە لەویدا صرف بکریت .

وکابرا اسمی خوی به مستعار به ناوی (اوداکس)ەوه نوسیوه .

الف...

سملا — بچه سقا — حبیب الله له همو جیکا یكدا بیاننامەی بلاوکردوه که ماڵەکانی هەموی بخت له گاوریی امان الله خان...

نادر خان

سملا — نادر خان افغانی له قومانداناردەی امان الله خانه له اطراف کابل به عجله حکمی له بچه سقا کردوه که کابل بجی بهیلی .

و اویش له سر مقاومت ثبات اکات .

وزیر طیران بریطانیا

لندن — «سیر سموئیل هور» ی وزیر طیران برتطانیا لەو ساوه که بووه به وزیر همو اوقات استرا

حتى له سوار بوني طياره‌دا صرف كردوه . و هه‌تا كو
ايستا پنجا هزار ميله‌ى به طياره قطع كردوه كه
هيشتا له هيچ طياره‌چيكدا ئەم حركته نه‌بيزراوه .

پولی اورش

پاریس — حكومت فرنسه خه‌ريكه له‌مه‌ودوا پول
پرسته به نوعيك طبع بكات كه پنجا ماشتيم صربعى‌اى و
رسمى مارشال ... .

داخلی :

وفدى عراقي ايران

بغداد — او وفده‌ى كه له لايني عراقه‌وه چوبون
بو ايران روژى يكى مانك كرانه‌وه و زور بيانى ممنو-
نيت‌يان كردوه كه له همو جيكايك به حرمته‌وه استقبال
كراون .

مفتش اداری لوای كركوك و سليمانی سعادت ميجر
... روژی شه‌شی ام مانكه له كركوكه‌وه تشريفی هينايه
سليماني و له دوای روژيك حركتی فرمو بو تفتيش و
تماشا كردني ادارهٔ قضا و ناحيه‌كان .

ادبياتيكی ممتاز :

شعريكی بی نقطه‌ی كورد !

* * * *

حسن كوردی لاوكی ساده‌ی ده‌وی

وا ! ده‌می دەوره‌ی رواحه كول له صحرا ووح ئه‌دا
مل ! له كول كول‌دا ، دل آكاهی له سرتی لوح ئه‌دا

طه‌وری سوری لاله آگري طور موسا شه‌ل ده‌كا
ئه‌وكری طراره ، ئه‌م سحر حلاله حل ده‌كا

هه‌رده ، آل‌وسوروموره ، وه‌ك كوا‌ی سورمه‌ی عروس
آول ، كه‌لاى ئول كردوه وه‌ك ! طره‌ی دلدار روس

ساحه‌ی وادی . له واده‌ی روی سحردا طاوسه
كل كه‌له‌ی ئه‌م ملكه دوسد كاوسی ، لی آوسه

عكس مهر و مه له رودا سلسله‌ی داوی دله
طالی كورد هەر وه‌كو ئه‌و سلسله سه‌ر دركله

كرمه‌كرمی هه‌وری دوردی ، كی ده‌لی ، دل ده‌سره‌وی
روح علوی كورد ممای آمالی سامالی ده‌وی

توفيق

تشكر

{****}

له اشراف وخاندان سليماني جناب عبدالله لطفي افندى
حاجی علی آغا كه ذاتيكی عاليجناب ومعارف پروری ام
ولاته‌يه اعباره بوزيارتی وطنه‌ى تشريفی هينابوه‌وه به
ساقه‌يه‌كی معارف‌پروری‌يه‌وه تشريفی هينايه جمعيتی زا-
نستی له پاش بيان فرمونی تقديرات صد روپيه‌ى تبرع
كرد وفرموی خوم به‌بختيار ازانم كه هموقت خدمت
ومعاونتی ام چشنه معهده علميانه بكه‌م .

برامبر بم حس معاونتی معارف پروری موي اليه
تمنای موفقيت وبرزبونه‌ويان وزيادبونی امثاليان اكين

سكرتير جمعيت زانستی

—)§(—

اميدش به ناوی ژيانه‌وه تشكری اكين اميدمان وايه
امتحره ذاتانه هر موفق ومسعود بن .

بو زانینی همو

شعبه‌ی شرکتی سنجری سلیمانی

وکو جیکاکان که قومپانیه‌ی سنجر له سلیمانی شدا شعبه‌یکی کردوته‌وه . همو نوعه ماکینه‌یکی خیاطی و قوندره‌چی هیه . ومامورى رسمی هیه بو نظارت و فیرکردن اوانه‌ی که ئیاره‌وی فیر ببن قسم پیاو له‌دائره وبو عائله مسلمه ائیرری ونیر اکرین . قیاتی ماکینه و وپارچه‌کانی مقطوع وبو همو کس مساویه مأموران ملکی وعسکری ونه‌لی اوان به قسط ماکینه بکرن مأموریك تحویل کرا او جیکایی که بوی جی اوانی له میدانی خوبا قرضه‌که‌ی بداته‌وه . وبه همو نوعیك مشتری ممنون اکات . تجربه‌ی بکن .

تشکر کی نامه‌یی

له مشتریکانمان

استرحام ئه‌کین ایتر به‌ بدل یه‌وه نه‌ماوه ، وه‌کو چه‌ند جار به تکا و نوسراوی نایه‌به‌تی دوایان لی کرا بدلات و مزی غزته‌که‌مان به واسطه‌ی صندوق بلدیه‌وه بو بنیرن .

ژیان

له‌دائرهٔ طاپوره :

اعلان

او خانوه که له کره‌کی درگزین واقعه و نومروی ١٠—٧٧ و تسلسلی ٣٦٩ و عائدی حبیبه‌کچی احمد و رشید و فاطمه و حلاوه اولادانی عزیزه له نتیجه‌ی مزاتا کیشتونه شش صدو حفتاو پینج روپیه والحاله‌ی موقتی له سر احمد قادر جاوش کراوه . له مدتی تعلیق که له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا بازه روژی کیه ضمائم سدی پینج قبول ئه‌کرت له پاش‌دا احالهٔ قطعیه ئه‌کری هرکس طالبی مزائده‌یه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو زانینی همو دووم جار اعلان کرا .

—)§(—

اعلان

مرای حکومت که له نفس دی موروداش واقعه و حادده شرق شمالی به قسمی له مالی حکومت که له سر ارض تسلسل ٢ درمست زاره و عائدی مصطفی افندی به شمال الغربی به عرصه‌ی تسلسل ٣ که عائدی احمد کوری شریفه غربای جنوبی ارض تسلسل ٤ ه عائدی کریم کوری عزیزه جنوبی شرقی به باغچه‌ی [illegible] ل ٥ که عائدی حکومته و تسلسلی ١ و مساحه‌ی [illegible] زه ٦٨ دمیمنزد و ٤ ماشمیرویه له بر ئه‌وه‌ی زوره به‌دست حکومته‌وه‌یه و تا ابستا قید طاپو [illegible] تازه به ناوی خزینه‌ی حکومت عراقه‌وه [illegible] ئه‌کریت له تاریخ ئه‌م اعلانه‌وه هه‌تا ٣ [illegible] هر که‌س حق و ادعایکی له‌م ملکدا هه‌یه به [illegible] مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی [illegible] له‌گه‌ل تراو بونی مدت قانونیه قید [illegible] کاداری اعلان کرا .

به مطبعه دیوان عموی یکی به هشت آنه

افروشری

مطبعة بلدية سلیمانی

ژیان

بو هەر شتێك
عائدات بەناوی ادارەخانەوە
ئەنێرێ
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلێمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

حکرپار
بەشەش مانگ پێنج
بەسالێك دە روپیه دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوه ئەکرێ
شش مانگ کمتر ابونه قیدناکرێ
اعلانات
دێرێك ٦ انه دەسپێرێت
یکی بە آنەیکە

هەر شتێك آوسی هەفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٤ ذی الحجه ١٣٤٧ ١٣ مایس ١٩٢٩ [دوشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٣٦

امرو هەر زراعت ایە دولەمنر ئەکات

* * * *

معلومه ئەمرو ئەو ملتانەی کە ئەژین و ترقیان کردوه دولەمندن و لە احتیاجی خویان زیاتر منابعی ثروتیان هەیه و بەم سەبەبەوە بەلیشاو پارە لە خارج جلب ئەکەن

ملتێك کە نەی توانی احتیاجات خوی لە ناو خوی تأمین بکات و یا مقابل بەو پێویستیەی کە لە خارجەوە پەیدای ئەکات وارداتێکی نەبو نتیجە نەك ترقی ناکات بەلکو ئازی و ئەمرێ • هەمویش ئەزانین کوردستان وەکو ناتوانی پێویستی خوی پەیدا بکات بەقدر او پێویستیەیشی کە لە دەرەوە بوی دێت و بە پارە ئەی کڕی اموالێکی خوی نی یە کە بێنێری بو دەرەوە و پارە لێوە پەیدا بکات •

ئەو موادە ابتدائیەش کە هەیەتی چونکە فابریقەو دستگاهێکی صناعی نی یە ناتوانی بە صورتێکی فنی بەعملی بێنێ • نتیجە بە پارەیەکی کەم کە دە یەکی مصارفاتەکەی ناگرێتەوە ئەی فروشی و ئەی نێری تە دەرەوە ، کە واتە حتم حالە اگر هەروا دوام بکات ئازی و محکوم مردن ئەبێ •

ئنجا بوانەوەی ئەمرین و ایمەیش وەکو ملتەکانی کە پێشکەوین ئەبی لە ایکان زیاتر هەول و تەقەلا بدوین و تەماشای اطراف خومان بکەین ؛ ملتەکانی کە چون پێشکەوتون ایمەیش ئەو رێیە بگرین ، ئەمرو زور حکومتی وا هەیە کە اراضیەکەی بو زراعت دەست ئەدات ، بەم سەبەبەوە لە پێش هەمو شتێکا دەستیان کردوە بە زراعت و بە واسطەی اراضیەکەیانەوە ثروتێکیان پیدا کردوە و پێوە دەولەمند بون ، حکومت مصر کە ئەم هەمو ثروتەی هەیە و ئەم هەمو ملیون ایرەیەی کە هەمو سالێك دێتە ولاتەکەیەوە هەر بە سەبب زراعتی لوکەوەیە • حکومت بلغار ، ارناووت • قسمێك ملتی ئرکیا • اناطول زوری بە زراعت و محصولاتی توتون بە رێوە ئەچن ، هەرچەند اراضیەکەی ایمەیش لەمانە زیاتر بو زراعت مساعدە و زیاتر قابلە پارەی لێوە پەیدا بکرێ چونکە بە صورتێکی فنی زرعی ناکین و ناتوانین هەموی بە کار بێنین نەك لە خارجەوە ثروتێکمان بو تامین ناکات بەلکو بعضا بە قدر پێویستی و خواردنی خومان حاصلاتی لێوە تامین ناکرێ •

دشتی شارەزور ، پیتوین ... ام هەو باغ وباغچە ودارستانەی کە لە کوردستانا هیە اگر لە حکومەتیکی کەدا بەبوایە ویا هی ملتیکی کەبوایە بە صـورتیکی فنی بە کار اهینرا وبە قدر بستیك خاك مشـتیك آلتونی لی پیدا اکرا .

ومعلومیـش بوە کە لەم زمانەدا سی شـخصی بە کار شایت وثروتیکی جزئی املد فائدەی لیوە پیدا ناکری لەبر اوە بو اوەی لە هەو مشروعیکا فائدەیکی باش وقطعی لیوە جنك کەوی لە هەو ملتەکانا بەمجبوری بوهەو مشروعیك تشریکی مساعی وقسم قسم ثروتیش یك خراوە .

ولازمە ایمیـش بو اوەی بژین ودولەمندبین و پیشکوین ابی هەو هول وتقلایکمان حصر بکینە سر زراعت و اراضیکانمان بە بوش نەهیلینەوە وبە صورتیکی فنی زرعی بکـین . بلام بە تەنیـك جون وکو کوتمان اصـولە هروا ایمیش بوچند نوع زراعتیك چند شرکتیك تأمین بکین وملاك وصاحب پارەکانمان ثروتەکیان یك بەخن وچی پی ویست بی بوزراعت وکو ماکینە ومتخصص جلب ودست بکن بە زراعت . عقق وبە قطعی وکو ثروتیکی زور ارزیتە ولاتەکانەوە هەو طبقەیکی اهالیش بی ایش نامینیتەوە و هەویان بە خوشی اژین . وبەم سەیەوە بە مدتیکی کەم وطن و ملتەکیشمان برز و بلند ابیتەوە وبو پیشەوە اروا .

هوالی دەرەوە :

وزیر خارجیەی تورکیا

روما — توفیق رشدی بگی وزیر خارجیەی تورکیا کیشتوتە روما و سفیر ایطالیایش لە تورکیا کەراوتەوە بو روما بو اوەی آکای لە کفتکوکەیان بی . و الیرنە سنیور موسولینی زوری خریکی بین یونان و تورکیـا ابی کە مسالمتیکی قطعی لە بینا پیدا بکات .

لندن ـ توفیق رشدی بك وزیر خارجیەی تورکیا کە چوتە روما لە سر حسـاب حکومتی ایطالیا لە کراند اوتیل میوان بووە و عائلەکەیشی لە کەلایە . هردوکیان زیارتی قرالیچۀ ایطالیایان کردوە .

سفیر تورکـیا لە روما بە مناسبتی وزیر خارجیەوە حفلەیکی تمثیلیەی کردوە .

هتا ایستا چند دفعە لە کەل «سنیور موسـولینی» و وزیر خارجیەی ایطالیا «غراندی»دا ملاقات کردوە .

توفیق رشدی بك لە رومادا زیارتی مجلس مبعوثانی کردوە . و لە وقتیکا چوتە ژورەوە استقبالیان کردوە و هەو بە کرەتی کوتویانە «مربژی حکومت تورکیا» .

افغانستان

پشاور — بم زووانە لە اطراف کابل لە قراغ قایەکا نیدا شەریك وکوشتاریکی کەورە پیدا ابی لە بینی قوة امان‌الله خان و بچە سقادا .

قووتی امان‌الله زیاد ابی

بمبای ـ او طیارانەی کە لای بچە سـقان و لە ژیر امریا بون . امری پی کردون کە بچن بو سەر قندهار بومبا بهاونە سر قووتی امان‌الله خان . بلام کە حرکت یان کردوە لەقندهاردا نیشتونەوە و علاوۀ قووتی امان‌الله خان بون .

روژی تتویج شاه ایران

لندن — وکو جون لەهەو حکومتەکاندا سفیرەکانی ایران احتفالیان کردوە بە مناسبتی روژی میلادی شـا

هەروەها لە لەندەنیش سەفیری ایران احتفالیکی گەورەی کردوە .

عەمەلەکانی بومبای

بومبای — ادو صدو سی هزار عەمەلەیەی کە وازیان لە ایش هێناوە هیشتا نەهونەتەوە سەر ایش بەلام بە سەبب تدبیری حکومەتەوە حرکەکە بی دەنگ بوتەوە .

تضمینات حرب المان

پاریس — زور عتمالی هەیە مسئلەی تضمینات حرب المان بەم زووانە بەبریتەوە . چونکە مدیر بانق رنج و رئیس کومەلی المان کراونەتەوە پاریس : و حکومەتی المان اقتراحیکی داوە بە دولی حلفاء کە قابلە قبول بکری .

—)§(—

مسئلەی نیل

قاهرە — لە بین حکومت انگلیز و مصرا اتفاق پیدا بوەوە لە خصوص مسئلەی بش کردنی آوی نیلەوە بە سەر ارضی مصر و سوداندا .

مسئلەی انتخابات تازەی بریطانیا

لندن — بە مناسبتی انتخابات تازەی مجلس عوامەوە ئەو مرشحانەی کە ترشیح کراون لە اعضای حزبەکان بو مەبعوثی — ٥٨٤ ی لە حزب محافظین و ٥٦٥ لە حزب عمله و ٤٧٥ لە حزب احرارە .

کوری سییەمی جلالة ملك انگلیز

لندن — کوری سییەمی جلالة ملك انگلیز بوزیارە تشریفی بردوتە ژاپون و بە صورتیکی محتشم استقبال کراوە . لە طوکیودا لە قصری خصوصی ملکدا بە ... قبول کراوە .

افغانستان

بچە سقا

پشاور — ئەلین ئەو اشقیایانەی کە بچە سقا تخصیصی کردبو بو گرتنی نادر خان ئەبووە بەلکو بو گرتن و تسلیم کردنی برای نادر خان بوە و اعلانی کردوە هەر کەسیك بە مردویی و یا بە زندویی بیگری و تسلیمی بکات (٢٥) هەزار لیرەی مکافات ئەداتی .

جلالة ملك جورج

لندن — لە بەر ناخوشی مدتیکی زورە جلالة ملك جورج زیارتی مجلسی نەکردوە ، بەلام لە دوی ئەم مدتە دا ئەچیتە مجلس و اعضای ئەو اصرە ئەکات کە لە خصوص بلاو کردنەوەی مجلس عوامەوە دراوە .

زلزلە « بومەلەرزە » لە ایران

موسکو — لە و بومەلەرزەیەدا کە لە ایران لە ولات (اکساشخابا) دا رووی داوە دە هەزار کەس لە سەر ٣٠٠ دیدا تلف بون و کولی خانو و اماکن بە ... ... کردووە .

وقتی ژن هینان و شو کردن

لندن — مجلس عوام بریطانیادا قانو ... ژن هینان و شو کردنی تصدیق کردوە جاران کە لە عمری دوازدە سالیدا ژن و پیاو ئەیان توانی تأهل بکەن ئیستا کراوە بە شازدە سال .

منهاج قابینەی تازەی عراق

روژی شەشی امسالکە فخامتی رئیس الوزراء توفیق بك السویدی پروغرام قابینەکەی لە مجلس مەبعوثانا خویندوەتەوە و تقدیم کردوە ، لە دوای مناقشە و معارضەیەکی زور بە اکثریت اعتمادیان پی کردوون .

غزتەی التقدم

بغداد — لە بر بعضی اسباب سیاسیە غزتەی التقدم چند روژیك درناچی لە دوایی‌دا لە سر حساب خوی مدیر غزتەکە سلمان الشیخ داود دست ئەکاتەوە بە انتشاری .

رئیس کوملی عراق

بغداد — کوملی عراق کە لە ریاستی روستم باك الحیدری‌دا چوبون بو طهران عودتیان کردوتەوە ، و اەو کاغذەی کە لە جلالة ملك عراقەوە بردبویان بو رضا شاە بە احترامەوە قبولی فرمووە .

لە جوابا کاغذیکی مفصل‌تر کە هموی بیانی مودت و دوستایەتی بین اکات لە طرف جلالة رضا شاە ایرانەوە نوسراوە بو ملك عراق و تسلیمی کوملەکەی عراق کراوە .

نەهری فرات طغیانی کردوە

بغداد — نەهری فرات لەم روژانەدا بە نوعیك طغیانی کردوە ، کە هتا ایستا حالتی وای لی نەبینراوە . و لە لوای دلیم و اطرافیا خسارەیکی گەورەی داوە .

حتی اهالی او اطرافیش حیاتیان لە تهلکەدایە . حکومت بە هەو نوعیك خریکە کە ماتور و سفینە جلب بکات بو ادوی حیات اهالیکە نجات بدات .

داخلی :

سعادت متصرف الوی روژی جمعەی ١٠ ام مانکە بو تماشا کردنی ادارۀ قضاکە تشریفی بردە هلبجە و لە دوای روژیك عودتی فرمووە .

لە روژی ١٢ای مانکیشا بو تفتیش و تماشاکردن تشریفی بردە ناحیۀ سورداش و ایواری عودتی فرمووە .

لە اشراف و خاندانی سلیمانی و لەسر آمدان خاندان بابان محترم عزمی‌بك کە بینیك لەمەوپیش تشریفی بردبوە بغداد ، دو سە روژ لەمەوپیش بە سلامتی تشریفی هینایەوە .

لە کنج و پیکیشتوانی وطن محترم سعید ادیب افندی قزاز کە کاتب سری مفتش اداری لوای موصلە بە منا سبتی جزنەوە بە مأذونیت تشریفی هیناوتەوە سلیمانی .

اعلان

خانویك کە لە محلۀ ملکندی واقعە ومرقە بە ٣٤ — ٣٥ رقم ابواب ولە بینی عبد الله نوری افندی و عبد الله عادل افندی مشترکە لەبر اوە کە لە محکمەیدا ازالۀ شیوعی لە طرف مدعی عبد الله نوری افندیەوە اقامە کراوە ولە بر اوەیش کە قابل تقسیم نەبووە عن الاصول اوا خرایە موقعی مزایدەوە بو مدت ٣٠ روژ مزایدە عیارە لە مانکیك بو صورتە اوانەی کە طالب شرای ملك مذکورن لە ظرف مدةٔ قانونیەدا بە سندی تامینەوە مراجعت بە محکمۀ صلح سلیمانی ومنادی توفیق اغا بکەن .

معاون حاکم منفردی سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەمو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوه ئەکری

§

ادارەخانه لەبنای بلدیەدایه

عنوان : ملیمانی ژیان

یکی بە ‌آنەیکه

ژیان

جزئیی

هەو شتیك آوەی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

کریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك ده روپیه دەدا

بو دردەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری

شش مانك کمتر ابونه قبدناکری

اعلانات
دیریك ٦ آنه دەسیترێت
یکی بە آنەیکه

٧ ذی الحجه ١٣٤٧ ١٦ مایس ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

جەژنی قوربانه

{ **** }

پیروز بی ! پیروز بی !

* * * *

روزی یەك شەممەی اتی تصادفی روژی جەژنی قوربانی مبارك ئەکات .

ئەم جەژنه لای عالم اسلامیت له هەمو جەژنیك مقدس و پیروزتره ، چونکه لەم جەژنەدا جگه له وەی له هەمو اسلام ئەکەویتە خوشی و سرورەوه یەکی له پینج فرضەکانی اسلامیش که فریضەی حجه و خوای گەوره و مزن له سەر ئەو اسلامانەی که مقتدرن فرضی فەرمووه تیا ایفا ئەکرێ ، غیری ئەمەیش خاصیتی ئەم جەژنه زوره و فلسفەیەکی عالی و مفیدی هەیه ، چونکه ئەوانەی که موافق شرع شریف حجیان له سەر واجب و فرضه بو ئەوەی ئەم فرضه بەجی بهینن و زیارتی اماکن مقدسة اسلام له هەمو لایەکەوه تشریف ئەبەنە اماکن مقدسه : مکهٔ مکرمه ، مدینهٔ منوره ، لەویدا ملاقات ئەکەن .

بالخصوص ئەم ساڵ چونکه رابطەیەکی جدی و محبتیك و دوستایەتیکی صمیمی کوتوته بینی اکثر حکومت و ملته اسلامەکانەوه ، له هەمو سالێك زیاتر بە نوعیك که امثالی نەبینرابی له هەمو منطقەیەکەوه عالم اسلام رویان کردوته ئەم خاکه مقدسه و بو فریضەی حج تشریفیان بردوته حجاز .

امید ئەکەین عالم اسلام لەمەیش زیاتر اتفاق و دوستایەتییان بکەویتە بین و هەتا اخری زمان هەمو سالێك بە خوشی تصادفی ئەم روژه مبارکه و ئەم جەژنه مقدسه بەکەنەوه و انشاءالله نائل سعادتیکی وا ئەبن و اقبالیکی ئەوەنده بەرز و بلندیان ئەبی کەله ئەم ساڵ پش زیاتر و بە کثرت فریضەی حجیان لەسەر واجب ئەبی و ئەم فرضه بەجی ئەهینن . بەم مناسبتەوه ژیان جەژنه پیروزه لە کەل هەمو عالمی اسلاما ئەکات و تمنای سعادت و موفقیتی هاودین و هاوخوینەکانمان ئەکەین .

پیاویکی نەنوستو

له مجموعەیەکی مصرەوە کە العروسەیە ترجمە کراوە :

* * * *

له ارلاندا لەشاری(کاسال)دا پیاویك هەیە کە ناوی (میکاییل ماکر)ە ئەم پیاوە کەس ناو و شهرتی نەزانیوە له دوایی‌دا بەکرەتی مشهور ابی و لەهمو لایکەوە ناوی بلاو ابیتەوە .

چونکە ام پیاوە قراری داوە بو اوەی وقتی ضایع نەبی و زوری بو اوەی ناو و نشانیك پەیدا بکات نەنوی . و الین ئەم پیاوە ئەمە چند سالیکە سالی بە قدر امندە نەنوی کە بشر بە مجبوری لە هفتەیەکدا انوی . و دائما وقتی نوستنی بە ایش و بە یاری را ابویری و بەوە تسلی خوی ادات . وام پیاوە نانەوایە لە سەر فرنەکەی لە ساعت هشتی ایواریوە هەتا حەوتی بەیانی متمادی ایش ئەکات . و کە ایشەکانی تەواو بو قطعا قسە لە کەل کەسا ناکات راست بە خویو سەکەکانی و تفنکەکیەوە ئەچیت بو راو . و کە وقتی راو بەسر چو لە دوای ایشەکانی دائما لە اطراف بحر و نهرەکانا اگەری .

بە عمریکی غرتەی کوتووە نوستن غیری عادتیك نەبی شیچی تر نییە و من لە مانکیکا زوری پینج ساعت اوسا انوم و هتا ایستا قطعیا عاجز نەبوم و فتوریکم نەهیناوە لە عمری خوما نخوشیش نەکەوتوم .

اەو شارەی کە ئەم پیاوەی لی‌یە لە شاریکی کەوە تقریبا سی ۳۰ کیلو مترە دورە . و اکثر وقت ام پیاوە بە پی و بە روزیك ئەچیت بو ئەوشارە و اەگەریتەوە جیی خوی . و هیشتا هیلاکی حس نەکردوە . و لە سەر امە دوقتورەکانی اەو طرفە قراریان داوە کە بشر همو قابلیەتیکی هەیە . چونکە بالذات وضعیتی ام پیاوە یان تدقیق کردووە .

دولەمندی امریکان هند

امیریك سە — ۳ صەد اوتومو بیلی خصوصی هەیە

مشهورە لە دنیادالە امریقا دولەمندتر و لە لوردەکانی امریقا صاحب ثروت ترنیە . بەلام لە دوایی‌دا امریقاییەکانیش لی یان معلوم بووە کە لە هندستانا دولەمند زیاترە .

کولونیل باول ضابط جیشی بریطانیا سیاحتیکی دور و دریژی لە هندستانا کردووە و لە کەل امیرەکان و صاحب ثروتەکانا زور ملاقاتی کردوە . بوی معلوم بووە کە امیریك هەیە لە هندستانا لە هەمو کەس دولەمندترە و چوتە لای ئەویش . چاوی پی کەوتوە کەو امیرە غیری هەمو شتیك سەصد اوتومو بیلی خصوصی خوی هەیە کە هەموی هەرە جوانترین اوتومو بیلەکانن و چل و دو اوتومو بیلی لە نوعی(رولز و یس)ە کەیەکی بە سە هەزار لیرەیە و قسمیکی تریشیان لە شەش هەزار وەوە هەتا حەوت هەزار لیرە . قیمتی هەمو اوتومو بیلەکانی هەشت صەد هەزار لیرەیە . هەمو مانکیك شەش هەزار لیرە ئەدات بە مصاریفاتی اوتومو بیلەکانیا .

بەم نسبتە یشەوە هەمو شتیکی کەی هەیە کە وەکو حساب کراوە سالی ملیونیك لیرە مصارفاتی .

ام کولونیلە نقلی امیریکی کە اکات اەلی کە دیم خریك بو اچو بو دلهی بو سیاحتیکی بسیطیی دو هفتەیی و لە کەل خویا چل اوتوموبیلی بردبو قریبی صد خزمەتکاریك و مقداری عسکری خصوصی خوی لە کەلا بو و شصت اسپی پی بو هەر بو یاری پولو . و حساب

مەسارفاتی ام سفرە مجموکیم کرد کاروژی چوار هزار لیرە و هردو هفتەکە شست هزار لیرە مسارفاتی بو .

هوالی دەرەوە :

* * * *

انتخابات مبعوثان انکلترە

لندن — لە خصوص انتخابات امسالەوە لەانکلترەدا هراوهوریایەکی کورە کوترەبینی حزبەکانەوە . وچونکە امسال (۵،۲۵۰،۰۰۰) هزار منتخبی تازە هیە لە ژنەکان حزبەکان نازانن ام مقدارە جندی طرفداری کام حزبانە .

—)§(—

حکومت انکلیز لەعراقا

لندن — لە مناقشە بودجەمستعمرات بریطانیادا مستر امری لە مجلس عوامدا کوتویەتی وزارتی مستعمرات أمنیت و آسایشیکی تەواوی لە حدودی عراقا پیدا کردوە . و لە دوای تحدید حدود لە بین عراق و تورکیادا رابطەیکی جدی هەیە لە درجەیکی مطلوبدا و وکو یك رعایتی حق دراوسیەتی کراوە .

لەبین ابن‌السعودیشا رابطەیکی باش هیە . و اعترافی ایران بە عراقیش کە لەم اخریەدا کردویەتی اموبستی شایانی ممنونیتە .

ایستا حکومت انکلیز لە عراقا سالی لە (۲۲۲۰۰۰) لیرە زیاتر صرف ناکات . و تو خدمتەی کە سیر هنری دوبس لە عراقا کردویەتی شایانی مدح و تقدیرە . و زور امل هیە کە دائما رابطەیەکی باش لە بین انکلیز و عراقا هەبی .

ربطی همو عراق بە تلفون

بغداد — دائرە پوستە و تلغراف عراق قراری داوە بو همو جیکاکانی عراق تلەفون راکیشی و همو عراق بە تلەفون بەیکەوە بنوسینی .

وزیر اوقاف سابق

بغداد — لە بغداد دنك بلاو بوەوە کە معالی شیخ احمد داودی وزیر سابق اوقاف لە حزب تقدمدا کە اجتماعیان کردوە اعتمادی کردوە بە قابینەکە بلام لە مجلس مبعوثاندا عکس اوە حرکتی کردوە لە سر اوە خوی بالذات ام خبرەی بە درو خستوەتەوە حتی بو اوەی بە تواوی لە خلق بکەینی لە مجلسا طالبی او ورەقانەی کردوە کە لە خصوص اعتماد قابینەوە مبعوثەکان رای خویان تیا نوسیوە .

اعلان

عشری مخضرات بوسال ۹۲۹ لسر طالبی بە ۶۵۰۰ روپە قراردادەی کیشراوە ار کسانەی طالبی ضمانتن پیویستە بە تامیناتەوە مراجعت بە مجلس ادارە و تعاسبەلوا بکەن .

منصرف سلیمانی

لەدائرە طاپووە :

اعلان

خانو یەك کەلە گەرەکی دەرگزین واقعە و نومروی ۱۰ — ۷۷ و تسلسل ۳۶۹ و عائدی حبیبە بنتی احمد و رشید و فاطمەو حلاوە اولادعزیزە لە نتیجەی مزایدەدا بە ۶۷۵ روبیە لەمیراحمد قادر جاوش ماوەتەوەو احالەی قطعیەی اجرا کراوە لەبراوەی لەشرح مختار محلەتی کە نیشتوین لە جیکای حبیبە و رشید و فاطمە معلوم نیە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا هشت روژ پتر اگر مرقومان مراجعت و بدل رهن و مصارفاتیان ندایەوە خانوی یان کراو بە ناوی مشتری مرقومەوە تسجیل اکریت بو اکاداری اعلان کرا .

اعلان

عرصه خانویه که له کره‌کی کویژه واقعه و محدده [روژ هلاتی به خانوی ۸۵ــ۲ تسلسل ۹۸ که عائدی حاجی محمده و تواو کەری به خانوی تسلسل ۹۸۱ که عائدی حاجی مصطفی پاشایه . خور آوای طریق عام شمالی به خانوی تسلسل ۹۸۱ بیان کراو قبلەی به خانوی ۲۷ــ۵۵ تسلسلی ۵۰۱ که عائدی ورثه‌ي حاجی قادر خنافه] و نومروی ۲۵ــ۵۵ و تسلسل ۵۰۰ به موجبی علم و خبری هیئت اختیاریهٔ کره‌ی کویژه که به تأریخ ۱۷ مارت ۹۲۹ امه مدتی پنجا ساله بەدست علی افندی محمد ملا یونسەوەیه وارثاً له باوکیەوه بوی بجی ماوه و هتا ایستا قیدی طاپو نکراوه بنا له سەر مراجعتی علی افندی مجدداً قیدی طاپو اکریت به ناوی علی افندی کوری محمد ملا یونسەوه له تأریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژی تر هر کسس حق و ادعایەکی له سر ام عرصەیه هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات اکینا معاملەی مجددی تواو اکریت بو آکاداری هموکس یکم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌ی حکومت که له نفس دی سورداش واقعه و محادده شرق شمالی به قسمی له‌بنای حکومت که له سر ارض تسلسل ۲ درست کراوه و عائدی مصطفی افندی به شمال الغربی به عرصه‌ی تسلسل ۳ که عائدی احمد کوری شریفه غربی جنوبی ارض تسلسل ٤ که عائدی کریم کوری عزیزه جنوبی شرقی به باغچه‌ی تسلسل ۵ که عائدی حکومته و تسلسلی ۱ و مساحه‌ی ۳۳۵ متره ٦۸ دسیمتره و ٤۰ سانتیمتریه له‌بەر ئەوه‌ی مدتیکی زوره به‌دست حکومتەوەیه و تا ایستا قید طاپو نکراوه وا تازه به ناوی خزینه‌ی حکومت عراقەوه قیدی طاپو ئه‌کریت له تاریخ ئام اعلانەوه هەتا ۳۰ روژ یتر هەر کس حق و ادعایکی لەم ملکدا هەیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بە دائره‌ی [illegible] بکات ئەگینا له کل تواو بونی مدت قانونیه [illegible] اکریت بو اکاداری اعلان کرا .

اعلان

عرصه خانویه که له کره‌کی سرشقام واقعه و محدده (شرق جنوبی به عرصة خانوی تسلسل ۵٦۰ که عائدی حمه کوری سلیم قوشچیه جنوب غربی به طریق خاص غربا الشمالی به خانوي تسلسل ۲۸ که عائدی حمه کوری [illegible] یه شمال الشرق بەعرصة تسلسل ۲٦ که عائدی محمد آغایه) و تسلسلی (٥٦۱) و مساحهٔ (۷۸) مترەو (٤۸) دسیمتره یه مدة ۳۰ سال بدست فرج پوشینیەوه بوه و لەوەوه بو ورثهٔ بجی ماوه و ام عرصەیه مربوطی طاپو نیه بناله سر مراجعتی ورثهٔ معاملهٔ مجددی اکری امیش بەاعتبار ۳ بش بو صابر کوری فرج پوشینی دو بش و بو حلاوه کچی فرج پوشینی بشی له تأریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژیتر هر کس حق وادعایکی لەم عرصیەداهیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو آکاداری هموکس سه‌یم جار اعلان کرا .

اعلان

او خانووه که له کره‌کی کویژه واقعه و محدده [شمال به خانوی ۳۹ــ۷۳ تسلسل ۸۳۲ که عائدی رابعه کچی شاکره و تواو کری به ریکای خصوصی . رور آوا به خانوی ۳۹ــ۷۳ تسلسل ۸۳۲ بیان کراو وتواوکری به خانوی ٤۳ــ۷۳ تسلسل ۸۳٤ که له ژیر ادعای رشید طاوسدایه قبلەی به خانوی ٤۳ــ۷۳ تسلسل ۸۳٤ بیانکراو خور آوای به ریکای خصوصی] و تسلسل «۸۳۳» یه امه مدتیکی زور قدیمه بەدست حاجی محمد کوری رسولەوه بوه و بو ورثه‌ی بجی ماوه له بر اوه هتا ایستا طاپو نکراوه ایستا به اعتبار نو بش بو هریکه له امینه و حلاوه کچانی حاجی محمد دو بش و بو هریك لەطه و نوری کورانی عارف بشی و بووستا احمد کوری رسول سه بش تازه به ناویانەوه قید اکریت له اعتباری تأریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژیتر هر کس حق وادعایکی لم خانوەدا هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو آکاهداری هموکس سه‌یم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبینای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

ژیان

کرباری
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمترا بونە قبلناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەمیتریت
یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٢ ذی الحجە ١٣٤٧ ٢٨ مایس ١٩٢٩ [پنجشنبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تشکراتیکی خالصانە برامبر بە همتیکی بلند و معارفپرورانەی مفتش اداری سعادة میجر لوئیز

* * * *

مفتش اداری لوای کرکوك و سلیمانی سعادت میجر لوئیز کە پینیك لەمەو پیش بو تفتیش و تەماشا کردنی ایشو کاری ادارەی حکومتی تشریفی بردبوە قسمیك قضا و ناحیەکانی سلیمانی ، بەم مناسبتەوە تشریفی هینایە مرکزی قضای شار بازیر کەچوارتایە . لە پیش بینینی هەمو ایش و کاریکدا لە رفاقتی قائممقام دا زیارتی مکتبەکەمانی فەرمو ، لە درای تەماشا کردنی وضعیتی مکتب و معلم و قوتابیەکانی ، بە نظر ئەوەوە کە مدتیکی زور کەمە دامەزراوە فوق العادە پی خوشحال بو و بەرامبەر بە ریك و پیکی و چاکی مکتبەکە بیانی تشکری بو هیئت تدریسیە فەرمو ، بو ئەوەی قوتابیە بچوکە معصومەکان کە تازە هاتونە سەر کورەی خوێندن و تازە تریکی لذت و خوشی لە زانستی و معرفت وەرگرن بو ئەوەی زیاتر هوس پیدا بەکەن لە کیسەی حمیتی پای دە روپیە نقل کە حاضری کردبو بە دەستی خوی یەکە یەکە بە سەر قوتابیەکانیا بەشی بەوە و بەم لطف و شفقتی نوازشکارانەی دلی قوتابیەکانی خوش کرد و ئەوانیش بەرامبەر بەم لطفەی بە دنگیکی بەرز بیانی تشکریان بو مشار الیە و بەتایبەتی دعای برزی و بلندی حکومتی فخیمەی انکلیزیان کرد .

مشار الیە کە خوا حافظی لە قوتابیەکان فەرمو و مکتبی بجی هیشت ، بیانی ممنونیتی لە جناب قائممقام معارفپرور پیش فەرمو ، فەرموی : زور ممنون و مسرور بوم کە ئەم مکتبەم بەم حالە دی و ئەبش زانم ئەمەش زوری بە سبب چاودیری جنابتانەوە پید بووە و بەم مدتە کەمە بەم حالە گەیشتوە .

معلومە لە دنیادا ئەوی خدمتی بشر بکات و بو ساحة مدنیت پێشی بخات و برز و بلندی بکات هر معارف و هر علم و معرفتە . مشار الیە سعادت میجر لوئیز کە اولەمین دفعە تشریفی هینایە مرکزی قضاکەمان لە پیش همو شتیکا زیارتی مکتبەکەمانی فرمو و بم لطف شفقتە

ئەبێ گراوە بو ام خصوصە مذاکرە لەگل وزارة خار جیة مصرا بکات .

بحریەی تورکیا

انقرە — حکومت تورکیا مقاولەی لەگل شرکتیکی ایطالیادا کردوە کە بعضیك تحت البحر و واپوری بحری بو درست بکات .

بەی تورکیا و المانیا

انقرە — وزیر خارجیەی تورکیا و سفیری المانیا [illegible] تورکیا امضای ئەو معاهدە تحکیمیەی بین هەردو [illegible] کردوە .

هەرا و هوریای روسیە

[illegible]و — لە چەند جیگایەکی روسیەدا هەرا و [illegible]ی گەورە پەیدا بووە لە بین بعضی زراع و [illegible] حکومت دا .

مجلس مبعوثان عراق

بغداد — مجلس مبعوثان عراق قراری داوە کە لاینقطع همو روژیك اجتماع بکات بو اوەی کە لەم مدەیەدا کە غیری اعتیادی اجتماع اکەن بودجۀ ٩٢٩ – ٩٣٠ تصدیق بکەن .

نادی ژنان

بغداد — چند ژنیکی عاقلە و عالمەی بغداد لە مالی معالی نوری پاشادا کوبونەوە بو اوەی دیسانەوە کومە لیك تشکیل بکەن بە ناوی (نادی نهضة النسائیة العراقیة)وە . و رئیس ام نادیە ژنیکە لەعائلۀ زهاویەکان .

ممثلە فاطمە رشدی

بغداد — هیئتیکی ممثلەی ممتازۀ مصر لە ریاست فاطمە رشدیدا تشریفیان هیناوتە بغداد و لە رویال سینەمادا دستیان کردوە بە ایش .

بین حلە و بغداد

بغداد — بینیکە لە بر لافاو ریی بین حلە و بغداد منقطع بووە و بە اوتوموبیل لوسا پوستە آمدو شد اکات .

سفری جلالة ملك علی

بغداد — جلالة ملك علی برای جلالة ملك عراق بو چند هفتەیك تشریفی اباتە عمان .

داخلی :

سعادت متصرف اکرمیان کە بە مناسبتی جەژنی قوربانەوە تشریفی بردبووە هولیر روژی لە دوای جەژن تشریفی هینایەوە سلیمانی .

سعادت میجر لوئید مفتش اداری کرکوك و سلیمانی روژی ٢٦ ئەم مانگە لە کرکوکەوە تشریفی هینایە سلیمانی و بیانی ئەو روژە بو تفتیش و تماشا کردنی قسمیك لە قضا و ناحیەکانی وەکو پشدر ، ماوت ، و سورداش تشریفی بردە دەرەوە .

حفیدزادە شیخ عبد القادر افندی لەم بینەدا کە بو بعضی ایشوکاری خصوصی خوی چوبوە کرکوك یك دو روژ لەویش عودتی فرموەتەوە .

قائممقام هلبجە محترم حمید بك کە بە مناسبتی جەژنەوە تشریفی بردبوە لوای هولیر ، موصل و کرکوك و روژیك لە دوای جەژن هولەتی کردەوە مرکز [illegible] .

مفتش معارف الویۀ شمالی و مدیری مکتبی ثانوی کرکوك محترم حمید بك دوینی بو تفتیش و تماشا کردنی مکتبەکانی لوای سلیمانی چوار پینج روژ لەمەوپیش تشریفی هیناوتە سلیمانی .

سر کاتب مفتش اداری موصل سعید ادیب افندی قزاز که پینیاك لەمەوپیش بە مأذونیت تشریفی هینابووه سلیمانی له دوای جژن عودتی کردەوه موقعی وظیفەی خوی .

اعلان

له اعتباری ام تاریخەوه هیچ یکی له مأمورینی بیطری دائرەی ایمه لەبابت نقلی خوری ، مو و پستەی کاجوت و پستەی هیچ منطقەیك بو منطقەیکی تر شـهادتنامه نادەن . لەگل امەشدا کە نخوشیەکی ساری و یا مضر له ناو رشه ولاغدا درکەوت له منطقەیکەوه کە نخوشیه کەی تیابی بو منطقەیکی تر متوجاتی حیوانیه نقل ناکری هتا مدتی قرانتینه تواو نەبیت که بە موجب اقتضای او علته دا انریت و یاهتا ضابط بیطری او منطقەیه اعلانی نەکات کوا او منطقەیه و یا او مناطقه لەو علته پاك بوتەره .

ام امره تأثیریکی نیە بو او شهادتنامانه که منتدی قصابخانەکان دایە بە صحتی ریخولەی حیوان ایادەن ئەم شهادتنامانه هروکو سابق معمولبه و لازم ابی .

مدیری دائرهٔ اموری بیطرەی
ملکی عراق

له ریاست بلدیەوه :

اعلان

بو امەی بە تواوی منعی چلکاوی جل شتن و ـا ثره بکرێ که له ماله کانەوه نەدینەته دەرەوه بو کولان و طریقی عمومی له سر داپوری طبیب ماکی له نقطەی محافظەی صحت عمومیەوه له طرف مجلس بلدیەوه قرار دراوه او مالانەی که له شیوەوه نزیکن زیراب درست بکن که چلکاوی مالیان لو مجرایەوه بچیتە سەر شیوەکە و او مالانە کەله شیوەوه دورن یا لەناو مالیان و یا له برقاپی ماله کەیاندا بیریك هل بکەنن و سری داپوشن کە بەواسطەی مجرایکی مخصوصەوه چلکاوی مالیان بچیتە ناو او بیرەوه . بناءً علیه لەسر همو کس لازمه بە پی ام قراره ترتیبات مقتضیه اجرا بکا ، هرکس خلاف ام اعلانه حرکتی کرد بە پی ماده ۱۲۶ ا قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری بو اکاداری عموم اعلان کرا .

اعلان

له نتیجهٔ موازنەیك که اجرا کراوه مجلس بلدیه بو معاملات وزن که بە قپانی بلدیه اجرا اکری بو همو نوعه ارزاق وحبوبات و اشیایك ۱۷ حقەی استانبول بە باطمانیکی سلیمانی اعتبار وقبول کردوه که بم حسابه حقوقی بایع ومشتری متساویا محفوظ ابی وبم رنگه تبلیغات بە قپانچی بلدیەش اجرا کراوه بو اکاداری همو کس اعلان کرا .

اعلان

لەسر قراری مجلس بلدیه ئوا اعلانی اکین لەمودوا اها لی دیهات وعلاف هرکسی بو فروشتن لەخارجەوه ذخیرهٔ هینابوشار لازمه بیهینیته ناوبازار کەلەبازار وکوزری علافەکاندا بیفروشی و او ذخیرانهٔ کەبوفروشتن اهینر بەشارەوه نابی ببریتە مالان و یا دزی بیو له مالاندا بفروشری هرکسی خلاف م اعلانه حرکت بکا بەپی ماده ۱۲۶ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اکری . بو آکادا ری اعلان کرا .

اعلان

وزارهٔ دفاع اوکسانه دعوت اکات که ایانەوی اشتراك مناقصەی قونترات بو تسلیم کردنی ارزاق عساکر و آلیکی حیوانات جیشی عراق بکەن ، پیویسته طالبین روژی ۱۵ حزیران ۹۲۹ ساعت دەی بیانی له بغداد مناقصەنامەکیان تسلیم وزارهٔ دفاع بکەن .

آمر منطقهٔ شرقیه

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

سال چوارم ژماره ـ ١٧٧

ژیان

لاپەرە ـ ١

بو هەمو شتێك

مخابرات راوی ادارەخانەوە ئەکرێ

§

ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکە

کرێ سال

بە شش مانك پێنج

بە سالێك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکرێ

شش مانك کرا بونە قیدناکرێ

اعلانات

دیرێك ٦ انە دە سیتریت

یکی بە انەیکە

ژیان

هەر شتێك اولی هەفتەی دو جار دەردەچی غزەتەیکی کوردیە

... ١٣٤٧ ٣ حزیران ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

خستەخانەی بیطری لە سلیمانی

{ ٭٭٭ }

حکومت لە همو لواکانی عراقدا خستە خانە و یا مستوصفی بیطری کشاد کردوتەوە . زور کەم هیە کە ... ام خدمتە عظیمەی دائرەی بیطری نەکات و ... لەو حالیکدا کە عراق وا قدم نهادەی عالم مدنیت بوە لەگەل اوەدا لە مسئولیتێکی عظیمەی لە سر شانی ام دائرەوەی ایش و کاریکیش کە پێنویتی حقیقتا شایانی ... بە حقیقت دائرەی بیطرە مشروعیکی مهم و ... لە نظردایە و بوتطبیق و ترقیەکی لایقی ... ادات . غایە و مقصدی بیطرە کە مرادی لە همو لواکاندا هیە . تنویری لادییە فقیرەکانە لەامراض شا... حیوانەکانیان کە بالنتیجە ایتە سبب خو بونەوە ... بی خبرن و تعلیم کردنیان بو اجرای ... لازمە برامبر بەو نخوشیانە .

... لە سر من بە صفت ضابط بیطری لازمە ... ایش و کاری ام دائرەیە کە لە لوای سلیما... بوتان بیان بکم .

خستەخانەکەمان خستەخانەیکی ماکی بە یمنز هەمو صاحب ولاغێك حق طلب تداوی و عملیاتی حیوانە ئەکەن بە مجانی . زور متاسفم کە ئیلم اکثر صاحب ولاغەکان نوعما متردد ئەبن و ئەترسن لەوەی کە حیوانەکانیان لە جیاتی تداوی تووشی نەخوشیکی تر بێت لە حقیقت حالدا بە نتیجە هەر ئەم نوعە شخصانەن کە هەم حیوانەکانیان ئەفەوتێت و هەم ئەبن بە سبب تەلەکە بوونی دراوسێکانیان .

... بە هەمو قوت ئەکانە و وسائط موجودە ... صعی ئەکەین بو ئەوەی کە تداویەکەمان ثمرەیکی باشی بە بێت ، بالخاصە مقابل بەوانەی کە بە سبب جهالتەوە ناتوانن تقدیر وضعیت حاضرە بەکەن .

لە عین زماندا ایمە خارجا تەماشای نەخوشی ئەکەین لە مختلف مواقع لوارە مراجعەمان پی ئەکرێت بو تداوی حیوانات ، ایمە بلا تردد قبولی ئەم مراجعاتە ئەکەین کە بە بێن بە سدیکی مانع بو بلاوبونەوەی نەخوشی و خرابیت و فوتانیان وا تکرارا بیانی ئەکەمەوە کە تداوی ایمە قطعیا مجانی و شایان استفادەیە .

امل هیە کە خستەخانەیکی لە هی حالی حاضر گورەتر

لەکوردستاندا تاسیس بکرێت وموظفین زیاتر استخدام بکرێت کە ایش وکاری اهالی زور رابرئیرت . فقط امانە هەموی کەم وزور متوقف خویانە ، چونکە لە خستەخانەی ایمە شەیێکی ترمان هیە کە علاقەدارە بەم ایشەوە ، هرچند بعضی کس امە بەبێ اهمیت ازانی فقط لە حقیقت حالدا زور خدمەتیکی بە قیمت هیە .

مقصدمان قصابخانەیە وظیفەمانە لە پیش توزیعی تفتیش گوشت بکەین ، امە لە دو نقطەوە موجب استفادەیە : اولا محافظەی صحت اهالی اکریت ثانیا صاحب حیوان مجبور ابی بەدقت کردن لە ملبژاردنی حیوانی چاك بو کوشتار .

امەوی لە خاتەوە نصیحت صاحب ولاغ کان بکەم کە هیچ خوفیان نەبی لە هینانی حیوانەکانیان بو تداوی ویا قلا بو اخذی آملیات قطعیا نفی نردد بکەن لەمە ویا تنزیل درجەی اهمیت ام دائرەیە بکەن تکراری اکەمەوە کە هەمو نوعە معاونتی ام دائرەیە مجانیە .

ضابط بیطری ملکی سلیمانی

هەوالی دەرەوە :

* * * *

نخوشی لورد بلفور

لندن ـــ لورد بلفور لەدەرەجەیەکی خطردا نخوشە .

أمان‌اللە خان لەبومبای‌دا

بومبای ـــ لە اوتیلیکی بومبادا اهالیکی زور کوبوتەوە وانتظاری هاتن أمان‌اللە خان ملکی سابق أفغانیان اکرد کەاهات بو بومبای وایەوی لبر نخوشی ملکەثریا مدەتیك لەبومبای‌دابمینیتەوە . لەدوایی‌دا زیارتی ایطالیا اکات .

سفینەیەك غرق بووە

موسکو ـــ سفینەیەك لەنهری (وون)دا غرق بووە و چوار صد اسی تیابوە لەمانە چل کسیان خنکاون قصورە کەی نجاتیان بووە .

کراف زپلین

پاریس ـــ کراف زپلین اجبارە لە سر شاری طولون بەسبب خرابی جریانی هەواوە توشی اذیتیکی زور بووە و لە غیری دو ماکینەی نەبی ماکینەکانی کەی ایشیان پی نکراوە و مجبوری نیشتنەوە بووە ، و خلقی شاری طولون و حکومت زور معاونتیان کردوە و هەمو طیارەکانی فرانسە برز بونەتەوە بو اوەی معاونتی بکەن .

حکومت ایران و حجاز

طهران ـــ حکومت ایران مأذونیتی داوە بەسفیری سوریە کە لە کل حکومتی حجازدا مذاکرە بکات و مثلیکی سیاسیش انیری بو حجاز بو اوەی لەکل حکومتی حجازدا معاهدەیکی صداقت و دوستایتی بکات .

قوتی ژاپون لەچین

شانغهای ـــ باقی عسکرەکەی حکومت ژاپون کە لەشانتونغ دا مابووەوە ، ئەم جارە ئەوا یش کراونەوە ، عسکری ژاپون یە کرەتی چینی غلبە کردووە .

مهاجرت بو امریقای متحدە

لندن ـــ مجلس اعیانی امریقا لائحەیکی تقدیم حکومت کردووە تا ئەم سالی تحدید مقداری مهاجرە بکات چونکە لە بریطانیا و شمالی ایرلاندەدا زور هجرت ئەکری بو امریقا وطلبیان لە حکومت کردووە کە ئەم سالی هەر صد هەزار کەس مهاجر لەعموم دراتە ٤ دەرە

قبول بكات .

شركتى طيارەى يونكرس

طهران — شركتى طيارەى يونكرس كە لە ايران دا ايش اكات لە گل شركت جوييەى ايمپراطوريتى انكليز اتفاق كردوە كە سر بست بتوانن بە سر عراقا برون و ئەمەولا طيارەى ديت بو موصل وبغداد و بصرە .

افغانستان

پشاور — لە بين عشائرەكانى افغان دا هەرا و هوريايەكى گەورە هەيە وقتل و قتاليكى زور پەيدا بووە بە نوعيك كە خريكە سرايت بكاتە اراضى بريطانياوە .

بين ايران و اسوج

طهران — حكومت ايران و اسوج معاهدەيەكى تجارت و صداقتيان كردوە .

مسئلەى قرض المان

لندن — غزتەكانى لندن بە گەرمى ئەنوسن و ئەلين زور احتمال هەيە ئەم جارە تقريرەكەى دوقتور شخت والمسيو متانت قبول بكرى و نتيجەى مسئلەى قرض حربى المان بيت .

هەرا و هوريای عملەكانى شركت نوتى فارس و بريطانيا

بصرە — لە عبادانەوە خبروەرگيراوە كە خطريكى گەورە هەيە لە ناو عملەى شركتەكانى نوتى فارس و بريطانيادا و عملەكان مركزى شركتەكەيان داوەتە بەرو بەرد و ئەلين ئەمە بە واسطەى پروپاغاندەى حكومتى سوويتەوە واقع بووە .

طيارەيك فوق العادە برز بوتەوە

دسو — لەو تجربە رسميەدا كە كراوە لە خصوص درجەى تواناى برز بونەوەى طيارەوە معلوم بووە كە طيارە اتوانى (١٢٧٣٩) مترە لە ارض برز بيتەوە . و لەم مقدارەدا طيارەيك موفق بووە .

مسئلەى قرض المانيا

لندن — مراسل روزنامەى ديلى ميل لە پاريسا نوسيويتى كە مستر هوفرى رئيس جمهورى امريقا ايەوى ئەو مقدارە قرض حربەى كە دولى حلفا لەالمانى اموى كم بكريتەوە . و ام مسئلەيە تثلەكانى باقى دول حلفاى متأثر كردوە و لە سر امە چند دفعە بە سرى كومليان بستووە .

ايطاليا روسى پروتستو كردوە

لندن — حكومت ايطاليا پروتستوى حكومتى روسى كردووە لە سر اوەى لە رورى جزنى عمالدا كە يكى مايسە عملەكان لە كولانەكانا گەراون و رسمى موسولينى و پاپايان بە صورتيكى كاريكاتورىە لە گل خويانا گيراوە .

لافاوى فرات

شام — نهرى فرات لاى ديرىزوريشەوە برز بوتەوە و زيادى كردوە و بە سبب لافاوەكەيەوە لەو منطقەيەيشدا خسارەيكى زورى لە مزروعات داوە بلام حكومت زو فرياى كوتوە و سدەكانى شكاندوە و لافاوەكەى منع كردوە .

داخلى :

سعادة متصرف اكرمى بيانى روژى چوار شمەى مصادف ٢٩/٥/٢٩ بو تماشا كردنى ادارەى ناحيەكان بە اوتوموبيل تشريفى بردە ناحيەى عربت و خورمال و ابولارەى عين روژ عودتى فرمووە .

مفتش اداری سعادت میجر لوئید و رئیس صحیهٔ منطقەی کرکوك و سلیمانی کە لەغزتەی پیشودا نوسیبو. مان تشریفیان بردوتە ناحیهٔ ماوت و مرکە و سورداش شمالی و جنوبی لە دوای تماشا کردن و تفتیش ایواری روزی ٢٩/٥/٣١ تشریفیان‌هینایەوەسلیمانی و لە ٦/٣ ٢٩ دا عودتیان فرمووە بو کرکوك .

بە مناسبتی تحویلی جناب محمد علی افندی معاون مهندس اشغالەوە بو کرکوك لەجی مومی الیە لە موظفین حکومت فخیمەی بریطانیا ای . ام . ای . اس . ای مستر هرد فورد تعیین کراوە و چەند روزی لەمەو پیش مواصلتی فەرمووە .

حاکم منفردی سلیمانی محترم عبدالکریم بك کە بە مأذونیت تشریفی بردبووە بغداد روزی ٣١ / ٥ / ٢٩ عودتی کردەوە سلیمانی .

—(§) —

لەدائرهٔ طاپووە :

اعلان

سرای حکومت کە لە نفس دی سورداش واقعە و محادده شرق شمالی بە قسمی لەبای حکومت کە لە سر ارض تسلسل ٢ درست کراوە و عائدی مصطفی افندی بە شمال الغربی بە عرصەی تسلسل ٣ کە عائدی احمد کوری شریفە غربی جنوبی ارض تسلسل ٤ کە عائدی کریم کوری عزیزە جنوبی شرقی بە باغچەی تسلسل ٥ کە عائدی حکومتە و تسلسلی ١ و مساحەی ٣٣٥ متره ٦٨ دسیمترە و ٤٠ سانتیمترویە لەبەرئەوەی مدتیکی زورە بەدست حکومتەوەیە و تا ایستا قید طاپو نکراوە وا تازە بە ناوی خزینەی حکومت عراقەوە قیدی طاپو ئەکریت لە تاریخ ئەم اعلانەوە هەتا ٣٠ روز یتر هەر کس حق و ادعایکی لەم ملکەدا هەیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات ئەگینا لە کل تواو بونی مدت قانونیة قید اکریت بو اکاداری اعلان کرا .

نیوهٔ اوخانوە کە نومروی قاپەکەی ١١ و ١٣ — ٣٦ و تسلسلی ٥٠٠ ە و لە کرەکی ملکندیە و عائدی احمد و خدیجە کور وکچانی امینە و برامبر بە ٣ سد و پینتوپنج روپیە با وکالتی دوری لای مدیر ایتام اضافە بە صندوق ایتام رهنە بە مدتی دو سال بنا لە سر تواوبونی مدت و نەدانەوەی قرضەکە خستمانە مزایدەوە مقابل بەو قرضە وقازانجەکەی لە تاریخ ام اعلانەوە هتا چلوپنج روزیتر هر کس طالبی کرینێتی مراجعت بە دائرهٔ طاپو وچاردر توابق اغا بکات . دوم جار اعلان کرا .

عرصە خانویە کە لە کرەکی گویژە و قعه و محادده [روز هلاتی بە خانوی ٨٥— ٢ تسلسل ٩٨ کە عائدی حاجی محمدە و تواو کوری بە خانوی تسلسل ٩٨١ کە عائدی حاجی مصطفی پاشایە . خور آوای طریق عام شمالی بە خانوی تسلسل ٩٨١ بیان کراو قبلەی بە خانوی ٢٧— ٥٥ تسلسلی ٥٠١ کە عائدی ورثەی حاجی قادر خفافە] و نومروی ٢٥— ٥٥ و تسلسل ٥٠٠ بە موجبی علم و خبری هیئت اختیاریەی کرەکی گویژە کە بە تاریخ ١٧ مارت ٩٢٩ امە مدتی پنجا سالە بەدست علی افندی محمد ملا یونسەوەیە وارثا لە باوکیەوە بوی بجی ماوە و هتا ایستا قیدی طاپو نکراوە بنا لە سەر مراجعتی علی افندی مجدداً قیدی طاپو اکریت بە ناوی علی افندی کوری محمد ملا یونسەوە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روزی تر هر کس حق و ادعایەکی لە سر ام عرصەیە هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرهٔ طاپو بکات اگینا معاملەی مجددی تواو اکریت بو آکاداری همو کس دووم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەو شتیك
عارات بەناوی ادارەخانەوه اکری
§
ادارەخانە لەبناى بلدیەدایه
مندار : ـ لمانی زیان
یکی بەانیکه

ژیان

کریار
بەششمانك پێنج
بەسالیك دە روپیه دەدا
بو دروەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
شش مانك کمرابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسیتریت
یکی بەآنیکه

هەو شتێك اڵومی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

٢٩ ذی الحجه ١٣٤٧ ـ ٦ حزیران ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

{ بابت قومی بالموره }

* * * *

ئام آیته شریفه وەکو و مردوەکانی تکرار ئەکەینەوه ؛ وێسته بو زندوەکانیشمانی تکراربکەینەوه تاکو بەزانین مدنیت جون بەرز و بلند بوتەوه و قسمیك له بشرکه مدنین جون به قوت علم و فن روی زمین و طبقات هوا و سطح بحر والحاصل هەمو شتیکیان دوزیوەتەوه و هیناویانەتە زیر دەستی خویانەوه . و به اصطلاحیکی واضح هەمو مشکلیك لای ئەوان آسان بوه . کەچی له کل ئەمەیشا ئەبینین دیسانەوه ایمه هەمو شتیکی آسان ؛ مشکل ئەبینین .

هەمو ئەیزانین بشر له خلقتدا ، له اشکلات وجوددا مساوین و هەمو وەکو یەك خلق کراون بلام وەکو ئەم آیتی شریفه ئەفرموی [هل یستوی الذین یعلمون والذین لایعلمون] طبیعی عالم و غیره عالم فرق هەیه .

امرو عالم مدنیت به واسطهٔ علم و فنەوه زور شتی عجیب و خارق العاده پیشان ئەدات . و اەو نەوعه شتانەی که ایمه به عجایبی ئەزانین و کردنی بەمحال ئەبینین لای اەوان شتیکی عادییه و لەکردنیا تعجب ناکەن . له حالیکا که ام شته مهمه ایجاد کراوانه اەبینین دیسانەوه عبرتیك ناگرین و هەر وەکو پیشو له سەر وضعیتی خومان دوام ئەکەین و هیچ ناجولینەوه .

ایمه ئامان اەوی یکه یکه بحث و تعدادی اختراعات تازه و عجایب بکەین . بلام موفقیتیکی تازه که اەمجارەله امریقادا کراوه و غزتەی لندن نیوز به تاریخ شەشی نیسان ٩٢٩ نوسیویتی ویستمان بو نمونەیکی اختراعات تازه عرض قارئین (زیان)ی بکەین .

ام غزتەیه اەنوسی که امریقاییەکان له دروست کردنی خانو و تەلیا به درجەیك ترقیان کردوه که عجایب و خارق العاده پیشان ادەن . چونکه لەم دوسه روژەدا کلیسایەکی زور گەورەیان به قوبه و مناره و دەرو و دیوارەوه و بە هەمو تفرعاتیکی وەبە جاریك بە یەك پارەیی لەجادەیەکەوه بو جادەیەکی تریان گویزاوەتەوه ، روژنامەی مذکور علاوتا لی ایدە بلیستومانه که امریقاییەکان توانیویانه خانو ـــ ابنیه نقل بەکەن . بەلام کلیسایك بەم هەمو جسامەتەوه و به قبه و مناره و

دەر و دیوار یەوە نقل کردنی هەر وەها شتیکی اسان نی یە و ئەم کلیسایە کە ناوی (لە دیٔ لوردی) یە ولە امریقا لە شاری شیکاغودایە ، بو نقل ئەم کلیسایە تنها بو ادارەی راکیشانی درصەد پیاوی عملە استخدام کراوە تنها بە چوار ماکینەی تراکتور — راکیشەر ئەم کلیسا یەیان بردووە بو جیگای مقصود و دایان مەزراندووە .

ئەو زنجیرەی کە پی یان راکیشاوە عبارت بووە لە ٥٠ هەزار فرت زنجیری پولا و غیری ئەمەش بو راکیشانیمە — ٣ هەزار باکردنی اهن و ٥٠٠٠٠ پارچە دار و چوار هەزار و چاک و آلتی هەل بر بن استعمال کراوە .

و ام نقل کردنە بە موفقیت اکمال کراوە وفائدەیەکی زور گورەی لی پیدا بوە . ولەمەوە قراریان داوە کە لەمیش گورەتر شتی کە قابلە بگوریزریتەوە و حتی لەم نزیکانەدا لە اطراف اسویچرە لە شاخەکانی آلپدا برد تراشەکان بردیکی مرمری یلك پارچەیان بریوە کە دریژی ٣٦ مترە وپانایی ٥ مترە و دورسانی ٣٥٠ طونە یعنی سیصدو پنجا هزار کیلویە . وبو اومەی تەشکی قفس داریان بودرست کردوە کە بو فروشتن نقلی بکەن بو مملکتیکی کە .

ایتر لەمەوە معلوم و اشکرایە کە ملتە متمدنەکان لەم عصرەدا چە هوایلك ادەن و نتیجە چەند شتی معجزەیان اسان کردوە .

ولەم موضوعەوە ولەم حکایتەوە معلوم ابی کە پیاوی متشبث و پیاوی عالم اتوانی وقابلە هەو شتیك بکات و امیش لای عالم اسلامیت بە آیة ثابتە کە افرموی ان الارض یرثها عبادی الصالحون . ای العالمون و حضرت بیضاوی شریف علیه الرحمە بم نوعە تفسیری کردووە کە هر عبدە عالمەکانم وارث ارض ابن و غیری امیش مثلیکی عربی یە کە ابێ (همت الرجال تقلع الجبال) .

کەواتە امیش ابی لە خوینەن و بیستنی ام شتانەوە عبرت بگرین و بو ارەی لە زیر پیدا تلف نەبین و نەکوینە گرداب محن وفلاکتەوە پی یستە بجولینەوە سعی بکین تیکوشین .

ع . ك باخانی

هەوالی دەرەوە :

{ **** }

اجانب لە تورکیا حقی حقوق تجارتی

استانبول — — تورکیا قراری دا کە بعض حقوق نەدات بە اجانب ایتر هیچ اجنبی یلك ناتوانی لە تورکیادا بەخصوصی . . . و وجود دان و محامیتی و کیاگری بکات .

غزتەکانی ایطالیا رام بەر بە زیارتی توفیق رشدی بلك

مخبری غزتەی (تان) لە روماوە نوسیویتی کە زیارتی ئەم جارەی توفیق رشدی بکی وزیر خارجیەی تورکیا زور تأثیری کردە ایطالیاوە بەرامبەر بەم حرکتە هەمو غزتەکانی ایطالیا تقدیری سیاستی مومولیتی ئەکەن و اهالی ایطالیا لەم رابطە و دوستایەتی بین خویان و تورکیایە زور مسرور و ممنونن .

افغانستان

لندن — مخابری غزتەی دایلی میل لە ومبایوە نوسیویتی وا دزاکوی ایتر تخنیك وضعیتی افغان چاك بوبی بە سبب درچونی امان الله خان ملای بیشووە وە

کە ایستا لە بومبایە . و الی هەر چند حبیب‌الله خان‌ــ ئیستا بە رسمی اعلانی امیری خوی کردووە و زمام ادارە‌ی حکومەتەکەی خستوتە دستیەوە بلام باور ناکری لە دوائی ادارە‌ی افغان بکات بە شکلێکی تواوی چونکە هیچ تصور ناکری عشائرەکە هموی اطاعتی بکات و عدی بوداەوێنی . و الی لەبر نەمانی سفارتخانەی بریطانیا لە کابلدا بە تواوی ممکن نیە هەمو خبرێك بە راستی بزانرێ و قسیات‌عشایر دستیان کردوە بەخاوە سندن آمدو کردکان . وحبیب‌الله‌خان لەبر کردنی جلی او روپای منع کردوە وحکمی کردوە لەافغانیکان کە تعقیبی سنەت پێشویان بکەن و اوقســمە اصلاحاتە کە امان‌الله خان کردبوی هەموی بطال کردوتەوە .

ملك ایتالیا زیارتی ردوس ئەکات

انقرە ــ جلالتە ملك بریطانیا لە ٢١ مانك دا زیارتی جزیرەی ردوس ئەکات و امیرال بحری ایطالیای لەگەل ئەبێ .

قوماندان بحری تورك ، قوماندان عسكری ازمیر و والی کەی لەو تاریخەدا ئەچن بو ازمیر بو بە خیر هاتنی .

غزتەکان هەتیکی گورە ئەدەن بەم زیارتە .

محکمەی قدریە خانم

انقرە ــ ئەو جمعیتەی کە بە کوشتنی مصطفی کمال پاشاوە متهم کرابون و لە طرف حکومت تورکەوە دردست کرابون و کە عبارتن لە قدریە خانم و رفیقەکانی لە نتیجەی تحقیقات حکمت بك مستنطق دا وا معلوم بووە کە مسئلەکە راستە و زور اوراق شبهەیان دردست کرد ، و لە سەر ئەمە سوقی محکمەی جنایت کراون .

معلوم بووە کە رئیس ئەم جمعیتە رؤف بك قوماندان حمیدیە ، دوکتور علائی بك و ژنەکەی خالدە ادیب خانم و قدریە خانم و رفقای اعضای مهم ئەم جمعیتە بون .

تحویلی سفیرەکانی عراق

العراق ــ لە پیشا لە سەر اخبارات غزتەکانی شرق وە نوسیبومان کە معالی نوری پاشا ئەبی بە سفیری لندن و فخامت جعفر پاشا ئەبی بە رئیس دیوان ملکی و سعادت روستم بك حیدر ئەبی بە سفیری طهران .

بەلام ایستا شایعە وایە کە معالی صبیح نشئت بك نقل ئەکری بو سفارتی طهران و بە سفارتی انقرە فخامت جعفر پاشا تحویل ئەکری و لە جی ئەویش نوری پاشا السعید ئەچیت بو لندن و روستم بك حیدریش لە جی خوی ئەمینیتەوە .

شایعە وایە کە سعادت احمد بك عمری متصرف عمارە ترشیح کراوە بو مدیریت عمومیەی اوقاف و سعادت عبد العزیز بك مظفر مدیر عمومی نفوس ئەبی بە متصرف بو یەکی لە لواکان .

معالی مستر کورنوالیس

بغداد ــ معالی مستر کورنوالیس مستشار وزارت داخلیە لە ٢٨ ــ ٥ ــ ٢٩ دا بە مأذونیت چوتەوە انکلترە و بە صورتێکی احترامکارانە لە طرف مامور و پیاوە گەورەکانی بغدادەوە روانە و خوا حافظی لێ کراوە .

داخلی :

معاونی مفتش عام‌پولیس عراق و مفتش پولیس کرکوك وهولیر تشریفیان هینابە سلیمانی لە پاش چوار ساعت استراحت کەلەمالی سعادت‌متصرفدا ارێی کردبان کرانەوە بو کرکوك .

مفتش معارف منطقهٔ کرکوك محترم مصطفى افندى بوتفتيش مکتبەکان تشريفى هيناوتەسليمانى .

معاون مهندس اشغال کرکوك محترم محمدعلى افندى بودوروتسليم تشريفى هيناوتە سليمانى .

{ **** }

اعلان

بە پى منشور وزارهٔ ماليە چە بو ادخال وچە بو اخراج ريکاى تجارت لە ايرانەوە بو سليمانى و خانقين حصر کراوە سەر ريکاى پنجوين وطويلە .

امواليك کە لە ايرانەوە لە ريکاى پنجوينەوە بو سليمانى امرار اکريت لازمە صاحب مال موادەکەى بياتە پنجوين وبە اجازهٔ نقلەوە ادخالى سليمانى بکات .

امواليك کە لە ريکاى طويلەوە بو خانقين وسليمانى امرار اکريت لازمە صاحب مال موادەکەى بهيناتە طويلە ولەوى بە اجازەى نقلەوە سوقى حلبجەى بکات ولە حلبجەشەوە ديسان بە اجازەى نقلەوە بو خانقين ويا بو سليمانى امرارى بکات .

لە غيرى ام دو ريکايە کە بە اجازەى نقلەوە امرار اکريت هر امواليك بوبى اجازە تيربا بە قاچاغ ئەنا ومعاملەى قانونيە لە حق صاحبى اجرا اکريت .

متصرف سليمانى

اعلان

آليکى شش مانگى اولاغى پوليس سليمانى لە اعتبارى ۱ / ۷ / ۹۲۹ وە تا نهايتى ۳۱ / ۱۲ / ۲۹ خراوتە مناقصەوە اوى طالبە تاروژى ۲۵ ى امانگە مراجعت بە مجلس ادرهٔ لوا بکات .

متصرف سليمانى

اعلان

وزارهٔ دفاع اوکسانە دعوت ئەکا کە ئەيانەوى اشتراك مناقصەى قوتراتى وتسليم کردنى ئرزاق عسکر وآليکى حيوانات جيش عراق بکەن . پى ويستە طالبين روژى ۱۵ حزيران ۹۲۹ سعات دەى بيانى لە بغداد مناقصەنامەکەيان تسليم وزارت دفاع بکەن .

امر منطقهٔ شرقيە

لەدائرهٔ طابووە :

اعلان

نيوهٔ اوخانوە کە نومرەى قاپيەکەى ۱۱ و ۱۳ – ۳٦ وتسلسلى ۵۰۰ دە ولە گرەکى ملکنديە وعائدى احمد وخديجە کور وکچانى امينە ويرابر بە ۳ صد و پيستوپنج روپيە باوکالتى دورىيە لاى مدير ايتام اضافە بە صندوق ايتام رهنە بە مدتى دو سال سنا لە سر تواوبونى مدت ونەدانەوهٔ قرضەکە خستيانە مزادەوە مقابل بەو قرضە وقازانجەکەى لە تاريخ ام اعلانەوە هتا چلوپنج روژيتر هر کس طالبى کرينى مراجعت بە دائرهٔ طابو وچاردر توفيق اغا بکات . سيم جار اعلان کرا .

– (§) –

اعلان

درس انکليزى وعربى

بەاجرتيکى کم درس انکليزى وعربى لە اوقات معينە دا لەطرف کريم افندى باخانيەوە لەمالى خويا تدريس اکرى طالبين مراجعت بەمويّاليە بکەن .

﴿ زيان ﴾

مطبعهٔ بلديهٔ سليمانى

ژیان

مدیر: حزنی

تیلیك

مخابرات اداره‌خانه‌وه

§

اداره‌ ... الدیه‌دایه

عنوان ... لیمانی ژیان

بکی به ... یکه

کری
به‌شش مانك
به‌سالیك ده رو
بو دوه‌وه احرب...
پوسته‌ی علاوه ئه‌کری
شش‌مانك کمترابونه نه‌ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەمبژیت
یکی به آنه‌یکه

هەو شتەك اوسی هفته‌ی دو جار دردەچی غزته‌یکی کوردیه

٦ ... ۱۳٤٧ ۱۳ حزیران ۱۹۲۹ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

عصبة الامم - محافظهٔ مبانی هەو بشر اکات

* * * *

هەمو ئەزانین هەتا آ... ری شەری گەوره ــ حرب عومی ــ بە ... سالیك ... یان و بعضا هەمو سالی لە ناو حکومەتەدنا ... یەك که له بەینا روی ئەدا دەست اکرا ب... ری گەوره گەوره پیدا اەبو که له دوایی د... و ... وەکو بە ملیارها پاره خسار ئەکرا و زیانیکی ... روی ئەدا بە ملیونیش بشر تلف اەبو و اە ... سبب عو بونەوەی حیاتی کومەلیکی زوری بشر . هەتاکو لە دوایی‌دا بە سبب ام شەرانەوە و بەسبب ئە ناحەزی بینەوە که بەرەبەرە زیادی کرد و بە دنیادا بلاو بووەوە نتیجه لە بین هەمو حکومەتەکانا حرب عمومی ــ شەری گەوره دەستی پی کرد .

گیرانەوەی وقوعاتی شری گەوره و قسه لی کردنی زیاده چونکه لە دنیادا کەس نی‌یە نەیزانی و هیچ ملتی نی‌یە و حتی هیچ عائلەیك نی‌یە وە ضررمند نەبوبی و خساریکی زوری لی نەدابی .

بلام وقتیك که ام شەری گەورەیە دوایی هات حکومەتە گەورەکان که هوشیان هاتەوە بە بەر خویانا و خساره و ضرری خویان زانی بە کرەتی لرزیان لی‌هات و زانیان ایتر اگەر شەریکی وا روبداتەوە لە پرو پو اکەون و دنیا بە کرەتی عو ئەبیتەوە . و بو ئەوه ایتر شاری وقوعی نەبی و بە قطعی چارەیکی نەهیشتن حرب بکەن لەناو خویانا دەستیان کرد بە تکبیرو تشبث نتیجه بە فکری هەمو لایکیان کومەلیکیان تشکیل کرد که (عصبة الامم)ی پی ئەلین .

ئەم کومەلە کەنو سال لەمەو پیشەوە تشکیلی کردوه ئەمرو مثلی اکثر حکومەتەکانی تیدایە لە ابتدای تشکیلیەوە حکومەتەکان هەمو بە مسرورییەوە داخل بون بە نوعیك کە ایستا مثلی پنجا و نو دولتی تیایە و لەمانە ٤٢ یان اصان ، کە لە اولەوە داخل بون ، و اساسی ئەم کومەلەیان داناوە و بازدە حکومتیشیان لە دوایی‌دا لە بین سال ۹۲۰ و ۹۲٦ دا داخل بون .

وحال‌حاضر لە هەمو حکومەتەکانی دنیادا اوی داخلی ام کومەلە نەبوبی هەر یەکە ... حکومتی و کو امریقا ،

تورکیا ، روس •••• کە داخل نەبون ویا نکراون ایتر هەو حکومتی کرۂ ارض اشتراکی کردوە وبە پی مقررات ام کوملە بەری‌وە اچیت • ام کوملە لەو ساوە کە دامزراوە زور خدمتی سیاقی کردوە وزور اختلافات بینی حکومتەکانی حل کردوە هەو لە بر چاومانە لەوساوە کە دوای شر هاتوە لە بینی حکومتەکانا زور مسئلە وناحزی وا روی داوە کە اگر ام کوملە توسطی نکردایە ونەتوانایە بینەوە عاقی لە هەو اختلافاتیکیانا دیسانەوە شریکی گورەی تر روی دا •

غیری امیش لە دوای شر زور معاونتی اوحکومتانەی کرد کە بە سبب شرەوە یکیان کوتبو وپارە و پولیان نەابو وخواردەنی لە ولاتەکیانا جنك نەاکوت و اوحکومتانەی بە سبب شەری گورەوە حدودەکیان کورابو ولەمسئلەی حدودا منازعەیان لە بینابو دستی یارمتیشی بواوان دریژ کرد وناحزیەکەی نەهیشتن و حدودیکی معینەی بو تحدید کردن و نتیجە خریطەیەکی تازۂ بو کرۂ ارض درست کرد • وبو اوەی ایتر لە بینا هیچ نزاع نەمینی ، طمع هل‌گیری وشر لەسر بعضی اراضی وملتە فقیرەکان نکری اوملتانەی کە بی‌کیشاو بون ولە پیشا حقوقیکیان نەدرابو بە حقوقی بو سەندن و استقلالتیکی تواوی پی بخشین و اوملتانەیش کە ناتوان هیشتا خویان ادارە بکەن بو اوەی پی بگەیەنن لە چاودیری خویا بصورتیکی انتداب ادارەیەکی سربخویشی بو اوان دامزراند •

حاصلی جزئی ، کلی لە دنیادا هەمو اختلافاتیکی حل کرد و موازنتیکی عمومی تأمین کرد و دوستایەتیکی تەواوی خستە بین هەمو حکومتەکانەوە • و غیری امیش بو اوەی هیچ غائلەی شەر نەمینی و هەتا کو آخری بە قطعی مسالمتیك پیدا بەبی دستی اوردە بە مسئلەی تحدید سلاح و بو امەیش هەو حکومتەکان اشتراکیان کرد و لەمیشا موفقیت مأمولە •

حاصلی ایضاح ناکات دور و دریژ قسە لە حرکات و فعالیتی ام کوملە عالیە بکەین چونکی ادو مقررات و تشبثات و کردەوانەی کە هتاکو ایستا کردویانە واو پروغرامە عالیەی کە تعقیبی اەکەن و لە خادمی هەمو بشرە و آلتی نەهیشتنی حربە لە هەمو کسەوە معلومە •

ئەم کوملە کە بە قطعی غائلەی حربی نەهیشتوە و ئەم مسالمتەی خستوتە دنیارە هەمو مخصصات و مصارفاتەکەی لە سال پاردا عبارت بوە لە ملیونیك و هشتا و یەك هەزار لیرەی انکلیزی و حتی ئەم سال نەختیکیشیان لی کەم کردوتەوە و کردویانە بە ملیونیك و حفتا و حەوت هەزار لیرە • کە ئەمەیش بەنسبت اقتدار یانەوە بەسەر چل و پنج حکومتە اصلەکەدا تقسیم ئەکری کە حکومت معظمەی بریطانیا هەمو سالیك عشری ئەم مصارفاتە ئەدات کە سال پار صەد و هشتا هەزار لیرەی انکلیزی و ئەم سال صەد و حەوت هەزار لیرەی بەو کەوتوە و داویەتی •

ئەم مبلغە کە بو نەهیشتنی حرب صرف ئەکری و موازنەیەکی عمومی دنیا تأمین ئەکات ئەمجا بە قدر پارۂ دو سە — ٣ وابوری شەرە کە ایجاب بکات درست بکری •

ئەمجا باور ناکەین لە دنیادا کەسیك بی تقدیری ئەم کوملە نەکات و قەدری ئەم فکرە عالیە نەپرستی •

امید ئەکەین ئەم کوملە کە ئەم پروغرامە عالیەی هەیە و بو ئەم غایە مبارکە تی ئەکوشی هەتا اخری بە موفقیت بژی و روژ بە روژ محکم‌تر بی و ئەو حکومتانەیش کە هەتا کو ایستا اشتراکیان نەکردوە ئەوانیش داخل بەبن و قبول بکرین کە ایتر بە قطعی غائلەی حرب نەمینی و بشر مستریح بژی •

هەوالی دەرەوە :

* * * *

وزارة حکومت انکلیز استعفای کرد

لندن — وزارة حکومت فخمەی انکلیز کە لە حزب محافظین و ، چونکە لە انتخابات مجلس مبعوثاندا اکثریتی پیدا نەکرد ، مجبوری استعفا بو ، رئیس الوزرا و رئیس حزب محافظین مستر بالدوین لە چواری مانگدا استعفانامەکەی تقدیم جلالة ملك کردوە

جلالت ملك جورج قبولی کردوە و رئیس حزب عمال کە ئەم جارە اکثریتیان وەرگرت دعوتی کردوە کە لە ریاست با قابینەیەکی تازە تشکیل بکات .

مستر ماکدونالد قبولی کردوە و دوای هفتەیەکی کە ناوی وزیرەکان تقدیم جلالت ملکی ئەکات .

ایران

طهران — حکومت ایران قراری داوە کە ئەم سال صەد طلبە بنیری بو مکاتب امریقا ، بریطانیا ، المانیا و فرنسەکە لە مکتب هندسة ، زراعت ، طیران و شمندوفردا تحصیل بکەن .

امان اللە خان

بومبای — ئەو روژی کە امان اللە خان گەیشتوتە بومبای لە طرف اکثر طبقات اهالییەوە لە محطة شمندوفر استقبال کراوە . و بە صورتیکی فوق العادە اهالی خدمت و عرض بە خیر هاتنیان کردوە .

امان اللە خان غیری عنایة اللە خان برای و ملکە ثریا و عائلەی عنایة اللە خان بەبی قەلە بالغیکی کەی لەگەلا نەبووە . و لە پیش گەیشتنا لە طرف سفیری افغانەوە لە اوتیلیکی ئەورەدا چل ژوری بو حاضر کراوە ولەو روژەوە کە هاتوتە بومبایەوە غیری بعضی ایواری نەبی کە بە سواری اوتوموبیلیکی فاخر گەراوە والا نەهاتوتە دەرەوە .

مخابری دیلی میل سوآلی لی کردووە لە خصوص ترك کردنی افغانیەوە . لە جوابا گوتویەتی صرف بو اوە افغانم بەجی هیشت کە متمادی قتل و قتالیکی زور نەبی و بە سبب منەوە افغان عو بەبیتەوە . چونکە من بو سعادت خوم سعیم نەکرد ویستم افغان و افغانیکان بکەم بە انسان .

ئەلین ثروتی حاضرة امان اللە خان عبارتە لە سیصد هزار لیرە .

کومەلی حدود بین عراق و تورك

ئەلین حکومتی تورك کە هەر شەش مانگ دفعەیك کو ئەبنەوە ، ئەم جاریش لە ماردین کو بونەوە ، کو مەلەکەی عراق عبارت بووە لە مفتش اداری و متصرف موصل و قائممقام زاخو و مدیر تحریرات موصل .

لە ماردینا هەردو هیئت چوار گەرەت کو بونەوە و بە رضای طرفین مسائل حدودیان حل کردوە و روژی چواری ئەم مانگە کومەلەکەی عراق گرانەوە موصل . لە ماردین زور حرمتیان کیراوە .

داخلی :

مفتش اداری کرکوك و سلیمانی سعادت میجر لوئید بو تفتیش ایش و کاری لواکە روژی ٧ — ٦ — ٢٩ تشریفی هیناوە سلیمانی و لە دوای روژیك گرایەوە کرکوك .

سعادت متصرف کرکوك عمر نظمی بك بو چاوپی کەوتنی لواکەمان روژی ٧ — ٦ — ٢٩ تشریفی هینایە سلیمانی و لە لای سعادت متصرف اکرمان میوان بو و تشریفیان بە مقتضای طبیعەلە دوای شەو و روژیك مودتیان فەرمووەوە و شەو یکیتریش لە سلیمانی مانەوە و گرانەوە کرکوك ، هتاکو چم چمال لە طرف سعادت متصرف سلیمانییەوە رواله فەرمورا .

لەدائرۂ طاپووە :

اعلان

عرصه خانویه کە لە گرەکی کویژە واقعه و محادده [روژ هلاتی به خانوی ٨٥—٢ تسلسل ٩٨ کە عائدی حاجی محمده و تواو کەری به خانوی تسلسل ٩٨١ کە عائدی حاجی مصطفی پاشایه . خور آوای طریق عام شمالی به خانوی تسلسل ٩٨١ بیان کراو قبلەی به خانوی ٢٧—٥٥ تسلسلی ٥٠١ کە عائدی ورثەی حاجی قادر خنافه] و نومروی ٢٥—٥٥ و تسلسل ٥٠٠ به موجبی علم و خبری هیئت اختیاریه گرەکی کویژه کە به تأریخ ١٧ مارت ٩٢٩ امه مدتی پنجا ساله بەدست علی افندی محمد ملا یونسەوەیه وارثاً لە باوکیەوە بوی بجی ماوه و هتا ایستا قیدی طاپو نکراوه بنا لە سەر مراجعتی علی افندی مجدداً قیدی طاپو اکریت به ناوی علی افندی کوری محمد ملا یونسەوه لە تأریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روزی تر هر کسی حق و ادعایەکی لە سر ام عرصەیه هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرۂ طاپو بکات اگینا معاملەی مجدد تواو اکریت بو آگاداری هموکس سیّم جار اعلان کرا .

خانویه کە لە گرەکی چوار باغ واقعه و نومروی ٢٣ — ١٢٥ و تسلسلی ١٨٨ و محادده [شرق شمالی به خانوی ١٨ — ١٢٥ و تسلسل ١٨٠ کە لە پیشا عائدی خاتون ایستاکە هی شیخ عبدالرحمن کوری شیخ مصطفیه و به خانوی ٢٠ —١٢٥ تسلسل ١٨٦ کە عائدی شیخ عبدالرحمن کوری شیخ علیەو تواو کەری به خانوی ٢٢—١٢٥ تسلسل ١٨٧ کە عائدی قادر آغای کوری ابراهیم آغایه شرق جنوبی به خانوی ٢٢— ١٢٥ و تسلسل ١٨٧ بیان کراو جنوب غربی، خانوی تسلسل ٣١٠ کە عائدی ورثەی سعید کوری احمد آغایه وا ایستا لە ژیر تصرفی صاحب ملكدایه غرب شمالی بەعرصه ١٦ —١٢٥ تسلسل ١٨٤ کە عائدی معروف بك کوری احمد آغایه] هر چنده بەپی سندیکی خاقانی کە به تأریخ مارت ٣٢٧ عائدی حاجی غفوری حمامچی کوری محمد آغایه فقط به پی عنابراتی کە لە کل مدیر طاپوی منطقەی موصلدا کراوه نی گیشتوین کام سندی خاقانیه قیدی نه بنا لە سەر امه لە تأریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روزیتر

هر کسی حق و علاقەیکی لەم خانوەدا هیه لازمه بەو اوراق و مستمسکات قانونیه کە به دستیەوەیتی مراجعت بەدائرۂ طاپو بکات لە پاش تواو بونی او مدته خانوەکە بەناوی حمامچی مرحومەوه به مجدد قید اکری و سندی طاپوی ادریتی بو آگادار بون اعلان اکریت .

له ناحیۂ سروچك وە دی گیلدره واقع خانویکی حکومت لگل کلاوەیك کە محادده شمال غربی به خانوی تسلسل ٢ کە عائدی مدیر ناحیه سید احمده وە به طریق عام و تواو کری به خانوی تسلسل ٣ کە عائدی سعید و محمود کورانی مام قادره غرب جنوبی و جنوب شرقی به طریق عام شرق شمالی به طریق عام وە به خانوی تسلسل ٣ بیان کراوه وا تسلسل ١ چند سالیکە به دست حکومتەوەیه بی منازع ومعارض ابر ئەوەی هتا ایستا ربط طاپو نکراوه وا مجدداً به ناوی خزینۂ حکومت عراقیەوه مجددا قید اکریت . لە تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روزیتر هر کسی ادعایکی هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بەدائرۂ طاپو بکات اگینا لە کل تواو بونی او مدتی قانونیەدا مجددا قید اکریت . بو اگاداری اول جار اعلان کرا .

اعلان

وزارة دفاع بو معلومات اعلانی ئەکات کە مسئلەی مناقصۂ قوتورات جیش تأجیل کراوەته ساعت دەی بیانی روزی یك شمۂ مصادف ٣٠ حزیران ٩٢٩ .

اعلان

قوتەرانی نقلیات جیش عراق بو منطقۂ شرقیەو شمالیه به اوتوموبیل لە مناقصەدایه اوانە طالبن وایانەوی لە شرائط و قیمتەکەی بکەن لە سلیمانی مراجعت به آمری منطقۂ شرقیه وله کرکوك بە آمری موقع کرکوك بکەن ومناقصەکی لە ساعةدەی بیانی روزی ٣ شەمەی مصادف ٢٥ حزیران ـ ٩٢٩دا تواو ابی .

آمر منطقەی شرقیه

مطبعۂ بلدیۂ سلیمانیه

بو هەو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەستای بلد بەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەآنەیکە

ژیان

جریدە

هەو شتنك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك پینج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دروەوه اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمتر ابونە قبدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسینیت

یکی بەآنەیکە

١٣ محرم ١٣٤٧ ٢٠ حزیران ١٩٢٩ [پنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

معارف لە الویەی شمالیە

* * * *

مجلس مبعوثان عراق لە یکێ لە جلسەکانی پیشویدا لە سر میزانیەی معارف مذاکرە و مناقشەیان کردووە و زور لە مبعوثەکان حالتی معارفیان تنقید و او نقصانیتەی مشاهدەیان کردوە یکە یکە تعدادیان کردوە .

لەوانەی کە لە خصوص حالت و نقصانیتی معارفی الویەی شمالی ـــ لوا کوردەکان ـــ بیانی رأی کردبی (حضرة جمال بك بابان) مبعوث لوای هولیر بووە . و امەی فرمووە .

امویست کەمیك لە حالتی معارفی منطقهٔ شمالیە بحث بکەم و لە حقیقتدا ام فکرەم مصمم بو . بلام لە چاوم پی کەوت رفیقەکان و باخصوص (ضیا افندی یونس) نائب موصل شکایت لەحالتی معارفی لوای موصل اکات . کە ام لوایە لە هەمو الویەی موجودەی عراق زیاتر لە معارف و مدارسدا دولەمندە ایترمن ترجیحی سکوتم کرد . لە پاش امە ایتر قصە کردن بە لازم نابینم . هر اوندەم اوێ کە توصیفی حالتی معارف الویهٔ شمالیە بە تنها کلمەیك بکەم کە امەیە : اکرایمە توانیمان معارفی خومان لە پاش دە سالیتر بگەیینینە درجەی معارفی منطقهٔ جنوبیە زور شکری خوا و حکومت اکەین .

مبعوثەکان منطقهٔ شمالیە دو تقریریان تقدیمی رئیس الوزرای ایستا کردبو کە لە دورەی پیشودا وزیر معارف بو . ولەبر اوەی مشار الیە وعدیکی قطعی دابو . بەلزومیان نەزانی کە تقریرەکان بەواسطهٔ جلسەوە تەبر بکەین . لەبر وعدەکانی هر بەصورتی مخصوصی ومشار الیەمان تقدیم کردبو . وا میزانیە هات کە خالیە لە هەو مخصصاتیك کە وزارت بتوانی هیچ نەبی قسمیك لە مطالبی ایمە بجی بەهینی . و لیرەدا من میجم بو ئەوەندەوە غیری بیان اسف نەبی وبلیم اخو حکومت کەی وچون ام مطالبەی ایمە بەجی اەینی کە باور ناکەم کس ببی لەسر ام مسالیە ایمە تنقید بکات .

لەپاش امە معالی شیخ احمد داود هلسا وتنقیدی نواری معارفی کرد وداوای ترجمەی بعضی کتبی تورکی کرد کە بە عربی ترجمە بکری . ووتی حکومت

له مناطق شمالیەدا تدریساتی به کوردی قبول کردوه وبناءعلیه له سەری واجبه که سعی بکات بو ترجمەی کتیب لازمه به زبان کوردی .

له پاشا جمال بك بابان که رایەوه سەر قصه و ورقی میدان بو من نیه غیری ئەمەی اعلانی تشکرتم بو معالی شیخ بکم . چونکه : ئەمه اول جاره که نائب و وزیریکی سابق درکانی موضوعیك لی بدا که بو اولادی شمال به اهمیت بی و بلکو ئەبی ئەمه عراقی به عموی به اهمیتی بزانی و له کانی دلەوه تمنای ئەکەم که ئو الم و کدره که له پاش جوی بونەوەی ئەم صالونه له بەر ئەمەی لەم موضوعه دراوه لەروی لوم و عتابیك که له طرف بعضیکەوه توجیهی کراوه له دلی شیخدا بتوینەوە و نەمینی .

من لەمەدا هیچ لزومیك بو لوم و عتاب نابینم چونکه شیخ هیچ موضوعیك ناکاتەوه که خلاف قانون بی بلکه موضوعیك ئەکاتەوه که حکومت عراقیه لەروژی تاسیسیەوه قبول و اعترافی پی کردوه ، قانون اساسی که ایمه افتخاری پیوه ئەکەین و له سەرسەرمانی دا ئەمین تأییدی کردوتەوه .

رئیس الوزرا ئەفەرموی که ایمه تشویقاتمان کردوه بو ترجمه و لجنەیکمان هەیه بو تدقیق ، هەرچونی بی حکومت بەرامبەر بەاولادی شمال مقصره و مقصر یکی تەواو یشه .

ئەم تشویقەی نخامتی رئیس الوزرا ئەی فەرموی ئەمەیه ، اگر یەکی له اولادی شمال ترجمەیکی کردبی وزارت معارف لەو کتیبانه بعضیکی کریوه بلام لەبیری چوتەوه که مترجم ئەو کتیبه مجبوره که بو تدقیق و تصحیح کتیبه ئەوی مدتیك که له سەر ... مانگ کمتر نەبی بمینیتەوه و هەرچی پارەیەك له معارف بو ئەم کتابه ئەیداتی صرفی ئەکات و که ئەدرایەوه پولیکی له باخەلدا نامینیتەوه .

کو یا لجنه که متشکله لەابراهیم افندی حیدری و امین زکی بك و جمیل افندی زهاوی ، من لەو و لەامین زکی بك سؤال ئەکەم که تا ایستا ئەوی کردوبانه چیه و چەند جار اجتماعیان کردووه .

معالی وزیر لیم ببوری اگەر بلیم وطن پروری به درجەیکی وا نەگیشتوته ایمه که انسانیك مجبور بکات که به شەو و روژ دابنیشی ، خوی مشغول بکا به ترجمەی کتیبەوه و امه صرف بو عشق وطنیەتی ، هیچ منفعتی مادیەی تیدا نەبی . جا لەبر امه اگر حکومت ایەوی قسمیك له مطالبی ایمه بەجی بینی پیویسته لجنەیك به معاش و یا به اجرتیکی معینه تشکیل بکات که دست بکەن به وظیفەی موضوعەیان

زیان :

له اثنای مناقشەیەکدا که له مجلس مبعوثاندا له سەر بودجەی معارف کراوه . او بیاناتەی که مبعوث محترم جمال بك بابان له بابت نقصانیەتی معارفی لواکانی شمالەوه ــ قسم کوردەواریەوه دایتی له سەروه به ترجمەکراوی عرض کرا .

هەر ابتدائی و له اوائلی امورەوه معلومه که حالی معارف لەم لوا کوردانه نەك نقصانه بلکو بەبی لواکانی جنوبەوه حالی له درجەی صفر وەستاوه . بو اصلاحی ام حاله هتاکو ایستا دو دفعه مبعوثه محترمەکانمان دو تقریریان تقدیمی حکومت کردبو . ایمه به امیدی تشبثی ام وکیله بقیمتانەمان و له سەر وعدو تعهدیان که درابویان به تماکانه چاوەروانی اوه بوین که حکومت له بودجەی امسال دا قسمیك احتیاجات معارفمان جیبجی بکات . مع التأسف ام امیدەی که به سەریەوه انتظارمان اگرد به مأیوسیەکی تورەوه

نوشمان هات و وزارة معارف او پروغرامەی کە هتاکو ایستا لەم لوایەدا تطبیق کردوه و هروا هیشتیەوه و شتێکی لی زیاد نەکرا .

استرحام لە اولیای امور و لە وزارة معارف اکین بو خاطری لە تاریکی جهل رزکارمان بدبی و لە نوری معارف استفاده بکەین چارەیێکی معارفەکەمان بکات و بو اصلاحی چی پیویستە بومان بجی بە جی بکات و اەوی وکیلە بە قیمتەکانمان طلبیان کردوه هیچ نەبی قسمیکی بوبخ بفرمون .

—(§)—

مفتش اداری تازەمان سعادت کاپتان گاورن

* * * *

بە مناسبتی مأذونیت و تشریف بردنی مفتش سعادت کاپتان لاینەوه مەرچەند مدتێك سعادت میجر لونیەی مفتش اداری کرکوك بە وکالت تەماشای ئەم لوایەشی ئە کرد . بەلام ئەمجارە سعادت کاپتان کاورن کە خاطرە و موقعیکی عالی هەیە لەم لوایەدا بوئەم طیفە بە تعیین کرا . روژی پینج شەمەی ١٢ ی مانك تشریفی هینایە سلیمانی .

وقتێك کە حکومت ئەم لوایەی اشغال کردەوه مشار الیه بەصفتی قوماندانیتی لەکەل جیش عراقی دا تشریفی هینایە ایرە و مدتیکی زور کە قوماندان عمومی عسکری بو وکە سلیمانی لە انقلاب و فلاکتیکی کە وردابو زور خدمتی کردین و بە هەمو قوتیەوه بو محافظەی سەبت رمالمان و بو اصلاحی ئەو حالەمان سعی و هنتی ئەدەو . لە دوایشدا بە سبب شارەزایی و خدمات پیشینەی بو بە مفتش اداری لواکەمان و مدتیکی زور پیش لەم وظیفەیەدا بو ترقی و تعالیمان هەولی دا نتیجە ادارەیەکی باشی لەم لوایەدا تنظیم و تأسیس کرد ، بە

نوعیك کە ابتنایش اهالی مدیون شکرانیتی .

تعیین اجاریشی بوبە سبب مسروریتی همو اهالی و فرح و خوشیی خستە دلی همو لایکەوه .

بە ناوی عمومەوه عرض بە خیر هاتن و قدوم مبارکی اکەین و تمنای سعادت و موفقیتی اکەین .

هەوالی دەرەوە :

قابینەی تازە انکلترە

لندن — اجارە بە مناسبتی استعفای قابینەی مستر بالدوینەوه . حزب عمال هاتە سەر ایش و لە ریاستی (مستر ماکدونال)دا وکو لای خوارەوه قابینەیێکی تازە تشکیلی کردوه .

رئیس الوزراء	مستر رمزی ماکدونالد
وزیری مالیە	فیلیپ ستودن
« خارجیە	اتر هندرسن
« مستعمرات	سیدنی ویب
رئیس مجلس	لورد بارمور
وزیر عدلیە	« سانکی
« داخلیە	مستر کلاینز
« هند	کاپتان درجودن
« حربیە	توم شو
« طیران	لورد تومسن
« صحە	مستر کرنیوود
« عمال	میس بوندفلید
« زراعت	مستر نوبل باکستون
رئیس مجلس معارف	سیر تریفلیان
« « تجارة	مستر کرام
لورد اولی امارة بحریە	مستر الکساندر
وزیر اسکوتلاند	مستر آدامسون
« اشغال	« جورج لایستوری

بو بعضی مناصب وزارة دووم کە مستشاری پی بیین ذواتی لای خوارەوه تعیین کراون .

دوق لانکشیر	سیر اوسوالد مورلی
نائب عام	مستر جونت

وزیری تقاعد	مستر رویرتس
» نقل	» هربرت موریسون
وکیل وزارة اسکوتلاند	» جونسون
مدیر عمومی پوسته	» نیر سمیث

—(§)—

عاشوراء

روژی سەـ ٣ شەممەی ١٨ ئەم مانگ تصادفی روژی الیمی عاشورای کرد بەم مناسبەتەوە هەمو دوائر حکومت تعطیل کرا .

ئەم روژە بە عمومی بو ملتی اسلام و بە خصوصی بو ملت نجیبەی جعفری روژیکی المناکە ، امید ئەکەین مقابل بەم غم و غصەیە خوای تبارك و تعالی فرح و خوشی یك بخاتە دلی هەمو لایەکە و مسرور بەین .

داخلی :

سعادت کاپتن کاون مفتش اداری بو تفتیش و تەماشا کردنی قضا کە روژی دو شمەی رابوردو تشریفی بردە قضای هلبجە و لەدوای دو روژیك عودتی فرمووەوە .

معاون مهندس اشغال کرکوك محترم محمد علی افندی بو بینین بعضی ایشو کاری اشغال روژی سەشەممە تشریفی هینایە سلیمانی .

مدیر مکتبی ثانوی کرکوك و مفتش ثانوی کرکوك و سلیمانی محترم حمید بك دیونی بو ئەوەی لە امتحانی (بکالوری) صنف ششم ابتدائی و صنف دوی ثانوی دا حاضربی و نظارتی بکات روژی سەشەممە تشریفی هینارەتە سلیمانی .

مفتش معارف منطقەی کرکوك و سلیمانی محترم مصطفی افندی کە مدتیکە بو تفتیش مکتبەکان تشریفی هینابووە سلیمانی لە دوای تفتیش مکتبەکانی سلیمانی ، هلبجە ، طویلە و شار بازیر روژی چوارشمە عودتی فرمووە بو کرکوك .

نظامیکی نابەجێ

هەمو ازانین لە محیط کوردستانا هر ام غزتە کوردیە هیە . وامەیش چونکی مشتریکانی معاونتی ناکەن وحقەکەی لە میعادی خوی دا تسلیم ناکەن ئەلێ قابل نیە انتظامیکی پی بدری بلکو اگر هروا بمینیتەوە ناژی . سالانەی غزتەکە ارزانە نیە کە اهمیتی پی حقی چوار سالی مقابل حقی سالیکی غزتەیکی ترە لەسر هەمو حیتمندیك و وطنپروریك پێویستە بە جدی معاونتی بکات وبیژی .

انجا بو اوەی غزتەکەمان بژی وبتوانین انتظامیکی پی بدەین رجا لەمشتریکانی خارج وداخل اکین وبالخاصە لە قسم مامورین و اوانەی کە هیشتا حقی چوارسالیان لاماوە ومبلغیکی زور قرضدارن ایتر میدان نوسین و بعضی معاملە نەدن وبەاول واسطەدا بەناوی صندوق بلدیە سلیمانیەوە سپێوند قرضەکەیان بومان بنیرن ورجاکەمان ترویج بفرمون .

﴿ ریار ﴾

اعلان

خانویك کە لە محلة ملکندی واقعە و بە دو خانو افراز کراوە بردم و لای راستی و چپی بەطریق عام و پشتی بە خانوی سعید افندی کوری علی آغا محدودە و عائد بەورثە عبدالله بگی اسماعیل بگە او پشانە لە ورثة مذکورەوە لە اعتبار (٢٥٢٠) سهم (١٤٦٤) سهمی بو متوفی محمدامین بك کوری عبداللە بك انتقال اکا بو تأدیة مارة زنی کە خرابەوە مزایدە لەنتیجة مزایدە لەبر اوە کەلە بدل غبن فاحش مبلغ (٢٣٠٠) روپیة کرتبووە اوا لە تاریخ ١٠ حزیران ١٩٢٩ە بو پانزە روژیتر مدة مزایدة تمدید کراوە بناءً علیه هر کسی بەزیاتر طالبی خانوی مذکورە مراجعت بە دائرة اجرا و دلال توفیق آغا بکات .

مطبعة بلدیة سلیمانی

ژیان

غزته‌یه

بو هەو شتیك مخابرات بە ناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمر ابونە قبدناکری

اعلانات
دیریك ٦ انە دەسپیزن ت
یکی بە آنەیکە

هەر شنبك اوسی هفتەی دو جار دەرەچی غزتەیکی کوردیە

۱۷ محرم ۱۳٤۷ ۲٤ حزیران ۱۹۲۹ [دوشنبە] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

موافق قانونە اساسی نیوە مضرات اعضایانی اعیانە بە قرعە اخراج کرانە

* * * *

بە مناسبتی تواو بونی مدەیانەوە بو اوەی بە قرعە نیوە اعضا محترمەکانی مجلس اعیان اخراج بکرین وسر لە نوی بە ارادە ملکی اعضا تعیین بکریتەوە . روزی ۱۳ی ام مانگە لە دائرە مجلس اعیاندا بە پی مادە ۳۲ی قانون اساسی دست کرا بە معاملەی قرعە کیشان .

لە ریاست و نظارتی جلالة ملکی معظمدا فخامتی رئیس الوزراء و فخامتی رئیس مجلس اعیان و رئیس مجلس مبعوثان لە دائرە و صالونی مجلس اعیاندا کوبو. نەوە و لە حالیکا کە هەمو اعضایانی اعیان و اعضایانی مبعوثان و معالی وزیرەکان حاضر بون دست کرا بە قرعە کیشان و لە نتیجە قرعەکەدا لە اعضایانی اعیان سماحة السید محمد الصدر ، والشیخ عدی الجریان ، و آصف قاسم آغا ، والسید عبدالله النقیب ، و فخرالدین آل جمیل ، یوسف عمانوئیل ، حاجی حسن الشبوط عبدالکریم السعدون ، مولود پاشا المخلص ، حاجی محمود الأسترابادی . لە جی خویان مانەوە .

و سماحة جمیل الزهاوی ، یوسف سویدی ، حاجی سعید آغا ، مناحیم دانیال ، عبدالحسین ، ابراهیم حیدری ، عبدالغنی کبە ، محمد علی فاضل ، صالح پاشا باش اعیان ، عبدالله صافی . دەرچون .

بم نوعە قرعە کیشانەکە دوایی هات . و لە دوای تواو بونی مسئلەکە جلالة ملکی معظم بالذات خوی خطبەیەکی عالی خویندەوە و لە معاملە و حرکاتی امم بینەی هەمو اعضایانی مجلس اعیان بیانی ممنونیتی فرمو .

هەوالی دەرەوە :

فیلوی هوائی ایطالیا

انقرە — فیلویەکی هوائی ایطالیا کە عبارتە لە صبو پێنج طیارە لەم روژانەدا دیتە سەر بوغازی چناق قلعە

و استانبول و لە طرف قوە هوائی تورکیاوە استقبال ئەکرێن و لە تورکیادا پێنج روژ ئەمێننەوە ۰

مالکێکی مەهەم بو افغان پەیدا بووە !

لندن — وەکو لە کابلەوە خبر ورگیراوە غلام نبی خانی وزیر مفوض افغان لە موسکووە بە قوتێکەوە لە شمال و شرقەوە هاتوتە سەر کابل و ئەڵێن ئەم حرکتە بە معاونتی روسەکانەوەیە و رنگە موفق بەبێ ۰

ابن السقا تەیەوێ لەگەڵ امان اللە خان دا رێ کەوێ !

بومبای — سەکەس لەلایەنی بچە سقاوە هاتونە بوبێی وە بو ئەوەی مذاکرە لەگەڵ امان اللە خان دا بەکەن و ئەڵێن بچە سقا طلبی لە امان اللە خان کردووە کە اعتراف بەخانی خوی بکات و مالکێکی هەر وەکو تسلیمی کراوە هەروا تسلیمی بکات بە ابن السقا و بەرامبەر بەویش قول ئەدات کە حیات و مالی امان اللە خان و خزمەکانی لە کابل دا محفوظ بێ ۰

صحت جلالت ملک بریطانیا

لندن — وەکو غزتەکانی طبیە نوسیویتی معلوم کە جلالت ملک معظم بریطانیا لەم هفتەیەدا بەتواوی بەرەو چاکی رو یشتووە و صحتی لە جی خوی بەتی و حتی لە مسئلەی تشکیل قابینەی تازەوە دستی کردووە بە ایش و امردان ۰

بانقی دولتی لە سرمایەی داخلی لە تورکیادا

انقره — حکومت تورک چەند مالێکە خەریکە لە سرمایەی داخلی بانقێکی حکومتی تاسیس بکات ئەم جارە بنا لە افادەی وکیل مالیە موفق بووە و بانقێکی پێنج ملیون لیرەی التونی تشکیل کردوە کە ئەم بانقە واردات و صرفیاتی حکومتیش جی بەجی ئەکات و وەکو وزیر مالیە گوتویەتی بە دائمی سە ملیون لیرەی التونیشی کنز موجود ئابێ ۰

تقلیدی نوط تورکیا

انقره — حکومتی رومانیا خبری بە حکومتی تورک داوە کە لە رومانیادا جمعیتێک کشف کراوە کە خریکی تقلیدی نوطی تورکیا بون و بریکی ملیونان لیرەی تورک کە هەمو بانقنوطی (١٥٠) لیرەیی بون لایان دوز راوەتەوە ۰

مسیو پونسو جارێ ناچێت بو انقره

شام — معتمدسامی فرانسز لە سوریە مسیو پونسو بو اوەی معاهدەی بین حدود امضا بکات خریک بو بچێت بو انقره ۰ بلام لەسر تلغرافێک کە لە وزارة خارجیەوە وری گرتووە چاری سفرەکەی پاش خستووە لەبر اوەی هێشتا بەتواوی مسئلەی حدودی بین سوریە و تورک نەبراوەتەوە ۰

لافاو لە هندستانا

کالکتا — بە سبب زیاد کردنی نهرەکانی منطقە بنگالەوە لافاوێکی گورە بووە ۰ اکثر خانوی دیهاتەکانی غرق کردوە ۰

قصری مصطفی کمال

انقره — اوو قصرەی کە مصطفی کمال لە انقره لە اراضی خصوصی خویدا ماوەیکە خریکی دروست کردنی بووە اعبارە لە سر اصولێکی عصری و تازە تواو بووە و بەم مناسبتەوە لە قصرەکەدا حفلەیێکی منتظم کراوە ۰

رئیس وزرای پێشوی عارستان

انقره — رئیس وزرای پێشوی عارستان (مسیو

زنسیل) کە پیاویکی مشهوری دنیایە هاتونە استانبولەوە و وکو قسەی لەکلا کراوە معلوم بووە صرف بو سیاحتی شرقی نزیك هاتووە و سوریە و فلسطین و قسمیك عربستان اکری . دخلیکی بە سر سیاستەوە نیە .

مەبعوث حزبەکانی بریطانیا

لندن ــ بە نوای معلوم بوە کە لە نتیجة انتخابات اجارەدا عددی مبعوثی عملە ٢٨٩ ولە کومەلی محافظین ٢٦٠ ولە احرار ٥٨ و لە مستقلین ٨ کس بون بە مبعوث .

حکومتی انکلیز و افغانستان

لندن ــ الیس حبیب‌الله خان و نادر خان طلبیان لە حکوومتی انکلیز کردوە کە مداخلەی افغان بکات و امنیت و آسایشی ئەو اعادە بکاتەوە . و بو ملکیتی ام دو ذاتەیش حکومتی انکلیز حکم بدات .

روس و افغان

پشاور ــ غزتەیەکی کابل نوسیویتی کە طیارۀ روسیا شاری (باداکشان)ی بومباردمان کردوە و الی دوشمنایەتی بین افغان و روس زور شدتی بستووە .

جلالة ملك معظم عراق تشریف ئەبات بو اوروپا

بغداد ــ جلالە ملکی معظم عراق قراری داوە کە بو رابواردنی هاوین تشریف بەریت بو صیفیەکانی اوروپا . وکە تشریفی برد اچیتە قبرس بو چاو پی کەوتنی باوکی .

مستشار وزارة مالیە

بغداد ــ لەبر اوەی مستشار وزارت مالیە بە ماذونیت چوتەوە لندن هتا عودتی مدیر عمومی کمرك ومکوس مستر سفرایت وظیفة مستشاری مالیە ابینی .

بە رحمت چونی کەورەیکی عراق

بغداد ــ سماحة سید طالب پاشای نقیب کە بینیك لموپیش بو تداوی چوبوە اوروپا .

بلام وکو بە تلغراف خبرور کیراوە لە المانیا لەشاری مونیخدا بو تداوی مراجعت بە هیئتیکی صحیە اکات .

دوقتورەکان لە دوای معاینەی پی ئەلین نخوشیکەت لە داتایە پی‌ویستە عملیاتی بکەین اویش راضی ابی بلام لە عملیاتەکەدا موفق نابن و ام عملیاتە ابی بە سبب وفاتی و امری خوا بجی اهینی .

ژیان :

حقیقتا وفاتی ام ذاتە کورەیە بو عراق خسارەیکی کەورەبو . تمنا اکەین خوای تبارك و تعالی صبوری عائلەکەیان بدات .

داخلی :

مسابقەی سواری

روژی شەممەی مصادف ٢٢ ئەم مانکە لەساعت چوار و نیوی انکلیزی ایواری‌دا بە واسطەی هەت و نشو یقانی قوماندان لیفی و جناب مفتش پولیسەوە لە قراغ شار لە جیکا پشتەوەی طیارە مسابقەیەکی سواری کرا لە بەر ئەوەی پروغرام و ترتیبات مسابقەکە چەند روژیك لە پیش دەست پی‌کردنیا لەناو شار و دوائر و اهالی دا بلاو کرابوەوە عموم صاحب منصبان حکومت فخیمەی انکلیز ، ضابط و افراد جیش و لیفی ، رؤسای دوائر ، اشراف و سائر طبقات اهالی کو بونەوە و قسمیکیش اشترا کیان کرد و مسابقەکە نوع نوع هەموی

له میادی خوی دابه صورتیکی منتظم اجرا کرا .

له بەر ئەوەی ئەم جارە له غزتەکەدا جیکا نەبو له نسخەی اتی‌دا نوع مسابقەکان ، اسامی ئەو ذاتانەکه موفق بون و هەموتقرعاتیکی بەمفصلی عرض ئەکرین .

لەسر کورین جمیل افندی مدیر پوسته و تلغراف که اجاره بو بغداد تحویل کراوه له جی ئەوی الیه مدیر پوسته و تلغراف خانقین محترم جمیل افندی تحویلاً بوه به مدیری پوسته و تلغراف سلیمانی و سه ۳ روژ لەمەوپیش مواصلات و مباشرتی به وظیفەکەی فرمو . عرض به خیر هاتن و تمنای موفقیتی ئەکەین .

تکایکی ناچاری

هەمو ابزانین له محیط کوردستانا هەر ام غزتە کوردی‌یه هیه . و امیدیش چونکی مشتریکان معاونتی ناکەن وەقەکەی له میادی خوی‌دا تسلیم ناکەن ئەمه قابل نیه استظامیکی پی بدری بلکو ئەگەر هەروا بروا ئەمره نازی . سالانەی غزتەکه ئەوندە نیه که اهمیتی پی حق چوار سالی مقابل حق سالیکی غزتەیکی تره لەسرهەمو حمیتمندیك و وطنپروریك پی‌ویسته به جدی معاونتی بکات ریوژی .

انجا بو اوەی غزتەکەمان بژی ، بتوانین انتظامیکی پی بدەین رجا له مشتریکانی خارج و داخل اکین وبالخاصه له قسم مامورین و اوانەی که هیشتا حق چوار سالیان لاماوه وەباقیکی زور قرضدارن ایتر میدان نوسین و بەشی معامله نەدن وبه اول واسطەدا بەناوی صندوق بلدیە سلیمانیەوه چند قرضدارن بومان بنیرن و رجاکه‌مان ترویج بفرمون .

(باقی)

لەدائرەی طابووە :

اعلان

له ناحیة سروچك وله دی گیلدره واقع خاوکی حکومت اکل کلاوەیك که محادده شمال غربی به خانوی تسلسل ۲ که عائدی مدیر ناحیه سید احمد وه طریق عام وتواوکری به خانوی تسلسل ۳ که عائد سعید ومحمود کورانی مام‌قادره غرب جنوبی جنوب شرقی به طریق عام شرق شمالی به طریق عام وه خانوی تسلسل ۳ بیان کراوه وتسلسل ۹ جلد ـ لەکه به دست حکومتەوه بی منازع ومعارض ابیر . حتی هتا ایستا ربط طاپو نکراوه وا بەرەبەرە ای خزینه حکومت عراقیەوه مجدداً قید اکریت . له تاریخ ئەم اعلانەوه هتا ۳۰ روژیتر هەرکس ادعایکی هەبه به اوراق ومستمسکات قانونیەوه مراجعت بەدائرە طاپو بکات اگینا لەگل تواوبونی ئەم مدتەدا وتپینا بو داوه اکریت . بو اگاداری دوم جار اعلان کرا .

اعلان

قوتەرانی نقلیات جیش عراق بەمنطقة شرقیەو شمالیه به اوتوموبیل لەمناقصەدایه اوانه مائلن وایانەوی له شرائط و قیمەکەی بکەن لەسلیمانی مراجعت به آمری منطقة شرقیه وله کرکوك بەآمری موقع کرکوك بکەن ومناقصەکەی لەساعتەی بیانی روزی ۳ شنبه مصادف ۲۵ حزیران ـ ۹۲۹دا تواو ابی .

آمر منطقەی شرقیه

{ ***** }

مطبعة بلدية سليمانيه

بو هەمو شتیك
عبارات بەناوی ادارەخانەوه
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەامیکە

ژیان

حزبی

کریار
بەشش مانك پنج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
شش مانك کمترابونه بیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسپێژیت
یکی بەآمیکە

هەو شتنك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٤ محرم ١٣٤٧ ١ تموز ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

مسابقەی سواری

{ **** }

لە غزتەی پشومانا نوسیبومان کە بە سسبب همت و تشبثات ضابطانانکلیزی سلیمانیەوە روژیشمه‌ی ٢٢ ام مانکەدا مسابقەیکی سواری کرا . لە بر اوة مدتیکی زوره مسابقەی سواری نکراوه . و اممسابقەیە هموی لە میعادی خویدا بە صورتیکی باش و چاك جریانی کرد و انواع یاری خوش تیابو . بە لزومان زانی بەمفصلی نشری بکەین .

لە بیانی روزی مسابقەکەدا لە دشتی طیاره خانەکە چندخیوتیکی کوره هلدرا و بومسابقەکان چی پی‌ویست بوهموی جی‌بجی و مواقع‌وعلامتەکان حاضر ودانران .

ذاتاً لە بر اوەی چند روز لەوەپیش پروغرام و ترتیبات مسابقەکە بە ناو اهالی و دوائردا بلاو کرابوه اوانەی کە ایان‌ویست داخل بون و ناوی خریان لە دائرة پولیس قید کرد و دخولیەیك کە پی‌ویسـت بو بدری و کە عبارت‌بو لە دو روپیه تسلیم‌یان کردبو . و و روزه لە میعادی خویدا اوانە کە ناویان قید کرابو هموبان بە قیافتیکی جوان و منتظمەوه و بە سواری لە جیکا مسابقەکەدا کوبونەوه و غیری اوەیش عموم صاحب منصبانی حکومتی فخیمەی انکلیز امرا و ضابطانی جیش و لیفی و رؤسای دوائر و اشراف بلده و سائر طبقات اهالی بو سەیر کردن تشریفیان هینابو .

ذاتاً غیری اوانە نەبی کە داخلی مسابقەکە بون لە کسی تر و لە سیر کرەکان هیچ پارەیە نەسیزاوه و او مقداره پارەیەیش کە بە ناوی دخولیەوه لە مسابقە کرەکان سنرابو اویش بو اوه کوکرابووه کە بدری بەوانەی کە موفق این و اولەمین و دوەمین احراز اکەن .

مسابقە کرەکان عبارت بون لە پولیس ، لیفی ، جیش و قسمیك اهالی . لە حالیکا کە همو نومرة مخصوص و علامتیان بە قول و بە ولاغەکانیانەوه بو لە میعادی معینەدا دست کرا بە مسابقەکان و همو نوعیکی موافقی پروغرامەکەی بە تواوی و بە صورتیکی منتظم جریانی کرد . و حقیقتاً مسابقە کرەکان فوق‌العاده ابرازی لیاقتیان کرد و باخصوص قسم پولیس لەاکثر یاریکاندا

ـسابقەیه اکەین امید اکەین یك لە دوای یك بوتکرار کردنەوەی ام نوعه مسابقانه همت بفرمون بلکی بەم سیەوە ملتەکمان وریا بیتەوە .

دەرالی دەرەوە :

رئیس الوزرای انکلیز کراوەتەوە لندن

لندن ــ رئیس الوزرای تازهٔ حکومت انکلیز مستر ماکدونالد کە بو استراحت چووبووە وطنەکەی خوی لە اسکوتلاندا بە طیارە کراوەتەوە لندن .

و امە اولەمینە کە رئیس قابینهٔ انکلیز دائما طیارەیکی لە میدانی بوکرابی ایش رسمی .

ولە روژی ۲۱ مانکدا هیئت وزرا کوبونەو بو خوندنەی خطاب ملکی .

وبجلس مبعوثان لە ۲ تموزدا کوایتەوە . وبو ریاست مجلس انتخابات اکات وقابینه اعتمادنامەیان لی وراگری .

اوردوی ایطالیا زیاد اکات

روما ــ موسیولینی لائحەیکی تازهٔ لەبابت عسکری‌یەوە داوە بە مجلس مبعوثان و لەم لائحەیەدا مکلفیت عسکری لە حدی ۲۹ وە کەیانوە بە ٥٥ سال کە بەم نسبتە لە مناورهٔ عسکری ابنارەیاندا صد هزار عسکر لە جاران زیاتر ابی .

مسئلەی قرض المان

مادرید ــ بنا لە شایعەیك کە وزیر خارجیهٔ المان «هیر شترزمان» داویەتی الین رنگە مستر ما کدونالد و جنرال‌داوسی امریقایی داخلی کوملی تعویضات بین .

تجارهٔ روسیه و ایران

طهران ــ کوملیکی تجاری ایران نیرراون بو روسیە بو مسئلەی تجارتی بین .

استاسیونیکی خصوصی جمعیت عصبة الامم

مادرید ــ حکومت اسپانیا قراری داوە استاسیونیکی خصوصی بو عصبة الامم درست بکات کە بە سەلی معاملەی پوستە و تلغرافیان بو بکری .

داخلی :

سعادت مفتش اداری روژی جمعەی ۲۸ مانك بو تماشا کردنی ادارهٔ ناحیەکان تشریفی بردە سورداش و لە دوای روژی عودتی فرمووە .

قائمقام هلبجە محترم حمید بك روژی ۹۱۹/۶/۲۸ تشریفی هینایە سلیمانی .

بو زانین

بو اکمال انشای ممرای سورداش مقداری لم و زیخ لازمە ، خراوەتە مناقصەوە کی طالبە بونی کە بزانی شرائط و اجرای مناقصەی مراجعت بە ادارەی اشغال عمومیه و مجلس ادارەی لوای سلیمانی بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

نظر بە احتمالی ظهوری خطر بە سەر حیات و صحت و سلامت عمومیەدا لە پاش غروبی روژ بە سواری بایسیکل و موتور مایکل کە چرای پیوە نەبی بە ناو مملکتدا روشتن ممنوعە هەر کسی مخالفتی ام امرە بکات بە موجب مادەی ۱۲۶ قانون عقوباتی بغدادی تجزیە ئەکریت .

لەدائرۀ طاپووە :

اعلان

لە ناحیۀ سروچك ولە دی گیلدرە واقع خانویکی حکومت اکی کلاوەیك کە حادوە شمال غربی بە خانوی تسلسل ٢ کە عائدی مدیر ناحیە سید احمدە وبە طریق عام وتواوکری بە خانوی تسلسل ٣ کە عائدی سعید ومحمود کورانی مام قادرە غرب جنوبی وجنوب شرقی بە طریق عام شرق شمالی بە طریق عام وبە خانوی تسلسل ٣ یان کراوە وتسلسل ١ چند ـ لیکە بە دست حکومتەوەیە بێ منازع ومعارض ابر اوەی هتا ایستا ربط طابو نکراوە وا اجرە بە اوی خزینۀ حکومت عراقیەوە مجددا قید اکریت . لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هرکس ادعایکی هیە بە اوراق ومستمسکات قانونیەوە مراجعت بەدائرۀ طاپو بکات اگینا لەگل تواوبونی اومدتی قانونیەدا مجددا قید اکریت . بو اگاداری سەیەم جار اعلان کرا .

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

بە موجبی قراری مجلس بلدیە لازمە همو لوقنطەچی و کبابچی و پاچەچی و امثالیان بو برژاندنی کباب و جیشت و سائرە اوکورە وآگردان و چاخانەی کە هەیانە لە پشتی دوکانیانەوە دای نەنین و بی بە ناو دوکانەکانیانەوە بە صورتی کە دوکل و بونیان نەیتە درەوە و بلاو نەبیتەوە . هرکس بە خلاف ام اعلانە حرکت بکا بە پی مادە (١٣٦ لە قانون عقوبات بغدادی تجزیە اکری بو آگاهداری عموم اعلان کرا .

اعلان

قوتەراتی ثقلیات جیش عراق بومنطقۀ شرقیەو شما لیە بە اوتوموبیل لەمناقصەدایە اوانۀ طالبن وایانەوی لە شرائط و قیمتەکەی بکەن لەسلیمانی مراجعت بە آمری منطقۀ شرقیە ولە ارکوك بەآمری موقع کرکوك بکەن ومناقصەکی لەساعتدەی بیانی روژی ٣ ـ شەمە مصادفی ٢٥ حزیران ـ ١٩٢٩دا تواو ای .

آمر منطقەی شرقیە

نظایکی نابەرتی

همو ازانین لە محیط کوردستانا هر ام غزتە کوردیە هیە . و امەیش چونکی مشتریکانی معاونتی ناکەن وحقەکەی لە میعادی خویدا تسلیم ناکەن نەك قابل نیە انتظامیکی پی بدری بلکو ازمرا یمینەوە نازی . سالانەی غزتەکە اوندە نیە کە همینی بی حقی چوار سالی مقابل حقی سالیکی غزتەیکی . لەمرمو حمیتمندیك ووطنپروریك پی ویستە بە جدی معاونتی بکات وبیژی .

انجا بو اوەی غزتەکمان بژی و بتوانین انتظامیکی پی بدەین رجا لەمشتریکانی خارج وداخل اکین بالخصە لە قسم مامورین و اوانەی کە هیشتا حقی چوار سالیان لاماوە ومبلغیکی زور قرضدارن ایتر مبدان نوسین و بعضی معاملە ندن وبە اول واسطەدا بە ناوی صندوق بلدیۀ سلیمانیەوە چند قرضدارن بومان بنیرن ورجاکەمان ترویج بفرمون .

ذاتا لەموظفین مطبعە شیخ طیب افندی بوکوکردنەوی بدلات غزتەکە نیررا بو کرکوك ، هولیر ، رواندوز کوی ، شقلاوە استرحام اکین معاونتی بفرمون وبدلاتەکەی بەتوان تسلیم بکن .

﴿ ژیان ﴾

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانیە

بو هەمو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوه اکری
§
ادارەخانە لەبناى بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
بی بەانەیکە

ژیان

جریدەی

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
شش مانك کمترابونه قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسپێرێت
یکی بەآنەیکە

هەو شتێك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیه

٢٨ محرم ١٣٤٧ ٤ تموز ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

او ـەول و ئەقلایەی کە حکومت بو چاکی کردنی توتونەکمانە دای

عقیم مەبووه

{****}

ا لو ایستا بو اصلاح و چاك کردنی توتونەکەمان و ی بە صورتیکی فنی زرع بکری چند دفعه دو دریژ نوسیمان و هاوارمان کرد .

و ئیله محترمەکانیشمان بە تایەبەتی بومنافعی ولاتەکە مان بە هەویەتی بو اقتصادیات عراق ام حرکەیان بە باسی ای ز بو چاك زرع کردن و پی‌کەیاندنی توتونەکە مان ـ جن دفعه بە واسطهٔ مجلس مبعوثانەوه تشبثیان بـ ـندوه ـ رد .

نتیجه سەر ام هەمو هاوار و تشبثاته معالی وزیر مالیه همی و و بواصلاح توتونەکمان تشبثی کرد وبو اوه ـی رم بی لە آلات و ادوات لەاوروپاوه جلبی بکات و ـ ـ ز کردنی زراعتەکانیشمان متداربك زراع لە تورکیاوه بهینی قراری دابو لە بودجەی امسالدا مقدار ریك تخصیص بکات .

بلام لە پیش کردنی ام ایشـەدا معالی وزیر مالیه تماشای حالی فروشتن و صرفیاتی ام توتونەی کرد . و بو اوەی بە قطعی لەم اصلاحاتەدا موفقیت پیدا بەبی و صرفیاتیکی باش بو ام توتونە بدوز ـەوه و بکی توتون و جکرەی اوروپا بخات بە واسطـ حدو ـەوه تشبثی بە مدیریتی عام گمرك کرد کە اویش تشریکی مساعی لە کلا بکات و بە هەردولا شـرائطی لای خوارەوه تطبیق و جی بەجی بکن کە بو ام اصلاحاتە بە شرط گیراوه .

١ ــ بو اوەی هەموکس جکره و توتونی عراق بکری و هەرزانتربی لە جکرهٔ اوروپا اب او توتون و جکرهٔ لەخارجەوه‌دیت گمرکەکەی زیاد بکری .

٢ ــ او کاغذ جکره و او پاکتانە کە بە بوشی بو تی کردن و تیخستنی جکرەکەی خومان لە خارجەوه جلب اکری گمرکەکەی کم بکریتەوه .

٣ــ حکومت لە رسم توتونی داخلی بە نسبت ایستاوە مقداریك کەم بکاتەوە کە توتونەکە هەرزانتر بەکەوی .

بەلام مع الاسف وەکو پاسترمانە و غزتەکانی بغدادیش نوسیو یانە ئەلین لە دوای مناقشەیەکی زور ئەم فکرە بە باش نەزانراوە و ئەم شرئطەی کە وزیر مالیە دای ناوە قبول نکراوە .

گو یا لە نتیجەی حسابیکا مدیریت عام گمرك بوی معلوم بووە کە ئەم اصلاحاتە مادامکی مترقفی ئەم شرئطانەیە لە پیش ئەوەدا نفعیکی بی بو عراق بالعکس ضرریکی زور لە واردات گمرك ئەدات .

لە بەرئەوە معالی وزیر مالیەش صرفنظری لی کردوە و ئەو مقدارەی کە بو ئەم اصلاحاتە تخصیص کرابو لە بودجەکە دا دەرهینراوە و مسئلەکە علیم ماوەتەوە .

لە براوە استرحام لە اولیای امور بالخاصە لە معالی وزیری مالیە و مدیری عام گمرك اکین ابی بزانن ئەم رسمە کە ایستا سال بە سال حکومت لە توتن اسینی دوام ناکات و لە براری خراپ زرع اکری و جاك زیە زکری پارە ناکات رەرە بە چند سالیکی کە بحوینەوە نتیجە ضرریکی زل لە اقتصادیات عراق ارت

لە براوە پی یستە حکومت بەهمو هیز وە بو اصلاح ئەم توتنە هول بدات و بقطعی چارەیەکی بکات اوسا اگر چند سالیکیش حکومت متضرر ببی بلام بە قطعی لە دوای اصلاحی بە قدر واردات ارگەی مصر پارە ارژینە عراقەوە .

هەوالی دەرەوە

{ **** }

افغانستان

پشاور ــ هر چند هەتا ایستە غزتەکان و آژانسەکان ایان نوسی کە جنرال نادرخان موفق بووە بە سر بچە سقاداو لەشریکا مغلوب کردوە و مهماتیکی زوری حربی لی سندوە . بلام خبراتی تازە ام شایعەیە بە درو اخاتە. وە والی بچە ستا لە دوای راکردنی امان الله خان بە سر همو دوشمنەکانیا موفق بوە و حتی نادر خانیشی مغلوب کردوە بە نوعیك کە بە تنها فراری کردوە بو ناو روس .

لە دوای بعضی موفقیت بچە ستا بیاناتیکی پر لە آیة کریمە و احادیث شریفەی بە ناو علما و عشائرەکانا بلاو کردوتەوە و الی چون خوای تبارك و تعالی بو غو کردنەوەی فرعون امری کرد بە حضرت موسی منیش هروا بو احیای دین اسلامیت خوا موفق کردم بە سر امان الله خاندا کە خریك بوهمو شعاری اسلامیت لە افغاندا نەیەلی . و الین ام بیاناتەی زور تأثیری کردوتە ناو عشائرەکان .

مستر روکفلری مشهور

رویتر ــ مستر روکفلری مشهور کە پاشای نوتە لە امریقاوە چوتە روسیا و الین ام زیارتەی بو اوەیە تجارتی بین امریقا و روسیا زندو بکاتەوە .

انقلابات ایران

طهران ــ لە ولایتی فارس‌دا انقلابیکی گەورە روی داوە و حکومتی ایران قوتی ناوردوە زور لە گەورەی اهالی فارس گیراون و والیکیشی جلبی طهران کراوە و وزیر مالیة ایرانیش لەبر مسئلەیەوە اتهام و حبس کراوە .

قومپانیەی سنجر

قومپانیەی سنجر وکو پار امسالیش بو اوەی ژن کچەکان فیری خیاطی نقش و انواع درومان بکات چند روژیك لەمو پیش لەسلیمانیدا مکتبیکی درومانی کردوتەوە و معلمەیکی باش و مقتدری جلب کردوه .

امرو لەسەر هەمو آفرتیك پیویستە ام صنعتە فیربی .

زاتاً مکتبی کچانیش امتحانی تواو بووە و تعطیلە انجا امید اکەین بو اوی استفادە لەم فرصتە بکەن وبەبی ایش نەبن کچەکانی مکتبان لازمە هەمو روژیك بچن و فیری ام صنعتە ببن .

بە ناوی عمومەوە تشکری رؤسای قومپانیەی سنجر اکەین کە ام خدمتە عمومیە ایفا اکات .

امتحان بکالوری صنف ششم ابتدائی

بغداد ــ هەرچەند امتحانی بکالوری صنف ششم ابتدائی کراوە و تەواو بووە ؛ لام لە بەر ئەوەی ملوم بووە و لە بغدادا خبر بلاو بوتەوە ئەو مؤلانەی وزارت معارف لە پیشا ترتیبی کردووە ، بعضی طلبە لە پیش امتحاندا زانیویانە ، لەبەرئەوەو زارت معارف خریکی تحقیقات ئەم مسئلەیەیە و قراری داوە دیسان بەوە اسئلەی تر ترتیب بکاتەوە و امتحانەکە تکرار بکاتە. و، چونکە اگر هەروا بمابەوە مغدوریتی بعضی طلبەی مکتبەکانی خارجی بغدادی تیا ئەبو .

نعش طالب پاشای مغفور

بغداد ــ عائلە و کسوکاری طالب پاشای مغفور نوسیویانە کە لە مونیخەوە نعشی مرحوم بیننەوە بو بغداد لە سەرئەوە نعشە کەی لە ئەلمانەوە حرکتی پی کراوە و لە طرف کەلی کورە و پیاوانی عراقەوە استقبال ئەکری .

تشکری ناوبرلی

هەر ... ابین لە محیط کوردستانا هەر ام غزتە کوردیە ... و امەیش چونکی مشتریکانی ساوتی ناکەن وەکو لە میعادی خوی دا تسلیم ناکەن خلك قابل نیە استطاعیکی پی بدری بلکو اگر هەروا بمینیتەوە ناژی . سالانەی غزتەکە اوندە نیە کە امەیش پی حقی چوار سالی مقابل حقی سالیکی غزتەیکی ترە لەسەر هەمو حمیتمەندیك و وطنپەروریك پیویستە بە جدی معاونتی بکات بیژینی .

انجا بو اوەی غزتەکەمان بژی وبتوانین انتظامیکی پی بدەین رجا لە مشتریکانی خارج و داخل اکین و بالخاصە لە قسم مأمورین و اوانەی نە هیشتا حقی چوارسالیان لاماوە و بیلەیکی زور قرضدارن ایتر میدان نوسین و بعضی معاملە ئەدن و بە اول ... امادا بە ناوی صندوق بلدیە سلیمانیەوە چند قرضە ... ومان بنیرن و رجاکەمان ترویج بفرمون .

ذاتاً لەم وطنپەرورە ... ـطیب افندی بوکو کردنەوی بدلات غزتەکە نیرد ... کرکوك ، هەولیر ، رواندوز کوی ، شقلاوە استرحام اکین معاونتی بفرمون و بدلاتەکەی بەنوان تسلیم بکن .

مبعوث عزیزمان جناب محمد صالح بك بە مناسبتی تعطیل جلسەوە پیری لە بغدادەوە تشریفی هینایەوە سلیمانی

قوتابیە خوشەویستەکانی خارجمان

بە مناسبتی تواو بونی امتحان عمومی و تعطیل ها. و پیەرو طلبە خوشەویستەکانی خارج کە امیدی استقبالمان و ئەوانەی کە لە مکاتب دارالمعلمین ، ثانوی و حربیەی عراقا اخر پێن هاتونەتەوە ناو کسوکاریان .

بە ناوی هەموووە عرض خیر هاتن و تمنی موفقیتیان ئەکەین .

اعلان

به پی تحریراتیك كه له مدیر اداره و میرەی وزارة دفاعەوه بو ام مقامه هاتوه و به پی٘ شـرائط قبول كه مربوط تحریراتی ناو براو بوه اوانەی كه له اولادی رؤسای عشـائرن و طالبی دخولی مكتبی عسكریەی ملكیەن با استدعا مراجعت بم مقامه بكن و پی ویسته اوراقیان به تواوكراوی له پیش ١٥ تموز ١٩٢٩ دا بگاته وزارت دفاع و لەپاشەوه مراجعات قبول‌ناكری و اوی ایەوی له منساحات سائره بكات مراجعت بو قلم تحریرات لوا بكات بو آگاهداری اعلان كرا .

متصرف سلیمانی

بو زانین

له حالتی اخراج كردنی‌مواشی له لوایەكەوه بو لوایكی تر به مقصد تجارت بو صاحب‌حیوانەكان شهادت بیطره مفیده اگرچه جبر یش نیة ، هروقتی امراض ساریه له داخل حیوانات منطقه‌یكدا پیدابی لازمه‌هموحركاتی حیوانات و اخراجات منتوجات او حیواناته بكری .

مدیر بیطرەی ملكی عراق

اعلان

درویش اورحمن كوری روستم ناو به مصرف محاكمه و رسـوی اجراوه ٧٣ روپیه پاره قرضداری عارف افندی كوری علی افندی ناوه ام پیاوه نظر بەو شرحه كه له اخباریەكەی دراوه جی و شوینیی دیاری نیه له بر اوه جار ادری كه تی بگـا اگەر له تأریخ درچونی ام جارەوه هتا مانگیك نەیته دائرۂ اجرا بەپی٘ خوی بودست كوتنی او پارەیه چی‌پی‌ویست پی‌اكری .

رئیس اجرای سلیمانی

لەدائرۂطاپووه :

اعلان

نیوۂ خانویه كه له كرەكی ملكندی واقعه و نومرەی ١١ و ١٣ — ٣٦ و تسلسلی ٥٠٠ و ئائدی احمد و خدیجه اولادانی امینه له نتیجۂ مزایدەدا كیشتوته پنج صدرویه و احالەی موقتی لەسر احمد كوری عبدالكریم بك و عزیز كوری میرزا غفور اجراكراوه له مدتی تعلیق كه له تأریخ ام اعلانەوه هتاپانزه روزیتره ضمائم صدی پنج قبول اكریت لەپاش امه احالۂ قطعیۂ اكری هر كس طالبی مزایدەیه مراجعت به دائرۂ طاپو و جار در توفیق آغا بكات .

اعلان

خانویك كه له كرەكی ملكندی واقعه و محادده شمالی شرقی به خانوی ٥٧ — ٤٢ و تسلسل ٥٩٣ كه عائدی سید احمد افندی بابا رسوله و جنوبی به خانوی ٤١ — ٥٦ تسلسل ٤٠٦ كه عائدی ورثەی شیخ كاك احمد افندی یه و جنوبی غربی به خانوی شیخ مصطفی رشكی كه نومرەی ٦١ — ٤٢ و تسلسل ٥٩٥ غرب شمالی به طریق عام و نومرەی ٥٩—٤٢ تسلسل ٥٩٤ لأبراوەی مدت چل ساله بدست شیخ قادر كوری شیخ محمد سـركارەوه بوه به بی منازع و معارض و لەپیش مردنی حال حاضریش بدست ورثەوەیەتی و ربط طاپو نیة مجددا طاپو ئەكریت و ئـەمیش به اعتبار سه سهم دو سهمی بو شیخ محی الدین و سهمیكی بو سعادت خانم اولاد شیخ قادر له تأریخ ام اعلانەوه هتا سی روز یتر هر كس حق و ادعایكی هیه به اوراق و مستمسكات قانونیەوه مراجعت به دائرەی طاپو بكات یة كەم جار اعلان كرا .

مطبعۂ بلدیۂ سلیمانیه

بو هەمو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اكری
§
ادارەخانە لەسەنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یكی بە آنەیکە

ژیان

هەو شتەك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیكی كوردیە

كریار
بەشش مانك پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەكری
شش مانك كڕابونە قبدناكری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەمیزیت
یكی بە آنەیكە

٣ صفر ١٣٤٧ ٨ تموز ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

بیاناتیی دوقتور ستاوت مدیر مكتبەكانی امریقایە لەبغداد ، پارلە آغستوس‌دا لە كل میسز ستاوت‌دا بو سیاحت و تماشا كردنی وضعیتی كوردستان تشریفیان هینابووە سلیمانی .

ام مقالەیە لە مجموعەیكی امریقادا نشر كراوە و لە بر اوەی سراپا بحث اخلاق و جبلیتی كوردەكان اكات ویستمان بە ترجمە كراوی نشری بكەین .

هاواری كوردانە

{ **** }

كوردستان كە قسمی كویستانی عراق تشكیل اكات لە وقتێكەوە كە هاتومە عراق آوات خوازی دیداری بوم . ام رزومە كەدمی بو لە دلدا بو هاوینی رابوردو هاتەجی و لە كل میسز ستاوت‌دا بومانكی چوینە كوردستانی جنوبی كە مركز حیات سیاسی و قومی كوردەكانە اهالی ام ناوە ایمەیان زور بە كرمی استقبال كرد و داوایان لە ایمە كردنەوەی مكاتب و ابراز معاونت بو .

بیینیكە لەوە كە حەزمان اكرد ولاتیكی تازە ببینین و لە دست كرما و هالاوی صحرا نجاتمان بی لە كردنی ام سفرەدا دو غایەی اساسی‌مان هیە اولیان بو دوزینەوەی موقعیك بوكە بیكەین بە صیفیە و وا ازانم كە جیكایەكی زور شاعرانەمان دوزیوە كە بم نزیكانە ریكای اوتوموبیلی بو درست اكرێ و آب و هوای اگر لە هی لبنان چاكتر نەبیت بە قدر اوەی فینك و خوشە امیدمان وایەلەهاویندا لیرەدا جیكای خومان دابنرینین

غایەی دوم : نشری معارف و كردنەوەی مكتب بو . تا ایستا بو اوە لە شاری سلیمانی و یا لە لواكەدا مكتب بكریتەوە لە طرف كوردەكانەوە چە بە كاغذ و چە بە زیارت شخصی بە بعثەكەمانەیە مراجعت واقع بووە وهەموهاواریان اكرد و ایان كوت هر چند بە واسطەی حكومتەوە مكتبیان بو كراوتەوە بلام بو اوەی خیراتر پیش كەوین ایوەیش ابی چون معاونتی دنیا اكەن هروایش ابی دستی یارمتی بو ایمە دریژ بكەن .

ایمەاول مبشری بوین كە پیمان نایە ام اراضیە پرامانەوە احتیاجی‌مان تدقیق كرد و كویمان لە هاواری كرت .

احتیاجی‌یان بەراستی زور و هاواریان لەحقیقتدا برزە شاری سلیمانی مرکز حسیات ملی کوردایتی‌یە . جیکای امیری پشوی و مأوای کوردە هرە زیرك و هرەباشە کانە . لیرەدا دیسان عشائری هرە کەورە و نامدار کوردوکو بابان و پشدر و جاف و هورامی‌موجودە .

بو هەر جیکایەك ئەچوین بە کمال مهماننوازی قبول ئەکراین ، کوردە ایش بە دەستەکانی بغداد زور بە اهتمامەوە تەماشای ئەم سفرەی ایمەیان ئەکرد و بو ئەوەی ایشوکاری‌ایمە سهل بەیت تەصدیقیان بو رفیق وخزمانیان نوسی و زور کاغذ کە بو موظفین و اشراف ئەوی‌یان نوسی‌بو دایانە دەست خومان و بوئەوەی ایمە ئەم سفرەمان بە خوشی رابویرین و نتیجی مفیدەی لی پەیدا بەکەین کوردەکان هەرچی‌یەکیان لەدەست هات قصور یان لی‌نەکرد ، لەطرف رؤسای ادارە و بلدیە و امرا و اغاوات و شیخانەوە بانك کراین و میوا ندار یمان کرا ، لەم جیکایەدا اوتیل‌نی‌یە و ئەوی ئەچیتە ئەوی مجبوری میوانی اشراف بیت ، وقتی کە ایمە لە سلیمانی بوین رسم کشاد سرای تازە اجرا کرا و ئەو دو روژەی میوانە کە نیاتی دایان بە ایمە ، لەهابجە میوانی یەکی لەشاگردەکان خومان بوین لە شەقلاوە لەمالی میر دازین ، ادارەی ئەم پرنسە وەکو امراکانی قرون وسطی وەهایە .

ماوەتی

هەوالی دەرەوە :

* * * *

معاهدەی بێنی تورك و سوریە

انقرە — توفیق رشدی بك وزیرخارجیەی تورك و قونت دی شامبرون سفیری فرانسە لەانقرە دەستیان کردووە بە مذاکرە و امضا کردنی معاهدەیەك کە لە خصوص حدود بین سوریە و تورك و خط شمندوفری مرسین و اطنة و امنیت و اسایشی حدودەوە ئەکری .

اژانس روژی ٣ ی ئەم مانکە خبر ئەدات کە معاهدەکە لەطرف هەردولاوە امضا کرا .

پروتستوی تورك لە علیهی ایطالیا

استانبول — کومەلی دولی تەماشای پروتستوکەی تورکی کردووە کە لە علیهی ایطالیا داوی لە خصوص هاتنی ٣٥ طیارەی ایطالیاوە بو سەر چناق قلعه و بوغاز استانبول . و کومەلە حقیقت قراری داوە کە ام حرکتە ایطالیایە مغایری معاهدەی لوزانە و لە سەر اوە مسئلە کە حوالەی عصبة الامم کراوە .

معاهدۂ ایران وعراق

طهران — غزتەی ترقی لە ایرانا نوسیویتی کە او معاهدۂ لە بین ایران و عراقا لە بغداد لەطرف نائب ایران سعیدی خانەوە اکری لە جیاتی ایران مدیر عمومی شاه امضای اکات .

استاسیون بی تل

تبریز — بواوۂ لە هەمو محیطی تبریز و آزربایجاندا استاسیون بی تل دامەزریون هەمو الات و ادوات بی تل لەروسیەوە هینراوە وایرانی برام بی‌تلانە مخصوص روسیەبی استخدام اکات .

کنل حجاز ونجد لەلندن

جدە — ملك ابن السعود امری داوە حکومت حجاز تشکیلیك بفیری بوانمدن کە وظیفەی قونسلی ایفا بکات وبوام وظیفەیە حافظ وهبە تعین کراوە .

افغانستان

کانکە حبراتی پشاور تایدی اکات، کە قوت بچە سقا لەطرف قوتی نادرخانەوە مغلوب کراوە و اجاریش حریکە بەو قوتەوە هجوم بکاتە سرکابل .
و بچە سقا مرحصەیکی ناردوتە لا بواری صلح بکن .

داخلی :

معالی وزیر دفاع

وزیر دفاع و مبعوث عنری سلیمانی معالی امین زکی بك بو ئەوەی نظارت و تفتیش اوو مناورە و تطبیقاتە بفرموی کە قطعات جیشی عراق لە حبطی پینجوین‌دا ئەیکەن ایواری روژی پینجشمەی مصادفی چواری امسالکە لە بغدادەوە بەریی کرکوکدا تشریفیان هینایە سلیمانی و لەطرف سعادتی متصرف اکرم و آمر منطقە وگەورە شار و رؤسای دوائر و قسمیك اشرافی شارەوە استقبال فرمورا و لە دوای دو روز لەرفاقتی سعادت متصرف و آمر منطقهٔ شرقیە و مدیر پولیس‌دا بە ریی چوارتادا تشریفیان بردە پینجوین . عرض بە خیر هاتن و تمای موفقیتی اکەین .

لە یکبشتوانی امر طفە و لە ضابطان جیش عراقی تحتر مقدم عزت افندی بو سردانی وطنەکەی بەماذونیت تشریفیان هیناوتەوە سلیمانی .

محاسب لوای هولیر محترم توفیق فائق افندی بە ماذونیت تشریفی هیناوەتە سلیمانی ، عرض بە خیر هاتنی ئەکەین .

مفتش معارف منطقەی کرکوك و سلیمانی محترم مصطفی افندی لە کرکوکەوە تشریفیان هیناوەتە سلیمانی عرض بە خیر هاتنی ئەکەین .

لە رؤسای پشدر محترم حاجی عباس اغای ملم اغا دو روژ لەمەو پیش لە پشدەرەوە تشریفیان هیناوەتە سلیمانی عرض بخیر هاتنی ئەکەین .

بە مناسبتی تعطیلەوە لە معلمەکان جناب مصطفی بهجت افندی لە هولیرەوە و جنابان : عبدالله عزیز افندی و محمد زهدی افندی لە هلبجەوە ، جناب عبدالله بك لە طویلەوە ، جناب رشید کریم افندی لە چمچمالەوە جناب شیخ عبدالرحمن افندی لە قرەداغەوە و سید حسن افندی لە شەقلاوارە تشریفیان هیناوەتەوە سلیمانی بە خیر و خوشی بینەوە .

معتمد غزتەی کرکوك

بو ئەوەی بدلات غزتە کەیان کو بکاتەوە معتمد یکی غزتەی « کرکوك » رفیق خوشناو یسیمان تشریفی هیناوەتە سلیمانی . رجا لە مشتریکانی ئەکەین معاونتی بفەرمون و بدلانەکەی بە تەواوی تسلیم بکەن .

مژدە بو او کسانەی کە لە محکمە دعوایان هیە

* * * *

لە عامیە مقتدرەکان جناب اسحاق شاول افندی بواوە کە عامیتی بکات لەم پینەدا تشریفی هیناوتە سلیمانی هەمو دعوایك چە حقوق و چەجزائی و چەشرعی پی قبول و در عهدە اکات و تمیزی امەیش استدعا و لائحەی استئنافیە و تمیزیە بەکوردی بە عربی و اکەر ایجاب بکات بە انکلیزیش ئەینوسی و چونکە لەم هاتنەدا غایەی خوی خدمتیکی ملتەکمانە بو او ایشانەی کە پی‌ئەسپیری اجرت کەم استینی و هەمو کسیکیش لە مسائلی حقوقیەدا بیەوی مشاورة وقعة لە کلا بکا بە کمال ممنونیتەوە بە خورایی قبولی اکات و ریی نیشان ادات . جیگای دانیشتنی بەبەری سەراوە لە دوکانی ٥٣ ـــ ٤ ایتر اوی ایشی هیە فرصتە . و ایە املی کورمان هیە ئەمویالیە لەم کشبت و خدمتەدا موفق بەبی چونکە بە صاحب اقتدار و عفتی ازانین .

نقابکی ناپەسەند

هەمو ئەزانین لە محیط کوردستانا هر ام غزتە کوردی‌یە هیە . و امەیش چونکی مشتریکانی معاونتی ناکان وحقەکەی لە میعادی خوی‌دا تسلیم ناکان ئەلك قابل نیە انتظامیکی پی‌بدری بلکو اگرهروا بچی‌ئەوە نازی . سالانەی غزتەکە اوندە نیە کە اهمیتی بی حق چوار سالی مقابل حق سالیکی غزتەیکی تر لەسرهمو حیثمندیك ووطنپروریك پیویستە بە جدی معاونتی بکات وبیژرێ .

انجا بو اوەی غزتەکەمان بژی وبتوانین انتظامیکی پی‌بدەین رجا لەمشتریکانی خارج وداخل اکین وباخصوصە لە قسم مامورین و اوانەی کە هیشتا حق چوار سالیانە لاماوە وبەتایبەتی زور قرضدارن ایتر میدان نوسین و بعضی معاملە نەدن وبەاول واسطەدا بەناوی صاندوق بلدیەی سلیمانیەوە چند قرضدارن ومان بەیرن وریاکەمان تودیع بفرمون .

ذاتا لەموظفین‌مطبعە شیخ‌طیب‌افندی بوکوکردنەوەی بدلات غزتەکە نیرزا بو کرکوك ، هولیر ، رواندوز کوی ، شقلاوە استرحام اکین معاونتی بفرمون و بدلاتەکەی بەتوانی تسلیم بکن

تدابیر و انتشار نخوشی دانکەکرمال

ماشر د لو کر نا هە

{****}

١ــ نخوشی دانکە نخوشیکی ساری‌یە و مضرتیکی فوق العادەی هیە بو انسان و حیوان .

٢ــ نخوشی مذکور هروکو ضرری بوانسان وحیوان هیە سکتەیکی گورەشە بو مالیە .

٣ــ باعثە بو عو بونەوەی اوانە کە حیاتی مال و مندالیان بە سر شش حەوت سەر حیوانەوەیە .

٤ــ نخوشی دانکە ــ آولە لە حیوانەوە سرایتی انسان اکات .

آولە لە داخلەوە بو خارج دردەچی مدة نخوشی آولە لە روژیکەوە هتا ٢١ روژە . آولە انسان و حیوان کە گرتی اولا وتاەدەیگری لەپاشان بەکی حرکت و خواردنیان اکەویت .

آولە لە جیکایك دردەچی‌ە تونەبی وکو چاو لوت دەم بن باخل سرکوی عملت .

مقداری گورەیی لە حیوان لە دنی نسکیکەوە هەتا دنی نوکیکە .

٥ــ اگر نخوشی آولە بشدت بی لەصد هشتا دەگوزی اگر هیواش بی لە صد دە دوگیری .

٦ــ وختی کە ام علتە مشاهدە کرا لازمە نخوشەکان لە ساغەکان جیا بکریتەوە .

٧ــ موقعی کە حیوانەکانی تیا بووە یا بە سوتاندن ویا بە قسلاو جیکەکەی پاك بکریتەوە .

٨ــ اگر او حیوانە مرد لازمە بە پیستەکیەوە بخریتە چالیکەوە و دابپوشری بە هەمو متوجهانیکەوە .

٩ــ حیوانات وقتی کە مبتلا بون بم علتە تدابیر لازمە یان آیا دەبی بو اتخاذ بکریت .

١٠ ــ او حیوانانە کە نوخشی ام علتە اين لا مەبەلەوان جیا بکریتەوە و لە کل شوانەی لە دشت بمینەوە ، چو نکە شوانەکەش احتمال مقروب هەبێ دەکری کە هاتەوە آوایی نخوشیەکە لەویشەوە سرایت دەکا .

مابەیتی

مطبعة بلدية سليمانيە

ژیان

بو هەو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە مناوی بەلەدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەانەیکە

مکرراً

بە شش مانك پنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکرێ

شش مانك کمترا بونە قیدناکرێ

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسینرێت

یکی بەانەیکە

هەو شتێك آوەس هفتەی دو جار دەرەچێ غزنەیکی کوردیە

٥ صفر ١٣٤٧ ١١ تموز ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بیاناتیکی دوقتور ستاوت مدیر مکتبەکانی امریقایە لە بغداد کە پار لە آغستوس دا لەگل مسز ستاوت دا بو سیاحت و تماشا کردنی وضعیتی کوردستان تشریفیان هینابووە سلیمانی .

ام مقالەیە لە مجموعەیکی امریقادا نشر کراوە و لە بر اوەی سرا پا بحث اخلاق و جبلیتی کوردەکان ئەکات ویستمان بە ترجمە کراوی نشری بکەین .

هاواری کوردانە

(*****)

پاشماوەیە

٢

بو هەر کویێك اچوین لە هر جیگایێك دادەنیشتین اوەی کە پیمان اکوترا و بەر گوێمان اکەوت ام قسانە بو : «وەرن بە هاوارمانەوە» ، «امریقا یش و معاو نتمان بکا» ، «مکتبمان بو بکنەوە» ، «احتیاجمان پیاوە زورە» ، «محتاجی یارمتی اێوەین» .

او وقتەی کە لە سلیمانی بوین هەمو ایواری اچوینە او باغچەیە کە برامبر دائرهٔ حکومتە . لەوێ زور لە کوردەکان کو ابونەوە و اوی کەمی انگلیزی و یا عربی بزانیایە ئەمهات بە لای ایمەوە و بو کشاد مکتب مباحثەیان لەگل اکردینەوە . لە اثنای عودتمانا لە آخر دێی کوردستانی جنوبیەوە هاوارێکم بر گوێ کەوت کە تا ئێستا لە بیرم ناچیتەوە . وقتێ کە زانرا اوتوموبیلەکەی ایمە کیشتوە کورێکی دێیەکە بە هەلەداوان سەر کەوتە سەر شاخەکە و بە دنگێکی تنگە نفسی پێ کوتم : — «تکاتان لێ اکەم مکتبێ لە سلیمانی بکنەوە» و لەو وقتەدا کە اوتوموبیلەکمان کوتە روێشتن پێم وت حکومت لەم مسئلەیە تێ افکرێ . لە آخریا اوێم لێ بو بانگی اکرد «رجا اکەم لە فکرتان نەچێ» .

کوردەکان قومێکن شایانی معاونت لە گل امەدا هیشتا هیچیان بو نکراوە ، بو هیچ جیگایێکی راستا بنەیێك نەنیرراوە . یکێ لە بشات ایمە لەناو دیهاتە کوردەکاندا کە تیکاڵ دیهات آثوری و کلدانیەکانی سەر موصل بوە گویا خریکی ایش کردنە فقط تا ایستا معلوم نەبوە کە چی کردوە . و بو کوردستانی جنوبی کە مرکز حیاتی ملیانە و لیرەدا اکثر کوردەکان ساکنن هیشتا

هەوالی دەرەوە :

جلالە ملك علی و امیر عبداللە

عمان — لە دوی مانگی جاری دا جلالة ملك علی لە گەل امیر عبد اللە ی برای دا لە عمانەوە تشریفیان برد، وتە قبرص بو زیارتی جلالة ملك حسین باوکیان .

امان اللە خان

طهران — جلالت شاه ایران دعوتی امان اللە خانی کردووە کە لە طهراندا اقامت بکات . بلام امان اللە خان قبولی نەکردووە و کوتویەتی دایشتنم لە حکومتیکی دراوسی افغاندا معنای خراپ لیك ئەدرێتەوە .

ادارەی ایران

طهران — وزارت داخلیەی ایران قراری داوە لە ویلایەت متخصصیکی اجنبیدا دائرەیەکی تفتیش دامزرینی کە مفتشەکانی دائما بگەرین و تەماشای وضعیتی ادارە بکەن .

افغانستان

مخابری غزتەی دایلی میل بوغزتەکەی نوسیوە ئە وضعیتی بچە سقا باشە وچونکە هەمو دشمنەکانی نەهیشت و مغلوب کرد . ئەمرو غ ئلیەکی نەماوە و ئەبەوی سفارتی بریطانیا بچێتەوە کابل .

حاصلات لوکەی عراق

بغداد — زراعیکی معلوماتدار خبری داوە کەئەم سال حاصلات لوکەی عراق لە یاردە هزار بالە زیادی کردوە وئەو الات وادوات ملاجیەی کە بە واسطەی جمعیت زراعیەی ماکینەوە هیزاوەتە عراق تەختر بتەواوی ایشەوە . ئەو وقتە لوکەی عراق لە شرکتەکانی لوکەی بریطانیا دا تاو یك پیدا ئەکات .

انقلابات ایران

العراق — او عشائرانەی کە لە شرق شیرازدا نیشتون لە سر بعضی تکالیفاتی حکومتی عصیانیان کردوە و هتا کو ایستا لە طرف حکومتەوە چند دفعە قوەی عسکریەیان نیرراوتەسر بلام قابل نەبووە تأدیب بکرین و ایستاش حکومت هر خریکی کوکردنەوە و سوقی قوتە بو سەریان . و لە سر ام اغتشاشاتە ادارة شیراز و بوشهر و خوزستان و لورستان کوریوە و کردویتی بە ادارەیکی عسکری .

عشائرەکان کوتویانە بم شرائطانەی لای خوارەوە اگر حکومت مساعدە بکات ایتر اطاعت اکەین .

١ — تکالیفەکانیان کەم بکریتەو و بە واسطة مأموری حکومتەوە لییان نەسینری و رؤساکانیان مجبور بن تسلیمی حکومتی بکەن .

٢ — او ادارة عسکریەی کە حکومت تشکیلی کردوە هلبگری .

٣ — حکومت واز لە مسئلەی سلاح کوکردنەوە بهینی

٤ — مکلفیتی عسکریە لغو بکاتەوە .

٥ — او قرارەی کە لە بابت لە بر کردنی جل و کلاوی پهلوییەوە داویەتی صرف نظری لی بکات .

لە سر امە قوماندانی عمومی او اطرافە پی کوتون ام مطالبەی ایوە عرض طهران اکەم انتظاری جواب بکن . و بە دزیشەوە قوتیکی زور ... تری لە اطرافیان کوکردوتەوە . و عشائرەکان کە اوەیان زانیوە حکومت مطالباتەکەیان قبول ناکات و بەقول عویان اکاتەوە . دیسانەوە هجومیان کردوتە سر قوتەکەی حکومت لە اطراف قزوین و هەمو خط تلغرافیە بین شیراز و بوشهر و او اطرافەیان بریوە .

حاصل لە اولی نیسانەوە ام هەرا و هوریایە دوام اکات هیشتا حکومت پی تسکین نەکراوە .

داخلی :

لە غزتەی پیشومانا نوسیبومان کە معالی امین زکی بك وزیر دفاع و سعادت متصرفی اکرم و مدیری پولیس تشریفیان بردوە پنجوین . دوینی بە اوتوموبیل بە ریی کولوس دا عودتیان فرموو سلیمانی .

اعلان

پنجا ننکی دار بی‌خراوەتە مزایدەوە و هەر ننکی به هشـت انه لە طرف طالبیەوە خراوەتە زیرەیەوە ئەو کسانەی طالبن مراجعت بە مجلس ادارەی لوا و محاسبە بەکەن .

متصرف سلیمانی

بو زانین

نظرىة تکرری حوادثی جرحلا ناوشاردا و احتمالی خطر بە سر سلامت عمومیەدا بوتەمین انضباطلە داخل شاری سلیمانی دا بە شەو و بە روز هلگرتنی خنجر و دمانچە ممنوع کرا ، بو دانیشتوی شاری سلیمانی لە تاریخی نشـری اعلانەوە سـە روز و بو اهلی خارجی شار ١٥ روز مهلت دانرابو انتشاری اعلان لەپاش انتهای مدت انتشار هرکسی خلاف ئەم امرە حرکت بکات بموجب مادەی ١٢٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیة ئەکریت .

اهلی خارجی شار کە بە دمانچەی پاسدار و خنجرەوە هاتنە شار لازمە اولا خنجر و دمانچەکەیان لە دائرة پولیس و یا مالی خانە خوی یان دابنین انجا بەناو شاردا بکەرین ٠ ئ٠ گرانەوە وری بکرن .

متصرف سلیمانی

لە محکمەی شرعیەوە :

اعلان

او خانوە کە لە محلەی سرشقام واقعە و بە ژمارە ٣٨ ـــ ١٠٥ منمرە و بە اعتباری ٧٨٠ سهم ٥٣ سهم عائد بە صغیرە نظیرە کچی حاجی عبداللهیە بە دو صد و پنجا روپیە لە سەر طالبیتی هر کس طالبی تزییدە مراجعت بە محکمەی شرعیە و دلال توفیق آغا بکات .

لەدائرة طابووە :

اعلان

نیوة خانویە کە لە گرەکی ملکندی واقعە و نومرەی ١١ و ١٣ ـــ ٣٦ و تسلسلی ٥٠٠ و عائدی احمد و خدیجە اولادانی امینە لە نتیجة مزایدەدا گەیشتوتە پنج صد روپیە و احالەی موقتی لەسر احمد کوری عبدالکریم بك و عزیز کوری میرزا غفور اجرا کراوە لە مدتی تعلیق کە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا پانزە روژ بیرە شماتم صدی پنج قبول اکریت لەپاش امە احالة قطعیة اکری هر کس طالبی مزایدەیە مراجعت بە دائرە طابو و جاردر توفیق آغا بکات .

❧

خانویك کە لە گرکی ملکندی واقعە و شاندە شمالی شرقی بە خانوی ٥٧ ـــ ٤٢ و تسلسلی ٥٥٠ کە عائدی سید احمد افندی بابا رسول و جنوبی بە خانوی ٤٦ ـــ ٥٦ تسلسل ٤٦ کە عائدی ورثەی شیخ کاك احمد افندی بە و جنوبی غربی بە خانوی شیخ مصطفی رشکی کە نومرەی ٦١ ـــ ٣٢ تسلسل ٥٩٥ غرب شمالی بە طریق عام و نومرەی ٥٩ ـــ ٤٠ تسلسل ٥٩٤ لەبرارەی مدت چل سالە بدست شیخ قادر کوری شیخ محمد سرکارەوە بوە بە بی منازع و معارض و لە پاش مردنی حال حاضر ئیش بدست ورثەوەیەتی و و بط طابو نیة مجددا طابو ئەکریت و ئەمەیش بە اعتبار سە سهم و سهمی بو شیخ محی الدین و سهمیکی بو سعادت خانم اولاد شیخ قادر لە تاریخ اعلانەوە هتا سی روژ بتر هر کس حق و دانایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات بەدووم جار اعلان کرا .

مطبعة بلدیة سلیمانی

بو هەمو شتیك

مقالات بەناوی ادارەخانەوه

اکری

§

... لە شای مدیرەدایە

ـــــــ

... : سلیمانی زیان

... بە انیکه

ژیان

غزەتە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزەتەیکی کوردیه

کریار
شش مانك پینج
... مالیك دە روپیە دەدا

... دروه اجرت
... ی علاوه ئەکری

شش مانك کرابونە قیداکری

اعلانات

... ٦ نە دەمیزیت

یکی بە آنیکه

... ١٣٤٧ ١٥ تموز ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ١ کانون ثانی ٩٢٦

... دوقتور ستاوت مدیر مکتبەکانی امریقایە
... کە پار لە آغستوس‌دا لەگل میسز ستاورت‌دا بو
... و تماشا کردنی وضعیتی کوردستان تشریفیان
اینابو .

... مقالەیە لە مجموعەیکی امریقادا نشر کراوه و لە بر
... ن سەراپا بحث اخلاق و جبلیتی کوردەکان ئەکات
ویستمان بە ترجمەکراوی نشری بکەین .

لەداری کوردایە

{ **** }

پاشماوەیە

٣

کوردەکان لە عرقی آریان یعنی هند و اوروپایین

لە دماری ایمەدا چە خوینی موجود بی لە هی اویش‌دا

عین خوین موجوده و لە بین زبان اوان و السنەی

غربیەدا مشابهت هیە . تاریخاً ثابتە کە احفادی مدیای

متعصبن او مدیایە کە هیچ وقتی بو آثوریەکان مل کچ نبو

بەبی ظاهیر مقابل بە هەمو مهاجماتی ویستاون و بە متبا

نتیجی عزمکارانەوه محافظە لسـ... و جنسیت خویان

کردوه . لە اقوام غربیەدا ... علیتی و لیاقتیی ذاتی

هەبی لەمانیشا عین سجایا موجو... ار بیتو بە تربیه

و معارف . . . . . پی بکەین ... ئیتی کەما خو...

یان نیشان ادەن کە قومیکی چند مستعد و برزن .

اکر لە جهت بنیه و تشکلات وجودەوه تدقیق

بکریت کورد نمونەیکی کامل ئەبریتە . کوردیکی شاخی

بالایکی زور رەپ و راست و بە کوا و سر بستەکە .

بەوه شکلیکی زور ذی هیبتی هیە ، صنعتکارن وغریزه‌

ییی ادبی‌یان هیە و لە ناویانا چند شاعریکی مشهور هەل

کەوتوه ، علاوه کوردەکان لە اشغال میکانیکی‌دا فطرةً

صاحب استعدادن ، شرکت نفط تورکی ایستا دشرکتی

نفط عراق، و ادارهٔ بیرەکانی اکریا کوردەکان

استخدام اکا . لە لابراتورەکانی امشرکتەدا کوردیکم چاو

پی کەوت کەلەظرفی مانکیك‌دا وها هاتبو پرد وبعضی

عملیات کیمیاویە فیربوبو کە لە ژئولوژیستیکی مدرب

زیاتر ابراز مهارتی اکرد . دیسانەوه بعضی خصائل

وکو سخا ، وفاداری ، وعد بجی هینان ، مقابل بە

صمیمیت صداقتی و لەربی قومیتدا خوفدا کردن و
بعضی سجایا و مزایای فطری کە اخلاقیکی متین
تشکیل بکا لەم قومەدا نمایانە .

ام ملتە لە کوشەی اهمالدا ماوەتەوە تا ایستە ایمە
هیچمان بو نکردوە . ام کوملە لە لیاقتیکی ملی تیایە
بو اوە بی بە عنصریکی فائق هاوار اکا و ایمە لو کەمان
آخنیوەتە کویچکەمان . دینیان دینی اسلامە .

کلەی «رجا اکەم لە فکرتان نەچی» کە لە سرەوە
بحث رابورد و هەموآنی لە کوێدا ازرنکیتەوە و قط
ناتوانم لە بیر خوی بەرمەوە . خلاصە الخلاصە کورد
آریە و برای خوینیی ایمەیە ، داوای معاونتمان لی
اکا و البت ایمە اهمالمان کردوە و لە نتیجەدا داوای
یارمتی و علم و معارفی ایمە اکا .

مدیر مکتبەکانی امریقا لە بغداد

دوکتور ستاوت

معالی امین زکی بک

وزیر دفاع و مبعوث محترم سلیمانی معالی امین زکی
بك لە مدتیك بو تشریفیان هینابوە سلیمانی روژی ١٤ ی
ئەم مانکە رو بە بغداد عودتی فرمووەوە . عرض خیر
هاتن و خوا حافظی ئەکەین .

تشکر و بیانی ممنونیت

هەروەکو لە نسخەکانی پیشودا بیان کرابو ، لەسر
تنسیب ریاست بلدیە و تصدیقی سعادتی متصرفی افندی
بو کوکردنەوەی بدلات متراکمەی «ژیان» کە لە لوای
کرکوك و هولیر و قضای رواندوزدا هەبیو بو دەرە
وە چوبوم .

لەم جیکایانەدا لە تعریف بەدەر یارمتی و تسهیلاتم
بو نویترا . لە قضای رواندزدا او معاونتە کە لە طرف
قائمقام جناب کریم بکەوە ابراز فرمووەوە شایانی
تذکارە . بالخاصە معاون مدیر پولیس جناب حمزە ئاغا
بنا بە سائقەیکی محبت کە درحق بە اهلی ولاتەکەمان
و مطبوعات هەیەتی جکە لەو هەمو تسهیلاتەی کە لەربی
کردکردنەوەی بدلات کردی و خوشی حق سالیکی
پیشینادا برامبر بەشخصی خوشم بەدرجەیك کە محجوب
لطف و انسانیتی بوم خدمت و معاملەی مهمانوازی
درحقم کردوە . لە بەر امە بە لازم زانی کە بە ناوی
ژیان و خومەوە علناً عرض تشکرات و بیانی ممنونیت
بکەم .

طیب

هەوالی دەرەوە :

* * * *

فکری انقلاب لە رومانیا

بوخارست — شایعەیە کە لە رومانیادا جمعیتیکی
خفی هەیە کە ئەیانەوی حکومت حاضرە بە کوون و
پرنس کارول بکەن بە قرال رومانیا .

امان اللە خان

پارس — ملك امان اللە خان روژی ٨ ی ئەم
مانکە کەیشتوتە مارسلیا و لەویوە ئەچیت بو روما .

وزارة پورتکیز

لیزبون — لە جنرال ایفلس ئراس تکلیف کرا
کە وزارتیکی تازە تالیف بکات ، فقط دوکتور سالازار
لەوزارتی مالیەدا ئەمینیتەوە .

جلالت ملك مصر

جلالت ملك مصر ملك فواد روزی ٨ تموز ٩٢٩ گیشتوتە پارس •

حقوق ژنە یونانیەكان

اثنه — موسیو وینزەلوس رئیس لوزرای یونان له مجلس مبعوثاندا بیانی كردوه كه له اجتماعی دەمی مجلسدا حكومت لایحەیكی قانونیه تودیعی مجلس مبعوثان اكات . كه مضمونی لایحەی مذكور عبارتە له دانی حق انتخابات وتصویت به ژنانی یونانستان •

فابریقەیكی الكتریكی گورەترین لەدنیادا

بوینوس آیرس — رسم افتتاحیەی فابریقەیكی الكتریكی ارزانترین كه ناوی (هیسپانو) یه اجرا كراوه •

الپن : ام فابریقەی الكتریكه گورەترین فابریقەكانی دنیایه •

ریك كەوتنی جمهوریتی شیلی و پیرو

سانتیاغو — لەناو حكومت شیلیدا احتفالیكی زور به دبدبه كراوه لەبەر ئەوەی ئەو اختلافەی كه لەسەر تملكی ولایتی (تكنا اریكا) كه نفوسی تقریبا ٧٠ هەزاركەسە ، له بینی جمهوریتی شیلی و پیرودا دەمیكبو دوامی ئەكرد وا ایستا حل و فصل كراوه .

گیشتنی طیارەیكی آوستر الیا «صلیب جنوب» به بغداد

له پیش سعات حوتی زوالی ایواری هشتی تموز ٩٢٩ طیارەی «صلیب جنوبی» آوسترالیا كه له شعیبه له سعات چوار و چل و هشت دقیقەدا حركتی كردبو گیشته بغداد و له طیارەخانەی «هوشاش»دا نیشتەوه له دوای مدتیكی كهنایەوه بەسر طیارەخانەكەدا دوری كرد و به شش‌صد گالون بنزینی «شركتی نفط خانقین» انبارەكانی پر كرد .

روزی دوایی سعات چوار و نیوی زوالی لەوقتی فجردا یك سەلەف ! رو به اثنه — پایتخت یونان حركت كرد .

جمعیتی گەوره له شركت نوت و سائره نیشتەوه طیارەی مذكوریان چاو پی كەوت . حاضرون تبریكی جناب «كاپتن كیگز فورد سمیث»ی طیارەچی و سەرفیقەكانیان كرد كه مسافەیكی دور و دریژی و لو بین آوسترالیا و عراقیان به (١١) روز قطع كردوه . و امليانه هیه روزی سیازدەم بگەنە لندن .

ام طیارەیه سال پار له براوەی به سر بحر محیط كبیردا تی‌پەری — له امریقاوه بو آوسترالیا زور شهرتی سندووه

مبعوث هولیر محترم جمال بك بابان و مبعوث كركوك محترم محمد بك جاف ایواری ١٤ ی ام مانگه تشریفیان هینایه سلیمانی عرض بەخیر هاتنیان اكەین .

تدابیر و انتشار نخوشی دانگه كه حال حاضر له لواكەماندا هیه

باشماوەیه

١١ — ئەو حیوانه كه مبتلای ام علتەئەبی لازمه له جیگایكی دیم بمیننەوه كەلەاودور بیت چونكه مقروب له ترابیدا ز یاتر ازی ، له وشكانیدا عكس او ، بو زو چاك بونەوه تازبات زور استفادەی لی اكریت .

١٢ — وقتی كه ام علته داكەوت له سر كرنخاكان لازمه خبری مأموری مجاوریان بدەن و اوانیش خبری دائرە

خویان بدەن هتا تدابیری لازمیان بو اتخاذ بکریت .

٣١ــ وقتی کە ام علتە داکەوت صورت تداوی کرد۔ نیان ، داخلی هر قسمی له رون یعنی رون کرچك ، زیت ،کتان مقداری ٥٠ تا ٢٠٠ درام ادریت بهم حیوانە و یاخود خویی انکلیزی ٢٥ تا ١٠٠ درم بی۔ یان دریق .

ملوچە

اعلان

بو انشای سرای نیدال مقداری اج پی و سستە خراوەتە مناقصەوە ئەوی ئەبەوی بو ق کیاندنی شرائط واجرای مناقصەی مراجعت بەدائرەی اشغال عمومیە و مجلس ادارەی سلیمانی بکات .

متصرف سلیمانی

لەدائرەطاپووە

اعلان

دائرەیٔ پولیس کە لە چوارتا واقعە و عائدە شمل شرق و جنوبی طریق عام شرق جنوبی بە خانوی تسلسل ٣٢ کە عائدی ملا قادر کوری ملا عبدالرحمنە غرب شمالی بە خانوی تسلسل ٣٣ کە عائدی کوخە قادر کوری کوخە امینە و تسلسل ٣١ و مساحەی ٣٠ و ٢٣٠ مترەیە ، لەبر ئەوەی لەزمان قدیمەوە عائدی حکومتە و تا ایستا ربط طاپو نەکراوە ئەم جارە بە ناوی حکومتەوە معاملەی مجددی ئەکریت لە تاریخ ئەم اعلانەوە هتا سی ــ ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایەکی هەیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو خبردار بونی همو کس اعلان کرا .

اعلان

هرسەیە کە لە کرەکی سرشقام واقعە و عائدە [شمال شرق و غرب شمالی بە طریق عام شرق جنوبی بە طاق خاص جنوب غربی بە خانوی ١٧ و ١٩ ـــ ٨٢ و تسلسل ٥٥ و او دوکانەی کەوا لە خانەی مذکور جیاکراوەتەوە کە عائدی ورثەی ملا عبداللەیە و تواو کری بە خانوی ٣٩ــ ٨١ تسلسل ٣٥ کە عائدی توفیق افندی کوری حاجی آغا فتح‌اللە و شرکایی] و تسلسلی ٥٥٩ و مساحەی ٦٤ مترە ٦١ دسیمترە ٨٥ سانتیمترەیە لە بەر اوەی لە قدیمەوە ترك کراوە بەفسحەی ریگا و عائدی حکومتە بەبی نزاع و معارض و مربوط طاپو نەبوە ایستا بە ناوی حکومتەوە مجدداً طاپو اکری لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژە هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو آگاهداری همو کس یکەم جار اعلان کرا .

اعلان

دائرەی پولیس کە لە چوارتا واقعە و عائدە [شرق و غرب و شمال و جنوب]ی بە طریق عام و تسلسلی ٣٠ و مساحەی ٩٧٥ مترە و ٩٧ دسیمترە و ٦٠ سانتیمترەیە لە بر اوەی لە قدیمەوە عائدی حکومتە بەبی مانع و معارض و هتا ایستا ربط طاپو نکراوە اوا بە ناوی حکومتەوە مجدداً طاپو اکری . لە تاریخ ام اعلانەوە هتا (٣٠) روژە هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات اگر لە کل تواو بونی او مدتە قیود بە تسجیل اکریت بو آگاهداری همو کس [illegible] اعلان کرا .

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

سال ـ ٤ ژماره ـ ١٨٧ | ژیان | لاپەره ١

بو هەمو شتێك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە ئەکری

§

ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەآنەیکە

ژیان

هەمو شتێك آوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمترابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسپێرێت

یکی بەآنەیکە

١٦ صفر ١٣٤٧ ٢٢ تموز ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ئیمە ابتدا ئەم مقالەی مستر ستاوت مانە

لە بیر ناچێتەوە

* * * *

لە هفتەی پیشو بەی امریقا و لەوانەی کە یارمتی نشر ئەکەن جناب مستر ستاوت مدیر مکتبەکانی امریقا لە بغداوە یارمە غستوس دا لە گل رفیقەی محترمەی مسس ستاوت دا تشریفی هینایە سلیمانی و چند روژیك لەم لوایە دا گەرا و زیارتی مکتبەکانی کردین و لە گل اکثر طبقات اهالی دا گفتگوێن کرد .

مشارالیه کە گرایەوە بغداد لە خصوص ئەم سیاحتەیەوە لە حق بە اهالی ئەم ولاتە و کوردستان لە مجلەیەکی امریقادا مقالەیکی نوسیبو ، لە بەر ئەوەی لەم مقالەیەدا بیاناتیکی حقیقی دابو و اخلاق ، عادات و حرکاتی کوردەکان بە هو الحق نشر کردبو لە طرف یەکی لە گنجە منورە بە قیمتەکانمانەوە بە کوردی ترجمە کرا و ایمەیش بە ترتیب لە غزتەکا نشرمان کرد .

مادام ئەم ولاتەی کورد لە گل میشا کە موجودیتیکی هەیە و دائما متممات مایەی خوی محافظە کردوە فقط لە بەر ئەوەی مطبوعاتی نەبوە و بە واسطەی : عنی ادارەی پیشومانەوە عادتا وەکو ملتیکی شاراوە وابو ێن کس ناو و نیشانی نەزانیو ێن و اگر زانرابێتیش عادتا بە گەلەیەکی وحشی و درندە بەنراو ێن ، بلام چونکە ایستا ادارەیەکی باشمان بو تاسیس کراوە لە خارجەوە خلق رومان تێئەکات و زیارتی ولاتەکەمان ئەکەن بەم سیبەوە ناومان بلاو بوتەوەو مال خارجە ئەمانئاسن ایە ئامان اموی مدحی خومان بکەێن امندە الیێن ایەیش ملتیکی صاحب خوینین و هموقابلیتیکمان تیدایە و بە تختیك چاودیری زندو اینەوە و ایین بە ملتیکی مدنی .

هر چند انکار ناکری لە زمانی احتلالەوە حکومت لە همو خصوصیکەوە چاودیری کردوین و اکثر اسباب ترقی بو تامین کردوین و بە قدر امکان احتیاجاتمان تامین کراوە . بلام طبیعی هتا زیاتربی خیراتر پێشئەکەوین .

حقیقتا وکو دوقتور ستاوت فرمویەتی هینت تێشرو

یەی امریقا لە روی ارض‌دا بە ناو هەمو ملتیکا بلاو بوتەوە و لە هەمو جیکایکدا مکاتب خستە خانە و انواع مؤسسات خیریەیان کردوتەوە .

بلام وکو لە پیشەوە نوسیبومان چونکە هتا کو ام یەنە ایمە نەناشرابوین امریقایی‌یەکان نەیان توانیوە معاونتمان بکەن و لەم هەمو معاونتەی امریقایە کە درحق بە هەمو ملت کردویەتی ایمە محروم بوین و لەم ولاتەدا مؤسساتیکی خیریەیان نیە . و هتاکو ایستە دستی یارمەتیان بو ایمە دریژ نکردوە .

امید اکەین م نشریاتەی مشارالیە تأثیر بکاتە امریقایی‌یەکان و چون معاونتی بشر اکەن بەو نوعش دستی یارمتی بو ایمە دریژ بکەن و لە ولاتەکەمانا مؤسسات خیریەی وکو مکتب خستەخانە تأسیس بکەن و وکو ملتانی تر معاونتی ایمەیش بفرمون .

جناب مستر ستاوت کە هیچ مناسبتی لەگل ایمەدا نیە وصرف بە سائقەیکی بشرپرورانەوە زیارتی ولاتەکەمانی فرمو وناوی ایمەی بە دنیادا بلاو کردەوە و قابلیتی کوردی لەهەموکس معلوم کرد مقابل بەم خدمتە کورەی وام معاونەتەی ابدیا مدیونی شکرانین و ابدیا ام چاکەیەمان لە فکر ناچیتەوە وداعما ناوی بیاری وسیای تالی لە دل و بر چاومانا باقی ابی .

وبە ناوی هەمو افرادی ملتەکەمانەوە تشکر وتمنای موفقیتی اکین .

هەوالی دەرەوە :

امان اللە خان

روما ـــ ملک پیشوی افغان امان اللە خان لەم روزانەدا مواصلەی روما اکات .

و امان اللە خان کاغذی بو مصطفی کمال پاشا ، عصمت پاشا ، توفیق رشدی بک وزیر خارجی نوسیوە وخوشی لە یازدا زیارتی تورکیا اکات .

دیوان عرفی لە ایرانا

طهران ـــ بەمناسبتی بعضی اختلالە حکومت ایران مجبور بوە لە چند جیکایکدا دیوان عرفی تاسیس بکات .

نادر خان

بومبای ـــ وکو لە پیشاورەوە خبر دراوە الین نادر خان لە طرف پیاویکی سقاوە بە گولەیکی طوپ کە انفجاری کردوە کوژراوە .

بە آلت رادیو فوطوغراف

ناردن

لندن ـــ بەم زوانە دائرەیکی عمومی بو اهالی ئەکریتەوە کە بە آلتی رادیو فوطوغراف نقل بکری لە بین لندن و برلین دا .

لە اناطول دا امان

انقرە ـــ بەواسطەی تأثیری حرکت ارضەوە لە اطراف بحر سیاە فیضانیکی گورە بوە بووەتە سببی ئەوەی کە زور کس تلف بوە ، حەوت صد هەزار لیرەی تورکیا خسارەی داوە .

بین روس و چین

شنغهای ـــ بین حکومت روس و چین خرب تیک چوە ئەو اولتیماتومەی کە روس داویەتی بە چین حکومت چین جوابی داوەتەوە و الی حکومت چین لە مانچوری دا وظیفەیکی رسمی خوی ابقا کردوە ، وروسیە اطاعت ئەکا بەی بین مرزدلای کردوە و

کوا یەنی بۆ حل ئەم مسئلە بەئەمەنەدی بە یەکەوە مەشغول بکین بە شرطیك روسیە ئەم چینەی قبول بکا و بە مەندای دمی ئردون بری بدات .

پولیسیکی کار لە برلین دا

برلین — لە سەر تیك چونی روس و چین لە برلیندا پولیسیکی کان هجومیان کردە سەر قونسلوخانەی چین و حکومت المان مجبور بووە بە دانانی مقداریك پولیس بو حفظە .

عنایة الله خان

بغداد — جلالة عنایة الله خان برای امان‌الله خان لە دوای هجرت بو طهران لە بومبای تشریفی هیناوەتە عراق . و عائلەی محترمەشو هەمو کورەکانی و جنرال‌احمد علی خان و بعضی کەوردی افغانستانی لە کلایە و لە سەر حسابی حکومت عراق لە اوتیلی جواهیردا میوانن . و لە وکالتی جلالة ملك عراقەوە مدیر تشریفات خارجیة عراق هتا خوردە استقبالی کردوە و عنایة الله خان سواری اوتوموبیلی خصوصی جلالة ملك عراق و عائلەشی سواری اوتوموبیلی خصوصی جلالة ملکەی عراق بووە و فخامت رئیس الوزراء زیارتی کردوە و بە ناوی حکومتی عراقەوە عرض بە خیر هاتنی کردوە و جلالتیشی بالمقابلە تشریفی بردوتە بلاط ملوکانە و زیارتی جلالة ملکی عراقی کردوە .

تیمور خان

بغداد — تیمور خان کە بووە بە وزیری مفوضی ایران بو عراق روزی ١٧ی مانك مواصلتی بغدادی کردوە . و لە مدودوا لە طرف حکومت عراقەوە واپوری خصوصی لە ئیمور کەدا بوی حاضر کراوە .

داخلی :

{ **** }

سعادت متصرفی اکرم بو تفتیش و تماشا کردنی ادارەی ناحیەکان تشریفی بردە سورداش شمالی و جنوبی لە دوای روزیك عودتی فرمووە .

سعادت کاپتان کاون مفتش اداری چند روزیکە لەمەوپیش بو تماشا کردنی ادارەی ناحیەکە تشریفی بردە قرەداغ و لە دوای روزیك عودتی فرمووە .

جناب مفتش پولیس کاپتان شبرت بو دامزراندنی مفرزەیەکی پولیس تشریفی بردوتە ناحیەی ماوت .

مبعوث هولیر محترم جمال‌بك بابان و مبعوث کرکوك محترم محمد بك جاف کە چندیك لەمەوپیش تشریفیان هیناوە سلیمانی اجازە بو زیارت تشریفیان بردوتە هلبجە و دوینی گراونەوە

عزیزم جناب باباعلی افندی کوری شیخ محمود افندی کە لە اسکندریە لە مکتبی ویقتوریا تحصیل افرمو امسال بە مناسبتی تعطیلی هاوینەوە تشریفی هینایەوە سلیمانی عرض بە خیر هاتن و تمنا اکین لە تحصیلەکەیا موفق بی و بی بەهرەوری قەرالی بو معاونتی وطنەکەمان .

لە مدیر و معلمینە محترمەکانی مکاتب کرکوك جنابی سعد الله بك و حکمت بك و رشید کف بك و اسعد بك و مدیر ناحیەی آغجلر محترم مهدی بك بو چاوپی کەوتنی لواکەمان و زایواردن لە کرکوکەوە تشریفیان هیناوەتە سلیمانی عرض بە خیر هاتنی ام میوانە خوشە ویستانەمان اکین .

لەدائرۀطاپووە :

اعلان

خانویك كە لە گەڕەكی ملكندی واقعە و محاددە شمالی شرقی بە خانوی ٥٧ ــ ٤٢ و تسلسل ٥٩٣ كە عائدی سید احمد افندی بابا رسولە و جنوبی بە خانوی ٤٦ ــ ٥٦ تسلسل ٦٠٤ كە عائدی ورثەی شیخ كاك احمد افندی یە و جنوبی غربی بە خانوی شیخ مصطفی رشكی كە نومرەی ٦٤ ــ ٤٢ و تسلسل ٥٩٥ غرب شمالی بە طریق عام و نومرەی ٥٩-٤٢ تسلسل ٥٩٤ لەبەراوەی مدت چل سالە بدست شیخ قادر كوری شیخ محمد سەركاردەوە بوە بە بی منازع و معارض و لەپاش مردنی حال حاضر یش بدست ورثە وەیەتی و ربط طاپو نیە مجدداً طاپو ئەكرێت و ئەمە یش بە اعتبار سە سهم و سهمی بو شیخ محی الدین و سهمیكی بو سعادت خانم اولاد شیخ قادر لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی روژ بتر هر كس حق و ادعایكی هیە بە اوراق و مستمسكات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بكات سیم جار علان كرا .

اعلان

دائرەی پولیس كە لە چوارتا واقعە و محاددە شمال شرق و جنوبی طریق عام شرق جنوبی بە خانوی تسلسل ٣٢ كە عائدی ملا قادر كوری ملا عبدالرحمن غرب شمالی بە خانوی تسلسل ٣٣ كە عائدی كوخە قادر كوری كوخە امینە و تسلسل ٣١ و مساحەی ٣٠ ٠ ٢٣٠ مترەیە ، لەبر ئەوەی لەزمان قدیمەوە عائدی حكومتە و تا ایستا ربط طاپو نەكراوە ئەم جارە بە ناوی حكومتەوە معاملەی مجددی ئەكرێت لە تاریخ ئەم اعلانەوە هتا سی ــ ٣ روژیر هر كس حق و ادعایەكی هەیە بە اوراق و مستمسكات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بكات بو خبردار بونی هەمو كس اعلان كرا .

اعلان

عرصەیە كە لە گەڕەكی سرشقام واقعە و محاددە [شمال شرق و غرب شمالی بە طریق عام شرق جنوبی بە طریق خاص جنوب غربی بە خانوی ١٧ و ١٩ ــ ٨٢ و تسلسل ٥٥ و او دوكانەی كە وا لە خانوی مذكور جیا كراوەتەوە كە عائدی ورثەی ملا عبداللەیە و تواو كری بە خانوی ٣٩ ــ ٨١ تسلسل ٣٥ كە عائدی توفیق افندی كوری حاجی آغا فتح اللە و شركائی] و تسلسلی ٥٥٩ و مساحەی ٤٤ ٠ ٦١ دسیمترە ٨٥ سانتیمترەیە لە بر اوە لە قدیمەوە ترك كراوە بەفضلەی ریكا و عائدی حكومتە بەبی نزاع و معارض و مربوط طاپو نەبوە ایستا بە ناوی حكومتەوە مجدداً طاپو ئەكری لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هر كس حق و ادعایكی هیە بەاوراق و مستمسكات قانونیەوە مراجعت بە دائرۀ طاپو بكات بو آگاهداری هەمو كس دوم جار اعلان كرا .

اعلان

دائرۀ پولیس كە لە چوارتا واقعە و محاددە [شرق و غرب و شمال و جنوبی بە طریق عام و تسلسلی ٣٠ و مساحەی ٩٧٥ مترە و ٩٧ دسیمترە و ٦٠ سانتیمترەیە لە بر اوە لە قدیمەوە عائدی حكومتە بە بی منازع و معارض و هتا ایستا ربط طاپو نكراوە اجارە بە ناوی حكومتەوە مجدداً طاپو اكری . لە تاریخ ام اعلانەوە هتا (٣٠) روژیتر هر كس حق و ادعایەكی هیە بە اوراق و مستمسكات قانونیەوە مراجعت بە دائرۀ طاپو بكات اگینا لە گل تواو بونی او مدتی قانونیە تسجیل اكریت بو آگاهداری هەمو كس دوم جار اعلان كرا .

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

ژیان

حزبی نیە

بو هەر شتیك مخابرات بەزاری ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکە

کریار
بەشش مانك پنج
بە صالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمرابونە قیدناکری

اعلانات
دیریك ٦ انە دەم [illegible]یت
یکی بە آنەیکە

هەر شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١٩ صفر ١٣٤٧ ٢٥ تموز ١٩٢٩ [پنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٣٦

لە بابت اصلاحی توتونەوە بیاناتیکی

معالی امین زکی بك

{ **** }

چند هفتە لەمەو پش لە سر تشریات و بیاناتی غزتەکانی بغداد لە غزتەی ژمارە (١٨٣) مانا مقالەیك مان نوسیبو لەخصوص توتونی کوردستانەوە و نوسیبو مان او پروغرامەی کە حکومت لە پشا بو اصلاحی توتونەکمان دانابو عقیم مایەوە و او پارەیەی کە لە بودجەدا بوام مسئلەیە دانرابو قبول نەکرا و لەبودجەدا دەرهاویژرا .

بلاملەدوای نو [illegible] لەکەمان بەچند روژیك وزیر دفاع و وکیلی بە قیمتی سلیمانی معالی امین زکی بك لە بغدادەوە تشریفی هینایە سلیمانی . لە بر اوەی مسئلەی اصلاح و چاك کردنی توتونەکمان بو اقتصادیات عراق و بە تایبەتی بو قسم کوردەواری مسئلەیکی حیاتی و مهمە و خصوصاً چونکە بو اصلاحی ام توتونە لە هەمو کەس [illegible] معالی امین زکی بك و وکیلە کوردەکانمان هەولیان داوە . بو اوەی بە تواوی لەم مسئلەیە بکەین و لە راستی مسئلەکە ملتەکمان تی بگەیینین بوور کرتنی معلومات مراجعتمان بە معالی امین زکی بك کرد .

مشارالیە لەم مسئلەیە زور استغرابی کرد و فرموی بەلی ! منیش لە غزتەکانی بغدادا ام مسئلەیەم خویندوەتەوە بلام نوسینەکانیان راست نیە و تی نەگەیشتون لە بر اوە زورم پیخوش بو مراجعتت پی کردم . و لم خصوصەوە دورو دریژ چی جریانی کردبی بیانی فرمو و بە تەواوی صحتی مسئلەکەی تی گەیاندین .

فرموی حکومت لەم مسئلەیە وازی نەهیناوە و بالعکس بە جدی تعقیبی اکات و قرار دراوە کە بەهمو نوعیك بو اصلاح و چاك کردنی امتوتونە چی پیویست بی بیکات .

بلام معلومەکە لەم محیطەدا زراعت توتون لەمانکی مارت و تقریبا لە اول نیسانەوە دەست پی ئەکری حقیقتا ئەم سال حکومت بوئەوەی الات و ادوات و هەمو [illegible] و بستیەکی جلب بکات و لە خارجەوە چند زراعیکی متخصص بەهینی بو عراق لە بودجەدا مقدا

ریك پارەی تخصیص کرد ، بەلام ئەم سال بودجەکە دوالەوت و لە دوای زراعتی توتون بە چند مانکیك ئەوسا توردیی مجلس مبعوثان کرا ، هر چند بو ام خصوصە نزیکی دە هزار روپیە تخصیص و تصدیق کرا ، بەلام چونکە وقت بەسەرچو بوحکومت نەی توانی هیچ بکات و هەرچیکی بکردایە فائدەیەکی نەابو مجبورا ئەم سال صرفنظری لی کرا و حتی لەو پارەیەش کە بو توتونەکە تخصیص کرا و وزارت زراعت مقداریکی تخصیص کرد بو اصلاحی لوکە و ناردی بو مصر کە بە واسطەی ممثل عراقەوە لە مصر متخصص لوکەی بو جلب بکری .

فەرموی ایمە کە ئەمەمان زانی دست بەجی مراجعەمان کرد و بو ئەوەی سالیکیکیش هروا عقیم نەمی‌نی ئەوە حکومتمان مجبور کرد کە مقداریك لە پارەکە لە ایستاوە حوالەی ممثلی عراقی بکات لە تورکیا .

بو اوەی هەول بدات لە اطرافی صامسون و او جیکایانەدا کە توتونی چاکی تیا اکری زراع و متخصصی بدوزیتەوە و مقاولەیان لەکەل بکات و لە میعادی خویا بیان نیری بو عراق . و حقیقتا حکومت قبولی کرد و ام پارەیە حوالە کرا .

دیسانەوە فرموی همو امینین ام مسئلەیە بە قطعی اکری چونکە ایمە دائما هەول و تقلامان داوە و حکومت تی کیشتووە کە مسئلەیەکی مهمە و بو اقتصادیات عراق لازمە جی بەجی بکری . و انشاالله سالی آتی دست اکری بم اصلاحاتە . و حتی بو مسئلەی صرفیات و سوقیات توتونەکەمان سامسلی بو همو خصوصاتیکیش سعیمان کردوە . امید اکەین کە دستی پی کرا بە چند سالیك بەرەبەرە زراعتی توتون ترقی بکات و ئەم واردانە حکومت و ملتەکەمان استفادەیەکی زوری لی بکات .

همو ازانین اهالی کوردستانی جنوبی لە توتون زیاتر واردایکی تری نیە و واسطەی معیشت و کذرانی هر ام توتونەیە و مقابل بم همو بی پسنی ی تە لە خارجەوە تدارکی اکات هر ام حاصلاتەی هیە و هیش چونکە چاك زرع ناکری و ملتەکەمان ناتوانی اصلاحی بکات چند سالیکە سال بە سال لە تنزلدایە ، و خریکە محو بیتەوە ، و رواجیکی نیە ، و استفادەیکی لی ناکری ، لەبر اوە اهالی زراع و تجارەکانمان چند سالە هاواراکن و وتیلە بە قیمتەکانیشمان لەسەی کردن قصوریان نکردوە و چند دفعە بە تقریر ام مسئلەیان عرض حکومت و لە مجلس مبعوثاندا مناقشەیکی زوریان لە سر کردوە .

وا شکر انجارە لە بیاناتەکەی معالی امین زکی کەوە معلوم بو کە ام اصلاحاتە بقطعی سالیکی کە دستی پی اکری امید اکین بە صورتیکی دائما و تیلە بە قیمتەکانمان تعقیبی ام مسئلەیە بفرمون .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

بین عراق و ایران

تمری خانی وزیر مفوض ایران کە اعبارە تعیین کراوە بو اوەی لەکل حکومتی عراقدا اتفاق و تأسیس علاقات بین بکات کیشتوتە بغداد . و روزی ۲۰ی ام مانکە لە کل وزارة خارجیەی عراق دستی کردوە بە مذاکرە .

هراو عوزانی ایران

بغداد ـ قونسلوسی ایران لە بصرەدا بیانایکی نشر

گروه و الی لوه الاوقات العراق له خصوص هرا و

هه نی لوا ا ئەوه ئوی وتی اصلی نیه .

حکومت به بوادی ئەم مشاوەرەکانی معلوب کردوه

و حتی رئیس مشاوری ئوفانایه له موسس هراکه بون

به بی قیمو شرط مجبورا تسلیمی حکومت بووه . و

سالی اعدام کردنی (پاشا فیروز) وزیر مالیەیش

اصل و اساسی نیه .

ترکیه و انگلتره

لوندره — لەسر گرەکانی جمهوری تورکیه رفیق

تورکیه کە بیستوتی زیارتی انکلتره بکات . قابینەی

انکلتره به قطعی رەتی کردوتەوه و مساعدەیان نکردوه

که داخلی انکلتره ببی .

ناظریکی تورکیا زیارتی لوندرەی کردوه

لوندره — وزیر صحیة تورکیا رفیق بك هاتوته

لوندره . له استاسیونی له طرف وکیل وزیر خارجیة

انکلترەوه استقبال کراوه .

له دوای حرب عمومیه اول وزیریکی تورکیا که

له لوندرەدا رسما استقبال کرابی ام ذاتەیه .

له انقره آگر بربوەوه

انقره — آگریکی زور به شدت بربوەوه

بازاریك وقسمیکی زور خانوی سوتاندوه له تحت

قوماندەی غازی پاشادا عسکرەکان موفق بون به

کوژاندنەوەی .

صحت جلالت ملك بریطانیا

لندن — له دوای او عملیاتەی که له جلالت ملك

بریطانیادا جری کراوه . صحتی برو چاکی اروا .

سرەخوشی گەورە

انقره — وزیر مفوض عراق له تورکیا معالی

صبیح نشأت بك روژ ١٩ ی ئەم مانکه له استانبول

بەر رحمتی خوا کەوت . خدای تبارك و تعالی صبر و

تسلی به عائلەی کدردیدەی احسان بفرموی .

داخلی :

سعادت مفتش اداری کاپتان کاون بز ئاغاکان

و تفتیش ادارة ناحیه له تشریفی بردبوه ناحیة سرو چك

و امرو کەرابوه .

مبعوث لوای هولیر محترم جمال بك بابان که پینیك

لەمەوپیش تشریفی هینابوه لوادمان دوینی عودتی

فرموو بو بغداد .

اعلان

بەموجب قانونیکی تازه که له حکومتی ایراندا دەرچوه

هر شخصیکی اجنبی بی پساپورط و یا به پساپورطیکی

غیر موافق اصول وه بچوبته خاکی ایران یا له هشت

روژەوه هتا سه مانك حبس و یا له شش تومانەوه هتا

پنجا تومان جزا حکم ادریت و به بی عفا که له خاکی

ایران تبعید اکریت . بو ئەوەی علاقەداران بی پسا

پورط نەچن بو ایران کیفیت اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

مدایره انتشار خوشی دانکه که حال حاضر له

لواکەمانا هیه

باشماوەیه

١٤ — حالوجا یکدرهم پوتاس پرمنغنات و مزار

درام او و یا کو سەـون یکدرام و پێنج هزار او نیکێ بکرێت و ئەو حیوانەی پێ بشورێت .

١٥ — دائرەی بیطری هەموو وقتێك یعنی ٢٤ ساعت بو خذمت کردنی اهالی مجانا بە هەمو قوتیکەوە حاضرە .

١٦ — هەر مرکزێك کە درمانیان پێ و یست بیت بە واسطەی رئیس دائرەی خو یانەوە مراجعت بەم دائرەیە بکەن بو ورگرتنی درمان .

١٧ — اوا جدولێکمان تقدیم کرد لطفاً تعمیمی بفرمون بە هەمو قائممقامان قضاکان و مدیران نواحی هەمو مانگێك ام جدولە پر بکەنەوە بە واسطەی حکومتانەوە حوالەی ئەم دائرەیە بکرێت . هتا معلوم بکات کە چند حیوان نەخوش بە تداوی چاك دەبێتەوە و چند دمرێ

ایتر امری عالی یە .

ضابط بیطر ماکی لوای سلیمانی

اعلان

لە هەمو کەسیکەوە معلومە کە زراعیك و یا فلاحیك بو زرع و کیلاندنی و توو کردن و سلاوەی زراعت و محصولاتەکەی چە نوعە ارك و زحمتیك اکیشی و بە درجەیك بێ صبر و آرامە بو هاتنی موسم و پێ گەیشتنی محصولاتەکەی و بو چنینی بری هیلاکیکەی . خو ئەگەر خوا نخواستە فلاکتیك بە سەر محصولاتەکەیدا بیت و ثمرەی سالیکی بەهبا بروات و هەمو مالیکی کە عبارتە لەو محصولاتە بەو بیانەوە درجەی پریشانیت و فلاکتی لە هەمو ارباب وجدان و اهلی اسلامەوە معلومە . بناءً علیە لە سر هەمو کەسیك لازمە درجەی فلاکتی منکوبینی فیضان کە امسال بە واسطەی فیضانی نهری قرابەوە بە سریانا هاتووە بەم نسبتەوە لیك بدانەوە و بو تهوین فلاکتیان بە هەمو نوعیك هەول و تقەلا بدری و لەم ریکایەدا هر معاونت و همتیك بکری بەهبا ناروا . لە بر امە هرکس لە ارباب حمیت چندی معاونت بیەکا بی بو امەی بنیرری بو منکوبین فیضان مقداری معاونەتەکەی بیری لە مقابل مقبوضدا تسلیم بە صندوقی بلدیەی بکا و بەم صورتە وظیفەی حمیت و انسانیتی خوی بجی بیێنی . لەم خصوصەوە معاونت و بو ام امرە خیرە اشتراکی هەمو اربابی حمیتی امید اکەین .

رئیس بلدیەی سلیمانی

لە محکمەی شرعیەوە :

اعلان

لە اموال متروکەی حاجی حسن کوری حاجی محمود سیصد وهشتا باطمان خوری خراوتە مزایدە . هر کس طالبە مراجعت بە محکمەی شرعیە وجاردر توفیق اغا بکات بوزانین بلاو کراوەتەوە .

او خانوە کە لە محلەی سرشقام واقعە و بە ژمارە ٣٨—١٠٥ مندرە و بە اعتباری ٧٨٠ سهم ٥٣ سهم عائدە بە صغیرە نظیرە کچی حاجی عبداللە بە ١٣٢٥١ روپیە لە عهدەی طالبیایە هرکس طالبی تزییدە مراجعت بە محکمە و دلال توفیق آغا بکات .

ون بونی موری ذاتی

موری ذاتی خوم کە بنیامین بنشی لی هلکندراوە لە ١ تموزەوە لیم ون بووە لە تاریخ مذکورەوە هەر چی سندو اوراقیك کەبەو مورەمور کرابی معتبر نیە .

ساکنی هلبجە : « بنیامین بنشی »

مطبعەی بلدیەی سلیمانیە

ژیان

بو هەمو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەسرای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەآنەیك

کرێ ساڵ
بەشش مانك یکی
بەساڵیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
شش مانك کمترابونە قیدناکرێ
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسیزیت
یکی بە آنەیك

هەمو شتێك آوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٣ صفر ١٣٤٨   ٢٩ تموز ١٩٢٩   [دوشمە]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

مکتبی کچان - و صنفی پینجەم

* * * *

ئەمرو لە هەمو کسەوە معلوم بووە بو ئەوەی بشەر بە تواوی برز و بلند بیتەوە پی ویستە قسم ژنیش وکو پیاو هول و تقلا بدات و نابی وکو پیشو هەر لە مالەوە بی ایش ، بی کار دابیشی و عاطل بمینیتەوە ، بو ئەوە ژنیش بیتە موقعی احتماعیەوە و لە بەری تی کوشانی خو بو ملتەکەی مستفید ئەبی ئەویش وکو پیاو لە منالی بەوە بخوینی و لە علم و معرفت و صنایع دا معلومات دار بەبی .

ئەو ملتانەی کە ئەمرو برز و بلند بونەوە و تکاملیان کردوە ، دەمیکە ئەم اصولە تعقیب ئەکەن ، نتیجە ئەمرو لە هەمو اوروپا ، امریقا و لە قسمیك ملتە متمدنەکانی شرق دا ژن و پیاو وەکو یەك تحصیل ئەکەن و بو رابواردن حیات اجتماعیەیان مجادلە ئەکەن ، بەنوعیك وکو ایستە تصدیق کیراوە امرو لە ناو اکثر ملتە متمدنەکانا لەژن دا خوینەوار زیاترە ، هەرچند لە پیشائەم موضوعە لە ناو ایمەدا کە ئەگرایەوە زور کسمان تعجب ئەکرد ، بەلام ئمرو دیمان و بە تەواوی ایمان معلوم بو کە لە انتخابات مجلس عوام بریطانیای ئەم سال دا قسمیکی زور لە ژنەکانیان بون بە مبعوث و حتی ئەمرو وزیر عمال بریطانیا ژنیکە کە ناوی (مارغریت بوند فیلد) .

حقیقتا امرو وکو ملتەکانی کە عراقیش چونکە بە مجبوری زانی دەستی کردوە بە تعقیبی ام اصولە ولەکلی جیکادا مکتبی کچان کردوتەوە ولە عراقا تحصیل کردن بو ژنیش عادتا بووە بە فرض وەتا چند سالیکی ترە لە عراق ژنیکی نەخوینەوار موقعیکی اجتماعی نابی ولە لذائذی حیات دا بی بەش امبی تەوە .

مقصدمان لەم نوسینە کچەکانی خومانە حقیقتا امە چند سالیکە حکومت وکو سائر انحای عراق ایرەیشدا مکتبیکی کچانی کردوتەوە وبە سبب جهد و کوشش مدیرە و معلمەکانیانەوە وبە واسطة خواهشیکی کچەکانەوە بەرو ترقی اروا و اکثر کچانی عائلە گورەکانمان وقسم متوسطی و حتی کچانی عائلە فقیرەکانیش تیا اخوینن دیم سببەوە مکتبەکەمان موجودایکی زوری

هیە و اگر هروا دوام بکات امید هیە بەچند سالیکی کە اگری کچ کانمان ژنکانمان خویندەوارن وبەم سیەوە ملتەکمان برز وبلند بیتەوە •

بلام لە بر اوەی مکتبەکمان مدتیکی کەمە کراوە. تەوە ام موجودە زورەی اگری حصر بوتە سر صنف یك و دو سەم و امسال هر چند چوار صنفی بووە بلام لە صنفی سەهەمەوە بو چوار دو طلبە ترفیعی کردوە و لە چوارەوە بو پنج کە موجودیان نو طلبە بووە شەشی ترفیعی کردوە و دوانی اکالە . و طبیعی ام دو طلبەیەیش ترفیع اکەن نتیجە بو صنفی پنجم هشت طالبە موجودە .

هر چند قصوری معارف نابی و بە ضروری بی . ویستە لە بر موجود نەبونی صنفی چوارم نکریتەوە بلام مع الاسف وکو بیستومانە وزارة معارف و کاربەدستانی معارفی ام محیطە وا قراریان داوە کە امسال صنفی پنجم یش نەکەنەوە . انجا اگر وای پیویست بو هر لە پیشەوە ام مکتبە نکرایەوە چونکە لە نتیجەی سعی و کوشش و هەول دانی سە سالدا هشت طالبەمان کە خویان گەیاندوتە صنفی پنجم و امسال ام صنفەیان بو نکریتەوە هروا دانیشن وکو لە تحصیلەکی اولیش استفادەیان نو اینەوە بە تواوی لەخویندیش سارد اینەوە و ام هشت طالبەمان نو اینەوە . نتیجە مکتبەکەش دوا اخات و ایتر امیدی لی نا کری کە ابدا ببی بە مکتبیکی شش صنفی تواو .

امرو لە اکثر مکاتبەکانی ابتدائیدا موجودی صنفی پنجم و شەشیان یا هر هشت طلبەن ویا کمتر زیاترن و معارف هەمو وقتیك مجبورە بو هشت طلبە صنفیك بکاتەوە . و ذاتا چونکە صنفی چوارمی نا کریتەوە اگر ام صنفەیش بکاتەوە دیسانەوە غیری معلمیکی انکلیزی نەبی پیویستە زیادە بکری بە بینی معلمەکانەوە ابیانە اگری . و ذاتا امرو تحصیلی ابتدائی دو قسمە اولی ، ابتدائی اولی لە یکەوە هتا چوار و ابتدائی لە پنجەوە هتا شش انجا اگەر ام مکتبە اولیەکەی هتا سە بی و ابتدائیەکەیشی هر صنف پنجمی دیسانەوە خلل نا کە بە وضعیتی مکتبەکە . و امینتەوە سر مسئلەی معلمەی انکلیزی اویش معارف مجبورە پیدای بکات . اگر لە کوردیشا چنك نەکەوی چون بو مکتبەکانی کورانمان لە خارجەوە کە کوردی نازانن معلم جلب اکات اتوانی بو کچەکانیشیان هروا لە خارجەوە غیری کورد جلب بکات .

انجا استرحام اکەین اولیای امور معیان بو بدەن و بو اوەی حیاتی ام هشت کچە نو نەبیتەوە ام صنفەمان بو بکەنەوە .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

مسئلەی چین و روس

لندن — ۲۲ منه لە مجلس عوامدا سوال کراوە لە وزیر خارجیە مستر هندرسون لە خصوص مسئلەی روس وچینەوە لە جوابا گوتویتی حکومت انکلیز توسیوتی بو امریقا وبو فرانسە کە هەویان ئەسریکی مساعی بکەن و ام مسئلەیە حل بکەن و نەیەلن شر ببی •

وکو تویتی او حکومتانەی کە معاهدە کیلوك یان امضا کردوە پیویستە توسط بکەن و ذاتا چین و روسیش داخلی ام میثاقن اوانیش ابی حذر بکەن لە شر •

بلام الـبن حکومت روس انکلیفەکەی حکومت فرانسەی قبول کردوه کە لە پێشا بو حلی ام مسئلەیە توسطی کردبو .

بلام حکومت چـین جوابی امریقای داوه وه والی بە هەر نوعیك توسطی ایوه قبوله وله مسئلەی شمندوفری مانچوریەوه چـه نوعه معاملەیك بکری راضیم .

لە طرابزوندا زلزلە

استانبول : ٢١ منه — دیسانه لە ولایتی طرابزوندا حرکتیکی ارضی واقع بوه ، زور مالی بەم سببەوه تلف بوه . ت الهان

لە بین روسیە و چین دا محاربة

تانکینك : ٢٢ منه — تشانغ هسـیانغ قوماندان عمومی مانچوری بە رسمی اعلانی کردووه کە لە بین چین و روسیا شەر دەسی پی کردوه ، قوتی روس لە بیانی روژی شەمەدا هجومیان کردوتە سەر ئەو حطەی کە فصلی ما نچوری شرقیە ئەکات ، قوتی چین یش خطیکی مدافعه یان تشـکیل کردوره ، وەکو ئەلین قوەتەکەی روس هەمو مجهزن بە بومبای زەهراوی کە خلق ئەخنکینی و ٣٢ طو پیشیان پی یە .

جلالت ملك مصر

لندن : ٢٢ منه — جلالت ملك فؤادی ملك مصر مواصلتی لوندرەی کردووه ، ئەم زیارتەی غیر رسمیة .

لە قصری بکنهام دا زیارتی جلالت ملك جورجی فەرمووه .

عنایة الله خان

بغداد — جلالت عنایة الله خان برای امان الله خان لە بغدادەوە بە ری خانقین و قصرردا حرکتی فرموه بو ایران و کوریکی شش هفته عمری لە بغداد نەخوش کەوتوه مجبورا لە حمایەی چەند کەسی کا لە نەخوش خانه ترکی کردوه .

داخلی :

لە وکیلە مقتدرەکان کورد میبوث هەولیر محترم معروف بك جیاووك بە مناسبتی تعطیلەوه بو چاو پی کەوتنی لواکەمان لە بغدادەوه تشریفی هیناوەتە سلیمانی لە مالی سعادت متصرف اکرمی میوانە عرض خیر هاتن و تمنای سعادتی ئەکەین .

مدیر مکتب ثانوی لوای اربیل محترم رشید زکی بك بە مناسبتی تعطیل هاوینەوه تشریفی هیناوەتەوه وطنەکەی خوی .

محترم بابا علی افندی شیخ محمود افندی کە لە مصرەوه تشریفی هیناوەتەوه سلیمانی چند روژ یکی چوه بو زیارتی بارکی .

اعلان

بەپی تحریرات کە بە زمارە ٣٤٩٠ و روز ١١ تموز ١٩٢٩ لە مدیریتی عامەی معارفەوه بو ام دائرەیە هاتوه امسال لە هر لوایك ٣ طلبه بو مکتبی صنایعی بغداد قبول اکریت و ام طلبانه پیویستە صاحب اخلاق چاك بن و شهادتنامەی نجاحیان پی بی لە صنف چوارم و تام الصحه بن هرکس حائزی شرائطه وطالبی بونه مراجعت بم دائرەیه بکات .

متصرف سلیمانی

اعلان

بە موجبی قانونیکی تازە کە لە حکومتی ایرانەوە درچوە هر شخصیکی اجنبی بی پساپورط و یا بە پساپورطیکی غیر موافق اصول و وزەوە بچیتە خاکی ایران یالە هشت روژەوە هتا سە مانگ حبس و یالە شش تومانەوە هتا پنجا تومان جزا حکم ادریت و بە بی عفا کە لە خاکی ایران تبعید اکریت . بو اوەی علاقەداران بی پساپورط نەچن بو ایران کیفیت اعلان کرا .

اعلان

دوکانی کە لە بازاری سلیمانی لە گەرەکی آسکەردکان وقعە و بە دوکانی حاجی عبداللە و احلی و حاجی احمد و ریگە محدودە و بە اعتباری حفتاو دوبش پنجب و هشت بشی عائد بە فتاح و حسین کورانی حاجی محمد او پنجا و هشت بشی مقابل بە دینی حلاوەچی حاجی قادر کە حجز کراوە اوا خرایە موقع مزایدەوە بەو صورتە لەم تاریخەوە هتامدة مانگیك اوانة طالبی کرینی ام دوکانەن بە مدی دە تامیاتەوە مراجعت بە دائرة اجرای سلیمانی و منادی توفیق آغا بکات .

لەدائرەطاپووە :

اعلان

دائرەی پولیس کە لە چوارتا واقعە و محادده شمال شرق و جنوبی طریق عام شرق جنوبی بە خانوی تسلسل ٣٢ کە عائدی ملا قادر کوری ملا عبدالرحمنە غرب شمالی بە خانوی تسلسل ٣٣ کە عائدی کوخە قادر کوری کوخە امینە و تسلسل ٣١ و مساحەی ٣٠ ، ٢٣٠ متریە ، لە بر ئەوەی لە زمان قدیمەوە عائدی حکومتە و تا ایستا ربط طاپو نەکراوە ئەم جارە بە ناوی حکومتەوە معاملەی مجددی ئەکریت لە تاریخ ئەم اعلانەوە هتا مدی — ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایەکی هەیە بە اوراق و مستمسکات قانونیە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو خبردار بونی هەمو کس اعلان کرا .

اعلان

دائرة پولیس کە لە چوارتا واقعە و محادده [شرق و غرب و شمال و جنوبی بە طریق عام و تسلسلی ٣٠ و مساحەی ٩٧٥ مترە و ٠٧ دسیمترە و ٦٠ سانتیمترەیە لە بر اوة لە قدیمەوە عائدی حکومتە بە بی منازع و معارض و هتا ایستا ربط طاپو نکراوە ابجارە بە ناوی حکومتەوە مجدد طاپو اکری . لە تاریخ ام اعلانەوە هتا (٣٠) روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات اگینا لە کل تواو بونی او مدتی قانونیە تسجیل اکریت بو آگاهداری هەمو کس سەم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصەیە کە لە گەرەکی سرشقام واقعە و محادده [شمال شرق و غرب شمالی بە طریق عام شرق جنوبی بە طریق خاص جنوب غربی بە خانوی ١٧ و ١٩ —— ٨٢ و تسلسل ٥٥ و او دوکانەی کەوا لە خانوی مذکور جیا کراوەتەوە کە عائدی ورثەی ملا عبداللەیە و تواو کری بە خانوی ٣٩ — ٨١ تسلسل ٣٥ کە عائدی توفیق افندی کوری حاجی آغا فتح‌اللە و شرکائی] و تسلسلی ٥٥٩ و مساحەی ٦٤ مترە ٦١ دسیمترە ٨٥ سانتیمترەیە لە بر اوة لە قدیمەوە ترك کراوە بەفضلەی ریگا و عائدی حکومتە بەبی نزاع و معارض و مربوط طاپو نەبوە ایستا بە ناوی حکومتەوە مجدداً طاپو اکری لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیە بەاوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات بو آگاهداری هەمو کس سەم جار اعلان کرا .

مطبعة بلدیة سلیمانیە

هەرمەوە بوارەی تەشویقیکی زۆری حکومتی بخاتە او ناحیەیش خوی بالذات لەکل پولیس وقوتەکەدا تشریفی بردە ناحیەکە وحقیقتا بە تدابیری حکیمانەی خوی موفق بو لەطرف ادارەوە حکومتیکی منتظم و ادارەیکی باش وقانونی لە ناحیەکەدا تأسیس کرا ولەوساوە کە ئەم مفرزەیە نیرراوە چند دفعە تشریفی بردوتە ناحیەکە و لە هەمو ایشوکاریکی ناحیەکەدا نظارتی فرموە . بناوی هەموماوە تشکری اکین .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

معتمدسی حکومت انکلیز لە مصر

لندن — فخامت لورد لوئیدی معتمدسامی حکومت بریطانیا لە مصر اجبارە لە لوندرە استعفای کردووە ولە طرف قابینەی عملەوە قبول کراوە . ومستر هندرسون وزیر خارجیە لە مجلس عوامدا اسباب استعفاکەی بیان اکات .

تقسیط قرضەکان تورکیا

استانبول — حکومت تورکیا لە ۱۳ امسال دا قسطیکی قرضەکانی کە صدوشصت هزار لیرە انکلیزە تسلیمی بانقی عثمانی کردوە وقسطیکی تریشی لە دوازدە ام مانکەدا تسلیم کردوە .

وفدی مصری

قاهرە — بە مناسبتی ئەوەوە کە لە ۱۹ تموزدا لە طرف قابینەی محمد محمود پاشاوە مجلس مبعوثان بو مدتیکی غیر معین تعطیل کرا ئەم سال لە عین تاریخ دا کە ۱۹ ی ئەم تموزەیە وفدی مصر لە بیت الامەدا کوبونەوە ، رئیس وفد مصطفی نحاس پاشا درحق بەم تعطیل مجلسە نطقیکی مددنی داوە .

تفتیش بیت الامەی مصر

قاهرە — حکومت مصر لە بربعضی اسباب و شبهە ویستویەتی تفتیش بیت الامە بکات ، عائلەی مرحوم سعد زغلول پاشا — صفیە خانم منعی کردون بلام حکومت بە قوتیکی زوری پولیسەوە چووە تفتیش خانەکەی کردووە و هیچی نەدوزیوەتەوە .

غزتەکانی انکلیز لە خصوص ئەم مسئلەیەوە ئەنوسن حکومت حرکتیکی وای کرد کە ایجکاری هەمو مصریەك پی متأثر بو .

حرب روس و چین

اوزاکا — وکو لە خبرات اخیرەوە معلوم بووە حکومت روس دوصد هزار عسکری لە حدودا حاضر کردووە و حکومت چینیش بە قوتیکی ... و پنجاه دو صد هزارنفری پەوە برامبر یان وەستاوە ... شاری « امور » و ئەلین روسەکان دستیان کردوە بهجوم لە حدودی مانچوری دا و حتی شاری (بوجرایشه ...) یان استیلا کردووە .

لە تورکیادا براشو پکەکان

استانبول — شوکەی ئەو سیو پانج براشو پکە تواو بووە کە عصیان کردووە انقلاب لە تورکیادا بکن و لەمانە پانزدە و شش کسیان محکوم کراون هریکی بە چوار سال و نیو .

مسئلەی مصر لە مجلس عوام بریطانیادا

لندن — مستر هندرسون وزیر خارجیە لە مجلس عوامدا اوتویەتی کە رئیس الوزرای مصر کەکەی

لە کۆلانی دوم بو ئەوەی . داکوو تەسویەی او مشکلانە بکرێن کە تە یین ایمه و مصرا هیشتا هەر باقیه . ه بەلام لە بەر ئەوەی هیشتا نتیجەیەکی قطعی نەبووە ناتوانم بە ئەواوی جواب بدەمەوە و مجلس تنویر بکەم .

ایران سە سال ویرکو لە کوردەکان ناسێنێ

طهران — حکومت ایران قراری داوە لە بر بعضی فلاکت و نەبونی کە بەسەریانا هاتووە هتا سە سال ویرکوی قسم کوردەواری ایران تأجیل بکات .

جلالة ملك علی

بغداد — جلالة ملك علی کە بو زیارتی باوکی تشریفی بردبوە قبریس روژی پنجشمەی دوی ام مانگە لە شرق اردنەوە بە طیارە تشریفی هیناوەتەوە عراق و لە طرف جلالة ملك عراق و رئیس الوزراء و وزیرەکان و عموم اشرافی بغدادەوە استقبال فرموراوە .

— (§) —

وزیر مالیه

بغداد — وزیر مالیه معالی یوسف افندی غنیمه بو اردنی معاونی رابوری چووە بو اوروپا . و وکالت وزارة مالیه تودیعی وزیر دفاع معالی امین زکی بك کراوە .

حکومت تورکیا تلغرافی تعزیة نوسیوە بو حکومت عراق

بغداد — وزیر خارجیة حکومت تورکیا بەمناسبتی وفاتی مرحوم نشئت بك وزیر مفوض عراق لە تورکیا تلغرافیکی تعزیەی بە ناوی حکومت تورکیاوە نوسیوە بو وزیر خارجیة عراق و نجدات رئیس الوزرای عراقیش بە ناوی عراقەوە جوابی نوسیوەتەوە .

امان‌الله خان

استانبول — امان الله خان ملکی پیشوی افغان لە استانبول لە جیاتی آسیادا لە اوتیلیکدا چند اوطەیکی بو خوی و حاشیەکانی بە ایجار گیراوە .

وزارة فرانسه

پاریس — مسیو بریان کە بووە بە رئیس قابینەی فرانسز لە ۲۹/۸/۲ دا بو اومی اعتمادی پێ بکری قابینەکەی و او پروغرامەی کە تعقیبی اکات تقدیمی مجلس مبعوثانی اکات .

وزارت معارف ئەم سالیش طلبه ئنیری بو خارج

بغداد — وزارت معارف ئەم سال بیست طلبة ئنیری بو دارالفنونەکانی انکلترە ، امریقا ، بیروت و مصر .

ئەمانە لە فن تربیة و تعلیم ، هندسه ، الکتریق و زراعت دا تحصیل ئەکەن .

داخلی :

* * * *

مبعوث محترم هولیر معروف بك جیاوك کە لە بغداوە بو چاوپێکوتنی لواکەمان تشریفی هیناوە سلیمانی لە دوای دو روژ عودتی فرموە .

مبعوث محترم کرکوك محمد بك جاف کە بو تشریفی هیناوە لواکەمان اجارە لە حلبجەوە گرا ئەوە سلیمانی .

لە رۆژای پشدەر جناب حاجی عباس اغای سلیم اغا لە پشدەرەوە تشریفیان هیناوتە سلیمانی .

لە بگزادەی جاف حسن بك علی بك رئیس جاف و احمد بك حمه صالح بك ، عبداللە بك حسین بك لە هلبجەوە تشریفیان هیناوتە سلیمانی .

— (§) —

تحویلی مدیرەکان

ئەمجارە لەسەر تنسیب و قراری سعادت متصرف اکرم و لەسەر امری وزارة جلیلهٔ داخلیە وکو لای خوارەوە تحویلات لە مدیر ناحیەکانا کراوە ،

امید اکین ئەم مدیرە بە قیمتانەمان لە دوای تحویل چونە جیکا اصلیەکەی خویان همیشە سعی جارانەوە بو تامین ادارەیەکی عادلانەی حکومتی و بو استراحت و اسایش ملتەکەی فرمون .

مدیر سرچنار جناب محمد فؤد بك تحویل کراوە بو مدیریتی ناحیەی قرەداغ ، مدیر تانجرو محمد رمزی افندی لە جی مرمی الیە و سرچنار ، مدیر قرداغ عبدالکریم افندی بو مدیریتی سوردش ، مدیر سوردش رشید افندی بو پینجوین ، مدیر پنجوین سعید افندی بو خورمال و مدیر خورمال عارف افندی بو ناحیەی تانجرو .

تبریك و تمنای موفقیتیان ئەکین .

اعلان

بە موجبی قانونیکی تازە کە لەحکومتی ایرانەوە درچوە هر شخصیکی اجنبی بی پساپورط و یا بە پساپورطیکی غیر موافق اصول و ویزەوە بچیتە خاکی ایران بالاهشت روژەوە هتا سە مانك حبس و یالە شش تومنەوە هتا پنجا تومان جزا حکم ادریت و بە بی عاکە لە خاکی ایران تبعید اکریت . بو اوەی علاقەدارانی بی پساپورط ئەچین بو ایران کیفیت اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

لە ریاست بلدیەوە :

اعلان

درکایك کە بو دائرهٔ الکتریك درست اکری لە داخلی شرائطی معینەدا فوت مربعی بە سە ٣ روپیە و هشت آنە و هشت پنجرە و دو هواکیش کە دیسان بو دائرهٔ مذکور لازمە فوت مربعی بە دو روپیە و ٨ آنە لە عهدهٔ طالبیایە هرکس طالبی تنقیصە و ایەوی لە تفصیلات شرائط مناقصە بکا مراجعت بە دائرەی بلدیە سلیمانی بکا بو آکاهداری اعلان کرا .

اعلان

خانویك کە لە عاەی ملکندی واقعە و مرقم بە ٣٤—٣٥ رقمی ابواب و لە بین عبداللە نوری افندی و عبداللەعادل افندی مشترکە لەبر اوە لە محکمەوەدا ازالهٔ شیوعی لە طرف مدعی عبداللە نوری افندیەوە اقامە کراوە و بو مدهٔ مانکیك خرابوە موقع مزایدەوە لە مدهٔ مذکوردا هیچ طالبیکی ظهوری نکردوە بنــ ، علیه اوا لە ٢٩/٧/٢٩ وە قرار دراوە بازە روژیتر بخریتەوە مزایدە بەو صورتە اوانەی کە طالب بە کرینی خانوی مذکورن لەم مدیەدابە صدی دە تامینانەوە مراجعت بە محکمەی سلیمانی و حاردر نوفیق آنها بکن .

معاون حاکم منفردی سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

سال ـ ٤ ژماره ـ ١٩١ | ژیان | لاپەره ١

بو هەو شتیك

عائد بە باڕای ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانە لە سەرای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بە شش مانك پێنج

بە سالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کەرابونە قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسپێ‌ئەبێت

یکی بە آنەیکە

هەو شتێك اوسی هفتەی دو جار دەرەچی غزتەیکی کوردە

٨ ربیع الاول ١٣٤٨ ١٢ اغستوس ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

شارەکەمان بو ساسەی ترقی و آوەدانی هنگاویکی گورەتری هاویشت .

{ **** }

به پی اوه که مرکز اواکه — شارەکەمان بچوکه و زور فلاکتی دیوه . دیسانەوه بم پی‌یه و بم مدەکە زور ترقی کردوه . و اکر هروا ام چاودیری‌یه و امم اعتنایەی کە لەکل ولاتەکەمانا اکری دوام بکات محقق بە جند سالیکی کە بە تواوی بەرز و بلند اینەوە و شارەکەمان شکلیکی مدنی وراکری . و بم سایەیەوه خلق رومان تی اکات و له اقتصادیاتیشا ترقی اکەین .

حقیقتاً انکار ناکری لە ظرف ام چند سالەدا بلدیەکەمان بو تنظیم شارەکەمان جهدیکی تواوی نواند و زور مشارعی خیریەی بوکردینەوه کە هەمویان چەلە جهت عمرانەوه و چە لە جهت صحت عمومی اهالی‌یەوه خدمتیکی فوق العادەی هبوه .

ادوی جند سالیکە هەومان بەکەورە و بچوکەوە و بە دل و بە کیان بە جوار چاو انتظاریمان اکرد وا شکر ایشمان بو حی‌بەجی کرا .

بلدیه له نتیجەی سعی و کوششیکی زوردا موفق بو بە تنویر کردنی شارەکەمان و بە مبلغیکی زور مؤسساتی الکتریقیەی کەورە بو تأسیس کردین . و هتا دو مانکی تر له شارەکەمانا خطوطی الکتریق اینین وجادە و کولانی شارەکەمان بە چرای الکتریق روناك اکریتەوه و بم سایەیەوه ولاتەکەمان لەترقیاتا هنگاویکی کورەتر اهاوی .

له دوای اوه بە ناوی هەووەوە تشکری چاودیری حکومت و فعالیتی بلدیه اکەین . امیدیشمان اکەین هر بم نوعە سال بە سال بلدیه زیاتر بو عمران شارەکەمان همت بفرموی .

هەوالی دەرەوە :

دو یفر و طائره

تاریکی تازەی بین ایطالیا و فرانسە

پارس — فیلو یك لە طیارەی حربی ایطالیا بأمر

منطقەیەکی فرانسەدا گەراون ، ئەم مسئلەیە هیجانیکی گەورەی داوە بە اهالی فرانسە • ئەم طیارانە لە منطقەیەکدا جولانیان کردووە کە اوردوی فرانسزلەوی دا مناورەیان کردووە و بە دووری چند استحکام و قلایە. کیشا گشت و گەزیان کردووە کە لە منطقەی (نت . صیس) دا واقعن .

فرانسزکان ئەلین ئەم طیارانەی ایطالیا لە دریژی دە کیلومتر و مسافە بە ناو اراضی ایمەدا گەراون و ئەمەیش مغایر اصول بین الدولە .

ملک ابن السعود

بغداد — لە هەولایەکەوە خبەر ادری کە لە اطرف نجد عاصیەکان لە غایەتی قوەتیا دەوە حرکت و هجوم ئەکەن و حتی ئەلین ئەمەیکا ملاة ملک عبد العزیز ال السعود ... کە لە یەکی عاصە ... بریندار کراوە و ئەلین فیصل کوری ابن السعودیش یارمتی ... بەلام ئەم خبرانە هیشتا تأیید نەکراوە .

بانق وطنی ایران

طهران — دوکتور لندن بلاک ... لەگەل رئیس بانق وطنی ایرانا چون بو لای جنوب ایران کە لە شارا ئەودا چند فرعیکی بانق وطنی ... و بە خاون ثروتەیان کوتووە کە : کردنەوەی ئەم بانقە حیاتیک و تاریخیکی تازەی داوە بە ایران ، و بەم مسابقەیەوە حکومت ایران ایتر ئەتوانی موفق بی بە سەر هەمو مسائل اقتصادیا .

پادشاهی روزنامە ژیارتی

موسقو ... کات

موسقو — ئەلین لورد بیفر بروك پادشاهی روژ نامە خیالی کردووە بە چیت بو روسیە کە چاوی بە روانی شهیر (مستر ارنولد بنیت) ا بکەوی .

تورکیا دەعوەتی امان اللە خانی کردوە

استانبول — حکومتی تورکیا مساعدەی کردوە کە امان اللە خان ملک پیشوی افغان لە استانبولا دابنیشی . وغیری امیەش هەو ماکینەیش معاشیکی اداتی . و الین احتمالی هیە لە نوەراستی ام مانگەدا بیتە تورکیا .

نوت لە ایرانا

طهران — بە پی تلغرافیک کە لە (سمنانە)وە هاتوە الی لە نتیجە حفریاتیکا منبعیکی نوتی تازە دوزرا وەتەوە ولە قولایی (٤٠٠) قدمیا نوتکە دەرکەوتووە .

ملاقاتی موسولینی و ونیزەلوس

روما — سنیور موسولینی لەگەل ونیزەلوس دا ملاقاتیکی دور ودریژی کردوە . لە دوای ملاقاتەکە ونیزەلوس لە روماوە چوە بو پارس .

و معلوم بووە ملاقاتەکەیان دائر بە بعضی شتی مهم بین بووە .

بنزین و نوت روس لە ایرانا

طهران — رفیق قامارتی وکیل تجارتی حکومت روسیا ، قسم جنوبی ایران اگەری کە لە شارەکانی لە لیانەکانا چند مرکزیکە تجارتی بکاتەوە بو ادەی نوت و بنزینی روسیا بفروشری و رقابت لەگەل شرکتی نوتەکان عراق و انکلتەرەدا بکات .

باران لە انکلتەرە

کلاسکو — لە انکلتەرەدا بارانیکی وەها باریوە کە

چند سالیکە امثالی نەبیزاوە . لە منطقەی (ایست آندا) ارتفاعی آوی باران گیشتوتە چوار قدم .

تبرعێکی گورە

زیوریخ — یکی لە بارونە مشهورەکانی انکلترە نیو ملیون لیرهٔ انکلیزی تبرع کردوە بە کوملی صهیونیە و کومەلەکەیش قراری داوە ام پارەیە بو توسیعی کوملی جولەکەکان صرف بکات .

انعام ملك فؤاد

لندن — جلالت ملك مصر ئەم جارە بەرام بەر بە سعی و موفقیتیان لە لندن دە نیشانی داوە بە رئیس الوزرا و وزیر خارجیەی مصر .

حکومت عراق داخل اتفاقنامهٔ

قوهٔ هوائیە بوە

بغداد — مخبری مکتب الصحافة الشرقیە خبری داوە کە حکومتی عراقیش داخل ئەو مذاکرە و اتفاقە بوە کە لە پاریسا لە بابت سیاحت و سفری قوهٔ هوائیەی دەرایەوە ئەکری .

کوری عنایة الله خان

بغداد — کوریکی بچوکی عنایة الله خان افغان کە لە بەر نەخوشی لە بغداد بە جییان هیشتبو چاک بوتەوە و بردویانەتەوە ایران بو لای باوکی و مدیر تشریفات هەتا امتامیون روانەی کردووە .

کومەلی حجاز

بغداد — ئەو کومەلەی کە حکومت حجاز و نجد ناردبویەتی بو ایران . لە بغدادەوە روەو ایران حرکتیان کردووە .

مدیر عمومی اوقاف

بغداد — ارادەی ملوکانە صادر بووە لە جهت تعیینی السید منیر افندی القاضی بەوە بو مدیریتی عامهٔ اوقاف .

لە بین عراق و سوریە دا

شام — بو ئەوەی تأمین امنیت و اسایش و استراحتی ریبوارەکانی ریگای بین یکری حکومت عراق و سوریە لە ناوەراستی ئەم مانگەدا لە شام دا کومەلیك ئەبەستن .

بین ایران و عراق

بغداد — مفاوضەی بین حکومتی عراق و ایران کە لە بغداد جریان ئەکات بە صورتیکی باش ئەروا و هتا ایستا طرفین لە سەر گەلی مسائلی مهم موافقتیان کردووە .

وا دەرئەکەوێ لەم روزانەدا ئەم دو حکومەتە اصلاحە دوستایەتی و اتفاقیکی تەواو ئەکەوێتە بینیانەوە .

حکومتی ایران عاصیەکانی تأدیب کرد

طهران — علی جوهر خان رئیس عاصیەکانی عشیرتی قشقائی لە شیرازا تسلیم حکومت بووە . و قوهٔ حکومت شاری (دەهکرد) کە مرکزی عاصیەکانی بختیاریە استیلای کردوە . و هەمو عاصیەکانی کەی تأدیب کردوە و هرا و هوریا کە نەماوە .

خط هوائی ایطالیا

روما — حکومتی ایطالیا لە گەل شرکتی مواصلتی خوی دا خریکی ری گرتنەکە خطیکی هوائی لە بین تریستە ، مرسیلیا ، میلانو و جنوەدا بکاتەوە .

بیانات وزیر مالیەی عراق

بغداد — معالی یوسف غنیمەی وزیری مالیەی عراق کە بو سیاحت چووە بو اوروپا لە کل مخابری روژ نامەی (الاهرام) دا قسەی کردوە و کوتویەتی زور دور نیە کە بم نزیکانە لە قابینەی حکومتی عراق دا تعدیلاتیك بکری و جلالة ملك عراق ایەوی تکلیف لە فخامت سیر عبد المحسن بکات بو تألیفی وزارتیکی تازە تر لە بر بعضی اسباب خصوصی .

او مذاکرەی کە لە بێنی حکومت انکلیز و عراقا ئکرا هر لە زمانی قابینەی پشودا یەکی ئەوت . و قابینەی تازەیش هتا ایستە قسەیکی کی لی نکردوتەوە .

زور دورە کە قابینەی اجارە لە حزب ائتلاف تشکیل بکری چونکە اکثری اعضاکانی مجلس مبعوثان لە حزب تقدمن . و ممکنە وزارتیکی محکمی بە قوتی تارە لە حزبەکان تشکیل بکری .

اعتقادم نیە هاشمی پاشا میلی داخل بونی ام قابینەیەی ببی .

داخلی :

* * * *

سعادتی متصرف اکرمی بیاتی روژی جمعەی (۹) ی ئمم مانگە و تفتیشی ادارەی قضای ئشمر فی بردە. هەلەبجە و ابواری حین روژ عودتی فرمووە .

سعادت مفتش اداری کابتان کاوون بو تەماشا کردنی ادارەی ناحیەی نشربی بردە ناحیەی پنجوین و لە دوای دو روژ گرایەوە .

لە کتجە پی گیشتووەکانمان جناب نوری افندی علی افندی کە چنیك لەمەوپیش بە صفتی اجزاجیتی لە ناحیەی دوز خورماتو وظیفەی ابنی اجارە تحویلا بوە بە مأموری صحیەی قضای شارباژیر و بم مناسبتەوە تبریکی هیناوەتەوە لواکەمان .

حقیقتاً تحویل موی الیە بوە باعثی مسروریتی هەمو لایك چونکە ام ذاتە مدتیکی زور لە مرکزی لوا و قضای هلبجەدا لە عین وظیفەدا ماوەتەوە و فوق العادە بو صحت و سلامتی عمومی بذل مساعی فرمووە .

لە دائرهٔ طاپووە :

اعلان

خانویك لە گرەکی سرشقام واقعە و محدودە شمالی شرقی بە خانوی ٤٢ — ٨٩ تسلسل ١٥٩ کە مالدی امین کوری ملا غفورە شرق جنوبی بە خانوی ٢٧ — ٨٨ تسلسل ١٢٩ کە مالدی ورثهٔ محمد صالح عطارە جنوب غربی بە طریق عام غرب شمالی بە خانوی ٢٣ — ٨٨ تسلسل ١٢٧ کە مالدی حاجی احمد کوری سعیدە وتسلسل ١٢٨ لە بر اوە مدتی ١٢ سالە بدست حاجی احمد کوری سعیدەوەیە و لە ورثهٔ حاجی صالح طلبندی کروە لبر اوهٔ مربوط طاپوییە مجددا بناوی حاجی احمدەوە قید اکریت لە تاریخ ام اعلانە و هتا ٣٠ روژیتر هر کسی حق ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرهٔ طاپو بکات و الگینا لەکل تواوبونی مدتی قانونیەدا معاملهٔ لازمە تواو اکریت . بو ئاکاداری هەموو کسی اول جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیە

بو هەمو شتێك
عائدت ژیانی ادارەخانەوە
اژی
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان: سلیمانی ژیان
یکی بەآنەیکە

ئابونە
بەشەش مانگ پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شەش مانگ کمتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
دیرێك ٦ انە دەسێنرێت
یکی بەآنەیکە

هەر شەممە ئاوس هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١٥ ربیع الاول ١٣٤٨　١٩ اغستوس ١٩٢٩ [دوشمە]　تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ویلایەت و ماثرکرانە بە تشریف هێنانی
فخامت مندوب سامی عراق سیر
گلبرت کلایتون ئەخزا بو

* * * *

مندوب سامی عراق فخامت سیر گلبرت کلایتون
کە مدیکە تشریفی هێناوتە عراق وکو چون زیارتی
قسمێك لواکانی کی عراق وکو بصرە و موصل فرمو
هر وایش او لطف و شفقتەی لە گل ئەمەیش دریغ
نەفرمو . و بیانی روژی چوارشەممە ١٤/٨/٢٩ لە
کرکوکەوە بە طیارە تشریفیان هێنایە سلیمانی و بی اوە
خری لابدا بە سر محیط سلیمانیدا تشریفیان بردە ناحیەی
پنجوین ، چونکە زانرابو کە لە دوای ساعاتێك لە
پنجوینەوە عودت افرمونەوە سلیمانی سعادت متصرف
لوای و مفتش اداری و عمومصاحب منصبانی حکو
متی انکلیز ، قطعەیك عسکری نظامی لیفی و قسمی
کشافەی مکتب بە مدیر و معلمەکانیەوە ، امرا و ضابطان
جیشی عراق ، رؤسای دوائر ، هەمو اشراف و سائر
طبقات تری اهالی بو بەجی هێنانی راسمەی استقبال و
عرض بە خیر هاتنی تشریفیان بردە جیکا طیارەکە . و
لەو پێنج چادرە زلەدا کە روژێك لەوە پێش لەو میدا
نەدا هلدرابو استراحت و انتظاریان فرمو . و فخامت
مندوب سامی لە سعات هشت و نیوی انکلیزی پێش
نیوەرودا لە پنجوینەوە عودتیان فرمووە .

وقتێك کە طیارەکان هەردوکیان لە پنجوینەوە فخامتی
تشریفیان هێنایە دەرەوە اول جار لە طرف سعادت
متصرف لوا و مفتش اداری و قوماندان لیفیەوە
استقبال فرمورا ، لە دوایی دا لە طرف ئەو قطعە عسکرە
وە کە حاضر کرابو راسمەی استقبال بو ایفا کرا ، تشریفی
هێنا بو لای قسم کشافەی مکتب ، قوتابیە کوردیە
خوشەویستەکانمان لە دوای ئەمەی بەموسیقە سلامێك
کە مخصوص جلالت ملك جورجە بویان لی‌دا ، بەکو
رانی وطنی کوتن و بە موسیقە اوان بە ناوی وطن و
ملتەکەمانەوە عرض بە خیر هاتنیان کرد و لە طرف
قوتابیەکی مکتبەوە بە انکلیزی نطقێك و لە لایەنی قوتا
بیەکی زور منالی ترشەوە چند شعرێك کە ئەمری

عبارت بو لە عرض بە خیر هاتن و قدوم مبارکی مشار الیە خویندرایەوە و هەردوکیان لە خوارەوە درج کرا :

— (§) —

صورت ترجمە قراری نطقیکە کە لە طرف قوتابی مکتبی ثانوی احمد افندی حاجی فرجەوە بە انکلیزی خویندراوەتەوە

فخامتمآب :

ایمە کە طلبەی کوردین امرو هومان زور بە بختیاری ادراک ئەو شرف استقبال کردنی فخامتتان لە ولاتەکەمانا ایمە بخشراوە .

هر چەند ایمە مذلین فقط زور باش ادراک کین کە ترقی معارف و انکشاف ذهنی ایمە مطلوب حکومت بریطانیای عظمایە .

شیان ساوایانی پیشو بە حسبکی بشرپرستیەوە لەم خصوصەدا هەموو نوعە معارف و تسهیلاتیکیان فرمو و داهاتوو وایە کە زیاتر لطف و پشتوانی لە حضرت اشرفتان ببینین .

بژی ملت بریطانیای کورە

بژی فخامت سیر کلبر کلایتون

{ **** }

شعرەکانی ئاتی بچکول قوتابی کوربەی مکتب

قدومی ایوەیە دەست فیض زندەکی هینا
دم مسیحە نسیم سحر لە هاو بنا
کەلی بە فائدەیە ئەم زیانە شیرینە
لە شکری ایوە دەکا بەم دو شعرە رنکینە
الهی هر تژە منسوب خوشەویست عراق
بناه علم و معارف اساس حسن وفاق

لە دوای ئەمانەوە پیشوازیکە یەک یەک لەکل صاحب منصبان حکومت فخیمەی بریطانیا امرا و ضابطان جیش و والی عراقی دا مصافحەیان فەرمو و لە طرف سعادت متصرف اکرمیشەوە تقدیمی ئەو سادات و اشراف شار کە بو استقبالی تشریفیان هینابو و لەبەر خیوەتەکانا و بزیان بەستبو تقدیم کرن و یک یەک مصافحەیشی لەکل ئەوانا کرد ، مشار الیە لە دوای ئەم رسمە استقبالیە تشریفی هینا بەرە ئەو خیوەتەی کە بوی احضار کرابو و نزیکی بیست دقیقە یەک لەوێدا استراحتی کرد و ئەو مدەیە هەموو لایەک بە شربەت و قاوە خواردنەوە و بە گفتگوی خوش وقتیان رابوارد لە دواییا بە اوتوموبیل لە جیکا طیارەکەوە تشریفیان برد بو شار لە دوای ئەوەی کە نزیکی ساعتیک لە سرای حکومتی ادارەی استراحتی کرد لە پاشا تشریفی برد بو سرای حکومتی و لەو دائرەیەدا کە بوی احضار کرابو دیسان ئەوە دستە دستە هەموو سادات ، علما ، اشراف و تجاری شار زیارتیان کرد و عرض بخیر هاتنیان کردەوە .

مشار الیە یکە یکە والی ممنونیتی لە هەموویان فرمو و لەکل سعادت متصرف اکرمیدا تقریباً هەموو دائرەکانی فەرمو و مصافحەی لەکل رؤسای دوائر کرد و پاشان فەرمو بول تشریفی بردە خستەخانە ، مکتب و زیارەتی هەموو مؤسساتیکی علمی و صحیەی فەرمو .

او روژە بو نان نیوەرو سعادت متصرفی اکرمی بە شرفی مشار الیەوە دعوتیکی فرمو و هەموو صاحب منصبانی حکومتی فخیمە و امرای جیش و رؤسای دوائر و سادات و اشراف شاری دعوت فرموبو و لە ساعت یک انکلیزی پاش نیوەرودا مشار الیە فخامت سیر کلبرت کلایتون تشریفی بردە مالی سعادت متصرف اکرمی و مدعوین کە عبارت بون لە چل کس لە سر سفرەی نان خواردن کوبونەوە و لە طرف سعادت متصرف اکرمیەوە نطقیک کە عبارت بو لە عرض بە

خۆ هاتنی مشار الیه ممنونیت و مسروریتی اهالی برامبەر بەم تشریف هینانەی خۆ دەرابەوە و لە ختامیا لە طرف رئیس بلدیە بە ناوی اهالیەوە بە نطقیك دیسان و فرموەکەی سعادت متصرف تأیید فرمورایەوە کە هەردو نطقەکە لە خوارەوە درج کرا .

نطق سعادت متصرف

فخامتمآب :

امرو خوم زور بە مفتخر و شرفدار ازانم کە فخامتتان تشریفتان هینا بۆ سلیمانی و خصوصاً کە لە عین روژدا تشرفتان فرموو بۆ سەر ام سفرە ناچیزەی الا کوردیە .

مقابل بەم شرفە قیمتدارە بە ناوی سکنەی عموم لوا و قومی کوردەوە تشکراتم تقدیم اکەم و ام تشریفەتان بە مقدمەیێکی خیر عد اکەم بۆ لوا کەمان .

فخامتمآب !

لوای سلیمانی کە مربوطی حکومەتی عراقیەیە و موقعێکی مهمی عراق تشکیل اکات لەهەر خصوصاتەوە لە الویەکانی تر زیاتر محتاجە بە نظر لطف و عاطفەی حکومت . لواکەمان لەجهەتی معارف ، مواصلات طرقیە انشاآت ، تشکیلاتی اداریە و زراعتەوە نواقصی زورە هەر چند حکومەتی فخیمە عراق هەر وا ئەکات بۆ اکمالی نواقصمان بەلام لە بەر اوەی نواقصی لواکەمان بە نسبت الویەی ساوەوە زور زورە بۆیە اکمالیان محتاجە بە لطفێکی زیاتر بە امثالیان .

سالی محترمان فخامتی ... دوای سەر وکو خومان بە تشکرەوە معترفین اذنەکی زوری بە تأمین ادارەی لوای سلیمانیەوە دیت و لە عینی زماندا وەکو بوکیك خدمات فوق العادە و ... قیمتی کرد و ام لوایە و لواکەی خستە زیر انتظامەوە بەلام ایمە امیدی گورەمان بە فخامتتانە کە بە لطفێکی زیاتر لە مدتێکی کەمدا ترقیات لە لوای سلیمانیدا مشاهدە بکەین .

هەر بژی جلالة ملك بریطانیا و ایمپراطوری هند

« « « عراق

« « حکومەتی عراق

نطق رئیس بلدیە :

فخامتمآب !

استرحام مساعدەی فخامتتان اکەم کە عرضتان بکەم بەم تشریف هینانەتان بۆ ولاتەکان و خاصة لەم موسمێکی وا کەم و نارحتیدا اختیار فەرمونی ئەم کلفەتەتان موجب شکران و سرفرازی کوردانە ، هەمو فردی لە افرادی ئەم ملتە ئەم تشریف هینانەتان بە لطفێکی مخصوص و بۆ استقبال و ترقی ولاتەکەیان بە نشانەیێکی صادقی عدالت ملاحظە ئەکەن لە فەرمونی دعوتی جناب متصرف ە فردێکی کوردە و بە ناوی کوردەکانەوە ئەم دعوتەی کشیدە کردووە و بەم سایەوە بخشینی فرصتی ملاقات و شرف اشراف و اهالی لطفێکی کورەترە بۆ سەرمانەوە . تامینی فخامتتان ئەکەین کە کوردەواری بە آبدی ئەم برزی و لطفەی فخامتتان فراموش ناکا و خاطرەی زیارت اشرفتان بە تقدیسەوە حفظ ئەکا .

بالمناسبە عرضتان ئەکەم کە منطقەی سلیمانی لەم چند سالانەدا زور فلاکت و مصیبتی دی ، مادی و معنوی زوری لێ کرد فقط حمد بۆ خوا ئەبینم کە بە سایەی لطف و شفقت حکومت بریطانیای عظماوە لە عامتا برامبر بە عراق و خاصتا مقابل بە کورد ابذالی غیرەی ئەم فلاکتانە ... تلافی کراو ئەم منطقەیە فوق مطلوب مظهر امنیت و آسایش بو کە زور دەمێکە نەبینراوە فقط دیسانەوە لە اکثر شتا نقصانیمان هیە مغرورو وابین بە لطف و وجدان حضرت اشرفتان قسمێك لەو نقصانانە امینمە بر نظری فخامتتان کە بە عینی رأفت و حسیکی شفقتکارانەوە امر بە اکمالی بفرمون .

معلوم فخامتتانە کە حیات و موجودیت ملتیك منوطە بە درجەی معارفەوە وجودی مدارس لە ولاتیکا آوینەیەکە کە سویەی علمیەی اهالیکەی لیوە انعکاس اکا بۆ تامینی عیاریکی منتظمی معارف دو نقطەی مهمی روحی هیە کە اولیان اهتمام دان بە تزیید و اکمالی کتب تدریسیەی کوردی و دوهمیان برزکردنەوە و تزیید مقداری مکاتب لە کوردستاندا . لە پاش معارف

مسئلەی توتون دیتە پێشەوە کە یەکانە منبع واردات ام لوایە تشکیل اکات . توتنەکەمان م لە نقطەی زراعت و م لە نقطەی تجارتیەوە زور لە دوا و ابتدائیە . ام منبع وارداتەئەر بێتو بەصورتێکی فنی و عصری اصلاح بکریت هر وەك منطقەی ایمە اخاتە رفاه و استراحتەوە وارداتێکی کلیش بو خزینەی عراق تأمین اکا . لام وایە تشبثێکی جزئی حکومت ام مشروعە اهیێتە حیز فعلەوە .

استرحامان وەهایە کە ام مسئلە حیاتیەیش بخەنە بر نظری مرحمت و شفقتتان و لەاستقبالێکی قریبدا نتیجەیێکی مفیدەی پی بدەن . لە ختامەدا بەناوی خوم و اهالی بلدەوە عرض بە خیر هاتن و تمنای سعادت و موفقیتی فخامتتان اکەم .

هر بژی حکومت فخیمەی بریطانیا

هر بژی حکومت معظمەی عراق

هر بژی فخامت مندوب السامی

فخامتی معتمد سامیش بە نطقێکی شیرین مقابل بە حسیات سعادت متصرف اکرمی ، کورەشاروا ، مور بن و اهالی بیان ممنونیتی فەرمو ، نطقەکەی لە خوارەوە درج کرا :

[نطق فخامت مندوب سامی]

سعادت متصرف ، حضرات کرام !

زور تشکرتان اکەم بو م حسیات و مقالاتی شیرینەتان و ام مهماننوازی و نجابەتەتان کە ابرازتان فرمو . لە زیارتم بو ام مملکتە زور ممنون و مسرور بوم . زور اشتیاقم بو کە بیم بوزیارتی ام مملکتە بلام تا ایستا بوم ریك نە اکوت . ایستا کە بوم ریك کوتوە هاتوم بە زیارتێکی مختصر اکتفام کرد . بلام انشا الله لە مستقبلدا بو مدتێکی زیاتر زیارتێکی ام مملکتە اکەم .

هروکو اسلافم فخامتی سیر هنری دوبس و سیر پرسی کوکس بە نظری لطف تماشای ام مملکتەیان کردوە منیش هر وقتی ام مملکتەم لە فکر ابیت و بو ترقی و تعالی ام مملکتە سعی اکەم .

قناعتم هیە کە عراق لە داخل بونی عهدێکی رفاه و سعادتدایە . و امید اکەم هر یك لەو عنصرانە کە عراق تشکیل اکەن بە حرمت و عنعنەی خویانەوە وام بکەن لەسر اتفاق و یکێتی بو هێنانە وجودی حکومتێکی مترقی .

دوبارە تشکرات اکەم بو سعادت متصرف و حضرات کرام .

خبر ئەمەیش فەرموی : ئەم زیارتەم لە حال سیاحتێکا بو . وضعیتی لوا کەم زور چاك هاتە بەرچاو امید ئەکەم لە ایرلە مەودوا چند دقیقەیێکی ترصرف بە ناوی زیارتەوە بکەم بو ئەم لوایە و جارێکی تر وضعیتی لواکە مترقیتر و چاکتر ببینم .

تقریبا دو ساعت زیاتر لە مقر سفرەی سعادت متصرف اکرمی بە انواع گفتگوی خوش کردن و نان خواردن وقتیان رابوارد ، لە پاشا تشریفیان بردە مالی مفتش اداری و ایواری بو گەڕان و تماشا کردنی وضعیتی طبیعەی لواکە تشریفیان بردە لای شاخی ازمڕەوە .

روژی پنجشمە ساعت لە پێنج قبل الظهر بە طیارە عودتی فرموە بو بغداد .

برامبر بم زیارتەی مشار الیە و کە بە قدومی مبارکی وطنەکەمانی بختیار فرمو ژیان لە بە ناوی هموو اهالیەوە عرض بە خیر هاتنی اکات و تمنا اکات کە بە واسطەی حسیاتی عالیەی مشار الیەوە کە برامبر بم وطنە هیەتی ولات و ملتەکەمانیش روژ بروژ بەرز و بلند بێتەوە و بو عالمی سعادت بچێتە پێشەوە .

بو هەمو شتێك

مخابرات بەزوری ادارەوه

اکری

§

ادارەخانه لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

ژیان

هەو شتێك آزمی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالێك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانك کمترابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ آنه دەسپیریت

یکی بە آنەیکە

١٨ ربیع الاول ١٣٤٨ ٢٢ اغستوس ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

روژی مولودی نبوی صلی الله علیه و سلم

* * * *

ام مانگە مانگی ربیع الاول مبارك ـ مانگی مولودە و ئەم مانگە لای ملتی اسلام زور مبارك و مقدسە مانگیکە کەفخر عالم ، سەردار اسلام و حبیب خوای تبارك و تعالی محمد المصطفی ﷺ سلم ﷺ تیا هاتوتە دنیاوە و بەم سەببەوە دین مبین اسلام بلاو بوتەوە و ملت اسلام بە واسطەی ئەم حبیب خوایەوە و ئەم گەورەیانەوە ، ئەم ری راستە ، ئەم آینە مقدسە حقیقیەی دوزیوەتەوە و نائل ئەم شرفە گەورەیە بووە .

لەبەر ئەوەی حضرت فخری عالم لە دوازدەی ئەم مانگەدا قدمنهادەی دنیا بووە ، بەشرفی ام روژە مبارکەوە وەکو موافق قانون هەمو دوائری حکومتی تعطیل کرا ، بو اوەیش مولود نبوی بخوینریتەوە و خیر و برکت و نور مبارکی ام روژە بە سەر ملتەکەدا بڕژی لە لایەنی دائرەی اوقاف سلیمانیەوە هەمو سادات ، علما ، اشراف ، رؤسا ، مأمورین و سائر طبقات اهالی دعوت کرابون .

مدعوین لە ساعت نوی شەویدا لە مزگەوت گەورە کوبونەوە و بە صورتێکی مؤثرانە مولود نبوی خوێندرایەوە و بە انواع دعا کردن و لە خوا پارانەوە وقت رابویررا . لە دوای ختام خوێندنەوەی مولود نبوی اەوشربت و نقل و خواردەمنیانەی کە حاضر کرابو و نور مبارکی مولودی بە سەرا رژابو خورا و خورایەوە و بەو نوعە ختامی اجتماعە کە هات .

لە دوای اەوەی کە [ژیان] بە ناوی ملتە کەوە تشکری دائرە و مأموری اوقاف اەکات . امیدو تمنایش اەکات وەکو چون ام سال بە مسعودیت و مسروریتەوە تصادفی ام روژە مبارکەمان کرد و لەم نور و برکتە مستفید بوین ، هەروا هەتا آخری هەمو سالیکی ام روژە مقدسە بەبینینەوە آمین .

ژیان

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدا یە
مدیر: سلیمانی زیان
عنوان: سلیمانی زیان
یکی بە آنەیکە

حزبینی

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

مشتریان
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوه اجورت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کترابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەسینریت
یکی بە آنەیکە

٢٢ ربیع الاول ١٣٤٨ ٢٦ اغستوس ١٩٢٩ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

روژی تتویجی جلالت ملك معظم و خوشبەختی عراق

* * * *

روژی جمعەی رابوردو ٢٣ / ٨ / ٢٩ تصادفی روژی تتویجی جلالة ملکی معظمی عراق کرد .

بم مناسبتەوە و بە شرفی ام روژە مبارکەوە بو اوەی احتفالیکی کورە و محتشم بکری روژی لە پیشەوە لە لایی حکومت و دائرە بلدیەوە دست کرا بە ترتیبات . بەر درگای سرای حکومتی بە انواعی گل و گیای بون خوش و تزیینات رازارایەوە و لە همو نقطەیکیا بیداغی مبارکی عراق کە بەسر ام بنا محتشمە دا بای شکانەوە و اعلانی شادمانی و دلخوشی ملتەکەی اکرد رکز کرابو .

بو اوەی لەم حفلەیەدا کە لە سرای حکومتی و لە دائرۀ سعادتی متصرفیدا اجرا اکرا همو کەسی اشتراك بکات لەطرف دائرۀ بلدیەوە عموم سادات ، علما ، اشراف تجار ، مأمورینی حکومت دعوت کرابون .

یانی او روژە سعات لە نوی انکلیزی پیش نیوەرو مدعوین دستە دستە بە دلیکی پر فرح و روپەکی پر سرورەوە تشریفیان هینا و لە سرای حکومتیدا کو بونەوە و طاقم طاقم لە پیشا همو صاحب منصبانی حکومتی فخیمەی بریطانیا ، امرا و ضابطانی جیش عراقی لە دوایدا سادات ، علما ، اشراف ، تجار و رؤسای دوائر و سائر مأمورین زیارتی مقام متصرفیان فرمو و تبریکی ام روژە مقدسە و خوشیان کرد . لە دوای خواردنەوەی قاوە و شربت لە حالیکا همو حاضرون قیامیان فرموبو لە لایی شیخ محمد افندی شیخ مصطفی افندییەوە بە عربی خطبەیك کە همو عبارت بو لە دوعا کردن بو دوام اقبال ام حکومتە کنجە و ترقی و تعالی و مسعودیتی ملتەکە خوینرایەوە و لە نهایتدا بە آمین برامبری کرا . حاصلی لە دوای اوەی حفلەکە ـ اجتماعەکە نزیکی دو سعات بم نوعە دوامی کرد نهایتی هات .

زیان ـــ حقیقتا ام روژە بو حکومتی عراق روژیکی زور مبارك و مقدسە ام حکومتە تازە پیکیشتوە و ام

ملت لەم روژەدا نائلی ام سعادتە بووە و ام حریت و آزادیەی چنك کەوتوە .

مالك خوشەویستمان جلالة ملك فیصل کە لە عائلة شریفەی هاشمیە حقیقتا ام عائلەیە بە عمومی بو ملتی اسلام و بە تایبەتی بو ملتی عرب زور خدمتیان سبقت کردوە . اقوام جزیرة العرب و عراق و سائرە کە امرو چند حکومتیکی وکو حجاز ، یمن ، فلسطین اردن ، سوریە و عراق لی هاتوتەوجود ام سربستیت و آزادیەیان بە واسطەی جهد و کوشش و مانیوەی ام عائلە بە قیمتەوە چنك کەوتوە .

امید ایدین ام عائلەیە هتا آخری بە حرمتەوە بژین و عراقیش بە سبب ام ملکی خوشەویستە بە قیمتەوە زیاتر نائلی سعادت و ترقی و تعالی بەبی .

عیراقی دەرەوە :

{ ***** }

عیراقیکان کومەلیك دەنیرن بو لندن

بغداد — اعضای حزبە سیاسیەکان عیراق لەناو خویاندا خریکی مذاکرەن بو ئەوەی کومەلیك بنیرن بو لندن کە بو حل اختلافات بینی عراق وبریطانیا لەگل وزارة عمال دا مذاکرە بکەن .

حکومت عراق اراضی امیریە دابش ئەکات بە سەر اهالی دا

بغداد — حکومت عراق خریکی فکر کردنەوەی مسئلەی اراضی امیریەیە کە بە قیمتیکی مناسب بە سەردا بیدا بەاهالی ، ئەمەیش بو ترقی زراعت و مالیەی عراق هنگاویکی گەورەیە ئەهاوری .

لەبین عراق و نجددا

بصرە — طائفیك عرب کە مربوط فیصل الدویشن هجومیان کردوتە سەر بعضی اهالی عراق و چەند حشتر و اغنامیکیان لی داگیر کردون ، اوتوموبیل زرەلی عراق فریایان کوتوە ، جگەلەوەی کە حشترەکان و سائرەیان لی سندوتەوە دو کەسیشیان اسیر کردوە .

دزیتی لە ایراندا

طهران — لە ریاست دوقنوری (شیری) المانی دا لە طهران کومەلیك بسترابە بو ئەوەی تحقیق ئەو دزیە بکات کە لە اداره‌کاندا لە لایەن وزیر مالیەوە کراوە ، ئیستە حبس و متهم کراوە .

قوت ایران

طهران — حکومت ایران قراری داوە بو تأمین امنیت و آسایش دو فرقە عسکر لە اردوەکەی لە ساحلە کانی جنوب ، فرقەیەك لە شیراز و یەکیك لە اصفهان دا دەدانرین

دیوان عرفی لە شیرازدا حکمی اعدامی بە سەر پینج رئیس عشیرەتەکاندا داوە کە لە بابت عصابەکەوە متهم بون .

روسیە نایلی هجوم نە کردوتە سەر مانچوری

موسکو — حکومت روسیە ئەو شایعەی هجوم کردنەی بو سەر مانچوری بە درو ئەخاتەوە ، ئەلی سەربازانی ایمە رابەری وصلە سیبریەکان بروە کە بەلام نەچیبەوە ناو وی احتلال بکەن .

گراف زپلین

برلین — گراف زپلین مشهور کە اجارە لە فریدریشافن وە حرکتی کردوە بو ئیپان لە گل ئەوەیشدا توشی زور هوای مختلف بووە دیسان ئەیەوێ بە مدت (٣) روز و

بوز ٥٠٠ لیرە بن هەردولادا معاهدەیەکی واسع تو اکراوە .

لغوی معاهدهٔ المان وتورکیا

برلین — حکومت تورکیا او معاهدە تجاریەی بطال کردوە کە لە سال ٩٢٧ دا لە بین تورکیا و المانیا کراوە .

وزیر مالیەی عراق

پاریس — وزیری مالیەی حکومت عراق یوسف بگ غنیە بواماوە پایتختی فرانسەی کردوە .

استعداد چین لە مانچوریا

پکین — قوت چین لە مانچوریا بە مودیکی دائمی مشغولە خریکی استحکام کردنە لەگوی نهرەکان اطراف خط شمندفرەکەی شرق .

دوشمنەیی بین چین وروس لەمانچوریادا زیادت مانووە ولەمریکا چینیەکان ٥٠٠ نفریان داوە .

قوهٔ بحری روسیا

برلین — قوهٔ بحری روسیا زیارتی ساحلەکانی المانی کردوە و حکومتی المان دعوت امیرالەکیانی کردوە و لەهەوای حربکورە امە ارنەمین کرەتە کەقوت بحری روسیا زیارتی المان بکات .

جلالة ملك حسین

بغداد — هر چندە الین جلالة ملك حسین لە بەر خرابی آو و هوای قبرس کە بە وجودی ناکوی ئەیەوی بیتە عراق ، بلام ام مسئلەیە بە رسمی و بە صحیحی تحقق نەکردوە .

بچه سقا

بمبای — انبای سیاسیەی پشاور لە کابلەوە خبری ورگرتووە کە بچە سقا کوللەیکی ناوە بە کبیر خان برای امان الله خانەوە کە لە کابلا ماوەتەوە و لەلایەنیەوە اعترافی بە بچە سقا کردوە .

مندوب سامی تازهٔ مصر

لندن — سیر پرسی اوراین کە تازەبووە بە مندوب سامی مصر بم مناسبتەوە لە طرف جلالة ملك جورجەوە قبول کراوە .

غیری امەیش زیارتی رئیس الوزرای کردوە .

فابریقەی فورد

طهران — ایران خریکی تماشا کردنی اقتراحەکەی مستر فوردە کە ایەوی فرعیکی فابریقەکەی لە طهراندا بکاتەوە .

کوری رئیس عشیرەتەکانی ایران

طهران — او عشائرانەی کە لە اطراف شاخەکانی شیرازدا عصیانیان کردبو تسلیمی حکومت بون و رئیسە ئەورەکانیان عفو کراون . و اوانەی کە بەر ئەبن کورەکانیان بە رهن انیرن بو طهران .

و حکومت ایەوی مکتبیك بو اولادی عشائر بکاتەوە کە موافق طبیعت و آرزویان لەو مکتبە دا تحصیل بکەن .

نفوذ المان لە ایرانا

طهران — دوکتور شینومن المانی کە مستشاری وزارهٔ مالیەی ایران بو اجارە بووە بە مدیر عام وزارهٔ مالیە و حقوقیك و مأذونیتیکی تواویان داوەتی کە لە معیتیا بەصفت مفتشیق چند متخصصیکی مالیون استخدام بکات .

وەکو چون لە پیشا امریکانیەکان نفوذیان کردبوە مالیەی ایرانەوە ایستا المانیەکان امو نفوذەیان تی کردوە .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیە

بو هەمو شتێك

عەرزحاڵ بەناوی ادارەخانەوە

ازی

§

ادارەخانە لە شاری سلێمانیەوایە

عنوان: سلێمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

سکرپار

بەشش مانگ پێنج

بەساڵێك دە روپیە دەدا

بو دزەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکرێ

شش مانگ کەرابونە قیدناکرێ

اعلانات

دێریك ٦ آنە دەسێنرێت

یکی بە آنەیکە

هەمو شتێك اوسی هەفتەی دو جار دەردەچێ غەزەتەیکی کوردیە

٢٩ ربیع الاول ١٣٤٨   ٢ ایلول ١٩٢٩ [دوشەممە]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

لەو بێتەواو ابیاناوی کە ساڵ بە ساڵ مەکتەبەکانمان رو اەرفات بەو زەڕیوەدوە

ر یلا ببری

● ● ● ●

لە ناو کوردەکانا لوای سلێمانی کە موقعێکی ممتازی هەیە و مرکزی ام لوایە ـــ شاری سلێمانی کە مدتێکی زور کەمی خەدو اونە ساڵە بناکراوە و شارێکی تازە پێ ێشتوە دیسانەوە بە نسبت خویەوە مترقیە وینوی عالم و دانی پێ کراوە . لە ادارۀ تورکەکانا ام شارەدا مکتبێکی عسکری بو و مناڵە کوردەکان بە مجبوری لەم مکتبەدا بە زمانی اجنبی وەکو تورکی ئەیان خوێند لەگەل امەیشا دە زور ئەزیان اکیشا دیسانەوە دواو نەبون و لە مکتب و صنفا موقعێکی ممتازیان هەبو و لە علوم عسکریدا زور امرا و ضابطانی مقتدریان لی دەرئەچو کە حاضریش قسمێکی زوری یان باق و موسلر و بالبنانن . حاصلی کورد و خصوصاً اهلی سلیانی زیاتر فطرة زەکیان هەیە و لە هەر مکتبێکا خوێندبێتیان موقعێکی ممتازیان هەبوە و چاکی نشئیان کردوە . مناڵە کوردەکان لە دوای تحصیلی رشدیەی عسکریە کە انیرانە بغداد و لەوی لە مکتبی اعدادی عسکریدا امیان خوێند بەاکثرت و بە نسبت عمومەوە هەر ساڵێك لە طلبەی لواکانی کەی عراق لە پێشتر بون و بە مقتدرتر ناسراون .

بلام مع الاسف تێ ناگەین و هەموکس تعجب اکا کە امە مدتێکە کە لەگەل عراقا بەیکەوە ازین و پروگرام تدریسیە و مکتبمان یەکێکە ، وکە بە لسانی مادر زادی خومان اخوێنین و بە قدر حال کتێبانی کوردیشمان بو تألیف و ترجمە کراوە کچی وەکو ئەم قابلیەتەمان نەماوە و ام زکا طبیعیەمان وون کردبێ وایە و بە نسبت طلبەکانی کەی عراقەوە مناڵەکانمان ، مکتبەکانمان ساڵ بە ساڵ زیاتر دوا اکەون و کەمتر درجە وەرئەگرن .

چونکە ئیشتا وزارة معارف بە رسمی درجات عمومیەی مکتبەکان ئەم ساڵی نشرنەکردوە نازانین درجەی بە سەر ئەوانا ... ئەم ساڵ مان بە

وضعیتی ملك ابن السعود خرابە

بغداد— وکو اخبارە معلوم بوە جلالة ابن السعود کە دیت بو جنوبی احساء لە ری لە طرف قوة قسمیك عشائرەکانەوە کە لیی یاغی بون ریی پی اگیری .

قافلەکەی عبارت بووە لە (١٧) اوتوموبیل لەمانە چواردەی اگیری و اسوتینری و رکابەکانی اکوژرین و تصادفی او اوتوموبیلانەی کە ابن السعود و قسمك معیتەکانی تیا ابیت فرار اکەن و نجاتیان ابی . و اوانەی کە کوژراون شصت کەسن .

داخلی :

سعادت متصرف اکرمی لەم هفتەدا بو تفتیش و تماشا کردنی ایشوکاری ناحیەکان تشریفی بردە نواحی ئاغجەلەر و سورداشەکان و عودتی فرموتەوە .

سعادت مفتش اداری بو تماشا کردنی ادارەی قضاکە تشریفی بردە مرکزی قضای شارباژیر و عودتی فرمووە .

لە اشراف و خاندانی سلیمانی و مبعوث محترمان جناب صبری بك بو اوەی مدتیك لە وطنەکەی خوی رابویری لە بغدادەوە تشریفی هینایە سلیمانی .

{ **** }

اعلان

خواردەمنی حبسەکانی سلیمانی لە اعتباری ا ی مانگی تشرین اول (٩٢٩) ەوە تا نهایتی مانگی ایلول (١٩٣٠) خراوەتە مناقصەوە هرکس طالبیتی بو یی پیشتر شرائط و اجرای مناقصەی تا روژی (١٨) ی مانگی ایلول (١٩٢٩) مراجعت مجلس ادارە و دائرة پولیس لوای سلیمانی بکات .

متصرف سلیمانی

لە دائرة طاپووە :

اعلان

خانویك لە گرەکی سرشقام واقع و محدودە شمالی شرقی بە خانوی ١٤ — ٨٩ تسلسل ١٥٩ کە عائدی امین کوری ملا غفورە شرقی جنوبی بە خانوی ٢٧ — ٨٨ تسلسل ١٢٩ کە عائدی ورثة محمد صالح طارە جنوب غربی بە طریق عام غرب شمالی بە خانوی ٢٣ — ٨٨ تسلسل ١٢٧ کە عائدی حاجی احمد کوری محمدە و تسلسل ١٢٨ لەبر اوە مدتی ١٢ سالە بدەست حاجی احمد کوری سیدمحمدەوە لە ورثة حاجی صالح لمدەی کروە لبر اوە مربوط طاپو نیە مجددا بناوی حاجی احمدەوە قید اکرین لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هر کس حق ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکاتی قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات و الا لە پاش تواوبونی مدتی قانونیەدا معاملة لازمة تواو اکریت . بو کاداری هموکس سیم جار اعلان کرا .

– (§) –

اعلان

٣١٠٠ کیلوی صافی توتونی ایران کە لە گمرکی سلیمانیدا لە تاریخ ستردادیەوە چوار مانگ مدتی تجاوزی کردوە هیشتا لە طرف اصحابیەوە رسمی گمرکی نادرە نکراوە اوتوتوانە بە مزایدەی علنی افروشری اوی طالبە مراجعت بە دائرة گمرك و مکوسی سلیمانی بکات .

مامور گمرك و مکوس سلیمانی

مطبعة بلدیة سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەبناى بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

ژیان

جریدەیە

هەر شنك اوس هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو درەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمتر ابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینزیت
یکی بە آنەیکە

٢ ربیع الاخر ١٣٤٨ ٥ ایلول ١٩٢٩ [پنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ایتر بسە ابی رغبت مبنە سر معارف

{ **** }

لەم روژانەدا بە مسرورییەوە بیستمان کە وزارة معارف خریکە فقلە لەم مکتبانەی هەمانە لە قسمیك ناحیەکانی کەی وکو سورداش و بازیان . . . . دا ام سال چند مکتبیکی تری اولی بکاتەوە . حقیقتام حرکتە بویە سبب مسروریتی همو لاینك .

همو ایزانین کە امرو ایمە ملتیکی زور ابتدائین و هیشتا لە مدنیتی حاضرە استفادەمان نەکردوە . و ابی بیشی زانین کە اموی ایمە پیش بخات و بانخاتە ساحة مدنیتەوە هر معارفە .

حقیقتا لەوساوە کە لەم خطەدا و لە کوردستاندا اداریکی باش تأمین کراوە و ملتەکە ریەیکی راستی زانی جونك کوتوە وزارة معارف بە قدر امکان بو کردنەوەی مکتب و بو نشری معارف بومان تی کوشاوە الاکس بوەی کە مکتبان بو بکرینەوە و بلین لە فلان عرازا مکتب شیە فائدیك نابخشی . هرچند کردنەوە مکتب و معلم بو تعین کردنی بە قدر امکان وظیفەی حکومت ـ معارفە بلام منال ناردنە ناوی و رغبتدان بە خویندن و معارفیش وظیفەیکی ملتە .

بلام مع الاسف جونکە هیشتام فکرەلەناو ایمەدایە و زوری عشائرەکان و دیهاتیەکانمان رغبت بە معارف نادەن او مکتبانەی کە معارف بومانی کردوتەوە لە بەر اوەی بە آرزوییکی طبیعیەوە مناڵەکانانی نانیرینەناو نتیجە لە بەر ن موجودیتی ترقیان نەکردوە و معارف نەیتوانیوە صنفی زیادی لی بکاتەوە .

غیری ئەمەیش هەمو مکتبی پینجویندن دی حکومت کە لەو شرطەدا ادارەیکی تامین کرد لە پیش هەمو شتیکا بو نشری معارف تشبثی کرد بە کردنەوەی مکتبیك و حقیقتا لەوی دا مکتبیکی کردەوە . بەلام لە بەر ئەوەی کەسی منالی نەناردە ناوی و اهالیکەی رغبتی معارفیان نەبو مجبور را مکتبە کە نەی توانی بژی لەدو کرایەوە .

مکتبەکانی تری اطرافیشیان هر چند هیشتا هەقی باقین بەلام جونکە بەتەوای اهالیکەیان ناتیرنە ناوی

ترقیان نەکردووە و بە تەواوی نەبون بە مکتبێکی شەش صنفی و هیشتا لە حالیکی اولی دا ماونەوە .

ئەمرو ایمە ئەبی تماشای دراوسیکان بکین و لە همو شتیکا رقابتیان لەگلا بکین و هیچ نەبی زور دور نەرو بین پەروەستە تەماشای قسم جنوبی عراق بکین کە امرو لەکلیانا ازین و لە همو شتیکا ادارەمان بە یکەوە توحید کراوە .

ئەوان چونکە زانیویانە لەم عصری بیستەمینەدا کە عصریکی مدنیتە اگر لە علم و معرفت حاضرە استفادە نەکن نازین و نائل سعادت نابن ، لە بەر ئەوە بو ئەوەی لە مدنیت حاضرە استفادە بکەن غیری ئەو مکتبانەی کە حکومت بوی کردونەتەوە لە ناوخە یشیانا بە پارە و معاونت مکتبی تری خصوصیان کردوتەوە بە نوعیك کە بە چند سالیکی کە لە عراقستانا هیچ عشایریك نابینری خوێندەوار نەبی .

لە بەر ئەوە بو خاطری ایمەیش ... پیوەیستە عشائر و دیهاتیەکانمان واز لە اهلی بوننیان و منالەکانیان بنیرنە ناو ئەو مکتبانەی ... حکومت بە مصرفیکی زور بوی انە کاتەوە . و ایتر ... لە پیش هەمو شتیکا رغبت بدینە سەر معارف

عراق زانیکی عالی و بە قیمتی دورە کرد

لە بیاوە گورە بامدارەکانی عراق فخامت یوسف افندی سویدی لەم روژانەدا لە نتیجەی او نخوشیەدا کە توشی بوبو امری خوای بجی هینا .

حقیقتا بە عمومی ام عائلەیە وبە تایبەتی مرحوم مغفور بە عالم عربیت وبو عراق زور خدمتیان سبقت کردوە .

بە ناوی ملت کوردەوە بیانی تعزیت وتمنا اکین خوا لەوەندا بە لطف ومرحمت خوی مسعودی بفرموی وتسلی عائلەکەی بدات .

حوالی دەرەوە :

● ● ● ●

مسئلەی قرض المان

لاهی — او خبرانەی کە لە بیانی روژی ۲۸ دا بووە زور تأثیری کردوە الین المانیا الی هتا مسئلەی تخلیەی راین — لجنەی مراقبەی المانحل نەکری موافقت لە سر ام قرارە ناکین کە دولی حلفا لە خصوص قرض المانەوە داویتی .

مسیو بریان و مستر هندرسن نیتیان کردوە جاری لاهی بجی بیلن و بکەرینەوە .

دعوت مستر سنودن

لاهی — لە دوای اوە مستر سنودن وزیر مالیەی انکلیز کە اعضای مؤتمری لاهی بە دعوتیکی بو اعضای شەش حکومتە گورەکە کردوە همو اعضاکان اجتماعیان کردوە کە شەویش کومەلیك ببستن .

معتمد سامی مصر

لندن — روژی ۲۷ / ۸ / ۲۹ معتمد تازەی مصر سیر پرسی لوراین لە لندنەوە حرکتی کردوە بو مصر .

افغانستان

سملا — بنا لەو خبرانەی کە لە افغانەوە هاتوە وا دراکەوی کە دیسانەوە بە شدت لە بین بچە سقا و دوشمنەکانیانا شەر دستی پی کردوتەوە و قتل و قتالیش زور بووە .

هرای بین عرب و جولەکانی فلسطین

قدس — لە سر بعض مسائلی دینیە کە دەمیکە لە بین مسلمانەکان و جولەکانا موجودە ئەم زووزلەدا لە هەر انحا و شارەکانی فلسطینا لە بین عرب و جولەکەکانا هرایکی گورە بووە و لەطرفین زور کەس کوژراو و بریندار بووە .

مجبوراً لە سر اشعاری مندوب سامی فلسطین حکومت انکلیز لە مالطە و لە مصرەوە قوتیکی زوری بەر و بحری سوق کردوتە او محیطە .

هر چند لە بعضی جیکانا هراکە تسکین کراوە بلام هیشتا بە تەواوی تسکین نەکراوە .

حوال فلسطین

قدس — ئەو هەرا و هوریایە و قتل و قتالەی کە چند روزیک لە مەو پیش لە هەمو انحای فلسطینا دری کرد ایستا بە واسطەی ئەو قوتە زورەوە کە حکومت انکلیز ناردیە ناو بانەوە تسکین کرا و لە غیری بعضی حرکات جزئی هیچ شتیکی تر روی نەداوە .

ئەو عربانەی کە لە سوریەوە بو معاونتی مسلمانەکان خوارەی حدودیان کردوە بەر لە مقامی قرە هر ئیمەرە لە هاتنە پیشەوە منع کراون .

لەبەر ئەوەی لە وقت و میعادی نویژدا قرە هرائی بر زانینەوە و بە مەو قدسا ئەگەری لە وقت نویژدا میدان نەدراوە سرایکی تر رو بداتەوە .

لە سر مسئلەی فلسطین — بیروتیکان

بیروت — روزی چوارشەمەی رابوردو لە بیروتا هەمو ایشیک تعطیل کراوە دوکان ، مخزن ، تجارتخانەکان داخراوە و عموم اهالی بە مسیحی و مسلمانەوە کوبونەوە و قراریان داوە لە سر مسئلەی فلسطین مظاهرت بکەن و چند پروتستو نامەیکیان تنظیم کردوە و داویانە بە رئیس جمهوری فرانسە و قونسلوسی دولتەکان و مندوب سامی فرانسە .

کنیسە مسیحیەکانیش غیری ارەی اشتراک اسلامەکانیان کردوە بەجیایش لە کلیساکانا کوبونەوە عرقی حرکتیان تعقیب کردوە .

عموم جولەکەی بیروتیش دیسانەوە کوبونەوە و تابعی فکری اسلامەکانیان کردوە و لە عینی حال لە علیهی کومەلی صهیونیەکانا چند پروتستو نامەیکیان تقدیم کردوە .

لە شامدا

شام — لە سر مسئلەی فلسطین لە شامیشا عینی اجتماع بووە و نزیکی شی ٣٠ هزار کەس کو بوتەوە و قراریان داوە بە هەمو نوعیک لە علیهی صیهونیەکان بەبن و تشریکی مساعی لە کل اسلامەکانی فلسطینا بکەن و لە هەمو انحای سوریەدا جولەکانیش لە کل اسلامەکانا لە علیهی کومەل و فکری صیهونیت قیامیان کردوە .

جولەکان لە پروتستو نامەکیانا کوتویانە جولەکەی شرق نسلا بعد نسل لە کل اسلامەکانا پیکەوە هاتونە خوارەوە و وکو برا ژیاون هتا ایستا لە بینا خلافیک واقع نەبووە .

کومەلی صیهونیە اساسا جولەکانی غرب و شمالی اوروپا تشکیلیان کردوە و جولەکەی شرق تنها لە کلیانا نیە بالعکس ئیمە طرفداری فکری اسلام و عربەکانی فلسطینین .

فلسطین — عراق

بغداد — لە سر مسئلەی فلسطین روژی جمعە لە

بغدادیشا له مرکوتی حیدر خانە قەبالغیی زور کوبوتەوە و هەئیتیکیان تشکیل کردوە و چند پروتستو نامە یکیان تنظیم کردوە کە تقدیم عصبة الامم و همو وزیر خارجیەکانی او حکومتانەی کە معاهدهٔ سانفرعویان امضا کردوە و پاپای بکەن .

مصر و کدنالد و فلسطین

لندن — لەسەر حوادث فلسطین مستر ماکدنالد لەدوای گەڕانەوەی لە مقر[illegible] وزیر حربیە و بحریە و طیران ی دعوت کردوە و تکلیفی لە همو قابینەش کردووە بە عجلە [illegible] مذاکرە لەم مسئلەیە بکن .

— (§) —

قابینەی عراق

بغداد — لە بر اومی او قابینەیە کە تشکل اکات ایەوی بزانی برامبر بەم معاهدەی بین عراق و حکومتی فخیمەی بریطانیا مسئولە و لە بر بعضی مسائلی سیاسیەی تر هیشتا قابینە تشکلی نەکردوە و عیوراً هیئت وزرای پیشو جاری بە وکالت لە سر وظیفەکە یانا ماونەتەوە

کومەلی حکومت حجاز

بغداد — او کومەلەی کە لە لایبی حکومت حجاز و نجدەوە نیررابو بو ایران . گراونەتەوە بغداد و لەوی شەوە حرکتیان کردوە بو حجاز و رضا شاه نشانیکی داوە بە رئیسی کومەلەکە .

پوستەی مصر و بریطانیا و عراق

بغداد — حکومتی بریطانیا موافقی کردوە کە ایتر لەمەولا لە جیاتی پوستەی بحری هر بە ریگای هوا پوستە بنیری بو مصر و عراق و مقابل بەوە اجرتی پوستەکە زیاد بکری .

بیان وزارة مالیە

او تقاعدانەی کە وقتا بچن بو خارج عراق لازمە موافق ام مادانە لە خوارەوە معاملە بکن .

آ — لازمە تحریرا لە پیش سفرەکیاندا معلومات بدەن بە مدیری تقاعد .

ب — ابی بو ورگرتنی معاشیان موافق قانون رسما یکی توکیل بکن .

ج — موافق اصول لە نهایت هو شش مانگیکدا ورقهٔ برحیاتی تنظیم بکن و بە قونسلوس حکومت بریطانیا کە لەو جیگایە بی تصدیق بکن و بینیرن .

اعلان

دوکانی کە لەبازاری سلیمانی لە گوزەری اسنکەندەلە واقعە و بە دوکانی حاجی عبد الله واحلی و حاجی احمد ورێک محدودە و بە اعتباری حقە و دو دشی [illegible] هشت بشی عائد بە فتاح و حسین کورانی حاجی محمدە او ینجا و هشت بشە مقابل بە دین حلاوە یکی حاجی قادر کە تجزکراوە اوا خرایە موقعی مزایدەوە بەوصورتە لەم تاریخەوە هتا مدەی پانزە روژ اوانەی طالبی کرینی ئەم دوکانەن بە صدی دە تامیناتەوە مراجعت بە دائرهٔ اجرای سلیمانی و مناوی تواتی [illegible] بکات .

رئیس اجرای سلیمانی

لە محکمەی شرعیەوە :

اعلان

او خانوە کە لە محلەی سرشقامدا واقعە و بە ژمارە ۳۸ — ۱۰۵ مسمرە و بە اعتباری ۷۸۰ سهم ۵۳ سهمی عائد بە صغیرە ظلیرە کچی حاجی عبدالله یە بە سیصد و بیست و پینج روپیە لە سر طالبیتی سر لەنوی تاو کو پانزە روژی تر خرایەوە مزایدە هر کسی طالبە مراجعت بە محکمەی شرعیە و مناد . توفیق آغا بکات

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیە

بو هەمو شتێك
عنوانی بەڕێوەبەری ئیدارەخانەوە ئەکرێ
§
ئیدارەخانە لە سانی ئەمینەدایە

عنوان : سلێمانی ژیان
یکی بە ئانەیکە

ژیان

هەمو شتێك ئەنوسێ هەفتەی دو جار دەردەچێ غەزەتەیکی کوردیە

کرێدار
بەشش مانگ پێنج
بە سالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ

شش مانگ کرایونە فیداکاری

اعلانات
دیریك ٦ انە دەسپێرێت
یکی بە ئانەیکە

٩ ربیع‌الاخر ١٣٤٨ ١٢ ایلول ١٩٢٩ [پێنجشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

مژدە بو کوردەکان

(دستوری کوردی)

{ **** }

لەم ڕوژانەدا بە مسروریتەوە لە غزتەکانی بغدادا خوێندمانەوە کە قواعد ــ دستوری کوردیەکەی جناب توفیق وەهبی بك کە چند ساڵێکە لەگەڵیا خریکە جزءی اولی تواو و طبع کراوە .

ئەم خبرە بو کوردەکان بشارتێکی خوشە ، چونکە هەمو ئەزانین ملتی کورد هەر چند هتا کو ئێستا زبانی مادرزادی خوی کە کوردیە محافظەی کردوە و دائما گفتگوی بە زبانەکەی خوی کردوە ، بەڵام لەبر اوەی مدتێکی زور لە طرف تورکەکانەوە استیلا کراین و لە سەرێکی تریشەوە لەگەڵ ایرانیەکانا دراوسێ و تێکەڵاو بوبون مخابرات بێن خومان بعضاً بە فارسی و بعضاً بە تورکی بو و معاملات رسمی حکومی و تدریسات مکتبیشمان بە مجبوری بە تورکی بو .

وەختێك کە شەڕی گەورە دوایی هات و ئینجا بەش نجاتمان بو ، بسبب اوفکری ملیتەوە کە دائما لە دماغمانا نقش ببەستبو و بەسبب مساعدۀ حکومت فخیمۀ انکلیز و ئیرانەوە بو اوەی زبانەکەیشمان زندو ببیتەوە مخابرات خصوصی بێن خومان و معاملات رسمی حکومت و تدریسات مکتبمان کرا بە کوردی ، بەڵام چونکە بو لسانەکەمان دستورێك ڕێك نەخرابو و او الفبا و دستورەیش کە لەم سلانەدا بومان ڕێك خرابو ابتدائی بون زبانەکەمان تکاملی نەکرد و بە مجبوری منالەکانمان و کاتبەکانمان هەر کس بو خوی بە شێوەیێك ئەیخوێند و ئەینوسی بە نوعێك کە ئەوانین بلێین هتا کو ئێستا لە هەمو کوردستانا معلوم نەبوە چە کتابێك مقتدرە و کێ چاکتر ئەنوسێ .

طبیعی هەمو علم و اقتداری توفیق وەهبی بکمان لا معلومە و ئەزانین ئەم ذاتە لە علم و عرفانا موقعێکی ممتازی هیە .

ئینجا بە طبیعی ذاتیکی وا دەبێ لە نتیجەی سعی و کوششی چند ساڵێکیا موفق بوبێ بە دانان و ترتیبی دستورێکی کوردی محقق ابێ ئەم دستورە فوق العادە

بێ وایێ لە خوێندن ونوسینی کوردیا مشکلاتێکی نەهێشتبێ . وغیری ایمش وکو بستومانە ام دستورە لە طرف کلی متخصصین معارف وپیاوە عالەکانی عراق و انکلیزەوە تدقیق کراوە ولە طرف هەموانەوە تقدیر وپەسند کراوە وحق الیمن اگر منالانی کورد لە سر ام اصولە پیان بخوێنری بە سهلی بە چوار مانگ فیری خوێندن ونوسین ابن .

انجا لەبر اوە پێویستە هەموو خوێندەواریکی کورد یکیك لەم دستورە بە دستەوە بگری و لەمەودوا لە نوسین و خوێندندا تطبیقانی لە سر بکات و تکایش لە ایش بە دستانی معارف اکین لەاساسەوە امر بدەن او الفبایەی کە ئێمە لە سر ام دستورە تکرار طبع بکریتەوە و لە هەموو مکاتبە کوردیەکانا تدریسات لە سر ام اصولە بکری .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

بین ایران و حجاز

بغداد — ئەوکومەلی حجازیەی کە چو بون بو ایران ئەو پێنەی کە لەوی دا ماونەتەوە فوق العادە حرمەتیان گیراوە و بە شرفی ئەوانەوە لە طهرانا زور کومەلی رسمیان بو گیراوە . حکومت ایران بە رسمی اعتراف ، حجاز کردوە . بەم مناسبتەوە ملك حجاز تلغرافێکی تبریکی نوسیوە بو ملك ایران و جلالت رضا شا ئیش جوابی بو نوسیوەتەوە .

رئیس کومەلی حکومتی حجاز لە گەل وزارت خارجیەی ایرانا مذاکرە کردوە کە اساسێك منظم بکەن بو ئەوەی لە بینی طرفینا معاهدەیەك لە سر بکری .

سێ وضعیتی فلسطین

لندن — وزارت مستعمرات بریطانیا بە رسمی بیانی کردوە کە وضعیتی فلسطین باش بوە و هەرا و هوریاکە نەماوە . لە طرف شەلەوە بعضا جزئی وقوعات ئەبی و ئەویش تسکین ئەکری ، دائما طیارەیان بە سەرەوەیە و منعی ئەو عشائرانە کراوە کە لە سور یەوە تجاوزی حدود بکەن .

تلفات فلسطین

لندن — هتا تاریخ ٣١ — ٨ — ٢٩ لە مسئلەی هەرای فلسطینا لە مسلمانەکان ٨٣ و عیسویەکان (٤) و لە جولکەکان ١٠٩ کوژراون .

بریندار یش لە مسلمانەکان ١٤٢ ، لە عیسویکان ٩٠ و لە جولکەکان ١٨٣ یە .

وضعیتی شارەکانی فلسطین

بیروت — وکو بە رسمی حکومت بیانی کردوە وا در اکەوی وضعیتی شارەکانی فلسطین چاك بوبێتەوە .

مغازنی تجاریەکان و بعضی دوکان کراونەتەوە . هر چند اسلامەکان دستیان کردوتەوە بە کسابت بلام جولکەکان هێشتا سربست نەبون و ایستاش هر دەمالی لە ترسانا خزاونە مالیکەوە و بەونوعە محافظەی خویان اکەن .

غزتەکانی فلسطین سربست کراون

بیروت — حاکم عسکری فلسطین غزتەکانی سربست کردوە کە لەمەودوا نشریات بکەن .

غزتەکانی حزب محافظین

لندن — لە سەر مسئلەی فلسطین غزتەکانی حزب محافظین مذب لە تایفەی عمال ئەکرن و ئەلێن : زوری مسئلەی معاهدەی تازەی بینی انکلیز و مصر تاثیری کردە فلسطینەوە .

فلسطین

قدس — مجلس عالی اسلام له فلسطینا قراریان داوه که له بیت المقدسدا لوجنه‌یه درست بکەن که چند سالیکه له بین جولکه و اسلامەکانا منازعه‌یه له سەری و کومەلی صهیونیه‌کان برامبر بم قراره لای مندوب سامی فلسطین شکاتیان کردوه الین اگر ام قراری کومەلی عالی اسلامه تطبیق بکری به قطعی له بینا شەڕیکی تر ابیته‌وه .

اعانه بو اسلامەکانی فلسطین

بغداد — حزب تقدم له ریاست عبد المحسن بکدا کومەلیان بستوه و له دوای موافقت ورگرتن له حکومت کومەلیان تعین کردوه که اعانه بو اسلامەکانی فلسطین کو بکەنه‌وه . و نائبیکی جولکه که له حزب تقدمه خطاب به جولکه‌کانی بغداد به بیان‌نامه نوسین و به تشویقات خریکه جولکه‌کانیش سوق بکات که اشتراک ام معاونه بکەن .

بیان معتمد سامی فلسطین

بغداد — لجنه‌ی مندوب سامی عراق له خصوص مسئله‌ی فلسطینه‌وه تلغرافیکی له مندوب سامی فلسطین مستر جون تشانسلرەوه ورگرتوه ئەلی : ئەو بیاناتەی که له هەمو محیط عربستانه‌وه نشر کراوه که ئەلین :

١ — اوردوی حکومت بریطانیا عربه‌کانی به گولله اعدام کردوه .

٢ — صد اسلام له حیفادا کوژراوه .

٣ — جولکه‌کان متمادی هجوم ئەکەنه سر اماکنی مقدسه‌ی اسلام درویه . مسئله‌ی اول و سیهمیان قطعیا اصل و اساسی نیه ، وه هی دوم که الین صد اسلام له حیفادا کوژراوه ابداً اصلی نیه به موافقی تدقیقاتیک که کراوه معلوم بوه که له حیفادا(١٧)اسلام کوژراوه .

هیئتی حاکمه

لندن — وزارت مستعمرات بریطانیا امری داوه به تشکیل کومەلیک که تحقیق مسئله‌ی فلسطین بکات و مسببه‌کان تجزیه بکات .

رئیس و حکام ئەم کومەله بریطانیایی ابن و له هەمو لایه که‌وه ئەم فکر و قراره به باش زانراوه .

غزته‌ی نهضه و وطن

بغداد — له سر اوه‌ی مجلس وزرای عراق قراری داوه غزته‌ی نهضه و وطن ایتر انتشار نه‌کات یاسین پاشا تکلیفی له صاحب غزته‌ی وطن کردوه به ناوی (الشعب) ەوه و تکلیفیش له النهضه کراوه به ناوی (صدی العراق‌ەوه) غزته‌کانیان دربینن .

لجنه‌ی کومەلی بغداد

بغداد — وضعیتی بغداد چاک بوته‌وه و له روژی جمعه‌وه ایتر هیچ هرایکی‌تر نه‌ماوه هیئت لجنه منتخبه‌ی مسئله‌ی فلسطین بیاننامه‌یان بناو اهالیدا نشر کردوه که محافظه‌ی سکونت بکەن .

بلام له سر داخستنی غزته‌ی نهضه و وطن پروتستوی حکومتیان کردوه .

بینی فرانسه و بریطانیا

بیروت — میجر ایلوث ضابط ارتباط بریطانیا له ناو قوه‌ته‌کەی فرانسه‌وه کراوه‌ته‌وه و زور بیانی ممنونیتی له قوی فرانسه کردووه که به جدی محافظه‌ی حدود ئەکەن و نایەلن عشائری سوریه تجاوزی فلسطین بکات .

مستر ماکدونالد

جنیف — رئیس وزارة حکومت انکلیز مستر

ماکدو الد که اشتراکی کومل‌لاهی کردبو بەری ارایسدا کرابوو لەندن رلە پیش رەیشتنیا دعوتیکی بە شەرفی مسیو بریان ودوکتور شتوزمانەوە داوە .

معاهدهٔ ایران

طهران ـــ معاهدەیەکی دوستانەتی لە بین ایران و ایطالیادا کراوە .

و ایران لەگل بلجیکایشدا عینی معاهدهٔ کردوە .

مستشار دار الاعتماد بریطانیا

لە عراق

بغداد ـــ لاجی مستر بوردیلون کە بوە بە سکرتیری حاکم سیلان . سکرتیر حاکم جنل طارق جناب (میجر هوبرت نایك) تعین کراوە .

المانیەکی پیر

لندن ـــ دوکتور سنحربی المانی کە عمری شصت سالە خریکە بە مەلە لە بحری مانش بپەریتەوە .

روژ نامەچیەکان لە عصبة الامم‌دا

لندن ـ او روژ نامەچیانەی کە بە مناسبتی کو بونەوەی عصبة الامەوە حاضر بون ، بە شرفی اعضاکانی عصبة الامەوە دعوتیکیان کردوە .

رمزی ماکدونالدیش لە دعوەکەدا حاضر بووە و لە خصوص مسئلەی تحدیدی سلاحی بحرەوە لە حق بەو مذاکرەیەی کە لە بینی خوی و سفیری بریطانیادا جریانی کردوە لطقیکی داوە .

سکرتیر وزارة معارف

بغداد ـــ وزارة معارف خیالی بو وظیفەیك احداث بکات بە ناوی معاون مدیری عام معارفەوە ، لە دوایی‌دا ام فکرەی گوریوە و ایستا ایەوی سکرتیریك بو وزارة تعین بکات و بو ام وظیفەیەش (طالب مشتاق بك) ترشیح کراوە .

امان الله خان دیته استانبول

استانبول ـــ غزتەکان بنا لە خبریکی ... ی وەریان گرتووە ئەنوسن کە امان الله خان بە خیزانەوە لە مانگی ایلول دا دیتە استانبول

مدتیکی زور لە ویدا ئەمینی تە‌وە بو ئەوەی چاکتر اگای لە احوال افغان بەبی .

ملك ابن السعود عاصیەکان تأدیب اکات

بغداد ـــ ملك ابن السعود بە قوتیکی «٣٠» هزار کسیەوە لە ریاضەوە هاتوتە سر عاصیەکان و قوتەکەی لە سە قولەوە هجومیان کردوە و عاصیەکان مغلوب و فراریان کردوتە اطراف کویت غیری ام قوتە قوتیکی زوری تری احتیاطی لە دواوە هیە .

الین ام قوتە زورەی بویە هیناوە کە اگر عاصیەکان فراریان کردە اراضی حکومتیکی تر دیسانەوە تعقیبیان بکات .

تحویلی مدیرەکانی مکتب

بە مناسبتی نزیك بونەوەی سنة تدریسەوە لە سر تنسیب و امری وزارة معارف مدیر مکتب متوسط سلیمانی محترم صالح افندی تحویلا تعین کراوە بو مدیر مکتب متوسط هولیر و جناب رشید زکی افندی مدیر مکتب متوسط هولیر بوە بە مدیر مکتب سلیمانی .

داخلی :

سعادت متصرف اکری بو تماشا و تفتیش ایشو کاری قضاکە یانی روژی جمعە تشریفی بردە مرکزی قضای هلبجە و ناحیەی خورمال و لە دوای روژیك عودتی فرمووە .

مفتش عام طابوی عراق محترم جمیل بك بو تفتیش ایشو کاری دائرهٔ طابو تشریفی هیناوتە سلیمانی .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیە

سال ـ ٤ ژماره ـ ١٩٨　　　　ﻫﻪﻓﺘﻪ　　　　لاپەرە ١

ژیان

بو همو شتیك
مخابرات بااوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی ٥ آنەیکە

کریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجوت
پوستەی علاوە ئەکری
شش‌مانك کرابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەمیتریت
یکی ٥ آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەسەبی غزتەیکی کوردیە

١٣ ربیع الاخر ١٣٤٨　　١٦ ایلول ١٩٢٩　| دوشەمە |　تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٣٦

وفاة فخامت سیر کلبرت کلایتون معتمد سامی عراق

ئەوەش بەدبەختیکی عراقە

روژی پینجشمەی مصادف ١٢—٩—٢٩ لەناکادا خبری حزن انکیزی وفاة فخامت سیر کلبرت کلایتون معتمد سامی عراقمان بیست . ام خبرە فجیعە وکو قوتیکی هورە تریشقە ضربەیکی دالە ملتی عراق وکورد و رعشەیکی ابدی خستە ناواعصاب همو فردیکانەوە .

چونکە بی کم و زیاد مانکیك لەمەوپیش لە ١٤—٨—٢٩ دا سلیمانی بە خوشیکی زورەوە ام عمید سامی یەی استقبال کرد ، و لە شخص فخامتیا ذاتیکی برز ، نجیب ، دانا ، و بەبی جیکا برزیەوە متواضعی لی مشاهدە کرد . ام ذاتە کورەیە لەم سفرەی دا بە همو معنایەوە تمثیلی نشاط ، امل و عملی اکرد .

مدآ حیّ نامـفە کە دستی غدری اجل لە پریکا او ، وحە برزە محو بکانەوە ، ام نشاطە بکوژیبتەوە و اهالی عراق و بالخاصە کوردەواری لە نیوە دا بەبچرینی .

پیویستە برامبر بم ضیاعە کورەیە بە همویق عراق و بە تایبەتی کوردان تعزیە بکرن . همـو ایزانین و رحمەی سالان خویندوتەوە کە فخامت مرحوم لە مدتیکی زورەوە دائما لە جزیرة العربدا ماوەتەوە وبو نجات دانی ام ملتە و بو احقاق حقیان سعی فرمووە . اجارەیش بە عینی فکرەوە بو ترویجی آمالەکەی تشرینی هینایەعراقەوە لەحالیکا ام محیطە بحرانیکی مهمی سیاسی‌تیا بوە قابینە استعفای کـردبو و حکومتی عراق لەریك خستنەوەی ادارەشکلاتی ئەکیشا . لەم‌حالە پشیوەدا فخامت مشار الیە مرحوم بە کیانت و بەدرایتیکی دنیادیدانەوە لـکبینی افتاری کرد ، اموراداره‌ووضعیتی عراق‌خستەوە مجرای طبیعیەوە . وغیر امیش بەهمو هیز وتوانایەوە بو پیکیاندنی عراق و بوبرز کردنەوەی لەسعی کردنابو حلـملی مرحوم مشارالیە لەم مدتەکمەدا بەعبتیکی خالصا

علامت تعزیه

بە مناسبتی وفاتی فخامت سیر کلبرت کلایتون معتمد سامی عراقەوە . بو علامەتی تعزیە و ماتم لە سلیمانیدا سە ٣ روژ بیداخی حکومتی شور کرایەوە .

تلغراف رئیس بلدیەی سلیمانی

بە ناوی ملتی لوای سلیمانیەوە

بە مناسبتی وفاة فخامة مندوب سامیەوە رئیس بلدیەی سلیمانی بە ناوی ملتی لواکەوە و بە ناوی ملی کوردەوە بە انکلیزی تلغراف تعزیەی نوسی بو سکرتیر خاس دار الاعتماد حکومت فخیمە بریطانیا لە عراق .

وکالت معتمد سامیتی عراق

جناب (سیر روبرت برون بوبهام) قوماندانی عام قوۀ هوائی بە وکالت وظیفەی معتمد سامیتی ایفا ئەکات .

هەوالی دەرەوە :

● ● ● ●

کوملیکی اثری لە لندنەوە دیتە کوردستان

بغداد — وەکو لە بیروتەوە خبر ورگیراوە کوملیکی اثری لە لندنەوە بە ری مصور بغدا حرکتیان کردوە بو بغداد و لەویشەوە دیتە کوردستان بو ئەوەی تدقیق عنعنات و عادات اهالی منطقەی کوردستان بکان .

خانویەك بو عصبة الامم

جنیف — دست کراوە بە دانانی اول بردی ئەو بنایەی کە لە جنیفا بو عصبة الامم ئەکری و لەو حفلە یەدا (٥٣) عضوی حکومتەکان حاضر بون .

لە طرف مسیو کوبر بر رئیس عصبة الامم • پرنس فروکی خان مندوب ایران و رئیس ئەم جارەی عصبة الامەوە درحق بە کومەلی عصبة الامم چەند نطقیك خویندراوەتەوە .

فلسطین

لە شاری حیفادا هەرایەکی خوینێاوی بووە و عربەکان هجومیان کردوتە سەر جولەکەکان ، ٢٥ جولەکە کوژراوە و تلفیاتی عربەکان معلوم نەبووە .

ئەلین شارەکە بش لە طرف عربەکانەوە سوتاراوە .

لەقدسا پولیس شبهەی کردووە لە دوجولەکە امری کردووە بە وەستن اطاعتیان نەکردووە ، مجبوراً پولیسەکان تفنکیان پیوەناون • جولەکەکانیان برینداد کردوە و کە لە شیان تحری کردون معلوم بووە کە چند بومبایەکی دەستیان پی بووە .

لە صفدا هتا ایستا حکومت لە مسببەکان لە جولەکەکان «٥٢» و لە اسلامەکان «٢٥» کەسی گرتون و لە نتیجەی محاکەدا لە چند دقیقەیەك وە هتا چوار مانك بە حبسی محکوم کراون .

بە رسمی معلوم بووە هەتاکو ایستا لە جولەکەکان «١٠٩» ، لە اسلامەکان «٨٧» و لە عیسویەکان «٤» کەس کوژراون .

برینداریش لە جولەکەکان «٤٣٢» ، لە اسلامەکان «٢٠٨» و لە عیسویەکان «٣٣» کەسن .

—(§)—

داخلی :

سعادت مفتش اداری کە چند روژ لەمەوپیش تشریفی بردوە قضای شارباژیر روژی جمعە عودتی فرموە .

مفتش حسابات بلدیەکانی عراق جناب فائق افندی بو تفتیش و تدقیق حسابات بلایە دوژی ١٤ — ٩ — ٢٩ تشرینی هیناپە سلیمانی . لە دوای بینینی وظیفەکەی عودتی فرمووە .

لە قونتە پیشوماننا نو بیومان عقرم رشید زکی بك خویالا بوە بە مدیر مکتب متوسط سلیمانی .

بە جیدا ام خبرە مسروریتیکی دابەهومان چونکە امزاتە لە لشتی حربیەیەوە متمادی لە مکتب اعدادی عسکری بغداد ولەمکتب رشدیەئ ایرە بەصفتی مدیر و معلمیی مستخدم بوەو لە احتلالیشەوە هتا ایستا هر مدیر مکتب بوە و اکثری خویندەوارەکانمان تربیەدیدەی موی الیەن و لەبراوە تمین اجاریتی بومکتب و بومعارف لواکەمان بەفالیکی خیر ئەداکین امید اکین ایترەکیشە کەمان جاکترترق بکات ومنالەکانمان بەتربیەیەکی عصری پی بکاینرین .

خط تلەفونی قضای هلبجە

هر چند لەومەاوە حکومت تشریفی هیناوتە عراق لە بین ایرە و کرکلکدا خط تلەفونی تمدید کردوە و ام لوایەیش بە خطوط تلەفونیە نومتساوە بە لوکانی کەی مرانەوە .

بلام هتا کو ئیستا لە بەر یش خستنی شتی اهم بە مەو مهم دا حکومت ممکنی نە بووە بو بعضی قضا و ناحیەکانی ئەمان خط تلەفون راکیشی .

وا شکر اجارە دست کرا بەتمدید خط بو سلیمانی و هلبجە .

امید اکین لە دوای امیش مامورین ادار کانمان سعیان بو بفرمون کە قضا و ناحیەکانی تر وکو ئەوانیش بە خط تلەفون بنوسریترین بە لواوە .

لە دائرة طاپووە :

اعلان

حدود عرصة تسلسل ٩٠٢/١

شرقی بە ارض تسلسل ٨٥٧ کە عائدی ورثة حاجی حسین آغا شمال شرقی بە خانوی ١ — ١١٧ تسلسل ٩٠٣ کە عائدی عزمی بك و تواوکری بەتکیة شیخ معروف تسلسل ٩٠٥ شمال غربی بە خاوی تسلسل ٩٠٣ ١ — ١١٧ مذکور و عرصەی تسلسل ٩٠٦ وقف مزکوت شیخ معروف و بە طریق عام جنوب و جنوب شرقی بە اراضی تسلسل ٢/٩٠٢ کە عائدی صاحب ملکە

مساحە

مترە	اولك	دونم
٩٥/٣٦	١٠	٤

حدودی ارضی میری تسلسل ٩٠٢/٢

شرق و شرق شمالی اراضی تسلسل ٨٥٧ کە عائدی ورثەی حاجی حسین آغایە و عرصة تسلسل ٩٠٢/١ کە عائدی صاحب ارضە شمالی عرصة تسلسل ٩٠٢/١ ذکر کراو غرب جنوبی ریگای کاریز کنج حسن بغدادی و کردی حاجی عبدالله جنوب شرقی ریگای ناو شار و قرەطوغان و تانجرو

مساحە

مترە	اولك	دونم
٧٥ — ١٦	٩	٢

حدودی اراضییە کە مشهورە بە کردی حاجی عبدالله تسلسل ٣١

شمال شرقی ریگای ناوشاری بو کانیبا و شارەزور و بە شیوی سر قبران شمال و شمالی غربی بە شیوی ذکر کراو غرب جنوبی بە ریگای شقام کردی حاجی عبدالله جنوب و جنوب شرقی بە کردی قبران کە مشهورە بە کردی حاجی عبدالله

مادە ٨٤

مطبعة بلدیة سلیمانیە

ژیان

هەمو شتیك ... ئاوت ... ئەدارەخانەوە

ئادارەخانە ... ... ملدیەدایە

سکریار

بەشش مانگ پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانگ کمتر ابونە قبول ناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەسێنرێت

یکی بە انەیکە

هەمو شتنك ئاوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٦ ربیع الاخر ١٣٤٨ — ١٩ ایلول ١٩٢٩ [پنجشنبە] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

دەم ئەرێمانە کە حکومت بو اصلاحی توتونی کرد سلیمانی بی‌بش مایەوە

● ● ● ●

اجارە بە غزتەکانی بغدادا خویندمانەوە کە مدیری عام زراعە ـ جناب انور بك الخیاط لەکەل مسیو بجەبیانی ـ خصوصی فنی توتون و تسمیك زراعی ترکە لە برم هبا ... توتون ارانن چون بولوای هولیر و لەو لوایەدا تماشای اصول حاضرهٔ توتونیان کردوە نتیجە زراعەکایان لە چند منطقەیکی اولوایەدا توظیف کردوە و بەجی‌یان هیشتوون کە ... سر زراعەکانەوە بوەستن و رە برە فیری ... فنی توتونیان بکن .

وا بزانین کس نیە آکای لی نەبی کە امە چند سالیکە چە بە غزتە و ... بە تشبثاتی ملاك و تجاری ام لوایە بو اصلاحی توتنەکەمان هاوار اکەن و لە سر ام هەر فریادە و کیلە بە قیمتەکانیشمان حقیقتاً بە جدی تی کوشان و چند دفعە ام مسئلەیەیان عرض حکومت کرد و لە مجلس مبعوثانا کردیانەوە .

نتیجە حکومت لە تی فکرینەوەی ام چند سالەیدا بوی معلوم بو کە پێویستە ام زراعتە اصلاح بکری لە بر اوە ام ریەی دوزیەوە و بەم نوعە بو چاك کردنی توتنەکەمان هولی دا .

بلام لە اولیای امورەوە شاراوە نی‌یە کە لەمناطق کوردستانا هر هولیر نیە توتنی لی زرع بکری بلکو اصلو لە هەمو پارچە اراضیکی کوردستانا توتن زرع اکری و لە هەمویشیان زیاتر لوای سلیمانی‌یە . کە اکثری زراعەکەی حصر کراوتە سر زرع ام محصولە و هەمو تجارەکانی بە آلش ویرشی ام رزقەوە ادارە اکەن .

اینە لەمەدا مقصدمان اوە نیە کە ام مسئلەیە هر حصر بکرێتە سر لوای سلیمانی بلکو مقصدمان اوەیە حکومت هەمو منطقەیکی بە نظریك تماشا بکات و بو اوە بەکرەتی لە هەمو انحایکی ام منطقەیەدا توتونی فنی زرع بکری پێویستە حکومت تماشای مقداری استحصالاتی توتونی منطقەکان بکات ئەوکە بو دائرهٔ کرك اجی و بەو پێیە بە مقدار احتیاجەوە بو هەمو لوایك متخصص بنیری و بە ... ریانا دابەش بکری

والا باوو ناکین بهم جزئی اهتمامه که ئه‌ویش هه‌رحه‌سر بکریته سه‌ر منطقه‌یك ئه‌م نتیجه سه‌ر بگری و ئه‌م غایه یه به‌هیز بیته جی .

ذاتا ئه‌م مال وقتی به سه‌رچوه . به‌لام استرحام ئه‌که‌ین وزارت زراعت بو ماڵیکی که له اول زرعی توتونه‌وه ئه‌م ری‌یه تعقیب بکات و به قدر احتیاج بو هه‌مو منطقه‌یه‌کی کوردستان متخصص و زراعی شارهٔ زا بنیری که بۆ هه‌ر قضا و ناحیه‌کانا دابنری که به چند ماڵیك توتونه‌که اصلاح بکری و حکومت و ملله‌ت که استفاده له‌م محصوله بکه‌ن .

خه‌واڵی ده‌ره‌وه :

٭ ٭ ٭ ٭

سه‌فیری امریقا

لندن — جنرال داوز سه‌فیری امریکا له دوئنی سه‌فاره‌تدا زیارتی مستر ماکدونالدی کردوه و جوابی حکومت امریقای له خصوص تحدید تسلیحاتی بحریه‌وه داویه‌ته‌وه تقدیمی مستر ماکدونالدی کردووه .

طغیانی نهری نیل

قاهره — نهری نیل له‌م روژانه‌دا به صورتیکی مدهش زیادی کردوه به نوعیك که خطری بووه .

وه‌زیری ماکدونالد

نیورك — معلوم بووه که مستر ماکدونالد له گه‌ل سکرتیری خاص و کچه که‌یا ئه‌چن بو امریقا .

غه‌زته‌کان ئه‌ڵێن ئه‌م زیاره‌ته‌ی رسمی نی‌یه .

٢٢ طیاره سوتاوه

وارشو — له فابریقه‌یه‌کی گه‌وره‌ی طیارهٔ حکومت پولونیا آگر به‌ربوه‌ته‌وه نتیجه ٢٢ طیاره سوتاوه ضرری ام فابریقه‌یه گیشتوه به‌ربی ملیونیك لیره‌ی انگلیزی .

له المان آگر به‌ربوه‌ته‌وه

کیل — له حوضه‌یه‌کی دروست کردنی واپوری المانیادا آگر به‌ربوه‌ته‌وه نزیکی سه‌وت ملیون مارك خساره‌ی داوه .

بین روماتیا و بلغاریا

بوکرش — له طرف قوهٔ حدو ... رومانیا و بلغار بووه که نوبتچی حدودن مساده‌یان ... بووه .

کراف زپلین

فریدریکهافن — کراف زپلین ... له دوای ته‌واو بونی دوری عالم گراوه‌ته‌وه فریدریکهافن له پیش نیشته‌نه‌وه‌یدا ٢٠ ساعت به‌سه‌ر المانیادا گه‌راوه و اهالی به مسروریته‌وه استقبالیان کردوه .

معاهده‌که‌ی انگلیز و مصر

قاهره — حزب وطنی مصر کوبونه‌وه ... مناقشه‌یان له سه‌ر معاهده‌که‌ی بین حکومت انگلیز و مصر کردوه نتیجه اکثریت موافقتیان له سه‌ر کردوه .

ارادهٔ ملوکانه

بغداد — اراده‌ی ملوکانه صادر بووه بو ... ی بعضی امرا و ضابطانی عراق و له ... امانه‌دا سعادت رؤف بك الجیه جیش بووه به فریق .

سه‌رمای بغداد

بغداد — له‌م بنه‌دا له بغداد سه‌رمایی مدهش پیدا بووه و درجهٔ حرارت هاتوته‌سه‌ر ... دالی

له سهربان‌دا به شهو انجا به تیغه‌ی زستانه و بطانی‌ای
[illegible] گه‌رمیان بوته‌وه .

بین عراق و حکومت فخیمهٔ بریطانیا

بغداد تایمس — له سهر اوه‌ی فخامت سیر گلبرت
کلایتون مرحوم زور چن له لای عراق نوسیویتی بو
وزارهٔ مستعمرات اجاره وزارهٔ عمال قبولی اقتراحاته‌
که‌ی فرمووه و ایه‌وی له گل عراقا معاهده‌یکی باش
بجا که عادتا وکو معاهده‌گه‌ی تازهٔ مصر بی .
لهم روزانه‌دا صورتی اقتراحه‌که‌ی حکومت بریطانیا
تبلیغ حکومتی عراق اکری .
حکومت بریطانیا تعهدی کردوه که له سال ۱۹۳۲
دا عراق داخلی عصبة الامم بکات .

کومه‌لی تحقیقات مسئله‌ی فلسطین

لندن — وزیر مستعمرات کومه‌لیکی تشکیل کردوه
که بچیته فلسطین بو تحقیق مسئله‌که .
رئیس ئهم کومه‌له سیر والتر شو یه و اعضاکانی له
حزب محافظین مستر هنری برتون ، له حزب احرار
مستر هو بکین مور بس و له حزب عمال مستر هنری
سنیل ه .
مستر لوئید که یکیکه له موظفین وزارهٔ مستعمرات
بووه به سکرتیری ئهم کومه‌له .

حکومت عراق به‌رامبه‌ر به‌وه‌فاتی فخامتی مندوب
سامی سیر کلبرت کلایتون .

بغداد — له‌سه‌ر وه‌فاتی فخامت مندوب سامی له
هه‌مو لاکانی عراقه‌وه به ناوی حکومت و اهالی‌یه‌وه
تلغرافی تعزیه نوسراوه بو دار الاعتماد بریطانیاله عراق .
رئیس الوزرا ایش به‌ناوی عراقه‌وه تلغرافیکی تعزیه‌ی
نوسیوه بو وزارهٔ مستعمرات بریطانیا .

جلالة ملك حسين

بغداد — الین جلالة ملك حسین لهم هفته‌یه‌دا له
قبرصه‌وه تشریف دینیته بغداد . و له‌جیتی غریبی کرا
دده و قصریان بو حاضر کردوه .

داخلی :

تشریف هینانی مستر کرایس

جناب مستر کرایس معاون دوی مستشار داخلیه
بواره‌ی چند روزیك لهم لایه‌دا راویری به زیارتیکی
خصوصی تشریفی هینایه سلیمانی عرض به خیر هاتنی
اکه‌ین .

ضایعیکی الیم

له اشراف و خانذانی سلیمانی و له رجاله حقوقیه
مشهوره‌کانمان ، حاکم منفرد سلیمانی کرکوکلی زاده
عبدالکریم بك به سبب او نخوشیه‌وه که دوشی [illegible]
دوینی نیوه‌رو امر خوای بجی هینا .
افول ناکهانی ام ذاته قیمتداره تأثیریکی زلوی کرده
هموکسیکه‌وه و همو لایکی خسته حزن و تأثره‌وه .
سعادت متصرف اکرم و رؤسای دوائر و علما
و اشراف شار و سائر طبقات اهالی بو تجهیز و تدفینی
حاضری سهر جنازه‌که‌ی بون و هتا سه قبران
کشیمیان فرمو .
به‌ناوی عمومه‌وه بیانی تعزیت له عائله‌ی کدردیده
اکه‌ین و تمنا اکه‌ین خوای تبارك و تعالی تسلیتیان بی
به‌بخشی و مرحومیش غریق رحمت بکات .

له دائرهٔ طاپوره :

بالشماره‌یه

اعلان

مساحه

متره	اولك	دونم
٥٦—٧	١٥	٣

حدودی اراضی میری تسلسل ٣٢ که مشهوره به

بر کردی حاجی عبدالله

شرق شمالی به ریکای کردی حاجی عبدالله شمال غربی ریکای ناو شار بو قره‌طوغان و تانجرو غرب جنوبی ریکای ناو شار بو کانیبا و دی (زاله) جنوب شرق کردی قبری حاجی عبدالله .
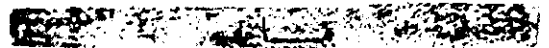
مساحه

متره	اولك	دونم
٢٠ - ١	١٥	٥

حدودی ارض میری تسلسل — ٣٤ که مشهوره به پشت کانی دومان . شمال شرقی ریکای ناو شار بو کانی با ودی زاله شرق جنوب ریکای شار بو قره‌طوغان وچم تانجرو غرب شمالی ریکای ناو شار و کانی دومان بودی قره‌طوغان وچم تانجرو وشیوی مرقبران .

مساحه

متره	اولك	دونم
٢٩ - ٤	٥	٢٧

حدودی ارض میری تسلسل — ٣٣ که مشهوره به پشت کانی دومان . شمال غربی به شیوی مرقبران وتیاوکری به ریکای آش و آش تسلسل — ٣٥ که عائدی حاجی حسنه وجوکه‌ی آش مذکور غرب جنوبی ریکای ناو شار بو کانی با ودی زاله تا ریکای

آش واش تسلسل ٣٥ وجوکه‌ی ذکر کراو شرق جنوبی به ریکای ناو شار بو دی قره‌طوغان وچم تانجرو وتیاوکری به آش تسلسل ٣٥ ناوبراوه

مساحه

متره	اولك	دونم
٧٦ - ١٩	١٩	٦

حدود ارض میری تسلسل — ٣٠ که مشهوره به برکه‌ریزی دایکی پاشا .

شرق شمالی ریکای ناو شار بو کانی بابو شارمزور و ارض تسلسل ٨٥٧ که عائد به ورثه‌ی حاجی حسین اغایه شمال غربی ارض تسلسل ٨٥٧ ناوبراو و به ریکای ناو شار بو قره‌طوغان و تانجرو شرق جنوبی و جنوب غربی به شیوی مرقبران .

مساحه

متره	اولك	دونم
٧٦ — ٩١	١٣	٧

او اراضی و املاکانه که حدود و مساحه‌یان له سره‌وه بیان کراوه مدتی ٣٠ — سی ساله بدست عزمی بك و حمدی بك کورانی مصطفی بکه‌وه‌یه و ارثا له باوکیانه‌وه بو یان هاتوه و تا ایستا ربطی طاپو نکراوه وایستا مجددا بناو یانه‌وه ربط طاپو ئه‌کریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هه‌تا ٣٠ — سی روز بهر هر کس حق و ادعایکی هه‌یه به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات له کینا به ناوی عزمی بك و حمدی بکه‌وه طاپو ئه‌کریت بو اگاداری یه ک م جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

سال ـ ٤ ژماره ٢٠٠ | ژیانه | لاپەره ١

ژیان

جزئی

بو همو شتێك
عنایت بەناوی اداره خانەوه
اڵێ
§
اداره خانه لەشاری بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانیکه

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بو دره‌وه اجرت
پوستەی علاوه ئه‌کری
شش مانك کرابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەمیتزیت
یکی بەآنیکه

همو شتێك اوسی هفتەی دو جار ده‌رده‌چی غزته‌یکی کوردیه

٢٣ ربیع الآخر ١٣٤٨ ٢٦ ایلول ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

پێویسته عراقیەکان همو سالیك لە روژی وفاتی فخامت سیر کلبرت کلایتون دا ماتم بکەن و بواو دوستیانه هیکلیك دروست بکەن

* * * *

لەم روزانەدا بە کمالی مسروریتەوه خویندمانەوه کە لە سر توصیەی فخامت سیر کابرت کلایتون مرحوم کە عراق باش پیشانی حکومتەکەی دابو و لە لمیانی نوسیبو ، قابینهٔ عمال حکومت فخیمهٔ بریطانیا اقتراحەکەی مرحوم مشاروالیهی قبول کردوه و قراری داوه لە کل عراقا معاهده‌یکی باش بکات و بعضی مطالباتی عراقیکان قبول بکات و زیاد لەمیش تعهدی کردوه کە لە سالی ١٩٣٢دا بە تواوی عراق داخلی عصبة الامم بکات .

طبیعی ام مسئلەیه بو عراقیکان زور مهمه چونکه امقراره و ام معاهده‌یەی کە اکری حیاتیکی ابدی یان بێ ابخشی ، [illegible] آمالی خریانان [illegible] .

همو کسیك وضعیتی اداری و سیاسی اوسا و ایستای عراق ازانی و ام تکاملەی لە زمانی احتلالەوه هتاکو ایستا کردویەتی و ام انتظامەی کە هاتوتە وجود و ام خطره دریزانەی کە هاوێشتویەتی هموی بەسبب او انتدابەوه پیك هاتووه کە عصبة الامم حکومتی عراقی تسلیمی حکومت فخیمەی بریطانیا کرد و ام حکومته کورەیەی کرد بە مربیان .

حکومتی عراق بە واسطەی ام انتدابەوه هاتە وجود و نائلی سعادت و حریت بو . غیری امەی لە عراقا اداره‌یکی باش تأمین کرا مسائلی سیاسیهٔ خارجیش حل کرا و ام پیوشتیانەی کە لە کل دراوسیکانیابو کیرارا بە دوستایەتی . امرو بو عراق نعمتیکی کورەیه کە لە ناو حکومتە اطرافەکانیا ثقلی سیاسی هیه و اکثر لە حکومتەکان اعترافیان بم حکومتە کنجه کردوه .

جداً کەس نیه انکاری بکات هتاکو ایستا اومندوبه سامیانەی کە تشریفیان هیناوەتە عراق بە [illegible] توتیان سعیان کردوه بو پی کیاندنی ام حکومتە .

لە دوای ام هەمو ذاتە بە قیمتانە فخامت سیر کلبرت کلایتون مرحومیش کە ام وظیفەیەی تودیع کرا و قبولی فرمو ، طبیعی هەر بەو فکرەوە تشریفی هینایە عراق کە زیاتر یارمتی ام ملتە بدات . چونکە وکو ازانین ئەم ذاتە لە ناو ملتی عرب و عربستان دا زور مارەتەوە وزور معاونتی ماتی عربی کردوە تشریف اجاریش هەر بە عینی فکر بوە و بوتروبجی آمالەکەی خوی بوە کە یارمتدانی ام ملتەیە .

مرحوم مشار لیە هرچند لەظرف ئەمشی ماکەدا کە مایەوە لە عراقیکانەوە معلومی نەکرد چی اکریك تعقیب اکات وچیان بو اکات بلام راپەشکرا لە هەو عراقیکرە معلوم بو کەلەم مدەتەدا هەموروقتی خوی حصر کردوتە سەر مسئلەی عراق لە دوای تدقیق وتحقیق ام ری بە راستەی دوزیەوە وبە حکومتەکەی خوی قبول کرد واو حقوق کورەیەی بو عراق سند و ام نعمتەی بەسرا رژاندن کە لە سال ۹۳۲ ا عراق بە تواوی حر و سربست ابی ولە کوملیکی عالی وکو عصبة لاممدا کورسیکی سربخوی ابی .

انجا بی ویستە هەو عراقیك ام جاکەیەی لە بیر نەبی روزی وفاتی مرحوم مشار الیە بکات بە روزیکی ماتم بوخوی وهەو سالیك لەو روژەدا تعزیە بکری وغیر امیش بوخاطری یاد وسپای ام دوستە محترمەی عراق لەبرچاوا باقی بمینیتەوە ابی بە هەو قوەتەوە سعی بکان بو درست کردن وەتانی هیکلیکی .

قابینەی تازە عراق

لە صدور استعفای فخامت توفیق بك سویدی روزی ۱۹ ی ئەم مانگە ارادەی ملوکانە صادر بو بە تعیینی فخامت سیر عبد المحسن بك السعدون بو رئیس الوزرایەتی و انتخابیشی ئەتو لای خوارەوە درج کراوە ناوی ئەو وزیرانەی دا کە داخل قابینەکە ابن .

لەمین روژدا ارادە صادر بو بو تعیین مشارالیهم بش و بەم مناسبتەوە لە دیوان رئیس الوزرادا کومەلیك بەستراو لە دوای خویندنەوەی ارادەکە حاضرون دعای عمر واقبالی جلالت ملك معظمیان کرد .

رئیس الوزراء و وزیری خارجیة	فخامت سیر عبد المحسن بك السعدون
وزیر داخلیە	معالی ناجی پاشا السویدی
« مالیە	« یاسین پاشا الهاشمی
« عدلیە	« ناجی شوکت
« اشغال ومواصلات	« امین زکی بك
« دفاع	« نوری پاشا السعید
« معارف	« عبد المحسن چلبی
« ری و زراعت	« عبد العزیز بك قصاب

صورتی تلغراف تعزیەنامەی رئیس بلدیە کە بەناوی اهالیەوە نوسیویو

بو سکرتیری خاص مندوب سامی ، بغداد :

لەوکالت اهالی سلیمانیەو لطفاً حسیات تعزیەکارانەمان ، برامبر بە ضیاعی عظیم و ناقابلی تعبیری سیر کلبرت کلایتون تبلیغ بەلیدی کلایتون و ملت بریطانیای عظمی بفرمون .

محمود

رئیس بلدیەی سلیمانی

ژمارە : ۹٦٦۷

روژ : ۱٦ — ۹ — ۲۹

جواب سکرتیری خاص مندوب سامی عراق :

محترم أفندم

مقابل بە تلغرافی شەفقنامەی روژ ١٤ ئلونی کە لە وکالتی اهالی سلیمانیەوە ناردوتان تشکر ئەکرم ، ام تلغرافە زور تقدیر کرا و نیررا بو لیدی کلایتون .

جیاگی سیر کلبرت کلایتون حقیقتاً گەورە و غیر قابلی تعمیرە .

لوژوون نور

سکرتیر خاص مندوب سامی عراق .

هەوالی دەرەوە :

* * * *

فلسطین

قدس — امنیت و آسایشی فلسطین لەم روژانە دا بە تواوی چاك بووە و مساعدەش کراوە کە بە شەو خلق بچینە دەرەوە و بگەرین ، و او ممنوعیتەی کە لە پیشەوە بو هاتنە دەرەوەوە بە شەو هەبو نەماوە .

صحت جلالة ملك جورج

لندن — وەکو لە قصری ساند نکامەوە خبر ورگیراوە : صحت جلالت ملك بریطانیا بە تواوی چاك بووە اوانەی کە لە احوالی صحیەی جلالتی شارەزان اعتمادی تواویان هیە کە او استفادەیەی لەم دورە دریژانەی ام هاوینە کە لە ژیر تیشکی روژ رای بوارد وە لە قصری ساندریکهامدا ابی بە سببی اوەی ئەتوانی بی ساردی زستان بە بی‌خطر تحمل بکات .

قرض ایطالیا

روما — حکومت ایطالیا مبلغی ٤٢,١٢٥,٠٠٠ لیرە انکلیزی حوالەی حکومت بریطانیا کردوە کە ام مبلغەی هشتەمین قسطە کە ایداتەوە بە حکومتی بریطانیا و قرضەکە بر اکاتەوە .

قانون تازە لە ایطالیا

روما — حکومت دستی کرد بە ایشوکاری تازەی بە نوعی کە هەمو وزرا و اعضاکان قابینەی تازە سو. بندیان بو ملك خواردووە کە اطاعتی پی بکەن .

سنیور موسولینی اموری دوائری رئیسی وزیرەکان و ایش بە دستەکانی کردووە .

بە پی بیاننامەیەك کە لە خصوص تنظیم مجلس فاشیستیەوە نشر کراوە ئەلین کە سنیور موسولینی فکری هەیە کە اصلاحاتیکی گەورە بکات لە قانون اساسی حزب فاشیستدا .

سکرتیر حزب سنیور تورانی دست ئەکات بە اموری مهمە بو دانانی ئەو اصلاحاتە مشروحە کە تصمیم کراوە .

بە پیرەوە چون — استقبالی بطل — گەورەی کراف زپلین

فریدریکەفن — کراف زپلین روژی ٢٩-٩-٩٧ حرکتی کردووە بو هامبورغ بو استقبالی میرالیکر کە روژی سەشەممە ئەکاتە کوکمەکان .

گرانی لە روسیا

موسکو — لەبەر ئەوەی لە روسیە مواد غذائیە گران بووە حکومت خریکە فروشتنی گوشت و هیلکە بخاتە ژیر مراقبەی خو یەوە .

مؤتمر طبی دولی

موسکو : ١٧ منه — مؤتمر طبی دولی کرایەوە و ممثلی حکومت المانیا ، فرانسە و ولایات متحدەی امریکا داخلی ئەم مؤتمرەن .

قونسلوس عرق لەانقره

بغداد — حکومت عراق خبری داوه به جمهوریتی تورکیا که ئه‌تا قونسلوس تعیین ئه‌کات سکرتیری قونسلوس عراق له انقره انور بك خیاط به موقتی وظیفه‌ی تمثیلی عراق به‌جی‌ئی .

نصرالله خان بهنام

بغداد — جناب میرزا نصرالله خان بهنام له درجهٔ اول‌دا بووه به سکرتیری قونسلوسخانه‌ی ایران له عراق . و وظیفه‌ی قونسلوسیش ایری له بغدادا .

مسئله‌ی دزینی سو آله‌کانی امتحانی صنفی شه‌شه‌م

له نتیجه‌ی تحقیقاتیکدا که وزارهٔ معارف کردویتی بوی معلوم بوه که له طلبه‌ی دارالمعلمین اولی عبدالله حسون ناو سوآله‌کانی صنفی شه‌شه‌می دزیوه .

له بر اوه موی الیه عبدالله حسون موقتی عکه‌ی جزائیه کراوه .

انتحار

له طلبه‌ی مکتب ایتام سید فائق کوری سیدحسن له بر اوه‌ی له گل رفیقیکیا ههرای ابی له مکتب ده‌ر اکری . وله بر ارهٔ هیچ واسطهٔ معیشتی نابی قراردا که انتحار بکات ، له وقتیکا که خریك ابی خوی هلواسی پولیس پی اکات و له دوای منعی له‌حرکتی مذکور ایباته دائرهٔ پولیس و له دوایی دا سوقی دائرهٔ بلدیه کراوه که ترفیه بکری .

تشکر علنی

برلیمر به‌و حسیات وفاپروزانه‌یه که بو مناسبتی وفاتی کریم بك برامیوه‌یه له علما و اشراف و طبقه‌ی منوره و موظفین محترمهٔ حکومت و کبار و صغار اهالی

درحق به بنده ابراز فرموراوه علنا بیان تشکر و ممنونیت به فریضهٔ ذمت ازانم . هر چند مشغولیتی فوق‌العاده و بالخاصه تأثیرك که له وفاتی ناگهانی برا- حومه‌وه روی‌داپو مجبوری کردم به گرانه‌وه بو بغداد و محرومی کردم له تشرف و ملاقات له گل هاوولاتیه محترم و مقدسه‌کانم فقط به بی شبهه درحق به گلی فردیکیان دلم لبریز شکر و ممنونه . له خوای تبارك و تعالی تمنام امه‌یه ام هاولاتیانم نائلی رفاه و سعادت بن یا آمین .

کوکرکلی زاده
احمد

داخلی :

سعادت متصرف اکرمی بو اوه‌ی سه‌ریك له ولاته‌که‌ی بداته‌وه به مأذونیتی مانگیك له مروی روژی پنجشمه‌ی ۱۹—۹—۲۹ تشریفی برده‌وه هولیر .

تمنا اکین به خوشی له ناو وطن و عائله و حزم و کس و کاری‌دا رابویری ،

عرضی خوا حافظی اکین و به هیوار چاو انتظاری تشریف هینانه‌وه‌ی اکین .

مفتش اداری‌مان سعادت کاپیتان گارث بو تماشا کردنی ایشو کاری قضاکه تشریفی برده حلبچه و دوینی ایواری گرایه‌وه .

مفتش عام زراعت جناب (مستر وی‌بستر) له‌گل ضابط مکافحه‌ی منطقه‌ی شمالی عراق «مستر رولند» دا تشریفیان هینایه سلیمانی .

جناب باباعلی افندی شیخ محمود افندی به مناسبتی نزیك بونه‌وه‌ی سنهٔ تدریسیه‌وه به ریه بغدادا تشریفی برده‌وه اسکندریه .

ژیان : عرض به خیر هاتن و خوافظیان اکات .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

سال ٤ ژماره ٢٠١ — ژیان — لاپەرە ١

بو هەمو شتیك
مخابرات ئەداوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە ئانەیکە

کریار
بە شش مانك پانج
بە سالیك دە روپیە دەدا
بو دەوەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمتر ابونە قبول ناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینیت
یکی بە ئانەیکە

هەو شتیك آزمی هفتەی دو جار دردەچو نمرەیکی ... دە

٢٧ ربیع الاخر ١٣٤٨ — ٣٠ ایلول ١٩٢٩ [دوشەمە] — ... ٢١ کانون ثانی ٩٠٦

ایتر عراق مشکلاتیکی سیاسی تیا نەما

* * * *

لە غزتەی پیشوماندا نوسیبومان کەوا ایجارەیش مسئلەی بحرانی وزارة حل کرا و لە ریاسەتی فخامت عبدالمحسن بك‌دا قابینەیەی تازە تشکیل کرد .

هەمو ایزانین لەوساوە کە حکومت عراق لە زیر انتداب‌دا ادارەیکی بو ریك خراوە هتا کو ایستا زور دفعە و بعضاً لە سالیکا دو دفعە قابینە کورراوە و بحرانیکی کەورەی وزارة روی داوە .

ناماەوی بحث اسباب ام هەمو تبدلاتە و ام اختلافاتانەی کە واقع بووە بیکەین چونکە کس نیە نەیزانی‌و معلوم و آشکرایە .

بالام امید اکەین قابینەی ایجارە کە چونکە لە پیاوە مشهورە مقتدرەکانی عراق تشکیل کردوە قابینەیکی پایدار و عمر دریژبی و هەر اختلافاتیك و مشکلاتیك کە لە عراقا وقوعی ابی حل بکات و نەی هیلی .

زیرا ار اختلافاتەی کە بعضاً لە سەر معاهدەکەی بین عراق و بریطانیا روی ادا اویش حل کرا .

حکومتی فخیمەی بریطانیا تعهدی کرد بە قطعی لە سالی ٩٣٢ دا عراق تودیمی عصبة الامم بکات . و غیری امەیش قولی داوە لە اومعاهدەیەی ایجا ە بو امەدیە لە پینا اکری موادەکانی عین موادی معاهدە تازەکەی بین مصر و بریطانیا ابی . کە امیش وەکو هەمو کەس مواد او معاهدیەی خوندوەتەوە بو عراق حسنەیکی کەورەیە و فوق هەمو آمالکیە .

لە بر اوە امید اکەین ایتر لە عراقا اختلاف انکار نەمینی و هەمو پیاوە سیاسیەکان ، حزبەکان ، میعوثەکان لە کل ام قابینە تازەیەدا کە فوق هەمو قابینەیکە توحیدی مساعی بکەن و بو بەرز کردنەوەی عراق و لەو مدە معینەیەدا کە سالی ٩٣٢ ە داخل بونی بە عصبة الامم جهد و همت بفرمون .

لە کل دولتە متحدەکەیشیانا کە بریطانیا عظمی یە لمندە جدیت و صمیمیت بنوینن کە اویش هتا آخری و بەداثمی چاودیری ام حکومتە دروست کردنەوەی خوی

ت و له تعرض خارجی محافظه بکات و دائما بو ترقی تعالیان هەول بدات .

❖

بیان تشکر و یك دو قسه

دیسان به تشریف هیناتی مبعوث محترممان جناب بری بکی حاجی علی آغا زاده‌ی گتابوه مجاریش صد روپیه‌ی تری تبرع فرمو ، به ناوی دوایانی زانستی‌یەوه به دل تشکری موی لی اکان لاکی به خای موفقیت و تمنای زیاد بونی امثالیان ئەوی مث دو قسایش بکەم . معلوم هەمو رجالی محترم و خویندەوارە معارفپروەرەکانی لم مدتەدا زانستی چه خیرەی یکی علمی و اجتماعی دایەوه بو ام وطنه ، لەکی ... هەمو به دل امانەوی ام مؤسسه‌یه بژی ؛ تقدیری حدی اکەن غیری چند ذاتیکی محمود و ... دی نم دن کسیکی تر به ناوی معارفەوه لدا اثاریك نکات ، لامن وایه اگر جزئی بارەیك له مصروف زائد و تمساد بگریت ئەك ام کومەلەکی مؤسسەی خیر ... تری پی دیته وجود ، که ام جشنه خدمتانەیش هەوری ایقه سببی معاونتی مدارس و شرف ... سرامدانی مات .

کریم سعید

❖

هەوالی دەرەوە :

• • • •

معاهدەی تازەی بینی عراق و انگلتره

... — حکومت عراق توصیه‌ی ... و داوای ... وتراحه‌ی کردوه که حکومت ... تیا

لەخصوص معاهدەی تازەوه ژدو یەتی بو ئەوەی مجلس وزرا تەماشای بەکەن و کە موافقتیان له سەر کرد تودیعی مجلس مبعوثان بکری .

— (§) —

اقتصاد له مصارفاتی عراق

بغداد — معالی یاسین پاشای هاشمی وزیر مالیه به جسارتەکەی خویەوه قراری داوه اقتصاد و تنزیلاتیك لەقسم مصارفاتی عراق بەکات و دائرهٔ مصارفات و واردات بکاتەوه به یەك و بعضی وظائفی کەوریش لغو بکاتەوه .

له تورکیادا زلزلەی به شدت

استانبول — له اطراف کشخانه و سیواس دا زلزلەیەکی به شدت روی داوه و خسارەیەکی زوری داوه ، لەنتیجەدا تلفیات بوه و ٤٥ ماڵیشی ویران کردوه . له ولایتی طربزونیشا عینی زلزله بوه و لەویشا بعضی خسارەی داوه .

مندوب سامی مصر

غزتەی تایمس نوسیویتی که مندوب سامی تازەی مصر سەر بەرەی لوراین مراسمانی مصری کردوه ، فوق العاده استقبال کراوه و له دوای چەند روژیك زیارت جلالت ملك فؤادی کردوه و له بابەت معاهدەکەوه مدتیك گفتگویان کردوه .

له هندستاندا انتحار

به خو برسی هیشتنەوه

لاهور — ۱۳ — ۹ — ۲۹ حبسیك که ناوی (جاتیندرانات) ، له حبسخانەی لاهوردا وفاتی کردوه . سببی صدیقی امەیە ۶۱ روژ هیچی نەخواردوه هتاکو له برسانا خوی کوشتوه .

شیخ تفتازانی

بغداد — غزەتەی مورنن پوست نوسیویتی کەشیخی تفتازانی مشهور برامبر بە وفاتی سیر گلبرت کلایتون مرحوم زور متأثر بووە وکوتویتی لەناو ملتی بریطانیا دا یاوێکی وکو مرحوم زور کەمە کە درجەی شعور و اخلاقی عرب بزانی . و اگر مرحوم لە فلسطینا بوایە قطعاً هراو هوریا نەابو .

وکیلی وزیر دفاع

بغداد — ارادەی ملوکانە صادر بوە کە ناجی شوکت وزیر عدلیە وکالة وزارتی دفاعیش درعهدە بگرێ تا هاتنەوەی نوری پاشا السعید .

قونسلوس مصر لە عراق

بغداد — سعادت مصطفی مخلوف بك قونسلوس مصر لە عراق کەمأذوناً چوبووە بو مصر لەم رورانە دا عودتی کردوتەوە بو بغداد .

شعبەیێکی پوستە و تلغراف مخصوصی مجلس مبعوثان

بغداد — مدیریتی عام پوستە و تلغراف دائرەیێکی پوستە و تلغرافی کردوتەوە کە مخصوصی مجلس مبعوثان بێ .

فابریقەیێکی منسوجات عراق

بغداد — فابریقە منسوجاتەکەی نوری بك فتاح لە بغداد دستی کردوە بە دروست کردنی قماش خوری و رنکە . و قماشەکان لە کل هی اوروپادا فرقی نکراوە .

تأسف جلالت ملك عراق برامبر بە وفاتی سیر کلبرت کلایتون :

بغداد — غزتەکانی خارجی ئەڵوێن کە جلالت ملك عراق بەرامبەر بە وفاتی سیر کلبرت کلایتون درجەی تأسف و حزنی خوی کە یاندووە بە حکومتی بریطانیا و فەرمویەتی زور حیف بو مرحوم چونکە زور بە جدی سعی ئەکرد کە دائما دوستایەتی تەواوله بین عرب و بریطانیادا تأمین بکات .

لە دائرەی طاپورە :

اعلان

حدود عرصة تسلسل ٩٠٢/١

شرقی بە ارض تسلسل ٨٥٧ کە عائدی ورثەی حاجی حسین آغا شمال شرقی بە خانوی ١ — ١١٧ تسلسل ٩٠٣ کە عائدی عزمی بگە و تاوکری بەتکیەی شیخ معروف تسلسل ٩٠٥ شمال غربی بە خانوی تسلسل ٩٠٣ ١ — ١١٧ مذکور و عرصەی تسلسل ٩٠٦ وقف متروکوت شیخ معروف و بە طریق عام جنوب و جنوب شرقی بە اراضی تسلسل ٩٠٢/٢ کە عائدی صاحب ملکە

ساحە

مترە	اولك	دونم
٩٥/٣٦	١٠	٤

حدودی ارضی میری تسلسل ٩٠٢/٢

شرقی و شرق شمالی اراضی تسلسل ٨٥٧ کە عائدی ورثەی حاجی حسین آغایە و عرصة تسلسل ٩٠٢/١ کە عائدی صاحب ارضە شمالی عرصة تسلسل ٩٠٢/١ مذکور کراو غرب جنوبی ریکای کاریز کنج حسن بغدادی بو کردی حاجی عبدالله جنوب شرقی ریکای ناو شار بو قرەطرغان و نانجرو

مساحە

مترە	اولك	دونم
١٦—١٢/٥	٩	٢

حدودی اراضی‌یه که مشهوره به بـ کردی حاجی
عبدالله تسلسل ٣١

شمال شرقی ریکای ناوشار بو کانی‌با و شـارەزور
و‌‌ به‌شیوی سر قبران شمال و شمالی‌غربی به شیوی‌ذکر
کراو غرب‌جنوبی به ریکای شقام کردی حاجی‌عبدالله
جنوب و جنوب‌شرقی به کردی قبران ٥ مشهوره به
کردی حاجی عبدالله

مســـاحه

متره	اولك	دونم
٧—٥٦	١٥	٣

حدودی اراضی میری تسلسل ٣٢ که مشهوره به
بر کردی حاجی عبدالله

شرق شمالی به ریکای کردی حاجی عبدالله شمال
غربی ریکای ناو شـار بو قرەطوغان و ناجرو غرب
جنوبی ریکای ناو شـار بو کانی‌با و دی (ژاله) جنوب
شرقی کردی قبری حاجی عبدالله .

مســـاحه

متره	اولك	دونم
١ - ٢٠	١٥	٥

حدودی ارضی میری تسلسل ــ ٣٣ که مشهوره
به پشت کانی دومان . شمال‌شرقی ریکای ناو شار بو
کانی‌با دی ژاله شرقی جنوب ریکای شار بو قرەطو.
غان وچم ناجرو غرب شمالی ریکای ناو شار کانی.
دومان بودی قرەطوغان‌ وچم ناجرو وشیوی سرقبران .

مســـاحه

متره	اولك	دونم
٤ - ٢٩	٥	١٧

حدودی ارض میری تسلسل ــ ٣٣ که مشهوره
به پشت کانی دومان . شمال غربی به شیوی سر
قبران ونواوکري به ریکای آتی را تسلسل ــ ٣٥

که مالمدی حاجی حسنه وحوتدی آتی مذکور غرب
جنوبی ریکای ناو شار بو کانی با ودی ژاله وریکای
آتی رانی تسلسل ٣٥ وجوکەی ذکر کراوی شرقی
جنوبی به ریکای ناو شار بو دی قرەطوغان وچم نا
جرو ونواوکری به اتی تسلسل ٣٥ ناو براو .

مســـاحه

متره	اولك	دونم
١٩ - ٧٦	١٩	٦

حدود ارض میری تسلسل ــ ٣٠ که مشهوره
به برکه‌ریزی دایکی پاشا .

شرق شمالی ریکای ناو شار بو کانی با و شارەزور
و ارض تسلسل ٨٥٧ که مائده به ورثه‌ی حاجی‌حسین
اغایه شمال غربی ارض تسلسل ٨٥٧ ناو براو و به
ریکای ناو شار بو قرەطوغان و ناجرو شرق جنوبی
و جنوب غربی به شیوی سرقبران .

مساحه

متره	اولك	دونم
٧٦ — ٩١	١٣	٧

او اراضی واملاکانه که حدود و مساحه‌یان له
سره‌وه بیان کراوه مدتی ٣ ــ می ساله بدست عزتی
بك و حمدی بك کورانی مصطفی بگ‌وه‌یه و بزنه
باوکیانه‌وه بویان هاتوره و تا ایستا رجلی طابو نکروه
و ایستا مجددا سناو یانه‌وه سند طابو ئه‌کریت لاتی شع
ام اعلانه‌وه هه‌تا ٣٠ ــ می روژ هر کس حق و
ادعایکی هه‌یه به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه
مراجعت به دائره‌ی طابو بکات ئه‌گینا به ناوی عزتی
بك و حمدی بگ‌وه طابو ئه‌کریت بو اگاداری دووم
جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو همو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوه

اکری

§

ادارەخانه لەبنای بلدیەدایه

مدیر : سلیمانی زیان

یکی به انەیکه

کرێیار

بەشش مانك پێنج

بەمالیك دە روپیه دەدا

بو دەرەوه اجورت

پوسطەی ئەوه ئەکرێ

شش مانك ئەبراونه قدناکری

ذات

دیریك ٦ انه ... صبزیت

یکی ...

هەر شتیك ئاوس هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیه

٤ جمادی‌الاولی ١٣٤٨   ٧ ت : ١ ١٩٢٩ [دوشمه]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

مکتبی کچانه

* * * *

ئەوا تعطیلی هاوینه بەسرچو و ابتدای سنەی تدریسیه هات ، وەکو لەهمو انحای عراقا درگای مکتبەکان ئەکرێنەوه و قوتابیەکان چونەوه سر رحلەی تدریسیه لیرەیش‌دا مکتبەکانی کوران کراوەوه ، طلبەکانیان دستیان کردەوه بەخویندن . بلام مکتبی کچانمان که چند ساڵیکه کراوەتەوه و بو ئەوەی کچەکانمان وکو کورەکانمان بخوینن و استفاده له علم و معرفت بکەن حکومت ام همو مصارفاتەی اختیار کردوه کچی وەکو ابینین ام مکتبه هیشتا درگای نکراوەتەوه و هروا داخراوه .

امرو همو امو ببینین که ملته متمدنەکان لەکور و قسم نیرینه زیاتر اهمیت ادەنه سر بی خویندن و تحصیل و تربیەی قسم کچان و میینەیان . چونکەدائما لە کورة ارض‌دا و له ناو همو ملتیکا قسم کچ و ژن تك بەقدر کور و پیاون بلکو کلی زیاترن تر دائما نفوسیان زورتره . انجا بو اوەی ام کومله زلەیش هروا عاطل نەمینەوه و اوانیش بوترقی و تعالی وطن و ملتەکەیان و بو تامین ادارەیان هەول بدەن و بەهمو جیکایك‌دا یبن بەکومەلیکی فعال مجبور کراون بخویندن طبیعی لیرەیش‌دا له کردنەوەی مکتبی کچان مقصد هەر تامین کردنی ام غایەیه .

بلام مع الاسف لیرەدا که چند ساڵێکه مکتبی کچان کراوەتەوه وەکو ابینین ام مقصدوی تأمین نکردوه چونکه اگر امسالیش کرایەوه له جیاتی چونه پیشەوه وضعیتیکی بەرەودوا و برو تدنی نیشان ادا .

حقیقتا پار مکتبەکه موجودیتیکی تواو هەبو و اکثری کچانی شارەکەمان تیایانا اخویند و به کەرمی دوامیان اکرد به نوعیك که عبارت بو له چوار صنف و له همو صفیکیا موجودیکی زور هەبو . بلام نتیجه له امتحانی عمومی امسال‌دا لەصنفی سیهەمەوه که موجودیکی زوری هەبو و تقریبا سی ٣٠ کچ تیاخویندبو لەغیری دو کچ زیاتر کەسیان ترفیعی نەکرد بو صنفی چوارەم لە بر اوه امسال بە مجبوری صنفی چوارەمی تیا نا ـ کریتەوه .

لە صنفی چوارەمیش دا کە دە کچی تیابو هەرچەند لەمانە هەشت یان بە تەواوی ترفیعیان کرد و ئەبوایە ئەم ساڵ بە موتابە صنفی پێنجەمەوە ، بەڵام لەبەر ئەوەی کو یا معلمەی انگلیزی دەست ناکەوێ و معلمەکانی ایستاشی ناتوانن درسی صنفی پێنجەم بڵێنەوە ئەم صنفەیش نەکرایەوە .

حاصلی مکتەبی کچان کە ئەم ساڵ پڕ و بست بو بەبێ بە پێنج صنفی کە یەکێ متوسطیش ئەکات ، بەکی بالعکس بە کەرەتێ دو صنف مانە خوارەوە و ئەتەوە سەر مکتەبێکی سێ ـــ ۳ صنفی ، طبیعی ئەمەش تنزلێکی تەواوە و نامونقیتی پێی ئەلێن ، معلومیشە اگر هەر وەها بەڕوانرێتەوە و وضعیتی حاضرەی تعقیب بەکات قطعیا موفق نابێ و قابلیتی پێشکەوتنی نابێ و هیچ وقتێکیش نابێ بە مکتەبێکی شەش صنفی .

ئەو هەشت طالبەیەی کە ئەم ساڵ لە صنفی چوارەمەوە بو پێنجەم ترفیعیان کرد هەروا بێ خوێندن مانەوە یان و لە علم و معرفت محروم مانەوەیان هەمو وجدانێکی پێ معذب ئەبێ .

ئەمجا استرحام ئەکەین لە اولیای امور ـــ کاربەدەستانی وڵات و بالخصوص رؤسای معارف بە جدی لەم وضعیەتە وورد ببنەوە و بو ترقی و تعالی ئەم مکتەبەمان چی پێویست بێ لازمە چی بەجێ بەفەرمون .

هەواڵی دەرەوە :

* * * *

سەرمای اناطولی

استانبول ـ لە پێش وەعدەی دا لە هەموو انحای اناطولی سەرمایەکی بە شدت پەیدا بووە ، روژ بە رو و حرارت کەم ئەبێتەوە بە نوعێک کە حرارت گەیشتوەتە سەر پێنج درجە تحت الصفر .

کومەڵێکی آشت کردنەوەی اسلام و جولەکەکان

پاریس ـــ لە پاریسا حفلەیێکی گەورە کرا ، کە حاضرون عبارت بون لە پێنج هەزار کەس و چەند نطقێک لە طرف خطبای جولەکە و مسیحیەکانەوە خوێنرایەوە ، وفای ئەم حفلەیە ئەمە بوو کە بەق اسلام و جولەکەکانی فلسطین چاک بکەنەوە و هەر دولایان وەکو دوست لەو اراضیەدا رابوێرن .

فکری ایطالیا برامبەر بە فلسطین

روما ـــ لە سەر ئەم هەرایەی فلسطینە کە واقع بو ایطالیایەکان بە فکری طمع زور طعنە لە ادارەی فلسطین ئەدەن و لە علیهی ئەم انتدابە و مقررات بلفورن .

کوشتنی بچە سقا

کلکتا ـــ الێن بچە سقای ملک اژتای افغان لە کابلدا بە دزیەوە کوژراوە ، بەڵام ئەم خبرە هیشتا تأیید نەکراوەتەوە .

ثریا خانم ابێ بە کتولیک

روما ـــ الێن ملکە ثریا خریکە بێ بە کتولیک وا دەڵێن ، کە لە منالیەوە لە کلیسایەکا بووە و هەروا تربیە کراوە و امان‌الله خان هەر چەند تاپەوی منی ئەم حالەی بکات بەڵام برامبەر بە چونەوەی افغان ابێ بە سببی مشکلات .

وکالتی رئیسی قابینەی بریطانیا

لندن ـ ۲۶ ـ ۹ ـ ۲۹ الێن صبحینێ رئیس قابینەی بریطانیا مستر رمزی ماکدونالد بە خوی و حاشیەوە حرکت اکا

بو افریقا و له اولی تشرین ثانی‌دا انجا اگەریتەوە و لەم مدەیەدا مستر سنودن وزیری مالیه وکالتی اکات .

بین روسیەو بریطانیا

لندن ـ رفیق دونکالوفسکی سفیری روسیه له پاریس له لندن‌دا ملاقاتی لەگل مستر هندرسن وزیر خارجیەی بریطانیا کردوە له خصوص پیداکردنەوەی علاقات بین روسیا و بریطانیا .

زیان له هندستانا

کراچی ـ لوخسارانەی به سبب لافاو و فیضانەوە بووە بە (٧٥٠,٠٠٠) لیرۀ انکلیزی تقدیر کراوە .

تلغراف جوابیەی عصبه الامم

بغداد — سکرتیری عصبة الامم له جوابی او تلغرافەدا بە حزب وطنی له سر مسئلەی فلسطین نوسیویتی بو عصبة الامم تلغرافیکی بو سکرتیری حزب وطنی عراق نوسیوە .

تلی تلغرافەکەتان عرض رئیس لجنەی انتدابات دائمی عصبة الامم اکری موافق اصولی عصبه .

مفوضیة انقره

بغداد — حکومتی عراق قراری دا که خالد بك سلیمان تعیین بکات بە مفوضی عراق بو انقره .

تقلیدی بانقنوط هندستان

بغداد ـ پولیسی حکومت هندستان طاقیبی کردوە که خریکی دروست‌کردنی بانقنوط هندستان بون و آلات و ادواتەکەیشیان گیراوە و رئیس ام کومله دو اندامی هندستانی بون . و چند بانقنوطیکی فرانسزی و انکلیزی و امریقاییشیان لابوە که تقلیدیان کردوە .

وفاتی دوقتور شتریزمان

برلین ـ دوقتور شتریزمان وزیر خارجیەی المانیا بە واسطەی اونخوشیەوە که هردو کلەکەی داگیر کردبو له دوای چند ساعتیك کەله مجلس ریحستاغ اگەریتەوە وفات اکات .

مارشال هندنبرغ له حالیکاکه له تنزه اگەریتەوە ناگهانی خبری وفاتی دوقتور شتریزمان ابیە . تورج امر اکات که هیئت وزراء روزی جمعه کو ببنەوە بو اوەی مذاکره بکەن بو تعیینی وزیری خارجیە که .

حکومت فرانسه برامبر بە وفاتی دوکتور شتریزمان

پاریس ـ وختی که مسیو بریان له تنزه اگەریتەوە پاریس خبری مردنی ناگهانی دوقتور شتریزمن بلاو ابیتەوە بە پاریسا و هموکس بهت و حیرتیك ایگری و دست بجی حکومت فرانسه تلغرافی تعزیه انوسی بو حکومت المان و عائلەکەی . و مسیو بریانیش حاضری سفر ابی که بچی بو المان تا حاضری مراسمی تدفینیەی بی .

بین روسیه و انکلتره

ئەو مذاکرەیە که له بینی مستر هندرسن و رفیق دوفکالفسکی‌دا بووە تەواو بووە و طرفین رازی بون له‌دوای ئەوەی اتفاقنامەکە له مجلس عمومی‌دا تصدیق کرا علاقات سیاسیەی بینی انکلتز و روس ئەگریتەوە .

مستشار معتمد سامی عراق

بغداد — میجر ایج ویلبوهنك که بوە بمستشار معتمد سامی عراق روزی ٢٩ — ٩ — ٢٩ گیشتوە بغداد و ام ذاتە وکالت معتمد سامیتی عراقیش اجرا اکات .

چین روس و چین

مكدن — بنا له خبریك كه بو روسی جنرال شیانغ تمو — هیانغ چین نشری كردووه ئەلی وابود یكی حربی روسیا شاری (...) یان داوەتە بەر طوپ .

صوریة

بیروت — هەموو غزه‌تەكانی سوریه و لبنان به شدت ئەنوسن كه پێی وابسته فرنسه ... معاهدەیەكی وەكو معاهدە تازه‌كه‌ی كه انكلیز له‌گەل عراقیا ئەكات له‌گەل سوریەدا بیكات .

سفری وزیری خارجیهٔ توركیا

استانبول — وەكو له انقرەوە خبر وەرگیراوه : توفیق رشدی بێ وزیر خارجیهٔ توركیا بو مدتیكی یك مانگ اچیت بو اوروپا .

مسئلهٔ فلسطین

قدس — او كومله كه له لندندا كو كراوه‌تەوه بو اوه‌ی بچن بو فلسطین بو تحقیقات له بەشەوه تابعی كوملی تنفیذیه، مؤتمری عربیان كردووه كه له وكالتی خویانەوه شخصیك تعیین بكەن كه له‌گەلیانا ایش بكات .
و صورتیكی ام تبلیغه‌یشیان داوه بەجمعیتی صهیونیەكان .
ام كومله له ١٠ — ١٢ دا ائكەنه فلسطین .

مأموری خارجی له عراقا

بغداد — چیا مأموری خارجی له عراقا ... موافق قونطراته‌كه‌یان مدت ... یان تەواو بووه ئەلین حكومت قراری داوه ایتر استخدامیان نه‌كاتەوه وله‌جیگیان عراقی دابنێ ئەكات .

استعفای قابینهٔ مصر

لندن — بنا له تلغرافیك كه له قاهرەوه هاتووه معلوم بوه كه وزارهٔ محمد محمود پاشا استعفاكه‌ی تقدیمی ملك كردووه وقبولیش كراوه .

افغانستان

بمبای — ئالیت وضعیتی افغان له درجه‌یه‌كی زور خراپایه طرفداره‌كانی بچه سقای لی تكچووه ورده وره فرار اكەن وموفقیتی جنرال نادرخان محكم بوه .

بنا له خبریك كه له پشاورەوه هاتووه این بچه سقا له دراوی نقل رفقاكانی زور جلال آبادی شل ... كردوتەوه .

و او خبرە دروبو كه گوایا كوت بچه سقا تووزراوه .

وزیر مالیه‌ی سابق عراق

بغداد — معالی یوسف بك غنیمه وزیر سابق عراق كه له‌گەل عائله كه‌یا ... چو بوه اوروپا و سوریه و لبنان لەم روژانەدا مواصلتی كردوتەوه .

له ریاست بلدیه‌وه :

اعلان

بو لیدانی غراموفون له جیگایانی عمومیدا وەكو چایخانه و امثالی له طرف مجلسی بلدیه‌وه به شرطی له سعات یكی صبیه‌وه هتا سعات چواری عربی مدت تعیین كراوه به شرطی كه رعایت به شماتر دیابه لاوقی همو بانكیك‌دا به قدر نیو سعات لیدانی غراموفون تعطیل بكرێ هر كەسێ خلاف ام اعلانه حركت بكات و خارجی او میاده كه داراوه غراموفون لی بدا به پی ماده ١٢٦ قانون عقوبات بغدادی تجزیه اكری بو آكاداری اعلان كرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

بو ھمو شتیك
مخابرات بەناوی اداره‌خانه‌وه
یه
§
اداره‌خانه لەسنای بلدیه‌دایه
مدیر و مسئولی : پیره میرد
یکی بەانه‌یکه

ژیان

حکریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
شش‌مانك کیرابونه قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انه دەسنزیت
یکی بەانه‌یکه

... ... ھمو ھفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیه

٧ جمادی‌الاولی ١٣٤٨ ١٠ ت ١٠ ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ھەوالی دەرەوه

خبری وفاتی دوکتور شترزمان له لندن دا

لندن ٣ ت ١ — له وقتیکا کو لونەی حزب عمال له لندن‌دا کوەیان بستوه بەمناسبتی وفاتی دوکتور شترزمانەوه له پێش مذاکرەدا مدتیك کومله‌یان تأجیل کردوه و او مدته سکون رایان وەرتوه

مستر هندرسن وزیر خارجەی بریتانیا بارەیه وفاتی مرحوم بیانی تأسفی کردوه و کوتویه ... وفاتی ناکهانی مرحوم تأثیری کردە عالەم ... و ... اخلاق حسنەی مرحومیان له بیر امیری و حیاتی ... بر ... ھومانا امینیته‌وه ، چونکه ام ذاته له ھمو ... بین‌الدولی دا اشتراکی بە الان کرد و بو مصالح عمومی بشر زور سعی کردوه . له دوایی‌دا رئیس کوملی حزب عمال مستر مورسن بش برامبر به وفاتی مرحوم بیان تأسف اکات و قسەکانی مسترهندرسن تأیید اکاته‌وه .

تعزیه نامەی حکومت بریطانیا

لندن — حکومت بریطانیا برامبر بەوفاتی دوکتور شترزمان تلغرافیکی تعزیەی نوسیوه بو حکومت المان و زور له وزیرەکانی ایستا و پێشوی بریطانیایش تلغرافی تعزیەیان نوسیوه .

حکومت المان

برلین — به مناسبتی وفاتی دوکتور شترزمانی وزیر خارجیه‌وه حکومت المان متمادی له ھمو انحای عالەوه تلغراف تعزیه وەرا کری .

مجلس ریخشتاغ

برلین — مجلس ریخشتاغ که کوەیان بستوه مدتیکی زور بەمناسبتی وفاتی دوکتور شترزمانەوه تأجیلی مذاکرەیان کردوه .

او کورسیەی که عائدی مرحوم بوه به قماشی رەش دایان پوشیوه . و اعضاکان یکیکه بیانی تأسفیان کردوه و اخلاق حمیدەی مرحومیان تعداد کردوته‌وه و هر مولری رئیس وزارة المانیا وکالة وزارة خارجیەی تودیع کراوه .

فرانسزەکان

پاریس — به مناسبتی وفاتی دوکتور شترزمانەوه بو

علاوەی تعزیە لە مقری عام قطعات عسکریەی فرانسز لە راینەدا بیداخیان شور کردوتەوە .

محافل سیاسیەی اوروپا الێن امە دلالت لەوە اکات کە دوستایەتی تازە بە جدی کەوتبێتە بین فرانسز و المانەوە . و ام دوستایەتیەیش بە سبب جهد و کوششی مرحوم دوقتور شترزمانەوە هاتوتە وجود .

وزارة خارجیة المان

برلین ـــ لە سر وفاتی دوقتور شترزمان بو اوە وزیریکی خارجی تر تعیین بکری ، هرمولاری رئیسی قابینەی المان ملاقاتی لە گل مارشال هندنبرغ رئیس جمهوردا کردوە . قراریان داوە لە دوای تواو بونی راسمەی تدفینیەی مرحوم اوسا تماشای ام ایشە بکری .

رئیس راسمەی تدفینیەی دوقتور شترزمان

برلین ـــ مارشال هندنبرغ رئیس جمهوری المانیا بالذات ریاست راسمەی تشییعیەی جنازەی دوکتور شترزمانی درعهدە کردوە .

حزب احرار بریطانیا

لندن ـــ ۳ ت ۱ ـــ حزب احراری بریطانیا کوبونەوەیکیان بستوە و لە سر مسئلەی انتخابات مجلس عوام ئەم سال [illegible] لە (حزب احرار بوچی موفق نەبو و انجالە مجلس دا [illegible]) مذاکرەیان کردوە .

لە دوایی دا قراریان داوە کە لە اجتماع انی دا [illegible] کری لە [illegible] علاجی [illegible] بە کەین .

بین کورگیا و یونان

اتنە ـــ حکومت یونان قراری داوە کە لە طرفی [illegible] ۳ [illegible] خویکی بو بونەوەی [illegible] بحری

لە تە [illegible] حکومتی تورکیادا بە کات .

انتخاب رئیس حزب عمال

لندن ۱ ع [illegible] ـــ لە حزب عمال دا بو [illegible] حزبەکە انتخابات کراوە [illegible] بە اکثریت ارا بوە بە رئیس حزبەکە و ئەمە اول [illegible] لە [illegible] تیادا ژنیک بەبی بە رئیس . ئەم ژنە اعضای مجلس عوامە و لە [illegible] وکیل وزارت صحیە بوە .

تأهلی ملك بلغاریا

روما ـــ غزتەکانی رومانیا نوسیویانە کە ملك بوریس بلغاریا بە صفتیکی رسمی داوای امیرة ایلینای رومانیای کردوە کە شوی پی بکات .

پروتستوی المان برامبر بە چین

برلین ـــ حکومت المان امری داوە بە وزیری مفوض چین کە بە ناوی المانەوە پروتستوی حکومتی چین بکات لە سر اوەی بعضی اشقیای چینی تعرض کوملیکی دینی المانیان کردوە .

رئیس جمعیت تأسیسیەی سوریە

شام ـــ غزتەی استقلال شام نوسیویتی کە هاشم بك الاتاسی رئیس جمعیت تأسیسیەی سوریە [illegible] کردوە کە ایتر واز لە سیاست اهینی و امەیش بم زیکانە اعلان اکات .

بلام غزتە وطنیەکانی تری سوریە همویان بە کرەتی ام خبرە بە درو ئەخنەوە و الێن هاشم بك الاتاسی لەو پیاوانە نیە لە وضعیکی وادا ام حرکتە بکات .

صنایع سوریة

بیروت ـــ مسیو [illegible] وکیل [illegible] فرانسە زیارتی معرض [illegible] سوریەی کردوە لە

عائدی صاحب ارضه شمالی عرصهٔ تسلسل ۱۰۹۰۲ذکر کراو غرب جنوبی ریکای کاریز گنج حسن بغدادی بو کردی حاجی عبداللّه جنوب شرق ریکای ناو شار بو قرەطوغان و تانجرو

مساحه

متره	اولك	دونم
۱٦—۷٥	۹	۲

حدودی اراضیە کە مشهورە بە بەر کردی حاجی عبداللّه تسلسل ۳۱

شمال شرق ریکای ناوشار بو کانیبا و شارەزور و "بە شیوی سر قبران شمال و شمالی غربی بە شیوی ذکر کراو غرب جنوبی بە ریکای شقام کردی حاجی عبداللّه جنوب و جنوب شرقی بە کردی قبران کە مشهورە بە کردی حاجی عبداللّه

مساحه

متره	اولك	دونم
٥٦—۷	۱٥	۳

حدودی اراضی میری تسلسل ۳۲ کە مشهورە بە بەر کردی حاجی عبداللّه

شرق شمالی بە ریکای کردی حاجی عبداللّه شمال غربی ریکای ناو شار بو قرەطوغان و تانجرو غرب جنوبی ریکای ناو شار بو کانیبا و دی (ژاله) جنوب شرق کردی قبری حاجی عبداللّه .

مساحه

متره	اولك	دونم
۲۰ - ۱	۱٥	٥

حدودی ارضی میری تسلسل — ۳٤ کە مشهورە بە پشت کانی دومان . شمال شرقی ریکای ناو شار بو کانیبا و دی ژاله شرق جنوب ریکای شار بو قرەطوغان وچم تانجرو غرب شمالی ریکای ناو شار بو کانی دومان و دی قرەطوغان، چم تانجرو و شیوی سرقبران .

مساحه

متره	اولك	دونم
٤ - ۲۹	٥	۱۷

حدودی ارض میری تسلسل — ۳۳ کە مشهورە بە پشت کانی دومان . شمال غربی بە شیوی سر قبران و تواوکری بە ریکای آش و آش تسلسل ـ ۳٥ کە عائدی حاجی حسنه و جوکەی آش مذکور غرب جنوبی ریکای ناوشار بو کانیبا و دی ژاله . ریکای آش واش تسلسل ۳٥ و جوکەی ذکر کراو شرق جنوبی بە ریکای ناو شار بو دی قرەطوغان وچم تانجرو و تواوکری بە اش تسلسل ۳٥ ناو براو .

مساحه

متره	اولك	دونم
۷٦ - ۱۹	۱۹	٦

حدود ارض میری تسلسل — ۳۰ کە مشهورە بە برکەو ریزی دایکی پاشا .

شرق شمالی ریکای ناو شار بو کانیبا و شارەزور و ارض تسلسل ۸٥۷ کە عائدە بە ورثەی حاجی حسین اغایە شمال غربی ارض تسلسل ۸٥۷ ناو براو و بە ریکای ناو شار بو قرەطوغان و تانجرو شرق جنوبی و جنوب غربی بە شیوی سرقبران .

مساحه

متره	اولك	دونم
۷٦ — ۹۱	۱۳	۷

او اراضی و املاکانە کە حدود و مساحەیان لە سرەوە بیان کراوە مدتی ۳ — می سال بەدەست عزمی بك و حمدی بك کورانی مصطفی بك وەیە و رثەلە باوکیانەوە بویان هاتووە و تا ئیستا بە ناوی طابو نکراوە و ئیستا مجددا بناو یانەوە ربط طابو دەکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هەتا ۳۰ — می روژیتر هەر کس حق و ادعایکی هەیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات ئەگینا بە ناوی عزمی بك و حمدی بکەوە طابو دەکریت بو اکاهاری سەجار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانیه

سال ٤ ، ژماره ٢٠٤ ژیان لاپەره ١

ژیان

بو هەمو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوه اكری .

§

ادارەخانه لەسلیمانی بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یكی بەانەیك

ئەكرپار بەشش مانك پێنج بەسالیك دە روپیه دەدا

بو دەرەوه احت پوسته‌ی علاوه ئەكری . شش مانك كرا اونه فیدناكری

اعلانات دیریك ٦ انه دەسینریت یكی بەآنەیك

هەرشتیك آوسی هفته‌ی دو جار دەردەچی غزته‌یكی كوردیه

١١ جمادی‌الاولی ١٣٤٨ ١٤ ت ١ : ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

* * * *

له غزته‌ی ٢٠٢ ژمارهٔ ژیان‌خوشه‌ویستمانا چاومان كوت بەمقاله‌یك كه موضوعی بحث مكتبی كچان بو .

له پاش تدقیقی مقاله‌كه بومان معلوم بو كه محرری محترم‌له نوسینی ام مقاله‌یه مقصد و نقطه‌اساسه‌ی یك شه كه اویش نەكردنەوه‌ی صنفی پێنجمه .

حقیقتا ام نقطه‌یه‌ی بو هەمو خوولاتی‌یك موجبی تأثر و تأسفیكی كوره‌یه ومحرری محترمیش خیرخواهانه له فائده خویندنی كچان و ترقی مكتبه‌كیان قصوری نەكردوه .

بلی : هرچند حاجت به تكرار ناكاته‌وه ، بلام اوه‌نده اوایین بلیین ملتیك كور و كچی وكو یك‌منور وتحصیل دیده‌نه‌بن تعالی و ترقی او ملته مشكله . ملتیك له طبقه‌ی نسائیه‌ی جاهل بی وكو انسانیكی شل‌و سقط درنگ اكاته‌منزل مقصود . بلام كه هردو قوچی‌ماغ و متین نو منی مذكر و مؤنث منور و عالم بون بی شبهه او قومه به سرعتیكی شدید ترقی اكات‌و هتا ورو ژوره بو پێشه‌وه ئەچی . كەوابو ئێ كیشتوانی

ملته‌كه‌مان لم روه‌وه هرچی بلین و هرچی بنوسن هەشتا كمه .

محرری محترم له فقرهٔ اولی مقاله‌كه‌ی‌دا الیت (به حسب حلولی سنه‌ی‌تدریسیه‌وه له هەمو انحاء عراق‌دا مكتبه‌كان كراونەوه بلام مكتبی‌كچان قاپیه‌كی هروا داخراوه) .

اولا او كسانه‌ی كه شاره‌زای وضعیت مكتب و معارفن ازانن كەله ١ تشرین‌اول‌دا كه‌مكتبه‌كان كرایه‌وه تقریبا چوار پێنج روژ متمادیا مشغول تنظیم پروغرام و نوسینی دفتری اسامی طلبه و ریك خستنی كتب و تقسیمات درس بەسر معلمان‌دا‌ابن ، ام سه‌چوار روژه به مجبوری هیچ وعه تدریساتیك له هیچ مكتبیك دا ناكری . له روژی ١ تشرین اول‌دا هروه‌كو ایره مكتبی كوران كراوه‌ته‌وه مكتبی كچانیش له عین روژدا كراوه‌ته‌وه ، هیئتی تدریسیه‌ی مكتب بو پروغرام و سائره اجتماعیان كردوه . بلام له بر اوهٔ انتظاری ترار بونی پروغرام اكرا به لزوم نەزانرا كه طلبه‌ش كو بكرینه‌وه و بی فائده له مكتبدا رابویرن و به خورایی

اوقاتی خویان ضایع بکەن . اگر ام قطعەیە بە نظریکی انصاف تماشا بکری تماشای قصور ناکری .

بیتەوە سەر مسئلەی صنف چوارم و پەنجەمی پار و عدم موفقیتیان :

عرض ئەکەم ئەفەرموی موجودی طلبەی صنفی ۳ هەم می — ۳۰ طلبە بوە لەمانە دوانیان ترفیعیان کردوە

موجودی طلبەی صنفی سە هەم اساسا دوازە طلبە بوە و لەمانە سە طلبەیان ترفیعیان کردوە و ام عدم موفقیتیش اسبابی ئەمەیە کە عرض ئەکری :

وەك بی بە نظرتان گەیشتبی کە بینای مکتب عبارتە لە چوار اوطە . لەمانە زوریکیان بو مدیرە و معلمەکان و سیانیشیان بو صنفەکان تخصیص کراوە . پار بە حسب ئەوەوە کە صنفی یك و دو موجودیان زو و بو دو زوریان بو ئەو دو صنفە تخصیص کرا و زوریکیش بە مجبوری طلبەکانی صنف سە — ۳ و چواری تی خرا .

معلوم جنابیشتانە دو صنف کە پروغرام درسیان مختلفە لە یك صنف دابی معلم و یا معلمە بو تقریری درس لەو صنفە بچیتە ژورەوە درسی صنفیکیان بلیتەوە صنفەکی تریان مطلقا درسەکە فرامۆش ئەکن چونکە لە یەك ژوردا دو صنف مختلف و لە طرف معلمەوە دو تقریری مختلف خلاف اصول ئەبی بەسە و ئەتوانم لم ئەبی بە سببی شوریش دەماغیان ؛ بجا ناموفقیتی ئەم دو صنفەیش ئەم نقطەیە و هیچی تر نیە .

ئەمجا رجا لە حضوری شریفتان ئەکەم کە عدم موفقیتی طلبە لە بی اقتداری معلمەکانەوە نەزانن . لە میعادی خویشیدا مکتب کراوەتەوە و امین بن کە معلمەکان بە ممنونیەتەوە بو پی گەیاندنی کچەکان سعی ئەکەن .

هیئت تدریسیەی مکتب کچان

بو هیئت محترمەی تدریسیەی مکتب کچان :

او بیاناتەی کە لە غزتەی ژمارە ۲۰۲ دا نوسیبومان بە جدی تامینتان اکین مقصدمان لەوە نەبوە لە طلبەی هیئت تدریسیەی مکتبەکە بین .

چونکە حقیقتا انکار ناکری لەو ساوە ام مکتبە کراوەتەوە بە نظر احوالەوە خدمتی لی بەراوەسی کردوە کە کچەکان لە سر اصولیکی عصری و بە اخلاقیکی حسنە تربیە بکرین .

بلام ایە چونکە ملتیکی دواکەوتوین پیویستە بو اوی بەچینە ریزەوە و استفادە لە مدنیت حاضرە بکەین خیرا هول بدین و هنگاوی گورە بنین وابی بو اکمالی نواقصاتمان دائما هاوار بکین .

ایە بزەیان بەو کچ مانەمانا دیت کە پار لە صنفی چوارمەوە ترفیعیان کرد بو صنفی پنجم و امسال لەبر نکردنەوەی ام صنفە لە مالەوە دانیشتون و لە تحصیل محروم کران .

کواتە مقصدی ایە ئەمە جلب سرنجی اولیای امور و بالخاصە وزارت معارفە .

و ایلا : هول و تقلایەك کە هیئت تدریسیە لەگل کچانی ام وطنەدا دارایانە دائما تقدیرمان کردوە و ملتەکیش لەبر چاوتی .

ژیان

هەوالی ناوەوە :

حوادث داخلی

بغداد — مدیر مطبوعات بغداد لەدنی تعیق مندوب سامی عراقەوە بە رسمی بیاناتی لای خوارەوەی نشر کردوە .

جلالة ملك جورج ملك معظم بريطانيا موافقت و امر و ارادە اصدار فرمووە بە تعیینی (سیر فرانسیس هنری همفریز (جی ، سی ، فی ، او — کی ، سی ، ئم جی ئسه کی ، بی ، ئی — سی ، آی ، ئی) بو معتمد سامی عراق لە جی ٔ سیر کلبرت کلایتون مرحوم .

ترجمهٔ حالی فخامت معتمد سامی تازهٔ عراق

فخامت سیر فرانسیس هنری همفریز لە سال ١٨٧٨ دا لە دایك بووە . مشار الیه لە مکتبی (شروزبری) تحصیلی کردوە لە دوایی‌دا چوتە مکتبی (کرایست‌جورج کە ئرعبی او کسفورده لەویدا تحصیلی تواو کردوە . لە دوای تحصیل مکتب لە اوردوی بریطانیادا بووە بە ضابط و لە سالی (١٩٠٠) وە هتا (١٩٠١) لە جنوب افریقادا لە اوردودا ماوەتەوە . لە ١٩٠٣ دا لە سەر آرزوی خوی چوتە سلکی قسم سیاسته‌وە و لە شیمالی هندستانا خدمتی کردوە . لە اثنای حرب عمومی دا بە موقتی دیسانەوە چوتە سر قطعات عسکری و موقتاً بووە بە ضابط قوای هوائی . لە دوای شەری گورە بوو بە نائب سکرتیری عمومی قسم خارجیه‌ی حکومت هندستان .

لە دوایی‌دا بە نظر اوەوە کە اقتداریکی فوق‌العادهٔ نیشان داوە تعیین کراوە بو وزیری مفوض لە حکومت افغانستانا و لەویشا هتا انقلاب اجباره‌ی افغان ماوەتەوە و فوق العادە ابرازی لیاقتی کردوە .

وا اجبارەیشی بووە بە معتمد سامی حکومت فخیمهٔ بریطانیا بو حکومت عراق .

دو یفر و سائره

مدعلی کمال پاشا

استانبول — غازی مصطفی کمال پاشا کە یینیکە لە استانبو لە مداشانی انقرەی کردوتەوە .

جیابونەوەی کوردەکان

لە تورکیا

استانبول — ... لە ولایتەکانی شرقەوە خبر وەر گیرە لە ... دلسوزانه وە بعضی لە کوردەکان فکری جیابونە ... تورکیا لە وارنه ... حکومت بو ... ئم ... قسمیك لە کوردەکان نقل اکات بو ... غیری کوردستان و بەم نوعه ئم فکرەیان ... حتی دمتی کردوە بە تطبیق ئم پروغرامه .

بو سفیرەکانی خارجی لە استانبولدا

استانبول — حکومت انقرە قراری داوە وکیلیکی لە استانبولدا دانیشی بو اوەی واسطەی ملاقات و قسه کردن بی لە بین سفرا ... دولە خارجیەکان و وزارهٔ خارجیەدا بو اوە او سفیرانە ... لە استانبولدا دادەنیشن هەمو و قتیك مجبور نەبن بو ایشوکار بچنە انقرە .

لە تورکیادا پولیسی ژن

استانبول — ... زنانی تورکیا لطیفه‌بکر خانم ... بو اوەی ... حریتەوە کە دراوەبە زنان اخلاقیان محافظه ... حکومت لە زنانیش پولیس تعیین بکات . و ... پرایسی اسائی انکلترە کردوە کە سعی بکات بو کردنەوەی مکتبیکی پولیس زنان . کە ژنە تورکەکانیش تیا بخوینن .

قاینەی تازەی مصر

قاهرە — ئم جارە لە دوای استعفای قاینەی محمد محمود پاشا لە ریاستی عدلی یکن پاشادا قاینەیکی تازە

ژیان

بو هەمو شتیك

عنوت بەناوی ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانە لەسنای بلدیەدایە

مدیران : سلیمانی زیان

یکی بە انیکه

کریار

بەشش مانگ پینج

بەسالیك دە روپیه دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

شش مانگ کرابونە قیدناکری

اعلانات

دیریك ٦ انە دەمیزیت

یکی بە آنەیکه

هەو شتیك ازمی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیه

١٤ جمادی‌الاولی ١٣٤٨ ١٧ ت ١٠ ١٩٢٩ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٣١ کانون ثانی ٦ ـ ٩

هەوالی دەرەوە :

رویتر و سائره

● ● ● ●

حکومت بریطانیا دعوتی پینج دولتە گورەکانی تری کردوە بو مسئلەی تحدید تسلیحات

لندن ــ حکومت بریطانیا دعوتی پنج حکومتە گورەکەی تری کردوە کە لە لندن‌دا کو ببنەوە بو اوەی اتفاق بکەن لە سر مسئلەی تحدید تسلیحات .

لە امریقادا لە بینی مستر رمزی ماکدونالد رئیس وزارة بریطانیا و مستر هوفر رئیس جمهورت امریقادا لە سر ام مسئلەیە موافقت پیدا بوە .

حکومت ایران قانونەکانی اگوری

طهران ــ لە طهرانا لە علما ، کورە و آگاهداری قانونەکان کومەلی بستراوە بو اوەی قانونەکانی عدلیە بگورن و لە سر اصولیکی عصری دیسانەو تنظیمی بکەنەوە کە بو ترقی و تعالی وطن و ملتی ایران خادم بی

فابریقەی قماش چنین لە ایرانا

طهران ــ لە خراسانا شرکتیك تأسیس کردوە بو اوەی فابریقەیك دابنین بو قماش چنینی وطنی ، شرکتەکە بای صد هزار تومان ماکینە و آلات و ادواتی لە حکومتی المان کریوە و قراری داوە هتا دو سال لەم فابریقەیەدا متخصصین المان استخدام بکات

افغانستان

کابل لە طرف نادر خانەوە استیلا کرا

پشاور ــ ٩ ت ١ ــ او خبرانەی کە هیشتا تأیید نەکراونەتەوە ئەلی : اوردوی نادر خان داخل کابل بو و بچە سقا سقوط و فراری کردوە .

پشاور ــ ١٠ ت ١ ــ خبری اخیر کە بە تواوی راستە ئەلی کابل لە طرف جنرال نادر خانەوە استیلا کرا و بچە سقا راهی کرد .

امان‌الله خان

روما ــ لە سر سقوط کابل لە رومادا محررەکان گفتگویان لەگل امان‌الله خان کردوە لە مسئلەی سقو

خویشی جروه بو پروسیای شرق بوناو ملکی باو باجری ٥ لەویدا بە مناسبتی سەری سالی ٨٢ میلیوه احتفالیك بكات .

تضمینات حربیه ر المانیا

برلین ١٠ ت ١ ـ له تقریری وكیل تضمینات حربیەی المانیاوه معلوم بوه كەحكومت المانیا لە سیازده مانك سال باردا دو ملیا و ٧٧٠ ملیون مارکی المانی لە سەر حساب قرضەكەی تسلیمی دولی ائتلافیه كردوه لە مەنه حصەی زوری بر فرانسەكەوتوه كە ملیاریك و ثلث ملیاریكی وەرگرتوه و حكومت بریطانیا ٥٦٧ ملیونی بركەوتوه و ١٨٨ ملیون دراوه ... و حصەی بلجیكایش ١٣٤ ملیون مارك بووه

فرانسه ریكای هوائی دروست ا ... ت

پاریس ١٠ ت ١ ـ لە میزانیەی فرانسە ... ملیونیكی گورە تخصیص كراوه بو تزییدی قوة هو ... ئەوەی حفظ هوائی . لە اثنای مذاكرة ام ... دا حكومت بە عجله وایستویتی ام مبلغە جیبە ... ر ام مشروعه مهمه تصدیق بكری .

فلسطین

لندن ١٠ ت ١ ـ لەم روژانەدا اعضاكانی كومیلی تحقیقیەی فلسطین كالە لندنەوە بو ام ایشە تعیین كراون حركت الان بو فلسطین .

او ئەكە موقتەی كە بو تحقیقات لە موظفین داخلی تشكیلی كردوه اوتحقیقاتەی كە لەم جدەیەدا لحضاریان كردوه تسلیمی ئەوانی الان .

ملك عبدالله

بغداد ـ ایتر جلالە ملك عبد الله بم نزیكانە تشریف اهینیتە بغداد . وا دباره ام سفرەی بە مناسبتی تشریف هینانی باوكی جلالة ملك حسینەوه بیت كە ایتر جلالەتیشی لە قبرصەوه دیتە بغداد .

خلفی دكتور شترزمان

برلین ـ لەسر قتراح رئیس وزارة المانیا رئیس جمهور امری داوه كە مركورتیوس وزیر تجارة ببی بە وزیر خارجیە لەجی دكتور شترزمان .

امڈانە لە گورەكانی حزب شعبه ودو تیكی صمیمی دوكتور شترزمان بوه ولە هەمو مسائلیكدا فكریان یك بووه .

سفینەیكی تری هوائی المان

فرەدریك هافن ـ حكومت المان هەمو معاملەكی تواو كردوه بو اوەی او سفینەگورمیەی كە اجبارە دروستی كردوه و كە لە گراف زپلین مهمترە بیخانەهوا و سیاحتی دوری ارضی پی بكات . و فابریقة سفینەكە صدكسی دعوت كردوه كە حاضرن بو سوار بونی . لەم سفینەیەدا بو استراحتی ام صدكسە هەمو زوریكی استراحت هیە و حتی زوری جگرە كیشانیشی تیدایه .

بین روس و بریطانیا

لندن ـ لە دوای اوەی لە لندندا لە بینی رفیق دوفالوفسكی و مستر هندرسن دا اتفاق حاصل بووه ، رفیق دوفالوفسكی گەراوەتەوه بو پاریس . و لەودوا ام دو حكومتە سفیر انیرن بو ناو یەكتری و علاقات سیاسیەی بینیان اكریتەوه .

بانقی وطنی ایران

بغداد ـ وكیلی سفیری ایمپراطوریتی ایران لە بغدادا بە رسمی بیانی كردوه كە او بانقە وطنیەی لە ایراندا

تشکای کردوە لە گل امەشا مصرفێکی زوری بومرکزە
کەی و بو او چواردە شعبەیەی کە تأسیس کردوە
کردویتی دیسانەوە هتا سال ١٣٤٨ هجری •
(٢١,٧١٨,٤٠٧) قرانی ایرانی قازانجی بوە بلام جاری
هر صدی شەش فائضی دارە بە صاحب پشەکان •

بیاناتی مستر هندرسن وزیر خارجیەی
بریتانیا برامبر بە عراق

لندن — مستر هندرسن وزیر خارجیة بریطانیا
لە حزب عمالدا صفێکی دور ودریژی دارە و گوتویتی
لە مسائل مصر وفلسطین کردوە بحثێکیشی لە عراق
کردوە •

گوتوەتی • معاهدە تازەیەی کە خریکن لەگل
عراقا بیکین بم زوانە ابریتەوە وتصدیق اکری • ام
معاهدەیە و ام علاقە تازەیە عراق اکات بە حکومە
تێکی مستقل • حکومت بریطانیا معاونی عراق اکات
کە لە سالی ١٩٣٢ دا داخلی عصبة الامم بکات •

روژی تتویجی جلالة ملك مصر
و تلغراف تبریکەی ملك عراق

بغداد — بە مناسبەتی روژی تتویجی جلالة ملك
مصرەوە جلالت ملك عراق تلغرافێکی مبارك بادی بو
نوسیوە و جلالت ملك فؤادیش بە تلغراف جوابی داوەتەوە و بیانی تشکری کردوە •

داخلی :

سعادت مفتش اداری کە تشریفی بردبوە کرکوك
دوێنێ عودتی سلیمانی فرمووە •

مدیرەی مکتب کچان

محترمە زهرا زرین تاج خانم کچی مصطفی پاشا کە
امسال تعیین کراوە بو مدیرەی مکتب کچان سلیمانی
روژی ١٤ مانگی جاری لە طهرانەوە مواصلەتی سلیمانی
و لە ١٥ ی مانگی مذکوردا مباشرتی بە ایش کردوە •

ژیان : عرض بەخیر هاتنی اکەین امیدمان وایە بە
سبب اقتدار و لیاقتی فوق العادەی ام مدیرەوە مکتبە کە
لە جاران زیاتر ترقی بکات • و امیدوارین اکەین سعی
بفرموێ بو اوەی امسال سنفی پێنجمیش بکریتەوە و
او کچانەی پار لە سنفی چوارەمەوە ترفیعیان کردوە تیا
بخوینن و لە تحصیل محروم نەکرین •

لە ریاست بلدیەوە :

اعلانە

وا مشاهدە کراوە کە منالان کردویانە بە عادت بە
دیرەکی الکتریکدا هەل اکرین کە ام هلکرانە لە گل
امەدا دیرەکەکە لەجیکای خوی اجولیتی لە وختی جریانی
الکتریکدا زور تهلکەیتی هیە بو او منالانە • لەبر
امە لازمە همو اوین و کەورەی منالیك تنبیە و اخطا
ری منالەکەی بکات کە لەمودوا قطعیاً بە دیرەکی الکتر
یکدا هەل نەکەرین • و الا هر منالیك بە دیرەکی
الکتریکدا هەل بکەری اوین و کەورەی او منالە •
بە پێی مادە ١٢٦ لە قانون عقوباتی بغدادی تجزیە اکرین
بو آکاداری و خو پاراستنی عموم لەم تهلکەیە اعلان
کرا •

مطبعة بلدیة سلیمانی

بو هەر شتیك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەسنای بلدیەدایە
مدیر : سلیمانی زیان
یکی بە انەیکە

هەر شنیك آوسی هفتەی دو جار دەرەچی غزتەیکی کوردیە

ئکریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کەرابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسپێریت
یکی بە آنەیکە

١٨ جمادی‌الاولی ١٣٤٨ ٢١ ت ١ : ١٩٢٩ [دوشنبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

لە بەر بی حیطای مکتبە ابتدائیەکانمانە

و تضیقماندایە

* * * *

لە مرکزی لوای سلیمانی‌دا کە موجودیك و قەلەبا لغیکی زور هیە و ایستا اهالیکەیش ... مایلی معارفن و ایانەوی بە جدی منالەکانیان لە مکتبدا تحصیل و تربیە بکری لەگل امەیشا دو مکتبی ابتدائی تیادایە . غیری امەی کە دو مکتب کفایت ناکا بو ام شارە مکتبەکانیش چونکە لە بنایکی تایبەتی معارف دا نین و هەردوکیان لە اهالی بەکری گیراون بشی منالەکان ناکەن و لە بەر اوە قسمیك اهالی مجبور بوە اصولە کونەکە تعقیب بکات و منالەکانیان بنیرنە حجرەکان .

مداومە بو مکتبیك کە استفادەی لیوە بکری و موفق بی پیویستە لە پش هەر شتیکا و حتی لە پیش ... ، لوازم تدریسیەی‌داتماشای بناکەی بکری . چونکە ... مکتبەکان بناکانیان بە تایبەتی بو مکتب دروست ... لە بر قەلەبالغی طلبە هیئت تدریسیە‌کانیان زور اذیت اکیشن و امیدی موفقیت ناکەن .

حقیقتا او مکتبەیلە کە لە گرەکی چوار باغ‌دایە هر چند صنفی یکەمی موجودیکی حقتا طلبەی عیە بلام لە ... اوەی بناکەی بە نظر اوی‌ترەوە باشترە و پینج معلمیشی بو تعیین کراوە ممکنیان بوە صنفی یکەمی بکن بە دو شعبە و بەم سببەوە تختیك باشترە و امیدیکی موفقیتی لیوە اکری .

بلام مکتبەکەی تریان کە لە مرکزی شارەکە و لە جادەی صابونکەراندایە و محلة اطرافی زورە و قلەبالغە چونکە بناکەی زور بچوکە و ژوری کەمە و اکثریان تاریکن و صنفی یکەمی حال‌حاضر موجودیکی ٧٠ و ٨٠ طلبەی هیە و معلمەکانیش چوارن لە بر بی جیگای و لە بر معلم کمیتی ناتوانن ام صنفە یکمە بکەن بە دوشعبە و هروا ماتەوەیش مشکلە و قابل نابی ام مندالانە تعلیم بکرین . نتیجە وکو هیئت تدریسیەی تضییقاتیکی تواو اکیشن ، موفقیتیشی تیا نابینری .

انجا پیویستە بو اوەی لم لوایەیشدا علم و معرفت نشر بکری و معارف موفق بی ... چارەیکی ام حالە

بکری و بە هەر نوعیك بی بە قدر کفایت بو منداڵانی وطنەکە معارف سعی بکات بو دروست کردنی او بنایانەی کە بە محلی مکتب بیت .

هەواڵی دەرەوە :

رویتر و سائره

انکلترە و المانیا نزیك ئەبنەوە بە یەك

لندن — المان و انکلترە بو اصلاح بێن و ... ئەوەی تاثرات حرب عمومی یان لە بینا نەهێنی ئەیانەوی شرکتیکی تەواو بەخەلنە بینەوە ، حاکم سابق هندستان (لورد دربی) بو ئەم مسئلەیە بوە بە رئیس کومەڵەی انکلیز و رئیس کومەڵی المانیش دکتور کونو بوە .

لە کومەڵەکانی طرفین دا زور لە چارە کراوە و سیاسیەکانی تیایە ، بەم مناسبتەوە المانیەکان دعوتیکیان بو انکلیزەکان کردوە .

مخابرە و استجواب کردن بە واسطەی رادیووە

برلین — شرکتی آلەت رادیوی المان طلبی لە وزارة عدلیە کردوە کە اذن بدات ... کە دوا استجوابات لە محاکم دا بە واسطەی آلات رادیووە بکری وئەڵێن لە جهت قانونەوە ئەمە شتیکی وا نیە قبول نەکریت .

افغانستان

چونەوەی امان الله خان بو سەرتخت

لندن — غزتەی دایلی مایل ئەنوسی : لەوە وە امان الله خان کابلی بە جی هیشت هەتا ایستا هەموو طرفدارەکانی کال ... رختا بو استیلا کردنەوەی تەخت مجاهدە ئەکەن ، نادر خان بە رسمی اعلانی کردوە کە هەموو افغانستانی استیلا کردوەتەوە و طلبی لە عشیرەتەکان کردوە کە هەتا لە افغانستانا حکومتیکی تر تشکیل ئەکا ایتر واز لە شەر و شور بینن و بە رحتی دانیشن و ئەڵێن هیچ امید ناکری نادر خان دعوی بکات بە ملك و زور احتمالی هەیە امان الله خان لە روماوە بگەرێتەوە افغانستان .

فلسطین

لندن — غزتەی دایلی مایل ئەنوسی کە بە سبب ئەو مساعدەوە حکومت بە مناسبتی حرمەوە لە کانی جولەکەکانیا کردوە ضمینی قدس خرابە چونکە بعضی مساعدەیان کراوە کە هەتا کو ایستا نەکراوە و مفتی قدس شرایطی مندوب سامی کردوە کە ئەم مساعدەیە ئەبی بە سبب قیام عربەکان ، مندوب السامی لە جوابا گوتویەتی ئەمە موقتیە هەتا کو ئەو انجمنەیە دیت کە وزارت مستعمرات تشکیلی کردوە ، ئەوان ئەم مسئلەیە حل ئەکەن .

حزب عملی اوسترالیا

سیدنی — ئەم جارە لە اوسترالیادا لە نتیجەی انتخابات مبعوثان دا لە هەشتا و پێنج نوینی حزب عملی شەش کورسییان اشغال کردوە و لە بەر ئەوەی اکثریتی پەیدا کردوە مستر سکالینی کابینە تشکیل ئەکات .

گراف زپلین

فریدریکهافن — گراف زپلینی المان لە دوای ئەوەی نوزدە ساعت بە هەوادا بووە لە هولاندەدا نیشتوتەوە و لە طرف حکومتەوە استقبال کراوە .

لە توزانوسخانەی عرابدا لە مصر

قاهرە — کومەڵیکی زور لە سوریە و فلسطین ...

لە ﻣﺪﺓ سەرا زیارت قونسلوسخانەی عراقیسان کردوە و تشکری حکومت عراقیان کردوە برامبر بەو معاونە وفداکاری‌یە کە بە فلسطینی‌یەکانی کردوە .

سیاست عدلی پاشا

لندن — غزتەی تایمس لندن نوسیوتی کە عدلی پاشای رئیس وزارت تازەی مصر قراری داوە لەم تشبثاتەی اجارەی‌دا میدان نەدات حزبەکان وجەی قانون مداخلە ونفوذی تیا بکات .

علمای دین لە ایرانا

طهران — بە واسطەی تطبیق نظام تازەوە معلوم بوە کە لە ایرانا لە علما دینیەکان کلیکی کم بوتەوە . بە نوسینی تی جاران بیست هزار طلبەی دین بوە ایستا بوە بە ۹۰۰۰ و جاران کە پنج هزار مدرس بوە ایستا ... مدرس هیە . بلام دیسانا لە منطقەی خراسان ... و ... مدرسی ... اکری و حکومت دائما مراقبەیان کات کە لە علیەی ام ادارە تازەیە ... نەکان .

قوەی بحریە انکلیز لەچناقلعە

لندن — قوەی بحریەی حکومت انکلیز لەفرماندەی سیرەردریکدیلی قوماندان قوە بحری بریطانیا لە بحر سپیدا زیارت استانبولی کردوە ولەطرف تورکەکانە وە استقبال کراون .

لەم هشت روژدا کە امینیەوە زور لە کورکانی تورکیا زیارتی ام فیلویە ادن و قوماندانی فیلوکە لەکل سیر جورج کلارک سفیری بریطانیادا چون بو انقرە بو زیارتی مصطفی کمال پاشا .

جزنی وطنی چین

چین — بەمناسبی حلول جزنی وطنی چینەوە دو-کتور دکای شنغ رئیس کوملی چین لەعصبةالامم‌دا احتفالیکی کردوە و سفرای دولتەکانی دعوت کردوە .

دزینی مرواریکی بە قیمت

پاریس — مرواریکی بە قیمتی شصت هزار فرانکی لە یکی سفیری پولیفیا دزراوە وا ظن اکری خدمتکاری یکەکە دزی بیتی .

مسابقەی اوتوموبیل لە صحرای کبیردا

جزائر — لەم زستانەدا بو تی‌پرون بە صحرای کبیردا مسابقەیکی کەورەی اوتوموبیل اکریت . و لەو ... وە خریکن ریکا کونەکەی ام صحرایە لەسر اصولیکی عصری ریک بخەن کە سەهزار کیلو مترەیە .

صنایعی روسیە

موسکو — نقابةی صنایعی روسیە قراری داوە بو اوەی اخراجات روسیە زیاد بی و رقابت لە کل حکومتە خارجیەکانا بکات قیات مصنوعاتەکەی کە اخراج اکری کەم بکریتەوە .

لە بین حدودی سوریە و تورکیادا

چل کس کوژراوە

سوریە — وەکو لە حلبەوە خبر ورکیراوە پنجا اشقیای مسلح و مجهز لە تورکیاوە تی‌پری حدودی سوریەیان کردوە . و طاقمیک لە عشائری عنزە مقابلەیان کردوە لە دوای شەریکی کورە چل کس لە اشقیاکان اکوژری و لە عربەکانی عنزەیش چند کسیک برینداربوە .

مندوب بلجیکا بە نجئە مردوە

باون — بانی کضمینات حربیەی المانیا توشی مصیبتیک بو چونکە یکی لە اعضاکانی کمسیو دەلاکروی بلجیکایی‌یە لە ریکا بە سکتەی قلب مردوە .

تشریف هیانەوەی ملك حسین و ملك عبدالله

بغداد — مکتب صحافة الشرق لە عمانەوە خبری داوە کە ملك عبدالله تشریف ئەباتە بغداد و اسباب ئەم سفرەیشی ئەمەیە کە لە خدمت جلالت ملك حسین باوکیابی کە جلالتیشی قبرص ترك و تشریف ئەباتە بغداد کە لەویدا اقامت بەکات .

معتمد سامی تازەی بریطانیا

بغداد — مکتب صحافة الشرقیە نوسیویتی کە : انتظار ئەکری لەم روژانەدا معتمد سامی تازەی عراق فخامت میرفرانسیس همفریز لە لندنەوە حرکت بکا بو عراق ، لە دوای ئەوەی لە گەل رابی امورداله بابەت ادارەی عراقە گفتگوی کرد .

وزیر دفاع

بغداد — معالی نوری سعید پاشای وزیر دفاع لە لندنەوە بە ری مصر و سوریەدا گەراوەتەوە عراق .

مصادمەی اوتومو بیلیك لە گەل شمندوفرا

بغداد — وەکو لە یعقوبەوە خبر وەرگیراوە لە ری شهربانا اوتومو بیلیك کە یازدە رکابی تیا بووە لە گەل قطاری شمندوفردا مصادمە کردووە لە رکابەکانی هەلیکیان بریندار بون وەتا ایستا لە خستەخانەدا دوایان سردوە .

وزیر مفوض عراق بو انقرە

بالین حکومت تورك موافقتی نکردوە بە تعیینی خالد بك سلیمان بو سفیریتی انقرە بلام اجبارە لەسر ترشیحی حکومت عراق موافقتی کردوە لە سر تعیینی روف بك الجادرجی و مشارالیە بەم زوانە حرکت اکات بو انقرە .

لجنة حدود تورکیا و عراق

بغداد — بەمناسبتی حلول میعادەوە بو تشکیلی کومیلی حدودیەی ، اعضاکانی تورکیا مواصلتی موصلیان کردووە چونکە موافق اصول امرەیە لە اراضی عراقا کوابنەوە و لە موصلدا اجتماع اکن .

داخلی :

سعادة متصرف عالی همایان کە ماکیت لەمویش بو چاوپیکوتنەوی وطنەکەی تشریفی بردبووە هولیر بە مناسبتی تواو بونی مدة سفرەکەیوە ایواری روژی ٢١ / ١٠ / ٢٩ مواصلتی سلیمانی فرمووە .

رئیس بلدیە ، روسای دوائر ، قسمیك اشراف شار هتا مرکزی ناحیة بازیان چون بپیریەوە و استقبالیان فرمو .

ژیان : بەناوی عموم اهالیەوە عرض بەخیرهاتنە وە وتمنای سعادت و موفقیتی اکین .

سعادة مفتش اداری بو تماشاکردنی ایشوکاری حکومتی تشریفی بردە جهتی سرکو و اطراف

حاکم منفرد مولر خورم سنبك کە ئەم جارە لە وزارة عدلیەوە تحویلا بووە بە حاکم منفرد سلیمانی بەم مناسبتەوە پیری تشریفی هاتیە سلیمانی و زمام ادارە محکمەکەی گرت بە دستەوە عرض بە خیرهاتن و تمنای موفقیتی اکەین .

لە سەر ئەوەی تشکیلاتە تازەکانی کە وزارة مالیە لە مالیەی لواکانا کردی ئەم جارە لە طرف قاییمەی تازەوە امر و امر دراوە بە تعقیب کردنی اصولە پیشوەکەی و بەم مناسبتەوە جناب رشید افندی باشکاتب واردات کە بو بو بە رئیس خزینەی هولیر دیسانەوە بو سەر وظیفەکەی پیشوی تحویل کرایەوە پیری عودتی کردووە سلیمانی بە خیر بیتەوە .

مطبعة بلدیة سلیمانیە

سال ـ ٤ ژمارە ٢٠٧ | ژیان | لاپەرە ١

بو همو شتیك
مخرات بەزاوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانك پنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کرابونە قیدناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەمیزیت
یکی بەآنەیکە

هو شتیك آوس هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٥ جمادی‌الاولی ١٣٤٨ ٢٨ ت : ١ ١٩٢٩ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

امسال سالیکی خیرە بو عراق

● ● ● ●

حکومت عراقی کە مدتیکی زور ئەمە تشکلی کردوە و حکومتیکی کنج تازە پی کیشتوە هر چنە ام حکومتە بە نظر پشویەوە ترقی کردوە و وضعیتی باشە بلام هتاکو ایستا لە بر بعضی مشکلات سیاسیۀ خارجیۀ کە لەکل دراوسیکانیا وقوعی ابو و لە بر بعضی اختلافات کە لە وختی تازە کردنەوەی معاهدەی بین حوبو و خلیفە ئەیا پیدا ابو و بم سببانەوە اختلافاتیکی فکریش اکوتە بینی حزبەکانیەوە . ام حکومتەی چوار چاو کردبو و نەی اتوانی بە تواوی خوی کو بکاتەوە و تماسی وضعیتی داخلی بکات و قابل نەبو او مشروعاتانە کە بو برزی و بلندی حکومتیك پی‌ویستە تاسیو بکا .

بلام لە نتیجەی مجادلەی ام سالانەیدا لەم مشکلاتانە کلیکیان حل کرا و لە کل دراوسیکانیا ریك کەوت او نا حزبە کەلەبینا بو کرا بەدوستایەتی ولەکل همویانا ریك کەوت ومعاهدەی لەتکا کردن .

لەدوای امانە اوی فکری عراقی اشغال کردبی مسئلەی بینی خویو خلیفەکەیەتی . و شکر ایەیش لەحل کردنایە حکومت بریطانیا ـ وزارة عمال اجیرە بەنظریکی مشفقانە تماشای عراقی کرد واو مشکلانە واختلافانەی کە لە بینا بو حل کرا حکومت بریطانیا تبلیغی عراقی کرد کە اجارە معاهدەیکی باشی وکو معاهدەکی بینی خویو مصری لە کلا اکات ولەایستاوە قسمیك لەموادەکانی تبلیغ کردن کەمو عراقیك بەباشی و بەنعمتیکی فوق العادەی ازانی بەنوعیك کە ام معاهدەیە وکو عراق برزوبلند اکاتەوە لەسال ـ ٩٣٢ شا داخل عصبة الامم اکات .

و او قابینەی بم سببەوە اجارە هاتە راس کارەوە حقیقتا قابینەیکی عالی وهرە جاکترینی عراقە ولە پیاوە مشهور ومقتدرینەکان تشکل کردوە .

ئانا میعادی کردنەوە و اجتماع مجلس مبعوثان و اعیانیش هات . انجا ابی عراقیکان ام سالەبو خویان بەخیر عد بکن وحزبەکان توحیدی فکر بکن و بە

هه‌ر وا یك هیئت وزرای مجلس مبعوثان و اعیان
ئ كوشش وسعی بكه‌ن كه زو به زو ام معاهده تازه‌یه
تصدیق بكه‌ن وله‌كل حكومت معظمه‌ی بریتانیادا كه
حقیقتا موجدی عراقه دوستانه‌یكی ابدی ودائمی
تامین بكه‌ن كه الی الابد ام حكومته كوره‌یه وصاحب
دسته چاودیری عراق بكات وله هه‌ر فلاكتیك نجاتی
بدات و اوسا حكومت عراق كه یك جا بوه‌وه ئاوا
هه‌ر قوتیكی بداته سر اصلاحات داخلی و بو اقتصادیات
عراق وبرز بونه‌وی چی پیویسته تامین وجی بجی
بكات .

هه‌والی دره‌وه :

● ● ● ●

روتیر و سائره

افغانستان

بچه سقا نادر خان تهدید ئه‌كات

لندن ــ مراسل غزته‌ی دایلی مایل ئه‌نوسی كه
له دوای گرتنه‌وه‌ی كابل و داخل بونی قوای جنرال
نادر خان بچه سقا هه‌مو عائله و خزمه كانی ملك پاشو
و نادر خانی اسیر كردوه وله‌گل ئه‌وان خزاوه‌ته ملاپی
عكه‌ره ولم اسیرانه‌دا برایه‌كی امان الله خان وه ئاله
نادرخانی تیادایه ، طلبی له نادر خان كردوه یا به قطعی
دخولنی بداتی و عفوی بكات ویا مقابل به ردانی ئم
اسیرانه پاره‌یه‌كی زوری بداتی والا به كوشتنی اسیره
كان تهدیدی كردوه .

له سه‌ر ئه‌مه نادر خان نه‌ی توانی‌وه معامله‌یك بكا
و تعرض قلاكه بكات .

پشاور ــ خبری ئه‌م جاره ئه‌لی بچه سقا
بلا قید و شرط تسلیم نادر خان بووه . به‌لام ئام خبره
وه‌كو تایید نه‌كراوه‌ته‌وه خبریكی تریش ئه‌م خبره به
درو ئه‌خاته‌وه .

نادر خان بو به ملكی افغان

پشاور ــ له‌سه‌ر رغبت اهالی و رئیس عشیرته‌كانی
افغانستان جنرال نادر خان له كابل‌دا اعلان ملكی‌خوی
كردوه و به احتفالیكی گوره رسم تتویجی اجرا كردوه .

پشاور ــ خبرات ئه‌م جاره ئه‌لی هه‌رچه‌ند نادر
خان كابل استرداد كردوه و بچه سقا سقوطی كرد
بلام هیشتا انقلابه‌كه تسكین نه‌كراوه چونكه عشائریكی
كه‌ی افغان له شماله‌وه به قوتیكی زوره‌وه خریكی تعرض
كردنی كابله .

ایطالیا اجابت دعوته‌كه‌ی بریطانیای كردوه

لندن ــ سفیری ایطالیا له لندن دا جواب
موافقت حكومته‌كه‌ی تسلیم وزارت خارجیه‌ی بریطانیا
كردوه كه بو كومه‌لی تحدید تسلیحات بحر به دعوت
كرابو .

ایطالیا له جوابنامه‌كه‌ی دا ئه‌لی به هه‌مو نوعیك
بو مسالمت عمومی اشتراك ئه‌م كومه‌له ئه‌كم .

له هه‌مو مقرراتیكدا اشتراك ئه‌كه‌م و امید ئه‌كه‌م
ئه‌م مسئله به زو به‌ریته‌وه .

لندن ــ انتظار ئه‌كری كه حكومت بریطانیا له‌م
روزانه‌دا به قطعی جواب موافقت له‌سه‌ر جوابی دولته‌كه
وه‌ربگریته‌وه ، هه‌تا كو ایستا امریقا ، ایطالیا ، ژاپون
جوابی موافقتیان داوه‌ته‌وه و انتظار ئه‌كری له‌م بینه‌دا
فرانسزیش جواب موافقت بداته‌وه .

تونلی جبال طارق

خبری دایلی مایل ئه‌نوسی جبال طارق له ژیر گروی

جیل طـارقدا تونیلیك لی بدەن وله ژیر ام تونیلەدا شمەندوفر آمد وشد بکات و اوروپا بئوسیتری بە افریقاوە . وله ایسپانیادا حکومت اسپانیا خریکی تدقیق ام مسئلە یە کە جیکاکەی بو تحدید بکات .
و الین ام مسئلەیە انجا هتا دو سالی تر قراری لەسر ادری .

فلسـطین

قدس ـ رئیس مجلس اسلامی اعلانی کردوه کەلەقدس‌دا هموعربەکان دوکان داخن وایش نەکن .
لاسر اوی حکومت بعضی مساعدەی لە تك جولەکەکانا کردوە لەمسائل دینیەدا .
واورۆژە شاری قدس وضعیەتیکی خراپ عبرە چونکە آوعربەکان جولەکەکانیش دوکانیان داخستاوە .

موفقیتی حزب عملەی آوستراليا

سیدنی ـ لە سر اوەی حزب عمال آوسترالیایش لە انتخابات‌دا موفقیتیان احرازکردوه ، حکومت بریطانیا بە تلغراف تبریکی کردون . و رئیس حزب عمال آوستراليا جواب مبارکبایەکەی حکومت بریطانیای داوەتەوە و کوتویتی امید اکەم ایتر حکومت بریطانیا زور چاك تماشای آوستراليا بکات .

قانون خدمت مدنیه

بغداد ـ مجلس وزراء خریکی دانان قانون خدمت مدنیەیە و جلسەکانی هموی حصر کراوتە سر امایشە وامید اکری ام قانونە لە اولی اجتماع مجلس مبعوثان‌دا بو تصدیق تودیعیان بکری .
ر حکومە دیسانەوە خریکی دانانی قانونونیکی

تایبەتیە بواوی سفرا بنیری بو مملکتەکانی ایران .

بغداد ـ مدیر عام اوقاف خریکە لە شعبة دینیەی آل‌البیت‌دا درس تاریخ و جغرافیا و تاریخ مذاهب اسلام وتفسیر والحادیثیش علاوە بکات .

بغداد ـ وزارة معارف خریکە لە ثانوی مرکزیەدا بو مامو‌ستاکان صنفیکی تایبەتی بکاتەوە کە درس قواعد وانشای عربیتیا بخوینن .

کوملی حدود بینی تورك وعراق

بو لجنەی حدود بینی تورك وعراق اعضاکانی تورك مواصلتی موصل‌یان کردوەوعبارتن لەم ذاتانە ی لای خوارەوە
رئیس کومله کە فخری بك والی حکاری .
مرخص عسکری : میرالای فهمی بك قوماندانی حدود .
مترجم : اکرم بك .
کاتب : فرید بك .
ام کومله بە ری زاخودا تشریفیان هیناوە ولەطرف متصرف وقائمقام زاخووە استقبال کراوون ولەموصل‌دا زور حرمتیان کیراوە .

غزتەی بلاغ مصر سربست کراوە

بغداد ـ غزتەی (بلاغ) مصری کە منع کرابو بینە بغداد ـ اجارە وزارة داخلیە امری داوە کە سربست بیتە عراق و هیچ مانعیك نیە لە هاتنیا .

غزتەی (فی العراق) لە موصل‌دا

بغداد ـ مدیریتی مطبوعات ماذونیتی داوە بە (متی سرسم افندی) کە لە موصل‌دا غزتەیکی سیاسی بوی بە ناوی (فی‌العراق) دوە دربهینی .
ماذونیتیشی داوە بە فائق افندی کە لە بغدادا بە ناوی (الحارس) دوە غزتەیکی ادبی دربهینی .

نظامنامەی اعشار لغو کراوەوە

بغداد — هتاکو ایستا حکومت عراق بەپێ نظامنامەی اعشار کە لە زمانی تورکدا تنظیم کراوە التزاماتی ادا . بلام لبر ئەوەی قانون ضریبة الارض کە امسال تنظیم کراوە صراحتا ام قانونە فسخ اکاتەوە حکومت مجبور بوە بە دانانی قانونیکی تازە پێ الێن (نظام التزامات) .

معتمد سامی عراق

بغداد — وەکو معلوم بووە فخامت مندوب سامی تازەی عراق سیر فرانسیس همفریز کە حال حاضر لە لندنە لە دەی کانون اول ئەم سالدا مواصلت بغداد ئەفەرموێ .

قونسلوس عراق بو سوریە

بغداد — ئەلێن مدتیك لەمەو پێش حکومت عراق لە کل دار الاعتماد فرانسەدا لەسەر بە مخابرەی کردوە بو ئەوەی عراق قونسلوسیك بنێرێ بو بیروت بلام هیشتا جوابی موافقتی وەرنەگیراوەتەوە .

الغای مدیریت مطبوعات

بغداد — ئەلێن حکومت خریکە مدیریتی مطبوعات لغو بکاتەوە و ایشەکەی توجیهی مدیر عامی داخلیە بکات کە خریکی احداثی بکات .

ئەلێن حتی وظیفەی مستشاری حقوقی و مرکزی وزارت داخلیەیش لغو ئەبێتەوە و لە جیاتی مدیریکی عمومی عشائر و مدیریکی عمومیش بو بلدیەکان تعیین ئەکرێت .

جلالة ملك عبدالله

بغداد — جلالة ملك عبدالله ملکی شرق اردن و برای جلالة ملك معظم عراق بو زیارت تشریفی هینا وەتە بغداد و لە لاواز دلیەوە فوق العادە استقبال کراوە ، و جلالة لە دوای دو روز استراحت زیارتی عتبات مقدسەی وەکو امام موسی ، اعظمیە ، نجف و کربلای فرموە .

بەخیر هاتنی جلالة ملك عبدالله

بغداد — بە مناسبتی قدوم جلالت ملك عبدالله بو عراق لە هەمو انحای عراقەوە بە تلغراف عرض بەخیر هاتن و تمنای قدوم مبارکی کراوە .

اعضاکانی تازەی مجلس اعیان

بغداد — روزی ٢٢ ام مانگە ارادۀ ملوکانە صادر بو لە خصوص تعیینی ذوات لای خوارەوە بو اعضایی مجلس اعیان .

ابراهیم افندی الحیدری
حاجی سعید آغای معروف آغا
السید نوری افندی السید عزیز الیاسری
عبداللطیف باشا المندیل
عبدالله صافي افندی
محمد علی افندی آل بحر العلوم
محمد علی افندی الفاضل
مناحیم افندی دانیال

حکومت ایستا خریکی ترشیحی ناتکیانە بو ریاست ام مجلسە وەکو الێن یا سماحة شیخ ابراهیم افندی الحیدری و یا محمد علی افندی الفاضل ابێ بە رئیس .

سعادت مفتش اداری کە بو بینینی ایشوکاری حکومتی تشریفی بردبوە دەرەوە دوینی هاتنی فرموەوە .

مبعوث محترمان جناب صبری بك حاجی علی آغا کە لە اول تاحیلی مجلسەوە تشریفی هینابوەوە سلیمانی بە مناسبتی حلول میعادی کردنەوەی مجلس مبعوثان وە امرو بیانی تشریفی بردەوە بو بغداد .

عرض خوا حافظی و تمنای موفقیتی ایێن .

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

سال ـ ٤ ژماره ٢٠٨ ژیان لاپەره ١

بو هەمو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوه اکری
§
ادارەخانە لەسنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەآنەیکە

کریار
بەشش مانك پانج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کمترابونە قبدناکری
اعلانات
دیریك ٦ آنە دەسینزیت
یکی بە آنەیکە

هەر شتیك آئومی هفتەی دو جار دەرەچی غزتەیکی کوردیە

٢٨ جمادی‌الاولی ١٣٤٨ ٣١ ت : ١ ١٩٢٩ [پنجشنبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون الثانی ٩٢٦

قلوب پولوی سلیمانی اجارەیشی مسابقەیکی ترتیب کردوه

٢٩٠٠٢٩

وا بزانم ایستا کس نیە محسنات ریاضیەی بدنیە نەزانی . چون نان خواردن غدایك ئەدا بە وجود و نشو نما پی اکات ریاضیەی بدنیەیش هەروا وجود بە خیو و اعصاب تقویە اکات و خوین دینیتە حرکتەوه و انسان جست و چالاك و فعال اکات . لە بەر اوه امرو لە کورە ارضدا و لە ناو ملتە صاحب هوش و عقلەکانا کلی بشریك وەکو وظائفە کانی تری ریاضیەی بدنیەیشی بو خوی کردوه بە وظیفە . و روژی مدەیکی لە یاری و جمناستیق کردنا رابویری و عادتا بووه بە افعالی مجبوریە .

لە بر اوه و بو تأمینی ام غایەیش مدتیکە لیرەدا قلوبیکی پولو تشکای کردوه و مقصدی ام قلوبە امرا و صابطان و افرادی عسکری و پولیس و باخصوص اهالی سوق کردنەتە سر فنی سواری و ریاضیەی بدەنیە .

ئەم قلوبە وەکو چون مدتیك لەمە پیش بوعموم مسابقەیەکی کرد ئەم جارەیش مسابقەیەکی سواری ترتیب کردوه ، ئەم مسابقەیە لە ٢ — ١١ — ٢٩ ساعت دوی انکلیزی پاش نیوەرو لە دەشتی طیارەخانەکەدا اجرا ئەکری .

مسابقەکە عبارتە لە حوت یاری خوش و مفید و لە اکثریانا اهالی کوردستانیش ئەتوانن داخل بن ، حتی بو ئەوەی زیاتر رغبت پیدا بکەن و هەمو کس ئەوانەی کە ولاغیان هەیەکە داخل بەبن ، بو اهالی دخولیەکەی وەکو لە یاریکیانا هیچ نیە لە وانی تریشدا زور کەمە و لە هشتانەوەیە هتا دو روپیە و مقابل بەم مسابقەیە ئەوانەی کە موفق ئەبن وەکو لە طرف هیئتەکەوه تقدیر ئەکرین و جائزەیشیان ئەدریتی .

وبو ام تحرە مسابقانە هەر صنفیك لە افراد ملت پیویستە داخل بەبی نەك بو پیاویکی اشراف عیب بی بلکو زیاتر شرفی تیایە وزوورتر لازمە طبیبی هەر خو.

(نیکارو) و (ساری) دا شەش کیلومترەی تەواو بوە و تمدیدی حفریات استدلیەی ریکاکە تەواو بورە و خط بینی سکلەی ه ... و شرفیش تەواو بوە و لە ایستادە واغونەکان خرارنەتە کار بو نقل کردنی مسافر و عملە ی حطەکە .

خستەخانەی ایران

طهران — هتاکو ایستا خستەخانەیکی مهم لە همو مملکتی ایران دانەبو ، بلام ایستە ادارەی صحیە زور خریکی منظم کردنی خستەخانەکانە و خریکی درست کردنی خستەخانەیکی زور کوردیە و لە اراضیکا بنا کرە کە شصت هزار متریە و لە ناوەراستی باغیکدا واقعە .

مکتب حربیەی ایران

طهران — هفتەی رابوردو لە نتیجەی امتحان عمومیدا لە مکتب حربیەی ایران دا (١٥٩) ضابط دەرچوە ، حکومت زور اهتمام ئەدات بە تعلیم ارکان حربیەی ، لەم ضابطانە (٤٠) کسیان نیرران بو فرانسە و ایطالیا کە لە مکتب ارکان حربیەدا بخوینن .

قسمیك لە ضابطانی تری ئەنیری بو انقرە بو ئەوەی لە و مناورە عمومیەدا حاضر بن کە ئەم سال اوردوی تورکیا ئەی کات .

ژن هینانی ولی عهدی ایطالیا

روما — لە روژی ام پینجشمەدا بە رسمی احتفالی ژن هینانی ولی عهدی ایطالیا اجرا اکری کە کچی ملك بلجیکا ماری جوزەی هیناوە .

بین بریطانیا و تورکیا

انقرە — غزتەکانی تورك بە مناسبتی زیارتی سیر فردریك فیلد امیرال قوة بحری بریطانیا لە بحری سفیدا اوسن ام زیارتی قوة بحریەی انکلیزە دلیلە لە اینی دو حقایقیکی صمیمی بکەویتە بین ام دو حکومتەوە .

حق لەو مدەیەی کە قوتەکە لە استانبولدا ماوەتەوە زور حرمتیان کیراوە و زور حفلەی مهمیان بو تشکیل کرلوە . و بعضی غزتەی تر ئەنوسن و اوەیە کە تورکیا لە روسیا دور بخریتەوە .

امان‌الله خان — و فکری هندستانیەکان

بیروت — همو هندستانیەکان بە اسلام و غیرە اسلامەوە حەز اکەن امان‌الله خان بهینریتەوە بو افغان و بکریتەوە بە ملك .

هر چند مسلمانە کورەکانی هندستان متأثر بون لە پرستویانە کویا امان‌الله و ثریا خانم چونەتە سر مذهب کتولیك ، بلام امان‌الله خان تلغرافیکی بو نوسیون .

مسروریتی اهالی کابل لە وقتی داخل بونی قوة نادر خاندا

لندن — خبری دایلی مایل انوسی لە وقتیکا کە قوە نادر خان داخلی کابل بوە اهالیکە زور مسرور بون بلام لە ترسانا وایان زانیوە بچەسقا بویە جاری مقاومة ناکات و اوەی بزانی لە اهالیکەی کابل کی طرفداری و کی لە علیهی یتی . بلام کە ازانن مسئلەکە راستە و بچە سقا مغلوب بوە بە کرەتی دینە دەرەوە و دست اکەن بە شایی و کیف خوشی .

لە وختی داخل بونی قوة نادر خانا اهالیکە لە برسانا بە عاستم رمقیك لە حیاتیانا امینی و الین دو سەروژی تری پی بچوایە همو امردن .

فلسطین

قدس — جمعیتی محافظەی اماکنی مقدسە لە فلسطیندا

طلبی له حکومت کردوه کەمیدانیان بدات مظاهرەیەك كه هیچ خرابەی تیوه وقوع نەبی له همو شـــارەکانی فلسطینا بکن . ـ حکومت میدانی نەداون .

الیێن همو ژنەکانی فلسـطین ، شرق اردن ، لبنان و سوریەیش اجتماعیان کردوه و قراریان داوه پروتستوی حکومت فلسطین بکەن و محافظهٔ حقوق عرب و اماکنی مقدسەی اسلام بکەن .

فلسطین

قدس ـ خبرایك کەله عمانەوه هاتوه الیێن هیجانیکی تەواو له ناو عربەکانا هیه حتی له عمان و شـرق اردنیشـدا . و حکومت مجبور بوه که له فلسطینەوه قووت جلب بکات بو شرق اردن بو تسکینی اضطرابەکه

حکومت فلسطین مجبور بوه به توسل کردنی لجنهٔ تنفیذیەی عربیه که تلغراف بنوسی بو شرق اردن که اهالیکه مراو هوریا نەکات و محافظهٔ سکونت بکەن . بلام لجنەکه مداخلهٔ نەکردوه . حکومهٔ خوی بەتلغراف نوسیویی بو اهالی شرق اردن که هیچ نەکەن و او تدابیرەی که بو براق کردویانه موقتیه و قراریش دراوه کومەلیك له فلسطینەوه بنیرێ که له کل اهالی شرق اردندا کفتکو و اقناعیان بکات .

له همو انحای فلسطینیشا عینی مرا هیه له سر اوهٔ حکومت دوام اکات له سر او مسـاعدەیەی که له کل جولەکانیا کردوه .

بێنی تورك وچین

انقره ـ سکرتیر اول مفوضی چین لەپاریسا هاتوه انقره بو اوی، له کل حکومت تورکدا مذاکره بکات کەلەبێنی امدو حکومەتەدا دوستایتیێك پیمانێ و معاهدەیێك مسارات عقد بکری .

داخلی :

مدیر عام پولس سعادت حاجی ناظم بك افندی وتماشا کردنی پولیس ایواری روژی ۳۰ ـ ۱۰ ـ ۲۹ تشریفی هیناوە سلیمانی وبو صبحینی لەکل جناب مدیر پولیس مراد بك‌دا تشریفی بردوه هلبجه .

اعلان

خانویك له محلەی کانی اسکان واقعه و رقمی ابوابی ۱۳ ـ ۱۳۹ یه و عائدیه نجیب افندی و ابراهیم افندی و ورثەی متوفی حاجی رشید افندی و متوفیه امینه خان کور وکچی فتاح افندی ناوه له بر اوه لەم محکمەیەدا طلبی تقسیمی کراوه و له نتیجەی کشفدا تحقق کرد . ووه قابلی تقسیم نیه قرار دراوه بخریته مزایدەوه له تاریخ ام اعلانەوه هتا مانکیکی تر بەو صورته اوانەی که طالب به کرینی خانوی مذکورەن به صدی ده تأمینات قانونیەوه مراجعت به محکمەی صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

اعلان

قطعات عسکری کرکوك و سلیمانی که مربوط منطقەی شرقیەن احتیاجی به ٦٤ طن خاوز هیه اوی ایەوی تسلیمی بکات همو روژیك مراجعت به مقری منطقه و به کیلو فیآتەکەی له ناو ظرفا تقدیم بکات .

آمر منطقەی شرقیه

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەمو شتیك
مخابرت بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
———
مدیر : سلیمانی زیان
یکی بەلامیکە

ژیان
جزئیەز

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار
بەشش مانك بەنج
بەسالیك دە روپیە دەدە.
بو دەرەوە احرت
پەستەی صلاوە دەکری
شش مانك کمرا بونە قبولکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینریت
یکی بەلامیکە

٥ جمادی‌الآخر ۱۳٤۸ — ۷ ت : ۲ ۱۹۲۹ [پنجشنبە] — تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

او مسابقە سواریەی کە لە طرف قلوب کیم خانەی سلیمانیەوە ترتیب کرابو بە موفقیتی اجرا کرا و خالکی مسرور کرد

لە غزتەی پیشوماندا نوسیبومان کە قلوبی پولوی سلیمانی لە روژی دوی ام مانگەدا دیسانەوە مسابقەیەکی سواری اەکات .

حقیقتا لە روژی معین میعادی خوی دا ـ لە ساعت دوی انگلیزی پاش نیوەرو دست کرا بە مسابقەکە و اەو روژە لە بیانیەوە لەدەشتی طیارەخانەکە بو مدعوین و مسابقەچیکان سەـ۳ خیوت هلدرا و هەمو ترتیباتیکی حاضر کرابو . عموم موظفین بریطانیای هەرانەی لە سلیمانی دا موظفن و قسمیکی زوری برایان کە لە خارجی لوارە بو مسابقە و سیر کردن دعوت کرابون و یا بە ارزوی خویان و بستیویان اشتراك بەکەن تشریفیان هیناوە سلیمانی و لەم مسابقەکە حاضر بون .

سعادت‌متصرف اکرمی ، رؤسای دوائر و رئیس بلدیە و اشراف مملکت هەمو دعوت کرابون خاصەی قلەبالغیکی زوری بی حد و حساب کوبوبوەوە و لە طرف هیئت پولوە بەجگرە و سودە و تاطلیتا [illegible] کران لە دوایی دا بە ریزە موافق اەو پروغرامەی کە لە پیشا ترتیب و تعمیم کرابو دست کرا بە یاریەکان کە عبارت‌بو لە حەوت نمرە مسابقە ۱ ـ بە سواری اسپی دریژ غاردان ، ۲ ـ بە سواری اسپ غاردان بو سەر سطلە آو کە هریکە پتانەیکی تیابو و دابزین و بەدەم پتانەکە هلکرتن و دست‌بەجی سوار بونەوە و غاردان بو جیکای پیشو ، ۳ ـ سواری لاوجیك هاوژردن لە ناو دائرەیکدا رمبازی کردن ، ٤ ـ بەسر پاش موانع دا بازدان ، ٥ ـ لە ربی میلیکەوە تاودان ، ٦ ـ سواربونی کوی دریژی زور بی‌حیا و جرتە لی‌دەر ، ۷ ـ تاودانیکی سە میلی ، ۸ ـ لە بینی ختامدا مسابقەی تسلیم و تسلم بە بیداغ .

ام مسابقانە هموی بەریزه وبەصورتیکی منتظم اجرا کران ومسابقەچیکان عبارت بون لەصاحب منصبان حکومت فخیمهٔ بریطانیا و ضابطان وافراد جیش ، لیفی ، پولیس و لەاکثر یاریەکانا اهالیش اشتراکی کرد باخصوص یاری لەناودائرەدا رمبازی کردن وسواری چاك هلبژاردن و مسابقهٔ کوی دریژ غاردان و لە ٣ میلەوه تاودان هر مخصوص اهالی بو .

لە مسابقەکانا اوی فوق العاده ابرازی لیاقتی کرد لە بازدان بە سر موانعدا ضابطیکی حکومتی فخیمەی بریطانیابو کە ناوی مستر کروفیت کلارك شرکت نوت عراق کە کرەتیکی تریش پی تکرار کرایەوه و لە هردو کیانا پی اوهٔ ولاغەکەی بترسی ودست و پاشوی لەداری موانعەکە ویا نەآوەدی بکەوی حاصلی بی اوتوضعیتیکی ناریکی لی رویدات موفق بو و اولەمینی احراز کرد و لە عینی یاری دا دومین نفریکی پولیس دەرچو کە ناوی علی ابراهیم ه .

لە مسابقەی سواری لادچاك و لە ناو دائرهٔ رمبازیدا لە اهالی اولەمین یحیی افندی دومین عبدالله ناویك لە مایتی محمود بك امین بکی لە زیرا بووه ولە ربع میلیکەوه تاودان‌دا اولەمین نفری پولیس علی ابراهیم دەرچو کە لە بازدانەکیشا دوومی احراز کرد دوومین مستر هیردفورد معاون مهندس اجرائی سلیمانی سیهم لەپولیس محمد درویش ناو و لە سەمیل تاودان دا کە هر مخصوص اهالی بو اولەمین غفوری سعید کە ولاغی عزت بکی لە زیرابو دووم یحیی افندی موفق بون و لەوانی‌ترا کە مسابقەی پتانە و بە سواری استر پیداغ کورینەوه بو جیش و لیفیش موفقیتیان احراز کرد بلام بە اکثریت پولیس یکەم دەرچو . بەو نوعە یاریەکە هتا ایواری وقت غروب دوامی کرد . و لە ختامیا لە طرف قوماندانی لیفی‌یەوه او شخصانەی کە موفق بوبون بانك کران لەدوای اوی لە طرف حاضرونەوه بە چپلە لیدان و هر بژین تقدیر کران او خلاتانەی کە لە پارەی دخولیەکە کو کرابووه و حکە لەم جائزه اعتیادیەیش بعضیکی تریش کەلە طرف حضرات قوماندانی لیفی ، سعادت متصرف اکرمی ، مفتش اداریەوه دانرابو و هموکە عبارة بون لە ساعت ، چفتە سورمە و لە ناو ظرفا مقداریك پارە بە سرباتا دابش و پیشکشیان کرا . و غیری امەیش هریکە بە روزەیکە سواری تلطیف کران . و کە دوایی هموشتیك هات حاضرون بە دلیکی پر سرورەوه کرامەوه ناو شا .

ژیان — همو ایزانین امە دوومین جارە کەقلوب کیم خانەی سلیمانی ام مسابقەیەی دانراند . بی شبهە اذیت و مشقتیك ، مصارفیك کە اعضایانی محترمەی ام قلوبە و خاصهٔ مستر شبرد اختیاری اکەن جیگای تقدیرە .

همویش ایزانین اختیار کردنی ام کلفتەیان زوری هر بو اوەیە کە تشویقاتیك بخنە ناو اهالی‌یەوه ویری ام نوعە حرکتانە و اصولەیان بکەن . بو اوەی ببین بە ملتیکی فعال و صاحب خوین .

بلام بە کمالی اسفەوه چاومان پی کەوت کە لە هر دو جارەکەدا اهالی رغبتی پی نەدا و لاقید مانەوه . و اونەندە و داخلی ام مسابقانە نەبون .

انجا رجا اکەین ملتەکەمان ابی بزانن اشتراك کردنی ام حرکتانە بو ملتیکی صاحب روح مجبوری و لازمە چونکە لە دنیادا ام نوعە یاریانە — ریاضیەی بدنیە امندە تعممی کردوه و استفادەی امندە زورە کە همو کس حتی کورەکان و اختیارەکانیش مشغولی ابن .

بیدا اگین ایتر اطفالکمان لە استفادەی تێکیشتین و ئەمستاوە خویان حاضربکەن کە کرەتیکی تر بە اثریە داخلی ام مسابقاتە بەبن .

هەوالی دەرەوە :

روپتر وەسائرە

* * * *

قابینەی فرانسە

پارس : ٢٩ — ١٠ — ٢٩ — لەبەر ئەوەی مسیو بریان رئیس الوزرای فرانسە لە مجلسا عدم اعتمادیان لە عایە داوە و خو بەشی کوتویەتی لە بەر ناخوشی وجودم قابلیتی ئەم هەمو ایشەی نیە ، قابینەی فرانسز سقوطی کردووە ، لە سەر ئەوە تکلیف لە مسیو دالادیە کراوە لە ریاست خوی دا قابینە تشکیل بکات ، بەلام لە سەر تشکیل ئەم قابینە تازەیە لە مجلسا حزبەکان زوو رایان لە یدایە ، ئەمە جەند روژە هیشتا قابل نەبووە قابینە تشکیل بکری ، بەلام مسیو دالادیە لەگەل رئیس جمهور مسیو دومرغ دا ملاقاتی کردوە و قولی داوەتی صباح سبەی تشکیل قابینە بکات و ناوی وزیرەکان تقدیم بەکات .

لە سەر ئەمەیش لە پارلمان دا لە طرف حزب اشترا. کیەکانەوە زور هەرا کرا .

پارس — ئەلین لەم قابینە تازەیەدا رونکە مسیو بریان وزارت خارجیە درعهدە بکات .

پارس — ١ ت ٢ لە دوای اوەی مسیو دالادیە جوابی داوە کە ناتوانی تشکیلی قابینە بکات . رئیس جمهور تکلیفی لە مسیو کلیمانت کردوە کە یکیکە لە زعیم حزب رادیکال لە ریاستی خویدا وزارة تشکیل بکات .

مسیو بریان لەمیشدا وزارة خارجیە درعهدە اکات .

تعلیەی راین

کوبلنز — ٢٩ ت ١ — موافق ئەو بیاناتەی کە قوای محتلەی راین داویەتی لە روژی ٣١ ت ٢ دا تعلیەی راین تەواو ئەبی .

عودت رئیس وزارت بریطانیا

لندن — رئیس قابینەی حکومت بریطانیا مستر ماکدونالد و دوجس اوف یورك لە امریقاوە روژی جمعە مواصلتی بریطانیایان کردوە و لە طرف حزب عمالەوە لەلایەن پولی فوق العادە استقبال اکری .

محکمەی اسپانیا

مدرید — محکمەی اسپانیا حکم رانی داوە لە حق ئەو شخصانەی کە متهم بون لە سەر ئەوەی پار لە عاص دی ریفرای دیکتاتوری اسپانیا کومەلیان بستووە کە محوی بەکەنەوە و لەم متهمانە کورەیەکی حزب محافظین و کە جاران رئیس وزارت بوە تیا بووە .

فلسطین

قدس — عربەکان قراریان داوە کە روژی ٢ ت ٢ دا دیسانەوە مظاهرەتیکی عربی بکنەوە و طلبەی مکتبەکانیش اشتراك ئەکەن ئەم مظاهرەتە بە مناسبتی تصادفی روژیکە ئەکری کە مستر بلفور قرارەکەی لە حق فلسطین و جولەکەکان داوە .

لەم مظاهرەتەدا بە قطعی طلبی لغوی پروژەی بلفور ئەکری .

وزیری عربی تلغرافیکی بو رئیس قابینەی بریطانیا نوسیوە و طلبی دست کیشانەوەی مندوب سامی فلسطینی کردوە و داوای کردوە کە ایتر مهاجرت جولەکەکانیش بەوەستێنری .

وفدەکەی تورك

بغداد ـ کومەڵەکەی تورك کە بو اجتماع تشریفیان هینا بووە موصل لەدوای رونبت مسئلەکان بەری زاخودا کرانەوە ولەطرف مأمورە گورەکانی موصلەوە روانە فرموران .

عودت جلالة امیر عبدالله

بغداد ــ جلالت امیر شرق اردن و برار جلالت ملك عراق کە بو زیارت تشریفی هینا وە بغداد . لە دوای چند روزیك عودتی فرمووە و هتا روطبەی لە طرف جلالة ملك علیەوە و لەروطبەیەوە هتا (رطبە) لە طرف تصرفی دلیەوە روانە فرمورا .

بغداد ــ روزی ٢٩ ت ١ لە عمانەوە تلغرافی موا صلتی ملك عبدالله بو جلالة ملك علی هاتووە .

مدیرکارسە

اعلان

خانویك کە لە محلة گویژە واقعە ومرقمە بە ٢ ــ ٦٠ ومحدودە شرقا بە طریق عام غربا ١ ــ ٤٠ خانوی جلال فندی وخانوی ٥ ــ ٦٠ شمالا طریق عام جنوبا طریق خاص عائد بە توفیق گوری مام عزیز ارە ولەسکنای دوری زیادە مقابل بدینی بلدیە حجز کراوە اوا خراوە وقتی مزایدەوە بو سورتە لەم تاریخەوە هتا مدة ٩١ روژ اوانەی کە طالب بە کرینی ام خانوە بە صدی دە تامیناتەوە مراجعت بە دائرة اجرای سلیمانی ودلال توفیق اغا بکەن .

رئیس اجرای سلیمانی

اعلان

قطعات عسکری کرکوك و سلیمانی کە مربوط منطقەی شرقیەن احتیاجی بە ٦٤ طن خلوز هیە اوەی ایەوێ تسلیمی بکات همو روژیك مراجعت بە مقری منطقە و بە کیلو فیآتەکەی لە ناو ظرفا تقدیم بکات .

آمر منطقەی شرقیە

اعلانە

لە کوردستانا ـ سلیمانیدا لە طرف ملا فیضی و یعقوب سیون عنزەوە بە وکالت شرکت نوت خانقین موجودە . ام شرکە لیرەدا بە فیآت لای خوا ەوە نوت سپی ، نوت رەش ، بنزین کە تسهیلاتیکی تواوی تیدایە ایفروشی . و غیری امەیش چوار نوع رونی ماکینە کە لە همو رونیێ کە بە تجربە باشترە ایفروشی .

بنزین تنکە ــ ١ (٥) روپیە ، نوت سپی (٢/٨) نوت رەش بە (١/٨) انە افروشری .

فیضی

اعلان

موافق بیانی مکوس زمارە (٨) سال ١٩٢٨ پنجوین مرکزی فحصە اوتوتونانە کە لە ناحیة پنجوین دامزروەە پێویستە بە اجازة نقلەوە امرار بکری .

توتون ناحیة پنجوین هی او دیهاتانەی کە نزیکی مرکز ناحیەیە بریتە پنجوین . توتون دیهاتەکان قسم شمال پنجوین و توتن اطراف سیدار لازمە بریتە سیدارە و بە اجازەی نقلەوە بیتە سلیمانی . هرکس پیچەوانەی ام اعلانە معاملە بکات معاملەی قانونی درحق اجرا اکرێ .

مأموری مرکزی گمرك ومکوس سلیمانی

مطبعة بلدیة سلیمانی

سال ـ ٤ ژماره ٢١٠ ژیانه لاپەرە ١

بو هەر شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

هەر شتیك آوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردە

کریار
بەشش مانك پیچ
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو درەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
شش مانك کیرابونە قیمتاکری
اعلانات
دیریك ٦ انە دەسینرێت
یکی بە آنەیکە

٩ جمادی الآخر ١٣٤٨ ١١ ت : ٢ ١٩٢٩ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەوالی دەرەوە :

رویتر و سائرە

٤ — ١١ — ٢٩

* * * *

عودت مستر ماکدونالد

لندن — مستر ماکدونالدی رئیس وزارة بریطانیا لە امریقاوە مواصلتی لندنی کردوە ولە محطەی (یوستن) دا فوق العادە استقبال کراوە .

آثاری صحت ومسروریت لە رویدا نمایان بووە لە مواصلتیا اچیتە سرای [دونن یوست] لە درای مدە کی کەم ریاست مجلس وزراء اکات .

بین روس و بریطانیا

لندن — بە مناسبتی ئەوەی اتفاقنامە تازەکەی بینی روس و بریطانیا بو تصدیق تودیعی مجلس کراوە لە پیش مذاکرەی دا حزب محافظین اعتراضنامەیکیان داوە بە مجلس ، زور بیان اسفیان لە قابینەی بریطانیا کردوە کە لەم معاهدەیەدا حرمتی بعضی شرائط نەگیرو، کە لە رفی خویدا لەسەری بینی روس و بریطانیا نیك چوە و بەکیك لەوانەیە کە حکومت روس پی و ستە اعتراف بە قرضەکانی بریطانیای بکا .

حزب محافظین و عمل

لندن — حزب محافظین خوی حاضر کردوە کە لە مجلس مواەبدا بە قطعی و بەشدت لە جلوی سیاستی حزب عمال بی ، بالخصوص لە مسئلەی معاهدەی بین مصر و عراق و مسئلەی ری کە وتنی بریطانیا و روسەوە مقاومت بکات .

حزب عملیش و قابینەی تازە ترسی لەم معارضەیە نیە ، بلین اگر مبعوثە معارضەکان موافقتیان نەکرد مستر مکدونالد امر ئەکات کە مجلس فسخ کریتەوە و سەر لە نوی دست بکریتەوە بە انتخابات بو ئەوەی بە تەواوی اکثریتیکی فوق العادەی عمل لە مجلسا پەیدا و معلوم ببی .

— (§) —

المان وتشکیل قابینە تازەی فرانسە

برلین — غزتەکان المان بە مناسبتی ئەوەوە کە لە اعضاکانی حزب یسار احتمال هیە قابینەی فرانسە تشکیل

بکات زور به مصر، بشده مقاله نوسن .

غزته‌ی (برلین تاج بلاط) نوسیوتی پی‌ویسته فرانسزه‌کان قابینه‌یکی وا تشکیل بکان که مراعات اتفاق لوکارنو بکان وا بخصوص او سیاسته‌ی که له بین بریتانیا و المان دا موجوده .

بین چین و روسیا

طوکیو — بنا له‌و خبراته‌ی وه‌رگیراوه معلوم بووه قوای چین له حدودا له‌طرف روسه‌کانه‌وه مغلوب کراوه و بنجا میل رجعتی کردووه .

طوکیو — له حوادثات ئه‌وجینه‌وه معلوم بووه که له‌و شه‌ره‌دا چینیه‌کان دو طوپ و دو طیاره‌یان له ئه‌ثنای قتل و تدابیکی خوینین دا له روسه‌کان گرتووه .

قابینه‌ی فرانسز

پاریس — مسیو دالادیه و مسیو کلیمانت نه‌یانتوانی تشکیلی قابینه بکن ، له سر اوه له سر تکلیفی مسیو دومرغ رئیس جمهور (مسیو تاردیو) قابینه تشکیل کرد وه‌کو غزته‌کان اوسن ام قابینه‌یه له پیاوه کوره بکار له دست هاتوه‌کان تشکیل کردوه .

البته به قطعی پارلمنت اعتمادیان پی اکات و مسیو بریان بوته‌وه به وزیری خارجیه .

فلسطین

مدینة القدس — مسئله‌ی احتجاج عمومیه‌کی که به مناسبتی روژی وعدی بالفوره‌وه کراوه ، به‌بی ئه‌وه حوادثیکی خراپ رو بدات تواو بو .

حکومت بریطانیا بم مناسبته‌وه گوتویتی : جلب کردنی وابوری حربیه‌ی (امانز) و یافا مر بو احتیاط بووه و الا غایه‌یکیان نه‌بو

هیئت تحقیقیه‌ی فلسطین

قدس — هیئت تحقیقیه‌ی فلسطین دوه‌م کره‌ت اجتماعی کردوه و له بر چاوی عامه‌کانا افاده‌ی مستر سندرسن مدیر پولیسی ورگرتووه که سراپا له علیهی عرب شهادتی داوه و طرفداری جوله‌کانی کردوه .

بیاناتی امیر عبدالله

عمان — جلالة امیر عبدالله له گل مخبری غزته‌ی (برلین تاج بلاط)دا گفتگوی کردوه و گوتویه‌تی جوابی مذکره‌که‌ی که تبلیغ مندوب سامی فلسطینم کردبو له بابت حوادثی تازه‌ی فلسطینه‌وه ورنگرتوه‌وه .

بم مناسبته‌وه فرموی ایه تمنا اکه‌ین که هموملی حر و سربست بژی ، بلا له بر اوه‌ی اینه‌ی عرب مجبوراً مقاومتی مشروع ده‌کان و مدافعه‌ی حقوقمان اده‌ین .

- (٤) -

افغانستان

دوسته‌کانی امان الله خان

طهران — او افغانیانه‌ی که طرفداری امان‌الله خان بون و رایان کردبو طهران اتیاره چونه‌وه افغانستان که معاونتی نادر خان بکان .

غزته‌کانی هندستان به اکثریت زور له لمی امان الله خان اوسن و له علیهی جنرال نادرخان و البته ابوایه امان‌الله خانی دعوت بکردایه‌وه .

اسارتی بچه سقا

بمبای — خبریك له بومبادا بو قونسلوسی افغان هاتوه امای بچه سقا له گل وکیلیکیا که سید حسین اوه له شاخی (سراج) له ٢٣/١٠/٢٩ دا اسیر کراوه .

اعدامی بچە سقا

پشاور — لە خبریکەوە کە هیشتا تأیید نکراوەتەوە دەر کەوتوە کە بچە سقا لە گل یازدە طرفداریا بە امری نادر خان اعدام کراون .

تألیف قابینەی افغان

عمان — ملك نادر خن لە کابلدا تألیفی وزارتی کردوە ، وزیرەکانی عبارتن لە ٩ کس و لەمانە چواریان او ذاتانەن کە لەزمانی امان‌الله خانیش‌دا لە قابینەدا .

وزیر بحریەی پیشوی تورکیا

تجزیە کراوە

انقرە — لە سەر ئەو اختلاسەی کە لە وقتی خوی‌دا حس کراوە کردوی تی ئەم جارە جمهوریتی تورکیا محمد مختار پاشای وزیر بحریەی پیشوی منهم و تودیعی محکمەی گەورەی تورکیای کردوە .

لە دوای محاکمە بە بیست هەزار پاون انگلیزی جزا حکمی بە سەرا دراوە .

بینی تورك و روسیا

انقرە — غزتەکانی تورکیا ئەنوسن هاتنی رابق قرەخان وکیل مفوض وزارت خارجیەی روس بو انقرە نزیك بوتەوە .

بو ئەوە دیت کە مذاکرە لە گل وزارت خارجیەی تورکیا بکات بو تأییدی علاقات و دوستایەتی بین .

— (§) —

سفیری فرانسە

پاریس — لە مسیو هربیت کە ی سفیری فرانسە لە بروکسل بە نجیە — سکتەی قلب وفاتی کردوە .

معاهدەی بین بریطانیا و عراق

بغداد — هیئت وزراء لە خویان کومەلێکی چیا کردوتەوە بو اوەی لەلایەن دست پی کردنی معاهدەکە بین عراق و حلیفەکەیا مذکرەیەك احضار و تودیعی حکومت بریطانیای بکەن .

مقصد لەم مذکرەکە امەیە حکومت بریطانیا تی بگەیەنن کە نابی بو عراق معاهدەی مصر بکەن بە اساس و دستور . چونکە مصر و عراق لە وضعیتی جغرافیا ، سیاسی بین‌الدولیا گلی فرقیان لە بینا هیە .

مشروع حبانیە

بغداد — بو مشروع حبانیە لە مسئلەیکی روحی یە بو احیا کردنەوەی زراعت عراق و کە یکیکە لەمەهاج اجارەی وزارة بو اوەی زور ترتیبات پێویستەی بو احضار بکری هیئت وزراء لە مأمورە متخصصەکان حکومت کومەلێکی تشکیل کردوە کە تماشای ام مسئلەیە بکەن و اقتراحات خویان بنوسن و بیدەن .

فخامت مندوب سامی تازەی عراق

بغداد — الیٰن فخامتی سیر همفریزی معتمد سامی تازەی عراق هیشتا لەلندنە و خریکی ورگرتنی تعلیماتیکە کە بە پیاوە لە عراقا حرکت بکات .

قوماندان بحری بریطانیا لە خلیج فارس‌دا

بغداد — قوماندان بحری بریطانیا لە خلیج فارس‌دا کە مدتیکە تشریفی هیناوەتە بغداد . لەم روژانەدا بو گفتگوی بعضی مسائلی رسمی لە گل وکیلی معتمدسامی فخامت مستر یانگ‌دا زیارتی جلالة ملکیان فرمووە .

تشکرات رئیس لجنەی فلسطین بو عراق

بغداد — رئیس لجنەی مرکزی ی فلسطین کاغذ

یکێ نوسیوه بو حضرت جمیل پاشا لراری رئیس کومله‌ی

امانه‌ی فلسطین •

وله کاغذه‌کەدا به ناوی فلسطینیه‌کانه‌وه زور زیاتی تشکری له عراقیکان کردوه •

تشریف هینانی جلالت ملک حسین بو بغداد .

بغداد — به نظر ارکاغذانه‌وه کلام لغریبه‌دا هاتوه وادیاره جلالة ملک حسین ئیرنس حجی

اعبلی وله‌مه‌ی کانون اول اموالتی بغداد لفرموی •

لائحهٔ مدافعهٔ وطنیه

بغداد — له وزارت کومیلیک تشکیلی کردوه • که

تدقیق لائحه‌ی خدمت مدافعهٔ وطنیه بکات و ام لائحه‌یه

به غیره رسمی بسر مبعوثه‌کا اداهش کراره •

واداکه‌وی ام لائحه‌یه به نظر ادره وسیاست عراقه

وتعدیلاتی تا بکری له‌دوائیدا بوتصدیق ادری به

مجلس •

جلالة ملک عراق تبریکی غازی کمال پاشای کردوه

بغداد — به مناسبتی تصادف روژی اعلانی

جمهوریت تورکیاوه جلالت ملک عراق به تلغراف

مبارکبایی له غازی مصطفی کمال پاشا کردوه •

و جلالیشی به تلغراف جوابی داوه • بیانی

تشکر و تمنای ترقی وآمالی حکومت عراق کردوه •

انعام جلالت ملک عراق

بغداد — جلالة ملک عراق نشانی رافدین له درجهٔ

اولدا بخشیوه به حضرتی سیر هنری دوبس معتمدی

بیشوی عراق •

نشانی رافدین عسکری له درجه‌ی سیهمدا بخشیوه

به (آر • آلش یدن) عقیده •

رئیس مجلس اعیان و مبعوثان

بغداد — له میعادی خوی دا له روژی شه‌مه‌ی

دوی ئه‌م مانگه بو مجلس اعیان و مبعوثان به صورت

اعتیادی اجتماعی کردوه •

له دوای تشریف هینانی جلالت ملک و وکیل

فخامت مندوب سامی و خوینده‌وه‌ی خطاب ملوکانه

دەست کراوه به انتخابات رئیس • • انتخابت السید

محمد الصدر بو ریاست مجلس اعیان و فخامت توفیق

بك السویدی بو ریاست مجلس مبعوثان انتخاب

کراون •

انتخابات مبعوثان مصر

قاهره — قرار دراوه که له ۲۱ کانون اولدا له

مصرا دست بکه‌ن به انتخاباتی مبعوثان و له ۲۹ مانگی

مذکوردا تواو بەبی •

مسیو لم ارتن

بغداد — مسیو ولیم مارتن که له جنیف دا صاحب

غزته‌ی ه زورنال دی جنیفه • یه تازه‌تی بعضی مسائل

سیاسیه‌ی شرق تشریفی هیناوه‌ته بغداد و له گەل پیاوه

سیاسیه‌کانی عراق دا گفتگوی کردوه • له دائره‌ی

مندوب سامی‌دا میوانه و له طرف جلالت ملک عراقه‌وه

قبول کراوه و حرمتی گیراوه •

سعادت کاپتان لاین

به مسروریه‌وه بیستمان که سعادت کاپتان لاین

مفتش اداری پیشوی سلیمانی که ماوه‌یه‌ك تشریفی بردوه

بریطانیا • لەم روژانه‌دا تشریفی هیناوه‌ته عراق و بوه

به مفتش اداری لوای کرکوك •

به ناوی ملتی سلیمانیه‌وه عرض به خیر هاتن و

تمنای سعادتی اکەین •

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەر شتێك
مخابرەت بەزاوی ادارەخانەوە
ادی
§
ادارەخانە لەتەنای بلدیەدایە
مدیران : سلیمانی زیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشەش مانگ پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا :
سەروپیەو لەشش زیاترجکلە
سەروپیەکە بو دیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسیتری
یکی بە آنەیکە

هەر شتێك ئاوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٢ جمادی‌الآخر ١٣٤٨ ١٤ ت : ٢ ١٩٢٩ [پێنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەوالی دەرەوە :

تورکیا

کردنەوەی مجلس وطنی کبیری تورکیا و خطبەی
غازی مصطفی کمال پاشا

لندن — مجلس وطنی کبیر کراوەتەوە ، لە اول جلسەدا رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا نطقی افتتاحی داوە کە زور مؤثر بووە . و حکومت هەمو ترتیباتیکی لەپێشەوە حاضر کردوە کە نطقەکە بە واسطە جهازی بێ‌تلەوە لە اوروپا و امریقا دا بلاو بەبیتەوە و خلق گوێی لی بکرن .

فابریقەی فورد لە استانبول

انقرە — پوتأسیس فابریقە یکی فورد لە استانبول — داوشانەدا بە گرمی ایش دوام اکات ووقتە تەوار بی مەدی پێنجصد عملە ایشی تیا اکات .

تلغرافی وزارت خارجیەی تورکیا
بو حکومت افغان

وکالت خارجیەی حکومت تورکیا بە مناسبتی استقلالی افغانەوە لە طرف جنرال نادر خان لە جوابی او در تلغرافەدا کە وزارت خارجیەی افغان بوی نوسیوە جوابی داوەتەوە ، وبە ناوی حکومتەوە تمنای دوام اقبالی افغانی کردوە وکوتوەنی تورکیا دائما ایەوی وکو برالەگەل افغاندا دوست بی و امید اکین تایدی او اتفاق بکەنەوە کە جاران لە بینمانا کرابو .

افغانستان

وضعیتی نادر خان

بمبای — وکولە کابلەوە خبر ورگیراوە لەبر اوەی خزینەی افغانستان پارەی تیا نماوە جنرال نادر خان ناتوانی چون حرکت بکات ، الین خریکی جلبی بعضی زو ومعادنە کە سکەی تازەی لی بدات . ولە لای اهالیش پارە نماوە ، بلام لەبر اوەی زور طرفداری نادر خان هیە و اکثریتی اهالیکە وحتی دراوسیکانی اعتمادیان پی هیە معاونتی اکن .

نادر خان لەگل هیئت دینیەی افغاندا زور بیقی باشە وزور حرمتیان اگری . گورەکانی کردوە بە

وزیر عدلیە ٠

لە هندستانەوە دست کراوە بە آمد و شد بو افغان و قافلەی تجارت اکثری وقت مواصلتی کابل اکات ٠

نادر خان لشکری همو اسلامەکانی هندستانی کردوە لە سر اوەی معاونتی اکەن ٠

قابینەی تازەی افغان

طهران — قابینەی تازەی افغان وکو لای خوارەوە تشکیلی کردوە ٠

وزیر حربیە	سردار اعلی شاه خان
» خارجیە	فیضی محمد خان
» عدلیە	محمد هاشم خان
» معارف	علی محمد خان
» مالیە	میرزا محمد ایوب خان
» ربلاط[illegible]	احمد علی خان
» تجارت	حاجی محمد اکبر خان
قومندان کابل	میرزا محمد یعقوب
رئیس صحیە	اکبر خان

تلغرافی امان‌الله خان بو نادر خان

بمبای — امان‌الله خان تلغرافی خوارەوەی بو نادر خان نوسیوە ٠

بو پیشکەوتنی افغانستان بە همو قوت و فکرمەوە وکو خوم ملکیم وا لە کاتام ، چونکە اوی من بەوی هی ترقی و تعالی کردنی افغانە و اوە من رجات لی اکم امەیە : محافظەی پروغرام تعلیم بفرمون کە زو دولەتکەمان برز بیتەوە ٠

بین روس و بریطانیا

لندن — فرتەی دایلی تلغراف انوسی : انتظار اکری حکومت بریطانیا (سیر رونیت هود) بکات بە سفیری روسیا ٠

قابینەی فرانسە

پاریس — وزارتی تازەی مسیو تادیو دەستی کردوە بە اجتماع و اولەمین اجتماعیان سە — ٣ ساعت دوامی کردوە ٠

بەلام فرقەی رادیکال — اشتراکیش بە جیا اجتماعیکی کردوە کە لە علیەی حکومت حاضرە — قابینەی تازەیی ٠

جلالة ملك حسین

بغداد — الین غیر رسمی معلوم بوە کە جلالة ملك حسین لە ابتدای کانون اولدا تشریف اهینیتە بغدا ٠

داخل بونی عراق بە عصبة الامم

جنیف — سکرتیری عصبة الامم مذکرەیەکی لە حکومت بریطانیا وەرگرتوە مالەکەی ئەمەیە کە حکومت بریطانیا لە دوای هەمو تدقیقاتیك قراری داوە معاهدەیی کە لە سال ٩٢٧ دا لە گەل عراقا خریك و بیکات و ئەموادەکانی تطبیق نەکراوە فیدی نەکات ٠

موافق فقرەی اول لە مادەی سە — ٣ معاهدەی بینی بریطانیا و عراق کە لە سال ٩٢٥ دا کراوە حکومت بریطانیا توصیەی عصبة الامم ئەکات کە لە سال ١٩٣٢ دا داخل عصبة الامم بەبی ٠

جواب وزارة خارجیەی عراق برامبر بە طلبی محامیەکان

بغداد — محامیەکانی عراق طلبیان لە وزارت خارجیە کردوە کە پی بلین مدیر تشریفات لە حفلات رسمیەدا محامیەکانیش بانگ بکات و هەتاکو ئیستا ئەم اصولە انفاذ نەکراوە ٠ وزارت خارجیە لە جوابیا وتیە: بەلی ، راستە و ئەمە اصولە ، بلام قابیلنیە بە یەکجاری هەمو محامیەکان دعوت بکری ٠

هەر وەختی نقابتەکیان تشکیل کرد ، ئەوسا لە محافل رسمیە دا بە ریزە بە واسطەی رئیس حزبەکیانەوە دعوت ئەکرین .

شرکة نفط تورکیا لە عراق

بغداد — هەر چند موافق او امتیازەی وەریان گرتووە شرکە نوت تورکیا ایترناتوانی لەولایتی موصلدا تحری و اکتشافات بکات بو نوت ، بلام لە کل امشا مدەیان تەو بوە هیشتا لە سر تحرنات دوام اکات .

لە سر امە حکومت تبلیغی شرکتەکەی کردوە کە اگر هتا بیست مانگ جاری واز لە تحریات نەهێنی امتیازەکەی لغو اکاتەوە .

مندوب سامی تازۀ عراق

لندن — انتظار اکری مندوب سامی تازۀ عراق فخامة سیرفرانسیس همفریز لە ١٠ کانوناولدا مواصلەتی عراق بکات .

مفاوضات تجارەی بین روس و تورکیا

توقف کردوە

انقرە — او مفاوضەی کە بو عقد معاهدەیکی تازۀ تجارت لە بینی روس و تورکیادا اکرا یکی کەوتوە ، چونکە هیشتا قیمتی ملیونیک لیرۀ تورك اموال تجارتی تورکیا لە اودسادا ماوەتەوە هیشتا لە طرف روسەوە هیچ جوزە و ثبات نەدراوە .

بین ایطالیا و یوغوسلافیا

بلغراد — بینی ایطالیا و یوغوسلافیا خراب تیك چووە . لە بر اوە شاویك ملحق قوۀ هوائی ایطالیا لە مدوضیتی بلغرادا سرخوش ابی و تعرض حکومت یوغوسلافیا و باخصوص بخی خرابی و ییسی پایتختەکەیان اکات . و مسیو رادلیوف ریاضی مشهوری یوغوسلافیایی کە حاضر ابی مقابلەی اکات و الی اگر بلغراد خراب بی وە نیە روماش ایوە حاکتری بە زوور کابرای اکاتە دەری .

لە سر اوە مفوضیتی ایطالیا پروتستوی حکومت یوغوسلافیای اکات و طلبی جزای کابرا اکات . هەر چند حکومت کابرای حبس کردوە بلام پیە کرەتی غزتەکانی یوغوسلافیا لە علیهی ایطالیا دستیان کردوە بە نوسین .

اتفاقنامەی بین روس و بریطانیا

لندن — او اتفاقنامە تازە ، کە اخیرا لە لندن لە بین حکومت بریطانیا و روسدا کراوە بو اعادەی سیاست بین وسفیر ناردنەوە بو یکتری بو تصدیق تودیعی مجلس عوام بریطانیا کراوە .

هرچند حزب محافظین بە شدت معارضەیان کردوە بلام نتیجە بە اکثریتیکی فوق العادە تصدیق کراوە و بم سببەوە پارتی عمال موفق بون .

وزیر خارجیەی المان

برلین — بە رسمی منصب وزارت خارجیە درا بە هر د کورتیوز و لە جی دوکتور شترزمان کە هەتا کو ایستە بە وکالت ادارەی کردووە .

وزارت مالیە و اقتصادیاتیش تودیعی پروفسور مولدوەر کراوە .

معروف الرصافی و غزتەی بلاد

بغداد — لە سر اوەی معروف افندی الرصافی لە غزتەی البلادا مقالەیکی نوسیوە وکویا الیف مقالەکە لە علیهی پغمبر صلعم نە اد کی یادا بوە وکو

لەمجلس پایی‌دا شکاتی لی گرا ووزیر داخلیه قولی‌دا تدقیق مسئلەکە بکات .

الیٖن کومی شبان مسلمینیش لە محکمەدا دعوایان لە عامی صاحب مقالەکە و امیرەکەی کردوە هیشتا محاکمە نتیجەی نەهاتوە بلام الیٖن حکومت امری‌داوە غزتەی بلاد ١٥ روز انتشار نەکات .

ضایعەیکی الیم

لە حالیکاکە غزتەکەمان لە تواو بون‌دابو بە شدتی اسفەوە خبرمان وەرگرت کە رسماً بو مقام سعادت متصرفی تلغرافیك‌هاتووەتا لەکی امەیە کەفخامتی (سیر عبدالمحسن السعدون) رئیس‌الوزرای عراق امشەوی رابوردو لە مالی خویدا (انتحار) و وفاتی کردوە . و وصیتی تأریخی بو اولادی بە جی هیشتوە .

ام خبرە فجیعەیە وکوساتقەیکی ناکهانی ضربەیکی لە عالم دا و رعشەیکی ابدی خستە وجودی هموتیکەوە جداً غیبوبتی ابدی ام داهیەیە کە لە عراقا اولەمین ذات و مشار بالبنان و باعث فخری عمومی‌بو جی تاسفە و هتاکو قیامت ام اسفە باقی ابی و لە فکر ناچیتەوە .

بە ناوی عموم‌عراق و خاصةً بە ناوی‌ملتی کوردەوە اظهاری اسف و بیانی تعزیت اکین . و بم مناسبتەوە لە هموو مراکزدا بیداخی حکومت شور کرایەوە .

لەم خصوصەوە لە غزتەی آتی‌دا درجەی اسفی ملتەکەمان و تفصیلات لازمە عرض اکین .

جیکای عبد الکریم رفی

پاریس — غزتەی مراکش بە رسمی نوسیبویە کە حکومت مراکش ٢٣٧ • هزار فرانکی تخصیص کردوە لە جزیرەی « ریونیو » املاکی بکری کە ابدی عبدالکریم شەری ریفی تیا قوت بکات .

معاهدەی حجاز و ایران

طهران — مجلس مبعوثانی ایران بە اکثریت ئەو اتفاقنامەیەی تصدیق کردوە کە ئەم سال مرفق لە طهراندا لە بینی کومەلی حجاز و ایرانا کرابو .

فلسطین

احتجاج مجلس مبعوثان و اعیانی عراق

بغداد — مجلس اعیان و مبعوثانی عراق لە جلسەی روژی ٧ تشرین ثانی دا بە اکثریت قرار یان داوە لە لە مسئلەی فلسطینەوە تلغراف احتجاج بنوسن بو رئیس وزارت بریطانیا و عصبة الامم و لجنەی تحقیقیەی فلسطین و تلغرافەکایان نوسیبوە .

لە دائرةطاپووە :

اعلان

عرصەیە کە لە گرەکی کویژە واقعە و محدده (شمال شرقی بە شوسة جادە سابونکران شرق جنوب بەخانوی ٩٢—٢ تسلسل ٥٦ ورثەی کریم بك جنوب‌غربی‌بە طریق‌عام غرب شمالی بەعرصة تسلسل ٥٧/١ کەعائدی احمد بك کوری‌توفیق بگە) و تسلسل ٩٩٢ و مساحة (٦٩) مترمو (٦٦) دیسمترە و (٥٠) سانتمترەیە و ام عرصەیە لە دابوشینی شیو و فضلە طریق هاتوتەوجود و لە زیر تصرف دائرة بلدیەدایە بە بی منازع ومعارض لە بر اوە تاایستا ربطەطاپو نەبوە مجدداً بە ناوی دائرة بلدیەوە ربطەطاپو اکریت لە تاریخ ام‌اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات بو اکاداری هموکس اعلان کرا .

مطبعە بلدیە سلیمانی

سال ـ ٤ ژماره ٢١٢ | ژیان | لاپەڕە ٤

بو همو شتێك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەبینای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

مکریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
اعلانات
لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکە لە
سەروپیەکە بو دیرزیادەکانیش
دیری شش آنە اسێرێ
یکی بە آنەیکە

همو شتێك اذەمی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١٦ جمادی الآخر ١٣٤٨ ١٨ ت : ٢ ١٩٢٩ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

فاجعەیکی گورە و مور

غیبوبتی ابدی سیر عبد المحسن بك السعدون لە عیرای روناکی و استبرە بختی عراقی کوژاندەوە

لە غزتەی پێشوماندا خبری ناکهانی (انتحار) و وفاتی رئیس وزرای عراق فخامة (سیر عبد المحسن بك السعدون)مان نوسیبو .

غیبوبتی کوتوپری و ابدی ام ذاتە عالیە جدا بە عموی همو ملتی عرب و بەخصوصی ملتی عراقی دلتزن کرد . و هتاکو قیامت داغ و حسرتیکی بو بەجی هیشتن .

چونکە مرحوم جنت مکان لە عائلەی نجیبەی سعدونیە کە ام عائلەیە لە کونەوە بە انجب نجبا و لە سر آمدان [illegible] ت عرب شهورن و حقیقتاً دائما لە عراقا و لە ناو همو عربا موقعیکی عالی و قدرو قیمتیکی فوق العادەیان هەبوە . غیری اوەی ام عائلەیە لە ناو عربا وا مقدس و محترم بون لە زمانی تورکەکانیشا بە عموی لای سلاطینەکانی آل عثمان زور خوشەویست و بە قیمت بون و تورکەکان لە عراقا بەاولەمین عائلەیان زانیون و بەو نوعە حرمتیان کردون . و بم سببەوە مرحوم مغفور لە منالیەوە لە استانبولدا تربیەی دیوە و لە مکتبی عشائری تورکیادا کە خاص اولاد و احفاد پیاوە هەرە نامدارەکان بو تحصیلیکی عالی کردبو و بم سایەیەوە لە امور ادارە و سیاستدا تکاملی کردو و لە همو خصوصیکەوە یدیکی طولا و موقعیکی عالی ، ممتاز ، بی مثل و بی نظیری هەبو .

مرحوم مشار الیەوەکو لە پێشەوە بە دائمی آرزوی هر ترقی و تعالی ملت و وطنەکەی بوە و لەسعی کردن غافل نەبوە ، لە اولی احتلالیشەوە بو استقلالیتی عراق و دست خستنی حقوق جهد و برامبر بە همو موانعیك بە متانتیکی قوی و بە جسارتیکی شجیعانە و مدنیانەوە تی کوشاوە و مدافعەی کردوە .

مرحوم مغفور نائل مرحمتی خوی کات وصبر وآسایش به عائلەکەی احسان بفرموی . آمین .

ژیانیش : بە ناوی هەمو ملتی کوردەوە پیسانی تعزیت لە عائلەی کدردیدە اکات

مرحوم مغفور چرنە انتحار و وفاتی کردوە

فخامة عبد المحسن بك لە ساعت هشت انکلیزی شەوی سیازدە مانك دا لە یادی عراقیەوە اگەریتەوە مالی خویان لە کرادة شرقیە ، وەکو چون اصولی پیوەگرتوە هەروا دست اکا بەنان خواردن ، لە دوایی دا ابیتە ژوری نوسین و کاغذیك انوسی بو علی بك کوری کە ایستا لە بریتانیا لە کایەی دبرمنکهام دا تحصیل اکات و کاغذەکە اخاتە ظرفەوە و منتظم آدرسەکەی انوسی .

لە سعات نوی انکلیزی دا لە پرکا دنگ تفەیك لە ژورەکەیا دیت . و عائلەکەی و اهلی مالەکە لە تاوانا را اکەنە ژورەکەی ، تماشا اکەن مرحوم کوتوە و لە دلیەوە خوین فەوران اکات . و چاویان بە دمانچەکش اکەوی لە تلشتیەوە .

هەمو بەکرەتی دست اکەن بە هاوار و گریان و شیوەن ، و دست بەجی بە تلەفون خبر ادەن بە وزیر داخلیە ناجی پاشا السویدی اویش دست بەجی لە کل توفیق بك برای ، مدیر پولیس بغداد را اکەن ومالەکە لە دوایی دا کەلی لە پیاوە گەورەکانی حکومت ، رئیس دیوان ملکی و چند دوقتوریکیش اکەن بە سەرا بلام لە مواصلتیان ایان کە مسئلە براوەتەوە وفاتی فرمووە و لە کل کاغذەکە اخوینیەوە بە گرەتی رعشەیك ایان گری چونکە کاغذەکە عبارت بوە لە وصیتی تاریخی وطنی و مؤثر کە تودیعی علی بك کردوە .

وا مختصراً صورتی وصیتەکەشی عرض کرا

ای کورم علی ! رجا اکەم عفوم کە ! خاتمەم بە حیاتی خوم هینا چونکە لذەتیك و شرفیکم لی نەدی ملتەکە داوای خدمت کردن اکات ؛ انکلیزەکان موافقت ناکەن یارمت دریکم نیە . عراقیەکان نەیزانن وا ظن اکەن من خائنی وطنەکەم و پیاوی انکلیزم . ام مصیبتە گورەیە چیە . تحملی هەمو حقارت و اذیتیکم کرد لە ریی ترقی ام وطنەدا کە باوك و باپیرم بە صفایی تیا ژیاون .

ای کورم وصیتی آخریم بو تو امەیە :

١ــ لە کل برا بچوکەکتا زور مشفق بە . و حرمتی دایکت بکرە و براجر بە وطنەکە مشفق بە .

٢ــ اخلاصیکی تواوت لە کل جلالت ملك فیصل و اولاد و احفادەکانیا هەبی .

٣ــ ای کورم دیسانەوە عفوم کە .

— (§) —

جنازە آیولی

بو صبحینی لە طرف حکومت و اهالیەوە جنازە الاییکی زور مهیبی وەکو لای خوارەوەی بو ئەگری :

١ ــ طاقمیك پولیس سواری لە قوماندەی معاون مدیر پولیس دا .

٢ ــ قطعات جیش عراق ، واتی اصولیك کە ترتیب کراوە .

٣ ــ جنازەی مرحوم جنتمکان لە ننشتیدە وە ااید

عام ، مدیر پولیس عام ، امری منطقه و مدیر پولیسی بغداد .

٤ — کس و کاری مغفور .

٥ — رؤسای دین و علما و فضله گوره کان .

٦ — ممثل جلالت ملك معظم و ارکان بلاط ملکی .

٧ — فخامت وکیل معتمدی سامی و معیه کانی .

٨ — رئیس مجلس اعیان و مبعوثان .

٩ — هیئت وزرا .

١٠ — قرمانداری عمومی قوای هوائی ، وزیر مفوض ، ممثل سیاسی دوله کان و قونسلوسه کان .

١١ — عموم اعضایان مجلس اعیان و مبعوثان .

١٢ — مستشاره کان و ضابطان قوای هوائیه .

١٣ — مأموره گوره کان .

١٤ — امری جیش و ضابطان پولیس .

١٥ — همو اشراف و گوره کانی بغداد ، رؤسای روحانیون ، اعضای مجلس اداره ، بلدیه و غرفه‌ی تجارة

١٦ — همو انگلیزه کانی تر .

١٧ — ممثل نقابه کان ، غیره چیکان ، محمیکان و د ئتوره کان .

١٨ — باقی اهالی .

١٩ — طاقمیکی تر پولیس له دوای همووه .

* * * *

حزنی جلالت ملك فیصل

جلالة ملك فیصل که ام فاجعه الیمه ایه زور متأثر ابی و بیانی زو بالذات تشریف اهینه مالی مغفور وله بر جنازکایا وستی و به دنگیکی حزن اهور ابوه اتر موی ای عبد المحسن جدا ونم کردی و وطنه کیش وی ضایع کرد . حیف حیف . .

له دوایی‌دا تشریف اباته دائرهٔ حرم و کوباوکیك تعزیه له عائله‌که‌ی اکات و تسلیان اداته‌وه .

له آخریا تشریف اهینیته ژوری مستقبلین و ارتجالا لهم خصوصه‌وه چند قسه‌یکی مؤثری ادا فرمو که هموی بحث علوجنابی مرحوم ابی .

بلاغیکی رسمی

لابتدای ١٦ ام مانگوره هتا ١٨ ی مانگ له دیوان رئیس وزارة‌دا دفتریکی مخصوص اکریته‌وه بو تسجیل ناوی او ذاتانه و ارشوینانه‌ی که تعزیه له حکومت اان .

حسسیات طلبه کانی مکاتب

عموم مکتبه کانی عراق به عالی و ابتدائی یه‌وه به به معلم و طلبه کانیانه‌وه له تشییعی جنازه‌کایا اشتراك اکه‌ن و طلبه کان هر یکه پداخیکی رەشیان به‌دسته‌وه ابی بو علامت تعزیه !

— (§) —

وکالة رئیس وزارة

ارادهٔ ملوکانه درچووه که ناجی پاشا السویدی وکالهٔ وظیفه‌ی ریاست قابینه درعهده بکا .

{ **** }

اعلان

آلیکی ٦ مانگی رلاغی حکومتی پولیس لیوای له اعتباری اول مانگی کانون ثانی ٩٣٠ ه‌وه تا نهایی مانگی حزیران ١٩٣٠ خراوته مناقصه‌وه هرکس طالبه و تیکیشتن شرائطه‌کی و اجرای مناقصه‌ی مراجعت به مجلس اداره و دائره‌ی پولیس لوای سلیمانی بکات .

متصرف

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

وقتی وقعەکەدا استعمالی کردوە محافظەی بکەن ، ٧ — تلغرافیکی ژۆری تەزیە نامە بنوسن بو کورە خوشە ویستەکەی لە برمنگهام ، ٨ — مراجعت بە حکومت بکەن یا بە صورتی استملاك و یا بە نوعیکی کە خانوی مغفور تخصیص بکات کە قسم خارجی بکری بە (بیت الامة) و قسم داخلیش بو عائلەکەی تخصیص بکری ، ٩ — مراجعت بە حکومت بکەن کە مقابل بە خدمات لایقانەی مغفور معاشیکی ابدی و کافی بو عائلەکەی تخصیص بکات ،

بەو نوعە خاتمەیان بە اجتماعەکە هیناوە و قراریان داوە من لە ناو چوار پینج روزا دیسانەوە اجتماع بکەنەوە و بو پیکهینانی ام مسئلانە هەر نوعە تشبثاتی و جهدی بکەن ،

جلسەی حزب تقدم

بە مناسبتی وفاتی مرحوم مغفورەوە حزب تقدم اجتماعی کردوە ، لەدوای خویندنی فاتحە اعضاکانی هەو دستیان کردوە بە گریان ،

وبە نوبە آخریان هلساون وبحث مزایا ، اخلاق حرکات ، وخدمات لایقانەی مرحوم مغفوریان کردوە ،

لەو ئنایەدا یاسین پاشای هاشمیش هاتونە حزبەکەوە وبە گریانەوە کوتویتی هاتوم کە تعزیتان لی بکەم ودستی کردوە بە بحثی مزایای مرحوم ولە ضمنیدا کوتویتی رجای عفو اکەم لەسەر او حرکاتانەی کە لە پیشا برە چونکە رابوردوە وحقیقتا درکوت ولە هەر کسەوە معلوم بو کی صادق ملتەکەیە ، و ایستاش ویستە ایمە هیچ شتیکمان لە دلا نەمینی و حذر لە بیساوی خراپ بکەین ،

مرحوم جنتمکان چون نیژراوە

لەغزتەی یاشو ماتا مراسم جنازە لاپکات نوسیبو بەلام غیری ئیمەش هەمو اهالی ، هەمو طبقاتیکی اشتراکی کردوە ، ئەو قافلەیە ٨ لەکل جنازەکەدا بوە چندەیە بەرکەتی شرفیە و قاپی کیلانی استقبال کردوە ، وە کو تخمین کراوە صد و پنجا هزار کسی لەکلا بوە ،

نعشی مرحومیان خستوتە سەر عربەی طوپ و اطرافەکانیان بە بیداغی رەنگی عراق داپوشیوە ،

[illegible]

– (§) –

ئەو روژەی دفنی هەموو حکومت

هەمو بغداد تعزیەی گرتوە

ئەو روژەی کە جنازەکەیان ناشتوە هەتا شەوی اخری هەمو بغداد گریان و مزیەیە ، اسباب سرور و طرب و [illegible] بو [illegible] ایشیان نەکردوە ،

[illegible] روشنیان داچقاندوە ، [illegible] حکومتەکا پاش لە بغداد بیداخیان [illegible]

{ ⁂ }

تمثالی مرحوم

لەهەر طرفیکەوە ولە هەمو مراجعیکەوە اقتراحیان کردوە و بە تعجیلی [illegible] تمثالیکی مرحوم درست بکەن و لە [illegible] دای نین و لی بنوسن بە نوعیك کە هەر کسی بیخوینیتەوە کە ئەم ذاتە چون خوی محو کردوە لە [illegible] ،

لە تمثالەکەدا وا [illegible] کە ئەو خوینەی لەوقتی انتحارەکەیا لە دلیەوە هاتوتە دەری ببرە دەرەکەوی کە دائما معلوم بی ،

تعزیه نامەی جلالة ملك معظم

بغداد — جلالة ملك معظم امری کردوه بە ناوی خویەوە بە تلغراف تعزیه نامەیك بنوسن بو علی بك کوری مغفور .

سعادت روستم بك حیدر تلغراف خوارەوەی نوسیوە

برمنکەم علی بك السعدون !

جلالة ملك معظممان فوق العادە غزونه بە سبب وفات و غیبوبتی ابدی باوکتەوە که بو ملت و وطنی عراقی حقیقتاً خسارەیکی کورە بو .

امری پی کردم درجەی عمیقی صمیمی کەرامبو بە ایوە لە دلایە تبلیغت بکەم .

جناب علی بکیش مقابلة تلغراف خوارەوەی عرض کردوە :

حقیقتاً ضیاع باوکم خسارەیکه عوض ناکرێتەوە .

بە جدی تشکرات خالصانەم تقدیم جلالة ملك معظممان اکەم . برامبر او کورەیتیەی کە ابرازی فرموە .
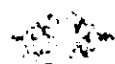
تعزیەنامەی وکیل معتمد سامی بو جلالە ملك معظم و جوابی جلالتی

وکیل معتمد سامی فخامت سیر همبرت یانك بە مناسبتی انتحار و غیبوبتی سیر عبد المحسن بکەوە کاغذیکی تعزیەنامەی زور مؤثری نوسیوە بو جلالت ملك معظم عراق ، لە تعزیەنامەکەدا بحثی ئەم دو ضایعاتە مهمەی کردوە کە ئەم ساڵ لە عراقا واقع بو ، کە یەکەمیان فخامت سیر کلبرت کلایتون و دوهەمیان فخامت سیر عبد المحسن بك رئیس وزرا بو .

جلالت ملکیش جوابی نوسیوەتەوە و بیانی تشکری کردوە .

تلغراف کوری خورشید بیستی مغفور کە لە برمنکهامە و بو دایکی نوسیوە .

لە جوابی تلغرافی دایکیاکە خبری بوقرەکەی دارەتی علی بك کوری کە لە برمنکهام تحصیل ئەکات بە تلغراف ئەم چەند کلمەیەی خوارەوەی بو دایکی نوسیوە .

ای دایە مسارئت لی . او وفاتی ... بەلام دائماً دایلی ایمەیە .

صورتی تعزیەنامەیکە کە جناب رئیس بلدیة سلیمانی بە ناوی ملتەکەوە بە تلغراف نوسیویتی

بغداد — معالی وزیری داخلیە :

» — « عبد الکریم بك السعدون :

همو اهالی لوای سلیمانی اشتراکی او مصایبەی عراق اکات کە بە مناسبتی غیبوبتی فخامت عبد المحسن بك السعدونەوە توشی بووە .

بە اخلاصەوە تعزیەمان اکەیەنین بە همو ملت عراق ، حکومت و عائلەی مغفور کریم .

رئیس بلدیەی سلیمانی

قابینەی تازە

ارادەی ملوکانە صادر بوە بو تشکیل وزاة تازە لە زیاتر ناجی پاشا السویدی دا ، بەلام لە بر وفاتی فخامت عبد المحسن بك السعدون هیچ مراسمیکی بو نەکرا . وزرا و وکلای خوارەوەن .

رئیس الوزراء و وزیر خارجیە ناجی پاشا السویدی

داخلیە	ناجی شوکت
مالیە	یاسین پاشا الهاشمی
عدلیە	عبد العزیز قصاب
دفاع	نوری پاشا السعید
مواصلات و اشغال	امین زکی بك
ری وزرامت	خالد سلیمان
معارف	عبد المحسن چلبی

مسئلەی عراق لە لجنەی دائمی عصبة الامم‌دا

جنیف — لجنەی دائمی عصبة الامم بە براوی لە تماشا کردنی تقریرەکەی بریطانیا بوتەوە کە امسال لە بابت عراقەوە داویتی بە عصبة الامم . و لە سر اوەی حکومت بریطانیا عراق داخلی عصبة‌الامم اکات ، مستر پوردیلون گوتویتی همو رجال حکومت عراق الیٰن بەم زوانە اتوانین لەسر اصولی تازە خوەن ادارە بکەین .

حقیقتاً عراق بخصوص مالیە ، صحە ، کەلی شتیەوە و باخصوص لە اخراجی نوتیا زور ترق کردوە .

بلام بعضی لە اعضاکانی لجنەکە وتویانە اترسین لە دوای اوەی عراق هاتە عصبة‌الاممەوە ، توشی مشکلاة ببین .

بلام ام مسئلەیە علاقەیکی بە لجنەی انتداباتەوە نیە مخصوصی عصبة الاممە .

لە خصوص مفاوضەی بین عراق و بریطانیاوە

لندن — ١٣ ت ٢ امرو مستر «دان» لە مجلس عوام‌دا بیانی کردوە کە حکومت بریطانیا فکری هیە مفاوضە لەگل حکومت عراقا بکات بو اوە معاهدەیکی تازە بکەن . و ام معاهدەیە وقتیک انفاذ اکری کە عراق داخلی عصبة الامم اکری .

جائزەی نوبل

استوکهولم — امسال جائزەکانی نوبل عبارت بوە لە (٩٥٩٨) لیرەی انگلیزی .

داخلی :

سعادت مفتش اداری و جناب مفتش پولیس کە چند روژیک لەمەوپیش تشریفیان بردبوە ناحیەی پینجوین ، عودتیان فەرموەوە .

معارف مدیر زراعت منطقەی کرکوک محترم احمد بگ کوری سعادت مجید بگ متصرف هولیر بوتەماشا کردنی ایشوکاری مکافحەو زراعت تشریفی هیناوەتە سلیمانی عرض بخیرهاتنی ئەکەین .

لە بگزادە و رؤسای جاف جناب کریم بگ لە کلاروە تشریفی هینایە سلیمانی ، ایرەیشەوە چو بو هلبجە بە خیریت .

لە دائرەی طاپووە :

اعلان

عرصەیەکە لە کرەکی کریزە واقعە و محدودە (شمال شرقی بە شوسەی جادەی صابونکران شرق جنوبی بەخانوی ٩٢—٢ تسلسل ٥٦ ورثەی کریم بگ جنوب‌غربی‌بە طریق‌عام غرب شمالی بەعرصەی تسلسل ٥٧/١ کەعائدی احمد بگ کوری توفیق بگە) و تسلسل ٩٩٢ و مساحة (٦٩) مترەو (٦٦) دسیمترە و (٥٠) سانتمترەیە و ام عرصەیە لە داپوشینی شیو و فضلەی طریق هاتوتەوجود و لە ژیر تصرف دائرەی بلدیەدایە بە بی منازع ومعارض لە بر اوە تاایستا ربط‌طاپو نەبوە مجدداً بە ناوی دائرەی بلدیەوە ربط‌طاپو اکریت لە تاریخ ام‌اعلانەوە هتا ١٠ روژیتر هر کس حق و ادعایەکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو اگاداری همو کس اعلان کرا .

مطبعەی بلدیەی سلیمانی

بو هەموو شتیك
مخابرات بەناوی انا دخانەوه
اَبری
§
ادارەخانه لەسرای بلدیەدایه
خاوان : سلیمانی زیان
یکی بەآنەیکه

هەو شتنك اَوەی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

شکرپار
بەشش مانك پینج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوه هتا شش مقطوعا
سەر وپیەو لەشش زیاترچکلە
سەروپیەکه بودیره ریادەکانیش
دیریشش آنه اسیری
یکی بەآنەیکه

٢٦ جمادی‌الآخر ١٣٤٨ ٢٨ ت : ٢ ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەوالی دەرەوه :

تعزیه نامەی حکومت تورکیا

بغداد ـ وزیر خارجیەی حکومت تورکیا توفیق رشدی بك بە مناسبتی وفاتی سیر عبدالمحسن بگەوه تلغرافیکی تعزیەی بو حکومت عراق نوسیوه و له تلغرافەکەدا زور بیانی تأثری کردوه

وزیر خارجیەی عراق بالمقابلە بە تلغراف جوابی داوەتەوه و بەناوی حکومتەوه بیانی تشکری کردوه .

بلغار لە نتیجەی مقررات بانق یانك‌دا متأثر بوه

صوفیه ـ لە سر اوەی حکومت بلغار لە نتیجەی مقررات مشروع یانك‌دا لەقرض حرب عمومی مبلغیکی خراوتە سر کە پیویستە تضمینی بکات متأثر بووه و له سر اوه هەموبازار و تجارتخانه و فاریقەکانیان داخستوه و احتجاجیان کردوه .

تورکەکان روژی یك‌شمه اکەن بە ایام رسمی
استانبول ... حکومت تورکیا خریکه لائحەیکی

قانونیه کەبو تصدیق بیدات بە مجلس وطنی کبیر و بو اوەی اولا له جیاتی روژی جمعه روژی یك‌شمه بکری بەروژی تعطیلیه ئەو روژەدا دوائری حکومتی تەبی .

مارکی مجلس عوام بریطانیا

لندن ـ مستر ت . پ . وکوزوری صحافی شهیر کە له مجلس عوام بریطانیا بابا کی بارلمان بریطانیا مشهوره ده روژ لەوەپیش نخوش کەوه وچونکه نخوشیەکەی لەم مدەدا روچاکی دروشتوه زور غفلەیان لە حیاتی کردوه و جلالة ملك معظم بریطانیا سر طبیبی خاص خوی ناردوه تداوی بکات . بلام نتیجه وفاتی کردوه عمری ٨١ سال بووه ٤٩ ساله متمادی لە مجلس عوامدا اعضایه .

! روسیه سفیر انیری بو بریطانیا

لندن ـ خبرات موسکو بە رسمی بیانی کردوه کە روسەکان (رفیق کریکوری سوکولنیکوف) یان تعین کردوه بە قونسلوس بریطانیا .

له حدود مانچوریادا قوای روس

لندن — له شانغهایەوه خبر دراوه که روسه کان له ترسی هاتنی سەرما ئیبانەوی، هەتا او فرصته مسادی هجوم بکه نه سەر ارض چین، قسم پیادەی اوردوی روس چەند هجومیکی بەشدت اجرا کردووه، طیاره کانیشیان له عین فعالیتدان، هەتا کو ایستا چەند دفعه یەك به شدت بومباردومانیان کردووه و قسمیك له خط شمندوفره کەی مانچوریان تیك داوه .

چینیه کان مقابل بەم هجومانه زور زلاغ تله و ترسان، چونکه اختلالیکی داخلی له چینا هەیه و اوردووه کانی قسمیکیان خریکی تسکینی ئەم اختلالەن و بەتەواوی ناتوانن مدافعه بکەن

اعتراف حکومتی بریطانیا به افغان

لندن — وزارتی خارجیەی بریطانیا تلغرافیکی بو افغان ناردووه و اعترافی به حکومتی نادر خان کردووه .

سعادت متصرف لوای سلیمانی مدیر پولیس مراد بك و محاسب له ملی لك بلای روژی جمعه بو تماشا کردنی الشوکاری، شهر بەلاد بو ناحیەی تانجرو و خورمال و ایواری هەمان روز عودتیان فرمووە .

مفتش اداری لوای کرکوك سعادت کاپتان لاین که چند سالیك لەم لوایەدا مفتش اداری بووه اشاره بو مردان و چاوپی کوتنی لوائەوە، له کرکوکەوە تشریفی هینایه سلیمانی و له کل اشرافەوه و رؤسای دوائر و قسمیك مأمورینیدا ملاقاتی فرمو و له دوای روزیك عودتی فرمووه بو کرکوك .

عرض به خیر هاتن و تمنای سعادة و موفقیق اکین .

مدیر عام معارف [illegible] بو تفتیش و تەماشا کردنی [illegible] به وی کرکوکدا تشریفی هینایه سلیمانی، له دوای دو روز عودتی فەرمووە .

اعلان

تال و بزاری ٦ مانکی حیواناتی حکومتی پولیسی سلیمانی یعنی له اولی مانکی کانونی ثانی ۹۳۰ تا نهایتی مانکی حزیران ۹۳۰ خراوەته مناقصه، هر کس طالبیتی بوتی کو پیشتر شرائطه کەی و اجرای مناقصه ی مراجعت به مجلس اداره و دائره ی پولیس لوای سلیمانی بکا .

متصرف

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

حدود الدکان ۹۸ — ۸۳ تسلسل ۵۲۹ دکرین شمال شرقی و شرق جنوبی و جنوبی غربی : طریق عام غرب شمالی به دوکانی بلدیه تسلسل ۵۲۸ ۹۶ — ۸۳ .

حدود دکان ۹۶ — ۸۳ تسلسل ۵۲۸

شرق جنوبی به دکانی دائره ی بلدیه تسلسل ۵۲۹ ۹۸ — ۸۳ شمال شرقی و جنوب غربی بطریق عام غربی به دکانی دائره ی بلدیه ۹٤ — ۸۳ تسلسل ۵۲۷

حدود دکان ۹٤ — ۸۳ تسلسل ۵۲۷

شمال شرقی و جنوبی غربی به طریق عام شرقی به دوکانی دائره ی بلدیه ۹۶ — ۸۳ تسلسل ۵۲۸ غربی به دوکانی بلدیه ۹۲ — ۸۳ تسلسل ۵۲٦

حدود دوکان ۹۲ — ۸۳ تسلسل ۵۲٦ درکرین شمال شرقی و جنوب غربی به طریق عام، شرقی به دکان بلدیه ۹٤ — ۸۳ تسلسل ۵۲۷ .

حدود دکان ۱ — ۷۳ تسلسل ۸۲٤ کوزه

شمال شرقی به خانوی حاجی عزیز ۱۲۷ — تسلسل ۱٦۰ . شرق جنوبی به خانو و دوکان حاجی سعیداغا و شرکای ۷ — ۷۳ تسلسل ۸۲۷ ۳ — ۷۳ تسلسل ۸۲۵ جنوب غربی به طریق عام غرب شمالی به دوکان اوقاف ۱٤۹ — ٤ تسلسل ۱۷۱ .

او پینج دوکانه که وا حدود و تفاصیلی له سەرەوه بیان کراوه مدة بیست ۲۰ سال زیاتره له تحت تصرف و تملکی دائرهٔ بلدیەدایه بی منازع و معارض و له بر اوه تا ایستا ربطی طاپو نەکراوه مجدداً به ناوی دائرهٔ بلدیەوه ربطی طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانەوه هتا سی ۳۰ روز بتر هر کس حق و ادعایکی له سەر او دوکانانه هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات له کل تواو بونی او سی روز مدتی قانونیه تسجیل اکریت بو آگاهداری هموکس یکم جار اعلان کرا .

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

ه پصهیه که له کرمکی کویژه واقعه و محادده (شمال شرقی به شوسهٔ جادهٔ صابونکران شرق جنوبی بهخانوی ۹۲ -- ۲ تسلسل ٥٦ ورثهی کریم بك جنوب غربی به طریق عام غرب شمالی به عرصهٔ تسلسل ٥٧/١ که عائدی احمد بك کوری توفیق بکه) و تسلسل ۹۹۲ و مساحهٔ (٦٠) مترمو (٦٦) دیمتره و (٥٠) سانتمترویه و ام عرصهیه له دابوشینی شیو و فضلهٔ طریق هاتوتهوجود و له ژیر تصرف دائرهٔ بهلدیهدایه به بی منازع ومعارض له بر اوهٔ تاایستا ربططاپو نهبوه مجدداً به ناوی دائرهٔ بلدیهوه ربططاپو اکریت له تاریخ اماعلانهوه هتا ٣٠ روزیتر هر کس حق و ادعایکی هیه به اوراق و مستمسکات قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو اگاداری همو کس سهیم جاراعلان کرا .

اعلان

حدود دوکان ١٠٣ — ٤ تسلسل ١٤٨ کویژه

شمال شرقی خانوی ٤٣ — ٧ تسلسل ١٤٨ که عائدی کریم بلدایه شرقی و شرقجنوبی به خانوی ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ که عائدی عبدالله نعلبنده جنوبغربی به دوکانی ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩ که عائدی دائرهٔبلدیهیه غرب و غرب شمالی طریق عام

حدود دوکان ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩

شمال شرق به دوکانی دائرهٔ بلدیه ١٠٣ — ٤تسلسل ١٤٨ شرق جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ جنوبغربی بهدوکانی دائرهٔبلدیه١٠٧ — ٤ تسلسل ١٥٠ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوکان تسلسل ١٥٠ ١٠٧ — ٤

شمالالشرق به دوکان دائرهٔ بلدیه ١٠٥ — ٤تسلسل ١٤٩ شرقجنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ جنوبغربی به دوکان دائرهٔ بلدیه ١٠٩ — ٤ تسلسل ١٥١ غربشمالی به طریق عام

حدود دوکان ١٠٩ — ٤ تسلسل ١٥١

شمالشرق به دوکان دائرهٔ بلدیه ١٠٧ — ٤ تسلسل ١٥٠ شرقجنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ جنوب غربی به دوکان دائرهٔ بلدیه ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوکان ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢

شمال الشرق به دوکان تسلسل ١٥١ ١٠٩ — ٤ که عائدی دائرهٔ بلدیهیه شرق جنوبی طریق خاص جنوب غربی به دوکان بلدیه ١١٣ — ٤ تسلسل ١٥٣ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوکان تسلسل ١٥٣ ١١٣ — ٤

شمال شرق به دوکان دائرهٔبلدیه ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢ شرقجنوبی و جنوبغربی به طریق خاص غرب شمالی به طریق عام

او شهش دوکانه که وا حدود و تفاصیلی له سرهوه بیان کراوه مدة بیست ٢٠ سال زیاتره له تحت تصرف و تملکی دائرهٔ بلدیهدایه بی منازع و معارض و له بر اوهٔ تا ایستا ربطی طاپو نهکراوه مجدداً به ناوی دائرهٔ بلدیهوه ربطی طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانهوه هتا سی ٣٠ روزیتر هر کس حق و ادعایکی له سر او دوکانانه هیه به اوراق و مستمسکات قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات له کل تواو بونی او سیروز مدتی قانونیه تسجیل اکریت بو آگاداری همو کس یکم جار اعلان کرا .

اعلان

نظر بەوە کە ملاحظە کراوە بعضی بەار غربا بە شەو لە بعضی چایخانەدا ئەمیننەوە و بالتجربة ثابت بوە کە مانەوەی ئەو نوعە کە مانە بە شەو لە چایخنەدا زور مەذوری اداریە و اخلاقیەی هەیە ، ئەوا اعلان ئەکریت کە هیچ چایچیەك نابی بە شەو غربا لە چایخانەدا کل بداتەوە ، غریب و غربا بە شەو ئەتوانن لە خان و مالان و منزلکوتان بمیننەوە ، هر چایچیەك خلافی ئەم امرە حرکت بکات بە موجبی مادەی ١٢٦ لە قانون عقوبات بغدادی تجزیە ئەکریت .

متصرف

— (§) —

لە دائرۀ طاپووە :

اعلان

حدود دوکان ١٢٩ — ٤ تسلسل ١٦١ کوزە

شمال‌شرق ا طریق خاص شرق جنوبی خانوی حاجی عزیز تسلسل ١٦٠ ١٢٧ — ٤ جنوب غربی بە دوکانی دائرۀ بلدیە تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤ . غرب شمالی بە طریق عام

حدود دوکانی تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤

شمال شرق بە دوکانی دائرۀ بلدیە ١٢٩ — ٤ تسلسل ١٦١ شرق جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربی بەدوکانی دائرۀ بلدیە ١٣٣ — ٤ تسلسل ١٦٣ غرب شمالی بە طاریق عام

حدود دوکان تسلسل ١٦٣ ١٣٣ — ٤

شمال‌شرق بەدوکان دائرۀ بلدیە تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤ جنوب‌غربی بەدوکانی دائرۀ بلدیە تسلسل ١٦٤ ١٣٥ — ٤ شرق جنوبی بەخانوی حاجی‌عزیز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ غرب‌الشمالی بە طاریق عام

حدود دوکان ١٣٥ — ٤ تسلسل ١٦٤

شمال‌شرق بەدوکان دائرۀ بلدیە تسلسل ١٦٣ ١٣٣ — ٤ شرق‌جنوبی بەخانوی حاجی‌عزیز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربی بە دوکان دائرۀ بلدیە تسلسل ١٦٣ ١٣٣ — ٤ غرب‌الشمالی بە طاریق عام

حدود دوکان ١٣٧ — ٤ تسلسل ١٦٥

شمال شرق بەدوکانی دائرۀ بلدیە ١٣٥ — ٤ تسلسل ١٦٤ شرق جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربی بە دوکانی ١٣٩ — ٤ تسلسل ١٦٦ کە عائدی صاحب ملکە غرب‌شمالی بە طریق‌عام

حدود دوکانی ١٣٩ — ٤ تسلسل ١٦٦

شمال‌شرق بە دوکانی دائرۀ بلدیە ١٣٧ — ٤ تسلسل ١٦٥ شرق جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب‌غربی بەدوکانی دائرۀ بلدیە ١٤١ — ٤ تسلسل ١٦٧ غرب شمالی بە طاریق عام

حدود دوکان ١٤١ — ٤ تسلسل ١٦٧

شمال شرق بە دوکان دائرۀ بلدیە ١٣٩ — ٤ تسلسل ١٦٦ شرق جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب‌غربی بەدوکانی دائرۀ اوقاف تسلسل ١٦٨ ١٤٣ — ٤ غرب شمالی بە طاریق عام .

او حوت دوکانە کە وا حدود و تفاصیلی لە سەرەوە بیان کراوە مدةٔ بیست ٢٠ سال زیاترە لە تحت تصرف و تعلقی دائرۀ بلدیەدایە بی منازع و معارض و لە بەر اوە تا ایستا ربطی طاپو نەکراوە مجدداً بە ناوی دائرۀ بلدیەوە ربطی طاپو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە حتا سی ٣٠ روز پتر هر کس حق و ادعایکی لە سەر او دوکانانە هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرۀ طاپو بکات لە گل تواو بونی او سی روز مدتی قانونیە تسجیل اکریت بو آگاهداری هەموکس یکم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

سال ـ ٤ ژماره ٢١٥ | ژیان | لاپەرە ١

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانك بنیج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکوەهتا شش مقطوعا سەروپیەو لەشش زیاتر جکەلە سەروپیەکە بو دیرەزیادەکانیش دیری شش آنە اسینری
یکی بە آنەیکە

هەمو شتیك اوەی هەفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٣ رجب ١٣٤٨ ٥ کانون اول : ١٩٢٩ [پنجشنبە] تاریخ انتشار ٣١ کانون ثانی ٩٢٦

هەوالی دەرەوە :

علاقەی سیاسی بین روسیە و انکلترە

لندن ـ ئەم زوانە سفیری انکلترە انیرری بو روسیا و هی روسیایش اچی بو انکلترە و علاقەی سیاسی بین ام دو حکومتە اکریتەوە .

تمثال مارشال فوش

لندن ـ لوردەکانی انکلترە قراریان داوە پارەیکی زور کو بکەنەوە کە لە لندندا تمثالیکی مارشال فوش رکز بکەن و یکیکیان لای استاسیونی فکتوریاوە اراضیی بخشیوە بو رکزی ام تمثالە .

تفتیش هوای هندستان

بو جولانی طیارە

لندن ـ قوماندانی عمومی قوای هوائی هندستان مارشال سامولد قراری داوە بالذات بە طیارە تفتیشی همو هوای محیط هندستان بکات بو جولانی قوای هوائی ـ طیارەکان .

افغانستانە

موسکو ـ غلام نبی خان کە لە طرف نادر خانەوە کراوە بە قونسلوس بو روسیا مواصلتی موسکوی کردوە و ام ذاتە لە زمانی امان‌اللە خانیش‌دا لە عین وظیفەدا بوە . وکوتویتی حکومت تازۀ افغان عین سیاستی خارجیەی زمانی امان‌اللە خان تعقیب اکات . و نادر خان ایەوی بە نظر سوبەی ملتیەکەوە تدریجاً بو ساحەی مدنیت افغان پیش بخات .

تأثرات سوریە برامبر بە وفاتی عبد المحسن بك

بغداد ـ تجارەکانی سوریە بو تجارە سوریەکان کە لە عراقدا بە تجارتەوە مشغولن نوسیویانە بە ناوی سوریەوە حفلەیك بکەن . و بەناوی او محیطەوە دسکە کول بخەنە سر قبری مغفور عبدالمحسن بك

تمثال مس بیل

بغداد ـ اوآلات و اجزایانەی کە تمثالی مس بیل خاتونی لی دروست اکری مواصلتی بغدادی کردوە . الین ام تمثالە لە قاپی متحفی عراقدا رکز اکری .

تشریف هینانه‌وه‌ی جلالت ملك عراق

بغداد — جلالت ملك عراق بو تماشا کردنی مناوره‌ی ایش عراقی تشریفی بردبوه بینی ابو حبره و خانقین عودتی فه‌رموته‌وه بغداد .

قونسلوس عراق بو طهران

بغداد — مه‌تا تشریف هینانه‌وه‌ی فخامة جعفر پاشا العسکری هیچ قراریك نادری بو تعیین ذاتیك که بکری به قونسلوس بو طهران .

فخامة جعفر پاشای وزیر مفوض عراق له لندن له‌اخری ئه‌م مانگ دا عودت ئه‌فه‌رمویته‌وه عراق .

تأخیری پوسته

بغداد — له سه‌ر ئه‌و بارانه به شدته‌ی که باری‌وه چه‌ند روژ یك مانی وه یشتنی پوسته‌ی بینی عراق و حدود به تعطیل بوه .

تأثرات ایران

بغداد — به مناسبتی وفاتی میر عبد الحسن بگ وه غزته‌كان ایران زور مقاله‌ی حزن انگیزیان نوسیوه و له‌غزته‌كانا رسم مغفور یشیان نیشان داوه .

غزته‌كانی تورکیایش هه‌ر به‌م نوعه زور مقاله‌ی متأثرانه‌یان نوسیوه و فوطوغرافی مرحومیشیان نشر کردوه .

وفاتی سیاسیکی مشهور

پاریس — مسیو کلمنسو که یکیکه له رجال هره مشهوری حکومت فرنسه و که له زمان حرب عمومیدا رئیس قابینه بوه وفاتی کردوه .

له سه‌ر وصیتی خوی جنازه‌كه‌ی به بی مراسم له دی‌یه‌كدا که لی ماتوته دنیاوه نیژراوه له غیری خزم و کس و کاری ئه‌وی که‌سی تر شتیمی نه کردوه .

حکومت فرانسه به مناسبتی وفاتی کلمنسوه‌وه له هه‌مو لایه‌كه‌وه تلغراف تعزیه‌ی وه‌رگرتووه ، بالخصوص پیاوه گه‌وره‌كانی انکلیز زور بوی متأثر بون .

ئه‌م ذاته یکیکه له‌و مجوار اعضایه‌ی که معاهده‌ی صلحیه‌ی حرب عمومی یان امضا کردوه و له‌و زمانه‌دا له‌گل مستر لوئید جورج‌دا زور دوست و هم‌فکر بون .

ابن السعود

بغداد — الآن جلالت ابن السعود به قوه‌تیکی زوره‌وه هاتوته موقعیکه‌وه که ٧٠ میل له کویته‌وه دوره و فیصل الدویشیش قوه‌تیکی زوری کوکردوه که مدافعه بکات ، وه‌ك ئه‌م زوانه له بینیانا شه‌ریکی گوره دست پی بکری .

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

حدود دوكان ١٢٩ - ٤ تسلسل ١٦١ کوزه

شمال‌شرقی طریق خاص شرق‌جنوبی خانوی حاجی عزیز تسلسل ١٦٠ ١٢٧ — ٤ جنوب‌غربی به دوكانی دائرهٔ بلدیه تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوكان تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤

شمال‌شرقی به دوكان دائرهٔ بلدیه ١٢٩ — ٤ تسلسل ١٦١ شرق جنوبی به خانوی حاجی عزیز ١٢٧ - ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب‌غربی به‌دوكانی دائرهٔ بلدیه ١٣٣ - ٤ تسلسل ١٦٣ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوكان تسلسل ١٦٣ ١٣٣ - ٤

شمال‌شرقی به‌دوكان دائرهٔ بلدیه تسلسل ١٦٢ ١٣١ - ٤ جنوب‌غربی به‌دوكان دائرهٔ بلدیه تسلسل ١٦٤ ١٣٥

– ٤ شرق‌جنوبی بەخانوی حاجی‌عزیز ١٢٧ – ٤تسلسل
١٦٠ غرب شمالی بە طریق عام
حدود دوکان ١٣٥ – ٤ تسلسل ١٦٤
شمال‌شرقی بەدوکان دائرۂبلدیة تسلسل ١٦٣ ١٣٣ –
٤ شرق‌جنوبی بەخانوی حاجی‌عزیز ١٤٧ – ٤ تسلسل
١٦٠ جنوب‌غربی بە دوکان دائرۂ بلدیە تسلسل ١٦٣
١٣٣ – ٤ غرب‌شمالی بە طریق عام
حدود دوکان ١٣٧ – ٤ تسلسل ١٦٥
شمال‌شرقی بەدوکان دائرۂ بلدیە ١٣٥ – ٤ تسلسل
١٦٤ شرق جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ – ٤
تسلسل ١٦٠ جنوب‌غربی بە دوکانی ١٣٩ – ٤تسلسل
١٦٦ کە عائدی صاحب‌ملکە غرب شمالی بە طریق عام
حدود دوکان ١٣٩ – ٤ تسلسل ١٦٦
شمال‌شرقی بە [illegible] دائرۂبلدیە ١٣٧ – ٤تسلسل
[illegible]٦٥ [illegible] جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ – ٤
تسلسل [illegible] جنوب‌غربی بە دوکان دائرۂ بلدیە ١٤١
– ٤ [illegible] ١٦٧ غرب شمالی بە طریق عام
[illegible] دوکان ١٤١ – ٤ تسلسل ١٦٧
[illegible]شرقی بە دوکان دائرۂبلدیە ١٣٩ – ٤تسلسل

١٦٦ شرق‌جنوبی بە خانوی حاجی عزیز ١٢٧ – ٤
تسلسل ١٦٠ جنوب‌غربی بەدوکانی دائرۂ اوقاف تسلسل
١٦٨ ١٤٣ – ٤ غرب‌شمالی بەطریق عام

– (§) –

اعلان

خانویك کە لە محلەی کانی اسکان واقعە ورقمی ابوابی ١٣ – ١٣٩ وعائد نجیب افندی و ابراهیم افندی وورثۂ متوفی حاجی‌رشید افندی ومتوفیە آمینە خان کور وکچی متوفی فتاح افندی ناوە لە براوە لە طرف مانکیکا کە لە مزایدە ابوە بە پینج هزار روپیە لەسر نجیب افندی و ابراهیم افندی‌کورانی فتاح‌افندی موقتا احالە کراوە بناءعلیە لەبر اوە مدۂ قانونیە پیلو پینج روژە وتواو نەبوە ابرا لە تاریخی ٩ کانون اول ١٩٢٩ وە تا پازە روژیتر خرایە مزایدە [illegible] اوانەی طالب بە کرینی خانوی مذکورن بە [illegible] تامیناتەوە مراجعت بە محکمەی صلح سلیمانی رەشادی توفیق ای بکەن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

اعلان

ناوی دێ	نوع ارض	موقع	مساحه: متره	اولك	دونم	مقداری ارضە کەافروشری
جوار[illegible]	ستاوەرش	زوی براو	٤٠	١٧	١٥	بە اعتباری پینج شش یك شش
»	دشت [illegible]	» »	٨٠	٢١	٣١	» » »
»	رجزنی	» »	٦٠	٠	٢٠	» » »
»	سرسبر	» دیم	٢٠	١٢	١٣	» » »
»	ناوزان	» »	٦٠	٤	٩	» » »
»	قول فره	» »	٠	١٣	١٠	» » »
»	بەروەرش	» »	٤٠	١٧	١٥	» » »
»	[illegible]ش وز	» »	٦٠	١٩	٤	نیوەکی بە اعتبار پینج دش یك بش
»	مالە خرات	» »	٢٠	١٥	١٢	» » »
»	دیمە سر	» براو	٦٠	٤	١١	بە اعتباری پینج شش یك شش
»	کەیزی ستاوەرش	» »	٦٠	١٥	٢	تمامی

هروکو موقع و نوع و مساحەیان لە بالاوە درج کراوە پینج‌یکی هشت پارچە و دە یکی دوپارچە و تمامی یك‌پارچە زەمین دیم و براو و رەزە کە لە دیی جوارتادا واقعە و عائد بە ملا امین کوری ملا [illegible] اضافە بە ترکۂ متوفی ملاامین مقابل بە (٢٤٦٩) روپیە و جوار آنە دینی حاجی ملا سعید شالی کە لە ذمتی‌ملاامینە و رسوم محاکمە و اجرا افروشری بو احالۂ اولیە تا سی ٣٠ روز وضع مزایدۂ علیە کرا اوانەی کە طالب بەشران بەصدی دە تامیناتەوە مراجعت بە دائرۂ اجرای سلیمانی و منادی توفیق آنا بکەن اول جار اعلان کرا .

دائرۂ اجرای سلیمانی

طاپووه :

اعلان

حدود دوکان ١٠٣ — ٤ تسلسل ١٤٨ کوێژه
شمال‌شرقی به‌خانوی ٤٣ — ٧١ تسلسل ٨١٤ که عائدی
کریم عدله‌به شرق و شرق‌جنوبی به خانوی ١١٥ — ٤
تسلسل ١٥٤ که عائدی عبدالله نعلبنده جنوب‌غربی به
دوکانی ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩ که عائدی دائرهٔ بلدیه‌یه
غرب و غرب شمالی طریق عام

حدود دوکان ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩
شمال شرقی به دوکانی دائرهٔ بلدیه ١٠٣ — ٤ تسلسل
١٤٨ شرق جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤
تسلسل ١٥٤ جنوب‌غربی به‌دوکان دائرهٔ‌بلدیه ١٠٧ —
٤ تسلسل ١٥٠ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوکان تسلسل ١٥٠ ١٠٧ — ٤
شمال‌الشرقی به دوکان دائرهٔ بلدیة ١٠٥ — ٤ تسلسل
١٤٩ شرق‌جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤
تسلسل ١٥٤ جنوب‌غربی به دوکان دائرهٔ بلدیه ١٠٩
— ٤ تسلسل ١٥١ غرب‌شمالی به طریق عام

حدود دوکان ١٠٩ — ٤ تسلسل ١٥١
شمال‌شرقی به دوکان دائرهٔ بلدیه ١٠٧ — ٤ تسلسل
١٥٠ شرق‌جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ —
٤ تسلسل ١٥٤ جنوب غربی به دوکان دائرهٔ بلدیه
١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢ غرب شمالی به طریق عام

حدود دوکان ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢
شمال الشرقی به دوکان تسلسل ١٥١ ١٠٩ — ٤ که
عائدی دائرهٔ بلدیه‌یه شرق جنوبی طریق خاص جنوب
غربی به دوکان بلدیه ١١٣ — ٤ تسلسل ١٥٣ غرب
شمالی به طریق عام

حدود دوکان تسلسل ١٥٣ ١١٣ — ٤
شمال شرقی به دوکان دائرهٔ‌بلدیه ١١١ — ٤ تسلسل
١٥٢ شرق‌جنوبی و جنوب‌غربی به طریق خاص غرب
شمالی به طریق عام

اعلان

حدود الدکان ٩٨ — ٨٣ تسلسل ٥٢٩ دکرێن
شمال شرقی و شرق جنوبی و جنوبی غربی :
طریق عام غرب شمالی به دوکانی بلدیه تسلسل ٥٢٨
٩٦ — ٨٣ .

حدود دکان ٩٦ — ٨٣ تسلسل ٥٢٨
شرق جنوبی به‌دکانی دائره‌ی بلدیه تسلسل ٥٢٩
٩٨ — ٨٣ شمال شرقی و جنوب غربی بطریق عام
غربی به دکانی دائره‌ی بلدیه ٩٤ — ٨٣ تسلسل
٥٢٧

حدود دکان ٩٤ — ٨٣ تسلسل ٥٢٧
شمال شرقی و جنوبی غربی به طریق عام‌شرقی
به دوکانی دائره بلدیه ٩٦ — ٨٣ تسلسل ٥٢٨ غربی
به دوکانی بلدیه ٩٢ — ٨٣ تسلسل ٥٢٦

حدود دوکان ٩٢ — ٨٣ تسلسل ٥٢٦ دکرێن
شمال شرقی و جنوب غربی به طریق عام . شرقی
دکان بلدیه ٩٤ — ٨٣ تسلسل ٥٢٧ .

حدود دکان ١ — ٧٣ تسلسل ٨٢٤ کوێژه
شمال شرقی به خانوی حاجی عزیز ١٢٧ —
تسلسل ١٦٠ . شرق جنوبی به خانو و دوکان حاجی
سعیداغا وشرکای ٧ — ٧٣ تسلسل ٨٢٧ ٣ — ٧٣
تسلسل ٨٢٥ جنوب غربی به طریق عام غرب شمالی
به دوکان اوقاف ١٤٩ — ٤ تسلسل ١٧١ .

او یازه دوکانه که وا حدود و تفاصیلی له سەرەوه
بیان‌کراوه مدة بیست ٢٠ سال زیاتره له تحت تصرف
و تملکی دائرهٔ بلدیه‌دایه بی منازع و معارض و له بەر
اوه‌تا ایستا ربطی طاپو نه‌کراوه مجدداً به ناوی دائرهٔ
بلدیه‌وه ربطی طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا
سی ٣٠ روژیتر هەرکس حق و ادعایکی له سەر او
دوکانانه هیه به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات له‌گل تواو بونی او سی‌روژ
مدتی قانونیه تسجیل اکریت بو آگاهداری هموکس
دووم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەجی غزتەیکی کوردیە

حکرپار

بەشش مانك پینج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەروە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا

سەروبیەو لەشش زیاتر جکەلە

سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش

دیریشش آنە اسینری

یکی بە انەیکە

٧ رجب ١٣٤٨ ۹ کانون اول : ۱۹۲۹ [دوشەمە] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

مژدە بو اهالی

الکتریکەکەمانە تەواو بو

بە کمالی مسروریتەوە مژدە ادەین بە هەمو اهالیکەمان کە او امید و املەی جند سالیکە لە دلانا نقشی بستبو و بە کمالی استعجالەوە چاوەروانیان اکرد ، شکر جی بە جی کرا و هاتە ساحەیی مادی و حقیقیەوە . ئو الکتریتەی کە مدتیکی زورە بو روناك کردنەوەی ولا . تەکەمان حکومت و بلدیە پیوە مشغول بون تواو کرا . وکو ماکینەکانی دامەزرانرا هەمو خطوطە اصلیەکانی جادەکانیش بە نوعیك کە خط احتیاطینی لەکلابی راکیشر و غیری جادەکانیش بو اکثری کولانەکانی‌تر خطوط فرعیەیش دامەزرینرا . حاصلی هەمو نقصانیتیکی اکمال و هاتە حیزی فعل و ایش کردنەوە .

رنکە اهالیش هەمو معلوماتیان هەبی و لە پاراوای ام جند دفعەیەدا نی‌کەیشتبن کە ام مؤسسەیە :ماکینەکانی ، دیرەك ، کاوب ! حاصلی هەمو پارجەیکی کانی و جزئی فوق العادە چاك و مهمە و اولەمین سیستم مؤسسەیە بە نوعیك کە بە نسبت الکتریقی شارەکانی کەی عراقەوە بی‌مثل و بی‌نظیر و بی‌هەمتایە . و امیش وەنیە هر لە خومانەوە بلیین . بلکە لە طرف او کسانەیشەوە کە لەم فنە ازانن و لەم صنعتەدا اختصاصیان هیە دیسانەوە پسند کراوە و بە لایانەوە مؤسسەیکی فوق‌العادە مهم و بەو نوعە تقدیریان کردوە .

حکومت و بلدیەکەمان وکو حقیقتاً لە ظرف امم جند سالە کەمەدا کەلی نقصانیەتی شارەکەمانیان اکمال کرد . بو ولانەکەمان تأسیس کردنی ام مؤسسەیشیان بە پیویست زانی و بو روناك کردنەوەی مملکتەکەمان فوق‌العادە همت و فعالیتیان ابراز فرمو . لەکل امیشا کە بلدیەکەمان وارداتیکی وا مهمی نیە و هتاکو ایستا جند دفعە توشی فلاکت بوە و کەلی جار ضربەی زل زلی لی دراوە ، دیسانەوە بەواسطۀ همت و سعی فوق العادەیانەوە موفق بون بە کرین و تأسیس کردنی ام معملە باشە و مفیدە .

جی انکار نیه بو دانانی ام مؤسسه‌یه وکو حکومت عالی و بلدیه‌کمان بذلی مساعی فرمو ، وزارهٔ جلیله‌ی داخلیه و اشغال و مواصلاتیش جداً همتیان کرد و معاونتیان فرمو .

حاصلی ! ام خدمته کوره‌یه‌ی که بو استراحت و اعماری‌مات و مملکته‌کمان کراوه جای شکران و کوره و بچوکی ولاته‌کمانی ممنون و مسرور کردوه . و برامبر بم خدماته عالیه‌یان به ناوی ملته‌کمانه‌وه بیان و عرض تشکریان اکین ، امید اکین وکو ام آماله مهمه‌مانیان هینایه جی به عین حس و فعالیته‌وه بره‌ره بو استکمالی نواقصاتی تری مملکته‌کمان هروا جهد بفرمون ؟

هه‌والی دره‌وه :

بینی روسیه و چین

توکیو — به ته‌واوی معلوم بوه نوزده طیاره‌ی روسیه هاتونه سه‌ر مانچوری (بونشافو) ، استاسیون شمندفر ، انباری اسلحه و ذخیره‌ی بومباردومان کردوه و له عینی وقت دا قسمیك طیاره‌ی تریشیان شاری (بالویاره) یان بومباردومان کردوه . بهم سببه اوردوی چین خراپ رجعتی کردوه و قوای معنویه‌یان نه‌ماوه .

تضمینات حربیه‌ی المانیا

برلین — مجلس رایخشتاغ المانی او لائحه‌یه که له بابت مشروع (یانك) وه حزب شعب تقدیمیان کردوه قبولی نه‌کردووه .

گه‌وره‌کانی حزب عمال

لندن — وا ده‌رئه‌که‌وی ئه‌و قائمه‌یه‌ی که ئه‌م ساله بو اعطای لقب لورد تقدیم کراوه به مناسبتی سه‌ری ساله‌وه له‌اعضاکانی حزب عمال زور کسیان هه‌یه که نائل لقبی لوردی ببین .

قوای بحری فرانسه له استانبول دا

استانبول — واپوری مشهوری (اوجارکین) فرانسه ، تۆپه‌ی ره‌ززی استانبوله‌وه و له‌دوره ، بو سلام ۲۱ طوپی اکداوه ، طوپچیه‌کانی تورکیایش دست به جی به طوپ هاویشتن جوابیان داوه‌ته‌وه و به خیر هاتنیان کردوه .

مستر ئاپلد جورج لقبی گه‌وره‌ی مجلس عوامی دراوه‌تی :

لندن — له سه‌ر وفاتی مرحوم اوکونوری شیخی مجلس عوام بریطانیا له جی او به مناسبتی قدریه‌وه مستر ئاپلد جورج کراوه به شیخ مجلس عوام .

تعیینی حدود تورکیا و سوریه

بیروت — انجمنی حدودی بینی تورکیا و سوریه ایشه‌کانی ته‌واو بوه و مقرراته‌کانیان مور کردوه ، له دوای تصدیقی له مجلسی مبعوثانی فرانسه و تورکیادا معمول به ئه‌بی .

—(§)—

ورثه‌کانی عبدالحمید

استانبول — ورثه‌کانی سلطان عبدالحمید له محکمه‌ی مختلطه‌ی استانبول‌دا ادعایان له حکومت ایطالیا کردوه . که املاك طرابلس ، ادرنه ، بنغازیان بدا‌ته‌وه . وله روزی محاکمه‌دا له جیاتی ایطالیا

.. بومونتانا پای سفیری استانبول وله وکالت ورنەکا. ..وه .. در رفعت بك . له جیسانی حکومت تورکیا اشتت بك حاضر بون له دوای دنا ودفاعیکی زور محاکمه کەیان ناحیل کردوه بو اوەی بزانن ام محکمه صلاحیتی ام دعوایه ی هیه یان نا .

له علیهی شابقه وحروفات لاتینی

استانبول — له زمیردا جمال افندی ناویك که ماموری پوسته وتلغرافه گیراوه لەسر اوەی مقالەی له علیهی شابقه وحروفات لاتینی پروپاغاندەی کردوه . له محاکمەیدا هرچند حکمیان لی کردوه امضاکەی به لاتینی نەنوسیوه و به حروفاتی عربی دای ناوه .

ابن فیصل لدویش تسلیم نفس اکات

بصره — زور به کرم شایعەیان داوه که فیصل الدویش به اسطەی (ابن شقیر) خزمی خوه دخاله بملك ابن لسعود کردوه . بلام ابن السعود کوتویەتی اگرهمو تفنگ ، اسلحه وجتره سوارەکانیان تسلیم اکن و اوتالا. نەیکه تا ایستا کردویانه هموی تسلیم اکن وعفوی اکم به شرطیك رئیس عشیرەتەکیش نەبی وه کو یکی له رعیه .. که دانیشی و اطاعت حکومت نجد بکات . و ابن .. ..یەکان ام شرطانەیان قبول کردوه . بلام ام حوادثه بقطعی تحقق نکردوه .

برامبری مستر ماکدونالد

لندن — مؤتمری اتحاد وطنی لەم هفتەیەدا اجتماعیکی عمومی یان کردوه و نزیکی سەهزار مندوبیتیا حاضربوه و لەمانه کومندوزلوکرلا نطقیکی داوه و زور لەعلیهی سیاستی مستر ماکدونالد بوه . وکوتویەتی آمزانه لەکل امریکادا له ضمنا حساب اکری کچی امرو له مغرورین هموعالم . و خریکه بەرەتنزل به امپراطوریتی بریطانیا بهینی . و لەخصوص معاهدەی مصر و اتفاق روسەوه زور قسەی کردوه و له علیهی ام پروغرامەیان بووه له دوانیداکی مندوب ترلش نطقی داوه و به شدت تعرض سیاستی حزب عمالیان کردوه .

وصیتەکەی عبد المحسن بك مغفور

بغداد — زور له افاضلەکانی عراق قراریان داوه و اقتراحیان کردوه که وصیتەکەی سیر عبدالمحسن بك مغفور حقیقیەکەی به چند لسانیکی اجنبی ترجمه وطبع بکن . چونکه بعضی له غزتەکانی خارج وەکو اصلەکه درج ناکن .

تجنید اجباری

بغداد — له هیئت وزراء سه وزیر جیا کراوەتەوه له کاتان مسئلەی تجنید اجباری بکن و بم زوانه تقریرەکەیان ادەن به حکومت .
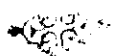
امیرەیکی آل عثمان وفاتی کردوه

بیروت — امیره فهیمەی کچی سلطان مراد وفاتی کردوه و له من کوت سلطان سلیمدا له بیروت دفن کراوه . و ام کچه سلطان سلیمه عادتا بوه به مقبرەیکی آل عثمان .

— (§) —

لغوی مدیریتی مطبوعات

بغداد — وزارة داخلیه مدیرانی مطبوعاتی لغو کردوتەوه و کردویەتی به [ملاحظة مطبوعات] و هیشتا معلوم نەبوه بو ام ملاحظیه کی تعین اکری

جوابنامەی او تعزیەنامانەیە کە بە مناسبتی وفاتی سیر عبدالمحسن بگەوە جناب رئیس بلدیە بە ناوی ملتەکەوە بە تلغراف نوسیویتی بو معالی عبدالکریم بك السعدون و فخامت رئیس الوزراء

لە عربی‌یەوە ترجمە کراوە !!

بغداد : ٢٣ تشرین ثانی ٩٢٩

بو سعادة محترم محمودبك رئیس بلدیة سلیمانی

لە دوای سلام و احترام ! رامبر بەو تعزیە نامە رقیقەیکە بە مناسبتی غیبوبیتی گورە محترمەکمانەوە لطفمان فرموبو تشکرتان اکم . تمنا اکم حضرة باری لە همو خصوصیکەوە بەتان پاریزی .

مخلص

عبدالکریم السعدون

بغداد : ٢٨ ت ٢ ٩٢٩

بو فضیلتمآب محترم رئیس بلدیەی سلیمانی

محمود افندی تقدیم

لە دوای سلام و احترام !.. او تلغرافە پر لە الم و حزنەتانم ورگرت کە بە مناسبتی او خسارە گورەیەوە نوسیبوتان کە بە غیبوبیتی عبدالمحسن بك السعدون لە حکومت و وطنەکە کەوت . بە مناسبتی ام ضایعە گورەیەوە او عاطفە گورە وطن پرستیانەیکە ابرازی افرمون و پرە لە اخلاص و محبت هیچم پی ناکری الا لە خوا اپاریمەوە کە صبر و تسلی‌مان پی احسان بەخشی و منعمان نەکات لەو هنگاوانەی کە لە ر[illegible] خدمت کردن وطن و ملتەکەدا اهاوری .

ناجی السویدی

رئیس الوزراء

داخلی :

سعادت مفتش اداری کاپتن کاردن کە بو تەماشا کردنی ایشو کاری حکومتی تشریفی ردبوە دەرەوە لەم روژانەدا تشریفی هینایەوە مرکزی لوا .

مهندس عمومی الکتریق عراق مستر کاپارن بو تفتیش و تەماشاکردنی الکتریقەکەمان و مهندس احرن[illegible] منطقەی کرکوك میجرپ[illegible] بو تەماشا کردنی ایشو کاری [illegible] تشریفیان هیناوەتە سلیمانی .

فضیلتمآب محترم ملا عبدالقادر افندی مدیر اوقافی کرکوك و سلیمانی بو تفتیش کردنی معاملات دائرەی [illegible] ئەم نوبە تشریفی هیناوەتە شارەکەمان .

[illegible] هموپان [illegible] .

[illegible]

اعلان

[illegible] قضای رواندز [illegible] محمد [illegible] صد و نو روپیە [illegible] گوزی منصور حکم تکلیفی ولەبەر [illegible] لە قرار دوا لە تاریخ ام اعلانە [illegible] اجرای رواندز حاضر [illegible] .

— (§) —

[illegible]

[illegible] لە ١ [illegible] اول ٩٢٩ دا [illegible] بوە قطعی قرضداوی [illegible] بە هیچ [illegible] هەر سندیك [illegible] ابراز بکری ساختەیە .

وکیل احمد اغا

علی عباس

مطبعة بلدیە سلیمانی

ل ژماره ۲۱۷ | ژیان | لاپەرە ١

بو هەموو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لە تای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کرێ سالانە
بە شەش مانك پێنج
بە سالیك دە روپیە دەدا
بو دوەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
اعلانات
لە دیریکەوە هەتا شەش قطوعا
سەروپیەو لە شەش زیاتر چکە لە
سەروپیەکە بو دیرزیادەکانیش
دیری شش آنە اسیتری
یکی بە انەیکە

هەموو شتیك اتوسی هەفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٤ رجب ١٣٤٨ ١٦ کانون اول ١٩٢٩ [دوشەمە]　تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تشریف هینانی فخامتی معتمد سامی تازەعراق (سیر فرانسیس همفریز)

له غزته‌کانی بغداده‌وه :

فخامت معتمد سامی تازه‌ٔ عراق (سیر فرانسیس همفریز) روزی سەشمه مصادف ١٠/١٢/٢٩ مواصلتی بغدادی فرمووه .

چوار روژ له پیش تشریف هینانیا دائره‌ی دار الاعتماد بریطانیا له بغداد بو مراسم استقبالیه‌ی هموو تریبانیکی حاضرکردبو و تذکرهٔ دعوتیه‌ی بەناو موظفه گوره‌کانی بریطانیا و عراقا بشیبووه . و او روژه له سعات دوی انکلیزی پاش نیومرودا او کومله‌ی که خوبان حاضر کردبو بو استقبالی تشریفیان برده استاسیونی طیاره‌ی اوبه‌ری شاری بغداد . و غیری ام له‌بالغه طاقمیك له عسکری قوای هوائی بریطانیا به بابه‌وریك موسیقه‌وه و طاقمیك عسکری لیڤی و کوملیك له عساکری جیش عراق له جیکای مذکوردا صفیان بستبو . له سعات ...دا او دو طیاره‌یه‌ی که مشار الیهی پی هاتبو و له‌مینا تشریفیان هیناو نزیکی استاسیونکه بونه‌وه . که لەم طیارانه‌دا یکیکیان فخامهٔ مشار الیه و عائله و کچه محترمه‌کەی و دوانیان اشیای مشارالیه تیابو و شـ...ـه‌کەی تریان صرف بو محافظه له خدمت و معیتیا بون .

اول جار او طیاره‌یه‌ی که فخامتی معتمد سامی تیابو نیشته‌وه و وقتیك که له طیاره‌که تشریفی هینایه دره‌وه له طرف ولی‌عهد عراق امیر غازی که له وکالت جلاله ملکه‌وه تشریفی بردبو و رئیس‌الوزراء فخامة ناجی پاشاالسویدی و قوماندانی عمومی قوای هوائیه و مستشار دار الاعتماده‌وه استقبال و عرض به خیرهاتن کرا . له دواییدا تشریفی برده ناو عسکره‌کان و اوانیش به تفنك راسمه‌ی بەخیر هاتنیان بو ایفا فرمو . له پاشا یکیکه له طرف فخامت رئیس وزراوه رئیس مجلس اعیان و مبعوثان و وزیره‌کانی تقدیم کرا . و له طرف رئیس مجلس اعیانه‌وه اعضا محترمه‌کانی اعیان و له‌طرف رئیس‌مجلس مبعوثانه‌وه اعضاکانی مجلس‌مبعوثان

فلسطين

قدس — محكمەی فلسطين حكمی داوه به سەر چەند عەرەبێكا به حبس له سەر ئەوەی تحقيق كرداوه له ... لەگەڵ ... هەڵمەتيان ... ، لەسەر ئەوە وبرامبەر حكمه احتجاجيان كردووه .

مصرفی سالی ئايندەی فرانسز

پاریس — حكومەتی فرانسز مەبلەغێكی لايحەيێكی قانونی بۆ تصديق داوه به مجلسی مبعوثان بۆ ئەوەی پتر له حەوتی نيسان ... سالی ... ابتدای كانونی ثانی بێ .

مكتب عشائر

بغداد — وزارەتی دفاع بڕیاری داوه مدتی تحصيل ئەم عشائره ... تەواو بووه ... پێنج ساڵه ، ئەمه عشائرانەی که ... ئەتوانن هەتا ... له خدمەتی جيشدا استخدام ئەكرێن .

سەفەری مزاحم بك

بغداد — مزاحم بك الپاچەچی ... دوێنێ بیروت که سەفەری ... ئەڵێن لەوێوه ئەچێت بۆ ... اوروپا

لوائح قانونيه

بغداد — ئەم جاره حكومەتی عراق چەند قانونێكی مهمی تنظيم كردووه و بۆ تصديق لائحەكانی داوه به مجلس و امانه عبارتن له قانونی خدمات مدنيه ، تقاعدی موظفين ، انضباط موظفين و قانونی الزام .

له دائرەی طاپۆوه :

اعلان

حدود دوكان ١٠٣ — ٤ تسلسل ١٤٨ كوزه

شمال‌شرقی به‌خانوی ٤٣ — ٧١ تسلسل ٨١٤ كه عائدی كريم عداوەيه شرق و شرق‌جنوبی به‌خانوی ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ كه عائدی عبدالله نعلبنده جنوب‌غربی به‌دوكان ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩ كه‌عائدی دائرەی بلديه‌يه غرب و غرب‌شمالی به طريق عام

حدود دوكان ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩

شمال‌شرقی به‌دوكان دائرەی بلديه ١٠٣ — ٤ تسلسل ١٤٨ شرق جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ جنوب‌غربی به دوكان دائرەی بلديه ١٠٧ — ٤ تسلسل ١٥٠ غرب شمالی به طريق عام

حدود دوكان تسلسل ١٥٠ ١٠٧ — ٤

شمال‌شرقی به‌دوكان دائرەی بلديه ١٠٥ — ٤ تسلسل ١٤٩ شرق‌جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ جنوب‌غربی به دوكان دائرەی بلديه ١٠٩ — ٤ تسلسل ١٥١ غرب‌شمالی به طريق عام

حدود دوكان ١٠٩ — ٤ تسلسل ١٥١

شمال‌شرقی به‌دوكان دائرەی بلديه ١٠٧ — ٤ تسلسل ١٥٠ شرق‌جنوبی به خانوی عبدالله نعلبند ١١٥ — ٤ تسلسل ١٥٤ جنوب‌غربی به‌دوكان دائرەی بلديه ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢ غرب‌شمالی به طريق عام

حدود دوكان ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢

شمال‌شرقی به دوكان تسلسل ١٥١ ١٠٩ — ٤ كه عائدی دائرەی بلديه‌يه شرق جنوبی طريق خاص جنوب غربی به دوكان بلديه ١١٣ — ٤ تسلسل ١٥٣ غرب شمالی به طريق عام

حدود دوكان تسلسل ١٥٣ ١١٣ — ٤

شمال‌شرقی به‌دوكان‌دائرەی‌بلديه ١١١ — ٤ تسلسل ١٥٢ شرق‌جنوبی و جنوب‌غربی به طريق‌خاص غرب شمالی به طريق عام .

له دائرهٔ طاپووه :

اعلان

حدود الدكان ٩٨ — ٨٣ تسلسل ٥٢٩ دركزين شمال شرقى و شرق جنوبى و جنوبى غربى : طارق عام غرب شمالى به دوكانى بلديه تسلسل ٥٢٨ ٩٦ — ٨٣ ٠

حدود دكان ٩٦ — ٨٣ تسلسل ٥٨ شرق جنوبى بەدكانى دائرەى بلديه تسلسل ٥٢٩ ٩٨ — ٨٣ شمال شرقى و جنوب غربى بطرق عام غربى به دكانى دائرەى بلديه ٩٤ — ٨٣ تسلسل ٥٢٧

حدود دكان ٩٤ — ٨٣ تسلسل ٥٢٧ شمال شرقى و جنوبى غربى به طاريق عام شرقى به دوكانى دائرەى بلديه ٩٦ — ٨٣ تسلسل ٥٢٨ غربى به دوكانى بلديه ٩٢ — ٨٣ تسلسل ٥٢٦

حدود دوكان ٩٢ — ٨٣ تسلسل ٥٢٦ دركزين شمال شرقى وجنوب غربى به طاريق عام ، شرقى دكان بلديه ٩٤ — ٨٣ تسلسل ٥٢٧ ٠

حدود دكان ١ — ٧٣ تسلسل ٨٢٤ كويژه شمال شرقى به خانوى حاجى عزيز ١٢٧ — تسلسل ١٦٠ ، شرق جنوبى به خانو ودوكان حاجى سعيد اغا وشركاى ٧ — ٧٣ تسلسل ٨٢٧ ٣ — ٧٣ تسلسل ٨٢٥ جنوب غربى به طاريق عام غرب شمالى به دوكان اوقاف ١٤٩ — ٤ تسلسل ١٧١ ٠

اعلان

حدود دوكان ١٢٩ ـ ٤ تسلسل ١٦١ كويژه

شمال شرقى ! طريق خاص شرق جنوبى خانوى حاجى عزيز تسلسل ١٦٠ ١٢٧ — ٤ جنوب غربى به دوكانى دائرهٔ بلديه تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤ غرب شمالى به طريق عام

حدود دوكان تسلسل ١٦٢ ١٣١ — ٤

شمال شرقى به دوكان دائرهٔ بلديه ١٢٩ — ٤ تسلسل ١٦١ شرق جنوبى به خانوى حاجى عزيز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربى بەدوكانى دائرهٔ بلديه ١٣٣ — ٤ تسلسل ١٦٣ غرب شمالى به طريق عام

حدود دوكان تسلسل ١٦٣ ١٣٣ ـ ٤

شمال شرقى بەدوكان دائرهٔ بلديه تسلسل ١٦٢ ١٣١ ـ ٤ جنوب غربى بەدوكان دائرهٔ بلديه تسلسل ١٦٤ ١٣٥ ـ ٤ شرق جنوبى بەخانوى حاجى عزيز ١٢٧ ـ ٤ تسلسل ١٦٠ غرب شمالى به طريق عام

حدود دوكان ١٣٥ ـ ٤ تسلسل ١٦٤

شمال شرقى بەدوكان دائرهٔ بلدية تسلسل ١٦٣ ١٣٣ ـ ٤ شرق جنوبى بەخانوى حاجى عزيز ١٢٧ ـ ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربى به دوكان دائرهٔ بلديه تسلسل ١٦٣ ١٣٣ ـ ٤ غرب شمالى به طريق عام

حدود دوكان ١٣٧ ـ ٤ تسلسل ١٦٥

شمال شرقى بەدوكان دائرهٔ بلديه ١٣٥ ـ ٤ تسلسل ١٦٤ شرق جنوبى به خانوى حاجى عزيز ١٢٧ ـ ٤ تسلسل ٦٠ . جنوب غربى به دوكانى ١٣٩ ـ ٤ تسلسل ١٦٦ كه عائد صاحب ملكه غرب شمالى به طريق عام

حدود دوكان ١٣٩ ـ ٤ تسلسل ١٦٦

شمال شرقى به دوكان دائرهٔ بلديه ١٣٧ ـ ٤ تسلسل ١٦٥ شرق جنوبى به خانوى حاجى عزيز ١٢٧ — ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربى به دوكان دائرهٔ بلديه ١٤١ ـ ٤ تسلسل ١٦٧ غرب شمالى به طريق عام

حدود دوكان ١٤١ — ٤ تسلسل ١٦٧

شمال شرقى به دوكان دائرهٔ بلديه ١٣٩ ـ ٤ تسلسل ١٦٦ شرق جنوبى به خانوى حاجى عزيز ١٢٧ ـ ٤ تسلسل ١٦٠ جنوب غربى بەدوكانى دائرهٔ اوقاف تسلسل ١٦٨ ١٤٣ ـ ٤ غرب شمالى بەطريق عام

او هژده دوكانه كە وا حدود و تفاصيلى لە سەرەوە بيان كراوه مدة بيست ٢٠ سال زياترە لە تحت تصرف و تملكى دائرهٔ بلديەدايە بى منازع و معارض و لە بەر اوهٔ تا ايستا ربطى طاپو نەكراوه مجدداً بە ناوى دائرهٔ بلديەوه ربطى طاپو دەكريت لە تاريخ ئام اعلانەوه حتا سى ٣٠ روزيتر هر كس حق و ادعايكى لە سەر او دوكانانه هيه به اوراق و مستمسكات قانونيەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات لەگل تواو بونى او سى روز مدتى قانونيه تسجيل اكريت بو آگاهدارى هموكس سەيم جار اعلان كرا ٠

مطبعهٔ بلديهٔ سليمانى

سال ـ ٤ ژماره ۲۱۸ | ژیان | لاپەرە ۱

بو همو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە زاتی بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

کریار
بەشش مانك پنج
بەساليك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاتر جکداو
سەروپیەکە بو دیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسینری

یکی بە دانەیکە ... ... هفتەی اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە ... یکی بە آنەیکە

۱۷ رجب ۱۳٤۸ ۱۹ کانون اول : ۱۹۲۹ [پنجشمە] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲۶

عراقی ... ... امرو

غارسر غزتەیکی (نو ـ پشەنت ذونغ) المانی لە بغدادەوە بە عنوان سەرەوە ام مقالەیەی ناردوە بو غزتەکەی . و ایمەیش لە غزتەی العراقەوە ترجمە و عرض قارئین کرامان کرد .

بو اوە مواقق مدنیتی غرب پی بکەینەن لە ناو او ولاتانەدا کە حکومتەکانی غرب ادارەکەیان خستوتە زیر انتدابەوە عراق لە پیش همویانا قابلیتی پیدا کرد و مأذونیتی ورگرت کە لە سال ۹۳۲ دا بە تواوی حر و سربست و داخلی عصبة الامم بوی .

پیویستە لەم خصوصەوە اعتراف بکری کە یگانە حکومت انکلترە بو بە سببی ام حالەیان ، و ئو معلمیك ـ ماموستایکی مشفق بە بی تضییقات مساعدە کرد کە قوتابیەکانی علم و معرفتیکی زوری لی وەرگرن . اگر چە قوتابیەکانیش استعدادیکی باشیان هەبو بلام دیسانەوە لەمەدا تقدیری ماموستاکەیان اکری . هر کتی بیەوی بە دقت جاوی بە فرقیکی آشکرا بکەوی لە بین ریگای استعماریتی فرانسز و بریطانیادا پیویستە لە پیش همو شتیکا لە منطقەی سوریەوە بیتە عراق . بلام لەم مقایسەیەدا نابی فلسطین حساب بکری چونکە لە بر مهاجرتی صهیونیەکان امنطقەیە رنگیکی تری ورگرت .

بو اوەی سوریە جاوی بکریتەوە و عیتی فرانسزی بی مبشرە قوایکەکانی فرانسز لە صد سال لەمەو پیشەوە لە سوریەدا بو امخصوصە سعیان کردوە . لە حالیکا کە لە منطقەکانی ایمپراطوریتی عثمانیدا زیاتر قسمی عراق لە ناو تاریکی جهلا غرق بوبو و دائما علامتی وحشت و خرابە لە ناویانا نمایان بو .

بلام لە بین ام دە سالەدا کە لە کل تورکیا جیا کرایەوە حکومتە منتدبەکەیان توانی بم حالەیان بکەیینی و ئام قابلیتیان پی بەیدابکات نتیجە اوی مطلوبە هینایە حیزی فعلەوە و موفق کردن .

ئەو تجانەی کە امرو لە یانی ئەم دو منطقە منتدبەدا ئەبینین عجیبیکی زورمان ئەداتی :

لە سوریەدا حتی بو شاخەکانی جبل الدروز و شاخە روتەکانی ترزور ری اوتومو بیل هەیە . لە حالیکا لە اکثر

حال عراقدا لەوەختی باراندا ری بك نیە بەعمل بیت ٠

لە شام و بیروت دا وەکو جادەکانی پاریس چەند جادەیەکی گەورە هەیە ٠ بەلام لە بغداد کە شاریکی تاریخیە و لە کناری دجلەدایە وکە قابلە بە سبب ئەو دارخورمانە و ئەو قبە التونانەوە زور جوان اصلاح بکری یکی هیشتا لە غیراز منظرەیکی خراب ئەبی وضعیەتیکی تری لی نابینی ٠ هیشتا لە هەمو بغدادا جادەیەك هەیە کە شارەکە ئەکات بە دو قسمەوە و پێی ئەلین جادەی تازە ٠ لە سوریەدا زور پردی جوان جوان درست کراوە ٠ بلام لە بغداد بو ئەم بەر و ئەو بەری دجلە هیشتا اهالی لە جسریکی کونی پیش حرب ... تری نابینی ٠

بەلام اگر تەماشای مادیات بکری لە ... لە سوریەدا هیشتا معتادی بە صورتیکی ... ضابطان و افراد فرانسزبە ... و قومەکی ... یانەوە و عساکری ساغالین بە لباسە ... یانەوە مشاهدە ئەکری کە فرانسزبو ... دای ئاون ٠ بەلام لە عراقا زور ... انکلیزی نابینی ٠

قوماندان قوای هوائی بریطانیا لە بنایك دا ئەنیشی کە لە بەر چاو زور دورە و ئەم بنایە بە خشت و ... عادی درست کراوە کە لە سال ٩١٦ دا ... قوماندانی لمانی تیا مرد و لە ... تر فاتح بغداد مشهور جنرال مود تیا وفاتی کرد ٠

استاسیونی قوای هوائی بریطانیا کە صرف بو بردنی پوستەی هندستان دانیشتون لە خارج شارا هیچ دخلیکی بەسەر عراق ـ بغدادەوە نیە ٠ امانە کە حسابمان کرد هەمو قووەتی بریطانیایە و حق او چند ضابطە بریطانیانەی کە لەویدان بە جلی عسکریەوە نایەنە ناو شار و عظمتیك پیشان نادەن ٠

حکومت انکلیز لە ایستاوە خریکە ام انتقالیشان لە سر لا بالە کل ام مأمورانە کەمەی خویشیا ... تلی مأمورەکانی کە لە حکومت عراقا مستخدم بون لای برد ٠

لەمعیت رئیس جمهوری لبناندا حرسیکی عسکری هیە کە وکو معیەکانی رئیس جمهور فرانسز لباس وکلاوی آلتونیان لە سرایە بلام اگر تماشای حقیقت بکری لە بیروتدا هیچ قابینەیك نیە تشکل بکات لا بە انتخاب وفکری مندوب سامی نەبی ٠

بلام لە عراقا لە حالیکا کە بحرانی قابینە هبو بو ... دوزینەوەی ذاتیکی باش بو ریاستی قابینە پرسیاری لە مندوب سامی پیشو سیر کلایتون کرا ٠ لە جوابا گوتی ام حکومتە حکومتیکی مشروطەی صاحب ملك و پرلانە لە سر ملك و مجلس لازمە رأی بدات و شخصیك بو ریاست انتخاب بکات ٠ ابرەدا وظیفەی مندوب سامی عبارتە لەوی کە اگر لە ... مصالح حکومتەکەی و عراق خرابیکی دی مذاکرە لە کل عراق بکات ٠ ولە ... بە تواوی اتوانی بلی ام جوابە دلالت ئەکات کە حکومت انکلیز حریت و سربستیەکی تواوی داوە بە وطن و ملتە ٠ بلام فرانسز او ... کانەی کە لە ... یانا ٠ وکو ملکیکی خویان ووکو خویان صاحب خانوەکەین وا ادارەی ئەکەن ولە هەمو ... مداخلەی ... وڵاتەکە ئەکەن وبەم سبەبەوە بە عکس انکلیز ... کردوە بە دوشمنی خویان ٠

هەوالی دەرەوە

وزیر خارجەی روسیا هاتوته انقره

انقره — ١٢ ك ١ (رفیق قره‌غان) قومیسیری خارجەی روسیا له اوده‌ساوه هاتوته استانبول و لەویشەوه چوته انقره . و امڕاته چوار روز لەویدا امینیتەوه و له بابت عقد معاهده‌ی تجاریەی بین ام دو حکومتەدا مذاکره له کل توفیق رشدی بك وزیری خارجەی تورکیادا اکات

الین رنکه له بابت مسئله‌ی بین روس و چینەوه و له خصوص خط شمندوفری مانچو ههوه مذاکره بکەن .

حکومت یاسو سلاویش تزییدی قوەت اکات

برن — مجلس اعاده‌ی اسوجره بیست ملیون فرانق تخصیص کردوه که بەمنیاك طیاره حربیه‌ی پی دروست و علاوه قوه‌ته‌کەی بکات .

قوەی فرانسه له سوریەدا

پاریس — حزب رادیکالی فرانسه طلبی له حکومت کردوه قوەتەکەی سوریەی کم بکاتەوه و او مقداره صرفیاتەی که بو عسکری فرانسه اکری له سوریەدا و که ٨٨ ملیون فرانه کم و بکریت به ٤٤ ملیون . بلام وزیری حربیه له جوابا کوتویتی هرچنده زوو لازوم نیه ام هەمو قووته لەویدا استخدام بکرین بلام احتیاطا پێویسته بو مدەیکی تر لەویدا بمینیتەوه .

بین آوستریا وایطالیا

ویانه — له بین آوستریا و ایطالیادا خلافاتیکی زور صمیمی و درستی کراوه‌تەوه و له نتیجه‌ی او ریك کونتیانا حکومت ایطالیا قراری داوه مقداریك پاره به قرض بدات به حکومت آوستریا که اصلاح مالیه‌کەی

زیاری فخامتی معتمد سامی عراق

بغداد — فخامت معتمد سامی عراق و و چون به رسمی زیارتی جلالة ملکی فرمو اجازه‌ایش له کل مستر هولت سکرتیری شرقیه‌ی دارالاعتماددا بەرسمی زیارت رئیس وزرای عراق فرمووه . و موافق اصول له دیوانی وزارتدا استقبال کراوه و مدتیك تشریفی داوه‌تەوه .

مزاحم بك الپاچه‌جی

بغداد — مزاحم امین الپاچه‌جی که چوبوه بیروت له دوای چند روژیك لەویشەوه روەو لندن حرکتی کردوه . و الین دو مانك لەویدا امینیتەوه و ام زیارتی لندنەی خصوصیه .

تدقیق لائحه‌ی قانون مطبوعات

بغداد — حکومت عراق هیئتیکی تعیین و کوکردوه تەوه که تدقیق او لائحه قانونیه‌ی مطبوعاته بکەن که تازه خریکن تنظیمی بکەن . و کومەلەکه عبارتن له مستر دراور مستشار وزارة عدلیه و میجر آدمونس معاون مستشار داخلیه و حامد بك الصراف و حاجی حمدی الاعظمی .

مقداری نخوشی له عراقا

له ایستاتستیق و تدقیقاتی صحه‌ی عمومی عراقەوه معلوم بوه که اوانه‌ی له سال ٩٢٨ دا توشی علت و نخوشی بون و بو تداوی مراجعتیان به خسته‌خانه‌کان کردوه مقداره‌که‌ی عبارت بوه له یك (ملیون) انسان

بو همو شتیك
خبرات بەناوی ادارەوه
اكری

§

ادارەخانه لەژای بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یكی بەانەیكه

همو شتیك اوسی هفتەی دو چار دردەچی غزتەیكی كوردیه

ئابونه
بەشش مانك پنج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بودرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەكری
اعلانات
لەدریكەوه هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجكەله
سەروپیه كەبودریزیادەكانیش
دری شش آنه اسیری
یكی بەآنەیكه

٢٥ رجب ١٣٤٨ ٢٦ كانون اول : ١٩٢٩ [پنجشمه] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

هوالی درەوه :

له عراقا فحش منع اكری

بلاد ــ مدیر صحیەی عمومی عراق له دمیكەوه خریكه به حكومت قانونیك تنظیم و تصدیق بكات بو اوەی له عراقا به قطعی فحش منع بكری

محرریكی غزتەی بلاد لەم جهتەوه پرسیاری له مشار الیه (حنا بك خیاط) مدیر عام صحیه كردوه : له جوابا كوتویەتی منع كردنی ام مسئلەیەبوعراق مجبوریه چونكه به سبب ام حركته خرابەوه همو ساڵیك له عراقیكان مقداریكی زوریان توشی امراض زهرەویه ابن به نوعی كه همو یاتاق و خستەخانەكانی عراق تمكنی نابی ام نخوشه زورانه تداوی بكات و بیان‌نوینی و اگر هروا دوام بكات ام علته ساریه مهمه بەكرەنی له عراقا بلاو ابیتەوه و همو كس توشی ابی . و بەعلنی فحش كردن ایستا له اوروپایش‌دا به شدت منع كراوه و محكمەكانی انكلیز به شدة تجزیەی او كسانه اكەن كه به فحشەوه متهم اكرین . له فرانسه و سائر ممالكی غربدا دیسا نەوه به قانون فحش منع كراوه .

له سر اوه من دمیكه خریكی منعی ام ایشەم بلام لەم مسئلەیەدا وكو هیئت صحه متصرفیتی بغداد ، مدیر پولیس ، امین عاصمەیش مدخلدارن . و او لائحه قانونیەی كه من بو ام مسئلەیه تنظیم كردوه حوالەی وزارة داخلیه كراوه و لەویشەوه به سر او مرجعانەدا كه بخنم كرد توزیع كراوه . امید اكەم حكومت بەجدی تماشای ام مسئلەیه بكات و به شدت منعی بكات .

مسئلەی املاك انكلیزیكان له توركیادا

استانبول ــ لەم آخریەدا غزتەكانی انكلیز به شدة له علیهی او مقررانانه انوسی كه حكومت توركیا له خصوص املاك انكلیزەكانەوه داویتی

انكلیزیه صاحب ملكەكان بەو قیمته راضی نین كه توركیا قراری داوه مقابل به املاكەیان پیان‌دریتی . غیری امه له خصوص او تعدیاتەی كه له زمانی حربا له املاكەیان كراوه شكات اكەن . و ام بدلەی كه ایان دائی به نظر بدلی حقیقی ملكەكانیانەوه صدی پنجا و دووه .

قیمت نوط تورك زورهاتوته خوارەوە

اسـنانبول — له سر اوەی باقنوط توركیا زور تنزلی كردوه حكومت و وكالتی مالیه خریكن چارەی بكەن له نتیجەی همو تحقیقاتیكیا بوی معلوم بوه ام نقصه به سبب كەمیق محصولاتی امسالی توركیاوه پیدا بووه . چونكه امسال اخراجات نەبوه كه لەخارجەوه پاره جلب بكات و بەو سبەبەوه نوطەكانی خوی ترقی بكات .

توركیا كوملیكی ناردوه بو اوروپا كه فیری مسائلی بانق بەبن

استانبول — امسال توركیا (١٦) طلبەی كنجی ناردوه بو اوروپا بو اوەی فیری معاملاتی بانق بەبن بو اوەی لەو بانقەدا استخدامیان بكات كه توركیا تازه خریكه احداثی بكات به ناوی (بانق دولتی توركیا) .

رئیس تازەی جمهوریتی یونان

اثینه — له بر ناسازی و نخوشی مجبوراً (كوندریوتیس) رئیس جمهوری یونان استعفای كردوه . و له جیٔ او بو ریاستی جمهور له اعضا پیرە پیشووەكانی مجلس اعیان (مسیو زایمس) تعیین كراوه كه عمری «٧٢» ساله .

كوملی تضمینات حربیه

بروكسل — كوملی دولی تضمینات حربیه موافق معاهدهٔ یونغ مسودهٔ تقریرەكەیان تواو كردوه . بلام زور له مسائلی سیاسیەیان ترك كردوه بو اوەی كوملی دوەی لاهی قراری له سر بدات .

له هولاندەدا لافاو

استردلم — له هفتەی رابوردودا له اكثری ولاتەكانی هولاندەدا لافاویكی به شدة روی داوه به نوعیك كه دمیكه امثالی نەبیزاوه و شاری (ماركن) توشی مخاطرەیكی مهم بوه و آو دوری شارەكەی كرتوه و نتیجه غرق كردوه و زور له اهالیكەی توشی خطرهٔ غرق بون .

له ایرانا اختلاسات

طهران — له مسئلەی اختلاسات انبار زخائری حكومتیوه كه یتیك لەمویش وزارة مالیەی له سر متهم كرا اجاریش هشتا ماموری تران بم اختلاسەوه متهم كردوه و نودیی (دیوان جزای خاص) كراون .

داخل بونی توركیا به عصبة الامم

لندن — غزتەی دایلی مایل نوسیویتی مجاریش كەمیم دفعەیه حكومت توركیا خریكه وضعیت و معاملات و قوانینی عصبة الامم تدقیق بكات بو اوەی داخلی م جمعیته بەبی . و حكومت روسیه دائما خریكه توركیا اقناع بكات كه نچینه عصبة الامم وه

بانق نجد و كویت

كویت — حافظ وهبەی مستشار حكومت حجاز و نجد هیشتا هرله كویته وله كل حكومتدا مذاكره اكات بودركردنی عاصیەكان كەپنایان بردوته بر كویت .

تاریخ توركیا

استانبول — مصطفی كمال پاشا تالیفی جلدی اولی اوتاریخەی تواو كردوه كه بو مكتبەكانی توركیا كر و . یەتی و ام تاریخه هیشتا م جلدی تری ماوه كه برەبره تالیفی اكات .

قوماندانی کراف زپلین

مونیخ ــ دوکتور (اکنر) ی قوماندانی کراف زپلین مشهوری المان ئەم جارە کردویانە بە اعضایەکی شرفی مجلس اعیان ٠

وفات جنرالیکی انکلیز

لندن ــ (جنرال شارل مونرو) ی حاکم پیشوی جبل الطارق وفاتی کردووە ٠

نەخوشی احمد زوغو بك

لندن ــ مفرضتی ارناوود بە رسمی خبری نەخوشی احمد زوغوی رئیس جمهوری بە درو خستوتەوە ٠

برای نادرخان

بومبای ــ شاه ولی خانی برای نادرخان ملکی افغان کە ئەم جارە تعیین کراوە بە قونسلوس لندن مواصلتی هندستانی کردووە ٠ لە طرف هندیەکانەوە فوق العادە استقبال کراوە ، لە خصوص وضعیتی افغانەوە بریاری لی کراوە ، لەجوابی گوتویەتی : افغان لە درجەیەکی باشدایە ، امنیت و اسایشی پەیدا بوتەوە و هیچ غائلەیەك نەماوە ٠

یونانیەکان زور شکات لە ترکیا ئەکەن

استانبول ــ غزتەکانی یونان بە شدت لە علیهی ترکیا ئەنوسن لە سەر ئەو تضییقاتەی کە لە ترسانەیدا مقابل بە واپورەکانی یونان ئەیکەن ٠ بەلام حکومتی ترکیا بە درویان ئەخاتەوە ٠ ئەلی مسئلەیەکی وا روی نەداوە کە یونانیەکان بەم نوعە شکات بکەن ٠

بینی مصطفی کمال پاشا و موسولینی

استانبول ــ بینی مصطفی کمال پاشا و موسولینی زور خوشە و بە جاری دوستن ، ئەم جارە لەسەر ئەوە غازی پاشا صراقی زراعتی هەیە ٠ سنیور موسولینی بە واسطەی سفیری ایطالیاوە (تراکتور) یکی تازەداهاتوی اولەبین مودەی بە دیاری بو ناردووە ٠

ئەو واپورە حربیانەی کە ئەم جارە تورکیا داوییە بە فابریقەیەکی ایطالیایی دروست بکات ، ئەمەیش دلالت لە پێك کەوتنیان ئەکات ٠

شیوعیەکانی پولونیا

وارشوا ــ لە سەر ئەوەی شیوعیەکانی پولونیا بە کەرەتی قیامیان کردووە ، هجومیان کردوتە سەر بنجرەکانی محکمە ، حکومت (٤٢) کەسی لی حبس کردن و بە جرمی خیانەتەوە سوقی محکمە کردون ٠

گەورەی حزب شعب المانیا

برلین ــ لە سەر وفاتی دوقتور هر شتر زمان هەتا ایستە حزب شعب المانیا بی گەورە مابووەوە ، ئەم جارە بە انتخاب لە اعضای رایخشتاغ (هر شولز) کراوە بە سەرکردەی ئەم حزبە ٠

مژدە

جژن مبارکی (کریسمیس)

دوینی کە ٢٩/١٢/٢٥ ی مالك و روزی چوارشەمە بو تصادفی (کریسمیس) ـ روزی تولدی حضرت عیسی علیه السلامی کرد ٠ ام روزە روزیکی مبارك و باخصوص لای ملت عیسوی یومیکی مقدس و محترمە ٠

بە ناوی عمومەوە جژن پیروزە و مبارکبایی لە همو ملتی عیسوی اکین امید اکین هتا آخری همو سالیك بە مسروریت و دل خوشی تصادفی ام روزە مبارکە بکەن و تیا رابویرن ٠

ژیانه

جەژنە

جزن {معراج} مبارك

صبحەی شەو کە تصادفی ٢٧ رجب ١٣٤٨ اکات جزنی معراجی مبارکە . ام روژە لای عالم اسلامیت زور مقدس و محترمە تمنا اکین ملتی نجیبەی اسلام بە موفقیت و کیف خوشی و بە عمومی ئمو سالیك ام روژە مبارکە بەبیننەوە و بە مسروریەوە لام جزنەدا رابوێرن * *

حسیات قضای تلعفر رامبر بە عبد المحسن بك مغفور

بغداد — مجلس بلدیی قضای تلعفر قراری داوە کە او مکتبەی امسال بە سبب معاونتی هابکەوە کراوەتەوە و او نادیەی کە بلدیە انشای کردوە هر دوکیان بەناوی جنەتمکان عبد المحسن کەوە ناو بنێن و پێیان بڵێن (نادی السعدونیە ومدرسة السعدونیە)

فقیر و عجزە خانەیك

بغداد — لە سر اوەی لە بغداد عجزە و فقیر و سقط و ایسی لە دست نەهاتو فوق العادە زورن مدتیکە حکومت خریکی کردنەوەی عجزە خانەیکە . بلام ایستا مدیری عام اوقاف خریکی ام ایشەیە و بەم زوانە ام مسئلەیە جیبجی اکات و عجزەخانەیك اکاتەوە .

لائحەی قانونیەی رسوم بلدیە

بغداد — مجلس وزرای عراق لائحة رسوم بلدیة تصدیق کردوە و بو موافقت و تصدیقیش تودیعی مجلس مبعوثان کراوە .

داخلی :

سعادت متصرف اکری لە هفتەی رابوردودا بو تفتیش و تماشا کردنی ادارەی ناحیە ، قضاکان تشریفی بردە مرکزی ناحیەی سورداش شمالی ، جنوبی و ناحیەی تانجرو ، خورمال و قضای هلبجە .

سعادت مفتش اداری کاپتان کاون بو تفتیش ایشی کاری ناحیەکان روژی جمعەی رابوردو تشریفی بردە ناحیەی قرەطاغ و وارماوا .

اعلان

بەپی ١٨٥٠٦ زمارە و ٩ کانون اول ٩٢٩ تاریخ امرنامەی وزارت داخلیە او غنامەی کە لە بازار ا افروشری یا بر سربرین لە طرف قصابەوە اآیا بە داشت لەطرف غری قصابەوە بکری تابع رسمی دلالە حیوانات نیە . بناءعلیە لەمەودوا ملتزم حقی نیە رسم دلالیە لەو اغنامە بسێنی کە لە بازارا فروشری ولە طرف هاتیشەوە اورسمە بە ملتزم ندری بواکە ان عموم اعلان کرا .

رئیس بلدیە

لە دائرة طاپووە .

اعلان

او خانوە کە لە کردکی کانی اسکان واقعە و حدودە [شمال شرقی بە خانوی ٢٧ — ١٥١ تسلسل ٥٦٦ کە عائدی ورثەی شیخ سعید افندی کوری شیخ محمد افندیە و تواو کەری بە شیو شرق جنوبی و جنوب غربی بە طریق عام . غرب‌الشمالی بە طریق عام و بە خانوی ٢٧ — ١٥٩ تسلسل ٥٦٦ مذکور] و نومرە ٢٨ — ٤٢ و تسلسلی ٧٢ وە بە ناوی حفصە خانمی نقیب شیخ معروف افندیەوە مجدداً طاپو اریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی ٣٠ روژیتر هر کەسی حق و ادعایکی لە سر ام خانوە هیە باوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات اگینا لە پاش تواو بونی او مدتی قانونیە قید اریت بو آکاهداری هموکیس اول جار اعلان کرا .

مطبعة بلدیة سلیمانی

بو هەر هەو شتێك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوه

اکری

§

ادارەخانه له بناێ بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکه

هەو شتێك اتوسی هەفتەی دو چار دردەچی غزتەیکی کوردیه

کرێ

بەشش مانك پێنج

بەسالێك دە روپیه دەدا

بو دروەوه اجرت

پوستەی علاوه ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوه هتا شش مقطوعا

سەروپیەو لەشش زیاترجکه لە

سەروپیەکه بودیرەزیادەکانیش

دیری شش آنه اسینری

یکی به آنەیکه

٢٩ رجب ١٣٤٨ ٣٠ کانون اول ١٩٢٩ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەوالی دەرەوە :

سوء قصد له علیهی نائب ملکی هندستان

دلهی — له وقتیکا که نائب ملکی هندستان له کل عائلەکیا اچیت بو دلهی ده میل لەلای دلهی‌یەوه لەژیر خط آسنەکەی قطارەکەدا لەپریکا بومبایك انفق و بلاو ابیتەوه . بلام غیری خدمتکاریکی نەبی که لەواغونی نان خواردنا بریندار ابی ضرریکی تر بەکس ناگەیینی

مقصد لەگرانەوەی نائب ملك بو دلهی مذاکره کردن بوه له کل او پێنج کورە وطنیانەی هندستانا .

له مجلس عوام بریطانیا

لندن — له جلسەی اجارەی مجلس عوام بریطانیادا له لایی بصرەوه مذاکرەیکی تواو اکری . و وا دەر اکەوی لەم مذاکریەدا سیر اوستر جمبرلاین ، مستر ئیمرئشل ویلسون ، مستر ارژهندرسن بەشده مناقشه بکەن .

تازه کردنەوەی معاهدەی بین روس و تورکیا

استانبول — رئیس جمهوری تورکیا له انقرەدا زیارتی رفیق قرەخان ممثلی وزارة خارجیەی روسی کردوه و ام زیارتەی دوسعات دوامی کردوه . و لەو اثنایەدا وزیر خارجیەی تورکیا و سفیری روسیایش حاضر بون . و قراریان داوه او معاهدەیە که له سالی ٩٢٥دا له پاریس کردویانه تازەی بکنەوه .

استانبول — او معاهده تازەیەی که اجاره له بین روس و تورکیادا کراوه له طرف وزیری خارجیەی تورکیاوه امضا کراوه . و رفیق قرەخان بەناوی حکومتی روسەوه دیاریکی تقدیمی غازی کمال پاشا کردوه که عبارت بوه له هیکلی (تیمرلان) له سمرقند

رفیق قرەخان له انقرەوه چوته استانبول له دوای چند روزیك اقامت ائەریتەوه روسیا .

فیصل الدویش و کویت

بصره — وا دەراکەوی مساعی شیخ حافظ وهبة مستشار نجد عقیم نەماوەتەوه . چونکه وضعیتی کویت

...راوه و جوابی فیصل الدویشیان داوه و اویش به ...ند هزار عاصیه کەوه له کویت دەرچوه هاتوته بین ...دودی عراق و نجد .

طیارهٔ حکومت نجد

بغداد — له پیشا خبر درابو که حکومت نجد خریکه له محطەی دراین دا جیکایەك بو ئەو طیارانه حاضر بکات کە ئەمجاره له حکومت انکلیزیان کری ..

ئەلین لەم روژانەدا طیارەکان وصلی ئەو جیکا بەیان کردووه و حتی بعضی اشیای طیارەکان کە لە بحر وە هینراوەتە بصره بە عجله بو یان براوه .

بلنی کویت و ابن السعود

بغداد — ئەلین لەم روژانەدا لە پرچەند ارتەمو بیلیك لە ناوەراستی عربستانەوه هاتوتە کویت ، ئەم ارتومو بیلانە انذارنامەیەکی ملك ابن السعودیان پی بوه بو امیری کویت . ملك نجد لە انذارەکەیا کوتو یەتی: بە شدت امرم دا بەاوردوکەم ! کە بە طوپ و متراليوز و هەمو لوازمیکی حربیەوه مجهزن ، تعقیبی عاصیەکان بکەن ، اگر لە کویتیش دابن بچنە سەریان !

حکومت کویت بەرامبەر بەم انذاره خریکی تەدبیره .

عاصیەکانی نجد

بغداد — ئەلین لە عاصیەکان قسمیك لە عشیرەتی « العجمان » لە ترسی تعرضی اوردوی حکومت نجد قراریان کردوته اراضی عراقەوه و چونەته لای عشیرتی « بنی حسین » .

لە سەر ئەوه حکومت عراق قوتیکی زرەلی ارتومو بیلی ناردوتە سەریان کە لە حدود دەریان کات و نەهیلی تجاوزی حدود بکەن .

استعفای وزیری مالیەی المانیا

برلین — لەم روژانەدا وزیر مالیەی المانیا هر هیلفردنغ و سکرتیری خزینەی دنمی پروفسور پوبیتز له وظیفەکەیان استعفایان کردووه .

ئەم مسئلەیه طبیعی لە سەر مشکلات مالیەی المان روی داوه ، بە نوعیك کە لە دوای حرب هەتاکو ایستا المانیا مشکلاتیکی وای نەدیوه .

دو طیارەچی فرانسه

پاریس — هیشتا حکومت فرانسه لەو دو طیارەچیەی کە غائبن خبریکیشی وەرنەکرتووه کە چیان لی هاتووه ، لە وسەتاوه نەهاتووه لە ئەم مانکەدا لە فرانسەوه حرکتیان کردوه بو جنوبی افریقا و لە نتیجەی ئەم سەفر تجربیاتەدا اثریکیان نەدوزراوەتەوه .

ایستا حکومت ایطالیا لە طرابلس غرب دا خریکی تحریاته لە بیاندوزیتەوه .

نظام وزارت داخلیه

بغداد — جلالت ملك معظم نظامنامه تازەکەی وزارت داخلیەی تصدیق فرموه ولەم روژانەشدا ارادهٔ ملوکانەی لە سر صادر ابی .

جادهٔ عبد المحسن بك السعدون

بغداد — امینی عاصمەی عراق لە خصوص کردنەوی جاده تازەکەی کە بەناوی مغفور سیر عبد المحسن بکەوه اکریتەوه تقریریکی تقدیم وزارة داخلیه کردوه . وبو ام خصوصه ٥٣ الك روپیەی تخصیص کردوه . ولەبر امەی امانی عاصمه ئەم هموە پارەی ممکن نابی قراری داوه یا لە حکومت ویا لە بانقەکان بە کفالتی حکومت قرض بکات .

ووزارت داخلیش تقریرەکەی حوالەی کونسیل کردوه کە چاك لەم ایشه وردبیتەوه .

نادر خان

کابل ــ الین ملك نادر خان افغان به همو قوتیەوە سی اکات که اوردویکی زور گەورە تشکیل بکات که به تواوی اصلاحات داخلیەی افغانی پی بکات • و له دوا ی امه هەول ادات که افغانستان بکات به حکومتیکی عصری •

حصۀ ایران له نوتدا

طهران ــ حکومت ایران له سال ۹۲۹دا «۱,۲۵۰,۰۰۰» لیرۀ انکلیزی له شرکۀ نوت (انکلیز و ایرانی) چنك کوتوە •

بین عراق و بریطانیا

بغداد ــ وکو به تاریخ ۱۸ی مانك له کتب صحافەی شرقەوە نشر کراوە معلوم بوە که له هفتۀ آتیدا له بین حکومت بریطانیا و عراقا دست اکری به مذاکرە •
الین محافلی لندن خریکی سی کردنن له معاهدۀ مصر بکەن به دستور بو عراق • چونکه فرقیکی معلوم هیه له بین امدومحیطەدا لەوضعیتی سیاسیه و جغرافیا...یدا
او وقتەی عراق تودیبی عصبةالامم کرا حکومت بریطانیا ناتوانی محافظەی انتدابی بکات چونکه به حکومتی مستقلی صاحب حقوق ازانی •
بلام دوائری عراق ایەوی هەول بدات له کل بریطانیادا کەله پیش ۹۳۲دا داخلی عصبةالامم بکری •

اوتوموبیلیك چند کسیکی پلیشانوتەوە

بغداد ــ یکی له طلبەکانی مکتبی قومیسری له جادۀ بغدادا اوتوموبیلیك لی اخوری و له بر نەزانینی سەسی کس اپلیشیتەوە که یکیکیان آفرەتیك ابی و دست به جی امری و اویتریان پیاویکی انکلیزی سیهمیان فریکی پولیسه که هردوکیان مهلك برینداربون له سر اوە پولیسەکه توقیف کراوە •

تجارة بین شام و عراق

بیروت ــ شرکۀ هوائیەی شرق خریکی لثبت و سی کردنه بو اوەی مأذونیق بدریتی که تأسیسی شرکتیکی هوائی بکات بو مناقلات انسان و تجارتی بین سوریه و عراق •
ام شرکته الین رکه هتا بهار موفق بەبی به دانانی ام شرکته • اوسا طیارەکانی هفتەی دو کرەت له سوریەوە انسان سوار اکات و اموالتجاریه هەلاکری و ایکەینی به شرکۀ هوائی هندستان و ایران •

شمندوفری بین جلفا و توریز

طهران ـ کومليكي تجاربەی که له طرف حکومتەوە نیردراون بو اوروپا خریکن له موسقووا و استقوهولمدا بای حوتصد هزار تومان واغون و اشیای تری شمندوفر بکرن بو اصلاحی خط شمندوفری بین جلفا و توریز • و حکومت ایران بو ام خطه متخصصین امریقا و المانیایی استخدام اکات • ام خطه له لاینی تجارتی بین روس و ایرانەوە اهمیتیکی گەورە کسب اکات •

اغا خان و ژنه تازەکەی

لندن ـ بعضی له غزتەکانی هندستان له علیهی اغا خان انوسن و الین ام همو زوتەی لەو اسلامه فقیرانۀ هندستان کوکردوتەوە که عقیدەیان وابوە که اکر پارە بدەن به اغا خان مسعود ابن و له اسلامیتدا بەقدەر اسمان بلند ابنەوە • بلام اغا خان ام شایعەیه به درو اخاتەوە الی بو ام ژنه هر (۷۰۰۰) لیرەم صرف کردوە و قطعیاً مجوهراتم بو نکریوە و او خبرۀ که الین کویا حفتا هزار لیرەم داوە به جهازیا درویه و خلق کراوە •

بێنی مصر و روسیا

لندن ــ غزتەی دایلی تلغرافیکی نشر کردوە ئەلی : ئەو مذکرەیەی کە حکومت مصر ناردویەتی بە حکومت روسیە لە بابەت مسئلەی روس و چینەوە و بو ئەوەی رعایتی میثاق کیلوك بکری ۰

حکومت روسیە بە واسطەی سفیری پاریسیەوە ردی کردوتەوە ، چونکە ئەلی لەبەر ئەوەی علاقەکی سیاسیە لە بێنی ئەم دو حکومتەدا نیە ، مصر ناتوانی مداخلەی ئەم نوعە ایشە بکات و تکلیفێك لە روسیا بکات ۰

****

وزیر تورکیا لە بغدادا

بغداد ــ وزیری مفوض تورکیا لە عراقا کە تازە تشریفی هیناوە بە رسمی زیارتی رئیس الوزراء و وزیر خارجیەی کردوە ۰ و لەم چند روژانەیشا اوراق اعتمادەکەی تقدیمی جلالة ملك معظم اکات ۰

سەری سال

دو صبحی کە یکی کانون ثانی ۹۳۰ ە ابتدای سال تازەی میلادییە و ام روژە لای ملتی غرب و ملتە متمدنەکان روژێکی زور محترمە ۰ ولە دنیادا اکثری حکومت و ملتەکان ام روژەیان کردوە بە سەری سال تازە بو خویان ۰

امید اکین وکو چون سال ۹۲۹ بە خوشی و مسروری رابوررا هروا بە خوشی و بە امنیت و آسایشێکی تواو سالەکانی تریش بەبرێتە سەر و تیا رابوێرین ۰

تکایەکی تایبەتی

ادارەی غزتەکەمان بو کوکردنەوەی بدلات ابونە ئەوی لە خذمت ئەو ذواتە کرامانەیە کە لە بغدادن جناب شاکر مجرم افندی کردوە بە وکیل و دفتریکی مصدق بو ناردووە ۰ استرحام لە مشترییکانی بغدادمان ئەکەین ئەو مقدارە پارەیەی کە لە خذمتیانایە وکو لای شاکر افندی معلومە بەتەواوی تسلیمی بفرمون ۰

امیدی قویمان بە کریارە محترمەکانمان هەیە کە بو پاریەدانی غزتەکەمان هیچ نوعە مماطلێك دریغ نەفەرمون و تکرار استرحام ئەکەین بدلاتەکەی بەتەواوی تسلیم فرمون ۰

ژیان

— (§) —

اعلان

آلیکی ٦ مانگی ولاغی حکومتی پولیس لوی سلیمانی کە خرارەتە مناقصەوە طنی حوبە ٥ و طنی کا بە ٢٢ روپیە لە زیر بەی دایە ئەوانەی طالبن لە مدتی معیندا بوی کە بیشتنی شرائطەکەی و اجرای مناقصەی مراجعت بە مجلس ادارە و دائرەی پولیس لوای سلیمانی بکەن ۰

متصرف سلیمانی

اعلان

مدة التزام کانیی فوج سیم لە تاریخ ١-١-٩٣٠دا تواو ابی اوانەی طالبی التزام امکاتین بی وستە لە خاوەن صالح افندی عبدالرحمان قپمانجیدا مراجعت بە آمری فوج بکن بو اوی لە شرائطەکەی تی بگن ۰ وبی پێنج دوصد و پنجا روپیەش دیپوزیتو تسلیم بکن ۰ ۰ لە آخری کانون اول ٩٢٩ دا احالەی قطعیە تواو ابی ۰

آمری فوج ثالث

مطبعة بلدیة سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە تای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بانەیکە

کریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیریشش آنە اسینری
یکی بە آنەیکە

هو شتیك ناوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٦ شعبان ١٣٤٨ ٦ کانون ثانی : ١٩٣٠ [دوشنمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هوالی دەرەوە :

به مناسبق روزی چلەمینی وفاتی سیر
عبد المحسن بکەوە

بغداد — به مناسبتی روژی چلەمینی وفاتی سیر عبد المحسن بکەوە کومەلی عامیەکان له مرقدی شیخ عبد القادر گیلانی قدس سرە دا کوبونەوە . و همو اعضای حزبەکانی عراق ، رؤسای حکومت ، گورەکانی بغداد حصلی گەورە و بچوك عموم اهالی بغداد به نوعیك که لەو ساحە گورەیەدا جی بەرنەکەوتوە کوبونەتەوە لە دوای بانك دان و فاتحە خویندن له سر قبر مغفور جنتمکان سیر عبد المحسن بك له طرف شعرا و ادیبە. کان مرانەوە به صرە هر یکە قصیدەیکی غرا و یا نطقیکی مدهشیان خویندوتەوە کە سراپایەکیشیان لە اخلاق حسنە و خدمات برگزیدەی مشار الیه مغفور جنتمکان کردوە .

اعانەیك کەبو احیا کردنەوە ناوی مغفور
عبد المحسن بك کراوە

بغداد — او اعانەیەی کە هتاکو ایستا له طرف کومەلی عامیەکانەوە بو احیا کردنەوەی ناوی مغفور عبدالمحسن کو کراوەتەوە عبارت بوە له (١٥.٢٤٨) روپیە .

کومەلی بحری له لندن‌دا کو ابیتەوە

لندن — رئیس وزرای حکومت بریطانیا له مجلس عمومی‌دا کوتویتی کومەلی بحری کەعبارتە له اعضار پینج دولتە گورەکە له ٩٣٠/١/٢١ دا له لندن له مجلس لوردانا کو ابنەوە و جلالة ملك گەورەی بریطانیا اول جار خطبەی افتتاحی أدا افرموی .

کومەلی حزب سیاسی هندستان

بمبای — حکومت هند قراری داوە جواب او اقتراحە نەداتەوە کەبو عفوی مجرمینی سیاسی هندستان کراوە هەتا همو حزبە سیاسیەکان له لندن دا قبولی نەکەن .

نائب ملکی هند و حزبە سیاسیەکان

بمبای — نائب ملکی هندستان اسمی مندوبە سیاسیەکانی حزبەکانی هندستان تعین اکات لە دوای اوەی کە استشارەی لە گل رئیس کومەلەکانا کرد .

ممثلی خارجیەی روسیە

استانبول — ممثل خارجیەی حکومت روسیە رفیق قرەخان کە راوەتەوە استانبول و لەویشەوە بە واپوریکی حکومەتەکەی گەرارەتەوە اودەسا .

ولی عهدی قیصری روسیە هاتوتە عراق

برلین — غزتەکانی روسیە لە لندنەوە خبریان وەرگرتووە کە : ولی عهدی قیصری روسیە کویا نەکوژراوە ، لە ایرانەوە هاتوتە بغداد و لە وێش لە دوای تحقیقات سەربستیان کردووە .

غزتەکان ئەنوسن : باوەر ناکەین ئەمە اصلی بێ چونکە اگر فرض بکری کە ئەم کورە لە هەراکەدا تصادفاً نەکوژرابێ بەلام لەبەر ئەوەی لەشی زور لەر و لاواز بووە بە هیچ کولوجێ باوەر ناکەین تحملی ئەم هەمو عذاب و ناخوشیەی کردبێ .

لبنان لە ادارەکەی دا اصلاحات ئەکا

بیروت — اوامری حکومتی دەرچووە بو ئەوەی دو لجنە تشکیل بکری کە اصلاح مالیە و محاکم حکومت لبنان بکات .

شمندوفری بینی نصیبین و حلب

بیروت — شمندوفری بینی حلب و نصیبین دەستی کردونەوە بە هاتوچو و سفر ، ئەم قطارە لە دوای هەرای گەورە « حرب عمومی » وە پەکی کەوتبو و هاتوچوی نەئەکرد .

بودجەی لبنان

بیروت — حکومت لبنان بودجەی سالی تازە « ٩٣٠ »ی ریك خستووە و هەندیکی زوری بو اصلاح اشغال و مواصلات و هاریجی « صحیە » کانی لبنانی داناوە .

سفیری روسیە

لندن — دوائری سیاسیەی لندن زور عجایبیان لی دیت و اهتمامی پی ئەدەن کە لەوساوە نیرراو (سفیر)ی روسیە هاتوتە لندن ، هەتاکو ایستا اوراق اعتمادنامەی پیشکەش « تقدیم »ی حکومت نەکردووە .

تبرع مجلس مبعوثان

بغداد — لە جلسەی ئەم جارەدا اعضاکانی مجلس هەلبژیرراوان « مبعوثان » هەر یەکە هەندیکی زور پیتاکیان داوە بو وینە « تمثال »ی مسیو عبدالمحسن بك سعدون ، بە رەنگیك کە لە هەزار روپیەوە بووە هەتا صەد روپیە ، دوایی ، بە کومەل نزیکی نوزدە هەزار روپیە هەر لە مجلس هەلبژیرراوانا کوکراوەتەوە .

وزیر مفوض عراق لە انقرە

بغداد وزیر مفوض تازەی عراق لە تورکیا مولی رؤف بك الچادرچی لەم روزانەدا اوراق اعتمادنامەکەی تقدیم رئیس جمهوری تورکیای کردووە .

کومەلی زراعی مالکی

بغداد — کومەلی زراعی مالکی لە بغداد دەستی کردووە بە درست کردنی بنایەکی محتشم بو خوی ، ئەم بنایە بەرامبەر حدیقەکەی بغدایە ، هەندیکی تەواو بووە و ئەوی تریشی بەم زووانە تەواو ئەبێ .

معاهدەی حکومت مصر دولەتەکان

لندن — لە مجلس عوامدا سوال لە وزیری خارجیە کراوە کە آیا حکومتەکان اجنبی برامبەر بەم معاهدە تازەیەی کە بو مصر اکری درحق بە رعیەتەکانیان هیچ مطالبەیکیان داوا کردوە ویا اعتراضیکیان نواندووە ؟

ومستر هندرسن وزیر خارجیە جوابی داوەتەوە هەتاکو ایستا شتیکی وا روی نەداوە .

مسئله‌ی مصر له مجلس لوردان‌دا

لندن ـ غزته‌یکی انکلیز نوسیویتی که مناقشه‌ی اجارة مجلس لوردان بریطانیا که له سر معاهده تازه‌که‌ی مصر کردویا، زور به شدت بووه به‌نوعیك که مخاطره‌ی لی اکری . بالخصوص خطبه‌ی لوردلوید زور مهم بووه بلام الین تعرضات و مناقشات مجلس لوردان بریطانیا نابی به سبب تبدلاتیکی سیاسی و اداری

ئواکانی عراق برابر بوقاتی عبد المحسن بك

بغداد ــ اهالی لواکانی عراق برزه دستیان پی کردوه که هرلوایك کوملیك بنیری بو بغداد وه‌ناوی لواکه‌وه دسته کل بخاته سرقبری عبد المحسن بك جنتمکان .

نظامات وزارت داخلیه و مالیه

بغداد ــ هیشتا ئه‌و نظاماته‌ی مالیه و داخلیه‌ی که ته‌راو بووه و موافقتی جلالت ملك و عمومی له سر حاصل بووه و اراده‌ی ملوکانه‌ی له سر صادر بووه که تنفیذ بکری .

وفدی مصر له انتخابات‌دا موفق ابن

لندن ـ وکیل رویتر له مصره‌وه خبری داره که له اثنای معاملات انتخابیه‌ی مبعوثان حکومت مصردا وادر اکه‌وی حزب وفدیکان به قطعی موفق و اکثریه‌یکی تواو ورکرن .

و هروسا به قطعیش معاهده تازه‌که تصدیق اکری بلام پرویسته له‌دوای اکثریت پیدا کردنی اوان له تشکیل وزارتیان کرد دو وزیریان بنیرری بولندن که کفتکو له‌کل اولیای اموری اوی‌دا بکن .

مسئله‌ی دست له ایش کیشانه‌وه‌ی مدیری عامی اوقاف

له نتیجه‌ی تحقیقات له دائره‌ی پولیس دا هیچ دلائلیك روی نه‌داوه و معلوم نه‌بووه که له حقارت پی کردنی نائب حمه احمد افندی له‌راوی دا مدیری عامی اوقاف جمیل بك الوادی مدخلدار بووه ! و هیئه‌تیش که بو ئه‌م خصوصه تشکیل کراوه تحقیقاته‌که‌یان ته‌واو کردووه .

فخامت رئیس الوزرا امری داوه که مومی الیه جمیل بك الوادی بچیته‌وه سر وظیفه‌که‌ی خوی .

تکایه‌ك !

اداره‌خانه‌ی غزته‌که‌مان جناب شاکر مجرم افندی کردووه به وکیل ، امرحام و تکاله مشتریکانمان ئه‌که‌ین که بدلات ابونه‌ی «ژیان» که له‌خذمتیانا به به ته‌واوی تسلیمی مومی الیه شاکر مجرم افندی بفرمون .

ژیانه

سعادة متصرف اکری به مأذونیت هفته‌یك مفارقتی فرمو تمنای موفقیق اکه‌ین .

له دائرة طابووه .

اعلان

او خانوه که له کره‌کی کانی اسکان واقعه و محادده [شمال شرق به خانوی ۲۷ ــ ۱۵۹ تسلسل ٥٦٦ که عائدی ورثه‌ی شیخ سعید افندی کوری شیخ محمد افندی‌یه و تواو که‌ری به شیو شرق جنوبی و جنوب غربی به طریق عام . غرب‌الشمالی به طریق عام و به خانوی ۲۷ ــ ۱۵۹ تسلسل ٥٦٦ مذکور] و نومرة ۲۸ ــ ٤۲ و تسلسلی ۷۲ وه به ناوی حفصه خانمی کچی نقیب شیخ معروف افندی‌یه‌وه مجدداً طابو اکریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی‌ی ۳۰ روزیتر هر که‌سی حق و ادعایی له سر ام خانوه هیه به‌اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طابو بکات اکینا له کل تواو بونی او مدتی قانونیه قید اکریت بو آکاهداری هموکس دووم جار اعلان کرا .

مطبعة بلدیة سلیمانی

بین عراق و بریطانیا

بغداد ــ لەوساوە کەفخامت سیر فرانسیس همفریز تشریفی هیناوتە عراق متمادی خریکی مذاکرهٔ خصوصیە لە کل وزیرەکان و پیاوە ایش بە دستەکانی عراق. وا دەرئەکەوی بم زوانە بە رسمی دست بکری بە مذاکرە بو بستنی معاهدەیکی بین عراق و بریطانیا

چند قانونیك ارادهٔ ملکی لەسر صادر بوە

بغداد ــ قانون التزام وارداتی حکومتی و قانونی اعضای دیونی عثمانی و قانونی دانی معاش و مقداریك پارە بە عائلەی عبد المحسن بك مغفور کە تنظیم و لە مجلس مبعوثاندا تصدیق کرابو اجازە ارادەی ملوکانە. یشی لە سر صادر بوە و خراوتە موقعی تطبیقەوە .

تعزیەی روزی چلەمینی وفاتی عبد المحسن بك مغفور

قدس ــ بە مناسبتی روزی چلەمینی وفاتی سیر عبد المحسن بك السعدونەوە لە قدسدا تعزیەی بو کیراوە و بم سببەوە عربەکانی اطراف بە کومەل بە کولانەکانا رابوردون . حکومت فلسطین لەمە شبهەی کردوە و بو منعی وقوعات مجبور بوە فرقەیك عسکری سوق و داناوە بو محافظەی امنیت و آسایش .

رومانیا و روسیا

بوکرش ــ لە بر اوەی حکومت روسیا مذکرەکەی حکومت رومانیای رەد کردونەوە کە لە بابت مسئلەی مانچوریەوە و بو محافظەی میثاق کیلوك دابوی . حکومت رومانیا مجبوراً بیاناتیکی تری نشر کردوە و زور بیان تأسفی کردوە لە حکومت روسیا .

حدود بین المانیا و بلجیکا

بروکسل ــ حکومت بلجیکا لە ترسی المان مجبور بوە کە همو حدودی بین خوبو المانیا بکا بە قلا و بە تواوی مستحکمی کا چونکە حکومت فرانسەیزیش عین پیلان تطبیق اکات .

طە بك الهاشمی

بغداد ــ مدیر عام معارف طە بك الهاشمی بوە بە رئیس عمومی ارکان حربیەی جیشی عراق و ارادەی ملوکانەیشی صادر بوە کە موقت همو وظائفیکی وکالتی قوماندانی عمومیش بەجی بینی .

قوای روس لە مانچوریدا

برلین ــ لە سر پروتوکول (هابارسك) حکومت روسیا امری داوە بە قوماندانی عمومی اقصای شرق کە قوەتەکەی لە مانچوریدا بکیریتەوە .

لە قومارا

نیس ــ ژنیکی انکلیزی کە ناوی (مسز واکید)ە لەمهفتە رابوردودا لە قومارا (١٦,٠٠٠) پاونی انکلیزی بردوتەوە .

تجنید اجباری .

بغداد ــ لە مجلس مبعوثانا لە وقتی مذاکرهٔ قانون تقاعدی عسکریدا لە لاینی تجنید اجباریەوە سؤال لە وزیر دفاع کراوە لەجوابا کوتویەتی مجلس وزراء بو تدقیق و تنظیمی لائحەی قانونیەی امسئلەیە کومڵیکی تعیین کردوە کە عبارتن لە فخامة یاسین پاشا الهاشمی ، معالی امین زکی بك ، معالی نوری پاشا السعید و مفتش عام جیش عراق . ام کوملە بە عجلە و بە جدی خریکی تماشا کردنی ام ایشەن و بم زووانە لائحەکە تواو ابی و بو تصدیق ادری بە مجلس . بلام ناتوانم نتیجهٔ قطعی چون ابی لە ایستاوە عرض مجلسی بکەم .

ساڵ . ٤ ژماره ٢٢٢ ژیان لاپەڕە ١

بو هەمو شتیك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بانەیکە

ژیان
هەر شنبە اوەی هەفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار
بەشش مانگ پێنج
بەساڵیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا
سەر روپیەو لەشش زیاتر جکەلە
سەر روپیە کەبودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسیئری
یکی بانەیکە

٩ شعبان ١٣٤٨ ٩ کانون ثانی ١٩٣٠ [پنجشنبە] تاریخ انتشار ٣١ کانون ثانی ٩٢٦

ردیەیەبو او مقالەیەکە خطاب بە مدیرە عام معارف بە امضای (قال و قیل) لە غزتەی ژمارە ٢٩٥٦ و ٢٦/١٢/٢٩ العراق نوسرابو

{ ١ }

زور بە مراقەوە ام مقالەیم خوێندەوە . بەبی اوەی اعتبار بکەم بە تأثیریك کە مقالەی مذکورە سەر قارئەکانی ترا بکات و یا بزانم کەلە طرفیکی ترەوە جوابی ردی بو انوسریتەوە یا نا ؟ بە اعتباری شخصی خوم جواب دانەوەی ناشرەکەیم ــ کە بالطبع معلمیکە ــ بە وظیفە تلقی کرد . فقط لە پیش اوەی دەس بە تنقیدات بکەم امەویت تأمینات بە قارئە محترمەکان بدەم کە من لەوانەنیم مدافعۀ قدیم ، تجاوز و هجوم تجدد ، تزییف عصریتی بکەم . بالعکس لە ژیر پرنسیبیکی معقولدا یکیکم لەوانەی کە طرفداریکی تشنە و صمیمی او تجدد پروریەن کە کافل و ضامنی خیر و سلامتی وطن و ملت بیت .

فقط امەویت بە ایضاحی خطایك کە عظیم و ناقابل عفوە ، بە تشریح بساطت فکریك کە عیبیکی گەورەیە بو معلم و خصوصاً بە تنقیدی اقتراحیك کە دلیلیکی مهمە بو بی وقوفی و بی تجربەیی صاحبی مقالەکە امثالی مومی الیە منع بکەم لەوەی کە بکەونە وضعیتیکی وا مضحکەوە و بەم صورتەیش لە خصوص محافظە و صیانتی شرف معارفەوە خدمتیکی بچوك بەجی بینم .

ناشر مقالە الیت : او معلمانەی کە لە دارالمعلمین نشأت دەکەن ادرینە ژیر ادارەی مدیرە قدیمەکان لە بر اوە لە خصوص تطبیقاتی او نظریانەوە کە لە دارالمعلمین خوێندویانە مشکلاتیکی گەورە اکیشن و او مجادلانەی کە لە خصوص فساد عقیدە و خطای فکر و رأیانەوە لە گل ام نوعە (متقاعدین عسکریە) وە دیکەن غیراز اوەی کە منتج بی بە داخل بونی خویان بە ریزی (مشاغب)ین فائدەیکی تر نابخشیت . و لەم زمینەوە شکایتیکی دورودریژ اباتە بەر معارف و بەمەیش لەوە امینە کە ایشیکی باش و مهمی کردیت فقط مع الاسف

لازمە زور چاك بزانیت كە ام شكایتە نامعقولەی دلیلیكی یكجار بە قوتە بو اثباتی استفادە نەكردنی خوی لەو علومەی كە تنها قسمیكی محدودی خویندوە لە مقدما. تەكەی . چونكە اگر او حقیقتاً تیبكەیشتایە و خاصتاً لە علمەكانی (بسلجە و فسلجە)كە بە ذكری ناویان اكتفای كردوە لە درجەی مطلوبدا مستفید ببوایە دەبو بیزانیت بالذات مبشرینی (تربیەی حدیثە) لە اثنای تطبیق بسیط ترینی نظریەیكدا بە چە عزم و متانتیك اقتحامی او موانع و مشكلانەیان كردوە كە دوچاری بون و خولاصی اقتضاءً بەوان لە ریی تطبیق او نظریانەدا كەبە معقول و موافق بزانیت او مشكلانەی كە بحثی كردوە بالفرض دوچاریشی بوبیت اقتحامی بكردایە و بە صورتیكی تدریجی بەرەوروی غایەكەی خوی هنگاو و عزم و متانتی بهاویشتایە . نەك بە مقالەیكی وا بیمعنا و پرو پوچ تزییفی كتلەیكی گەورە و منوری بخیالدا بهاتایە .

لەوش ام یش او بزانیت كەلە دنیاداهیچ متجددیك مجرد بە قسە وشات ساحەیكی فعالیتی وای دس نكەوتوە كە مساعدبی بو تطبیق نظریاتی خوی .

مثلا : تاریخ بومان اگیرینەوە كە [نبی ذیشان صلعم] لە ری تطبیق نظریاتەكەیدا كەبنظر عصری خویەوە تازە و اشنیە بو چندە مشكلات وصعوباتی كیشاوە ودوچاری چە نوعە مصائب و فلاكتیك بوە عجبا بوچ اقتحامی كرد ؟ بیشبە چونكە غایەكەی اظهار حق وحقیقت بو دیزانی مطلقا سەر اكەویت ولە سەریكی تریشەوە مشكلات تطبیق نظریاتیك كە تجدد پرورانەبی لەبرچاوی بو . یعنی گەورەیی و گرانی وظیفەی متجددیكی حقیقی ادراك كردبو وبەحقیقت (متجدد اعظم) بو . مشهور [تولستوی] كە یكیكە لە اعظم مبشرینی (تربیەی حدیثە) لەری غایە ونظریاتەكەیدا اول جار نفسی خوی كرد بە ساحەی تطبیقات ، ولی معلوم بو كە تطبیقی ام نظریاتەی لەسر عائلەی خویشی ممكن نیە . لەبر اوە بلا تردد لە زوتی ، لە قصری بەو شهرت وموقعیكی بلند اجتماعی كە هیبو جیابووەوە بەم رنگە بە هاویشتنی خطوەی اولی لە طرف خویەوە حجر اساسی بنایەكی دانا كە مساعدبی بو تطبیق نظریاتەكەی وزور اجتنابی كرد لەوەی كە وكو ناشری مقالە بو تطبیق نظریات معقولەی خوی لە حكومت ، لە معارف ، ویا لەواسطەیكیترا استمدا ولەو محیطەی تیایەتی بە تزییفی عمر وزید وقت ضایع بكات .

ماوەتی

هەوالی دەرەوە :

****

بینی عشائری نجد و عراق

لندن — لەمجلس عوامدا مستر دای پرسیاری كردوە آیا حكومت هیچ خبریكی وەرگرتووە لەو هەوارەوو پایەی كە لە بینی عشائر و عسكری شرق اردن دا هەیە و بینی نجد و عراق هیچ هەرایەكی تیا روینەداوە ؟

مستر شبلی لەجوابا گوتویەتی : خبریكی وامان وەرگرتووە كە لەبینی عشائر و عسكری شرق اردندا هەرایەكی جزئی بووە . بەلام معلوم نەبووە كە عشائرەكان دەستیان كردبی بە حركتیك . خبریشمان وەرگرتووە كە هەمو تدابیریك اتخاذ كراوە كە لە بینی نجد و عراق دا هەرایەك رونەدا .

لیمانی شاهپور

طهران — متخصصیكی هولاندیی لە طرف حكومت ایرانەوە مأذوریتی دراوەتی كە انشای لیمانی

«شاهپور» بکات له ساحل خلیج فارس دا ، ئەم مخصصەیە کوتی بەتی : ئەم لیمانە هەرەگەورەترینی ایمانی دنیا ئەبی و بالخصوص لە روژ هەلاتی ناوەراست دا حەدایك خطە اهنەکەی ایران تەواو بو .

باران

طهران — لە ایرانا بارانێکی زور باری وە بەرەنگێك کە چوار ، ە کیلومەترە لە نزیك مازندرانەوە خطی شمندوفر. دکەی تێك داوە .

قابینەی مصر

لندن — ازانسی رویتر خبری داوە کە بەم زوانە انتظار ئەکری لە وفدیەکانی مصر و لە ریاستی مصطفی نحاس پشادا قابینەیەکی تازە تشکیل بکات .

ئەو مالانەی بچە سقا داکیری کردبو

بومبای — ملك نادر خانی افغان امری داوە : او مالانەی کە بچە سقا داکیری کردبو بو صاحبەکانی اعادە بکرێتەوە .

گەورەکانی هندستان

بمبای — گەورەکانی هندستان وەکو غاندی و ... لە دلهی دا کوبونەوە بو ئەوەی قرار بدەن کە ... لە گەل نائب ملکی هندستان بکەن .

امان الله خان خریکی چیە ؟

بمبای — أمان الله خان لە رومادا خریکی ئەوەیە بە انشیکەوە رابویری ، لە پیشا قراری دابو کە اشتغال بە زراعتەوە بکات .

ئەم جارە نوسیویتی بو وکیلە تجاریەکەی خوی لە پشاور کە بە عجلە بچیتە روما بو لای کە لەوی مذاکرە تا ... تجارتێك بکەن .

وزیری مفوض تورکیا لە عراقا

بغداد — وزیری مفوض تورکیا لە بغدادا بە رسمی زیارتی جلالت ملکی کردووە و اعتمادنامەکەی تقدیم کردووە .

جلالت ملك فوق‌العادە حرمتی گرتووە و لە بابەت دوستایەتی ئەم دو حکومەتە وە نطقیکی ادا فەرمووە ، لە جوابا وزیری مفوض تورکیش بە ناوی حکومەتەکەیەوە بیانی تشکری فەرمووە .

قونسلوس عراق لە تورکیادا

بغداد — قونسلوس عراق رؤف بك الجادرجی لە انقرەدا زیارتی جلالت رئیس جمهوری کردووە و اوراق اعتمادەکەی تقدیم کردووە .

جادهٔ تازهٔ بغداد

بغداد ـ حکومت عراق بە همو قوتیەوە خریکی کردنەوەی جادەیکی تازەیە لە بغدادا . و بو امخصوصە لە طرف امین عاصمەوە اعضایك و لە طرف وزارتی اشغال و مواصلاتەوە اعضایك و لە لایێ متصرفیتی بغداوە اعضایکی تر تعیین کراوە کە ام ذاتانە کومەل ببەستن و بە عجلە تماشای ام ایشە بکەن و قراریکی نهائی لە سر بدەن کە امانتی عاصمە زو بە زو دست ... بە کردنی ام جادەیە .

طلبەکانی جامعەی آل‌البیت

بغداد ـ لە بر اوەی بو قوتابیەکانی جامعهٔ آل‌البیت و بو اوانەی کە لەو کلیەدا اکمال تحصیل ... استقبالیکیان نیشان نەدراوە همو قوتابیەکان ... روناکی استقبالیان و بو اوەی حکومت قراریکیان و بداتە لە وظیفەیکی معینەدا استخدامیان بکات متمادی مراجعة بە حکومت اکەن . بلام هیشتا قراریکیان ... نەدراوە لە بر اوە کلیەکە لە نظر طالبەکانیا قیمتیکی نەماوە و بە جدی تحصیلی تیا ناکری .

روژی نهضەی ملی عرب

****

صبحینی کە نوی مانگی شعبانە تصادفی جژنی نهضەی ملی نجیبەی عرب اکات . بم مناسبتەوە هەمو دوائری حکومتی تعطیلە .

ام روژە لای ملتی عرب روژیکی زور مقدس و محترمە چونکە لە زمانی شەری گورەدا ملت عرب لەم روژەدا بو احیای عنعنات ملیە و دست کوتنی حقوقیان دستیان کرد بە قیام و نتیجە موفق بون

امید اکەین بە موفقیتی هەمو ساڵیك ام روژە ببیننەوە .

تکایەك !

ادارەی غزتەکەمان جناب شاکر مجرم افندی کردوە بەوکیل ، استرحام و تکالەمشترێکانمان ئەکەین بدلاتی ابونەی « ژیان » کە لەخذ دیانایە بە تەواوی تسلیمی موی الیە شاکر مجرم افندی بفەرمون .

ژیان

—(§)—

اعلان

عرصە خانویك کە واقعە لە محلۀ سرشقام لەبەردم مالی حاجی قافتح الله دایە و ملاك میریە لە طرف حکومتەوە افروشری ولە تاریخ ام اعلانەوە خراوتە مزایدەوە لەپاش ٤٥ روژ لە تاریخ اعلانیەوە احالەی ابتدائی اکیشری ولە پاش ١٥ روژ ٥ / ١٠ ضمانم قبول اکری اوکسانەی طالبن بو وەی ضمانەیان لی قبول بکری بە نسبت قیمتی عرصەکەوە پێویستە

١٠ / ١٠٠ ی امانت تسلیم بە خزینە بکەن و مراجعت بە مجلس ادارە و محاسب لوای سلیمانی بکەن .

متصرف سلیمانی

—✽—

لە دائرۀ طاپووە .

اعلان

حدود اربعە : جبهەی طریق عام یمنی ٢٢ — ٢٤ عرصە خانوی فارس افندی یساری ٢٦ — ٢٤ خانەی کریم کوزی محروم خلفی ١٥ — ١ خانۀ فارس افندی .

عرصەیك کە لە گرەکی کویژە واقعە و با طایع عائدە بە دائرۀ بلدیەی سلیمانی و بە ٢٤ — ٢٤ ژمارە مرقمە و حدودی اربعەی لە بالاوە نشان دراوە بالمزایدە افروشری . بو مزایدە ام عرصەیە لە تأریخ ١ کانونثانی ٩٣٠ وە هتا ١٥ شباط ٩٣٠ (٤٥) روژ و بو احالۀ قطعیەی لە ١٥ شباط ٩٣٠ وە هتا ٢ مارت ٩٣٠ ١٥ روژ مدة تعین کراوە هرکس طالبی کرینی ام عرصەیە بە نسبت قیمتی عرصەکەوە صدی دە تأمینات لە گل خوی بهینی و مراجعت بە مجلس بلدیە بکات .

اعلان

مدة التزام کانتین فوج سەیم لە تأریخ ٢٩/١١/٣١ دا تواو بوە اوانەی کە طالبی التزامی ام کانتینەن پێویستە مراجعت بە مقری آمری فوج ثالث بکەن و لە شرائطەکەی بکەن و لازمۀ دوصدوپنجا روپیەپیش ئەدیو زیتو تسلیم بکەن . و لە چواردەی ام مانگەدا احالەی قطعی ادری .

آمری فوج ثالث

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە ئەکری

§

ادارەخانە لە ... بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە ئەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا

سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە

سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش

دیریشش آنە اسیتری

یکی بە آنەیکە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیێکی کوردیە

١٦ مبان ١٣٤٨ ١٦ کانون ثانی : ١٩٣٠ [پنجشمبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ردیە یە بو او مقالەیەکە خطاب بە مدیر

عام معارف بە امضای (قال و قیل)

لە غزتەی ژمارە ٢٩٥٦

و ٢٩/١٢/٢٦ العراقا نوسرابو

{ ٢ }

پاشماوەیە

⁂

مع‌مافیە ئەوانە بلاقیدوشرط نظریات‌تازە و صحیانەی «تولستوی»یان قبول کردبیت اوندە کەمن بانکوست ازمیردرین . کەوابو ام مبشرە گورەیەی تربیەیە مقابل بە فدا کردنی هەمو غروریکی بشری خوی تنها چند نظریەیکی یك‌دو صحیفەیی ـ اویش مخصوص بە ارباب تربیە ـ بعضی کتب و مجلەی پی اهدا کرا . مع‌مافیە او سربستیەتەی کە «تولستوی» لە مکتب منالە فلاحەکانا تطبیق دەکرد سربستیەتیکی اوندە مفرط و آشوری بو کە تا ایرو ممکن نەبوە لە هەمو مکتبەکانی مملکتە شرقیەکانیەدا تطبیق بکریت . چونکە جیگەی حریت و سەربستیەتیکی وا نك مکتب بلکو او ماجاتە لە بە ناوی «حدیقةالاطفال»وە بە تایبەتی بو منداله وردەکان تأسیس دەکریت ، ذاتا لە حقیقت دا مکتب «تولستوی»ش لە «حدیقة الاطفال» یکی‌تر بەولاوە هیچی‌تر نەبو . معلومی هەموکسیکە بو تحدید حریت و حرکات منالیك کە لامعنای انظمۀ اجتماعیە تی ناکات نظام وضع ناکریت . لە بر اوە منالیك کە لە دورەی طفولیت نجاتی دەبی لە مکاتب رسمیەیشدا تا صنفەکانی اولی تواواکات لازمە نوعی سربستیەتی تأمین بکریت . امە سببیکی مهمە بو انکشاف قابلیات متنوعەی او منداله ، فقط مع‌الاسف لە بر اوەی کە بالخاصە لە مملکت ایمەدا منال لە سنیکی معین و نظامی‌دا داخل بە مدرسە نابن و عمرو قابلیتی قوتابیانی صنفیك متفاوت و نامنتظمە ، لە تطبیق ام سربستیەداکلی جار لە فائدە زیاتر ضرر مشاهدە اکریت مع‌مافیە غیراز ام‌ملاحظەیە لازمە بزانین کە سربستیت هیچ‌وقتیك نابی‌لە ادارەیکی محدود بچیتە دەرەوە و لە درجۀ مطلق‌دا بیت .

چونکە مادام هەر مملکت وملتیك حرکات وافعالی بە قوانینی (مدونە) تحدید و تقیید کراوە و تابد اکثریت او منالانەی کە رجال مستقبل تشکیل اکەن هەر وکو لازمە حر و سەربەست پی بکەن ابی لە عین درجیشدا محبتی قوانین و نظامیان پێ انجام بدەین ام مقصدە مهمە یش وکو وظیفە تدریس و تربیە لازمە مکتب درعهدە بکات (ناشر مقالە) وا ئەزانێ کە لە موضوع لااقل ئەلف سالە بەر اوەی کە من لەگل اثالی اراکای تاس و لەم خصوصەوە اکثراوقات مناقشە و مجادلەم سبقتی کردوە لەفکریان خبردارم و زور چاك بوم صاغ بوەتەوە کە اوان ویا اکثریتیك لەوان تنها لەم نقطەیەدا لە قدما جیا دەبنەوە والا قدیم و یا حدیث مدیریکی منور تصور ناکرێت کە بەرامبەر بە نظریات علمیە و تربیەوییە ضدیکی تصلبکا وانە وەر بگریت ، چونکە منوریکی حقیقی دقیقە بە دقیقە لەگل زمان دا ئەروات و بە نظر تطورات عصریەوە تطور دەکات ، فقط مع الاسف غایەی ناشری مقالە ئەمە نییە و بە امثل علیەدویا قناعتم بو حاصل بوە کە اکثریتی ئەم متجددە بالاپروازانە بە هیچ نوعە اصول و نظریاتیکی تازەوە رویان نەکردوتە مکتبەکان ، بەلکو لە روی بی تجربەیی ، منالی و تهورەوە کە لیکیان لەم نقطەیەدا عفوی اوانەم طلبە کە حدا بە مفکورەیەکی عصری مجهز و لە دائرەی مطلوبدا وظیفەیان حسن ایفا ئەکەن — شیرازەی مکتبەکانیان تیك داوە و بون بە سببی رودانی انواع و اشکالی مسائلی مؤسفە ، چونکە اول و اخر پنج شش کلمەیان کردوە بە وردی زبان : طلبە لازمە حریت و سەربست بیت ، لێی نەدریت ، طریقەی استقرائیە باشە امتناجیە خرابە ، پستالوزی رای وتورە ... الخ ٠

فقط حریت چون ئەبی ، سەربستیت حدود و درجەیەکی هەیە یا نییە ، هەمو قوتابییەك بلا قید و شرط سەربست بکریت مضرە یا مفیدە ، تأثیری تربیەی عائلەویە و محیطی لە سەرقوتابی وظیفەی مربی اشکال ئەکایان نا ، لە نظریات معلمیك بی شخصیت تأثیری مطلوب حاصل ئەبیت یا نە ؟ لە چە نوعە جیگایەکدا طریقەی استقرائیە ، طریقەی استنتاجیە تعقیب کردن لازمە ، هەمو وقتیك و بلا قید و شرط بە (پستالوزی) ویا (هربرت سپنسر) اقتدا کردن ممکن ئەبیت یا نابیت ، مضرتی تهور و خودبینی ، فائدەی اعتدال و تدرج چییە ، محبوبیت معلم لە طرف رفقای خویەوە و یا مقبوضیتی تأثیر لە سەر روحیتی قوتابی ئەکا یانە ؟ وامثالی ئەم نقطە مهمانە هەموی مع الاسف لە نظر ئەو نوعانەدا صفرە ...

ماوەتی

هەوالی دەرەوە :

****

هراو هوریای فلسطین

لندن — لەم بینەدا قسمیك لە دروزیکان کوبونەوە و علاوەی عربەکانی فلسطین بون و دستیان کردوە بە هرا و هوریا . حکومت فلسطین و قوەتی نظامی حکومت انکلیز بو اسکینی ام هرایە مقابلەی کردون و غیری ام قوەتانیش حکومت مجبور بوە قوەتی تر بینیتە فلسطینەوە .

عودت شیشرین

موسقووا — رفیق شیشرین وزیری خارجیەی روسیا کە لە بر نخوشی دوسالە روسیای ترك کردوە و

جوەوە و اوروپا اعجارە عودتی کردوتەوە . بلام وا
خان اکری ناتوانی بجیتەوە سر وظائفی سیاسیە .

دو واپور لەمرمرەدا مصادمەیان کردوە

استانبول – لە روزی ۲۷ کانون اول ۹۲۹ دا
لە اطرافی مرمرە وقعەیکی الیم روی داوە واپوریکی
بچوک بلماریا اموالی تجارت دینی بو استانبول و بشەویك
بە مرمرەدا بە سرعت اروات و واپوریکی حکومت
یونانیش لە دوای اوەوە بە بی اوە بزانی واپوزی تری
لە پیشەوەیە روەو مرمرە اروات . بلام چونکە
واپورەکەی یونان حرکتی زیاد ابی لەری لە واپورەکە
بلمار ادات و غرق اکات و واپورەکەی تریش زور
متضرر ابی . دست بەجی بەو شەوە واپورچیەکانی
یونان خویان اخەنە بحرەکەوە دە کسیان نجات ادەن
اوانی تریان اخنکین و دست بەجی حکومت استانبول
خبر ازان اچیت بە امدادیانەوە و واپورەکەی یونان
اگریتەوە بوغازی استانبول و استجوابی قوماندانە
کەیان اکات . هر چند قوماندانی واپورەکەی بلغار
دەرچکاوە و نجاتی بوە بلام دست بەجی دمانچەیك ائی
بە خویەوە و انتحار اکات .

قابینەی تازە مصر وفدیکان

قاهرە – لە بر اوەی لە انتخابات تازەدا حزب وفد
اکثریتیکی فوق‌العادەی پیدا کرد مجبوراً امر درا بە
رئیس حزبەکە مصطفی نحاس پاشا کە لە ریاستی خویدا
قابینە تشکیل بکات و مشار الیهیش لە وفدیکان قابینەی
تشکیل کرد و ناوی وزیرەکانی تقدیم بلاط کرد و
ارادۀ ملوکانە لە سر صادربو . لەم قابینەیەدا مصطفی
نحاس پاشا غیری رئیس‌الوزرایەتی وزارتی داخلیەیشی
درعهدە کردوە .

لە ایرانا معادن

طهران – مسیو هوفمان متخصصی مشهوری المان
کە لە وزارۀ اشغال ایرانا ایش اکات بیانی کردوە کە لە
نتیجۀ تحریاتا حکومت ایران موفق‌بو بە دوزینەوەی
معادن خلوز و آسن بە نوعیك کە هر دو وعەکیان
مهمە و خلوزەکە بشی هەمو شمندوفری ایران اکات .
مسیو هوفمان بو ام خصوصە چوتەوە المان .

بغداد – حکومت عراق لە گل فخامت معتمد
سامی اسبق کردوە بە مذاکرەلەلای خطوط‌شمندوفری
عراق وە بو اوەی تسلیم بە حکومت بکریتەوە .

نظامات وزارۀ داخلیە

بغداد – او نظامە تازەیەی کە حکومت عراق
مجارە ووزارۀ داخلیەی تنظیم کردبو ارادەملوکانەی
لەسر صادر بو وە رسمیش لەغزەتەکانا اعلان کرا .

سؤال مبعوث‌هولیر حضرت‌معروف‌بك

جیاووك

بغداد – وقتی‌خوی مبعوث محترم هولیرمعروف
بك جیاووك برامبر بە وزارۀ داخلیە اقتراحیکی کردبو
کە حکومت پی‌ویستە دو لوای تازە احداث بکات
یکیکیان بە ناوی دهوکەرە و اوی تریان بە ناوی باجلا.
ئیستە لەبر اوەی معلوم نەبوە حکومت چ‌قراریکی‌داوە
دیسا وە پرسیاری لە وزارت داخلیە کردوە .

المانیا و امریقا

برلین – حکومت المان و ملتەکەی لە مسئلەی
تصمینات حربوە زور لە حکومت امریقا راضین
و لەم خصوصەوە اتفاقنامەکەی کە کردویانە نشریان
کردوە

داخلی :

سعادت متصرف که بە مأذونیت تشریفی بردوە هەولیر . لەم روژانەدا عودتی فەرموە مرکزی لوا .

عرض بە خیرهاتن و تمنای موفقیتی ئەکەین .

لە خاندان و اشراف سلیمانی و مدیر ناحیەی قرەطاغ محترم محمد فوآد بك بە مأذونیت تشریفی هینا . وەتەوە مرکز لواء عرض بە خیر هاتنەوەی اکەین

تکایە

ادارەی غزتەکە .... شاکر مجرم افندی کردوە بەوکیل ، احترام و تکا ... ئەکەین بدلاتی ابونەی (ژیان) کە لە .... تیانایە بە تەواوی تسلیمی موعی الیه شاکر مجرم افندی بکەرموز .

ژیانه

لە دائرەی طابووە .

اعلان

حدود اربعە : جبهەی طریق عام یعنی ۲۲ — ۲٤ عرصه خانوی فارس افندی یساری ۲٦ — ۲٤ خانەی کریم کوری مرحوم خلیل ۱٥ — ۱ خانەی فارس افندی .

عرصەیك کە لە کرەکی کویژە واقعە و با طابو عائدە بە دائرەی بلدیەی سلیمانی و بە ۲٤ — ۲٤ زمارە مرقمە و حدودی اربعەی لە بالاوە نشان دراوە بالمزایدە افروشری . بو مزایدەی ام عرصەیە لە تاریخ ۱ کانونی ۹۳۰ وە هتا ۱٥ شباط ۹۳۰ (٤٥) روز و بو احالەی قطعیەی لە ۱٥ شباط ۹۳۰ وە هتا ۲ مارت ۹۳۰ ۱٥ روز مدة تعین کراوە هرکس طالبی کرینی ام عرصەیە بە نسبت قیمتی عرصەکەوە صدی دە تأمینات لە گل خوی بەهینی و مراجعت بە مجلس بلدیە بکات .

اعلان

ناوی دی	نوعی اراضی	موقع	مساحة متره	اولك	دونم	مقداری او بشه که افرشری
جوارتا	بناوەرش	زەی براو	٤٠	۱۷	۱٥	بە اعتباری پینج بش یك بش
»	دشت هرمی	» »	۸	۲۱	۳۱	» » »
»	دارحزنی	» »	٦٠		۲٥	» » »
»	[illegible]	» دیم	۲۰	۱۲	۱۳	» » »
»	ناو وزان	» »	٦٠	٤	۹	» » »
»	قول نره	» »		۱۲	۱۰	» » »
»	ناوەرش	» »	٤٠	۱۷	۱٥	» » »
»	پاش رز	» »	٦٠	۱۹	٤	نیوەی بە اعتباری پینج بش یك بش
»	مالەخرات	» »	۲۰	۱٥	۱۲	» » »
»	دیمەسر	» راو	٦٠	٤	۱۱	» » »
»	کهریز ناوەرش	» »	٦٠	۱٥	۲	تمامی

هر وەکو موقع و نوع و مساحەیان لە بالاوە درج کراوە پینج یکی هشت پارچە و دەیکی دو پارچە و تمامی یك پارچە زمینی دیم و براو و رەز کە لە دیی جوارتا واقعە و عائد بە ملا امین کوری ملا محکلە اضافە بەترکەی متوفی ملا امین مقابل بە (۲٤٦۹) روپیە و جوار آنە دین و رسوم محاکمە و اجرای حاجی ملا سعید شالی کە لە ذمت ملا امین دایە خرابوە مزایدەوە لە براوە لە قیمتی مخمنەکەی بە درجەی فاحش نقصان طالب ظهوری کرد اوا لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ۱٥ روژیتر خرابوە مزایدەی علنیە بەو صورتە اوانەی کە طالب بە کرینی املاك مذکورەن بەصدی دە تأمیناتەوە مراجعت بە دائرەی اجرای سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

رئیس اجرای سلیمان

سال ـ ٥ ژماره ٢٢٤ — شباط — لاپەرە ١

ژیان

غزته

بو همو شتیك
مخابرات بەزاوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە بناى بلدیەدایە
عنوان : سلیمانى ژیان
یکى بە آنەیکە

بکریار
بەشش مانك پنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەى علاوە ئەکرى
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاتر جکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیرى شش آنە اسیرى
یکى بە آنەیکە

همو شتنك اوسى هفتەى دو جار دردەچى غزتەیکى کوردیە

٢٣ شعبان ١٣٤٨ ٢٣ کانون ثانى : ١٩٣٠ [پنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانى ٩٢٦

ردیە بو او مقالەیکە خطاب بە مدیر

عام معارف بە امضاى (قال و قیل)

لە غزتەى ژمارە ٢٩٥٦

و ٢٦/١٢/٢٩ العراقا نوسرابو

{ ٣ }

پاشماوەیە

قوتابى ابى حر بیت ! بلى حر بیت ، ذاتاً غایەى همو فردیك امەیە . فقط عجبا حریت بوامەیە کەقوتابى لە حضور معلم و لە اثناى درسدا انواعى رذالت اجرا و بلا استثنا همویان حریتى یکترى و حتى بعضاً هى معلم غصب بکەن ، یاخود بو اوەیە کە هر یکە لەو قوتابیانە حقوق خویان بناسن و لە رێى حسن استعمالیا تردد و خوفیان نەبیت . فقط لە عین زماندا حقوقى یکترى تقدیس و بە محبتیکى متقابلەوە مربوطى یکترى ، بالخاصە لە درجەى اولىدا حرمتکارى مربیەکانى خویان بکەن و تقدیریان بکەن . بو خاطرى امەى کە بە محبت و بە شوق و آرزویکى تامەوە کوێى لى بکرن و لەى مستفید بین .

بکەریینەوە سەر موضوعى مقالەکەى : کاتب «قال‌وقیل» دەپرسیت و الیت عجبا فرقیك و میزەیك لە بینى عراق و اوروپایىدا هیە یا نا و او فرقە چیە ؟ جوابى امەى ادەمەوە و لەم خصوصەوە او خطابەى کردویەتى بە تفصیل بوى بیان اکەم ؛ فقط لە پیش اوەدا جارى اجمە سەر بحثى او قدیمانەى کە تفریق کردون بە دو صنف :.

اساساً اوانەى کە او بە قصد تزییف بە تعبیر «قدماء» تسمیە و تفریق کردون بە دو صنف اگر بەبى استثنا هەمویان هدف تجاوز نەکرانایە احتمال هەبو کە بالذات منیش یکیك بومایە لە طرفدارانى فکرەکەى . فقط او بە بى اوەى کە لزوم بە استثناى کس بەبینیت بە صورتیکى منالانە و بلا قیدو شرط همویانى کردوە بە هدف . لە بر اوە مقابل بەم تجاوزە کورەیە جواب نوسینەوەى او [مربیە حر اندیشە !] بە حق و بە وظیفە دەزانم .

بناءً علیه لێ دەپرسم : اولاً عجبا او نظریاتەی کە
مکتبەکانی واقدا تطبیقی بە موافق دەزانی هیچ‌یەکێ
لەم خصوصەوە مشکلات و تصعیباتێك کە لە قدماوە
توشی هاتوە چیە ، لە ری تطبیقی ام نظریاتەدا مادی
و معنوی چە نوعە فداکاریێکی کردوە و غیراز ممانعت
و مخالفت قدما دوچاری هیچ نوعە مانعێکی تر بوە
یا نا ؟

ثانیاً : لە کلمەی «قدیم» مقصودی چیە ، «حدیث»
بە چی الێن ، قدیم و یا حدیثی ام منورانەی کە لە
عصرێکدا ازین بە چە اعتبارێك ناو دەبێت ؟

ثالثاً : وضع حاضری عراق چون دەبینێت ، ام
مملکتە لە قدمایێك کە دەیەوێت تزییفیان بکات استغنای
پی اکرێت یا نا ؟ بلاقیدوشرط هەمو قدیمێك درکردن
بە فکری او چونە ؟ لە اوروپا و امریقایشدا تا حال
حاضر لە قدما استغنا کراوە یا نا ؟ او حدیثانەی امثالی
صاحب مقاله ام مملکتەیان پی ادارە و قابلیتی اصلاح ام
ملتە لە خویاندا شك ابەن ؟

بە مساعدەی صاحب «قال‌وقیل» لە پیش اوەی
انتظاری جوابیان بکەم من لەم نقطانەوە بسط مقالم
بە مناسب زانی .

اگر ناشری مقاله لەو اعتقادەدا بێت کە بە سماع
پێنج شەش محاضرەیەکی صالونی دارالمعلمین ، دو شعبة
مهمی علم یعنی «بیداجیة و فسلجیة» و لەپاش تحصیلێکی
ابتدائی بە یەك دو سال تحصیلی دارالمعلمین اولی و یا
ابتدائی لە علوم و فنونەی کە خوێندو یەتی لە درجەی
مطلوبدا مستفید بوبێت ، زور شایان استغرابە کە قدما
یعنی اوانەی سنین عدیدە حیاتیان وقف تحصیل و
مدت مدیدە بە تجارب و تتبعات اکمال نواقصیان کردوە
دعوتیان دەکات کە لە گەل فوتابیانی دار المعلمین اولی

داخلی امتحان بین و لەمەیش سەیرتر ئەوەیە کە پروجە
پشین حکمی عدم نجاحیان بیان و اعلان دەکات ، نازانم
لەوقتێکدا کە ئەم اقتراحەی عرض معارف کرد اگای
لە خوی بو یا نا ؟ اگر آگای لە خوی بوایە قطعاً کەی نەئەبو
کە نشانە و اثری جهالێکی وا عمیق اظهار بکات ، عجبا
لە بەر چاوی نیە کە ایمرو ئەوانەی ماکینەی ئەم دولتە
تازەیە ادارە ئەکەن غیراز ئەو طبقەیە کە ئەو دعوتی
امتحانیان دەکات کەسی تر نیە .

بەریزەوە چاوێك بە وزارتەکان و بالخاصە بە وزارتی
معارفدا بکرێت ، حتی بالنفس تەماشای ئەو مکتبانە
بکات کە خوی تیا خوێندوە و فیضیاب بوە ، ئەزانێت
کە منتخبەکانی رجال دولت ، نخبەکانی مدرسین و
اساتذە ، هەمو قدیمەکانی محصولی ئەو مکتبانەن کە
ئەو تزییفی کردوە یا نا ؟ ممکنە لەم قدیمانە بعضێکیان
بو منصبێکی غیری ئەوەی اشغالیان کردوە لایقتر و
مناسبترن . فقط ئەمە وسیلەیێکی کافی نیە بو ئەوەی لە
وەکو ناشری مقاله قدر ناشناسی و تجاوز زانیان درحق
اظهار بکەین .

مع مافیه لە مملکتی ایمەدا ئەمە حالێکی ساری و
عمومییە ، هەر وەکو اشخاص و مناصب یا عمداً و یا
ضرورةً متماثل و متناسب نین ، اکثریا ئەوانەی کە
علی خویشیان دەست ئەکەوێت پێی راضی نابن و
هەول بو ایشێکی تر ئەدەن .

مثلا بعضی لە متخرجەکانی دار المعلمین کە لە
مکاتب اولیەدا بە نسبت قدیمەکانەوە موفقیتێکی جزئی
پیشان ادەن لە کاتی امەیشدا کە زانی مکاتب ولی بو
تطبیق نظریات حدیثە مساعدتر و موافقترە هیچی بو
امەی او مکتبانەی پی چی بلێن ومکتبە ابتدائیەکان
وحتی ناوەکان اشغال بکەن انواع حول وقوة لا دەن
ومتمادیاً لە ازعاج و اشغال معارف فارغ نابن . کە باطع

لە مەڕا غیراز شخصی خویان هیچی تر ایك نادەنەوە وبەلام لاسف کیشیان دەبیژیت کە سالی شەشم وحتی پەنجایە لە پینجمدا تامینی موفقیتی پی بکریت •

ماوەتی

هەوالی دەرەوە :

****

زیارتی قبری سعد زغلول پاشا

وەکو لەغزتەی پیشوماندا بیانمان کردبو لەمصردا حزب وفدیکان لە انتخاباتدا بە اکثریتی ارا موفق بون و رئیس حزب ، مصطفی نحاس پاشا قابینەی تازەی تشکیل کردووە • بەم مناسبەتەوە : ڕوژی جمعەی ٣ کانون ثانی ٩٣٠ کومەلیکی گەورە لە پیاو وژن لە رفاقتی قابینەی تازەدا چون بو زیارتی قبری مغفور سعد زغلول پاشای رئیس سابقی وفدیکان •

لەدائرەی رسمیەوە کە مصطفی نحاس پاشای رئیس حزب ، و رئیس الوزرای حالی حرکتی کردوە و بە جادەدا تی پەڕیوە لە بەر چەپلە لیدان و ازدحامی اهالی کە هەمو بە حسیکی وطنیەوە اطرافی مصطفی نحاس پاشای خلیفەی سعدیان گرتوە ڕیکە بەرنەگرتوە و هەتا رئیس قابینە و وزیرەکان گەیشتونە قبری مغفور سعد زغلول پاشا زور زحمتیان کیشاوە •

کە گەیشتونەتە سەر قبرەکەی ، لە دوای خویندنی فاتحە ، مصطفی نحاس پاشا بە چاویکی فرمیسکاویەوە نطقیکی زور مؤثری داوە ، هەمو حاضرون متحسس ومتأثر بون و یادی خدمات برگزیدەی و فضائلی مرحومیان کردوە •

نحاس پاشا لە دوای تواو کردنی نطقەکەی بە او چەپلەڕیزانی اهالیدا لەگەل وزیرەکانا لەمقبرەکە هاتونە دەرەوە •

دزینی اوراق سیاسیە لە مالی اغا خان

لەپارسەوە خبر دراوە : بعضی اوراق مهمة کە تعلقی هەیە بە سیاستی هندستانەوە لەمالی اغا خان کەلە جنوبی فرانسە لەشاری « نیس » دایە دزراوە •

لە بادیەی سوریەدا کوشتار

بیروت ـ لە بین عربانی سبعە و الرولادا لە بادیە شەر و هەرایکی گەورە قەوماوە و کوشتاریکی زور لە هەردولا ڕوی داوە •

اضطراب سیاسی لە هندستان

بومبای ـ ڕوز بە ڕوز لە هندستانا اضطراباتی سیاسیە ڕو ادات •

ج م • سنجوتیا زعیم بنغال ، رئیس جمعیت کالکوتا و زعیم حزب مجلس امة لەمجلس بنغال تشریعیدا استعفای خوی اعلان کردوە • و تعلیماتی داوە بە هەمو حزبەکانی تابعی کە استعفا بکەن • و لە هەمو لایکەوە قراریان داوە هەتا بە آرزوی خویان سیاست ڕیك نەکەویت لە وظائف استعفا بکەن • و زوریتریان لە مواقعی مختلفەدا استعفایان کردوە •

لە علیهی دکتاتوری اسپانیا پریمودی ریفیرا

مدرید ـ بە شدة اهالی و عساکری اسپانیا کوتونەتە لە علیهی بونی دکتاتوری اسپانیا پریمودی ریفیرا • سببی ام قیامەش سقوطی تجارت و وضعیت اقتصادیة اسپانیایە لە خارج •

علاقات لە بین ڕوسیە و تورکیا

استانبول ـ بە مناسبتی عودتی مسیو قرەخان بو موسکو لە بین رئیس جمهوری تورکیا مصطفی کمال پاشا

کالینین‌دا تلغرافی تأییدی صداقت و مودت بو یکتری دراوه .

اعلان

له سر تنسیب و اشعاری ام مقامه وزارتی مالیه به زماره ۲۲۳ و روزی ۱۹۳۰/۱/۱۵ موافقتی کراوه که عشری میوه‌هات ام لوایه له اعتباری روزی یکی نیسان ۱۹۳۰ له محلی استهلاکدا استیفا بکری . بو اکاهداری اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

بو زانینی هەمو
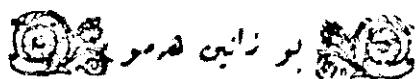
بو او کسانه‌ی طالبی فیر بونی زبانی انکلیزین له (زانستی) دا صنفیکی تازه کراوه‌ته‌وه له لاین معلمی مقتدر (رفعت غوث افندی)یه‌وه به شه‌و تدریسی تیا اکریت . هر کس طالبه بو قیدو قبول زو مراجعت بکات و تشریف بهینیته جمعیت فرصته فرصت !!

له کل امه‌یشدا پی‌ویسته تشکری مومی‌الیه بکه‌ین چونکه بو خدمتی اهالی محترم و بو منفعتی زانستی ام وظیفه‌یه‌ی مجاناً درعهده کردوه . تمنای زیاد بونی امثالی ام جشنه منوره به حمیتانه اکه‌ین .

کریم سعید
سکرتیری جمعیتی زانستی

له دائرهٔ طابووه .

اعلان

او خانوه که له کره‌کی کانی اسکان واقعه و محدده [شمال شرقی به خانوی ۲۷—۱۵۹ تسلسل ٥٦٦ که عائدی ورثه‌ی شیخ سعید افندی کوری شیخ محمد افندی‌یه و تواو کری به شیو شرق جنوبی و جنوب غربی به طریق عام . غرب‌الشمالی به طریق عام و به خانوی ۲۷—۱۵۹ تسلسل ٥٦٦ مذکور] و نومرهٔ ۲۸—٤۲ و تسلسلی ۷۲ وه به ناوی حفصه خانم کچی نقیب شیخ معروف افندی‌یه‌وه مجدداً طابو اکریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی‌۳۰ روزیتر هر کسی حق و ادعایکی له سر ام خانوه هیه به‌اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طابو بکات اکینا له کل تواو بونی او مدتی قانونیه قید اکریت بو آکاهداری همو کس سه‌یم جار اعلان کرا .

اعلان

حدود اربعه : جبه‌ی طریق عام پشتی ۲۲—۲٤ عرصه خانوی فارس افندی یساری ۲٦—۲٤ خانه‌ی کریم کوری مرحوم خلفی ۱٥—۱ خانهٔ فارس‌افندی .

عرصه‌یك که له کره‌کی کویژه واقعه و با طابو عائد به دائرهٔ بلدیه‌ی سلیمانی و به ۲٤—۲٤ زماره مرقمه و حدودی اربعه‌ی له بالاوه نشان دراوه بالمزایده افروشری . بو مزایدهٔ ام عرصه‌یه له تاریخ ۱ کانونی ثانی ۹۳۰ وه هتا ۱٥ شباط ۹۳۰ (٤٥) روز و بو احالهٔ قطعیه‌ی له ۱٥ شباط ۹۳۰ وه هتا ۲ مارت ۹۳۰ ۱٥ روز مدة تعین کراوه هر کس طالبی کرینی ام عرصه‌یه‌یه به نسبت قیمتی عرصه‌که‌وه صدی ده تأمینات له کل خوی بهینی و مراجعت به مجلس بلدیه بکات .

اعلان

حمامی سرا که له زیر اجاره دایه له طرف احزاب‌وه سایه‌یان داوه که کو یا حمامه که روخاوه . ئه‌مه قطعیا اصلی نیه . اکر شتیکی وا بوایه حکومت و بلدیه پی ئه‌زانی و منعی ئه‌کرد . حمامه که له‌وه‌وه خصوصیکه‌وه فرقی حمامه کانی تره و مشتری ممنون اکات .

حمامچی حمامی سرا

تکایه‌ك !

اداره‌ی غزته که مان جنابی شاکر مجرم افندی کردوه به وکیل . احترام و تکاله مشترکانمان ئه‌که‌ین بدلی ابونه‌ی (ژیان) که له‌خزمتیانایه به ته‌واوی تسلیمی مومی الیه شاکر مجرم افندی بفه‌رمون .

ژیان

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

ژیان

عرفانی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە ناو بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بەشش مانك پینج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە سەروپیەکەبو دیرەزیادەکانیش دیریشش آنە اسینری

یکی بە آنەیکە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەجی غزتەیکی کوردیە

٢٧ شعبان ١٣٤٨ ٢٧ کانون ثانی ١٩٣٠ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هنگاویکی عادلانە و مرنیانە

به کمالی سروروە خبرمان وەرکرت و بومان معلوم بو حکومتەکەمان کە دائما خریکی دوزینەوە و تعقیب کردنی اصولی مفیدەیە بورفاه و سعادتی ملت و حکومتەکە ، اجارەیش بو اوەی لەوقتی تحقق پیکردنی حصەی حکومتی لە بعضی حاصلاتدا ملت و حکومت متضرر نەمینیتەوە رویکی زور باش و عادلانەی دوزیوەتەوە و امری داوە بە تعقیب کردنی ام اصولە بە نوعیك کە ایتر لە وقتی سندنی ام عشرەدا اهالی متضرر نابی و هیچ حتی هاوار و کلەیی نامینی . و او حصەیەی کە پیویستە موافقی قانون و شرع بیدات بە حکومت بە تواوی ایدات بارەیکی زیاد و کەم نابی .

هەر ایزانین جاران حکومت لە حاصلاتی مخضرات و فواکە و اشجار حصەی حکومتی کە عشرە بەاصولی تخمین و یا تعداد تحقق پی اکرد و بەو نوعە لە اهالی اسند کە بعضاً یا اهالی زور متضرر اکرد و یا حکومة بە تواوی حقەکەی خوی چنك نەاکەوت .

بلام وکو دوسە سال لەمەوپیش بو سندنی حصەی حکومتی لە مخضرات ، حکومت رییکی باشی کرت کە ام حاصلاتە لە وقتی فروشتن و استهلاکیا لە بازاردا بە عین قیمت کە ایفروشی حصەکەی لی اسینری بو محققات و عشری فواکە و اشجاریش لە اعتباری سالی ١٩٣٠ یەوە عین اصولی اتخاذکرد و امر درا بەو نوعە تحصیل بکری .

باوەر ناکەین کس هەبی لەم اصولە راضی نەبی و تقدیری نەکات ، چونکە جاران بو سندنی عشری ام حاصلات فواکە و اشجارە هەو سالیك وکو بە تخمین و یا بە تعداد تحقق پی اکرا کە بعضاً یا اهالی تیامتضرر ابو و یا حکومت متضرر امایەوە . و غیری امەیش بعضاً لە وقتی قطعی فیاتیشدا چونکە ام حاصلاتە قیمتیکی معلومی نەابو بعضاً ترقی اکرد و بعضاً زور تنزلی اکرد دیسانەوە متضرریتیکی کەورە روی ادا .

بلام ام ریەی کە حکومت کرتی و تعقیبی اکات کە لە وقتی فروشتنی ام حاصلانەدا لە موقعی استهلاکیا لە سر عین فیات کە ایفروشی حصەکەی لی اسینری

قطعیاً مغدوریت رو نادات . له بر اوه له همو افرادی ملته‌وه معلوم بو که حقیقتاً حکومته‌کمان حکومتیکی عادل و مشفقه . و یکانه غایه و آرزوی ترقی و تعالی حکومته‌که و رفاه و سعادة ملته‌که‌یه .

عنا اگەرن ام حکومته عادله‌مان له سر ام آماله خیریه و نیته حسنه‌یه‌ی که هیه‌تی هر موفق بی . و له‌مه‌ودوا بو سندنی بعضی ضرائب و حصه‌ی حکومتی له نوعه حاصلاته‌کانی تریش اصولی باشباشی بو بدوزیته‌وه که میدانی مغدوریتی اهالی نه‌دری و به حق و حقیقت رسومه‌که تحققی پی بکری ما ؟

هه‌والی ده‌ره‌وه :

****

یانی حکومت روس و المان

موسقورا — حکومت روسیه به‌واسطه‌ی سفیری برلینیه‌وه زور تشکری حکومت المانی کردوه له‌به‌رئه‌وه‌ی له‌خصوص مهاجره‌کانی روسیه‌وه که له‌مانچوریان‌المان معاونتی کردون

دیاری جلالت ملك مصر

قاهره — ئەم حاوه جلالت ملك فؤادی ملك مصر به مناسبتی ژن هینانی ولیعهدی حکومت ایطالیاوه هدیه‌یه‌کی زور به قیمتی ناردوه بو ولی عهد و ژنه‌که‌ی که عباره‌ی جوزه‌یه‌کی قرال باجقابه .

اعتراض یونان به‌رامبه‌ر به هاتو چوکردن به بوغازه‌کانی استانبول دا

استانبول — له‌به‌رئه‌وه‌ی حکومت روس ویستوویه‌تی قسمیك له واپوره حربیه‌کانی بحر سیای که له ساحلی اوروپان بو ماناوره به بوغازه‌کانی استانبول دا تی‌په‌ری بکات ، حکومت یونان اعتراضی کردوه و ئه‌لی مغایری مقررات معاهده‌کانه .

کومه‌لی پینج دولته بحریه‌کان له لندن اجتماعیان کردوه

لندن — ئه‌و کومه‌له‌ی که بو تماشا کردنی تنقیصاتی قوة حربیه‌ی بحری له لندن دا کو بونه‌وه .

نطق افتتاحی کومه‌له که له لایه‌نی جلالت ملك جورجه‌وه دراوه ، له‌دوایی‌دا کومه‌له که مستر ماکدونالد رئیس وزرای بریطانیایان قبول کردوه به رئیس و دستیان کردوه به مذاکره .

هه‌تا کو ایستا مذاکره‌کانیان به موافقتی عمومی جریانی کردوه ، غزته‌کان ئه‌نوسن : امیدی موفقیتیان لی ئه‌کری .

فروشتنی رسمیك به دو صد هه‌زار لیره‌ی انکلیزی

لندن — تصویری « الصبی الاحمر » کرده‌وه‌ی لورانس و عائده‌ی اوف دورهم به دو صد هه‌زار لیره‌ی انکلیزی فروشراوه .

مضایقه‌ی ماله له برلین

برلین — زور له مؤسساتی ملاهی و غزینو و مواقعی دانسة مشهوره‌کان له برلین له‌به‌ر عدم اقتداری جمهور بو نفقه‌ی ملاهی اقلاسیان کردوه .

هه‌رما له چین به ملاك

بونی ۱۵۰۰۰ که‌س

پکین — له‌نتیجه‌ی ئه‌و اماره‌ی که له ولایتی شمال غربیدا روی داوه هه‌ر له شمالی ولایتی (شنسی) دا پانزه هه‌زار که‌سی پی مردوه .

مذاكرهٔ بين عراق و نجد و حجاز

بصره — جلالة ابن السعود ملكى حجاز و نجد كه به قوه‌تيكى زوره‌وه هاتبوه حدودى كويت و عراق له دواى ادبى همو عاصيه‌كانى تأديب كرد و اثريكى نه‌هيشتن . بو اوه‌ى ايتر له بين عشائره‌كانى نجد و عراقا خرابيك رو نه‌دات له حدودا انتظار اكات كه بو ام خصوصه مذاكره له كل حكومتى عراقا بكات

جلالت ملك معظم عراق بالذات بو ام خصوصه تشريف ابات و ملاقات له كل جلالت ابن السعودا اوموى . و فخامة ناجى پاشا السويدى رئيس الوزراى عراق و معالى ناجى شوكت و نورى پاشا السعيد له خذمتيا تشريف ابه‌ن .

تلغراف تبريك و جوابى

جلالة ملك عراق ملك فيصل به مناسبتى تأهلى ولى عهدى ايطالياوه ، تلغرافى تبريكى بو جلالة ملكى ايطاليا فيكتور امانوئيل نوسيوه

جلالة ملكى ايطاليايش جواباً تشكرى جلالى ملك فيصلى كردوه .

تشكيلات حاضرهٔ وزارة ماليه

بغداد — به مناسبتى تواو بون و تصديق نظامى داخليه‌وه كه تازه كراوه . وزارة ماليه له تشكيلات حاضره‌ى‌دا بعضى تبدلات اكات .

كوى كرتن له استانبول به راديو

چه‌ند شه‌و يك له‌مه‌و پيش له بغداد كوى‌يان له‌و نطقه منعشه كرتوه كه ژنيكى تورك له وقتى احتلال استنبول دا له طرف توركه‌كانه‌وه داويتى .

له دواى روژيك له نطق ژنه‌كه ديسانه‌وه نطقيكى فنى و علمى دائر به معارفى توركيا و معهده عليه‌كانى كه نزيكه به معهده‌كانى أوروپا ، و مناسبتى له‌كل زمانى ايمپراطوريتى عثمانى‌دا بسط و بيانى‌كردوه و به راضحى بيستراوه .

داخلى :

****

سعادت متصرف اكرى‌مان بو ته‌ماشا فه‌رموتى اشكارى قضاكه روژى يه‌ك شمه تشريفى برده‌قضاى هلبجه و ايوارى روژى اتى عودتى فه‌رمووه .

سعادت مفتش ادارى و محترم مفتش پولس بو تفتيش اداره و افراد قضاكه روژى دوشمه تشريفيان برده قضاى هلبجه .

ضابط استخبارات قواى هوائى حكومت فخيمهٔ بريطانيا جناب كاپتان أندرسن كه مدتيكى زور له سليمانى‌دا له عين وظيفه‌دا مابووه . اجباره تشريفى برده‌وه و له جى موى اليه جناب كاپتان أچ ، أم برنن تعيين فرموراوه . و مدتيك له‌مه‌و پيش مواصلتى سليمانى فرمووه .

صاحب و محرر روژنامه‌ى‌وزارى كرمانجى‌ه جناب سيد حسين حزنى افندى بو ايشو كارى روژنامه‌كه‌ى تشريفى هيناوه‌ته سليمانى . اميدمانه‌كه بين وطنپروره‌كانمان به جلدى ميوانداوى ئه‌م ميوانه عزيزه بفرمون و له معاونتى روژنامه‌كه‌ى‌دا دريغى نه‌كه‌ن .

—(§)—

عرض خوا حافظى و به خير هاتنى همويان و تمناى موفقيتيان اكه‌ين .

تکایەك !

ادارەی غزیته کانمان جناب شاکر مجرم افندی کردوه بەوکیل ، احترام و تکاله مشترییکانمان ئەکا بە بەدلی ابونەی (ژیان) که لەخذ تیانابه به تەواوی تسلیمی موسی الیه شاکر مجرم افندی بکەرمون .

ژیانه

—(ضیاعیکی الیم)—

له اشراف و خاندانی سلیمانی محترم غفور آغای حاجی عبدالله آغا که مدەتیکی زوره اسیری فراش وبو معالاسف ایواری روژی دوشمه مصادف ۹۳۰/۱/۲۷ امری خوای بەجی هینا

بیانی تعزیت له عائله و کسوکاری کدردیدەی اکین و تمنا اکین خوا صبوریان بداتی و مرحومیش غریق رحمت بکات .

— (§) —

اعلان

له سر تنسیب و اشعاری ام مقامه وزارتی مالیه به زماره ۲۲۳ و روژی ۱۹۳۰/۱/۱۵ موافقتی کرا دوه که عشری میوەهات ام لوایه له اعتباری روژی یکی نیسان ۱۹۳۰ له محلی استهلاکدا ابتیقه بکری . بو اکاهداری اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

اعلان

بم زووانه حکومت مباشرت اکات به مزائده کردنی اجارەی نهرەکانی حکومتی و التزامات و سائره یعنی له ابتدای مانگی شباط ۱۹۳۰ دا دست اکری به مزائدەیان و موافقی نظامنامەی تازەی التزامات کفالتی لعتباری قبول ناکری بلکه لازمه بو تامینات اجاره یا ملك و یا نقد به کفالت دابنرێت

بناءً علیه اوانەی طالبی اجارەن لازمه له سربان هر له ایستاوه خویان مبیا بکن و تدابیری لازمه اتخاذ بو حاضر کردنی کفالت و تأمینات و حاضر کردنی او معاملاتانەی که پیویسته بو اشتراکی مزائده و التزام بو اوەی له معاملەدا که وقت نەفەوتی تمکینیان بی اشتراك بکەن له مزائدات . بو آکاهداری عموم اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

له دائرهٔ طابووه .

اعلان

عرصه خانویك که له کانی اسکان ، ومحادده شرقی شمالی به طریق عام وشمال غربی طریق عام وتواو کری به خانوی ۱ — ۱۵۲ تسلسل ۴۰۹ که عائدی احمد کوری قادره ولوپوش حیتی توفیق عنبر بوه غرب حاوی به خانوی ۱ — ۱۵۲ تسلسل ۴۰۹ بیان کراو وتوارکری به خانوی ۳ — ۱۵۲ تسلسل ۴۱۰ که عائدی قادر کوری عبدالله وتواو کری به خانوی ۱۱ — ۱۵۲ تسلسل ۴۱۴ که عائدی درویش امین کوری درویش سعیده وتواوکری به خانوی ۱۳ — ۱۵۲ تسلسل ۴۱۵ که عائدی مجید مقصه جنوب شرقی به خانوی ۲ — ۱۵۱ تسلسل ۴۰۵ که عائدی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی به وتواوکری به طریق عام و نومروی ۶ — ۱۵۳ تسلسل ۴۴۵ ومساحة ۲۵۱ متره مربع و ۹ دسیمتره و ۵۵ سانتیمتره مجددا بناوی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی وه سابو اگریت له تاریخ م اعلانەوه هتا ۳۰ روزیتر هر کس حق و ادعایکی هیه به وراق ومستمسکات قانونیوه مراجعت به دائرهٔ طابو بکات اگینا له پاش تواو بو ام مدته قید اکریت بو معلومات هموکس اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

سال ـ ٥ ژماره ٢٢٦ ژیان لاپەره ١

بو هەموو شتێك
مخابرات ئەدرێته ادارەوه
§
ادارەخانه لەسرای بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

کریانه
بو شش مانك یلنج
بەهاتیك ده روپیه دەدا
بو درەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەله
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنه اسیتری
یکی بە آنەیکە

هەو شتێك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

٤ رمضان ١٣٤٨ ٣ شباط : ١٩٣٠ [دوشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ردیه بو او مقالەیکە خطاب بە مدیر عام معارف بە امضای (قال و قیل)

لە غزتەی ژماره ٢٩٥٦

و ٢٦/١٢/٢٩ العراقا وسرابو

{ ٤ }

پاشماوەیه

لەمانەیش صرف نظر ، کایکیان کویا رعایتی طرق تربیەی حدیثه اکن قوتابی سربست بیلن وە و دەبن بە بی تیکچونی شیرازەی نظام و انتظام : چونکه مع الاسف چه به اصول و قواعد تربیویه و چه به معا. وتی معنویەی وقار و شخصیتی خویان جلب دقت و انتباهی قوتابیان پی ناکریت . فقط اعتراف بەم عجز و بی دستەلاتیه لەوی راوەستی بالعکس ام نوعه ئەو هەوەسانه اکثریا بو ادارەی مکتبەکان دردیکی سەر تشکیل و بو داپوشینی نقصانی خویان بلا پروا تجاوزی ام و او دەکەن . فقراتیك کە تکراری دەکەنەوه دائما قدیم و ندیه !

نازانم لە استعمال و تکراری ام کلمەیه غرضیان چیه ؟ آیا اوه لیك نادەنەوه و یا نازانن کە اوانەی ئەوذیان کردوته صمیم روحی منالە ورد وردەکانەوه و بە میقروسقوبیکی معنوی خواص خفیه و اسرار آلودی او حیوانه شریفانه ویا او نباتاته حیاتدارانەیان کشف کردوه هر یکه شخصیکی کامل و عصر دیده بون ؟

البته اگر امەیان بزانیایه لە طرف ناشری مقاله و یا بعضی لە امثالی اوانەوه کلمەی «قدیم» لەمقام تحقیردا درحق بەوانەی کە عمریان گەیشتوته سنی استعمال و خاصتاً اوانەی کە لە سنی تجاوزیان کردبیت بە قدیم و یا بە تعبیری صحیحی بە جاهل ، مضر و حتی بە مقرویکی غیره قابلی اصلاح عد نەدەکرا .

گەوا او اوانەی کە صد ، صدو پنجا سال لەوپیش هر یکه بە باوەشیك ریشەوه لە دنیا رویشتون ابی چه نوعه دعبایك بون ، و شخصی محترمی صاحب مقاله کە احتماله یك دو نظریه لە قوانین و دساتیری تربیه ، کە بعضیك لەو پیاوانەی رابوردو وضعیان کردوه بزانیت بە چه اعتباریك لە متجددین حساب اکرین ؟ ! و آیا

له نظر اواندا «پستالوزی» ، «هربرت سنسەر» ، «کومنسکی» ، «تولستوی» . . . الخ مشاهیر علما و مؤسسی تربیهٔ عصریه له قدما و یا له «احداث» معدو دن ؟ و دیسانەوه له نظر ناشر مقالەدا اسنادی علم و معرفت به انسانەکانی اعصار سالفه و بالخاصه به قدما و اختیارەکانی اوان معقوله یا نا ؟ اگر امه به ممکن و به معقول بزانیت وجودی امزیت و قابلیته له قدمایك که بالذات له عصری خویا دەزین بوچ به زور دەبینی

ثانیاً عجبا له لای او وایه که واضعەکانی ام علمه ، او قواعد و اصوله و او نظریانەی که ایمه له حال‌حاضرا دەمانەویت بیکەین به دستور العملیکی تازه له نتیجەی تدقیق و تتبع ذاتی و تجارب شخصیەی خویان لی‌یان معلوم بوه یا له دارالمعلمینی او وقته و یامی ایستەی بغدا تحصیلیان کرد و فیری بون ؟

دیسانەوه عجبا اگر ایسته به قدرتیکی خارق‌العاده یکیك لەو مربیه گەوره و به قیمتانه به باوەشیك ریشەوه له قبرەکەی بینینه دەرەوه و بیبەینه حضوری «ناشر مقاله» هیچ باوەر دەکا که له برامبر یکیکه لەوانەی که نظریات تازه و اصول تربیەی ، سرمایەی فخر و مباهاتی تشکیل کردوه بو «اساتذه محنك» ! ؟ەکانی ؟ و اگر باور بکا عجبا بەپی نظریەی خوی ، به(قدیم) نا تلقیب دەکا و یا تنزلاً «حدیث»ی پی دەلیت ؟

بوچی بو دور روین و ماضی تدقیق بکەین ؟ آیا مربیٔ کبیری عصر حاضر «راپندر انات طاغور» له نظر معلمی منقددا له چه صنفیك معدوده ؟ اگر ام فیلسوفه عظیمەی عصر حاضر دەناسیت و له آرا و افکاری نبذەیك خبردار و له عین زماندا وضع و سن و سالی دەزانیت لطفاً پیمان بلیت : ناوی «قدیم» ه یا «حدیث» ؟

مع مافیه لەمانه لابدەین و بینەوه سەر او نقطانە که لەمانه زیاتر به صمیمیت عامی موضوعەکەمان دەکەن اگر ملاحظەی کیفیتك که ناشرمقاله قدما ی پی تفریق کردوه به دو صنف بکریت وا دەر اکەوی که له نظر اوا متقاعدین عسکریه ولو له درجەیکی بسیطدا بیت تحصیلیان نەبوه . چونکه دەلیت لەم دو صنفه یکیکیان اوانەن که له زمانی تورکدا خویندویانه و فقط(بسلجه و فسلجه)یان نەدیوه . و اویتریشیان «متقاعدین عسکریه» ایه . انجا که ملدام به امی تلقیان دەکات او اقتراحەی که بو جلب و امتحانیان له گل قوتابیان دارالمعلمین اولی عرض معارفی کردوه دلالت له جهل و بی عاکەیی دەکات یا نا ؟

هەر وەکو له پیشەوه وتیم اگر ناقد بصورتیکی متوازنانه و هجومەکەی حصری چەند شخصی بکردایه لزومم نەدەبینی بەوەی که بەم نوعه جهلی دەربخەم ؛ فقط مع الاسف هجومەکەی ئەو عمومی‌یه له بەر ئەوه لازمه درەیکی عبرت وەر بگریت و بزانیت که هیشتا محتاج و مفتقره بەم نوعه درسانه

هەوالی دەرەوه :

****

کومەلی بحری پینج دەولته که

لندن ــ مستر ماکدونالد له مجلس عوامدا له جوابا کوتویەتی : له کومەلی بحری پینج دەولتەکەدا که ابتدا لەلندن دا اجتماعیان کردوه : مسئلەی سربەستیی بحار موضوع بحث ناکری

بة مناسبة قبولی ولی عهدی نمسه ،

استقلال

بلغراد ــ له دوی شباط دا له حربیه استقلالیکی

گەورە ئەگرێ ، بە مناسبەتی روژی کوشتنی ولی عهدی نمسە و ارشیدوق ارزفردیناندەوە ، بو احیا کردنەوەی ئەوی فاتلەکەی

استعفای وزیر مالیەی اسپانیا

مدرید — وزیر مالیەی حکومت اسپانیا استعفای کردووە .

هەراو هوریای طلبەی مکاتب اسپانیا

مادرید — هەرچەند حکومت بە شدت امری داوە کە ایترقوتابی مکتبەکان ئیش قیام بکەن ، بەلام بە ضدی امرەکە لە گەلی شارانی اسپانیادا قوتابیکان قیامیان کردووە .

حکومت لە رۆسانا بە شدت مقالەی کردون و کاتبانی حبس کردووە .

خاطرات امان اللە خان

روما — وەکو لە غزتەکانی ایطالیاوە خبر وەرگیراوە معلوم بووە کە امان اللە خان ملك پیشوی افغان ئەو خاطرتەی کە مدتێکە خەریکی نوسینی بووە . تەواوی کردووە و بەم زوانە طبع و نشری ئەکات .

مسئلەی منطقەی سار

پاریس — دوکتور فون مەیەرن مرخص حکومت المانیا گەیشتوتە پاریس ، بو ئەوەی مذاکرە بکات لە مسئلەی منطقەی سارەوە .

کومەلی وطنی هند

دلهی — رئیس مجلس تشریعی هند پاتل قراری مجلس تشریعی رد کردوتەوەو لە خصوص ئەوەوە کە طلبی استعفا کرابی خویان لی کردووە .

لیستەی اسامی ئەو ذاتانەیە کە بو تخلید ذکرای فقیدی جنتمکان میر عبد المحسن بك اعانەیان داوە :

{ ١ }

انه	روپیە
٥٠	حفید زادە شیخ قادر افندی
٥٠	حمە اغا
١٠٠	حاجی ملا محی الدین
٣٠	حاجی ابراهیم اغا
٢٥	« رشید حاجی حمید
٢٠	« صالح خفاف
١٥	« فتاح
١٥	عبد الکریم افندی
١٠	حاجی رشید عثمان چاوش
١٠	« محمد
١٠	« کریم عنبر خان
١٠	« احمد کریم
١٠	« عزیز شرعی
١٠	توفیق افندی
١٠	صوفی صالح
١٠	قسطنطین افندی
١٠	کاکە حمە افندی امین عطار
٥	حاجی امین
٥	« کاکە حمە
٣	وسوی حانان
٥	خواجە ابراهیم گوریل
٥	وسوی ساسون
٤٢٣	یەکون

— (§) —

اعلان

رجا لە گزیارە عزیزەکانی دەرەوەمان ئەکەین لە حالی تحویل و گورانی ادرەسیاندا بو ئەوەی منتظما غزتەیان بگاتی لطفا ادارەخانە اخبار بفرمون .

اعلان

له سر تدقیب و اشعاری ام مقامه وزارتی مالیه
به ژماره ۲۲۳ و روژی ۱۹۳۰/۱/۱۵ موافقت کرا-
دوه که عشری میوه‌هات ام لوایه له اعتباری روژی
یکی نیسان ۱۹۳۰ له علی استهلاکدا استیفا بکری .
بو اکاهداری اعلان کرا .

متصرف سلیمانی

- (§) -

اعلان

بم زووانه حکومت مباشرت اکات به مزائده
کردنی اجاره‌ی نهره‌کانی حکومتی و التزامات و سائره
یعنی له ابتدای مانگی شباط ۱۹۳۰ دا دست اکری به
مزائده‌یان و موافق نظامنامه‌ی تازه‌ی التزامات کفالتی
اعتباری قبول ناکری بلکه لازمه و تامینات اجاره یا
ملك و یا نقد به کفالت دابنریت
بناءً علیه اوانه‌ی طالبی اجاره‌ن لازمه له سریان
هر له ایستاوه خویان مهیا بکن و تدابیری لازمه اتخاذ
بو حاضر کردنی کفالت و تأمینات و حاضر کردنی او
معاملاتانه‌ی که پیویسته بو اشتراکی مزائده و التزام
بو اوه‌ی له معامله‌دا که وقت نه‌فه‌وتی ممکینان بی اشتراك
بکن له مزائدات . بو آگاهداری عموم اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

بو زانینی هه‌مو

بو دانیشتن و نان خواردنی غربا و مال غیره‌لمه
وعسکر آنوری چایخانه ولوقنطه‌ی سیمون وچایخانه و
لوقنطه‌ی وحمام وچایخانه‌ی رشید ملا ابراهیم وحمه
توفیق له طرف مجلس بلدیه‌وه تقدیر کراوه که له
رمضاندا به روژ بکرینه‌وه وله داخل شرائط معینه‌دا
چای و نان تیدا بخوری غیر از ام مونه‌یانه که له طرف
بلدیه‌وه مأذونیتیان بی اعطا کرا . له داخلی شهر دا
به روژی هرکس چایخانه ولوقنطه بکاته‌وه و نان و چای
تیابخوری بپی ماده ۱۲٦ قانون عقوبات به مجازات
تجزیه اکری بو آگاداری عموم اعلان کرا .

رئیس بلدیه

****

تکایه‌ک !

اداره‌ی غزته‌که‌مان جناب شاکر مجرم افندی کرده
به‌وکیل ، استرحام و تکاله‌مشترکانمان ئه‌که بدلاتی
ابونه‌ی (ژیان) که له‌خزمتیانایه به ته‌واوی تسلیمی
مومی الیه شاکر مجرم افندی بفه‌رمون .

ژیان

اعلان

خانوك که له محله‌ی گویژه واقعه و رقمی اوانی
۷—٤۳ تسلسل ۲۹۹ و عائد به احمد حمدی افندی
کوری عزیز آغا و غفور کوری حاجی صالح ناوه له بر
اوه له طرف شرکاوه لم محکمه‌یه‌دا طلبی تقسیمی کراوه
و له نتیجهٔ کشفدا تحقق کردوه قابلی تقسیم نیه قرار
دراوه بفروشریت له بر اوه اوا خرایه مزایده‌وه له
ام اعلانه‌وه هتا سی ۳۰ روژیتر به‌و صورته اوانه‌ی که
طالب به کرینی خانوی مذکوره‌ن بصدی ده تأمیناته‌وه
مراجعت به محکمهٔ صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکن

معاون حاکم منفرد سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك

مخابرات مەاوی ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانه لە ژانی بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بانه‌یکه

کریار

بەشش مانك پینج

بەسالیك ده روپیه دەدا

بو دەرەوه اجرت

پوستەی علاوه ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوه هتا شش مقطوعا

سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە

سەروپیەکه بودیرەزیادەکانیش

دیریشتی آنه اسیزی

یکی بە آنەیکه

هو شتلك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

١١ رمضان ١٣٤٨ ١٠ شباط : ١٩٣٠ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

شکر روئسای عشاره‌کانیشمانه بە میری بو نشری معارف هەول ئەدەنه

****

بە کمال سرورەوه یستمان مکتب طویله که له پارەوه حکومت کردویەتەوه امسال فوق‌العاده ترقی کردوه و لەو جیکا بچوکەدا رغبتی زوره و موجودیکی باشی هیه و هتاکو یش برەبره لە زیاد بونایه . و جنابان قادر بك و غفار بك کورانی جناب جعفر سلطان کەوره و رئیس عشیرتی لهون بو ترقی و تعالی مکتبەکه و بو نشری معارف لە محیطەکیانا زور هەول ادەن و یکانه ترقی مکتبەکه به واسطهٔ جهد و کوششی او ذاتانەوەیه . و اهالی او ناوه وکو به اکثریت منالەکانیان ناردوته مکتبەکەوه خویشیان و اوانهٔ عمریان تی‌پریوه و یا لە پرکسابت و فلاحت ناتوانن به روژ بخوینن آرەزو و هەوەسی خویندنیان کوتوته سەر و بو ام قسمەیش به سبب معاونتی قادر بکەوه مکتبیکی شەویش کراوەتەوه . و معلمی طویله جناب شیخ عبدالرحمن افندی که کنجیکی وطنپروری کورده به تنها درس وتنەوەی ام مکتبه شەویشی درعهده کردوه حاصلی ایستا له طویلەدا به روز مکتبیکی رسمی بو منا- لان و به شەویش مکتبیکی شەو بو نەخوندارەکان کراوەتەوه و هردو مکتبەکه فوق‌العاده رغبتی هیه و به اکثریت منالان و اهالی دیکه و محیطەکەی جواری دوامی تیا اکن . و جناب قادر بك به سبب معارف پروریتیەوه وکو بو مکتبه رسمیەکه بنایکی باشی له کیسەی خوی دروست فرموه له هەمو خصوصیکیشەوه دائما معاونتی معلم و قوتابیەکانی افرموی . و حتی وعدی داوه له امسالەوه له مکتبەکەدا ترتیبات کشافه بکری و هەمو معاونت ، البسه و مالزمەیکی کشافه له سر حساب خوی بویان تهیه و حاضر بکات .

ایجا ئەم مژدەیه و ئەم حرکت و ریه راستەی کەله و محیطەدا کیراوه طبعی فالیکی خیره بو ترقی و تعالی ولاتەکەمان و دلیله که ایتر ملتەکەمان به عمومی چاوی کردوتەوه و لی‌معلوم بووه که هەمو ترقی بك ، سربستیتیك و مسعودیتیك به معارفەوه ئەبی و مەر علم و عرفانه ملتیك نائلی خوشی ئەکات .

لەبەر ئەوە مقابل بەم همت و جهدە و حسیاتە عالیەی کە بە عمومی عشائری لهون و بە تایبەتی جناب قادر بك بو نشری علم و عرفان لە محیطە کەیانا ابرازیان فەرمووە و بەرامبەر بەو سعی و کوششەی کە معلم محرمی طویلە بو تنویر کردنی ملتەکە اجرای ئەفەرموی بە ناوی ملتەکەمانەوە تشکریان ئەکەین ، امید ئەکەین امثالیان زیاد بی ، ئەم حسیاتە عالیە بچیتە دماغی هەمو افرادی ملتەکەمانەوە و بەم عایدەوە علم و معرفت لە محیطەکەمانا بلاو بیتەوە .

هەوالی دەرەوە

****

قرال دانیمارقە

برلین — قرال دانیمارقە وقرالچەی مواصلتی برلینیان کردوە لە دوای زیارتی هیند برغ چون بو ریفیه .

نقل فتوغراف بە تلغراف

لندن — پیاویك لە نیورقدا لە باتقیك ١٢٠٠ پاونی دزیوە لە دوای تحری معلوم بوە چوتە بریطانیا ، صورتەکیان بە تلغراف داوە بە لندن لە سەر فطوغرافەکە دزەکەیان دوزیوەتەوە بە حبسی اردویانەتەوە بو امریقا .

امریقایەکان خارجیش لە مسکرات منع اکرین

برلین — رئیس جمهوری امریقا امری داوە بە هەمو امریقایەکانی خارجیش کە مسکرات استعمال نەکەن و الا بە شدت تجزیە اکرین .

الین زور تاثیری کردوتە او امریقایانەی کە لە المانیان .

قونسلوس تازەی عراق بو مصر

بغداد — الین حکومتی مصر موافقتی کردوە کە عراق عبدالله بك الدملوجی بکات بە قونسلوس مصر .

افتراحی بریطانیا لە خصوص عراقەوە

بغداد — لەم روژانە لە بغداد شایعە دراوە کە ئەو افتراحەی بریطانیا کردوبەتی بو عراق کەیشتوتە منتدب ـ ی . بەلام ئەم خبرە بە رسمی معلوم نەبووە و لەم خصوصەوە خبریك نەدرا بە حکومت عراق .

خستەخانەیکی اوقاف

بغداد — مدیر عام اوقاف خریکە لە بغدادا بە ناوی اوقافەوە خستەخانەیەکی گەورە بکاتەوە و ئەم خصوصە مقداریك پارەی لە بودجەدا داخل کردوە .

ریکی تازە لە عراقەوە و لندن

بغداد — دائرەی شمندفر ریەکی تازەی لە عراقەوە بو لندن کردوتەوە کە بە هفتەیك قطع اکری . ئەم ریە : لە بغدادەوەیە بو کرکوك ، موصل ، نصیبین و لە نصیبینەوە بە شمندفر بو استانبول و لە استانبولیشەوە بو اوروپا و معلوم بووە ئەم ریە زور نزیك و باشە .

میزانیەی ۱۹۳۰ ی عراق

بغداد — مجلس وزرا بە کری دوام ئەکات بو ئەوەی تەواوی میزانیەی ئەم سال بکات کە بە عجلە بیدات بە مجلس .

معدنیکی آلتون له عراقا

بغداد — ئەلێن له لوای دلیم دا معدنیکی آلتون کشف کراوه و تاجریکی عراق طلبی له حکومت کردوه امتیازی معدنەکەی پاتی کە تیا خریك بی ٠

تشـــکر

سعادت مفتش اداری خوشەویستمان بە حسبێکی عالی معارفپروریەوه پێنج مجلەی انکلیزی « بلاك وود » ی بخشیوه بە مدرسەی متوسطەی سلیمانی ٠

طبیعی ئەم هدیەیەی صرف بو خذمەتیکی معارف ولاتەکەمان و بو لاوانەوەی قوتابیەکانمانە ، بەرامبەر ئەم لطفە برز و بلندەی بە ناوی عمومەوە تشکری ئەکەین ٠

ژیان

تحویلات

اجارە له سەر امری وزارة مالیه محاسب لوای سلیمانی جناب مکی بك بو عینی وظیفه تحویل کراوه بو کرکوك و محاسب لوای کرکوك جناب توفیق فائق بك بووه بە محاسب لوای هولیر و محاسب لوای هولیر جناب عزیز افندی بووه بە محاسب لوای سلیمانی

جناب مکی بك کە مدتیکە لەم لوایەدا وظیفەی محاسبیتی مالیە ابینی ، له بەر اوەی دائما بە جدی و بە اخلاقیکی باشەوه له وظیفەکەیدا حرکتی فرموه ، جداً همو ملتەکە ممنونی اخلاقی بوبون و بەم سببەوه مفارقتی ام ذاتە بە قیمتە بوبە سببی محزونیتی همو لایك . امید اکەین دائما و له همو موقع و وظیفەیکدا موفق بی

****

داخلی :

بە مناسبتی تحویلیەوه جناب مکی بك محاسب لوا حرکتی فرمو بو کرکوك ٠

محترم عزیز بك کەلە هولیرەوە تحویلاوه بە محاسبی مالیەی ئەم لوایە ئەمرو ابیاری مواصلتی ئەرمو ، عرضی بەخیرهاتنی ئەکەین ٠

جناب محمد علی بك معاون مهندس اشغال منطقەی کرکوك و جناب توفیق فائق بك محاسب هولیر بو سرەدان تشریفیان هینایە سلیمانی و لەدوای دو روز عودتیان فرمووه ٠

اعلان

حاصلاتی صیفی نهرەکانی ملاك امیریه بو ساله ٩٣٠ ادریتە بالتزام مدەی مزایدە له ٢ شباط ٩٣٠وه تا ٢٠ و احالەی قطعی ١٠ روژە وانەی طالبن بو التزام بە تامینات قانونیەوه پێویستە مراجعت بە مجلس ادارە و محاسب لوا بکات ٠

متصرف سلیمانی

اعلان

مدتی تحدیدی پاس اسلحە هتا ٣٠ نیسان ٩٣٠ قرار دراوه لەپاش مدتی مذکورە هر سلاحیکی بی پاس بەپێی مصادرە و حاملی تجزیه اکری ٠

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

بم زووانە حکومت مباشرت اکات بە مزایدە کردنی اجارەی نهرەکانی حکومتی و التزامات و سائرە یعنی له ابتدای مانکی شباط ١٩٣٠ دا دست اکری بە مزایدەیان و موافقی نظامنامەی تازەی التزامات کفالتی اعتباری قبول ناکری بلکە لازمە و تامینات اجارە یا ملك و یا نقد بە کفالت دابنریت

بناءً علیه اوانەی طالبی اجارەن لازمە له سریان

هر له ایستاوه خویان مهیا بکن و تدابیری لازمه اتخاذ بو حاضر کردنی کفالت و تأمینات و حاضر کردنی او معاملاتانەی که پی‌ویسته بو اشتراکی مزائده و التزام بو اوەی له معاملەدا که وقت نەفەوتی ئمکنیان بی اشتراك بکەن له مزائدات . بو آگاهداری عموم اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

عرصه خانویك که له کانی اسکان ومحاردە شرق شمالی به طریق عام وشمال غربی طریق عام وتواو کری به خاوی ٩ — ١٥٢ تسلسل ٤٠٩ که عائدی احمد کوری قادره واوێش عینی توفیق عنتر بوه غرب جنوبی به خاوی ١ — ٢٥٢ تسلسل ٤٠٩ بیان کراو وتواو کری به خاوی ٣ — ١٥٢ تسلسل ٤١٠ که عائدی قادر کوری عبد الله وتواو کری به خاوی ١١ — ١٥٢ تسلسل ١٤٠ ، که عائدی درویش امین کوری درویش سعیده وتواو کری به خاوی ١٣ — ١٥٢ تسلسل ٤١٥ که عائدی مجیده قطعه جنوب شرقی به خاوی ٢ — ١٥١ تسلسل ٤٠٥ که عائدی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانی به وتواو کری به طریق عام ونومروی ٦-١٥٣ تسلسل ٤٤٥ ومساحة ٢٥١ متره مربع و ٩٠ دسیمتره و ٥٥ سانتیمتره به مجددا بناوی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانیەوه طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هبه به اوراق ومستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات اگینا له پاش تواو بونی ام مدة قید اکریت بو معلومات هموو کس اعلان کرا .

اعلان

سەیکی خانویه که له گرەکی کویزه واقعه و نومرهٔ ٥٥—٥٣ و تسلسلی ٤٢٠ و عائدی فرج کوری صالحه و رهنه لای ملا محمد کوری اسماعیل پیتوشی مقابل او بدل رهنه خرابه مزایدەوه له تاریخ ئەم اعلانەوه هەتا چلو پینج روژیتر هر کسی طالبی کرینیتی مراجعت به دائرەی طاپو و چاودر توفیق اغا بکات .

اعلان

عرصه خانویك که له محلەی چوارباغ واقعه و رقمی ابوابی ٤—١٢٦ تسلسل ٢٠٣ و عائد به ملا عبدالله کوری ملا عبدالقادر و ابراهیم کوری صالح ناوه له بر اوه لەطرف شرناوه لەم محکمەیەدا طلبی تقسیمی کراوه و له نتیجهٔ کشفدا تحقق کردوه قابلی تقسیم نیه قراردرا بفروشری له بر اوه اوا خرابه مزایدەوه له تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روژیتر بەو صورته اوانەی که طالب به کرینی عرصهٔ مذکورن به صدی دە تأميناتەو مراجعة به محکمهٔ صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

تکایەك ،

ادارەی غزته که مان جناب شاکر مجرم افندی کردوه بەوکیل ، استرحام و تکاله مشترکانمان ئەکەین بدلاتی ابونەی (ژیان) که لەخذمتیانایه به تەواوی تسلیمی مومی الیه شاکر مجرم افندی بفەرمون .

ژیان

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوه
اکری
§
ادارەخانه لەجای بلدیەدایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەاندیکه

کریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك ده روپیه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوه هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکله
سەروپیەکه بو دیرەزیادەکانیش
دیریشش آنه اسینری
یکی بەانەیکه

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

١٨ رمضان ١٣٤٨ ١٧ شباط : ١٩٣٠ [دوشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ردیه یه بو او مقالەیه کە بە امضای

(قال و قیل)

لە غزتەی العراقا نشر کرابو

{ ٥ }

پاشماوەیه

قطب انقلاب اخیری تورکیا ، داهی عظیم مصطفی کمال لە چە مکتبیك مأذونه ، و ام انقلابە عظیمەی لە هینایە وجود لە نقطۀ عصریت و تجددەوه بە چە نوعه شانیەیك آودیه ؟ او دماغە عظیمە کەقوت و قدرتیکی والە خویدا دەبینیت کە کافی بیت بو احیای ملتیکی مردو و داپوشراو لە زیر انقاضی مملکتیکی ویراندا ، عجبا لە دارالمعلمین اولیدا تربیه کرا ؟ . رضا شای پهلوی کە لە زمانیکی زور نازك و بحرانیکی ادارە دا دولت عظیمەی ایرانی خستە چنکی قدرت و مهارتیەوه لەچه مسلکیکەوه پی کەیشت ؟ . قرالی تازه و تجدد پروری افغان اساسا چی بو ؟ آیا هریکی عسکریك و لە پیکەیشتوانی مکتبیکی عسکرین یا نا ؟ دیسانەوه رجال معروف و ارکان مهمەی حکومتی حاضرەی عراق هر یکە ضابطیك بون لە محصولی مکتبی عسکری یا خیر ؟ عاملە محترمەکانی ام انقلابە عظیمانه ، ام ترقیات عصریه و مدنیە و ام محبتە راستەی وطنیە کە لە تورکیا و ایراندا دەبینریت هر یکە عسکریکی محترم و منورن یا نا ؟ و ایوه بە چی لیتان معلوم بو کەاوانەی ام نوعه انقلابە بلند و عصریانە بە کمال مهارت ادارە اکەن لە معارفدا نجاحیان ممکن نیه ؟ عجبا اوه دەزانن کە «آمیرال توغو» یعنی او عسکرە کەورەیەی بە ضربات قهارانە روسەکانی پریشان و شان و شوکتی دولتی ژاپونی بە عالم ناسی لە پاشا بو پی کەیاندنی «توغوها» مدیریتی مکتبیکی درعهده کرد ؟ یا لەنظر ایوەدا هرچی لە دارالمعلمین پی نەکەیشتبی بی مزیت ، جاهل و کوتکیکه مستحق محروم بون لە حقوق وطنیه و مدنیه ؟

ثانیا عجبا بو امتحانی همو قدما ، دائر بە جلب و دعوتیان اقتراح بیان کردن داخل صلاحیت علمیەی او معلمانەیه کە بو فیر کردنی «الفبا» بە مندالە وردەکان پی کەیاندرابی یانا ؟ آیا شخصی محترمتان بالذات اشتراکی

او امتحانه دەفرمون ؟ و شـاید یکیك له مأذونەکانی عسکری به صفتی متخصصی له فرعیکی یکی له علوم و فنون معلومه له حضورتاندا اثبات وجود بکات عجبا له کام صحیفەی «قرائت الرشیده» سـوآل لی دەپرسـن ؟ اگەر لەم خصوصەوه ایمه تنویر و منهجی امتحانەکانان لطفاً نشـر و اعلان بفرمون ، احتماله من و چند رفیقیکم کە رغبتیان هیه بو داخل بون بم امتحانه له وقت معیندا اجابتی دعوتەکەتان بکەین . حتی موافقی اوەیشیان هیە کە معلومات و اقتداریکی له «بسلجه و فسلجه»دا هەتانه داخل به منهجەکەتان بکریت .

انجا جوابی ئەو سؤالەتان بدەمەوه کە دتریە فرق و میزەیەك بو له بینی عراقی و اوروپایدا : اولا بوه اوروپا بە چه صورتیك دەزانن ، له چه لایەکی عراق و لە ناوچە نوعه عائلەیەکدا ژیاون ، قطعیا چونە خارجی عراق یانا ؟ حدیکی فاصل بو ئەو دو عالمەی کە به وحشت و مدنیت ناودەبریت به چه نوعه واسطەیك تمیزی ئەکەن ؟ لطفا بە واسطەی مراجعتی به قوەتی حافظەتان ، هەول بدەن بو بخطری مقالەبی سەروپی کە تان ، دەبینن کە بلدات ایوه له اسندی جهل بەرانەی کە اسالیب عصریەیان نەدیوه خوتان پی زەحمت نەکرا و لەبەر خطا و فسادی عقیدەیان لە کەل ئەو نوعانەدا تفاهم و توحیدی حرکتتان بە ناقابل عد و تصور کرد کەوابو قائلن بە جیا کردنەوەی دیتوەکان لە نەدیوەکان فقط له مین زماندا یا تجاهل ئەکەن و یا نازانن کە مکتبی اساسی یعنی باوەشـی عائلەی ئەو قوتابی و یا مندالەوردەی کە له اوروپادا داخل به مکتب ئەبیت اوی قطعیا اهمال نەکردوه و اساسیکی متین و بەقوتی تربیەی تیا غرس کردووه ، لە شرقدا بالعکس له جیاتی امه بسـاطت و نقصانی اجتماعیات عائله . فقودتی تربیەی اسـاسـیة ، نظریات و تلقیناتی معکوس و غلطی باوەشـی دایك و باوك و تأثیری طبیعی محیط بچکولەکان له هەمو نوعە قابلیتیکی اسـاسـیة و فطریە محروم و بەم صورتە بە تربیەیکی منفی و بە ذهنیتیکی زەهردار و خطا آلودەوه تودیعیان دەکات بە مکتب ئنجا لە اوروپادا قوتابی بە بی ئەوەی کە لە ژیر هیچ نوعە قید و یا تأثیریکدا بیت وظیفەی انسانیەی خوی فرق دەکات ، هەر لەمالەوە لە باوەشی دایکیا فیری اطاعت مکونت ، نظافت و احترام داوق و کەورەکان دەکریت بکی لەشرقدا اکثریت ـ مع الاسف ـ تربیەی اساسیەی مندال ، چودا اهمال و بە انواعی نواقص و نقایص و تودیعی مکتبی دەکەن .

انجا هەر وکو مندالە وردەکانان بە کومەلیك قصورەوه رو دەکەنە مکتب لازمە اعتراف بەوە بکەین کە ایمەیش یعنی صنفی مربی و معلمین دیسـانەوه لەو نواقص و نقایصەی کە له مندالیەوه کسبیان کردوه ، نسبت تحصیل و تربیەمان هرچی دەبیت بەبیت ؛ هیشتا کم و زور حصەدار ماوینەتەوه . بناءً علیه هیچ وقتی ممکن نیه کە له تحت او شـرائطەی له ممالکی راقیەدا تعقیب دەکریت تربیەی منالەکانی خومان تأمین بکەین ؛ فقط به تدرج و به نظر مساعدەی زمین و زمانەوه بو نجاتدانی خومان لەم حاله مؤسـفه و بو پی گیاندنی او کچانەی کە بەحقیقت دایکیەتی و مربیەتیان پی بکری هەولدان له سرمان فرضه . اوندە هیه کە اگر له پیش پی گەیشـتنی او نوعه دایکانه و بە بی ملاحظەی قانون تدرج راستەوراست و بلا قیدو شرط سعی بو تقلیدی غرب بکەین نتیجەمان محقق ضرره ، ذاتاً اوانەی کە تکاملیشیان کردوه و گیشتونە ام درجەیە کە عقلمان تیا متحیره دیسـانەوه له ژیر ام قانون تدرجەدا تکاملیان

کردوه و الا به بازیك امسافه دوره نابریت . خلاصة وظیفة مکتبه‌کانی ایمه غیری هینه‌کانی غربه . اوان ارضیکی تیز و مساعه‌ی زرعیان تودیع ده‌کریت و راسته‌و راست تووی اکن . ایمه ابی له پیشه‌وه او ارضه له کژوگیای بی‌لزوم ، له حشرات مضره تطهیر بکه‌ی له‌و تربیه مضر و مفسده‌ی وه‌ری کرتوه تخلیصی بکه‌ین و او وقته ده‌س بکه‌ین به کیلاندن و زرعی . که‌وابو له رغمی نقصانی و عدمی تکاملی خومان مع‌الا . سف وظیفه‌کیشمان له هی مربیه‌کانی اوروپا کوره‌تر و مهمتره ؟

هه‌والی ده‌ره‌وه :

****

ملك ارناووت

استانبول — ملك ارناووت احمد زوغو بك زور نخوشه وحکومت روف قوشو بکی تعین کردوه که هتا چاك ابیته‌وه وکالتی ملك بکات .

شمندوفری ایران

طهران — راکیشانی خط شمندوفری قسم جنوب وشمالی ایران به کرمی دوام اکات و ایشی تیا اکن وا ره‌که‌وی امسال نزیکی ۸۰۰ کیلو مترو دریژی لهم خطه تواو بکری .

جژن میلادی ایمپراطوری سابق المانیا

برلین — ایمپراطوری سابق المانیا له (دورن)دا به مناسبتی سری سال ۷۱ یا خصوص له ناو عائله‌کیا احتفالیکی کردوه .

کومه‌لی عراق و نجدی

بغداد — معالی وزیر داخلیه ناجی شوکت بك له کل سکرتیره‌که‌ی دا به ری بصره‌دا تشریفی بردوه بو کویت بو ئه‌وه‌ی له کل حافظ وهبه‌ی ممثل جلالة ابن السعود و فؤاد حمزه‌ی نزیر خارجیه‌ی نجد و حجزدا مذاکره بکات که میعاد و جی‌یك قرار بده‌ن بو کومه‌لی هه‌ردولاکه تیا کوبنه‌وه .

مردنی فیصل لدویش

بصره — فیصل الدویش که له‌زمی ابن السعود وله ناچاری دا خوی تسلیم حکومت انکلیز کردبو له‌سر طلبی ملك نجد و حجز تسلیم به حکومته‌که‌ی خوی کرابوه‌وه ، ئلین له دوای تسلیم کردنی به چه‌ند روژیك ترشی علتی زهر[illegible] و مردوه .

انتخابات بلدیه‌ی سلیمانی

انتخابات بلدیه دوایی هات و نتیجه به اکثریت رأی جنابان حمه آی عبدالرحمن آغا و محمود افندی و شیخ محمد افندی شیخ مصطفی افندی بون به اعضا . و لهم انتخاباته‌دا محترم محمود افندی رأییکی که‌لی زیاد و فوق‌العاده‌ی ورکرت و تکرار بوه‌وه به رئیس بلدیه .

مبارکبایی‌یان لی اکه‌ین و امید اکه‌ین به سبب فعالیت و تدابیری حکیمانه‌یانه‌وه مملکته‌که‌مان روژ به روژ بره‌و ترقی بروا و ولاته‌که‌مان زیاتر کسب عمران بکات .

—(§)—

عرض دعا خوازی

به وجیبه‌ی خوی ازانم ایمرو — که خریکی مفارقتم له سلیمانی — مقابل به اخلاقیکی به‌رز و حسیات عالی مهمانوازی‌یك له اثنای اقامتم‌دا له همو اهالی سلیمانی

و مأمورین محترمەیم دیوە ، لەلاپەرەی (ژیان) خوشە ویستدا تشکرات خالصانەم اعلان بکەم . و بە صورت خصوصیە امەوی حرمت و امتنان عظیم برامبر بە سعادت متصرف لوا اظهار بکەم کە هر وەك باوکیکی شفیق رأفت و لطفی لشمیل جمیع کردوە .

ایتر لە خاتەوە تمنی سعادت و موفقیتی هەمو لایك ئەکەم .

مکی معروف

اعلان

او جاەی کە علامتی فارقەی عبارتە لە (زد ، اچ) و بە ناوی شماشەوە وارد ابی و او جاەی کە علامتی فارقەی عبارتە لە [اس ، آر] و بە ناوی ابونسر وارد ابی مغشوشە نابی هیچ کسیك و هیچ جاچیك بە کالکی بینی . هر کسیك خلاف ام اعلانە حرکت بکات دوچاری جزا اکریت .

متصرف سلیمانی

—(§)—

لە دائرە طابووە .

اعلان

مرصە خانویك کە لە کانی اسکانە و محاردە شرق شمالی بە طریق عام و شمال غربی طریق عام وتواو کری بە خانوی ٤ — ١٥٢ تسلسل ٤٠٩ کە عائدی احمد کوری قادرە ولویش هینی توفیق عنتر بوە غرب جنوبی بە خانوی ١ — ١٥٢ تسلسل ٤٠٩ بیان کراو وتوارکری بە خانوی ٣ — ١٥٢ تسلسل ٤١٠ کە عائدی قادر کوری عبد الله وتواو کری بە خانوی ١١ — ١٥٢ تسلسل ٤١٤ کە عائدی درویش امین کوری درویش سعیدە وتواوکری بە خانوی ١٣ — ١٥٢ تسلسل ٤١٥ کە عائدی مجیدە قطعە جنوب شرقی بە خانوی ٢ — ١٥١ تسلسل ٤٠٥ کە عائدی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانیە وتواوکری بە طریق عام و نومروی ٦-١٥٣ تسلسل ٤٤٥ و مساحة ٢٥١ مترە مربع و ٩٠ دسیمترە و ٥٥ سانتیمترە مجددا بناوی شیخ محمد افندی کوری شیخ مصطفی افندی کلانیەوە طابو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایەکی هیە بە وراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرە طابو بکات اگینا لە پاش تواو بونی ام مدتە قید اکریت بو معلومات هەموکس اعلان کرا .

****

اعلان

سەیکی خاوبە کە لە کرەکی کویژە واقعە و نومرە ٥٥ — ٥٣ و تسلسلی ٤٢٠ و عائدی فرج کوری صالحە و رهنە لای ملا محمد کوری اسماعیل یتوشی مقابل او بدل رهنە خرایە مزایدەوە لە تاریخ ئەم اعلانەوە هەتا چلو پینج روژیتر هر کسی طالبی کرینیتی مراجعت بە دائرەی طابو و چاردر توفیق اغا بکات .

تکایەك :

ادارەی غزتە کەمان جناب شاکر مجرم افندی کردوە بەوکیل ، استرحام و تکالە مشترکانمان ئەکەین بدلاتی ابونەی (ژیان) کە لەخدمتیانایە بە تەواوی تسلیمی موی الیە شاکر مجرم افندی بفەرمون .

ژیان

مطبعة بلدیة سلیمانی

سال ٥ ژمارە ٢٢٩ ژیان لاپەرە ١

بو هەمو شتێك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەلای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانگ پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هەتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپیەکە بو دیرزیادەکانیش
دیریشش آنە اسیتری
یکی بە آنەیکە

هەمو شتێك ئاوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٨ رمضان ١٣٤٨ ٢٧ شباط : ١٩٣٠ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٣٦

اهالی کەرماں لەم انتخاباتەدا اصابتی کرد

لە ژمارەی پێشومانا نوسیبومان کە انتخابات بلدیهٔ سلیمانی تواو بو و جناب محمود افندی بە اکثریتیکی فوق‌العادە تکرار بووە بە رئیـــس . لە بر اوەی لەم انتخاباتەدا آرەزوی اهالی و عموم هاتە جی امانەوی درجەی مسروریتی هەو لایك عرض بکەین .

هەو ازانین ولاتەکەمان لە زمان تورکا لە هەو انتظامیك و آوەدانیێك محروم بو و لە احتلالیشەوە بینیاك بە واسطهٔ بعضی اسبابەوە هروا لە جیٔ خوی مابوە خطوەیکی بەرەوترقی نەهاویشت . بلام لەوساوە کە حکومت ادارەی لواکەمانی تثبیت‌کردوە و غائلەیك نەماوە بلدیەکەیشمان خوی کو کردەوە و فوق‌العادە بو عمار و انتظامی شارەکەمان هتی فرمو و نتیجە موفق بو و شارەکەمانی خستە پێشەوە و بو ساحهٔ عمران و ترقی چند هنگاویکی گەورەی پی‌هاویشت .

ئەمو ادبینین بلدیەکەمان بە نظر لواکانی کەی عراقەوە واردایکی وای نیە کە امیدی لیوە بکری لە گل امیشا بە سبب جهد و کوششی بلدیەوە لەم چند سالەدا موفق بو و فوق‌المأمول گەلی لە لواکانی کە زیاد ولاتەکەمانی آوەدان کردەوە و گەلی‌آثاری مدنیتی بو دامەزرانین . ایجاب ناکات یکە یکە تعدادی او آثارە خیریە باشانە بکەین کە بلدیەکەمان بوی کردوین هر امندە الیین داپوشین و محو کردنەوەی ئەو شیوانەی کە ری آمد و شدی بری بو و دائما عفونتی نشر و نەخوشی تولید ئەکرد ، ئەو جادانەی کە بومان کراوەتەوە وسعتیکی تەواوی داوە بە شارەکەمان ، ئەو الکتریقەی کە لە تاریکی شەو نجاتی داوین و هەتاکو بەیانی بە بەریا ئەروین ، هەمویان نعمتیکی هەرەگەورەن ، الی‌الابد نام و آثاریان باقی‌یە ، لەبەرچاوی اهالی‌یە و دائما ناءل و واسطەکەی تقدیر ئەکری .

لەبەر ئەوە اهالیش بەراستی بەم هەمو چاکەیە لەرای خوی دا اصابتی کرد ، ئەو هدفەی کە مطلوبی بو دوزیەوە و ارزوکەی هاتەجی .

انجا بەم سببەوە بە ناوی عمومەوە دیسانەوە مبارك بایی لە هیئت تازەی بلدیەکەمان ئەکەین ، امید ئەکەین

بە عین حس و کومیتەوە لە جارانیش زیاتر بو عمرانی شارەکەمان مەشغول بدەن و ئەو نقصانیە جزئیانەش کە ماوە بومان اکمال بکەن .

هەوالی دەرەوە :

****

افغانستان

بومبای — انقلاب افغانستان بە شدت دوام ئەکات ، عشرتی شنواری متمادی هجوم ئەکەنە سەر قوتی جنرال نادر خان وە هەتا کو ایستە دو سێ جار عشیرەتەکە سەرکەوتووە ،

گرتنی رای امان الله خان

بومبای — لەطرف نادر خانەوە رای امان الله خان گیراوە ، اسبابەکەی ئەمەیە : لە نادر خانەوە معلوم وە کە ئەم برایەی امان الله خان بە دزیەوە هاتوتەوە افغان وبە معاونتی وکیل تجاری امان الله خانەوە خریکی پروپاغاندە بووە لە علیهی حکومت و حتی ئەلین بە تحریکاتی او عشرتی شنواری قیامی کردووە،

دیوان عرفی

کابل — دیوان عرفی حکومت افغان حکمی ابە اعدامی نو کەسی افغان و ارکان حکومتی زمان امان الله خان و بچە سقادا ، ئەم نو کەسە زو رکوژ بون و اعدام کراون .

پریمودی ویفیرا

پاریس — جنرال پریمودی دکتاتوری مشهوری سابق اسپانیا هاتوتە پاریس .

لە فرانسەدا لاشەی اسلام

لندن — ئەلین فلاحیکی فرانسە لە خربکی ارض گیلان ئەبی و لە ژیر ارضەکدا چەند مەکانیکی کورە اسمان ئەدوزیتەوە کە ئیزرازن و دویان بووە ، لە دوای تدقیقات معلوم ئەبی کە لەوەکانی اسلامانەن کە لە سال ٧٣ دا لە غزای فرانسەدا کوژراون .

— (§) —

تشریف بردنی جلالە الملك عراق

ایواری پینجشەمەی رابوردو رکاب ملکی حرکتی فەرموە بو بصرە کەلەوێوە بەرەی فاودا تشریف برد و ملاقات لەگەل جلالت ابن السعودا فرموی .

بین وهابیەکان و شرق اردن

عمان — دیسانەوە قسمیك لە قوە وهابیەکان کو بونەوە و تعرض عشیرتیکی شرق اردنیان کردووە و رئیس عشیرتەکەیان کوشتووە .

حزب محافظین تعرض حکومتیان کردووە

لندن — لە مجلس عوامدا یکی لە اعضای حزب محافظین لە سەر معاهدە مصر خراپ تعرض حکومتی کردووە و کوتویتی ام معاهدە تازەیە و عسکر کیشانەوەی بریطانیا لە مصر نتیجەکەی وخیم ابی .

—※—

بغدادیك لە یانقودا پارەیکی زوری بردوتەوە

بغداد — عبدالله افندی الیاهوی صاحب فابریقەی جگرەی عراق لەم روژانەدا لە یاقوی بانق عثمانی مصرا (٥٠,٠٠٠) فرانق — ٢٧ هزار روپیە بو دەرچووە و دست بەجی چکی مبلغەکەی بو هاتوە و لە بانق عثمانیدا وەری گرتووە .

او هیئتەی کە لە خدمت جلالة ملك دا

تشریفیان بردوە

بغداد — اوهیئتەی کە بومفاوضە تشریفیان بردوە بو لای ملك ابن السعود عبارتن لە جلالة ملك معظم عراق و رئیس الوزراء فخامة ناجی پاشا السویدی و مستشار اول وزارة داخلیه معالی کورنوالیس و مرافق جلالة ملك و سکرتیری وزارة داخلیه و چند ذاتیکی تر و ام کومله لە بغدادەوە بە شمندوفری تایبەتی تشریف یان بردوە بو مارگیل و لەویشەوە بە واپوریکی خصوص کە بویان حاضر کراوە بە بحرا حرکت افرمون و ملاقی لە گل جلالة ملك ابن السعودا افرمون .

جێژنە پیروزە

****

بە مناسبتی نزیك بونەوەی جژنی رمضانەوە ایتر غزتەکەمان هتا دوای جژن انتشار ناکات لە ایستاوە موبارکبایی لە همو عالمی اسلام اکین . تمنا اکین خوا بە مسعودی همو سالیك ام جژنە ببیننەوە .

داخلی :

— (§) —

سعادت متصرف ا ترمیان بو رابواردنی جژن ...رانی بردوتەوە هولیر خوا حافظی بی .

قونسلوس ایران

جناب قونسلوس ایران کە تازە لە طرف حکومتەکەیەوە ...ن وە بو لوای کرکوك و سلیمانی چند روزیك ...و پیش تشرین هیناوتە سلیمانی عرض بە خیر ...ی اکین .

لیستەی اسامی ئو ذاتانەیە کە بو تخلید ذکرای فقیدی جنتمکان میر عبد المحسن بك اعانەیان داوە :

{ ٢ }

انه روپیه	
١٠	حاکم منفرد محترم شاکر بك
١٠	معاون حاکم منفرد محترم صالح زکی بك
١٠	قاضی فضیلتماب سید ابراهیم افندی
١٠	محامی محترم اسحاق شاؤل افندی
٥	« « نجیب افندی
٥	« « ملا علی افندی
٥	« « فتح افندی
٤	سرکاتب محکمة بدایت محترم عبد الکریم بك
٤	سرکاتب محکمەی شرعیە محترم فخری بك
٢	کاتب ضبط جناب عارف بك
٢	مقید جناب طاهر افندی
٦٧	یکون
٤٣٨	یکون پیشو
٥ ٥	همەوی

اعلان

خانویك کە لە محلەی توێزە واقعة و رقمی ابوابی ٦٣ — ٤٢ و عائد بە ورثەی کمال کوری صابر کرکوکی ...ف زرنەوە لەم محکمەیەدا طلبی تقسیمی کراوە و لە نتیجەی کشفدا تحقق کردوە قابلی تقسیم نیە قرار دراوە بفروشری لە بر ارە اوا خرایە مزایدەوە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ...کیك بەو صورتە اوانەی کە طالب بە کرینی خانوی مذکورەن بە صدی دە تأمینا تەوە مراجعت بە محکمەی صلح سلیمانی و منادی توفیق اغا بکەن

معاون حاکم منفرد سلیمانی

اعلان

التزامی تقطیری عرق که له موصـل و کرکوك
در امینری له مزایده‌دایه هر کس طالبه لازمه به‌پی
شرائط وتفصیلاتی که له دائرهٔ کمرك ومکوس سلیمانی
ومجلس ادارهٔ لوادا موجوده طلبنامه‌ی خوی له‌گل
٥٠٠ روپیه تامیناتدا تا روژی ٧ مارت ١٩٣٠ پیش
نیوەرو بکه‌یه‌نیته مدیری عام کمرك

متصرف لوای سلیمانی

اعـــلان

به موجبی ماده‌ی (٣٦) له نظامی ضابطهٔ صیدیه و
قراری مجلسی ادارهٔ لوا له اعتباری اولی مانگی مارته‌وه
هتا ١٥ تشـرین‌اول راوی کەو و پور و سویسکه له
هموجیاتی لوای سلیمانی‌دا ممنوعه . هر کس خلاف ام
اعلانه معامله بکات تجزیه اکریت .

متصرف لوای ســلیمانی

—(§)—

اعلان

خانویك که له محلەی سـرشـقام و رقمی ابوابی
٤٥ و ٤٧ ــ ٧٣ و عائد به حبیبه‌کچی حمه ســور و
عاصمه‌کچی محمود و احمد اوری حسن آغا ناوه له بەر
اوه له‌طرف شرکاوه لەم محکمه‌یه‌دا طلبی تقسیمی کراوه
و له نتیجهٔ کشف‌دا تحقق کردوه قابلی تقسیم نیه قرار
درا بفروشـری . اوا خرایه مزایده‌وه له تأریخ ام
اعلانه‌وه بەو صورته اوانه‌ی که طالب به کرینی خانوی
مذکورن دو دسـته‌یه یکه یکه لەو دو دسـته‌یه هر
کامیکیان که بیه‌وی به صدی ده‌تأميناته‌وه مراجعت به
محکمهٔ صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

له دائرهٔ طابووه .

اعلان

سه‌یکی خانویه که له کرکی توپزه واقعه و نومرهٔ
٥٥ ــ ٥٣ و تسلسلی ٤٢٠ و عائدی فرج کورز صالحه
و رهنه لای ملا محمد کوری اسماعیل بیتوشی مقابل او
بدل رهنه خرایه مزایده‌وه له تاریخ ئم اعلانه‌وه ده‌تا
چلو پینج روژ هر کسی طالبی کرینیتی مراجعت به
دائره‌ی طابو و جاردر توفیق اغا بکات .

اعلان

اراضی و املاکی اوقاف بو سالی ١٩٣٠ به التزام
ادرین مزایدهٔ اراضی له ٣ وه و هی املاك له ١٧ ی
مانکی جاری‌یه‌وه تا بیست روژ مدتیان بو دانراوه هر
کس طالبه به تأميناتی نظامیه‌وه لەو مدته دا مراجعت
به دائرهٔ اوقاف بکات .

مأمور اوقاف

اعلان

بو مزایده‌ی عموم رسوماتی بلدیه‌ی سلیمانی له‌اعتبا
ری ٢٥ شباط ٩٣٠ وه بیست روژ مدت تعیین کراوه
هر کس طالبی التزامات رسومه‌کانی بلدیه‌یه له طرف
ام مدته‌دا مراجعت به مجلس اداره‌ی لوا و بلدیه‌ی
سلیمانی بکات بو اکاداری اعلان کرا .

رئیس بلدیه

تکایه‌ك :

اداره‌ی غزته که‌مان جناب شاکر مجرم افندی کردوه
به‌وکیل ، استرحام و تکاله‌مشترکانمان ئه‌کەین بدلاتی
ابونه‌ی (ژیان) که له‌خذ تیاناته به ته‌واوی تسلیم
موما الیه شاکر مجرم افندی بکه‌فرمون .

ژیان

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە بنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

ژیان

حزبی نیە

کریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەششزیاترجکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیریشش آنە اسیزی
یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٩ شوال ١٣٤٨ ١٠ مارت : ١٩٣٠ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ردیە یە بو او مقالەیەکە بە امضای

(قال و قیل)

لە غزتەی العراقا نشر کرابو

باش ماوەیە

خاتمە

بناءً علیه لە رغمی ممانعتی اصول تربیە و علم النفس لە مکاتبی ابتدائی ی ایمەدا جار جار ابراز شدت معقول و حتی ضروری یە . انجا احتمالە ایوە مقابل بە نظریە یی ئەم بابتەی مدرسەکەتان درحال فوران و بەبی تأمل او اقتراحە نامصیبەتان عرض معارف کردبیت .

انسان بو امەی کە بتوانیت باش لیك بداتەوە و لە قرار و افکاریا اصابت بکات لە پیش همو شتیك لازمە تهور نکات . لە علم و بالخاصە لە تجاربی اوانەی کە ایوە بە «قدیم» ناویان دەبەن استفادە کردن عیب نیە هنرە و اساساً «علم»یش عبارتە لەوە . معمافیە و لو جار لە علمیان بپوشریت مقابل بە قدیمەکان بە حسیکی حرمت و محبتەوە متحسس بون وظیفەیکی وطنیەیە .

اگر باوەر نافرمون گوی لە «فوستل دوکولانژ» بکرن : ام ذاتە استاذیکی آتشین و مشهوری تأریخ بو لە بعضی جامعات اوروپا و لەاواسط عصری نوزدەمدا مدتیك لە فرانسە مدیریتی دارالمعلمینی واقفانە ایفا کرد لە آخری وصیتنامەکەیدا الیت : «و لو وەکو اجداد . پشمان لیك نەدەینەوە فقط احترامی طرزی تفکری اوان لە مقتضای وطنپروریە» . امە زور معنیدارە . .

قانون نشوء و ارتقاء کون [نظریەی فیلسوف کبیر هربرت سپنسر] ایمە ربط دەکات بە قدیمەوە . چونکە ارتقاء «لە بسیطەوە بو مرکب و لە متماثلەوە بو متنوع واقع دەبیت» علمیش بەم نوعە توسع و تکاملی کردوە لە هر دقیقەیکەوە علاقەی علم لە ماقبلی قطع بکەین و استغنا لە قدیم بکەین دوچار جهل مطلق دەبین . بناءً علیه استحقار قدیم و بالطبع قدما و انکار فضلی اوان بی وجدانی و حق ناشناسیە . خلاصەی کلام نظریەی صاحب «قال وقیل» لە همو وجهیکەوە مردودە . زادهٔ

فکریکی مندالانه و متهکمانەیه . الیق انسان تا جاهلتر بیت جسورتر دەبیت . جداً راسته . اکر ناشر مقاله متعلمیکی متتبع بوایه زور شتی دەزانی و ام جسارتەی نەدەما . مع مافیه مردودی نظریەکەی خوی بە پیر خستنەوەی او درسانەی کە لە دارالمعلمیندا خویندویتی بوی اثبات بکەم .

ایسته به فکری او بوایه دەبو لە معارفی عراقدا غیراز متخرجین دارالمعلمین کسی‌تر استخدام نەکریت . فقط لطفاً جاریکی تریش «تاریخ تربیە» ی عبدالله مشنوق مطالعه بکاتەوه و بزانیت کە عجبا لە امریقادا یعنی لە مرکزی مدنیتی عصر حاضردا بوچی اهمیتیکی جزئیش بە متخرجین دارالمعلمین نەدراوه و لە شەش صدهزار معلم و معلمه بە چه معنایك قسمیکی قلیلی یعنی تنها لە صدا دەی لەوانه .

اگر انحصاری وظیفەی تعلیم و تربیه بو متخرجین دارالمعلمین ضروری بوایه باوەر ناکریت کە حکومتیکی عادلی وەکو امریقا ، ملتیکی حر و منوری وەکو امریقا. یەکان ئەم نقطه مهمەیان اهمال بکردایه و . . . لی بە معارفی ولاتەکەیان بی‌مبالاتیان بنواندایه . . . . اشری «قال و قیل» شکایت لە مدیرە قدیمەکان دەکات و دەلیت : متخرجین دارالمعلمین لە حکومت مەرفیان بو دەکات و پییان دەکەینیت قدرە پیایخه تە . . . بردمتی ئەم قدیمانەوه . وا دیاره کە لوتی لە مدیری دەخوریت و دەیەویت کە معلمیش نەکات و راسته‌و راست ببی بە مدیر . فقط ئەوباشتری دەزانیت کە لە فرانسەدا لە کەل مکملیتی نظام معارف و تفوقی بە سەر بلادی متمدنەی‌سائرەدا متخرجی دارالمعلمین راسته‌و راست نەك بە مدیرحتی بە معلمیش ناکریت ، بەلکو لە پاش دەرچونی لە مکتب تا دە سال لە تحت تجربەدا وظیفە ایفا و بو امتحان نهائی امە تحضارات دەکات و انجا لە پاش کمال ئەم مدته و اداى امتحان تثبیت و وظیفەی مقاوله دەکریت . حاصلی البتة لە رجال معارفمانەوه مخفی نیه کە امرو لە ممالك راقیه و متمدنەدا غیراز المانیا لە هیچ مملکتیکی سەر ارضدا وظیفەی تدریس و تربیه حصری متخرجینی دار المعلمین نەکراوه ، لەویشدا بالطبع تەنها لە مدارس ابتدائیەدا ئەم شرطه . . . هەیه و الا لە مدارس سائرەدا بو هەمو صاحب علم و فضیلتیك میدان تدریس و تعلیم کشادەیه . فقط غرض بەم حقیقتانه بو ئەوان دەست نادات ، و مع الاسف انانیت و خودپسندی پردەی بە سەر چاوی حقیقتی ئەونوعانەدا هیناوه !

لەمە زیاتر تطویل مقال بەمناسب نازانم و الا لەم موضوعەوه کەلی قصەم ماوه ، مع مافیه لە پیش ختم کلام دو قصەی‌تری لە کەلا ئەکەم : تهور و استعجال لازم ناکات خوا نەخواسته لە مدتیکی قریبدا ایوەمانان قدیمەکان استخلاف ئەکەن ، ئەمە قانونیکی طبیعیه فقط بە هەمە حال دەبیت صبور بن . اومانە هیە کە ایوەیش روزیك لە برامبر او کنجانەدا کە خوتان پیتان گەیاندوە لە جیاتی حرمت و تقدیس هدفی عین تجاوزات و تحقیرات دەبن و تیری نانکوری برینداریتان اکات . انجا او وقته خطای ایستەتان اعتراف دەکەن و ایتر معلوم دەبیت کەزمان منتقمیکی عادل و بی‌امانه . فقط هیهات ! اوه تارانی کە ام آوه خوتان دەبرزینن ! . . . ؟

تەواو بو

— (§) —

اعتذار

تقریباً دە سال لەمەو پیش لە سیاحتنامەیکدا لە . . .

زاپونیەکاندا «امیرال توغو و مارشال اویاما» م ناسیبو مرور. زمان لە ذاکرەمدا مرشال اویامای کوریبو بە میرال توغو ، فقط لە مباحثەیکی خصوصی و صادقی بین حوم و رفیق خوشەویستم معلم محترم عبدالله عزرا بیری ھێنامەوە کە اوی بو، مدیری مکتب (مارشال اویاما) یە . تشکری زور بو او و معذرت بو قارئە عزیزەکان .

ر . ح

هەوالی وردەوە :

****

حزبیکی تازە لە لندندا

لندن — لە بریطانیادا غیری حزبەکانی تر حزبیکی تازە تشکیل کردوە بە ناوی (حزب اتحاد امپراطوریت) وە و حزبە کە قراری داوە لەدوای دامزراندن وتنظیمی صندوقیکی تبرعات دانی بو اوەی حزبە کە صد هزار باون انکلیزی سەرمایەی ھبی و اعضای حزبەکە بە سروریەوە موافقتیان کرد .

— (§) —

حزب شیوعی المان

برلن — لە سر قراری محکمة علیا پولیس برلین داوەتی بە سر مرکزی جمعیتی شیوعیەکانا و بە چند عربانەیك اوراقەکانی نقل کردون . لە دوای نیوەرو جمعیتەکە بیداخە سورەکیان بە سر بناکیانەوە لابردوە و کرتونیە کولانکا وە دستیان کردوە بە گورانی کوتنی بولشویکی بلام پولیس برلین بە عجلە بلاو بوتەوە و منعی کردن و دە کورەی لی حبس کردون .

فیصل الدویش

بغداد — هر چند لە پیشا شایعە درابو کە فیصل الدویش لە ریی ریاضدا بە زنجیری مردووە بلام ایستا الین اصلی نیە و لەریاضدا حبسە و کە جلالة ابن السعود کەرایەوە محاکمەی اکات .

لە مجلس مبعوثان لندندا فیصل الدویش

لندن — لە مجلس عوامدا سوآل کراوە کە آیا راستە حکومت بریطانیا فیصل الدویش و اتباعەکانی تسلیمی ملك ابن السعود کردوە

مستر شیلی جوابی داوەتەوە بلی راستە بلام لە دوای اوەی کە تعهد لە ابن السعود وەرکیراوە کە بە لطفەوە معاملەیان لە کەلا بکات .

فرعی بانق وطنی ایران

بغداد — بانق وطنی ایران کە مدتیکە حکومت ایران لە ریاست متخصصین المانیادا لە طهران و بعضی مملکتی تریا کردویەتەوە ؛ خریکە لە بر کثرتی علاقەی تجارتی ایران بە عراقەوە و هی عراق بە ایرانەوە لە بغدادا فرعیکی بکاتەوە .

هدیەی وفدی عراق

بغداد — وفدی عراق کە تشریفی بردوتە کویت برامبر بە خدمتیك کە درحقیان کراوە هدیەیکیان تقدیمی خالد بك النقیب کردوە .

هدیەکە عبارتە لە تمثالیکی منارەی ست زبیدە کە لە زیو بە صیکاری دروست کراوە و لە تمثالەکە نوسراوە (تذکار المودة والاخلاص من وفد العراق فی مؤتمر الکویت برئاسة ناجی بك شوکت وزیر الداخلیە الی السید خالد بك النقیب) .

پێنیك لەمەو پێش بو کو کردنەوەی بەلات آبونەی
بغدادمان جناب شاکرمحرم افندیمان کردبو بە وکیل .
مومی‌الیه لە براوەی مجبوری کرانەوە بو بو وطنە
کەی خوی تمکن نەبو او حسابەی کە تودیعمان کردبو
بە تواوی تحصیلی بکات .

بلام دیسانەوە کەلیك لە مشتریکانمان حسابەکەی
خویان تسلیم کردوە و بەو سببەوە معاونتیکی کلی
عزتەکیان فرموون .

تمنا اکەین خوای تبارك و تعالی بو خدمت کردنی
وطنەکیان ام نحره پیاوانە موفق کات . و استرحام لە
دواتە محترمەکانی تری اویش اکەین او مقدارەی کە لە
خدمتیانایە بە ناوی صندوق بلدیەوە بومان بنیرن .

داخلی :

سعادت متصرف اکرمیان کە بە مناسبتی جژنەوە
تشریفی بردبوە هولیر ایواری روژی دوای جژن
عودتی فرموە . عرض بە خیر هتنەوەی اکەین .

لەاشراف و خاندان کرکوك نفتچی زادە محترم ناجی
بك و لەاشراف هولیر محترم حاجی عبدلە اغا بوچاو پیکو
تنی لواکەمان و ترویح نفس تشریفیان هینایە سلیمانی و
و لەدوای یەك دو روژ عودتیان فەرموە .

محترم شاکر محرم افندی کە چەند مالیك بو لە بغداد
اقامتی ئەکرد لەم روژانەدا عودتی کردوە وطنەکەی .
عرض بە خیر هاتن و خوا حافظی هویان اکەین .

لە دائرە طابووە .

اعلان

خانویك کەلە کرەکی کویژە واقعە و محاددە [شرق
شمالی طریق‌عام و تواوکری بە خانوی ٢٦ — ٢ تسلسل
٣٠ کە عائدی خالە علی کوری حسنە شمال غربی طریق
عام و غرب‌جنوبی بە خانوی ١ — ١٣٣ تسلسل ٩٣٤
کە عائدی قادر کوری حنیفە و تواوکری بە خانوی ٣
— ١٣٣ تسلسل ٩٣٥ کە لەمەوپێش هیی صالح کوری
حمەسور دلاك بوە و ایستاکە هیی عریب اوری حلیمە
و تواوکری بە خانوی ٣٠ — ٢ تسلسل ٣٢ کە لەمو پێش
هیی صالح کوری حمەسور دلاك و ایستا هیی ورثەیتی
جنوب طریق‌عام و جنوب‌شرق ٢٦ — ٢ تسلسل ٣٠
بیان کراو] و تسلسلی ٣١ و نومرو ٢٨ — ٦ ٥ و بە
پی قید مایس ٩٨ و ژمارە (٤٤٦) عائدی شیخ محمد
کوری شیخ علی برزنجەییە لەبر اوە او قیدە قید تحققە
ایجاب اکات معاملە عبدی بکریت لەبر امە لە تاریخ ام
اعلانەوە هتا سی ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایی
هیە بەاوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرە
طابو بکات اگینا لەکل تواوونی امدتە قانونیە معاملە
عبدی اکال و لە پاشدا بە ناوی ورثەیەوە انتقالیشی
اکریت بو آگاهداری هر کس اول جار اعلان کر

اعلان

ئەو خانوە کە نومروی ٥٥ — ٣ ٥ و تسلسل ٤٢٠
ولە کرەکی کویژە واقعە و بەاعتبار ٥ — ٣ [illegible]
عائدی حمە فرج کوری [illegible] لە نتیجەی مزایدا
کیشتو [illegible] صد روپیە و احالەی مرقتی [illegible]
فقیە رسول کوری ملا سماله . کرە لە مدتی [illegible] کە
تاریخ ام اعلانەوە هتا پازە روژ بتر ضم [illegible]
قبول ئەکریت و لە پاشدا احالەی قطعیەی ئەکریت
هر کس طالب مزایدەیە مراجعت بە دائرەی طابو
و دلال توفیق اغا بکات .

اعلان

لە براوەی لم محکمەیە دعوای ١٧٥٠ رو —
قرض مدعی‌علیە ابراهیم اغا کوری حاجی عبدالله زاد
خلق کرەکی درکزین کراوە ونەبراوە کە مرقوم [illegible]
داشتی ونە اوا بم اعلانە پێراکەینری اکر بو [illegible]
لە ١٣ بیستن روژدا [illegible] حاضر نەبی محاکمە
[illegible] و بی قانون [illegible] اکری .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

مطبعة بلدیة سلیمانی

ژیان

غزته‌ی

بو همو شتیك

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە

اکری

§

ادارەخانه لە نای بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بەشش مانك پینج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

اعلانات

لە دیریکەوە حتا شش مقطوعا

سەر وپیەو لەشش زیاتر جکەلە

سەر وپیە کە بو دیرە زیادەکانیش

دیری شش آنه اسینری

یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١١ شوال ١٣٤٨ ١٧ مارت : ١٩٣٠ [دوشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ابی طلبەی مکتبەکانمان بزانن کە ملتەکرمانە هیوای هەرە بەوانە

-✽✽-

لەبر اوەی مدەتیکی زور ، و حتی چند عصریك لە وطنەکمانا علم و فن بە تواوی انتشاری نەکردبو ، ولاتەکەمن بە جرای معارف روناك نەکرابوه ؛ بە اکثریت ملتەکمان لە تاریکی جهالتا مابونەوە و وطن و ملتەکمان برزو باند نەابووە .

امرو کە بە نظر جارانەوە جاکتر و زورتر مؤسسات علمیە ، مکاتب لە ولاتەکمانا کراوەتەوە و بم سببەوە محبتی معارف پیدا بوە و باخصوص لەبر امە بە اکثری منالانی وطنەکمان لە مکتبا اخوینن ایتر امیدی قویمان هیە کە بە سبب علم و فضل آنی قوتابیەکانمانەوە کە یکا ، امیدی استقبالمان وطنەکمان استفادە لە نوری معارف بکات و ملتەکمان نە مدنیتی حاضرە لذت وەرگری .

بلام ابی قوتابیەکانمان بزانن بوارەی جیری مافاة بکنەوە و برامبر بم همو عطالتەی کە ملتەمان دی ابی لەقوتابیەکانی رفیقی خارجیان زیاتر و جاکتر تیکوشن و هەول و تقەلا بدەن ، کە زوتر یارمتیمان بدەن و خدمتی ولات و ملتەی یان بکەن .

بلام مع الاسف لە کل ام همو امیدەی ایمەدا قوتابیەکانمان مدەتیك ام فریضة ذمەیان بە جی نەهینا و لم تعطیلەدا لە خویندن سارد بونەوە و بعضی ریبازیان کرت کە توافق احلاق قوتابیەکی سر رحلەی تدریس نەکات .

فقط شکر مربیەکان ، هیئت تدریسیەی مکتبەکان زو ام حالەیان جاو پی کەوت و بە واسطەی معاونتی حکومتەوە بو رفعی ام حالەیان همو جهدیکیان ابراز فرمو و نتیجە موفق بون و بم سببەوە دلی ابوینی منالەکان و همو ملتەکەیان خوش کردەوە . و منالەکانمانیان لەم حالە نجات دا و هینایانەوە سر رییە اصلیەکەی خویان .

برامبر بم تشبثاتە مهمە و جهدە مفیدەی کە محترم مدیر و جنابان هیئت تدریسەی مکتب درحق بە منالەکانمان کردیان بەناوی ملتەکمانەوە علنا تشکریان اکین .

امیداکین قوتابیه‌کانیشمان ایترمتنبه‌ بێ و ئەوریان پێته‌وه به ییرا و به جیدی شەو و روژ دوام له‌سەر خویندن و تحصیل بکەن و به‌نوعیك تی‌کوشن که تفوق بکەن که له هەمو لایکەوه تقدیری هیئت تدریسیه و مکتبه‌که‌مان بکری ؟

هەوالی دەرەوە :

****

مسیو تاردیو به تەواوی اشتراك مؤتمری بحری ناکات

پاریس — الیێ مسیو تاردیو خبری داوه به مستر ماکدوناند که له‌بر وضعیی ناتوانی به تەواوی اشترا کی مؤتمری بحری بکات و تەوەنی جاری هەروەنده ممکنم ابی که له آخری هەمو هفته‌یکدا اشتراك بکەم .

روس وقانونی دولی

جنیف — حکومت روس رجای له عصبة الامم کردوه که توسط بکات بو ئەوەی روسیش اعصا بنیری بو هولاند و اشتراکی کومل اصلاح قوانین دولی بکات .

لافاو له فرانسەدا

پاریس — له جنوبی فرانسەدا لافاویکی بەشدت بووه وزور کس خنکاون وچند دی‌یك غرق بووه رەبعضی له اهالی دیهاتەکان چونەته سربانی خانوکەیان انتظاری امداد اکن .

بینی لغاریا و صرب

بلغراد — به واسطه‌ی ئەو چوار بومبایه‌وه که له شاری (بیرەوه) حدودی لغاریا و صربستانا له طرف عصابه‌ی کومەلی (کومتیاوش) ـه‌وه دانرابو بیست کەس بریندار بووه وچەند کەسیك کوژراوه . ئەم بومبایانه بو به تەقانراوه که بینی بلغاریا و صربی تیك بچی .

معادنی تورکیا

استانبول — کومه‌لێکی امریقا که مدمو رشرکتی (فورد) ـن هاتونه تورکیاوه و خریکی مذاکره‌ن له‌گل حکومت بو ئەوەی امتیاز یان بدانی که معادنی تورکیا کشف بکەن .

وزیری خارجیه‌ی مجارستان

استانبول — انتظار ئەکری وزیر خارجیه‌ی مجارستان له اول مارت دا بکاته انقره بو ئەوەی معاهدەیه‌کی محکم و سلام له بینی مجار و تورکیادا بکات .

بودجه‌ی حکومت بریطانیا

لندن — ئەو مقداره‌ی که له بودجه‌ی ئەم سالی حکومت بریطانیادا بو دوائری مالیه و مصالح مدنیه تخصیص کراوه عبارته له « ٣٦٨ » ملیون لیره که‌ئەمەی « ٤٨ » ملیون له سالی پار زیاتره .

—(§)—

مسئله‌ی هندستان

لندن — مخابری غزته‌ی دایلی مایلی نوسیویتی وا دەرئەکەوی ئەو عصیانه مدنیه‌ی که غاندی و رفیقه‌کانی خریکن بیکەن لەم هفتانه‌دا دەستی پی‌ئەکری .

قراریان داوه له هیچ خصوصیکه‌دا اشتراك له‌گل حکومتا نه‌کەن . وبرکو و رسوماتی حکومت نه‌دەن . وا دەرئەکەوی ئەم عصیانه له حالتیکی امنیدا جریان بکات .

هەرایی گەورە لە مستملکەیکی فرانسەدا

پاریس — لە هندی چینی فرانسەدا اهالیکە دستیان کردوە بە قیام و عسکرە وطنیەکان مقابلەی اهالیکیان کردوە و بە تفنك دستدریژیان لی کردون .

حکم هند چینی موافقی حکمی اعدام کردنی ۱۲ شخصی وطنیەکانی کردوە و زور کسیشیان بە ابدی محکوم کراون . الین ام حرکتە بە تحریکی وطنیەکان کراوە و لە انقلابچیەکانا و لەوانەی بە اعدام محکوم کراون دوقتور ، معلم ، تاجریشی تیایە .

قابینەی فرانسە

پاریس — مسیو تاردیو قابینەی تشکیل و تواو کردوە و اسمەکانی تقدیمی رئیس جمهور کردوە و اکثری اهالی فرانسە لەم قابینەیە ممنونن و امیدی قوی هەیە کە مجلس اعتمادیان پی بکات .

امان الله خان

استانبول — امان الله خان ملك پیشوی افغان لە روماوە مواصلتی تفرەی کردوە ولای . حکومت لە سر حساب حکومت تورکیا میوان بووە .

و الین لە واپوریکی ایطالیادا جیکای بو حاضر کراوە کە بگریتەوە بو روما .

بعضی لە غزتەکان انوسن امان الله خان جاری ناگریتەوە روما دینەوە استانبول لەوی انتظاری بستنی وضعیتی افغان اکات بو اوەی لە پیویست بچیتەوە افغان .

قوماندان عمومی قوای هوائی بریطانیا لە عراق

بغداد — حکومت بریطانیا (سیر بروك بوبهام) قوماندان قوای هوائی عراقی تعین کردوە بو رئیسی (کلیة دفاعی ایمپراطوریت بریطانیا) و الین لە کانون‌اول سالی آتی‌دا اچیتە سر ام وظیفە تازەیە .

قوماندان عمومیەکانی بریطانیا اینی تە نوبە بچنە سر ام وظیفەیە .

سیاسة عراق

بغداد : البلاد — چند روزیکە وضعیتی بغداد عجایبە و شایعە وایە هیئت وزراء لە سر مسئلەی بودجەی امسال لە اضطراباتن .

الین لەم روژانەدا وزارت یا استعفا اکات و یا لە سر وضعیتی خوی ثبات اکات .

مجلس مبعوثان عراق

بغداد — لە سر اوەی ارادەی ملوکانە درچوە بو اوەی مجلس دو مانگی تریش اجتماع بکات ، لە دوای جژن مجلس مبعوثان دستی کردوتەوە بە اجتماع .

مدیریتی عام معارف

بغداد — سعادة رشید بك الخواجة قونسلوس عراق لە مصر بسبب تحویلیەوە بومدیریتی عامة معارف عراق لەم یەنەدا مواصلتی بغدادی فرموتەوە و زمام ادارهٔ معارفی گرتوە بە دستەوە .

مجلس وزراء

بغداد — مجلس وزراء اجتماع اکات بو اوەی بە عجلە او مواد لوائحانەی کە زور پیویستن تماشایان بکا .

لە جژنا بغداد

بغداد — بە مناسبتی جژنەوە لەبغدادا زور وقوعاتی مؤسفە وقوعی بوە و چند قتلیك روی داوە و بالخصوص انقلابات اوتوموبیل زور بوە و چند حیاتیکی تیا چو بوتەوە .

جمعیتی هدایتی اسلامی

بغداد ـ کومەلی هدایتی اسلامی لە بغداد غزتەیەک دەرهیناوە بە ناوی هدایتەوە و موضوعەکانی هەمو عبارتن لە مسائلی دینیە و اخلاقیەی اسلامیت .

اعلان

حاصلات صیفی نهرەکانی املاك امیریە و رسومی خضرات و سپیدار و مای و قامیش و حصیر و مارو کتیرە بو سالی ١٩٣٠ بە مدەی یك سال ادرێ بە اجارە مدەی مزایدەی موافق ٧٠ زمارە و ٢/٢٧ ١٩٣٠ تأریخ تلغرافنامەی وزارت مالیە ٢٠ روژ لە ٤ مارت ٩٣٠ وە هتا ٢٤ مارت ٩٣٠ اولانەی طالبن بو التزام بە تأمیناتی قانونیەوە پی ویستە مراجعت بە دائرەی محاسب لوا بکەن .

متصرف لوای سلیمانی

****

اعلان

چایخانەی باغچەی بلدیە لە اعتباری ١ نیسان ٩٣٠ وە بە وعدەی سالی دری بە اجارە هەر کس طالبە مراجعت بە مجلس بلدیەی سلیمانی بکات . بو آگاداری اعلان کرا .

رئیس بلدیە

لە دائرەی طابووە .

اعلان

ئەو خانوە کە نومروی ٥٥ ـ ٥٣ و تسلسل ٤٢٠ ولە گەرەکی کویژە واقعە و بەاعتبار سهم ـ ٣ سهم سهمیکی عائدی حمە فرج کوری صالحە لە نتیجەی مزایدەدا کیشتوتە سهم ـ سەصد روپیە و احالەی موقتی بەری فقیە رسول کوری ملا سمایلە . کرۆ لەمەدنی آنانی کە تأریخ ام اعلانەوە هەتا پانزە روژ [illegible] قبول ئەکریت و لە پاشدا احالەی قطعیەی ئەدریت هەر کس طالب مزایدەیە مراجعت بە دائرەی طابو ودلال توفیق اغا بکات .

اعلان

خانویك کە لە گەرەکی کویژە واقعە و محدودە [شرق شمالی طریق عام و تواو کری بە خانوی ٢٦ ـ ٢ تسلسل ٣٠ کە عائدی خالە علی کوری حسنە شمال غربی طریق عام و غرب جنوب بە خانوی ١ ـ ١٣٣ تسلسل ٩٣٤ کە عائدی قادر کوری حنیفە و تواو کری بە خانوی ٣ ـ ١٣٣ تسلسل ٩٣٥ کە لەمەو پیش هیی صالح کوری حمەسور دلاك بوە و ایستاکە هیی عریب کوری حلیمە و تواو کری بە خانوی ٣٠ ـ ٢ تسلسل ٣٢ کە لەمەو پیش هیی صالح کوری حمەسور دلاك و ایستا هیی ورثەیتی جنوب طریق عام و جنوب شرق ٢٦ ـ ٢ تسلسل ٣٠ بیان کراو] و تسلسلی ٣١ و نومرو ٢٨ ـ ٦ ٠ و ٩ پی قید مایس ٩٨ و زمارە (٤٤٦) عائدی شیخ محمد کوری شیخ علی برزنجی یە لەبر اوە او قیدە قید تحققە ایجاب اکات معاملەی مجددی بکریت لەبر امە لە تأریخ ام اعلانەوە هتا سی ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات اگینا لە کل تواو ونی امدتە قانونیە معاملەی مجددی اکمال و لە پاشدا بە ناوی ورثەیەوە انتقالیش اکریت بو آگاداری هەمو کس دووم جار اعلان کرا

—(§)—

مطبعەی بلدیەی سلیمانی

بو همو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە ناو بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکە

کریار

بەشش مانك پنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوەهتا شش‌مقطوعا

سەروپیەو لەشش‌زیاترجکەلە

سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش

دیری‌شش آنە اسینری

یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

۲۶ شوال ۱۳٤۸ ۲۷ مارت ۱۹۳۰ [پنجشمە] تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

سفر و تمثیلی مکتب کچانە

هتاکو ایستا جند دفعە بحث مکتب کچانمان کردبو و حقیقتاً ام مکتبە بە نظر اوەوە کە چند سالیکە کراوەتەوە و بە پی اوەی کە لە زمانی احتلالەوە اولەمین مکتبی کچانە لام لوایەدا کراوەتەوە زور باشە و زور برەو ترقی اروا . بە نوعیك کە اتوانین بلیین ام مکتبەی کچانەمان امرو لە همو خصوصیکەوە — لە انتظام ، ادارە و تربیەدا فوق‌العادە برزو بلند بوتەوە و حقیقتاً بوە بە دارالتدریب و معهدیکی علمی و اخلاق بو ولات و کچەکانمان .

بینیك لەمەو پیش بە کمالی سرورەوە بیستمان کە مدیرە و هیئت محترمەی مکتبی کچان بو اوەی فنی تمثیل و مزایاکەی لە آفرەتی محیطەکەمان بکەیەنن حفلە و تمثیلیکیان ریك خستووە ؛ طبیعی ام مژدەیە بوبە سببی مسروریتی همو لایك و همو ملت بە کمال عجلەوە انتظاری اکرد . نتیجە روزی پنجشمە کە مصادفی بیستی ام مانگەی کرد حفلەکەیان اجرا کرد و تمثیلەکەیان بە تواوی بە جی هینا . و چند روزیك لە پیشا لە طرف هیئت تدریسیەی مکتبەکەوە اکثر لە آفرەتی مملکتەکەمان دعوت کراون و همو بە سرورەوە اشتراکیان کرد .

هر چند لە بر بی تحصیلی آفرەتی مملکتەکەمان بە تواوی ناتوانن تقدیری ام نوعە حفلانە بکن بلام دیسانەوە لە بر چاکی جریانی حفلە و تمثیلەکە بە عمومی مسرور بوبون و تأثیریکی مهمی خستبووە روحیانەوە . و حتی بو اوەی بە عمومی ام نوعە حفلەیە بەبینن روزی آتیش کە جمعە بو قسمیکی زورتری آفرەتی ولاتەکەمان دعوت کرانەوە و دیسانەوە حفلەکەیان بو کردنەوە و تمثیلەکەیان اجرا کردەوە و بم سببەوە بە عمومی سروریکدا بە آفرەتەکانمان و مزایای فنی تمثیل لە ناو قسم نسای مملکتەکەمانا بلاو بووە .

هەرچەند هیشتا فکری پانی محیطەکەمان مساعدة نەئەکرد کە بالذات بچین و ئەم حفلەیە ببینین بلام وەکو مسودەی نطقەکان و تمثیلەکەمان جاوی‌کەوت ایمان معلوم بو کە حقیقتا شایان تقدیر و فوق العادە عالی و مهم

بووه ، انشاالله له غزته‌ی آتی‌مانا به‌مفصلی و به‌ته‌واوی و ینه‌ی نطقه‌کان و جریانی تمثیله که عرض خوینده‌واره خوشه‌ویسته‌کانمانی ئه‌کین .

به‌رامبه‌ر به‌م اقدام و جهده مهمه‌ی که مدیره‌ی محترمه‌ی مکتب و هیئت تدریسیه‌ی اجرایان فه‌رمووه پی‌ویسته ابدیا ممنونیان بین و به هه‌مو یه‌تی تقدیرو تقدیسیان بکه‌ین ، چونکه هه‌مو ئه‌زانین هه‌تا ئیستا له‌مه‌و پیش‌ش له محیطی ایمه‌دا علم و عرفان نه‌ك له ناو افرته‌کانمانا به‌لکو له ناو پیاوه‌کانیشمانا به عمومی بلاو نه‌بووه‌وه و دماغی مـلکانه‌ی مملکته‌که‌مان ئه‌مه‌نده نه‌کراوه‌وه‌که ئه‌م نوعه رواله عالیانه اجرا بکری ، ایستا که به عمومی محبت معارف و فنی تمثیل خوشه‌ویست بووه ، به نوعیك که بچه‌کانیشمان بلذات ایفای ئه‌کهن و که مزایا که‌یشی به ته‌واوی تقدیر ئه‌کری و درسیکی فنی به‌رزی لی‌وه‌رئه‌گرن ، به واسطی باعث فخره وبو به‌رزبونه‌وه‌ی سـویه‌ی علمی مملکته‌که‌مان به فالیکی خیر عد ئه‌کری .

انجا امیدمان وایه به‌م سیه‌ره و به واسطه‌ی همت و جهدی ئه‌م نوعه سرپیانه‌مانه‌وه روز به روز محیط و ملته‌که‌مان ترقی بکات و نائل هه‌مو سعادتیك ببین .

به‌ناوی عمومیشه‌وه علنا تشکری مدیره‌ی محترمه‌ی مکتب بچان و هیئت تدریسیه‌ی ئه‌که‌ین .

قابینه‌ی تازه‌ی عراق

له طرف جلالت ملك معظم عراقه‌وه تکلیف له فخامت نوری باشا السعید کراوه که له ریاستی خوی دا قابینه تشکیل بکات وفخامتیشی قبول وله روزی ۲۳ — ۳ — ۹۳۰ دا له حضرات لای خواره‌وه تشکیل قابینه‌ی فرمووه .

رئیس الوزرا و وزیر خارجیه : فخامة نوری باشا السعید

وزیر داخلیه	معالی جمیل بك المدفعی
« مالیه	« علی جودت بك
« حربیه	« جعفر باشا
« عدلیه	« جمال بك بابان
« اشغال و مواصلات	« جمیل بك الراوی
« معارف	« عبد الحسین چلبی
« زراعت	هیشتا کس نکراوه

هه‌والی ده‌ره‌وه :

****

اعدامی دو ضابطی قیصر

موسکو — محکمه‌ی شاری کوسترومه حکمی اعدامی داوه به سه‌ر دو ضابطی پولیسی زه‌مانی قیصردا که متهم بون به‌وه‌وه که تفنگیان ناوه به‌و عملانه‌وه که وازیان له ایش هیناوه .

حفله‌ی احیای شهیده‌کانی المان

برلین — له روزی پازده‌ی ئه‌م مانگه‌دا له هه‌مو انحای المانیادا حفله‌یه‌کی گه‌وره کراوه به ناوی احیای شهیده‌کانی حربی گه‌وره‌وه .

مردنی پریمودی ریفیرا

پاریس — جنرال پریموده‌ی ریفیری دکتاتوری سابق اسپانیا له پاریس دا به سکته‌ی قلب وفاتی کردوه له طرف ممثلی اسپانیاوه له پاریس دا جنازه الایکی سمی بو کراوه ، جنازه‌که‌ی ئه‌به‌نه‌وه اسپانیا و له طرف حکومته‌وه به رسمی استقبال ئه‌کری و به مراسمیکی گه‌وره دفن ئه‌کری .

مسیو تاردیو

لندن — رئیس قابینەی فرانسز مسیو تاردیو موصلتی لوندرەی کردوه ، اهلایەنی حکومەتەوه بە رسمی استقبال کراوه ، لە سەر ماصەی رئیس قابینەی بریطانیا بو نان خواردن دعوت کراوه .

مسیو تاردیو بو مسئلەی معاهدە و تصلیحات بحری چوتە لندن .

وفاتی لورد بلفوری مشهور

لندن — ۱۹ منه — لورد بلفور کە یکیکە لە پیاوە مشهورەکانی حکومت بریطانیا وفاتی کردوه .

ام ذاته هشتاویك سال عمری رابواردوه و لە زمانی وکتوریاوه دائما خدمتی حکومتەکەی کردوه .

فروخی خانی وزیری حکومت ایران

موصل : فتی‌العراق ۲۲ منه — امرو وزیری مفوضی ایران لە انقره و رئیس امسال عصبة‌الامم میرزا احمد علی خان فروخی مواصلتی موصل اکات .

مظاهرەی بغداد

بغداد — روزی جمعه کە مصادف ۲۱ی مانگ بو لە دوای نویژی جمعه مظاهرەتیکی گورە لە بغداد لە مزکوتی حیدرخانەدا کراوه و ام مظاهرەتە لە اصولیکی باش و اخلاقیدا جریانی کردوه و مظاهرەکارەکان هم موافقی او پروغرامەی لە پیشا تقدیمی حکومتیان کردوه جولاونەتەوه و حرکتیکی فوق‌العادەیان لی نەبینراوه .

نوروز

روزی ۲۱ ام مانگە تصادفی جزنی نوروزی کرد ام جزنە بە کثرت لای عالم شرق و بە عمومی روزیکی مبارك و جزنیکی محترم ملت نجیبهٔ فارس — ایرانه .

امید اکین همو سالیك ام جزنە مبارکە تصادف بکریتەوه و ملت ایران بە خوشی تیا رابویرن .

داخلی :

****

لە متخصصین علم طبقات الارض «ژیولوژی» و لە مرظفینی شرکتی نوت جناب (دوقتور لیز) بو ایشی کار و تدقیقی معدن نوتی ئەم ولاتە بەری تشریفی هینایە سلیمانی .

ژیان بە ئەم هۆیەوه لە بدایت احتلالەوه لە لوای سلیمانی و بالخصوص لە قضای هلبجە و ناو جاف دا گلی مدت مایەوه ، لە پاش روبشتنی دسانەوه کوردەکانی هەولەییر نەچو ، بە حسبکی وفاکاری‌یەوه لە مجلات انکلیزی و لە جمعیات مختصەدا لە خصوص ئەم ولاتەوه گەلی مقالەی عالی نوسیوه و بەم مدبەوه تنویری فکری بریطانیا و غربی فەرمووه .

بە سەرو زەوه بە خیرهاتنی ئەم میوانە خوشەویستەمان ئەکەین .

بو احضار و ترتیبی مزرعەیکی فنی توتون لە سلیمانیا چند روژیك لەمەوپیش مدیر عام زراعت لە گل متخصصیکی ترا هاتنە سلیمانی و لە دوای ترتیبات لازمه عودتیان فرمووه .

ژیان : املمان قویە بم سایەیەوه ام زراعتی توتونەمان کە یکانە سرمایەی معیشتی ملتەکەمانە ایتر بە اصولیکی فنی اصلاح بکری و مملکتەکەمان دولەمند بکات .

سیر ارنست داوسن کە لە اراضیا اختصاصیکی فوق‌العادەی هیە و کە حکومتی عراق جلبی کردوه بو تحقیق

مسائل و وضعیق اراضی عراق پیری ایواری به ریی کرکوکدا تشریفی هینایه سلیمانی و له دوای دو روژ عودتی فرموه .

ایوارەی ٢٤ مانك اوتوموبیلیکی شوفرلیت له بر کاراجی سیمون دا قضاءً منالیکی بوبه زیرەوه بلام حمداً غیری آزاریکی جزئی نەبی ضرریکی به منداله‌که نەکەیاند .

****

اعلان

له بەر ئەوەی چه لەداخل و چه له خارج مملکتدا حیواناتی هار پیدا بوه ، پی وبسته اهلی پارێزکاری بکەن و علاوتاً هەر کسی حیواناتی هاری چاو پی کەوت فوراً معلومات به نزیکترین مراکزی پولیس بدات بو کوشتنی .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

مدت مزایدەی رسوماتی بلدیه له ١٩ مارت ٩٣٠ وه هتا ده روژی تر تمدید کراوه هر کسی طالبی رسوماتەکانی بلدیەیه لەظرف ئەم مدتەدا به اوراق تأميناتەوه مراجعت به بلدیه و مجلس ادارەی سلیمانی بکات بو اکاداری اعلان کرا .

رئیس بلدیه

اعلان

عموم دوکان مستقل و مشترکەی بلدیه له اعتباری ١ نیسان ٩٣٠ وه به وعدهٔ سال ادرین به ایجاره هر کس طالبی ایجاری ام دوکانانەیه مراجعت به مجلس بلدیه بکات بو اکاداری اعلان کرا .

رئیس بلدیه

اعلان

خانویك که له محلەی گویژه واقعه و رقمی ٤٣ ـ ٧ تسلسل ٢٩٩ و عائد به احمد افندی کوری عزیز آغا و غفور کوری حاجی صالح ناوه و بو مانکیك که خرابوه مزایدهٔ علنه له بر اوەی که له ظرفی مدەی مذکورەدا طالبیك بو خانوی مذکوره ظهوری نەکرد قرار درا له تأریخ ام اعلانەوه هتا پانزه روژیتر وضع به مزایده بکری . بەو صورته اوانەی که طالب به شرای خانوی مذکورەن به صدی ده تأميناتەوه مراجعت به محکمهٔ صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

معاون حاکم مفرد

اعلان

خانویك که له محلەی گویژه واقعه و رقمی ابوابی ٤٥ ، ٤٧ ـ ٧٣ و عائده به حبیبه بگی حمه سور و ماصمه بگی محمود و احمد کوری حسن اغا ناوه و بو مانکیك خرابوه مزایدەوه له براوەکه له ظرفی او مدەیەدا طالبیك بو او خانوه ظهوری نەکرد اوا له تاریخ ئەم اعلانەوه بەوعدهٔ پانزه روژ پترا و خانوه خرابەوه مزایده بەو صورتة اوانەی که طالب به کرینی خانوی مذکورەن بە صدی ده تأمیناته ه مراجعت به محکمەی صلح سلیمانی و منادی توفیق اغا بکەن .

معاون حاکم مفرد

اعلان

عرصه خانویك که له محلهٔ چوارباغ واقعه و رقمی ابواب ٤ ـ ١٢٦ و تسلسل ٢٠٣ و عائد به ملاعبدالله کوری ملا عبدالقادر و ابراهیم کوری صالح ناوه و له براوه کەقابلی تقسیم نەبو بومانکیك خرابوه مزایدەوه لەبر اوه که له ظرفی اومانکەدا اوعرصه خانوه که مزایده کراوه حد لایقی نەکرتوتەوه بناءً علیه قرار دراوه له تاریخ ام اعلانەوه هتا پانزه روژیتر بخریتەوه مزایده بەو صورته اوانەی که طالب به کرینی عرصه خانوی مذکورەن له ظرفی او مدەیەدا به صدی ده تأميناتەوه مراجعة بەمحکمهٔ صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

معاون حاکم مفرد سلیمانی

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

ژیان

بو هەو شتیك
مخابرات ئیداری ادارەخانەوە
ئەكری
ئیدارەخانە لە ناو ملایەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی ـ انەیکە

كریار
بەشش مانك پینج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجوت
پوستەی علاوە ئەكری
اعلانات
لەدیریكەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجگەلە
سەروپیەكە بودیرەزیادەكانیش
دیری شش آنە اسیری
یکی بە آنەیکە

هەو شتیك ئەوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی كوردیە

٤ ذی القعدە ١٣٤٨ نیسان : ١٩٣٠ [پنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

پروغرام و نطقی تمثیل و مفوکری مکتب کچانە

-◦◦◦-

لە غزتەی پیشوماندا بحثمان لەو تمثیل و حفلەیە كردبو كە مكتبی کچان بو آفرەتی ولاتەكەمانیان كردبو . و لەبر اوەی ستونی غزتەكەمان مساعد نەبو پروغرام و نطقەكان و مفاد تمثیلەكان كە اجرایان كردبو تیا درج بكەین ، وا اجبارە بە ریزە درج كران و لە بەر اوەی تمثیلەكان دورو دریژ بون مرێ بە تختیك تعریف كردنی اكتفامان كرد .

پروغرامی حفلەكە

مادە ـ ١ لە طرف طالبەیكی صنفی پینجەم حفصە عرفانەوە نطقیكی كوردی كە مآلەكەی عبارت بو لە بە خیر هاتنی میوانەكان و فضائلی خویندن و تحصیل .

٢ ـ طالبەیك كە بیداخی بە دستەوە بوە لە كل پیست طالبەی ترا (تورانی بیداخ) .

٣ ـ لە طرف طالبەیكەوە شعری كوردی .

٤ ـ تمثیل : انسان أوی ایچینی اوە ادرویتەوە سە پردە دو پردەی نثر ، پردەیە نظم .

٥ ـ لە طرف طالبەیكەوە شعری عربی بحث لە فضائلی (مدرس و قلم)

٦ ـ ریاضت بدنیە لە طرف طالبەكانەوە بە جلی مخصوصی ریاضتەوە .

٧ ـ لەطرف ژنیەیە طالبەوە شعری كوردی و توركی خطاب بە بوكە شوشەیك .

٨ ـ لە طرف طالبەیكی ترەوە نطقیكی منظوم انكلیزی .

٩ ـ تمثیل : هموی بە شعر دایكیكی جاهل كە خشخاشی داوە بە منالەكەی و نصیحتی دوقتوریك .

١٠ ـ لە طرف طالبەیكەوە شعری عربی .

١١ ـ لە طرف بیست طالبەوە كورانی كوردی پیرەمكرون و سائرە .

١٢ ـ لە دوای همویان لە طرف مدیرەی محترمەی مكتبەوە چەند كەیكی عربی و كوردی كە زور غالی و مؤثر بووە ٠؟

نطق یه‌ک م که له لایه‌نی طالبه‌ی صنفی پێنجه‌م حفصه عرفان خوێندراوه‌ته‌وه :

ای میوانه خوشه‌ویسته‌کانی ایمه !

ایمه‌تان ممنون و کیف خوش کرد که تشریفتان هیناوه‌ته مکتب . به‌رامبه‌ر به‌م لطفی ایوه‌یه به ناوی رفیقه‌کانم و به ناوی مدیره و معلمه خانمه‌کانمه‌وه علنا تشکر و بیانی به‌خیرهاتنتان ئه‌که‌م .

ایمرو له لایه‌نی رفیقه‌کانمه‌وه مقصد له کردنی ئه‌م حفله ، گورانی و تمثیله‌کان وا ئه‌کری توزیك اظهاری موجودیتی کردنه‌وه‌ی ئه‌م مکتبه‌یه .

ایمه بدبخت قسم ژنانی کورد ! زور له دواوه ماوینه‌وه ، ترازوی ترقی ملتیك به ژنه‌وه‌یه ، حقیقتا له‌م عصره مدنیه‌دا زور اهمیت ئه‌ده‌ن به خوێندنی ژنان ، له‌ گه‌ل ئه‌مه‌یشدا له سلیمانی دا هیشتا تنها مکتبیکی کچان هه‌یه که ئه‌ویش هه‌زار اعتراض و هه‌زار عیبی لی ئه‌گرن ، من که سه ـ ۳ ساله له‌م مکتبه‌دا ئه‌خوێنم ئه‌وه‌ی لیره‌دا چاوم پێی نه‌وتووه و ئه‌وه‌ی لیره‌دا فیر بوم بو ایوه‌م پێ بیان ناکری ، مثلا : له مه‌و پیش له سه‌ر دنیا چه نوعه حیواناتیك هه‌یه ، وطنی ایمه که کوردستانه چی تیا هه‌یه نه‌م زانی‌ه ، ایستا به‌واسطه‌ی ئه‌م مکتبه‌وه مملکت و وطنی خوم له‌ناو ئه‌م دنیایه‌دا به چه جهتیکه‌وه موجودبونی فرق ئه‌که‌م .

له‌ درس دینیه‌دا که مناقب پیغمبران (علیهم السلام) ئه‌خوێنم وه‌ك له‌و زمانه‌دا بوبم وا فرق ئه‌که‌م ، حتی حدیثی پیغمبر « صلعم » هاته پیش چاوم که ئه‌فه‌رموی « اطلب العلم من المهد الی اللحد » یعنی داوای فیربونی علم بکه‌ن له‌و وقته‌وه که منالن و له ناو بیشکه‌دان هه‌تا ئه‌مرن و ئه‌چنه ناو قبره‌وه ، له‌م حدیثه‌دا فرقی ژن و پیاو نه‌کراوه ، ئه‌م امره بو هه‌مومانه ، حضرت خدیجه و حضرت عایشه « خوایان لی راضی بی » چه‌ند عالم و صاحب فضل و عرفان بون البته بیستوتانه .

ایتر اعتراض ام و او ترك بکری بلکه ژنی کوردیش که له هه‌مو ملتیك دواکه‌وتوتره ناویکی افتخار بو خوی پیدا بکات و خوای تبارك و تعالی معینمان بی و پیغمبری ذی شأن شفاعتمان بو بکات آمین ؟

تمثیلی اول :

او تمثیلانه‌ی که کردیان دوان بون و امانه هه‌موی له طرف قوتابیه کچه‌کانه‌وه و مدیره و معلمه محترمه‌کانی مکتبه‌وه اجرا کران .

تمثیلی اولیان : انسان اوی ای چینی اوه ادروینه‌وه ودو کچی قوتابی مکتب ان یکیکیان زور ساعی ابی هه‌مو وقتی خوی به خوێندن وتحصیل ونقش و دورمان صرف اکات وزمانی تحصیلی هر بم نوعه شنماندوه رابوردی خارجی امانه آرزوی شتیکی تر ناکات .

قوتابیه کچه‌که‌ی تریان چونکه باوکی دوله‌مند ابی به امیدی ... باوکی هه‌مو وقتی خوی به کیف و ذوق وگران صرف اکات و اهمیت نادات به تحصیل وخوێندنه‌که‌ی له دوای بیست سالی تر ام دو کچه که هه‌ردوکیان شو اکن اولیان که اخلاقی باش ابی له وقتی خوی‌دا دائما خوشنودیتی هر چند میرده‌که‌ی له حربا شهید اکری بلام دیسانه‌وه به واسطه‌ی سعی خویه‌وه زور چاك اژی و ۳ منالی ابی هر سیکیشن وکو خوی عالی وباش تربیه اکات و ایانکات به پیاو .

کچی دومیان چونکه وقتی خوی سعی اکردوه ژوته‌که‌ی باوکی ضایع اکات اویش منالکانی که بی باوك امینیته‌وه مجبور ابی به جل شوری و کاره‌کری به خیویان بکات نتیجه کوره‌که‌ی بی اخلاق ابی . و

روزیك داوای پاره له دایکی اکات و چونکه دایکی
پاره‌ی نابی بیدانی و چند دفعه به اولاده‌که‌ی الی کورم
بخوا پارم نیه خوت ازانی به جلشوری به ریتانه‌وه
ابم ئلا کوره‌که‌ی قانع نابی له سر پاره به جقو دایکی
برینداراکات .

نتیجه ام دوکچه اوی سی کردوه وقتی به بیهوده ضایع نه‌کرد
دو مسعودابی و اویتریان که‌له‌دوری تحصیلیا تعلی کردوه
و به سفاهته‌وه مشغول بوه سفیل امینیته‌وه .

ام تمثیله سه پرده بووه دوانی به نثر و
یکیکی به شعر ابی

دووم تمثیلی .

دایکیکی جاهل ابی له بر اوه منالکه‌ی له بیشکه‌دا
خه‌وی لی ناکه‌وی و اگری ، أجیت له سر توصیه‌ی
پرو پیریژن دائما خشخاشی اداتی و بم علاجه مسمومه
اینوینی روزیك له دوای اوه‌ی ام خشخاشه ادات به
منالکه‌ی تماشا اکات هتا دو سه سعات له وعده‌ی زیاتر
منالکه‌ی خبری نابیته‌وه و ناجولیته‌وه . که دایکه‌که‌ی
سری هه‌لابری اینی منالکه سبی بوه خوینی حرکت
ناکات . دست اکا به گریان دراوسیکانی پی ازان دین
به دنکیه‌وه که منالکه تی‌اکه‌ن یکیکیان اروا دوقتور
اهینی که دوقتور دیت له منالکه اکات متأثر ابی که‌لی
لومه‌ی دایکه‌که‌ی اکات و به درمان تداوی اکات
ئی‌هینیته‌وه هوش خوی و دایکه که‌ی مسرور ئه‌بی
دوقتوره که پیی ئه‌لی : ئه‌مه نتیجه‌ی جهالته که ئه‌م
سمه‌ی ئه‌ده‌یتی ، ئه‌ترسم دیسانه‌وه تکراری بکه‌یته‌وه ،
دایکه‌که ئه‌پاریته‌وه ، تشکری دوقتور ئه‌کات ، شکری
خوا به جی‌ئه‌هینی ، قولی ئه‌داتی ، سویند ئه‌خوات
که ایتر دوه‌انی وا نه‌دات به منالکه‌ی و به قسه‌ی پر و
پیریژن نه‌کات . ئه‌م تمثیله هه‌موی به‌شعری کوردی یه
حقیقتا شعره‌کانی زور جوان و عزیزانه‌یه . امید ئه‌که‌ین
اگر جی‌بو له ستونیکی غزته‌که‌دا ئه‌م شعرانه درج و
عرض قارئین کرامی بکه‌ین .

نطقی محترمه مدیره خانم

ای میوانه عزیزه‌کانم :

ام مکتبه که له زمانیکی کمدا کراوه‌ته‌وه کچه‌کانیشمان
له‌گل امه‌شدا که هتا ایستا ام نوعه حفلانه‌یان نه‌دیوه
موفقیتی امرویان وا امید اکم که له لایی ابوه‌شه‌وه
پسند کرابی . انشاالله له‌مه‌وپاش دست اده‌ینه دست
یکتری و سعی اکین که له‌مه‌ودوا رکاوت و درایت
قوم خومان ببینین .

(به عربی)

چونکه له میوانه‌کاندا قسمیك عربیشی تیابوه

ایها السیدات !

لا حیات للامم والاقوام الا بالعلم :

ولا علم الا بالتعلم و طلب العلم فریضة دینیة علی کل
مسلم و مسلمة . و قضیة اجتماعیة عند الجمیع الطوائف
علی اختلاف المذاهب و تفاوت المقاصد والمشارب .

فالعلم نور والجهل ظلام . فمن اکبر المزایا للنساء
و الرجال هو العلم .

****

هه‌والی ده‌ره‌وه :

غاندی

بومبی — مستر غاندی هندستانی نطقیکی زور
آگرینی داوه و دائره‌ی تلغراف منعی کردووه‌نطقه‌که‌ی
به تلغراف بلاو بکه‌نه‌وه .

هەرچەند هەتا کو ایستا حکومت بعضی لەژورە. کردکانی هندستانی توقیف و تودیبی محکمەی کردووە بەلام بەرامبەر بە غازی لاقید ماوەتەوە .

لەفرانسەدا اعانە

پاریس — مجلس مبعوثانی فرانسە موافقتی کردوە کە ملیونێك فرانك بدەن بە اعانەی ئەوانەدا کە بە سبب لافاوەوە خسارەیان لی کەوتوە .

حزب عمال و احراری انکلترە

لندن — غزتەکان ئەنوسن کە حزب احرارلە گەل عمال دا بون بە دوست ، لەبەر ئەمەئەلین اگر وابی ایتر قابینەی عمال لەو ریگاکەی خوی دا موفق ئەبی .

نحاس پاشا و وفدەکەی

لندن — ۲۷ مارت : وزیری خارجیەی بریطانیا مستر هندرسن لە رفاقتی معتمد سامی مصر سیر پرسی لورین دا ملاقاتی لە گل وفدی رسمی کردوە کە عبارتن لە (نحاس پاشا ، واصف غالی پاشا ، عثمان محرم پاشا و مکرم افندی عبید .

لەم ملاقاتەدا مذاکرەیان کردوە بو دانانی مؤتمرێك بو مفاوضۀ معاهدۀ تازە . و روژی دوشمە تعیین کراوە بو ام مذاکرەیە کە لە بین نحاس پاشا و مستر هندرسن دا لە دائرۀ وزارة خارجیەدا جریان اکات .

قابینەی عمال

لندن : ۲۷ م — لەبر اوەی لە زمانی قابینۀ عمالدا عملە بی ایشەکان گەلی زیاتر بوە لە جاران و نیو ملیون عملەی بی ایش لە پار زیاترە و مجموعیان لە بریطانیادا ملیون و نیوێك متجاوزە . غزتەکان بحث لە تاریکی ام قابینەیە اکن .

مستر توماس وزیر عمال قسۀ لە گل مستر ماکدونالد کردوە کە مستعدە بو استعفا لە منصب وزارة .

شاری قالە و ولایات متحدۀ امریکا

پاریس — ۱۷ منە : لە شاری قالەدا ۲٤ ساعت ایشوکاری بازار وسائرە تعطیل بوە و امەیش احتجاجێکە برامبر بە ولایات متحدۀ امریکا لەبر اوەی رسمی گمرکی دانتێلای زیاد کردوە . کە شاری قالە بم سببەوە زور ضرر اکات .

اهالی ام شارە روژی ۲۸ مارت ۹۳۰ لە قراغ شاردا کوبونەوە وطلبیان لە حکومت فرانسە کردووە کە بومنعی ام وضعیە هول بدات کە ضرر لە ۳۰ هزار عملە ادات کە بم صنعتەوە مشغولن .

اوانەی لە قراغ شار کوبونەوە عبارت بون لە پنجا هزار کس .

تأجیلی مجلس مبعوثان

بغداد — مجلس مبعوثان عراق کە دورەی اعتیادیەی تواو کردبو و بو بعضی ایشوکاری تر بە صورتێکی غیر اعتیادی بو دو مانگی تر اجتماعەکەیان تمدید کرابوە .

اجارە لە دوای تشکیلی قابینەی تازە ارادۀ ملوکانە صادر بو کە مجلس ایتر اجتماع نەکات و هتا مدۀ اعتیادیۀ سال ۱۹۳۰ یان مجلس تأجیل بکریت .

صحخانەی ایران و عراق

بغداد — حکومت عراق و ایران خریکی مذاکرەن بو ئەوەی میاندا اراضی بدەن بە یەکتری کە قرنطینەلو صحخانەی تیا درست بکەن .

مزاحم پاچەچی

بغداد — مزاحم بك الپاچەچی لە لندنەوە اروی المانیادا کە راوەتەوە عراق .

ژیان

کریار
بەشش مانگ یەدج
بەسالیك دو روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
علانات
لەدیریکی وەکتا شش مقطوعا
سەرویەو لەشش زیاترجگەلە
سەرویەکە بو دیرە زیادەکانیش
دیری شش آنە اسیتری
یکی بە انەیکە

مەوو نیك
مخابرت ژیان اداخانەوە
الای
ە
اداری خانە لە الای بلدیەدایە
عنوان سلیمانی ژیان
یکی بە انەیکە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دەردەچی غزتەیکی کوردیە

١١ ذی القعدە ١٣٤٨ — ١٠ نیسان ١٩٣٠ [پنجشمە] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

احتفالیکی مکتب هلبجە

به مناسبتی بهار و فصل خوشی‌یەوە و خصوصاً بو اودی اوەی قوتابیەکان لە ریك و پیکی و درجۀ قیمتی مکتبەکە تی بگەن . مکتبی هلبجە دستیان کرد بە ترتیبات بو بستنی احتفالیکی کشافە . چند روژیك لەوەپیش هەو ترتیباتیکیان حاضر کرد و لە ١ نیسان ١٩٣٠ کە تصادفی روزی سەشمەی کرد لە ساعت هشتی عربی‌دا لە بردمی مکتبەکەیاندا اسباب و لازمەی احتفالەکەیان دانا و مدعووین کە لە طرف هیئتی محترمەی تدریسیەی مکتبەکەوە بە تذکرە بانگ کرابون و کە عبارت بون لە قائمقام معارفپرور ، رؤسای دوائر ، مأمورین و عموم اشرافی هلبجە تشریفیان هینا . لەو جیکایەی کە بویان حاضر کرابو دانیشتن . لە دوای اوەی لە طرف هیئت تعلیمە و قوتابیەکانەوە بە خیر هاتنی حاضرون و میوانەکان کرا وکو پروغرامەکەی کە لە پیشەوە بلاویان کردووە بە ریزە حفلاتیان اجرا کرد ، قوتابیەکان هر یکە وەك غامیکی ناو باغ داپوشیان بە امیدی اوەی لە میوە و ثمریان استفادە بکات بە خیوبان اکات و کە بە عمومی امیدی مستقبلی وطن و ملتەکەن یکەیکە و بعضاً بە عمومی او استفادەیەی کە لە حیات خویندندا لە مکتب کرد بانە و او علم و فنەی کە تحصیلیان کردوە هموی بە اثباتەوە بو حاضرونیان نقل کرد . لە دواییدا بە انواعی ریاضیەی بدنیە و یاری کردن و گورانی کوتنی وطنی و ملی احتفالەکەیان رونقدار و تزیین کرد .

حقیقتاً امەو مباحثانەی کە نقلیان کرد و او حرکتانەی کە اجرایان کرد وکو هموی بە ریك و پیکی جریانی کرد ساحە و میدانەکەی بردەمی مکتبیش کە مدعووین و قوتابیەکانی تیدا کو بوبونەوە صد هزار قات زیاتر زینت و رونقی بە احتفالەکە دابو . او دەشتە واسع و پانە بە مناسبتی بهارەوە وەکو بوکیك خوی آرایش بکات وا کراسیکی سەوزی لە بەر کردبو و بە انواعی گولالە سورکە و گولی جوان جوانتر رازابووە رائحەیکی زور خوش و رەونقیکی جوانی دابو بە احتفالەکە .

نتیجه ، ئەم احتفالە منتظمە سەرور یك و کیف خوشیکی دا بە عموم و باخصوص بە سبب تشویقاتی قائمقام معارفپرور و عالی هممەوەکیانە لە محیطەکەدا ارزوی خدمت کردنی معارف و نشری علم و عرفانە هەمو حاضرون حس تعاونیان هاتە جوش و کیسەی حمیتیان بو ئەم غایەیە و بو اکمالی نواقصاتی مکتبەکە و قسم کشانەی کشاد کرد و لە آنیکی واحدەدا مقداری ۸ ، ۳۵۳ روپیە و هشت انەیان بە مکتبەکە تبرع فەرمو بە دلیك و رو یەکی پر سەرورەوە کە راندوە ناو شار و دوایی احتفالەکە هات .

ژیان : حقیقتا أم نوعە احتفالانە و ام کومەلە علمیانەی کە لە محیط لواکەمانا اکری هموی باعثی مسرو-ریت و کیف خوشیە . ذاتا امە دلیلە کە ام ملتە بە تواوی محبتی معارف و خویندنی پەیدا کردوە و بە عمومی لێ معلوم بوە کە همو ترقی و سعادتیك بە علم و عرفانەوە ابی و هر معارفە امملتە برزوبلند بکاتەوە .

مکتبی هلبجە لە مدتیکی کە کراوەتەوە و بم نوعە برز بونەوەی حقیقتا جای شکرانە و طبیعی امە هموی بەسبب جهد و کوششی معلمە محترمەکانەوە پیك هاتوە .

بە ناوی عموم ملتەکەوە تشکریان اکەین . امید اکەین مکتبەکانمان لەمەیش زیاتر ترقی بکەن و وزارتی معارفیش دائما چاودیریمان بفرموی و نقصانیتی مکتبەکانمان ، باخصوص مکتبی هلبجە کەلە اثاثات تدریسیەدا نقصانیتی هیە بومان اکمال بکات .

هەوالی دەرەوە :

ایمپراطوری پیشوی المانیا

برلین — غزتەکانی المانیا باسی ئەو قرار و قانونە ئەکەن کە ئەم جارە رئیس جمهور هیندنبورغ قرار و امضای کردوە بو محافظەی جمهوریتی المان .

وطنیەکانی المانیا زور لەم مسئلەیە محزونن . ئالین هەرچەند مواد قانونەکە ئەوانەی کەلە ضابهی جمهوریت صمی ئەکات محکومیان ئەکات ، بەلام مادەیەکی تیا نیە کە منعی هاتنەوەی ایمپراطوری پیشو بو المانیا بکا .

سفیری بریطانیا و مسیو بریان

پاریس — سفیری بریطانیا زیارتی مسیو بریانی کردوە و لە زبانی مستر اکندرزاوە رجای لی کردوە کە زو بگەریتەوە لندن بو ئەوەی مسئلەی تحدیدی سلاحی بحری جیابەجی بکری .

بی تەلی ایران

طهران — هەشت استاسیونی بی تەل لە قسمیك لە مملکەتەکانی ایرانا دانراوە و ادارەی ئەم استاسیونانە بەدست [illegible] المانیاوەیە ، حکومت ایران [illegible] استاسیونی بی تەلی ترلە حدودەکانا دانی .

کومەلی مصر لە لندن

لندن — جلالت ملك جورج اعضای کومەلەکەی مصری بو زیارت قبول کردوە کە بو معاهدە چونە لندن ، مستر هندرسون وزیر خارجیە یەکە یەکە اعضای کومەلەکەی تقدیم بجلالتی کردوە ، لە دوای بە خبر هاتنیان تمنای موفقیتی هەردولای کردوە .

مصطفی نحاس پاشا مقابلتا بیانی تشکری کردوە .

هرای هندی چین

پاریس — لە هەرکرەکانی هندی چینی ۲۹ کسیان بە اعدام و ۳۷ یان بە ابدی محکوم و ۹ کسیان بە ۲۰ سال حبس محکوم کراون لە سر او هرایەی کە ئەم

قسانیت لە بودجەی بریطانیادا

لندن ــ لە واردات حکومت بریطانیا لە اولی سال ۹٬۲۹ وە هتا ۲۲ مارت حوتسدو پنج ملیون لیرەی انکلیزی وە . بلام لە وختی خویدا لە بودجەدا واردات تخمینی بە (٧٢٦) تقدیر کراوە ، بمپیە (٤١) ملیونی کە بلام لە مصارفاتدا تخفیفات اقتصاد کراوە و ایستا (١٥) ملیون لیرە نقصانیت هیە . کە هتا آخری مارت تادیە بکری .

مسئلەی فلسطین

لندن ــ لە مجلس عوام دا سوآل کراوە کە آیا حکومت مسئلة فلسطینی چی لی کرد و تقریری لجنەکە چی لی هات : رئیس وزراء جوابی داوەتەوە هتا لە فرصتیکی عاقلا و تدقیقی تقریری کوملەکە نەکری کە بو تحقیقات نیرابون بو فلسطین ناتوانم هیچ جوابیك بدەمەوە .

منهاج قابینەی تازەی عراق

بغداد ــ رئیس وزرای عراق فخامة نوری پاشا السعید و منهاجەی کە لەکل وزیرەکانیا قراریان داوە تەقدیمی بکەن تقدیم جلالت ملکی فرمووە وجلالت ملك دمظاهرش قبولی فرمووە .

منهاجەکەیان عبارتە لە ۳ مسئلە .

١ ــ بوورگرتی استقلالیت تام عراق لەکل دار اعتمادا دست کردن بە مذاکرە بو معاهدەیکی تازە .

۲ ــ مسئلەی اقتصادیات عراق .

۳ ــ ورگرتنی مسئولیت یعنی ادارهٔ داخلی عراق لە عراقیکان مسئول بی .

کنجەکانی هەولیر

بغداد ــ لەسەر ئەو مقالەیەی کە درقتور جمیل بك دلالی لە غزتەی «فتی العراق» ی موصل دا نوسیویتی و لە بەر ئەوەی لە مقالەکەدا تعرضی ملتی کوردی کردوە ، کنجەکانی هەولیر کو بونەوە و بە واسطەی غزتەکانی بغدادەوە پروتستوی صاحب مقالەیان کردووە .

لیستەی اسامی ئەو ذاتانەیە کە بو تخفیفی ذکرای فقیدی جنتمکان میر عبد المحسن بەگ اعانەیان داوە :

{ ۳ }

روپیه	آنه
١٠	مأمور طابو جناب ارج فهمی افندی
۳	معاون سید عمر افندی
۲	کاتب عبد العزیز افندی
۳	مهندس انور افندی
۲	مهندس کامل افندی
١٠	رئیس بلدیه محرم محمود افندی
۳	باشکاتب سید مجید افندی
۳	کاتب جلال افندی
۳	مهندس قادر اغا
۲	صندوق امینی صالح افندی
۳	مدیر مطبعه علی عرفان افندی
۲	ماکینیست شیخ طیب افندی
۲	مرتب محمد ذهنی افندی
١	سرچاوش حلمی افندی
١	تحصیلدار علی افندی
٨	چاوشان بلدیه
٥	مختاران
٥	مأمور اوقاف سید هادی افندی
٥٠٥	یکونی پیشو
٥٥۳	هەموی

کومەلیك بو کوشتنی حاکم پنجاب

بومبای — پولیس لاهور کومەلیکی کشف کردوە کە خریکی سوء قصد بون لە علیهی حاکم پنجاب و یکی لە پولیسەکان کنجیکی لە سەر پردیك گرتوە بە دمانچە و بومباوە کە انتظاری هاتنی حاکمی کردوە بەسەر پردەکەدا رابوری .

رائلی :

****

مفتش اداری سعادت کاپتان کارن بو تەماشا کردنی ادارەی قضا و ناحیەکان تشریفی بردوتە جهتی شارباژیر و ماوت و جناب ضابط استخباراتیش لەگلیا تشریفی بردوە .

مفتش پولیس جناب مستر شبرد لەم روژانەدا تشریفی بردوتە بغداد .

—(§)—

اعلان

١ — عرصە دوکانیك لە گوزەری بانی بەرز دزوەکان
٢ — « « « « «
٣ — « خانویك لە پشتەوە ملاصقی خانوی سید نوری نقیب ،
٤ — عرصە چایخانەیك لە سەر جادەی کانی اسکان
٥ — « خانویك لە نزیك باغی پوره کی

ئەم پینج قطعەیە کە عائد بە حکومەتە لە شەری لە تاریخ اعلانیەوە ٤٥ روژ مدەی مزایدەو ١٥ روژ مدەی احالەیانە ئەوانەی ئەیانەوێ ئەوانە بکرن پیوستە بە بارتەی قانونیەوە بچنە لای محاسب لوای سلیمانی .

متصرف لوای سلیمانی

اعلان

لەبەر ئەوەی چە لە داخل و چە لە خارج مملکەتدا حیواناتی هار پیدا بووە پێویستە اهالی پارێزکاری بکەن و علاوتا هەرکسی حیواناتی هاری چاو پی کەوت فوراً معلومات بە نزیکترین مرکزی پولیس بدات بو کوشتنی .

متصرف لوای سلیمانی

لە دائرۂ طاپووە .

اعلان

عرصەیە کە لە گەرەکی درگزین واقعە و محدودە (شمال‌شرق بە ریگای خاص و غرب بە ریگای عام و جنوبی بەجیگا ماکینۂ ٩—١٦٨ تسلسل ٩١٦ کە عائدی مجید علکەیە و جنوب‌شرق بە دوکان تسلسل ١٠٣٣ و ١٠٣٢ و ١٠٢٢ و ١٠٣١ و ١٠٢٦ کە عائد مجید علکەیە) و تسلسلی ١٠٤٢ و مساحەی ٥٥ متر مربع و ٧٣ دسیمترە و ٦٩ سانتمترەیە لە بر اوە معلوم بوە کە فضلەی ریگایە و عائدی خزینەیە وتا ایستا ربطی طاپو نەکراوە را أجارە مجدداً بە ناوی خزینەوە طاپو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هرکس حق و ادعایکی هیە لە سر او عرصەیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرۂ طاپو بکات و آگاهداری همو کس اول جار اعلان کرا .

اعـلان

وزارۃ دفاع طالبین دعوت اکات بو اشتراك مناقصۂ نقلیات عسکری بە نقلیات‌الآلیة — اوتوموبیل و حیوانات بو سال ١٩٣٠/٣١ و تاریخ انتهای ام مناقصەیە لە روژی ٢٠ نیسان ٩٣٠ ساعت (١١) یانی لە بغدادا ابی بو معلومات اعلان کرا .

آمری منطقەی شرقیە

مطبعۂ بلدیۂ سلیمانی

تجربه یا له هندی چینی مستملکه‌ی فرانسه دا حاضر بوه .

دوام و ثباتی غاندی

بمبای — غاندی هندی له و خطبه‌دان به دیهاته‌کا نه‌وه اکاری له دویکا خطبه‌یکی داوه و زور بیان کیف خوشی له اهالی دیهاته‌کان کردوه و کوتوبتی اکثری مأموری دیهاته‌کان استعفایان کردوه و له کل مأموریتی حکومتدا علاقه‌یان بریوه‌ته‌وه .

کوبونه‌وه‌ی کومه‌لی عمومی هند

بمبای — کومه‌لی عمومی مجلس امة هندی له احمد آبادا کو بو و (غاندی) له‌کل (جوهرلال نهرو)دا نوسیویانه بو کومه‌له که قابل نیه له دیهاته‌کانه‌وه بکه‌رینه‌وه بو اوه‌ی له مجلسه که‌دا حاضر بن ومز ه داوه به کومه‌له که محاکم و مدارس تعطیل بوه و اهالی قراری داوه ایتر تکالیفاتی حکومتی نه‌ده‌ن . و ادراکوی له روزی شش نیسان دا قراری قطعی بده‌ن که مخالفی قوانین حکومتی بکه‌ن چونکه له‌به‌ر اوه‌ی یازه سال له‌مه‌وپیش لم روزه‌دا عسکری قوه‌ی هندستان به امری جنرال دایر تفنکیان ناوه به هندیه‌کانه‌وه که بی سلاح بون و له‌همو هندستانا بم مناسبته‌وه لم روزه‌دا احتفال اکری .

اجتماعی مجلس وزرا

بغداد — مجلس وزرا به‌کرمی اجتماع ئه‌که‌ن بو ته‌ماشا کردنی ئه‌و انبراحانه‌ی که وزارته‌کان ئه‌ی‌که‌ن .

تحویل مدیر عام نفوس

بغداد — ارادة‌ی ملوکانه ده‌رچوه که سعادت عبد العزیز بك مظفر مدیر عام نفوس بوبی به مدیری عامی [illegible] و خارجیه‌ی عراق .

تسیقات وزارة مالیه‌ی عراق

بغداد — وزارة مالیه‌ی عراق قراری داوه له‌بر کثرة موظفین وزارته‌که‌ی استغنا له (٣٠) مأموریکات اوانه‌ی موافق قانون تازه‌ی تقاعد حق تقاعدیان کسب کردووه .

له دائرة طابووه .

اعلان

له کره‌کی درکزن واقع خانویه که عادده (شرق شمالی به خانوی ٤٦—٧٣ تسلسل ٢٨٩ که عائدی ورثه‌ی ملا سلیمانه و تواوکری به خانوی ١٥—١١٣ تسلسل ٨٣٤ که له‌مه‌وپیش هینی ملا سلیمان بو ایستا هی حاجی رشید عاصمه شمال غربی به خانوی ١٥—١١٣ تسلسل ٨٣٤ بیان کراو و به‌ریکا خاص غرب جنوبی به خانوی ١٩—١١٣ تسلسل ٨٣٦ که عائدی ورثة حاجی ملا عزیزه و به ریکای عام جنوب شرقی به خانوی ١٠٨—٥٣ تسلسل ٢٥٥ که عائدی سعید آغا بوه ایستا هینی صالح کوری غفوره) و عائدی ملا محمد کوری عبدالله حاجی ابراهیمه له‌بر اوه له سرقیدی ١٤ سهمی که به تاریخ اغسطوس ٣٢٣ و ژماره ١٨ یه اشارة نقل هیه که تاریخ تموز ٣٢٤ و ژماره ١٣ یه و تعقیبی ام مناقله‌یش کراوه هیچ اثریکی دیار نه‌بوه له قیدی تموز ٣٢٤ دا و له بر امه له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ٣٠ روزیتر هرکس حق و ادعای له سر خانوی مذکور هیه به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعة به دائره‌ی طابو بکات بو خبر داری همو کس اول جار اعلان کرا .

اعلان

له بهر ئهوهی چه لهداخل و چه له خارج مملکتدا حیواناتی هار پیدا بووه ، پێ ویستـه اهلی بارزکاری بکهن و علامتا مه کسی حیواناتی هاری چاو پێ کهوت فوراً معلومات به نزیکترین مرکزی پولیس بدات بو کوشتنی .

متصرف لوای سلیمانی

اعـــلان

خانویك كه له محلهٔ ویژه واقعه ورقمی ابواب ٦٣ — ٤٢ وعائد به ورثهی کمال کوری صابر کرتوکی ناوه وبو مانئیك خراو مزایدهوه لهبهر اوه که او خانوه له مدت او ماکهدا که له مزایدهدا ره حد لایق نهکرتوتهوه اوا له تاریخ ام اعلانهوه هتا پانزه روژیتر خراوهوه مزایده بهو صـورته اوانهی که طالبن به کرتنی خانوی مذکورهن به صدی ده تامیناتهوه مراجعت به محکمهی صلح سـلیمانی ومنادی توقیق فا بکهن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

****

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

عرصهیه که له گرهکی درگزین واقعه و محدوده (شمالشرقی به ریکای خاص و غرب به ریکای عام و جنوبی بهجیکا ماکینهٔ ٩ — ١٦٨ تسلسل ٩١٦ که عائدی مجید علکهیه و جنوبشرقی به دوکان تسلسل ١٠٣٣ و ١٠٣٢ و ١٠٣٢ و ١٠٣١ و ١٠٢٦ که عائد مجید علکهیه) و تسلسلی ١٠٤٢ و مســاحهی ٥٥ مترهمربع و ٧٣ دسیمتره و ٦٩ سانتمترهیه له ادارهٔ معلوم بوه که فضلهی ریکایه و عائدی خزینهیه وتا ایستا ربطی طاپو نهکراوه وا اجاره مجدداً به ناوی خزینهوه طاپو اکریت له تأریخ ام اعلانهوه هتا ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیه له سر او عرصهیه به اوراق و مستمسکات قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بو آکاهداری همو کس دوم جار اعلان کرا .

اعلان

خانویك كه له گرهکی کویژه واقعه و محدوده [شرق شمالی طریق عام و واوکری به خانوی ٢٦ — ٢ تسلسل ٣٠ که عائدی خاله علی کوری حسنه شمال غربی طریق عام و غرب جنوبی به خانوی ١ — ١٣٣ تسلسل ٩٣٤ که عائدی قادر کوری حنیفه و تواوکری به خانو ٣ — ١٣٣ تسلسل ٩٣٥ که لهمهوپیش هینی صالح کوری حمسور دلاك بوه و ایستاکه هینی غریب کوری حلیمه و تواوکری به خانوی ٣٠ — ٢ تسلسل ٣٢ که لهوپیش هینی صالح کوری حمسور دلاك و ایستا هینی ورثهیی جنوب طریق عام و جنوبشرقی ٢٦ — ٢ تسلسل ٣٠ بیان کراو] و تسلسلی ٣١ و نومرو ٢٨ — ٦ ، ٥ و به پێ قید مایس ٩٨ و زماره (٤٤٦) عائدی شیخ محمد کوری شیخ علی برزنجییه لهبر اوهٔ او قیده قید توقفه ایجاب اکات معاملهٔ مجددی بکریت لهبر امه له تأریخ ام اعلانهوه هتا سی ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیه باوراق و مستمسکات قانونیهوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات اکینا له کل تواو بونی امهدته قانونیه معاملهٔ مجددی اکال و له پاشدا به ناوی ورثهیهوه انتقالی پێ اکریت بو آکاهداری همو کس سهیم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو همو شتیك مخابرات بهژوی ادارهخانهوه اکری

§

ادارهخانه لهبنای بلدیهدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به آنه یکه

ژیان

حزبی نیه

همو شتیك اوسی هفتهی دو جار دردهچی غزتهیکی کوردیه

کریار

بهشش مانگ پنج

بهسالیك ده روپیه دهدا

بو دردوه اجرت

پوستهی علاوه ئهکری

اعلانات

لهدیریکوه هتا شش مقطوعا

سهروپیهو لهشش زیاترجکهله

سهروپیهکه بودیروزیادهکانیش

دیریشش آنه اسیتری

یکی به آنه یکه

١٨ ذیالقعد ١٣٤٨ ١٧ نیسان : ١٩٣٠ [پینجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هنگاویکی امید بخش و مژدهیکی خوش بوکوردانه

له ناکاودا غزتهکانی بغدا مژدهیکی به همو مناطق کوردهواریدا بلاو کردهوه و همو ملتی کورد له خوشی ام خبره و ام مژدهیه وهکو گول کشانهوه و عمومی کهوتنه شایی و کیف خوشییهوه .

ام مژدهیه امنده مهم و خوش بو که اولهمین آرهزویك که کوردهکان مدهتیکی زوره انتظاری ائدن هینایه جی .

وا شکر حکومت رسماً اعترافی کرد به رسمیتی زمانی کوردی و بو او قسمه کوردهواریهی که له گل عراقا ازین . و ام اعترافه و ام قراره صفتیکی مشروعیتی پی ادری ، اکری به قانون و له اولهمین اجتماعی مجلس امتدا تصدیق اکری و بم سببهوه کوردهواری نائلی حقیکی مشروعی خوی ابی .

عموم کوردهواری برامبر بم قراره و بهم خبره به جان و دل تشکری حکومت و بالخاصه قابینهی عالی و عادلهی نوری پاشاالسعید اکات . حقیقتاً له همو کورد یکهوه معلوم بو کهام قابینهیه فکریکی عالی هیه و ایهوی بو برزو بلندی عراق اواسبابانه محو بکاتهوه که هتاکو ایستا ام دو ملتهی له یك دلگیر اردبو و لی معلوم بو که اتحاد و یك فکری و یك وجودی ام دو ملته بهوهوهابی که محافظهی حقوقی ملی و عنعناتی کوردهکان بکری . وا شکر ام قابینه تازهیهمان بو ام غایهیه اولهمین خطوهٔ هاویشت و برامبر به حکومت عراق محبتیکی تهواوی خسته دلی کوردهکانهوه .

هر چند له پیشهوه پیویست بو موافقی قراری عصبة الامم و اعترافات عراق ام حقوقه به کوردهکان بدری بلام هتاکو ایستا فعلاً له بعضی مناطقی کوردیهدا مهمل مابووه و عملی پی نهاکرا و آرهزوی کوردهکان نههینرابوه جی و علاوةً امسئلهیه لسبی قانونیتی نهکردبو و بمسببهوه اتحادیکی تهواو لهبینیام دوملتهدا پیدانهبوبو .

ایستاکه قابینهٔ عالی و عادلهی نوری پاشاالسعید له

پیش همو شتیکا دەرکی بەمە کرد و اسبابی ام عدمی محبتەی بینەی دوزیەوە . حقیقتاً وەکو بو عراق بە خطوەیکی گورە عد اکریت ، الی‌الابد کوردەکانیشی ممنون کرد و بم سببەوە اتحادیکی تواوی خستە بینی ام دو ملتەوە .

کوردەواری همو وقتیك بە دل و بە گیان ویستویانە کە لەکل عربا اتحاد و توحیدی مساعی بکەن و بم سایەیەوە حکومتیکی چاك و منتظم بەناوی (عراق)ەوە بینە وجود و دائما همو فردیکی کورد اهمیت و لزومی اتحاد کورد و عربی درك کردوە .

لەم عصری مایەدا کوردیش هەموو وقتیك شعوریکی پاك و بلند ملی تیا موجودە . هەروەکو ارزومەندن بو ادامەی یەکیتی لەکل عراقا — عرب‌دا لەعینی زماندا بە اشتیاق و بەروشیکەوە ئەیشیانەوی محافظەی هەمو منفعات ملیە و شرافتی قومیەی خویان بکەن .

بناء علیە وەکو ئەم قابینە تازەیە ئەم نقطەی اتصال و اتحادەی دو زیەوە لازمیشە ایتر لە مەودووا بە دائمی سعی بکری بو اتحادی ئەم دو جریانە و بە دانی حقوقیکی مشروعەی ملتی کورد اتحادیکی تەواو لە بینی ئەم دو ملتەدا تأمین بکری کە نتیجة لەم اتحاد و مزجی ئەم دو ملتەدا کتلەیەکی متفقە و یەك غایە بهینریتە وجود و ئەمەیش هەر بەم جزئی اهمامەوە دیتە وجود ، فائدە و منفعتی ئەم اتحادە بو طرفینە ، بو هەردولا ئەبی بە موجب بەرز بونەوە ، بالخصوص بو ترقی و تعالی ئەم حکومتە گنجەی عراقە اهمیتیکی حیاتیەی هەیە .

چونکە بە واسطەی دوستایەتی قومیکی جسور و جنگاوەری وەکو کوردەوە دائما حدود شرقی و شمالی عراق بەرامبەر بە هەمو خطریك محفوظ و مؤتمن ئەبی جگە لەمەیش لە جامعەی عراق دا لە جیاتی بونی عنصریکی نا ممنون برایەکی پر محبت و پر جدیت دیتە وجود .

ذاتاً اهمیتی ئەم مسئلە یە وەنەبی هەر لە ایستاوە درك کرابی بەلکو لە زمان احتلالەوە حکومت فخیمەی بریطانیا و هەمو رجال سیاسیەی ئەم حکومتە درکی چاکی ئەم مسئلەیەیان کردووە و بو ئەم غایەیەش کوششیان هەمو وقتیك ویستویانە : بە توحیدی ادارەی ئەم دو ملتە حکومتیکی برز و بلند و منتظمی وەکو عراق بهینە میدانەوە .

بەلام بو ئەوەی ئەم دو ملتە لە یەك داکیرنەبن هەرا و هوریانە کەریتە بینیانەوە و اتحادەکەیان زیاتر دوام بکات وە ابدی وە جدی بژین محافظەی حقوق ملیەی کوردەکانیان بە شرط گرتوە ولەم اتحادەدا دانی همو حقوقیکی مشروعەی کوردەواریان بە پیویست زانیوە لەکل امیشا کە هتاکو ایستا ام حقوقە لە حکومت عراقا نەکراوە بقانون وکسبی قطعیتی نکردوە بلام صاحب منصبەکانی حکومت فخیمەی بریطانیا دائما لە کوردستانا رعایتی ام مسئلە ولە همو خصوصیکەوە محافظە حیثیتی ملی کوردەکانیان کردوە و حتی لەو سایشەوە لە لوای سلیمانیا ولە بعضی منطقەی تری کوردستانا مساعدەی کوردەکانیان کردوە کە لە مکاتب دا تدریسات ولە مخابرات رسمیەدا نوسین بە زبانی مادرزادی خویان بی و بم سببەوە همو کوردەکانیان مدیونی شکران خویان کردوە .

غیری ایمیش وقتیك کە کومیلی عالی عصبة لامم بو حلی ولایتی موصل تشریفیان هینا ، ام محیطانە دیسان وە حکومت فخیمەی بریطانیا ام قرارەی کە پیشانیان وکە بە محافظەی حقوق ملی کوردەکان و لەوانیشی عالی کرد وبە همو نوعیك بە وایتی سلمان کە ئەم ملتە ئەم شرائطانە قالە لەکل عراقا بژی وحقیقتا دوایش لە دوای تحقیقات بویان معلوم بو کە لەم شرائطەدا نابی

عنعانات ملی کوردەکان محو بکریتەوە ونتیجە لەعلاوة
ردتی موصلی‌دا بە عراق ام شرائطانەیان بو کوردەو
کان هینایە وجود وام حقوقەیان پی‌بخشین و حکومت
عراقیش عترافی پی‌کرد وبوتطبیق وعدی دا .

ام هنگاوەی کەقابینەی سعیدیە هاویشتی و کە لە
دینەی کوردەواری‌دا بە شکران و ممنونیتەوە قید کرا
و کە ام خطوە مبارکە بوە حلقەی اولای سلسلەی
سیاستیکی منقفانە و برایانە برامبر بە عنصری کورد .
هروا ام حقوقانەی کە بە کوردەکان ادری و کە ام
قابینەیە بە همو عزمیەوە کردویەتی بە غایەیە و بە پروە
عراقیت بو خوی کە ابقا و تثبیتی بکات ابی بە سببی
شکران و ممنونیت و ممنونیتیکی ابدی ام ملتە و لە
نتیجەیشی‌دا ام اتحادە حکومتیکی عالی گەورە و صاحب
حقوق بە ناوی (عراق)ەوە اهینیتە وجود و الی‌الابد
محفوظ و بی غائلە امینیتەوە .

ایتر دیسانەوە برامبر بم لطفە گەورەیە تشکری
حکومتی‌عالیەی عراق و قابینۀ سعیدیە اکەین و امیدمان
وایە بە مدەتیکی کەم همو حقوقیکی ترشمان پی اعطا و
لە قوانینی عراقا بو تثبیت بکری ما ؟

صورت ئەو تلغرافانەیە کە بە مناسبتی ئەم خبرە
خوشەوە لە طرف اشراف و رئیس بلدەی سلیمانی‌وە
بو بیانی تشکر و منتداری بو مقامات عالیە نوسراوە :

تلغرافی اشرافی سلیمانی

فخامت رئیس الوزراء قهرمانی عراق نوری‌سعیدپاشا

صورت بو فخامت مندوب سامی

« « معالی مستشار داخلیە

مقابل بە قراری حکومت بو اصداری زمانی کوردی
لە مناطقی کوردیەدا و اعطای حقوقی سائرەی کوردان
تشکرات خالصانەمان تقدیم و انتظاری لطف زیاتر
اکەین .

عبدالرحمن آغازادە حفیدزادە بابان زادە
محمد عبدالقادر عزمی
احمدپاشازادە عثمان‌پاشازادە حاجی‌رسول آغازادە
عبدالرحمن عزت مجید
معروف‌آغازادە خفاف‌زادە حفیدزادە
حاجی‌ملامحی‌الدین حاجی‌ابراهیم سیدعبدالله
شیخ‌معروف‌زادە حسین آغازادە قزازادە
شیخ‌محمدغریب حاجی‌حمە آغا توفیق

تلغرافی رئیس بلدیەی سلیمانی :

بو فخامت رئیس الوزراء ، زعیم عراق نوری
سعید پاشا

صورت بو فخامت مندوب سامی

« « معالی مستشار داخلیە

بە رامبەر بە لطفکاری حکومت بو اصدار قانون
زمان کوردی لە مناطق کوردیەدا و بخشین حقوق
سائرەی کوردان بەناوی اهالی بلدەوە تشکرات خالصانە
تقدیم و تمنای موفقیتتان ئەکەین .

رئیس بلدیە

تلغرافی رئیس بلدیة سلیمانی بورئیس بلدیة کرکوك :

بو رئیس محترم بلدیەی کرکوك

مقابل بە لطف حکومت بو اصدار قانون زمان
کوردی لە مناطق کوردیەدا بە ناوی سلیمانی‌وە تبریك
و اشتراکی سرورتان اکین .

رئیس بلدیة سلیمانی

تلغرافی رئیس بلدیة سلیمانی بورئیس بلدیة هولیر :

بورئیس محترم بلدیة هولیر

مقابل بە لطف حکومت بو اصدار قانون زمان

کوردی لە مناطق کوردیدا بە ناوی سلیمانیوە تبریك و اشتراك سرورتان اکەین .

رئیس بلدیەی سلیمانی

جواب رئیس بلدیەی کرکوك :

بو محترم رئیس بلدیەی سلیمانی

بو محافظەی حقوق کوردان ایمەیش تشکری لطف حکومت و اشتراکی سروری هموکو دان اکین .

رئیس بلدیەی کرکوك

جوابی رئیس بلدیەی هولیر :

بو محترم رئیس بلدیەی سلیمانی

بە ناوی هولیرەوە تبریکاتی برامبرمان تقدیم زیاتر بلندی ملتمان دوعا اکین .

رئیس بلدیەی هولیر

وەکو موثوقا بیستومانە جگە لەم تلغرافانەش رؤسای محترمەی عشائرەکانیشمان بەرامبەر بەم قرارە خوشە بە تلغراف عرض ممتداری و تشکراتیان تقدیم مقامات کردووە .

****

سعاتیك بو مکتبی هلبجە

جناب قائمقامی هللبجە عبدالحمید بك کە دائما هەول ادا بو پیشکەوتن و ریكخستنی مکتبی هلبجە و متعدد جار مادة و معنا معاونتی کردوە ؛ اجارەیش سعاتیکی کەورەی بخشیوە بە مکتبەکەمان . بە ناوی همو معارفپرورێکەوە تشکری اکەین ، و امل اکەین همو کەورەکانمان بەعینی حەوە وەك ام ذاتە دلسوزی مکتبەکانی ولاتەکەمان بن ، ایتر بژین .

قوتابیەکانی مکتبی هلبجە

داخلی :

مبعوث محترم و بە قیمتمان جناب سیف الله بك بو رابواردنی چەند روژیك لە بغدادرە تشریفیان هیناوەتە سلیمانی .

لە اشراف سلیمانی جناب احمد بك توفیق بكەو لە رؤسای پشدر جناب حاجی عباس اغا لە پشدرەوە تشریفیان هیناوە .

عرض بە خیر هاتنیان ئەکەین .

لە دائرۀ طابووە .

اعلان

لە کرەکی درکزین واقع خانویە کە حادده (شرق شمالی بە خانوی ٤٦—٧٣ تسلسل ٢٨٩ کە عائدی ورثەی ملاسلیمانە و تواوکری بە خانوی ١٥—١١٣ تسلسل ٨٣٤ کە لەمەوپیش هینی ملا سلیمان بو ایستا هی حاجی رشید عاصمە شمالغربی بە خانوی ١٥—١١٣ تسلسل ٨٣٤ بیان کراو و بەریکای خاص غربی جنوبی بە خانوی ١٩—١١٣ تسلسل ٨٣٦ کە عائدی ورثۀ حاجی ملا عزیزە و بە ریکای عام جنوب شرق بە خانوی ١٠٨—٥٣ تسلسل ٢٥٥ کە عائدی سید آغا بوە ایستا هی صالح کوری غفورە) و عائدی ملا محمد کوری عبدالله حاجی ابراهیمە لەبر اوە لە سرقیمی ١٤ سهمی کەبە تاریخ اغسطوس ٣٢٣ و زمارە ١٨یە اشارة نقل هیە کە تاریخ تموز ٣٢٤ و زمارە ١٣یە و تعقیبی ام منافلەیش کراوە هیچ اثریکی دیار نەبوە لە قیدی تموز ٣٢٤دا و لەبر امە لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هرکس حق و ادعای لە سر خانوی مذکور هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعة بە دائرەی طابو بکات و خبر داری همو کس دوم جار اعلان کرا .

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

بو همو شتیك مخابرات بەناوی ادارەخانەوه اكری

§

ادارەخانه لە بای بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە انەیکه

ژیان

جرنیدە

کریار
بەشش مانك پانج
بەساليك ده روپيه دەدا
بو دەرەوه اجرت
پوستەی علاوه ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا
سەر وپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنه اسینری
یکی بە آنەیکه

همو شتیك ائوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیه

٢٥ ذی القعد ١٣٤٨ ٢٤ نیسان : ١٩٣٠ [پینجشمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

مطبوعاتمانه

درجەی علم و ادراکی ملتیك و نوعی پشکوتنیان له مطبوعاتیان دەراکەوی جونکه ملتیکی دواکەوتو که وریابوەوه پش همو شتیك هەول ادا بو ترقی معارف که بناغەی معارفیش مطبوعاته و یا بناغەی مطبوعات معارفه له دوایدا اقتصاد و له پش همویاندا انجا عمارة و سیاست و سائره جونکه ملتیکی جاهل له روی نەزانینەوه کەلی شت به چاك ازانی و ئەیکا نتیجه ضرر و ضایع بونی حقوقی خوی انتاج اکا . بو پیشکەوتنی معارفیش یکانه رەبر مطبوعاته که امەش انواعی هیه مثلا غزته ترجمانی حسیاتی ملته ، کتیب و ادبیات آوینەی کالیاتی او ملتەیه و کتب علمی امەش یا تألیف و یا ترجمه اکری له لغتیکی اجنبیەوه ، کتیبی مکتبیش له میانەی امانەدا ازمیرری .

له زمانی حکومتی امویه و عباسیەدا که قومی عرب هەولی ترقی علم و معارفیان دا له زمانی هارون الرشید و مأموندا له زبانی هندی ، یونانی و فارسی به هزاران کتیب ترجمه کرا بەم جوره مطبوعاتیان پیش خست و ترقیان کرد ، هروا ژاپونیایەکان ، تورکەکان له ابتدای وریا بونەوەیاندا اول ایشیان پیش خستنی مطبوعاتیان بو .

قومی کوردیش لەم قرنی اخیرەدا که وریا بونەوه فرقی ام نقصانیتەیان کرد بو عینی غایه له استەمول له زەمانی حکومتی عثمانی مجموعەی (روژی کورد و هتاوی کورد) یان نشر کرد و بعضی کتیبیان له چاپ دا و ایستاش لەم زەمانی حکومتی عراقیەشدا همو نوعه مساعدەیك کراوه بو دەرهینانی غزتەی سیاسی و مجموعهٔ علمی و کتب مدرسی و ادبی و بو تدقیق و له چاپدانی کتیبی مکتبی له عالم و منورانی کورد لجنەیك هەلبژیرراوه . و وزارتی معارفی عراق بو تشویق کردنی معلمانی کوردی بو ترجمه کردنی کتیب مکتبی به همو مکتبەکانی کوردا تعمیمیکی بلاو کردەوه که امه نوعما فرصتیکی بخشی بەوانەی آرزوی خدمتی معارفیان هەیه ؟

ع : عزیز

ماویەتی

هەواڵی دەرەوە :

احزاب لە اسپانیا

مادرید — لە دوای سقوط دیکتاتور پریمو دریفیرا لە اسپانیا لە ژیر ریاستی وزیری عمال دا حزب عمال و حزبیکی وطنی تازەش خریکە تشکل ئەکات .

پروغرامی ئەم حزبانە ریک خستنی وضعیت اقتصادیە و مدافعە بو مصالحی اسپانیایە .

لە المانیا انتحار

برلین — لە بەر ضیق معیشت لە المانیادا انتحار زور بووە ، لەم روژانەدا ۱٦ کەس ویستویانە انتحار بکەن ، ۱۱ کەسیان کە بە سەریانا کیشتون رزکار بون و پینجیان خاتمەیان بە حیاتیان هیناوە .

لغوی اعدام

قوپنهاغ — مجلس مبعوثان قانون لغوی اعدامی تصدیق کردوە .

معاهدۀ مصر و بریطانیا

لندن — کومەلی نیردراوەی حکومت مصر لە ریاستی نحاس پاشادا ایواری یازدۀ ام مانکە بە رسمی لە وزارۀ خارجیەی بریطانیادا ملاقاتیان لە تک مستر هندرسن وزیر خارجیەدا کردوە . ومستر هندرسن اخبارە لە خصوص ام معاهدەوە کە اکری لە مجلس عوامدا بیانیک ادات .

ولە ۱٦ مانکی جاری‌دا مستر هندرسن بە ناوی حکومتەکەیەوە لە کل کومەلەکەی مصرا دست اکات بە مذاکرە بو پیکهینان و بستنی معاهدەکەی بیق .

ام معاهدەیە اساسەکەی لە سر او اقتراحانە دست پی اکری کە حکومت بریطانیا تبایبی حکومتی مصری کردوە .

حرکتی عصیانی مدنی هندستان

الله آباد — او حرکتە عصیانە مدنیەی کە هندیکان دستیان پی‌کردوە برەبرە لەزیاد بونایە و همو هندستانی کرتوتەوە . اهالی لە ریاستی کورەکانیانا بە ژن و پیاوەوە خریکی شکاندنی قانونی خوین . حکومت هتاکو ایستا چند دفعە خوی‌یەکەی لی‌سندونەوە و مسبەکانی تجزیە و حبس کردوە بلام فائدەیکی نەبووە .

اخبارەیش رئیس مؤتمری وطنی هند (جواهر لال نهرو)ی حبس و شەش مانک محکوم کردوە و رئیس بلدیۀ کلکتەی کرتووە و شەش مانک حکمیش دراوە بە سەر اوا .

لە سەر اما عصیانەکەی زورتر بووە و حتی لە بومبای‌دا دوکان و فابریقە داخراوە و ایشوکار تعطیل کراوە .

اهالی قراری داوە روژی کرتنی ام کورەیانە بکەن بە روژیکی حزن بو خویان و همو سالیک لەم روژەدا ماتم بکرن .

لە همو لایکەوە طلبەکانی مکتب دستیان کردوە بە اجتماع و وازیان لە خویندن هیناوە . کوری غاندی کیراوە و محکوم کراوە . لە اکثر جیکاکانی هندستان عملەی شمندوفر وازی لە ایش هیناوە و شمندوفر پی کی آمد و شدی کەوتوە .

هتاکو ایستا چند دفعە لە بینی پولیس و اهالی‌دا مصادمە بووە و لە طرفین زور کس کوژراوە و بریندار بووە .

حزب وطنی هیئتیکی ناردوە بو بلاط

بغداد — لە اجتماعیکی حزب وطنی‌دا کە لەم ورژانەدا لە بغداد بو مدافعەی عرب فلسطین کرد یانە قراریان داوە کە هیئتیک بنیرنە بلاط ، اکی بر ئەوەی

لە خذمت جلالت ملك دا رجا بکەن کە جلالتی تلغرافیا بو سفری ئەو ١٦ کەسەی کە لە محکمەی قدسدا بەاعدام محکوم بون بو جلالت ملك بریطانیا بنوسی و ترحـل بفەرموی .

جگە لەمە قرارشیان داوە کە بە ناوی حزبەوە بو عفوی محکومەکان بو جلالت ملك بریطانیا ، رئیـس وزرا ، مندوب سامی فلسطین و مقامات سائرە تلغراف لی بدەن .

ئەو هیئەتەی کە چون بو بلاط ملکی ئەمانەن :
هاشمی پاشا ، رشید عالی بك الکیلانی ، جعفر چلبی ابو التمن ، مزاحم بك الپاچەچی .

لە لایەنی هاشمی پاشاوە مقرراتی حزب عرض جلالت ملك کرا ، جلالتی قبول و تصویبی فەرمو و بیان ممنونیتی لی کردن .

مسئلەی توسعی رئیس لوزرا کراوە ، موی الیهیش بە زوری ممنونیتە بو اجرای ایجابی توسلی فەرمووە .

لە پاش ئەمەیش بەناوی حزب کو بونەوە و بو مراجعی مختلفە تلغرافیان لی داوە .

داخلی :

تأثیری هەورە تریشقە

ایوارەی یك شنبە ٢٠ مانك لە سر محیط سلیمانی و اطراف بارانیکی بە شدت باری و بە سبب کثافتی هەوروەوە او هەورە تریشقەی کەمنادی واقع اولە قلیاسان زوریو لە رشـمالیاك ادات ژنیك اکوژی و ژنیك و و پیاویکی تر بریندار اکات و بریندارەکان لە خستە خانەی سلیمانیدا لە تداویدان .

ام رحمته هر چند بوە سببی ام وقوعاتە بلام بو مزروعات لواکە نعمتیکی باش بو .

مدیر عام معارف عراق سعادت رشید بك الخواجە لە گەل مدیر معارف منطقەی بغداد و مفتش معارف لوای کرکوك و سلیمانی بو تەماشـا کردنی مکتبەکان و معارف لواکەمان روژی ٢١ مانکی جاری تشـریفیان هینایە سلیمانی و لە ٢٢ ی مانکدا عودتیان کردوە .

رسمی تاج گذاری حضرت اقدس شـاه ایران

امرو کە پنجشمە و ٢٤ مانکە و کە تصادفی چوارم روژی مانکی (اردی بهشت) سالی ٣٠٩ اکات روژی تتویج ـــ تاج گذاری شـاه ایران حضرت اقدس رضا شاه پهلوی‌یە . بەمناسبتی امروژەوە کە لای قوم نجیب ایران روژیکی زور مقدس و محترمە نائب قونسلوس دولتی علیهٔ ایران لە لوای (سلیمانی و کرکوك) آقای عبدالفاضل‌میرزا بو رسمی تتویج و بەجی هینانی احتفالیکی لازمەی سعادت متصرف اکرمی و سعادت مفتـش اداری ، صاحب‌منصبانی حکومتی‌فخیمهٔ انکلیز ، رؤسای دوائر ، مأمورین‌لوا ، علما ، سادات ، اشراف مملکتی دعوت فرمو ە .

ام اجتماعەی کە بە شرفی ام روژە مقدسەوە اکری لە قونسلوسخانەی دولت علیەدا اجرا اکری .

بە ناوی عموم ملتەکەمانەوە مبارکبایی لە حضرت آقای نائب قونسـلوس و همو ملت نجیبەی ایران اکین . تمنا اکین همو سـالیك بە مسـروریتەوە تصادفی ام روژە مبارکە بکنەوە . و انشاالله لە غزتەی آینمانا جریانی ام حفلەیە عرض قارئین کرام اکین .

اعلان

خانویك کە لە محلهٔ گویژە واقعە ورقمی ٧ ـــ ٤٣ تسلسل ٢١٩ وعائدە بە احمد افندی کوری عزیز اغا وغفور کوری حاجی صالح ناوە وبو چلوپنج روژ خراوە مزایدهٔ علنیـەوە لەبر اوە کە لە طرفی مدهٔ مذکورەدا ام خانوە لە بدل مقدرهٔ بە درجهٔ فاحـش طالب ظهوری کردوە بناءعلیە اوا لە تاریخ نشری ام اعلانەوە مانکیکی تر ام خانوە خراوە مزایدە بەو صورتە اوانەی کە طالب بە کرینی ام خانوەن بە صددی دە تامینات قانونیەوە مراجعت محکمەی صلح سلیمانی ومنادی توفیق اغا بکەن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

أعلان

موافق مادهٔ ٢ له بیانی خوی رقم ٣ سالی ١٩٣٠ كه له وزارت جلیلهٔ مالیەوه صادر بوه ایا او شخصانه كه دوام اه كەن له سەر فروشتنی خوی و ایا اوانەی كه بو استعمال ذاتی خویان كه له ده كیلو زیاتر خوی یان لا موجوده لازمه او كسانه له پیش تەواو بونی ٣١ مایس ٩٣٠ دا اگر بیانەوی حائزی اوەبن یا ده كیلو یان لا موجودبی و یاخود خوی بفروشن بو وەرگرتنی رخصتیه اوبی استدعایك بدەن بەم دائرەیه لپاش ام تاریخه هەر كەس به پیچەوانەی بیانی مذكور یعنی بی رخصتیه خوی لا ظهور بكات موافق مادە ٣ بیانی مذكور به قاچاغ عد علاوهٔ ضبط و مصادره معاملەی قانونی درحق اجرا كردن مجبوریه بو آگاداری همو اعلان كرا .

مأمور گمرك و مكوس سلیمانی

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

له گرەكی دەرگەزین واقع خانویه كه محدده (شرق شمالی به خانوی ٤٦—٧٣ تسلسل ٢٨٩ كه عائدی ورثەی ملا سلیمانه و تواوكری به خانوی ١٥—١١٣ تسلسل ٨٣٤ كه لەمەوپیش هینی ملا سلیمان بو ایستا هی حاجی رشید عاصمه شمال غربی به خانوی ١٥—١١٣ تسلسل ٨٣٤ بیان كراو و بەریكای خاص غرب جنوبی به خانوی ١٩—١١٣ تسلسل ٨٣٦ كه عائدی ورثهٔ حاجی ملا عزیزه و به ریكای عام جنوب شرق به خانوی ١٠٨—٥٣ تسلسل ٢٥٥ كه عائدی سعید آغا بوه ایستا هی صالح كوری غفوره) و عائدی ملا محمد كوری عبدالله حاجی ابراهیمه لەبر اوه له سرقیدی ١٤ سهمی كه به تاریخ اغسطوس ٣٢٣ و ژماره ١٨ یه اشارهٔ نقل هیه كه تاریخ تموز ٣٢٤ و ژماره ١٣ یه و تعقیبی ام معاملەیش كراوه هیچ اثریكی دیار نەبوه له قیدی تموز ٣٢٤ دا و له بر امه له تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روژیتر هر كس حق و ادعای له سر خانوی مذكور هیه به اوراق و مستمسكات قانونیەوه مراجعه به دائرەی طاپو بكات بو خبرداری همو كس سەیم جار اعلان كرا .

اعلان

عرصەیه كه له گرەكی دەرگەزین واقعه و محدده و (شمال شرق به ریكای خاص و غرب به ریكای عام جنوبی بەجیكا ماكینهٔ ٩—١٦٨ تسلسل ٩١٦ كه عائدی مجید علكەیه و جنوب شرق به دوكان تسلسل ١٠٣٣ و ١٠٣٢ و ١٠٣٢ و ١٠٣١ و ١٠٢٦ كه عائد مجید علكەیه) و تسلسل ١٠٤٣ و مساحەی ٥٥ متر مربع و ٧٢ دسیمتره و ٦٩ سانتمترەیه لەبر اوهٔ معلوم بوه كه فضلەی ریكایه و عائدی خزینەیه وتا ایستا به طاپو نەكراوه وا أعباره مجدداً بە ناوی خزینەوه طاپو اكریت له تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روژیتر هر كس حق و ادعایەكی هیه له سر او عرصەیه به اوراق و مستمسكات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طاپو بكات بو آگاهداری همو كس سەیم جار اعلان كرا .

له ریاستی بلدیەوه :

اعلان

بومزایدهٔ رسم كیالیه ودلالیەی حیوانات وقپانیه وارضیه ودلالیهٔ مزادخانه كه عائدی بلدیه له ٢١ نیسان ٩٣٠ وه هتا ٢٧ مانگی مذكور مدت تمدید كراوه وه هر كس طالبی التزامی ام رسمانه به لازمه له ظرفی ام مدتەدا به اوراق تامیناتەوه مراجعت بدائره و مجلس بلدیەی سلیمانی بكات بو آگاداری اعلان كرا .

قارت جەژنه پیروزه و زیارت

له دائرەی مطبعەی سلیمانی هەمو نوعه قارت جەژنهٔ پیروزه و زیارت به ظرفەوه هەیه ، به كوردی وعربی وپاته نها به یهٔ كیك له ماساانه به صورتیكی نفیس و جوان جژنه پیروزەی لی طبع كراووه ، و غیری امانیش قارتی تریش هیه كه له جوابدا ایدری .

او شخصانه، كه ایانەوی زور بكرن قابله له سر قارتەكه ناویشیان طبع كری ، به قیاتیكی زور هرزان و گولای خوارەوه افروشری بو كرین مراجعت كن .

انه

١,٥	قارت تبریكی جژن دوروی گولداره كل ظرفدا
١	« « « ساده « «
١	قارت ویزیت عدد — ٤

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

سال ـ ٥ ژماره ٢٣٧ ژیان لاپەڕە ١

بو همو شتیك مخابرات بەزاری ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە ناو بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کریار

بەشش مانگ پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا سەرو پیەو لەشش زیاتر جکەلە سەروپیەکە بو دیر زیادەکانیش دیری شش آنە اسینری

یکی بە آنەیکە

همو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٩ ذی القعدە ١٣٤٨ ٢٨ نیسان : ١٩٣٠ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

روژی تاج گذاری شاه ایران

لە غزتەی پیشوماندا نوسیبومان کە بە مناسبتی روژی تاج گذاری اعلی حضرت اقدس شاه ایران رضا شاه پهلوی‌یە ، نائب قونسلوسی دولت علیەی ایران لە سلیمانی بە شرفی او روژە مسعودەوە کە تصادفی روژی پینجشەمەی کرد لەقونسلوسخانەدا احتفالیکی اجرافرمو .

بو اجراکردنی ام احتفالە چند روژیك لەمەوپیش لە قونسلوسخانەدا ترتیبات لازمە اجرا و بە تذکرەی مطبوع مدعوین دعوت کرابون . او روژە قونسلوسخانە بە حەوش و دیوارو اطرافی‌یەوە بە بیداخی پر هیبتی دولتی علیۀ ایران و بە سجادەی نایابی جوان جوان و بەانواعی گول رازاوە و بەجرای الکتریك تنویر کرابو . و بو استراحتی میوانەکان همو اسبابیك تهیە کرابو .

او روژە لە بیانی‌یەوە هتا کو سعات سەی ۳ ی شەو میوانەکان طاقم بە طاقم هر کومەلیك لە میعادیکدا کە بوی دانرابو تشریف و زیارتی قونسلوسخانەیان کرد و هر کسە بە جیا برامبر بم روژە مبارکە بیانی مسرورتی کرد : و لە طرف آقای قونسلوس و مأمورینی معینیەوە فوق‌العادە اکرام وحرمتی میوانەکان‌افرمورا .

اعلی حضرت اقدس شاه ایران کە لەم روژەدا لە همو انحای ایران و لە قونسلوسخانەکانی خارجیەیان دا ام احتفالە بو اکری اگر لەمەیش صدقات زیاتر بوی بکری هیشتا هر کەمە . چونکە همو ابزانین حکومت علیۀ ایران کە حکومتیکی قدیم صاحب تأریخ و عنعنانە و کە لە دنیادا بە حکومتیکی مشهور اناسری مدتیکی زور بەسبب بی‌مبالاتی حکمدارە پیشوکەیانەوە انتظامی حکومتەکەی تیك چوبو و انقلابات داخلیە ضربەیەکی زلی لی دابو بە نوعیك کە خریك بو عادتا قدر و قمتی نەمینی . بلام حضرت اقدس رضا شاه پهلوی کە لەو وقتەدا لە ادارەی عسکریەدابو و کە لە ایراندا نفوذیکی فوق‌العادەی هبو بو رفعی ام حالە تشبث فرمو و کە زانی اگر ایران لەم حالەدا بمینی‌تەوە محو ابیتەوە بە همو قوەتیەوە بو زندو کردنەوەی حکومتەکەی همتی فەرمو .

مشار الیه چونکە ذاتێکی ملتپەروەر و دیموقراطیە و بەم سەبەبەوە محبتێکی شخصی لە دلی ملتەکەدا هەیە بە سەبەب معاونتی پیاوە عاقل و گەورەکانی ایرانەوە و بە واسطەی اقتدارێکی فوق العادە و دهایەکی خارقەی خۆیەوە حقیقتا بە مدتێکی زۆر کەم ایرانی لەو حالە نجات دا و ترقی و تعالیکی دا بەم حکومتە بە نوعێك کە ئەمرۆ لە انحای ئەم دولتەدا انتظامێکی باش لە ادارەیدا و لە هەمو خصوصێکەوە رێك و پێکێکی باشی تیایە ، لە خارجیشەوە بە حکومتێکی ذی سطوت ئەناسرێ و بەم نوعە قیمتی پەیدا کردوە ، ئەم جهادەی کە اعلی حضرت رضا شاه اجرای ئەیەو وەزیە هەر ایران بەوە منفعتی بو نی ، ئەم حکومتە لە بەر ئەوەی لە شرقایە و بالخصوص حکومتێکی اسلامیە حرکتەکەی بە عمومی بو شرق و بە تایبەتی بو اسلامیتیش نفعێکی فوق العادەی هەبو و روی ملل شرق و اسلامی سپی کرد •

انجا لە بەر ئەوە طبیعی بە مناسبتی ئەم روزی تاج گذاری یەوە وەکو ملتی ایران هەمو اسلامێك تشریك مسعودیتی ملت نجیبەی ایران ئەکات و تمنای مسعودیت و اقبالی ئەم حکمدارە عالی و عادلە ئەکا •

امید ئەکەین ئەم حکومتە اسلام و دراوسیەمان هەتا الاخری روژ بە روژ زیاتر و خیراتر بو عالم مدنیت هەنگاو بهاوی و بە سەبەب ئەم حکمدارەیانەوە مسعود و موفق بی •

مطبوعاتمان

باش ماوەیە

— ۲ —

بلام معلومی خوێندەوارانی کرامە کە شخصێك لە علمێك نەزانی و یا لە لغتێك تێنەگا ناتوانی لە ترجمەی او علمەدا موفق بی هروەکو وتمان لە سایەی تشویق معارف وبەسعی کوملی تالیف وترجمە لەم نزیکانەدا چند کتێبێکی کوردی ترجمە ولە چاپ درا •

بلام مع الاسف لە ناو ام کتێبانەدا بعضێکیان لبر نقصانیەتی مطبعەیی ویاعلمی آرانم بلیم کەقابل استفادە نین بو قوتابیەکانمان خصوصا لەم سالی تدریسیەدا دو کتێبی کوردی لە چاپ درا یکێکیان هندسەی صنف چوارم واوی تریان علم اشیای صنف شاشمە ام دو کتێبەم زور بە دقت خوێندەوە هندسەکە تقریبا باشە و استفادەی لی اکری بلام اوی تریان کە علم اشیایە و بو صنف شەشم ترتیب کراوە کە قوتابی ام صنفە داخلی امتحانی مسابقە ابن ام کتێبە سراپا غلطە ش کە بە دستیانەوە ابی معلومی خوێندەوارانە کە ذهنی طلبە تێك ادا ودرجەی نجاحی مکتب لە ناو مکتبەکانی عراقدا دوا اخات • انجا بو امەی کە غلطی تصحیح کراوی مذکور طبع کراوی بەدست قوتابیەکانا ومن آرزوم کرد کە لە ستونی فرتەی (ژیان) درجی کەم و امید اکەم کە ام حرکتەم بو مکتب و منالەکانمان بە خدمت عد بکری و حمل نەکریتە سەر غرض و یا شخصیات . معلومە کە ملتێك پیشی ناکەوی هتا تنقید نەکری و عیبی خوی تلافی نەکا . بیجگە لەمەیش لە ترسی امەی کە نەوەك لە لایەکی ترەوە دەرکی ام غلطە بکری با خومان لە دەرکی غلطی خوماندا تقدم و لە پیش اواندا تصحیحی بکەین بلکو لەمەولا هر کسی کە کتێبێکی ترجمە کرد اثریکی وا انتخاب بکا کە لە داخلی اختصاصی خویدا بیت •

ع عزیز

ماویەتی

کومەلی مصر قطعی مفاوضەیان کردوە

لندن — وزارة خارجیەی بریطانیا بە قطعی تبلیغی کردوە کە لە لایی سودانەوە لە امکان دا نیە تشکیلاتی مصری تێکبدەین و او اقتراحەی کە کومەلی مصر بو سودان کردویەتی بە تواوی رفضیان کردوە .

لە سەر اوە مصطفی نحاس پشا و مکرم عبیدی وزیری مالیەی مصر قراریان داوە قطع مفاوضە بکەن بلام لە دوایدا فکریان کردوتەوە کە مسئلە کە بنوسن بو مصر و تابعی قراری عمومی حزب وفد بن .

اختلال هندستان

بومبی — او عصیانە مدنیەی کە هندیکان دستیان پی کردوە هناکوێ زیاتر توسع اکات . هر چند حکومت خریکی حبس دستگیرکردنی گورەکانیانە بلام تسکینی نکراوە و غاندیش لە عالیتایە و خوی امنیتی پیدا کردوە کە ناگیری .

حکومتی ایران و سفائنی بحریە

طهران — حکومتی ایران خریکە لە ممالیکی الانیادا مقداریك واپوری بحری بو تجارت و بو محافظەی ساحلەکانی بکری .

امسال بو ام خصوصە مقداریکی زوری لە بودجەدا تخصیص کردوە .

فرەنگەکانی دنیا تبریکی موتمری بحری ئەکن

لندن لە دوای بستنی او جلسەیی کە بو استجیل اتفاقیات بین لە لندنا کرا بو مسیو بریان وزیری خارجیەی فرانسز کرایەوە پاریس .

عزتەکانی دنیا باخصوص جریدەکانی امریقا تبریکی او کومەلە اکەن . وبیانی ممنونیت لە مستر ماکدونالد اکەن .

ولیعهدی بریطانیا

قاهرە — ولیعهدی حکومت فخیمە بریطانیا لە اثنای زیارتەکەیدا لای داوە قاهرە ولەویدا زیارتی هەو قطعاتەکانی قوای هوایی حکومتەکەی فرموە .

ولە هەو لایکی مصرەوە بە شرفی قدومیەوە احتفالیکی مدهشی بو کراوە .

نخوشی جلالت ملك

بغداد — جلالت ملك معظم عراق چەند روژی توشی نخوشی (انفلونزا) بوە بەلام شکر چاك بوتەوە ئلین جلالتی بو تداوی نیتی هەیە تشریف بەریتە لندن ، بەلام بە رسمی معلوم نەبووە .

انجمنی تعیینی گەورەمامورین

بغداد — ئەوتا کوا ئیستا و کاروتە گومەلی تعیینی گەورە موظفین لە وزارت داخلیەدا کو بونەوە بو تعیین و نقلی بعضی قائمقام و متصرفین ، بەلام هیشتا قراریکی قطعیان نەداوە .

جلسەی مفاوضە

بغداد — روژی ٣١ ی مانگ لە بغداد لە بینی دار الاعتماد و کومەلی عراق دا جلسەیك کراوە بو بستنی معاهدە تازە کە .

بیانات نخامت رئیس الوزرا

بغداد — فخامت رئیس الوزرا لە خصوص موظفین حکومت عراقەوە لە بیاناتیکا کەداویتی ئەلی : هەمو عراقیك بە بی تفریق عنصر و مذهب لە وظیفەدا مساوین و دائما تەماشای اقتدار و لیاقت ئەکری الا بو مناطق کوردیە نەبی کە پیویستە مامورەکانی کوردی بزانن .

دعوت فخامت معتمد سامی بریطانیا

بغداد — ایواری ۲۲ مانك فخامت معتمد سامی له بغدادا دعوتیکی بو هیئتی وزراء و بعضي وزیره کونه‌کان فرمووه .

دزینی اشیای شیخ معروفی کرخی

بغداد — لەم شەوانەدا بعضی درویش چونەتە مرقدی شیخ معروفی کرخی‌یەوه و بعضی سجاده و سرپوشی مرقده‌که‌یان دزیوه و پولیس پی زانیوه و اشیاکانی دوزیوه‌تەوه و دو درویشی لی گرتون .

— (§) —

داخلی

له منوران کورد بیکباشی طوبجی جناب عزت بك به مأذونیت تشریفی هیناوه‌تەوه وطنه‌که‌ی . عرض به خیر هاتنه‌وه‌ی اکه‌ین .

اعلان

لەم محکمه‌یه به تأریخ ١٦ /٤/ ٩٣٠ غیاباً حکم دەرچووه له کل مصرفی محاکمه بو مبلغی (١٨٦١/٨) روپیه له علیی ابراهیم آغا کوری حاجی عبدالله . و له بر امه که جی و شوینی ام پیاوه ونه اوابەم اعلانه پی را اکه‌ینری له‌تأریخ نشری ام‌اعلانه‌وه هتا (١٥) روز اعتراض و پاش امه له سر پانزه روزەکەوه هتا (٣٠) روز حق استینافی دعوای هیه و اگر پیتو له ظرفي ام مدتانه مراجعت نه‌کات حکمه‌که کسب قطعیت اکات .

حاکم منفرد

اعلان

خانویك که له محله‌ی گویژه واقعه و رقمی ابواب ٤٥ و ٤٧— ٧٣ و عائد به حبیبه کچی حمه سور و عاصمه کچی محمود و احمد کوری حسن آغا ناوه و بو چلوپینج روز خراوه مزایده‌وه له‌براوه که او خانوه له مدەی مذکوره‌دا بدلی مقدره‌ي نه‌گرتوه‌وه ... علیه قرار دراوه له تأریخ نشری ام اعلانه‌وه مانگیکی که بخریته‌وه مزایده بەو صورته اوانەی که طالب به کرینی خانوی مذکوره‌ن به صدی ده تأمیناتەوه مراجعت به محکمه‌ی صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکه‌ن .

معاون حاکم منفرد سلیمانی

اعلان

چوار فرده توتون که عبارته له (١٩٥) کیلو و له تأریخی ٢٢ مایس ٩٢٦‌دا به ناوی حمه شریف سیری‌یەوه ادخال بم دائره‌یه بوه او توتونه له نهایتی مایس ٩٣٠‌دا مدتی قانونی خزنی تواو ابیت ، شاید مرقوم هتا نهایتی مایس ٩٣٠ بو ترسیم و اخراجی توتونه‌کانی مراجعت نه‌کات معامله‌ی قانونی درحق به او توتونه اجرا اکریت .

مأموری مرکزی گمرك و مکوس سلیمانی

قارت جەژنه پیروزه و زیارت

له دائره‌ی مطبعه‌ی سلیمانی هەمو نوعه قارتی جژنه پیروز و زیارت به ظرفه‌وه هەیه ، به کوردی وعربی و یا تەنها به یه‌کیك لەم لسانانه به صورتیکی نفیس و جوان جژنه پیروزەی لی طبع کراوه . و غیره امانیش قارتی تریش هیه که له جوابدا ابیری .

او شخصانەی که ایانەوی زور بکرن قابله له سر قارته‌که ناویشیان طبع بکری . به فیاتیکی زور هرزان و کولای خوارەوه افروشری بو کرین مراجعت بکن .

انه

١,٥	قارت تبریکی جژن دوروی گولدارله کل ظرفدا
١	« « « ساده « «
١	قارت ویزیت عدد — ٤

مطبعة بلدية سليماني

ژیان

ھەمو شتیك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانگ پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە ھتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپەکە بودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسینری
یکی بەانەیکە

ھەو شنبە انوسی ھفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٩ ذی الحجە ١٣٤٨   ٨ مارس : ١٩٣٠ [پنجشمە]   تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

(ژیانە) برایەکی خوشەویست و پشتیوانیەکی بە قوەتی پەیدا کردوە

— (§) —

جند روژیك لەمەوپیش بە سرورەوە بیستمان غزتەی کرکوك کە رفیقیکی خوشەویستی ژیانە بە سبب اوەوە لە کوردستان و لە ناو ملتی کوردا انتشار اکات بو اوەی ببی بە آوینەی حال و ترجمانی حقیقی ملتەکە ایتر لەمەودوا قسمیکی زوری بە کوردی انوسری و انتشار اکات . ام خبرە بە جدی سرور و خوشیکی تواوی خستە دلی ملتەکەمانەوە و ھمو کوردیك بە پروشەوە جاوەروانی راستی ام خبرە خوشە و بەعجلە انتظار جاو پیکەوتنی او غزتە کوردیەی اکرد . شکر دوینی لە ناکاوا خبرەکە تحقق کرد و غزتەکە کە دو صحیفەی بە کوردی نوسرابو ھاتە سلیمانی و بەداخل بونی حیاتیکی تازەی خستە وجودی ملتەکەمانەوە و بم سبەوە (ژیان) یش برایەکی عزیز و پشتیوانیکی بە قوەتی بو پیدا بو .

خوینەدەوارەکانمان طاقم طاقم بو جاوپیکەوتن و خویندنەوەی ام غزتە بە قیمتە محترمەیە شتابیان اکرد و حقیقتا ام مسئلەیە امندە خوش بو کە لە مقابلیا ناتوانین بە تواوی درجەی سروری ملتەکەمان بیان و تعریف بکەین جونکە ام دو لوایە کە دراوسیٔ یکترین و اھالیکەی ھاو خوین ، ھم جنس ، ھاو زبان و ھمو غایەیکیان یکە بە سبب اوەوە غزتەی کرکوك ھتا ایستا بە لسانی محلی و مادر زادی خوی انتشاری نەاکرد لە ھاوار دیکتری نەادەیشتن و بەفریادی یکتری نەاکەوتن بلام وا شکر بەسبب لطفی حکومت و مأمورینە اداریە بە قیمتەکانمانەوە ام مانعەیە ھەلگیرا و ام پردەیەی بە سرمانا راکیشرابو لابرا و لە یکتری آشکرا و معلوم بوین .

برامبر بم حرکتە معقولە ، ام مژدە خوشە و ام لطفە گەورەیە علنا بەناوی ملتەکەمانەوە تشکری حکومتی مشفقە و حق پرستمان اکەین . امید اکەین ایتر ام سە برا عزیزە کە زاری کرمانجی ، کرکوك و ژیانە

دست بدەنە دسـت و پشتیوانی یکتری بن و بە هەمو قوتیانەوە بو ترقی و تعالی ملك و ملتەکە هەول بدەن و تی‌کوشن ؟

بو مدیری جریدەی (ژیان) تقدیم

لە بین کرکوك و سـلیمانی‌دا لە قضای چم‌چال لە [شیوە سـور] زور بە عاجزی و کەسـاسی دانیشتبوم دستی حسرتم دابوە بەر اژنوی اسف و سەری غمکینم بە سر گریبانی مأیوسی‌دا داژندبو کویم چەپو چوار خستبو لە ناکادا لە ناو فضای هوادا کویم لە کفتکوی ژیان و جریدەی کرکوك بو راز و کلەیی‌یان اکرد خوم مجبور بی‌نی عینا او رازو کلەیی‌یەتان عرض بکم . و رجای لە چاپ‌دانی اکم .

چم‌چال : سـلام

رازو کلەیی ژیان — کرکوك

ژیان :

اوخەی برای شـیرینم ، هیزی اژنوم ، نوری چاوانم کرکوك ! رحمی برایەتی و هاوخوینیم روژ بە روژ لە درونما کلپەی بلیسەی زیاد ئەکرد ، بو بیانی دردی دلی گەرمم هەرەل پناه و جیگەم بون ، بەلام‌داخی بە جەرگم هەتا ایشتا نەم اەتوانی بەکەیەکە دردی دلی خومتان بو هەل ریژم ، چونکە اەبوایە بیگانە ترجمەی زبانی برای بو برای هاوپشـتی بکردایە ، لە بەر امە هەتا امرو هەمو اسـرار و رازی نهانم لە دلی تەنگی تاریکی غمکینما شاراوبوەوە ، امیدی ژیانم نابو بە لاوە ایشم لە بەر نە اەچو ، شـکری او عدالتە ئەکە بن کە زبانی مادرزادی بە سەراوی کردەوە .

کرکوك ؛

کاکە گیان ژیان ؛ تو فوتی پشتمی ، برای گەورە و روحی شیرینی منی ، بەخوا منیش گرفتار و گیرودەی دردی تو بوم هەرچەند بە بەژنو بلاتا ئەم‌روانی مەرم پی بەرز ئەبو ، چین چین بالام ئەکرد ، بەلام کە لە جەرکمەوە اەهات ، زەق زەق پاما اەوروانیت ، کویم هەلول اەکرد ، دەنکم ئەبیسـت ، کەچی لە قصەت نەئەگەیشـتم ، خوم مال و بران و رنجەرو و بی زبان اەزانی ، اەترسام کەر و لال بم ، ایسـتا مژدەم بەری زبانم کرتووە ، کویم سوکە اکنج و تازە پی‌ئەبیشتوم خوینم کەرمە ، برای تۆم ، ترسو باکم نیە ، برا لە پشت برابی قضا مکر لە لای خوابی » .

زاری کرمانجی ؛

کلینەی دیدەم کرکوك نوری چاوانم ژیان سرپە سرپی چیتانە وختی رازو کلەیی نیە لە ریتان وەستاوم پی هەلکرن سترکون پیم‌بکەن هیوام زور بەیوەیە . لە میژەوە چاوە روانتانم .

کرکوك ، ژیان ؛

لاو : سـواری وولاغی خوتی بالی برزو چیای مەزنت کرتووە . ایمە منالین تازە پی و زبانمان کرتوە جاری دنکمان نازکە بە تو ناکا پیان شلکە بەردو ژورە نابری جیکت برزە دریامان بشتو پنامانی ما؟

هەوالی دەرەوە :

مؤتمری دول بالقان

اتینە — ئەلین لە اول پایزدا لە اتینەدا کومەلیکی بلقانی کو ئەبیتەوە بو ئەوەی مذاکرە بکن و اتحادیکی تەواو بخەنە بینی حکومتەکانی بلقانەوە و رئیسی ئەم کومەلە رئیسیکی وزارتی کونی یونان ئەبی .

جەژنی قوربانە

بە مناسبتی جەژنی مبارکی قوربانەوە [ژیان] جژنە پیروزە و مبارکبایی لە همو ملتی اسلام و بە تایبەتی لە ملتی کورد اکات . انشاالله عالمی اسلام همو سالیک بەدلخوشی ام جژنە مقدسە ابینیتەوە و تیا را ابویری.

مفاوضەی بینی مصر وبریطانیا

لندن — کوملی مصر وبریطانیا لە ٢٩ نیسان‌دا لە وزارت خارجیەدا کوبونەوە لە دوای نیو سعات مذاکرە نحاس پاشا رجای کردوە مذاکرەکە تاجیل بکرێ هتا روژی دوشمە بو اوەی سکرتیرەکەی لە مصرەوە بکەرێتەوە کە بە طیارە ناردویەتەوە بو اوی لە خصوص بعضی نقاطی معاهدەکەوە لە حزب وفد استفسار وتگریان تماشا بکات .

وقوعات هندستان

مدراس — انقلاب مذنیەی هندستان بە تواوی توسعی کردوە باخصوص لە منطقەی پشاور لەاطرافی کیا هراکە زور شدتی سندوە لەو منطقەدا همو آرت وپاوە اوروپایکانیان بەطیارە کواستوتەوە . وحکومە مـ یتا ینا بو محافظەی اری عسکر وقوة انیری .

حدود سوریە و تورکیا

حلب — هەرایەکی گەورە لە حدودی تورکیا و سوریا بووە و ئەو شمندوفرەی کە کەراوەتەوە واغونەکە پر بووە لە بریندار .

لە دەردلارە عسکر نیراوە کە تسکینی مسئلە کە بکات .

واپوری لوبین

لندن — امیرل واپوری « لوبین » کە ئەم جارە

جلالت ملك عراق و حجازی لە سەر کو بروەرە حمری داوە بەلندن کە بەو شرفەوە لە بعضی مناطق کناری عمان دا لنگری هاویشتووە .

قابینەی ایران

العراق — محافل سیاسیەی ایران زور اهتمام اەدەن بە مسئلەی هانەوەی فروغی خان سفیری ایران لە انقرە و تقی زادە سفیری لندن یان ، ئاین مطلق هاتنەوەی ئەم دو ذاتە مقتدرە بو ئەوەیە بچنە قابینەوە .

غیرە رسمی شایعە وایە کە جلالت شاە تکلیفی لە فروغی خان کردوە کە قابینەیەکی تازە تشکیل بکات .

هەرایێک لە بین عسکری ایران و عشائری کوردا

بصرە — لە لای عمارەوە لە حدودی عراق و ایرانا لە بینی عسکری ایران و عشائری کوردا هرایکی خوینین وی دایە . لە سر اوەی عشائرەکە ویستویتی بو لەوەر لە حدودی ایران تی پەر بکات و قوماندانی محافظەی حدود منعی کردون و بە قسەیان نەکردوە . لە سر اوە لە کوردەکان (٤٧) کس کوژراو وەبریندار هیە و لە عسکرەکانیش (١٨) کس بریندار و کوژراو هیە .

ژیان : بو کوردەکان لازمە لە همو جیکایکدا اطاعتی اوامری حکومتی بکەن باخصوص لە کەل ایرانا کە بە شفقت معاملەیان لە کەلا اکات و نابی مانعی ام ترقی و تعالیەی ایرانە بەبن .

پولیسی ایران

طهران — حکومتی ایران قراری داوە اصلاحاتیکی تواو لە پولیسا بکات و انتظامیکی فوق‌العادەی پی بدا

و بو ام خصوصه مکتبیکی قومیسەری اکاتەوه . و لەم دائرەیەدا متخصصین المانیا استخدام اکات .

نخوشی جلالت ملك عراق

بغداد — جلالة ملك معظم عراق لەو نخوشیەی کە توشی بوبو بە تواوی رزکاری بوه . و روژی ۳۰ مانك لەقصرەوه تشریفی بردوته بلاط . و همو وزیرەکان ، مبعوث و اعیانەکان و کورەکانی بغداد زیارتیان کردوه .

داخلی :

مفتش اداری خوشەویستمان سعادت کاپتان کاون بە مأذونیتی شەش مانك روژی شەممەی ۳ ی ئەم مانگە تشریفی بردەوه بریطانیا ، لە طرف سعادت متصرف اکرمی و رؤسای دوائرەوەشیەم ، خوا حافظی لی کرا .

لە جی مشار الیه هەتا عودت ئەفەرمویتەوه سعادت کاپتان « الین » مفتش اداری عماره تشریفی هینایه سلیمانی و مباشرتی بە ایش فەرمو . عرضی خوا حافظی سعادت کاپتان کاون و بە خیرهاتنی مفتش اداری تازەمان ئەکەین .

تشریف هینانی دوذاتی گەوره

پاش نیوەروی روژی چوارشەممەی ۳۰-٤-۳۰ فخامت ناجی پاشا السویدی و فخامت توفیق بك السویدی برایان و رئیس مجلس مبعوثان بو زیارتی لواکەمان بە ری کرکوك دا تشریفیان هینایه سلیمانی ،

لە طرف سعادت متصرف اکرمی ، رئیس شار و اشراف مملکتەوه استقبال فەرموران ئەو شەوه لە دولتخانەی سعادتی متصرفی میوان بون . بو بەیانی روژی اتی بە ری کرکوکدا عودتیان فەرموه .

بە ناوی ملتەکەمانەوه عرض بە خیرهاتن و خوا حافظیان ئەکەین .

حاکم صلح سلیمانی محترم صالح زکی بك کە مدتیکی زوره لیرەدا مابوره اجاره تحویلاً بوبه حاکم صلح کویه و لە جی موسی‌الیه حاکم صلح کویه ملا صدیق افندی تعیین کراوه بو سلیمانی .

تمنای موفقیتی هردولایان اکەین .

اعلان

مجلس ادارەی لوای سلیمانی لە دانیشتنی ۲۸ نیسان ۱۹۳۰ یان قرارینەدا کە لە اعتباری ۱۵ مایس ۹۳۰ دست بکری بەتقدیر کردنی حاصلاتی جوتانه سبب بەوه کە حاصلاتی ام لوایه درنك پی اکات و تقدیران بە صورتیکی مضبوط ممکن نابی بناءً علیه موافقی ماده ۲۳ لە قانونی ضریبةالارض بو اوەی همو کسیك بو ام جهته اطلاع حاصل بکات اوا کیفیت اعلان کرا .

متصرف لوای سلیمانی

لە دائرهٔ طاپووه .

اعلان

لە کرەکی درگزین خانویه کە عادده [شمال‌شرقی بە خانوی ۳—۳٦ تسلسل ۳٦۰ کە عائدی محمود کوری قادر فراشه و شمال‌غربی بە طریق عام و بە خانود ۳ ۳٦ تسلسل ۳٦۰ مذکور جنوب‌غربی و جنوب‌شرقی بە طریق عام] و نومروی ٥—٧٦ و تسلسلی ۳٦۱ بە ناوی عبدالله کوری کریمەوه مجدداً طاپو اکری لە تاریخ ام اعلانەوه هتا ۳۰ روژیتر هرکس حق و دعاوی لە سر ام خانوه هیه باوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو اگاهداری همو کس اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

بو هەمو شتیك

مخابرات هەر ئەوی اداره‌خانەوە

ئەکری

§

اداره‌خانه لە ناو بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بەنامیکه

هەمو شتیك ئاوسی هەفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار

بەشش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە اجرت

پوستەی علاوه ئەکری

اعلانات

لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا

سەر وپیەو لەشش زیاتر جکەلە

سەر وپیەکە بو دیرەزیادەکانیش

دیری شش آنه اسینری

یکی بە آنەیکە

٢٠ ذی‌الحجه ١٣٤٨ ١٩ مایس ١٩٣٠ [دوشەمه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەمو شەویك روژیکی لە دوایە

-❋-

شەری گەورە بە هەمو اوضاعی جانـوزانەیەوە کە خریطەی سەر زەمینی تیکدا و لە لایەکی ترەوە کە چەند خەنانی قرالیی تارومار کرد کەچی لە سەریکی ترەوە زور ملتی تری بختیار کرد و چەند حکومتی وەکو لیتوانیا ، اوقرانیا ، پولونیا . . . . . . ی هینایە وجود . و دیسانەوە وەکو عائلەی آل عثمانی سفیل و سەر گردان و دەر بە دەر کرد کەچی جمهوریتی تورکیای ـ بەهەمو تازەکی و فعالیتەوە هینایە وجود .

بناءً علیه ایمەیش ئەتوانین بە پێ اوضاعی خومانەوە مقابل بەم هەمو فلاکت ، بومباردومان ، مهاجرت و سفالتەوە کە ملتی کورد و بالخاصه لوای سلیمانی چاوی پی کەوت و بەاعتباری او انتظاری لطف و شفقتەی لە حکومتی ئەکرد و کە بەرامبەر بەم هەمو فلاکتە بە شرمیکی تەواوەوە بە امیدی پاداشـی چاکە ئبانی کرد نتیجە بە مکافاتی خوی گەیشت ، ئەوا شەوی لی روژ بووەوە ، ئەوا امرو دەرگای بختیاری بو کرایەوە یعنی بە کوردی بیلیین بەرامبەر بەم هەمو تحملی فلاکتە بەرامبەر بەم هەمو چاوەروانیە دەرگای لطفی حکومتی لی کرایەوە : لە تێگەیشتو ترین و چاکترینی ملتەکەمان و لە سەر افرازانی علم و معرفت کە ام وطنە پێ گەیاندوە و کە هەمو ملت بەدلیکی روون و بێ‌غشەوە خوشی ئەوی و کە یکانە هەر امیدی بە علم و عرفانی بووە سعادتی توفیق وهبی بك تعیین کرا و بوبە متصرفی لواکەمان . بە جدی ئەلیین ام لطف و شفقتەی کە حکومت امجارە لە گەلیا کردین و کە امید و تمنای ملتەکەی هینایەجی هەمو فلاکتیکی لە بیر بردینەوە ، ماندوی حەسانینەوە ، تاریکی لە سەر لابردین ، نائلی روژیکی روناکی دائمی کردین و استقبالیکی زور باشی بو حاضر کردین .

ایە بە هەمو موجودیتمانەوە بەرامبەر بەم جولانەوە و حسن نیتی ام قابینه عالیەی حکومتە لە بەجی هینانی شـکران زبان و قلمان عاجز ئەبینین . هەر ئەتوانین بە دل و بە گیان تمنای سـەرکەوتنی وزیری قابینەی حاضرە بکەین . و بو موفقیت و سـەرکەوتنی ام

متصرفە خوشەویستەمان کە سعادتی توفیق وهبی بەگە هەمو لایەك دەست بدەینە دەست یەکتری و بو بەرزی و بلندی مشارالیه لە خوا بپارینەوە ، و بو سەر کەوتن و پێش‌کەوتنی وطنەکەمان هەول بدەین و لە هەمو خصوصیکەوە یاریەی بدەین .

پشت بە خوا لە فرتەی دوایی‌مانا ترجمەی حالی مشارالیه عرض خوێندەوارانی ژیان ئەکەین ؟

تشریف بردنەوەی متصرف پێشو سعادت احمد بك :

سعادت متصرف اکرمی پێشومان روژی جمعة کە تصادفی ئوی مانگی کرد بە روی کرکوکدا تشریفی بردەوە هەولێر ، بە صورتێکی حرمتکارانە لە طرف عموم اشراف شار ، رئیس بلدیە ، رؤسای دوائر و مأمورین لواوە بە اوتوموبیل لە طرف قسمیکەوە هەتا تەی تال و لە طرف قسمیکی ترەوە هەتا کرکوك روانە و عرض خوا حافظی لی‌کرا .

ژیان ؛ سعادت احمد بك لە مدەی ئەم سالەدا کە لەم لوایەدا مایەوە حقیقتا بە کر امنیت و اسایشی لواکەی تامین‌کرد بو آوەدانی شار ... لی هەولی‌دا و بەرامبەر بە اهالی لطف و شفقتێکی تەواوی هەبو ، گەورە و بچوکی لواکە لێی ممنون بو و دائما بەرامبەر بەم شخصە عالیە حرمتکار بون . امید ئەکەین لە هەر کوێ بێ هەر موفق و بەختیاری بژی و ئەم محبتەی کە درحق بە اهالی ئەم لوایە هەیەتی هەر باقی بمینێتەوە .

—(§)—

تشریف هێنانی سعادت متصرف اکرمی‌مان

متصرفی تازەمان جناب توفیق وهبی بك لەگل رفیقەی فاضلەی محترمەی دا شەوی دەی مانگ لە بغدادەوە بە ریگای آسن حرکتیان فرمو ولە ... یانیدا گەیشتنە استاسیونی کرکوك ولەطرف لاوە بیگەیشتوان کوردەوە لە استاسیونەکە استقبال و بەچیلە ابداء عرض بخیرهاتنی کرا ولەویوە لەگل مستە بلین‌دا پرا... نیکی چند دقیقەییان تشریفیان بردە نادی ملکی کرکوك ولە دوای ماندو حساوەیان بە اوتوموبیل روو بە سلیمانی حرکتیان فرمو ولە طرف رئیس شار وعموم اشراف ورؤسای دوائر واکثر اهالی سلیمانی و هەمو مامورینەوە قسمیکی هەتا چمچال وقسمیکی لە مرکزی تینال‌دا استقبالیان فرمو وعرض بخیرهاتن و برابەر بم تشریف هیناناەی درجەی دلخوشی وشادمانی اهالیکەیان عرض کرد . مشارالیه لە مرکزی تینال‌دا لە اوتوموبیلەکە تشریفیان هینایە دەری وبکە یکە دستی مستقبلینی گوشی ولە دوای‌دا خطاب بە حاضرون ام لطاقە جوانە کە بوە سببی مسروریتی همو لایك ارای فرمو . و فرموی مقابل بم تعینەم زور مسرورم و خوم بە بختیار ازانم چونکە یگانە آرزی من هر اوە بوە کە فرصتێکم چنگکەوی خدمتی وطن و ملتەکەم بکەم . ... راشکر موفق بوم وتمناکەم هاتچی و ... دمت کردنی وطن و ملتەکەم ، خوا ئەم فرصتەی پێبخشیم ابتر امید ئەکەم هەمو فردیکی ملتەکە بە دلێکی پاك و جدی یەوە معاونتم بکەن ، دەست بدەینە دەست یەکتری و بو پێشکوتن و بەرزبونەوەی قومەکەمان لە ژێر بیدانغی عراقی خوشەویستدا تی کوشین و ... بینە کارکریکی بە سود لە ناو ئەم وطنە شیرینەدا ، خدمتی متصرف پیشو احمد بك شایانی تقدیرە ، چونکە ... پیشکەوتنی قومیك اسایشەتی و ایش بە راستی لە لایەنی ئەو ذاتە محترمەوە زور و چاك دامنزرا وە منیش بو

اسایش هەر لە سەر ئەو ریکایەوە ئەروم و بو زانست
صحت ، دولەمندی ، صنعت ، و تعمیرو زراعتی
مملکەتەکە لەداخلی هیزی بشریتدا تێئەکوشم .

لە دوای تەواو بونی فەرمودەکەی لە کەل ئەو هەتەو
ملەیانە زوو ەدا تشریفیان هینایە سلیمانی و هەتا ناو شار
طاقم طاقم اهالی لە ری دا صف بەستەی استقبال و
احترام بو بون .

ژیان ، ایمەیش دیسانەوە بە ناوی عموم ملتی
کورد و اهالی لواکەمانەوە عرض بەخیرهاتنی ئەکەین
و تمنا ئەکەین خوای کەورە و مزند هەمو فرصتیکی
بو بەخششی و بو خدمت کردنی ولات و ملەتەکەی
مرافق کات .

هەوالی دەرەوە :

غاندی کیراوە

لە بەر ئەوەی عصیانە مدنیەکەی هندستان توسعی
کرد و شیرازەی حکومتەکەی تیکدا و لە اکثر منطقەی
هندستاندا لە کولانەکانا اهالی و پولیس دەستیان کرد
بە شەر و یەکتری کوشتن . حکومتی هندستان بە
موجبوری موافق قانونی سالی (١٨٢٧) غاندی کرت و
حبسی کرد .

هەر چەند هەتاکو ایستا مقابل بەم اجراآتی
حکومیە عصیانەکە تسکین نەکراوە بەلام خەریکە بەرە
بەرە وضعیت بیتەوە جیی جارانی .

مفاوضەی مصر تیك چو

کومەلی حکومتی مصر کە لە ریاستی نحاس پاشادا
بو مفاوضە چوبون بو لندن لە دوای ئەوەی چەند
جاریك لە وزارتی خارجیەی بریطانیادا دانیشتن
مذاکرەیان کرد . نتیجە ریك نەکەوتن و لە سەر
مسئلەی سودان مفاوضەکەیان تیك چو .

مستر هندرسن وزیری خارجیەی بریطانیا لە
مجلس عوامدا بە اسفەوە مسئلەی تیك چونی مفاوضە
کەی بو مجلس کیراوەتەوە و کوتویەتی لەم خصوصەوە
لە فرصتیکا لیتیکی سپی نشر و تقدیمی مجلسی اکەم . و
لە عینی روژدا مستر هندرسن چووە بو پاریس و
جنیف و بو صبحەینیش وفدی مصریش کەراونەتەوە
بو مصر .

احوالی داخلی عراق

ئغاتی جعفر پاشاالعسکری وزیری دفاع بو مسئلەی
تبدیلی قرانی ایران و تجارتی بینی عراق و ایران بو
ئەوەی مذاکرە لە کەل حکومتی ایراندا بکات . تشریفی
بردبووە طهران .

لە دووای چەند روژیك بە موفقی و بە طیارە
کەرایەوە بغداد .

فخامت رئیس الوزراء نوری پاشاالسعید بە مناسبتی
جەژنەوە بو چاو پی کەوتنی لواکە تشریفی هینابوە کرکوك
لە دوای روژیك عودتی فەرموتەوە بغداد .

داخلی :

—(§)—

متصرفی لوای کرکوك سعادت تحسین بك العسکری
بو زیارتی متصرفی تازەمان تشریفیان هینایە سلیمانی و
لە دووای روژیك عودتیان فرموەوە . عرض بە خیر
هاتن و خووا حافظیان اکەین .

محترم ملاصدیق افندی کە بووە بەحاکم صلح سلیمانی

دووای جەژن لە کویەوە تشـریفی هینا و دەستی کرد بە ایش ، تمنای موفقیتی اکین ،

قونسلوس دولتی علیەی ایران آقای محمدفاضل میرزا بو تەماشاکردنی ایشوکاری قونسلوسخانە تشریفی بردە کرکوك ،

مدیری پوستە و تلغرافی کرکوك محترم احمد نوری بك بو چاوپی‌کەوتنی وولاتەکەی بە مأذونیت تشـریفی هینایە سلیمانی و لەدوای چوارروژ عودتی فەرمووە ،

قائمقام هلبجە جنابی حمید بك ولە بکزادۀ جاف جناب احمد مختار بك و جناب علی بك احمد بك بو بە خیرهاتنی متصـرف تازەمان لە هلبجەوە تشـریفیان هیناوەتە سلیمانی ،

مدیری پرادوست جناب عونی افندی بو چاو پی کەوتنی وطنەکەی بەمأذونیت تشریفی هیناوەتەوە سلیمانی بە خیر بی‌تەوە ،

جناب ماجد افندی کە شخصیکی گنج ومنوری ام وطنەیە وکالە داخلی لوای کوت‌دا مدیری ناحیەی عنزیە بو اجارە ترفیعا بوە بە قایمقام قضای عمادیە ،

ژیان : بەرامبەر بەم تعیینە مصیبە تشکری حکومت اکین ،

اعلان

مجلس ادارەی لوای سلیمانی لە دانیشتنی ۲۸ نیسان ۱۹۳۰ یان قراریان‌دا کە لە اعتباری ۱۵ مایس ۹۳۰ دست بکری بەتقدیر کردنی حاصلاتی جوتانە سبب بەوە کە حاصلاتی ام لوایە درنك پی اکات و تقدیرانی بە صورتیکی مضبوط ممکن نابی بناءً علیه موافقی مادە ۲۳ لە قانونی ضریبةالارض بو اوەی هەمو کسیك بو ام جهتە اطلاع حاصل بکات اوا کیفیت اعلان کرا ،

متصرف لوای سلیمانی

لە دائرۀ طاپووە ،

اعلان

لە کرەکی درگزین خانویە کە محادده [شمال‌شرقی بە خانوی ۳ — ۳٦ تسلسـل ۳٦۰ کە عائدی محمود کوری قادر فراشە و شمال‌غربی بە طریق عام و بە خانوی ۳ ۳٦ تسلسل ۳٦۰ مذکور جنوب‌غربی و جنوب‌شرقی بە طریق عام] و نومرەی ٥ — ۷٦ و تسلسلی ۳٦۱ بە ناوی عبدالله کوری کریمەوە مجدداً طاپو اکری لە تاریخی‌ام‌اعلانەوە هتا ۳۰ روژ‌ی‌تر هرکس حق و ادعایکی لە سر ام خانوە هیە بەاوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بواکاهداری هەمو کس اعلان کرا ،

اعلان

لە کرەکی کویژە واقع عرصەیەك محادده [شمال‌شرقی طریق عام و شمالی غربی و جنوب غربی بەخانوی ۱۹ — ۱ تسلسل ۱۱ کە عائدی صبری صالح کوری عبدالرحمن قادر خانی بە جنوب شرقی بە خانوی ورثۀ عبدالرحمن تفنگچی کە نومرەی ۹۷ — ۱ و تسلسلی ۹ یە و مساحەی‌دە متر و ۷۸ دسیمترە و ۷٥ — [illegible] یە و تسلسلی ۱۰ یە بە ناوی خزینەی حکومت [illegible] تسجیل‌اکریت لە تاریخی ام‌اعلانەوە هتا ۳۰ [illegible] هر کس حق و ادعایکی لە سر ام عرصەیە [illegible] اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت [illegible] طاپو بکات بو اکاداری هەموو کس اعلان کرا ،

مطبعۀ بلدیۀ سلیمانی

بو هەمو شتیك
خەبەرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە ناوی بلدیەدایە
عنوان : مالمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپیەکە بودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسیری
یکی بە آنەیکە

هەو شتێك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٢٣ ذی الحجه ١٣٤٨ ٢٢ مایس : ١٩٣٠ [پێنجشمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

رابوردوی موتەسەریفی ماتەمانە

—×—

موتەسەریفی تازەمان سەعادەتی تەوفیق وەهبی بەگ پیاوێکی کورد وە ئەهلی سولەیمانی‌یە . لە سالی (١٨٩٢) دا لە سولەیمانی هاتوتە دونیاوە وە کوری مەئموری نفوسی سولەیمانی مارف ئەفەندی‌یە . لە دووای خوێندنی روشدیە و ئەعدادی عەسکەری لە سالی (١٩٠٨)دا بە یەکەمی سینف بە روتبەی مولازمی سانیەتی لە مەکتەبی حەربیەی بەغدا دەرچووە وە لە عەینی سالدا جوی کراوەتەوە بو مەکتەبی ئەرکانی حەرب وە چووە بو ئەستەمول وە داخیلی مەکتەبی ئەرکان بووە . بەلام لەووەختەدا بەپێی تەرتیباتی تازەی تورکەکان سینفی یەکەمی مەکتەبی ئەرکانی حەربی لەغو کیرایەوە زابیتەکانی نیرانە ئوردو کە موددەتی دوسال لە قەتەعاتدا سیتاژ بکەن . لە بەر ئەوە تەوفیق وەهبی بەگیش هەتا سالی (١٩١١) لە سیتاژدا مایەوە وە ئەوسا حەرەکاتی ئەرناوودستان دەستی پێ ئەکیرد مەشاروئیلەیە بە ئارەزوی خوی ایشتیراکی ئەم حەرەکاتەی کیرد . وە لە دووای ئەم حەرەکاتە کیتیبێکی دەرهێنا کە ناوی «ماکینەلی تفنك» بو لە سەر ئەمە حوکومەت میقداری پارەی بە موکافات دایە .

لە عەینی سالدا حەرەکاتەکە دووایی هات لە پاییزی ئەو سالەدا داخیلی ئیمتیحانی موسابەقەبو وە قوبول کیرایەوە بو چونەوە بو مەکتەبی ئەرکان بەلام لە بەر ئەوەی لە عەینی سالدا موحارەبەی بالقان دەستی پێ کیرد بە مەجبوری مەکتەب داخرا وە لە گەل (شەرق اوردوسی) ایشتیراکی حەربی بالقانی کیرد . لە دووای حەربی بالقان لە سالی (١٩١٣)دا گەرایەوە مەکتەب وە نەتیجە بەوەزیفەی ئەرکانی حەربی فیرقە ایشتیراکی شەری گەورەی کیرد وە لەجەبهەی چەناقەلەمە ، عیراق وە فەلەستیندا بووە .

لە دووای شەری گەورە لە سالی (١٩١٨)دە دا بانك کیراوەتەوە ئەستەمبول بو ئیشتیراکی دەورەی ئەرکانی حەربی وە بە موووەفەقی‌یەتی لەم دەورەیەدا دەرچو وە ئەرکانی حەربیەتی تەسدیق کراوە .

له دووای موتارەکە که حوکومەتی فەخیمەی بەریتانیا هاتە کوردیستانە وە مەشاروئیلە بە بوئەوەی خیدمەتی وولات و میللەتەکەی بیکات لەئغیستوسی (٩١٩) دە دا هاتە مسولەیمانی وە لە ئەیلولا و بە قائیممەقامی قەزای رانیە وە لە عەینی سالدا بە رتبەی یوزباشی یەتی داخیلی ئەو ئوردوی کوردیستانە بو کە ئینگلیزەکان لەسولەیمانی دا تەشکیلیان کردبو .

وەختێك کە حوکومەتی عیراق تەشەککولی کرد سەعادەتی وەهبی بەگیش وەکو زابیتەکانی تری کورد لە سالی ١٩٢١ دا داخیلی ئوردوی عیراق بو وە هەتا ئەم ساڵمایەوە وە لە سالی (١٩٢٣) وە فەرماندەی مەدرەسەی عەسکەرییەی عیراق بووە .

لە سالی (١٩٢٩) دا روتبەی زیاد کرا و بو بە (عەقید) وە لە ئەیلولی (١٩٢٩) دا لە لایەنی حوکومەتی عیراقەوە نیررایە لەندن و داخیلی دەورەی مەکتەبی ئومەرای ئوردوی اینگلیز بو . موددەی چووار مانگ لەو دەورەیەدا مایەوە وە زور چاك قابیلییەتی پیشان دا وە لە ئیمتیحان دا مووەففەق بو و بە سورەتێکی مومتاز شەهادەتنامەی وەرگیرت وە گەرایەوە عیراق .

ئەم جارەیش بو ئەوەی خیدمەتی وەتەنەکەی بیکات وەیشی بیخات بو بە موتەسەررفی سلیمانی وە تەشریفی هێنایە وولاتەکەمان .

سەعادەتی وەهبی بەگ دائیما ئارەزووی خدمەت کیردنی میللەتەکەی بووە . وە گیرامیری کوردی کە هەتا ئیستا بە سورەتێکی باش نەکرابو و میللەتەکە زور ئیحتیاجی پی بو لەلایەنی مەشاروئیلەیەوە ریك خراوە وئەم گیرامیرە ئەمنەندە باش وچاك کیراوە کە لە لایەنی هەمو موتەخەسیس علمی گیرامیر وەلە هەمو لایەکەوە مەزهەری تەقدیر وتەحسین بووە . وەبەسەبەب ئەم گیرامیرەوە موشکیلاتێکی نوسین وەخویندن لە زوبانی کوردیا نەماوە . وئەتوانین بلێین بە سەبەب ئەم گیرامیرەوە زوبانی کوردی زور سەهل بووە وهەمو منالێك ئەتوانێ بە موددەتێکی زور کەم فیری نوسین وەخویندنی کوردی ببێ .

لە مەکتەبی کچانی سلیمانیدا سینفێك بو ژنە نەخوێندەوارەکانمان

مودیرەی موحتەرەمەی مەکتەبی کچانی سلیمانی کە دائما بو بەرزی سەوییەی ئافرەتەکانمان هەول ئەدات بو ئەوەی ئەو ژن وە کچە نەخوێندەوارانەی کە ناتووانن دەوامی مەکتەب بکەن ئەوانیش فیری خویندن وە نوسین بکرین لە مەکتەبا سینفێکی بو کردونەوە وە ئیواران لە سەعات دەی عەرەبییەوە هەتا یازدە موعەلیماتەکانی مەکتەبی کچان دەرسی ئەلفبا وە حساب ئەلێنەوە .

بەرامبەر بەم خدمەتەی بە ناوی ئەهالیکەمانەوە تەشەککوری مودیرەی موحتەرەمە وە هەیئەتی تەدریسیە ئەکەین . وە ئومید ئەکەین ژنەکانمان بە گەرمی دەوامی ئەم سینفە بکەن .

هەوالی دەرەوە :

****

مەسئەلەی هیندستان

لەندەن ــ غەزەتەی دایلی میل نوسیویتی کە لە شاری (بونا)دا بە شەو بەیاننامەیێکی زور بلاو کراوەتەوە وە وەبە دیوارەکانەوە نراوە ئەم بەیاننامانە بە مەرەکەبی سور بە ئیمزای (قوماندانی عومومی ئوردوی هیندی

(...) نوسراوە وە لە بەیانامەکاندا نوسراوە ئەبێ ئەهالی هەول بدات بوکوکردنەوەی زەخیرە وە ئەسلەحە بو کوشتنی بەریتانیایییەکان وە بو رزگار بون لە دەستیان .

هەر چەند ئەهالی بەیانی ویستویانە لە ترسانا بەیانامەکان بکەنەوە بەلام مودیری پولیس نەیهێشتو. وە وە قسمێکیان بە دیوارەکانەوە ماوەتەوە .

ئەفغان وە روسیا

موسکووا — حوکومەتی ئەفغان و روسیا خەریکی بەستنی موعاهەدەیکی تیجارین . بو ئەم خوسوسە لە موسکوودا گفتوگو ئەکرێ وە لە ئەفغانەوە وەزیری موفەووەزی موسکووا کراوە بە وەکیل بو بینینی ئەم ایشە .

لە عوسبەتولئومەمدا سەرەتوەتی ئینگلیس وە فەرەنسزەکان

جەنیف — وا دەرئەکوێ (هەر دیفو فیرونس) کە یەکێکە لە جوار سکرتیرەکەی عوسبە ئیستیعفا بکات لە بەر ئەوەی مەجبورە بەرامبەر بە ئینگلیس وە فەرەنسزەکان دائیما سەر دانەوێنێ وە ئیتاعەتیکی تەواویان بکات . و ئەم زاتە لە سالی ۹۲۶ ەوە کە ئەلمان هاتە عوسبەتولئومەمەوە سکرتیرە .

قوماندانی قووای هەوائی هیند وە عیراق

لەندەن — لە ایعتیباری شوبات ۹۳۱ ەوە (فیس مارشال سیر جون ستیل) بووە بە قوماندانی قووای هەوائی هیندستان لە جێی مارشال ساموند وە (فیس مارشال لەد لوهیویت لە ئیعتیباری تشرینیئەول ۹۳۰ یەوە بووە بەقوماندانی عیراق لە جێی مارشال بوبهام .

ئیران تەلەبە ئەنێرێ بو دەرەوە

تەهران — حوکومەتی ئیران کومەلیك قوتابی ناردووە بو بەرلین وەلوزان بو ئەوەی تحصیلی فنونی ئیقتسادیات وە بانق بکەن . وە ئەم قوتابییانە کە گەرانەوە لە وولاتە گەورەکانی ئیرانا لە بانقدائەخرینە ایشەوە .

ئەمیر فەیروز خان دراوە بە مەحکەمە

تەهران — ئەمیر فەیروز خان میرزا کە بەینێك لە قابینەی حکومەتی ئیرانا وەزیری خارجیە ومالیە بووە بە وەرگرتنی بەرتیلەوە ئیتهام کراوە وەبولی پرسینەوە دراوە بە مەحکەمەی گەورەی ئیران .

ئەم ئەمیرە پیاوێکی زور گەورەیە لە قاجاریەکان وەکوری فەرمان فەرمای ناسراوە . لە کوللیەکانی ئەوروپا تەحسیلی گەورەی کردووە . وەئەلێن لە ئملاکی شەخسی خوی سالی نزیکی دە ملیون روپیە وارداتی هەیە .

نەوتی موصیل

بیروت — جەیران یەکی مەبعوسی تەرابلوس لەگەل رەئیسی جومهوری لەبنانا گوفتوگوی کردووە و دوایی تەرابلوسی لی پرسیوە ، رەئیسی جومهوریش لە جەوابا گوتویەتی شاری تەرابلوس زور پێش ئەگەوی چونکە قەرار درا کە بوری نەوتی موصیل بهێننە ئەوی .

عجمی پاشا

بەغداد — عجمی پاشا کە رەئیسی عەشیرەتێکی عەرەبی عیراقە و هەتاکو ئیستا لە ناو تورکیادا بووە ئەمجارەهاتوتە بیروت وەلەمالی جەمیل بەگ بیهم میوان بووە .

داخلی :

سەعادەتی موتەسەرریف زیارەتی هەمو مەکتەبەکانی ئەرمو وەلە و روژەوە تەشریفی هیناوە خەریکی تەوار کردنی پیویستی مەکتەبەکان وەمەعارفمانە .

سەعادەتی موتەسەرریف تەشریفی بردە ئەو جیگایەی کە سودە وەنامایشی لی دروست ئەکەن وەئەو فکرەی لە دلا بو تەتبیق کیرد وەلە شەربەتی میوز چەند نامایشیکی دروست کیرد کە حەقیقەتەن لە تاما وەلەکەلی لایەنی ترەوە زور باش وەموفید دەرچو و لە لایەنی دوقتوری شاریشەوە پەسند کرا ،

ئەگەر ئەمە لە ولاتەکەمانا تعمیمی پی بکری زور باش ئەبی ئومید ئەکەین ئەهالی هوگری بەبن ،

جناب ماجید ئەفەندی کە مودیری ناحیەی عەزیزیەبو وەبو وەقائمەقامی عەمادیە بوچاوپیکەوتنی وەتەنەکەی تەشریفی هیناوەوە سلیمانی ،

تەقدیمی ئیدارەی غەزەتەی ژیان

نیعمەتی وەهبی قودوسی وەهییە بو شارمان
سەهل ئەبیتو سوک ئەبی بی شوبهە کاروبارمان

سەربەسەر رەنگین ئەبی هەر وەك شەکرشیرین ئەبی
مەنزەرەی گولزارمانو لەهجەوو گوفتارمان

زیادئەبی رزقو رەفاهی مەملەکەت تەوسیع ئەکا
بی زیان جەولان ئەکەن دوپشکو هارو مارمان

تاکرێن ریی خوارو چەوتی رولە ریکەی راست ئەکەین
حاکمان تەسدیق ئەکەن ئینکارمان ئیقرارمان

مەعریفەت خوی دەردەخا علمو فنون زاهیر دەبی
خرش دەژین ئەهلی مەعارف نەشر ئەبی ئاسارمان

عەدلو تەوفیقی ایلاهی حاکمان ئیسلاح ئەکا
ئاوی ایمان روون ئەبی رەوشەن شەوانی تارمان

هەر بژی میللەت لە ژیر سایەی رەئیسی عالما
تا لە دونیا بەر قەرارە سابتو سەیارەمان

کوردیك

غەزەتەی کوردی کەرکوك

دیسانەوە بە خوشیەوە خویندمانەوە غەزەتەی کەرکوك کە هەتا ئیستا دو سەحیفەی بە کوردی دەرئەچو قەرار دەراوە هەمو روژیکی دوشەممە دەرچی وچوار سەحیفەی بە کوردی بی . بەرامبەر بەم مژدە خوشە میللەتەکەمان پی خوشحال بو ئومید ئەکەین ئەم برا خوشەویستەمان هەتا سەر بە موفەق خزمەتی وەتەن وەمیللەتەکە بکات .

— (§) —

ئیملای تازە

ئەمانەوی ئیتر غەزەتەکەمان لە سەر ئیملاوە کراوەیە تازەکەی جەنابی تەوفیق وەهبی بەلام بنوسین بەلام لە بەر ئەوەی لە چاپخانەکەمانا بەعزی حروفات نییە کە پیویستە ناتوانین بە تەواوی ریکی خەین، ئومید ئەکەین بەرە بەرە بە تەواوی تەتبیق بکەین .

لە دائرەی طاپووە .

أعلان

لە کرەکی درکزین خانوە کە محادده [شمال‌شرق بە خانوی ٣—٣٦ تسلسل ٣٦٠ کە عائدی محمود کوری قادر فراشە و شمال‌غربی بە طریق عام و بە خانوی ٣ ٣٦ تسلسل ٣٦٠ مذکور جنوب‌غربی و جنوب‌شرقی بە طریق عام] و نومروی ٥—٧٦ و تسلسلی ٣٦١ بە ناوی عبداللە کوری کریمەوە مجدداً طاپو اکری لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هرکس حق و ادعای لە سر ام خانوە هیە باوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات بو آگاهداری همو کس سەیم جار اعلان کرا .

مطبعهٔ بلدیهٔ سلیمانی

سالی ٦ ژماره ۱ ۲٤١ — ژیان — ژماره ۱۰

ژیان

حزبی نیه

بۆ هەموو شتێك مخابرات بەناوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە پێش بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کرێ‌یار
بەشش مانگ پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بۆ دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هەتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترچکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسیزی
یکی بە آنەیکە

هەر شتێك اسوسی هەفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

۳۰ ذی الحجە ۱۳٤٨ — ۲۹ مارس : ۱۹۳۰ [پێنجشمە] — تاریخ انتشار ۲۱ کانون ثانی ۹۲٦

لە سەرای مەعاریفا ئەسنیرەیکی گەسەبە

****

ئەمجارە لە لایەن ئەحمەدەفەندی عەزاناوە لە سەر گرامیرەکەی تەوفیق وەهبی بەك فرانەتیکی ئەلفبای کوردی ریك خراوە وەبەم نزیکانە لە لایەنی خویەوە لە مەکتەبی ئومیەکانا دەس ئەکری بە ووتنەوەی .

ئەم ئوسولە ئوسولیکی زور باش وەبەکەلکە وە هەمو کلیمەیکی وەکو قسەکیردن ئەنوسری و هیچ کلیمەیکی لە کلیمەیکیتر ناچی وەومانیلیە ئەحمەدەفەندی یش لە ئوسولی دەرس کوتینەوەی ئەلفبادا شارەزبی‌یکی تەواو و دەستیکی دریژی هەیە و هیوامان هەیە لە موددەتیکی زور کەمدا منداله نەخوندەوارەکان بی ئەرك و ماندوویی فیری خویندەواری بین .

ئومید ئەکەین لە سینفە نەخوندەوارەکان مەکتەبی زنانیشا لە لایەنی موعەلیمەکانەوە بە ژنە نەخوندەوارەکان لە سەر ئەم ئەلفبا تازەیە دەرس بیژریتەوە چونکی زور ئەبی لی‌ئەبینری و بە ئاسانتر و بە موددەتیکی کەم فیری خویندن و نوسین ئەبن .

ئەگەر ئەم ئەلفبا و ئەم گرامیرە کوردیە تازەیە لە مەکتەبە رەسمیەکانیشا تەتبیق بکری موحەققەق ئیستیفادەی دو چەندانە ئەبی .

ئینجا هیوامان وایە وەزارەتی مەعاریفیش ئەم ئوسولە داخلی پروغرام بکات و لە مەکاتبی کوردستانا ئەمی بە تەتبیق بفرمویت ما ؟

کتیبەکانی مەکتەبەکانمانە

لە ژمارەی ۲۳۷ روژنامەی ژیان دا بە ناوی ع : عەزیزەوە چەند کەلیمەیکم دی لە بابەت کتیبی ئەشیای سینی شەشەمەوە کە خوم تەرجومەم کردووە و زور بە ناشیرینم زانی کە بی جوابی بهیلمەوە .

۱ — منیش بی ئەمەی تەعەرروزی شەخسیات بکەم بە کوردی ئەلیم هەر چی کتیبیك کە لە مەکتەبەکانا هەیە و بە کوردی لە چاپ دراون هیچیان بو ئەوە ناشین کە پیان بلین (کتیبی‌مەکتەب) بو ئیسبات

کردنی ئەم قسەیەم هەمو وەختیك ئامادەم .

٢ — بەلام ئیحتیاج مەجبوری کردوین کە پێیان بلێین کتیب . چونکە هێشتا هیچ کە نجێکمان پێ نەگە ـ یشتووە کە لە ژێر دەستی ملموستایەکی کورددا حیسی میللی وەرگرتبێ و بە زمانی کوردی فێری خوێندنێکی تەواو بوبێت . لە بەر ئەوە مەتبەعەکەیشمان بجوکە فروشتنی کتیبەکانمان زور کەمە و مەعاریفیش لە بەر ئەم سەبەبە ئەخیرە ئەم یارمەی ئەو موعەللیمانە ئەدات کە کتیب تەرجومە ئەکەن .

٣ — ئەگەر تەرجومەی ئەم کتیبەم خراپ کردبو بوچی ئەمین زەکی بەگ قوبولی کرد . و ئەگەر ئ و کوردی نازانی بوچی ئەو کتیبانەی تر کە تەدقیقی کردووە بە باش ئەدریتە قەلەم . چو من بە زور و پارانەوە کتیبەکەم پێ قوبول ئەکرد . من بلێم چی ملیونێك کورد مەتبەعەیێکیان نییە کە چوار کتیبی لێ تەبع بکەن .

٤ — ئەگەر ئەوەندە شارەزا بویت بوچی کە پێم کوتی تەرجومەی بکە نەت کرد ؟ ئیتر حورمەتی زور .

ع : واحید

کومەلی یانەی سەرکەوتن

****

بەغداد — نائبی هەولێر مەعروف بەگ جیاووك لەگەل چەند پیاوێکی کوردی ترا لە وەزارەتی داخلیەی عێراق داوای مەزونیەتیان کردوە بو ئەوەی کومەلێك تەشکیل بکەن و بە ناوی ﴿ یانەی سەرکەوتنە ﴾ وە نادییەك دائەزرێنن .

وەزارەتی داخلیە مأزونیەتی داونێ و لە سەرێ وە خەریکی دامەزرانێی کومەلەکەن .

ژیان : پشت بە خوا پروغرامی ئەم کومەلە لە هەفتەیەکی ترمانا عەرزی خوێندەوارەکانی ئەکەین ، وەکو پروغرامەکەمان خوێندوتەوە ئەم کومەلە فیکری هەیە خزمەتێکی گەورەی کوردیستان بکات و بو پێش خستن و سەرکەوتن و بلاو کردنەوەی مەعاریفمان و بو بەرزی و بولندی زەراعەت و ئیقتیسادیاتمان و بو تەرەقی پێدانی سەنایعی وەتەنییەمان ئەیەوێ تێ کوشێ

مەرکەزی گەورەی ئەم کومەلە لە بەغداد ئەبێ و لە هەمو لوا و قەزاکانی کوردیستانا ناوچە ئەکاتەوە .

هیوامان وایە بە هەمویەتی کوردەکان پشتیوانی ئەم کومەلە بکەن .

هەوالی دەرەوە :

گیراف زیپلین

مادرید — گیراف زیپلینی مەشهوری ئەلمان بو ئەوەی سەیاحەتی ئەمەریقا بکات بە سەر جەبەل تاریق دا رویشتووە و لەو نزیکانە نیشتوتەوە قیسمێك لە ریکابەکانی بەجێ هیشتووە و قیسمێکی تری سوار کیردووە و ئیحالی ئیستیقبالیان کیردووە .

لافاوی رومانیا

بوکرەش — لە رومانیادا لافاوێکی زور گەورە بووە ئاوی نەهرەکان زور زیاد و بەرز بوتەوە گەلی لە دیهاتەکانی غەرق کیردوە . و حکومەت عەسکەری ناردوە بو بەستنەوەی نەهرەکان .

حەرەکاتی هیند وئەقلی غاندی

ئەلکەتە ــ سەورەی هیندیستان هەتابی زیاد ئەکات . لای کەلکەتەوە هەرایەکی گەورە بووە لە پولیس وئەهالی نزیکی سەد کەس کوژراو و بریندار بووە .

کومەلی ئیدارەی موئتەمری هیند قەراری داوە حەرەکەکە تەوسیعی پی بکات وئەهالی تەشویق بکات کە تەکالیفات نەدات بە حکومەت .

ئەلین حکومەت ئەمەوی (غاندی) بە حەبسی بخریتە لەندەن . و بو ئەم خوسوسە قانونی هیندیستان موساعەدە ئەکات حەبسی هیند سەوقی بەریتانیا بکری لە ترسی گەرما نەک حەبسەکان تەلەف بکات .

پولی پوستەی تازەی عیراق

حکومەتی عیراق پولی تازەی پوستەی تەبع کردوە ئەم پولەدیویکی رەسمی جلالەتی مەلیکی عیراقی پیوەیە .

داخلی :

****

هەلبژاردنی کومەلی ئیدارەی زانیستی

روزی جومعەی ٢٣ی ئەم مانگە لە سەر پروغرامی کومەلی زانیستی بو هەلبژاردنی کومەلی ئیدارە دەست کرا بە ئینتیخابات و ئەعزا دائیمیەکانی کومەل و قیسمیکی تر لە ئەشراف وئەهالی شار دەعوەت کرابون ئیواری عەینی روز مەدعوین لە زانیستیدا کوبونەوە و دەست کرا بە ئینتیخابات و ئەو حەوت کەسەی کە لەخوارەوە ناویان نوسراوە بون بە ئەعزا و هەیئەتی ئیدارەیان دامەزران .

مودیری مەکتەبی موتەوەسیتە جەنابی رەشید زەکی ئەفەندی

حاکمی سولح جەنابی مەلا سدیق ئەفەندی

موعەللیمی سانەوی جەنابی رەفیق حیلمی ئەفەندی

جەنابی فایق بەگی ماریف بەگ

« میرزا تەوفیق

موتەرجیمی ئیداری جەنابی رەشید نەجیب ئەفەندی

جەنابی کەریم سەعید ئەفەندی .

ــبو زانینــ

لە بەعزی جیگاوە بە بی ئیمزا مەقالەمان بو دیت کە لەژیاندا بینوسین . ئەگەر ئیسم وئیمزای سەریحی ساحیب مەقالە لای ئیمە مەعلوم نەبی ناتوانین نەشری بکەین .

ئەوانەی نایانەوی ئیسمەکەیان بنوسری ئیدارە تەعەهودی پەنهان کردینی ئەکات و لە بریتی ئەوە ئەو ئیشارەتانەی وئەو ئیسمە موستەعارانەی کە پیشانی ئەدەن ئەنوسری . حاسیلی ئەو مەقالانەی کە ئەنیرری ئەبی ئیمزا وئیسمیان تیا بەیان بکری .

لە هەیئەتی تەعلیمیەی کەرکوک جەنابی قاسم بەگی مودەررسی عەرەبی ثانەوی « زەینەلعابدین بەگی مودیری مەکتەبی قەلعە « داود ئەلصانع بەگی مودەریسی تەئریخ و جوغرافیای ثانەوی و عەبدـ ئەلقادر مەلیم بەگی مودەریسی موتەوەسیتە « عزەت عزالدین بەگی مودەرریسی ریازیات بو چاوپیکە وتنی رلاتە کەمان تەشریفیان هینایە سلیمانی و لەدوای روزیک عەودەتیان فەرموەوە .

عەرزی بەخیر هاتن و خوا حافیزی هەموویان ئەکەین.

موفەتتیشی عمومی مەکتەبە موتەوەسسیتەکانی عیراق جەنابی ئەمین زەکی بەگ لە گەل عاسی مەعاریفدا تەشریفیان هیناوەتە سلیمانی .

بەغداد — ئەلین مەعالی جەمیل بەك مەدفەعی وەزیری داخلیە ومەعالی جەمال بەك بابانی وەزیری عەدلیە روژی دوشەمەی ٢٦ ئەم مانگە لە بەغداوە حەرەکەت ئەفەرمون بو مەناتیقی شیمالیە .

واپوریکی فەرانسز غەرق بووە

واپوریکی فەرانسز لە بەحری ئەحمەردا ئاگری تی بەر بووە قیسمیکی زور لەحەجاجەکان لە ترسانا خویان خستوتە بەحرەکەوە وخنکاون .

ژیان ! ئەم حەجاجانە عیراقی نین خەلقی تونس و جەزائیرن .

جەنابی مارف بەك جیارك روژی ئەنجمەنە رەسمی کردنەوەی کومەلی [یانەی سەرکەوتن] ئیجرا ئەکات بو ئەمخوسوسە گەلی لەئینگلیزەکان ، پیاوە گەورەکانی بەغدادو کوردەکانی دعوت کردوە .

سیفونی وەتەنی

پیویستە ئەهالیکمان زیتر سیفونی وەتەنی بخونەوە چونکە سیحی و خوشترە و لە میوزی خومان دوروست ئەکری .

تاهیر ئەفەندی ئەمین ئەفەندی مەعلەسەف لە ئەخوشیەکەی رزکاری نەبو ئەمری خوای بەجی‌هینا . بەیانی‌تەعزیە لە کەسوکاری ئەکەین ، تەمەنا ئەکەین خوا تەسەلی‌یان بداتی .

لە دائرة طابووە .

اعلان

لە کرەکی گویژە خانویك کە محادده شمال شرقی بە خانوی ٨٧ — ٨٣ تسلسل ٨٩٢کە عائدی فتاح کوری عزیزە وتواوکری بە خانوی ٦٥ — ٨٣ تسلسل ٨٨١ حاجی ملا عارف کوری مصطفی . شمال غربی بە خانوی ٦٥ — ٨٣ تسلسل ٨٨١ ذکر کراو و تواوکری بەدکان کورون حاجی یوسف ٧١ — ٨٣تسلسل ٨٨٤ وتواوکری بە خانوی ملا احمد صالح ٧٥ — ٨٣ وتسلسل ٨٨٦ جنوب غربی بە خانوی ٧٥— ٨٣ تسلسل ٨٨٦ ذکر کراو وتواوکری بە جاخانة صاحب ملك تسلسل ٨٩٠ ٨٣ — ٨٣ وبە طریق عام جنوب شرقی بە طریق عام وبە خانوی ٧٥ — ٨٣ و تسلسل ٨٨٦ بیان کراو ونومرەی ٧٣ و ٨٥ —٨٣ وتسلسلی ٨٩١ مجددا بە ناوی حاجیلەی کوری شیخە وە قیدی طابو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ روژیتر هرکسیك حق وادعایکی لەسر ام خانوە هیە بە اوراق ومستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طابو بکات ا ئینا لەکل تواو بونی مدتی قانونی قید اکریت بو آکاداری همو کسیك اول جار اعلان کرا .

اعلان

لە کرکی گویژە واقع عرصەیە کە محددە شمال شرقی طریق عام وشمالی غربی و جنوب غربی بەخانوی ١٩ — ١ تسلسل ١٠ کە عائدی صوفی صالح کوری عبدالرحمن قادر خانیە جنوب شرقی بە خانوی ورثة عبدالرحمن قفتانچی کە نمرەی ٩٧ — ١ و تسلسلی ٩ یە و مساحەی دە متر و ٧٨ دسیمترە و ٧٥ سانتمترە یە و تسلسل ١٠ یە بە ناوی خزینەی حکومت عرصەیە تسجیل ئەکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠ی روژیتر هر کس حق و ادعایکی لە سر ام عرصەیە هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات بو آکاداری دووم جار اعلان کرا .

اعلان

بە پی منشوری وزارت داخلیە و ٩٦٣ ژمارە و ٢٥ مایس ٩٣٠ تاریخ امرنامەی مقام متصرفی بەلازم بینراوە کاو چالانەی بو خشت برین هەل اکرن پیویستە کیلومترییك لە خانوەکانی مملکتەوە دور بیت بناء علیە اوا اعلانی اەکین نابی هیچ کسیك لە نزیك خانوەکان بوخشت برین کاچ ن کل و چال هل بکەن لازمە کیلومترییك لە خانوەکانی شار دور بکەونەوە لوی کل و چال هل بکەن هرکس بە خلاف ام اعلانە حرکت بکا بە پی مادە ١٢٦ لە قانون عقوبات بغدادی تجزیە اکری بو آکاداری عموم اعلان کرا .

رئیس بلدیە

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هه‌موو شتیك
مخابرات به‌زاوی اداره‌خانه‌وه
اکری
§
اداره‌خانه له‌ناو بلدیه‌دایه
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی به‌انه‌یکه

کریار
به‌شش مانك پێنج
به‌سالیك ده‌ رووپیه‌ ده‌دا
بو دره‌وه اجرت
پوسته‌ی علاوه ئه‌کری
اعلانات
له‌دیریکه‌وه‌هتا شش مقطوعا
سه‌ر رووپیه‌و له‌شش زیاترچکه‌له
سه‌ر رووپه‌که‌بو دیره‌زیاده‌کانیش
دیری شش آنه اسیری
یکی به‌آنه‌یکه

هه‌موو شتێك اوسی هفته‌ی دو جار درده‌چی غزته‌یکی کوردیه

٥ محرم ١٣٤٩ ٢ حزیران : ١٩٣٠ [دوشه‌مه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

له‌ خوێنده‌واره‌کانی کورد تکا ئه‌که‌ین

—≋∽∽••∽∽≋—

قیمه‌تی زوبانیك به‌مه ده‌رئه‌کوێ که‌ بو نوسین وخوێندنه‌وه ئه‌لفبایه‌کی باش وبو فیربون ره‌هبه‌ر — گیرامیریکی ریکوپیکی به‌بی . وغیری ئه‌مانیش ئازاده‌بێ له‌ که‌لیماتی بیگانه .

هه‌ر چه‌ند زوبانی ئیمه‌ له‌ پیشا ساف وبی‌گری و پالاوخاوێن، هه‌موی‌کوردیی په‌تی بووه‌ به‌لام به‌ سه‌به‌ب ئیسلامه‌تی ودراوسی‌یه‌تی وتیکه‌لاوی قه‌ومانی تره‌وه زور که‌لیماتی بیگانه تیکه‌لاوی زوبانه‌که‌مان بووه و که‌لیماته‌کانی خومان وون کردووه .

هه‌ر وه‌کو بو نوسین وخوێندنه‌وه‌ی زوبانه‌که‌مان هه‌ول درا وبه‌ راستی ئه‌لفبا وره‌هبه‌ریکی باشی فه‌نی بو ریك خرا پی‌ویسته‌ بو نه‌هیشتنی ئه‌م که‌لیمه‌ ئه‌جنه‌بی یانه‌یش هه‌ول بده‌ین و له‌ جی‌ی ئه‌وانه که‌لیماته‌کانی خومان که‌ باوکو باپیرمان له‌ وه‌ختی خویدا به‌ کاریان هیناوه و ئیمه‌ وونمان کردوه ویا که‌لیماتیك که‌ موناسه‌ب به‌ی بروانه‌وه‌بێ بدوزینه‌وه و به‌ عومومی قوبولی بکه‌ین وئیتر به‌م نه‌وعه زوبانه‌که‌مان بکه‌ینه‌وه به‌ کوردیه‌کی په‌تی و بیخه‌ینه‌وه سه‌ر پیشووه‌که‌ی خوی .

ئینجا تکا ئه‌که‌ین له‌ خوێنده‌واره‌کانمان به‌رامبه‌ر به‌و که‌لیماته ئه‌جنه‌بیانه هه‌ر که‌سیك به‌ فیکری خوی کوردیه‌که‌ی بدوزیته‌وه وبومان بنوسن که‌له‌ غه‌زه‌ته‌دا بلاوی بکه‌ینه‌وه وله‌ دوای کوبونه‌وه و قوبول کیردن یان به‌ کارك بهینری ؟

****

کومه‌لی زانیه‌تی

کومه‌لی زانیه‌تی له‌ ئیجتماعیکیانا قه‌راریان داوه به‌رامبه‌ر به‌ کوششی هه‌یئه‌تی ته‌علیمیه‌ی مه‌کته‌بی پکانی سلیمانی که‌ سینفیکی تایبه‌تی‌یان بو ئافره‌ته نه‌خوێنده‌واره‌کان کردوته‌وه ته‌شه‌کورنامه‌یه‌کیان بو بنوسن و به‌ ناوی زانیه‌تی یه‌وه به‌یانی مه‌منونیه‌تیان لی بکه‌ن وله‌ سه‌ر ئه‌وه کاغه‌زیکی زور شیرینیان بو نوسیون ،

ژیان : هیواماز وایه کومه‌لی موحته‌ره‌مه‌ی زانیه‌تی

بەرامبەر بە کوشـشی هەیئەتی تەعلیمیەی مەکتەبی چەمچەمالیش لە عەینی غایەیان تەعقیب کردوە و کە لە چەمچەمالا دو سـینفیان بو نەخوێندەوارەکان کردوتەوە موقابیل بەوحسیباتە بەرزەیان بەیانی مەمنو. نیەتیان لی ئەفەرمویت .

مەکتەبی ئێواران لە چەمچەمال

بە سـەبەب هەوڵ و تەقەلای ئەولیای ئومور و ئەشـرافەکانی چەمچەماڵەوە و بە سـایەی مەعاریف. پاروەری موعەلیمەکانی ئەویوە لە چەمچەمال دا بو نەخوێندەوارەکان مەکتەبی کراوەتەوە و هەموشەویك دو ساعت موعەلیمەکان دەرس ئەلینەوە .

ئەم مەکتەبە لە ئیسـتاوە دو سـینفی یە و نزیکی شەست قوتابی هەیە .

وەکو بیستومانە ئەهالی چەمچەمال ، هەمەوەندەـ کانـ گەورە و بچوکیان بە گەرمی بەرە دەوامی ئەم مەکتەبە ئەکەن .

ژیان : ئەم موحەبەتەی مەعاریفە کە ئەهالیکەمان هەیەتی ئەبی بە سەبەبی سەرکەوتنمان و کردنەوەی دەرگای سەعادەتمان .

پشـت بە خوا موعەلیمەکانی هەڵەبجەیش ئەم ریە ئەگرن .

بو ژیانی خوشەویستمان !

غەزەتەی ئەمجارەمان خوێندەوە دلمان پی گەشایەوە نوسینە تازەکەی سـەعادەتی وەهی یەك زور ریك و پیك بوت . بەلام بە بیری من وەهایە کە هەر وەکو ئیملاکە کورراوە هەوڵ و تەقەلا بدریت کە لەبری ئەو کەلیمە عارەبیانەی کە بە کەلك دەهێنری تا لە دەست بەت کەلیمەی کوردی پەتی بە کەلك بهێنری و بەم تەحرە هەر وەکو نوسینەکەمان رو لە بەرزیە زەمانەکەیشمان پشکم زیاتر سەر بکەوی .

بو ئەم خوسـوسەیـش چاوەروانی بزوتنەوەی سەعادەتی موتەسەرریفی تازەمان دەکەین

هەڵەبجە : کوردیك

— (§) —

هەواڵی دەرەوە :

****

کوری غاندی مەحکوم کراوە

بومبای ـــ کوری غاندی کە حەپس کراوە لە موحاکەمەدا مالیك بەلیشی زەحمەت مەحکوم کراوە ،

عەمەلە بی ئیشـەکانی ئینگلتەرا

لەندەن ـــ مستەر ماکدونالد بەیانی کردوە لە لایەنی عەمەلە بی ایشـەکانەوە لە هەمو حیزبەکان و بالخسوس حیزبی موحافیزین زور موعاوەنەتی ئەکەن و ئەهلی حیزبەکان وە تجاران ئەمارن بەیان زور باشە ،

کیراف زیلین

کیراف زیلینی ئەلەمان هەموئەمەر یقای جەنوبی گەرا ئیستا لای بەرەزیلیایە ،

نەخوشـی وەزیری مالیەی عیراق

بەغداـــ لە وەقتیکدا مەعالی عەلی جەودەت بەگی وەزیری مالیە لە دائیرە ئەبی توشی نەخوشیەکی خراپ ئەبی و بە ئوتوموبیل ئەیبەنە مالەوە .

موعاوینی مودیری داخیلیە

بەغدادـــسالیح زەکی بەگی قائیمەقامی چەمچەمال بوە بە موعاوینی مودیری عامی داخیلیە .

نەقش و درومانەکانی مەکتەبی کچانی ئیرە و کەرکوك

بەموناسەبەتی نزیك بونەوەی ئیمتیحانەوە بۆ ئەوەی ئەو ئیشی دەست و درومان و نەقشەی کە تالبەکانی مەکتەبی کچانی سلێمانی و کەرکوك کردویانە بخریتە پێش چاوی عوموم و لەگەل یەکتریدا بەراورد بکرێن چوار پێنج روژ لەمەو پێش مدیرەی محترمەی مەکتەبی کچانی سلێمانی بە ئەشیاکانەوە تەشریفی بردە کەرکوك و لە دوای ئیجرا و تەواو بونی مەعرەزی کەرکوك گەڕایەوە سلێمانی .

موعەلیمەیەکی مەکتەبی کچانی کەرکوك لەگەل نەقش و درومانەکانی مەکتەبی ئەوی دا هاتوتە سلێمانی .

لە بەیانی ئەمڕووە ئەشیای هەردو مەکتەب لە مەکتەبی کچانی سلێمانی دا دانراوەو خراوەتە پێش چاوی عموم ، لە بەیانی ئەمڕووە هەتاکو سبحەینی ئیواری بەیانیان هەتاکو نیوەڕوان پیاو و لە پاش نیوەڕووە هەتا ئیواران ئافرەت ئەتوانن بچن تەماشایان بکەن و لە دوای تەماشا کردین هەمو کەسێك ئەتوانی لەم خوسوسەوە فکری خوی لەو دەفتەرەدا کە دانراوە بەیانی بکا .

موتەسەرریفمان زیارەتی قەزای هەلەبجەی فەرمو

سەعادەتی موتەسەرریف پاش نیوەڕوی روژی پێنجشەمەی ٩٣٠/٥/٢٩ بو چاو پێکەوتن و تەماشا کردنی ئیشو کاری قەزاکە بە ئوتوموبیل تەشریفی بردە هەلەبجە .

قائیممەقامی قەزا ، حاکمی سولح ، موعاوینی پولیس و رووئەسای دەوائیر هەتا خورمال چوون بە پیریەوە و لە قەراغ شاریش لە لایەنی هەمو ئەشراف و ئەهالی هەلەبجە ، مەئمورین و موعەللیمی مەکتەب بە قوتابی وقیسمی گەشاویاوەوە و لە تەرەف قتەیەك پولیسی پیادەوە ئیستیقبال وعەرزی بەخیر هاتنی کرا .

مشارونیلیە دوروژ لەویدا مایەوە هەوەل روژیان تەشریفیان بردە دێی عەبابەیلی وبو ئەوەی سالی ئاینە لەو دێیە گەورەیەدا مەکتەبیك بکریتەوە هەمو ترتیباتیکی ئیجرا فەرمو ، و دووەم روژیش زیارەتی هەمو دەوائیرەکانی حکومەتی وقیسمی ئەشرافی فەرمو و لە هەلەبجەیشا بو کردنەوەی مەکتەبیکی کچان ئەوەی پێویست بو ئیجرای فەرمو و روژی شەمە پاش نیوەڕو تەشریفیان هێنایەوە سلێمانی .

قەراری کومەلی زانستی

١ ـ هەیئەتی ئیدارە قەراری دا بونەوەی مەنبەعیکی تری واریدات تەئمین بکات بو زانستی هەمو ئیوارەی جومعان لە بینای زانستی‌دا دومبەلە بکریت و عەلاوەتەن بو تەعزیەی ئەفکار وتەنویری خەلق هەمو روژی جومعەیەك پێش کردنی دومبەلەکە لە سەعات نوی کوردی‌دا موحازەرەیەك بدریت . لە پێشەوە مەوزوعی موحازەرەکە لە غەزەتەدا نەشر ئەکریت . لەو حەلەدا هەمو کوردیك بو هاتن موختارە .

٢ ـ لە بینای زانستی‌دا کتیبخانەیەك تەنزیم کراوە هەمو خواهیشکەرانی عیلم ئەتوانن هەمو روژیك لە لە سەعات ٣ هەتا ٧ ی ئینگلیزی کە ئەکاتە هەشت هەتا دوازەی کوردی لەویدا موتالەعە بکەن جگە لە کتیب بەعزی لە روژنامەکانی بەغدا ومیسریش مەوجودە وهەر وەختی بودجەی جەمعیەت خوی گرت ئیشتراکی مەجەللە موهیممەکانی ئەوروپا ومیسریش ئەکریت .

حالی حازر کتیبخانه‌که زور فه‌قیره و موحتاجی هیممه‌ت وحه‌میه‌تی هه‌مو کوردیکه چه به ئه‌مانه‌ت چه به به‌خشین وله‌و تاقه کتیبیکیش بیت به منه‌ت و فه‌خره‌وه قوبول ئه‌کریت .

موحه‌مه‌دی زاهیتی

داخلی :

دوخوره کوشتنیکی عه‌جایب

له ۲٦ ی مایس ۹۳۰ روژی دو شه‌مه ساعت ۳ی عه‌ره‌بی له‌محه‌له‌ی جه زینیک که‌ناوی فاطمه بووه له که‌ل بوکه‌که‌ی دا شه‌ری ئه‌بی له حیده‌دا ئه‌چیته سه‌ربانی مه‌درا به دیوی باخه‌کان دا که زور به‌رزه به سه‌راخوی فری ئه‌داته خواره‌وه و ده‌ست به جی مبلی ئه‌شکی و ئه‌مری .

دوینیش پیاویك ئه‌چیته دوکانی دلاکیك دائه‌نیشی و له‌وه‌قتیکا که دلاکه‌که مه‌شغول ئه‌بی ده‌ست ئه‌داته کویزانیك و ئه‌ی‌هینی به ملیا ، کوچ خه‌لق دوکانه‌که ئاکادار ئه‌بن ده‌ستی ئه‌گرن . به‌لام فایده‌ی نابی کارا به ئه‌ول کویزان قورقوراکه‌ی خه‌ی ئه‌بری و ئیستا له‌خه‌سته‌خانه ته‌داوی ئه‌کری • حالی خرابه •

ئه‌سبابی ئه‌م ئینتحاریان هه‌ر مه‌علوم نه‌بووه

مه‌ئموسی موحته‌ره‌ممان موحه‌مه‌د سالیح به‌ك له له به‌غداده‌وه ته‌شریفی هیناوه‌ته‌وه .

له دائره‌ی طابووه .

اعلان

له کره‌کی کویزه خانویك که محادده شمال شرقی به خانوی ۸۷ — ۸۳ تسلسل ۸۹۲ که عائدی فتاح کوری عزیزه وتواوکری بخانوی ۶۵ — ۸۳ تسلسل ۸۸۱ حاجی ملا عارف کوری مصطفی . شمال غربی به خانوی ٦٥ — ۸۳ تسلسل ۸۸۱ ذکر کراو و تواوکری بدکان کورون حاجی یوسف ۷۱ — ۸۳ تسلسل ۸۸٤ وتواوکری به خانوی ملا احمد صالح ۷۵ — ۸۳ وتسلسل ۸۸٦ جنوب غربی به خانوی ۷۵ — ۸۳ تسلسل ۸۸٦ ذکر کراو وتواوکری به چاپخانه صاحب ملك تسلسل ۸۹۰ ۸۳ — ۸۳ و به طریق عام جنوب شرقی به طریق عام وبه خانوی ۷۵ — ۸۳ و تسلسل ۸۸٦ بیان کراو ونومره‌ی ۷۳ و ۸۵ — ۸۳ وتسلسلی ۸۹۱ مجددا به ناوی حاجیله‌ی کوری شیخه‌وه قیدی طابو اکریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ۳۰ روژیتر هرکسیك حق و ادعایکی له‌سر ام خانوه هیه به اوراق ومستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طابو بکات اگینا له‌کل تواو بونی مدتی قانونی قید اکریت بو آگاه‌داری هموکسیك دووم ۱ اعلان کرا •

اعلان

او خانوه که نومره‌ی ٥٦ — ۷۳ تسلسل ۲۹٤ وله کره‌کی درگزین واقعه وعائدی اولی کوری علی به رهنی دائره‌ی ایتامه اوا مقابل بدل رهنی‌ره بجه‌که‌ی خرایه مزاده‌وه له تاریخی اماعلانه‌وه هتا چلوپنج روژی‌تر اوانه‌ی طالبی کرینی ام خانوه‌ن مراجعت به دائره‌ی طابو وبجاردر توفیق افا بکن •

****

مه‌تبه‌عه‌ی به‌له‌دیه‌ی سلیمانی

ژیان

حزبی

بو هەمو شتیك

مخابرات بەزاری ادارەخانەوه اکری

§

ادارەخانه لە ناو بلدیەدایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکه

کریار

بەشش مانك پێنج

بەساڵێك دە روپیە دەدا

بو دەرەوه اجرت

پوستەی علاوه ئەکری

اعلانات

لە دیریکەوه هتا شش مقطوعا

سەرو پەو لە شش زیاتر جکەلە

سەروپەکە بو دیرەزیادەکانیش

دیری شش انه اسینری

یکی بە آنەیکه

هەو شتێك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غەزەتەیکی کوردیه

٨ محرم ١٣٤٩ ٥ حزیران : ١٩٣٠ [پێنجشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

کومەڵی یانەی سەرکەوتن

ئەو نادیەی کە نوسیبومان بە ناوی (یانەی سەرکەوتن)ەوه لە بەغداد لە لایەنی کوردە ئیش کەر وبە قیمەتەکانەوه ئەکریتەوه روژی جومعەی ٣٠/٥/٣٠ لە [رویال سینما]دا رەسمی کیردنەوەی بە سورەتیکی ریکوپێك وجوان جی بەجی کراوه لە میعادی خوی‌دا بانك کیراوەکان کە عیبارەت بون لە مەعالی وەزیری عەدلیە و وەزیری مەعاریف و ئەقیول ئەشرافی بەغداد وشاعیری شەهیر جەمیل سیدقی ئەفەندی زەهاوی و هەمو مەئمورین وزابیتان و کوردەکانی بەغداد کو بونەتەوه وئەوەل جار لە لایەنی قوتابیه کوردەکانی بەغدادەوه نەشیدیکی مەلیکی بە عەرەبی و گورانیکی وەتەنی کوردی‌یان گوتووه ولە دوایی‌دا لە لایەنی مارف بەگ جیاووکەوه نوتقیك خوینراوەتەوه وبەیانی نەرمووه کە عەرەز لە کوکردنەوەی ئەم کومەلە وئەم [یانە]یە خدمەت کیردنی لوغەتی کوردی وبلاو کیردنەوەی عیلم وعیرفانه لە کوردیستانا . لە پاشا لە لایەنی نەریمانی کوری جیاووکەوه کەقوتابیەکی بچوکه قەسیدەیەکی کوردی کە هەموی بەیانی چاکیی (یەك بون) — ئیتیفاق ئەکات خوینراوەتەوه وبە عەرەبیش تەرجومەی کیردووه . لە پاشانا لە تەرەف ئەدیب و خەتیبی شەهیر خەلەف شەوقی ئەفەندی داوودی‌یەوه نوتقیك خوینراوەتەوه وهەمو نوتقەکان بە چەپلە لیدان بەرامبەری کراوه . لە دوای ئەمانە بو دامەزرانی کومەلی ئیش کەری یانەکە دەست کیراوه بە ئینتخابات وئەم پیاوانەی لای خوارەوه هەلبژیرراون وکومەلەکەیان دامەزراوەوە .

چەندەی وەر گرتووه	ناویان
٥٢	ئیبراهیم ئەفەندی حەیدەری
١٠٧	ئەمین زەکی بەگ
١٦٠	مارف ئەفەندی جیاووك
١٠٢	مەحمود جەودەت بەگ
٨٧	عەبدوللە لوتفی «

٩٤	خەلەف شەوقی ئەفەندی
٨٦	موحەممەد عەلی ئەفەندی زابتی توپچی
٦٣	ئەحمەد ئاغا کەرکوکی
٥٨	مەحوی عارف ئەفەندی پشدەری

ژیان : پشت بە خوا ئەم کومەلە بە هەمو لایەکی کوردیستانا لق وبوپ ئەهاوی ومیللەتی کورد بە هەمو هیزیەوە پشتیوانیان ئەکات و بو ئەم غایە بەرزە هەمو لایەك تی ئەکوشین ، و بەم سەبەبەوە لە تاریکی جەهل رزگاریمان ئەبی و وەتەنەکەمان بە چیرای مەعاریف روناك ئەکریتەوە .

تەرجومەی پارچەیەکی مەنزومی (سولی پرودوم) ە کە یەکیکە لە ئەدیب و وەتەن پەروەرانی فەرانسز

کولی خوینین

« ١ »

لە وەقتیکدا ئیمە شەرمان ئەکیردو ژیش بەهاری هینابوە وجود ، لەو جیگایەی کە ئەختیك لەوەپیش شەرکەرەکان بەکەری یان ئەکوشت کولان بەرز ئەبونەوە .

« ٢ »

لە گەل ئەم هەمو لاشانەدا کە وەك پیزیکی بە سام لە ژیر شاخ و بەرگی ئەم کولانەدا بون کەچی غونچە کانیان دیسان وەك سالی پیشوتر تەر و تازە ئەپشکوتن .

« ٣ »

لە عالیکدا زەمین ئەوەندە خوینی خواردبیتەوە عەجەب نی یە کە (وەنەوشە) دیسانا شینی (بی بونی) دیسان سەیر بی ؟

« ٤ »

ئەم کولانە کە هەر بە خوینی بەنی ئادەم ئاودرابن ئەبوایە رەنك و بو یان لەو وەرگرتبایە ئایا سەبەب چی یە کە بەبی پەلەیەکی خویناوی ئەگەشینەوە ؟

« ٥ »

تو بلیی دیراوی ئەو کولانە کە بون بە ژیر پیی دوشمنەوە هیچ رو زەردی یەك حیس نە کەن ؟ و تو بلیی حەسی ئەو عاری حیجابە نە کەن کە لە فوولایی سینەی مەملەکەتەکەیانەوە هەتا ئەوقی سەریان بەرز بوتەوە ؟

« ٦ »

بەلی بیگانە لە پیش چاومان ئەیانچنن کەچی ئاقە یەکیکیان ئاو چاوان گرژ ناکەن و لە وەقتیکدا کە غالبیەتی بە لایانا رائەبوری بو ئەوەی بەرامبەری خەندە نیشار نەبن یەکیکیان کەلاکانیان ناوەرینن !

« ٧ »

یەکیکیان بە (هەنگی) مین ئەمجارە بی بونم و بە (پەپولە) یەك کە خەبەری ئەگاتەوە لەم وەقتەدا دیل ئەنکم مەکە نالین .

« ٨ »

لەم دەشتە شومانەدا کە لاشەی کەلی لە هاوخوین و هاو زیمانەکانمان تیدا کەوتووە هیچ نەبی لە بەر شەرمی حوزوری شەهشەعەی زەفەر گەلاکانیان کەم ناکەنەوە .

« ٩ »

هەر چەند رەنك و بو یان لە ماتەمی ئیمە وەرگرتوە کەچی بەرامبەر بە ئیمە هیچ ئیزهاری کەدەر ناکەن سەبەبە کەیشی ئەمەیە کە سینەی کولان بی حیس و بی حافیزەن ئەوان لە عالەمیکی کونەدا دائیما تەر و تازەن .

«١٠»

ئەی گولینە ! بە کەمالی حوزین و مەرارەتەوە کەلاکانتان بپیچنەوە ، خوتان بکیشنەوە ناو کراسە سەوزەکانتانەوە ، عەجەب ئیوە خوتان بە پیوژینانی ئەم لاوانەی کە لە ژیر ئەم خولە رەشەدا نیژراون حیسیب ناکەن !

«١١»

بەرامبەر بەم فەلاکەتانەمان چون لافەیدلە عەزابی ویجدانین وا ئازادە ئەبشکون ، ئەی کولانی وەتەن ئەی بورە خیزمان ئەبوایە نەختیك بو مردووەکانمان بپکیریاناپە .

موتەرجیم : م : ج

ئیحتیاج دایکی یخترا‌عە

****

لە زەمانی ئیحتیلالەوە هەتاکو ئیمسال زور پیاوی ساحیب فیکر وهوش وتیکەیشتو هاواریان ئەکیرد کە ئەگەر زەراعەت وتیجارەتی توتونەکەمان کە یەگانە سەرمایەی وەتەنەکەمانە هەر بەم تەحرە زەرع بکری وبەم نەوعە تیجارەتی پیوە بکری ئیستیقبالیکی تاریکی ئەبی ونەتیجە مەحو ئەبینەوە رەواجی نامینی و بەم سایەیەوە سەروەتی وولاتەکەیشمان کەم ئەکاتەوە . بەلام چونکە لە ئەوەلی ئیحتیلالەوە بارەیەکی زوری ئەکیرد گوی نەدرایە ئەم فیکرە وبوئەم خسوسە هەولی نەدرا . نەتیجە بەرە بەرە ئەمانەی کە کوتمان هاتەجی ئەوەی بی نرخی توتونەکە زور بارەی وولاتەکەیشمان لە بەغدادا بە ناوی ئابوتیەوە خورا و بەم سەبەبەوە ئیقتیسادیاتی وولاتەکەمان مەحو بووەوە .

بەلام وا شوکور هەمو کەس لەم مەسئەلەیە حالی بو وبو ئەوەی چارەیەکی ئەم حالە بکری تیجارەکانمان لە کویشیشان وبو ئەم خسوسە هەمو یەك کەوتون و بە قەتعی قەراریان داوە ئیتر وەزعیەتی پیشو تەرك بکەن وبو زەراعەت وتیجارەتی توتونەکە لە سەروەتی وولاتەکەمان شیرکەتیکی وەتەنی ریك بخەن . وبە خوشییەوە بیستمان کە تیجارەکانی بەغدادیشمان بو ئەم کارە خیرە ئامادەن وقەتعیان نوسیوە کە بە هەمو هیز ومەوجودیەتیانەوە ئیشتیراکی ئەکەن وئیتر بە قەتعی ئومید ئەکری بەم زووانە ئەم شیرکەتە تەشکیل بکری وتوتونەکەمان نرخیکی باش پەیداکات وبە واریداتەکەی وولاتەکەمان دەولەمەند ئەبی . و پشت بە خوا جیکاکانی تری کوردیستانیش وەکو کویە . . . ئەو جیهەتانە ئیشتیراکی ئەم مەسئەلەیە ئەکەن . وحکومەتیش بە هەمو قووەتیەوە پشتیوانییان ئەکات ولەهەمو خسوسیکەوە بو تەرویجی ئەم ئامالە وەتەنیە گەورە و بەرزە چاودیرییان ئەکات ؟

موبارەکبایی یانەی سەرکەوتین

وەکو بیستومانە لە هەمو لایەکی کوردیستانەوە تەلغورافی موبارەکبایی وپی خوشحالی نوسراوە و ئەنوسری بو کومەلی یانەی سەرکەوتین ەی کوردان و کوردەکان بە عومومی پشتیوانی ئەم کومەلە ئەکەن ولە سلیمانیشەوە ئەم تەلغورافە نوسراوە :

بەغداد

کومەلی یانەی سەرکەوتن ،

بە بیستنی موژدەی کیردنەوەی یانە دیلی کوردان گەشایەوە بە بەرزی سوپای هیمەت و خیدمەتەکە . تان ئەکەین . بە دیل و گیان بو هەمو یارمەتی و فیدا .

کاری ئامادەبین ، ئاواتەخوازی دەرامی بانەر سەرکەوتنی ببوەین .

سلیمانی ، لاوانی کورد

****

روزی ئەلیمی عاشورا

دوسێشەمەی کە دەی موحەررەمە تەصادوف روزی عاشورای ئەلیم ئەکات و بەم موناسەبەیەوە دەوائیری حوکومەتی تەعتیل ئەبێ .

—(§)—

موسابەقەی یاری

بەموناسەبەتی روزی لە دایك بونی جەلالەتی مەلیك جورجی ئیمپراتوری حکومەتی فەخیمەی بەریتانیاوە قوماندانی ئاسوری دووەمی لیڤی لە سلیمانی لە ناو عەسکەرەکانی لیڤیدا موسابەقەیەکی یاری ریك خستبو . و بو ئەم سەیرە هەمو مەئمورینی حکومەتی فەخیمەی بەریتانیا و عیراقی دەعوەت فەرمو بو . یاریەکان لەجیکا تەیارە لەسەعات سەوەهەتا شەشی زەوالی دەوامی کیرد . ولەو جیکایەدا قەلەبالغیکی زور کو بو بودوە و یاریەکان زور سەیر و ریك و پیك بون .

مرنبوعامانە

باشماوەیە

— ٣ —

رجا لەقوتابیەکان ئەکەین دقت بکەن کتیبەکەبکرن بەدەستیانەوە و کە بەکە تەماشای غەلەت ومراسی کتیبەکە بکەن .

لە لاپەرە ٢٧ : موتەرجم ئەلی تەزییق هەوا موساویە بە وەزنی لولە شوشەیەك کە پری بێ لەجیوە وەئیرتفاعی ٧٦سنتیمترەبی کە ئەمە غەلەتە وراستیەکەی تەزییق هەوا موساویە بە وەزنی سوتونیکی جیوە کە ئیرتفاعی ٧٦ سم وقاعیدەکەی مورەبەعی سنتیمترەیەك بێ

لە لاپەرە ١٥٩ لە بەحسی قووەتی هەنگ ئەفەرمویت کە تەرەقەیەك ئەخشینی بە سەتحیکی مەعدەنی دا تەقەتەقیکمان کوی لیبە ئەمە بوچ وایە ؟ لەمەیش غەرەزی موئەللیف وایە وئەو دەلیت کە کەئەشامی ئەبرزی لە سەر ساجیك سپلسیە تەقە تەقیکمان کولی ئەبی ئەمە بوچ وایە ؟

لاپەرە ٥٩ موئەللیف ئەلی لەسەر قەپانی قوریەی چا چەند کونی ئەکری ئەمە بوچی وایە ؟

ماویەتی

ع : عەزیز

لە دائرة طابووە .

اعلان

لەکرەی کویزە واقع عرصەیە کە محدودە (شمالشرقی طریق عام و شمالی غربی و جنوب غربی بەخانوی ١٩ — ١ تسلسل ١١ کەهائدی صوفی صالح کورتە عبدالرحمن قادر خانیە جنوب شرقی بە خانوی ووتە عبدالرحمن قنانجی کە نومرەی ٩٧ — ١ و تسلسلی ٩ یە و مساحەی دە مترو و ٧٨ دسیمترە و ٧٥ مانتمترە یە و تسلسل ١٠ یە بە ناوی خزینەی حکومت عراقەوە تسجیل ئەکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا ٣٠مێ روژ یەر هر کس حق و ادعایەکی لە سر ام عرصەیە هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات بو اکاداری ەەیام جار اعلان کرا .

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هه‌مو شتێك
مخابرات به‌ناوی ئیداره‌خانه‌وه
ئه‌كرێ
§
ئیداره‌خانه له‌ جای بلدیه‌دایه
عنوان: سلیمانی ژیان

ژیان

كرێیار
به‌ شش مانك پێنج
به‌ساڵێك ده‌ روپیه‌ ده‌دا
بو دره‌وه اجرت
پوسته‌ی علاوه‌ ئه‌كرێ
اعلانات
له‌ یه‌ك كوه‌تا شش مقطوعا
سه‌روپیه‌و له‌ ششه‌ زیاتر جكه‌له‌
سه‌ر و به‌كه‌ بو دره‌ زیاده‌كانیش
دێری شش آنه‌ اسینری

یكی به‌ آنه‌یكه — هه‌ر شتێك ئاوسی هه‌فته‌ی دو جار ده‌رده‌چی غه‌زه‌ته‌یكی كوردیه — یكی به‌ آنه‌یكه

١٥ محرم ١٣٤٩ — ١٢ حزیران : ١٩٣٠ [پێنجشه‌مه] — تاریخ انشا ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

ئه‌بێ ئه‌ولی به‌ ئافره‌ته‌كانیشمان بخوێنین

****

هه‌تا كو ئێسته‌ ئه‌هالیكمان وا حالی بوبون كه‌ خوا قابلیه‌تی نه‌داوه‌ به‌ ئافره‌ت وبو ئه‌وه‌ خه‌لق نه‌كراوه‌ كه‌ پێ بخوێنرێ ، ته‌نه‌ووری بكات . عالیم بێ ، ئیستیفاده‌ی لێ بكرێ . له‌ به‌ر ئه‌وه‌ ئافره‌ته‌كانمان كه‌ نیوه‌ی مه‌وجودیه‌ته‌كه‌مان ته‌شكیل ئه‌كه‌ن هه‌روا نه‌خوێنده‌وار ، بێ ته‌حسیل وبێ مزایا ماونه‌وه‌ وبه‌ سه‌ر پیاوه‌كانمانه‌وه‌ بون به‌ بارێكی گران . وغه‌یری ئه‌مه‌ێشه‌ ئولاده‌كانمان كه‌له‌ ماڵه‌وه‌ زورتر دایكیان ته‌ربیه‌ وچاودێریان ئه‌كات له‌ به‌ر جه‌هاله‌تی دایكه‌كانیان خراپ كه‌وره‌ و ته‌ربیه‌ ئه‌كرێن وئه‌خلاقێكی باشی عائیله‌وی وه‌رناكرن كه‌ موعه‌لیمه‌كانیان بتوانن له‌ مه‌كته‌با له‌ سه‌ر ئه‌و بناغه‌ باشه‌ چاكتر بڕیان بكه‌یه‌نن .

به‌ڵام چونكی هه‌مو شتێك له‌ نه‌تیجه‌ی ته‌جره‌به‌ و چاو پێكه‌وتنه‌وه‌ مه‌علوم و حه‌قیقه‌ته‌كێ ده‌رئه‌كه‌وێ ئومیدمان هه‌یه‌ به‌ سه‌به‌ب ئه‌وه‌وه‌ كه‌ ئه‌كسه‌ری میلله‌ته‌كه‌مان زیاره‌تی مه‌كته‌بی كچانیان كرد وبه‌ موناسه‌به‌تی كردنه‌وه‌ی مه‌عره‌زه‌كه‌وه‌ چاویان به‌ ئیشی ده‌ست و نه‌قش ودرومانی قوتابیه‌ كچه‌كانمان كه‌وت كه‌ له‌ نه‌تیجه‌ی ئه‌م مودده‌ته‌ كه‌مه‌دا كه‌له‌ مه‌كته‌ب خوێندویانه‌ و ده‌وامیان كردوه‌ فێری ئه‌م سینعه‌ته‌ باشانه‌ بون ئیتر بویان مه‌علوم بووه‌ كه‌ ئافره‌تیش وه‌كو پیاو هه‌مو قابلیه‌تێكی هه‌یه‌ . و ئه‌وه‌ش بێ بزانن كه‌ قوتابیه‌ كچه‌كانمان به‌ قه‌ده‌ر ئه‌م سینعه‌تانه‌ زیاتر فێری خوێندن و ته‌حسیلی عیلم وفنونیان كردوه‌ .

كه‌وانه‌ ده‌ركه‌وت كه‌ ئافره‌تیش مادام به‌ به‌شه‌ر حیساب ئه‌كرێ و ته‌شكولاتی به‌ده‌نیه‌ی وه‌كو پیاوه‌ ئه‌گه‌ر پێی بخوێنرێ وته‌ربیه‌ بكرێ قابیله‌ هه‌مو شتێك فێر ببێ . فه‌عالیه‌ت وخدمه‌تی وه‌ته‌ن و میلله‌ته‌كه‌ی بكا .

ئینجا مادام ئیمه‌ له‌م عه‌سره‌دا هێشتا له‌ ده‌ورێكی ئیبتیدائیداین ومادام زانیومانه‌ كه‌ هه‌مو سه‌عاده‌تێكمان به‌ خوێندن و به‌ بلاو كردنه‌وه‌ی عیلم وعیرفانه‌وه‌ پێك دێت پێویسته‌ هه‌وڵ بده‌ین ، و بو ئه‌وه‌ی خێراتر

پێش کەوین پێویستە قیسمی ئافرەتیشمان عائیل نەهێلینەوە وبە عومومی وەکو کورەکانمان بەکچەکانیشمان بخوێنن ونەم قیسمە زورەیشمان بو یارمەتی پیاوەکانمان بهێنە مەیدانەوە ؟

هەڵەبجە تەرقیێکی زوری کردوە

ئەمجارە بە موناسەبەتی تەعتیلی جومعە و عاشوراوە چوین بو هەڵەبجە ، بە کەمالی مەسرورەوە ئەتوانین بلێین ئەم هەڵەبجەیەی کە ئەمجارە دیمان لەوهەڵەبجەیە نەئەچو کە جاران دیبومان ، شوکر ئەم قەزایە وەکو مەعموریەت و مەدەنیەت و ئاسایشێکی تەواوی تیا مەوجودە لەگەل جیهەتی ترەوە زور مونتەزەم وپاك و خاوێنە ، باخصوص ئەفکاری عمومیەلە جیهەت مەعاریفەوەزور بەرز بوتەوە ، هەرچەندەیشتا وەزارەتی مەعاریف بە نیسبەت جێگایانی ترەوە بە تەواوی تەماشای مەعاریفی ئەم قەزایەی نەکردوە بەلام ئەو تەنها مەکتەبەی کە تیایەتی وەکو جاران نەماوە زور فەرقی کردوە ، مەوجودێکی زوری هەیە و ئەمەلیکە چونکە موحەبەتی مەعاریفیان هەیە بو کردنەوەی مەکتەبێکی قومی زور بە پەروشن ولە سەر تەشەبوساتی ئەهالیکە و مەعاریفپەروەری هەیئەتی تەدریسیەی مەکتەب خەریکی کردنەوەی سینفێکی تایبەتیە بو نەخوێندەوارەکان و قیسمی ئافرەت و کچەکانیشیان بەم نوعە حەز لە خوێندن ئەکەن ، و لە بەر ئەوەی مەکتەبی کچانیان نیە ئیستا کچەکانیان ناردوتە مەکتەبی کوران و لە سەر کورسیەك بێ فەرق کورو کچ بە یەکەوە ئەخوێنن .

باخصوص ئەوی لە هەمو شتێك چاكتر ومونتەزەمتر دیمان دائیرەی پولیس بو . حەقیقەتەن ئەم دائیرەیە هەر چەند لە بینایێکی کون وخرابدان بەلام بە سەبەبی ئیهتمامی موعاوینی مودیری پولیس نوری بەگەوە کە جیددەن پیاوێکی فەعال وئیش گوزارە زور مونتەزەم وباشە بە نوعێك کە ئینسان ئەچێتە ژورەکانەوە خوی لە دائیرەیەکی عەسری ولە شارێکی مەدەنیدا ئەبینی .

لە هەمو شتێك خوشتر ئەوی لەم دائرەیەدا دیمان مەکتەب و دەرسخانەیەکی باش و جوان بو کە بە سیرەو ریحلە تەفریش کراوە وتەختەی رەشی لێ بو ، ئەم دەرسخانەیە بو پولیسەکان ریك خراوە کە هەمو روژی پولیسەکان دو دەرس دەرسێکی قیرائەتو حیساب و دەرسێکی قانونی تیا ئەخوێنن وئەمیش بیزاتی لە تەرەف موعاوینی مودیری پولیسەوە ئیدارە ئەکری ، ئەم دەرسخانەیە لە هەمو شتێك زیاتر مەسروری کردین چونکە روحێکی بەرزو بلند پیشان ئەدات . جیددەن بو ئینتیزامی ئیدارەی پولیس وبو راگیرتنی حقوقی میللەتەکەیش زور خیدمەتی لێوە ئومید ئەکری ، بەرامبەر بەم تەشەبوسە باشانە بە ناوی میللەتەکەمانەوە تەشەکوری موعاوینی مودیری پولیس و هەیئەتی تەعلیمیەی قەزاکە ئەکەین و ایتر پشت بە خوا ئومیدمان قەویە بە سەبەبی ئەم ئیهتیمامەوە کە میللەتەکەمان بە مەعاریفەوە نائیلی ئامال ببین و دەرگای خوشیمان بو بکرێتەوە ؟

ژیان : عەلی عیرفان

لە کومەلی موحتەرەمی زانیستییەوە ئەم کاغەزەمان
بو هاتوە وا لە ژێرەوە نەشر کرا

زەواتی موحتەرەم و فیداکاری میللەت ئەمانەن

جەنابی سەدیق ئەفەندی
« رەشید زەکی »
« رەفیق حیلمی »
« رەشید نەجیب »
« ئەحمەد ئەفەندی عەزانا
« محمد نوری ئەفەندی صالح
« محمد ذهنی ئەفەندی
« عبداللە عزیز ئەفەندی
« عبداللە سامی »

ئەم زەواتە موحتەرەمانەی کە لە سەرەوە بەیان کراوە تەعەهودیان فەرمووە کە هەمو شەو مەجانەن لە جەمعیەتی زانیستی‌دا دەرس بلێنەوە بە قوتابیەکانی زانیستی .

هەیئەتی ئیدارەی کومەل بەیانی مەمنونیەت و ئەمەنناتی موەفەقیەتی ئەم چەشنە حەمیەت مەندانە ئەکات .

ئیجتیماعی عمومی زانیستی

کومەلی زانیستی بو بەستی ئیجتیماعێکی عمومی بە تەزکەرەی مەتبوع هەمو ئەهالی سلیمانی و مەئمورینی دەعوەت فەرمووە کە سبەینی روژی جومعە سەعات نو و نیوی کوردی لە بینای زانیستی‌دا کو ببنەوە .

ژیان : هیوامان هەیە هەمو بانگ کراوەکان لە میعادی خویدا لەم جیگایە عیلمیە کو ببنەوە .

« ماکینەی دروێنە »

ئەم ساڵ لەبەر ئەوەی گەنم و جو زورە و پارەیش ناکات بو دروێنەوەی رەنجبارانچەند تەئسیر ئەکات و ئەگەر بیش بوایە زور گران ئەکەوت لەبەر ئەوە موشتاقی سەعیکی زور دەغل و دان بە بی وەبێ .

بو ئەمەی چارەیەکی ئەم حالە بکری و نموونەیە کیشی پیشانی ئەهالی جەنابی کانمان بدری لە لایەن بەلەدیەوە ماکینە یەکی دروینە مو بایەعە و هینراوە و ماکینەیەکی تریش کە لە زەمانی میجەر سونا جەلب کرا و ئەویش چاک کراوەتەوە و لەم روژانەدا ئەکەونە ئیشەوە .

ژیان : ئەم تەشەبوسە لە گەلی شتە مەهم و چاکەی هیوامان هەیە زیرنەلاحەکانمان ، ئەوانەی کە موقتەدیرن ئەم نەوعە ماکینانە جەلب بکەن .

مەتبوعاتمان

پاشماوەیە

— ٤ —

فەقەت موتەرجیم ئەفەرموی (لە سەر قوتوی چا بەعزی کون ئەبێتن ئەمە فائیدەی چیە ؟) بەلکو مەقسەدی تەنەفوسی چایی .

لاپەرە — ١٩ مولف ئەلی ئەگەر قاپیکی تەرت و یا شوشەیەک نوقوم بکەینە ناو ئاو بە قوڵپە قوڵپ پڕ ئەبی و هەوای ناو شوشەکە بە بلقە دیتە دەرەوە .

موتەرجیم ئەلی (کە قاپێک پیرکەن لە ئاو بە تەواوی لیتان مەعلوم ئەبی بە قوڵپە قوڵپەکە یا کە هەوای تیدایە).

لاپەرە — ١٩ لە تەمریکدا موئەلیف ئەپرسی (ئەلین توری ماسی کیر کە ماسی ئەگرن و رایکیشا بەمەزەن لە ژێر سەتحی ئاوە کە تورە کە ئەپچری ئەمە بو چی وایە ؟

موتەرجیم ئەلی (توری ماسی گر ئەپچری کە وەقتی ماسی خوی لیدا) هەر لە سەبقی سەحیفە و تەمرینەکانی (کە سەتلیک هەل ئەکیشنە ئوی حەوزیک و پڕ کیرانی کەی سەتلەکە زور قورس ئەبی ؟)

موتەرجیم ئەلی (سەتلیک بە ئەوەوە لە حەوزیکدا راگیرن چی مولاحەزە ئەکەن .

ماویەتی — ع : عەزیز

له دائرهٔ طابووه .

اعلان

اوخاوه که نومروی ٥٦ — ٧٣ تسلسل ٢٩٤ وله گرەکی درگزین واقعه وعائدی ئەولی کوری علی ... رەنی دائرهٔ ایتامه اوا مقابل بدل رەنی وربحەکەی . ...درایه مزاتەوه لەتاریخ ام اعلانەوه هتا چلوپێنج روزیتر ...انەی طالبی کرینی ام خانوەن مراجعت به دائرەی ...ابو وحاردر توفیق‌افا بکەن . دوم جاراعلان کرا .

اعلان

...ه گرەکی گویژه خانویك که محادده شمال شرقی به ...وی ٨٧ — ٨٣ تسلسل ٨٩٢که عائدی فتاح کوری عزیزه وتواوکری بخانوی ٦٥ — ٨٣ تسلسل ٨٨١ حاجی ملا عارف کوری مصطفی . شمال غربی خانوی ٦٥ — ٨٣ تسلسل ٨٨١ ذکر کراو و ...واری بەدکان کورون حاجی وسف ٧١ — ٨٣تسلسل ٨٨ وتواوکری به خانوی ملا احمد صالح ٧٥ — ٨٣ وتسلسل ٨٨٦ جنوب غربی به خانوی ٧٥ — ٨٣ تسلسل ٨٨٦ ذکر کراو وتواوکری به جاخانهٔ صاحب ملت تسلسل ٨٩٠ ٨٣ — ٨٣ وبه طریق عام جنوب شرقی به طریق عام وبه خانوی ٧٥ — ٨٣ و تسلسل ٨٨٦ بیان کراو ونومروی ٧٣ و ٨٥ — ٨٣ وتسلسلی ٨٩١ مجددا به ناوی حاجیلەی کوری شیخه‌...ه قیدی طابو اکریت له تاریخ ام اعلانەوه هتا ٣٠ روزیتر هرکسیك حق و دعایکی لەسر ام خانوه هیه به اوراق ومستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرهٔ طابو بکات ا ینا لەگل تواوبونی مدتی قانونی قید اکریت بو ئاگاداری هموکسیك سێیەم جاراعلان کرا .

له ریاسةی بلدیەوه :

اعلان

به پی٘ شرائط خصوصیەی مزاد قائمەی رسم حیوانات نقل که مجلسی اداره و بلدیه قبولی کردوه له ایستر و بارگیر و اشتر ... خصوصی سواربون و هلگرتنی بارن ماتکی ده ... له کوی دریژ پینج آنه رسم بلدیه استیفا اکرێ ... ام اولاغ حکومتی و او اولاغانەی که ضابطان و مدیرین و مستخدمینی دائمی حکومت قانوناً مجبورن ... سوی کەن له گەل او اولاغانەی کەله ایشی ... ابتدا استخدام اکرین لەم رسمه مستثنایه دیسان به پی٘ ... ملی خصوصیەی مزاد قائمه رسم کیالیه له همو نوعه ارزاق و ذخیرەیك که له طرف علافەوه افروشری و یا له طرف اهالیەوه به علاف و یا بین‌الاهالی به کومەل افروشری له حین فروخت و وزنیا له هر ربەی یك آنه رسم کیالیه استیفا اکری فقط همو نوعه ذخیره و ارزاقیك کە فلاح و اهالی اینەوه بو مالی خویان و یا له مالی خویاندایه به ترازو و یا به صورتی پراگنده ایفروشن به شرطی به آرزوی خویان به کیلی بلدیه وزنی نکەن له رسمی کیالیه مستثنایه .

بناءً علیه لازمه به پی٘ ام شرائطه ملتزم ام رسمانهٔ استیفا و اهالیش بەو رنگەی که بیان کراوه ام رسمانه تأدیه بکەن بو آگاداری عموم اعلان کرا .

اعلان

قونطوراتی ئەرزاق ... ئالیکی جەیشی عیراق بو سالیك خراوەته مونانەسەوە ، ئەوانەی طالبن ئەتوانن لەدائرەی بەلەدیەی سلیمانی لە شەرائطەکانی ئ‌بکەن و ئی‌ویستە ئەوراق مونەقەسەکە لە ١٥ حزیران ٩٣٠ ساعت ١١,٠٠ دا تسلیمی وەزارەتی دفاع بکری .

نائبی ئامر منطقه

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمان

ژیان

بو هەموو شتیك مخابرا بەراوی ادارەخانەوە اکری

§

ادارەخانە لە ناو بلدیەدایە

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

هەو شتیك اوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

کریار
بەشش مانك پنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بوردەوە اجوت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکە لە
سەروپەکەبودیرەزیادەکانیش
دیری شش آنە اسیزی
یکی بە آنەیکە

١٩ محرم ١٣٤٩ ١٦ حزیران : ١٩٣٠ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تەماشای هیسەیات و سەفای

مبارزی کرماله کرله

****

لە غەزەتەی پێشودا نوسیبومان کە کومەلی زانیستی حەفلەیەکی عمومی ئەبەستی . حەقیقەتەن حەفلەکە لە روزی جومعەی ٩٣٠/٦/١٣ دا بەسترا ، ئەو روژە لە بەیانی‌یەوە لە لایەنی کومەلی ئیدارەی زانیستی‌یەوە هەمو تەرتیباتیك کیرابو . بانگ کیراوەکان هەمویان لە سەعات نو و نیوی کوردیەوە بەرە بەرە لە بینای زانیستی‌دا کوبونەوە بە نوعیك کە هەموکورسیکان ئیشغال وقەلەبالغیکی زور کوبوەوە . ئەهالی سلیمانی هەمو تەبەقەیەکی ، روئەسای دەوائیر و مەئمورەکان بە رویەکی خوشەوە لەو مەعهەدە علمیەدا کوبونەوە لەدوای بخیرهاتن و جگەرە کیشان ، شەربەتی میوز خواردنەوە لە ریاسەتی سەعادەتی موتەسەرریفی مەعا ـ ریفیە وەزدا دەست کیرا بە حەفلەکە . هەوەل جار قیسمی موسیقی و گورانی بیژی مەکتەبی موتەوەسیتە دەستیان کیرد بە موسیقە لیدان و گورانی وەتەنی (لەم زەمانی ئیتتیحادەدا) ودیسانەوە لە لایەنی قوتابیەکی زانیستی‌یەوە غەزەلیکی کوردی (ئەی بادی سەبا تو قاسیدی من بە بەمەردانە) خوینرایەوە . لەدوای ئەمانە لە تەرەف سەیید ئەحمەد ئەفەندی سەیید عەبدورەحمان ئەفەندیەوە نوتقیکی کوردی کە عیبارەت بو لە مەزایای علم و تەرجومە کیردنی کتیبی کوردی خوینرایەوە . لە نیهایەتدا قوتابیەکی زور بچوکی مەعسومی مەکتەب فایەق تەوفیق ئەفەندی لە بەرچەند شیعریکی جوانی کوردی خویندە وە . لە دوای ئەمەیشا لە لایەنی رەشید نەجیب ئەفەندی ئەعزای زانیستی‌یەوە نوتقیکی زور جوان و موئەسیر کە بحسی لە چاکیی و فائیدەی کومەلی علمی وسائیرە ئەکرد خوینرایەوە .

لە پاش ئەمیش رەفیق حیلمی ئەفەندی ئەعزای زانیستی نوتقیکی دوورو دریژی زور بەرز و جوانی خویندەوە . وئەو نوتقو شعرانە لەبەر دوورودریژیان مەعەل ئەسەف ئەمانتوانی دەرجیان بکەین .

لەدوای ئەمانە کە مەعلوم بو غایەی حەفلەکە بو موعاوەنەتی زانیستی و بو کرینی مەتبەعەیەکی گورەیە حازربون پی مەسرور بون روحی موعاوەنەت و مەعاریفپەروەریان هاتە جوش و بو موعاوەنەت دەبەخێو کردنی زانیستی و کرینی مەتبەعەکە ئامادە و کیسەی حەمیەتیان کردەوە .

بە خسوس لە دوای نوتقەکان پێنج قوتابی بچکی منالی مەکتەبی یکان کە بو ئەم ایشە حازر کرابون و کە هەر یەکە کراسێکی سپی نازکیان لەبەر کردبو و بە ئەنواعی قوردیلە — گولی جوان خویان رازابووەوە و هەر یەکە سەبەتەیەکی جوان کە لە ناو یا لە قوماش روز بت — گول دانرابو و دەرزیکی پروە پەستزابو لەگەل ئەقیمیك کاغەزی مەتبوع کە لی نوسرابو : زانیستی چاوەروانی هیممەت و موعاوەنەتی ئیوەیە ، بە ریزە بە بەردەمی تەختەکانا ئەگەران و لە بەردەمی هەمو پیاو یکا ئەوەستان و لەو گولانە یەکیکیان ئەکرد بە بەروکیا و یەکی لەو کاغەزانەیان ئەدانە دەست .

بە راستی ئەم مەسئەلەیە لە هەمو شتێك زیاتر روحی میللەتەکەی هینایە جوش چونکە ئەمە هەردل کە رەتە لیرەدا لە ناو میللەتی کوردا وەکو میللەتە مرتەمەدینەکان بچکی مەعسوم بە شەرق و بە ئارەزو یەکی لەبیبی خویەوە بەم تەحرە خدمەتی مەعارف بکات و بو ژینی کومەلیکی علمی وا تی کوشی ،

لەدوای ئەمانە بە ریزە یەکە یەکە کاغەزەکان وەر گیرابوە و ئەو میقدارەی کە ئەهالیە بەغیرەتە حەمیەتمەندە کانمان تەبەرعیان کردبو بە دەنگیکی بەرز ئەخوینرایەوە ولە تەرف هەموەوە بە چەپلە لیدان تەقدیر و موقابەلە ئەکرا . جیدەمن بەرامبەر بە حیسیات و سەخاوەی ئەهالیەکەمان بە هیچ نوعیك ناتوانین تەشەکوریان بکەین وئەمەندە حەمیەتمەندانە هاتنە پیشەوە کە دەجیك بلین هیشتاکەمە چونکی کە کاغەزەکان خوینرانەوە و میقداری تەبەروعەکان کو کرایەوە دەرکەوت کە تەنها لەم ئیجتماعەدا بو ئەم ایشە باشە ئەم ئەهالیە فەلاکەت زەدەیە لەزەمانیکی وا بیکاسی و بی ئیدارەییدا [٣١٦٥] روپیەی موعاوەنەت فەرمووە . ئینجا ئەبی بەم نوعە تەقدیری ئەهالیکەمان بکەین وهەمو هیوایەمان پیان هەبی .

وا لە ژیرەوە بە ریزە ناوی ئەو پیاوانەی کە پارەیان بەخشیوە لەگەل میقدارەکەیان دەرج کرا .

دەفتەری ئەو ئیمانەیە کە ئەهالی بە حەمیەتمەندەکانمان تەبەرروعیان فەرمووە :

— ١ —

چەندیان بەخشیوە	ناویان
روپیە	
١٠٠	مەعاونی موتەسەرریفی مەعاریفپەروەر
٢٠٠	مرحتەرەم حەمە ئاغای عبدالرحمن ئاغا
٢٠٠	موحتەرەم حاجی مەلا محیالدین ئەفەندی
١٦٠	موحتەرەم ئەحمەد بەگی توفیق بەگ
١٥٠	« سالح بەگی مەعروفی سلیمانی
١٥٠	« میرزا فەتاحی حاجی شەریف
١٢٠	« عیزەت بەگی عوسمان پاشا
١١٠	« حەسەن بەگی عەلی بەگ جاف
١٠٠	« حەفیدزادە شیخ قادر ئەفەندی
٦٠	« شیخ لەتیف ئەفەندی
٥٠	« حاجی رشید حاجی مەعید ... ئاغا
٥٠	« میرزا کەریم ئەفەندی حاجی شریف

چەندیان بەخشیوە روپیە	ناویان
٥٠	موحتەرەم رەمزی ئەفەندی حاجی فەتاح
٥٠	« فایەق بەگی مارف بەگ
٥٠	« میرزا تەوفیق ئەفەندی قەزاز
٤٠	« مودیری پولیس موراد بەگ
٤٠	« حاجی ئیبراهیم ئاغا
٣٠	« رەئیسی بەلەدیە
٣٠	« شیخ محمد غەریب ئەفەندی
٣٠	« مەئموری گومرك ئەمین بەگ
٣٠	« رەشید ئەفەندی حاجی فەرەج بەگ
٣٠	« رەفعەت ئەفەندی مودیری بالەك
٢٥	« معلم رەفعەت غوث ئەفەندی
٢٥	« شەوکەت بەگی عەزمی بەگ
٢٠	« شاکیر بەگی حاکمی موفەرید
٢٠	« سەید ئیبراهیم ئەفەندی قازی
٢٠	« مەحمود ساحیب ئەفەندی دوقور
٢٠	« فەرەج ئەفەندی مودیری تاپو
٢٠	« رەشیدزەکی ئەفەندی مدیر مکتب
٢٥	« رەفیق حیلمی ئەفەندی
٢٠	« حاجی حەمەئاغای حاجی حسەین ئاغا
٢٠	« موستەفا بەگ مودیری مالی مەرکەز
٢٠	« عارف ئەفەندی زابیت
٢٠	« کەریم ئەفەندی عەلەکە
٢٠	« سەعید ئەفەندی مودیری خورمال
١٥	« رەشید مەستی ئەفەندی
١٥	« عوزەیر ئەفەندی موحاسیب
١٥	موحتەرەم رەشید ئەفەندی باشکاتبی واریدات
١٥	« رەشید نەجیب ئەفەندی
١٥	« سالیح ئەفەندی قەفتانچی
١٥	« فەخری بەگ باشکاتبی شەرعیە
١٥	« محمد بەگی حاجی رەسول بەگ
١٥	« یوزباشی تەوفیق ئەفەندی
١٥	« دانساز کریستو جورج ئەفەندی
١٥	« نوری ئەفەندی خەفاف
١٥	« قادراغای ساحیب گاراج
٢٣١٥	هەموی

ماویەتی

تەشەکوری خالیسانە

ئەو ئیجتیماعەی کە لە زانیستیدا کرا بو موعاوەنەت وکو کردنەوەی میقدارێك پارە بو ئەوەی بە ناوی رابیستیەوە مەتبەعەیەکی پێ بکرری لەم خسوسەوە جیددەن ئەهالی و مەئمورە موحتەرەمەکانمان هیممەتیان فەرمو وئەو دەستی کەرەمەی کەبەرامبەر ئەم ئیشە خێرە ئواندیان جای شوکران وتەقدیرە .

بە تەواوی مەعلومیان کرد کەبەرامبەر بە مەعاریف وبەرز بونەوەی وەتەنەکەمان هەمو فیداکاریەك ئەکەن ئەو میقدارە پارەیەی کە کو کراوەتەوە هەر چەند بە پێی ئەو کـومەڵەوە میقدارێکی گەورەیە بەڵام بو ئەو غایەیەی کە پێویستە پێی بکری کە کرینی مەتبە. عەیەکی گەورەیە کیفایەنی ناکات : لەهەمو ئەهالی سلیمانی ئەوانەی کە لە ئیجتیماعەکەدا حازر نەبون و لە رونەـ سای عەشایر و ئەهالی دەرەوە تکا ئەکەین هەر کەسی بە قەدەر ئیقتیداری خوی کیسەی سەماحەتی بکاتەوە

وموعاوەنەت بفرموی . وهەر ئەمەیە کەلە ولاتەکەمانا ببینەوە وخیدمەتیکی گەورەمان بکات .

هەیئەتی ئیدارەی زانستی

بو پیشـەوە هەنگاویکی تر

زور بە خوشیەوە خەبەرمان وەرگیرت کە لەلایەنی موعەللیمەکانی هەلەبجەوە لەم روژانەدا بو ئەخریندەوارەکانی ئەوی و بو ئەوانەی لەبەر دەردی ژین ناتوانن بە روژ بخوینن و بیچنە مەکتەب دەرسخانەیەکی تایبەتی کراوەتەوە و هەمو شەویك دو سەعات بەلاو بە موعەللیمەکان دەرسی تیا ئەبیژنەوە و بەم موددەتە کەمە مەوجودی گەیشتوتە (٤٩) قوتابی ، غەیری ئەمەش هەتا بی لە زیادبونایە ، ئەهالی هەلەبجە گەورە و بیچوك بە هەوەسیکی تەواوەوە دەوامی ئەم مەکتەبە ئەکەن .

ژیان : بە ناوی هەمو کوردیکەوە تەشەکوری موعەللیمە موحتەرەمەکان ئەکەین ، هیوامان وایە قائیممەقامی مەعاریفپەروەر و ئەشرافەکانی هەلەبجە بە هەمو هیزیانەوە پیشتیوانی ئەم مەکتەبە بکەن و بو ئیکمالی نەواقیساتیان هیممەت بفەرمون .

داخلی :

دوینی سەعادەتی موتەسەررفی ئەکرەمی لەگەل مودیر وموهەندیس طاپودا بوحالی بەعزی مەسائیلی ئیداری تەشریفیان بردە ناحیەی خورمال وبو ئیوارێ عەودەتیان فەرمووە .

موفەتیشی مەعاریفی لیوای هەولیر جونابی میستەفا ئەفەندی بو ئیمتحانی بکالوری مەکتەبی سلیمانی دوینی لە هەولیرەوە تەشریفی هیناوەتە سلیمانی .

مودیری ناحیەی بالەك جەنابی رەفعەت ئەفەندی لەم روژانەدا بە مەئزونییەت تەشریفی هیناوەتە سلیمانی .

—(§)—

اعلان

هەروەکو بە تجربە بو ئەم محکمەیە ثابت بوە مختار و هیئت اختیاریەی گەرەکان بە بی ئەوە کە تحقیقات عمیقە اجرا بکەن بەتواریخ مخالفە بو مردو یك خلاف حقیقت علم و خبر تنظیم و تقدیم بە محکمەیا کی بادیجە امەش ئەبی بە سببی فوتی حقوق عباد و نشو یشو قید ی محکمە .

پی ویستە لەمەودوا او علم و خبرانە کە بو اثبات وراثت مردو یك تنظیم اکری لەپیش تحقیقات کاملە تاریخ وفاتی او مردوە و وارثی قانونی و شرعی عبارتن لە چند وله کی یە صحیحی داخل او علم و خبرەی بکەن عکسی امە بە پی مادە ۲۳٦ لەقانون عقوبات بغدادی سوقی محکمەی جزا اکرین بو ئاگاداری بلاو کرایەوە .

قاضی سلیمانی

****

اعلان

قونطوراتی ئەرزاق و ئالیکی جەیشی عیراق بو سالیك خراوەتە مونافەسەوە ، ئەوانەی طالبن ئەتوانن لەدائرەی بەلەدیەی سلیمانی لە شەرطەکانی تی بگەن و پی ویستە ئەوراق موناقەسەکە لە ١٥ ـ ئازار ـ ٩٣٠ ساعت ۱۱٫۰۰ دا تسلیمی وەزارەتی دفاع بکری .

نائبی ئامر منطقە

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بۆ هەموو شتێک
مخابرا بەناوی ئیدارەخانەوە
ئەکرێ
§
ئیدارەخانە لە تەنای بلدیەدایە
عنوان : سلێمانی ژیان
یەکی مانگێکە

ژیان

حزبێتی

کڕیار
بەشەش مانگ پێنج
بەساڵێک دە روپیە دەدا
بۆ دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
اعلانات
لەدێڕێکەوە هەتا شەش مقطوعا
سەروپیەو لەشەش زیاتر جگەلە
سەروپیەکە بۆدێرەزیادەکانیش
دێری شەش آنە اسێنرێ
یەکی بە آنەیکە

هەو شتێکە ئوسی هەفتەی دو جار دەردەچی غەزەتەیکی کوردیە

٢٢ محرم ١٣٤٩ ١٩ حزیران : ١٩٣٠ [پنجشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

یەکەم دەوڵەتی کورد لە عیراقا

۱ — لە ژمارەی چوارەمی مەجەلەی ئەقلامی (عەلی زەریفول ئەعزەمی) کەلە بەغداد دەرئەچی ئەمەنوسرابو بۆ رو سوری کوردەکان لەبەر دەمی تەئرێخدا وبەعزی یکانەی نەفام کردم بەکوردی کە هەرچی چەندێک خوێندەوارەکانمان بە موختەسەری ئەیزانن .

۲ — لە سەرەتای قەرنی دوانزەهەمی پێش میلادا عیراقیەکان ئەچون بەگژ یەکا کوردەکان بەفرسەتیان زانی وهەڵەتیانی بردە سەر ئەو میلەتانەی کە لە جەنوبیانا بون .

۳ — لە ژێر ئیدارەی رەئیسێکی پرمێشکیانا کەناوی [کاندیس] بو بەشێکی زوری عیراقیان داگیر کرد تەماعیان کردە بابل ئیرەیان زەوت کرد [۱۷۱٤][پ ، م] ئەم حکومەتەی کاندیش ئەوترا [کوردونیا] ئەخێ لە موئەرریخەکان بەم حکومەتە ئەڵێن [کودس] لەم حکومەتەدا [۳٦] حوکمدار حوکمی کردووە نیزیکی عەسرو نیوێک سەڵتەنەتیان کردووە .

٤ — حوکمداری ناسراویان [کاندیش ، کوریجالزوای یەکەم ، کوری جالزوای دووەم ، نازم رتاش ، نادنە شەومای دووەم] ئەمانە کەلێ هەوڵیان داوە بو پێش کەوتنی میلەتەکەیان ئەم حوکمدارانە زور بەگژ ئاسوریەکانا وحکوماتی جەنوبی عیراقا چوز .

٥ — ئەوروپاییەکان لە [سەقرقوفدا] کە داخیلی کوردیستانی جەنوبیە کەلێ ئاثاریان دەرحەق بە کوردەکان دوزیوەتەوە لە پێش حەربی عمومیدا و بویلەن ئاشکرا بو کە کوردەکان ئارین ومیللەتێکی تەئریخین .

٦ — ئەحمەد رەفیق ئەفەندی کە موئەرریخێکی ناسراوی تورکە لەم نوقتەیەدا تەئییدی نەزەریەی ئەوروپاییەکان ئەکات وئەڵێ کوردەکان لە شەرقی دیجلەدا یەعنی کوردستانا حوکمرانیان کردووە [قاسیلر = کوشین = کوسین] هەموو یەک مەعنایان هەیە ئەم خیلافە کە لە لەهجەکانا هەیە هی خیراپی تەرجومەی ئەقوامە .

٧ ـ حوکومەتی کاندیش لە میدیا کونترە چونکە میدیاییەکان لەدوای قەرنی حەوتەم پێش میلادا پەیدا بون ئاریەکان زور بون کە لە سالی [١٨٠٠] پێش میلادا بلاو بونەتەوە .

کوردەکان + میدیاییەکان + فارسەکان هەمو ئارین . جاران بە کوردەکان ئەوترا کوردوخی کەئەمە نیزیکە لە کوردونیاش یەعنی دەولەتی کورد ؟

موتەرجیم . ع . و : نوری

(بانەی سەرکەوتین)

دوی شەو لە خەوا سروەی بادی سەحەر ئەنکوت
وەك سروەی بەهاران
شەو عاقیبەتی هات و دری سوبحی گریبان
روژ بووە لە کوردان
غونچەی فەرەحو نەشئە دەمی دایەوە پێشکوت
وەك جەوهەری یاقوت
ئافاقی ئەمەل بو بە چەمەنزار و گولیستان
وەك رەوزەیی ریزوان
ئاوینەکی نەسرەت لە گولیستانی زیبانا
وەك دور لە بیابانا
پەخشانە لەسەر پەرچەمی گول کاکولی رەیحان
وەك لەعلی دیرەخشان
نێرگیس قەدەحی کێلە لە بادە شەوی شەبنم
پڕ زەوق و تەرەننوم
جامی زەری داناوە لەسەر پەنجەیی ئیحسان
وەك ساقیی رەقسان
شەو بو کە بە شەو بوی هەبو بو بەزمی تەماشا
گێردی لەوە حاشا
بەم نەشئەیە سەد شوشە گولاوی گولی رەوان
وەك شاهیدی بوستان
مینا لە زەفا غایە بە سەر سەرپەوەتارا
وەك گول لە بەهارا
رەقسانە لەگەل یاسەمەن و عەرعەری بوستان
پڕ نەشئە و خەندان
فەریادی مەسەررەت لە کەژ و کێو و نزارا
ئیعلانە لە شارا
قاسپەی کەو و هاژەی چەم و بێ قەراری چیاکان
خوش لە هیجە ئەلحان
مین هەرمرتەمەقیر ئەسە یا رەب چە ئەسەرێ
بو چی و چە خەبەرێ
ئەم کیفە چییە پڕ لە نەبات و لە ئیزسان
بو چین هەمو شادان
تا کە سەدامی لەب شەکەری غونچە دەمانی
شیمشاد میانی
شیرین سوخەنی تازەی تەرمادەوی کوردان
وەك یوسفی کەنعان
کوژج هاتە تەبالوم ووتی ئەم عەیش و سرورە
ئەم شادی و سورە
بو (بانەیی سەرکەوتین)ە ئەم عالەمە شادان
هاتزا تە جەولان

م : نوری

— (§) —

دەفتەری ئەو ئیعانەیە کە ئەهلی بە حەمییەتمەند ەکانمان تەبەرروعیان فەرمویە :

— ٢ —

چەندیان بەخشیوە   ناویان

روپیە

٤٠   موحتەرەم سیدیق ئەفەندی حاکمی سولح

مورەخەسی جەلال مونیب ئەفەندی		١٠
ئەحمەد ئەفەندی عەزیز ئاغا	»	١٠
جەمیل مونیب ئەفەندی	»	١٠
موعەللیم عەزیز فەرەج ئەفەندی	»	١٠
حاجی تەوفیق ئەفەندی	»	١٠
قازی ئەفەندی حاجی تەوفیق ئەفەندی	»	١٠
فوئاد مەستی ئەفەندی	»	١٠
عەلی عیرفان ئەفەندی	»	١٠
موحەممەد ئەفەندی کاتبی شارباژێر	»	١٠
غەنی ئەفەندی شالی	»	١٠
ئەحمەد بەهجەت ئەفەندی	»	١٠
عەلی ئاکام ئەفەندی	»	١٠
نوری جاهید ئەفەندی	»	١٠
موحەممەد ئەفەندی سالیحی رەشە	»	١٠
ئەحمەد ئەفەندی غەفور ئاغا	»	١٠
عەلی ناجی ئەفەندی حاجی سالیح	»	١٠
حەمەدی بەگی رەشید پاشا	»	١٠
شێخ محەممەد ئەفەندی گولانی	»	١٠
حاجی رەشید	»	١٠
مەحای مەلا عەلی ئەفەندی	»	١٠
کاتب مەحاس ئیدارە غەفور ئەفەندی	»	١٠
باشکاتب بەلەدیە شێخ مەجید ئەفەندی	»	١٠
موهەندس بەلەدیە قادر ئاغا	»	١٠
ئەجزاجی رئوف نەجیب ئەفەندی	»	١٠
مەئموری ئەوقاف سەید هادی ئەفەندی	»	١٠
موعەللیم عەبدولعەزیز ئەفەندی	»	١٠
تیجار حاجی کریم عەنبەر شان	»	١٠
موعەللیم شاکر ئەفەندی	»	١٠
تیجار عەبدوررەحمان حاجی فەتاح	»	١٠
مەئمور ئەوراق مالیەدیب ئەفەندی	»	١٠
تیجار حەمەکاکەی حاجی فەرەج	»	١٠
عومەر ئەفەندی حاجی موحەممەد ئاغا	»	١٠
حاجی موحەممەدی لاوە	»	١٠
حەمە ئاغای حاکم	»	١٠
حەمە سەعیدی حاجی فەرەج بەگ	»	١٠
قەساب جەلالی عەبدوللاە	»	١٠
عەزیز بەگی حاجی فەرەج بەگ	»	١٠
عەلی ئەفەندی حاجی سالیح بازرگان	»	١٠
میخائیل ساکو ئەفەندی	»	١٠
حەبیب بەدری ئەفەندی	»	١٠
حاجی مەلا سەعیدی شالی	»	١٠
ئەحمەدی خالە عەلی خەیات	»	١٠
سالیح ئەفەندی سیندوق ئەمینی بەلەدیە	»	١٠
حاجی مەلا خالید ئەفەندی	»	١٠
عەبدوللا سامی ئەفەندی	»	١٠
مەحمود بەگ	»	١٠
تیجار حەمەی عەمەر	»	١٠
سەید ئەحمەد ئەفەندی توتنچی	»	١٠
مەجید ئەفەندی مەئموری مورکافەحە	»	١٠
موحەممەد رەشید	»	١٠
تەوفیق حەمامچی	»	١٠
عەبدوللای حاجی سالیح	»	١٠
مەحای فەتاح ئەفەندی	»	١٠
جەلال ئەفەندی فەتاح ئەفەندی	»	١٠
فەتحوللا ئەسعەد ئەفەندی	»	١٠
حەمە سەعیدی خەیات	»	١٠
فەتاح ئەفەندی	»	١٠
یەکونی حالی		٥٧٠
یەکونی پێشو		٢٢٦٥
هەموی		٢٨٣٥

ماویەتی

ئەمتیزار

لەغەزەتەی پێشوماناڵ یەکونی دەفتەری ئیمانەکەدا مەعموەن (٢٣١٥) رەبیەنوسرابو تەواو و راستەکەی (٢٢٦٥) روپیەیە .

دیسانەوە لەعەینی غەزەتەدا لەریزەی چیل روپیە کانا ناوی مەلا ـەزیق ئەفەندی حاجی سوالح داخیل نەکرابو و مومائیلە پێیش چیل روپیەی تەبەروع فەرموەوە لەقائیمەی ئیجارەدا داخل کرا .

بە واسیتەی زیانی خوشەویستەوە بەرامبەر بە مودیرە وەهەیئەتی موحتەرەمەی مەکتەبی کچان تەشەکوریکی عەلەنی

****

هەیئەتی ئیدارەی زانیستی موقابیل بە خیدمەت وزەحمەتیك بو ریك خستنی روزەت و بە ناردینی ئەو پێنج قوناییە کچانە کە بە بەرگێکی جوان وشیرینەوە بو تەوزیع کردینی روزەتەکان رەوانەیان فەرموو بەیانی تەشەکور وبەرامبەر بەم حیسسیاتە بەرزەی کە دەرحەق بە زانیستی نواندویانە بە سورەتی عەلەنی عەرزی مەمنونییەت وتەقدیرات بەوەزیفە ئەزمێری .

ئومید ئەکریت کە ئەم حیسسە عالییە لە دیل و روحی هەمو فەردێکی کورد بەروەردا بەرامبەر بە زانیستی ، یانەی سەرکەوتن وهەمو هەعهەد و مونەسسیسەیەکی عیلمی کوردەواری پەیدا وئاساری مەشکورەی زاهیربی .

بە دیل وبە گیان ئەلێین هەر بژی کچە بە قیمەتەکانی کورد ، هەر بژی مەکتەبی کچان ؟

هەیئەتی ئیدارەی کومەلی زانیستی

داخلی :

– (§) –

سەعادەتی موتەسەرریفی ئەکرەمی روزی جومعەی موصادیفی ٢٠ – ٦ – ٩٣٠ بو تەماشا کردینی ایشو کاری ناحیەکە تەشریفیان برد . قەرەچەتان ولە ئەوێی روودا عەودەتیان فەرمووە .

قائیمقامی هەلەبجە جەنابی حەمید بەگ روژی ٢١ – ٦ – ٣٠ تەشریفی هێنایە سلیمانی .

اعلان

خواردەمەنی ٦ ماهی حبسەکانی مرکزی سلیمانی یعنی لە اولی مانگی تموز ١٩٣٠ ەوە تا نهایەتی ماکی کانون اول ١٩٣٠ خراوتە مناقصەوە هر کسی طالبە تا آخر روزی ماکی جاری بوتی کاغەتی شرائطەکەی واجرای مناقصەی مراجعت بە مجلس دارە ودائرە پولیس لوای سلیمانی بکات .

موتەسەرریفی سلیمانی

لە ریاستی بلدیەوە :

اعلان

بو امەی ئەبێتە موجبی ارە کە ملتزم مکررا رسم لە حیوانات نقلیە بسێنی هر حیوانێکی نقلیە کە داخل شارابی صاحیەکەی لازمە او مقبوضەی کە دائر بە تادیە رسم شهریەی اولاغەکەی وری گرتوە بدستیەوە بی وعندالطلب بە ملاحظەداران وملتزم ام رسمە نشان بدا لەسر قراری مجلس بلدیە بو آگاداری عموم اعلان کرا .

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هه‌مو شتیك

مخابرا به‌ناوی اداره‌خانه‌وه

اكری

§

اداره‌خانه له‌ پاى بلدیه‌دایه

عنوان : سلیمانی ژیان

یکی به‌ آنه‌یکه

كریار

به‌شش مانك پێنج

به‌سالیك ده‌ روپیه‌ ده‌دا

بو ده‌ره‌وه‌ اجرت

پوسته‌ى علاوه‌ ئه‌كرێ

اعلانات

له‌دیریكه‌وه‌ تا شش مقطوعا

سه‌روپیه‌و له‌شش زیاترجكه‌له‌

سه‌روپیه‌كه‌بودیره‌زیاده‌كانیش

دیری شش آنه‌ اسیزی

یكی به‌ آنه‌یكه

هه‌ر شتێك آوسی هفته‌ى دو جار درده‌چی غزته‌یكی كوردیه

٢٩ محرم ١٣٤٩ ٢٦ حزیران : ١٩٣٠ [پێنجشه‌مه] تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

ئه‌زی ئه‌و ته‌رجومه‌ى پارچه‌ى مه‌نزومی

(سولی پرودوم) ه‌كه‌ له‌ ته‌ره‌ف مه‌حمود

جه‌لال دوتێ فه‌ندی‌یه‌وه‌ له‌ ژماره‌ى

(٢٤٣) ى ژیان دا نوسرابو

****

«گولی خوێنین»

١

له‌و ده‌مه‌دا ئێمه‌ كه‌ خوێنمان ئه‌رێشت

روزیش به‌ هاری هێنابوه‌ وجود

له‌وكه‌ جێگا شه‌ره‌ى په‌كێنرمانئه‌كوشت

گولان سه‌وز ئه‌بون ئه‌یانكرد سه‌ود

٢

هه‌رچه‌ند لاشه‌كان وه‌ك به‌ ێنی به‌ سام

كه‌وتبیون له‌ ژێر لقی گولان دا

كه‌چی گولانی بێهوش و نه‌فام

ته‌ر و تازه‌بون له‌ سه‌ر چلان دا

٣

زه‌وی ئه‌وه‌نده‌ خوێنی خواردبێ

بوچی (وه‌نه‌وشه‌) ره‌نگی هه‌ر شین بێ

خوێناری لاوان ده‌شتی پوشی‌بێ

هێشتا گو (بێ بون) سپی جه‌بین بێ

٤

به‌ خوێنی ئینسان گول ئه‌ودرابێ

ئه‌بوا ره‌نگو بوی ئه‌وان بسێنی

ئینسانی پول پول خه‌یمه‌یان داوه

بوچ بێ په‌له‌ى خوێن سه‌ر ده‌رئه‌هێنی

٥

دبراوی، گولان چون رو زه‌رد نابن

خوێنه‌خوری‌كانیان به‌ سه‌ردا ئه‌روا

بوچی ناوتوشی داخو ده‌رد نابن

بو ملانیان مه‌یبه‌ سه‌رتابا

٦

ئه‌بێنن غه‌یره‌ ئه‌چنی گول غونچه

كه‌چی هیچ كامیان گرژ ناكه‌ن رو یان

قابیلیه‌تی بێ و بكات له‌ بچه

بو پێ نه‌كه‌ین ناكه‌رنه‌ خه‌زان

یەکیکیان جاری نالی بە (هەنی)
یا بو (پەپولە)ی هەلیان ئەسپی
ئیستا ئەماوە من بوئ ورەنی
ئیمرو دل تەنگم بیخە سبحەینی

٨

لەم دەشتە شومەی پر خەوفو خەتەر
کە لاشەی قەومی ئیمەی تیدایە
بو شاری حزور شەعشەعەی زەفەر
کەم ناکەنەوە تاتە کەلایە

٩

ماتەمی ئیمە رەنگو بوی پیدان
کەچی قەت ناکەن ئیزهاری کەدەر
چونکی بی حیسن ئەسناتی گولان
لە حالی کون‌دان دایم تازەو تەر

لە داخا گەلای خو بەپیچنەوە
نەفامن چونکی هیشتا نازانن
بو ناو گەوای سەوز خو بکیشنەوە
ئەی گولان ئیوە بیوەی لاوانن

١١

موقابیلی ئەم دەردو بەلایە
ئازاد ئەبشکون گولانی وەتەن
چەند بی ویجدانن ئیوە ئەبوایە
بو مردووەکانمان هەر بکەن شیوەن

کاکە مەحموود : وائەبی

لە هەلەبجەوە
جاف
ئەحمەد موختار

بو خەزنەتەی « ژیان » ی خوشەویستمان

****

ئیمە کەچەند ئەشخاصیك لە عەشائیردا حکومەت ئینتیخاب و بە مودیری ناحیە تەعیینی فەرموین ، ئە مەکتەبی وە نەخوێنەوەر ین ، لازم و واجیبە جیددەن فیداکارانە بو وەتەن وە میللەتەکەمان خیزمەت بکەین خیزمەتەکەیش وەکو چی بی :

تەرغیب و تەشویقی ئەهالی بو مەعاریف وە پیشکەوتنی ، جەهد و سەعی بو دوروست کردنی ریکای ئوتوموبیل بو دیهاتەکان .

ئەگەرچی ئەم خیزمەتە لەلای بەعزیك لە کوردەکانمان بە تەکالیف وە زەحمەت ئەزانری ! لەتەت بە نەتیجە لە پاشا ئە چاویان پی ئەکەوت ئوتوموبیل چو بو دێیەکانیان و مەحسولات و دار و خەلوزەکانیان بە ئوتوموبیل نەقیل و فروشتنی زیك و سەهل بو وە لە هەنجە هەنجەی کەرو کاروانی کردین ئەرتین و منالەکانیان بە عالیمی و عاقیلی ، ئایا شوانی ، کارانی ، حەیوان لەوەران یان پی کردین و ئەم لە زەحمەت و نیعمەتەیان بینی و دەست کەوت . ئینجا ئەو وەقتە گەلی دوعای خیر بو حکومەت و ئەو موسەبیبەی ئەکەن .

گەرابو بە ئەزیەت وە ناوەحەق نەزانین ، سەرفی نەزەر لە راحەت و ئیستیراحەت بکەین . بەلکو بەم نەوعە خیزمەتەوە بو وەتەن و میللەتەکەمان خزمانیمە بەرینە ریگەمەدەنەلی و مونەووەرەکان ، بام حکومەت لە ئینتیخاب و تەعیین کردنەکەمان پەشیمانی حاسل نەبەرەویت .

فقیە محەممەد ئاغا
مودیری ناحیەی بازیان

موحتەرەم مودیری جەریدەی ژیان :

لە پاش عەرزی ئیحتیرام لوتفەن ئەم دو کەلیمەیەم بو نەشر بفەرمون !

دووا روژی وولاتمان بە چی باش ئەبی

پیشکەوتنی ژنانمان

زور لە عالمان وخوێندەواران (روژئاوا و روژ هەلات) فیکری خویان بەیان کردوە وئەم مەوزوعەیان کیرتووە بە دەستەوە وقسەیان لی کردووە . ووتویانە کە ژن لە هەمو شتیك زیاتر دەبیتە سەبەب بو پیش کەوتنی قەوم ، و پیشکەوتنی وولات بە هوی تەرەقی کردنی ئەوانەوە دەبی چونکە ئەوان مەرکەزی ئیشن وئەوان پیاوانی موستەقبەل دەخەنەوە و تەربیەی ئەدەن . ومنیش تەماشای دوا روژی وولاتم کرد لەم لایەنەوە زور لە دووام هاتە پیش چاو و حەتتا لە بەر تاریکی چاوم نەیدی . وئەمەوی لەم لایەنەوە چەند قسەیەك بکەم بەلام قسەی وەهاش ناکەم کەخوێندەوارە خوشەویستەکانم عاجز بەبن ودلیان کەرد بکری .

ژنی فەقیر کەوا لە لای ئیمە روژ هەتا ئیوارە لە ناو چوار دیواری مالەکەیدا دانیشتووە وئا کاغەداری دنیا نییە وهیچ شتیك نازانیت غەیری ئیشی مالەکەی نەبیت کە ئەویش چیشت لینان وجیل شیتن وکەسك دانیکی عادییە کە لە بەر بی‌عیلمی ونەزانینی خوی ئەویش بە تەواوی جی‌بەجی ناکا . ئینجا ئیوە لەحەیاتی ئەم ژنە بەسەرمانانەورد بنەوە وتەفیکرن وخوتان لە جیکای ئەوان دانین تێ دەکەن کە چەند حەیاتیکی ناخوش و رەزالەتە .

خسوسا ئەکەر ئەو ژنە یەکیکی عاقیلە وموعەللیمە وخوێندەواریك بەبێ چەند دلی لە خوی ئەمینی ولە حەیاتی خوی وەرس ئەبی ، وغایەی منیش لەم قسانەدا کە کردم ئەوە نیە کە گویا ئەو ژنە شەرم نەکات وبێتە دەرەوە وجلی کورت وقول کورت بەعنی عەل مودە لە بەر بکا ئەم قسەیە ناکەم بەلام ئەلیم ژن ئەبی خوی داپوشی وشەرم بکات وشیعاری قەومی محافەزە بکات بەلام خوێندەوار بی وعاقیلە وساحیب مەعریفەت بی وفیری تەربیەیکی تازە بکریت چونکی ئەو ژنە منالی لی پاش کەوت ئەبی وتەربیەی ئەدا وئە و منالەش ئەبیتە پیاوی پاشە روژی ولات ئەکەر ئەم منالانە لە پیشەوە بە تەربیەیەکی باش کەورە کران موحەققەق خویان لە حەیاتی خویان ئیستفادە ئەکەن وئەمن ومیلەتیش ئیستفادە یان لی ئەکا . ئەمما ئەکەر خوانەکردە پیچەوانەی ئەمە بو ئیتر خوا رەحم بکا کە چەند زەرەری لە دوایە .

قەدری ژن لە لای ئیمە لە پیشدا وئیستاش هەر وەها زانراوە کە ژن ئەبی هەر لە مالەوە بیت وئیشی مال بکا وەکو چیشت لینان وکەسك دان وجل شتن وبەعزی ئیشی‌تر کە لە مالدا دەیکەن بە خوا ئەمە حەق ژن نییە ژنیش هەروەکو پیاو حەقی خوێندن وحەقی کاسب کردنی هەیە وحەقی رەئی هەیە لە ناو کومەل (موجتەمەع)دا بەلام لە دائیرەی ئەدەب وئوسولدا . و زور جار بیستومە بەعزی کەس مەعنای کەلیمەی تەمەددونیان بو لیك داوەتەوە وزور بە غەلەت تی‌کەیشتون لە لایان وایە نەخوێندەوارەکان ئەو ژنەی موتەمەددینە بیت ئەبی [قژی سەری برابی] و جلی کورت وقول کورتی لە بەر کردبی ولەدائیرەی ئەدەب چوبیتە دەری حاشا ئەمە مەدەنیەت نییە بەپیچەوانەی ئەمە ژنیکی مەدەنی دائیم تەماشای موحیت دەکا چون بو وەها هەل دەسوری ، ئەوروپاییەکان هەر چەندە

عەبایان فڕی داوە و جلی کورت و مودەیان لەبەر کردوە بەلام خویان موحافەزە ئەکەن لەهەمو شتێك و لەهەمو خراپەیەك چونکە خویان موصەلەح کردوە بەصیلاحی ئەدەب و عیلم و مەعریفەت و بەو صیلاحە خویان لە هەمو شتێك دەپارێزن ، لای ئیمە عیلمیش نیە و ئەوەش ییکری حاشا ئەوانە هیچ وەختێك خویان بی ریزکار ناکری چونکە پیاوی نەخوێندەوار زو ترشی صەدمە دەبی و ریزکار بونی لەو صەدمەیە زور زەحمەتە .

ژنێکی مەدەنی و خوێندەوار لەهیچ وەختێکا ایشێکی وای لی واقیع نابی کە خەلق قسەی لی بکەن !

پیغەمبر (صلعم) فەرمویەتی « طلب العلم فرضة علی کل مسلم و مسلمة » ئیمە ئیسلامین ، هەرچی ئەوامری خوا و ئەحادیسی پیغەمبەر هەیە ئەبێ تەصدیق و بەو ئەوەمە حەرەکەت بکەین ، بوچی بەچی ئەم حەدیسە ئیش نەکەین ؟ بەچی نەهێنانی جەهالەتە !

ئەی ژنە موحتەرەمەکانی کوردەواری ، وەتەن چاوەڕوانی ئەوەیە کە خوێندەوار بن و مندالەکانتان بە تربیەیەکی عەسری و اش پیان بکەین ، چونکە ئەوانین ئەبنە پیاوی پاشەروژی ولات و میللەت .

بی ویستە بەکەورە ، پیچکەرە هەتا پێل بدەین ئەم پەردە تاریکەی جەهالەتە بیکورین بە رووناکی علم و مەعریفەت .

لاریك

❀

دەفتەری ئەو ئیعانەیە کە ئەهالی بەحەمیەتمەند ەکانمان تەبەررووعیان فەرمووە :

— ٣ —

چەندیان بەخشیوە   ناویان

روپیە

٧   موحتەرەم موحەممەد ئەفەندی کاتبی داخلیە

٥ « موحەممەد عەلی ئەفەندی کاتبی مالیە

٥ « نەجیب ئەفەندی کاتبی داخلیە

٥ « ئیبراهیم ئەفەندی کاتبی ئەشغال

٥ « تاهیر ئەفەندی

٥ « عەبدوسسەتار ئەفەندی

٥ « موعەللیم تەوفیق فیکرەت ئەفەندی

٥ « شیخ نوری ئەفەندی

٥ « شیخ کەریم ئەفەندی موعەللیم

٥ « عەبدوللا ئەفەندی موحاسیبی ئەشغال

٥ « سیمون ئەفەندی

٥ « کەریم بەگی میستەفا بەگ

٥ « وەستا فەتاحی حەلواچی

٥ « نامیق بەگی ئەحمەد بەگ

٥ « حەمە حسەینی بانەیی

٥ « ماموستا مەلا ئەمین

٥ « سەید ئەحمەد ئەفەندی موتەرجیم

٥ « شیخ ئەحمەد ئەفەندی کاتبی زەرعیە

٥ « شەفیق بەگ

٥ « عەلی ئەفەندی حاجی ئەمین

٥ « عەولی چایچی

٥ « عوسمان فایەق ئەفەندی موهەندیس

٥ « قادر ئاغای عەتار

٥ « مەلا فەرەجی عەبدوررەحمانی بەقال

٥ « نوری ئەفەندی موعەللیم

٥ « موحەممەد ئەفەندی تەحصیلدار

٥ « موحەممەد ئەفەندی مارفی حاجی

٥ « موحەممەد کەریمی بەقال

١٤٢   یەکونی حالی

٢٨٧٥   یەکونی پیشو

٣٠١٧   هەموی

ماویەتی

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

سالی ٥ ژماره ٢٤٨ — ژیان — لاپەرە ١

ژیان

بو هەمو شتێك
مخابرا بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لەبنای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بەانەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیریشش آنە اسیتری
یکی بەآنەیکە

هەو شتێك اوەی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

٩ صفر ١٣٤٩ — ٣٠ حزیران ١٩٣٠ [دوشەمە] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

ئیمتیحانی عمومی مەکتەبە رەسمیەکانمان

مووافیق ئەمری مودیری عامی مەعاریف لە ١٧و ٢١ی مانگدا دەست کیراوە بەئیمتیحانی عمومی مەکتەبە رەسمیەکانی سلیمانی و روژی شەمەی ٢٨ی مانك ئەمرو کاغەزی خوینراوەتەوە . لەبەر ئەوەی هیشتا بە تەواوی میقداری تەرفیع وئیکمال وتەرفیع نەکردمان لی مەعلوم نەبووە ناتوانین هیچ بلیین بەلام لە غەزەتەی دوایی ماناتی لەم خیسوسەوە ئیستاتیستیقیك ئەگرین وله قوتابیەکانمان چەندیان تەرفیع ، چەندیان ئیکمال وچەندیان تەرفیعیان نەکردووە ئەی نوسین .

— (§) —

حاسیلاتی زستانەی دیی بالچق و کانی پان هەموی سوتاوە !

روزی جومعەی ٢٠ی مانك ئاگریکی گەورە لە ناحیەی سەرچینار بەربوتەوە ، بەرە بەرە بلاو بوتەوە نەتیجە هەمویەك فەلاحەتی زستانەی دیی کانی پان و بالچق هەمویە سوتاویەتی و لەوکاتەوە چەویەی کرەوە بەخەرمان و یا هیشتا نەدرواوەتەوە ئەکسەری سوتاوە و زەرەریکی زور لە ئەهالیکە کەوتووە .

ژیان — هیوامان هەیە حکومەت تەدقیقی ئەم ئیشە بکات و بو ئەوەی ئەهالیکە لەبرسانا نەمرن و یەکی ئەلاحەتیان نەگەوی موعاوەنەتیان بفەرموی .

—⁂—

هەوالی دەرەوە :

****

هەرای هیندستان

بومبای — لە حودودی شیمالیغەربی هیندستاندا هەرا بە شیددەت دەوام ئەکات عەشایری (ئەفریدی) دەستیان کیردووە بە هوجوم .

بەینی حودودی عیراق و سوریە

بیروت — بو ئەوەی حودودی عیراق سوریە تەحدید وجیا بکەنەوە لە بەینی عیراق وفرانسەدا مووافەقەت حاسیل بووە وکومەلی هەردولا لەریاسەتی جەنەرال ئەرنیستی دانیمارکیدا بەم زووانە دەست ئەکەن بە ئیش .

قابینەی میسر

قاهیرە — قابینەی میسر کە لە وەفدیەکان بو ئیستیعفای کردووە و قبول کراوە ، دەست بە جی لە حیزبی ئەحراری دەستوری ، حیزبی وەتەنی و حیزبی ئیستیقلال قابینەیەکی تر تەشەککولی کردووە .

رەئیسی قابینەکە ئیسماعیل پاشا سدقیە .

ئوردویەکی دە هەزار کەسی تورك

تەهران — هاوار بلاو بوتەوە لە ئوردویکی دە هەزار عەسکەری تورك لەگەل کوردەکانا لە شاخی ئەرەراتا لە شەر کردنیا .

جەلالەتی مەلیکی گەورەی عیراق

بەغداد — جەلالەتی مەلیکی عیراق روژی ٢٣ مانك بە تەیارە تەشریفی بردوتە ئەوروپا ولە ئیستاسیونی تەیارەدا لە لایەنی فەخامەتی مەندوب سامی ، قوماندانی عامی قوای هەوائیە ، رئیس وزەراء ، هەیئەتی وزراء رەئیس مەجلیسی ئەعیان ومەبعوسان وگەورەکانی بەغداوە رەوانە فەرموراوە .

ولی عەهدی خوشەویستی عیراق مەتا جەلالەتی مەلیك عەلی لە عەمانەوە تەشریف دەهینێتەوە وەکالەتی جەلالەتی مەلیکی ئیفا فەرموە .

جەلالەتی مەلیك عەلی

بەغداد — بو ئەوەی هەتا جەلالەتی مەلیکی گەورەی عیراق دیتەوە وەکالەتی ئیفا بفەرموی جەلالەتی مەلیك عەلی برای مەلیك لە عەمانەوە روژی ٢٥ی مانك بە تەیارە تەشریفی هیناوەتە بەغداد و لە ئیستاسیونی تەیارە لە لایەنی مەندوبی سامی ، رەئیسی وزەرا ، قوماندانی عمومی ، هەیئەتی وزەرا وگەورەی عیراقەوە ئیستیقبال فەرموراوە .

ولادەتی وەلی عەهدی خوشەویستی عیراق

بەغداد — موديری مەتبوعات بەرەسمی بەیانی کردوە کە وەلی عەهدی عیراق ئەمیر غازی روژی ١٢ مارت ١٩١٢ میلادی لە مەککەی موکەررەمەدا لە دایك بووە .

سوێند خواردنی وەکیلی جەلالەتی مەلیك

بەغداد — لە دوای تەشریف بردنی جەلالەتی مەلیك نائیبی مەلیك موافیقی قانون لە بەر چاوی هەیئەتی وزراء سوێندی سەداقەتی خواردووە .

مەلیك فەردیناندی بولغاریا

سوفیا — شایعە زورە کە فەردیناندی قەرالی بولغاریا کە ئیستا لە ئەلمانیادا مەنفیە ئەیەوی جاو لە کارولی قەرالی رومانیا بکات و لە خویەوە بگەرێتەوە بولغاریا .

هەرای میسر

لەندەن — موخابری مورنینگ پوست لە قاهیرەوە نوسیویتی لە پاشی مانگیدا لە دوای ئیستیعفای نوحاس پاشا لە عەلەیهی مەلیکیەت موزاهەرەیك بووە وقەلەبالیغەکە بە گەرەتیك هاواریان کردوە [هەر بژی جەمهوریەت] لە سەر ئەوە حکومەت بە عەسکەر و پولیس دەوری قەسری عابدینی گرتووە .

عەودەتی کومەلی عیراق لە تورکیا

بەغداد — کومەلی عیراق کە بو مەسئەلەی حودودی بەینی عیراق وتورکیا چوبون بو ماردین لە دوای بینین وتەواو کردنی ئیشەکەیان گەراونەتەوە موسل .

مەجلیسی مەبعوسانی میسر

بەغداد — جەلالەتی مەلیکی میسر ئیرادەی دەرکردوە

کە مەجلیسی مەبعوسانی میسر لە ٩٣٠/٦/٢١ یەوە مانگێك تەئجیل بکری .

تەعلیمی لوغەتی لاتینی

بەغداد ـــ غەزەتەکانی تورکیا نوسیویانە ئیمسال وەزارەتی مەعاریف توانیویتی نیو ملیون کەس فێری لوغەتی لاتینی تورکیا بکات .

لە سیحەتی سێر هەلتین یانغ

بەغداد ـــ موتەخەسسیسی مالی لە سێر هەلتین یانغ تەوسیەی حکومەتی عیراقی کردووە کە بو مەعدەنی زەریبەی ئوسولی زریبی (کادستر) تەعقیب بکات . و ئیقتراحی کردووە کە عمومی نەفەقەی دەوائیری سیحە عائیدی بەلەدیە بی .

ئەلێن دیسانەوە بە حکومەتی عیراقی کوتووە کە جاری ئابی قونسولوسخانەی تجاری و سائیرە لە حکومەتەکانا بکاتەوە .

غەیری ئەمانەش ئیشارەتی حکومەتی کردووە کە پێویستە خەتی شەمەندەفەری عیراق لە نوقتەی توسەیبیا وەبتی خەتی شەمەندەفەری تورکیا بیگری .

مەجلیسی مەبعوسان و ئەعیانی میسر

لەندەن ـــ موخابیری دایلی تەلغراف نوسیویتی کە ئیسماعیل صدقی پاشای میسر ئەیەوی مەجلیسی مەبعوسان و ئەعیان بکات بەیەك .

مەجلیسی مەبعوسانی بەریتانیا

لەندەن ـــ میستەر ماکدونالد لە کوبونەوەی حزبی عومال دا کوتویەتی رەنگە لەم پایزەدا دیسانەوە ئینتیخاباتێکی عمومی بکرێتەوە و خەلقەکە لەم قیسەیە زور تەعەججوبیان کردووە ،

مەحکومە عەرەبەکانی فەلەستین ئیعدام کراون

یافا ـــ ئەو سە ـــ ٣ عەرەبە وەتەنییەی کە لە سەر دەعوای فەلەستین گیرابون و بە ئیعدام مەحکوم کرابون لەم روژانەدا ئیعدامەکەیان ئیجرا کراوە و لەم میانەدا فوئاد خیجازیان لە پێش ئیعدام کردنیا وەصیەتێکی زور موئەسسیری کردووە هەموو نەقلە بالیغەکەی هێنارەتە گریان .

****

بو دیفنی ئیعدام کراوەکان ئیحتیفالێکی گەورە کراوە

یافا ـــ لە شاری یافادا ئەو بەیانییەی کە سە ٣ عەرەبە مەحکوم کراوەکان ئیعدام کراون هەموو ئەهالی ، رەئیس وئەعزای کومەلە وەتەنییەکان ، تەلەبەکانی مەکتەب هەموویان بە جیلی رەشەوە کومەلیان بەستووە و لە مزگەوتەکانەوە دەست کراوە بە بانگ‌دان و لە دووای ئیعدامیان جەنازەکانیان هەلگیرتووە و بە حورمەت بەو هەموو قەلەبالیغە ناشتویان . و عادەتا ئەو روژە هەموو ئیسلامەکانی فەلەستین لە تەعزیەدا بون .

—(§)—

جەسارەتی ئیعدام کراوەکان

یافا ـ مودیری پولیس وموفەتتیشی حەپسخانە لە لایەنی جەسارەتی ئیعدام کراوەکانەوە زور عەجایبە یان ماوە . و گوتویانە ئەو بەیانییە کە مەحکومەکان بو ئیعدام هێنراونەتە دەری هیچ نەترساون وەهەتا ئاخیری حەیاتیان جەسارەتیان موحافەزە کردووە .

لە نزیك قەنارەوە فوئادیان نوتقێکی بە ئینگلیزی داوە و لە عەلەیهی سیاسەتی ئینگلیز بووە .

مەکاتیبی تورکیا

ئیستانبول ــ لەتورکیا لە ٩٣٠/٦/٢٥ دا دەست کیراوە بە ئیمتیحان .

خوێندنی ئیبتیدائی مەجبوریە وهەمو مەسا ـ ریفانی مەکتەب وموعەللیمەکان لە سەر حکومەتە . و ئیمرو لە تورکیادا [٥٨٨٣] مەکتەبی ئیبتیدائی هەیە و ئەم مەکتەبانە [١١,٧٦٦] موعەللیم و [٣٨٥,٤٥٥] قوتابی کورو کچیان هەیە .

غەیری ئەمانیش لە شارەکانا [١٧] و لە دێهاتەکانا [٢٢] مەکتەبی شەو هەیە بو نەخوێندەوارەکان و لەم مەکتەبانەیشدا [٥٦٠٧] پیاو و [٩٧٣] ژن تیا ئەخوێنن و [٨٦] مەکتەبی سانەویش هەیە کە [١٢٧٥١] قوتابی تیا ئەخوێنن .

دەفتەری ئەو ئیعانەیە کە ئەهالی بە حەمیەتمەند ەکانمان تەبەر روەیان فەرمروە :

— ٤ —

ناویان	چەندیان بەخشیوە
	روپیە
رەشید ئەفەندی حاجی صالح	٥
شیخ قادری عەتار	٥
عەلی ئەفەندی قەزاز	٥
مەلا رەشید ئەفەندی	٥
حاجی حوسەین	٥
مەحمود سامی ئەفەندی	٥
وەستا عەلی خەیات	٥
وەستا ئەحمەدی خەیات	٥
مەلا شەریفی سەعاتچی	٥
حەماغای عەتار	٥
حاجی ئەمینی خەییات	٥
ئەحمەد بازیانی	٥
حەمە صالیح ئەفەندی تەحسیلدار	٥
حاجی سەعیدی صالیح ئەفەندی	٥
« کەریمی بازرکان	٥
وەستا مەجیدی خەففاف	٥
عەبدورەززاقی	٥
حاجی فەرەج	٥
توماس ئەفەندی	٥
رەئوف ئەفەندی کاتی پولیس	٥
زیوەر ئەفەندی موعەللیم	٥
سەعید سیدقی «	٥
سوفی کەریمی سەرراج	٥
شیخ فەرەجی «	٣
حەمەی حاجی ئەحمەدی قەسساب	٣
حاجی موحەممەدی بازرکان	٣
عەبدوللای قادر بانەیی	٣
بەکونی حالی	١٢٧
بەکونی پیشو	٣٠١٧
هەموی	٣١٤٤

ماویەتی

اعلان

لە توفیق کوری مارف ناو داوای بشی کیردنی خانویك کراوە کەلەکەرەکی کویژەدایە وژمارە درگای ١٤ — ١٧ یە کە ئەو پیاوە جی دانیشتنی دیار نیە و نازانری لە کویە • لەبر ئەمە اوا بەم اعلانە بیرا اکەینری لە تاریخی بلاو کردنی ئەم اعلانەوە هەتا مانگیك لە محکمەی صلح سلیمانی اثبات وجود نەکات ئەو محاکمەیە لە حەق بە غیابی ئەکری •

معاون حاکم منفرد

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

سال ٥ ژماره . ٢٤٩ ژماره لاپەره ـ ١

بە هەمو شتێك
مخابرا بەزمانی ادارەخانەوە
اکرێ
§
ادارەخانە لەتای بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکرێ
اعلانات
لەدێریکەوەهتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش‌زیاترجکەلە
سەروپیەکەبودێرەزیادەکانیش
دێری‌شش آنە اسیئرێ
یکی بە آنەیکە

هەو شتێك اوەسی هەفتەی دو جار دەردەجێ غەزەتەیکی کوردیە

١١ صفر ١٣٤٩ ٧ تموز : ١٩٣٠ [دوشەممە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بەیانی رەسمی لە بابەت موعاهەدەی تازەوە

—

موفاوزەکانی عیراق و بەریتانیا ئیتتیفاقیان کیرد لە سەر ئیمزای موعاهەدەیەکی تەعاروف و سەداقەت ، کە لە کال عیراق داخیل بە عەسبەتول ئومەم‌بو پەلە ئەکرێ لە تەنفیزیدا ، وکە هەردولا ئیتتیفادیان لە سەر کیرد لە عەینی وەقت ومیعاددا لە بەغداد ولوندەرە نەشیر ئەکرێ . ئەساسانی موعاهەدە. کە ئەمەیە .

١ ــ ئیعتیراف بە ئیستیقلالی تەواوی عیراق ، و دەر عوهدە کیردینی مەسئولیەتی ئیدارەی هەمو شئونی بە تەنها . ودەرعوهدە کیردینی مەسئولیەتی داخلیە ، و بە پێی تەحالوف بەرامبەر بە ئیعتیدایەکی خاریجی مودافەعەی .

٢ ــ لەغوی موعاهەدات وئیتتیفاقیانی کە لە بەینی عیراق وبەریتانیای کەورەدا کیراوە

٣ ــ کە موعاهەدەکە هاتە حەییزی تەنفیزەوە ئیعتیرافی ساحیبی جەلالەتی مەلیکی بەریتانیا بە تەواو بونی مەسئولیانی ئینتیدابیە کە ساحیبی جەلالەتی مەلیکی بەریتانیا دائیر بە عیراق قوبولی کیردبو لە خویەوە تەوار ئەبن .

٤ ــ کیشانەوەی هەمو قووای بەریتانیا لە هینیدی وموسیل لە موددەتیکدا کە لە ئیعتیباری تەرعی تەنفیزی موعاهەدەکەوە لە پێنج سال تەجاوز نەکات ، و بە ئیجار دانی سە ٣ قاعیدەی هەوائی لە غەربی فورات وشەتتولعەرەبدا لەلایەنی حکومەتی عیراقیەوە بە ساحیبی جەلالەتی بەریتانیا بە شەرتی موحافەزەی ئەم قاعیدانە لەلایەنی حەرەسی خاسی ساحیبی جەلالەتی مەلیکی عیراقەوە ئیجرا بکرێ بە مەسرەفی خاسی ساحیبی جەلالەتی بەریتانیا .

٥ ــ موددەتی موعاهەدە لە ئیعتیباری دەست کیردین بە تەنفیزیەوە بیست وپێنج سالە . بینا لە سەر تەلەبی یەکێ لە تەرەفەینی موتەعاقیدەین دەست ئەکرێ بە موفاوەزە لە بابەت موعاهەدەیەکی تازەوە بو تەئمینی

مرواسەلاتی ئەساسیەی جەوبیەی ئیمپراتور ، ئەگەر لەم مەسئەلەیەدا ئیختیلاف حاسیل بو حەوالەی مەجلیسی عەسەبەتول ئومەم ئەکری .

٦ــ هەر تەرەفە لە موتەعاقیدەین لە وولاتی ئەویتریانا لە تەرەف مومەسسیلیکی دیپلوماسییەوە تەمسیل ئەکری . بە پێی ئوسولی مومەسسیلینی دووەلی موستەقیللە ئیعتیادی ئەدری ؟

****

حالی مەجلیس مەبعوسانی عیراق وئەمری ئینتخاباتی تازە

بەغداد ــ ئیرادە دەرچووە لەسەر حالی مەجلیس مەبعوسان ودەست کردن بە ئینتخابات

بەیاناتی فەخامەتی مەندوبسامی عیراق

بەغداد ــ فەخامەتی مەندوبسامی عیراق تبلیغی رەئیس وزەرای کردووە کە لە سەری سالی تازەوە ئیتر حکومەتی بەریتانیا بە ناوی دارولئیعمارەوە هیچ پارەیەك لە حکومەتی عیراق وەرناگری .

رویشتنی رئیس وزەرای عیراق

بەغداد ــ فەخامەتی نوری پاشاالسعید رەئیس وزەرای عیراق بە ریٚ ئەسکەندەریەدا تەشریفی بردوە بو بەریتانیا .

یەکەم دەولەتی کورد

— ١ —

لەژمارەی (٢٤٦) ی ژیانا تەرجومەیەکی واحیدەلەندیم خوێندەوە کە لە مەجەللەیەکی عارەبییەوە تەرجومەی کردووە ، بەلام لەبەر ئەوەی بو تەئریخی کورد زۆر تەواوی یێنی ئەمەند دیرە مەرزی خۆ پێند

ەوارانی کورد ئەکەم ، چونکە ئەسلی نوسینی مەجەللە کەم نەدیوە و موتەرجیمیش نەی نوسیبو تێنە کە پێشتیم ئەم نوسینە لە چە ئەساسێکەوە و چە وەسیقەیەکەوە وەرگیراوە تا بزانین راستە یا خو بەخۆ یێی نوسراوە چونکە لە تەئریخەکەیشیا تەنتی تاریکی هەیە بەلام بە پێی حەفریاتی ئەپار لە (اور)دا کراوە لەلایەن ئەلەمانەکانەوە دەرکەوت کە تەئریخی کورد زۆر کۆنە و یەکەم دەولەتی کورد لەعیراق ئیستادا و لە کوردیستانی خواروودا زۆر لەو وەختە کونترو دیرترە .

بە پێی تەئریخ و مەنقولات وا دیارە کورد لە تەئریخی قەدیمدا هەر لە کونەوە هەمو وەختی بەم ناوانە ناو براوە (کردوش ، کردیخ ، کاسی ، کاسیت قسی ، کوردیخ) و کوردی پشتکو و لورەکان بە (ئیلام) و بە ئەکسەریەت کورد لەبەدلەوی و فارسی قەدیمدا بە (گرد) ناو براوە .

بەم ئیعتیبارە ئەتوانین تەدقیقات و تەتەبوعاتی تەئریخی راوورد ی خومان بکەین ، هەموکەس ئەزانێ تەئریخێك کە جاران نوسراوە زۆر ئیعتیباری نەماوە و هەر تەئریخ و حەقایقی تەلە حەفریاتی ئاسار و ئابیدە و نوسراوی کون دەرئەچی ئیعتیبار و ئەهەمیەتی تەواو و زۆری هەیەکە ئیمەیش لەم حەفریاتی ئاسارەدا کەلە عیراقدا ئەکری لە لایەن ئەورو پاییەکان و ئەمەریکانەوە زۆر حیسسەمەند و موستەفیدین و ئەتوانین زۆر چاك تەتەبوعی پێشوی خومان بکەین .

وەکو واحیدەلەندی لە تەرجومەکەیدا نوسیویە ئەحمەد رەفیق کە چیروك نوسێکی تورکی موعتەبەرە لە کتێبەکەیا ئەلی لە قیسسەکان ٥ ــ ٦ سەسری پێش میلاد بابیلیستانیان گرتووە و ٣ ــ ٤ قەرنی تیا ماونەوە و بابیلیان زۆر ئاوەدان کردوتەوە . بەلام لە نەتیجەی حەفریاتێکی تازەدا کە لە لایەنی ئەلمانەکانەوە کراوە

بومان دەرئەکەوی کە تەئریخی کورد ، شەرەف و شانی کورد لەوە و لەو و لەو تەئریخەی لەو مەجەللە عارەبیەکەیش دا نوسراوە زور کونترە ولەبەر ئەوە زورتر بە ئەهەمیەتە ٠

بە پێی بەیاناتی مەشهور موستەشریق ئەلەمان (دوکتور یولیوس یوردان) و بە پێی تەئریخی قەدیم مەعلومە کە کورد میللەتێکی زور کونن ولەگەل سومەر و ئاکاددا مەبێ شەرەفی کونیەتی و شانی تەئریخیان هەیە و لە ئەوەل ئەقوامی قەدیمەی ئەم ئاسیای تربکەن ٠

ماویەتی　　　کوردی

ـــ سوپاسی ئاشکیرا

کومەلی زانیستی بە دیل تەشەککوری دارناشە بە حەمیەتەکانان ئەکات کە مەجانەن دوروست کیردینی سیرەی زانیستیان دەرعوهدە فەرمووە ، وتەقدیسی ئەم روحە بەرزە ئەکات کە یلا ئیستیسنا بە ناو هەمو تەبەقاتی میللەتە خوشەویستەکاماندا بلاو بوتەوە ٠

هەیئەتی ئیدارەی زانیستی

ـــ سوپاسی ئاشکیرا ـــ

ئیبراهیم ئەفەندی کە یەکیکە لە لاوە بە قیمەتەکانمان وقوتابی سانەوی بەغدایە ئەعبارە بە موناسەبەتی تەعتیلەوە کە هاتەوە سلیمانی هەندی کتیبی زور بە کەلکی بەخشیوە بە کوتوبخانەی زانیستی ٠
هەیئەتی ئیدارەی زانیستی بەرامبەر بەم حیسسە بەرزە ئیزهاری تەشەککور ئەکات ٠

هەیئەتی ئیدارەی زانیستی

بو مودیری جریدەی ژیان تقدیم

لە جەریدەی کەرکوکا لە ژیر لوحەی (سکالا) بە ناوی (شارەزوریەوە) مەقالەیك نوسراو ٠

وا ئەبیەم بیژەری ئەو مقالەیە بە من شورەتی بەستووە لەبر ئەوە کە ئاگام لی نیە ئەم شایعەیە بە درو ئەخەمەوە ومن هیشتا هیچ مەقالەیەکم بە ناویکی موستەعارەوە نەداوە و خوایشم لە عەلەنی ئو ئەحرە ئەرکەتانم ٠

جەمیجەمال　　سەلام

****

داخلی :

جەنابی رەئوف ئەفەندی ئەجزاجی کە یەکیکە لە گەنجە منەووەرەکانی سلیمانی ئەعبارە لە سەر موراجەعەتی خوی بوبە ئەجزاجی جەیش وبو خەستەخانەی عەسکەری موسیل تەحویل ونیرراولە جی‌ی مومائیلیە ئەسکەندەر ئەفەندی کە لە میللەتی ئەرمەنیە وتازە لە مەکتەب دەرچووە نیرراوە بو خەستەخانەی مولکی سلیمانی ٠

جەنابی عیززەت ئەفەندی موقەددەمی توبچی جەیش بوئەوەی لە وەتەنەکیا رابویری بە مەئزونیەت لە بەغدادەوە تەشریفی هیناوەتە سلیمانی ٠

لە ئەشراف وخانەدانی سلیمانی جەنابی ئەحمەد بەگی توفیق بەگ تەشریفی هیناوەتە سلیمانی ٠

عەرزی بەخیرهاتین وخواحافیزیان ئەکەین

جەنابی رەفیق حیلمی ئەفەندی موعەلیمی سانەوی سلیمانی تەشریفی بردوتە بەغداد بو ئەوەی لەوێ خەریك بی مەتەعەیەکەوە بە هەمو پێویستەکەی

بو کومەلی زانیستی بیکری . ومومائیلیه مەساریفاتی ئەم سەفەرەی خیستوتە سەر خوی وئەیەوی بە هەمو قووەتیەوە بوبەرز بونەوەی علم وعیرفانی ولاتەکمان تی کوشی .

ژیان — بەرامبەر بەم خیدمەتەی بە ناوی هەمو کوردیکەوە تەشەککوری ئەکەین .

هەر بیژی پیاوی مەعاریفپەروەر .

جەنابی حەمدی ئەفەندی دوقتوری مولکی سلیمانی تەحویلەن بووە بە دوقتوری مولکی لیوای دلیم و حەرەکەتی کرد بو سەر وەزیفە تازەکەی ولە جیی ئەو سەر تەبیبی لیوای مەزکور نوری بەک بووە بە دوقتوری سلیمانی .

بە موناسەبەتی تەعتیلەوە مامۆستا محترمەکان و قوتابیە خوێنەویستەکانی دارلمعلمین تەشریفیان هیناوەتەوە سلیمانی عەرزی بە خیرهاتین و دوعای موەففەقییەتیان ئەکەین .

— زیاعیکی ئەلیم —

مودیری پشدەر خیزر ئاغای کوری جەنابی بایکر ئاغای سەلیم ئاغای گەورەی پشدەر لەم روژانەدا لە کویستان ئەمری خوای بە جی هیناوە .

بە ناوی هەمو کوردیکەوە بەیانی تەعزیە لە کەسو کاری کەدەر دیدەی ئەکەین و تەمەننا ئەکەین خووا تەسەلییان بداتی .

اعلان

بومناقصەی خواردەمەنی حبسەکان و لیکی ولاغی پولیس سلیمانی کە تا نهایتی مانکی رابوردو مدمت دارابو لەبر ئوەی لەو مدەتەدا خواردەمەنی حبسەکان هەیچ نەخراوەتە ژیر بەیدەوە و البکی ولاغەکان طلی

جو بە ۱۲ / ۲٤ وطنی کا بە ۱٤ / ۱۷ روپیە طالبی پیدا بوە ولە لایی مجلیس ادارەوە او بدلەش زور بە زیاد بیزراوە بواوەی بکەینریتە حدی لایق تا دەی مانکی جاری مدەتی مناقصەیان تازە کراوەتەوە .

جا هر کس طالبیانە لەو مدەتەدا بوتی گەیشتنی شەرائطەکەی و اجرای مناقصەی مراجعت بە مجلس ادارە ودائرەی پولیس لوای سلیمانی بکات .

موتەسەررفی سلیمانی

اعلان

لە کرکی کانی اسکان واقع خانویە کە محدودە شمال شرقی بە خانوی ۹ — ۱۵۷ تسلسل ۵۱۸ کە عائدی رشید کوری احمد و شرکاتی شمال غربی بە طریق عام جنوب غربی بە خانوی ۱۳ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۰ کە عائدی حاجی محمد کوری صالح تواوکری بە خانوی ۱۵ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۱ کە عائدی ملا فرج کوری رحیم جنوب شرقی بە خانوی ۱۳ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۰ بیان کراو و تواوکری بە خانوی ۱۵ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۱ بیان کراو و تواوکری بعرصەی ۷ — ۱۵۷ تسلسل ۵۱۷ شیخ محمود افندی و توصروی ۱۱ — ۱۵۷ تسلسل ۵۱۹ بە اعتبار ٤۸۰ سهم لەسەد و شصت و هشت سهمی وستا محمود سراج و بو هریکە لە علاوە و حفصە هشتا و چوار سهم و بو حبیبە زنی عبد لرحمن محمد امین صد و چلو چوار سهم بە ناویانەوە مجددا طابو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هەتا سی — ۳۰ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات ئەگینا قید اکریت بو اگاداری بەم جار اعلان کرا .

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بۆ هەموو شتێک

مخابرات بەناوی ادارەخانەوە

اکرێ

§

ادارەخانە لە ناو بلدیەدایە

عنوان: سلیمانی ژیان

یکی بە آنەیکە

کرێ

بەشش مانگ پێنج

بەساڵێک دە روپیە دەدا

بۆ دەرەوە اجرت

پوستەی علاوە ئەکرێ

اعلانات

لەدیرێکەوەهتا شش مقطوعا

سەروپیەو لەشش زیاترجگەلە

سەروپیەکەبودیرزیادەکانیش

دیرێ شش آنە اسیزی

یکی بە آنەیکە

هەموو شتێک ائوسی هفتەی دو جار دردەچێ غزتەیکی کوردیە

١٤ صفر ١٣٤٩ ١٠ تموز ١٩٣٠ [پنجشنبه] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٥٢٦

پێکرم دەوڵەتی کورد

— ٢ —

پاشماوەیە :

****

وەختێ کە سومەر وئاکاد حوکمیان ئەکرد بە سەر عیراقدا — ٤٠٠٠ ساڵ پ ، م — کورد وەکو ئەوان بەشەرەف وفەخریکەوە ، بە قووەت وقودرەتیکەوە هەستیان بووە و کەسیلسیلەی عایلەی میلوکی ئوروك ئەما دووای حامورابی هەمو بابلیستان کەوتە ژیر دەستی [کاسیت]ەکانەوە کە وەکو لە سەرەوە دەرمان خیست [کاسیت] هەر کوردە .

لە نەتیجەی حەفریاتیکدا کە کومەلی ئاساری ئەلەمان کیردویانە لە کەلاوەکانی [ئوروك — ئەوەر] دا لای ناسیریەوە دوکتور یولیوس ئەلی [لەپاش نەمانی خیزانی حامورابی بابلیستان تیکچو و بە نەتیجە کەوتە دەس میلەتیك کە زور دوژمنیان بون و لە شاخەکانی سەر سینوری روژئاوای فاریس ئەژیان و ناوی [کاسیت]ە و ٥٠٠ — ٦٠٠ ساڵ لە ژیر حوکم وئیدارەی ئەم میلەتەدا مایەوە .] ئەم وەقایعە و سقوتی بابل بە دەست کوردەکان دوهەزار ساڵ پیش میلاد بووە و بە پیی ئەوەی نیزیکەی ٦٠٠ ساڵی تیا ماونەوە وادیارە کوردەکان ٢٠ عەسر پیش میلاد بابلیان گیرتووە و تا ١٤ عەسر [پ ، م] تیا ماونەوە وحوکمیان تیا کیردووە . هیشتا مەعبەد و هەیکەل و ئاساری ئەو زەمانەی کوردەکان ماوە و بەم ئاسارە ئەم وەقعە موعەیەنە دوزراوەتەوە .

جەنابی لە بابەت مەدەنیەت وفەننەوە کورد زور تەئسیری کردوتە سەر سومەریەکان و ئاسوریەکان ، لە پیش کورد کان بابل ئینجا کەوتوتە دەست ئاسوریەکان ولەپاشا کەوتوتە دەست فرس و سەلجوقیەکان .

لە وەقتی ئیدارەیاندا کوردەکان کە لە تەئریخدا بە (کاسیت) ناو ئەبران زور ئاساری میعماری وفەننی یان بە جی هیشتووە بەخوسوس زور مەعبەدیان تیا کردووە . چونکە ئەو زەمانە هەر دین تەئسیری زوری هەبووە بە سەر بەشەردا .

بە تایبەتی مەعبەدیکی بچوك کەیەکی لە حکمدارە

کانی کورد بە ناوی « قران داش » لە قەرنی پانزەیەمی پێش میلادا بینای کردووە زور ئەهەمییەتی هەیە و هێشتا ئاسار و ئەنقازی ئەو مەعبەدە ماوە و دیارە .

بەم ئەسەرانە کە لە زەمانی حوکومدار «قران داش» دا بەشی زوری گیراوە وا دیار ئەبێ کە کوردەکان ئەو زەمانە شەپقەیان لە سەردا بووە و پیاوە دینیەکانیان شەپقەی بەرز و درێژیان لە سەر کردووە کە لە خەلق جیا بکرێنەوە .

لەم حەفرییاتەدا زور ئاسار و نەقوشاتی عەجیبە و موهیممی زەمانی حوکومدار « قران داش » دوزراوەتەوە کە بەوانەدا مەهارەتی میعماری و فەنی کورد کە ٣٥ عەسرلەمەو پێش چاك دەرئەکەوێ و قسەی ئەو نەفام و نەشارەزایانە ئەبڕێ کە ئەڵێن کورد فەن و مەدەنیەتی نەبووە .

ماوییەتی

بو جەنابی مودیری موحتەرەمی ژیان :

تکا ئەکەم ئەم چەند قسەیەم لە غەزەتەی موحتەرەمتانا دەرج بفەرموون بو بەیانی حەقیقەت :

لە ژمارە ١٩٦ و ٣ تەموز ٩٣٠ غەزەتەی (البلاد) دا لە ژێر ئیمزای نەزیل بەغدادا چەند قسەیەك نوسرابو کە تەئییدی قسەی موخبیری غەزەتەی مەزکوری ئەکرد کە لە کەرکوکەوە بوی نوسیوە .

ئەویش ئەفەرمویت تکا لە وزارت مەعارف ئەکەم ئەو سوئی تەفاهومە کە لە بەینی ئەهالی کەرکوکدا واقیع بووە حەل کرێ بە سەبەب بونی لیسانی کوردی بە لیسانێکی رەسمی لەو مەنتیقەیەدا چونکی لە مەنتیقەی کەرکوك چەند کەسێك نەبێ هیچیان کوردی نازان .

ئینجا من کە کەرکوکیم لەم قسەیە سەرم سوڕما وبە مناسبم زانی لەم خسوسەوە بو بەیانی حەقیقەت چەند کەلیمەیەك عەرزی خوێندەواران بکەم .

ئیمە ئامان ئەوی موناقەشەی ئەم زاتە موحتەرەمە بکەین لە خسوس کوردی زانینی ئەهالی کەرکوك و یا نەزانینیانەوە . چونکی ئەمە شتێکی ئاشکرایە و وەکو روژ مەعلومە کە نەفسی مەرکەزی لیوا بە ئەکسەری یەت کورد تەشکیل ئەکات و بو خارجی لیوا هیچ حاجەت بە نوسین نیە چونکی هەمو کەس ئەزانی کە هەمو کوردن و لە ژێر هەوا و لە بەرکانی وبەفراوی کوردستانا ئەژین و زور لە کونەوە بە کوردایەتی خویان ئیفتیخاریان کردووە . بەلام لام وایە جەنابی موحەرریر غەریبە و تازە هاتوە کەرکوك لە بەر ئەوە شارەزای ئەحوالی ئیجتیماعی و لیسانی مەملەکەتەکە نەبووە . ئەگەر ئاشنا بووایە هیچ وەختێك ئەم جورە خیلافی حەقیقەتانەی نەدەنوسی . فەقەت موخبیر و نەزیلی بەغداد لێیان مەعلوم بێت بە ئیجاد کردنی ئەم نەوعە قسە ناحەقانەی ئەوان هیچ وەختی قەراری عەسبەتول ئومەم ناگوڕێ لە خسوس بەخشینی ئەو حەقە کە بە کوردەکانی شیمالی عیراق دراوە و ئەم قەرارە لە تەرەف حکومەتی بەریتانیای گەورە و حکومەتی عیراقەوە فیعلەن تەسدیق و قبول کراوە و غەیری ئەمەیش فەخامەتی رەئیسی ووزەرای عیراقیش نوری پاشا سەعید تەئییدی ئەم قەرارەی کرد وئەمری دا لە مەناتیقی شیمالییەدا تەتبیق بکرێ بەلام مەعلوم نەبوی جەنابی موخبیر تازە لە کوێکەوە دەستی پێ ئەکات . زور چاك لایان مەعلوم بێت تەنها بو چەند تورکمانێك ئیستیقبالی کوردەکانی کەرکوك و ئەتراف مەحو و حقوقیان زەوت ناکرێ ؟

کەرکوکی : عبدالوهاب

خەبەرانی دەرەوە :

—(§)—

لە خیوس سەفەری رەئیسی ووزەراوە

لەندەن — دەوائیری سیاسیەی لەندن ئەلین رەئیسی ووزەرای عیراق فەخامەتی نوری پاشا سەعید لە ناوەراستی ئەم مانگەدا ئەگاتە لەندەن ، و لەوێدا لە گەل حکومەتی بەریتانیادا لە بەعزێ نوقاتی موعاهەدەکەوە موزاکەرە و گوفتوگو ئەکات و لە لایەنی شەمەندوفەری عیراق ئەسکەلەی بەسرە و ریکخستنی عەسکەریشەوە گوفتوگو ئەکات و لە خیوس نەوت و بو دانانی بانقی زەراعەتیش لە گەل شیرکەتەکاندا موزاکەرە ئەکات .

عوسیانی هیند

بومبای — گەورەی کومەلی وەتەنی هیند [بوندیت موتیلال نەهرو] لە گەل سەیید مەحمودی سکرتیری کومەلەکەدا هەر یەکە بە شەش مانگ حەپس مەحکوم کراون و ئەم دوانە لە موحاکەمەدا جوابی هیچ سوئالیکیان نەداوەتەوە و ئیعتیرافیان بە سەلتەی حکومەت نەکردووە .

ئەسکەلەی بوشەهر

تەهران — حکومەتی ئیران لە گەل بەعزێ لە شیرکەتەکانا خەریکی گوفتوگویە کە لە ساحیلی بوشەهرا ئەسکەلەیەکی گەورەی بو بکەن .

قووای هەوائی بەریتانیا

بەسرە — حکومەتی بەریتانیا خەریکە ئیستاسیونی مارکیل گەورە بکات و ئەیەوێ ئەترافی بەسرە بکات بە قاعیدەیەکی موهی بو قووای هەوائی لە جیهانی داد .

مەلیک کارولی رومانیا

پاریس — ئەلین مەلیک [کارول] ی رومانیا کە لە پریکا هاتەوە رومانیا و چووە سەر تەختیت هیچ حیزبیکی رومانیا موعاوەنەتی نەکردووە .

بەینی فەرانسە و ئیتالیا

ئەنقەرە — غەزەتە و پارە سیاسیەکانی تورکیا زور ئیهتمام بە مەسئەلەی تیکچونی بەینی فەرانسە و ئیتالیا ئەدەن وەغەزەتەی (میللیەت) ئەلی پیویستە ئەوانەی بو سەلامەتی عموم سەعی ئەکەن بەینی ئەم دو حکومەتە چاک بکەنەوە .

****

مەکتەبی ئاساری کون

لە عیراقا

بەغداد — حکومەتی عیراق موافەقەتی کردووە مەکتەبیکی ئاساری کون ئینشا بکری و بو ئەمە پیاویکی ئەمەریکایی بیست هەزار و مەستەر روکەفلەریش چل هەزار لیرەیان بەخشیوە .

بەو پارەیەیش کە میس بیل تەبەررووعی کردووە مەکتەبیەکی پی ئەکەنەوە .

ئیستقبالی نوری پاشا سەعید

شام — وەختیک کە رئیس‌ووزرا نوری‌پاشاسەعید ئەگاتە شام لە لایەنی یاسین پاشای‌هاشمی و عیراقیەکانەوە ئیستقبال ئەکری .

یاسین پاشا

بەغداد — یاسین‌پاشای هاشمی لە سوریەوە گەراوەتەوە بەغداد .

ژنی تورکیا

ئیستانبول — کومەلی ئیتیحادی ژنانی تورکیا

وەکیلیان بەستووە و قەراریان داوە لە تەرزیمی لوایحی ئینتیخابیە داخڵ بدەن و لە هەر مەسئەلەیەکی بەلەدیە دا لە خۆیان ئەعزایەك هەڵ بژێرن .

پوستەی ئیران

تەهران — حکومەتی ئیران لە سەر قەراری شرکەتی تەیارەی موتەحیدەی شەرق موافەقەتی کردووە کە خەتی پوستەی ئیران رەبتی خەتی پوستەی عیراق و سوریە بکری و بە دو رۆژ پوستە لە تەهرانەوە بگا بیبرێتە بیروت .

بومە لەرزە

کەلکەتە — لە شاری کەلکەتەدا بومە لەرزەیەکی بە شیدەت بووە ئەهالی هەموو رایان کردوتە دەرەوە نەتیجە لە ئەهالی زور تەلەفیات بووە و گەلی عیمارەتی گەورە گەورەیشی روخاندووە .

بەینی لەندەن و هیند

لەندەن — گەورەی مەسلەحەتی سەفەری هەوائی ئیمپراتوری بەریتانیا کوتویەتی لەمەودوا لە بەینی لەندەن و هیندا بە پێنج رۆژ و لە بەینی لەندەن و کاپدا بە نو رۆژ بە واسیتەی تەیارەوە قابیلە سەفەر بکری .

چۆڵ کیردنی [راین]

بەرلین — لە یەکی تەموزدا بە تەواوی مەنتیقەی راین چۆڵ کیرا و ئەلەمانەکان بەیداخی خۆیانیان تیا هەڵدایەوە . لە خۆشی ئەمە مەجلیسی ریشتاغ بە ئەکسەریەت قەراری داوە عەفوی عام لە حەق مەحکومینە سیاسیەکان ئیعلان بکات .

ئینتیخاباتی تازەی مەبعوسان

لە وەزارەتی داخلیەوە رەسمەن ئەمر دراوە کە پێویستە لە هەموو مەناتیقیکی عیراقدا لە رۆژی دەی تەموزدا موافیقی قانونی ئینتیخابات دەست کری بە موعامەلەی ئینتیخابیە و ئەبی لە دەی ئەیلولدا تەواو ببی .

****

شەری داخلی چین

نانکینك — بە رەسمی مەعلوم بووە لە شەری داخلی ئیمسالەی چیندا حکومەتی وەتەنیی چین موەفەق بووە بە سەر عاسیەکانا و شەرەکە ٣ رۆژ بە شیدەت دەوامی کیردووە لە عاسیەکان ١٥ هەزار و لە وەتەنیەکان پێنج هەزار کەس کوژراوە .

اعلان

دانیال کوری بابا ناوی جولەکە لە سەر ابراهیم اغای کوری حاجی عبدالله بو ٨ و ١١٧٠ روپیە لە محکمەی بدایت سلیمانی حکمی وەرگرتوە و بو سەندنی او پارەیە لە ابراهیم اغا چونکە ایستا کەس نازانی لە کوێیە بو ئەوەی تبلیغ بکا اوا بە پێی مادە (٢٤٠) لە قانون اجرا بلاو اکریتەوە لە روژی دەرچونی ئەم خەبەرەوە هەتا مانگێك اگر نەیەتەوە دائرەی اجرا وەها حلیب اکری کە ابراهیم اغا نایەوێ ام پارەیە بدا لەبرامە بە پی خوی هەر چی هەیە بو او پارەیە و رسم اجرا دەستی اخریتە سەر و ئەفروشری .

رئیس اجرای سلیمانی

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هەمو شتێك
مخابرات بەناوی ادارەخانەوە
اکری
§
ادارەخانە لە ناو بلدیەدایە
عنوان : سلیمانی ژیان
یکی بە آنەیکە

کریار
بەشش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە اجرت
پوستەی علاوە ئەکری
اعلانات
لەدیریکەوە هتا شش مقطوعا
سەروپیەو لەشش زیاترجکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیریشش آنە اسیری
یکی بە آنەیکە

هەموو شتێك ئاوسی هفتەی دو جار دردەچی غزتەیکی کوردیە

١٨ صفر ١٣٤٩ ١٤ تموز : ١٩٣٠ [دوشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

یەکەم دەولەتی کورد

****

— ٣ —

هەنێ قەبری پڕ لە زینەت و زێری میردووەکان و کەلی ئاساری تری بە قیمەت و موهیم دوزراوەتەوە کە هی کوردەکانە کە ٢٠ قەرن پێش میلاد کیردویانە و یەکی لە حوکمدارە گەورەکانی کورد کە ناوی [کاریکا . لزو]یە لە تەئریخی ١٤٠٠ پێش میلاددا زور تەعمیراتی فەننیەی کیردووە لە مەعبەدەکانی ملوکی اور دا کە ئەسلەن ٢٢٠٠ سال پێش میلاد کراون .

لە سالی ١٩٢٧ دا یەکی لە موستەشریقەکانی ئەمەریکا [پروفسور سپایسەر] کە هات بو تەدقیقات لە شارەزوورا لە وەختی گوفتوگودا بەرامبەر پرسیك کە لیم کرد ووتی (ئەسیل من لیرەدا ئەمەوی تەتەبیوعی تەئریخ و رابوردوی کورد بکەم . بەلام لە بەر ئەوەی ئاسار و بەجی ماوەی کوردەکان زور کونە و لە فورس و ئاسورەکان کونترە زور دیرەنگ و زەحمەت

دەر ئەکەوی و کەوتوتە ژیر ئەنقازی وئاساری میللەتەکانی ترەوە) .

بەلام لیرەدا مەسەلەیەکی موهیم دیتە بەر دەمی ئینسان . بە پێی تەئریخی ئەحمەد رەفیق کە دیارە لە تەئریخی فەرانسەز وئەلەمانەکانی وەرگرتووەو بە پێی ئەم حەفریانە تازانە کە کراوە وا دیارە کوردەکان — کە بە عەینی ناو ناو دەبرین .

دوجار لەدوتەئریخدا بەتاصیلە بابیلیان داگیرکردووە و هەر دوجارەکە موددەتیکی زوری تیا ماونەوە و زور ئاساری عیمران و مەدەنیەتیان تیا جی هیشتووە ، یەم ئیمتیازە کورد ئەوەل جار دو هەزار سال پ ، م بابیلیان گرتووە و نزیکی شەش سەد سالی تیا بوون ، دووەم جار لە پاش دە قەرن یەعنی ٥ — ٦ عەسر پ ، م دوبارە بابیلیان گرتووە و دیسان نزیکی ٣ — ٤ قەرنی تیا ماونەوە و ئەمانە هەمو بە ئاسار و تەئریخ راستە و سابیتە .

بو ئریەتی کورد ئەوە لام وایە ئیتیر لەم وەختەدا شو بهەی نای ، ئەمە بەعیلمی زبان شناسی و عیلمی

نەژاد — ژەنولوژی و عیلمی چیهرە شناسی — ئیزبوه نومی تەواو سابیت و ئاشکرایە کە کورد خالیس ئاری یەکی یەتین و لە عەینی نەژادی (مەد ، فرس و ئەورو پاییەکانە .

کوردی

تەواو

وەلی عەهدی خوشەریستی عیراق

زیارەتی وولاتەکەمان ئەفەرمی

وەلی عەهدی خوشەریستی عیراق سەموی ئەمیر غازی بو چاو پی کەوتینی وولاتەکەمان روژی چوارشەممەی ئەم مانگە لە بەغدادەوە موواسەلەتی کەرکوک ئەفەرموی هەتا شەوی شازدە لە کەرکوکا تەشریفی ئەمینی ئەوە و روژی شازدە تەشریف ئەهینیتە سلیمانی و حەفدە و هەژدەی مانگ ئەمینیتەوە و بەیانی هەژدە بە ریی کەرکوکا عەودەت ئەفەرمویتەوە .

بو ئیستیقبال و عەرزی بەخیر هاتینی هەمو تەرتیباتیک حازر کراوە و لەم خسوسەوە لە غەزەتەی دوایی‌مانا تەفسیلاتی تەشریف هینانەکەی عەرز ی خوینەوارەکانی ئەکەین

—(§)—

هەوالی دەرەوە :

****

بولشەویکەکانی فنلاندیا

هازنکفورس — وەزیری داخلیەی فنلاندیا ئەمری داوە لە نیوەشەوا هەمو مەبعوسە بولشەویکەکانیان حەبس کردوە و مەقسەدیش ئەمە بوە ریکا و تەحەرریاتی پولیس پاک بکاتەوە .

زایتەکانی ئەلمانیا لە چینا

شانگهای — ئەو زایتانەی ئەلمانیا کە لە ئوردوی حکومەتی وەتەنی چیندا موستەخدەم بون لە سەر جەرەکانیکی عەسکەری لە گەل قوماندانی عمومی چیندا هەرایان بووە و ئیستیعفایان کردووە .

لە فەنلاندیادا دو مەبعوس

هازانکفورس — لە مەجلیسی مەبعوسانی فەنلاندیادا شتیک روی داوە کە هەتاکو ئیستا هیچ نەبینراوە .

لە وەختیکا مەجلیس کو ئەبیتەوە و موزاکەرە ئەکات چوار تفنگچی ئەکات بە ژورا و دو مەبعوسی شیوعی ئەگرن و بە زور ئەیخەنە ئوتومبیلیکەوە و ئەیبەنە دەرەوە و ئەیفرینن .

هیندیستان

لەندەن — وا دەر ئەکەوی حکومەتی بریتانیا لە هیندیستانا ئیعلانی ئەکات کە لەم بەینەدا ئەو موئتەمەرەی کە پیویستە لە لەندەندا ئەگریتەوە .

خوتبەی لوئید جورج

لەندەن — مستەر لوئید جورج لە زیافەتیکا خوتبەیەکی داوە و بەحسی لە موسالەمەتی عمومی کردووە و گوتویەتی بو ئەم خسوسە پیویستە بەینی ئەمریقا و بریتانیا زور چاک بی و تەفاهومیک لە بەینیانا نەمینی و گوتویەتی حکومەتەکانی ئەوروپا و ئەمریقا و ئاسیا ئیستا ئوردویان زیاترە لە وەقتی شەری گەورە .

غاندی کاغەزی نوسیوە بو عائیلەکەی

کەلکەتە — حکومەتی هیند موساعەدەی غاندی کردووە کاغەز بنوسی بو عائیلەکەی لە سەر ئەوە

کاغەزێکی نوسیوه بو عائیلەکەی بە واسیتەی شاگردیکیەوه . و لە کاغەزەکەدا بیانی ئیستراحەت و مەسرورییەتی خوی کیردووە .

تەجزییەی (بت لەنج)

بەغداد ــ مەحکەمەی جەزای بەغداد بیت لەنجی بە سە هەزار لیره تەجزییە کیردووه لە بەر ئەوەی بە پیچەوانەی قانونی تسجیلی شورەکات موعامەلەی کیردووه .

پارەی تازەی عیراق

بەغداد ــ حکومەتی عیراق قەراری داوە ئەو پارەیەی بە ناوی عیراقەوە تابع ولە زەرب ئەدری عیبارت بی لە دینار ، وقرش وفلس ودینارەکەی لە کاغەز ئەبی قرشەکەی زیو وفلسەکەی مس و نیکل ئەبی.
وهەمو پارەکە پینج ملیون روپیە ئەبی وبەحیسابی پاوەندی ئالتون قیمەتەکەیان تەقدیر ئەکری .

سەورەی کوردیستان

تەهران ــ مەحافیلی عەسکەری ئیران زور ئەهمیەت ئەدات بە سەورەی کوردەکانی شیمال . و هەمو قووەتەکانی حودودی تەقوییە کیردووه و بەتوپ ئەوره و مەترالیوز تەقوییەی کیردون . و ئەلین ئیران ئەیەوی لەم خیسوسەوە موعاوەنەتی تورکەکان بکات .

داخلی :

مودیری عامی ئەوقاف

مودیری عامی ئەوقاف سەعادەتی جەمیل بەگ وادی لە گەل مودیری ئەوقافی کەرکوک جەنابی مەلا قادیر ئەفەندیدا تەشریفی هینایە سلیمانی و دو روژ مایەوە تەماشای ئیدارەی ئەوقاف و هەمو میزگەوتەکانی تەفتیش فەرمو . و بە ریی کەرکوکدا حەرەکەتی فەرمووه بو بەغداد .

لە ساداتی سەرگەلو جەنابی حاجی شیخ عارف ئەفەندی و خزمەکانی
لە ساداتی بەرزنجە جەنابی سەید ئەحمەد ئەفەندی مودیری ناحیەی گیلەزەرد و شیخ مەحمود ئەفەندی شیخ عەلی ئەفەندی سەرکان
لە رونەسای پشدەر جەنابی حاجی عەباس ئاغای سەلیم ئاغا و ئاغاواتی پشدەر جەنابی ئەمین بەگی قامیش و حەمەئاغای عەلی ئاغا و سەعیدئاغای عوسمان ئاغا و چەند ئاغاواتیکی تریان تەشریفیان هیناوەتە سلیمانی . عەرزی بە خیر هاتنیان ئەکەین .

جەنابی مستەفا بەگی موعەللیمی سانەوی هەولیر وکوری موحتەرەم عەلی سەروەت بەگی مودیری پولیس لە گەل براکەیا تەشریفیان هینایە سلیمانی و لە دوای چوار پینج روژ عەودەتیان فەرمووه .

جەنابی ئەحمەد موختار بەگی کوری عوسمان پاشا لە هەلەبجەوە تەشریفی هینایە سلیمانی و لە دوای روژیك حەرەکەتی فەرمو بو بەغداد .

لە دائرهٔ طابووە .

اعلان

لە کرکوکی کانی امکان واقع خانوبە کە محادده شمال شرقی بە خانوی ٩ ــ ١٥٧ تسلسل ٥١٨ کە مالی رشید کوری احمد و شرکاییتی شمال غربی بە طریق عام جنوب غربی بە خانوی ١٣ ــ ١٥٧ تسلسل ٥٢٠ کە عائدی حاجی محمدکوری صالح و تواوکری بەخانوی ٥٠ ــ ١٥٧ تسلسل ٥٢١ کە عائدی ملا فرج کوری رحیم جنوب شرقی بە خانوی ١٣ ــ ١٥٧ تسلسل ٥٢٠ بیان کراو و تواوکری بە خانوی ١٥ ــ ١٥٧ تسلسل ٥٢١ بیان کراو و تواوکری بەرصفی ٧ ــ ١٥٧ تسلسل ٥١٧ شیخ محمد افندی و نومروی ١١ ــ ١٥٧ تسلسل ٥١٩ بە اعتبار ٤٨٠ سهم لەمەصد و شصت و هشت سهمی وسته محمود سراج و بو هریکە لە حلاوە و حفصه هشتا و چوار سهم و بو حبیبه زنی عبد الرحمن محمد امین صد و چلو چوار سهم بە ناویانەوە مجددا طابو اکریت لە تاریخ ئەم اعلانەوە هەتا مدەی ــ ٣٠ روژیتر هرکس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طابو بکات ئەگینا قید اکریت بو اگاداری دوەم جار اعلان کرا .

مەنشوری دائیرەی زەراعەتی عامە

بو تەشویقی زورراع بو چەندنی تووی کەتان
لە موسیمی شیتوی سالی ئاتیدا

بە سەبەب بی قیمەتی دەغل و دانەوە زورراعەکان پی‌ویستە مەحسولیکی شیتوی‌تر زەرع بکەن کە موعاوەنەتیان بکات . لە بەر ئەوە دائیرەی زەراعەتی عامە ویستی زورراعەکان تی بگەیێنی کە سالی ئاتی تووی کەتان بچێنن و تەجروبەی بکەن . چونکە فیئاتەکەی لە گەنم و جو گەلی زورتیرە و ئەو تەجروبەیەی کە لە مەزرەعەی ئیختیباریدا تیا کیراوە ئیسپاتی کیردووە کە ئەم مەحسولە حاسیلاتیکی زور ئەدات بە نوعیك لە گەنم و جو کەمتیر نەبی . و ئیستا لە بازاری لەندەندا ئەم مەحسولە تەنی [١٧] پاوەند ئەکات لە حالیکا گەنم هەرزان بووە و تەنی تەقریبەن [٨] پاوەند ئەکات .

لە چەندن و بەرهەم هینانی تووی کەتاندا گیرانیەك نیە لە گەنم وجو زیاتر اذیتیکی زوری ناوی ومصرف وبەرهەم هینانیشی هر وەك اوان وایە .

دائیرە هەو نەوعە توویکی تەجرەبە کیرد بوی معلوم بو ئەو نوعەی کە لە عیراقا پی‌ئەکات و موافق آب‌هوای ئەم موحیتە پی هەر (تووی کەتانی مەراکیشی) یە و تووی هندیستانیشی تەجرەبە کیرد معلوم بو کە بە دائیمی تووشی علەتی (زنگ) ئەبی وئەم علەتەیش حاسیلاتەکەی کەم اکاتەوە . بەلام تووی مەراکیش تیمەتەن بو عیراق زور باشە . وتەنی ناخوشی ای ئەو میقدارە تووە مەراکیشیەی کە لە عیراقا هەیە زور مەحدود وکەمە . ئەو زورراعانەی ئەیانەوی سالی ئاتی تەجروبەی بکەن ئەگەر ئەورەن بو جەلبی تەدابیری لازمە ئیتیخاز نەکەن ئەگینا چنگیان ناکەوی .

بو ئەوەی ئەم مەحسولە بەریکی باش و زوری بی پی‌ویستە لە ئەوەلی تشرینی ئەوەلدا بچێنری لە بەر ئەمە دائیرەی زەراعەت ئەیەوی لە ئیستاوە داوا لە حکومەت بکات بو ئەوەی لە مەراکیشەوە تووەکە جەلب و بە عیراقیا بلاو بکاتەوە .

ماویەتی

اعلان

ئەوانەی ئەیانەوی شەراب دوروست بکەن بو خویان و یا بو فروشتن پی‌ویستە بە ئەرزوحال داوای روخسەتیە بکەن و لە عەرزوحالەکەیانا لازمە ئەم تەفسیلاتانە دەرج بکەن :

أ ـــ میقداری ئەو تری بە و یا ئەو میوژەی کە ئەیکەن بە شەراب و کومرکی ئەو میقدارە ئەبی بیدەی .

ب ـــ ئەگەر بو ئیستیعمالی شەخسی و یا و فروشتن بی .

ج ـ ئەبی لە عەرزوحالەکەیا بەیانی بکات کە موواففقت ئەکات مەئموری گومرك و مەکوس بچێتە مالەکەیانەوە بو موعایەنە کیردنی ئەو میقدارەی کە بەیانی کیردووە و یا لە وەختی شوبهەیەکدا .

موعاوینی مودیری گومرك و مەکوسی
ئەرکوك و سلەیمانی

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هەموو شتێك
موخابەرات بەناوی
ئیدارەخانەوە ئەکری
§
ئیدارەخانە لە بینای بەلەدیەدایە
مدیران : سلیمانی ژیان

ژیان

کریار
بە شەش مانگ پێنج
بە سالێك دە روپیە ئەدا
بو دەرەوە ئوجرەتی
پوستەی علاوە ئەکری
ئیعلانات
لە دێریکەوە هەتا شەش مەقتوعەن
سەر روپیەو لە شەش زیاتر جیکەلە
سەر روپیەکە بو دێرە زیادەکانیش
دێری شەش ئانە ئەسێنری

یەکی بە ئانەیەکە — هەموو شتێك ئەنوسی هەفتەی دو جار دەردەچی غەزەتەیەکی کوردییە — یەکی بە ئانەیەکە

٢٥ صفر ١٣٤٩ — ٢١ تموز : ١٩٣٠ [دوشەمە] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تشریف هێنانی والیعەهدی بلند پایە و مظاهرەیەکی عمومی کورد

روژی ١٦ ی مانگ ئەمیر غازی والیعەهدی بولەند پایەی عیراق تەشریفی هێنایە سلیمانی ، هەموو ئەهلی لوای سلیمانی ، عولەما ، سادات ، ئەشراف ، تیججار ، روئەسای عەشایەر ، روئەسای دەوائیر ، مەئمورینی حوکومەت و شاگردانی مەکتەب لە سەعات دوی کوردیەوە چون بە پیریەوە و لە سەر جادەی دەباخانە لەو چادرانەدا کە لە لایەنی بەلەدیەوە هەلدرا بو حازر و موتەنەزیری تەشریف هێنانی بولەندپایەیان بون ، لە سەعات دەوری ٣ ی کوردیدا تەشریفیان گەیشت کە گەیشتنە نزیك ئەم عەمالاتە لە ئوتوموبیل تەشریفی هاتە خوارەوە و تەلتیفی حەرەمی شەرەف و کەششانەی میرد و لە گەلی هەموو ئەشراف و روئەسای عەشایەر و مەئمورینێدا موصافەحەی فەرمو .

لە دوای ئەمە تەشریفی سواری ئوتوموبیلی خوصوصی خوی و ، هاتنە ناو شار و لە مالی سەعادەتی موتەصەرریفی خوشەویستمان دابەزین .

ئەم میوانە گەورە و خوشەویستە بە هەمو ئیحتیرامیکەوە قبول و ئیستیقبال کرا .

هەر ئەو روژە لە لایەن روئەسای عەشایەر ، ئەشراف ، تیججار و ئەهالی سلیمانیەوە نومایشیکی غایەت موتەنەن و بە دەبدەبە ئیجرا کرا .

بەلی ئەم نومایشە ، روحێکی غایەت بەرز و بە قیمەت ، بە جیسمێکی غایەت عالی و موقەددەسەوە ئیجرا کرا . نەك هەر تەنها عولەما ، سادات ، ئەشراف ، تیجار و روئەسای موحتەرەمەی عەشایەر بەلکە هەمو میللەتی کورد ، گەورە و بچوك ، مندالی مەعصوم لە باوەش دایکیانا لە گەل دایکە بە رەئفەت و شەفەقەتەکەیان ، بەلکە روحی هەمو مێردووانی کورد لە سەمای مەعنەویەت و رەحمەتدا ئیشتیراکیان کرد .

بەلی ئەوەل جار ئەم ئیزدیحامە لە سەعات نوی کوردیدا روەو بازار رویشتن و لە پاشا گەرانەوە ناو باغچەی بەلەدیە — بەر دەمی سەرای حکومەت

دو بەیداخ کە لە سەر شانی ئومیدی ئیستیقبالی میللەت — ئەل بەی مەکتەب هەل گیرابو ئەمانەی لی نوسرابو ﴿رەوا بی^٧ مەئالیبی کورد ، بەر قەراربی^٧ عەدالەتی عەسبەتول ئومەم﴾ . لە دەمی هەمو فەردیك بە بی ئیختیار کورانی وەتەنی ئەهاتە دەرەوە ئەم ئیزدیحامە ئەوەندە زور بو ئەتوانین بلیین بەحریکی کەللە شەپولی ئەدایەوە . لە بەر زوری قەلەبالغ لە باغچەی بەلەدیە داجیگا نەبووەوە ئینجا هەمو چونە سەر جادەی ساون کەران ، لە بەر دەمی چاپخانەی حەمەئاغا و مەکتەبی موتەوەسیتەدا راوەستان . لەویدا جەنابی وەتەنی غیور رەمزی ئەفەندی حاجی فەتاح لە سەر سەربانی چاپخانەکەی حەمەئاغا راوەستا نوتقیکی غایەت قیمەت دار وموهەییجی دەربڕیەوە کەهەر حەرفیکی شایستەیە بە قەلەمی زەر بنوسرێ لە سەحیفەی تەئریخ و ئەعماقی روحی کوردا ئەبەدی بکریت و لە طرف ملتەوە بە احترامەوە جیلە ریزان کرا وا عیناً لە خوارەوەدرجی اکەین .

لە دوای ئەمە جەنابی میرزا توفیق قزاز ریسان سەر عەبقی سەربان ئیرتیجالی بەرامبەر بە میلەت چەند کەلیمەیکی شیرینی ئەدا کرد . ولە تەرەف هەمو میلەتەوە دەنگی چەپلەریزان وبژی ، بژی گوی ئاسمانی کەر کرد . ولە لایەنی هەمو میلەتەوە تەوکیل کرا مەطالبی میلەت بە وەلیعەهدی بلندپایە عەرز بکات . ئەم نمایشە بە نەوعیکی وا مەدەنی وسکونەت جەریانی کرد کەلە چارەی هیچ کەسیك غەیری سرور وتەبەسوم هیچ عەلامەتی یأس وتەنەفور ویا تەهەور موشاهەدە نەکرا . لەدوای ئامە لە سەعات دوی کوردیدا عولەما ، سادات ، ئەشراف ، تجار ، رؤساسای موحتەرەمەی عەشائیر ، رؤساسای دوائیر چونە دولەتخانەی سەعادەتی موتەسەررفی خوشەویست ولەویدا زیارتی میوان عزیز وبلند پایە کرا .

لەویدا لە سر تکلیفی ملت وکیلی محترم جناب میرزا توفیق ملسایە بیان لەپاش اوەی کەبە ناوی هەو ملتەوە عرض تبریکاتی ولیعهدی خوشەویستی کرد مطالبی ملی بەم تحرە کە لە خوارەوە اینوسین بە عرضی کەیاند و جملە جملە لە طرف مدیری تحریرات جناب جلال صائب افندیەوە بە عربی ترجمە و بە عرض کەیارا . ولیعهدی خوشەویست زور چاك لە هەمو جملەیکی کەیشت و بە دقت کویی راکرت .

لە دوای تواو بون مطالبانەکە کە عبارت بو لە مضبطەیکی عموی لەلایی خطیبی محترمەوە تقدیمی حضوری ولیعهد کرا . ترجمە وجوابی حضوری ولیعهدیش بواسطەی رئیس بلدیەوە بە ملت کەیارا کە ذاتی بلند پایەیان وعدی فرموە ام مطالبی ملتە بە عرضی عتبەی ملوکانەی بکەیینی و بم تحرە مظاهراتەکە هتا ایواری درێژەی کێشا و لە دوای ایواری خلقەکە بلاو بونەوە .

نطقی محترم رمزی افندی :

ای کوردینە !

هەر وەکو قطعیتی ریاضیە ثابتە ایتر هەر قومیك بە لسان ، ادبیات ، تاریخ ، عنعنات و عرف و عادتی خوی ترقی اکات وام عصری بیستەمینی مدنیتە عصریکی ملیەتە .

محیط و حالات عمومیەی هیچ قومیك نابوە بە مسائق ترقی و اعتلا بو قومیکی تر ، بالعکس بوە بە

سەبەبی فلاکت و اضمحلالی .

لە پاش حرب عمومی ، تاریخ و خریطەی عالم بو ام مدعایە شاهدیکی عادلە .

همو زەمان بی امزانین قومی کورد آیا لە اثنای حرب عمومی‌دا و ایا لە پاش دا کلی فرصتی قیمتداری دەست کەوت ، مع الاسف لە هیچیان استفادەمان نکرد ، لە همو دەور یکدا ام فرصتە بادانە یک یکە بون بە سەبەبی فلاکت و ادبارمان ، مسئلە اهمیتی کسب کرد ، لازمە اسبابی تحلیل و تحری بکەین و برینەکانی اجتماعیمان درمان و ساریژ بکەین ، لە نتیجەی ام تحریاتەدا دو علت لەخومانا ابینین ، یکیکیان — لە ناو افرادا نفاق دائمی و بی محبتی ، دوهمیان — بو احقاق حق ترویج امال و مطالب عمومیە ، مراجعت بە عقل و فکر نکردن .

بیتو لاپەرەکانی تاریخ اقوام ماکیربنەوە لە همو اقوام منقرضەدا ام دو علتە مشترکە ابینین کە بوە بە سەبەبی فلاکت و انقراضیان ، ای کوردینە ! لەم حالەشدا نابی ایمە مأیوس بین .

چونکە اسلامین (پیغمبر صلعم) فرمو یەنی (الیأس کفر) یأس کفرە عطالت تولید اکات و نتیجەی عطالتیش مردنە ، فلاکتە ، ملتیك صاحب متانت اخلاقیە بی بە عقل و تدبیری جوالیەوە لە فلاکت درس عبرت و انتباه وراکری ، و فلاکتەکی اکات بە سائق تیقظ و اعتلا بو خوی .

کەوابو لازمە لە پیش همو شتیکدا لە ناو خومانا نفاقەکە هەلکرین و لە جیکای ام کلە مشئومە تووی محبت و اتفاق بچینین — زور شکر امرو اثری خیری ام اتفاقە لە ملتەکماندا ابینین گەورە و بچوك داخل و خارج بو حقوق مکتسبە و مشروعەمان لە دائرەی عقل و قانون ، منطق و فکردا مطالبە و مدافعە اکەن و هەول ادەن . و لازمە لەمەودواش لە همو ایشیکمانا حق و حقیقت بکەین بە پشتیوان و رهبرمان .

انجا بینە سر موضوعی ام اجتماع و مظاهرەیە :

معلومتانە . حکومتی عراق لە کل حکومتی بریطانیا معاهدەیکی تازە کرد .

حقوق ایمە لە مادە ٣ ، ٤ قراری مجلسی عالی عصبةالامم و مادە (٣) معاهدەی ١٩٢٢ و مادە ١٠٩ و ١١٠ ی قانونی اساسی حکومتی عراقیە تثبیت کراو و کە لە طرف حکومتی فخیمەی بریطانیاوە و جلالتی ملك و رئیس حکومتی عراقیەوە رسماً تأیید و اعترافی پی کراوە مع الاسف هیشتا اسیری دوسیە و کاغذە و لە شکلی عنقادا ماوەتەوە و حق لەم معاهدە تازەیشدا کە یك دفعە مناسباتی انکلیز و عراق قطعیتی کسب کردوە و انتداب نهایتی هاتوە دیسانەوە خراوەتە گوشەی نسیانەوە ، معاهدەکە وەکو فلاکتیکی ناکەظهور امیدی استقبالی محو کردوینەوە .

لە بر امە غایەی مظاهرەکە احتجاجیکە بو مطالیب و حقوق مشروحە و مشروعەمان . لازمە گەورە و بچوك همو کوردیك دست بدەینە دستی یکتری و لەم روژە تاریخیە استفادە بکەین .

امرو قومی کورد بە وجودی ملاقاتی ولیعهدی عراق مسرور و شادانن بو عرضی بە خیر هاتن و مطالبی حقوقیە لە طرف عمومەوە کومیلك هەلبژیراون . ام کوملە هیئتی عمومیە تمثیل اکەن بە پشتیوانی ایوەوە موفق ابن لازمە لە طرف کوملەوە سی و لە طرف ایوەوە مظاهرت و قوت .

ایتر حق رفیقمانە .

بژی قراری مجلس عصبةالامم

بژی مطالبی قومی کورد و مختاریتی ادارە

بژی ملك عرب و کوردان کە ملك فیصل اولە

بژی حکومت فخیمەی بریطانیا .

مطالباتی عمومی ملتی کورد که به واسطهی میرزا توفیق قزازهوه تقدیمی صاحب السمو ولی عهدی خوشهویستی عراق کراوه

له پیشهوه به ناوی همو کوردانهوه عرض بخیرهاتنتان اکهین . وخومان به بختیار ازانین که لهم فرصتهدا تشریفتان هیناوهته لواکهمان .

کوردهواری ، که له همو وقتیکدا به ارتباطیکی متین وصمیمیهوه مربوط عرش بهرزی عراقیه ستوی به شرف ازانی که معروضات آتیه بخاته بهر نظری صاحب سموتان :

معلوم صاحب سموتانه که لهم چنداندا مناسبات داخلیه وخارجیهی حکومت صاحب جلالات ملک فیصل اول لهگل حکومتی بریتانیادا ربط معاهدهیك کراوه که موافق ام معاهدهیه انتداب ملغا وتنها حکومت عراق مسئول ادارهی داخلیه ایت لهم مناسبهتهدا امانهوی بی مبزیه… خاطر که وقتی بلجنهی اعضای عصبةالامم وحلی ولایت موصل هاته عراق لهتقریره کهیدا وهای توصیه کردوه اگر کوردستان حقوقی ربط عراق بکریت لازمه بو محافظهی موجودیت ملیه عنعنه ، زمان وممیزیان ادارهیکی مختارهیان بدریتی و ام توصیهیه له ماده : ۳ و ٤ قرار عصبةالامم وماده ۱۰۹ و ۱۱۰ قانون اساسی عراق تأیید وتثبیت کراوه .

حالحاضر موافق معاهدهی تازه انتداب بریتانیا رفع وله سهریکیتریشهوه له بنود معاهدهدا حقوق مشروعه ومؤیدهی کورد که عبارته له مختاریت اداره طی واعترافی پی کراوه ، کوردهواری به عمومی ئهم معاملهیه به تجاوزیکی صریحی ازانن بو حقوق معترفهیان به یك دل ویك آواز مطالب خویان کهعبارته له مختاریت اداره بو کوردستان عراقی یعنی لوای کرکوك هولیر ، سلیمانی ، اقضیهی شمالی موصل وقسمی سهروی لوای سیروان ادما وعرض صاحب سموتانی ئهکات که بو تطبیقیکی سریعی حوالهی سلطات علیای بفرمون .

مهتبعهی بهلهدیهی سلیمانی

کوردهکان متمادی داوای حقوقیان اکهن

هتاکو ایستا له لیوای سلیمانیهوه بو طلبی حقوق کوردهواری که عصبةالامم پیی بخشیون به عمومی مضبطهیك تقدیمی فخامتی مندوبی سامی کراوه و له طرف اهالی سلیمانیهوه به جیا و له طرف عموم عشائرهکانیشهوه به جیا متعدد دفعه تلغراف نوسراوه بو رئیس عصبةالامم له جینوه ، بو وزیری مستعمراتی بریطانیا ، بو فخامتی مندوب سامی و رئیسی حکومتی عراق .

له غزتهکهی ترمانا به ریزه عینا همویان درج و عرضی خوینده وارهکانی اکهین .

اهالیکهمان اشتراکی انتخابات مبعوثان ناکات

اهالی سلیمانی به عمومی انتخاباتی مبعوثانی رفض کردهوه و ههر چهند حکومت ههول و تقلای دا فائدهیکی نکرد به اکثریتیکی زور ملت له سهر فکری خوی اصرار اکات

له ر اوه له غزتهکهمانا جی نهبووهوه ئهمانهوای تفصیلاتهکهی بنوسین له غزتهیکی ترمانا بهیانی اکهین .

حمیت وغیرهتی آفرهته وطنپروهرهکانمان

به کمال سروورهوه چاومان پی کهوت که آفرهته بهقیمتهکانیشمان کو بونهوه و قراریان دا بههمو قوتیانهوه بو ام مطالبهی که ملتی کورد داوای کردوه معاونت بفرمون و بو مصارفاتی تلغراف و شتی تر مقداریکی زور پارهیان کوکردوتهوه .

ژیان : مادام حسیات وای لی هات سرکوتن و برز بونهوهمان قطعیه وکو شاعریکی عرب الی :

لا یموت الشعب مادامت له
قوت الجنسین تدعی العمل

جنابی شیخ باباعلی افندی کوری شیخ محمود افندی که له مکتبی ویقتوریا اخوینی له اسکندریه به مناسبتی تعطیلهوه تشریفیان هیناوهتهوه : به خیر بیتهوه .

سالٰ ٥ ژماره ٢٥٣ ژیان لاپەرە ١

ژیان

عرفانی

بو هەموشتیك مخابرات بەزاوی ئیدارەخانەوە ئەکری
§
ادارەخانە لە بیداره هەدیەدایە
مدیر: سلیمانی زیبان

کرێ‌ یار
بەشەش مانك پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە ئوجرەتی
پوستەی میلاوە ئەکری
ئیعلانات
لەدیریکو هەتاشەش مەقتوعەن سەروپیە ولەشەش زیاترجیگەلە سترویپیەکەبودیرەزیادەکانیش دیریشەش ئانە ئەسینری

یەکی بە ئانەیەکە — هەمو شیتیك ئەنوسی هەفتەی دو جار دەرئەچی غەزەتەیەکی کوردیە — یەکی بە ئانەیەکە

٢٨ صفر ١٣٤٩ — ٢٤ تموز ١٩٣٠ [پنجشنبه] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بو ادارەی جریدەی ژیان

لە غزتەی ژمرە ٩٣ وروز ٣٠ حزیران ٩٣٠ کرکوکدا لەزیر عنوان (سکالادا) بە امضای (شارەزووی) یەوە مقالە یکمان چاو پی کوت کە بعضی قصوری اسناد کردوە بە بلدیەی سلیمانی و لە بعضی نقاطدا تنقیدی کردوە .

هرچند ادارەی کە شارەزای حال و کونی بلدیەی سلیمانین درجەی حقیقت و قیمتی ام مقالە بە تقدیر اکەن ، مع مافیه بو تنویری افکاری عمومیە بە لازمم زانی کە لەم خصوصەوە مختصریك ایضاحات بدەم و حقیقت بخینە رجای قارئین کرام :

صاحب مقالە لە ابتدای مقالەکەیدا بیانی کردوەکە (بلدیەی سلیمانی لەکل اوەدا کە شارەکە محتاجی ترقی و اوەدانیە یکی پارەی موجودی لە بانقدا داناوە و بونی پیوە اکا) ام ذاتە محترمە هربم فقرەیە خوی اثباتی کردوە کە هرچی نوسیوە خلافی واقعە و تنقیداتەکی مبنی نیە لەسر علم و حقیقتی چونکە بلدیەی سلیمانی وەکو لە سەرقید تحقیقمان کردوە امرو هیچ نقدی موجودی

مبارتە لە (١١٨٤) روپیە و حال حاضرلە بدلی ماکینەی الکتریك و تفرعاتی قریب بە چوار هزار روپیە قرضدا ری شرکت داود سامون داوەتەوە و لەبر بی پارەیی هتا امرو ممکنی نەبوە ام قرضە تادیە بکا و لە عینی زماندا لە هیچ بانق و صندوقیکدا اقچەیکی موجودی نیە ،

صاحب مقالە لە فقرەیکی مقالەکەیدا بیانی کردوە (او شیوانەی کە بلدیە دای پوشیون موافق فن واصول نیە و لە مدتیکی کمدا بەلافاویکی کم اروخی ولەداپوشینیا زل وغش کراوە) اولا ام شیوانە قسمیکی پنج وقسمیکی چوار سال لەمویش لە نتیجەی مناقصەیکدا کە لە طرف مجلس بلدیە وادارەوە اجرا وتقرری کردوە لە زیر انظارت بلدیەدا لە طرف متعهدینەوە داپوشراون وام مدتە ممادیا باران باریوە ولافاو بە زریانا رویوە ولە عینی زماندا هەمو روزی انواعی لوری زور گورە بەسریانا اروا عجبا هتا امرو صاحبی مقالە چاوی پی کوت کە بردیکی لە جیکای خوی بجولی ویا کم وزور هیچی لی بروخی مادام نی دیوە نازانم ام مطالعاتەی استناد لە سر راپوری کام مهندس فنی

نوسیوە وا ازانم استنادکاهی ام ذاتە مجرد اوهام و احتمالاتە بام خویشی نیوە ملا بی لە فنی هندسەدا وام تی ئەگەیشتنەشی وکو پارە موهومەکەی بلدیە وایە کە بە تی گیشتنی او لەبانقەدا داراوە .

صاحب مقالە لە فقرەیکی تری مقالەکەیدا بیان اکا کە(بلدیەی سلیمانی ایستاش وەکو پێشو هر بە تنکە و کریکار جادەکان آورشێن اکا و آو رشینەکەش منحصرە لە سر جادە و شقامە گورەکان و همو کولانیک آو رشێن ناکری و آورشینەکەش بە آوی پیسی شیوەکان اکری) ایمە لە جنابی شارەزوری زور استغراب اکەین چونکە انسان کە بیەوی لە جریدەیکدا دائر بە موضوعیك مقالەیك بنوسی و یا ایشی تنقید بکا کەم و زور ابی بیاناتەکەی تماس پی بکا بە حقیقتی و تنقیداتەکەی استناد بکا بە منطق و معقولیتی . حال وایە ام ذاتە هیچ رعایتی ام نقطانەی نەکردوە چونکە اولا لە گەل صاحب مقالە همو کس کە سلیمانی دیبی زور چاك ازانن و فعلاً ابینن او جادە و شقامانە کە بلدیە آورشینیان اکا هیچیان شیوی لە لاوە نیە کە سری دانەپوشرابی لەم حالەدا عجبا بلدیە چون لەم شیوە مسدودانە آوی پیس دەراەینی و آو رشینی پی اکا ؟ لام وایە صاحب مقالە یا سلیمانی نەدیوە و یاخود فرقی بم نقطەیە نەکردوە مسئلەی کولانەکان کە بە عمومی بوچ آورشین ناکری صاحب مقالە باش تحقیق بکا و خوشی تختی انصاف بی بزانی امرو لە بغدادا کە پایتختە غیرازجادە عمومیەکان هیچ کولانیك آورشین اکری ، و شتیك کە لە همو بلدیە دولەمندەکانی عراقدا تطبیق نەکرابی و یا امکانی کردنی نەبی عجبا بو بلدیەیکی فقیری وەکو سلیمانی بە قصور و نقصانیت عد اکری ؟

مسئلەی اورشین کە بە تنکە اکری و بە اوتوموبیل ناکری لەم نقطەیەیشدا تنقید و موازنەی صاحب مقالە زور نقصانە چونکە بلدیەش وکو ام ذاتە تقدیر و جداً آرزو اکا کە بە اوتوموبیل و اگر امکان هەبی بە واسطەیکی لەوە باشتریش اورشینی جادەکان بکا فقط لازمە ام ذاتە محترمە بشزانی کە امە بە پارە اکری و بە صرفی هزار لیرە کە اوتوموبیلیکی پی بکرری دیتە وجود آیا صاحب مقالە ام پارەیە لە کوی بو بلدیە تأمین اکا لە حالیکا کە بلدیە حال حاضر قرضداربی و هتا امرو قرضی الکتریکی بە تواوی پی نەدرابیتەوە . جداً آرزو اکەین شارەزوری لەمولا تی بکا ام نوعە مسائلە بەلاف صرف کردن پیك نایەت هینانە وجودی همو مشروعی متوقفە بە پارەوە ،

جناب شارەزوری لە جهت جادەی صابونکرانەوە کە قسما خواری تی کەوتوە دیسان بوخی مصالحانی غیر واقعی صرف کردوە ام جادەیە واقعا لە یك دو نقطەدا راست نیە وخواری تی کەوتوە فقط آیا ام ذاتە محترمە ازانی کە راست کردنەوەی ام جادەیە لە دوکانەکانی صابونکەران بروخوار متوقف بو بە تبدیلی استقامتی جادەکە وبو ام استقامتەش چند خانویکی گورە ومزگویك کاملا بڕنی پیویست بو ولەگەل امەدا کە هلگرتنی مزگوتەکە مانعیکی اساسی . بڕینی اوخانوانەش کە لازم بو بەلای کەمەوە لەسر بلدیە ٣٠٠ هزار روپیە ابو بەم حالە عجبا جناب شارەزوری ام پارەیە لە کوی بو بلدیە پیدا اکرد و ام مانعە اساسیەی چون رفع اکرد لام وایە ام ذاتە زور چاك واقفی ام حقائقانەیە و معلوماتیشی هیەلە کە کشف و پلانی ام جادەیە لەطرف هیئتیکی فنیەوە اجرا و بە مسابقەی مجبوریت رانەوە ، وضعیت حالیەی ترجیح قبول کراوە ، فقط مسألەی تعقیب شخصیات ام حقیقتەی لە فکر بردۆتەوە .

ایمه به صفتی طرفداریکی عمرانی بلده همو وقتی
که ئیمه مطالعه کردنی تنقیداتیکی محقه و ایقاظیکی
...موه بو که ئیم واسطه یه وه مسئله یك که لازم بی بکری
و نظری دقتی بلدیه ی جلب نکرابی امیدیته پیش
چاوی و نقصانیتیك که ظهوری کردبی ایبی به موجبی
تعدیلی فقط زور اسف اکین که جناب شاره زوری لهم
مقاله یه یدا له جیاتی ایقاظ و تنقیدات سراپا غرض و
شخصیاتی تعقیب کردوه .

(کوردیکی حقیقت پرست)

صورتی او تلغرافنه یه که له طرف اشراف ، رؤسای
عشایر و سائر طبقه ی اهالی سلیمانیه وه بو مراجع عالیه
کیشراوه :

— ١ —

٨ تموز ٩٣٠

جنوه : رئیس عصبة الامم

له معاهده ی تازه ی بینی حکومتی انکلتره و عراق
بحثی حقوق کورده کان نکراوه ، به نظر ام معاهده یه وه
انتداب مرفوعه تکا که ین حمایه مان بکن ، مطالبی
ملیه مان که عبارته له مختاریتیك احترام اکین بومان
تأمین بفرمون ،

عموم اعیان ، اشراف ، و اهالی
سلیمانی

٨ تموز ٩٣٠

لندن : وزارة مستعمرات .

معاهده ی تازه ی حکومتی فخیمه ی انکلیز و عراق
اعتراف به حقوقی بخشکراوی کورد ناکات لهم خصوصه
وه به ضبطه مطالبی ملیه مان درمیان و بو تطبیق
رجامان له مندوبی سامی عراق کردوه تکا اکین
حمایه مان بکن او حقوقه پیمان بخشراوه بومان تأکید
بکنه وه و مطالبی ملیه مان تطمین بفرمون .

حمه آغا عبدالرحمن آغا   حفیدزاده عبدالقادر   عزمی بابان
توفیق قزاز   عبدالرحمن احمد پاشا   فایق بابان
شفیق بك رشید پاشا   حمدی بك رشید پاشا

جوابدار   ٢٠ تموز ٩٣٠

تلغراف : بو رئیس عصبة الامم له جنوه
» » وزیر مستعمرات له لندن
به پوسته ، صورتی بو مندوب سامی عراق
» » بو بغداد تایمس

له معاهده ی تازه ی عراق و انکلتره دا حقوق کورد
اعترافی پی نکراوه ، به پی ام معاهده یه انتداب نهایتی
هاتوه ، مطالبی کورد عبارته له مختاریت اداره ، لطفا
حمایه مان بکن .

عموم عشائری لوای سلیمانی

٨ تموز ٩٣٠

بغداد : فخامتی رئیس الوزراء

معاهده ی تازه ی حکومت عراق و انکلیز که له
جریده دا چاومان پی کەوت حقوق بخشکراوی کورد
تأیید ناکاته وه لهم روه وه ملتی کورد جداً متأثره رجا
اکین حقوقی بخشکراومان لهم معاهده یه دا ادخال و
تصریح بفرمون .

امضا : عموم اعیان ، اشراف و
سائر اهالی سلیمانی

١٦ تموز ٩٣٠

بغداد : ریاستی وزراء

مطالب کوردان موافقی قراری عصبة الامم و
ماده ١٠٩ و ١١٠ قانونی اساسی عبارته له مختاریتی
اداره اعلان و اعطا و تطبیقی تکا اکین .

رؤسای پشدر   رؤسای جاف   رؤسای هورامان
ماویتی

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

له گەڕەکی کانی اسکان واقع خانویه که محادده شمال شرقی به خانوی ۹ — ۱۵۷ تسلسل ۵۱۸ که عائدی رشید کوری احمد و شرکایتی شمال غربی به طریق عام جنوب غربی به خانوی ۱۳ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۰ که عائدی حاجی محمد کوری صالح و تواوکری به خانوی ۱۵ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۱ که عائدی ملا فرج کوری رحیم جنوب شرقی به خانوی ۱۳ — ۱۵۷ تسلسل ۵۲۰ بیان کراو و تواوکری به خانوی ۱۵ — ۵۷ تسلسل ۵۲۱ بیان کراو و تواوکری بعرصەی ۷ — ۱۵۷ تسلسل ۵۱۷ شیخ محمود افندی و نومرەی ۱۱ — ۱۵۷ تسلسل ۵۱۹ به اعتبار ۴۸ سهم لەسەد و شصت و هشت سهمی وستا محمود سراج و بوهریکی له حلاوه و حفصه هشتا و چوار سهم و بو حبیبه ژنی عبد الرحمن محمد امین صد و چلو چوار سهم به ناویانەوه مجددا طاپو اگر یت له تاریخ ام اعلانەوه هتا سی — ۳ روز یتر هرکس حق و ادعایکی هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرەی طاپو بکات ئەگینا قید اگریت بو اگاداری سەیەم جار اعلان کرا .

— (§) —

اعلان

او خانوه که نومرەی ۵٦ — ۷۳ تسلسل ۲۹٤ وله گەڕەکی درگزین واقعە و عائدی ئەولی کوری علیە رهنی دائرهٔ ایتامه اوا مقابل بدل رهن وریجەکەی . خرایه مزایدەوه له تاریخ اول اعلانەوه هتا چلوپنج روز اوانەی طالبی کرینی ام خانون مراجعت بەدائرهٔ طاپو وجاردو توفیق اغا بکەن . سیم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه خانویك که له محلەی گویژه واقعه ورقم ابواب ۱٦ — ٤۳ وتسلسل ۳۱۲ یه و به اعتباری حفتاو دو سهم سیوهشت سهمی عائدی شوکت بەگی کوری حاجی عثمان بگه و ۱۹ سهمی عائدی بهیه و ۱۲ سهمی عائدی کاکی کوری حاجی عزیزه ناوه لەبر اوه که له طرف شرکاوه طلبی ازالەی شیوعی کراوه و له نتیجەی کشف تحقق کردوه قابل تقسیم نیه وشرکا خویان طالبی کرینی نەبون بناءعلیه اوا له تاریخ ام اعلانەوه به وعدهٔ چلوپنج روژ خرایه مزایدەوه بەو صورتە اوانەی که طالب به کرینی ام عرصه خانوەن به صدی ده تامیناتەوه مراجعت به محکمەی صلح سلیمانی ومنادی توفیق اغا بکەن .

معاون حاکم منفرد

اعلان

عرصه خانویك که له محلەی گویژه واقعه و رقمی ابواب ۱٤ — ٤۳ و یسلسل ۳۱۱ یه و به اعتباری ۷۲ سهم ۳۸ سهمی عائدی شوکت بك کوری حاجی عثمان بگه و ۱۹ سهمی عائدی بهیه و ۱۲ سهمی عائدی شازەمانی کچانی رضا فندي و ۳ سهمی عائدی کمال کوری حاجی عزیز ناوه له بر اوه که له طرف شرکاوه طلبی ازالەی شیوعی کراوه و له نتیجەی کشفدا تحقق کردوه قابلی تقسیم نیه و شرکا خویان طالبی کرینی نەبون . بناءً علیه له تاریخی ام اعلانەوه به وعدەی چلوپنج روژ خرایه مزایدەوه بەو صورتە اوانەی که طالب به کرینی ام عرصه خانوەن به صدی ده تأميناتەوه مراجعت به محکمەی صلح سلیمانی و منادی توفیق آغا بکەن .

معاون حاکم منفرد

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هه‌موشتیك
موخابه‌رات به‌ناوی
ئیداره‌خانه‌وه ئه‌كری
§
ئیداره‌خانه له‌بیناى هه‌له‌دیه‌دایه
دیران : سلیمانی ژیان

كریار
به‌شه‌ش مالك پێنج
به‌سالیك ده روپیه ده‌دا
بو ده‌ره‌وه ئوجره‌تی
پوسته‌ی ه‌یلاوه ئه‌كری
ئیعلانات
له‌دیریكه‌وه‌هه‌تاشه‌ش مه‌قتوعه‌ن
سه‌روپیه‌و له‌شه‌ش زیاتر جیكه‌له
سه‌روپیه‌كه‌بودیره‌زیاده‌كانیش
دیری‌شه‌ش ئانه‌ئه‌سینری

یه‌كی به‌ئانه‌یه‌كه — هه‌مو شتیك ئه‌نوسی هه‌فته‌ی دو جار ده‌رده‌چی غه‌زه‌ته‌یه‌كی كوردیه — یه‌كی به ئانه‌یه‌كه

٢ ربیع الاول ١٣٤٩ — ٢٨ تموز : ١٩٣٠ [دوشه‌مه] — تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

صورتی ئو تلغرافانه‌یه كه له طرف اشراف ، رؤسای عشایر و سائر طبقه‌ی اهالی سلیمانیه‌وه بو مراجع عالیة ئیدراوه :

****

— ٢ —

٨ تموز ٩٣٠

بغداد فخامتی مندوب سامی

صورتی : تلغرافیا بو بغداد تایمس .

مطالبمان مختاریه‌تیكی اداری ، ئه‌مه‌واتی قراری عصبة‌الامم ئه‌كا بو اعلان وتطبیق ام خصوصه متعدد دفعه مراجعتمان به حكومت عراق كرد هیشتا جوابیكی شافیمان وه‌رنه‌گرتوه به صیفه‌تی اوه‌وه كه فخامتتان لیره‌دا عصبة‌الامم تمثیل ئه‌كن پی ویسته مطالبه‌مان جی‌به‌جی بفرمون .

عموم اشراف سلیمانی — بگزاده ورؤسای جاف
هه‌مو بگزاده‌ی هورامی . — هه‌مو رؤسای پشدره
هه‌مو رؤسای هه‌مه‌وه‌ند

٢٠ تموز ٩٣٠

بغداد فخامت مندوب سامی عراق
« « رئیس الوزرای عراق
« بو بغداد تایمس
« العالم العربی

عموم عشائری پشدر له‌گل هه‌مو كوردان دا متفقا طالب مختاریتی اداره وانجازی قراری عصبة الامم اكین .

هه‌مو عشائری پشدر و جاف

---

١٨ — ٧ — ٩٣٠

بغداد فخامت معتمد سامی عراق
« صورتی : فخامت رئیس الوزرا

به پی قراری عصبة الامم له‌م مه‌سئه‌له‌یه‌دا تأمین رغایب مله‌ته‌كه‌م ئه‌كه‌م ، استرحام و تأمینی مطالبیان ئه‌كه‌م .

احمد
توفیق بك زاده

له چمچالەوه :
سلیمانی

کورەکانی متظاهرینی کوردان

بو برزی ملتمان خومان وعشیرتمان فداکارین بو
سرکوتن پشتیوانین .

لاوانی کوردی چمچال رئیس بکزاده محمدامین
رئیس هماوند امین

جوانی سلیمانی

چمچال

امین آغا ، امین رشید آغا

جسیانی برز ، پشتیوانیتان هزار قات قوەتی دایی
بژی کورد ، هموند .

به ناوی متظاهرینەوه
عبدالقادر

٩٣٠/٧/٢٣

بغداد فخامتی مندوب سامی عراق
» » رئیس الوزرای عراق
بو معلومات بو سعادت متصرف اکرمی سلیمانی
» » » » مفتش اداری سلیمانی

موثوقاً خبر ورگیراوه به مناسبتی هاتنی فخامتتان بو کوردستان مأمورینی الوبەی کوردیه کوردەکان تضییق و تهدید اکەن بو دست هل گرتن له حقوقیان اگر مقصد له استفتایه له زیر ام شرائطەدا نه معقوله و نه ممکنه تا کوردستان له زیر تأثیری نفوذی مأمورینی ادارەی عربدا بیت استفتایکی عادله و وطنپرورانه مستحیله . و له تأریخی بشردا نەبینراوه بو استفتا افکاری حورهٔ ملتیك تضییق بکریت بو قبولی ترجیح اسارتی خوی به سر حریتدا . مقابل بم حاله به شدتەوه پروتستو اکەین .

اشراف سلیمانی

٢٤ تموز ٩٣٠

لندن ـــ ایرایست ، تلغراف

او مقالەیەی ابوه کەله خصوص معاهدەی انکلیزه و عراقەوه نوسیبوتان و اهمالی حقوقی کوردتان درخستبو و جهدی غیراندیشانەتان بو حمایەی ئەوه له طرف کوردانەوه به تقدیریکی عظیم و تشکرات قلبیەوه قبول کرا ، ئەم معاملەی بشر پرستانەی ایوه مظاهرەتیکی جوانی قضیەی حقەی کوردانه .

کوردەکان متأسفن له معاهدەکە ، چونکه هیچ اسمی او حقوقەیان نکراوه تیا ، که به موجبی اوه حکومتیکی کورد لەزیر انتدابی عصبة الامم دا تشکیل بکری .

مأمورینی حکومت عربیه تهدیدات و تضییقاتی ایمه اکەن که دەس له حقوق خومان هل گرین ، لطفا دائما ام حقایقه لەلاپرەکانتا نشر بکەن .

توفیق قزاز

٢٤ ـــ تموز ـــ ٩٣٠

بغداد ـــ فخامتی مندوب سامی عراق
» » رئیس الوزرای عراق
صورتی ، بغداد تایمس
» العالم عربی
» العراق
» البلاد

ایمه ژنانی کورد ! به هموو موجودیتمانەوه طلبی حقوقی مشروعەی کوردستان اکەین که عصبة الامم پیی بخشیوین و اعترافی له سر کراوه استرحام اکەین حمایەمان بفرمون .

حلاوه رمزی افندی امینه غفور آغا حفصه نقیب
ناهیه صالح افندی حفصه قادر آغا

به پوسته

بو سکرتیری عصبةالامم له جینوه

« « وزیری مستعمرات له لندن

صورتیکی بو غزتەی نیر ایست

« « تایمزی مندوب سامی عراق

« « رئیس الوزرای عراق

« « غزتەی بغداد تایمس

لەوساوه ملتی کورد له کەل میللەتی عراقا ازی بو اوەی برایەتی کورد و عرب به جدیت ابدی بمینیتەوه کوردەکان له همو حالیکدا طلبیان کردوه حقوق ملیه. یان که عصبةالامم‌یش اعترافی پی کردوه بویان تطبیق بکری ، کچی ام مقصد و غایەمان به هیچ نوعیك ترویج نەکراوه . اجارەیش به مناسبتی معاهدهٔ تازەوه داوای ادارەیکی مختارەمان کرد له حکومتی عرب . مع‌الاسف بومان معلوم بو مقابل بەمه مأمورینی اداریه و انضباطیەی مناطقی کوردیه که اکثریان عربن دستیان کرد به تهدیدات و تضییقاتی ملتی کورد بو داوانکردنی حقوقی مشروعەیان . انجا لەحالیکدا که انتدابی‌حکومتی انکلیز موجوده امه روشتی مأمورینی حکومتی عرب‌بی دیاره له پاش رفعی انتداب ام ادارەی حاضرەیه له ادارەی تورك خراپتر ابی بومان . ام حرکتەی مأمورینی عرب هیچ کمتر نیه له حرکتی تورکەکان که له حق ملتی کورد اجرایان کردوه و ئەوکان که بوبه سببی نفرت و جوی بونەوەیکی ابدیمان .

له بر ام اسبابه که عرض کراوه قراری قطعی و نهائی عموم کوردانی عراق داواکردنی تشکیلی حکومتیکی کوردیه‌یه له ژیر نظارتی عصبة الاممدا .

استرحامی معاونت و تأمینی غایەی مشروعەمان اکەین !

همو اشرافی سلیمانی

به واسطەی متصرفەوه

بو اهالی سلیمانی

برقیتکم س ١٤١ ق ٩ الجاری نرجو تبلیغ الجواب الآتی الی حفید زاده عبدالقادر و رفقائه الموقعین علی البرقیة الموجهة الی راسة الوزراء .

ان المعاهدة تشمل جمیع سکان العراق علی اختلاف طبقاتهم و تعود منافعها و واجباتها لهم وعلیهم جمیعاً و بالطبع ان اخواننا الاکراد هم منهم و الیهم اما الحقوق الممنوحة للاکراد فمحفوظة تماما بحکم القانون الاساسی الذی فی واجب الجمیع تأییده و رعایة احکامه .

س ٢٢٣٣ الداخلیة

جواب

١٥ تموز ٩٣٠

بغداد : وزیری داخلیه

تلغرافی معالیتان به واسطەی متصرفەوه تبلیغمان کرا . ایمه تطبیق قراری عصبة الاممەمان ئەوی که امەیش به تواوی توافق اکات به مادهٔ ١٠٩ و ١١٠ له قانونی اساسی .

عموم اعیان و اشرافی سلیمانی

روژی ٢٢ – ٧ – ٩٣٠ عموم اشراف سلیمانی و قسمیك عشایر چونه تلغرافخانه رئیس الوزرایان بانك کرده سر تلەفون ، لەوکالتی عمومەوه حمه‌اغای عبدالرحمن اغا ام قسانەی له کلا کرد :

نجخ‌متماب :

له و معاهده تازەیەی که کراوه او حقوقەی که عصبة الامم خستویەته قرارەوه و به کوردی بخشیوه تیا درج نکراوه ، بو ام خصوصة متعدد دفعة له طرف عموم عشائر ، اشراف ، تجار خلاصه همو کوردەکانەوه تلغراف

بو ذات دولتیتان نوسراوه ، مع الاسف هتا کو ایستا جوابیکی شافیمان وعادلمان وەرنگرتەوه ، انتظار اکین و

جواب رئیس و زرا به تلفون

محترمان !

منیش وکو ایوه کوردم و آرزوی سعادتی کورد اکم و بو ام خصوصه منی اکم و له کل مندوب سامی‌دا له مذاکره دایی ، هتا جوار روژیتر بو ام خصوصه دیته سلیمانی و آفتگو ان له کلا اکین .

رئیس الوزرا

— (§) —

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

او مخفر پولیسه که له کله‌زرده واقعه و محادده خور اوا و خور هلات و قبله و پشتی به کرد که مشهوره به بکون عبدالان و تسلسل ــ ۱ و مساحه‌ی (۸۱۹) متره مربع و (۲۰) دسیمتره مربعه ، ابرئه‌ودی له زمانی قدیمه‌وه بدست حکومته‌وه‌یه مجدداً بناوی خزینه‌ی عراقه‌وه طاپو اکریت ، له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی روژیتر به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات ، ئه‌گینا له پاش ته‌واوبونی ئه‌م مدته قانونیه قیدی طاپو ئه‌کریت بو اگاداری به‌کم جار اعلان کرا

اعلان

او خانوه که نومره‌ی ٥٦ — ٧٣ و تسلسل ٢٩٤ وه و عائدی ئه‌ولی کوری علی‌یه مقابل هشتصد وچل روپیه قرضی دائرهٔ ایتام خراوته مزایده‌وه له نتیجه‌دا به شتصد روپیه له‌سر ملا محمود افندی کوری حاجی رسول ماوته‌وه و احاله مرقتی به ناوی اوه‌وه کیشراوه بو امه وا له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ۱٥ روژیتر ... امده رصدی ٥ ضم قبول اکریت هر کس طالبی کرینی ام خانوه به تامینات قانونیه‌وه که صدی ۱۰ یه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بواگاداری همو کس اول جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌یه که له کره‌کی کویژه واقعه و محادده (روژ هلاتی به خانوی تسلسل ٥٣٨ ۲۸ — ٥٦ که عائدی سعید کوری امینه و روژ آوای به ریکای خاص وقبلهٔ به ریکای عام و پشتی به خاوی تسلسل ٥٣٨ ۲۸ — ٥٦ بیانکراو و تواوکری به خانوی ٣٦ — ۱ تسلسل ۲۱ که عائدی رشید مستی افندی‌یه) و تسلسل ٩٩٥ و مساحه‌ی [٩٥] متره و [٥٣] دسیمتره و [٥٠] سانتیمتره‌یه به ناوی دائره‌ی بلدیه‌وه طاپو اکریت هر کس حق و ادعایکی له سر ام عرصه‌یه هیه له تاریخی ام اعلانه‌وه هتا [۳۰] روژیتر به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات اگینا له کل تواو بونی ام مدته قید اکریت . بو آگاداری همو کس یکم جار اعلان کرا .

اعلان

[۱۷٦] کیلو تونونی احمد پنه دوزی کرا که له ۱۸ تشرین ثانی ٩٢٩ وه له دائرهٔ کمرک و مکوس سلیمانی‌دایه آیا بو ترسیم و اخراجی ... آیا بو ورگرتنه‌وه‌ی پاره‌ی او سه ۳ کوی‌دریژه له توتونه‌که‌ی بی نقل کراوه له تاریخی ام اعلانه‌وه تا سه ۳ مانکیکه اگر صاحبی مراجعت به دائره‌ی کمرکی سلیمانی و یا دائره‌ی کمرکی کرکوک نکا توتونه‌که به معرفت حکومت به مزایده افروشرێ قیمتی ... له و کوی‌دریژه‌کان له سر حساب حکومت ... اکری بو اگاداری اعلان کرا .

مأموری کمرکی سلیمانی

تصحیح

له غزته‌ی پیشومانا له اعلانیکا که عائدی شوکت بگه له جیاتی کاکی کمال نوسراوه ، اصله‌که‌ی کاکیه‌ .

مطبعه‌ی بلدیه‌ی سلیمانی

ژیان

حزبی

بو هه‌موو شتیك موخابه‌رات به‌ناوی ئیداره‌خانه‌وه ئه‌كری

§

ئیداره‌خانه له بیناو هه‌له‌دیه‌دایه

دیراكتور : سلیمانی زیوان

كریار : شه‌ش مانك پینج، به‌سالیك ده روپیه ده‌دا، بو دره‌وه ئوجره‌تی پوسته‌ی عیلاوه ئه‌كری

ئیعلانات : له‌دیریكو مه‌تاشه‌ش مه‌قته‌عه‌ن سه‌روپیه‌و له‌شه‌ش زیاتر جیكه‌له سه‌روپیه‌كه‌بو دیره‌زیاده‌كانیش دیری‌شه‌ش ئانه ئه‌سینری

یه‌كی به ئانه‌یه‌كه — هه‌موو شیتك ئه‌وسی هه‌فته‌ی دو جار ده‌رده‌چی غه‌زه‌ته‌یه‌كی كوردیه — یه‌كی به ئانه‌یه‌كه

٦ ربیع الاول ١٣٤٩ — ٣١ تموز : ١٩٣٠ [پنجشنبه] — تاریخ انتشار ٢١ كانون ثانی ٩٢٦

زانستی ژنانه

****

كومه‌لی زانستی كه معهدیكی علمیه و مدتیكی چند ساله له‌م محیطه‌دا كراوه‌ته‌وه حقیقتاً انكار ناكری بو برزی و بلندی و بلاو كردنه‌وه‌ی علم و عرفان له كوردستانا خدمتیكی فوق العاده‌ی كردوه و ئه‌یكات . و هه‌مو شه‌ویك له دوصد قوتابی صنعتكار زیاتر له‌م معهده‌دا اخوینن ، باخصوص له‌م بینه‌دا مقابل بم خدمتانه‌ی اهالی به هه‌مو قوتیانه‌وه معاونتیان كرد و بو ام معهده علمیه كه چاوی كوردستانه پاره‌یكی زوریان كوكردوه بو اوه‌ی مطبعه‌یكی گوره‌ی بو بكرری .

ام حركته علمیه‌ی كه له كوردستانا دستی پی‌كراوه وه‌نیه هر منحصر بیته سر پیاوه‌كان بلكو آفره‌ته‌كانیش مان به عینی حس متحسس بون و بو هه‌مو خدمتیك كه منافعی وطنه‌كه‌ی تیابی معاونت اكه‌ن و ایانه‌وی به عمومی خویان به‌علم و عرفان برازیننه‌وه . ذاتاً مدتیكی زوره صنفیكی تایبه‌تی بو ژنه نه‌خوینده‌واره‌كانمان كراوه‌ته‌وه و به اكثری آفره‌ته‌كانمان هه‌مو ایواره‌یك تیا اخوینن . ام دفعه‌یه‌یش بو اوه‌ی فرعیكی زانستی ژنان بكه‌نه‌وه كه تیا كوببنه‌وه و تیا بخوینن آفره‌ته‌كانمان قراریان‌دا اجتماع بكه‌ن و ایشو كاری ام زانستی ژنانه پیك بینن ، له سر اوه روژی ٢٨ تموز ٩٣٠ ساعت نوی عربی له مالی حفید زاده حفصه خانمی نقیب‌دا كو بونه‌وه له دوای كوبونه‌وه و شربت و چا خواردنه‌وه له طرف صاحب مال حفصه خانمه‌وه فوق العاده اكرام و عرضی به خیر هاتنیان كرا له پاش امه اول جار له طرف حفصه عرفانه‌وه كه قوتابیه‌كی صنفی شه‌شه‌می مكتبی كچانه به زبانی حفصه خانمه‌وه نطقیكی افتاحی خوینرایه‌وه و غرض له اجتماعه‌كه چیه بیانی كرد له دوای امه له لایه‌نی بدریه خانمی شیخ قادر نوری افندی یه‌وه ارتجالاً نطقیكی شیرین خوینرایه‌وه .

غیری امانه‌یش زكیه میرزا توفیق افندی قزاز و ناهیه شیخ سلام یش هریكه نطقیكیان خوینده‌وه و هه‌مو نطقه‌كان به چه‌پله لیدان مقابله و تقدیر كران ، له ختامی امانه‌دا آفره‌ته‌كان به عمومی قراریان دا بو كردنی

او خانوەی کە بو ام معهدە اکیری و بو اساس و لوازمە و کتابخانەی جاری لە پیشەوە مقداریك کو بکەنەوە لەسەر اوە یکە منالەکانی مکتب بە ناو افرتەکانا گران و او روزە و کولەی کە حاضریان کردبو یکەیکە کردیان بە بروکی زنەکانا و اوانیش مقابل بم ایشە و بوام غایە عالیەکیسەی سخایان کردەوە و لە انیك دا مقداریکی مناسب کە هەموی عبارت بو لە ٨١٧ هشتصد و حفدە روپیە پارەیان کوکردەوە و تبرعیان کرد ، باخصوص محترمە حفصة خانم لە دوای همو بان ماکینەیەکی دینکری خیاطی کە هیچ استعمال نکراوە و بە الکتریك ایش اکات و اخر مودەیە و کە بە (٣٩٥) روپیەی کرابوە بو اوەی بە ابدی لەم معهدی ژنانەدا بمینیتەوە و استفادەی لی بکری تبرعی فرمو و ام سخا حاتمانەی بە گرمیەوە تقدیر کرا .

لە دوای امانە شفیقە سعید افندی کامیش قونا یەکی مقتدرەی مکتبی کچانە هلسایە سەرپی بە ناوی عمومەوە برامبر بە حسیات رزی آفرتەکان علنا تشکری کردن وبم نوعە اجتماعەکە دوایی هات وبلاو بونەوە نطقەکان بەریزە لە خوارەوە درج کرا .

ژیان : برامبر بم تشبثە برزە گورەیە بە ناوی وطن و ملتەکمانەوە تشکری اعضای فعالەی ام کومەلە محترم حفصە خانم ورفیقەکانی اکین وهنا اخری ام خدمتە گورەیان باقی ابی و لە تاریخ کوردا بە قلمی آلتون انوسری هر بژی زانی کورد . وبە کمال مسرورتیەوە بیستمان آفرتەکانمان لەم روژانەدا کرەتیکی تریش لە مالی جناب حمە اغای عبدالرحمان اغادا کو ابنەوە وبو ام خصوصە اعانەیکی تر کو اکەنەوە وپشت بخوا امیش اجرا اکری ولە صحیفەی غزتەکمانا درج اکری .

—(§)—

نطق حفصە عرفان کە لە وکالتی حفصە خانم نفسیەوە خوندویەوە

ای خانمینە :

لە وکالتی حفصە خانم ژنی شیخ قادر افندیەوە عرض بە خیر هاتنتان اکەم .

لە پاش سلام : بە شرفیکی زور گورەی ازانم کە امرو بە مناسبتی مراسمی کردنەوەی مکتبی زانستی ژنانەوە . لەم اجتماعە مقدسەدا موفق بوم کە یك دو قصەتان عرض بکەم ، همو ایزانین میزانی قومیك بە نسبت علم و عرفانیەوە تقدیر اکری . امیش بە سایەی مکتبەوە دروست ابی . ملتیك بە تنها هر پیاوی خویندەوار بی ترازوکەی لاسنك ابی و او ملتە وکو پیاویکی سقط و نوقصان جاهل امینیتەوە کەوابو لازمە ژنیش خویندەوار و عالم بی . درحق بە قدسیتی فیر بونی علم گەلی احادیثی نبوی (صلعم) هیە مثلا [اطلب العلم من المهد الی اللحد] یعنی لە بیشکەوە هەتاکو قبر فیر بونی علم لازمە و شرعیە . دیسان [اطلب العلم ولو بالصین] علم اگەر لە چین بی بچین فیربین .

دیسان [طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة] تحصیلی علم فرضە لە سر همو پیاو و ژنیکی مسلمان .

لە بر امەکە لە مجادلاتی حیاتیەدا زن و پیاو بە حریتی متساویە شریك بن . وبە تنها لە تقسیم وظائف و توجیە اعمال دا جیا ابنەوە . وظائفی ژن گەلی لە وظائفی پیاو زیاتر و مهمترە . ای ژنینە ! ای کوردینە !

ایمە ژنان لە وظائف استقبالدا لە پیاوەکانمان زیاتر مسئولین . زیرا ایمەین کە مجبورین نسلیکی زندە و تربیە و فعال پروردە بکەین و بیهینینە وجود کە ام نسلی مستقبلە بە تەواوی حاکم بی بەسەر مقدرات ملتەکەماندا منالەکانمان لە تدریس و تعلیمی مکتب زیاتر لە باوەشی

شفنی دا تربیه و تحصیلی اساسی فیر ئەبی وەری ئەگری کە ئەم تربیەی اصاسیە ابی بەبناغەیکی محکم و متین بی تحصیلی ابتدائی و درجاتی مکتبەکانمان .

هیچ شبهەی نیە دایکیئ تحصیل دیدە بەهمو معنایکیەوە مندالیئ تواو باش پروردە اکا و تسلیم بە هیئتی اجتماعیەی اکات . کە ام مندالە ابی بە خادمی ملت و وطن بالعکس دایکیکی جاهل مندالیکی ناقص و جاهل تودیعی هیئتی اجتماعیەی اکات و هیئتی اجتماعیە لە فائدە زیاتر ضرر ابینی و مندالەکە ابی بەباریکی قورس بسریەوە .

کەوابو لازمە دایکی امرو خوی بە علم و عرفان مجهز بکات و لایق بی بە دایکیئ استقبالیش و ایمەیش وکو پیاوەکانمان دست بدینەدستی یکتری و بەنسبت احتیاجی عصریەوە خریکی فیر بونی علم و عرفان بین .

ام مسئلە مهمە نابی هر لە قصەمانا بمینیتەوە . ابی مربوط عزم و ایشمان بی . همو ازانین لە پیش همو شتیکدا بو تأسیسی ام مؤسسە علمیە پارە لازمە . من هتا زندوبم خوم اکەم بە فداکاری ام مکتبە خیریەیە .

لە جیاتی اغای حفصە خانم

اوا من بو ام کومەلە مقدسەیە ماکینەیکی سینکری تازە کە اخری مودەیە و بە الکتریتیش ایش اکات کە بە ۳۹۵ روپیە کراوە بم کومەلەم بخشی بو ارەی کچانی وطنەکەمان الی الابد استفادەی لی بکەن .

بتانبینم امرو روزی فداکاریە ابی یکە یکە حسیاتی سخاوتتان برابر بە یکتری بخنە جوشش و مسابقە . هر ژی سخای ژنی کورد .

— (§) —

نطق بدریە خانم !

ای محترم و معزز خانمەکان !

عرض حرمت و تعظیمات ئەکەم ، بە ناوی رئیسەی جمعیت ژانستی ژنان جناب اسیە خان و حفصە خان بیان خوش امدی ئەکەم ، زور متأثر و متأسفم کە زبان کوردی نازانم ، فقط هرچند کوردی نازانم ارزو ئەکەم یک دو قصە بکەم .

همو ئەزانن کە همو ملتی ترقی کردوە و ژنان همو ملتی اگر لە پیاوەکانیان پیش نەکوتبن پاش نەکوتون .

ایمە کە ملتی کوردین زور پاشکوتوین ، بناء علیە قسمی پیاوەکانمان چون بو تعالی وطن مقدسمان یک وجود بی و غیرت ئەکەن ایمەش قسمی ژنان مجبورین وکو اوان همت و غیرت بکەین ، لە زمانی حضرت پیغمبریش دا ﷺ دیسان ژنان لە گل پیاوان سعی و غیرتیان کردوە .

ای عالی جناب خانمەکان !

امرو بو ایمە لازمە بەمال و جان و زبان خدمتی وطنی خومان بکەین و بە نور علم و معرفت جوان و منور ببین تاوەکو پیش کەوین .

منیش موفقیتی ام جمعیتی ژنانە لە جناب حق تعالی و سعادت هر لایک نیاز ئەکەم .

بژی ژنان کورد .

بژی ملتی کورد !

بژی وطنی کورد !

صورتی او تلغرافانەیە کە لە طرف اشراف ، رؤسای عشایر و سائر طبقەی اهالی سلیمانیەوە بو مراجع عالیە ایدراوە :

— ٣ —

تلغراف اشراف هولیر کە نوسیویانە بو اشراف سلیمانی

سلیمانی : میرزا توفیق قزاز

لە مطالبەی حقوقمان ثبات باعثی نجاتە ، ملت

پشتیوان خواش له کەلمانه .

٢٠ — تموز — ٩٣٠

عثمان افندی زاده　　معروف جیاووك

احمد

جوابی سلیمانی

هولیر : اعیان احمد بك و جیاووك

ثبات ابدیه پشتیوانی وطنپروران کافلی موفقیته .

به ناوی سلیمانیەوه

توفیق قزاز

٩٣٠-٧/٢١

جوابی تلغرافی روزی ٣٠/٧/٨ که له سلیمانیەوه نیرراوه بو عصبةالامم

بو عزمی بك بابان و سائر صاحب امضایان

به شرفەوه وصولی تلغرافی روزی ٨ — ٧ — ٩٣٠ بیان اکەم و امەوی اخبارتان بکەم که موافق اصولی متخذەی جمعیتی اقوام هەمو استدعایکی سکانی مناطق منتدبه لازمه به وساطتی قوەی منتدبەوه بنیرریت بو سکرتاریت . بناءً علیه استدعاکەتان به بیچراوەیی اعاده کرایەوه و بو معلوماتیشی صورتی مخطرەیك که طریق و اصولی تقدیمی استدعا له مناطقی منتدبەوه پیشان ادا بوتان نیررا .

به خدمتکاریتان کسب شرف اکەم

مدیری شعبەی استدعاات

— (§) —

داخلی :

محترم معروف افندی جیاووك روزی ٣٠/٧/٣٠ له هولیرەوه تشریفی هینایه سلیمانی و له دوای روزی رابواردن عودتی فرمووه هولیر : خوا حافیظی بی .

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

او قطعه بوایسه که له قزلجه [illegible] (روز اوا و روژهلات و قبله و بشتی به شاخی تسلسل — ٣ و مساحەی ٥٣٧ متره و ١٢ دسیمترییه و تسلسل (١) ه به ناوی خزینەی عراقەوه طاپو اکریت له تاریخی ام اعلانەوه هتا سی — ٣٠ روژ هرکس حق و ادعایکی هیه به اوراق و مستمسکات قانونیەوه مراجعت به دائرەی طاپو بکات ، ئه گینا له پاش تواو بونی اومدته قانونیه قیدی طاپو اکریت بو اکاداری اول جار اعلان کرا .

اعلان

او خانوه که له محلەی سرشقام واقعه و به ژماره ٤٠ — ١٢٨ و تسلسل ٥٤٠ و شمالشرقی به خانوی ٢٤ — ٨٢ تسلسل ٩١ معروف عمران و به خانوی ٢٦ — ٨٢ تسلسل ٩٢ سابقاً محمد کوری حاجی ایستا خانوی محمد کوری معروف جنوبشرقی به خانوی مذکور ٢٦ — ٨٢ تسلسل ٩٢ جنوبغربی خانوی تسلسل ٥٥٧ غرب شمالی خانوی ٤٤ — ١٢٨ تسلسل ٥٤٢ حسین کوری عزیز الله و به خانوی مرقم ٤٣ — ١٢٨ تسلسل ٥٤٠ سعید کوری سلیم و طریق خاص محدوده به اعتبار سه ملیون و نوصدو نود سه هزاروششصد سهم نود هزارو چوارصدو پنجاو چوار سهمی عائد به صغیر احمد و نود هزارو چوار صدو پنجاوچوار سهمی عائد به صغیر محمود و چلوپنج هزارو دوصدو بیستوحوت سهمی عائد به صغیره شمسه کوران و کچی حسن افندی احمد حاجی عزیز له سر مساغی شرعی و فروشتنی خرایه مزایده بو رنگ هەمو مصارفانی عائده مشتریه هرکس طالبه بەصدی ده تأمیناتەوه مراجعت به محکمەی شرعیه و جاردر توفیق آغا بکات .

قاضی سلیمانی

مطبعەی بلەدیەی سلیمانی

ژیان

بو هەموشیتیك

مخابرات بەناوی

ژمارەخانەوە ئەکری

§

ژمارەخانە لە بیناری هەڵەدییەدایە

دیر: سلیمانی ژیان

کریار

بەشەش مانگ پێنج

بەمالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە ئوجرەتی

پوستەی عیلاوە ئەکری

ئیعلانات

لەدیریکەوە هەتاشەش مەقتوعەن

سەروپیەو لەشەش زیاترجیکەلە

سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش

دیریشەش ئانەئەسینری

یەکی بە ئانەیەکە هەمو شێتێك ئەنوسی هەفتەی دو جار دەردەچی غەزەتەیەکی کوردییە یەکی بە ئانەیەکە

١٣ ربیع الاول ١٣٤٩ ٧ اغستوس : ١٩٣٠ [پێنجشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

هەواڵی دەرەوە :

****

کوردستان شمالی

انقرە — وکو معلوم بوە تورەی اجارەی کوردەکان شمال وکو پیشو نیە حرکەیکی غایت منتظم وریك وپیکە .

کوردەکان بە عمومی تابعی قوماندانیکی عمومین کە ناوی [جنرال عثمان نوری یە] قوتەکەیان منتظم بەچند غروپیك تقسیم کردوە. هرغروپیك قوماندان خاص خوی هیە وهمو تابعی قوماندان عمومین .

تشکیلاتی طوپ ومترالیوزیان هیە شعبەیکی کورەی استخباراتیان هیە او منطقانە کە استیلایان کردوە بو همو شوینیکی ماموری ادارەیان بو تشکیل کردوە .

انقرە — خبری اجارە لی لە لایکەوە هر چند قوە تورك کوردەکانی شکاندوە وهتا گولی وان و منطقەماکو تعقیبی کردون بلام لە جیکایکی ترا لە بینی قوەی تورك و کوردەکانا محاربەیکی زور بە شدت بوە و شەویك هتا بیانی درامی کردوە نتیجە کوردەکان لەو محاربەیەدا تورکەکانیاز مغلوب کردوە و منطقەی چالدیرانیان بە تواوی استیلا کردوە .

روزی لە دوای ام شرە لە بازدەی مانگدا قوەتیکی زور کەورەی کوردەکان هجومیان کردوتە سرقضای (آغدیر) لە پرا شارەکەیان کرتوە . جونەتە سرا قائمقام ، مأمورینی حکومت و همو ژاندرمەی او منطقەیەیان کرتوە و اسیریان کردون . و هرچی اشیای حکومت هیە تالانیان کردوە و عموم خط تلغراف و تلەفونیان بچراندوە .

دستیان بەجی بە ناو شار و دیهات و عموم قضاکەدا اعلانیان بلاو کردوتەوە نوسیویانە : (ای کوردینە خوتان کو بکنەوە وا اوردوی نجاتدرتان بو هات بە پشتیوانی خوا ایتر لە ژیر باری ظلمی تورکا دینە دەرەوە و مملکتەکانمان کە وطنیکی ابدی و خوشەوە یستی ئیمان — کوردانە لە دست ام ملتە ظالمە حقیقی بە اسە نجات ادەین .

عموم غزتەجیەکانی تورك نوسیویانە اوردوەکانی کورد لە مناطق مجاورەوە ارزاق و اشیایان بو دیت .

تورکەکان قراریان داوه ایتر سیاستی اعا تعقیب بکەن و دستیان کردوه بە دیهات و مزرعه سوتانن . لە سر امیش کوردەکان کویان نەداوەتی لەو مناطقه. شەوه کە اوردوی تورکی تیایه دیسانەوه اهالیکه هەرا اکەن و اچنه ناو اوردوکەی خویان ــ کوردەکان .

تورکیا طلبی معاونتی لەروسیا و ایران کردوه

انقره ــ حکومتی تورکیا هتا کو ایستا چند مذکره یکی داوه بە ایران و روسیا طلبی معاونتی لی کردون حکومت ایران هیشتا جوابی نەدارەتەوه ، بلام حکو-متی روسیه جوابی داوەتەوه و کوتو یەتی قطعیا معاونتی کوردەکان ناکم و الین لە حدودا عسکری داناوه کە کوردەکان تجاوزی اراضی روسیا نەکەن .

عەرم عشائرەکانی کورد لە منطقەی شمالی اذربایجان دا رویشتون و التحاقیان بە اوردوەکانی کورد کردوه .

ظلمی تورك

لەسەر امری قوماندان عمومی تورك اوردوەکانی تورکیا بە هر جیکایکدا رویشتبن و لوجولیش بو بی دیهاتەکانی تورکیان سوتانوه و بعضی اهالیان کوشتوره کە دخلیان نەبوه بە سر ام حرکاتەوه ،

الین هتا کو ایستا بە ناحق(۲٤۰)دییان سوتانوه و (٤٥۰۰) کسیان کوشتوه بە بی اوەی لە شرا بوبن .

قسمیك لە پیاوه کورەکانی تورك لە ناو کوردەکانن

انقره ــ الین لە قوماندان و پیاوه کورەکانی تورك اوانەی لە جمهوریەتی تورك نفرت ئەکەن چونه ناو کوردەکانەوه و معاونتیان اکەن و حتی الین پرنس عبدالقادری کوری سلطان عبدالحمید خان بشی چوته ناویان ، بلام بە تواوی ام خبره معلوم نەبووه ،

تورکیا ایران مسئول اکات

استانبول ــ عصمت پاشای رئیس حکومتی تورکیا گوتویەتی لە مسئلەی هرای کوردەکان وایەدا ایران مسئوله چونکی لە محافظەی حدودا اهمالی کردوه .

دو طیارەی تورك سقوطی کردوه

اناطول ــ قسمیك طیارەی تورك اچنه سر کوردەکان قرارکاکەیان بومباردومان اکات و لەطیارەکان دوانیان سقوطی پی اکەن راسد و طیارەچیکان اکرن قوماندانی عمومی اوردوی کورد جنرال عثمان نوری ایان بانه لای خوی . پییان الی او خبره درویایەی کە تورکیا نشری اکات هموی درویه کوردەکان هیشتا اذیەتیکی اسیرەکانی تورکیان نەداوه . و درویه کە اوسن کوردەکان لوت و کویچکەی اسیرەکانی تورکیای بریوه .

بو اوەی ام خبره بکیرنەوه و بە دروی بخنەوه طیارەچیکان بەرەللا اکات .

علاقاتی بین ارناوود و تورکیا تیك چوه

استانبول ــ حکومتی ارناوود قطعی مناسباتی سیاسیەی لە کەل تورکا کردوه و سفارتخانەی تورکیای لغو کردوتەوه . و ایشوکاری تبعەی خوی لەتورکیادا تسلیمی سفارتخانەی ایطالیا کردوه .

امیش لە سر اوەیه کە حکومتی تورك اعترافی بە حکومتی ارناوود و احمد زوغو نەکردوه .

مطقەی بایزید و وان

انقرە ـ تورکەکان قوەتیکی زوریان سوق کردوە بو اطراف وان و بایزید و ارزنجان بو اوەی اشکر و اوردوی کوردەکان لەو ناوەدا دور بخانەوە .

حکومت رسمًا خبری هاتنی آثوری

بە درو اخاتەوە

بغداد ـ مدیری مطبوعاتی حکومتی عراق رسمًا لە غزتەکانی بغدادا خبری هاتنی آثوری بو عراق بە درو اخاتەوە . الی او خبرەی کە داویانە کە گویا شصت هزار مال آثوری داخلی عراق بوە قطعیًا اصلی نیە . لە بر اوە رسمًا ام خبرە تکذیب اکم .

ژیان : ذاتًا همو کس ایزانی ام مسئلەیە درویە چونکە لە همو دنیادا شصت هزار مال آثوری نیە . و غیری امیش همو ایزانین کە مجلس وزرای عراق بە قطعی قراری دا کە ایتر نابی آثوری داخلی عراق بی و رسمًا منعی کردن .

صورتیکی تری او تلغرافانەی کە دراوە

بە عصبە الامم

لە غزتەی پیشومانا جوابیکی مجلس عالی عصبة الامم مان نشر کردبو کە بە مناسبتی ناردنی تلغرافاتی معالی کوردانەوە بو اشراف سلیمانی نوسراوە .

لە سر اوە دیسانەوە لە طرف صاحب امضاکانەوە صورتیکی تری تلغرافەکان تنظیم کراوە وموافق نظامنامۀ عصبة الامم بە واسطەی فخامتی مندوب سامی عراقەوە تقدیم مجلس عالی عصبة الامم کراوە .

مضبطەیکی تر بو تأییدی طلبی حقوقی کوردان

لەم روژانەشدا لە بناری هورامان لە طرف حضرت شیخ علاء الدین افندی نقشبندی و خزمەکانی و مشایخ و علمای او ناوەوە بو تأییدی طلبی حقوق مشروعۀ کوردان مضبطەیکی تر تنظیم و تقدیمی فخامتی مندوب سامی عراق کراوە .

لە بر اوەی لە غزتەکەمانا جیگا مساعد نەبو ممکن نەبو بە تواوی اصلی مضبطەکە درج بکین .

روژی مولودی فخری کائنات (صلعم)

صبەینی کە ٧ ـ ٨ ـ ٩٣٠ پینجشمەیە تصادفی روژی مبارکی مولودی فخری کائنات و سرور و سردار اسلام پیغمبر (صلعم) اکات . بەو مناسبتەوە همو دوائری حکومتی تعطیلە . تمنا اکین قوم نجیب اسلام هر سالیك بە خوشی تصادفی ام روژە مبارکەی بکانەوە .

تشریف هیتانی فخامتی مندوب سامی و رئیس وزرای عراق

موافق تلغرافیك کە رسمًا بو مقام متصرفی هاتوە روژی ٩ ـ ٨ ـ ٩٣٠ کە تصادفی ام شمەیە اکات فخامت مندوب سامی و رئیس وزرای عراق تشریف اهینتە سلیمانی .

سرطبیبی تازەمان

جناب عیسی نوری بك کە نحو بلا لە لوای دیالەوە بوە بە سرطبیبی مالی سلیمانی لە پیش پینج شش روژدا مواصلتی فرمو و دستی کرد بە ایش . وکو بیستمانە و شهرتی بلاو بوتەوە موی الیە دوقتوریکی زور حاذق و لە عموم علمی طبابت دا تخصصیکی تواوی هیە . امیدمان هیە بە سبب جهد و کوششیەوە خستەخانەکەمان بە تواوی ترقی بکات و لە لواکەمانا هر ترتیباتیکی صحیە اجرا و قضایینی اکمال بکری .

له دائرهٔ طاپووه .

اعلان

او نقطه پولیسه که له قزلجه واقعة و تحادده (روژ اوا و روژ هلات و قبله و پشتی به شاخی تسلسل ــ ۳ و مساحه‌ی ٥٣٧ متره و ١٢ دسیمتریه و تسلسل(١)ه به ناوی خزینه‌ی عراقه‌وه طاپو اکریت له تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی ــ ٣٠ روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیه به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت بة دائره‌ی طاپو بکات ، ئه گینا له پاش تواو بونی اومدته قانونیه قیدی طاپو اکریت بو اکاداری دوم جار اعلان کرا .

اعلان

او مخفر پولیسه که له کله‌زرده واقعه و محادده خور اوا و خور هلات و قبله و پشتی به کرد ک مشهوره به بکون سمائلان ر تسلسل ــ ١ و مساحه‌ی (٨١٩) متره مربع و (٣٠) دەسیمتره مربعه ، امرئه‌وه‌ی له‌زمانی قدیمه‌وه بدست حکومته‌وه‌یه مجدداً بناوی خزنه‌ی عراقه‌وه طاپو اکریت ، له‌تاریخ ام اعلانه‌وه هتا سی روژیتر به‌اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات ئه‌گینا له پاش تواو بونی ئەم مدته قانونیه قیدی طاپو ئه‌کریت بو اکاداری دوهم جار اعلان کرا .

اعلان

او خاوه که نومروی ٥٦ ــ ٧٣ وتسلسل ٢٩٤ وه وعائدی ئه‌ولی کوری علی به مقابل هشتصد وپنج روپیه قرض دائرهٔ ایتام خراوته مزایده‌وه له نتیجه‌دا به شتصد روپیه لەسر ملا محمودافندی کوری حاجی رسول ماوته‌وه و احاله مرتی به ناوی اوه‌وه کیشراوه بو امه وا له‌تاریخ ام اعلانه‌وه هتا ١٥ روژیتر خرایه‌وه مزایده وسدی ٥ ضم قبول اکریت هر کس طالبی کرینی ام خاوه به تامینات قانونیه‌وه که سه‌دی ١٠ یه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات بواکاداری هرو کس دوم جار اعلان کرا .

اعلان

عرصه‌یه که له کره‌کی کویزه واقعه ومحادده (روژ هلاتی به خانوی تسلسل ٥٣٨ ــ ٢٨ ــ ٥٦ که عائدی سعید کوری امینه و روژ آوای به ریکای خاص وقبلة به ریکای عام و پشتی به خانوی تسلسل ٥٣٨ ــ ٢٨ ــ ٥٦ بیانکراو و تواوکری به خانوی ٣٦ ــ ١ تسلسل ٢١ که عائدی رشید مستی افندی‌یه) و تسلسلی ٩٩٥ و مساحه‌ی [٩٥] متره و [٥٣] دسیمتره و [٥٠] سانتمتریه به ناوی دائره‌ی بلدیه‌وه طاپو اکریت هر کس حق و ادعایکی له سر ام عرصه‌یه هیه له تأریخی ام اعلانه‌وه هتا [٣٠] روزیتر به اوراق ومستمسکاتی قانونیه‌وه مراجعت به دائره‌ی طاپو بکات اگینا له دَوای تواو بونی ام مدته قید اکریت . بو آکاهداری هـو کس دوم جار اعلان کرا .

اعلان

او نقطه‌ی پولیسه که له قزلجه واقعه و محادده [روژ هلاتی به ارضی تسلسل ٥ که قابلی زرع نیه و له زیر ادنای صالح آغاکوری احمد آغادایه روژ آوای به اراضی تسلسل ٤ که قابلی زرع نیه و عائدی صالح آغا کوری احمدآغایه قبله‌ی به‌ریکای قزلجه که بو آش اچیت و پشتی به شاخ] و مساحه‌ی (٤٠٦٤) متره و (٩٢) دسیمتره و (٧٣) سانتیمتریه و تسلسلی ٢ وه به ناوی حکومتی عراقه‌وه قید اکریت له تأریخی ام اعلانه‌وه هتا (٣٠) روزیتر هر کس حق و ادعایکی به اوراق و مستمسکات قانونیه‌وه مراجعت به دائرهٔ طاپو بکات اگینا له دَوای تواو بونی او مدته قانونیه به ناوی حکومته‌وه قیدی طاپو اکریت . (١)

مطبعه‌ی بلدیه‌ی سلیمانی

بو هەموو شتێك

خەبەرات بەزاوی

... رەحانەوە ئەکری

§

... خانە لە ... ... دیەدایە

... : سلیمانی ژیان

یەکی ... تایەکە

کریار

بەشەش مانك پێنج

بەسالیك دە روپیە دەدا

بو دەرەوە ئوجرەتی

پوستەی ەبلاوە ئەکری

ئیعلانات

لەدیریکوەهەتاشەش مەقتوعەن

سەروپیەو لەشەش زیاترجیکەلە

سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش

دیریشەش ئانەئەسینری

یەکی بە ئانەیەکە

هەفتەی دو جار دەرەچی غەزەتەیەکی کوردییە

٢٠ ربیع الاول ١٣٤٩ ١٤ اغستوس ١٩٣٠ [پنجشنبە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

تشریف هینانی فخامتی وکیلی مندوب سامی و وکیلی رئیس الوزرای عراق

بو کرکوك ، هولیر وسلیمانی و مجادلەی کوردان

لە سەر مراجعاتی متمادی کوردانی لوای سلیمانی و کرکوك و هولیر فخامتی وکیلی مندوب سامی و وکیلی رئیس الوزرای عراق روزی جمعەی ٩٣٠/٨/٨ لە بغدادەوە تشریفیان هینایە کرکوك و لە عینی روژدا لە قشلەدا عموم اشراف و اعیانی کرکوك و رؤسا گەورەکانی او لوایە کە همو کوردن کوبان کردەوە لە دوای بەستنی کوملەکە رئیس الوزراء هلسا او بیانەی کە همو کوردیك خویندویەتەوە و لە پیشا نشر کرابو و کە گویا حکومتی عراق قراری داوە بو کوردەکان مقررات عصبة الامم تطبیق بکات خویندیەوە و لە عقب اوەوە فخامتی مندوب سامیش هلسا و نطقیکی خویندەوە و تأییدی بیانەکەی حکومتی عراق کرد و فرموی ایمیش لەگل عراقا متحدین بو تطبیقی مقرراتی عصبة الامم . لە دوای امانە عبدالله صافی افندی یعقوبی هلسا و گوتی لەم بیاناتە زور متشکرین ذاتا ام لوایە عبارتە لە تورك و عرب یعنی نفوسەکەی صد هزاری لەم دو عنصرەیە و ایمە عراقین لە وحدتی عراق جیا نابینەوە و مصطفی افندی برایشی عیناً تأییدی قصەکەی کاکی کردەوە . بلام ایتر لە حاضرون و لەو همو قالەبالغە غیری فارس آغای بەیات نەبی کە پیاویکی عربە و شیخ محمد حبیب افندی طالبانی نەبی کە چونکە قاضی و مأمورە و مجبورە کسیکی تر تأییدی نکردەوە و حتی چونکە قسەکانی عبدالله صافی افندی هموی عبارت بو لە بیاناتیکی غیرە حقیقی و بە آشکرا موجو دیەتیی اکثریەی کوردی پنهان کرد ، وطنپرور و جوامردی غیوری کورد محمد بك جاف مندوبی پیشوی کرکوك هلسایە سرپی و بە همتیکی مردانە و بە دنگیکی برز فرموی (لوای کرکوك اکثریتی عظیمەی کوردن یعنی لە (١٥٠) هزار نفوس صدو بیست هزاری کوردیکی خالصە . انجا اگر بە زیادەوە حسابی بکین اوی تری انجا تورك و عربن و ام قسەیەی منیش معلومی جهانە و بە احصائیات معلوم و اشکرایە و فرموی بندە کە لیرەدا تمثیلی عشرتیکی زور گەورەی وکو جاف اکەم غیری امیش رؤسای داودە زنگنە ، جباری ، شوان و سائرە رؤسای کوردان کە لەم مجلسەدا حاضرن بندەیان توکیل کردوە کە بە ناوی عمومەوە عرضتان بکەم کە ام کوردانە بە یك وجود و یك زبان داوای تطبیقی مقرراتی عصبة الامم اکەن (امە حقمانە و ام حقەمان اوی و هتا اخری تعقیبی اکین) لە دوای امە عبدالله صافی بك متهورانە کە خلاف اداب و اجتماعیات بو هلسا ، گوتی : ام ذاتە بە ناوی

کیوه قسه اکات ، جاف عائلەی سـلیمانیه ، هموی دو ماله و بطی کرکوك کراوه ، با بچیته سلیمانی داوای حق خوی بکات ، له سەر اوه محمد جافیش هلسـاو جوابی دایەوه : من به ناوی صد و پنجا هزار جافەوه قسـه اکەم :

من کوردم کورد ازیم و به کوردی امرم ئەم مملکته کورده لەبر اوه هەو کوردیك حقی هیه له مملکتی کوردان‌دا طلبی حقوق ملت‌وطنەکەی بکات و حقیقتاً خوی کوردایەتی به اشکرا له دمارەکانیا به شدت‌وه حولانی اکرد . لەو اثنایەدا جعفر پاشا هلسا وروی کرده محمد جاف کوتی به شرف حکومت وخوم تامینت اکەم که به تواوی مقررات عصبةالامم‌تان بوتطبیق اکری و ام لوایەش استفادەی لی اکات و محمد جافیش له جواباً کوتی سا باشه تشکرتان اکەم . لەو اثنایەدا جناب سید احمد افندی خانقا و سید محمدافندی جباری وسائر رؤسـا محترمەکانی کورد علما هلسان تاییدی محمدبك جاف و حقوقی کوردیان داوا کردوه . وبم‌وعه مناقشەکەدوایی هات و کوملەکە بلاو بونەوه .

****

هولیر

روزی شمـەی ٩ ـــ ٨ ـــ ٩٢٠ له کرکوکەوه تشریفیان بردە هولیر وله و پش‌له ساعت‌دەی ئنکلیز بدا لەسرا له مقام متصرفی‌دا اشراف و رؤسای عشـائرەکان کو بونەوه ، له دوای کو بونەوه رئیس‌الوزرا او بیاناتەی که له کرکوکیش خویندبویەوه بیان و خویندیەوه و فخامتی مندوب ساميش هلسا و نطقیکی خویندەوه و بیاناتەکەی رئیس الوزرای تایید کردەوه ، له دوای امانه جناب احمد افندی اعیان و وطنپروری غیوری کورد هلسا فرموی : له پیش امەدا قسه بکەین ایجاب اکات رؤسای عشـائر فکری خویان بیان بکەن چونکه اوانیش مضبطەیان تقدیم کردوه ، مندوب سامی فرموی باشه ، لەسەر اوه رؤسـاکان کوتیان به عمومی جناب خضر بکی احمد پاشای له رؤسای دره‌بیمان کردوه به وکیل و موی‌الیه هلسا کوتی ! ایمه هەو عشـائر متفقاً تاییدی مطالبی اهالی سلیمانی اکەین ، ایمه لەکل سلیمانی‌دا ازین و امرین ! یکیکین ، استرحام اکین ام سـه ـــ ٣ لوایه ، کرکوك سلیمانی ، هولیر با له یك جیا نکرینەوه هرچی به سلیمانی بدری ابی ایمەیش استفادەی لی بکەین .

له دوای امه جنابی اعیان احمد بك هلسا فرموی ایمه کوردین وحقوقی خومان اوی بنده چند ساله له خدمتی حکومتام وتی کیشتوم که کورد به عمومی لەسەر حقوقی خوی اصرار اکات وام حقه بقراری عصبةالامم دامزراوه پی‌وبسته بماندری (ولەسر اعتراض‌وتاثیری جعفر پاشا) خطاباً به جعفر پاشای وت پاشا تو و عربەکان دو پنجه‌ت دانا ایمەیش حقمانه له ری ام حقه ملیەمانا روحی خومان فدا کین کس حق عتابی نیه وقراری عصبةالامم اوەیه : لغتی کوردی رسمی ابی ایمه بو ام حقه مصرین وله پاش ام کفتکویانه اسماعیل بك رواندزی هلسا کوتی پاشا ایمه لەم قسه پروپوچانه تیر بوین بحثی مستقبل اکن مستقبل : هم صبحینی هم ده سالی‌تر وهتا آخری هر مستقبله ایمه حالا تطبیقی قراری عصبةالامم‌مان اوی . وفوراً ابی لوای دهوك تشکیل بکری ملت به ارزویکی قطعی ام طلبه اکات .

له پاشا معروف بك جیاووك هلسا کوتی وا ازانم جنابی فخامتمآب وکیلی معتمد سامی مساعده افرموی دوقسه بکم بنده عرضیك و سوآلیکم هیه : او بیانەی که جعفر پاشا خویندیەوه دو شتی تی‌کیشتم (١) طلبی وحدتی عراق ـــ کورد و عرب . (٢) عدم امکانی تأییدی حقوقی کوردان به مادەیکی خاص له معاهده .

له پیش جواب‌دانا جنابی مندوب سامی فرموی که بعضی غافل وا ظن اکن که ایمه تشویقی بعضی کەس اکەین و اگر کسیکی وا بی و بیته دار الاعتماد و له دوایی‌دا له خویەوه قسەیکی وای کردبی ردی اکینەوه ایمه له کل حکومتی عراق یکین . بنده لەسر ام فرمودەی الیم ابی فخامت پناه و جعفر پاشا چاك بزانن که بنده کوردم و هەو کوردیکیش وکو من تابی هیچ تأثیری نبه ملتی کورد به ساتی وجدانی قسه و ادعای حقوقی اکات .

بەلی زور دفعه بعضی کس و بعضی له کوردەکان و که ایستا له موافقی کوردەدان تأدب اکم لم مجلسه‌دا ناویان بنم رو به رو به منیان اکوت ایوه به پنجەی اجنبی ام طلبه اکەن [مندوبی سامی بزـی اجنبی کی ؟] اجنبی یعنی ایوه ـــ انکلیز . و دلیل اوەیه که پار سـال ام جمال بابانه که دانیشتوه و کـه وزیره به مضبطه ادعای حقوقی ملی کردبو دیسان بم تحره اتهامیان اکرد .

له اهالیکه وستابون کشافەی مکتب قوتابی مکتبەکان بالعموم اهالی شار هەمو طبقەیەکی حاضر بوبو دوکان وبازار چول کرا وقسمی ژنانیش لەدباخانەوه هتا قاپی حکومت کومل کومل وستابون فخامتی مندوب سامی و هیئتەکه له سعات دوی عربیدا مواصلتی چمچمال اکەن ولەویش هەمو اهالی وروسای عشرتی هەمەوند له سەر جاده وستابون وکه تشریفیان گەیشتە اوی هەموی به دنگی برز هاواریان کرد وداوای حقوقی کوردایەتیان کردبو له دوای دو ٣ دقیقه استراحت له چمچمالەوه حرکتیان کرد وذاتا سعادت متصرف و مفتش اداری ومفتش پولیس ، مدیر پولیس باوتومبیل لەپیایەوه پرویریان روشتبون ولەسعات چوار و نیوی کوردیدا گەیشتنە سەر جادهٔ دباخانه له دوای ارەی له لای عسکرەکانەوه به سلام بخیرهاتنیان کرا هاتە بردمی او عشامانە زورەوه که بی حد و حساب راوستابون که له اوتوموبیلەکه دابزین بەکرمی دست کرا بەچپله لیدان وهم بژی کورد وکوردستان وبه کرمی هاوار کرا که بەقطعی تشکیل حکومتیکی کوردیمان اوی ئەلەو وقتەدا قوتابیکی مکتب به جلی کشافەوه هاتە بردمیان وخطاب به فخامتی مندوب سامی نطقیکی نکارشی خویندەوه که له خوارەوه درج کرا و نطقەکه بەچپله بدن وبه شعری بژی حکومت بریطانیا و کوردستان و هەم بژی فخامتی مندوب سامی مقابله کرا ، لەدوای ئەمه به اوتوموبیل هاتنەناو شارەوه ،

لەریکا لەهەمو نقطەیەکا ژنەکان له کولان و سەربانا نەرەهاواریان اکرد : هەم بژی کوردستان و حکومتی کوردیمان اوی !

فخامتی مندوب سامی تشریفی بردە مالی مفتش اداری ، رئیس الوزرا و وزیرداخلیه له مالی متصرف و وزیری عدلیه له مالی بابان عزمی بگ میوان بون و او قله بالغه هتاکو ایواری له بردرکی سەرا و جادەکانا مایەوه و متمادی هاواریان اکرد : حقوقی مقدسەی خومان اوی ! او روژه وا درای کرد ، هەرچەند ترتیبات کرا ، بو مذاکره تذکره نوسرایه شوین اشراف و روسای عشائرەکانا ، صبحینی ساعت دوی کوردی هەموولایك له مقامی متصرفیدا کو بونەوه ، دیسانەوه بازار داخرا و اهالی روی کرده بردمی سرای حکومتی ، طلبەی مکتب و هەمو اهالی له حالیکی منتظمدا وستابون که فخامتی مندوب سامی و هیئتەکه تشریفیان هینایه سەرا له بردمی تلغرافخانەدا بەکرمی چونە براوتوموبیلەکەی مندوبی سامی و هەرکسیان دسته گولیکی به دستەوه بو خستیه اوتوموبیلەکەیەوه و بەکرمیك هاواریان کرد حقوقی ملیەمان داوا اکین و ابی حکومتی فخیمەی بریطانیا بومان تأمین کات .

حاصلی بەم نوعه هیئتەکه داخلی سرا بون و چونە مقام متصرفی ولەویدا هەمولایك کوبونەوه اول جار لەطرف رئیس الوزراوه او بیانەی که له پیشا له جریدەکانا نشر کرابو خوینرایەوه له دوای اوه فخامتی مندوب سامیش هلسا او بیانەی کەله کرکوك وهولیردا خویندبوی خویندیەوه .

له خزای امانەدا جناب حمه اغای عبدالرحمان اغا هلسا وفرموی : جماعتی حاضره که تمثیلی هەمو اشراف ، سادات ، علما و عشائری لوای سلیمانی و قسمیك له لوای کرکوك اکات به عمومی جناب رمزی افندی یان توکیل کردوه که جوابی بیاناتی فخامتی مندوب سامی و رئیس الوزراء بداتەوه و طلبی حقوقی ملیەمان بکات .

له دوای امه رمزی افندی هلسا و فرموی

فخامتمآب ؛

به ناوی عموم روسای عشائر و اشرافی کوردەوه عرض به خیرهاتنتان اکەم . ملتی کورد تشریف هیناتان بو حیاتی حریت و مستقبلەی خویان به فالیکی خیر عد اکات ، بیاناتی فخامتی رئیس الوزرا و مندوبی سامی کلیاً خالی مقرراتی عصبة الامم و اعترافاتی حکومتی فخیمەی بریطانیا و عراقه له پیش هەمو شتیکا ئەبی اعطای حقوقی مقدسه و استقلالی کوردان بی به سببی اتحادی عنصری کورد و عرب .

لای فخامتتان معلومه که کوردەکانی کوردستانی جنوبی له اثنای حربی عمومیەوه تا امرو بو تأمینی حریت و استقلالی خویان له سعی دوا نەکەوتون و بو ام غایه مقدسه دائما التجایان به معاونتی مشفقەی حکومتی فخیمەی انکلیز کردوه . مع الاسف تا امرو تائی آمالیان نەبوبون کەرچی لەم خصوصەوه رسماً کەلی مواعد پیشان درا و به عصبة الامیش ام مواعدانه تأیید کرا لکن تا امرو هیچیانمان بو تطبیق نەکرا .

معلومی فخامتتانه اول معاهدەی حکومتی عراق و انکلیز له تأریخی ١٠ تشرین اول ٩٢٢ دا تصدیق

کراوه . و له پاش ٧٤ روز یعنی له تأریخی ٢٤ کانون اول ٩٢٢ بو تشکیلی حکومتیکی کوردیه له لای حکومتی فخیمەی بریطانیا و عراقدا ام بیانه نشر و اعلان کرابو .

مادامکه اصل عصبة الامم انتدابی عراق داوه به انکلیز و له قراری ام انتدابەدا کوتویتی هیچ وختیک عراق صاحبی استقلالیتی ادربیق و لەعینی وقتدا لازمه حکومتیکیش و کوردەکان تشکیل بکری .

حقوقا وا لازم بو که له پیش تنظیمی معاهدەی تازەی انکلیز و عراقدا — که تأییدی قراری عصبة الامم و استقلالی حکومتی عراق اکات — حکومتیکیش بو کوردەکان تشکیل بکرایه و مسئلەی حکومتی کوردیەیش به صراحت بخرایه متنی ام معاهده تازەیەوه .

لەمەشدا ضربه له حکومتی کوردەکان درا .

لای فخامتتان معلومه که حکومتی عراق کوردەکانی به قوتی طوب و تفنك استیلا نەکردوه له عقبی متارکه دا کوردەکان بەو شرطه خویان خستە حلقەی رابطەی انکلیز که حکومتیکی کوردیەی مستقلەمان بو تشکیل بکری و له سر امه اتفاق واقع بوبو .

کەوابو لازمه چون عربەکان له قراری انتدابی عصبة الامم مستفید کراون کوردەکانیش مستفید بکرین که طلبی هموکوردەکان «تشکیلی حکومتیکی کوردیەیه له زیر انتدابی حکومتی فخیمەدا» ما ؟

رئیس الوزرا — من لەو بیانانه زیاتر که له پیشا بوم خویندەوه صلاحیتم نیه بەصورتی رسمی گفتوگو بکەم ، وا اخامتی مندوب قسەتان لەگلا اکات ، لەسر امه تخرمت مندوب سامی هلسا و ئەم بیانەی دا :

له خطبەی رمزی افندیدا دو نقطەی مهم هیه .

(١) بیانی ١٩٢٢ (٢) مقررات عصبة الامم .

بیانی ٩٢٢ مشترك رئیس الوزرا وتی رتبی خوی له طرف حکومتی بریطانیاوه جواب دراوەتەوه . لەم انەدا حظ اکەم لەسەر ام موضوعه مناقشه بکەم .

دوهەم ؛ مقررات عصبة الامم ، به لای منەوه توصیات عصبة الامم تطبیق کراوه و من متأسفم اگر ام وعداته شکینرابیت . فقط تقدیر تنفیذ وعدم تنفیذ ام مقرراته به دست عصبةالامم خویەتی . حکومت بریتانیا وعراق هر دولا سعی اکەین بو تنفیذ مقررات عصبةالامم . عصبةالامم اگر بیبنی مقرراتەکەی تطبیق نکراوه مداخله اکات .

وکو تیگیوم بعضی کس مراجعتیان کردوه به عصبةالامم . وجوابیان ورگرتوەتەوه که به توسط حکومت منتدبەوه ابی مراجعات بکریت ، و ایستاکه عین مراجعات به من کراوه . من لەم خصوصەوه مفصلا لەگل حکومت عراقا مذاکره اکەم لەم قسانەی وا تەکات که مقصد من مانعه هینانه پیشەوه بو مراجعات خلق . هموکسی سربسته لەمراجعت کردن فقط لازمه مطالب لصریح وبه تفصیل بیان بکریت . تشکیل حکومتیك لیرەدا مشکله . و نازانم آیا قابله کوردستان ام حکومته بتوانی رابگریت .

اوه ی نازانم رمزی افندی تمثیلی سائر کوردستان اکات یا عین سلیمانی .

رمزی افندی — مضبطەی هولیر معلومتانه ، ذاتا لەوی به حوشنانیەوه که رأی مان لەگل آی سلیمانی به قسمیك له عشائری کرکوك را لەم مجلسەدا حاضرن ، ارایشمان لەگل ایمەن و مضبطەی عموم عشائری کرکوك تقدیم اکەم ، و ممثلی هولیریش لیرەدا حاضره .

مندوب سامی — بەینه عراق و کرکوك ، لەوپش ممثلی کوردان که ... بوەوه ، عین مناقشه کرا ، فقط کس اظهاری جیابونەوەی نکرد . تنها سلیمانی طلب اترق اکا

رمزی افندی جوابەکەی سردوەی تکرار کردەوه و وتی ام دو لوایه له ژیر تأثیر و تضییقا بون له بر اوه حسیاتی حقیقەی خویان اظهار نکردوه امر بفرمون بینه ایره اوسا معلومتان ابی که ایمه تأیید اکەینەوه و کوردستان همون له عینی فکرایه و یك هدف تعقیب اکات که استقلالی کوردستانه .

مندوب سامی — کەوابو لازمه همو لایك مطالبی خویان به صراحت و به تفصیل بو عصبةالامم بیان بکەن . کوردەکان چه نوعه حکومتیکیان اوی . ملکی یا جمهوری ؟ پارلمانت ، رئیس الوزرا و مجلس وزرایان ابی یا نا ؟ آیا فکریان برامبر بەملك فیصل گوریوه یا نا ؟ و آیا ایانەوی همو نوعه مصالحیکی حکومتی وکو گمرك و مکوس ، اشغال عامه ، پولیس ، صحیه و عسکریەیان بیت ؟ و آیا مناسبات و علائق ام

اکان که الی له کل تورکا اتان بلیشینەوه و عرب هیچی له تورك کمتر نیه .

علاوەی امیش له روزی تشکلی حکومتی عراقەوه هتا کو ایستا بو خوتان متعدد معلمتان له اوروپا و انکلترە و سوریه و جرکایای ترەوه جلب کردوه و هەو سالیك کوملێکی زور طلبەی عرب که به استعداد و زکا له کوردەکان دوترن داخلی بعثەی علمیان اکن کچی طلبه کوردەکان که له سر مصرفی خویان اچن بو بغداد و غربت اکیشن بو اوری داخلی بعثه بکرین به خورایی نمرەیان اشکینن و دوایان اخن امسال پنجا طلبەی کورد له دانا له پێش عربەکانەوه بون مر له بر ام سببه دوایان خستن .

رئیس الوزرا — بوچ ابوه هەو باران که غزتەکانی بغداد بیانی و ایواری چند جنیو به حکومتی عراق ادەن و جوێنان تنقید اکەن کی الی به تشویقی حکومت غزتەکان له علیهی کوردن ، بوچی معلوم نیه غزته جون و به چه واسطەیکەوه شت اوسی ؟ طلبه اوراق امتحانیان موجوده و کس ناتوانی خلافی اوه حرکت بکات و لام وایه طلبەیك بی استحقاق ترفیعی پی بکری نه بو خوی و نه بو مجتمعی موجب استفاده نابی .

عبد افندی — بلی غزتەکانی بغداد که له علیهی حکومت مقالەیکیان نوسی کورج دای اخن بلام که تهدیدی کوردەکان بکات و له ضدی ایه بنوسن تشویقیان اکن و پارەیان ادەنی .

حمه آغا — همو ازانین فخامتی رئیس الوزرا شخصیکی وطنپروره و بو غایەی وطنیه زور سعی کردوه بناءً علیه ابی تقدیری ایمەش بکات و حقمان بدانی که بو حقێکی مشروعی وطنی و ملی خومان تی اکوشین .

رئیس الوزرا — بلی هەو نوعه حسیاتێکی وطنیه به احترامەوه قبول اکەم فقط لەم مسالانەدا ایمه لازمه منطق و عملی تی فکرین عجبا کوردستان وکو الین له خانقینەوه هتا زاخو جیا ببیتەوه به بی عراق ازی ، وارداتی کفایت اکات ، برامبر به دراوسیکانی حدودی بی محافظه اکری و خاصةً له نقطەی تجارتەوه لەعراق زیاتر بندرێکی تری هیه ؟ . بو اموری نافعەی کوردستان هتا کو ایستا عراق به لکها روپیەی صرف کردوه له کوردستانا .

رمزی افندی — یك دفعه عرضمان کردن کورد و عرب قابل نین پیکەوه بژین ، ایمه ارین و اوان سامین ، ایمه شاخین ، اوان دشتکین ، حتی خاکی کوردستان بربی بو عربستان و هی عربستان بهێنن بو کوردستان هردوکیان قوەی انباتیه یان ون اکەن .

رئیس الوزرا — ای توتونەکەتان بو کوی ابن ؟

رمزی افندی — ای بەین بو اوروپا ، غیری ایش مجبورن توتونی ایمه بکرن چونکه لەمه هرزانتر ناکەوی و لەایمەش زیاتر لەمجارتا لەم توتونه استفاده اکەن .

رئیس الوزرا — نا نای بەن بو اوروپا همو له عراقا صرف اکریت ، کوردەکان الحمد لله تجاری رو زوریان نیایه وزور چاك تقدیری اکەن که کوردستان بی عراق نازی .

رمزی افندی — له بدایت حرب عمومی دا که ریکا و بندرەکانی عراق کیرابو وکه بغدادیش استیلا کرا ایمه لەکل شمال و شرق و غرب دا منتظما تجارتمان اکرد و ثروتی عمومیه و وضعیتی اقتصادیەمان له امرو کلی باشتر بو ، جعفر پاشا افرموی که به لك پارەمان بو اموری نافعەی کوردستان صرف کردوه ، او اموره نافعەی اوان الین قلا و استحکاماته بو محافظەی جیشه کەی خوتان له باقی امه مکتبتان بو بنا بکردبایه ، اگر حکومتی کوردیه تشکل بکات هیچ لزوممان پی نابی و استغنای لی اکین .

رئیس الوزرا — بەتاثر و هیجانەوه ، براکانم بزانن که لەم دمارەدا خونی کوردیشم تیایه ولاکن من عربم بو منفعتی ایوه قسه اکەم به حسیات حرکت مکەن مەبن به آلت بەدست خلقەوه بزەینان بەملتەکەدا بیت توشی فلاکت مکەن او اله سرەوه کوردەکان پارچه پارچه اکەن سربان ابرن . لەدنیاوه معلومه که کورد قومێکی دینداره له بیرتان نچی که دینتان عربیه ، قوران عربیه ، محمد عربه و فیصل کوری محمده براکانم رجاتان لی اکەم فاجعەی کربلا تکرار مکەنەوه .

شیخ قادر — جعفر پاشا به بیان کردنی فاجعەی کربلا تهدیدمان اکات ابی بزانی اگر انکلیز له پنایەی عرب نانوانی بینه خاکمانەوه .

جعفر پاشا ـــ رجا اکم سوءتفاهم حاصل نەبی مقصدم تهدید نیه .

(رمزی افندی زور دفعه داوای قسەی کرد و میدانی نەدرا نهایت بە حدتەوه هاته پیشەوه گوتی) پاشا دین ، ایمان مفکورهٔ ملی حکومتیکی ملی کوردی اوی [جماعت وانیه ؟] همو بە کرەتیك بلی وایه .

رمزی افندی دوامی کرد پاشا ! ام قصانەت ناجیته جوالی کوردەوه امه هموی اغفالاته و بیخەره جوالەکەی خوتەوه و درکای ببسترەوه .

جعفرپاشا ـــ قصەکەت ورگرەوه توپیاویکی تحصیل دیدەی له اجتماعیکی وادا نابی قسەی وا ناشیرین بکری .

رمزی افندی ـــ تو قسەم نادەیتی له سوآلەکانم کریز اکەی : بلی تسلیم بوم .

میرزا توفیق ـــ ایستاکه دیانت موضوعی بحث نیه مسئلە ملیەته و تشکیلی حکومتیکی کوردیه اگر بە دین بی ابی ایرانیەش واز له ملیتی خوی بینی و داخلی حکومتی عراق بیت اسف اکم موضوع مەکوره .

جعفر پاشا ـــ قیاس مع الفارق کردن زور بی منطقیه ایرانیەکان دو هزار سال زیاتره نە تأسیسی کردوه .

میرزاتوفیق ـــ اگر له بر دین لازمه ایمه تابعی ایوه بین له همو عالم معلومه کە کورد زور دین داره بناء علیه لازمه عرب له ژیر ادارهٔ ایمەدابی .

رمزی افندی ـ یك قسەم هیه ؛ خلافتی عباسیه له اواخیری سلطنتی دا دستی کرد بە استخدام کردنی مأمورینی تورك ، فورس و کورد و امه بوه یکانه سببی اضمحلالیان جز اکم حکومتی عراق ام تجربەیه تکرار نکاتەوه و مأمورینی کورد لەناو خویانا استخدام نکات چونکه ابی بە سببی اختلاطی و کذا استخدامی مأموری عربیش له کوردستانا ابی بە سببی محو بونەوەی کوردەکان .

رئیس الوزرا ـ تشکری توصیه و نصیحتەکەت اکم کە لەپیس وقوعیدا اخبارتان کردین .

لەپاش اوه رئیس الوزرا کە بنی مذاکره کردن لم موضوعەوه سوئیك نابخشی وملت یك آواز بو مطالبات خوی اصرار ویکتری تاییه اکاتەوه لزوم نەبینرا بە تمدیدی مذاکره واجتماعەکە بطال بوه .

له ناوەراستی اجتماعدا سالار مصطفی بك جعفر سلطان هلسا وبە ناوی سادات ، علما ، مشائخ وبە ناوی او عشائری حدود کە داخلی عراقن تاییدی مطالبی کوردانی کرد بو تشکیلی حکومتیکی کوردیه ولەعینی موضوعەوه مضبطەیکی امضا کراوی تقدیمی مندوب کرد .

لە آخری اجتماعەکەیشەوه له طرف فتاح آغای حمه رضای رئیسی همەوندەوه کە له لوای کرکوك ساکنن له عینی مآل مضبطەیکی تر تقدیمی مندوب سامی کرا . و عشیرەتی جاف کە ایستا تابعی کرکوکن لەم اجتماعەدا له طرف جناب کریم بك فتاح بگەوه تمثیل کرابون .

دەرك

٩ ـــ ٨ ـــ ٩٣٠

صورتی بە پوسته بو عصبة الامم

» بو دار الاعیا. له بغداد

» رئیس الوزرای عرب

» پارلەمنی انگلیز

» لوای سلیمانی

له رکیلانی کرونی اقضیەی شمالیەوه

بو همو کوردان

خبردار بن ، چاوی خوتان بکەنەوه سیری اطرافی خوتان بکەن وا انگلیز لەگل عراق معاهدەیکی کردوه لەم معاهدەیەدا بحث له حقوقی کوردان نکراوه ، لەپاش دو سالی تر انتدابی انگلیز له عراقا نامینی ، حکومتی عراق سربست و داخلی عصبة الامم ابی اوسا کورد لەژیر دستی عربا ذلیل ابی ، له براوه عربه اگر ایمەش وکو اهل سلیمان داوای حقوقی خومان نەکین واو برا انەمان بە پیاو ، ژن و منالەوه جهدا کەن و بەجاریك هاواریان برونە بر عصبة الامم و دار الاعیا . و داوای حقوقی کوردانن . اگر ایمەش احدین ، کلا نکایین وکو اوان داوای حقوق نکەین ، حالمان خراب ابی و حقوقمان اروی .

ایمە کە ناومان لەژیرەوە نوسراوه و عشائری منطقەی کل ، ربازی ، نومەیکی و همو اقضیەی شمالی تو کیلان کەدوین کە بەناوی کوردی ژیردەوام یاننامەیه عرض انظاری عالم بکەین و داوای حقوقی کورد بکەین ، اگری ایمه فکری ملیانیەی مخالفیك له بیانیه و موافق قراری عصبة الامم وکو لوای سلیمانی طلبی تشکیل حکومتیکی مستقلەی کوردیه اکین ،

شیخ رقیب سورچی شیخ غیاث الدین شیخ نوری ریفکانی

ادیب افندی رئیس بلدیه عمادیه حمه اغای برانی

شیخ شهاب زیباری ترخان حاجی رشید بك برواری

ـــ ﴿ انتظاری لاحقەی ام نسخەیه بکەن ﴾ ـــ

له دوای تواو بونی مناقشه و ختامی مجلسه‌که وکیلانی ملت به یکەوه هاتنه دره‌وه و به کره‌تیك له لایەن همو طبقه‌یکی اهالیه‌وه که له بر دمی سرادا وستا بون به چپله ریزیان تقدیر کران و به عمومی هاواریان کرد هر بژی کوردستان و وکیلانی کورد . و اهالیکه کومه‌ل کومه‌ل پەلاماری وکیله‌کان و ممثلی هەولیر معروف بك جاوو کیانیان دا و به سر دسته‌وه هر یکه هتا مالی خویان هلیان گرتن و له همو کولان و سربانیکا له لایەنی آفره‌ت و ام ملته قله بالغه زوره‌وه چپله‌یان بو لی ادرا .

له دوای امه فخامتی مندوب سامی و رئیس الوزرا نزیکی دو سعاتی تر له سرادا مانه‌وه و مندوب سامی به خصوصی دعوتی جناب حمه آغای عبدالرحمن آغا و حفیدزاده شیخ قادر افندی و مصطفی بك جعفر سلطان و حاجی عباس اغای سلیم اغا و وکیلی عباس اغای محمود اغا احمدی حمه اغای فرمو و له اوطه‌ی مفتش اداری‌دا نزیکی سعاتیك به تنها لەم خصوصه‌وه مذاکره‌ی له گلا کردن . بلام قله‌بالغه‌که هر وستابون هر چند حکومت و پولیس به همو قوتیه‌وه بو بلاو کردنه‌وه‌یان سعی کرد فائده‌یکی نه‌بو هتا وقتیك که مندوب سامی هاته دره‌وه دیسانه‌وه چونه بر دمی و به کره‌تیك طلبی حکومتیکی مستقله‌ی کوردیان لی کرده‌وه و او وقته ایتر بره بره قله‌بالغه‌که بلاو بوه‌وه فقط دیسانه‌وه هاکو شه‌و له بر دمی سرادا قسمیکی هر راوستابو . له عینی روز دا دوای نان خواردنی نیوه‌رو رئیس الوزرا رویشت بو دینی عسکر که له کوردستان له ناحیه‌ی آغجلردا واقعه بو اوه‌ی زیارتی وطنه‌که‌ی خوی بکات و وزیری داخلیه و عدلیه‌یش رویشتن بو کرکوك و فخامتی مندوب سامی او شه‌وه له سلیمانی‌دا مایه‌وه .

بو صبحینی له سعات نوی انکلیزیدا که رایه‌وه بو کرکوك ، هر چند اهالی ویستی به عمومی روانه‌ی بفرمون فقط قبولی نکرد ، له پیش حرکتیا بعضی طلبه‌ی مکتب و اهالی به دزیه‌وه چو بونه سر ریه‌که‌ی و له دباغخانه له بردمی او توموبیله‌که‌ی دا خویان دابو به ارضا ، ریان لی گرتبو و رایان وستانبو و به شرفی حکومتی بریطانیا تأمیناتیان لی وەرگرتبو که بو تشکیلی حکومتیکی کوردیه سعی بکات و اوسا ریگاکه‌یان بو چول و خوا حافظیان لی کردبو .

****

ترجمه‌ی او نطقه انکلیزیه که له لایەنی علی ناجی افندی طلبه‌ی مکتبه‌وه خطاب به فخامتی مندوب سامی خوینراوه‌ته‌وه ؛

فخامتماب !

قوم کورد به دلیکی پر سروره و به قلبیکی بی کدر و به عزمیکی جسور مغرور به ذات فخامتتانه‌وه عرض بخیر هاتنتان اکات بو خاکی کوردستان ،

ایمه ام روزه مقدسه به افتخاره‌وه ناو ابین و بو خومان به سعادتی ازانین ! معلومه که ذات فخامتتان بو ترقی و سعادتی قومیکی مقدوری دوا کوتو هیچ وقتیك اهمال و قصوریتان نفرموه و دیسان معلوم عالمه خدمتی عالیتان بو نشر و اوزنر کردن بو مدنیت خدمانه بوه . ایمه‌یش که کوردین منتظری او بهره به قیمتین ره‌ئاماده‌وی به قدومی فخامتتانه‌وه بهره وەرگرین و که حق مشروعمان تصدیق کرا امیدمان هیه به پشتیوانی ایوه‌وه ترقی بکه‌ین ، ایمه‌یش ازانین هتا کو ایستا چنده‌ن اقوامتان پی گه‌یاندوه ، روا بکه‌ن ایمه‌یش له‌و ملتانه بین که‌بتوانین خیرتان بو بده‌ینه‌وه .

امرو او روزه‌یه که کورد چاوی انتظاری به دیده‌نی ایوه کشایه‌وه دلیکی ام ملته مقدوره که وطنه له ژیر سایه‌ی حماسای دولتی فخیمهٔ بریطانیادا انتظاری پی که پشتمان اکات ؟

بژی دولتی فخیمه‌ی بریطانیا

« فخامتی مندوب سامی

« کورد و یارمتدری کوردستان

—(§)—

شعری فائق بی کس افندی که روژی هاتی فخامتی مندوب سامی ورئیس الوزرا پیش قدومیان بو اهالی خویندیه‌وه .

آموزکاری

کورده تاکه‌ی بی‌خبر به نوستنت بی عاریه
واسطه‌ی دواکوتنت امروکه هر بی‌کاریه
سیری ام قومانه که چون بون ایستا بونه چی
حیفه بو تو وا اسیری بوته عبد وجاریه

اتفاق گر نەکەی لەم حالە خوت رزگار نەدەی
پاشە روزت قلبە نخوا عیش نوشت زاریە
مرهم ودرمان دردت اتفاقە اتفاق
دو دلی بیفروبە خزمە ملیکی ساریە
بیوەرویە هەستە ابتر بکی مسی داکە
ظلمتی شەو وا بەسر چو وعدة وشیاریه
وی نەزانی برمدە ریکەی نجات بکره بەر
نشانت زور کسانە ژنی مر غمباریه
قومی کورد فعلی ابیدی مرنحوبی قدنەکەی
وردەواری زەدوە عوناجی الطف باریه

ترجمەی صورتی تلغرافیکە کە بە عربی لەسلیمانیەوە نوسراوە .

١٣ — ٨ — ٩٣٠

بغداد غزتەی العراق
« « العالم العربی
« « الجهاد
« « تایمس بغداد

استنادا اعترافی حکومتی بریطانیا و عراق لەسال ٩٢٢ و سنەیڤی قە ٪ اخیرەی مقرراتی عصبة الامم بە مناقی وری ارامی عراق بری معاهدەی تازە ؛ عشائر واشراف بە متحدی و بە یک زبان بو تاسیس حکومتیکی مستقلەی کوردی اصراریان کردوە .

حە اغای عبدالرحمان اغا

ترجمەی صورتی تلغرافیکە کە بە عربی لە سلیمانیەوە نوسراوە

١٣ ـ ٨ ٩٣٠

بغداد مدیری مطبوعات
« غزتەی العراق
« « العالم العربی
« « الجهاد
« « بغداد تایمس
« و بو بعضی ذوات لە وردان

بە عکس او نشریاتەی کە کراوە کوردەکان لوای کرکوك و هولیر لە رغمی تضییقات مطالبی سلیمانیان تأیید کردوە بە اعلانی اوەی کە حیات و مماتیان لەگەل سلیمانیە و مصراً و بە تواوی و بە بی‌تغییر تطبیق مقرراتی عصبةالامیان ویستوە و هر قراری کە غالفی امەبی ردیان کردوتەوە .

لە سلیمانیەوە : فرید جمال عارف

صورتی تلغرافیکە کە لە اشراف سلیمانیەوە بو کورەکانی هولیر و کویە و رواندز و شقلاوەو کرکوك نوسراوە :

١٣—٨—٩٣٠

حمیتتان مقدرە ، استنادا بە اتفاق تام ملت حریتی خوی بە دنگیکی بلند ویست و مصرا ادعای تشکیل حکومتیکی کوردی کرد بو فداکاری مهیایە نیات و تکذیبی جریدەکان لازمە

عموم اشراف سلیمانی

اربیل : رواندز ٣٠/٨/١٤

سلیمانی : توفیق قزاز و هاو ولاتی

بەرز بون و بە دلخواز گەیشتنتان آرزوە بو همو فداکاریك هاوریین .

رئیس بلدیه	زار کرمانجی	رئیس بالك
محمد علی	سید حسین	شیخ محمد

لە شقلاوەوە ٣٠/٤/١٤

سلیمانی : عزمی بابان و حفید زادە و رفقای محترمەکان

عزمو ثباتمان هیە بو غایەی مشروعەمان دائما تقدیری حقی فداکارانەتان اکەم .

رئیس خوشناو
عبدالقادر

اربیل : رواندز ١٤ ـ ٨ ـ ٣٠

لە جوشش و غیرت کشی تازەمان بە همو هیزیکەوە بو فداکاری راوستاوین .

طاهر احمد آغا نعمت عبدالله فتاح رئیس مرکی
قادر بك صادق

بغداد فخامة رئیس الوزراء
« « مندوب السامی

النشریات مخالفة لمشاهداتکم و مسموعاتکم اذ طلب اهالی اربیل الانضمام الی السلیمانیة بدون تفریق مع الاصرار علی تطبیق مقررات عصبة الامم حرفیا کما ان اکراد کرکوك بینوا لزوم تنفیذ القررات المذکورة وفخامتکم تعهدتم بشرفکم و شرف الحکومة بتطبیقها عاجلاً لهذا یرغب تکذیب النشریات و منع الجرائد عن التجاوز و یطلب تبدیل الموظفین غیر الاکراد حالاً اذا کان یرغب فخامتکم اطمئنان الاهلین والسکینة لان التضییقات الجاریة لحمل الناس الی تنظیم برقیات و مضابط خلاف ارادتهم و شعورهم زادت فی الطین بلة و استوجبت منها الاستیاء و الاسف .

حفیدزادە عبدالقادر	حەاغا عبدالرحمان اغا	عزمی بابان
عبدالرحمان احمد پاشا	عزت عثمان پاشا	
شیخ محمد افندی کلالی	مجید افندی حاجی رسول اغا	

فائق بابان

تصحیح

لە صحیفەی دوەمی غزتەکە لە بیاناتی جناب احمد افندی هولیردا سهوا نوسراوە کە فرمویەتی : لسان رسمی کوردی بی صحیحەکەی (مومی الیە فرمویەتی : لسان رسمی کوردی بی . مأمورەکان لە عنصری کورد بی . حاصلی ابی همو مقرراتی عصبة الامم بە تواوی بو تطبیق بکری) .

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

بو هەموو شتێك
مخابەرات بەناوی
ئیدارەخانەوە ئەکری

§

ئیدارەخانە لە بیناری هەلدیەدایە

مدیر : سلیمانی زیوان

ژیان

کبریار
بەشەش مانگ پێنج
بەسالیك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە ئوجرەتی
پوستەی علاوە ئەکری
ئیعلانات
لەدیریکەوە هەتا شەش مەقتوعەن
سەروپیەو لەشەش زیاترجیکەلە
سەروپیەکەبودیرەزیادەکانیش
دیری شەش ئانەئەسێنری

یەکی بە ئانەیەکە — هەمو شتێك ئەنوسی هەفتەی دو جار دەردەچی غەزەتەیەکی کوردیە — یەکی بە ئانەیەکە

٤ ربیع آخر ١٣٤٩ — ٢٨ اغستوس : ١٩٣٠ [پنجشمه] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٢٦

بیاناتی فخامتی وکیلی رئیس الوزراء

که لە سلیمانی لە وقتی اجتماعەکەدا

خویندویەتەوە

مشرف ابم بە بیانی ایضاح کردنی او سیاسەتی خوشەویستیەی کە حکومتی عراق خریکە اتباعی بکات بە نظر او وعدانە کە بە کوردەکانی هاو ولاتمان و براکانمان دراوە . او کوردانە کە عضویکی مهمن لە جسمی مملکتی عراقدا .

اکداری او تلغراف و استدعایانە بوم کە لە لاینی هندی اشخاص بە پروتستو لە بر ناو نەبردنی مسئلەی کوردی لە ناو معاهدەکەی اخیرا کراوە تقدیم کرابو .

بە صرف نظر لە بحث کردن لە او اسباب و عواملە کە سببتی دا بە تقدیم کردنی او پروتستویانە من بوتان تصریح اکم کە حکومتی عراقیە بە صورتیکی اکیدە قراری داوە کە بە نظری اعتبار تماشای او وعدانە بکات کە بو تامینی آرزوی براکوردەکانمان دابوی . و اوەش نك تنها هتا سالی ١٩٣٢ مرعی الاجراء ابی بلام هتا مابعدی او تاریخەیش دوام اکات .

هر وکو حکومتی صاحب الجلالة ملك فیصل بە تواوی و بە همو معنایەوە حریصە بو لزومی محافظە و تطبیق کردنی ام پروغرامە کەوا لە سرەوە بیان کراوە لە عینی زمانا بە همو شدتیك بو محوکردنی همو نعرەیك کە ببیتە سببی تفرقە و اخلالی وحدتی وطنی عراق و یاخود ببیتە سببی اخلال کردنی حقوقی دراو . سیتی لە گل هر دو حکومتی دوستمان ایران و تورك بە پیویستی ازانی .

دیسان حکومتی عراق بە تقدیم کردنی همو ابنای وطنی عراق لە ناو دائرەی یکیتی عراقدا بەبی تفریق لە ما بینی کورد و عرب ممنون و مسرور ابی . و هم بم روحەوە لە همو هنگاویکیا چوتە پیشەوە و لەم خصوصەوە استعدادی نیشان داوە .

هروەکو لاتان معلومە ایمە کە اوصا مسئولیتی ادارەمان هاویشتە سرشانی خومان بیاننامەیکمان نشر کردبو لەو بیاننامەیە کوتمان کە ایمە حاضرین بوداناتی لائحەیکی قانونی بو زبانی کوردی لەو جیگایانە کە

اکثریتی اهالیەکەی کوردن و او لائحەیەشیان بالفعل
تەواو کرد و لە اجتماعی اولی پرلمانا بە هەرە حال تقدیمی
مجلسی اکین و هتا امەیش اکری امرمان داوە بو دو ئری
مختصەکە بە موافقی روحی او اصولە کە لە لائحەکە داراوە
حرکت بکا لە خصوص معاملاتی عدلیە و ادارە و معا.
رفەوە ، از غیر امەیش وا حکومت معاونیکی — کە
خبرداربی لە اموری الویەی کوردیە — بو مدیری
ادارەی داخلیەی عامەی تعیین کرد و دائرەی ترجمەیکی
کوردی دامەزران کە ایشی ام دائرەیە هەر تنها معاملاتی
کوردەوارییە .

دیسان حکومت مفتشیکی معارفی تعیین کرد ، بە
صورت عمومیە مدارس لوای سلیمانی و مدارس کوردیە
لوای هولیر و کرکوکدا تفتیش بکات و حکومت تدابیری
لازمەی اتخاذ کردوە بو احضاری قوەیەکی ضابطان
مسجل پولیس کە اشنای زمانی کوردین بو استخدام
کردنی لە مناطق کوردیدا .

من نامەوی ام بیاناتەم تەواو بکەم بە بی تقدیم
کردنی تشکراتم بو جناب وکیلی فخامتمآب مندوب
سامی کە لەم سفرەدا موافقتی کردین . و امید وایە کە
مشارالیە ایستا بوتان سیاستی حکومتی صاحب جلالة
بریطانیا لەم خصوصەوە بیان اکات . و بە تەواوی
اکاداری حقیقتی حال ابن . و بە قسەی بعضی اشخاص
صاحب غرض کە بصیرتیان لە تقدیر کردنی رفاه
حقیقتی کوردان و رعیتی صاحب جلالة ملك فیصل
معظم و تبعەی دوانی عراق کویر بووە و بە قسەیان
اغفال نەبن .

بم مناسبتەوە جنابی وکیلی فخامتمآب معتمد سامی
بو قسە کردن دعوت اکەم بزانن ایە هەردولا بە
تەواوی لە سەر تعقیب کردنی ام پروغرامە متفقین و
ایستا بوتان بیان اکات .

بیاناتی فخامتی وکیلی مندوب سامی

کە لە ختامی بیاناتی رئیس الوزرادا

خویندویەتەوە

-((*))-

بنا لە سر طلبی حکومتی عراق لە گەل فخامتمآب
وکیلی رئیس الوزرە هاتوم بو اوەی کە هرچی کسیك
لە موضوعدا شك و شبهەیکی هیە بە تەواوی بوی
آشکار بکەم کە قەت شتیکی وا نیە لە هیچ قطعەیکی
عراقا کە لەبین حکومتی بریطانیا و حکومتی عراق هر
یکە بو خوی تعقیبی سیاستیك بکات . تازە او معاهدە
یك امضا کراوە کە امە ام دو مملکتە بو (٢٥) سالیتر
لە گل یکتری بە تحالفیکی صمیمی ربط دکات . امە بە
تنها ابی کافی بیت بو اوە دلالت بکات کە لە بینی امانە
هیچ مسئلەیکی مهم و ریك نەکراو نەماوە ، ابینم
قسەیکتان پروتستوی حکومتی بریطانیا و عصبة الامم
اکەن بو اوەی کە لە معاهدەی تازە ذکری کوردستان
نەبوە . وکو اوەی کە فخامتی وکیلی رئیس الوزراء
ایضاحیان فرمو ؛ اسبابی اوە عبارت لەوە بو کە هر
دو حکومت هیچ لزومی اوەیان حس نەکرد چونکە
حکومتی عراق قراری داوە کە بو حال حاضر و و
مستقبل تطبیق او سیاستە بکات کە تازە فخامتمآب
بوتان ایضاح کرد .

لوانەی کە تازە فخامتی وکیلی رئیس الوزراء بیان
فرمو بە زەریفی تی دەگەن کە حکومتی عراق بە صفتی
حکومتیکی منورە بە تەواوی اوە تقدیر اکات کە هتا
چە حدیك خوی مجبور ابینی اعتراف بکات کە لە
قسمیکی مهمی عراقدا زمانی کوردی تك هی نەمان
زمانی باوك و دایکە . هیچ شتیکی وها نیە کە بلین

اعلان

شیخ لطیف افندی دانساز کە لە هیئتی صحیەی بغدادەوە ماذون کراوە شهادتنامەی بە دستەوە لەمالی خویدا دانسازی وتداوی دان اکات .

ام ذاتە صنعتکاریکی مقتدری کوردە بو خو ولات لە وستاکانی تر چاکترو هرزانترایش اکات . لەمراجعتا ابدیلی ممنوراین .

لە دائرة طابووە .

اعلان

او نقطە پولیسە کە لە قزلجە واقعە و محاددە (روز اوا و روژ هلات و قبلە و پشتی بە شاخی تسلسل — ٣ و مساحەی ٥٣٧ مترە و ١٢ دسیمترەیە و تسلسل(١)، بە ناوی خزینەی عراقەوە طاپو اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی — ٣٠ روژیترهر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات ، ئە کینا لە پاش تواو بونی اومدتە قانونیە قیدی طاپو اکریت بو اکاداری سیم جار اعلان کرا .

اعلان

او مخفر پولیسە کە لە کلەزەردە واقعە و محاددە خ ر اوا و خور هلات و قبلە و پشتی بە کرد کە مشهورە بە کون سمائلان و تسلسل — ١ و مساحەی (٨١٩) مترە مربع و (٢٠) دەسیمترە مربعە ، ابر ئەوەی لە زمانی قدیمەوە بدست حکومتەوەیە مجدداً بە ناوی خزینەی عراقەوە طاپو اکریت ، لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی روژیتر بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات ئە کینا لە پاش تەواو بونی ئەم مدتە قانونیە قیدی طاپو ئەکریت بو اکاداری سەهەم جار اعلان کرا .

اعلان

او نقطەی پولیسە کە لە قزلجە واقعە و محاددە [روز هلاتی بە ارضی تسلسل ٥ کە قابلی زرع نیە و لە ژیر ادعای صالح آغا کوری احمد آغادایە روژ آوای بە اراضی تسلسل ٤ کە قابلی زرع نیە و عائدی صالح آغا کوری احمد آغایە قبلەی بەریکای قزلجە کە بو آش اچیت و پشتی بە شاخ] و مساحەی (٤٠٦٤) مترە و (٩٢) دسیمترە و (٧٣) سانتیمترەیە و تسلسلی ٢ وە بە ناوی حکومتی عراقەوە قید اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا (٣٠) روژیتر هر کس حق و ادعایکی بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرة طاپو بکات اکینا لە کەل تواو بونی او مدتە قانونیە بە ناوی حکومتەوە قیدی طاپو اکریت .   (٢)

اعلان

عرصەیە کە لە کردکی کویژە واقعە ومحاددە (روژ هلاتی بە خاوی تسلسل ٥٣٨ — ٢٨ — ٥٦ کە عائدی سعید کوری امنە و روژ آوای بە ریکای خاص وقبلة بە ریکای عام و پشتی بە خاوی تسلسل ٥٣٨ — ٢٨ — ٥٦ بیانکراو و تواو کری بە خاوی ٣٦ — ١ تسلسل ٢١ کە عائدی رشید مستی افندیە) و تسلسلی ٩٩٥ و مساحەی [٩٥] مترە و [٥٣] دسیمترە و [٥٠] سانتمترەیە بە ناوی دائرەی بلدیەوە طاپو اکریت هر کس حق و ادعایکی لە سر ام عرصەیە هیە لە تاریخی ام اعلانەوە هتا [٣٠] روژیتر بە اوراق ومستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات اکینا لە کەل تواو بونی ام مدتە قید اکریت . بو آکاهداری همو کس سیم جار اعلان کرا .

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

ژیان

بو هەموشتێك
مخابرات بە ناوی
ادارەخانەوە ئەکری

ئیدارەخانە لە پێناو هەدیەدایە

مدیر: سلیمانی زیبان

ئابونە
بەشەش مانگ پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە ئوجرەتی
پوستەی ەپلاوە ئەکری
ئیعلانات
لەدیریکوە هەتاشەش مەقتوعەن
سەروپیەو لەشەش زیاتر جیکە
سەروپیەکە بو دیرە زیادەکانیش
دیری شەش ئانە ئەسینری

یەکی ئانەیەکە هەمو شێتێك ئەوسی هەفتەی دو جار دەردەچی غەزەتەیەکی کوردییە یەکی بە ئانەیەکە

١١ ربیع الآخر ١٣٤٩ ٤ ایلول: ١٩٣٠ [پینجشەمە] تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٣٦

مفارقتی سعادتی توفیق وهبی بگ به تواوی تأثیری کردوتە ملتەکەمانەوە

روپشتنی متصرفی غیورمان سعادتی توفیق وهبی بك بو بغداد و خبری انفصالی له متصرفیتی ایره جداً زور تأثیری کردە اهالیکەمان . بە عمومی کوردەکانی عراق و بە تایبەتی اهالی ام لوایە بە گەورە و بچوك و ژن و پیاوەوە متأثر و بو اعادە کردنەوە حسرت کشن و بو هاتنەوەی لە همو لایکەوە استرحام نامەیان تقدیمی حکومت کردوه .

امیش حقیقتاً حقە چونکە ام لوایە کە لە عراقا لوایەکی مهم و عادتا بە مرکزی کوردستانی جنوبی اناسری مدتیکی زور لە همو ترقیانیك محروم و بی‌بش مایەوە و ام محیطە کە طبیعةً و فطرةً اهالیکەی مایلی علم و عرفان و محبی معارفیان هیە پردەیکی جهل بە سریا راکشاو فقط بە هاتنی سعادتی توفیق وهبی بك کە لە پیکەینتوانی ام وطنەیە و ذاتیکی داهی و متبحرە اهالیکە ان لە تاریکی جهل رزکاری بو و ولاتەکەمان بە چرای معارف روناك کرایەوە و حقیقتا مشار الیە لە پیش همو شتیکا بو انتشاری معارف و بو تأسیس و دامەزرانی مؤسسەی علمیە و بو زیاد کردن و کردنەوەی مکاتب ابتدائی لە تشبث کردن غافل نەبو و بە عزمیکی [illegible]دوە بو ترقی و تعالی وطنەکە هولی دا و غیری اما[illegible] بە واسطەی تطبیق قوانین و نظاماتی حکو[illegible] دە عدالت بە همو معنایەوە لە ناو ام مجتمعەدا تجسمی پی کراو و بم سببەوە لە بینی حکومت و ملتا محبتیکی متقابلە هاتبوە وجود .

بەلی هر چند لەو زمانەدا وکو ایستا بە مناسبتی بستنی معاهدەی تازەوە ملتەکەمان بو طلبی حقوقی مقررە و معترفەیان کەوتبونە مراجعاتەوە فقط ام حرکتە وەنیە هر لە سلیمانیا بونی بلکو لە همو لوا کوردەکانی ترا و لە همو منطقەیکی کوردستان دستی پی کراو . و ام حرکتیش هیچ وقتیك نەبوبو بە سببی تفرقە و نفرتیکی اهالی برامبر بە حکومت اهالی لە کل ام همو مراجعتیشیا زیاتر مربوط و چاکتر مطیعی اوامر و قوانینی حکومت بو .

اگر بەنظریکی رأفت تماشای مراجعات و استرحام نامەی ام اهالیە بکری معلوم ابی کە ام تشبثاتە لەفکریکی خرابەوە نەهاتوتە دری و بە واسطەیەکی غیر معقولەوە پیدا نەبووە ، وەلیە امە اول جاری کە اهالی طلبی حقی خوی اکات ، هتا کو ایستا متعدد دفعە اهالی بو ام حقە صریحەیانی کوشاون و اجاریش اهالی ریەکی مدنیانە و معقولانەی گرتووە و لە عرف و عادات دەرنەچوە و شکر حرکتیکی وا نکراوە کە ببی بە سببی اخلال امنیت و اسایش و لە هموانیکدا سطوتی حکومتی زیاتر موجود و اهالی زیاتر اطاعتی کردوە ایستاش هر بە سبب تدابیری حکیمانەی مأمورینی ادارە و سعادتی متصرف غیور توفیق وهبی بکەوە هاتوتە جی چونکە حقیقتا حکومت لە کل اهالی دا بە لطف و شفقتەوە جولایەوە و اهالیش برامبر بەم لطفە قرا ی دا کە همو مراجعاتەکانی حصر بکاتە سر تشبثات ، سرنووسین و استرحام کردن و غیری امە نەرویشت و قطعیا نایەوی ریەکی تر بگری و غایەیکی خراپ تعقیب بکات .

انجا اگر حکومت بە نظریکی مشفقانە تماشای وضعیت و تدقیق مسائل بکات بە تواوی بوی معلوم ابی کە بقای سطوتی حکومت و موجودبونی امنیت و اسایشی کە لەم لوایە و سرابوطیت و اطاعتی اهالی برامبر بە حکومت صرف بە سبب دهای خارقە و تدابیری حکیمانەی مأمورینی ادارە و خصوصا سعادت توفیق وهبی بکەوە هاتوتە وجود و محافظە کراوە .

انجا اهالی برامبر بم شفقتە امیدی قوی هیە بە حکومت ارا استرحام نامانەی کە بو اعادة سعادت توفیق وهبی بك لە همولایکەوە تقدیم کراوە قبولی افرموی و ب اعادە کردنەوی مشارالیە ملتەکە مسرور اکاتەوە .

او روژە کە سعادتی متصرف اکری توفیق وهبی بك تشریفی بردە بغداد اهالی لە تأثردا چونە تلغرافخانە و ویستیان لە کل فخامتی مندوب سامی و رئیس الوزرادا بە تلەفون گفتگو بکەن . فقط لە بر اوەی فخامتی مندوب سامی لە کوردی نەاکەیشت و فخامتی رئیس الوزرایش لە دائرە موجود نەبو مجبوراً قراریان دا ام تلغرافەی کەلەژیرەوە بە عربی عرض اکری کشیدە و تقدیمی بکەن و نتیجە بم امضایانەوە تقدیم کرا .

لە سلیمانیەوە   ٩٣٠/٨/٢٠

بغداد : فخامة مندوب السامی

» » رئیس الوزراء

بعد سفرکم تأملنا بالمباشرة فی تطبیق القررات الامیة بتبدیل موظفین غیر اکراد لکن خاب املنا بتحویل موظفین الاکراد الی الاماکن البعیدة فی الجنوب و جلب المتصرف الی بغداد هذه الامور استوجب التوحش والهیاج ان طلب الحقوق التی اقرتها العصبة لا یستوجب التحامل قانوناً بالنظر الی وجود الانتداب الفعلی فی العراق . سعینا بکل ما لدینا فی الطلاقة والطاقة فی تسکین الاهالی و الشمال منعا لحدوث امور لا یرضی بها فخامتکم حذرا قوانا لهذا نتجرد عن کل مسئولیة تتولی فی المستقبل راجینا الاهتمام بکف المعاملات التی من شئنها الاستیاء .

حمەآغا عبدالرحمن آغا	بابان عزمي بك
عزت بك عثمان پاشا	حفیدزادە : شیخ قادر
میرزا توفیق قزاز	عبدالرحمن آغا احمد پاشا
حمەصالح بك حاجی حمەعلی بك	فایق بك بابان
مجیدافندی حاجی رسول آغا	رمزی افندی حاجی فتاح

وەتەنێکە سعادت متصرف توفیق وەهبی بك مواصلاتی بغدادی کرد و کە غزتەکان نوسیبان انفصالی پێ کراوە لە طرف لایکەوە اهالی، رؤسای عشائر بو استرحام اعادە کردنەوەی مشارالیە ام تلغرافنەیان نوسی و تقدیم کرد و انقسمیکی ام نەکان بەم بزە نشر کرا .

۲٤ — ۸ — ۹۳۰

بغداد فخامت مندوب سامی

صورتی بو فخامتی رئیس الوزرا

تبدیل متصرف مغایری افکارمان و مببی تأثری عموم کوردانە، استرحام اکین زو اعادەی بفرمونەوە .

هورامان هورامان

افراسیاب بك رومتم سلطان ، مصطفی بك جعفر سلطان

هورامان هورامان

محمدامین بك محمود خان دزلی ، شیخ محمد شیخ حسام‌الدین

۹۳۰/۸/۲٦

بغداد : فخامة مندوب السامی

« « رئیس‌الوزراء

گورینی متصرف توفیق وهبی بك ابی بە سببی تأثری عمومی کوردان رجا اکین اعادە بفرمونەوە .

رئیس هورامان

جعفر سلطان

لە سلیمانیشەوە لە عینی مآل بە اشراف و تجار و اهالی سائرە سە[۳] تلغراف نوسراوە .

لە پشدریشەوە بە امضای جناب عباس اغای محمود اغا و قسمیکی زور لە رؤساکانی تریان سە[۳] تلغراف نوسراوە .

لە بر اوە صورتەکانمان لانەبو نمان توانی عیناً درجیان بکەین .

صورتی تلغرافیکە کە اشرافی سلیمانی نوسیویانە

۹۳۰/۹/۱

بغداد فخامتی مندوب سامی

« « رئیس‌الوزرا

هتاکو ایستا متعدد دفعە مراجعاتمان کرد. کە لسر رغائبی ملی کورد توسط بفرمون لە عصبة الامم‌دا موافق مقرراتی خویان تشکیلی حکومتیکی کوردیان بو بکری و لەم خصوصەوە بە مفصلی معروضاتی خومان تقدیم کردبو هتاکو ایستا جوابیکمان ورنگرتەوە وا اجارەیش ام استرحام نامەیەمان تقدیم کرد رجا اکەین توسطیان بو بفرمون کە آمالیان بیتە جی .

حمە آغا عبدالرحمن آغا بابان عزمی بك

عزت بك عثمان پاشا حفیدزادە : شیخ قادر

میرزا توفیق قزاز عبدالرحمن آغا احمد پاشا

حمە صالح بك حاجی حمە علی بك فایق بك بابان

مجید افندی حاجی رسول آغا رمزی افندی حاجی فتاح

شیخ محمد افندی گلانی

جواب

سلیمانی : عزمی بك بابان و رفقائه

أجاب فخامة وکیل معتمد السامی الی برقیتکم فی حینه . کنت أؤمل ان جوابه کان کافیاً . مع‌هذا ارجوا تماشوا علی الهدوء و السکینة عند ما یأتی الجواب من عصبة الامم .

جعفر العسکری

وکیل رئیس‌الوزراء

تکذیب

لە غزتەی ژمارە «۲۵۷» و ۱٤ — ۸ — ۹۳۰ دا لە سر مضبطەیك کە لە ظرفیکا لە موصلەوە بە ناوی ادارە حاتە کە مانە رە هاتبو دائر بە مطالب کورد نشریانیکان کردبو کە امضای چند رؤسایەکی کوردی تیابو و بێ

لەماندە شیخ رقیب رئیس سورچی بو ، دیسانەوە اجارە لە شخصی خویەوە کاغذیکان بو سات کەوری الیە وا بیانی کردبو کە لەو مضبطەیە بی‌خبرە و قطعیا امضای نکردوە لە براوە وا ایمیش بو تکذیبی مضبطە کەی پیشو ام بیانەمان نشر کرد ،

ژیان

اعلان

همو روز غیری روژی جمعە لە ساعات ۸ قبل الظهرەوە هتا ساعات ۱ بعد الظهری اوزنجی لە خستەخانەدا معاینەی نخوشی خارجی اکریت ، ساعات باقیە لە دور داخلیەی ریاستی صحیەدا اشتغال اکریت .

شیخ نوری
رئیس صحیەی لوای سلیمانی

اعلان

او خانوە کە لە محلەی سرشقام واقعە و ژمارە ٤٠ـ ۱۲۸ و تسلسل ٥٤٠ شمال‌شرق بە خانوی ۲٤ــ ۸۱ تسلسل ۹۱ معروف عمران و بە خانوی ۸۲ تسلسل ۹۲ سابقا محمد کوری حاجی ... محمد کوری معروف جنوب‌شرق بە خانوی مذکور ۲٦ ـ ۸۲ تسلسل۹۲جنوب‌غربی خانوی تسلسل ٥٥٧ غرب شمالی خانوی ٤٤ــ ۱۲۸ تسلسل ٥٤٢ حسن کوری عزیز للە و بە خانوی مرقم ٤۲ــ ۱۲۸ تسلسل ٥٤٠ سعید کوری سلیم و طریق خاص محدودە بە اعتباری (۳۹۹۳٦۰۰) سهم (۹۰٤٥٤) سهمی عائد بە صغیر احمد (۹۰٤٥٤) سهمی عائد بە صغیر محمود (٤٥۲۲۷) سهم عائد بە صغیرە شمسە کوران و کچی حسن افندی احمد حاجی عزیزە بە یک‌صدوپنجا روپیە لە سر طالبی هر کس طالبە بو زیاد کردنی مراجعت بە محکمەی شرعیە و دلال توفیق اغا بکات .

قاضی سلیمانی

لە دائرە طابووە .

اعلان

عرصەیە کە لە کرەکی ماکەندی واقعە ، محدودە شمال شرق بە خانوی ۳۰ ــ ۳۹ تسلسل ٥۲۹ کە عائدی سعید کوری احمدە شمال غربی و جنوب‌غربی بە طریق خاص و جنوب شرق بە طریق عام و تسلسلی ٦۲۸ و مساحەی ٥۸ مترە مربع و ۸۳ دسیمترە مربع و ۲٥ سانتیمترەیە بەناوی خزینەی حکومت عراقەوە تسجیل اکریت لە تاریخ ام اعلانەوە هتا سی روژیتر هر کس حق و ادعایکی هیە بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات ئەگینا کە تواو بونی امهلتە قانونیە قیدی طاپو اکریت بو اگاداری یەکەم جار اعلان کرا .

— (§) —

اعلان

او نقطەی پولیسە کە لە قزلجە واقعە و محدودە [روژ هلاتی بە ارضی تسلسل ٥ کە قابلی زرع نیە و لە ژیر ادعای صالح آغا کوری احمد آغادایە روژ آوای بە اراضی تسلسل ٤ کە قابلی زرع نیە و عائدی صالح آغا کوری احمدآغایە قبلەی بەریکای قزلجە کە بو آش اچیت و پشتی بە شاخ] و مساحەی (٤٠٦٤) مترە و (۹۲) دسیمترە و (۷۳) سانتیمترەیە و تسلسلی ۳ وە بە ناوی حکومتی عراقەوە قید اکریت لە تاریخی ام اعلانەوە هتا (۳۰) روژیتر هر کس حق و ادعایکی بە اوراق و مستمسکات قانونیەوە مراجعت بە دائرەی طاپو بکات اگینا لە کەل تواو بونی او مدتە قانونیە بە ناوی حکومتەوە قیدی طاپو اکریت . (۳)

مەتبەعەی بەلەدیەی سلیمانی

Zhian

A Kurdish Newspaper

Number 82-259

Vol. 2

ئەیلول ٥ ژماره ٢٥٩ — ژیان — لاپەرە ١

ژیان

کرێیار
بەشەش مانگ پێنج
بەسالێك دە روپیە دەدا
بو دەرەوە نوجرەتی
پوستەی مەلاوە ئەکرێ
ئیعلانات

بەڕێوەبەریك

یەکێ بە ئانەیە

١١ ربیع الآخر ١٣٤٩ — ٤ ایلول ١٩٣٠ [پێنجشەممە] — تاریخ انتشار ٢١ کانون ثانی ٩٣٦

مفارقتی سعادتلو توفیق وهبی بك به قولی تأثیری کردووه

روپشتنی متصرف غیورمان سعادتلو توفیق وهبی بك بو بغداد و خبری انفصالی له متصرفیتی ایره جداً زور تأثیری کرده لعالیکمان . به عمومی کوردەکانی عراق و به تایبەتی اهالی ئم لوایه به گەوره و بچوك و ژن و پیاوەوه متأثر و بو اعاده کردنەوەی حسرت کیشن و بو هاتنەوەی له هموو لایکەوه استرحام ئەمیان تقدیمی حکومت کردووه .

لەبەر حقیقتاً حقه چونکه ئم لوایه که له عراقا لوایکی مهم و عیناً به مرکزی کوردستانی جنوبی انگلسری مدتیکی زور له هموو ترقیاتیك محروم و پەیتی مابووه و ئم عیبه که طبیعةً و فطرةً لعالیکی مایلی علم و عرفان و عینی معارفیان هیه بردەیکی جهل به سریا راکشاو فقط به هاتنی سعادتلو توفیق وهبی بك که ... ئم وظیفه و دانیکی دلی و ...

لعالیکمان له دوریکی جهل و رزگاری بو و ولاتەکمان به جوری معارف رووناك کرابووه و حقیقتاً مشار الیه له پیش هموو شتیکا بو انتشاری معارف و بو تأسیس و دامەزراندنی مؤسسەی علمیه و بو زیاد کردن و کردنەوەی مکاتب ابتدائی له تثبیت کردن غافل نەبوو و به [illegible] ووه بو ترقی و تعالی وطنەکە هولی دا و غیری اهالی به واسطەی تطبیق قوانین و نظاماتی حکو[illegible] عدالت به هموو معنایەوه له ناو ئم عشیرەتە تجسس پی کراو و بم سببەوه له بین حکومت و ملتا عشقی متقابله هاتووه وجود .

بلی هر چند لەو زمانەدا وکو ایستا به مناسبتی بستنی معاهدەی تازەوه ملتەکمان بو طلبی حقوقی مقرره و مشروعەیان کەوتبوونه مراجعاتەوه فقط ئم حرکته وەنیه هر له سلیمانیا بی بلکو له هموو لوا کوردەکانی تراو له هموو منطقەیکی کوردستان دستی پی کراو . و ئم حرکتیش هیچ وقتیك نەبووه به سببی تفرقه و شریکی اهالی برامبر به حکومت اهالی له کل ئم هموو مراجعتیانەشیا زیاتر مربوط و چاکتر مطیعی اوامر و قوانینی حکومت بو .

Prepared by: Rafiq Salieh
Researched by: Sadiq Salieh

له بڵاوکراوەکانی هەفتەنامەی سلێمانیی نوێ (١٥)